

UNIVERSIDAD BÍBLICA
LATINOAMERICANA
PENSAR • CREAR • ACTUAR

BACHILLERATO EN CIENCIAS BÍBLICAS

LECTURA COMPLEMENTARIA SESIÓN 7

CB 102 GRIEGO I

Nestle-Aland. *Novum Testamentum Graece*. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2012. Acceso el 2 de noviembre de 2022.

<https://www.academic-bible.com/en/bible/NA28/MAT.1>

Reproducido con fines educativos únicamente, según el Decreto 37417-JP del 2008 con fecha del 1 de noviembre del 2012 y publicado en La Gaceta el 4 de febrero del 2013, en el que se agrega el Art 35-Bis a la Ley de Derechos de Autor y Derechos Conexos, No. 6683.

NESTLE-ALAND

NOVUM
TESTAMENTUM
GRAECE

The scholarly edition
of the Greek
New Testament

28

NOW
THOROUGHLY
REVISED

NESTLE-ALAND
NOVUM TESTAMENTUM GRAECE

28. Auflage

Zeugen, Zeichen, Abkürzungen

I. Die ständigen Zeugen¹

Nr.	Inhalt	Alter	Nr.	Inhalt	Alter	Nr.	Inhalt	Alter
ⲡ ¹	e ²	III	ⲡ ²⁶	p	ca. 600	ⲡ ⁵⁰	act	IV/V
ⲡ ²	e	VI	ⲡ ²⁷	p	III	ⲡ ⁵¹	p	ca. 400
ⲡ ³	e	VI/VII	ⲡ ²⁸	e	III	ⲡ ⁵²	e	II
ⲡ ⁴	e	III	ⲡ ²⁹	act	III	ⲡ ⁵³	e act	III
ⲡ ⁵	e	III	ⲡ ³⁰	p	III	ⲡ ⁵⁴	cath	V/VI
ⲡ ⁶	e	IV	ⲡ ³¹	p	VII	ⲡ ⁵⁵	e	VI/VII
ⲡ ⁷	e	III-IV (?)	ⲡ ³²	p	ca. 200	ⲡ ⁵⁶	act	V/VI
ⲡ ⁸	act	IV	ⲡ ³³	act	VI	ⲡ ⁵⁷	act	IV/V
ⲡ ⁹	cath	III	ⲡ ³⁴	p	VII	ⲡ ⁵⁹	e	VII
ⲡ ¹⁰	p	IV	ⲡ ³⁵	e	IV(?)	ⲡ ⁶⁰	e	VII
ⲡ ¹¹⁽⁺¹⁴²⁾	p	VI	ⲡ ³⁶	e	VI	ⲡ ⁶¹	p	ca. 700
ⲡ ¹²	p	III	ⲡ ³⁷	e	III/IV	ⲡ ⁶²	e	IV
ⲡ ¹³	p	III/IV	ⲡ ³⁸	act	ca. 300	ⲡ ⁶³	e	ca. 500
ⲡ ^{14(+11?)}	p	VI	ⲡ ³⁹	e	III	ⲡ ⁶⁴	e	ca. 200
ⲡ ¹⁵	p	III	ⲡ ⁴⁰	p	III	ⲡ ⁶⁵	p	III
ⲡ ¹⁶	p	III/IV	ⲡ ⁴¹	act	VIII	ⲡ ⁶⁶	e	ca. 200
ⲡ ¹⁷	p	IV	ⲡ ⁴²	e	VII/ VIII	ⲡ ⁶⁸	p	VII(?)
ⲡ ¹⁸	r	III/IV	ⲡ ⁴³	r	VI/VII	ⲡ ⁶⁹	e	III
ⲡ ¹⁹	e	IV/V	ⲡ ⁴⁴	e	VI/VII	ⲡ ⁷⁰	e	III
ⲡ ²⁰	cath	III	ⲡ ⁴⁵	e act	III	ⲡ ⁷¹	e	IV
ⲡ ²¹	e	IV/V	ⲡ ⁴⁶	p	ca. 200	ⲡ ⁷²	cath	III/IV
ⲡ ²²	e	III	ⲡ ⁴⁷	r	III	ⲡ ⁷³	e	VII
ⲡ ²³	cath	III	ⲡ ⁴⁸	act	III	ⲡ ⁷⁴	a	VII
ⲡ ²⁴	r	IV	ⲡ ⁴⁹	p	III	ⲡ ⁷⁵	e	III
ⲡ ²⁵	e	IV				ⲡ ⁷⁶	e	VI

¹ Handschriften ohne Kennzeichnung = »ständige Zeugen«, immer zitiert (in Appendix I, S. 792 ff. mit * gekennzeichnet).

[*] = Handschriften, die nur für bestimmte Schriften des NT als ständige Zeugen geführt werden; bei der Inhaltsangabe ist durch vorangestelltes * angeben, für welchen Bereich sie als ständige Zeugen gelten.

² a = Apostelgeschichte und Katholische Briefe, act = Apostelgeschichte, cath = Katholische Briefe, e = Evangelien, p = Paulinische Briefe, r (revelatio) = Offenbarung/Apokalypse, K = Kommentarhandschrift.

Nr.	Inhalt	Alter	Nr.	Inhalt	Alter	Nr.	Inhalt	Alter
77	e	II/III	C 04	eapr	V	083	e	VI/VII
78	cath	III/IV	D 05	e act	V	+ [0112.0235]		
79	p	VII	D 06	p	VI	085	e	VI
80	e	III	E 08	act	VI	086	e	VI
81	cath	IV	F 010	p	IX	087	e	VI
82	e	IV/V	G 012	p	IX	+ [092b]		
83	e	VI	H 015	p	VI	088	p	V/VI
84	e	VI	I 016	p	V	091	e	VI
85	r	IV/V	K 017	e	IX	094	e	VI
86	e	IV	K 018	cath pK	IX	095	act	VIII
87	p	III	L 019	e	VIII	+ [0123]		
88	e	IV	L 020	ap	IX	096	act	VII
89	p	IV	N 022	e	VI	097	act	VII
90	e	II	P 024	e	VI	098	p	VII
91	act	III	[*]P 025	act *cath	IX	099	e	VII
92	p	III/IV		*p *r		0101	e	VIII
93	e	V	Q 026	e	V	0102	e	VII
94	p	V/VI	T 029	e	V	+ [0138]		
95	e	III	+ [0113.0125.0139]			0105	e	X
96	e	VI	W 032	e	IV/V	0106	e	VII
97	e	VI/VII	Z 035	e	VI	+ [0119]		
98	r	II(?)	Γ 036	e	X	0107	e	VII
99	p	ca. 400	Δ 037	e	IX	0108	e	VII
100	cath	III/IV	Θ 038	e	IX	0109	e	VII
101	e	III	≡ 040	e	VI	0111	p	VII
102	e	III/IV	ψ 044	eapr	IX/X	0115	e	IX/X
103	e	II/III	046	r	X	0121	p	X
104	e	II	048	ap	V	0122	p	IX
105	e	V/VI	050	e	IX	0126	e	VIII
106	e	III	051	r	X	0127	e	VIII
107	e	III	058	e	IV	0128	e	IX
108	e	III	059	e	IV/V	0130	e	IX
109	e	III	+ [0215]			0131	e	IX
110	e	IV	060	e	VI	0132	e	IX
111	e	III	062	p	V	0140	act	X
112	act	V	066	act	VI	0143	e	VI
113	p	III	067	e	VI	0145	e	VII
114	p	III	068	e	V	0146	e	VIII
115	r	III/IV	069	e	V	0147	e	VI
116	p	VI/VII	070	e	VI	0148	e	VIII
117	p	IV/V	+ [0110.0124.0178.			0160	e	IV/V
118	p	III	0179.0180.0190.0191.			0161	e	VIII
119	e	III	0193.0202]			0162	e	III/IV
120	e	IV	071	e	V/VI	0163	r	V
121	e	III	072	e	V/VI	0165	act	V
122	e	IV/V (?)	073	e	VI	0167	e	VII
123	p	IV	+ [084]			0169	r	IV
124	p	VI	[*]075			0170	e	V/VI
125	cath	III/IV		pK	X	0171	e	ca. 300
126	p	IV		(*1K *Ph		0172	p	V
127	act	V		*Kol)		0175	act	V
7 01	eapr	IV	076	act	V/VI	0176	p	V
A 02	eapr	V	078	e	VI	0177	e	X
B 03	eap	IV	079	e	VI	0181	e	IV/V
			082	p	VI			

Nr.	Inhalt	Alter	Nr.	Inhalt	Alter	Nr.	Inhalt	Alter
0182	e	V	0261	p	V	579	e	XIII
0183	p	VII	0262	p	VII	[*]614	*a p	XIII
0184	e	VI	0266	e	VI	[*]630	act	XII/XIII
0185	p	IV	0269	e	IX		*cath *p	
0186	p	V/VI	0270	p	IV/V	[*]642	act	XIV
+ [0224]			0271	e	IX		*cath p	
0187	e	VI	0274	e	V	700	e	XI
0188	e	IV	0275	e	VII	892	e	IX
0189	act	II/III	0277	e	VII/VIII	[*]945	e *act	XI
0198	p	VI			VIII		cath p	
0199	p	VI/VII	0278	p	IX	[*]1006	e *r	XI
0201	p	V	0279	e	VIII/IX	1175	ap	X
0204	e	VII			IX	1241	eap	XII
0207	r	IV	0281	e	VII/VIII	[*]1243	e act	XI
0208	p	VI			VIII		*cath p	
0209	cath p	VII	0282	p	VI	[*]1424	*eK	IX/X
0210	e	VII	0285	cath p	VI		apKr	
0213	e	V/VI	+ [081]			[*]1448	e act	XII
0214	e	IV/V	0289	p	VII/VIII(?)		*cath p	
0216	e	V			VIII(?)	[*]1505	e *act	XII
0217	e	V	0291	e	VII/VIII		cath *p	
0218	e	V			VIII	[*]1506	e *pK	1320
0219	p	IV/V	0292	e	VI	[*]1611	act	X
0220	p	III	0293	e	VI		*cath p *r	
0221	p	IV	+ [089.092a]			[*]1735	act	X
0222	p	VI	0294	act	VI/VII		*cath p	
0223	p	VI	0296	cath p	VI	1739	ap	X
0225	p	VI	0298	e	VIII/IX	[*]1841	ap *r	IX/X
0226	p	V			IX	[*]1852	act	XIII
0227	p	V	0299	e	X/XI(?)		*cath p r	
0228	p	IV	0301	e	V	[*]1854	ap *r	XI
0229	r	VIII	0303	e	VII(?)	[*]1881	a *p	XIV
0231	e	IV	[*]5	e act	XIII	2030	r	XII
0234	e	VIII		*cath p		2050	r	1107
0236	act	V	[*]28	Mt *Mc	XI	2053	rK	XIII
0237	e	VI		L J		2062	rK	XIII
0238	e	VIII	33	eap	IX	2329	r	X
0239	e	VII	81	ap	1044	[*]2344	act	XI
0240	p	V	[*]104	a *p r	1087		*cath p *r	
0241	p	V/VI	[*]307	act	X	2351	rK	X
0242	e	IV		*cathK		2377	r	XIV
0243	p	X	[*]323	*a p	XII	[*]2464	a *p	IX
+ [0121b]			[*]365	ea *p	XII	[*]2492	e act	XIV
0244	act	V	[*]436	act	XI/XII		*cath p	
0249	e	X		*cath p		[*]2542	Mt	XIII
0252	p	V	[*]442	*cath	XII/XIII		*Mc *L	
0254	p	V		pK				
0260	e	VI	565	e	IX			

b) Übersetzungen und Kirchenväterzitate

latt	= die gesamte lateinische Tradition	
lat(t)	= die lateinische Tradition mit Ausnahmen	
lat	= die Vulgata und ein Teil der altlateinischen Zeugen	
it	= Itala: alle oder die meisten altlateinischen Zeugen	
a / a ² / b ...	= einzelne altlateinische Zeugen	
vg	= die Vulgata	
vg ^s	= Vulgata-Ausgabe von 1590 (Sixtina)	
vg ^{cl}	= Vulgata-Ausgabe von 1592 (Clementina)	
vg st	= Vulgata-Ausgabe von 1907 (Stuttgart)	
vg ^{ww}	= Vulgata-Ausgabe von Wordsworth, White et al.	
sy	= die gesamte syrische Überlieferung	
sy ^s	= Sinai-Syrer	
sy ^c	= Cureton-Syrer	
sy ^p	= Peschitta	
sy ^h	= Harklensis	
sy ^{hmg}	= Randlesart in sy ^h	
sy ^{h**}	= mit kritischen Zeichen markierte Textlesart in sy ^h	
sy ^{ph}	= Philoxeniana	
co	= die gesamte koptische	} Überlieferung
ac	= die achmimische	
bo	= die bohairische	
cv	= die Dialekt-V-	
cw	= die Dialekt-W-	
fa	= die fajumische	
ly	= die lykopolitanische	
mae	= die mittelägyptische	} Überlieferung
pbo	= die protobohairische	
sa	= die sahidische	
aeth	= die äthiopische	
arm	= die armenische	
geo	= die georgische	
got	= die gotische	
slav	= die altkirchenslavische	
pt	= Teilüberlieferung	
ms(s)	= Einzelhandschrift(en)	

Zu den Kirchenvätern vgl. S. 37*f.

c) Weitere Abkürzungen und lateinische Wörter

a. (ante)	= vor
acc. (accentus)	= Akzent(e) oder Spiritus
ad	= zu, bezüglich
add. (addit/addunt)	= fügt/fügen hinzu
alia manu	= von anderer Hand
app. (apparatus)	= (kritischer) Apparat
bis	= zweimal
c. (capitulum)	= Kapitel

c. (cum) = (zusammen) mit
conclusio brevior = kürzerer Schluss (im Markusevangelium)
ex = aus
epistula = Brief
et = und
ex err. (ex errore) = irrtümlich
ex itac. (ex itacismo) = durch Itazismus (Vokalverwechslung) entstanden
ex lat.? (ex versione latina) = durch Einfluss der lateinischen Überlieferung entstanden?
ex lect. (ex lectionariis) = durch die Lektionarüberlieferung beeinflusst
fin. (finis) = Ende, Schluss
Ⲙ = der hebräische Text des Alten Testaments
hab. (habet/habent) = hat/haben
hic = hier, an dieser Stelle
id. (idem) = dasselbe
illeg. (illegibilis) = unlesbar
incert. (incertus) = unsicher
inscr./inscriptio = Titel/Überschrift
interp. (interpunctio) = Interpunktion
lac. (lacuna) = Lücke, fehlender Text
loco = anstelle von
novies = neunmal
obel. (obelus) = in Handschriften gebrauchtes textkritisches Zeichen
octies = achtmal
om. (omittit/omittunt) = lässt/lassen aus
ord. inv. (ordo inversus) = umgekehrte Reihenfolge
p. (post) = nach
pon. (ponit/ponunt) = stellt/stellen (um)
prim. (primum) = das erste, zuerst
pro = für, anstelle von
s/ss (sequens/sequentes) = folgende(s)
sec. (secundum) = das zweite; gemäß, entsprechend
sed = aber
sine = ohne
sine test. (sine testibus) = ohne Zeugen
subscriptio = Subskription, Titel am Schluß einer Rolle/eines Codex
suppl. (supplementum) = nachträgliche Ergänzung einer Handschrift
ter = dreimal
terminat = endet
usque (ad) = bis (zu)
ut = wie
v. (vide) = siehe
vac. (vacat/vacant) = es fehlt/fehlen
vel = oder
verss (versiones) = Versionen
v.l. (varia lectio) = Die zitierte Variante entstand wahrscheinlich aus einer Variante im angegebenen Vers.
vs/vss (versus) = Vers(e)

(Zu allem Weiteren vgl. die Einführung und Appendix IV.)

NESTLE-ALAND

NOVUM TESTAMENTUM GRAECE

28th Edition

Witnesses, Signs, Abbreviations

I. The Consistently Cited Witnesses¹

No.	Content	Date	No.	Content	Date	No.	Content	Date
ⲡ ¹	e ²	III	ⲡ ²⁸	e	III	ⲡ ⁵⁴	cath	V/VI
ⲡ ²	e	VI	ⲡ ²⁹	act	III	ⲡ ⁵⁵	e	VI/VII
ⲡ ³	e	VI/VII	ⲡ ³⁰	p	III	ⲡ ⁵⁶	act	V/VI
ⲡ ⁴	e	III	ⲡ ³¹	p	VII	ⲡ ⁵⁷	act	IV/V
ⲡ ⁵	e	III	ⲡ ³²	p	ca. 200	ⲡ ⁵⁹	e	VII
ⲡ ⁶	e	IV	ⲡ ³³	act	VI	ⲡ ⁶⁰	e	VII
ⲡ ⁷	e	III-IV	[+58]			ⲡ ⁶¹	p	ca. 700
		(?)	ⲡ ³⁴	p	VII	ⲡ ⁶²	e	IV
ⲡ ⁸	act	IV	ⲡ ³⁵	e	IV(?)	ⲡ ⁶³	e	ca. 500
ⲡ ⁹	cath	III	ⲡ ³⁶	e	VI	ⲡ ⁶⁴	e	ca. 200
ⲡ ¹⁰	p	IV	ⲡ ³⁷	e	III/IV	[+67]		
ⲡ ^{11(+14?)}	p	VI	ⲡ ³⁸	act	ca. 300	ⲡ ⁶⁵	p	III
ⲡ ¹²	p	III	ⲡ ³⁹	e	III	ⲡ ⁶⁶	e	ca. 200
ⲡ ¹³	p	III/IV	ⲡ ⁴⁰	p	III	ⲡ ⁶⁸	p	VII(?)
ⲡ ^{14(+11?)}	p	VI	ⲡ ⁴¹	act	VIII	ⲡ ⁶⁹	e	III
ⲡ ¹⁵	p	III	ⲡ ⁴²	e	VII/	ⲡ ⁷⁰	e	III
ⲡ ¹⁶	p	III/IV			VIII	ⲡ ⁷¹	e	IV
ⲡ ¹⁷	p	IV	ⲡ ⁴³	r	VI/VII	ⲡ ⁷²	cath	III/IV
ⲡ ¹⁸	r	III/IV	ⲡ ⁴⁴	e	VI/VII	ⲡ ⁷³	e	VII
ⲡ ¹⁹	e	IV/V	ⲡ ⁴⁵	e act	III	ⲡ ⁷⁴	a	VII
ⲡ ²⁰	cath	III	ⲡ ⁴⁶	p	ca. 200	ⲡ ⁷⁵	e	III
ⲡ ²¹	e	IV/V	ⲡ ⁴⁷	r	III	ⲡ ⁷⁶	e	VI
ⲡ ²²	e	III	ⲡ ⁴⁸	act	III	ⲡ ⁷⁷	e	II/III
ⲡ ²³	cath	III	ⲡ ⁴⁹	p	III	ⲡ ⁷⁸	cath	III/IV
ⲡ ²⁴	r	IV	ⲡ ⁵⁰	act	IV/V	ⲡ ⁷⁹	p	VII
ⲡ ²⁵	e	IV	ⲡ ⁵¹	p	ca. 400	ⲡ ⁸⁰	e	III
ⲡ ²⁶	p	ca. 600	ⲡ ⁵²	e	II	ⲡ ⁸¹	cath	IV
ⲡ ²⁷	p	III	ⲡ ⁵³	e act	III	ⲡ ⁸²	e	IV/V

¹ Manuscripts without signs = consistently cited manuscripts (marked * in Appendix I, p. 792 ff.)

[*] = consistently cited witnesses in certain parts of the New Testament. In the indication of contents these parts are specified by *.

² a = Acts and Catholic Letters, act = Acts, cath = Catholics Letters, e = Gospels, p = Pauline Letters, r = Revelation (Apocalypse), K = commentary manuscript.

No.	Content	Date	No.	Content	Date	No.	Content	Date
83	e	VI	F 010	p	IX	087	e	VI
84	e	VI	G 012	p	IX	+ [092b]		
85	r	IV/V	H 015	p	VI	088	p	V/VI
86	e	IV	I 016	p	V	091	e	VI
87	p	III	K 017	e	IX	094	e	VI
88	e	IV	K 018	cath pK	IX	095	act	VIII
89	p	IV	L 019	e	VIII	+ [0123]		
90	e	II	L 020	ap	IX	096	act	VII
91	act	III	N 022	e	VI	097	act	VII
92	p	III/IV	P 024	e	VI	098	p	VII
93	e	V	[*]P 025	act *cath	IX	099	e	VII
94	p	V/VI		*p *r		0101	e	VIII
95	e	III	Q 026	e	V	0102	e	VII
96	e	VI	T 029	e	V	+ [0138]		
97	e	VI/VII	+ [0113.0125.0139]			0105	e	X
98	r	II(?)	W 032	e	IV/V	0106	e	VII
99	ca.	400	Z 035	e	VI	+ [0119]		
100	cath	III/IV	Γ 036	e	X	0107	e	VII
101	e	III	Δ 037	e	IX	0108	e	VII
102	e	III/IV	Θ 038	e	IX	0109	e	VII
103	e	II/III	≡ 040	e	VI	0111	p	VII
104	e	II	ψ 044	eap	IX/X	0115	e	IX/X
105	e	V/VI	046	r	X	0121	p	X
106	e	III	048	ap	V	0122	p	IX
107	e	III	050	e	IX	0126	e	VIII
108	e	III	051	r	X	0127	e	VIII
109	e	III	058	e	IV	0128	e	IX
110	e	IV	059	e	IV/V	0130	e	IX
111	e	III	+ [0215]			0131	e	IX
112	act	V	060	e	VI	0132	e	IX
113	p	III	062	p	V	0140	act	X
114	p	III	066	act	VI	0143	e	VI
115	r	III/IV	067	e	VI	0145	e	VII
116	p	VI/VII	068	e	V	0146	e	VIII
117	p	IV/V	069	e	V	0147	e	VI
118	p	III	070	e	VI	0148	e	VIII
119	e	III	+ [0110.0124.0178.			0160	e	IV/V
120	e	IV	0179.0180.0190.0191.			0161	e	VIII
121	e	III	0193.0202]			0162	e	III/IV
122	e	IV/V (?)	071	e	V/VI	0163	r	V
123	p	IV	072	e	V/VI	0165	act	V
124	p	VI	073	e	VI	0167	e	VII
125	cath	III/IV	+ [084]			0169	r	IV
126	p	IV	[*]075	pK	X	0170	e	V/VI
127	act	V		(*1K *Ph *Kol)		0171	e	ca. 300
			076	act	V/VI	0172	p	V
8 01	eapr	IV	078	e	VI	0175	act	V
A 02	eapr	V	079	e	VI	0176	p	V
B 03	eap	IV	082	p	VI	0177	e	X
C 04	eapr	V	083	e	VI/VII	0181	e	IV/V
D 05	e act	V	+ [0112.0235]			0182	e	V
D 06	p	VI	085	e	VI	0183	p	VII
E 08	act	VI	086	e	VI	0184	e	VI
						0185	p	IV

No.	Content	Date	No.	Content	Date	No.	Content	Date
0186	p	V/VI	0266	e	VI	579	e	XIII
+ [0224]			0269	e	IX	[*]614	*a p	XIII
0187	e	VI	0270	p	IV/V	[*]630	act	XII/XIII
0188	e	IV	0271	e	IX		*cath *p	
0189	act	II/III	0274	e	V	[*]642	act	XIV
0198	p	VI	0275	e	VII		*cath p	
0199	p	VI/VII	0277	e	VII/	700	e	XI
0201	p	V			VIII	892	e	IX
0204	e	VII	0278	p	IX	[*]945	e *act	XI
0207	r	IV	0279	e	VIII/		cath p	
0208	p	VI			IX	[*]1006	e *r	XI
0209	cath p	VII	0281	e	VII/	1175	ap	X
0210	e	VII			VIII	1241	eap	XII
0213	e	V/VI	0282	p	VI	[*]1243	e act	XI
0214	e	IV/V	0285	cath p	VI		*cath p	
0216	e	V	+ [081]			[*]1424	*eK	IX/X
0217	e	V	0289	p	VII/		apKr	
0218	e	V			VIII(?)	[*]1448	e act	XII
0219	p	IV/V	0291	e	VII/		*cath p	
0220	p	III			VIII	[*]1505	e *act	XII
0221	p	IV	0292	e	VI		cath *p	
0222	p	VI	0293	e	VI	[*]1506	e *pK	1320
0223	p	VI	+ [089.092a]			[*]1611	act	X
0225	p	VI	0294	act	VI/VII		*cath p *r	
0226	p	V	0296	cath p	VI	[*]1735	act	X
0227	p	V	0298	e	VIII/		*cath p	
0228	p	IV			IX	1739	ap	X
0229	r	VIII	0299	e	X/XI(?)	[*]1841	ap *r	IX/X
0231	e	IV	0301	e	V	[*]1852	act	XIII
0234	e	VIII	0303	e	VII(?)		*cath p r	
0236	act	V	[*]5	e act	XIII	[*]1854	ap *r	XI
0237	e	VI		*cath p		[*]1881	a *p	XIV
0238	e	VIII	[*]28	Mt *Mc	XI	2030	r	XII
0239	e	VII		L J		2050	r	1107
0240	p	V	33	eap	IX	2053	rK	XIII
0241	p	V/VI	81	ap	1044	2062	rK	XIII
0242	e	IV	[*]104	a *p r	1087	2329	r	X
0243	p	X	[*]307	act	X	[*]2344	act	XI
+ [0121b]				*cathK			*cath p *r	
0244	act	V	[*]323	*a p	XII	2351	rK	X
0249	e	X	[*]365	ea *p	XII	2377	r	XIV
0252	p	V	[*]436	act	XI/XII	[*]2464	a *p	IX
0254	p	V		*cath p		[*]2492	e act	XIV
0260	e	VI	[*]442	*cath	XII/XIII		*cath p	
0261	p	V		pK		[*]2542	Mt	XIII
0262	p	VII	565	e	IX		*Mc *L	

b) The Versions and Patristic Citations

latt	=	the entire Latin tradition	
lat(t)	=	the Latin tradition with exceptions	
lat	=	the Vulgate and a part of Old Latin witnesses	
it	=	Itala: all or a majority of Old Latin witnesses	
a / a ² / b ...	=	individual Old Latin manuscripts	
vg	=	the Vulgate	
vg ^s	=	1590 Sixtine Vulgate edition	
vg ^{cl}	=	1592 Clementine Vulgate edition	
vg st	=	2007 Stuttgart Vulgate 5th edition	
vg ^{ww}	=	1889–1954 Wordsworth-White Vulgate edition	
sy	=	the whole Syriac tradition	
sy ^s	=	Sinaitic Syriac	
sy ^c	=	Curetonian Syriac	
sy ^p	=	Peshitta	
sy ^h	=	Harklensis	
sy ^{hmg}	=	marginal reading in sy ^h	
sy ^{h**}	=	reading with critical signs in the text of sy ^h	
sy ^{ph}	=	Philoxeniana	
co	=	the whole Coptic	} tradition
ac	=	the Akhmimic	
bo	=	the Bohairic	
cv	=	the Dialect-V	
cw	=	the Dialect-W	
fa	=	the Fayyumic	
ly	=	the Lycopolitan	
mae	=	the Middle Egyptian	} tradition
pbo	=	the Proto-Bohairic	
sa	=	the Sahidic	
aeth	=	the Ethiopic	
arm	=	the Armenian	
geo	=	the Georgian	
got	=	the Gothic	
slav	=	the Old Church Slavonic	
pt	=	in part, a divided tradition	
ms(s)	=	manuscript(s)	

For the Church Fathers, see the Introduction, p. 80*s.

c) Other Abbreviations and Latin Words

<i>a.</i>	(ante)	=	ahead of, before
<i>acc.</i>	(accentus)	=	accent(s) or breathings
<i>ad</i>	=	as to, regarding	
<i>add.</i>	(addit/addunt)	=	add(s)
<i>alia manu</i>	=	by another hand	
<i>app.</i>	(apparatus)	=	(critical) apparatus
<i>bis</i>	=	twice	
<i>c.</i>	(capitulum)	=	chapter
<i>c.</i>	(cum)	=	(together) with

conclusio brevior = shorter ending (in the Gospel of Mark)
ex = from, out of
epistula = letter
et = and
ex err. (ex errore) = in error
ex itac. (ex itacismo) = due to itacism (vowel interchange)
ex lat.? (ex versione latina) = influenced by the Latin version?
ex lect. (ex lectionariis) = influenced by lectionary usage
fin. (finis) = end
Ⲫ = the Hebrew Old Testament text
hab. (habet/habent) = have
hic = here, at this place
id. (idem) = the same
illeg. (illegibilis) = illegible
incert. (incertus) = uncertain
inscr./inscriptio = heading
interp. (interpunctio) = punctuation
lac. (lacuna) = missing text
loco = in place of
novies = nine times
obel. (obelus) = critical sign used in manuscripts
octies = eight times
om. (omittit/omittunt) = omit(s)
ord. inv. (ordo inversus) = inverted order
p. (post) = after
pon. (ponit/ponunt) = put(s), transpose(s)
prim. (primum) = first
pro = for, in place of
s/ss (sequens/sequentes) = following
sec. (secundum) = second; according to
sed = but
sine = without
sine test. (sine testibus) = without witnesses
subscriptio = subscription, title at the end of a roll or a codex
suppl. (supplementum) = later addition to a manuscript
ter = three times
terminat = ends
usque (*ad*) = as far as, up to
ut = as, like
v. (vide) = see
vac. (vacat/vacant) = is missing/are missing
vel = or
verss (versiones) = versions
v.l. (varia lectio) = The variant cited probably originates from a variant in the indicated verse.
vs/vss (versus) = verse(s)

(For further details, see the Introduction and Appendix IV.)

NOVUM TESTAMENTUM GRAECE

NESTLE-ALAND

NOVUM
TESTAMENTUM
GRAECE

Based on the work of Eberhard and Erwin Nestle

Edited by

Barbara and Kurt Aland, Johannes Karavidopoulos,
Carlo M. Martini, Bruce M. Metzger

28th Revised Edition

Edited by the

Institute for New Testament Textual Research

Münster/Westphalia

under the direction of

Holger Strutwolf

DEUTSCHE BIBELGESELLSCHAFT

NESTLE-ALAND

NOVUM
TESTAMENTUM
GRAECE

Begründet von Eberhard und Erwin Nestle

Herausgegeben von
Barbara und Kurt Aland, Johannes Karavidopoulos,
Carlo M. Martini, Bruce M. Metzger

28. revidierte Auflage

Herausgegeben vom
Institut für Neutestamentliche Textforschung
Münster/Westfalen
unter der Leitung von
Holger Strutwolf

DEUTSCHE BIBELGESELLSCHAFT

Die Revision wurde durchgeführt von Luc Herren, Marie-Luise Lakmann,
Beate von Tschischwitz und Klaus Wachtel unter der Leitung von Holger Strutwolf.

The revision was carried out by Luc Herren, Marie-Luise Lakmann,
Beate von Tschischwitz and Klaus Wachtel under the direction of Holger Strutwolf.

28. revidierte Auflage 2012

Die Deutsche Bibelgesellschaft ist eine gemeinnützige kirchliche Stiftung. Gemeinsam mit dem Weltbund der Bibelgesellschaften (United Bible Societies) fördert sie die biblische Textforschung sowie die weltweite Übersetzung der Bibel – damit alle Menschen die Bibel in ihrer Sprache lesen können.

The German Bible Society is a not for profit religious foundation. Its mission, in collaboration with other members of the United Bible Societies, is to promote biblical research and worldwide Bible translation work in order to make the Bible available to everybody in their own language.

ISBN

- 978-3-438-05140-0 Hardcover
- 978-3-438-05155-4 Flexicover schwarz/black
- 978-3-438-05156-1 Flexicover blau/blue
- 978-3-438-05159-2 Mit griechisch-deutschem Wörterbuch
- 978-3-438-05160-8 With Greek-English Dictionary

The SymbolGreekTU font used to print this work is available from Linguist's Software, Inc.,
www.linguistsoftware.com/lgku.htm.

Novum Testamentum Graece
28. revidierte Auflage
© 2012 Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart
Alle Rechte vorbehalten
Printed in Germany

www.bibelgesellschaft.de
www.academic-bible.com

FOREWORD

This 28th edition of the *Novum Testamentum Graece* is, on the one hand, a thoroughgoing revision of the 27th edition and remains closely related to it in many respects. On the other hand, the new edition presents a fundamentally new conception, at least with respect to the Catholic Letters, because for this part of the New Testament the *Editio Critica Maior* (ECM) is already available. The ECM represents a new level of scientific research on the text of the Greek New Testament and offers a text newly established on this basis. New insights and results had to be incorporated into the present hand edition. For this reason the text of the Catholic Letters was taken over from the ECM and the apparatus was reconstructed on its basis. For the Catholic Letters the Nestle-Aland in fact relates to the ECM as the *editio minor*. The text of the remaining New Testament writings will remain unchanged until progress with the ECM provides the material and knowledge needed for a sustainable revision. A certain inconsistency in the 28th edition could not be avoided. This is due to the wish to transfer achievements made in the context of the ECM to the hand editions, although these new achievements are available at the present time for a part of the New Testament only.

This dual revision began under the guidance of Barbara Aland. Many fundamental decisions were made under her aegis and then adopted, developed and promoted by the present director of the Institute for New Testament Textual Research. Nowadays such work cannot be carried out unless it is the common project of many experts headed by a general editor who in all his decisions will remain dependent on consultancy and support from team members. This team included Luc Herren, Marie-Luise Lakmann, Beate von Tschischwitz and Klaus Wachtel. Due to the important part they played in carrying out the revision their names are mentioned on the imprint page.

In addition, many students and postgraduate colleagues contributed to the revision of the apparatus. Sabine Reinberg, Nicola Seliger and Sandra Sternke, who undertook the bulk of this work, deserve particular mention.

A thorough revision of the marginal apparatus of references was made by Joachim Lange (Synoptic Gospels and Catholic Letters), Martin Meiser (Gospel of John and Revelation) and Florian Voss (Acts and Pauline Letters). Wolfgang Richter carried out the painstaking first proofreading with great care. A revision of the citations

from the Latin, Coptic and Syriac versions, particularly for the Catholic Letters, was made by Georg Gäbel, Siegfried Richter and Andreas Juckel. Hans Förster of the Institute for Old Testament Scholarship and Biblical Archaeology at the University of Vienna contributed, as a by-product of his research project “Coptic John”, a thorough revision of the citations of the Coptic versions in John. Nikolai Kiel checked the patristic citations, particularly for the Catholic Letters. Klaus Wachtel and Simon Crisp translated the preface and the introduction into English.

Sincere gratitude is due to all of them.

Finally, it must be emphasised that this edition could not have been provided without financial and technical support from the German Bible Society. Florian Voss, as responsible editor, accompanied the work done at the Institute for New Testament Textual Research for the present edition through all its stages with great competence and care.

Münster/W., April 12, 2012

Holger Strutwolf

V. Die Appendices	43*
Appendix I: Codices Graeci et Latini	43*
Appendix II: Variae lectiones minores	44*
Appendix III: Loci citati vel allegati	44*
Appendix IV: Signa et Abbreviationes	45*
Introduction	46*– 88*
I. The Edition	46*
1. History of the Edition	46*
2. The 28th Edition	48*
2.1 Revision and Correction of the Critical Apparatus of the Whole Edition	48*
2.2 Text and Apparatus of the Catholic Letters ...	50*
2.2.1 The Text	50*
2.2.2 Defining the Consistently Cited Witnesses for the Catholic Letters	52*
2.2.3 The Early Versions	53*
II. The Text of the Edition	54*
1. Goals and Methods	54*
2. Critical Signs Used in the Text	54*
III. The Critical Apparatus	55*
1. Structure and Critical Signs	55*
Critical Signs	56*
Organization of the Apparatus	57*
Presentation of Variant Readings and Witnesses ...	58*
Other Abbreviations in the Apparatus	60*
2. The Greek Witnesses	61*
Consistently Cited Witnesses in the Gospels	62*
Consistently and Frequently Cited Witnesses in Acts	63*
Consistently and Frequently Cited Witnesses in the Pauline Letters	63*
Consistently Cited Witnesses in the Catholic Letters	65*
Consistently Cited Witnesses in Revelation	66*
3. The Early Versions	67*
Latin Versions	68*
Syriac Versions	70*
Coptic Versions	73*
Other Versions	76*

4. The Church Fathers	78*
Abbreviations for the Church Fathers	80*
IV. Notes in the Outer and Inner Margins	82*
1. The Apparatus in the Outer Margin	82*
2. The Apparatus in the Inner Margin	85*
V. The Appendices	86*
Appendix I: Codices Graeci et Latini	86*
Appendix II: Variarum lectionum minores	87*
Appendix III: Loci citati vel allegati	87*
Appendix IV: Signa et Abbreviationes	88*
Eusebii epistula ad Carpianum et Canones I–IX	89*

Novi Testamenti textus	1
Κατὰ Ματθαῖον	1
Κατὰ Μάρκον	102
Κατὰ Λουκᾶν	177
Κατὰ Ἰωάννην	292
Πράξεις Ἀποστόλων	378
Πρὸς Ῥωμαίους	481
Πρὸς Κορινθίους α΄	518
Πρὸς Κορινθίους β΄	554
Πρὸς Γαλάτας	578
Πρὸς Ἐφεσίους	590
Πρὸς Φιλιπησίους	603
Πρὸς Κολοσσαεῖς	612
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς α΄	622
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς β΄	630
Πρὸς Τιμόθεον α΄	634
Πρὸς Τιμόθεον β΄	643
Πρὸς Τίτον	650
Πρὸς Φιλήμονα	655
Πρὸς Ἑβραίους	657
Ἰακώβου ἐπιστολή	685
Πέτρου ἐπιστολή α΄	696
Πέτρου ἐπιστολή β΄	708
Ἰωάννου ἐπιστολή α΄	715
Ἰωάννου ἐπιστολή β΄	727
Ἰωάννου ἐπιστολή γ΄	729
Ἰούδα ἐπιστολή	730
Ἀποκάλυψις Ἰωάννου	735
Appendices	791
I: Codices Graeci et Latini	792
II: Variiae lectiones minores	820
III: Loci citati vel allegati	836
IV: Signa et Abbreviationes	878

INTRODUCTION

I. THE EDITION

1. History of the Edition

In 1898 Eberhard Nestle published the first edition of his *Novum Testamentum Graece*. Based on a simple yet ingenious idea it disseminated the insights of the textual criticism of that time through a hand edition designed for university and school studies and for church purposes. Nestle took the three leading scholarly editions of the Greek New Testament at that time by Tischendorf, Westcott/Hort and Weymouth as a basis. (After 1901 he replaced the latter with Bernhard Weiß's 1894/1900 edition.) Where their textual decisions differed from each other Nestle chose for his own text the variant which was preferred by two of the editions included, while the variant of the third was put into the apparatus.

The text-critical apparatus remained rudimentary in all the editions published by Eberhard Nestle. A primary apparatus displayed as witnesses only the editions mentioned above, while a second apparatus initially contained only readings from Codex Bezae. Subsequently evidence from other important manuscripts was added. It was Eberhard Nestle's son Erwin who provided the 13th edition of 1927 with a consistent critical apparatus showing evidence from manuscripts, early translations and patristic citations. Now the "Nestle" met the standards of a scholarly hand edition of the Greek New Testament. However, these notes did not derive from the primary sources, but only from editions, above all that of von Soden.

This changed in the nineteen-fifties, when Kurt Aland started working for the edition by checking the apparatus entries against Greek manuscripts and editions of the Church Fathers. This phase came to a close in 1963 when the 25th edition of the *Novum Testamentum Graece* appeared; later printings of this edition already carried the brand name "Nestle-Aland" on their covers.

The 26th edition, which appeared in 1979, featured a fundamentally new approach. Until then the guiding principle, with very rare exceptions, had been to adopt the text supported by a majority of the critical editions referred to. Now the text was established on the basis of source material that had been assembled and evaluated in the inter-

vening period. It included early papyri and other manuscript discoveries, so that the 26th edition represented the situation of textual criticism in the 20th century. Its text was identical with that of the 3rd edition of the UBS Greek New Testament (GNT) published in 1975, as a consequence of the parallel work done on both editions.

Already in 1955 Kurt Aland was invited to participate in an editorial committee with Matthew Black, Bruce M. Metzger, Alan Wikgren, and at first Arthur Vööbus, later Carlo Martini (and, from 1982, Barbara Aland and Johannes Karavidopoulos) to produce a reliable hand edition of the Greek New Testament for the specific needs of Bible translators.

The first edition of the GNT appeared in 1966. Its text was established along the lines of Westcott and Hort and differed considerably from Nestle's 25th edition. This holds true for the second edition of the GNT as well. When the third edition was prepared by Kurt Aland, Matthew Black, Carlo Martini, Bruce Metzger and Alan Wikgren, Kurt Aland was able to contribute the textual proposals coming from his preliminary work on the 26th edition of the Nestle-Aland. Hence the process of establishing the text for both editions continued to converge, so that eventually they could share an identical text. However, their external appearance and the design of their apparatus remains different, because they serve different purposes. The GNT is primarily intended for translators, providing a reliable Greek initial text and a text-critical apparatus showing variants that are relevant for translation. In the case of the passages selected for this purpose the evidence is displayed as completely as possible. The *Novum Testamentum Graece* is produced primarily for research, academic education and pastoral practice. It seeks to provide an apparatus that enables the reader to make a critical assessment of the reconstruction of the Greek initial text.

The text of the 26th edition of the Nestle-Aland was adopted for the 27th edition also, while the apparatus underwent an extensive revision. The text remained the same, because the 27th edition was not "deemed an appropriate occasion for introducing textual changes" (NA27, p. 45*). Since then the situation has changed, because the ECM of the Catholic Letters is now available. Its text was established on the basis of all the relevant material from manuscripts and other sources. The ECM text was adopted for the present edition following approval by the editorial committee of the Nestle-Aland and the GNT.

2. The 28th Edition

The 28th edition of the Nestle-Aland had to accomplish two different tasks. First, the apparatus had to be revised thoroughly to give it more clarity and make it easier to use. Secondly, the text-critical insights and decisions resulting from work on the *Editio Critica Maior* of the Greek New Testament¹ had to be incorporated. As a consequence of these alterations, which so far concern only the Catholic Letters, the Nestle-Aland has for the first time in its history a different presentation for different parts of the text. The Catholic Letters were revised according to a fundamentally new concept which in the long run will be adopted for the entire edition. The revision of the remaining texts was confined to a thorough inspection and rearrangement of the apparatus, while the basic structure was left untouched.

Another important innovation is that from now on the Nestle-Aland will not appear only as a printed book, but also in digital form. This brings considerable advantages regarding the timeliness of the information presented, clarity of display and links with further documents and data. Henceforth corrections and new notes will be available promptly via the internet. Abbreviations, sigla and short Latin phrases in the apparatus are explained in pop-up windows. Above all, the digital apparatus becomes a portal opening up the sources of the tradition, as it provides links to full transcriptions and, as far as possible, to images of the manuscripts included.

In this introduction however we will primarily describe the thorough revision of the apparatus as a whole and the new concept applied to the Catholic Letters. The “digital Nestle-Aland” as such does not need a lengthy introduction here.

2.1 Revision and Correction of the Critical Apparatus of the Whole Edition

The distinction between consistently cited witnesses of the first and second order has often caused uncertainties and complications. It was difficult to discover, for example, whether a consistently cited witness of the second order was not explicitly cited because it agreed with the majority reading or because it had a lacuna, and so we have given up this distinction. From now on all manuscripts cited consistently for the respective writing will be listed for passages with a positive apparatus (see also pp. 55*f.). If a witness declared as consistently cited in

¹ *Novum Testamentum Graecum – Editio Critica Maior IV. The Catholic Letters*, ed. B. Aland, K. Aland†, G. Mink, H. Strutwolf, K. Wachtel. Stuttgart: German Bible Society, 2nd rev. edition 2012.

the Introduction does not appear at a passage with a positive apparatus, the only possible reason is a lacuna or illegibility.

Abandoning the distinction between consistently cited witnesses of the first and second orders increases the number of apparatus notes. At the same time, however, we have rearranged the apparatus for more tightness and clarity. Witnesses not cited consistently are listed only if they contribute variants of text-historical relevance. Unless there are particular reasons not to do so, the variants of consistently cited witnesses are given in full, even if they differ from other consistently cited witnesses in detail only. The appendix containing *variae lectiones minores* has been retained, but it is confined to readings which would have disturbed the clarity of the main apparatus.

In the context of the NTTranscripts project (<http://nttranscripts.uni-muenster.de/>) and of transcription of manuscripts for the Editio Critica Maior the Nestle-Aland apparatus notes were checked systematically. This brought about increased precision in the citation of Greek manuscripts.

Conjectures are no longer cited in the apparatus. This was not an easy decision for the editors, because these often indicate passages of particular text-critical and exegetical interest. However, mere citation of a conjecture without a bibliographical reference to the source is unsatisfactory. In this regard an index of all conjectures in former Nestle-Aland editions produced by the research group *New Testament Conjectural Emendation* at the VU University Amsterdam will be of assistance. The researchers involved in this project are Jan Krans, Bert Jan Lietaert Peerbolte, Silvia Castelli and Bart Kamphuis.

The apparatus of the Catholic Letters in the ECM shows how extensive the treatment of *inscriptio* and *subscriptio* would have to be, if they were to be treated in the same way as the New Testament text. For the sake of focusing on essentials, the subscriptions will no longer appear in the NA apparatus. The inscriptions other than those of the Catholic Letters remain unchanged for now. For the Catholic Letters, however, they are given in their main forms as transmitted by representative witnesses.

Furthermore, the notes *pauci* (*pc*) and *alii* (*al*) indicating that, apart from the witnesses cited explicitly, there are a few or more additional witnesses for a variant, have been abandoned. The main reason for this is that these notes could easily lead to a mistaken conclusion that apparatus entries without *pc* or *al* were exclusively supported by the witnesses cited. However, even where the ECM is extant *pc* and *al* cannot be used in a precisely defined way, because full collation of all the manuscripts would yield more witnesses for known variants.

Concatenation of apparatus entries by *et* or *sed* has been criticised, because often the witnesses listed in support of the text at the second

variation unit were erroneously referred to the combination of both passages. Now attestations that were concatenated previously are cited separately, and *cf* points to possible relations between variants, where a hint appeared to be useful.

Latin abbreviations and connecting texts are kept as simple as possible. They are translated in the general list of abbreviations (Appendix IV).

The apparatus of references in the outer margin has been thoroughly revised (see pp. 82*–84*).

Appendix III in NA27, *Editionum Differentiae*, is not included in the 28th edition, because the effort of revising it would not have been in reasonable proportion to its prospective usefulness. Today an index of variants based on a comparison of modern editions should be linked to the texts themselves. It is planned that such a tool will become a component of the digital Nestle-Aland, as soon as the necessary funding is available.

2.2 Text and Apparatus of the Catholic Letters

The Editio Critica Maior sets new standards in providing source material relevant to the history of the text and in analysing it systematically. Therefore, the versions and the quotations from patristic literature are cited in the present edition according to the second edition of the ECM of the Catholic Letters. The selection of Greek manuscripts cited in the present edition comprises the witnesses that are most important for reconstructing the text.

2.2.1 The Text

Compared to the 27th edition, the text differs at the following passages:

	ECM/NA28	NA27
Jak 1,20	οὐ κατεργάζεται	οὐκ ἐργάζεται
2,3	ἢ κάθου ἐκεῖ	ἐκεῖ ἢ κάθου
2,4	καὶ οὐ διεκρίθητε	οὐ διεκρίθητε
2,15	λειπόμενοι ὡσιν	λειπόμενοι
4,10	τοῦ κυρίου	κυρίου
1 Pt 1,6	λυπηθέντας	λυπηθέντες
1,16	–	[ὄτι]
1,16	–	[εἰμι]

	ECM/NA28	NA27	
	2,5	–	[τῶ]
	2,25	ἀλλ’	ἀλλά
	4,16	μέρει	ὀνόματι
	5,1	τούς	οὖν
	5,9	–	[τῶ]
	5,10	–	[Ἰησοῦ]
2Pt	2,6	ἀσεβεῖν	ἀσεβέ[σ]ιν
	2,11	παρά κυρίῳ	παρά κυρίου
	2,15	καταλείποντες	καταλείποντες
	2,18	ὄντως	ὀλίγως
	2,20	–	[ἡμῶν]
	3,6	δι’ ὄν	δι’ ὧν
	3,10	οὐχ εὐρεθήσεται	εὐρεθήσεται
	3,16	ταῖς ἐπιστολαῖς	ἐπιστολαῖς
	3,16	στρεβλώσουσιν	στρεβλοῦσιν
	3,18	–	[ἀμήν]
1Jh	1,7	–	δέ
	3,7	παιδιά	τεκνία
	5,10	ἐν αὐτῶ	ἐν ἑαυτῶ
	5,18	ἑαυτόν	αὐτόν
2Jh	5	γράφων σοι καινήν	καινήν γράφων σοι
	12	ἧ πεπληρωμένη	πεπληρωμένη ἧ
3Jh	4	ἀληθεία	τῆ ἀληθεία
Jd	5	ἅπαξ πάντα ὅτι Ἰησοῦς	πάντα ὅτι [ὁ] κύριος ἅπαξ
	18	–	[ὅτι]
	18	–	[τοῦ]

The reconstructed text of the Catholic Letters reflects the second edition of the ECM in one further respect. Passages for which the editors had to leave open the decision as to which of the variants is the initial text are specially marked. The second edition of the ECM has a split guiding line at these passages. In the new Nestle-Aland the reading text remains unchanged in such cases, but the sign * precedes the reference mark in the text and the citation of the variant seen as equal to it in the apparatus. As a consequence square brackets, which could in any case be used only for possible additions, have become obsolete in the Catholic Letters.

2.2.2 Defining the Consistently Cited Witnesses for the Catholic Letters

The ECM text of the Catholic Letters was established by means of the Coherence-Based Genealogical Method (in what follows “coherence method”).² One essential concept of this method is that of “potential ancestor”. One of two textual witnesses may be classified as potential ancestor of the other, if it more often supports a variant from which the variant of the other witness can be derived. Some witnesses have many, others have a few or only one potential ancestor. The percentages of agreement between witnesses compared are used to arrange the potential ancestors of a witness in a ranking order, according to their degree of relationship. The method can also be applied to a comparison with the reconstructed initial text. Hence we can say for which manuscript texts the initial text *A* has the highest rank among their potential ancestors. This is the case, apart from a couple of highly fragmented papyri and majuscules, for the following 18 manuscripts:

Ⲙ, A, B, C, P, Ψ, 048, 5, 81, 436, 442, 1175, 1243, 1735, 1739, 1852, 2344, 2492.

The text of these manuscripts is more closely related to *A* than to any manuscript text. 468, an important witness to the 13th century Byzantine text, also ranks among manuscripts of this category. However, as the Byzantine text is very well represented, we selected 307 from the 10th century instead of 468. These are close relatives, but we opted for 307 because its text represents an early branch of the Byzantine tradition which diverges from the mainstream.

For 88 and 1881, *a* is the most closely related potential ancestor in one writing only, for 88 in the Letter of Jude, for 1881 in the First Letter of John. Consequently they are cited for these texts only.

33 continues to be a consistently cited witness, not because of its relevance for reconstructing the text, but because of its interesting special readings.

1448 and 1611 represent the well-known group of manuscripts transmitting the text translated by Thomas of Harkel in 616.

Finally, 642, a minuscule from the 14th century, was numbered among the consistently cited witnesses because it documents the text of a group of late Byzantine witnesses, a text with several peculiarities. The following members of this group are cited in the ECM: 218, 808, 1127, 1359, 1563, 1718, 2374.

² See now Gerd Mink: Contamination, Coherence, and Coincidence in Textual Transmission: The Coherence-Based Genealogical Method (CBGM) as a Complement and Corrective to Existing Approaches. In: K. Wachtel and M. Holmes (ed.), *The Textual History of the Greek New Testament* (SBL Text-Critical Studies 8), Atlanta 2011, pp. 141–216.

In addition, all the papyri containing the text of the Catholic Letters were included.

Jak p²⁰, p²³, p⁵⁴, p⁷⁴, p¹⁰⁰

1Pt p⁷², p⁷⁴, p⁸¹, p¹²⁵

2Pt p⁷², p⁷⁴

1Jh p⁹, p⁷⁴

2Jh p⁷⁴

3Jh p⁷⁴

Jd p⁷², p⁷⁴, p⁷⁸

The Byzantine text is indicated by the sign “Byz” as in the ECM. Consequently the sign $\mathfrak{M}$ was abandoned in the apparatus of the Catholic Letters. In the ECM “Byz” is represented by seven manuscripts containing the Byzantine text in a pure form. The selection of these representatives was optimised for the different texts as they were published, and therefore it changes from letter to letter.³ Where these representatives indicate splits in the Byzantine tradition, the resulting branches are identified as “Byz^{pl}”.⁴

2.2.3 The Early Versions

The Latin, Syriac and Coptic versions are cited according to the ECM apparatus. In that apparatus it is possible to assign a versional witness to more than one Greek variant of the same passage, thus expressing the fact that other variants of that passage are less likely to represent the Greek exemplar. This sophisticated way of rendering is not available in the system of the Nestle-Aland apparatus, because many of the variants given in the ECM do not appear there. If a versional witness is assigned to several variants of the same passage in the ECM, it is either not cited at all in the Nestle-Aland or it is cited for one or more variants with a question mark, if the variants in question differ significantly.

³ See ECM IV/2 (Supplementary Material), 2nd rev. edition 2012, pp. 10–18.

⁴ The symbol “Byz” is not used in the ECM at such passages.

II. THE TEXT OF THE EDITION

1. Goals and Methods

Being a critical edition of the Greek New Testament, the Nestle-Aland provides an eclectic text reconstructed from the tradition by means of a combination of external and internal criteria. The internal criteria are based on the intrinsic coherence of the text, its grammatical structure and its stylistic, linguistic and theological features. These cannot be applied without giving full weight to exegetical insights and studies. The external criteria are related to the quality and reliability of the witnesses supporting a variant. They are derived from the text-historical place and the transcriptional character of single witnesses and groups of witnesses.

The wealth of material available for the Catholic Letters and its methodological analysis by means of the coherence method brought about considerable progress in refining the external criteria. Therefore the text of this part of the New Testament was newly established. For all other NT books for which the *Editio Critica Maior* is not yet available, there is no new basis of knowledge. Hence, except for the Catholic Letters, the text of the 27th edition has been retained.

2. Critical Signs Used in the Text

Critical signs in the text (°, □, \, † etc.) refer to the critical apparatus, and are explained in that connection (cf. below pp. 56*f.). These are the traditional signs of Eberhard Nestle's editions. They indicate the variants in the apparatus accurately and efficiently, with the advantage of alerting the reader to both their location and their nature without having a look away from the text. Readers who are interested only in the text can easily ignore them.

- [ ] Square brackets in the text ([ ]) except in the case of the Catholic Letters indicate that textual critics today are not completely convinced of the authenticity of the enclosed words (cf. Mt 18,19; Ac 16,1). These passages are always noted explicitly in the apparatus so that the reader may evaluate them independently. The reading given in the text shows the preference of the editors. For practical reasons the evidence given in the apparatus always includes the support for the reading in the text. Square brackets always reflect a great degree of difficulty in determining the text.

The sign [◊] (diamond) indicates passages where the guiding line is split in the second edition of the ECM, because there are two variants which in the editors' judgement could equally well be adopted in the reconstructed initial text. In the ECM apparatus the alternative variant is marked with [◊] as well. In the present edition the diamond precedes the reference sign of the respective variant passage and the variant text in the apparatus. This does not mean that the editors regard the text as definitively established in all other passages. However, square brackets and other signs are no longer seen as suitable for expressing different degrees of reliability in the reconstructed initial text. This requires more sophisticated forms of presentation, like a text-critical commentary.

Double brackets in the text ([[ ]]) indicate that the enclosed words, generally of some length, are known not to be a part of the original text. These texts derive from a very early stage of the tradition, and have often played a significant role in the history of the church (cf. Jn 7,53–8,11).

For asterisks in the text (*) cf. p. 86*.

Quotations from the Old Testament are printed in italics.

III. THE CRITICAL APPARATUS

1. Structure and Critical Signs

A hand edition like the Nestle-Aland cannot comprehensively document the textual history of the Greek New Testament and list all significant witnesses with all their variants. This can only be achieved by the *Editio Critica Maior*. For those parts of the NT for which the ECM has appeared, it both complements and relieves the hand editions, as it provides full representation of the relevant source material. The present edition provides the reader primarily with the basis for studying the text and evaluating the most important variants. The apparatus also offers a wealth of readings which are only indirectly of value for establishing the text, but which may often signal the presence of a textual problem. Variants of lesser significance are also valuable for revealing the causes and motives involved in the origin of textual variants.

Consequently the support of witnesses is indicated in two different ways.

A *positive apparatus* is given for all the substantive variants, includ-

ing those important for establishing the text. In these instances the evidence both *for* and *against* the text is shown, with the support for the text (= *txt*) always appearing last.

A *negative apparatus* is given for variants which are cited mainly for their relevance to the history of the text or its interpretation. For these readings only the evidence *against* the text is shown.

The selection of consistently cited witnesses remains largely the same as in the 27th edition, except in the case of the Catholic Letters.⁵ It is now immediately clear whether a variant is supported by a witness of this category, because there is no longer any distinction between consistently cited witnesses of the first and second orders. It was an important guideline for the revision of the apparatus to display these witnesses and their variants as clearly and simply as possible, and so the variants were rendered in full unless there were good reasons not to do so. Greek manuscripts not counted among those consistently cited were not included unless they contribute special readings of text-historical interest.

Naturally, a manuscript can be cited only if its text is legible. Major lacunae in the text of consistently cited manuscripts are indicated in the List of Manuscripts (Appendix I). The contents of fragments are described positively.⁶

Consistently cited witnesses are listed in III. 2 (cf. below, p. 62*ff.).

Critical Signs

The following signs in the critical apparatus refer to corresponding signs in the text of a given verse, or more rarely, a sequence of verses (cf. Lk 22,19/20). They show the exact location and nature of the variant recorded in the apparatus, and are not repeated within a single verse or within a verse sequence constituting an apparatus unit. Apparent exceptions are easily explained by their contexts. (cf. Mt 1,9[†])

- The *word* following in the text is *omitted* by the witnesses cited.
- \ The *words, clauses or sentences* between these signs are *omitted* by the witnesses cited.
- † The *word* following in the text is *replaced* with one or more words by the witnesses cited.

⁵ 2427 is a remarkable exception, as Stephen C. Carlson proved this manuscript to be a copy of the Gospel of Mark according to Buttmann's 1860 edition. (See Stephen C. Carlson, 'Archaic Mark' (MS 2427) and the Finding of a Manuscript Fake, *SBL Forum*, n.p. [cited Aug 2006]. Online: <http://sbl-site.org/Article.aspx?ArticleID=577>.)

⁶ When listing the contents of a fragment a verse is described as extant if a single letter of it is preserved. Therefore inferences about the precise extent of a fragment may not be justified (cf. below p. 86*).

The *words* between these signs are *replaced* with other words by the witnesses cited. Frequently this involves the transposition of words. To the extent that the words are identical with those in the text, they are indicated by italic numerals corresponding to their position in the printed text (cf. Mt 27,51). ( )

This sign marks the location where *one or more words*, sometimes a whole verse, are *inserted* by the witnesses cited. T

The *words* between these signs are *transposed* by the witnesses cited. The sequence of the transposed words is indicated where necessary by italic numerals corresponding to the position of the words in the printed text (cf. Mt 16,13). § 2

A raised colon indicates a variant form of punctuation. :

The word or verse of text is *transposed* as indicated in the apparatus (cf. Lk 6,5; Jn 13,8). §

o1 o2 / o1 o2 / F F1 F2 / e1 e2 / T T1 T2 / s1 s2 / :1 :2

Centered dots and superscript numerals distinguish between multiple occurrences of the same kind of variant within a single unit of the apparatus.

The signs □... \, (...) and §... 2 occasionally enclose longer passages spanning several verses. In such instances the verse references are indicated (cf. Lk 3,23-31.38). There are no instances of confusion possible due to the overlapping of similar variants; it is always necessary to look for the sign of closure. □... \, (...), §... 2

Organization of the Apparatus

A large dot followed by a bold verse number opens each new section of the apparatus. Critical signs do not occur twice within a single section; their repetitions are distinguished by the addition of centered dots or numerals. Apparatus sections usually span a single verse; when variants extend over several verses, this is made explicit by the reference following the large dot (cf. Lk 22,19/20). •

A solid vertical line separates the instances of variation from each other within a single verse or section of the apparatus. |

A broken vertical line separates the various alternative readings from each other within a single instance of variation. These readings taken together comprise a group of readings, or a variation unit. †

This sign (= textus) introduces the list of witnesses supporting the text of this edition. It always occurs as the last member of a group of readings, or variation unit. txt

Presentation of Variant Readings and Witnesses

Variant readings are usually spelled out in full in the apparatus.

... Three periods (...) represent the text of the edition where the variant form cited is in agreement with it (cf. Lk 22,55 ^ϕ).

2 3 1 4 5 Variants of word order comprising at least four words can be represented by italic numerals which correspond to the order of the words in the text (*1* = the first word in the text, etc.). This convention is followed not just for variants of transposition indicated by the sign ^ϕ, but also for alternative forms within a single variation unit, if the wording is changed by transposition or omission (cf. Jn 12,18 ^ϕ).

In a limited number of instances, where a subvariant differs only slightly from a main variant, the wording in the apparatus is not given in full. In such instances the witness for the subvariant is given with the following qualifications.

( ) Witnesses which show only minor differences are noted in parentheses ( ) along with the witnesses for the main variant (cf. the minuscule 700 at Mt 14,24 ^ϕ; sy^s at Mt 26,60 ^τ; Clement of Alexandria at Mt 5,36 ^ϕ).

The readings of Greek witnesses cited in parentheses are given in Appendix II. The more important subvariants, however, continue to be noted within the parentheses of the apparatus as before (cf. Mt 7,21 ^τ; Mt 24,48 ^ϕ).

[ ] Brackets [ ] enclose variants of punctuation.

The witnesses for a reading are always given in the same *sequence*: Greek manuscripts, versions, patristic citations (separated by semi-colons). For Greek manuscripts the order of papyri, uncials, minuscules and lectionaries is observed, and for the early versions the order of Latin, Syriac, Coptic, Armenian, Georgian, Gothic, Ethiopic and Church Slavonic.

Greek manuscripts are cited in their numeric order according to the list of manuscripts. In Appendix I further information about each manuscript may be found (date, present location and content).

The following *superscript signs following manuscript numbers* distinguish various readings in the same manuscript or qualify (as ^{vid}) the relative certainty of a decision:

- * * identifies the original reading when a correction has been made.
- ° ° identifies a correction made by a later hand, but sometimes also by the first hand.
- 1.23 1.23 identifies a correction made by the first, second, or third corrector.

If used with the majuscules $\aleph$, B, C and D (05 and 06) superscript signs identify groups of correctors.

- $\aleph$ (01): $\aleph^1$ (4th–6th cent.); $\aleph^{1a}/\aleph^{1b}$ (for differences within the group $\aleph^1$); $\aleph^2$ (from circa 7th cent.); $\aleph^{2a}/\aleph^{2b}$ (with differences within the group $\aleph^2$); $\aleph^3$ (12th cent.); $\aleph^c$ (not assigned to a group)
- B (03): B¹ (roughly contemporaneous with B); B² (6th/7th cent.); B³ (13th cent.)
- C (04): C¹ (roughly contemporaneous with C); C² (circa 6th cent.); C³ (circa 9th cent.)
- D (05): D¹ (6th–7th cent.); D² (circa 9th cent.); D³ (12th cent.); D^c (younger hand, not assigned to a group)
- D (06): D¹ (7th cent.); D² (circa 9th cent.); D^c (younger hand, not assigned to a group)

v.l. (= *varia lectio*) indicates a reading recorded in a manuscript as an alternative reading (v.l. is coordinated with the superscript sign ^{txt}). v.l.

com (= *commentarius*) marks a reading cited in the commentary part of an Apocalypse commentary manuscript, if it differs from the lemma text (com is coordinated with the superscript sign ^{txt}). com

txt (= *textus*) as a superscript sign indicates the reading in the text of a manuscript which also records an alternative reading (txt is coordinated with the superscript sign v.l. or com). txt

mg (= *in margine*) indicates a reading in the margin of a manuscript without being identified as either a correction or an alternative reading. mg

s (= *supplementum*) indicates a reading derived from a later addition to a manuscript, usually replacing a lost folio or section of a manuscript. Such replacements are identified in the Manuscript List (Appendix I) for the consistently cited witnesses. s

vid (= *ut videtur*) indicates that the reading attested by a witness cannot be determined with absolute certainty. This is frequently true of papyri and palimpsests. Corrections may also require the sign vid if the original reading of the manuscript is no longer clearly legible. The sign vid always indicates a high degree of probability, usually based on some surviving letters or parts of letters. When an inference is drawn from the extent of a lacuna, it is carefully verified that the manuscript cannot be cited equally well for other readings in the tradition. vid

The following group signs are used (the first one, $\aleph$, is particularly important):

$\aleph$ (= *Majority text, including the Byzantine Koine text*) indicates read- $\aleph$

ings supported by the majority of all manuscripts, i.e., always including manuscripts of the Koine type in the narrow sense. $\mathfrak{M}$ therefore represents the witness of the Koine text type. $\mathfrak{M}$ has the status of a consistently cited witness. Consequently in instances of a negative apparatus, where support for the text is not given, the reading attested by $\mathfrak{M}$ may safely be inferred: if it is not otherwise explicitly cited, it agrees with *txt* (= the text).

- pm* *pm* (= *permulti*) is used in place of the sign $\mathfrak{M}$ when the witness of the Majority text is divided in fairly equal strength between two (rarely three) variant readings. The abbreviation *pm* appears then with both Majority text readings. If one of these readings is in agreement with the text, and the apparatus does not list the support for *txt*, the sign *pm* appears only once.
- Byz* *Byz* (= *Codices Byzantini*) is used only in cases where the ECM has already appeared, i.e. up to now in the Catholic Letters. For the ECM the text of the majority of *Codices Byzantini* was determined by means of almost pure representatives of the mainstream tradition.⁷
- Byz^{pt}* *Byz partim* (= a part of the *Codices Byzantini*) is used at passages where the selected representatives show that the Byzantine tradition is split. In the ECM apparatus the symbol *Byz* is abandoned in such cases, because the representatives are cited individually. As these manuscripts are not counted among the ones selected for the present edition, their respective variants are marked by *Byz^{pt}*.

Other Abbreviations in the Apparatus⁸

- (!) (!) = *sic!* indicates an accurate transcription of an absurd reading (cf. Ac 24,5¹).
- add.* *add.* = *addit/laddunt*, add(s)
- om.* *om.* = *omittit/omittunt*, omit(s)
- + – + – are used in place of *add.* and *om.* where such brevity is not inconsistent with clarity (cf. Ro 16,27).
- pon.* *pon.* = *ponit/ponunt*, place(s), transpose(s)
- a.* *a.* = *ante*, before
- p.* *p.* = *post*, after
- id.* *id.* = *idem*, the same wording

⁷ See ECM IV/2 (Supplementary Material), 2nd rev. edition 2012, pp. 10–18.

⁸ See also the systematic list of abbreviations (Appendix IV).

<i>ex err.</i> = <i>ex errore</i> , erroneously, by scribal error	<i>ex err.</i>
<i>ex itac.</i> = <i>ex itacismo</i> , by itacism, the substitution of letters with the same phonetic value	<i>ex itac.</i>
<i>ex lat.?</i> = <i>ex versione latina?</i> apparently derived from a Latin reading	<i>ex lat.?</i>
<i>bis</i> (= twice) immediately following a critical sign, refers to two equal words in the text and their variant(s) which are exceptionally identified by the same critical sign (cf. Mt 1,9 ^f ; 1,10 ^{f1}).	<i>bis</i>

All Latin words used in the apparatus and the appendices are translated in Appendix IV.

The following *signs and notes* come immediately after the critical signs with an explanation of the variant reading(s) presented:

p) refers to parallel passages in the Gospels, which are listed in the margin at the beginning of the pericopes.

A parenthetical reference to a passage standing before a variant reading refers to a parallel passage in another New Testament book (cf. the reference to Lk 2,7 at Mt 1,25^f). If the parenthetical reference does not name a book, the parallel is found within the same book (cf. the reference to Ac 22,3 at Ac 21,39^f), or the same chapter (cf. the reference to verse 12 at Mt 2,13^T).

A parenthetical reference to a verse with *v.l.* standing before a reading suggests that the reading derives from a variant reading in the verse indicated (cf. Mt 2,13^f, which refers to the same transposition at 2,19).

A reference to a passage in the Septuagint standing before a variant suggests a parallel expression in the Septuagint text (cf. the reference to Jr 38,15 $\text{\textcircled{B}}$ at Mt 2,18^T).

2. The Greek Witnesses

Three groups of Greek New Testament text manuscripts may be distinguished on the basis of their textual quality, designation, and frequency of citation in the apparatus: a) consistently cited witnesses, b) frequently cited manuscripts, and c) occasionally cited manuscripts. Manuscripts of the first two groups are listed below; while occasionally cited manuscripts are listed only in Appendix I.

Consistently Cited Witnesses in the Gospels

All extant papyri:

for *Mt*: p¹, p¹⁹, p²¹, p²⁵, p³⁵, p³⁷, p⁴⁴, p⁴⁵, p⁵³, p⁶², p⁶⁴⁽⁺⁶⁷⁾, p⁷⁰, p⁷¹, p⁷³, p⁷⁷, p⁸³, p⁸⁶, p⁹⁶, p¹⁰¹, p¹⁰², p¹⁰³, p¹⁰⁴, p¹⁰⁵, p¹¹⁰;

for *Mk*: p⁴⁵, p⁸⁴, p⁸⁸;

for *Lk*: p³, p⁴, p⁷, p⁴², p⁴⁵, p⁶⁹, p⁷⁵, p⁸², p⁹⁷, p¹¹¹;

for *Jn*: p², p⁵, p⁶, p²², p²⁸, p³⁶, p³⁹, p⁴⁴, p⁴⁵, p⁵², p⁵⁵, p⁵⁹, p⁶⁰, p⁶³, p⁶⁶, p⁷⁵, p⁷⁶, p⁸⁰, p⁸⁴, p⁹⁰, p⁹³, p⁹⁵, p¹⁰⁶, p¹⁰⁷, p¹⁰⁸, p¹⁰⁹, p¹¹⁹, p¹²⁰, p¹²¹, p¹²².

The following uncials:

for *Mt*: $\aleph$ (01), A (02), B (03), C (04), D (05), K (017), L (019), N (022), P (024), W (032), Z (035), Γ (036), Δ (037), Θ (038), 058, 067, 071, 073, 078, 085, 087, 094, 0102, 0106, 0107, 0128, 0148, 0160, 0161, 0170, 0171, 0204, 0234, 0237, 0242, 0249, 0271, 0275, 0277, 0281, 0293, 0298;

for *Mk*: $\aleph$ (01), A (02), B (03), C (04), D (05), K (017), L (019), N (022), P (024), W (032), Γ (036), Δ (037), Θ (038), Ψ (044), 059, 067, 069, 072, 083, 087, 099, 0107, 0126, 0130, 0131, 0132, 0143, 0146, 0167, 0184, 0187, 0188, 0213, 0214, 0269, 0274, 0292;

for *Lk*: $\aleph$ (01), A (02), B (03), C (04), D (05), K (017), L (019), N (022), P (024), Q (026), T (029), W (032), Γ (036), Δ (037), Θ (038), X (040), Ψ (044), 070, 078, 079, 0102, 0108, 0115, 0130, 0147, 0171, 0177, 0181, 0182, 0239, 0266, 0279, 0291;

for *Jn*: $\aleph$ (01), A (02), B (03), C (04), D (05), K (017), L (019), N (022), P (024), Q (026), T (029), W (032), Γ (036), Δ (037), Θ (038), Ψ (044), 050, 060, 068, 070, 078, 083, 086, 087, 091, 0101, 0105, 0109, 0127, 0145, 0162, 0210, 0216, 0217, 0218, 0234, 0238, 0260, 0299, 0301.

The following minuscules and lectionaries:

for *Mt*: 565, 579, 700, 892, 1241, 1424, 1844, 12211;

for *Mk*: 28, 565, 579, 700, 892, 1241, 1424, 2542, 1844, 12211;

for *Lk*: 565, 579, 700, 892, 1241, 1424, 2542, 1844, 12211;

for *Jn*: 565, 579, 700, 892, 1241, 1424, 1844, 12211.

The minuscule families f^1 and f^{13} (82 for the Gospels), and also the minuscule 33 (for the Gospels).

f^1 = 1, 118, 131, 209, 1582 *et al.*, cf. K. Lake, *Codex 1 of the Gospels and its Allies*, (Texts and Studies VII/3) Cambridge 1902, reprint 1967. f^{13} = 13, 69, 124, 174, 230, 346, 543, 788, 826, 828, 983, 1689, 1709, *et al.*, cf. K. and S. Lake, *Family 13 (The Ferrar Group)*, (Studies and Documents XI) London 1941 [= Mark]; J. Geerlings, *Family 13 (The Ferrar Group)*, (Studies and Documents XIX-XXI) Salt Lake City 1961-1962 [= Matthew, Luke, John]; W. H. Ferrar, *A Collation of*

Four Important Manuscripts of the Gospels, ed. T. K. Abbott, Dublin/London 1877.

The manuscripts comprising families f^1 and f^{13} are usually cited only by their group sign. If they differ both from their own family and from $\mathfrak{M}$, they may in special cases be cited individually (cf. Lk 11,25^T, where 69 supports the reading of f^{13} but with a different word order).

For f^1 there is a special rule: if the leading manuscript 1 differs from the other members of the family and also from $\mathfrak{M}$, it is cited as 1; the sign f^1 is not used because the other members of the family agree with $\mathfrak{M}$ (cf. Lk 24,53^T).

There are no manuscripts in the category of frequently cited witnesses in the Gospels. Apart from the consistently cited witnesses only a few manuscripts are noted, if their variants are of text-historical interest.

Consistently and Frequently Cited Witnesses in Acts

a) *Consistently cited witnesses*

All extant papyri:

$\mathfrak{p}^8$, $\mathfrak{p}^{29}$, $\mathfrak{p}^{33(+58)}$, $\mathfrak{p}^{38}$, $\mathfrak{p}^{41}$, $\mathfrak{p}^{45}$, $\mathfrak{p}^{48}$, $\mathfrak{p}^{50}$, $\mathfrak{p}^{53}$, $\mathfrak{p}^{56}$, $\mathfrak{p}^{57}$, $\mathfrak{p}^{74}$, $\mathfrak{p}^{91}$, $\mathfrak{p}^{112}$, $\mathfrak{p}^{127}$.

The following uncials:

κ (01), A (02), B (03), C (04), D (05), E (08), L (020), Ψ (044), 048, 066, 076, 095, 096, 097, 0140, 0165, 0175, 0189, 0236, 0244, 0294.

The minuscules 33, 81, 323, 614, 945, 1175, 1241, 1505 and 1739.

b) *Frequently cited witnesses*

6, 104, 189, 326, 424, 453, 1704, 1884, 1891, 2147, 2464, 2495, 2818.

Consistently and Frequently Cited Witnesses in the Pauline Letters

a) *Consistently cited witnesses*

for *Rom*:

$\mathfrak{p}^{10}$, $\mathfrak{p}^{26}$, $\mathfrak{p}^{27}$, $\mathfrak{p}^{31}$, $\mathfrak{p}^{40}$, $\mathfrak{p}^{46}$, $\mathfrak{p}^{61}$, $\mathfrak{p}^{94}$, $\mathfrak{p}^{99}$, $\mathfrak{p}^{113}$, $\mathfrak{p}^{118}$,
 κ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), K (018),
L (020), P (025), Ψ (044), 048, 0172, 0209, 0219, 0220, 0221, 0278,
0285, 0289;
33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1241, 1505, 1506, 1739, 1881, 2464, / 249,
/ 846;

for *1 Cor*:

$\mathfrak{p}^{11}$, $\mathfrak{p}^{14}$, $\mathfrak{p}^{15}$, $\mathfrak{p}^{34}$, $\mathfrak{p}^{46}$, $\mathfrak{p}^{61}$, $\mathfrak{p}^{68}$, $\mathfrak{p}^{123}$,
 κ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), K (018), L (020), P (025), Ψ (044), 048, 075, 088, 0121, 0185,
0199, 0201, 0222, 0243, 0270, 0278, 0285, 0289;

33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1241, 1505, 1506, 1739, 1881, 2464, / 249, / 846;

for 2 Cor:

ᵖ³⁴, ᵖ⁴⁶, ᵖ⁹⁹, ᵖ¹¹⁷, ᵖ¹²⁴;

κ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016), K (018), L (020), P (025), Ψ (044), 048, 098, 0121, 0186, 0209, 0223, 0225, 0243, 0278, 0285, 0296;

33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1241, 1505, 1506, 1739, 1881, 2464, / 249, / 846;

for Gal:

ᵖ⁴⁶, ᵖ⁵¹, ᵖ⁹⁹;

κ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016), K (018), L (020), P (025), Ψ (044), 062, 0122, 0176, 0254, 0261, 0278;

33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1505, 1506, 1739, 1881, 2464, / 249, / 846;

for Eph:

ᵖ⁴⁶, ᵖ⁴⁹, ᵖ⁹², ᵖ⁹⁹;

κ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016), K (018), L (020), P (025), Ψ (044), 048, 082, 0278, 0285;

33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1241, 1505, 1506, 1739, 1881, 2464, / 249, / 846;

for Php:

ᵖ¹⁶, ᵖ⁴⁶, ᵖ⁶¹;

κ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016), K (018), L (020), P (025), Ψ (044), 048, 075, 0278, 0282;

33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1505, 1506, 1739, 1881, 2464, / 249, / 846;

for Col:

ᵖ⁴⁶, ᵖ⁶¹;

κ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016), K (018), L (020), P (025), Ψ (044), 048, 075, 0198, 0208, 0278;

33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1505, 1506, 1739, 1881, 2464, / 249, / 846;

for 1 Thess:

ᵖ³⁰, ᵖ⁴⁶, ᵖ⁶¹, ᵖ⁶⁵;

κ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016), K (018), L (020), P (025), Ψ (044), 048, 0183, 0208, 0226, 0278;

33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1241, 1505, 1506, 1739, 1881, 2464, / 249, / 846;

for 2 Thess:

ⲡ³⁰, ⲡ⁹²;

Ⲛ (01), A (02), B (03), D (06), F (010), G (012), I (016), K (018), L (020), P (025), Ψ (044), 0111, 0278;

33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1241, 1505, 1506, 1739, 1881, 2464, /249, /846;

for 1 Tim:

ⲡ –;

Ⲛ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016), K (018), L (020), P (025), Ψ (044), 048, 0241, 0262, 0285;

33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1241, 1505, 1506, 1739, 1881, /249, /846;

for 2 Tim:

ⲡ –;

Ⲛ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016), K (018), L (020), P (025), Ψ (044), 048;

33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1241, 1505, 1506, 1739, 1881, /249, /846;

for Tit:

ⲡ³², ⲡ⁶¹;

Ⲛ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016), K (018), L (020), P (025), Ψ (044), 048, 088, 0240, 0278;

33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1241, 1505, 1506, 1739, 1881, /249, /846;

for Phm:

ⲡ⁶¹, ⲡ⁸⁷;

Ⲛ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016), K (018), L (020), P (025), Ψ (044), 048, 0278;

33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1241, 1505, 1506, 1739, 1881, /249, /846;

for Heb:

ⲡ¹², ⲡ¹³, ⲡ¹⁷, ⲡ⁴⁶, ⲡ⁷⁹, ⲡ⁸⁹, ⲡ¹¹⁴, ⲡ¹¹⁶, ⲡ¹²⁶;

Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), H (015), I (016), K (018), L (020), P (025), Ψ (044), 048, 0122, 0227, 0228, 0243, 0252, 0278, 0285;

33, 81, 104, 365, 630, 1175, 1241, 1505, 1506, 1739, 1881, 2464, /249, /846;

b) Frequently cited witnesses

6, 323, 326, 424, 614, 629, 945, 2495.

*Consistently Cited Witnesses in the Catholic Letters**for Jas:*

ⲡ²⁰, ⲡ²³, ⲡ⁵⁴, ⲡ⁷⁴, ⲡ¹⁰⁰;

Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048;

5, 33, 81, 307, 436, 442, 642, 1175, 1243, 1448, 1611, 1735, 1739, 1852, 2344, 2492;

for 1 Pet:

Ɀ⁷², Ɀ⁷⁴, Ɀ⁸¹, Ɀ¹²⁵;

Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048; .

5, 33, 81, 307, 436, 442, 642, 1175, 1243, 1448, 1611, 1735, 1739, 1852, 2344, 2492;

for 2 Pet:

Ɀ⁷², Ɀ⁷⁴;

Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0209;

5, 33, 81, 307, 436, 442, 642, 1175, 1243, 1448, 1611, 1735, 1739, 1852, 2344, 2492;

for 1 Jn:

Ɀ⁹, Ɀ⁷⁴;

Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0245, 0296;

5, 33, 81, 307, 436, 442, 642, 1175, 1243, 1448, 1611, 1735, 1739, 1852, 1881, 2344, 2492;

for 2 Jn:

Ɀ⁷⁴;

Ⲛ (01), A (02), B (03), P (025), Ψ (044), 048;

5, 33, 81, 307, 436, 442, 642, 1175, 1243, 1448, 1611, 1735, 1739, 1852, 2344, 2492;

for 3 Jn:

Ɀ⁷⁴;

Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048;

5, 33, 81, 307, 436, 442, 642, 1175, 1243, 1448, 1611, 1735, 1739, 1852, 2344, 2492;

for Jd:

Ɀ⁷², Ɀ⁷⁴, Ɀ⁷⁸;

Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044);

5, 33, 81, 88, 307, 436, 442, 642, 1175, 1243, 1448, 1611, 1735, 1739, 1852, 2344, 2492.

Consistently Cited Witnesses in Revelation

The manuscript tradition for the Book of Revelation differs greatly from that of the other New Testament writings.⁹ One peculiar characteristic is the division of the Byzantine Majority text into two distinct textual traditions:

Ⲙ^α represents the large number of manuscripts with the commentary on Revelation by Andreas of Caesarea.

⁹ Cf. J. Schmid, *Studien zur Geschichte des griechischen Apokalypse-Textes* (3 vols., Munich 1955/1956).

ℳ^k represents the Koine tradition proper.

ℳ represents the agreement of ℳ[^] and ℳ^k.

Consistently cited witnesses

ⱱ¹⁸, ⱱ²⁴, ⱱ⁴³, ⱱ⁴⁷, ⱱ⁸⁵, ⱱ⁹⁸, ⱱ¹¹⁵;

Ⲁ (01), A (02), C (04), P (025), 046, 051, 0163, 0169, 0207, 0229;
1006, 1611, 1841, 1854, 2030, 2050, 2053, 2062, 2329, 2344, 2351,
2377.

The minuscules 2344 and 2377 frequently cannot be cited due to their poor state of preservation, consequently the witness of these manuscripts cannot be inferred from silence.

3. The Early Versions

In the present scholarly manual edition of the Greek New Testament the principal emphasis is on the Latin, Syriac and Coptic versions. These versions were unquestionably made directly from the Greek and at an early period. They are also the most fully studied. And finally, their value as witnesses to the textual tradition of the Greek New Testament, which is our concern at present, has become increasingly clear through decades of debate. The same cannot be said of the other versions (cf. below pp. 76*–78*). These three versions are important witnesses for establishing the text. The following remarks discuss their use in the present edition.

The versions are cited only where their underlying Greek text can be determined with confidence. They are generally cited only where their readings are also attested by some other Greek or independent versional evidence. Only in rare instances do they appear as the sole support for a Greek reading (cf. Jas 1,17⁶). Differences in linguistic structure between Greek and the languages of the versions must be carefully noted. Variant readings reflecting idiomatic or stylistic differences are ignored. On the whole, versions can only reveal with more or less precision the particular details of their Greek base.¹⁰

¹⁰ Cf. the relevant essays in K. Aland (ed.), *Die alten Übersetzungen des Neuen Testaments, die Kirchenväterzitate und Lektionare* [ANNT 5], Berlin-New York 1972; and B. M. Metzger, *The Early Versions of the New Testament: Their Origin, Transmission and Limitations*, Oxford 1977. It is highly welcome that there is a growing awareness about the problems of citing versional evidence in the apparatus of editions of the Greek New Testament. The following titles have to be mentioned in this respect: J. P. Lyon, *Syriac Gospel Translations* (CSCO 548). Louvain 1994. – P. J. Williams, *Early Syriac Translation Technique and the Textual Criticism of the Greek Gospels* (Texts and Studies; Ser. 3 Vol. 2). Piscataway 2004. Cp. the review of this work by T. Baarda, *Novum Testamentum* 48 (2006) 400–404.

In instances where the witness of a version is doubtful, it is not noted.¹¹

The versions still enjoy an important role in critical decisions because they represent Greek witnesses of an early period. But their value for scholarship today in comparison with earlier generations has been modified by the great number of Greek manuscripts on papyrus and parchment discovered in the twentieth century.

Hitherto only Coptic witnesses were occasionally assigned to more than one variant of the same passage. In the apparatus of the Catholic Letters this practice has sometimes been followed for Latin and Syriac witnesses as well.

Latin Versions

For the Latin version of the New Testament there are two groups of witnesses to be distinguished: the Old Latin versions which originated in the 2nd century, and the revision associated with the name of Jerome, which was made in the 4th/5th century on the basis of the Greek text, and which has been known since the late medieval period as the Vulgate.¹²

The citation of Old Latin witnesses in this edition is based on the following editions:

in the Gospels:

Itala. Das Neue Testament in altlateinischer Überlieferung. Nach den Handschriften hrsg. von A. Jülicher, durchgesehen und zum Druck besorgt von W. Matzkow† und K. Aland (vol. I. *Matthäus-Evangelium* ²1972, vol. II. *Marcus-Evangelium* ²1970, vol. III. *Lucas-Evangelium* ²1976, vol. IV. *Johannes-Evangelium* 1963);

in the Pauline letters:

for Eph-Col, vol. 24/1–2 of *Vetus Latina*, ed. by H. J. Frede, 1962–1971; for 1Thess-Heb, vol. 25/1–2 of *Vetus Latina*, ed. by H. J. Frede, 1975–1991.

in the Catholic letters:

Vol. 26/1 of *Vetus Latina*, ed. by W. Thiele, 1956–1969.

in Revelation:

Vol. 26/2 of *Vetus Latina*, ed. by R. Gryson, 2000.

Information for *Acts and Romans–Galatians* is derived from collations of the manuscripts listed in Appendix I.

¹¹ The rare instances where a decision is not completely certain are marked with the sign ?.

¹² The Old Latin tradition is referred to below by synecdoche using the conventional term "Itala". On the character and structure of the Latin tradition, cf. the publications of the *Vetus-Latina* Institute, Beuron.

The following symbols identify the Latin witnesses:

it (= Itala) represents all or the majority of Old Latin witnesses as a group. it

Individual Old Latin manuscripts are designated by their conventional abbreviations and letters;¹³ their numbers in the Beuron registry are found in the Manuscript List (Appendix I). a a² aur b c

vg (= Vulgata) represents agreement of the most important editions of the Vulgate in support of the same Greek reading. The individual editions are represented by the following signs: vg

Biblia Sacra Vulgatae Editionis Sixti Quinti Pont. Max. iussu recognita atque edita [vg^{cl} = *Editio Clementina*], Rome 1592. vg^{cl}

Biblia Sacra Vulgatae Editionis ad concilii Tridentini praescriptum emendata et a Sixto V. P. M. recognita et approbata [vg^s = *Editio Sixtina*], Rome 1590 (cited only when differing from vg^{cl}). vg^s

Novum Testamentum Domini Nostri Iesu Christi Latine Secundum Editionem Sancti Hieronymi, ed. by J. Wordsworth, H. J. White, et al., Oxford 1889–1954 [vg^{ww} = *Wordsworth/White*]. vg^{ww}

Biblia sacra iuxta Vulgatam versionem, adiuvantibus B. Fischer OSB, J. Gribomont OSB, H. F. D. Sparks, W. Thiele recensuit et brevi apparatu instruxit R. Weber OSB, editio quarta emendata quam paravit Roger Gryson cum sociis B. Fischer, H. J. Frede, H. F. D. Sparks, W. Thiele. Stuttgart 1994 [vgst = *Vulgata Stuttgartiensis*]. vgst

vg^{ms/mss} indicates individual Vulgate manuscripts with independent readings. vg^{ms/mss}

latt represents the entire Latin tradition in support of the same Greek reading. latt

lat(t) represents the entire Latin tradition, with a few exceptions due to intraversional differences, in support of the same reading. lat(t)

lat represents the support of the Vulgate and a part of the Old Latin tradition for a reading. lat

¹³ The Latin texts d, f and g of the bilinguals D (05/06), F (09/010) and G (011/012) are cited only when their witness differs from that of their accompanying Greek texts.

Syriac Versions

The various Syriac versions (*Vetus Syra* ca. 3rd/4th cent.; *Peshitta* ca. 4th/5th cent.; *Philoxeniana* A.D. 507/508; *Harklensis* A.D. 615/616) are characterized by different translation principles, from a very free, idiomatically correct rendering at the beginning, to a degree of fidelity to the Greek text so extreme that it violates natural Syriac idiom. Any evaluation of these versions as witnesses to the Greek text must bear this in mind. The later versions, with their literal and formal parallelism, are most frequently cited because their translation base is most easily determined. The Syriac versions are indicated as follows:

- sy The entire Syriac tradition supports the variant cited. In Jc, 1P and 1J this statement refers to all the Peshitta and Harklensis manuscripts included, in 2P, 2/3J and Jd to all the Philoxeniana and Harklensis manuscripts included, in all other NT writings to all the Syriac editions included.

Vetus Syra is preserved in two manuscripts (Syrus Sinaiticus and Syrus Curetonianus). They exhibit textual differences, and are always cited individually. Syrus Curetonianus offers a revised form of the translation preserved by Syrus Sinaiticus. They are cited from the following editions:

- sy^s sy^s (= Syrus Sinaiticus). *The Old Syriac Gospels or Evangelion damepharreshê, being the text of the Sinai or Syro-Antiochene Palimpsest*, ed. by Agnes Smith Lewis, London 1910.

This Gospels manuscript (palimpsest, IV/V) contains the following lacunae: Mt 6,10–8,3; 16,15–17,11; 20,25–21,20; 28,7-end; Mk 1,1-12; 1,44–2,21; 4,18-41; 5,26–6,5; Lk 1,16-38; 5,28–6,11; Jn 1,1-25; 1,47–2,15; 4,38–5,6; 5,25-46; 14,10-11; 18,31–19,40.

- sy^c sy^c (= Syrus Curetonianus). *Evangelion da-mepharreshê. The Curetonian Version of the Four Gospels*, ed. by F. Crawford Burkitt, Cambridge 1904.

D. L. McConaughy, "A recently discovered folio of the Old Syriac (Sy^c) text of Luke 16,13–17,1", *Biblica* 68 (1987): 85–88.

This Gospels manuscript (parchment, V) is also defective, with the following lacunae: Mt 8,23–10,31; 23,25-end; Mk 1,1–16,17; Lk 1,1–2,48; 3,16–7,33; 24,44-51; Jn 1,42–3,5; 8,19–14,10; 14,12-15; 14,19-21.24-26; 14,29-end.

For text-critical decisions regarding the citation of Syrus Curetonianus the following special editions were used:

George A. Kiraz, *Comparative Edition of the Syriac Gospels* (see under sy^h);

E. Jan Wilson, *The Old Syriac Gospels. Studies and Comparative Translations*, 2 vols. Louaize/Piscataway-NJ 2003.

sy^p (= Peshitta). The Peshitta is the most widely accepted of the Syriac versions (its canon lacks the shorter Catholic letters and Revelation). It is cited from the British and Foreign Bible Society edition:

J. Pinkerton and R. Kilgour, *The New Testament in Syriac*, London 1920 (frequently reprinted).

This edition has no critical apparatus, but derives its text of the Gospels from the critical edition of:

Ph. E. Pusey and G. H. Gwilliam, *Tetraevangelium Sanctum iuxta simplicem Syrorum versionem*, Oxford 1901 (Piscataway 2003).

For Jc, 1P and 1J the edition by B. Aland (1986; see under sy^h) was used.

sy^{ph} (= Philoxeniana). This first Monophysite Syriac Bible version, commissioned by Bishop Philoxenus of Mabbug in A.D. 507/508, has not survived in its entirety. The shorter Catholic letters (2Pet, 2/3Jn, Jd) and Revelation have been preserved in a group of manuscripts. Their assignment to Philoxeniana is not positive. In any event the version was made in the 6th century, and is cited here from the following editions:

John Gwynn (ed.), *Remnants of the Later Syriac Versions of the Bible, Part I: New Testament, the Four Minor Catholic Epistles in the Original Philoxenian Version*, London/Oxford 1909 (Piscataway 2005).¹⁴

John Gwynn (ed.), *The Apocalypse of St. John in a Syriac version hitherto unknown*, Dublin/London 1897 (Piscataway 2005).

sy^h (= Harklensis). The version made by Thomas of Harkel in A.D. 616 is the only Syriac version containing the entire New Testament.

The Harklean version of the *Gospels* is cited from George A. Kiraz, *Comparative Edition of the Syriac Gospels. Aligning the Sinaiticus, Curetonianus, Peshittâ and Harklean Versions*, 4 vols [NTTS XXI/1–4],

¹⁴ In addition to the witnesses cited in this edition unpublished collations of the following manuscripts were used: Ph20 = Ms Mingana syr. 480, Birmingham; Ph21 = Ms B20.2 inf., Bibl. Ambrosiana, Milan; Ph22 = Ms Sin. syr. 15, St. Catherine's Monastery; Ph23 = Ms Vat. syr. 475, Rome; Ph24 = Ms Vat. syr. 486, Rome; Ph25 = Ms Vat. syr. 461, Rome; Ph26 = Ms Diez A. quart. 105, Berlin.

Leiden 1996 (Piscataway '2004). Owing to the adoption of these new editions, many Syriac notes in the Gospels were revised.

Acts still has to be cited according to the *Editio princeps* based mainly on the manuscript New College 333 (Oxford, circa 12th cent.). Its editor, J. White, erroneously assigned this witness to the *Versio Philoxeniana: Actuum Apostolorum et Epistolarum tam Catholicarum quam Paulinarum versio syriaca Philoxeniana cum interpretatione et annotationibus*. Oxonii 1799–1803.

The Harklean version of the *Pauline Letters* is cited according to the following edition, which documents the entire Syriac tradition including the most important quotations by Syriac patristic authors: B. Aland/A. Juckel, *Das Neue Testament in Syrischer Überlieferung*, vol. II: *Die Paulinischen Briefe*. Teil 1: *Röm und 1.Kor*, ANTT 14; Teil 2: *2.Kor, Gal, Eph, Phil und Kol*, ANTT 23; Teil 3: *1./2. Thess, 1./2. Tim, Tit, Phm und Hebr*, ANTT 32. Berlin–New York 1991–1995–2002.

For the *Longer Catholic Letters* the following edition was used: B. Aland in conjunction with A. Juckel, *Das Neue Testament in Syrischer Überlieferung*, vol. I: *Die Katholischen Briefe*, ANTT 7. Berlin–New York 1986. – An additional Harklensis manuscript, MS syr 15 of the John Rylands University Library in Manchester, was not yet available for this edition, but could be cited in the ECM.

For *2P, 2J, 3J and Jd* unpublished collations of the manuscripts used for Jc, 1P and 1J were used.

Revelation is cited according to the photographic edition by A. Vööbus, *The Apocalypse in the Harklean Version. A Facsimile Edition of MS. Mardin Orth. 35, fol. 143r–159v* (CSCO 400/subs. 56). Louvain 1978.

sy^{hmg} sy^{hmg}: Marginal reading in the Harklensis supporting the variant cited. The marginal reading does not originate from the Harklensis Vorlage itself, but from Greek manuscripts consulted for this purpose. In the Catholic Letters this is true for all the Harklensis manuscripts included (in so far as they contain marginal readings), in Revelation for the manuscript used, in the rest of the NT for the Harklensis edition(s) used.

sy^{h**} sy^{h**}: Harklensis reading enclosed by critical signs (asterisk and metobelos) which supports the variant cited. A reading marked this way does not originate from the Harklensis Vorlage itself, but from Greek manuscripts consulted for this purpose. In the Catholic Letters this is true for all the Harklensis manuscripts included (in so far as they contain marginal readings), in Revelation for the manuscript used, in the rest of the NT for the Harklensis edition(s) used.

(sy): All the Syriac manuscripts extant for the passage witness with some slight variation from the Greek reading indicated. (sy)

sy^(s), sy^(c), sy^(p), sy^(h), sy^(ph): All the Syriac versions extant for the passage witness to the Greek reading indicated. Only the version shown in parentheses shows some slight variation. sy^(s), sy^(c), sy^(p), sy^(h), sy^(ph)

(sy^s), (sy^c), (sy^p), (sy^h), (sy^{ph}): The Syriac version shown in parentheses shows some slight variation from the Greek reading indicated. (sy^s), (sy^c), (sy^p), (sy^h), (sy^{ph})

In the Catholic Letters only:

ms: One manuscript of the version indicated supports the variant cited. ms

mss: Two or more manuscripts of the version indicated support the variant cited. mss

Coptic Versions

What is known as Coptic consists of a variety of dialects which did not achieve written form until the Christian era. Translations of the New Testament, beginning from the 3rd century, represent the following dialects:

ac = Akhmimic	ac
ly = Lycopolitanic (= Subakhmimic)	ly
bo = Bohairic	bo
mae = Middle Egyptian (= Mesokemic)	mae
cw = Dialect W (= crypto-Mesokemic, Middle Egyptian Fayyumic)	cw
pbo = Proto-Bohairic	pbo
sa = Sahidic	sa
fa = Fayyumic	fa
cv = Dialect V	cv

Manuscripts in Sahidic and Bohairic exist for all the writings of the New Testament. It is certain that these translations originate from Greek sources. The manuscript tradition is fragmentary in the other dialects.¹⁵ The mutual relationships among these versions, intra-ver-

¹⁵ According to the current state of research it is likely that there are independent versions in Akhmimic, Middle Egyptian, W, Proto-Bohairic, Fayyumic and V. See on this B. J. Diebner, R. Kasser: *Hamburger Papyrus Bil. 1. Die alttestamentlichen Texte des Papyrus Bilinguis 1 der Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg. Canticum Canticorum (Coptice), Lamentationes Ieremiae (Coptice), Ecclesiastes (Graece et Coptice)*. Cahiers d'orientalisme 18 Patrick Cramer Éditeur. Geneva 1989, pp. 54–56. – W. P. Funk: *Zur Frage der achmimischen Version der Evangelien*. In: Giversen et al. (ed). *Coptology: Past, Present, and Future. Studies in Honour of Rodolphe Kasser (OLA 61)*. Leuven 1994, pp. 327–339.

sional developments and the influence of editorial alterations according to Greek texts remain the subject of research and have not yet been clarified comprehensively.

ac, ly, etc. The signs used without further qualification represent the whole manuscript tradition of the respective dialects.

The following *group signs* are used for the Coptic versions:

co co: All the Coptic versions extant for the passage witness to a particular Greek reading.

For the Sahidic and Bohairic versions, the number of manuscripts supporting a particular reading is indicated in superscript. Because of the paucity of Sahidic evidence in comparison to the wealth of evidence for the Bohairic version, the following distinctions are observed:

sa^{ms}, bo^{ms} sa^{ms}, bo^{ms}: One Sahidic or Bohairic witness supports the particular reading.

sa^{mss} sa^{mss}: Two or more Sahidic manuscripts support the particular reading.

bo^{mss} bo^{mss}: Two to four Bohairic witnesses support the particular reading.

bo^{pl} bo^{pl} (= bo^{partim}): Five or more Bohairic witnesses support the particular reading.

Bohairic manuscripts considered in Horner's edition (see below) as closely related and designated by a single group sign (a letter without exponent) are treated as a *single* witness. They are treated as several witnesses only when Horner also makes the distinction.

bo^{ms/mss} – bo When bo^{ms} or bo^{mss} differ from other Bohairic witnesses, bo represents the latter. When bo^{pl} supports a particular reading, the remaining witnesses are also represented by bo^{pl}.

sa^{ms/mss} – sa^{ms/mss} The Sahidic tradition generally comprises relatively few witnesses. When sa^{ms} or sa^{mss} differ from the rest of the Sahidic tradition, the remaining witnesses are also represented by sa^{ms} or sa^{mss}.

( ) ( ): The Greek reading is supported, but with some slight variation, when the version is shown in parentheses.

sa^{ms(s)}, bo^{ms(s)} sa^{ms(s)}, bo^{ms(s)}: Several Sahidic or Bohairic manuscripts support the respective Greek variant, at least one of them with slight variation.

The following signs are used on rare occasions to indicate a relative degree of possibility:

sa? bo? etc.: The version's support for a reading is possible, but not certain. sa? bo? etc.

sa? – sa? / bo? – bo? etc.: The version may support either of two variant readings in a passage in contrast to a third variant (cf. Mt 5,32^f). This form is not used for instances where minor differences from a main variant are indicated by parentheses. sa? – sa? / bo? – bo? etc.

The Coptic versions are cited from the following editions and/or manuscripts:

For the Sahidic:

G. Horner, *The Coptic Version of the New Testament in the Southern Dialect, otherwise called Sahidic and Thebaic*, 7 vols., Oxford 1911–1924.

R. Kasser, *Papyrus Bodmer XIX, Évangile de Matthieu XIV,28–XXVIII,20; Épître aux Romains I,1–II,3 en sahidique*, Geneva 1962 (used for Mt, IV/V cent.).

H. Quecke, *Das Markusevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib. Inv. Nr. 182 mit den Varianten der Handschrift M 569*, Barcelona 1972 (Mk, V cent.).

H. Quecke, *Das Lukasevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib. Inv. Nr. 181 mit den Varianten der Handschrift M 569*, Barcelona 1977 (Lk, V cent.).

H. Quecke, *Das Johannesevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib. Inv. Nr. 183 mit den Varianten der Handschriften 813 und 814 der Chester Beatty Library und der Handschrift M 569*, Barcelona 1984 (Jn, V cent.).

H. Thompson, *The Coptic Version of the Acts of the Apostles and the Pauline Epistles*, Cambridge 1932: Chester Beatty Codex A/B (Ac and Paul, A ca. 600, B VII cent.).

K. Schüssler, *Die Katholischen Briefe in der koptischen (sahidischen) Version*, [Pierpont Morgan M 572], CSCO 528/529, Louvain 1991 (Catholic Letters, IX cent.).

For the Bohairic:

G. Horner, *The Coptic Version of the New Testament in the Northern Dialect, otherwise called Memphitic and Bohairic*, 4 vols., Oxford 1898–1905.

For the Akhmimic:

F. Rösch, *Bruchstücke des ersten Clemensbriefes nach dem achmimischen Papyrus der Straßburger Universitäts- und Landesbibliothek mit biblischen Texten derselben Handschrift*, Strasbourg 1910 (Jn, Jas, IV cent.).

For the Lycopolitanic:

H. Thompson, *The Gospel of St. John according to the earliest Coptic manuscript*, London 1924 (Jn, IV cent.).

For the Middle Egyptian:

H.-M. Schenke, *Das Matthäus-Evangelium im mittellägyptischen Dialekt des Koptischen (Codex Scheide)*, Berlin 1981 (Mt IV/V(?) cent.).

H.-M. Schenke, *Das Matthäus-Evangelium im mittellägyptischen Dialekt des Koptischen (Codex Schøyen)*. (Manuscripts in the Schøyen Collection 2; Coptic Pa-

pyri 1), Oslo 2001. (The evaluation of this witness has not been concluded yet and could not be taken into account in the present edition.)

H.-M. Schenke, *Apostelgeschichte 1,1–15,3 im mittellägypthischen Dialekt des Koptischen* (Codex Glazier, G 67), Berlin 1991 (Ac, V cent.).

For Dialect W:

E. Husseleman, *The Gospel of John in Fayumic Coptic* (P. Mich. Inv. 3521), Ann Arbor 1962 (Jn, IV/V(?) cent.).

For Dialect V:

H.-M. Schenke (in cooperation with R. Kasser), *Papyrus Michigan 3520 und 6868 (a). Ecclesiastes, Erster Johannesbrief und Zweiter Petrusbrief im fayumischen Dialekt* (TU 151), Berlin – New York 2003.

For Proto-Bohairic:

R. Kasser, *Papyrus Bodmer III. Évangile de Jean et Genèse I–IV,2 en bohairique*, CSCO 177, Louvain 1958 (Jn, IV/V(?) cent.).

As a result of preparatory work for the Gospel of John in the ECM the apparatus for this text was supplemented and revised in the present edition. This was done with particular reference to manuscripts sa 1, sa 4, sa 5, sa 9 and sa 10. In addition, sa 15L, sa 19, sa 56, sa 60, sa 141 and sa 244 were taken into account.

In the Acts apparatus Coptic notes were added where variants of ϣ¹²⁷ had to be incorporated. In the apparatus of other parts of the NT only a few obvious errors were corrected. A thoroughgoing revision will be carried out when the entire evidence is brought together for future volumes of the ECM.

Other Versions

The Armenian, Georgian, Gothic, Ethiopic and Old Church Slavonic versions are rarely cited in the present edition, and then only if they are of special significance for a particular reading (cf. Mk 16,8). We believe this treatment is still justified for a manual edition in view of the wealth of other relevant material. While it is true that several important studies of the Armenian, Georgian, Ethiopic and Old Church Slavonic versions have appeared in recent decades, research on these textual traditions has by no means yet achieved conclusive results. The following are the significant editions of these versions:

arm *for the Armenian:*

Yovhannes Zōhrapean, *Astuacašunč' Matean Hin ew Nor Ktakaranac'*, IV, Venice 1805.

Fr. Macler, *L'Évangile arménien. Édition phototypique du manuscrit n° 229 de la Bibliothèque d'Etchmiadzin*, Paris 1920.

Beda O. Künzle, *Das altarmenische Evangelium*. Part I. Edition; Part II. Lexikon, Bern 1984.

for the Georgian:

geo

Robert P. Blake, *The Old Georgian Version of the Gospel of Matthew from the Adysh Gospels with the Variants of the Opiza and Thet' Gospels*, ed. with a Latin translation (PO XXIV, 1), Paris 1933.

..., *The Old Georgian Version of the Gospel of Mark ...* (PO XX, 3), Paris 1928.

..., and Maurice Brière, *The Old Georgian Version of the Gospel of John ...* (PO XXVI, 4), Paris 1950.

Maurice Brière, *La version géorgienne ancienne de l'Évangile de Luc, d'après les Évangiles d'Adich, avec les variantes des Évangiles d'Opiza et de Thet', éditée avec une traduction latine*. (PO XXVII, 3), Paris 1955.

Gérard Garitte, *L'ancienne version géorgienne des Actes des Apôtres d'après deux manuscrits du Sinai (Bibliothèque du Muséon 38)*, Louvain 1955.

K'. Dzoceniidze and K'. Daniela, *Pavles epistolet'a k'art'uli versiebi*, Tblisi 1974.

K'. Lort'k'ip'anidze, *Kat'olike epistolet'a k'art'uli versiebi X–XIV saukunet'a hel-nacerebis mihedvit'*, Tblisi 1956.

I. Imnaišvili, *Iovanes gamoc'hadeba da misi t'argmanebs. Dzvli k'art'uli versia*, Tblisi 1961.

for the Gothic:

got

W. Streitberg, *Die gotische Bibel* (Germanische Bibliothek II, 3), Heidelberg 1908 (2nd revised ed. 1919). 7th ed. with a supplement by P. Scardigli, Heidelberg 2000.

for the Ethiopic:

aeth

Petrus Aethiops, *Testamentum Novum cum Epistola Pauli ad Hebraeos*, Rome 1548.

T. Pell Platt, *Novum Testamentum Domini nostri et Salvatoris Jesu Christi Aethiopice*, London 1830.

L. Hackspill, "Die äthiopische Evangelienübersetzung (Math. I–X)", *Zeitschrift für Assyriologie* 9 (1896) 117–196; 367–388.

R. Zuurmond, *Novum Testamentum Aethiopice. The Synoptic Gospels. General Introduction, Edition of the Gospel of Mark* (Äthiopistische Forschungen 27), Stuttgart 1989.

R. Zuurmond, *Novum Testamentum Aethiopice, part III: The Gospel of Matthew* (Äthiopistische Forschungen 55), Wiesbaden 2001.

M. G. Wechsler, *Evangelium Iohannis Aethiopicum* (CSCO 617), Louvain 2005.

L. C. Niccum, *The Book of Acts in Ethiopic (with Critical Text and Apparatus) and its Relation to the Greek Textual Tradition*, Notre Dame 2000.

J. Hofmann, *Die äthiopische Übersetzung der Johannes-Apokalypse* (CSCO 281/282, script. aeth. 55/56), Louvain 1967.

S. Uhlig and H. Maehlum, *Novum Testamentum Aethiopice: Die Gefangenschaftsbriefe* (Äthiopistische Forschungen 33), Wiesbaden 1993.

S. Uhlig and J. Hofmann, *Novum Testamentum Aethiopice. Die Katholischen Briefe* (Äthiopistische Forschungen 29), Stuttgart 1993.

for the Old Church Slavonic:

slav

V. Jagić, *Quattuor evangeliorum codex glagoliticus olim Zographensis nunc Petropolitani*, Berlin 1879 (Graz 1954).

..., *Quattuor evangeliorum versionis palaeoslovenicae codex Marianus glagoliticus*, Berlin 1883 (Graz 1960).

J. Vajs, *Evangelium sv. Matouše. Text rekonstruovaný*, Prague 1935.

..., *Evangelium sv. Marka. Text rekonstruovaný*, Prague 1935.

- ... , *Evangelium sv. Lukáše. Text rekonstruovaný*, Prague 1936.
- ... , *Evangelium sv. Jana. Text rekonstruovaný*, Prague 1936.
- ... , and J. Kurz, *Evangeliarium Assemani. Codex vaticanus 3. slavicus glagoliticus*. 2 vols, Prague 1929/1955.
- A. Alekseev et al., *Evangelie ot Matfeja*, St. Petersburg 2005; *Evangelie ot Ioanna*, St. Petersburg 1998.
- V. Ščepkin, *Savvina kniga*, St. Petersburg 1903 (Graz 1959).
- Ae. Kažuňiacki, *Actus epistolaeque apostolorum palaeoslovenice ad fidem codicis Christinopolitani*, Vienna 1896.
- G. A. Il'inskij, *Slepčenskij apostol XII veka*, Moscow 1912.
- D. E. Stefanović, *Apostolos-Lektionar aus Sisatovac in der Fruska Gora aus dem Jahre 1324* [forthcoming].
- R. Kovačević and D. E. Stefanović, *Matičin-Apostol (13th cent.)*, Belgrade 1979.
- Arch. Amfilochij, *Apokalipsis XIV veka Rumjancevskago muzeja*, Moscow 1886.

4. The Church Fathers

From the beginning of critical work on the text of the Greek New Testament citations by early Christian writers have played a prominent role in research on textual history. As the lives and works of the Church Fathers are fairly well defined both geographically and historically, their witness is highly significant for the history of the New Testament text and for the reconstruction of its initial form. In textual criticism they are particularly relevant as indirect witnesses to the manuscripts they used. Consequently, modifications of the New Testament text that can be attributed to their way of quoting or to the manuscript tradition of the text containing the quotation have to be excluded from the apparatus of a hand edition of the New Testament.

As before, patristic quotations have been treated rather selectively in the present 28th edition. They are cited only if they can be considered reliable witnesses to the text of the manuscripts quoted.

In this respect no significant changes to the Nestle-Aland 27 apparatus were necessary, since a thoroughgoing revision had been carried out for that edition. Notes referring to patristic citations were simply checked, and required correction in a few cases only. However, for the Catholic Letters the patristic apparatus entries were checked and supplemented according to the ECM.

Authors whose quotations are known only indirectly through the writings of another Father have their source indicated in superscript (cf. Mar[^{cus}/Marcosii]^{1r}). The only exception to this rule is the Gnostic Theodotus, who is cited as Cl^{exThd}, because it is difficult to distinguish between the original quotation and the editorial hand of Clement in his *Excerpta ex Theodoto*.

The sources of quotations attributed to Marcion are always identified with a superscript indicating whether they derive from Tertulli-

an, Epiphanius, or Adamantius (cf. Mcion^{TE/A}). This assists the reader in making an independent evaluation of the evidence in a textual tradition recognized for its difficulties. The problems concerning the original wording of Marcion's text still remain unsolved. In the present edition of the *Novum Testamentum Graece* Marcion's quotations are derived essentially from the sources named above. Only occasionally are quotations from Marcion taken from other Greek or Latin writings.

The quotations of Latin Fathers are treated in a similar fashion. Patristic evidence through the 8th century has been included for the more important writers.

The following signs and abbreviations are used for patristic evidence:

( ) : The quotation supports the given reading, but with some slight variation. ( )

ms, mss: The Father indicates knowledge of one or more New Testament manuscripts supporting the given reading. ms, mss

txt/com: In citing patristic commentaries the distinction is drawn between the *text commented on* (txt), called the lemma, and the text of the Father ascertained from the *commentary proper* (com).¹⁶ txt/com

lem: The reading represents the *lemma*, i.e., the running biblical text of a commentary. This sign is used when the text of a Father cannot be reconstructed from the commentary proper, and advises a degree of caution. lem

pu/pt (*partim/partim*): The Father cites the particular passage more than once and in more than one form. This sign comprises a complementary pair, and both elements are always shown whenever possible. When one is not shown, this is either because the evidence for the reading in the text is not cited in the apparatus, or because the Father is witness to a further reading which is not cited in the apparatus. pu/pt

vid (*videtur*): The witness of a Father for the reading given is *probable*, but not completely certain. vid

v.l. (*varia lectio*): In the manuscript tradition of the Father, one or more manuscripts support the reading given. v.l.

1739^{ms}: Patristic evidence noted in the margin of the Greek manuscript 1739 (e.g., Eph 3,18). 1739^{ms}

¹⁶ This distinction occurs frequently in biblical commentaries because, especially in later manuscripts, the running biblical text has often been replaced by a different text type. The text as ascertained from the commentary proper reflects the text of the Father more accurately.

Abbreviations for the Church Fathers

Acac	Acacius Caesariensis	†366
Ad	Adamantius	300/350
Ambr	Ambrose	†397
PsAmbr	Ps Ambrose	
Ambst	Ambrosiaster	366–384
Apr	Apringius Pacensis	531–548
Arn	Arnobius the Younger	†p. 455
Ath	Athanasius of Alexandria	†373
Athen	Athenagoras	a. 180
Aug	Augustine	†430
BasilCl	Basilides according to Clement	II
Bas	Basil of Caesarea	†379
BasA	Basil of Ancyra	†ca. 374
Bea	Beatus of Liébana	VIII
Beda	The Venerable Bede	†735
Cass	Cassiodorus	†p. 580
Chr	John Chrysostom	†407
Cl	Clement of Alexandria	†a. 215
Cl ^{lat}	Clement of Alexandria, Latin translation	
Cl ^{exThd}	Clement <i>ex Theodoto</i>	
Cl ^{hom}	Ps-Clementine homilies	IV?
2Cl	II Clement	II
Cn	John Cassian	†ca. 435
Cyp	Cyprian	†258
Cyr	Cyril of Alexandria	†444
CyrJ	Cyril of Jerusalem	†386
Didache	Didache	ca. 100
Did	Didymus of Alexandria	†398
Dion	Dionysius of Alexandria	ca. 264/265
Ephr	Ephraem Syrus	†373
Epiph	Epiphanius of Constantia	†403
Eus	Eusebius of Caesarea	†339/340
Firm	Firminus Maternus	†p. 360
Fulg	Fulgentius	†527?
GrNy	Gregory of Nyssa	†394
Hes	Hesychius	†p. 451
Hier	Jerome	†420
Hil	Hilary	†367
Hipp	Hippolytus	†235
Ir	Irenaeus	II
Ir ^{lat}	Irenaeus, Latin translation	a. 395
Ir ^{arm}	Irenaeus, Armenian translation	IV/V
JulCl	Julius Cassianus according to Clement	II

Ju	Justin Martyr	†ca. 165
Lact	Lactantius	†p. 317
Lcf	Lucifer	†ca. 371
Mcion ^{T/E/A}	Marcion according to Tertullian, Epiphanius, Adamantius	II
Marc	Marcus Eremita	†p. 430
MarIrr	Marcus/Marcosians according to Irenaeus	II
MVict	Marius Victorinus	†p. 363
Meth	Methodius of Olympos	†p. 250
Nic	Nicetas of Remesiana	†p. 414
Nil	Nilus of Ancyra	†ca. 430
Nov	Novatian	†p. 251
Ophites ^{Ir lat}	Ophites according to Irenaeus	
Or	Origen	†254
Or ^{lat}	Origen, Latin translation	
Or ^s	Origen, <i>Supplement</i> refers to a long lemma (Jn 2,12–25) in Ori- gen's commentary on John (be- fore Bk. X,1; ed. Preuschen 170), an early insertion replacing the original text.	
Oros	Orosius	†p. 418
Pel	Pelagius	†p. 418
Polyc	Polycarp of Smyrna	†156
Prim	Primasius	†ca. 567
Prisc	Priscillian	†385/386
Prosp	Prosper	†p. 455
Ptol	Ptolemy	a. 180
Ptol ^{Ir}	Ptolemy according to Irenaeus	
Qu	Quodvultdeus	†ca. 453
Socr	Socrates Scholasticus	†p. 439
Spec	Speculum, Ps-Augustine	V
Tert	Tertullian	†p. 220
Thret	Theodoret of Cyrhrus	†ca. 466
Theoph	Theophilus of Alexandria	†412
Tit	Titus of Bostra	†a. 378
Tyc	Tyconius	†p. 390
Vic	Victorinus of Pettau	†304
Vig	Vigilius of Thapsus	†p. 484

IV. NOTES IN THE OUTER AND INNER MARGINS

1. The Apparatus in the Outer Margin

The apparatus in the outer margin contains references which assist with understanding the text. Specifically, the references point to: 1. Parallels and doublets within the New Testament writings, 2. Quotations from and allusions to the Old Testament, 3. Places in the Old and the New Testament and in early Jewish writings which, because of their meaning or content, should be compared with the verses concerned.

**2-4: Mc 1,40-45
L 5,12-16**

1. Possible parallels and doublets are indicated in semibold type at the beginning of a passage. The verses to which they refer are indicated first. For example, the note in the margin at Matthew 8,2 reads **2-4: Mc 1,40-45 L 5,12-16**, indicating that the pericopes Mark 1,40-45 and Luke 5,12-16 parallel Matthew 8,2-4.

3: Mc 10,15 L 18,17

Additional, less extensive parallels which arise in a passage are noted at the point at which they occur. The verse to which they refer is given first, in italics. For example, the note in the margin at Matthew 18,3 reads *3: Mc 10,15 L 18,17*, indicating that the verses Mark 10,15 and Luke 18,17 parallel Matthew 18,3.

/ Different (groups of) parallels are separated by an oblique (*/*). In many cases, the oblique separates passages in the Gospel of Mark and primary Mark-derived passages in the Gospels of Matthew and Luke on the one hand, from Q-derived passages in Matthew and Luke on the other. For example, the note in the margin at Matthew 14,13 reads **13-21: Mc 6,32-44 L 9,10b-17 J 6,1-13 / Mt 15,32-39 Mc 8,1-10**. In this case, the oblique separates Mark 6,32-44 and its parallels from Mark 8,1-10 and its parallel. The note in the margin at Matthew 10,9 reads **9-14: Mc 6,8-11 L 9,3-11 / L 10,4-11**. Here, the oblique separates Mark and the Mark-derived Luke parallel on the one hand from the Q-derived parallel on the other.

Mch 5,1.3

2. Direct quotations from the Old Testament are indicated in the text by italics. In the margin, italics are used to indicate where in the Old Testament they appear (for example, *Mch 5,1.3* at Matthew 2,6). Allusions appear in normal type (cf. at Matthew 4,4, where the note *Dt 8,3 Sap 16,26* indicates both a quotation and an allusion). References

to the Old Testament assume the text as well as the chapter and verse numbers of *Biblia Hebraica* when not otherwise indicated.

⊗ refers to the Septuagint, occasionally distinguishing the readings of particular manuscripts, e.g.:

⊗(A) indicates that the New Testament text corresponds to a reading of Codex Alexandrinus in the Septuagint. ⊗(A)

Aqu, Symm, Theod refer to the translations of Aquila, Symmachus and Theodotion. Aqu, Symm, Theod

3. The remaining references are given in normal type and, where possible, are placed beside the relevant verse.

Within these references, those from the same book appear first. In these cases, the book itself is not named again. Here, as elsewhere, a period separates the verse numbers within a chapter and a semicolon the chapter numbers within a book. . / ;

s / ss (= *sequens/sequentes*) includes the following verse or verses in the reference. s / ss

c (= *capitulum*) indicates references to complete chapters. c

p refers to parallels of the verse or verses concerned. The parallels are noted at the reference indicated. p

An exclamation mark following a verse indicates that it is a “reference point” where other related verses can be found. A reference point usually lists related verses from the same book first, then indicates, where relevant, further places in other books which list references from these books. !

A raised dot separates references to different parts of the same verse. ·

A solid vertical line marks the limit of notes related to a single verse. This is required when a verse has a large number of references which cannot all be aligned with the text concerned (cf. in the case of Matthew 6,9) or when, because a new verse begins on the same line, it would otherwise be unclear to which verse the references relate (cf. in the case of Matthew 1,20 and 21). |

The *abbreviations* used in the margin for the books of the Bible are shorter than the conventional ones. They are as follows:

I. For the Old Testament writings:

Gn (Genesis), Ex (Exodus), Lv (Leviticus), Nu (Numbers), Dt (Deuteronomy), Jos (Joshua), Jdc (Judges), Rth (Ruth), 1Sm, 2Sm (1/2Samuel; 1/2Kingdoms in the Septuagint), 1Rg, 2Rg (1/2Kings; 3/4Kingdoms in the Septuagint), 1Chr, 2Chr (1/2Chronicles; 1/2Paralipomenon in the Septuagint), Esr (Ezra; 2Esdras 1–10 in the Septuagint), Neh (Nehemiah; 2Esdras 11–23 in the Septuagint), Esth (Esther), Job, Ps (Psalms), Prv (Proverbs), Eccl (Ecclesiastes), Ct (Song of Songs), Is (Isaiah), Jr (Jeremiah), Thr (Lamentations of Jeremiah), Ez (Ezekiel), Dn (Daniel), Hos (Hosea), Joel, Am (Amos), Ob (Obadiah), Jon (Jonah), Mch (Micah), Nah (Nahum), Hab (Habakkuk), Zph (Zephaniah), Hgg (Haggai), Zch (Zechariah), Ml (Malachi).

II. For the Apocrypha and Pseudepigrapha of the Old Testament:

3Esr, 4Esr (3/4Ezra; 3Esr = 1Esdras in the Septuagint), 1Mcc, 2Mcc, 3Mcc, 4Mcc (1–4Maccabees), Tob (Tobit), Jdth (Judith), Sus (Susanna), Bel (Bel and the Dragon), Bar (Baruch), 2Bar (2Baruch, Syriac Apocalypse of Baruch), 4Bar (4Baruch, Paralipomena of Jeremiah), EpistJer (Letter of Jeremiah), Sir (Sirach, Ecclesiasticus), Sap (Wisdom of Solomon), Jub (Jubilees), MartIs (Martyrdom of Isaiah), PsSal (Psalms of Solomon), 1Hen (1Enoch, Ethiopic), 2Hen (2Enoch, Slavonic), JosAs (Joseph and Aseneth), AssMos (Assumption of Moses), ApcAbr (Apocalypse of Abraham), ApcEliae (Apocalypse of Elijah), TestJob (Testament of Job), (the Testaments of the twelve Patriarchs are cited individually:) TestRub (of Reuben), TestSim (of Simeon), TestLev (of Levi), TestJud (of Judah), TestIss (of Issachar), TestSeb (of Zebulun), TestDan (of Dan), TestNaph (of Naphthali), TestJos (of Joseph), TestBenj (of Benjamin), VitAd (Life of Adam and Eve), VitProph (Lives of the Prophets).

III. For the New Testament writings:

Mt (Matthew), Mc (Mark), L (Luke), J (John), Act (Acts of the Apostles), (the Pauline letters:) R (Romans), 1K, 2K (1/2Corinthians), G (Galatians), E (Ephesians), Ph (Philippians), Kol (Colossians), 1Th, 2Th (1/2Thessalonians), 1T, 2T (1/2Timothy), Tt (Titus), Phm (Philemon), H (Hebrews), (the Catholic letters:) Jc (James), 1P, 2P (1/2Peter), 1J, 2J, 3J (1–3John), Jd (Jude), Ap (Revelation).

These abbreviations are also used in Appendix I.

2. The Apparatus in the Inner Margin

Italic numbers of normal size in the *inner margin* represent the chapter divisions (*kephalaia*) most widely used in the manuscripts. It should be noted that the first section of each writing is not numbered (with the exception of Acts, Revelation, and some of the letters). Thus the *kephalaia* begin at 1,23 for Mark, at 2,1 for Matthew, etc. Where there is evidence for an alternative chapter division in the manuscripts, the respective number is given in parentheses. For example, chapter 31 of Acts begins at 21,18 according to the main tradition, at 21,15 according to an alternative strand. 1 2 3 4 etc.

For the Gospels the Eusebian *section and canon numbers* are also shown in the inner margins. (For Eusebius' letter to Carpian explaining the system and for the canon tables, see pp. 89*ff.¹⁷) They always stand at the beginning of a section, with the section number shown in Arabic numerals above the line. The Roman numeral below the line identifies the canon table showing the parallel pericope numbers. Thus Eusebius divided the four Gospels into small units by content, and organized them into ten canons. Canon I lists the pericopes represented in all four Gospels, canons II–IV those in three, canons V–IX lists those found in only two Gospels, and canon X lists the sections which are peculiar to each Gospel. I II or $\frac{2}{X}$ etc.

$\frac{1}{III}$ in the inner margin at Mt 1,1 means that parallel pericopes for section 1 of the Gospel of Matthew are listed in canon III. From canon table III (p. 92*) we find that section 1 of Matthew corresponds to section 14 of Luke (L 3,23-38) and sections 1, 3 and 5 of John (Jn 1,1-5.9-10.14). $\frac{1}{III}$

$\frac{2}{X}$ at Mt 1,17 refers to canon table X, indicating that for this pericope there are no parallels, and that it represents material peculiar to Matthew. $\frac{2}{X}$

* is used to mark places where the beginning of an old chapter division does not unambiguously match the beginning of a verse (e.g., Lk 2,48). *

Eusebius' synoptic system of sections and canon tables provides a

¹⁷ The text and apparatus are reprinted unchanged from the standard critical edition by Eberhard Nestle in the 25th and 26th editions. The apparatus to the letter to Carpian and also the canon tables record variants found in the earlier editions of E(rasmus)^{2 5}, Stephanus (ς), M(ill), Ma(thaei), L(oyd) 1828 and 1836, Scr(ivener), Ln (Lachmann), Ξ(ischendorf), ℞(ordsworth-White) and vS(oden).

glimpse of his remarkable work on the Gospels. It remains useful even today. It is used in many manuscripts as a very practical means of organizing the continuous text. In collating manuscripts it is an effective tool for locating passages. In this sense it can be useful in the present edition.

V. THE APPENDICES

Appendix I: Codices Graeci et Latini

These lists contain all the manuscripts used in the present edition.

- * Consistently cited witnesses are signalled by a preceding *. If a manuscript is consistently cited for single writings only, the respective writings are marked by * in the fourth column.

In the column to the right (cont.) are listed the New Testament writings represented in the manuscripts. For consistently cited witnesses the same minimal book abbreviations are used as for the marginal apparatus (see above, p. 84*), when a manuscript's contents cannot be indicated in summary form.

- e a p r e a p r indicate the contents of manuscripts in summary form (e = Gospels; a = Apostolos, i.e., Acts and the Catholic Letters; p = Pauline letters; r = Revelation).
- act, cath act, cath indicate Acts and the Catholic Letters respectively when they must be distinguished.
- vac. vac. (= *vacat*) is used to identify the extent of lacunae, and is placed after the summary indication of contents (cf. for W 032). The actual contents are indicated positively for witnesses of lesser extent, e.g., fragments, or for conciseness of detail. It should be noted that for the purposes of description here a verse is counted as present if a single letter of it is preserved. This qualification is especially significant with regard to consistently cited witnesses in the apparatus.
- † † (= defective) is used with witnesses other than those consistently cited to indicate incomplete preservation of the contents described (e.g., for X 033: eK†).
- K K following the description of contents indicates a commentary manuscript.
- l l indicates a lectionary with the text of the Gospels of the Byzantine Church tradition.

The following special abbreviations are used for lectionaries:

<i>l</i> ^a : a lectionary with the text of the Apostolos (Acts, Catholic and Pauline Letters);	<i>l</i> ^a
<i>l</i> ^{+a} : a lectionary with the text of the Apostolos and the Gospels;	<i>l</i> ^{+a}
U- <i>l</i> : an uncial lectionary;	U- <i>l</i>
<i>le</i> : a lectionary with readings for the weekdays (ἐβδομάδες);	<i>le</i>
<i>lesk</i> : a lectionary with readings for the weekdays (ἐβδομάδες) from Easter to Pentecost, and for the Saturdays and Sundays (σαββατοκυριακαί) of the other weeks;	<i>lesk</i>
<i>lsk</i> : a lectionary with readings only for Saturdays and Sundays (σαββατοκυριακαί);	<i>lsk</i>
<i>lsel</i> : a lectionary with readings for select days (selectae) according to the Jerusalem order.	<i>lsel</i>

Appendix II: Variiae lectiones minores

This appendix makes explicit the information represented by parenthetically cited Greek manuscripts in the critical apparatus, i.e., witnesses which show minor differences from the main variants recorded (cf. above p. 58*). The specific differences are arranged by book, chapter and verse, and under the same critical sign as in the apparatus.

Appendix III: Loci citati vel allegati

This appendix lists quotations from and allusions to the Old Testament, the Apocrypha, and non-Christian Greek writers. The references found in the outer margin of the present edition are also included here. Direct quotations are represented by italics, and allusions by normal type.

Chapter and verse numbers follow the usage of the *Biblia Hebraica*, even for quotations and allusions to the Septuagint¹⁸ (except for texts transmitted only in Greek). For books where the chapter and verse numbers of the *Biblia Hebraica* differ from those of the Septuagint or other versions, a table of these differences is given preceding the list of quotations.

¹⁸ Following the edition by A. Rahlfs.

Appendix IV: Signa et Abbreviationes

Here the signs and symbols which are explained more fully in the introduction are listed with brief explanations. The Latin abbreviations are also given in expanded form.

EUSEBII EPISTULA AD CARIANUM ET CANONES I-X*

Εὐσέβιος Καρπιανῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Ἀμμώνιος μὲν ὁ Ἀλεξανδρεὺς πολλὴν ὡς εἰκὸς φιλοπονίαν καὶ σπουδὴν εἰσαγοχῶς τὸ διὰ τεσσάρων ἡμῶν καταλέλοιπεν εὐαγγέλιον, τῷ κατὰ Ματθαῖον τὰς ὁμοφώνους τῶν λοιπῶν εὐαγγελιστῶν περικοπὰς παραθεῖς, ὡς ἐξ ἀνάγκης συμβῆναι τὸν τῆς ἀκολουθίας εἰρμὸν τῶν τριῶν διαφθαρῆναι ὅσον ἐπὶ τῷ ὕφει τῆς ἀναγνώσεως· ἵνα δὲ σωζομένου καὶ τοῦ τῶν λοιπῶν δι' ὅλου σώματος τε καὶ εἰρμού εἶδέναι ἔχοις τοὺς οἰκειοὺς ἐκάστου εὐαγγελιστοῦ τόπους, ἐν οἷς κατὰ τῶν προειρημένου ἀνδρῶς εὐληθῶς ἀφορμάς καθ' ἑτέραν μέθοδον κανόνας δέκα τὸν ἀριθμὸν διεχάραξά σοι τοὺς ὑποτεταγμένους. ὧν ὁ μὲν πρῶτος περιέχει ἀριθμοὺς ἐν οἷς τὰ παραπλήσια εἰρήκασιν οἱ τέσσαρες, Ματθαῖος Μάρκος Λουκᾶς Ἰωάννης· ὁ δεύτερος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς, Ματθαῖος Μάρκος Λουκᾶς· ὁ τρίτος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς, Ματθαῖος Λουκᾶς Ἰωάννης· ὁ τέταρτος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς, Ματθαῖος Μάρκος Ἰωάννης· ὁ πέμπτος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος Λουκᾶς· ὁ ἕκτος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος Μάρκος· ὁ ἕβδομος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος Ἰωάννης· ὁ ὄγδοος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Λουκᾶς Μάρκος· ὁ ἕνατος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Λουκᾶς Ἰωάννης· ὁ δέκατος, ἐν ᾧ ἕκαστος αὐτῶν περὶ τινων ἰδίως ἀνέγραψεν. αὕτη μὲν οὖν ἡ τῶν ὑποτεταγμένων κανόνων ὑπόθεσις, ἡ δὲ σαφὴς αὐτῶν διήγησις ἐστὶν ἡδε. ἐφ' ἐκάστῳ τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων ἀριθμὸς τις πρόκειται, κατὰ μέρος ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ πρώτου, εἶτα δευτέρου καὶ τρίτου, καὶ καθεξῆς προϊὼν δι' ὅλου μέχρι τοῦ τέ-

Inscr. E-L Ὑποθεσις κανονων της των ευαγγελιστων συμφωνιας Μα Ἐυσεβίου κανονες (sic) 3 codd – ο 13 vS των αριθμων (err. typ.) 22/23 Ma Scr L^{nuc} ~ περι τινων εκ. αυτ. ζ-L³⁶ Ln περι τινων εκ. αυτ. E – περι τινων 24 cod – εστιν 25/26 ζ-L προκ. κ. μ., αρχ. 26 E cod – του

* Über die Kanontafeln des Euseb und seinen Brief an Karpian, welcher deren Anlage erklärt, ist das Notwendige bereits S. 42*f. ausgeführt worden.

*The Canon Tables of Eusebius and his letter to Carpiian which explains their arrangement have already received due discussion on pp. 85*f. above.

λους τῶν βιβλίων καθ' ἕκαστον δὲ ἀριθμὸν ὑποσημείωσις
 πρόκειται διὰ κινναβάρεως, δηλοῦσα ἐν ποίῳ τῶν δέκα κα-
 30 νῶν κείμενος ὁ ἀριθμὸς τυγχάνει. οἶον εἰ μὲν α', δηλον ὡς
 ἐν τῷ πρώτῳ· εἰ δὲ β', ἐν τῷ δευτέρῳ· καὶ οὕτως μέχρι τῶν
 δέκα. εἰ οὖν ἀναπτύξας ἐν τι τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων
 ὁποιοδήποτε βουλευθείης ἐπιστήσαι τινι ᾧ βούλει κεφαλαίῳ,
 καὶ γνῶναι τίνες τὰ παραπλήσια εἰρήκασιν, καὶ τοὺς οἰκειοὺς
 35 ἐν ἑκάστῳ τόπους εὐρεῖν, ἐν οἷς κατὰ τῶν αὐτῶν ἠνέχθησαν,
 ἧς ἐπέχεις περικοπῆς ἀναλαβὼν τὸν προκείμενον ἀριθμὸν,
 ἐπιζητήσας τε αὐτὸν ἔνδον ἐν τῷ κανόνι ὃν ἡ διὰ τοῦ κιν-
 ναβάρεως ὑποσημείωσις ὑποβέβληκεν, εἴση μὲν εὐθύς ἐκ τῶν
 ἐπὶ μετώπου τοῦ κανόνος προγραφῶν ὅποσοι τε καὶ τίνες περὶ
 40 οὗ ζητεῖς εἰρήκασιν· ἐπιστήσας δὲ καὶ τοῖς τῶν λοιπῶν εὐ-
 αγγελίων ἀριθμοῖς τοῖς ἐν τῷ κανόνι ᾧ ἐπέχεις ἀριθμῷ πα-
 ρακευμένοις, ἐπιζητήσας τε αὐτοὺς ἔνδον ἐν τοῖς οἰκειοῖς
 ἑκάστου εὐαγγελίου τόποις, τὰ παραπλήσια λέγοντας αὐτοὺς
 εὐρήσεις.

28 E-Ln του βιβλιου 29 E δια του μελανος εγκειται ς-Ln ~ δια
 κινναβ. προκ. 31 ς-Ln ουτω καθεξης μ. 33 E-Ln επιστηναι | E τι
 34/35 cod οικ. εκαστου 35 E το αυτο 37 E - εν 37/38 E μελανος
 38 E μεν + ουν 39 E-Ln - τε 39/40 περι ου ζητ.] E-Ln τα
 παραπλησια 41/42 E αριθμος παρακευμενος 42 τε] E cod δε
 43 E-Ln - αυτους 44 fin E ς codd + Ερρωσο εν Κυριω.

CANON I, IN QUO QUATTUOR

Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh
8	2	7	10	98	96	116	129	244	139	250	146
11	4	10	6	98	96	116	131	274	156	260	20
11	4	10	12	98	96	116	144	274	156	260	48
11	4	10	14	133	37	77	109	274	156	260	96
11	4	10	28	141	50	19	59	276	158	74	98
14	5	13	15	142	51	21	35	280	162	269	122
23	27	17	46	147	64	93	49	284	165	266	55
23	27	34	46	166	82	94	17	284	165	266	63
23	27	45	46	166	82	94	74	284	165	266	65
70	20	37	38	209	119	234	100	284	165	266	67
87	139	250	141	211	121	238	21	289	170	275	126
87	139	250	146	220	122	239	77	291	172	279	156
				220	129	242	85	294	175	281	161
98	96	116	40	220	129	261	88	295	176	282	42
98	96	116	111	244	139	250	141	295	176	282	57
98	96	116	120								

1. 87² etc] - E-Ma 98¹ ^η E² in Joh 120. 111. 40. 144. 129. 131, *it. ς-Ser, sed*
 - 144, *cf. can. X* 166¹ etc] - E²; Ma in Mc 64 220¹ ^η E² in Joh 85. 88.
 77 220³ ^η ς-Ser in Mc 122 295¹ ^η E² in Joh 57. 42.

Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh
300	181	285	79	315	196	292	175	334	212	321	201
300	181	285	158	318	199	300	176	335	214	324	199
302	183	287	160	320	200	302	178	336	215	317	198
304	184	289	170	320	200	302	180	336	215	319	198
306	187	290	162	325	204	310	184	343	223	329	204
306	187	290	174	326	205	311	188	348	227	332	206
310	191	297	69	326	205	313	194	349	228	333	208
313	194	294	172	328	206	314	196	352	231	336	209
314	195	291	166	331	209	315	197	352	231	336	211
314	195	291	168	332	210	318	197				

CANON II, IN QUO TRES

Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc
15	6	15	94	86	97	179	99	197	251	146	255
21	10	32	94	86	146	190	105	195	253	148	204
31	102	185	103	1	70	192	106	216	258	150	257
32	39	79	114	24	41	193	107	121	259	151	258
32	39	133	116	25	42	193	107	218	264	155	156
50	41	56	116	25	165	194	108	152	269	154	228
62	13	4	116	25	177	194	108	219	271	42	230
62	13	24	121	32	127	195	109	220	278	160	263
63	18	33	122	33	129	198	110	221	281	163	268
67	15	26	123	34	147	199	111	173	285	166	265
69	47	83	130	35	82	201	112	222	285	166	267
71	21	38	131	36	76	203	114	270	296	177	280
72	22	39	135	38	78	205	116	224	296	177	284
72	22	186	137	44	167	206	117	232	301	182	286
73	23	40	143	57	90	208	118	233	308	189	305
74	49	85	144	59	12	217	127	240	312	193	299
76	52	169	149	66	35	219	128	241	316	197	293
79	29	86	149	66	43	223	130	243	317	198	295
80	30	44	153	69	36	225	134	245	322	202	309
82	53	87	164	79	144	226	133	244	338	218	322
82	53	110	168	83	95	229	135	137	339	219	325
83	54	87	168	83	206	229	135	246	340	220	327
83	54	112	170	85	96	242	137	237	342	222	323
85	55	88	172	87	98	242	137	248	344	224	328
85	55	114	174	91	99	243	138	249	346	225	330
88	141	148	176	93	101	248	143	209	353	232	337
88	141	251	178	95	102	248	143	253	354	233	338
92	40	80	178	95	217	249	144	254			

300¹] E² in Joh 158. 79, sed scribit „pθγ“ pro 79 320² etc] – E-Scr, cf. can. IV 352] ζ in Joh 209.

- II. 32¹] E-Scr in Lc 133. 79 67] Ma in Mc 35 83¹] E¹⁻⁵ in Lc 88
 85¹] E² in Lc 114. 88 149¹] E² in Lc 43. 35 168¹] ζ-L²⁸ in Lc 96
 178²] Ma in Lc 117 201] Ma in Lc 122 229¹] E ζ in Lc 237 264]
 M-L²⁸ in Lc 256.

CANON III, IN QUO TRES

Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh
1	14	1	64	65	37	111	119	148	112	119	87
1	14	3	90	58	118	112	119	8	112	119	90
1	14	5	90	58	139	112	119	44	112	119	142
7	6	2	97	211	105	112	119	61	112	119	154
7	6	25	111	119	30	112	119	76	146	92	47
59	63	116	111	119	114						

CANON IV, IN QUO TRES

Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh
18	8	26	204	115	135	279	161	72	307	188	164
117	26	93	216	125	128	279	161	121	321	201	192
117	26	95	216	125	133	287	168	152	323	203	183
150	67	51	216	125	137	293	174	107	329	207	185
161	77	23	216	125	150	297	178	70	329	207	187
161	77	53	277	159	98	299	180	103	333	211	203
204	115	91									

CANON V, IN QUO DUO

Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc
3	2	46	153	68	105	119	126	183	198	240	141
10	8	47	134	78	108	125	62	187	199	241	175
12	11	48	191	84	111	127	128	197	272	255	202
16	16	49	150	86	109	128	132	213	235	256	205
25	46	51	59	93	145	129	130	221	181	257	213
27	48	53	125	95	160	132	81	228	139	261	207
28	47	54	54	96	182	134	120	231	179	262	212
30	49	55	170	96	184	138	168	231	215	265	157
34	194	57	61	102	69	156	57	232	142	266	155
36	162	58	60	104	71	158	226	234	136	266	157
38	53	60	171	105	193	162	161	236	135	267	158
40	52	61	64	107	73	175	200	237	138	270	229
41	55	65	172	108	115	182	187	238	140	272	231
43	123	66	66	110	118	182	189				

- III. 59] E⁴⁵ 54 112¹⁻⁸] E² in Joh 87. 44. 61. 76. 90. 8. 154. 142 112¹] Ma in Joh 5 146] E³⁻⁵ in Lc 47 in Joh 97.
- IV. 216¹⁻⁴ E² in Joh 150. 128. 137. 133 216¹] E⁴⁵ in Mc 115 279¹⁻²] E² in Joh 121. 72 307 etc] + E-Scr 321. 201. 180, cf. can. I.
- V. 27 etc] E-L²⁸ 26. 47. L³⁶ Scr 26. 48 (cf. et. can. X Mt) 28 etc] E-L²⁸ in Lc 48 102] ζ in Lc 160 231¹] ξ ϑ in Lc 176 231²] E³ „σολ“ E⁴⁵ „σολ“ 232] E² 5 „οβ“ 266² etc] - E-L²⁹ (hab. L³⁶ Scr).

CANON VI, IN QUO DUO

Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc
9	3	145	60	165	80	224	131	275	157	309	190
17	7	148	65	169	84	246	140	282	164	311	192
20	9	152	68	173	89	247	142	286	167	330	208
22	11	154	71	180	100	250	145	288	169	337	217
44	126	157	72	189	103	252	147	290	171	341	221
77	63	159	73	202	113	254	149	292	173	347	226
100	98	160	76	214	120	260	152	298	179	350	229
139	45	163	78	215	124	263	153	305	185		

CANON VII, IN QUO DUO

Mt	Ioh	Mt	Ioh	Mt	Ioh	Mt	Ioh
5	83	19	32	120	82	207	101
19	19	19	34	185	215		

CANON VIII, IN QUO DUO

Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc
23	12	27	28	89	56	103	97	277	216
25	14	28	17	91	61	247	136	335	230
27	16	84	48	100	75				

CANON IX, IN QUO DUO

Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh
30	219	274	227	303	186	307	190	340	213
30	222	274	229	303	190	312	182	340	217
262	113	274	231	307	182	312	186	341	221
262	124	303	182	307	186	312	190	341	223

CANON X, IN QUO MATTH. PROPRIE

2	33	56	106	136	181	210	235	319
4	35	75	109	140	184	212	239	324
6	37	81	113	151	186	218	245	327
13	39	89	115	155	188	222	268	345
24	42	91	118	167	191	227	273	351
26	45	99	124	171	196	230	283	355
29	52	101	126	177	200	233	303	

VI. 139] E 134 275] E „ope“.

VII. 19] M in Joh „εθ“ 120] E⁴⁵ ζ in Joh „βπ“.

VIII. 335 etc] + E 340. 234, + ζ-Scr 339. 235.

IX. 274^{1 2}] E² in Joh 229. 227 303¹-312²] E² 303. 307. 312 ter 303² 307²
312²] E³⁻⁵ in Joh „ρνξ“ ter 340²] E 341 341^{2 3}] E 342 bis.

X. Mt 26] E-Scr 27 235] ζ 236.

CANON X, IN QUO MARC. PROPRIE

19	43	58	70	81	90	94	104	132	213
31	46	62	74	88	92	101	123	186	

CANON X, IN QUO LUC. PROPRIE

1	31	106	149	176	201	236	278	308
3	50	107	151	178	203	252	283	316
5	51	113	154	180	208	256	288	320
9	67	117	159	183	210	259	296	326
18	68	122	163	188	214	264	298	331
20	72	124	164	190	223	271	301	334
22	75	131	166	192	225	273	304	339
29	104	143	174	196	227	276	306	342

CANON X, IN QUO IOH. PROPRIE

4	31	58	81	108	134	157	181	212
7	33	60	84	110	136	159	189	214
9	36	62	86	112	138	163	191	216
11	39	64	89	115	140	165	193	218
13	41	66	92	117	143	167	195	220
16	43	68	94	119	145	169	200	224
18	45	71	97	123	147	171	202	226
22	50	73	99	125	149	173	205	228
24	52	75	102	127	151	177	207	230
27	54	78	104	130	153	179	210	232
29	56	80	106	132	155			

Mc 213] + E 235, + ζ-L²⁸ 234, + L³⁶ Scr 234. 236

Lc 339] *casu typogr. excidisse vid* in L³⁶, - Scr 342] E 343

Joh 143] + (ζ in txt) M-Scr 144, cf. can. I.

NOVI
TESTAMENTI
TEXTUS

Κατὰ Ματθαῖον	1
Κατὰ Μᾶρκον	102
Κατὰ Λουκᾶν	177
Κατὰ Ἰωάννην	292
Πράξεις Ἀποστόλων	378
Πρὸς Ῥωμαίους	481
Πρὸς Κορινθίους α΄	518
Πρὸς Κορινθίους β΄	554
Πρὸς Γαλάτας	578
Πρὸς Ἐφεσίους	590
Πρὸς Φιλιπησίους	603
Πρὸς Κολοσσαεῖς	612
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς α΄	622
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς β΄	630
Πρὸς Τιμόθεον α΄	634
Πρὸς Τιμόθεον β΄	643
Πρὸς Τίτον	650
Πρὸς Φιλήμονα	655
Πρὸς Ἑβραίους	657
Ἰακώβου ἐπιστολή	685
Πέτρου ἐπιστολή α΄	696
Πέτρου ἐπιστολή β΄	708
Ἰωάννου ἐπιστολή α΄	715
Ἰωάννου ἐπιστολή β΄	727
Ἰωάννου ἐπιστολή γ΄	729
Ἰούδα ἐπιστολή	730
Ἀποκάλυψις Ἰωάννου	735

‘ΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ’

iii

1 Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ υἱοῦ Ἀβραάμ.

Gn 2,4; 5,1·18·9,27!

2 Ἀβραάμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, **3** Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φάρες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρώμ, Ἑσρώμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, **4** Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών, **5** Σαλμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Βόες ἐκ τῆς Ραχάβ, Βόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς Ρούθ, Ἰωβὴδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, **6** Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα.

2-17: L3,23-38·1Chr 1,34·Gn 25,26·29,35

3-6a: Rth 4,12.18-22
1Chr 2,4s.9·Gn 38,12-30
4-6a: 1Chr 2,10-12.15

Jos 2,1 H11,31!·Rth 4,13-17

1Sm 17,12

6b-11: 1Chr 3,5.10-16·2Sm 11,3s; 12,24

Δαυὶδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, **7** Σολομῶν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, **8** Ἀσάφ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὀζιαν, **9** Ὀζίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωαθάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ, Ἀχάζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκίαν, **10** Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμώς, Ἀμώς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσίαν, **11** Ἰωσίας δὲ

|3Esr 1,32

Inscriptio: ‘ευαγγελιον κατα Ματθαιον (Μαθθαιον W 565) D K W Γ Δ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1424 M bo | αγιον ευαγγελιον κατα Ματθαιον f¹ (bo^{ms}) | αρχη συν θεω του κατα Ματθαιον ευαγγελιου 1241 | εκ του κατα Ματθαιον L | - K* B* | txt K¹ B¹ ¶ 1,3 Ζαρε ϖ¹ B mae • 5^f bis Βοοζ K L Γ Δ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. (W 579) M lat | Βοος C 33 g^{1*} | txt ϖ¹ K B / 844. / 2211 k co • 6^T ο βασιλευς C K L W Δ 33. 565. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M lat sy^h | txt ϖ¹ K B Γ f^{1.13} 579. 700 g¹ k vg^{ms} sy^{s.c.p} co • 7^f bis Αβιουδ f¹³ it sy^{hm} | f^e bis Ασα K L W Γ Δ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 M (a) f ff¹ vg sy | txt ϖ^{vid} K B C f^{1.13} 700. / 844. / 2211 it sy^{hm} co • 9^f bis Αχας K¹ (Αχάζ Αχας K*) C 1424^c g^{1*} (k) q mae bo^{ms} | txt B K L W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424*. / 844. / 2211 M lat • 10^f Μανασση Δ 1424. / 844. / 2211 | f^e Μανασση K¹ B | f¹ bis Αμων K L W f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M lat sy mae | txt K B C Γ Δ Θ f¹ 33 it vg^{ms} sa bo

ἐγέννησεν [†] τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

1Chr 3,17

1Chr 3,19 Ⓞ Esr 3,2

12 Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ, **13** Ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιουδ, Ἀβιουδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακίμ, Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, **14** Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχίμ, Ἀχίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιοῦδ, **15** Ἐλιοῦδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ματθάν, Ματθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, **16** Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.

L1,27

27,17! 11,2! 16,16!

17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

2
x

18-25: L1,26-38 · 1

18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. μνηστευθεῖσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου. **19** Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρᾳ ἀπολῦσαι αὐτήν. **20** ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσήφ υἱὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματος ἁγίου. **21** τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. **22** τοῦτο

3
v

20

2,13.19

4
x

18 | 25 L1,31!

Ps 130,8 9,2.6; 20,28;
26,28

11 [†] τον Ιωακμ Ιωακμ δε εγεννησεν Θ f¹ 33 syh^{**}; Ir^{lat} vid • **16** ὦ μνηστευθεισα παρθενος (-q), Μαριαμ εγεννησεν Ιησουν τον λεγομενον Χριστον Θ f¹³ it (sy^s) † ω μνηστευθεισα ην Μαριαμ παρθενος, η ετεκεν Ιησουν Χριστον sy^c † txt ϖ¹ κ B C K L P W Γ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211. (- τον Δ, - Ιησους f¹) M aur f ff¹ vg sy^{p,h} co • **18** Ὁ Χριστου Ιησου Β † Ιησου W | Ὁ γεννησις K L Γ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M; Ir Or † txt ϖ¹ κ B C P W Z Δ Θ f¹ / 2211 sy^h; Eus • **19** Ὁ παραδειγματισαι κ*² C K L P W Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M; Eus † txt κ¹ B Z f¹ • **20** Ὁ Μαριαμ κ C D K P W Z Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 M sy^h † txt B L f¹ 579. 1241 co

δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ [†] κυρίου διὰ [†] τοῦ προφήτου λέγοντος·

23 ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται *Is 7,14* [Ⓞ]
 υἰόν,

καὶ [†] καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ,

ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. **24** [†] ἐγερθεὶς *Is 8,8.10* [Ⓞ] 28,20!
 δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν
 αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐ-

τοῦ, **25** καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως ὅτου ἔτεκεν [†] υἰόν·
 καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. 21!

2 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας *L 2,4-7*
 ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ *L 1,5*
 ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα **2** λέγοντες· ποῦ
 ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἶδομεν γὰρ αὐ-
 τοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἦλθομεν προσκυνῆσαι
 αὐτῷ. **3** ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη καὶ
 ὁπάσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, **4** καὶ συναγαγὼν πάντας
 τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο
⁵ *vii* [¶] παρ' αὐτῶν· ποῦ ὁ χριστὸς γεννᾶται·¹. **5** οἱ δὲ εἶπαν *11,2!*
 αὐτῷ· ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτως γὰρ γέγραπται *J 7,42*
 διὰ τοῦ προφήτου·

6 καὶ σὺ Βηθλέεμ', γῆ Ἰούδα', *Mch 5,1.3*
 οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν
 Ἰούδα·

ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος,
 ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. *2Sm 5,2 | Chr 11,2*

⁶ *x* **7** Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρί-
 βωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος,

22 [†] του *K L Γ 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844* [¶]; *Eus † | txt κ Β C D W Z Δ 071 f^{1.13} 33. 892vid. / 2211 | †* Ησαίου *D it sys.(c).h sa^{ms}; I^{lat}pt* • **23** [†] (*cf Is 7,14*) καλεσεῖς *D bo^{ms}; Or Eus • 24* [†] διεγερθεὶς *C³ D K L W Γ Δ 087 f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. / 844. / 2211* [¶] *| txt κ Β C* Z 071 f¹ | ° κ X Z Γ Δ f¹³ 565. 700. 1241 | txt Β C D L W f¹ 33. 579. 892. / 844. / 2211* [¶] • **25** [¶] *B* 579 | † (L 2,7) τον υιον αυτης (-D^c L d q) τον πρωτοτοκον C D K L N W Γ Δ 087. 565. 579. 700. 892. 1241. / 844. / 2211* [¶] *aur d f ff¹ q vg sy^{p,h} † | txt κ B Z vid 071 vid f^{1.13} 33 it mae sys.c (sa bo)*

[¶] **2,3** [¶] *D • 4* [¶] *D Γ | [: et :] • 6* [†] της Ιουδαιας *D it sys.c.p †* γη των Ιουδαιων *ff¹ (sy^h) bo^{ms(s)}*

8 καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν· πορευθέντες ἔξετάσατε ἀκριβῶς² περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὔρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως καὶ γὰρ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ.

9 Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτούς, ἕως ἐλθὼν ἑστάθη ἐπάνω ὅπου ἦν τὸ παιδίον¹.

28,8 L,2,10!

10 ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. **11** καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. **12** Καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδη, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

2; 8,2; 9,18; 14,33;
15,25; 20,20; 28,9,17
Ps 72,10s

Ps 72,15 Is 60,6 Ct 3,6

22

1Rg 13,9s

1,20!

13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν¹ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου (φαίνεται κατ' ὄναρ) τῷ Ἰωσήφ λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. **14** ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, **15** καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελειότης Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος·

1Rg 11,17.40 2Rg
25,26 Jr 26,21-23
Ap 12,4

| 21

22; 4,12; 12,15; 14,13;
15,21 |
1,22!

Hos 11,1 Nu 23,22;
24,8 - 3,17!

ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.

16 Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων² ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ὄριοις αὐτῆς ἀπὸ ὀκτωῦ καὶ κατωτέρω¹, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. **17** τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν¹ διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος·

7

| 1,22!

Jr 31,15

***18** φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη,*

¹ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμὸς πολὺς·

8 ² C³ K L W Γ Δ 565. 700. 892. 1241 ℳ sy^h | txt ℳ B C * D f^{1,13} 33^{vid.} / 844. / 2211; Eus
9 ¹ ε¹ ε² ε³ K L W Γ Δ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. / 844 ℳ | txt ℳ B C D f¹ 33. / 2211 |
' του παιδιου D it • **13** ¹ T (12) εις την χωραν αυτων B | '(19 v.l.) κατ οναρ φαινεται C
K 33. 700. 892 | (1,20) κατ οναρ εφανη B • **16** 'διετιας και κατω D*
• **17** ¹ T υπο κυριου D aur • **18** ¹ T (Jr 38,15 B) θρηνοσ και (- 1241) C D K L W Γ Δ f¹³
33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ sy^{s.c.h} | txt ℳ B Z f¹ / 2211 lat sy^p co; Ju

*Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς,
καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι,
ὅτι οὐκ εἰσίν.*

Gn 35,19; 48,7

19 Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου ἰδοῦ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ **20** λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. **21** ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ.

1,20!

Ex 4,19

14

22 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, **23** καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ἰαζαρέτ· ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

12·14!

4,13; 21,11 Mc 1,9!

1,22!

Jdc 13,5; 16,17 Is 11,1
26,71 L 18,37! J 18,5!

³
⁷
^{III} **3** Ἐν ὅδῃ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρῦσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας **2** [καὶ] λέγων· μετανοεῖτε· ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

1-6; Mc 1,2-6 L 3,1-6

J 1,6

L 1,80

4,17p; 10,7p

⁸
^I **3** οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος·

*φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·
ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.*

Is 40,3 ☉ J 1,23

⁹
^{VI} **4** αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περι τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, ἢ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. **5** Τότε

2 Rg 1,8

Lv 11,21s

19 ^f C K L W Γ Δ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℣ † txt κ B D Z f^{1.13} / 2211
• **21** ^f ηλθεν D K L N W Γ Δ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 2211 ℣ sy^h † txt κ B C
(bo) • **22** ^f 4 1-3 C³ D K L N Γ Δ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 2211 ℣ latt;
Eus † txt κ B C* W • **23** ^f Ναζαρεθ C K N W Γ f¹³ 565 pm lat co † Ναζαραθ Δ f¹ †
Ναζαραο ϖ⁷⁰vid; Eus † txt κ B D L 33. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 pm
¶ **3,1** ^o D K L N vid Γ Δ 565. 700. / 844. / 2211 pm it sy^s bo^{pt} † txt κ B C W f^{1.13} 33. 892.
1241. 1424 pm lat sy^h sa mae bo^{pt} • **2** ^o κ B q co † txt C D K L N W Γ Δ f^{1.13} 565. 579.
700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ lat sy

11,7-10 ἔξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περιχώρος τοῦ Ἰορδάνου, **6** καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὅποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

7-10: L3,7-9 · 16,1!

12,34; 23,33

L21,23 R1,18! Ap
6,16s |
L3,8!

7,19

13,40

11s: Mc1,7s L3,15-18
J1,25-28 · 11,3p; 21,9!p

J1,15! Act13,24!

H10,37 Ap1,4

Jr13,24 Joel3,1-5 Am

7,4 MI3,19 |

13,30.40-42

Mc9,43

13-17: Mc1,9-11
L3,21s

1,22i; 5,17; 23,32 · 5,6.
10,20; 6,1.33; 21,32

7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα ὁ αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; **8** ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας **9** καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. **10** ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

11 Ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν, ὁ δὲ ὀπίσω μου ἔρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρὶ· **12** οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συναΐξει τὸν σῖτον ἄυτου εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστω.

13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. **14** ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με; **15** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ἑπρὸς αὐτόν· ἄφες ἄρτι, οὕτως γὰρ πρέπει ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφήσιν αὐτόν. **16** βαπτισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς

6 °C³ D K L Γ f¹³ 565. 700. 892. 1241. / 844 ℳ lat mae † txt ⋈ B C* W Δ f¹ 33. 579. 1424. / 2211 q sy sa bo; Or • 7 °⋈* B sa mae; Or † txt ⋈¹ C D K L W Γ Δ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ latt sy^{s.c.h} bo • 10 °T p) και K L Γ f¹³ 33. 565. 579. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ sy^h † txt ⋈ B C D^s W Δ f¹ 700; Or • 11 °ϕ¹⁰¹ a d sa^{mss}; Cyp • 12 ° / -4 / B W † 2-4 / L 892. 1424. / 844. / 2211 b ff¹ g¹ sy mae † 2-4 f¹³ a q; (Did) † txt ⋈ C D^s K Γ Δ f¹ 33. 565. 579. 700. 1241 ℳ lat sa bo • 14 °⋈* B sa † txt ϕ⁹⁶ ⋈¹ C D^s K L P W Γ Δ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat(t) sy mae bo • 15 °αυτω ϕ⁹⁶ B f¹³ / 844. / 2211 † txt ϕ⁶⁴ ⋈ C D^s (K) L P W Γ Δ f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ sy^h † βαπτισθῆναι sy^{s.c} † et cum baptizaretur lumen ingens circumfulsit de aqua, ita ut timerent omnes qui advenerant a (g¹)

ἔϋθὺς ἀνέβη¹ ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἠνεώχθησαν
 °[αὐτῶ] οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν °[τὸ] πνεῦμα °[τοῦ] θεοῦ
 ‘καταβαῖνον ὡσεὶ’ περιστερὰν °2[καὶ] ἐρχόμενον ἐπ’ αὐ-
 τόν· 17 καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα[†]· ‘οὗτός
 ἐστίν’ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

Ez 1,1

Is 11,2 J1,32

J12,28

12,18; 17,5 Ps 2,7·

14,33!

I-II: Mc 1,12s

L 4,1-13· Dt 8,2· H 4,15!

Ex 34,28 Dt 9,9 1Rg

19,8

Gn 3,1-7 1Th 3,5

6; 27,40; 3,17!

Dt 8,3 Sap 16,26

15
II
16
V

4 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύ-
 ματος πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου¹. **2** καὶ νηστεύ-
 σασ ἡμέρας τεσσαράκοντα ‘καὶ νύκτας τεσσαράκοντα’,
 ὕστερον ἐπεινάσεν. **3** καὶ ‘προσελθὼν ὁ πειράζων εἶπεν
 αὐτῶ¹· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπέ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι
 γένωνται. **4** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· γέγραπται· οὐκ ἐπ’
 ἄρτω μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ ῥήματι
 °ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος¹ θεοῦ.

5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πό-
 λιν καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ **6** καὶ
 λέγει αὐτῶ¹· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν[†] κάτω·
 γέγραπται γάρ ὅτι

τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σου

καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀρουσίν σε,

μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

27,53 Ap 11,2! Is 48,2;

52,1 Dn 3,28 ⑧; 9,24

3!

Ps 91,11s

7 ἔφη αὐτῶ¹ ὁ Ἰησοῦς· πάλιν γέγραπται· ‘οὐκ ἐκπειρά-
 σεις¹ κύριον τὸν θεόν σου.

Dt 6,16 ⑧ Is 7,12

1K 10,9 Act 15,10

16[†] C K L P Γ Δ f¹³ 565. 579. 892. 1241. 1424 ℳ d h sy^h | txt κ B D^s W f¹ 33^{vid}. 700.
 /844. /2211 lat sy^p co | °κ* B / 2211 vg^{ms} sys.^c sa; Ir^{lat} CyrJ | txt κ¹ C D^s K L P W Γ Δ
 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. /844 ℳ lat sy^{p-h} mae bo; Ir | °i bis κ B bo; Ir | txt
 C D^s K L P W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. /844. /2211 ℳ | ‘καταβαινοντα
 εκ του ουρανου ως D it vg^{ms} (sy^h) | °2κ* B lat; Ir^{lat} | txt κ² C D K L P W Γ Δ f^{1,13} 33.
 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. /844. /2211 ℳ f l vg^{cl} sy^{s,c}; Ir • 17[†] πρὸς αὐτον D a b
 g¹ h sy^{s,c} | (p) συ ει D a sy^{s,c}; Ir

¶ 4,1 ° B Δ 700 | ‘4-6 1-3 7-10 κ K 892. 1424 sys.(c.p) | txt ϕ^{101vid} B C D L P W Γ Δ
 f^{1,13} 33^{vid}. 565. 579. 700. 1241 ℳ latt sy^h sa • 2[†] ‘και τεσσαρακοντα νυκτας ϕ^{101vid} κ D
 892 | p) - f¹ sy^c | txt B C K L P W Γ Δ f¹³ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 ℳ sy^h
 • 3[†] / 1 5 2-4 C K L P Γ Δ 565. 579. 1241. 1424 ℳ f (k) sy^h | προσηλθεν αυτω ο πειραζων
 και ειπεν αυτω D it sy^{s,c(p)} | txt ϕ^{101vid} κ B W f^{1,13} 33. 700. 892^{vid} aur ff¹ 1 vg mae bo
 • 4[†] εν C D f¹³; Or^{lat} | D a b g¹ • 5[†] ἴστησιν K L P W Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 892.
 1241. 1424 ℳ sy^h | txt κ B C D Z f¹ 33 sy^{s,c,p} • 6[†] π) εντευθεν C* Θ sy^{s,h} bo
 • 7[†] ου πειρασεις D

Dt 3,27; 34,1-4 Ap
21,10· 17,1|p
16,26

2,11! Dn 3,5.10.15
16,23

Dt 6,13; 10,20; 5,9

1Rg 19,5-7 26,53
H1,6.14

12-17: Mc 1,14s L4,14s
J4,1-3.43· 11,2; 14,3.
13p· 2,14!|
2,23!· 8,5; 9,1; 11,23;
17,24· Mc 1,21|p J2,12!
1,22!

Is 8,23-9,1

1Mcc 5,15

L1,79 J1,9 R2,19

16,21; 26,16
3,2!

18-22: Mc 1,16-20
L5,1-11

10,2p Mc 1,29· 16,18!

2Rg 6,19· 13,47 Jr
16,16

8 Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν **9** καὶ εἶπεν αὐτῷ· ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι. **10** τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε[†], σατανᾶ· γέγραπται γάρ· κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

11 Τότε ἀφήσιν αὐτὸν ὁ διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ.

12 Ἀκούσας δὲ[†] ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **13** καὶ καταλιπὼν τὴν Ἰαζαρά ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Ἰαφαρναούμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλίμ· **14** ἵνα πληρωθῇ τὸ ρῆθὲν διὰ Ἰησοῦ τοῦ προφήτου λέγοντος·

*15 γῆ Ζαβουλῶν καὶ γῆ Νεφθαλίμ,
ὁδὸν θαλάσσης·, πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν,¹*

*16 ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν Ἰσκότει
φῶς εἶδεν μέγα,*

*καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου
φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.*

17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρῦσσειν καὶ λέγειν· μετανοεῖτε· ἤγγικεν γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

18 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. **19** καὶ λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς[†] ἀλιεῖς ἀνθρώπων.

9[†] λέγει K L P W Γ Δ Θ f¹ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℞ † txt κ B C D Z f¹³ 33
• **10** [†](16,23 p) οπισω μου C² D L Z Γ 33. 579^c. 892^c. 1241. 1424 ℞ b h l* sy^(s.c.h) samss
bo^{mss} † retro it; Ir^{arm}vid † txt κ B C*^{vid} K P W Δ f^{1.13} 565. 579*. 700. 892*^{vid} f k vg sy^p
sa^{ms} mae bo; Ir^{lat}vid Or • **12** Το (-892) Ἰησοῦς C² K L P W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 892.
1424 ℞ it vg^{cl} sy^{c.p.h} bo^{p†} † txt κ B C*^{vid} D Z 33. 700. 1241 ff¹ k vg^{sl} sy^s sa mae bo^{p†}; Or
• **13** Ἰαζαρετ B² L Γ 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 pm aur †; Ἰαζαρεθ κ* D K
W Θ f^{1.13} 579 pm lat sa bo †; Ἰαζαραθ C P Δ † txt κ¹ B* Z 33 k mae †[†] Καπερναουμ C
K L P W^c Γ Δ (Θ) f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℞ † txt κ B D W* Z
33 lat(t) co • **15** [- et¹ · vel.] • **16** Ἰσκότια κ¹ B D W; Or^{p†} † txt κ* C K L P Γ Δ Θ
f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℞; Or^{p†} • **18** (p) παραγων D it sy^s;
Eus • **19** (p) γενεσθαι κ¹ D 33. / 844. / 2211 lat sy^{p.hmg}

17

VI

18

IV

19

VII

4

20

VI

21

II

	20 οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῶ.	19,27p
22 VI	21 ^α καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς.	10,2p; 17,11; 20,20p; 27,56 J21,2
	22 οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῶ.	19,29p; 1Rg 19,19s
23 I	23 Καὶ περιῆγεν ἐν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῶ.	23: Mc 1,39 L 4,44 9,35; 11,1 10,17; 12,9; 13,54; 23,34 L 4,15·24,14 10,1 Dt 7,15
	24 Καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν· καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους ^ο [καὶ] δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 25 καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.	24: Mc 3,10s L 6,18s 9,26! Mc 1,28p! 14,35p 17,15·8,6; 9,2p 25: Mc 3,7s L 6,17b.18a Mc 5,20!
5 24 X 25 V	5 Ἴδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· 2 καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτούς λέγων· 3 Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.	c.5-7: L 6,20-49·4,8; 14,23p; 15,29; 17,1p; 24,3p; 28,16 Mc 3,13p J6,3! 3-12: L 6,20b-23·11,5p L 4,18 1K 1,27s Jc 2,5!· Ps 33,19 Θ Is 57,15; 61,1 Is 61,2s; Sir 48,24 Tob 13,16 Ap 7,17!
27 V	4 ^ς μακάριοι οἱ πενθοῦντες ἤ, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.	Ps 36,11 Θ· 11,29! Dt 1,8.21 etc Is 60,21; 65,9
26 X	5 μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν. ²	Jr 23,5s; 33,15s 3,15!
28 V	6 μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τῆν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.	

20 ^τ αυτων K W 565 it sy^{s,c,p} co • 21/22 ^αW 33 • 23 ^ο Ιησους εν ολη (-^α*) τη Γαλιλαια ^α* C* sy^{s,p,h} bo | εν ολη τη Γαλιλαια ο Ιησους C³ | ο Ιησους ολην την Γαλιλαιαν ^α! D f¹³ 33. 892. 1424. / 844. / 2211 lat; Eus | ολην την Γαλιλαιαν ο Ιησους K W Γ Δ f¹³ 565. 579. 700. 1241 ^α | txt B (k) sy^c sa mae • 24 ^ς εξηλθεν ^α C f¹ 33. 892 sy^{hmg} | ^ο B C* (Δ) f¹³ 892; Eus | txt ^α C² D K W Γ f¹ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 ^α latt sa mae

¶ 5,1 ^ο B • 4/5 ^ς (vss 5/4) D 33 lat sy^c bo^{ms}; Or Eus | ^τ νυν ^α! 33. 892. / 844 aur vg^{ms} sa^{ms} bo: Did

18,33 Jc 2,13! Prv
14,21; 17,5 ©

Ps 24,3s · Ps 73,1 1T1,5
2T2,22

H12,14 1J 3,2 Ap 22,4!
Prv 10,10 © Jc 3,18

H12,14!
45p R 9,26! Jub 1,24s

1P 3,14! · 1Is. 44;
10,23! · 3,15!

10,22! Is 51,7 1P 4,14

| 1P 4,13 Ap 19,7!

Gn 15,1

23,31.37 Jc 5,10

13: L14,34s / Mc 9,50

14-16: L11,33 / Mc

4,21 L 8,16 · E 5,8 Ph
2,15 J 8,12! · Is 2,2 |

E 5,8s Ph 2,15

J15,8 1K 10,31 Ph 1,11
1P 2,12 · E 2,10! · 45:48;

6,9 etc

17s: L16,17 · R 3,31
9,13p; 10,34sp; 18,11;

20,28p L 5,32! · 7,12!;
11,13p L16,16! R 3,21

3,15! R 8,4! |
24,35p Bar 4,1

7 μακάριοι οἱ ἐλεήμονες,

ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

8 μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ,

ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.

9 μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί,

ὅτι ὁ αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται.

10 μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης,

ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

11 μακάριοι ἐστε

ὅταν ^ςὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ ^ςδιώξωσιν² καὶ εἴπω-
σιν ^ςἅπαν πονηρὸν ^τ καθ' ὑμῶν² ὧ[ψευδόμενοι]
ἕνεκεν ^ςἔμοῦ. 12 χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι
ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως
γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν^τ.

13 Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μω-
ρανθῆ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ὅτι εἰ μὴ
'βληθὲν ἔξω' καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

14 Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις
κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· 15 οὐδὲ καίουσιν λύ-
χνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυ-
χνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. 16 οὕτως λαμ-
ψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδω-
σιν ὑμῶν τὰ καλὰ ὅεργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν
τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς
προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι. 18 ἀμὴν
γὰρ λέγω ὑμῖν· ἕως ἄν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα
ἕν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου^τ, ἕως ὅαν

9 ° x C D f¹³ it vg^{c1}.sl syP; Did | txt B K W Γ Δ Θ f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424.
/ 844. / 2211 M f k vg^w sy^{s.c.h} co • 11 ^ς 4 2 3 / (D) 33 h k (sy^c) mae bo | ^ς διωξουσιν x D
(cf ^ς) W Δ Θ f¹³ | ^ς 1 3 4 / 2 D h k sy^{(s).c.p} | ^τ ρημα C K W Γ Δ Θ f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700.
892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M q sy^{p.h} mae; Or | txt x B D (cf ^ς) lat sy^{s.c} sa bo; Tert |
° D it sy^s; Tert | ^ς δικαιοσύνης D it • 12 ^τ υπαρχοντας D² (υπαρχοντων D*) sy^c bo?
• 13 ° D W it sy^{s.c.p}; Cyp | ^ς βληθηνα εξω και D K W Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 1241.
1424. / 844. / 2211 M | txt P^{86*(c)} x B C f¹ 33. 892 • 16 ° B* • 18 ^τ και των προφητων
Θ f¹³ 565; Ir^{lat} | ° B* / 2211

29

X

30

V

31

II

32

II

33

X

34

V

35 X	<p>πάντα γένηται. [†] 19 ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. [□] ὃς δ' ἂν ποιῆσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. [`]</p>	Jc 2,10
	<p>20 [□] Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. [`]</p>	<p>3,15! 12,38; 15,1; 23,2! Mc 2,16! L 5,21! J 8,3-18,3</p>
	<p>21 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐ φονεύσεις· ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. 22 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ [†] ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἶπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἶπῃ [†]· μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. 23 Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκει μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, 24 ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ὑπάγε· πρῶτον·¹ διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. 25 Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχύ, ἕως ὅτου εἶ [†]μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ¹, μήποτε σε παραδῶ ὁ ἀντιδικὸς τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτῆς [†] τῷ ὑπρέτῃ καὶ εἰς φυλακὴν βληθῆσῃ· 26 ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως [†] ἂν ἀποδῶς τὸν ἔσχατον κοδράντην.</p>	<p>Ex 20,13 Dt 5,17 19,18p R 13,19 Jc 2,11 Ex 21,12 Lv 24,17 E 4,26 Jc 1,19s 1J 3,15</p>
	<p>27 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη [†]· οὐ μοιχεύσεις. 28 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι [†] αὐτήν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 29 Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γὰρ σοι ἵνα ἀπόληται</p>	<p>Mc 11,25</p>
36 V	<p>25 Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχύ, ἕως ὅτου εἶ [†]μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ¹, μήποτε σε παραδῶ ὁ ἀντιδικὸς τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτῆς [†] τῷ ὑπρέτῃ καὶ εἰς φυλακὴν βληθῆσῃ· 26 ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως [†] ἂν ἀποδῶς τὸν ἔσχατον κοδράντην.</p>	<p>25s: L 12,57-59</p>
37 X	<p>27 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη [†]· οὐ μοιχεύσεις. 28 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι [†] αὐτήν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 29 Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γὰρ σοι ἵνα ἀπόληται</p>	<p>18,34 Ex 20,14 Dt 5,18 19,18p R 13,9 Jc 2,11 Ex 20,17 Dt 5,21 Job 31,1 Sir 9,8 2P 2,14 29s: 18,8s Mc 9,43-47</p>
	<p>18 [†](24,35) caelum et terra transibunt, verba autem mea non praeteribunt c • 19 [□] 19 [□] D W 579 bo^{ms} • 20 [□] D • 22 [†] εικη ^κ2 D K L W Γ Δ Θ ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 [℣] it sy co; Irl^{at} Or^{mss} Cyp Cyr [†]txt ^ϕ64 ^κ* B aur vg; Or Hier^{mss} [†]ραχα ^κ* D W mae; Irl^{at} [†] τω αδελφω αυτου L Θ ^f1.13 700 ff¹ sy^{s.c} bo; Cyp • 24 [[†] vel ¹], • 25 [†] 3-5 / 2 K Γ Δ Θ 565. 579. 700. 1241. 1424 [℣] lat sy^h sa^{mss} mae; Cl [†]txt ^κ B D L W 0275 ^f1.13 33. 892. / 844 it sy^{s.c-p} sa^{mss} bo^{pl}; Did [†]p) σε παραδω K L W Γ Δ Θ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 [℣] lat sy^{c.p.h} co [†] σε παραδωσει D [†]txt ^ϕ64^{vid} ^κ B 0275 ^f1.13 892 k; Cl • 26 [†] ου L W 1424 - 33 • 27 [†] (21. 33) τοις αρχαιοις L Δ Θ ^f13 33. 579. 892 pm lat sy^{c-h*}; Irl^{at} Or^{lat} Eus • 28 [†] αυτης ^κ1 ^f1 - ^ϕ64 ^κ*; Tert Cl [†]txt B D K L W Γ Δ Θ ^f13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 [℣] Irl^{at} vid</p>	

ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν. **30** καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χειρὶ σκανδαλίζει σε, ἔκκοπον αὐτήν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς γέενναν ἀπέλθῃ.¹

31s: L16,18 / Mt19,9
Mc10,11s · Dt24,1-3
19,7p |
1K7,10s

31 Ἐρρέθη δέ· ὡς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. **32** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτήν μοιχευθῆναι, καὶ ὡς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται¹.

Lv19,12 Nu30,3 Dt
23,22 Θ Zch8,17
34-37: Jc5,12 · Sir
23,9-11 · 23,22 Is66,1
Ps11,4; 103,19 |
Is66,1 Act7,49
Ps48,3 Tob13,16 |

33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου. **34** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμοσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ θεοῦ, **35** μήτε ἐν τῇ γῆ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ, μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου βασιλέως, **36** μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι ἓμίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν¹. **37** Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναι ναι, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν.

2K1,17
6,13!

38-42: L6,29s · Ex
21,24 Lv24,20 Dt19,21
| R12,19 1P2,23 1Th
5,15! Prv20,22; 24,29
Is50,6 Thr3,30
J18,22s · 29s
1K6,7

38 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. **39** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίσει εἰς τὴν δεξιάν σου σιαγόνα [σου], στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· **40** καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· **41** καὶ ὅστις σε ῥαγαρεύσει μί-

38
v39
x

29 ῥ) απελθη D 700^{ms} et sys^c (mae) bo • **30** D vg^{ms} sy^s bo^{ms} | ἡ (-Θ) χειρ σου η δεξια Θ f¹³ | ἴ(29) βληθη εις γεενναν K (L) W Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 M f vg^{ms} sy^h sa | txt K B f¹ 33. 892 sy^c bo (lat mae) • **32** ῥ) ος αν απολυση D 579 pm it sys^c sa^{ms} bo | ἴ και ο απολελυμενη γαμησας μοιχαται B sa?; Or | - D a b k; Or^{mss} | txt K K W Δ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424. / 844. (L Θ 579. 1241) M lat? sy^h sa? mae bo • **36** ἴ-3 5 6 4 K Δ 565. 579. 1241. 1424. / 844 M sy^h | / 2 4 3 5 6 f¹³ 700 h | ποιησαι (ποιειν D*) 2 / 1 3 5 6 D*¹ | 4 / 1-3 5 6 f¹ k; (Cl) | txt K B (- η L) W Θ 33. 892. / 844 lat • **37** ἴεστα B 700 | ναι ναι και L (b g¹ h?) | το ναι ναι και το Θ; Ju Cl Cl^{hom} Or Cyr • **38** O D f¹³ it mae • **39** ῥαπισει D K L Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 892. 1241 M mae bo | txt K B W 33. 700. 1424. / 844 | ῥ) επι K² D K L Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M | txt K* B W / 844 | ἴ δεξιαν σου σιαγονα K L Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 1424. / 844 pm | δεξιαν σιαγονα K W f¹ 33. 892. 1241 pm a f (h); Or^{lat} Cyr | σιαγονα σου D k sy^c | txt B; Eus • **40** ἴο θελων D | ῥ σου K 33. 1241. 1424 sy^{c,p} • **41** ἴεαν εγγαρευση K | (ε)αν αγγαρευση Δ 33. 892*. (/ 844)

λιον ἔν, ὑπάγε μετ' αὐτοῦ [†] δύο. **42** τῷ αἰτοῦντί σε [†]δός, καὶ 'τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανίσασθαι' μὴ ἀποστραφῆς.

| Dt 15,7s Sir 29,8s

43 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. **44** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν· ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν [†] 'καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν' διωκόντων ὑμᾶς, **45** ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

43-48: L 6,27s.32-36 · Lv 19,18 22,39p
Dt 7,1-5 Ps 139,21s |
Ex 23,4s Prv 24,17;
25,21 Job 31,29s
R 12,20 · L 23,34!
R 12,14! 1P 3,9 |
9! E 5,1
22,10!

46 ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι 'τὸ αὐτὸ' ποιοῦσιν; **47** καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ [†]ἔθνικοι 'τὸ αὐτὸ' ποιοῦσιν; **48** ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ [†]οὐράνιος τέλειός ἐστιν.

18,17; 21,31!

6,7.32; 18,17
Dt 18,13 Lv 19,2 · 19,21
1K 14,20 Kol 4,12 Jc
1,4

6 Προσέχετε ^ο[δὲ] τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμ-
προσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ
δὲ μὴ γε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν
^οτοῖς οὐρανοῖς. **2** Ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλ-
πίσης ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν
ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν

3,15! · 5,16; 23,5

5,16; 7,5; 15,7; 22,18;
23,13; 24,51
J 5,44

41 [†]ετι αλλα D it vg^{cl} sys^s | αλλα lat sy^c; Ir^{lat} • **42** [†]διδου K L Δ Θ f¹ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 ℣ | txt ℣ B D W f¹³ 892; Cl | 'τω θελοντα δανισασθαι D (k) • **44** [†]p) ευλογειτε τους καταραμενους υμας (υμιν D*) καλως ποιετε τοις μισουσιν υμας D*.¹ K L W Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℣ lat sy^{(p).h} mae; (Athen Cl) Eus | txt ℣ B f¹ k sy^{s.c} sa bo^{pl} mae; Ir^{lat} Or Cyp | 'p) και (-W; Eus) προσευχεσθε υπερ των επηρεαζοντων υμας (ημας Θ*, -D; Eus) και D K L W Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℣ lat sy^{(p).h}; (Athen Cl) Or^{pl} Eus | txt ℣ B f¹ k sy^{s.c} sa bo^{pl} mae; (Ir^{lat}) Or^{pl} Cyp • **46** [†]ουτως D Z 33 h k sy^{s.c} sa? bo | τουτο f¹ lat mae • **47** [†]φιλους K L W Δ Θ 33. 565. 579. 700. 1241. / 844 ℣ f h sy^h | ασπαζομενους υμας 1424 | txt ℣ B D Z f^{1.13} 892 lat sy^{c.p} co; Cyp | [†]f (46) τελωναι K L W Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. / 844 ℣ h sy^{p.hmg} | txt ℣ B D Z f¹ 33. 892. 1241. 1424 lat sy^{c.h} co; Bas | [†]ουτως K L Δ Θ 565. 579. / 844 ℣ h sy^{c.h} bo • **48** [†]ωσπερ D K W Δ Θ 565. 579 ℣ | [†]f εν τοις (-D*) ουρανοις D* K Δ Θ 565. 579. 700 pm it; Tert

¶ **6,1** ^οB D K W Δ f¹³ 565. 579. 700 ℣ lat sy^c mae bo^{mss} | txt ℣ L Z Θ f¹ 33. 892. 1241. 1424 g¹ sy^{p.h} bo | 'p) ελεημοσυνην K L W Z Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ f k sy^{p.h} mae | [†]δοσιν ℣^{1a} sy^c bo | txt ℣^{1b} B D f¹ 892 lat | ^ο℣* D Z f¹ 33 | txt ℣² B K L W Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣

5.16 ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν [†] λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν
 μισθὸν αὐτῶν. **3** σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω
 R12.8 ἢ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἢ δεξιὰ σου, **4** ὅπως ἔῃ σου ἢ
 6.18 ἐλεημοσύνη² ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν
 τῷ κρυπτῷ [†] ἀποδώσει σοὶ[†].

2! **5** Καὶ ὅταν ἐπροσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε¹ ὡς οἱ ὑποκρι-
 ταί, ὅτι φιλοῦσιν [†] ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνί-
 1! αῖς τῶν πλατειῶν ἐστῶτες ἵπροσεύχεσθαι, ὅπως [†] φανῶ-
 2! σιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ^{†1} ἀπέχουσιν τὸν
 μισθὸν αὐτῶν. **6** σὺ δὲ ὅταν προσεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ
 2Rg4,33 Mc1,35p ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ
 4! πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν
 τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοὶ[†].

1Rg18,26-29 Eccl5,1 43
 Sir7,14·5,47! **7** Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὡςπερ οἱ ἑ-
 θνικοί, δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰς-
 32p ακουσθήσονται. **8** μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδεν γὰρ ὁ
 πατήρ ὑμῶν ὃν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐ-
 τόν¹.

9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς·

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν ταῖς οὐρανοῖς·

ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·

10 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·

γενηθήτω τὸ θέλημά σου,

ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·

9-13: L11,2-4
 7,11; 23,9 Is63,16; 64,7
 Sap2,16 Sir23,1,4 Jub
 1,24s 1P1,17!·M11,6
 Is29,23 Ez36,23
 J17,6; 12,28 |
 4,17!·7,21; 12,50p;
 18,14; 21,31; 26,42p
 Act21,14·1Mcc3,60

2 [†] αμην **κ*** 13 • **4** [†] 3 2 4 / **κ*** | 3 4 2 / D | / 2 4 Δ | / -4 3 33 | txt **κ**¹ B K L W Z^{vid} Θ
 f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 **℞** | [†] αυτος D W Δ f¹ 565. 579. 1241.
 (700. / 2211) **℞** h q sy^{p,h} | txt **κ** B K L Z Θ f¹³ 33. 892. 1424. / 844 lat sy^{s,c}; Or | [†] εν τω
 φανερω K L W Δ Θ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 **℞** it sy^{s,p,h} | txt **κ** B D Z
 f^{1,13} 33 aur ff¹ k vg sy^c co; Or • **5** [†] προσευχη ουκ εση (**κ***) D K L W Δ Θ f¹³ 33. 565.
 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 **℞** k q sy^{c,p,h} | txt **κ**² B Z f¹ 892 lat sy^{hmg} co | [†] στηναι
 D it sy^{c,p} | [†] και (-13) προσευχομενοι D 13 it | [†] αν W Δ Θ 565. 579. 700. 1241. / 844
℞ | ^{†1} οτι K L W Δ Θ 565. 579. 1241. 1424. / 844 **℞** f • **6** [†] (4 v.l.) εν τω φανερω K L
 W Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 **℞** it sy^{p,h} | txt **κ** B D Z f¹ aur
 ff¹ k vg sy^{s,c} co; Or Eus • **7** [†] υποκριται B 1424 sy^c mae • **8** [†] ο θεος ο πατηρ υμων **κ**^{1a}
 B sa mae | ο πατηρ υμων ο ουραnios 892^c. 1424 sy^h; (Or)^{pt} | txt **κ**^{*}.1b D K L W Z Δ Θ
 0170^{vid} f^(1,13) 33. 565. 579. 700. 892*. 1241. / 844. / 2211 **℞** latt sy^{s,c,p} bo; Or^{pt} | [†] ανοιξαι
 το στομα D h • **9** [†] τω ουρανω mae; Didache • **10** [†] D* a b c k bo^{ms}; Tert Cyp | [†] της
 D K L Θ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 **℞** | txt **κ** B W Z Δ f¹

11 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον·

12 καὶ ἄφες ἡμῖν 'τὰ ὀφειλήματα' ἡμῶν,
ὡς καὶ ἡμεῖς ἠγάπηκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·

13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. [†]

⁴⁴ **14** Ἐὰν ὁ γὰρ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα
αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος·
15 ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις [†], οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν
ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

⁴⁵ **16** Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡς οἱ ὑποκριταὶ
σκυθρωποὶ, ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα ἑαυτῶν ὅπως
φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, [†]
ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. **17** σὺ δὲ νηστεύων ἀλειψαί
σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, **18** ὅπως μὴ
φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ
ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυ-
φαίῳ ἀποδώσει σοι [†].

⁴⁶ **19** Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου
σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν
καὶ κλέπτουσιν· **20** θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν
οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει καὶ ὅπου

Prv 30,8 · Prv 3,28; 27,1
Act 7,26! |
14s; 18,21-35 Sir 28,2

26,41p Ps 17,30 Θ; 26,2
Sir 33,1 1K 10,13 J1,13s
2P 2,9 · 5,37; 13,19,38
J17,15 2Th 3,3 2T 4,18
14s: Mc 11,25s · 12! Kol
3,13!

4,2; 9,15 Act 13,2s
2K 11,27 Is 58,5
L 24,17

1!

2! |

4!

19-21: L 12,33s

Is 51,8 · Job 24,16

19,21p 1T 6,19 Sir
29,10s 4Esr 7,77

12 ἴ την οφειλην Didache † τα παραπτωματα Or | ἄφιομεν D L W Δ Θ 565 co? †
ἀφιμεν κ² K f¹³ 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℞ co?; Didache † txt κ* B Z f¹ vgst
sy^{p,h} • **13** † αμην 17. 30. 288* vg^{cl} | (1Chr 29,11-13) οτι σου εστιν η βασιλεια κα η
δυναμια και η δοξα εις τους αιωνας αμην K L W Δ Θ f¹³ 33. 288c. 565. 579. 700. 892.
1241. 1424. / 844 ℞ f q sy^h bo^{pl} (g¹ k sy^{c,p} sa) † οτι σου εστιν η δυναμια και η δοξα εις
τους αιωνας Didache † οτι σου εστιν η βασιλεια του πατρος και του υιου και του
αγιου πνευματος εις τους αιωνας αμην 1253 † txt κ B D Z 0170 f¹ / 2211 lat mae
bo^{pl}; Or • **14** ° D* L sa^{ms} | ἴ p) εν τοις ουρανοις Θ it † p) ουρανιος τα παραπτωματα
υμων L f¹³ / 844 lat sa^{ms} bo mae; Did • **15** † τα παραπτωματα αυτων B K L W Δ Θ
f¹³ 33. 565. 579. 700. 892c. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℞ (b) f q sy^{c,h} sa bo^{pl} † txt κ D f¹
892* lat sy^p mae bo^{pl} | ἴ υμιν αφησει κ (f c sy^c) † υμων αφησει υμιν D 1241 it vg^{cl} sy^{p,h}
• **16** ὡσπερ K L W Γ Δ f¹³ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 ℞ † txt κ B D Δ f¹ 892.
/ 2211 | ἴ εαυτων B | † οτι K L W Γ Δ Θ 33. 579. 892. 1241. 1424 ℞ lat † txt κ B D
f^{1,13} 565. 700. / 844. / 2211 it • **18** ἴ νηστευων τοις ανθρωποις B (k) | ἴ bis του κρυπτου K
L W Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℞ † κρυφια et κρυφαιω
D* † bis κρυφαιω D¹ † txt κ B f¹ | † (4. 6 v.l.) εν τω φανερω Δ 579. 1241. / 2211 pm it

κλέπται οὐ διορύσσουσιν (οὐδὲ κλέπτουσιν)· **21** ὅπου γὰρ ἔστιν ὁ θησαυρός ἴσου, ἐκεῖ ἔσται ὁ καὶ ἡ καρδία ἴσου.

22s: L11,34-36

20,15 Mc7,22 Dt15,9
Sir14,10

22 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. ἐὰν ὁ οὖν ἦ ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· **23** ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν, τὸ σκότος πόσον.

24: L16,13

L16,9!

25-33: L12,22-31
13,22p

10,29-31p Job12,7;
38,41 Ps147,9 PsSal
5,9-11

10,31!|

1Rg10,4-6 2Chr
9,13-28 3Esr1,4

Ps90,5s

8,26; 14,31; 16,8; 17,20
L12,28|

24 Οὐδεὶς δύναται δυοῖς κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε [ἢ τί πίητε], μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσηθε. οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστίν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; **26** ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; **27** τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; **28** Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς ἀυξάνουσιν· οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν· **29** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. **30** εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιένυσσιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; **31** Μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες· τί φάγωμεν; ἢ τί πίωμεν; ἢ τί περιβαλώμεθα; **32** πάντα

20 ὁ καὶ κλεπτουσιν $\aleph f^1 / 844$ it sy^c † – W k • **21** ἴ bis ὑμῶν K L W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 $\aleph$ f sy bo^{pt} † txt $\aleph$ B lat sy^{hmg} co; Bas | ° B bo^{ms} • **22** ° $\aleph$ lat sy^c mae bo^{ms} † | 2-5 / K L Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 $\aleph$ it † | 2-5 / 844. / 2211 † | txt $\aleph$ B W lat • **23** ^s (22) 5 / 1-4 $\aleph^*$ W 33 • **24** T p) οικητης L Δ 1241 • **25** ὁ καὶ τι πιητε K L N Γ Δ Θ 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 $\aleph$ sy^{p-h} † – $\aleph f^1$ 892. / 2211 a b ff¹ k l vg sy^c sa^{mss} † | txt B W f¹³ 33 it sa^{mss} mae bo; Or Hier^{mss} • **26** T τας $\aleph^1$ L / 2211 • **28** ὁ αυξανει ου κοπια ουδε νηθει K L N^{vid} W Γ Δ 0281 f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 $\aleph$ † | αυξανουσιν ου νηθουσιν ουδε κοπιωσιν ($\aleph^*$) Θ sy^c † αυξανουσιν ου κοπιουσιν ουδε νηθουσιν B 33 † | txt $\aleph^1$ f¹ sy^{p-h}; Ath • **32** ^s ταυτα γαρ παντα $\aleph$ N Δ Θ f¹³ 892. 1241 lat sy^c; Bas

γὰρ ταῦτα¹ τὰ ἔθνη ἑπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων. **33** ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν [τοῦ θεοῦ] καὶ τὴν δικαιοσύνην¹ αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. **34** Μὴ οὖν μερμνήσητε εἰς τὴν αὔριον, ἡ γὰρ αὔριον μερμνήσει ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

5,47!·8

R 14,17·3,15!
Mc 10,30 Ps 37,4.25
Sap 7,11 |
25!·Ex 16,19

7 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· **2** ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. **3** Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῶ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; **4** ἢ πῶς ἔρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος ἔκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ; **5** ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον ἔκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ τὴν δοκόν², καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

1-5: L 6,37s.41s·R 2,1!
Mc 4,24

|6,2!

6 Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶν μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξουσιν ὑμᾶς.

10,11-14p; 15,26p Ex
29,33 Lv 22,10

7 Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὐρήσετε, κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· **8** πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. **9** ἢ τίς ὅστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἑαίτησει ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; **10** ἢ καὶ ἰχθύν

7-11: L 11,9-13·18,19;
21,22p Jc 1,5s 1s 58,9
Hos 2,23·Jr 29,12-14
Prv 8,17 |

32 ἑπιζητεῖ K L N W Δ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 ℳ | txt ⋈ B Θ f^{1.13} 33. / 844 • 33 / 4-6 ⋈ (k) l sa bo; Eus | 6 4 5 / B | βασιλειαν των ουρανων και την δικαιοσυνην Cl | txt K L N W Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat sy mae • 34 ἑαυτης B* L co? | τα εαυτης K N f^{1.13} 33. 579. 1241. 1424 pm sy^h | τα περι αυτης Δ | το εαυτης Θ 565 | εαυτην 700 | txt ⋈ B² W 892 pm co?
¶ 7,2 p) αντιμετρηθησεται N Θ f¹³ it vg^{cl}; Cyr • 4 λεγεις ⋈* Θ 700 lat mae | ἑαυτο K W Δ Θ 565. 579. 700 ℳ | [·.] • 5 5 6 /-4 K L N W Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ latt sy^h; I^{lat} vid | txt ⋈ B C^{vid} 0281 • 6 καταπατησωσιν ⋈ K Δ 0281 f¹ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ; Cl | txt B C L N W Θ f¹³ 33 • 8 ανοιγετα B | ανοιγησεται Θ • 9 °B* L 565. 1241. 1424 it | (ε)αν αιτηση ⋈¹ K L N W Δ Θ 0281 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat sy^h | txt ⋈* B C Θ b sy^{c-p} (a c g¹ h) • 10 ἢ και εαν ιχθυον αιτηση K^c f¹³ 565 (lat sy^c) | και (ε)αν ιχθυον αιτηση L N W Δ Θ 579. 700. 1424 ℳ sy^{p,h} | txt ⋈ B C 0281 (f¹) 33. (- και 892). 1241. / 844. / 2211 (co)

αιτήσει¹, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; **11** εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε (δόματα ἀγαθὰ) διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτουσιν αὐτόν².

6,9¹ · Jc 1,17

12: L 6,31 · Tob 4,15 Sir 31,15 22,40¹; 5,17¹

12 Πάντα ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

54
V

13s: L 13,23s · 4Esr 7,6-14

13 Εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ἵτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπωλειαν καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· **14** Ἦτι στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.

55
V

21,32; 22,16 Dt 30,15s Jr 21,8 25,46¹ · 22,14¹

15-20: L 6,43s · 24,11¹

2T 3,5

10,16p | 12,33 Sir 27,6

Jc 3,12

15 Προσέχετε ἄπο τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσὶν λύκοι ἄρπαγες. **16** ἄπο τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; **17** Οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ³, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. **18** οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. **19** πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. **20** ἄρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

56
X

12,33 1J 3,9

3,10p¹| 16¹

21-23: L 6,46; 13,26s 26; 21,29 R 2,13 Jc 1,22¹

6,10¹ 1J 2,17

21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι· κύριε κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **22** πολλοὶ ἐροῦσιν

59
III60
V

11 ἄγαθα δοματα *f*¹ it *vg*^{s1} | ἀγαθα L *ff*¹ l *vg*^{s1} | [·:] • **12** °*κ** L 1424 *sy*^p *bo*^{mss} • **13** ἴ κα τι 118* | τι a b h l q *vg*^{mss} | °*κ** a b c h k; Cl Hipp Or^{p1} Cyp | °*κ**; Cl • **14** ἴ οτι *κ** 700^c *sa*^{mss} *mae bo* | οτι δε B* *sa*^{mss} | τι δε B² | και 209 | *txt* *κ*¹ C K L N W Δ Θ *f*^{1,13} 565. 579. 700*. 892. 1241. 1424. / 844 *ℳ* lat *sy* • **15** ἴ δε C K L W Δ Θ 0281 *f*^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. / 844 *ℳ* f q *sy*^h *sa*^{mss} *bo* | *txt* *κ* B 565. 1424 lat *sy*^{c-p} *sa*^{mss} *mae* • **16** ἴ σταφυλην C^{(*)2} K L W Δ Θ *f*¹³ 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 *ℳ* | *txt* *κ* B 0281 *f*¹ 892 lat *sy*^h *co* • **17** ἴ B* *vg*^{mss} • **18** ἴ ενεγκειν B; Or^{p1} Ad | *txt* *κ* C K L W Z Δ Θ 0281 *f*^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 *ℳ* latt *sy*; Or^{p1} | ἴ ενεγκειν *κ**; Or^{p1} | *txt* *κ*¹ B C K L W Z Δ Θ *f*^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. / 844 *ℳ* lat *sy*; Or^{p1} • **19** ἴ ουν C^{vid} L Z *f*¹³ 33. 1241 it *sy*^c *sa* *mae bo*^{mss} • **21** ° K L W *f*¹³ 565. 579. 700. 1241. / 844 *ℳ* | *txt* *κ* B C Z Δ Θ 0281^{vid} *f*¹ 33. 892. 1424; Did | ἴ αυτος (ουτος C² 33. 1241) εἰσελευσεται εἰς την βασιλειαν των ουρανων C² W Θ 33. 1241 lat *sy*^c; Cyp

μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· κύριε κύριε, οὐ τῷ σῶ ὄνοματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῶ ὄνοματι δαιμόνια ἔξεβάλομεν, καὶ τῷ σῶ ὄνοματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; **23** καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγνω ὑμᾶς· **Ἔ**ποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ ἵ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

Jr 14,14; 27,15

10,1p.8 Mc 9,38p

25,12

25,41 Ps 6,9 · 13,41

1J 3,4 · 23,28; 24,12

24-27: L 6,47-49 · Jc

1,22f

10,16; 24,45; 25,2,4

16,18

Job 1,19

| Jc 1,22f

25,2s

Is 28,17-19 Ez 13,10-15

24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους οὗτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ἴμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ῥοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν· **25** καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ἔπροσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. **26** Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους οὗτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτούς ῥομοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ῥοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον· **27** καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ἔπροσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη·.

28s: Mc 1,21s L 4,31s

11,1; 13,53; 19,1; 26,1

L 7,1 · 13,54p; 19,25p;

22,33 | J 7,46 · 9,6,8;

10,1; 21,23; 28,18

28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἔτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους οὗτους, ἐξεπλήσσαντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· **29** ἦν γὰρ διδάσκων αὐτούς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν·.

5,1f

2-4: Mc 1,40-45

L 5,12-16 · 10,8; 11,5p

15; 9,29; 17,7; 20,34;

9,20f Mc 1,41f L 5,13f

8 Ἐκαταβάντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. **2** καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων· κύριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαι με καθαρίσαι. **3** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ ἔ-

22 Ἦ πολλὰ κ* • **23** Ἐποχωρεῖτε Θ f¹³ | Ἦ παντες L Θ f¹³ 1424 b vg^s • **24** °B* 1424 a g¹ k mae bo^{ms} | Ἦ ῥομοιωσω αυτον C K L W Δ 565. 579. 1424 ℞ f h k q sy^{c,h} bo; Cyr | txt Ἦ B Z Θ 0281 f⁽¹⁾.¹³ 33. 700. 892. 1241. / 844 ℞¹ | vg sy^{p,hmg} sa mae; Or Did • **25** Ἐπροσεκρουσαν W | p) προσερρηξαν Θ 579; Eus | προσεκοψαν 1424 • **26** Ὅστις ακουει Θ f¹³ | Ἦ ποιει Θ f¹³ | Ἦ C K L Γ Δ f¹³ 565. 579. 1424. / 844 ℞ | txt Ἦ B W Z (Θ) f¹ 700. 892. 1241 • **27** Ἐπροσερρηξαν C Θ f¹ | προσεκρουσαν f¹³ | Ἦ σφοδρα Θ f¹³ 33. 1241^c mae • **28** Ἐσυντελεσεν K L Δ Θ 579. 1241. / 844 ℞ | txt Ἦ B C W Z^{vid} Γ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424; Or | Ἦ παντες 998; Eus | παντες οι οχλοι Δ Θ f¹ (vg^{ms}) • **29** °C* L Γ 565. 700. 1424 ℞ (b) | Ἦ και οι Φαρισαιτοι C* W 33. 1241 lat sy; Eus^{pl}

¶ **8,1** Ἐκαταβαντι δε αυτω (-Δ) κ* K L Γ Δ 565. 579. 1241. 1424 ℞ k? • **2** Ἐελθων C K L W Γ 33. 579. 1241. / 844 ℞ | - 1424 • **3** Ἦ Ιησους C² K L N W Γ Δ Θ 565. 579. 700. 1241. (1424). / 844. / 2211 ℞ lat sy^{c,p,h} sa^{ms} mae | txt Ἦ B C* f^{1,13} 33. 892 k sa^{ms} bo; Cyr

61

62

6

63

11

9,30; 12,16p; 16,20p;
17,9p
Lv 14,2-32

10,18p; 24,14p
5-13: L7,1-10
J4,46-54 · 4,13!

27,54p
4,24!

3,11p 1K15,9
16

Mc6,6
15,28

11s: L13,28s · Ps 107,3
Is43,5 Bar4,37
Is2,2s; 25,6; 60,3 Jr
3,17 · L16,22 · 22,32p
4McC13,17 |
13,38 · 22,13; 25,30
13,42,50; 24,51 · Ps
112,10
9,29; 15,28; 9,22!

γων· θέλω, καθαρίσθητι· καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ
ἢ λέπρα. **4** καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὄρα μηδενὶ εἶπης,
ἀλλ' ὑπάγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκον τὸ
δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

5 Ἐἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ¹ εἰς Καφαρναοὺμ προσῆλθεν
αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν **6** καὶ λέγων·
Ὁ κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός,
δεινῶς βασανιζόμενος. **7** καὶ λέγει αὐτῷ^τ· ἐγὼ ἐλθὼν
θεραπεύσω αὐτόν· **8** καὶ ἀποκριθεὶς¹ ὁ ἑκατόνταρχος
ἔφη· κύριε, οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσ-
έλθῃς, ἀλλὰ μόνον εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται Ὁ παῖς
μου¹. **9** καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν^τ, ἔχων
ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ· πορεύθητι, καὶ
πορεύεται, καὶ ἄλλω· ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ
μου· ποιήσον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. **10** ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς
ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν· ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, παρ' οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ¹ εὑρον.

11 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν
ἤξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ
καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, **12** οἱ δὲ υἱοὶ τῆς
βασιλείας ἑκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον·
ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
13 καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχη^τ· ὑπάγε, ὅς ἐπι-

7
64
III

65
V

66
V

5 ἔισελθοντι δε αυτω K L N W Γ Δ Θ 579. 892. 1424. (565. / 844. / 2211) ℣ | εἰσελ-
θοντι τῷ Ἰησοῦ C³ | txt & B C* Z f^{1,13} 33. 700. 1241; Or | ἑκατοντάρχος sy^{s,hmg}; Eus
• 6 ° &* k sy^{s,c}; Hil • 7 ° B 700 it vg^{ww} sy^p sa mae bo^{mss} | txt & C K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 33.
565. 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ lat sy^h bo | τὸ Ἰησοῦς C K L N W Γ Δ Θ
f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ lat sy^{c,p,h} sa mae bo^{mss} | txt & B 892 k
sy^s bo | [:] • 8 ἄποκριθεὶς δε &* B 33 sa | txt & C K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579.
700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ lat bo | ἑκατοντάρχος sy^{s,hmg}; Eus | ^τ f¹ k sa mae
bo^{mss} • 9 τρ) τασσομενος & B it vg^{cl} (sa bo) • 10 τρ) ουδε εν τῷ Ἰσραηλ τοσαυτην
πιστιν & C K L N Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ lat
sy^{(s),p,h} | J-4 f¹ | txt B W (0281. 892) a (g¹) k q sy^(c,hmg) co • 12 ἔξελευσονται &* k sy;
Did^{pt} | ibunt it; Ir^{lat} • 13 ἑκατοντάρχος sy^s; Eus | τ και C K L N Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579.
700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ lat sy^h bo^{ms} | txt & B W 0281 it sy^{s,c,p} co; Ir^{lat}

στευσας γενηθήτω σοι. και ιάθη ό παῖς °[αυτοῦ] 'έν τῇ ὥρᾳ ἐκεῖνη'. [†] 9,22; 15,28; 17,18

⁸
⁶⁷
¹¹ **14** Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν· **15** καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ ἠγέρθη καὶ διηκόνει ἑαυτῷ. **14s: Mc 1,29-31 L 4,38s**
1K 9,5
31·J 4,52
4,11; 27,55

⁹ **16** Ὁσίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγῳ καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν, **17** ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥήθην διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· **16s: Mc 1,32-34 L 4,40s**
8
αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν
καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. **1,22!**
Is 53,4

¹⁰
⁶⁸
^V **18** Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἄγχιον περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. **19** καὶ προσελθὼν εἰς γραμματεῦς εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. **20** καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει. **18-22: L 9,57-60**
Mc 4,35 L 8,22 |

21 ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν °[αυτοῦ] εἶπεν αὐτῷ· κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. **22** ὁ δὲ Ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν αὐτῷ· ἀκολουθεῖ μοι καὶ ἄψες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. **1K 4,11**
1Rg 19,20 Tob 4,3
| 9,9; 19,21; 4,20.22
J1,43!
Jr 16,5-7 Ez 24,15-24

¹¹
⁶⁹
¹¹ **23** Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς ὅτὸ πλοῖον ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **24** καὶ ἰδοὺ σεισμός μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. **25** καὶ προσελθόντες **23-27: Mc 4,36-41**
L 8,23-25
| Jon 1,4s

13 °K B 0281 f¹ 33 latt mae bo | txt C K L N W Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M sy^h sa | 'εν τη ημερα εκεινη W 700. 1424 | απο της ωρας εκεινης C N Δ Θ 33 it vg^{mss} sa^{mss} bo^{pl} | [†]p) και υποστρεψας ο εκατονταρχος εις τον οικον αυτου εν αυτη τη ωρα ευρεν τον παιδα (+ αυτου sy^h) υγιαινοντα K*^{2b} C Θ f¹ (αυτον loco τον παιδα N 33. 1241) g¹ sy^h • 15 [†]p) αυτοις K¹ L Δ f^{1.13} 33. 565. 892. 1424. / 844. / 2211 pm lat sy^{s,c} bo • 18 [†]p) πολλους οχλους K² C K L N Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. / 844. / 2211 M lat sy^{p,h} | πολυν οχλον 1424 sa^{mss} mae | οχλον πολυν W c g¹ | οχλους K* f¹ bo | txt B sa^{mss} • 21 °K B 33 it sa | txt C K L N W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 M lat sy mae bo • 22 °K 33 b c k q sy^s | [†]ευεν K L N W Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 1424 M | txt K B C f¹ 33. 892. / 844. / 2211 • 23 °p) K¹ B C f^{1.13} 33. 565. 892. / 844. / 2211 | txt K*² K L N W Γ Δ Θ 579. 700. 1424 M

ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες· κύριε, σῶσον^τ, ἀπολλύμεθα.
26 καὶ λέγει αὐτοῖς· τί δειλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε
 ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ, καὶ
 ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **27** οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν
 λέγοντες· ποταπός ἐστιν οὗτος ἵ ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ
 θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν;

28 Καὶ (ἐλθόντος αὐτοῦ) εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν
 τῶν Γαδαρηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ
 τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύ-
 ειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. **29** καὶ ἰδοὺ
 ἔκραξαν λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ σοί, ἱ υἱὲ τοῦ θεοῦ; ἦλθες
 ὧδε (πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς); **30** ἦν δὲ ἱ μακρὰν ἀπ'
 αὐτῶν ἀγέλη χοίρων ὀπολλῶν βοσκομένη. **31** οἱ δὲ δαι-
 μονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς,
 (ἀπόστειλον ἡμᾶς) εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. **32** καὶ εἶ-
 πεν αὐτοῖς· ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τοὺς
 χοίρους· καὶ ἰδοὺ ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη ἱ κατὰ τοῦ
 κρημοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι.
33 οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν
 ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. **34** καὶ
 ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς ἱ ὑπάντησιν ἱ τῷ Ἰησοῦ καὶ
 ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν (ὅπως μεταβῆ) ἀπὸ τῶν ὀρίων
 αὐτῶν.

6,30!
 Ps 65,8; 89,10;
 107,25-29
 | 9,33; 15,31; 21,20;
 22,22; 27,14

28-34: Mc 5,1-17
L 8,26-37
 4,18.21; 9,27;
 20,21.24.30; 26,37.60

 J2,4 1Rg 17,18 etc.
 14,33!

25,1 J12,13

25 ἱ οἱ μαθηται C² K L Γ Δ f¹³ 565. 579. 700 M h; Eus ἱ οἱ μαθηται αυτου C* W Θ f¹
 1424 b g¹ (q) vg^{cl} sy mae ἱ txt N B 33^{vid}. 892. / 844. / 2211 lat sa bo | ἱ ημας K L W Γ Δ Θ
 0242^{vid}. 565. 579. 700. 1424. / 844. / 2211 M latt sy^{p,h}; Eus ἱ txt N B C f^{1,13} 33. 892 bo^{miss}
 • **26** [· ;] • **27** ἱ ο ανθρωπος W • **28** ἱ ελθοντων αυτων N* (vg^{miss}) ἱ ελθοντι αυτω K L
 W Δ 565. 579. 700. 1424 M | ἱ ρ) Γερασηνων 892^c latt sy^{hmg} sa mae ἱ Γεργεσηνων N² K
 L W f^{1,13} 565. 579. 700. 892*. 1424. / 844. / 2211 M bo; Eriph^{miss} ἱ Γαζαρηνων N* ἱ txt B
 C (Δ) Θ sy^{s,p,h}; Eriph • **29** ἱ ρ) Ιησου C³ K W Δ Θ 0242^{vid} f¹³ 565. 579. 700. 1424. / 844.
 / 2211 M it vg^{cl} sy^{p,h} sa bo^{pl} ἱ txt N B C* L f¹ 33. 892 ff¹ k l vgst sy^s mae bo^{pl} | (L 4,34)
 ημας απολεσαι προ καιρου N* vg^{miss} bo^{pl} ἱ απολεσαι ημας και προ καιρου βασαν-
 νισαι W • **30** ἱ ου lat | ὀ Θ 565 • **31** (ρ) επιτρεπων ημιν απελθειν C K L W Δ f¹³
 565. 579. 700. 892^c. 1424 M f h q sy^{p,h} ἱ txt N B Θ 0242^{vid} f¹ 33. 892*. / 844. / 2211 lat
 sy^{s,hmg} co; Cyr • **32** ἱ την αγελην των χοιρων C³ K L N W Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 1424.
 / 844. / 2211 M f h sy^h ἱ txt N B C* 0242 f¹ 33. 892 lat sy^{s,p} co | ἱ των χοιρων C³ K L
 565. 579. 700 M mae bo • **34** ἱ συναντησιν C K L N W Δ 0242^{vid} f¹³ 565. 579. 700. 892.
 1424. / 844^c vid. / 2211 M ἱ txt N B Θ f¹ 33 | ἱ του N C 33. 892 | ἱ ινα μεταβη B W ἱ
 μεταβηναι f¹ 892; Cyr

⁷⁰₁ **9** Καὶ ἐμβὰς [†] εἰς [†] πλοῖον διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

¹³ **2** καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ· θάρσει, τέκνον, ἠάφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. **3** Καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν ἐν ἑαυτοῖς· οὗτος βλασφημεῖ. **4** καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· ἵνατί [†] ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **5** τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· ἠάφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ περιπάτει; **6** ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας – τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ἔγερθεὶς ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. **7** καὶ ἔγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **8** ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἔφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

¹⁴₇₁ **9** Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν ἔιδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελῶνιον, Μαθθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

⁷²₁₁ **10** καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἑκαὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **11** καὶ ἰδόντες

1-8: Mc 2,1-12
L 5,17-26 · **Mc 5,18a**
L 8,37b · **4,13!**

22; 14,27p **Ex 14,13**
Joel 2,21s **Bar 4,21** **⊕**
etc · **L 5,20!**

26,65 **J 10,33!** | **12,25**
L 5,22! **J 2,25**

7,29!

J 5,8s

15,31

10,8; 16,19!

9-13: Mc 2,13-17
L 5,27-32

10,3p

8,22!p

21,31!

¶ **9,1** [†] ο Ἰησοῦς **C**(*)³ **Θ**^c **f**¹³ **vgs** | [†] το **C*** **K** **N** **W** **Δ** 579. 700. 1424 **ℳ** **bo** | *txt* **ℵ** **B** **C**³ **L** **Θ** **f**^{1,13} 33. 565. 892. /844. /2211 **sa** **mae**; **Or** • **2** ἠαφῶνται **C** **K** **L** **N** **W** **Δ** **Θ** 0281 **f**^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. /844^c **ℳ** **it** | αφιονται **D** /844* | *txt* **ℵ** **B** /2211 **lat** | ἑσοι αι αμαρτιαι **D** **Δ**^c **k** **vgs**^h | *p*) σοι αι αμαρτιαι σου **K** **L** **Θ** **f**¹³ 565. 579. 700. 1424. (**C**³ **N**) **ℳ** **lat** **sy** | *txt* **ℵ** **B** **C*** **W** **Δ*** 0281 **f**¹ 33. 892. /844. /2211 • **4** ἑιδως **B** (**Θ**) **f**¹ 565. 700. 1424. /844. /2211 **sy**^{p,h} **sa** **mae** | *txt* **ℵ** **C** **D** **K** **L** (**N**) **W** **Δ** 0281 **f**¹³ 33. 579. 892 **ℳ** **latt** **sy**^s **bo** | [†] αυτοις **D** **N** **Θ** **f**¹³ 579 **c** **h** **sy**^{s,p} **sa** **mae** **bo**^{ms} | [†] υμεις **K** **L** **N** **W** **Δ** **Θ** **f**¹³ 565. 579. 700. 1424. /844. /2211 **ℳ** **sy**^h **sa**? | *txt* **ℵ** **B** **C** **D** 0281 **f**¹ 33. 892 **mae** **bo** • **5** ἠαφῶνται **C** **K** **L** **N** **W** **Δ** **Θ** **f**^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. /844. /2211 **ℳ** **it** | αφιονται **ℵ*** **D** | *txt* **ℵ**² **B** **lat** • **6** ἠγειρε (+ και **D**) **B** **D** 0281 **sy** | *txt* **ℵ** **C** **K** **L** **N** **W** **Δ** **Θ** **f**^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. /844. /2211 **ℳ** **q** • **8** ἑθαυμασσαν **C** **K** **L** **N** **Γ** **Δ** **Θ** **f**¹³ 565. 579. 700. /844. /2211 **ℳ** (**f**) **sy**^h | – **Ir**^{lat} | *txt* **ℵ** **B** **D** **W** 0281 **f**¹ 33. 892. 1424 **lat** **sy**^{s,p} **co** • **9** ἑκειθεν ο Ἰησοῦς **D** **N** **Θ** **f**¹³ 565; **Eus** | ο Ἰησοῦς **ℵ*** **L** **bo**^{ms} | ο κυριος ημων Ἰησοῦς ο Χριστος /844. /2211 | ἠκολουθει **ℵ** **C**^{vid} **D** **f**¹ 892 • **10** ἑιδου **ℵ** **D** 892 **lat** **co** | – 700

11,19p

οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν; **12** Ὁ δὲ ἰσχυρῶς εἶπεν· οὐ χρειαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. **13** πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστίν· ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἤλθον καλέσαι δικαίους ἀλλ' ἀμαρτωλούς·

73
11

12,7· Hos 6,6 1Sm
15,22 Prv 16,7 ①; 21,3·
IT 1,15-5,17!

14-17: Mc 2,18-22
L 5,33-38· 11,2p;
14,12p· 11,18sp

14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες· διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν [πολλά], οἱ δὲ μαθηταὶ σου οὐ νηστεύουσιν; **15** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ θυμῶνος πενεθεῖν ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστίν ὁ θυμῶνος; ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ θυμῶνος, καὶ τότε νηστεύσουσιν· **16** οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκου ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἶρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. **17** οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ ὄγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοὶ· καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς, καὶ ἀμφοτέροι συντηροῦνται.

22,2! J 3,29

2K 11,2· 26,11p

6,16!

J 1,17 R 7,6

Job 32,19

18-26: Mc 5,21-43
L 8,40-56

19,13,15 Mc 5,23!
L 4,40!

18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ ἄρχων εἷς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλ' ἐλθὼν ἐπίθεθι τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν,

15
74
11

11 ἰσχυρῶς D K N Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 1424. / 844. / 2211 ①; txt ① B C L W f¹ 33. 892 | '2-4 / C* f¹ | εσθιει και πινει ο διδασκαλος υμων 565 mae • **12** ἰσχυρῶς C K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1424. / 844. / 2211 ① lat sy^{p,h} bo | txt ① B D 0281. 892 sy^s sa mae | ἰσχυρῶς C³ K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. / 844. / 2211 ① a f h q vg^{mss} sy^{p,h} mae bo | txt ① B C* 892. 1424 lat sy^s sa • **13** ἰσχυρῶς C K L Γ c ② 0281 f¹³ 579. 700. 892. 1424 ① c g¹ sy^{s,h**} sa mae bo^{pl} | txt ① B D N W Γ* Δ f¹ 33. 565. / 844. / 2211 lat sy^{p,h} bo^{pl} • **14** ἰσχυρῶς C³ L f¹³ g¹ | - ① B 0281 sa^{ms} | txt ① C D K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 ① k sy^{p,h} sa^{mss} mae bo • **15** ἰσχυρῶς D latt | ἰσχυρῶς νηστευειν D W (579). 1424 it sy^{p,hmg} sa mae bo^{mss} | ἰσχυρῶς εν εκειναις ταις ημεραις D it sy^{hmg} • **17** ο θυμῶνος B co | ἰσχυρῶς ρησσει ο οινος ο νεος τους ασκους D (g¹ k m sy^s) | ἰσχυρῶς απολλυται και οι ασκοι D (a) k | ¹ / 3-6 2 7 C 1424. / 844^c (- 4 / 844*) . / 2211 | / 3 4 2 5-7 892 | ἰσχυρῶς ἀλλ 3-7 βλητειον ① • **18** εἷς προσελθων ① B lat | τις προσελθων C³ L f¹³ g¹ | προσελθων ①* | τις ελθων Γ (h) k | εισελθων f¹ 700. 1424 | txt K Δ 33. 565. 579. 892 ① d f (sine acc. ① C* D N W Θ) | ο ① D f^{1,13} 33. 892 lat

καὶ ζήσεται. **19** καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

20 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη [†] προσελθούσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ.

Lv 15,25
14,36p·8,31·23,5 Nu
15,38s Dt22,12

21 ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ· ἐὰν ἴμῳ ἀψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ σωθήσομαι. **22** ὁ δὲ Ὁ Ἰησοῦς στραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπεν· θάρσει, ἴθυγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

21·L 7,50! R 10,9·8,13!

23 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς ἀλύητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον

J11,11-14

24 ἔλεγεν· ἀναχωρεῖτε, οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλωσεν αὐτοῦ. **25** ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. **26** καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὐτῆς εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

Mc1,31!

|31; 4,24 L 4,14!

27 Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν Ὁ [αὐτῷ] δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, ἴδιος Δαυὶδ. **28** ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσήλθον αὐτῷ οἱ [†] τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ· ναὶ κύριε. **29** τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γεννηθήτω ὑμῖν. **30** καὶ ἠνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. καὶ ἔνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέ-

27-30a: 20,29-34 Mc
10,46-52 L 18,35-43
8,28!·15,22; 17,15;
20,30sp·1,1.20; 12,23;
15,22; 20,30sp; 21,9.15;
22,42|

8,3!

8,13!|

30b,31: Mc 1,43-45· Mc
1,43!

19 ἠκολουθεῖ **κ** C D 33 lat | txt B K L N W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 **℣** • **20** [†](J 5,5) εχουσα εν τη ασθενεια L • **21** ἀψωμαι μονον D lat | αναμαι **κ*** a h sy^s • **22** ὁ **κ*** D it sy^s | ἐπιστραφεῖς C K L W Γ Δ Θ f¹ 565. 579. 700. 1424 **℣** | εστη στραφεῖς D | txt **κ** B N f¹³ 33. 892. / 844. / 2211 | ἴθυγατερ D L N W Θ; Or^{pl} • **24** ἴp) λεγει αυτοις (-N) C K L N W Γ Δ Θ 565. 579. 700. 1424. / 844. / 2211 **℣** (f g¹) sy^{s(p).h} | txt **κ** B D f^{1.13} 33. 892 lat co • **25** ἔλθων D 1424 it sy^s • **26** αὐτῆς **κ** C*¹ Θ f¹ 33 mae bo | αὐτοῦ D 1424 sa bo^{ms} | αὐτῆ L Γ 579. / 2211 | txt B² K f¹³ 565. 700. 892. / 844 **℣** lat sy (sine acc. B* W Δ) • **27** ὀ B D 892 (k) | txt **κ** C K L N W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1424. / 844. / 2211 **℣** lat sy^h | ἴp) νιε **κ** C D K L Γ Δ Θ f¹ 579. 892*. 1424 pm | κυριε νιε N f¹³ 892^c | txt B W 565. (700). 844. / 2211 pm • **28** ἐλθοντος δε αυτου 700 f | εισελθοντι (ελθοντι 1424) δε αυτω **κ*** N 1424 | και ερχεται D | [†]δυο **κ*** D a b h vg^{mss} | ἴτουτο δυναμαι ποιησαι B 892 q | δυναμαι ποιησαι τουτο C* | δυναμαι μιν τουτο ποιησαι **κ*** (f lat) • **29** ἴ(20,34) ομματαυ D Θ • **30** ἴνεβριμησατο B² C D K L N W Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 1424. / 844. / 2211 **℣** | txt **κ** B* f¹ 892

8,4! | γων· ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. **31** οἱ δὲ ἐξεληθόντες διε-
26! φήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῆ ἐκεῖνῃ.

32-34: 12,22-24 **32** Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῶ 18
L11,14s ὄνθρωπον κωφὸν δαίμονιζόμενον. **33** καὶ ἐκβληθέντος

15,31·8,27! τοῦ δαίμονιου ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμασαν οἱ
Mc2,12 ὄχλοι λέγοντες· οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ.

10,25; 12,24.27p **34** οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαίμονίων
ἐκβάλλει τὰ δαίμονια. [^]

4,23! **35** Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς 76
κώμας διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσ- 11
σων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν
νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν [†].

36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους [†] ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, 77
15,32; 18,27; 20,34 Mc ὅτι ἦσαν ἔσकुλμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ 11
1,41! L7,13!·10,6! ἔχοντα ποιμένα. **37** τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὁ μὲν 78
IP2,25·Nu27,17 Jdth ἄριστος πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· **38** δεήθητε οὖν τοῦ V
11,19 2Chr18,16 Ez ἑσπερίου κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θε-
34,5 Zch10,2 | ρισμὸν αὐτοῦ.
37s: L10,2·J4,35 Ap
14,15 Is27,12·13,30! |
20,1-16

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ 19
79
20,17; 26,20; 28,16 ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν [†] πνευμάτων ἀκαθάρτων 11
7,29! ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ
4,23! πᾶσαν μαλακίαν [†].

2 Τῶν ὁδὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦ- 80
L6,14-16 Act1,13 τα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ 11
4,18!p·16,18! ἀδελφὸς αὐτοῦ, ^ο1 καὶ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ
4,21!p Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, **3** Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος,
9,9·21,31! Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου

31 °N* • **32** °N B f¹³ 892 sy^sp co | txt C D K L N W Γ Δ Θ f¹ 33. 565. 579. 700. 1424.
/ 844. / 2211 M latt sy^h • **34** °D a k sy^s; Hil • **35** [†] εν τω λαω C³ K Γ Θ 579. 700 pm c
vg^{mss} | και πολλοι ηκολουθησαν αυτω a b h | εν τω λαω και πολλοι (-N*) ηκολου-
θησαν αυτω N* L f¹³ 1424 g¹ | **36** [†] ο Ιησους C N f¹³ (g¹ vg^{mss}) sy^{p,h} mae | ἔκλε-
λυμενοι L 1424

¶ **10,1** [†] κατα L; Cyr | [†] (4,23) εν τω λαω L b g¹ | **2** °D* Θ f¹³ | °1^{nc} C D K L N W Γ
Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. / 2211 M lat co | txt N* B d sy^h

καὶ ῥαδδαῖος, **4** Σίμων ὁ ῥακαναναῖος ^τ καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης) ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν.

26,14,47

⁸¹ ^x **5** Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγ-
 γείλας αὐτοῖς ῥλέγων· εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθῃτε καὶ εἰς
 πόλιν Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθῃτε· **6** (πορεύεσθε δὲ) μᾶλλον
⁸² ⁱⁱ πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. **7** πορευ-
 ὄμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία
 τῶν οὐρανῶν. **8** ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, ῥνεκροὺς ἐγεί-
 ρετε, λεπροὺς καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν
 ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. **9** Μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ
 ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, **10** μὴ πῆραν εἰς
 ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥράβδον·
⁸³ ⁱⁱ ἄξιός γάρ ὁ ἐργάτης (τῆς τροφῆς) αὐτοῦ. **11** (Εἰς ἦν δ' ἂν
 πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθῃτε), ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός
⁸⁴ ^v ἐστίν· κάκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε. **12** εἰσερχόμενοι
 δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν ^τ. **13** καὶ ἐὰν μὲν ἦ
 ἡ οἰκία ἄξια, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν, (ἐὰν δὲ
 μὴ ἦ ἄξια,) ἡ εἰρήνη ὑμῶν ῥπρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω.
⁸⁵ ⁱⁱ **14** καὶ ὅς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους
 ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω ^μτῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ^τ
 ἐκεῖνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν ^τ τῶν ποδῶν ὑμῶν.

4,15; 10,18; 12,18,21;
24,14! Act 13,46!

L 9,52|

9,36! 15,24! 18,12 Jr
50,6 Ez 34,12|

7s: L 9,2 / L 10,9· 3,2!

| 8,2!

2Rg 5,16 Act 8,20

9-14: Mc 6,8-11

L 9,3-11 / L 10,4-11

1K 9,4!

3^τ Λεββαῖος D k μ; Or^{lat} ! Λεββαῖος ο (-N) επικληθεῖς Θαδδαῖος C² K L N W Γ Δ Θ
 f¹ 33. 565. 579. 700. 1424 M f sy^{p,h} ! Λεββαῖος ο καὶ Θαδδαῖος C* ! Θαδδαῖος ο
 επικληθεῖς Λεββαῖος 13 ! Judas Zelotes it | txt K B f¹³ 892. / 2211 lat co
 • 4^τ Καναανιτῆς K K W Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 1424. / 2211 M ! txt B C (Χαναανιαος
 D) L N f¹ 33. 892 latt mae | τ p) καὶ Ἰουδας ο του Ἰακωβου sy^s ! Ἰσκαριωτῆς K¹ L N
 W Γ f¹³ 565. 579. 892. / 2211 pm vg^{cl} ! Ἰσκαριωθ C 1424 ! ο Σκαριωτῆς D lat ! Σιμωνος
 Ἰσκαριωτου Or • 5^τ καὶ λεγων D it vg^{s,sl,ww} sy^{s,p} ! - K* 1424; Or • 6^τ υπαγετε D
 • 7^ο B • 8^τ 3-6 / 2 P W Δ sy^h ! 5 6 1424* ! 3-6 C³ K L Γ Θ 579. 700^{txt}. 1424^c M f (sy^p)
 sa mae; Eus ! νεκρους εγειρατε λεπρους καθαρισατε καὶ δαιμονια εκβαλατε D !
 txt K B C* N 0281^{vid} f^{1,13} 33. 565. 700^{ms}. 892. / 2211 lat sy^s bo • 10^τ ραβδους C K L N
 P W Γ Δ f¹³ 565. 579. 700 M a ff¹ k μ sy^h bo^{ms} ! txt K B D Θ f¹ 33. 892. 1424. / 2211 lat
 sy^{p,hmg} sa^{mss} mae bo; Eus | του μισθου K 565. 892 it sy^{hmg} • 11^τ /-5 8 f¹ 700 it ! /-5 8
 6 7 L 0281 f¹³ co ! ἡ πολις εἰς ἦν αν εἰσελθῃτε εἰς αὐτην D • 12^τ λεγοντες εἰρηνη
 του οικω τουτω (- 1424) K*. 2b D L W Θ 0281^{vid} f¹ 1424 it vg^{cl} • 13^τ εἰ δε μη γε D ! εἰ
 δε μη αξια L | εφ K B W 892. / 2211 • 14^ο D | τ η (+ τῆς 0281) κωμης φ¹¹⁰ K 0281
 f¹³ 892 vg^{mss} sy^{hmg} co | τ εκ K C 0281. 33. 892 lat ! απο φ¹¹⁰

15s: L10,12,3 · Gn
19,24s R 9,29 2P2,6 Jd 7
11,22,24; 12,36 2P2,9!
1J4,17 Is 34,8 Jdth
16,17 | Sir 13,17
7,24! · Gn 3,1 · R 16,19!

15 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῆ Σοδόμων καὶ Ἰομώρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

16 Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ⁸⁶ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις^v καὶ ἄκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί.

17-22: 24,9,13s Mc
13,9-13 L21,12-19
23,34 2K 11,23-25

17 Προσέχετε ὁδὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν⁸⁷ μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· **18** καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθεⁱ ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. **19** ὅταν δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε· ἴδοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε· **20** οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν.

8,4!
10,5! | 9s: L12,11s
Ex 4,12
| 1K 2,4!

21 Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. **22** καὶ ἔσσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται.

35!p

| J15,18!21

2T2,12 Dn 12,12s

23,34 Act 8,1

23 Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν· ἄμην γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις⁸⁹ τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἢ ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

16,28; 24,30.34p

24-25a: L6,40 · J13,16!

24 Οὐκ ἔστιν μαθητῆς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον⁹⁰ οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. **25** ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριοςⁱⁱⁱ

15 Ἰομω(ρ)ας D L N P Θ f¹ 1424 h k | γη Γομωρρας C | γη Γομωρρων κ
• **16** ἑεις μεσον B | ἑ οφεις κ*; Eriph | Ἰαπλουστατοι D • **17** ὁ D it sy^s sa^{mss} mae | ἑ εν
ταις συναγωγαις W aur* | εἰς τας συναγωγας αυτων D 0171 • **18** ἡγεμωνων
σταθησεσθε D | ηγεμωνων και βασιλεων σταθησεσθε 0171 it (sy^s) • **19**
Ἰ παραδωσουσιν D L N W 33. 579. 1424 lat | παραδωσωσιν 892. / 2211 | παραδιδωσιν
C K Γ Δ Θ f¹³ 565. 700 M | lxt κ B 0171^{vid} f¹ | ὁ D L g¹ k vg^{mss}; Eriph
• **21** Ἰ επαναστησεται B Δ 700 • **23** Ἰ αλλην C D K L N Γ Δ Θ 0171^{vid}. 565. 579. 700.
/ 2211 M; Cl | lxt κ B W f^{1,13} 33. 892. 1424; Or Thret | τ καν (εαν δε D 0171^{vid} h k) εν
τη αλλη διωκουσιν (εκδιωξουσιν 0171^{vid}) υμας φευγετε εις την αλλην D 0171^{vid} it
vg^{mss} sy^s | καν εκ ταυτης εκδιωξουσιν (διωκωσιν Θ) υμας φευγετε εις την ετεραν L
Θ | καν εκ ταυτης διωκωσιν υμας φευγετε εις την αλλην f^{1,13} 565; Or^{pt} | ὁ B D | ἑ ου
κ* | - κ* B | lxt C D K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. / 2211 M
• **24** τ αυτου κ W f¹³ 1424. / 2211 sy co

- ⁹¹_X αὐτοῦ. εἰ 'τὸν οἰκοδεσπότην' Ἰ Βεελζεβούλ Ἰ ἐπεκάλεσαν, 9,34!
 πόσω μᾶλλον 'τοὺς οἰκιακοὺς' αὐτοῦ.
- ⁹²_{II} **26** Μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· * οὐδὲν γὰρ ἐστὶν κε- 26-33: L12,2-9
 καλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται καὶ κρυπτόν ὃ οὐ 26: Mc4,22 L8,17
 γνωσθήσεται. **27** ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε ἐν τῷ
⁹³_V φωτί, καὶ ὃ εἰς τὸ οὐς ἀκούετε Ἰ κηρύξατε ἐπὶ τῶν
 δωμάτων. **28** Καὶ μὴ Ἰ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων
 τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτείνει· Ἰ φο-
 βεῖσθε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα
 ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. **29** οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου
 πωλεῖται; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ
 τοῦ πατρὸς ὑμῶν. **30** Ἰ ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς
 Ἰ πᾶσαι ἠριθμημένοι εἰσίν. **31** μὴ οὖν Ἰ φοβεῖσθε Ἰ
 πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. 6,26p; 12,12
- 32** Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν
 ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πα-
⁹⁴_{II} τρός μου τοῦ ἐν Ὁ[τοις] οὐρανοῖς· **33** Ἰ ὅστις δ' ἄν' ἀρνήση-
 τὰί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι Ἰ καγὼ αὐ-
 τὸν Ἰ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν Ὁ[τοις] οὐρανοῖς. Ap3,5
 33: Mc8,38 L9,26
 2T2,12 Jd4
- ⁹⁵_V **34** Μὴ νομίσητε ὅτι ἤλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν·
 οὐκ ἤλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. **35** ἤλθον γὰρ
 διχάσαι Ἰ ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα
 κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς
 αὐτῆς, **36** καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. 34-36: L12,51-53· 5,17!
 L22,36
 35: 24,10 Mc13,12
 L21,11· 21
 35s: Mch7,6
- ⁹⁶_V **37** Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου
 ἄξιος, Ἰ καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν 37-39: L14,26s; 17,33 /
 Mt16,24s Mc8,34s
 L9,23s J12,25· 19,29p
 Dt33,9
- 25** Ἰ τω οἰκοδεσποτη B* Ἰ Ἰ Βεεζεβουλ κ B Ἰ Beelzebub c (ff!) vg sy Ἰ txt (P¹¹⁰) C D K L
 N W Γ Δ Θ f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1424. / 2211 M it co; Cyp Ἰ Ἰ ἐπεκαλεσαντο κ* L
 N Ἰ ἐκαλεσαν Θ 0171 f¹ 700. 1424 pm Ἰ καλουσιν D Ἰ Ἰ τοις οἰκιακοις B*
 • **27** Ἰ κηρυσσεται D Θ; Or Ἰ κηρυχθησεται L • **28** Ἰ φοβηθητε B D N W Θ f¹ 33. 892.
 1424. / 2211 pm Ἰ txt κ C K L Γ Δ f¹³ 565. 579. 700 pm Ἰ Ἰ φοβηθητε D K L N Γ Δ Θ vid
 f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 1424. / 844 M Ἰ txt κ B C W 892. / 2211 • **30** Ἰ ἄλλα D it;
 I^{lat} vid Ἰ Ἰ ὑμων D it; I^{lat} vid • **31** Ἰ φοβηθητε C K Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 1424 M Ἰ txt
 κ B D L W f¹ 892. / 844 vid. / 2211 Ἰ Ἰ αυτους W f¹³ 1424 g¹ vg^{ms} sa • **32** Ἰ φ¹⁹vid κ D L
 W Γ Δ Θ f¹ 579. 700. 1424. / 2211 M; Cl Or Ἰ txt B C K f¹³ 565. 892; Eus
 • **33** Ἰ οστις δε B L 1424 Ἰ καὶ οστις W Ἰ Ἰ C K L Γ f¹³ 565. 579. 700. 1424 M Ἰ txt
 φ¹⁹vid κ B D W Δ C Θ f¹ 33. 892. / 2211 lat Ἰ Ἰ φ¹⁹ κ C D K L W Γ Δ C Θ f¹ 565. 579. 700.
 / 844. / 2211 M Ἰ txt B f¹³ 892. 1424 • **35** Ἰ (Mch 7,6) υιον D it sy^c • **37** Ἰ B* D Ἰ om.
 usque ad αξιος (vs 38) φ¹⁹

μου ἄξιος· **38** καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. **39** ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν.

97
III

40: L10,16 / Mt 18,5 Mc
9,37 L9,48 J13,20
G4,14 · J12,44
1Rg 17,9-24; 18,4 2Rg
4,8-37 3J8
13,17; 23,29,34

40 Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστειλαντά με. **41** ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται. **42** καὶ ὃς ἂν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ὕδωρ ἐν ποτήριον ψυχροῦ ὁμόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

98
I
99
X

42: Mc9,41 · 25,35,40 ·
18,6ip

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

100
VI

2-6: L7,18-23 · 4,12!
2,4; 16,20; 22,42; 23,10;
1,16! · 9,14! |
3,11! L7,19!

2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ πέμπσας διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ **3** εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; **4** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε· **5** τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· **6** καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

101
X

13,16s; 15,31 | Is29,18;
35,5s; 42,7,18 15,31;
21,14 8,2!
Is26,19 · Is29,19; 61,1
5,3! L4,18
13,57; 18,6; 24,10;
26,31.33 J16,1!

7 Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον; θεάσασθαι¹; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; **8** ἀλλὰ τί ἐξήλθατε; ἰδεῖν¹; ἄνθρωπον² ἐν μαλακοῖς ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βα-

20
102
V

39 [□] **38*** • **41** [□] **D** • **42** ἑλαχιστων τουτων D latt | μικρων τουτων των ελαχιστων 1424 | ἴ ψυχρουν Z 33. 565 | υδατος ψυχρου D lat sy^{s,c} co; Or Cyp | [□] D sy^{s,c} | ἑ αποληται ο μισθος D it sy^{s,c} bo; Cyp

¶ **11,2** ἴησου D 1424 sy^c | ^f p) δυο C³ K L Γ f¹ 565. 579. 700. 892. 1424 M lat sy^{hms} bo; Or | txt **8** B C* D P W Z Δ Θ f¹³ 33. / 844. / 2211 q sy^{p,h} sa mae • **3** ἴ εργαζομενος D* • **5** ἴ χωλοι περιπατουσιν Z Δ 892 lat co | - D | ^f 4 5 3 1 2 Θ f¹³ sy^c • **7** [; et ¹ -] • **8** [; et ¹ -] | ^f ανθρωπον ιδειν **8*** | ^t p) ψατιοις C K L N P W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 M b f h l sy co | txt **8** B D Z lat | ἴ βασιλειων K N 565. 579^c pm

	σιλέων °ειςίν. 9 ἀλλὰ τί ἐξήλθατε °ιδεῖν; προφήτην ¹ ; καὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. 10 οὗτός ° ἐστὶν περὶ οὗ γέγραπται·	14.5; 21,26p
¹⁰³ II	<i>ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,</i>	<i>Ex 23,20 MI3,1 Mc 1,2!</i>
	<i>ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.</i>	
¹⁰⁴ V	11 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν· οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστίν. 12 ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καὶ βιασται ἀρπάζουσιν αὐτήν. 13 πάντες γὰρ οἱ προφήται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου ἐπροφήτευσαν· 14 καὶ εἰ θέλετε δεξασθαι, αὐτός ἐστὶν Ἡλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. 15 ὁ ἔχων ὄτα ° ἀκουέτω.	Job 14,1; 15,14; 25,4 10,42!; 18,1p
¹⁰⁵ V		12-15: L16,16·4,12; 11,2.18s; 14,1-12; 21,32
¹⁰⁶ X	16 Τίτι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; ὁμοία ἐστὶν παιδίοις καθήμενοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἃ προσφωνοῦντα τοῖς °έτεροις ° 17 λέγουσιν·	1P1,10
¹⁰⁷ V	<i>ἠυλῆσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε, ἐθρηνησαμεν ° καὶ οὐκ ἐκόψασθε.</i>	17,10-13p L1,17 J1,21 MI3,23 Sir48,10 13,9p,43 Ap2,7! Ez 3,27
	18 ἦλθεν γὰρ ° Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγουσιν· δαιμόνιον ἔχει. 19 ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν· ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ ° τῶν ἔργων αὐτῆς.	16-19: L7,31-35· 12,41sp; 23,36p; 24,34p; 12,39!p Ps 95,10
	<i>ἠυλῆσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε, ἐθρηνησαμεν ° καὶ οὐκ ἐκόψασθε.</i>	Ecdl 3,4
	18 ἦλθεν γὰρ ° Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγουσιν· δαιμόνιον ἔχει. 19 ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν· ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ ° τῶν ἔργων αὐτῆς.	3,4p J10,20! 9,11p,14sp·Dt21,20 Prv23,20 21,31! 2

8 ° X* B | txt N² C D K L N P W Z Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 M latt sy^h • **9** ° προφήτην ἰδεῖν X* B¹ W Z 0281^{vid}. 892 | txt N² B*² C D K L N P Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1424. / 844. / 2211 M latt sy sa • **10** ° γὰρ C K L N P W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1424. / 844. / 2211 M lat sy^{p,h} co | txt X B D Z 892 b g¹ k sy^{s,c} bo^{mss} • **15** ° ἀκουεῖν X C K L N W Z Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1424. / 844. / 2211 M lat sy^{c,p,h} co; Ju | txt B D 700 k sy^s • **16** ° (ex itac.?) εταῖροις 700 pm lat sa | ° αὐτῶν Θ f¹³ 579*^{vid}. 1424 sa | αὐτῶν καὶ C K L N W Γ Δ 33. 565. 579^c. 700 M sy | txt X B D Z^{vid} f¹ 892 lat • **17** ° ὑμῖν C K L N W Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 1424 M it sy | txt X B D D Z f¹ 892 lat co • **18** ° πρὸς υἱας Θ f¹³ sy^{c,h}; Eus • **19** ° (p) τῶν τεκνῶν B² C D K L N Γ Δ Θ f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1424 M lat sy^{s,c,hmg} sa^{mss} mae | παντῶν τῶν ἐργῶν f¹³ (k) | txt X B* W sy^{p,h} sa^{ms} bo; Hier^{mss}

20-24: L10,13-15,12
J12,37
4,17!

Mc6,45! · 15,21 Mc
3,8!p Is23

Dn9,3 Jon3,5s | 10,15!

4,13! · PsSal1,5 Is
14,13-15 Ez31,14s

10,15!p

25-27: L10,21s

Sir51,1 Ps136,26 · Gn
24,3,7 Esr5,11 Tob
7,17

13,11,16 1K1,19! 26-29
16,17 · 21,16; 10,42! |
18,14 1K1,21 | 28,18!
J3,35!; 13,3; 17,2
16,17 G1,15s · J10,15
J1,18; 7,29; 17,25s

Sir24,19; 51,23

Ex33,14 Is14,3 Jr
31,25 | Sir51,26; 6,24s
21,5; 5,5 Nu12,3 · Zph
3,12 E4,2! · 18,4
Jr6,16 Dt12,9 Sir
6,28s ̄; 51,27 Is28,12
H3,11! | 23,4! 1J5,3

20 Τότε ἤρξατο ^τ ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν· **21** οὐαί σοι, Χοραζὶν^ι, οὐαί σοι^ι, Βηθσαϊδὰ· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῶ ^τ μετενόησαν. **22** πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. **23** καὶ σύ, Καφαρναούμ, ἢ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ἕως ἄδου καταβήσῃ· * ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ^φ ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. **24** πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῆ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί^ι.

25 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἔξομολογοῦμαι σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· **26** ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. **27** Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς ὁμοῦ, * καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς^ι καὶ ὃ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

28 Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς. **29** ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἄπ' ἐμοῦ^ι, ὅτι πραῦς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν· **30** ὁ γὰρ ζυγὸς μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

20 τ ο Ιησους C K L N W Θ f^{1,13} 565. 579. 892 pm g¹ h vg^{mss} sy sa^{mss} • **21** ' καὶ D it | τ p) καθημενοι x C 33 | καθημεναι Δ f¹ 892. 1424 sy^h • **23** ' η εως του (- Δ f¹³) ουρανου υψωθειςα (υψωθης Γ f¹³ 700 f g¹ q) K N Γ Δ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1424 M f g¹ h q sy^{s,p,h}; Hier^{mss} | txt x B* D W Θ lat sy^c co; Ir^{lat} (ἢ εως B² L, του ουρανου C f¹) | ' καταβιασθηση x C K L N Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424 M sy^{p,h} mae bo | txt B D W latt sy^{s,c} sa; Ir^{lat} | ' εγενοντο K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700 M | txt x B C D f¹ 892. 1424 • **24** ' η υμιν D 1424 it vg^{mss} sa^{mss} bo^{p1}; Ir^{lat} | - 565 • **25** ' ἀπεκρυψας C K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1424 M; Mar^{lr} | txt p⁶² x B D 33. / 2211 • **27** ° x* sa^{mss} bo; Ju Mar^{lr lat} | ' τον πατερα ει μη ο υιος ουδε τον υιον τις επιγινωσκει ει μη ο πατηρ N; (Ju Ir Eus) • **29** ° x*

¹¹⁴
¹¹ **12** Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς [†] τοῖς σάβ-
βασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπεί-
νασαν καὶ ἤρξαντο τίλλειν [†] στάχυας καὶ ἐσθίειν. **2** οἱ δὲ
Φαρισαῖοι ἰδόντες [†] εἶπαν αὐτῶ· ἰδοὺ οἱ μαθηταὶ σου
ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. **3** ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς· οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε ἐπείνασεν
καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, **4** πῶς εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ
καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγον, [†] ὃ οὐκ ἐξὸν ἦν
αὐτῶ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν
¹¹⁵
^X μόνοις; **5** ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι [†] τοῖς σάββασιν
οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῶ τὸ σάββατον βεβηλοῦσιν καὶ ἀναίτιοί
εἰσιν; **6** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ ἡμεῖζόν ἐστιν ὄδε.
7 εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστίν· ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν,
οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναίτιους. **8** κύριος γάρ ἐστιν
τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

²⁷
¹¹⁶
¹¹ **9** Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν [†] ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐ-
τῶν· **10** καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος [†] χεῖρα ἔχων ξηράν. καὶ ἐπ-
ηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἔξεστιν τοῖς σάββασιν ἰθε-
ραπεῦσαι; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. **11** ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τοῖς· τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς ἔξει πρόβατον ἐν
καὶ ἴᾱν ἐμπέσῃ ^ο τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ
'κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ'; **12** πόσω οὖν [†] διαφέρει ἄν-
θρωπος προβάτου. ὥστε ἔξεστιν τοῖς σάββασιν καλῶς
ποιεῖν. **13** τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινόν σου τὴν χεῖ-
ρα. καὶ ἐξέτεινεν καὶ ἀπεκατεστάθη ὑγιῆς ^μ ὡς ἡ ἄλλη`.

1-8: Mc 2,23-28 L 6,1-5

Dt 23,25s

Ex 20,10 Dt 5,14 J 5,10

5; 19,4; 21,16,42p;
22,31p · 1Sm 21,7Lv 24,5-9 2Mc 10,3 Ex
40,23 etc

3! · Nu 28,9s J 7,22s

4! sp

9,13! Hos 6,6

9-14: Mc 3,1-6 L 6,6-11

11s: L 14,5; 13,15s

| 10,31p!

J 7,23

¶ 12,1 [†]p) εν W | [†]p) τους D W 700 sa bo • 2 [†] αυτους C D L Δ Θ f¹³ 33 it vg^{mss}
sy^{s,c,p} mae • 4 ἔφαγεν 70 C D K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892^c. 1424 M
latt sy co; Eus | ελαβεν 892* | txt K B | [†]p) ους K C K L N Γ Δ Θ f¹ (οις 33). 565. 579.
700. 892. 1424 M lat sy^h sa bo | txt 70 B D W f¹³ aur ff^{2*} k q • 5 [†] εν C D W
• 6 ἡμεζων C L Δ f¹³ 1424 pm lat • 9 [†] το Ιησους C N c g¹ h sy^p • 10 [†] την την K Γ 565.
579. 700 M b c vg^{mss} | ην εκει την (-N) D L N Δ Θ f^{1,13} 33. 1424. / 844. / 2211 (it)
sy^{p,h} | txt K B C W 892 | vg | ἰθεραπευειν B C K N Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892.
1424. / 844. / 2211 M | txt K D L W • 11 ἴ εστιν D Θ 33. 565. 892. 1424. / 844. / 2211 f
(k) q | - C* L f¹³ it | [†] εχει D it vg^{mss} | [†] ει 700^c | - D f¹³ 700* b ff^{2*} sy^{s,c} sa bo | ^ο D it
sy^{s,c,p} | ἴ κρατησας εγερει αυτο K ff¹ h | κρατει αυτο και γειρει D • 12 [†] μαλλον Θ
f¹³ 33. 565. 1424 lat mae • 13 [†] K C² 892*

22,15; 27,1p J5,18!

14 Ἐξεληόντες δὲ οἱ Φαρισαῖοι¹ συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

117
IV

15s: Mc3,7-12
L6,17-19 · 22,18! · 2,14!
19,2!

15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. * καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ [ῥοχοι] πολλοί¹, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς πάντας **16** καὶ ἐπετίμησεν¹ αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερόν αὐτὸν ποιήσωσιν, **17** ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος·

118
X

Is 42,1-4; 41,9 Hgg
2,23 · Act3,13!
3,17!p

18 ἰδοὺ ὁ παῖς μου ^Τ ὃν ἠρέτισα,
ὁ ἀγαπητός μου (εἰς ὃν) εὐδόκησεν ἡ
ψυχὴ μου·

L4,18!

θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν,
καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ.

Is 42,6; 49,6 28,19!

19 οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγᾶσει,
οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν
φωνὴν αὐτοῦ.

20 [□] κάλαμον συντετριμμένον¹ οὐ κατεάξει
καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει,
ἕως ἂν ἐκβάλλῃ εἰς νίκος τὴν κρίσιν^Τ.

Is 11,10 @ R15,12

21 καὶ ^Τ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.

22-24: Mc3,22
L11,14s / Mt9,32-34
15,31!

22 Τότε ἑπροσηνέχθη αὐτῷ δαμονιζόμενος τυφλὸς καὶ κωφός¹, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν κωφὸν¹ ^Τ λαλεῖν καὶ βλέπειν. **23** καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ῥοχοι καὶ ἔλεγον· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Δαυίδ; **24** οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον· οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ

22
119
V120
VII
121
II

[Mc2,12] L2,47!
9,27! | 9,34!

14 { 3 2 4 / L Θ f¹³ 579 | 3 2 4 W Δ 1844. / 2211 q | 3 2 4, sed pon. 1 p. αυτου K N Γ 565. 700 M sy^h | και εξελθοντες οι Φαρισαιοι D 1424 sy^{s,c} | txt K B C 0281 f¹ 33. 892 aur c 1 vg • **15/16** 'πολλοι K B lat | οχοι N* | txt C D K L N^c W Γ Δ Θ 0281 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 M f h (q) sy^{p,h} sam^s bo | 'παντας δε ους θεραπευσειν επεπληξεν (επεπλησσειν f¹, + αυτοις και επιτιμησεν W) D W f¹ it | και επιτιμα Θ • **17** ῥοπως K L N W Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 892. / 844. / 2211 M | txt K B C D 0281 f¹ 33. 1424; Or • **18** Τ εις D | ὀν K* B 892 ff¹ | εν ω D f¹ 33. 1424; Ir^{lat} | txt K¹ C^{vid} K L N W Γ Δ Θ 0106 f¹³ 565. 579. 700. / 844. / 2211 M • **20** [□] D* | Τ αυτου 1424 sy^h sa mae • **21** Τ επι W | εν D; Ir^{lat} • **22** 'προσηνεγκαν αυτω δαμονιζομενον τυφλον και κωφον B 0281^{vid}. 1424 sy^(s.c.p) | Τον κωφον και τυφλον L W Δ Θ f^{1,13} 700. / 844. / 2211 sy^{p,h} | τον τυφλον και κωφον C K N Γ 0281. 33. 565. 579 M q | - lat | txt K B D 892. 1424 ff¹ g¹ k co | Τ και K² C K L N Γ Δ 565. 579. 700. / 844. / 2211 M sy^h | txt K* B D W Θ 0281 f^{1,13} 33. 892. 1424

122 ii	<p>έν τῷ Ἑβελζεβούλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. 25 Ἐίδως δὲ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρημοῦται καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται. 26 καὶ εἰ ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; 27 καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Ἑβελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο ἄντιοι κριταὶ ἔσονται ὑμῶν². 28 εἰ δὲ ἐν πνεύματι θεοῦ ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 29 ἢ πῶς δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκευὴ αὐτοῦ ἄρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δῆσῃ τὸν ἰσχυρόν; καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει¹. 30 ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστιν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει¹.</p>	<p>25-30: Mc 3,23-27 L11,17-23·9,4! 9,34! Act 19,13 41s 1J 3,8 10,7s L17,21 Is 49,24s 30: Mc 9,40 L 9,50</p>
123 ii	<p>31 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἄμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται¹ τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται¹. 32 καὶ ὅς ἐὰν εἶπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἄφεθήσεται αὐτῷ· ὅς δ' ἂν εἶπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, ὄνκ ἀφεθήσεται¹ αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.</p>	<p>31s: Mc 3,28s L12,10 18.28 H 6,4! 1J 5,16 </p>
124 x	<p>33 Ἦ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρὸν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται. 34 γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ¹. 35 ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θη-</p>	<p>33-35: 7,16-18 L 6,43-45 3,7p· 15,11!</p>
125 v	<p>24 Ἑβελζεβούλ ἄρχων Beelzebub c (ff¹) vg sy txt ϕ²¹ C D K L N W Γ Δ Θ 0281 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424 M it (co) • 25 εἰδως δε ο Ιησους C K L N W Γ Δ Θ 0106 f^{1.13} 565. 579. 700. 1424 M (lat) sy^{p,h} mae ιδων δε ο Ιησους 0281^{vid}. 33. 892^c ff¹ bo^{ms} ιδων δε ϕ²¹ κ¹ D 892* (k) sy^{s,c} bo txt κ*² B sa • 27 Ἑβελζεβούλ ἄρχων (bo^{ms}) Beelzebub c (ff¹) vg sy txt C D K L N W Γ Δ Θ 0281 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424 M it sa mae (bo) 1 2 4 3 Θ f¹ c vg^{cl} 1 4 3 2 C K N Γ Δ f¹³ 565. 579. 700 M 1 4 2 3 L 2 3 1 4 W txt ἄρχων B D 0281. 892. 1424 • 29 διαρπάσαι ἄρχων C² D K L Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 700 M txt B C* N W f¹ 892. 1424 : , et¹ ; et^f διαρπαση ἄρχων D K W f¹³ 33. 565. 700 pm l vgst αρπαση 1424 • 30 με κ 33 sy^h bo • 31 τ υμιν B f¹ sa mae τ τοις ανθρωποις C D K L N W Γ Δ Θ 0271 f¹³ 33. 565. 700 M it sy^{p,h} αυτω (b) ff¹ h sy^{s,c} mae bo^{ms} txt ἄρχων B f¹ 892. 1424 aur k vg sa bo • 32 τ ουκ B* ου μη αφεθησεται κ* ου μη αφεθη B • 34 τ αγαθα D* d</p>	

σαυροῦ ἑκβάλλει ἑ ἀγαθά, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἑκβάλλει ἑ πονηρά. **36** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἑλαλήσουσιν οἱ ἄνθρωποι ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· **37** ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιοθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ.

126
X

38s: L11,16.29 / Mt
16,1s.4 Mc8,11s
5,20! · J2,18!

38 Τότε ἀπεκρίθησαν ὁ αὐτῶ τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων ἑ λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. **39** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. **40** ὡσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται ἑ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. **41** Ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὤδε. **42** βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὤδε.

23
127
V128
V

45; 16,4p; 17,17p Mc
8,38 11,16!p Act2,40! ·
Is57,3

40-42: L11,30-32
Jon2,1
16,21p!

Jon3,5

27

6

1Rg10,1-9

6

43-45: L11,24-26

43 Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν· καὶ οὐχ εὐρίσκει¹. **44** τότε λέγει· εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει ἑ σχολάζοντα ἑ σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. **45** τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἑτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἑσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖνου χεῖρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.

129
V

27,64 2P2,20 J5,14

39!

35 ἑ bis τῆς καρδιας αὐτου L (f¹) 33 (aur f*) vg^{mss} sy^{s,c} | ἑ τα κ C L N Δ f¹ 33. 1424 sa^{mss} (bo) | txt B D K W Γ Θ f¹³ 565. 579. 700. 892 M sa^{mss} mae | ἑ τα L N Δ 33. 1424 sa^{mss} bo • 36 ἑ λαλουσιν D | (ε)αν λαλησωσιν K L N W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 700c. 892. 1424 M | εαν λαλησουσιν C Θ 33. 700* | txt κ B • 38 ὁ K W Γ Δ f¹ 565. 579. 700 M mae sy^p | txt κ B C D L N Θ f¹³ 33. 892. 1424 lat sy^h sa bo | ὁ B • 40 ἑ εγενετο Θ 1424 | - D | ἑ και D L W 1424 it sy^c bo; Cyr^{pl} • 43 [· et¹·] • 44 ἑ τον οικον D | αυτον c ff² h vg^{cl} mae | ἑ και κ C* 1424 it | txt B C² D K L W Z^{vid} Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892 M lat

¹³⁰
¹¹ **46** Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω ἔζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. **47** εἶπεν δέ τις ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἔξω ἐστήκασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι. **48** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἰδοὺ λέγοντι αὐτῷ· τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου καὶ τίνες οἱ ἀδελφοί μου; **49** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. **50** ὅστις γὰρ ἂν ποιῆσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς αὐτοῦ μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

46-50: Mc 3,31-35
L 8,19-21 · 13,55 | p J7,31

¹³¹
¹¹ **13** Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνῃ ἐξεληθὼν ὁ Ἰησοῦς τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν. **2** καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει.

28,10 |
7,21 | J15,14

24 **3** Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. **4** καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἔλθόντα τὰ πετεινὰ κατέφαγεν αὐτά. **5** ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξαν-

1-4: Mc 4,1-9 L 8,4-8
36

10p.34sp
4Esr 8,41; 9,31-33 |
| Sir 40,15

46 ἔτι δε αυτου λαουντος C K W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700 M q sy^h | λαουντος δε αυτου D L Z 892 sy^p | txt N B 33. 1424 lat | ἔζητουντες λαλησαι αυτω D L Θ f¹³ 33. 1424 latt sy^{p,h} | - N* • **47** N* B L Γ ff¹ k sy^{s,c} sa | txt C K W Z Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. (N¹ D f¹ 33. 892. 1424: cf^r et^r) M lat sy^{p,h} mae bo | Γ των μαθητων αυτου (+ προς αυτον 892) N¹ 892 (bo) | ἔεξω ζητουνσι σε N¹ | εστηκεισαν εξω ζητουντες λαλησαι σοι D*(1) | εστηκασιν (+ εξω 33) ζητουντες σοι λαλησαι f¹ 33 | εστηκασιν εξω ζητουντες σε ιδειν 1424 • **48** τω ειποντι αυτω C K L Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700 M | τω λεγοντι Z | - W | txt N B D 33. 892. 1424 | η D W Θ it sy^s mae bo | ° W | °1 B* • **49** ° N* D lat • **50** ποιει D | αν ποιη C Δ 700 | αν ποιησει K L Z Γ Θ 579. 1424 | txt N B W f^{1.13} 33. 565. 892 M | τ και Θ f¹³ 700. 1424 lat

¶ **13,1** τ δε C D K L W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 1424 M f h q sy^{p,h} bo | txt N B Z 33. 892 lat sy^s sa mae bo^{ms} | εκ της οικιας N Z 33. 892 | απο της οικιας C K L W Γ Δ 565. 579. 700 M lat | - D it sy^s | txt B Θ f^{1.13} 1424 • **2** τ το D K Γ Δ f¹³ 565. 579 M • **3** σπειραι N (D) L W Θ f^{1.13} 33. 700. 892. 1424 pm | p) σπειραι τον σπορον αυτου 579. 1241 b ff¹ h vg^s (sy^s) | txt B K Z Γ Δ 565 pm • **4** ηλθεν N C K W Θ Δ f¹ 579. 700. 892. 1241 M | ηλθον D L Z 33. 565 | txt B Θ f¹³ 1424 (cf^r) | τ p) του ουρανου K Θ f¹³ 565. 1241. 1424 b ff¹ h vg^{cl} sy^{c,h} sa mae bo^{ms} | τ και N C D K L W Z Γ Δ f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1241 M | txt B Θ f¹³ 1424 (cf^r)

| Jc1,11 ἐτείλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· **6** ἡλίου δὲ ἀνατείλαν-
τος ἱ ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἱ ρίζαν ἱ ἐξηράνθη.
7 ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ
ἀκανθαὶ καὶ ἱ ἔπνιξαν αὐτά. **8** ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν
γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ
ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα. **9** ὁ ἔχων ὦτα ἱ ἀκουέτω.

| 11,15!

10-15: Mc 4,10-12
L 8,9s · 3!

11,25 1K 2,10

12: Mc 4,25 L 8,18b / Mt
25,29 L 19,26 · Prv 9,9

J12,40 R 11,8 Jf 5,21

19! | Act 13,40

Is 6,9s ⊕ Act 28,26s

J12,40

19!

16s: L 10,23s · 11,4sp;
16,17 Psal 117,50; 18,7

10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῶ· διὰ τί ἐν
παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; **11** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ὁ αὐ-
τοῖς· ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας
τῶν οὐρανῶν, ἐκεῖνοις δὲ οὐ δέδοται. **12** ὅστις γὰρ ἔχει,
δοθήσεται αὐτῶ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει,
καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **13** διὰ τοῦτο ἐν παρα-
βολαῖς (αὐτοῖς λαλῶ), ἵ ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ
ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνίουσιν¹³², **14** καὶ ἱ ἀνα-
πληροῦται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἡ λέγουσα·

¹³³
¹
ἱ ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνήτε,
καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε.

15 ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου,
καὶ τοῖς ὠσίν ἱ βαρέως ἤκουσαν
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν,
μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς
καὶ τοῖς ὠσίν ἀκούσωσιν
καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν
καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἱάσομαι αὐτούς.

16 ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν καὶ τὰ
ὦτα οὐμῶν ὅτι ἱ ἀκούουσιν. **17** ἀμήν ὁ γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι

6 ἱ ἐκαυματωθη B² | ἐκαυματισθησαν D sy^h | ἱ βαθος ριζης Θ f¹³ | ἱ ἐξηρανησαν
D sy^h • 7 ἱ απεπνιξαν B C K L N W Z Γ Δ f¹ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 M | txt X D
Θ f¹³ 565 • 9 ἱ ἱ ακουειν X² C D K N W Z Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241.
1424 M lat sy^{c.p.h} co | txt X* B L a e ff¹ k sy^s • 11 ὁ X C Z 892 ff¹ k bo | txt B D K L
N vid W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 M lat sy sa mae • 13 ἱ λαλω αυτοις N
Θ f^{1,13} 33. 565. 1424 | λαλω L c | λαλει (ελαλει D¹) αυτοις D | ἱ ἱ να βλεποντες μη
βλεπωσιν και ακουοντες μη ακουωσιν μηδε συνωσιν 1424 ff¹ sa mae | ἱ να βλε-
ποντες μη βλεπωσιν και ακουοντες μη ακουωσιν (ακουωσιν D) και μη συνωσιν
(συνωσιν D) μηποτε επιστρεψωσιν D Θ f^{1,13} it; (Eus) • 14 ἱ ἱ τοτε πληροται f¹ a |
τοτε πληρωθηται επ (-1424) D 1424 it | ἱ ἱ (Is 6,9) πορευθητι και ειπε τω λαω
τουτω D it mae; Eus • 15 ἱ ἱ αυτων X C 33. 892. 1241 it vg^{mss} sy^{s.c.p} • 16 ὁ B 1424 it |
ἱ ἱ ακουει K L W Γ Δ 565. 579 pm | ακουωσιν f¹³ • 17 ὁ X 1241 it sa^{ms} bo^p

πολλοὶ προφήται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκούσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.

10,41· H11,13 1P1,10
J8,56

¹³⁵ **18** Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ Ἰσπεῖραν-
τος. **19** παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ
συνιέντος ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει (τὸ ἐσπαρμέ-
νον) ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν
σπαρεῖς. **20** ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ
τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθύς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐ-
τόν, **21** οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός
ἐστίν, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον
εὐθύς σκανδαλίζεται. **22** ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς,
οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶ-
νος [†] καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλοῦτου συμπνίγει τὸν λόγον καὶ
ἄκαρπος γίνεται. **23** ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρεῖς, οὗ-
τός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ [†]συνιείς, (ὅς δὴ) καρ-
ποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ
τριάκοντα.

18-23: Mc4,13-20

L8,11-15

13p.14s.23.51; 15,10p;
16,12; 17,13

Mc2,21

4Mcc15,2.8.23 2K4,18
H11,25

24,9.21p.29p·5,10-12;
10,23; 23,34p

6,19-34p; 19,23sp

1T6,9s.17 Jc1,10s;
5,1-3

19!

¹³⁶ **24** Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· ὡμοι-
ώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ Ἰσπεῖραντι καλὸν
σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. **25** ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς
ἀνθρώπους ἤλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ [†]ἐπέσπειρεν ζιζάνια
ἀνά μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν. **26** ὅτε δὲ ἐβλάστη-
σεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη ^οκαὶ τὰ
ζιζάνια. **27** προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότη
εἶπον αὐτῷ· κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ
σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει [†]ζιζάνια; **28** ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς·
ἐχθρὸς ἀνθρώπος τοῦτο ἐποίησεν. (οἱ δὲ δοῦλοι λέγουσιν

36-43

18,23; 22,2; 25,1

| Mc4,27

17 ἠδυνήθησαν ἰδεῖν D • **18** Ἰσπεῖροντος κ² C D K L N Γ Δ Θ f¹⁻¹³ 565. 579. 700.
892. 1241. 1424 M co | txt κ* B W 33 • **19** τὸ σπειρομενον D W • **22** τ τουτου κ¹ C
K L N W Γ Δ Θ f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy sa^{ms} mae bo; Or | txt κ*
B D it sa^{ms} • **23** συντων C K L N W Γ Δ f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 M | txt κ B
D Θ 892; Or | τ τοτε D it (sy^s) | και lat sy^{c-p} mae • **24** σπειροντι C D K L Γ Θ f¹ 565.
579. 700. 1241. 1424 pm sy^{hmg} | txt κ B N W Δ f¹³ 33. 892 pm sy^h co • **25** επεσπαρκεν
κ* | εσπειρεν C D K L W Γ Δ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1424 M e k q; Ir | txt κ¹ B N Θ
0281^{vid} f¹ 33. 1241 • **26** ο D W Θ f¹³ 1424 it vg^{ms} sy^{s-c} sa mae bo^{ms} • **27** τ τα κ* L Θ
f¹³ 1424 • **28** οἱ δε δουλοι (-B co) αυτω λεγουσιν B C 0281 co | οἱ δε δουλοι ειπον
αυτω K L N W Γ Δ Θ f¹⁻¹³ 565. 579. 700 M | λεγουσιν αυτω (+ οἱ δουλοι D) D
1424 | txt κ 33^{vid}. 892. 1241 (h); Eus

αὐτῶ· θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; **29** ὁ δὲ ῥησιν· οὐ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσῃτε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. **30** ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφοτέρα ἕως τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν ^τ καιρῶ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε (αὐτὰ εἰς δέσμας) πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον ^φ συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

Ap 14,15

3,12

31s: Mc4,30-32
L13,18s
17,20p

31 Ἄλλην παραβολὴν ῥαπέθηκεν αὐτοῖς λέγων· ὁμοία ¹³⁷ ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· **32** ὁ μικρότερον μὲν ἔστιν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ ῥαυξηθῇ μεῖζον τῶν λαχάνων ἔστιν καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

Ez 17,23; 31,6 Dn
4,9.18 Ps 103,12 Θ

33: L13,20s

16,6p.11s 1K 5,6·35.44

Gn 18,6

34: Mc4,33s·3!

1,22!

Ps 78,2

33!·25,34 1K 2,7!

33 Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· ὁμοία ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυσεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

34 ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς, ¹³⁸ **35** ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ ^τ τοῦ προφήτου λέγοντος· *ἀνοιξῶ ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς* ¹³⁹ *ᾠ[κόσμου].*

Is

36 Τότε ἀφείς τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ^τ. καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ῥα διασάφη-

29 ῥεφη (+ αυτοις Ν Θ) K L N W Γ Δ Θ 0281 ^f1.13 565. 579. 700. 1241 M | λέγει αυτοις D 33. 1424 | txt N B C 892 • **30** ῥαχρι N*² L | μεχρι N¹ C K N W Γ Δ Θ ^f1.13 565. 579. 700. 1241 M | txt B D 0281. 892. 1424 | ^ττω N*² C L 565. 1424 | txt N¹ B D K N W Γ Δ Θ 0281 ^f1.13 33. 579. 700. 892. 1241 M | ῥαυτα δεσμας L Δ ^f1 33. 700. 1241. 1424 it vgst | δεσμας D; Ir^{lat}vid | ^φ συναγετε B Γ ^f1 | συνλεγετε D k • **31** ῥελαλησεν D L* N Θ ^f13 1424 it • **32** ῥαυξηση N¹ D ^f13 • **33** ῥελαλησεν αυτοις λεγων N L Θ ^f13 h (l) q vg^{ms} sa^{ms} mae | (31) παρεθηκεν αυτοις λεγων C 1241 sa^{ms} | – D (k) sy^{s,c} | txt B K N W Γ Δ 0242^{vid} ^f1 33. 565. 579. 700. 892. 1424 M lat sy^p bo • **34** ῥρ) ουκ N² D K L Γ Θ ^f1 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M lat bo | txt N* B C W Δ ^f13 f sy^h sa; Cl • **35** ῥησαιου N* Θ ^f1.13 33; Hier^{ms} | Asaph Hier^{ms} | txt N¹ B C D K L W Γ Δ 0242. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy co; Eus | ° N^{2a} B ^f1 e k; Or Eus | txt N*^{2b} C D K L W Γ Δ Θ ^f13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy^{p,h} co; Cl • **36** ῥο Ἰησους C K L W Δ Θ ^f13 33. 565. 579. 892. 1241. / 844. (Γ 700) M f h q sy^{(p),h} | αυτου ^f1 1424 | txt N B D lat sy^{s,c} co | ῥφρασον N² C D K L W Γ Δ 0106 ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. / 844 M it; Or^p | txt N* B Θ 0242^{vid}. 1424 lat; Or^p

σον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. **37** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ^Τ· ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν (ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου), **38** ὁ δὲ ἀγρός ἐστὶν ὁ κόσμος, τὸ δὲ καλὸν σπέρμα οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, **39** ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτὰ ἐστὶν ὁ διάβολος, ^Β ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια ^Τ αἰῶνός ἐστιν, ^Ν οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοι εἰσιν. **40** ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ ^Γ[κατα]καίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος ^Τ. **41** ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν **42** καὶ ^Γβαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **43** τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ (τοῦ πατρὸς αὐτῶν). ὁ ἔχων ὄρα ^Τ ἀκουέτω.

44 ^Τ Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῶν κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὐρῶν ἄνθρωπος ἔκρυπεν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ ^Οπάντα ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁ ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· **46** ^Εεὐρῶν δὲ ^Ν ἕνα πολὺτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.

47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνη βληθείση εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συν-

15,15 Mc 4,10p· 24-30

| 5,14; 18,7; 26,13p

8,12

40,49; 24,3; 28,20
H 9,26 Dn 11,35; 12,4
1Hen 16,1 4Esr 7,113
3,10!

| 24,31p

16,27; 24,31; 25,31
20,21! · Ps 140,9 ^Θ
16,23; 18,7p
7,23! | Dn 3,6 1Hen 98,3
50
8,12!
17,2 Jdc 5,31 2Sm 23,3s
Dn 12,3 · 26,29
1K 15,24.28 · 11,15!

Prv 2,4 Sir 20,30

33!

46; 4,20.22p; 19,21.27.
29pPrv 3,15; 8,11 Job
28,18 · 44!

4,19p Hab 1,14s · 22,9s

37 ^Τ αυτοις C K L W Γ Δ Θ 0106. 0242 ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892^c. 1241. / 844 ^ℳ c f h q
vg^{cl} sy sa^{mss} bo^{ms} | ^{txt} [℞] B D 892*. 1424 lat sa^{mss} mae bo | ^ο υιος του θεου 28 | ^ο θεος
Eriph · **39** ^Β [℞]* | ^Τ του [℞]2 C K L W Γ Δ 0106 ^f1 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844
^ℳ | ^{txt} [℞]1 B D Θ ^f13 33; Or · **40** ^Γ καιεται C K L W Γ Δ Θ 0106. 0242^{vid} ^f13 33. 565.
579. 700. 1241. 1424. / 844 ^ℳ | κατακαιονται D | ^{txt} [℞] B ^f1 892; Cyr | ^Τ τουτου C K L
P W Δ Θ 0106. 0242 ^f1.13 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 ^ℳ f h q sy^{p,h} sa^{mss} bo | ^{txt} [℞]
B D Γ 892 lat sy^{s,c} sa mae; Ir^{lat} Cyr · **42** ^Γ βαλλουσιν [℞]* D 565. 1424 e vg^{mss} |
εμβalousιν 700 · **43** ^Γ των ουρανων Θ ^f13 700 | ^Τ ακουειν [℞]2 C D K L N P W Γ Δ
0106 ^f1.13 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844 ^ℳ it vg^{cl} sy co | ^{txt} [℞]* B Θ 0242. 700 a b e k
vgst · **44** ^Τ p) παλιν C K L N P W Γ Δ Θ 0106 ^f1.13 33. 565. 579. 700. 1424 ^ℳ f h q
sy^{p,(h)}; Or^{lem} | ^{txt} [℞] B D 0242. 892. 1241 lat sy^{s,c} co | ^ο B bo; Or · **45** ^ο [℞]* B 1424
· **46** ^ος ευρων C K N P W Γ Δ 0106 ^f13 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 ^ℳ f (q) sy^h | ^{txt} [℞]
B D L Θ 0242^{vid} ^f1 33. 892 h sy^p co | ^ο D Θ it sy^c

αγαγούση· **48** ἦν ὅτε ἔπληρώθη ἱ ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ ῥκαλὰ εἰς ῥἄγγη, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. **49** οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ ῥαιῶνος· ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων **50** καὶ ῥβαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

51 ῥ Συνήκατε ταῦτα πάντα; λέγουσιν αὐτῶ· ναίῥ. **52** ὁ δὲ εἶπεν ἅ αυτοῖς· διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς ῥτῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ὁμοίος ἔστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.

53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν. **54** καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· πόθεν τούτῳ ῥ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; **55** οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; ῥ οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριὰμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ ῥἸωσήφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; **56** καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; **57** καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῶ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ ῥπατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. **58** καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ ῥτὴν ἀπιστίαν ἅ αὐτῶν.

48 ὅτε δε D Θ 1424 it | ῥ ἀναβιβάσαντες αὐτην P Δ 1424 it | ἀνεβιβάσαν αὐτην D | ῥ καλλιστα D 700 it (sy^{s,c}) | ῥ (+ τα D) αγγεια C³ D K L P W Γ Δ f¹³ 565. 579. 892^c. 1241. 1424 M | αγγειον 33 | txt N B C* N Θ f¹ 700. 892* • **49** ῥ κοσμου D | αἰωνος τουτου N sa^{ms} bo • **50** ῥ βαλλουσιν N* D* f¹³ 565. 1424 vg^{ms} • **51** ῥ λεγει αυτοις ο Ιησους C K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M f h q sy^{c,p,h} bo^{ms} (a vg^{ms} mae) | txt N B D lat sy^s sa bo | ῥ κυριε C K L N W Γ Δ 33. 565. 579. 700. 892. 1241 M it sy^{p,h} co | txt N B D Θ f^{1,13} 1424 lat sy^{s,c} • **52** ὁ δε λεγει B¹ f | ο δε Ιησους ειπεν C N 1241 (c vg^{ms}) sy^h | λεγει D 892. 1424 lat sy^p | ῥ εν τη βασιλεια D 579. 700; I^{lat} | εις την βασιλειαν L Γ Δ 892^c pm g¹ • **54** ῥ πασα D 892 sy^s mae | p) ταυτα και τις W • **55** ῥ ουχι D K L Γ f^{1,13} 565. 579. 892. 1424 M | txt N B C N W Δ Θ 33. 700. 1241 | ῥ Ιωσης P¹⁰³vid K L W Δ 0106 f¹³ 565. 1241 pm k q^c sa bo^{ms} | Ιωση 700* sy^h bo^{pt} | Ιωαννης N*^{vid} D Γ 579. 1424 pm vg^{ms}; Or^{pt} | txt N¹ B C N Θ f¹ 33. 700^c. 892 lat sy^{s,c,hmg} mae bo^{pt}; Or^{pt} • **57** (J 4,44) ιδια πατριδι N Z f¹³ 892; Or^{pt} | p) πατριδι αυτου K L N W Γ Δ 0106 f¹ 565. 579. 1241 M (co); Or^{pt} | ιδια πατριδι αυτου C | txt B D Θ 0281. 33. 700. 1424 a k • **58** ῥ τας απιστίας D 892 k

39! · 25,32 Ps 1,5

Dn 3,6 42! · 8,12!

11.19!

23,34.8-10 · 27,57;

28,19 Act 14,21

20,1; 21,33

12,35p · Mc 1,27

7,28!

53b-58: Mc 6,1-6a

L 4,16-30

4,23!

7,28!

14,2 | J 6,42

12,46.48p J 2,12!

Act 12,17!

J 7,15 | 11,6!

J 4,44

141

142

25 143 II	<p>14 Ἐν ἐκείνῳ ^Τ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετρα- άρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, 2 καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐ- του· ^Τ οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής^Τ. αὐτὸς ἠγέρ- θη ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ.</p>	<p>Is: Mc6,14-16 L9,7-9 16,14p 17,9!·13,54</p>
144 II	<p>3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης ^Τ κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἔδωκεν ο[αὐτὸν] ἐν φυλακῇ ἀπέθετο διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυ- ναῖκα ^οΦιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· 4 ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης αὐτῷ· οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. 5 καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προ- φήτην αὐτὸν εἶχον.</p>	<p>3-12: Mc6,17-29 L3,19s·4,12!p 19,9p Lv18,16; 20,21 21,26p.46·11,9p</p>
145 VI	<p>6 Γενεσίσις δὲ γενομένοις¹ τοῦ Ἡρώδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ ἑτῆς Ἡρωδιάδος² ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρρεσεν τῷ Ἡρώδῃ, 7 ὅθεν μεθ' ὄρκου ὠμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσῃται. 8 ἡ δὲ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς^Τ· δός μοι, ^οφησίς, ὧδε ^οἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 9 καὶ ἄλυπηθεις ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆναι^Τ, 10 καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν ο[τὸν] Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. 11 καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ^οἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς.</p>	

¶ **14,1** ^Τ δε D ^{sy^{s.c.p}} bo • **2** ^Τ μητι D b f h ^{vg^{mss}} | ^Τ ον εγω απεκεφαλισα D a b ff¹ h ^{vg^{mss}} • **3** ^Τ τοτε B Θ ^{f¹³} 700. / 2211 sa mae | ^ο ^{κ*} B 700. / 2211 ff¹ h q bo^{mss} | txt ^{κ¹} C D K L N W Z Γ Δ Θ 0106 ^{f^{1,13}} 33. 565. 579. 892. 1241. / 844 [℣] lat | ' και εθετο εν (+ τη 0106^c) φυλακη C K L N W Γ Δ 0106. 565. 579. 1241. / 844 [℣] | και απεθετο εν τη φυλακη ^{f¹} 700 | εν τη φυλακη και απεθετο ^{κ²} Z^{vid} | εν τη φυλακη D a e k | και εν τη φυλακη απεθετο B² Θ 892 | txt ^{κ*} B* ^{f¹³} 33. 1424. / 2211 ff¹ h | ^ο D lat • **4** ' Ιωαννης αυτω ^{κ²} | ο (-^{κ*}) Ιωαννης ^{κ*} 565 | αυτω ο (-D / 2211) Ιωαννης C D K L N W Γ Δ Θ 0106 ^{f^{1,13}} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 [℣] (lat) | txt B Z • **6** ' γενεσισις δε αγομενοις ^{f¹} | γενεσιων δε αγομενων W Γ Δ 0106 ^{f¹³} 33^{vid}. 579. 700. / 844 [℣] | γενεσιων δε γενομενων C K N Θ 565. 892. 1241. 1424 | txt ^κ B D L Z / 2211 | ' Ηρωδιαδος W Θ ^{f¹³} | αυτου Ηρωδιας D • **8** ^Τ ειπεν D W 0106^c. 1424 it ^{vg^{mss}} | ^ο D 0106^c. (1424) it ^{vg^{mss}} | ^ο D • **9** ' ελυπηθη ο βασιλευς δια δε (-L*) ^κ C K L W Z^{vid} D Δ 0106. 33^{vid}. 565. 579. 892. 1241. / 844 [℣] lat ^{sy^{p.h}} co | txt B D Θ ^{f^{1,13}} 700. 1424. / 2211 a | ^Τ αυτη Θ ^{f^{1,13}} (565). 1424 ^{sy^{s.c.p}} sa mae • **10** ^ο ^{κ*} B Z ^{f¹} | txt ^{κ²} C D K L W Γ Δ Θ 0106^{vid} ^{f¹³} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 [℣] • **11** ' επι τω D | εν τω Θ ^{f¹} 700. 892. / 2211 | εν ^{f¹³}

9,14! · Act 8,2

12 καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦσαν τὸ ἑπτῶμα ἑκαὶ ἔθαψαν αὐτὸν καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ.

13-21: Mc 6,32-44
L 9,10b-17 J 6,1-13 / Mt
15,32-39 Mc 8,1-10
4,12! · 2,14!
9,36!

13 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ περὶ ἀπὸ τῶν πόλεων. **14** Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν.

146
III

16-20: 2Rg 4,42-44

16,9p |

26,26p

J 11,41! Ps 123,1

15 Ὀψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγοντες· ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρηλήθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. **16** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρειάν ἔχουσιν ἀπελθεῖν, δότε ὑμεῖς φαγεῖν. **17** οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. **18** ὁ δὲ εἶπεν· φέρετέ μοι ὧδε αὐτούς. **19** καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. **20** καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτά-

26
147
I

12 ἑσώμα K W Γ Δ 0106. 579 ℳ sy^h sa mae bo^{mss} | txt Ⲙ B C D L Θ f¹⁻¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 e k sys.c.p bo | τ αὐτου Ⲙ* C D L 565 it vg^{cl} sys.c.p | φ αὐτο Ⲙ² C D K L W Γ Δ Θ f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat bo | txt Ⲙ* B 0106 a ff¹ bo^{mss} • **13** και ακουσας C K W Γ Δ 0106. 579. 1241 ℳ sy^h | txt Ⲙ B D L Z Θ f¹⁻¹³ 33^{vid}. 565. 700. 892. 1424 | □ Γ sys.c | ρ πεζοι Ⲙ L Z 067 sy^{hmg} • **14** τ ο Ἰησους C K (L) W Γ Δ 067. 0106^{vid}. 565. 579. 892^c. 1241. 1424 ℳ f h q sy^{ph} | ο κυριος ημων Ἰησους ο Χριστος / 844. / 2211 | txt Ⲙ B D Θ f¹⁻¹³ 33. 700. 892^c lat co | ρ p | επ αὐτου 33. 1424. / 2211 | επ αυτον 067 (aur vg^{sl,ww}) | περι αυτων D | ρ αρρωστουνας D • **15** τ p | αυτου C D K L W Γ Δ Θ 0106^{vid} f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 1241. 1424 ℳ lat sy | txt Ⲙ B Z^{vid} 33. 892. / 844. / 2211 b e k | ρ Ⲙ Z f¹ / 844. / 2211 | txt B C D K L W Γ Δ Θ 067. 0106 f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ latt sy^h | ρ ουν Ⲙ C Z f¹ 892. 1241 sy^{hmg} sa^{mss} bo | txt B D K L W Γ Δ Θ 067. 0106 f¹³ 33. 565. 579. 700. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat sy sa^{mss} mae bo^m | τ¹ p | κυκλω C* Θ 33. 700. 1241 sy^{hmg} sa^m • **16** ο Ⲙ* D Z^{vid} 579. 1424 e k sys.c.p sa bo | txt Ⲙ² B C K L P W Γ Δ Θ 067. 0106 f¹⁻¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. / 844. / 2211 ℳ lat sy^h sa^m mae | ρ υμεις φαγειν αυτοις D | υμεις αυτοις φαγειν 892 • **18** αυτους ωδε C K L P W Γ Δ 0106 f¹³ 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ | αυτους D Θ f¹ 700 it sys.c | txt Ⲙ B D Z^{vid} 33 • **19** ρ εκελευσεν Ⲙ Z e ff¹ | κελουσατε B* | ρ τον οχλον D 892 lat mae bo^{mss} | ρ τους χορτους K P Γ Δ 0106 f¹³ 565. 1241. / 844. / 2211. (C² L) ℳ e sy^{hmg} bo^m | τον χορτον D 892 sys.c^h | txt Ⲙ B C* W Θ 067 f¹ 33. 579. 700. 1424 | φ και λαβων Ⲙ C* W 067 | ελαβεν D

σθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. **21** οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ἑώσει πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδιῶν).

22 Καὶ ὁ εὐθέως ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς ἵ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν ὁ αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσει τοὺς ὄχλους. **23** καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. * ὁψίας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ. **24** Τὸ δὲ πλοῖον ὡδή ἵσταδίους πολλοὺς ἀπὸ τῆς γῆς ἀπειχεν ἵ βασιανίζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. **25** τετάρτη δὲ φυλακῆ τῆς νυκτὸς ἵῆλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν). **26** (οἱ δὲ μαθηταὶ ἰδόντες αὐτὸν) ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἵεταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμα ἵστιν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἵκραξαν. **27** εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν [ὁ ἵησοῦς] αὐτοῖς ἵλέγων· θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. **28** Ἀποκριθεὶς δὲ ἵαὐτῶ ὁ Πέτρος εἶπεν· κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἵἐλθεῖν πρὸς σε ἵἐπὶ τὰ ὕδατα. **29** ὁ δὲ εἶπεν· ἐλθέ. καὶ καταβάς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἵκαὶ ἵῆλθεν πρὸς

22-33: Mc6,45-52
J6,16-21

L6,12·5,1!

8,24p

Job9,8

L24,37

9,2!·Is43,10 J8,24!
17,7; 28,5! 15,15;
16,16p; 17,4p; 18,21;
19,27p
J21,7

151
X

21 ἵως D Δ Θ 067 f¹ 33. 700^c. / 844. / 2211 ἵ – W 0106 lat sy^{s-c-p} bo ἵ / παιδων (παιδιων D) και γυναικων D Θ f¹ it • **22** ° κ* C* 892*. / 844. / 2211 (ff¹) sy^{s,c} ἵ / τ p) αυτου B K P Θ f¹³ 565. 579. 892. 1424. / 844. / 2211 pm it vg^{ms} sy co? ἵ txt κ C D L W Γ Δ 067. 0106. 0277 f¹ 33. 700. 1241 pm lat ἵ ° B f¹ 33. 565. 700. 892. / 844. / 2211 bo^{ms} mae; Eus ἵ ° D it • **24** ° D lat sy^{c-p} co ἵ / απειχεν απο της γης σταδιους ικανους Θ (700) sy^{c-p} ἵ / μεσον της θαλασσης ην κ C K L P W Γ Δ 073. 0106 f¹ 33. 565. 579. 892. 1241. / 844. / 2211 ἵ (lat) sy^h mae? ἵ ην (+ εις D) μεσον της θαλασσης D 1424 e ff¹ mae?; (Eus) ἵ txt B f¹³ sa (bo) • **25** * απηληθεν C^{vid} D K L P W Γ Δ 0106. 579 ἵ sy^h sa^{ms} ἵ / της θαλασσης C D K L Γ 33. 565. 579. 892. 1424 ἵ; Eus ἵ txt κ B P W Δ Θ 073. 0106 f^{1,13} 700. 1241. / 844. / 2211 • **26** ἵ ιδοντες δε αυτον κ* Θ 700 it sa; Eus^{pl} ἵ και ιδοντες αυτον 073 f¹ 1241. 1424 c l vg bo^{pl}; Eus^{pl} ἵ και ιδοντες αυτον οι μαθηται C K L P W Γ Δ 0106. 33. 565. 579. 892. / 844. / 2211 ἵ ff¹ sy^h (bo^{pl}) ἵ txt κ¹ B D f¹³ mae ἵ / 4 l-3 Θ 073 f¹³ 700 g¹; Eus ἵ επι την θαλασσαν περιπατουντα K L P W Γ Δ 0106. 565. 579 ἵ; – 1424 b ἵ txt κ B C D f¹ 33. 892. 1241. / 844. / 2211 • **27** ἵ αυτοις ο ἵησους C K L P W Γ Δ Θ 0106 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 ἵ ff¹ q sy^h ἵ αυτοις κ* D 073. 892 ff¹ sy^c sa bo; Eus ἵ txt κ¹ B (/ 2211) • **28** ἵ 2-4 / B 1424 g¹ ἵ 2 3 / 4 33 ἵ 2-4 Δ 579 lat ἵ / 3 4 D ἵ / K L P Γ 565. 579. 1424 ἵ vg^{cl} • **29** ° κ B D; Eus ἵ txt C K L P W Γ Δ Θ 073. 0106 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ἵ ἵ / ἵελθειν κ* C² D K L P W Γ Δ Θ 073. 0106 f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ἵ latt sy^{p-h} mae bo ἵ / ἵελθειν ηληθεν ουν κ* ἵ txt B C^{vid} 700 sy^{s,c} (sa)

τὸν Ἰησοῦν. **30** βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ὁ [ἰσχυρὸν] ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξεν λέγων· κύριε, σῶσόν με. **31** εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; **32** καὶ ἄναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. **33** οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἤ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες· ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ.

34 Καὶ διαπεράσαντες ἤλθον (ἐπὶ τὴν γῆν εἰς) ἸΓεννησαρέτ. **35** καὶ ἐπιγόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες (τοῦ τόπου ἐκείνου) ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας **36** καὶ παρεκάλουν ὁ αὐτὸν ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤψαντο διεσώθησαν.

15 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων ἸΦαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες· **2** διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ὁ[αὐτῶν] ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. **3** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; **4** ὁ γὰρ θεὸς εἶπεν· τίμα τὸν πατέρα καὶ

Ps 18,17; 69,2.15s;
144,7
6,30!

28,17 |

Ps 65,8; 89,10 | 2,11!
2,15; 3,17! 4,3,6; 8,29;
16,16!

34-36: Mc 6,53-56

4,24

9,20!p

1-20: Mc 7,1-23

5,20!

G1,14

L11,38 · Mc 3,20!

Ex 20,12 Dt 5,16
19,19p E 6,2

152

VI

153

II

28

154

VI

30 ⲛ B* 073. 33 sa bo | txt B¹ C D K L P (+ σφοδρα W) Γ Δ Θ 0106 f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M latt sy (mae) • **32** εμβαντων αυτων C K L N P W Γ Δ 0106 f¹ 565. 579. / 844. / 2211 M | εμβαντι αυτω 1241 (it vg^s) sy^c sa^{ms} mae bo | txt ⲛ B D Θ 073 f¹³ 33. 700. 892. 1424 sy^h • **33** ἔλθοντες D K L P W Γ Δ 0106. 33. 565. 892^c. 1241. / 844. / 2211 M lat sy^{p,h} mae? | προσελθοντες Θ f¹³ 1424 sy^{s,c} mae? | οντες 118. 209 ff[?] sa bo? | txt ⲛ B C N f¹ 579. 700. 892* ff[?] bo? • **34** ἐπι την γην C N f¹³ 1424 e | εἰς την (- 700) γην K L P Γ f¹ 565. 700. 1241 M lat | txt ⲛ B D W Δ Θ 073. 0106. 33. 579. 892. / 844. / 2211 sy^h | Γεννησαρ D* 700 lat sy^{s,c,p} | Γεννησαρεθ K P Θ f¹³ M q sa^{ms} bo^{pl} (Γεννησαρεθ L Δ 565) | txt ⲛ B C W Γ 0106 f¹ 33. 579. 892. / 844. / 2211 f mae (Γεννησαρατ D³, Γεννησαρετ N 1241. 1424) • **35** ἐκεινου του τοπου Θ f¹³ 700 | του τοπου ⲛ 073. 579 • **36** ° B* 892 q

¶ **15,1** (Ἦρ) οἱ C K L N P W Γ Δ 0106. 33. 565. 1241 M | txt ⲛ B D Θ f^{(1),13} 579. 700. 892. 1424 co | ° C K L N P W Γ Δ 0106. 700 M lat sy^{s,c,h} mae bo^{ms} | txt ⲛ B D Θ f¹ (cf Ἦ) f¹³ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 e ff¹ sy^p sa bo • **2** ° ⲛ B Δ 073 f¹ 579. 700. 892. 1424 f g¹ | txt C D K L N P W Γ Θ f¹³ 33. 565. 1241 M lat sy • **4** ἔνετειλατο λεγων ⲛ*^{2b} C K L N W Γ Δ 0106. 33. 565. 1241. 1424 M f sy^h | txt ⲛ^{2a} B D Θ 073 f^{1,13} 579. 700. 892 lat sy^{s,c,p,hmg} co; Ptol I^{lat} Cyr | Ἦ σου C² K L N W Θ f¹³ 33. 565. 579. 1241. 1424 pm it vg^{ww} sy

τὴν μητέρα^Τ, καὶ· ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ *Ex 21,17 Lv 20,9*
 τελευτάτῳ. 5 ὑμεῖς δὲ λέγετε· ὅς ἂν εἶπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ *Prv 28,24*
 μητρὶ· δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἑμοῦ ὠφελῆθῃς^Τ, 6^Τ οὐ μὴ τιμῆσει
 τὸν πατέρα^Ο αὐτοῦ^Τ· καὶ ἠκυρώσατε 'τὸν λόγον' τοῦ
 θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. 7 ὑποκριταί, καλῶς ἐπρο- | 6,2|
 φήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων·

8 'ὁ λαὸς οὗτος' τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾷ, *Is 29,13 ⊕*
 ἢ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἄπέχει ἀπ' ἑμοῦ·

9 μάτην δὲ σέβονταί με
 διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. *Kol 2,22*

10 καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς· ἀκού-
 ετε καὶ συνίετε· 11 οὐ^Τ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα *13,19! | Act 10,14is*
 ἴκοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ *R 14,14!*
 στόματος^Τ τοῦτο ἴκοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. *18; 12,34 E 4,29*

¹⁵⁵
^X 12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ^Τ ἔλεγουσιν αὐτῷ·
 οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδα-
 λίσθησαν; 13 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· πᾶσα φυτεία ἦν *3,10*
 οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατὴρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται.

¹⁵⁶
^V 14 ἄφετε ἑαυτούς· 'τυφλοὶ εἰσιν ὁδηγοὶ [τυφλῶν]'· τυφλὸς *23,16s.19.24.26*
 δὲ τυφλὸν ἑὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι ἑῖς βόθυνον πεσοῦν- *L 6,39 R 2,19*
 ται'.

4^Τ σου N W 892. 1424 it sy^{s.c.p} • 5^Τ ουδεν εστιν **κ*** • 6^Τ και K L N W Γ Δ 0106 f¹³
 1424 M lat sy^{p.h} | °Θ f¹ 1424 | Τ η την μητερα αυτου C K L N W Γ Δ Θ 0106 f¹ 1424
 M aur f ff¹ vg^{cl} sy^{p.h} † και την μητερα αυτου 565. 1241 c q mae bo (b sy^s) † η την
 μητερα 073 f¹³ 33. 579. 700. 892 ff² g¹ l vgst † txt **κ** B D a e sy^s sa | ' τον νομον **κ***·2b C
 073 f¹³; Ptol † την (-Δ) εντολην K L N W Γ Δ 0106 f¹ 33. 565. 1241. 1424 M lat sy^h;
 Cyr † txt **κ**·2a B D Θ 579. 700. 892 it sy^{s.c.p.hmg} co; Ir^{lat} Or Eus • 8' (Is 29,13) εγγιζει μοι
 ο λαος ουτος (-Δ) τω στοματι αυτων και C K N W Γ Δ 0106. 565. 1241 M f q sy^h † ο
 λαος ουτος εγγιζει μοι f¹ † txt **κ** B D L Θ 073 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1424 lat sy^{s.c.p} co;
 Cl Or | ' εστιν D 1424 latt; Cl • 11^Τ παν D | ' bis κοινωει D | ^Ε εκεινο D † - 1241 a
 aur e ff¹ sa (om. τουτο ... ανθρωπον f¹ bo^{mss}) • 12^Τ αυτου C K L N W Γ Δ 0106 f¹ 33.
 565. 1241. 1424 M lat sy † txt **κ** B D Θ f¹³ 579. 700. 892 e | ' ειπον **κ** C K L N W Γ Δ
 0106. 565. 892. 1241. 1424 M lat sy^h † txt B D Θ f^{1.13} 33. 579. 700 (ff¹) • 14^Τ τους
 τυφλους D | ' 3 2 l 4 C N W Γ Δ 0106. 565 M q † † 3 2 4 K sy^{s.c} † † 3 2 l **κ***·2b; Eriph † l-3 B
 D 0237 † txt **κ**·2a L Z Θ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 lat sy^{p.h} | ' οδηγων σφαλη-
 σεται και Θ f¹³ mae | ^Ε εμπεσονται (πεσονται f¹) εις βοθρον D f¹ † πεσονται
 (εμπεσονται 700) εις τον (-L 0237. 700) βοθυνον L Θ 0237 f¹³ 700 † εις βοθυνον
 εμπεσονται W 565. 1424; Eriph Chr

14,28! · 13,36!

15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ^ο[ταύτην]. **16** ὁ δὲ ^τ εἶπεν· ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοὶ ἐστε; **17** οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; **18** τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κάκεῖνα κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον. **19** ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροὶ, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. **20** ταῦτά ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον, τὸ δὲ ἀνίπτους χερσὶν φαγεῖν οὐ κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον.

157
VI

13,19!|

|11!|

R 1,29! · Ex 20,13-16
Dt 5,17-20

|11!|

21-28: Mc 7,24-30 ·
2,14! · 11,21!s| Gn 24,3 Ex 33,2 Dt
20,17 etc9,27! · 17,15; 20,30sp Ps
6,3; 9,14; 26,7 etc Ⓞ

Act 16,17

| R 15,8 · 10,6! Is 53,6
Mch 2,12

|2,11!|

Ps 43,27; 69,6; 108,26 Ⓞ

7,6

L 16,21

8,10

21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. **22** καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξεληοῦσα ἔκραζεν ^τ λέγουσα· ἐλέησόν με, κύριε υἱὸς Δαυὶδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. **23** ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρῳτουν αὐτὸν λέγοντες· ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. **24** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα ^τ τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. **25** ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνη αὐτῷ λέγουσα· κύριε, βοήθει μοι. **26** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. **27** ἡ δὲ εἶπεν· ναὶ κύριε, καὶ ὄγαρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. **28** τότε ἀποκριθεὶς ^ο Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ γύναι, μεγάλη σου

29

158
V159
VI

15 ^ο Ⓞ B f¹ 579. 700. 892 vg^{mss} sa bo; Or | txt C D K L W Γ Θ 0106. 0281. 33. 565. 1241. 1424. (Δ f¹³) ℣ lat sy mae • **16** ^τ Ἰησοῦς C K L W Γ Δ Θ 0106 f^{1,13} 565. 700. 1241 ℣ f q sy^h | txt Ⓞ B D Z 0281. 33. 892. 1424 lat sy^{s.c.p} co • **17** οὐπω Ⓞ C K L W Γ Δ 0106. 0281 f¹ 700. 892. 1241. 1424 ℣ f q sy^h bo | txt B D Z Θ f¹³ 33. 565. 579 lat sy^{s.c.p} sa mae • **22** ἔκραζεν Ⓞ* Z 0281 f¹³ 579. 1241 | εκραυγαζεν / 844. / 2211 | εκραυγασεν C K L W Γ Δ 0106. 565. 1424 ℣ | txt Ⓞ² B D Θ f¹ 700. 892 | τ αυτω K L W Γ Δ 0106 (f¹) 565 ℣ (lat) sy^h | οπισω αυτου D | ^φυιε Ⓞ C K L Z Γ Δ 0106 f^{1,13} 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ | txt B D W Θ 565. 700 • **23** ἠρωτων K L W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. / 844. / 2211 ℣ | ηρωτησαν 0106. 1424 | txt Ⓞ B C D • **24** ταυτα D sy^{s.c.h} • **25** προσεκυνησεν Ⓞ² C K L W Γ Δ 0106. 565. 892. / 844. / 2211 ℣ lat mae bo | txt Ⓞ* B D Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 1241. 1424 it • **26** εξεστιν D it sy^{s.c.}; Or • **27** ^ο p) B e sy^{s.p} sa bo^{ms} • **28** ^ο D Γ sy^{s.c} sa^{mss}

ἡ πίστις· γεννηθήτω σοι ὡς θέλεις, καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 8,13!

- ³⁰₁₆₀
^{VI} 29 Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβάς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. 30 καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν ἰχθῶλους, τυφλοὺς, κυλλοὺς, κωφοὺς, καὶ ἑτέρους πολλοὺς καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 31 ὥστε ἔτι ὄχλον θαυμάσαι βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας, ἑκκυλλοὺς ὑγιεῖς καὶ ἰχθῶλους περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν Ἰσραὴλ. | 8,27!
9,33; 12,22p
11,5
9,8p· L1,68!
32-39: Mc 8,1-10 / Mt 14,13-21 Mc6,32-44 L9,10b-17 J6,1-13 9,36!
- 31 32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ἀπολύσαι αὐτοὺς νήστευσι οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. 33 καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ· πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; 34 καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πόσους ἄρτους ἔχετε; οἱ δὲ εἶπαν· ἑπτὰ καὶ ὀλίγα ἰχθῦδια. 35 καὶ παραγγείλας ἑπτὰ ἰχθῶν ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν 36 ἔλαβεν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθῦδας καὶ εὐ-

30 / 1 3 2 4 B 0281 sa^{mss} mae | 1 2 4 3 P Γ Θ f^{1.13} 700 pm f sy^{c,p} sa^{mss} bo | 1 4 2 3 C K 565 pm | 4 l-3 L W Δ l q vg^{st,ww} sy^h | 4 2 1 3 33. 892. 1241. / 844. / 2211 aur (ff¹) vg^{cl} | 2 4 1 3 579 | 4 2 3 1 1424 | l-3 D | txt & a b ff² sy^s | Γ του Ιησου C K P W Γ Δ f¹ 565. 1241 M f q sy^{p,h} | Τ παντας D it sa^{mss} bo^{ms} • 31 / τους οχλους B K L P W Γ 565. / 844. / 2211 M lat sy^{c,p,h} sa^{mss} mae bo^{mss} | txt & C D Δ Θ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 | Γ ακουοντας B e sy^{hmg} | ακουοντας και λαλουντας N | και κυλλους υγιεις D Θ f¹³ 33. (579). 1424 sy^{p,h} | - & f¹ 700*. 892. 1241 lat sy^{s,c} bo | txt B C K L N P W Γ Δ 565. 700*. / 844. / 2211 M d f q | F εδοξαζον & L f¹ 33. 579. 1241. 1424 lat bo • 32 ° & W Θ 700. / 844. / 2211 a | ° B l | Γ ημερας & Θ f¹³ 1241. 1424 | Τ εισιν και D | ° D* • 33 Τ αυτου C D K L N P W Γ Δ Θ f¹ 33. 565. 1424. / 844. / 2211 M c f q sy | txt & B f¹³ 579. 700. 892. 1241 lat sa^{mss} bo | Τ ουν D Θ f¹ 579. 892. 1241 lat mae • 35 Γ εκελευσεν C K L N P W Γ Δ 565. 700. 892*. 1241. 1424. / 2211 M lat sy | txt & B D Θ f^{1.13} 33. 579. 892*^{vid} (cf vs 36 Γ) | Γ τους οχλους C 892*. 1424 | τοις οχλοις K L N P W Γ Δ 565. 700. / 2211 M | txt & B D Θ f^{1.13} 33. 579. 892*. 1241 lat sa^{mss} mae bo^{mss} • 36 Γ και λαβων C K L N P W Γ Δ 565. 1241. 1424. / 2211 M lat sy^h | και ελαβεν 700 sy^{s,c,p} | ελαβεν δε 892 | txt & B D Θ f^{1.13} 33. 579 (cf vs 35 Γ) | ° p) C(*)² K L* N P W Γ Δ 1241. / 2211 M f ff¹ sy^h | txt & B D L^c Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424 lat

16,10 χαριστήσας ἔκλασεν καὶ ^ϛ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς ^τ, οἱ δὲ μαθηταὶ ^ϛ τοῖς ὄχλοις¹. **37** καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν. καὶ ^ς τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων ἦραν² ἐπὶ τὰ σφυρίδας πλήρεις. **38** οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ^τ τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς ^ϛ γυναικῶν καὶ παιδίων³.

39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια ^ϛ Μαγαδάν.

1-4: Mc 8,11-13 / Mt 12,38-40 L11,16.29s
6.11s; 3,7
Ps 77,41.56 ̅·12,38!

16 Καὶ προσελθόντες ^ο οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι ¹⁶¹ πειράζοντες ^ϛ ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδειξάι αὐτοῖς. **2** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς: ¹⁶¹ Ὅψιας γενομένης λέγετε· εὐδία, πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός· **3** καὶ πρῶτ^ι· σήμερον χειμών, πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ ^ϛ οὐρανός. τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ ^ϛ δύνασθε;] **4** γενεὰ πονηρὰ ^ϛ καὶ μοιχαλὶς⁴· ¹⁶³ σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ ¹⁶³ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ ^τ. καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν.

5 Καὶ ἐλθόντες ^{οἱ} μαθηταὶ⁵ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ^ϛ ἄρτους λαβεῖν⁵. **6** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὁρᾶτε καὶ

2b-3: L12,54-56

12,39!

Jon 2,1

21,17

5-12: Mc 8,14-21

36 ^ϛ ἔδωκεν C K L N P W Γ Δ ^f1 565. 1424. / 2211 ̅ | ^ϛ txt ̅ B D Θ ^f13 33. 579. 700. 892. 1241 | ^τ p) αὐτου C K L N P W Γ Δ 565. 892^c. 1424. / 2211 ̅ lat sy | ^ϛ txt ̅ B D Θ ^f1.13 33. 579. 700. 892*. 1241 c ff¹ bo | ^ϛ p) τω οχλω C D N P W Γ Δ Θ 565. 1424. / 2211 ̅ lat sa^{mss} mae | ^ϛ txt ̅ B K L ^f1.13 33. 579. 700. 892. 1241 e f ff¹ sy sa^{mss} bo • **37** ^ϛ p) 5 1-4 C K L N P W Γ Δ ^f13 565. 1241. 1424 ̅ f (ff¹) q | ^ϛ txt B D Θ ^f1 33. 579. 700. 892. / 2211 lat • **38** ^τ p) ως B Θ ^f13 33. 892. / 2211 | ὡσει ̅ 579. 1241 | ^ϛ txt C D K L N P W Γ Δ ^f1 565. 700. 1424 ̅ lat sy^{c.p} sa^{mss} mae bo | ^ϛ παιδιων (παιδων Θ ^f1) καὶ γυναικων ̅ D Θ ^f1 579 lat sy^c sa bo | ^ϛ txt B C K L N P W Γ Δ ^f13 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ̅ f sy^{s.p.h} mae • **39** ^ϛ Μαγαδα K L Γ Δ Θ ^f1.13 700. 892. 1241. 1424 ̅ sy^h | Μαγαδαν C N W 33. 565. 579 q mae (bo) | Μαγεδον ̅² lat (sa); Eus | ^ϛ txt ̅* B D

¶ **16,1** ^ο ^f1 33. 565 mae; Or^{lem} | ^ϛ ἠρωτησαν ̅^{2a} 892 | ^ϛ ἐπηρωτων ̅*^{2b} Θ ^f1.13 565. 1241. 1424; Or • **2/3** ̅ B Γ ^f13 579 sy^{s.c} sa mae bo^{pt}; Or Hier^{mss} | ^ϛ txt C D K L N W Δ Θ ^f1 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 ̅ latt sy^{p.h} bo^{pt}; Eus | ^ϛ ἀρηρ D | ^ϛ δύνασθε δοκιμαζειν (δοκιμασαι W) N W 33 sy^p | ^ϛ συνιετε 700 | ^ϛ p) δοκιμαζετε L • **4** ^ρ p) D it | ^ϛ p) ζητει σημειον και D* b c e | σημειον ζητει και D^c Θ | σημειον αιτει και B* | - 700 | ^τ p) του προφητου C K N W Γ Δ Θ ^f1.13 33. 565. 892. 1241. 1424 ̅ it vgl¹ sy mae bo | ^ϛ txt ̅ B D L 579. 700 lat sa • **5** ^{οἱ} μαθηται αὐτου K L N W Γ ^f1 33. 565. 579. 1241. 1424 ̅ lat sy sa^{mss} mae bo | - Δ | ^ϛ txt ̅ B C Θ ^f13 892 (D 700) (e) sa^{mss} | ^ϛ p) B K 579. 892. 1424 (e)

165 VI	<p>προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. 7 ὅι δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. 8 γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; 9 οὐπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; 10 οὐδὲ τοὺς ἐπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων καὶ πόσας σφυρίδας ἐλάβετε; 11 πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν; προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. 12 τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης (τῶν ἄρτων) ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων¹.</p>	<p>11 L12,1·1K 5,61·1! 22,18! Mc2,8p 6,30! 14,17-21 Mc6,52 15,34-38 6! 13,19!</p>
33 166 I	<p>13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλιππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· τίνα ἴσχύουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι² τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; 14 οἱ δὲ εἶπαν· ὅι μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν ἢ ἓνα τῶν προφητῶν. 15 λέγει αὐτοῖς³· ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; 16 ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπεν⁴· σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ (τοῦ ζῶντος). 17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς⁵. 18 κἀγὼ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ</p>	<p>13-20: Mc8,27-30 L9,18-21 14,2p·11,14! 2,17; 27,9·21,11! 14,28! 26,62 J11,27! 11,2! 14,33!; 27,40,43,54· 26,63 1Th1,9! 13,16!·J1,42! J1,13 1K15,50 G1,16· 11,25·11,27! 4,18! Mc3,16p J1,42· E2,20 1P2,5 Ap21,14</p>
167 X	<p>7 ὅτε D it sy^s • 8 ἔλαβετε C K L W Γ Δ f¹ 33. 565. 1424 ℳ f sy sa; Eus † txt 8 B D Θ f¹³ 579. 700. 892. 1241 lat sy^{hmg} mae bo • 11 ἄρτου D W Γ Δ pm lat sy^{ph} bo^{pt} εἶπον ὑμιν (–D) προσεχειν (+ ἀλλά 892) D^c K W Γ Δ 565. 700. 892 ℳ sy^h † εἶπον ὑμιν (f C²) προσεχειν προσεχετε δε (–1241) C² 33. 1241 (q) † εἶπον ὑμιν (–D a b ff²) προσεχετε D* f¹³ 1424 lat sy^{s,c} bo^{mss} † εἶπον προσεχετε δε 579 † txt 8 B C* L Θ f¹ co • 12 ὅτου ἄρτου C K W Γ Δ 700 ℳ c f q sy^{ph} sa^{mss} bo^{mss} † τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων 8* (579) ff¹ (sy^c) † τῶν Φαρισαίων 33 † – D Θ f¹³ 565 a b ff² sy^s † txt 8² B L 892. 1241. (f¹ 1424) lat co; Or f B 0281^{vid} • 13 τ p) με D K L Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 892. 1241. 1424. /844. /2211. (C W) ℳ it vg^{mss} (sy^{s,c}); Ir^{lat} † txt 8 B 0281. 579. 700 c vg sy^{ph} co; Or ^s 2 3 / 4 8² D 579. 700 a b e q; Ir^{lat} † 2–4 / 8* † / 1 4 2 3 f¹ ff¹ °D • 14 ἄλλοι Δ † – D W it • 15 τ ο Ἰησοῦς C 33. 1241 it vg^{cl} • 16 τ αντω D (ff¹) bo^{mss} ὅτου σωζοντος D* • 17 ὅ και αποκριθεις C K L W Γ Δ 565. 700. 892 ℳ f ff¹ q sy^h † αποκριθεις /844. /2211 † txt 8 B D Θ 0281 f^{1,13} 33. 579. 1241. 1424 lat sa^{mss} mae bo f βαρ Ιωνᾶ L Γ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 pm ὅεν ουρανοῖς B † ουρανοῖς 0281 f¹³ 565. 579</p>	

18,17· Job 38,17 Ps
9,14 Sap 16,13 Is 38,10
3Mcc 5,51 | 23,13 Is
22,22 Ap 1,18; 3,7
18,18!

8,4!

11,2!

21-23: Mc 8,31-33
L 9,22· 17,12,22sp;
20,17-19p; 26,2· 4,17
17,10; 24,6; 26,54·
23,37p
J 2,19 1K 15,4!

2Sm 20,20 1Chr 11,19
1Mcc 2,21

4,10 4,19p; 10,38p;
16,24· 2Sm 19,23 1Rg
11,14 10· 13,41!
24-28: Mc 8,34-9,1
L 9,23-27 / Mt 10,38s
L 14,27; 17,33 J 12,25

Ap 12,11

πέτρα οικοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν καὶ πύλαι ἄδου οὐ
κατισχύσουσιν αὐτῆς. **19** δώσω σοι τὰς κλεῖδας τῆς βα-
σιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν δῆσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται
ἴδεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς
γῆς ἔσται ἰλελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **20** Τότε διε-
στείλατο τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός
ἐστίν ὁ χριστός.

168

II

21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν καὶ πολ-
λὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων
καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέ-
ρᾳ ἐγερθῆναι. **22** καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος
ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· Ἰλεώς σοι, κύριε· οὐ μὴ
ἔσται σοι τοῦτο. **23** ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ·
ὑπάγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· σκάνδαλον εἶ ἐμοῦ, ὅτι οὐ
φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

169

VI

24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· εἴ τις
θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ
ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. **25** ὅς
γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὅς
δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὕρησει

170

II

19 ἢ καὶ δώσω σοι B² C*³ K W Γ Δ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. / 844. / 2211 M bo^{pl};
Eus | δώσω δε σοι Θ 0281. 1424 sa^{ms} bo^{pl} | δώσω σοι δε 33 | και (-D ff¹) σοι δώσω
D L ff¹ | txt X B* C² f¹ sa^{ms} mae bo^{pl} | κλεις X² B² C D K Γ Δ f¹⁻¹³ 33. 565. 700. 892.
1241. 1424. / 844. / 2211 M | txt X* B* L W Θ 0281. 579 | ^f his σα αν Θ f¹ it; Or Cyp
Eus Cyr | ^f δεδεμενα Θ f¹ it; Or Cyp Eus Cyr | ^f λελυμενα Θ f¹ it; Or Cyp Eus Cyr
• **20** ^f p) επιτιμησεν B* D e sy^c; Or^{ms} | txt X B² C K L W Γ Δ Θ f¹⁻¹³ 565. (579). 700.
892. 1241. 1424 M lat sy^{p,h} co; Or^{ms} | ^t αυτου K L W Γ Δ Θ f¹⁻¹³ 33. 565. 892. 1241.
1424 M lat sy co | txt X B C D 579. 700 sa^{ms} | ^f ουτος D Θ q | ^t Ιησους X² C (D) K W Γ
579. 892. 1241 M lat sy^h sa^{ms} mae bo | txt X* B L Δ Θ f¹⁻¹³ 565. 700. 1424 it sy^{c,p} sa; Or
• **21** Ἰησους Χριστος X* B* sa^{ms} mae bo | - X^{2a} 579. 892; I^{lat} | txt X^{2b} C K L W Γ Δ Θ
f¹⁻¹³ 565. 700. 1241. 1424 (-o B² D) M latt sy sa^{ms} bo^{ms} | ^f C K L W Γ Δ 565 M lat | txt
X B D Θ f¹⁻¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 e sy; (I^{lat}) | ^t του λαου Θ f¹⁻¹³ 1424 mae |
^f p) μετα τρεις ημερας αναστηναι D (it) bo • **22** ἤρξατο αυτω επιτιμαν και λεγειν D
(+ αυτω 565) λεγων Θ f¹⁻¹³ 565. 700. 1424 | ηρξατο αυτω επιτιμαν και λεγειν D
(it) | λεγει αυτω επιτιμαν B | txt X C K L W Γ Δ 579. 892. 1241 M sy^{p,h} | ^f τουτο σοι
D • **23** ^f p) επιστραφεις D K L Θ f¹³ 565. 1424 | ^f ει μοι D (^f 565) | μου ει K L W Γ
Δ f¹ 579. 892. 1241. 1424 (^f C Θ) M sy^h | txt X B f¹³ 700 | ^f αλλα του ανθρωπου D (ff¹)
q | - e ff² g¹ r¹ • **24** Ἰησους B* | - 565 sa^{ms}

	αὐτήν. 26 τί γὰρ ἴωφεληθήσεται ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὄλον κερδήσῃ τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῆ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 27 μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἐκάστω κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ. 28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες τῶν ὧδε ἐστῶτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.	4,8 Jc4.13 Ps49,8s 19,28; 24,30p; 25,31 13,41! 2Th1,7 Ps62,13 Prv24,12 Sir35,22 R.2,6! J8,52 H2,9 10,23; 24,34 20,21!
171 X		
172 II		
34	17 Καὶ μετ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. 2 καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, ὁ καὶ ἔλαμπεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. 3 καὶ ἰδοὺ ὤφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας συλλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ. 4 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ· κύριε, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσω ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεὶ μίαν καὶ Ἡλίᾳ μίαν. 5 ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἀκούετε αὐτοῦ.	1-9; Mc9,2-10 L9,28-36·26,37p 5,1! 13,43 Ex34,29s Ap1,16 M13,22s 5,17! 11,14! 14,28! L9,54 3,17! 2P1,16-18 Dt18,15

26 ἴωφελείται C D K W Γ Δ 565. 1241. 1424 M lat sy^h; Ju Cl | txt K B L Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 892 e f q co; Or Cyr • **27** ἴτα ἐργα K* f¹ 1424 it vg^c sy co • **28** ° C D K W Γ Δ f¹ 565. 892. 1241. / 2211 M lat | txt K B L Θ f¹³ 33. 579. 700. 1424 it | ὧδε ἐστῶτες W Γ Δ pm | τῶν ὧδε ἐστηκότων K 565. 579. 1424. / 2211 pm; Or^{lem} | txt K B C D L Θ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. / 844^{vid} pm; Or

¶ **17,1** ἴ ἐγένετο D Θ it vg^{mss} | ἴ τον K D Θ 33. 892. / 844 | ἴ ἀναγεῖ D f¹; Or | ἴ λιαν D; Eus • **2** ἴ μεταμορφωθείς ο Ἰησοῦς D e | ° D e | (28,3) χίων D lat sy^c bo^{mss} • **3** ἴ ὠφθησαν C K L W Γ Δ f¹ 565. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M f ff¹ q vg^c sy^{p-h}; Cyr | txt P^{44vid} K B D Θ f¹³ 33. 579 lat sy^c | ° C D K L Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 700. 1241. 1424 M lat sy^h | txt K B W f¹ 579. 892. / 844. / 2211 ff¹ ff² q sy^{c-p} • **4** ἴ θελεις W Θ f¹ 33 sa^{mss} bo | ἴ ποιησωμεν C³ D K L W Γ Δ Θ 0281 f¹³ 33. 565. 579. 700e. 892. 1241. 1424. / 2211 M lat sy co | ποιησωμεν f¹ | txt K B C* 700* b ff¹ ff² vg^{mss} | ° B 0281^{vid} e | ° B Γ 565. 1241 pm q • **5** ἴ αὐτου ἀκουετε C K L W Γ Θ f¹³ 565. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy mae | αὐτου ἀκουσατε Δ | txt K B D f¹ 33. 579. / 2211 ff¹

6s: Dn 8,17s; 10,9s Ap
1,17

8,31· 14,27!

6 καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. **7** καὶ ἑπροσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀψάμενος αὐτῶν εἶπεν· ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. **8** ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ αὐτὸν Ἰησοῦν μόνον.

8,4!· Dn 7,1s; 8,1 Act
9,10!· 16,21
14,2p; 27,64; 28,7

10-13: Mc 9,11-13

MI3,23· 16,21!

MI13,24 Sir 48,10

| 11,14!

14,9s

16,21!

| 13,19!

L1,17

14-18: Mc 9,14-27
L 9,37-42

2,11! | 9,27! 15,22!

4,24

9 Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· μηδενὶ εἶπητε τὸ ὄραμα ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἔγερθῆ. **10** Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἑ λέγοντες· τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; **11** ὁ δὲ ἑ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἡλίας μὲν ἔρχεται ἑ καὶ ἀποκαταστήσει ἑ πάντα· **12** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἡλίας ἦδη ἦλθεν, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν ἀλλ' ἐποίησαν ὅθεν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν· οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. **13** τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.¹

173

VI

14 Καὶ ἑ ἐλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ ἑ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν **15** καὶ λέγων· κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιαζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλὰ κίς γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ ἑ πολλὰ κίς εἰς τὸ ὕδωρ. **16** καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. **17** ἑ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἑ Ιησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ἑ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως

35

174

II

2Rg 4,31 |

12,39! Dt 32,5,20b

7 ἑ προσελθων (προσῆλθεν D) ο Ιησους (+ και D) ηματο αυτων και ειπεν C D K L W Γ Δ f¹ 33. 565. 1241. 1424 M q (sy^h) | προσελθων ο Ιησους και αψαμενος αυτων ειπεν Θ f¹³ | txi X B 579. 700. 892. / 2211 • 8 ἑ τον B² C (D) K L Γ Δ f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 2211 M | - W | txi (X) B* Θ 700 • 9 ἑ p) αναστη X C K L (W) Z Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M | txi B D • 10 ἑ αυτου B C D K Γ Δ f¹³ 565. 579. 1241. 1424 M f ff² q sy mae bo^{pt} | txi X L W Z Θ f¹ 33. 700. 892 lat sa bo^{pt} • 11 ἑ Ιησους C K Γ Δ Θ f¹³ 565. 700. 1241 M f q sy^{p,h} | txi X B D L W Z f¹ 33. 579. 892. 1424 lat co | ἑ πρῶτων C K (L) Z Γ Δ f¹³ 565. 892. 1241 M f q sy^{p,h} | txi X B D W Θ f¹ 33. 579. 700. 1424 lat sy^c co | ἑ αποκαταστησαι D it | απαγγελει υμιν bo | [i:] • 12/13 ὁ X D W Γ (Δ) f¹³ 579. 700. 1241. 1424 it sy^h sa^{ms} bo | ἑ τοτε ... αυτοις. ουτως ... αυτων D it • 14 ἑ ελθοντων αυτων C K L W Γ Δ Θ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 M q? | ελθων D lat (sy^{s,c}) bo^{pt} | txi X B Z vid f^{1,13} 579 q? • 15 ἑ εχει X B L Z vid Θ 579 | txi C D K W Γ Δ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. / 2211 M lat sy^{c,h} | ἑ ενιοτε D Θ f¹ it mae | - W • 17 ὁ δε αποκριθεις X* | τοτε αποκριθεις ο Ιησους X² Z 579. 892 bo | ἑ πονηρα Z / 2211

πότε ἴμεθ' ὑμῶν ἔσομαι²; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ᾧδε. **18** καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκεῖνης.

Dt 32,20a Nu 14,27·
1,23!

8,13!

¹⁷⁶
^v **19** Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; **20** ὁ δὲ ^τ λέγει αὐτοῖς· διὰ τὴν ^φ ὀλιγοπιστίαν ὑμῶν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ· ἄμετάβα ἔνθεν¹ ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν. ^τ

**19-21: Mc 9,28s L17,6 /
Mt 21,21 Mc 11,22s**
10,1,8

6,30!

1K 13,2· 13,31p

¹⁷⁶
ⁱⁱ **22** Ὑστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, **23** καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ¹ ἔγερθήσεται. ^κκαὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. ^ν

**22s: Mc 9,30-32
L 9,43b-45· 16,21!**

J 16,6

³⁶
¹⁷⁷
^x **24** ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καφαρναοὺμ προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπαν· ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ [τὰ] δίδραχμα; **25** λέγει· ναί. καὶ ἔλθόντα εἰς τὴν οἰκίαν προέφθασεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ ^φ τίνων λαμβάνουσιν τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ

Mc 9,33a· 4,13!

Ex 30,13s |

18,12; 21,28; 22,17.42;
26,53.66

17 ^τ K L W Γ Δ 1241. 1424 [℣] lat • **20** ^τ Ἰησοῦς C K L W Γ Δ ^f 1 565. 1241. 1424. / 2211 [℣] b c e f q r¹ v^gcl sy^{p,h} ; ^{txt} ^κ B D Θ 0281 ^f 13 33. 579. 700. 892 it v^gst sy^{8,c} co | ^τ εἰπεν C K L W Γ Δ 565. 1241. 1424. / 2211 [℣] a f q v^gcl sy^h ; ^{txt} ^κ B D Θ 0281 ^f 1.13 33. 579. 700. 892 lat | ^φ αἰστίαν C D K L W Γ Δ 565. 1241. 1424 [℣] latt sy^{s,p,h} ; ^{txt} ^κ B Θ 0281 ^f 1.13 33. 579. 700. 892. / 2211 sy^c co; Or | ^φ μεταβηθι ενθεν D 0281 | μεταβηθι εντευθεν C K L W Γ Δ 33. 565. 892. 1241. 1424. / 2211 [℣] | μεταβα εντευθεν Θ ^f 13 579 | ^{txt} ^κ B ^f 1 700 | ^τ p) [21] τουτο δε το γενοσ ουκ εκπορευεται (εκβαλλεται ^κ2; εξερχεται 118. 209. / 2211) ει μη εν προσευχη και νηστεια ^κ2 C D K L W Γ Δ ^f 1.13 565. 700. 892c. 1241. 1424. / 2211 [℣] lat sy^{(p),h} (mae) bo^p; Or | ^{txt} ^κ* B Θ 0281. 33. 579. 892* e ff¹ sy^{s,c} sa bo^p • **22** ^τ αναστρεφομενων C K L W Γ Δ Θ ^f 13 33. 565. 700. 1241. 1424. (D / 2211) [℣] c (e) ff¹ sa^{ms} mae bo | υποστρεφοντων 579 | ^{txt} ^κ B 0281^{vid} ^f 1 892 lat sa^{ms} • **23** (^φ p) μετα τρεις ημερας D it sy^s bo | (^φ p) αναστησεται B ^f 13 892. 1424 | ^κ K • **24** το W sa | - ^κ* D mae bo | ^{txt} ^κ2 B C K L Γ Δ Θ 0281 ^f 1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 [℣] sy^h • **25** ^τ εισελθοντα ^κ*.2b (D) 579 | εισελθοντων Θ ^f 13 | ελθοντων αυτων 33 | οτε ηλθον C | οτε εισηλθεν (+ ο Ιησους W*) K L W Γ Δ 565. 700. 1241. 1424 [℣] | ^{txt} ^κ2a B ^f 1 892 | ^φ τινος B

IK 9,1 · G 3,26!
R 14,13 IK 8,13

τῶν ἀλλοτριῶν; **26** εἰπόντος δέ· ἀπὸ τῶν ἀλλοτριῶν, ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄρα γε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί. **27** ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πορευθεὶς εἰς Ἴθάλασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὐρήσεις Ἴστατῆρα· ἐκείνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

1-5: Mc 9,33b-37
L 9,46-48
11,11!

18 Ἐν ἐκείνῃ ἡ ὥρα προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; **2** καὶ προσκαλεσάμενος ἑπαιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν **3** καὶ εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιᾶ, οὐ μὴ εἰσελθῆτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **4** ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. **5** καὶ ὅς ἐάν δέξηται ἐν παιδίον τοιοῦτο ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται.

37
178
II

3: Mc 10,15 L 18,17
19,14p J 3,3,5 · 5,20
4: 23,12 L 14,11; 18,14
5: 10,40 L 10,16 J 13,20

6-9: Mc 9,42-47
L 17,1s · 10,14; 10,42;
25,40,45

6 Ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρεῖ αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικῆς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. **7** Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γὰρ ἔλθειν τὰ σκάνδαλα, πλην οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. **8** Εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοὶ ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν ἢ κυλλὸν ἢ χωλὸν ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας

179
II

13,41!
26,24
8s: 5,29s
25,46!

180
VI

26 ὁ δε εφη απο των αλλοτριων ειποντος δε & bo^{pl} | λεγει αυτω ο Πιτρος K W Γ Δ f¹³ 565. 579. 1241. 1424 M q sy^{(c,p).h} (f mae) | λεγει αυτω ο Πιτρος απο των αλλοτριων ειποντος δε (+ αυτου C) C L | λεγει αυτω D sy^s | txt B Θ 0281 f¹ 700. 892^{xl} (+ του Πιτρου 892^{ms}) vg^{ms} sa bo^{pl}; Chr • **27** σκανδαλιζωμεν & L Z | τ την D f¹³ 565. 700. 1241. 1424 pm | τ εκει D it sy^{s,c}

¶ **18,1** τ δε B 0281 e sa^{ms} bo | τ ημερα Θ f¹ 33. 700. 1424 it sy^{s,c}; Or^{ms} • **2** τ ο Ιησους D K W Γ Δ Θ 078^{c,vid} f¹³ 565. 579. 892^c. 1424 M latt sy sa mae | txt & B L Z 078*. 0281 f¹ 700. 892*. 1241 bo | τ εν D e sy^{s,c} • **6** ρ εις K W Γ Δ Θ f^{1,13} 1241 M | επι D 565. 1424 | εν (τω τραχηλω) 700 | txt & B L N Z 0281. 579. 892; Did • **7** τ εστιν & D K W Γ Δ f¹³ 565 M | txt B L N Θ 0281^{vid} f¹ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 | τ εκεινω B K N (W) Γ Δ Θ 0281^{vid} f¹³ 33. 565. 700. 1241. 1424 M it vg^{cl} sa^{ms} | txt & D L f¹ 579. 892 aur g^l vg^{st,ww} sy sa^{ms} mae bo; Did • **8** ρ αυτα K N W Γ Δ 33. 565. 700. 1241^c M sy^h bo | txt & B D L Θ f^{1,13} 579. 892. 1241*. 1424 lat | ρ D K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M e q sy^{c,p,h} co | txt & B 0281^{vid} lat

ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. **9** 'καὶ εἰ' ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοὶ ἐστὶν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

¹⁸¹_X **10** Ὁρᾱτε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων^T. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἓν οὐρανοῖς¹ διὰ παντὸς βλέπουσιν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.^T

6!
H1,14 Act 12,15
L1,19!

³⁸₁₈₂^V **12** Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηται τι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ῥάφησει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα^T ἢ ἐπὶ τὰ ὄρη¹ ὁ καὶ πορευθεὶς ῥζητεῖ τὸ πλανώμενον; **13** καὶ ἐὰν γένηται εὐρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. **14** οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ὁ ἐμπροσθεν τοῦ πατρὸς ῥύμων τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται ῥ ἐν τῶν μικρῶν τούτων.

12-14: L15,3-7· 17,25!
Ez 34,6.12.16 Ps
119,176 9,36!

¹⁸³_V **15** Ἐὰν δὲ ἀμαρτήση ῥ [εἰς σὲ]¹ ὁ ἀδελφός σου, ὑπάγε ἔλεγεσον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. **16** ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε ῥ μετὰ σοῦ ἔτι ἓνα ἢ δύο¹, ἵνα ἐπὶ στόματος ῥ δύο μαρτύρων ἢ τριῶν¹ σταθῇ πᾶν ῥήμα. **17** ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπέ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡσπερ ὁ ἐθνικός καὶ ῥ ὁ

6,10!
6!
15-18: L17,3b· Lv
19,17
G 6,1!

Dt 19,15 J 8,17! 2K 13,1
1T 5,19 H 10,28
| 2Th 3,14s
16,18!· 1K 5,1-13
5,46s!

9 ' το αυτο ει και D • **10** ^T (18,6) των πιστευοντων εις εμε D it vg^{ms} sy^c sa^{ms} | ῥ εν τω (-33) ουρανω B 33. 892 | - N^c f¹ aur e ff¹ sy^s sa^{ms}; Or Eus | ^T (L 19,10) [11] ηλθεν γαρ ο (-Δ) υιος του ανθρωπου (+ ζητησαι και 579. 892^c c sy^h bo^{pl}, + ζητησαι L^{ms}) σωσαι το απολωλος D K L^{ms} N W Γ Δ Θ^c 078^{vid}. 565. 579. 700. 892^c. 1241. 1424 M^l lat sy^{c-p-h} bo^{pl} | txt N B L^{xt} Θ* f^{1.13} 33. 892* e ff¹ sy^s sa mae bo^{pl}; Or Eus • **12** ῥ αφεις N K N W Γ Δ 078 f¹ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 M^l q sy^h | αφησιν D | txt B L Θ f¹³ 892 | ^T προβατα B Θ f¹³ 1424* sa^{ms} mae | ρ N* | ρ K K N W Γ Δ 078 f¹ 33. 565. 700. 1241. 1424 M^l q sy^h | txt B D L Θ f¹³ 579. 892 | ῥ ζητησει Θ f¹³ 565 d • **14** ρ N f¹³ bo | ῥ μου B N Γ Θ 078. 0281 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 pm sy^{s-h} co; Or | ημων D* | txt N D¹ K L W Δ f¹ 565 pm latt sy^{c-p-hmg} | ῥ εις K W Γ Δ Θ 078 f^{1.13} 700. 1241. 1424 M^l lat | txt N B D L N 0281. 33. 565. (579). 892 e • **15** ρ N B 0281 f¹ 579 sa bo^{pl}; Or^{lem} | txt D K L N W Γ Δ Θ 078 f¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 M^l latt sy mae bo^{pl} • **16** ῥ 3-6 I 2 ῥ^{44vid} B 0281 | μετα σεαυτου ει εν α η δυο N K L N Θ f^{1.13} 33. 892 pm | txt D W Γ Δ 078. 565. (- ει 579). 700. 1241. 1424 pm lat | ῥ I 3 4 2 N Θ 700 it vg^{cl} | 2 I 3 4 L 579 | I 3 4 D • **17** ^T ως D ff¹*

18: 16,19 J20,23

τελώνης. **18** Ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῶ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῶ.

185
VII

19 Πάλιν [ἄμην] λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **20** (οὐ γὰρ εἰσὶν) δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἢ ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

186
X

21s: L17,4· 14,28!

7,7!
1Κ5,4
28,20!

21 Τότε προσελθὼν (ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῶ)· κύριε, ποσάκις ἀμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου² καὶ ἀφήσω αὐτῶ; ἕως ἐπτάκις; **22** λέγει αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς· οὐ λέγω σοι ἕως ἐπτάκις ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἐπτά.

187
V13,24!· 22,21; 25,34
25,19

23 Διὰ τοῦτο ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησεν συναῖρει λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. **24** ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν προσηνέχθη αὐτῶ εἰς² ὀφειλέτης ἑμυρίων ταλάντων. **25** μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν (ὁ κύριος)πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα[†] καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀποδοθῆναι. **26** πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος[†] προσεκύνη αὐτῶ λέγων· ἤ μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάν-

39
188
X

18 ἢ τοῖς ουρανοῖς κ D¹ L 0281. 33. 579. 892 c f vg^{ms} co | τῶ ουρανω K N W Γ Δ 058 f¹ 565. 700. 1241. 1424 M | txt B Θ f¹³ | ἢ τοῖς ουρανοῖς D L 0281. 33. 579 c f vg^{ms} co | τῶ ουρανω K N W Δ 058 f¹ 565. 700^c. 892. 1241. 1424 M | txt κ B Θ f¹³ • **19** ἢ δε N W Δ sy^h | - κ D L Γ f¹ 579. 892 lat sy^p bo | txt B K 058. 078 f¹³ 33. 700. 1241. (Θ 565. 1424) M it sy^{s,c} sa mae bo^{ms} | ἢ εἰς ὑμῶν συμφωνήσωσιν Θ 058 f¹³ 700 lat | ὑμῶν συμφωνήσωσιν K W Γ f¹ 565. 1241 pm | ὑμῶν (ὕμιν Δ*; - 33) συμφωνήσωσιν N Δ 078^{vid}. 33. 1424 pm | συμφωνήσωσιν εἰς ὑμῶν κ D L 0281^{vid} | txt B 579. 892 • **20** ἢ οὐκ εἰσιν γὰρ D* (g¹) sy^s | ἢ παρ οἷς οὐκ D (g¹) sy^s • **21** ἢ 4 I-3 κ² K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. (- ο 1241) M aur (e) q sy^{p,h}; Lcf | I-3 κ* | txt B (- ο D) 0281. 892. 1424 | ἢ 3-5 I 2 B Θ f¹³ | txt κ D K L N W Γ Δ 0281^{vid} f¹ 33. 565. (579). 700. 892. 1241. 1424 M latt • **24** ἢ προσηχθη B D | txt κ K L N W Γ Δ Θ 0281 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M latt | ἢ κ* B | txt κ² D K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M latt | ἢ πολλῶν κ* co; Or • **25** ἢ ο (- Δ) κυριος αυτου K N W Γ Δ Θ 0281 f¹³ 33. 565. 892. 1241. 1424 M it vg^{cl} sy^{p,h} co | - f¹ 700 g¹ sy^{s,c} | txt κ B D L 579 lat | ἢ αυτου D K L N W Γ Δ 0281 f¹³ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 M lat sy | txt κ B Θ f¹ 700 h | ἢ ειχεν κ D K L N W Γ Δ 0281 f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M | txt B Θ f¹ • **26** ἢ εκεινος κ² D L Δ Θ 0281. 33. 579. 892 lat sy mae bo | txt κ* B K W Γ 058 f^{1,13} 565. 700. 1241. 1424 M q sa | ἢ κυριε κ K L W Γ Δ 058. 0281 f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 M it sy^{p,h} co | txt B D Θ 700 lat sy^{s,c}; Or Chr | ἢ I 2 4 3 K W Γ Δ f¹ 565. 1241. 1424 M f q | I-3 D 700 b (ff¹) ff^{2*} sy^s | - Θ | txt κ B L 0281 f¹³ 33. 579. 892 lat sy^{c,p,h}

τα ἀποδώσω σοι'. **27** Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου¹ ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. **28** ἔξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ὁ ἐκεῖνος εὗρεν ἓνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγεν λέγων· ἀπόδος [†] εἷ τι ὀφείλεις. **29** πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ [†] παρεκάλει αὐτὸν λέγων· μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι. **30** ὁ δὲ οὐκ ἠθέληεν ἀλλ' ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως [†] ἀποδοῦν τὸ ὀφειλόμενον. **31** ἰδόντες ἄρα οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ [†]γεγόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ [†]ἐαυτῶν πάντα τὰ γεγόμενα. **32** Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει ὁ αὐτῷ· [†]δοῦλε πονηρῆ², πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· **33** οὐκ ἔδει 'καὶ σὲ' ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ γὰρ [†]σὲ ἠλέησα'; **34** καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασισταῖς ἕως ὅτου ἀποδοῦν [†]πᾶν τὸ ὀφειλόμενον[†]. **35** οὕτως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ [†]οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφήτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν[†].

| 5,7 1J4,11

5,26

6,12; 7,2 L 6,36

¹⁸⁹
^{VI} **19** Καὶ ἐγένετο ὅτε [†]ἔτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. **2** καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ὁ ἐκεῖ.

| 5,7 Mc 10,1 - 7,28!

L 9,51!

| 12,15; 15,30

27 [†] I-4 B Θ f¹ sa^{mss} | ο κυριος αυτου sy^c | - sy^s • **28** ° B | [†] μοι C K Γ Δ f¹³ 892^c. 1241. 1424 M f sy bo^{ms} • **29** [†] εις τους ποδας αυτου C² K W Γ Δ f¹³ 33. 565. 1241 M f q sy^{p,h} mae | txt κ B C* D L Θ 058 f¹ 579. 700. 892. 1424 lat sy^{s,c} sa bo • **30** [†] ου D K W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 M | txt κ B C L 892 • **31** [†] δε κ^{2a} C K L W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M sy sa bo | txt κ*.^{2b} B D 33 e | [†] γινομενα D L 892 | [†] αυτων D L Θ f^{1,13} 700. 1241. 1424 • **32** ° D Θ 700*. 1424 bo^{ms} | [†] p²⁵ c • **33** [†] ουν p²⁵ | ουν και σε D Θ (lat) sa^{mss} | [†] ηλεησα υμας p^{25vid} • **34** ° B 579^{vid}. 892 | [†] ο D sy^s | [†] αυτω κ*.^{2b} C K L W Γ Δ f¹ 33. 565. 579. 892. 1241 M sy^{p,h} | txt κ^{2a} B D Θ f¹³ 700. 1424 latt sy^{s,c} co • **35** [†] επουρανιος C*^{vid} W Γ Δ Θ f^{(1),13} 700 M | txt κ B C² D K L 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 | [†] τα παραπτωματα αυτων C K W Γ Δ f¹³ 33. 565. 579. 892^c. 1241. 1424 M f h sy^{(p),h} | txt κ B D L Θ f¹ 700. 892* lat sy^{s,c} co

¶ **19,1** [†] ελαλησεν D it bo^{ms} • **2** ° p^{25vid} h sy^s

3-9: Mc 10,2-12

3 Καὶ προσῆλθον αὐτῶ [†] Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν 40
καὶ λέγοντες [†]· εἰ ἔξεστιν ἱ ἀνθρώπῳ ἀπολύσαι τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; 4 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶ-
πεν [†]· οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ἱ κτίσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ
θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς; 5 καὶ εἶπεν· ἔνεκα τούτου κα-
ταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ ἱ κολ-
ληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα
μίαν¹. 6 ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ ἱ σὰρξ μία². ὁ οὖν ὁ
θεὸς συνέζευξεν [†] ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. 7 Λέγουσιν
αὐτῶ· τί οὖν Μωϋσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀπο-
στασίου καὶ ἀπολύσαι Ὁ[αὐτήν]; 8 λέγει αὐτοῖς [†] ὅτι
Μωϋσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν
ἀπολύσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν; ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν
οὕτως. 9 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὁς ἂν ἱ ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ ἱ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται^{3†}.

9: 5,32 L16,18

10 Λέγουσιν Ὁαὐτῶ οἱ μαθηταὶ Ὁ[αὐτοῦ]· εἰ οὕτως 190
ἔστιν ἡ αἰτία τοῦ ἱ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμ- 191
φέρει γαμήσαι. 11 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐ πάντες χωροῦσιν
τὸν λόγον Ὁ[τοῦτον] ἀλλ' οἷς δέδοται. 12 εἰσὶν γὰρ εὐνοῦ-

| 1K 7,7,17

3 [†] Or **κ** D K Γ 1241. 1424 **ℳ** sa^{mss}; Or | *txt* **ϕ**²⁵ B C L W Δ Θ *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892
sa^{ms} mae bo | [†] αυτω D W Δ 33. 1241. 1424 *pm* c h q sy^h mae | ἱ τινι 700 | ανθρωπω τινι
565 | *p*) ανδρι 1424^c | - **κ*** B L Γ 579. 1424* | *txt* **κ**³ C D K W Δ Θ 087 *f*^{1.13} 33. 892.
1241 **ℳ** latt • 4/5 [†] αυτοις C K W Γ Δ Θ *f*^{1.13} 33. 565. 1241. 1424 **ℳ** lat sy mae | *txt* **κ** B
D L 579. 700. 892 it sa bo | ἱ ποιησας **κ** C D K L W Z Γ Δ *f*¹³ 565. 579. 892. 1241. 1424
ℳ lat sy | *txt* B Θ *f*¹ 700 e co; Or | [·, et¹·;] | ἱ προσκολληθησεται **κ** C K L Z Γ Δ *f*¹
33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 *pm* | *txt* B D W Δ Θ 078 *f*¹³ *pm* • 6 [†] **ε** [†] 579 | [†] εις εν
D it • 7 ^o **κ** D L Z Θ *f*¹ 579. 700 lat | *txt* B C K N W Γ Δ 078. 087 *f*¹³ 33. 565. 892.
1241. 1424 **ℳ** f q (b c ff²) sy^{p,h} mae bo^{ms}; (Ir^{lat}) • 8 [†] ο Ιησους **κ** a b c mae | [··]
• 9 (*p*) ος αν B D Z it | οστις 1424 | ἱ μη επι πορνεια και γαμηση αλλην (*om.* και
γαμηση αλλην N) ποιει αυτην μοιχευθηναι C* N | (5,32) παρεκτος λογου πορνειας
ποιει αυτην μοιχευθηναι B *f*¹ ff¹ bo | παρεκτος λογου πορνειας και γαμηση αλλην
μοιχεται D *f*¹³ 33 it (sy^c) sa mae | *txt* **κ** C³ K L (- και W) Z Γ Δ Θ 078. 565. 579. 700.
892. 1241. 1424 **ℳ** l vg sy^{s,p,h} | [†] *p*) και ο απολελυμενην (απολυμενη Θ 565, + απο
ανδρος 579) γαμων (γαμησας B K Z Γ 700. 892 **ℳ**) μοιχεται B C* K N W Z Γ Δ Θ 078
f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424 **ℳ** lat sy^{p,h} bo | ωσαυτως και ο γαμων απολελυμενη
μοιχεται **ϕ**²⁵ mae | *txt* **κ** C³ D L 1241 it sy^{s,c} sa bo^{ms} • 10 ^o **ϕ**²⁵ **κ*** | οἱ **ϕ**⁷¹vid **κ** B Θ e ff¹
g¹ sa^{ms} mae | *txt* **ϕ**²⁵ C D K L N W Z Γ Δ 078 *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 **ℳ**
lat sy sa^{mss} bo | ἱ ανδρος D • 11 ^o B *f*¹ 892* e bo^{ms}; Or | *txt* **κ** C D K L N W Z Γ Δ Θ
078 *f*¹³ 33. 565. 579. 700. 892^c. 1241. 1424 **ℳ** lat sy co; Basil^{Cl} Cl

χοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω.

¹⁹² **13** Τότε ἠροσπνέχθησαν αὐτῶ παιδία ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῆ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. **14** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν^τ· ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρὸς ἔμε, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **15** καὶ ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορευῆθη ἐκεῖθεν.

13-15: Mc 10,13-16
L 18,15-17· 9,18!
20,31p
Mc 9,38sp
18,2s; 5,3
| 13!

⁴¹ ¹⁹³ **16** Καὶ ἰδοὺ εἰς προσελθῶν (αὐτῶ εἶπεν)^τ· διδάσκαλε^τ, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον^γ; **17** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῶ· τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; εἰς ἐστὶν ὁ ἀγαθός^γ· εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν^γ, ἔτηρησον τὰς ἐντολάς. **18** Ἄλεγει αὐτῶ· ποίας^γ· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· τὸ οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, **19** τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **20** λέγει αὐτῶ ὁ νεανίσκος· εἰ πάντα ταῦτα^γ ἐφύλαξα^τ· τί ἔτι ὑστερῶ;

16-22: Mc 10,17-22
L 18,18-23
25,46!

Lv 18,5

Ex 20,13-16 Dt 5,17-20
R 13,9
Ex 20,12 Dt 5,16
Lv 19,18 22,39!

13 ἠροσπνέχθη K W Γ Δ Θ 078^{vid} f^{1.13} 565. 700 ℞ • **14** ἠ αυτοῖς K C D L W f¹³ 579. 892. 1241 lat sys.c.p.hmg sa^{ms} mae bo | txt B K Γ Δ Θ 078 f¹ 33. 565. 700. 1424 ℞ it sy^h sa^{ms}; C^{vid} | ἔμε K L Δ • **16** εἶπεν αὐτῶ C K L W Γ Δ f¹ 33. 565. 579. 1241. 1424. / 2211 ℞ sy | λέγει αὐτῶ D | txt K B Θ f¹³ 700. 892 sa | τ p) ἀγαθε C K W Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892c. 1241. 1424. / 2211 ℞ lat sy sa mae bo^{pl}; Mar^{lr} vid Ju Or^{pl} | txt K B D L f¹ 892* a e ff¹ bo^{pl}; Or^{pl} | ποιησας ζωνη αιωνιον κληρονομησω K L 33. (579). 892. / 2211 (sys.c.hmg sa^{ms} bo) | txt B C D Θ sy^h • **17** p) τι με λεγεις (-Δ) αγαθον (- τι ... αγαθον Γ) ουδεις (ουδε εις / 2211) αγαθος ει μη εις ο θεος C K W Γ Δ f¹³ 33. 565. 579. 1241. 1424*. / 2211 ℞ f q sy^h sa bo^{ms}; (Ju) | τι με λεγεις αγαθον εις εστιν ο αγαθος Mar^{lr} | τι με ερωτας (επερωτας 1424c) περι του (-D) αγαθου εις (-B*) εστιν αγαθος B* D f¹ 700. 1424c | txt K B¹ L Θ 892 a d (lat) mae bo; Or | τ ο θεος lat sy^c mae bo | ο πατηρ e; (Mar^{lr}) | W Γ Δ f¹ 700. 1241. 1424 ℞ sy^h | ἔτηρει ϕ⁷¹ vid B D 565 | txt K C K L W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 ℞ • **18** ποίας φησιν K L 579 (r¹) | ο δε φησιν ποιας 892 | εφη ϕ⁷¹ B f¹³ | txt K C D K L W Γ Δ Θ f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. / 2211 ℞ • **20** B D K Γ f^{1.13} 892. 1424 pm ff¹ | txt K C L W Δ Θ 33. 565. 579. 700. 1241. / 2211 pm sy^h | τ p) εκ νεοτητος μου (-D) K² C D K W Γ Δ f¹³ 33. 565. 700c. 892. 1241. 1424. / 2211 ℞ it vg^{c1} sy co; Cyr | txt K* B L Θ f¹ 579. 700* lat; Cyp

5,48!

13,44!

6,20·8,22!p

21 Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δός ὅ[τοις] πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι. **22** ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος ἔτον λόγον ἀπῆλθεν λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλὰ.

194
II

23-26: Mc 10,23-27

L 18,24-27

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **24** πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρυπήματος ράφιδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

195
II

7,28!

25 ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσαντο σφόδρα λέγοντες· τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; **26** ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ θεῶ πάντα δυνατά.

Gn 18,14 Job 10,13 9;

42,2 Zch 8,6 9

27-30: Mc 10,28-31

L 18,28-30·14,28!

4,20p L 5,28

28: L 22,28-30

Ap 21,5 Is 65,17; 66,22

Tt 3,5!

1Hen 61,8; 62,2s; 69,27

16,27!·20,21p

Ap 3,21 Dn 7,9s

27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; **28** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίση ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ἡμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. **29** καὶ πᾶς ὅστις ἀφήκεν

196
X197
V198
II

21 λέγει B Θ f¹³ | °κ C K L W Z Γ Δ 0281 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 12211 ʒ; Cl | txt B D Θ co | ^fουρανῶ κ K L W Z Δ Θ 0281 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 12211 ʒ lat bo | txt B C D Γ e g¹ sa mae bo^{ms} • **22** ^fτον λογον τουτον B it sy^{s.c.p} mae bo^{ms} | - κ L Z 0281. 579 (e f h) | txt C D K W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. / 12211. (33. 1424) ʒ lat sy^h sa bo | ^fχηματα B • **24** ^tοτι κ C L Z 0281. 579. 892. / 12211 aur | txt B D K W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 700. 1241. 1424 ʒ | ^fκαμιλον 579. 1424 arm | ^fτηματος κ* B | p) τρυμαλιας C K Θ 0281. 565. 700. / 12211 pm | txt κ² D L W Z Γ Δ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424 pm | ^fεισελθειν κ C K L (W) Z Δ 0281 f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424. / 12211 pm sy^{s.p.h} sa^{ms} bo | txt B D Γ Θ 565. 700 pm latt sy^c sa^{ms} mae | ^f2-6 κ L 0281. 565. 892 | 2-6 / C K W Γ Δ f¹³ 1241. 1424. / 12211 ʒ sy^h | εἰς την βασιλειαν των ουρανων Z f¹ 33 ff¹ sy^{s.c} bo^{ms} | txt B D Θ 579. 700 sy^p co • **25** ^fαυτου C³ W Γ f¹ 1241. 1424 ʒ ff¹ sy^c mae | txt κ B C* D K L Z Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. / 12211 lat sy^{s.p.h} sa bo | ^fκαι εφοβηθησαν D it vg^{ms} sy^c • **26** ^fκ L Z 579 • **28** ^fκαθισεσθε D* K Γ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 pm | (+ και 579) καθεσθησεσθε Z f¹ 579 | txt κ B C D¹ L W Δ Θ 0281^{vid} f¹³ pm | ^fαυτοι κ D L Z f¹ 579. 892; Or | txt B C K W Γ Δ Θ 0281 f¹³ 33. 565. 700. 1241. 1424. / 844 ʒ latt

οικίας ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροῦς) ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου¹, ἑκατονταπλασίονα λήμψεται καὶ ζῶνι αἰώνιον κληρονομήσει. **30** πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

4,22; 10,37

199
II422
200
X

20 Ὅμοια γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτῷ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **2** συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **3** καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργοὺς **4** καὶ ἐκείνοις εἶπεν· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα^T, καὶ ὁ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν. **5** οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν ὁ[δὲ] ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν² ἐποίησεν ὡσαύτως. **6** περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην^T ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἐστῶτας^T καὶ λέγει αὐτοῖς· τί ὧδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; **7** λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα^T. **8** Ὅψιας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος^o αὐτοῖς τὸν μισθὸν ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. **9** (καὶ ἐλθόντες) οἱ περὶ τὴν

16! | 20,16 L13,30
IK1,28; 4,9; 15,8-10

13,52!

21,28-32.33-41p

13 Tob5,15 Ⓞ

Kol4,1

| Lv19,13 Dt24,14s

29¹ 1-9 η γυναικα 10-13 C³ W Γ Δ Θ f¹³ 1241. 1424. / 844 ℳ lat sy^{(c).p.h} sa † οικίαν 2-9 η γυναικα 10-13 K 33. 565. 700 † 3-9 η γυναικα 10-13 η οικίας κ¹ (- η οικίας κ²) C* L 579. 892 mae bo † 3-5 η γονεις 10-13 η οικίας f¹ † 1-5 8-13 D sy⁶ † txt B a n † † εμου ονοματος κ B Θ † txt C D K L W Γ Δ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ † † πολλαπλασιονα B L 579 sa mae; Or † txt κ C D K W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ latt sy bo

† **20,3**^r (6) ευρεν D 1424 it • **4**^T μου κ C Θ f¹³ 33. 565. 579. 700 it vg^{cl} sy^h sa mae † txt B D K L W Γ Δ 085 f¹ 892. 1241. 1424. / 844 ℳ lat sys.c.p.hmg bo • **5**^o B K W Γ Δ Θ 085 f^{1.13} 565. 700. 1241. 1424 ℳ it mae bo † txt κ C D L 33. 579. 892. / 844 lat sy^h sa † † 4 1-3 D f l • **6**^T ωραν C K W Γ Δ f^{1.13} 33. 565. 579. 892^c. 1241. 1424. / 844 ℳ it sy^h † txt κ B D L Θ 085. 700. 892* lat; Cyr † † αργους C*.³ K W Γ Δ f^{1.13} 579. 1241. 1424. / 844 ℳ f h q sy^{p.h} † txt κ B C² D L Θ 085. 33. 565. 700. 892 lat sys^c co; Or • **7**^T μου D Z 085 it vg^{cl} sy^s sa mae; Cyr † † (+ μου C³ N 565. 1241 f h) και ο εαν ᾷ (ην 579) δικαιον λη(μ)ψεσθε C K N W Γ Δ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892^c. 1241. 1424. / 844 ℳ f h q sy^{c.p.h} (bo^{mss}) † txt κ B L Θ f¹ 892* lat sy^s bo • **8**^o κ C L Z 085; Or † txt B D K N W Γ Δ Θ f^{1.13} 33^{vid}. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ latt sy • **9**^r ελθοντες δε B sy^c sa^{mss} bo^{ms} † ελθοντες ουν D Θ f¹³ 33 lat sa^{ms} mae † txt κ C K L N W Z Γ Δ 085 f¹ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ sy^h bo

ένδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνά δηνάριον. **10** 'καὶ ἐλθόντες' οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι 'πλεῖον λήμψονται· καὶ ἔλαβον [τὸ] ἀνά δηνάριον καὶ αὐτοί'. **11** λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότη **12** λέγοντες· οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοῦς² ἐποίησας τοῖς βαστάσασιν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. **13** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν²· εταίρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου 'συνεφώνησάς μοι'; **14** ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπαγε. θέλω ἰδεῖν τὸν τῶ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί· **15** ὁ[ἦ] οὐκ ἔξεστί μοι ὅθ' ἐθέλω ποιῆσαι¹ ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ἐστίν ὅτι ἐγὼ ἀγαθὸς εἰμι; **16** οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι. ^τ

22,12; 26,50

2 |

6,23!

19,30!

17-19: Mc 10,32-34

L 18,31-33· 16,21!

10,11!

17 'Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς' εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα [μαθητάς] κατ' ἰδίαν 'καὶ ἐν τῇ ὁδῷ' εἶπεν αὐτοῖς· **18** ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ

201

II

10 'ελθοντες δε & K L W Z Γ Δ f¹ 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 ℳ q sy^h bo | ελθοντες δε και N lat | txt B C D Θ 085 f¹³ 33^{vid}. 892 (e) mae | 'πλειονα & C² K Γ Δ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ | πλειω D | txt B C* L N W Z Θ 085 f^{1,13} 579 | '2-5 B | /-3 085 d | 4 5 2 3 D K W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ | 4 5 /-3 C N | txt & L Z Θ 33^{vid} • **12** f & D L Z 085 f¹³ 892 lat | txt B C K N W Γ Δ Θ f¹ 33. 565. (579). 700. 1241. 1424. / 844 ℳ c • **13** f ειπεν ενι (μοναδι Δ) αυτων C K L N W Z Γ Δ f^{1,13} 33^{vid}. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ e q sy | αυτων ενι ειπεν B | txt & D Θ 085. 700 lat | 'συνεφωνησα σοι L Z 33. 892 sy^s sa^{mss} bo • **14** f εγω B • **15** ° B D L Z Θ 700 sy^{s,c} | txt & C K N W Γ Δ 085 f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ lat sy^{p,h} co | f ποιησαι ο (ως W) θελω C K N W Γ Δ f¹ 565. (579). 892. 1241. 1424. / 844 ℳ (b f ff²) q sy^h co | txt & B D L Z Θ 085 f¹³ 33. 700 lat sy^p • **16** τ (22,14) πολλοι γαρ εισιν κλητοι ολιγοι δε εκλεκτοι C D K N W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892^c. 1241 ℳ latt sy mae bo^{pl} | txt & B L Z 085. 892*. 1424. / 844 sa bo^{pl} • **17** f μελλων δε αναβαινειν Ιησους B sy^p sa^{mss} bo^{mss} | μελλων δε ο Ιησους αναβαινειν f¹; Or^{pl} | και αναβαινων 13 | τω καιρω εκεινω αναβαινων ο κυριος ημων Ιησους Χριστος / 844 | txt & C D K L N W Z Γ Δ Θ 085 f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ sy^{s,c,h}; (Or^{pl}) | f μαθητας αυτου Γ 13. 892^c. 1424 it vg^{mss} sy^p sa^{mss} | - & D L Θ f^{1,13} 892* sy^{s,c} bo; Or | txt B C K N W Δ 085. 33. 565. 579. 700. 1241. / 844 ℳ lat sy^h sa^{mss} mae | f '2-4 / C D K N W Γ Δ 565. 579. 1241. / 844 ℳ e f h q sy | 2-4 346 mae | και 1424 aur g¹ l vg | txt & B L Z Θ 085 f^{1,13} 33. 700. 892 sa bo; Or

γραμματεῦσιν, καὶ κατακρῖνοῦσιν αὐτὸν ἰθανάτῳ **19** καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἔγερθησεται.

27,2p J18,30.35·
27,29,31p·27,26p
J19,1
26,2; 27,22.26.31

43
202
VI

20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι ἄπ' αὐτοῦ. **21** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· τί θέλεις; ἴλέγει αὐτῷ· εἰπέ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοὶ μου εἰς ἐκ δεξιῶν ὄσου καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων ὄσου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. **22** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν^T; λέγουσιν αὐτῷ· δυνάμεθα. **23** ^T λέγει αὐτοῖς^T· τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε^{T1}, τὸ δὲ καθίσει ἐκ δεξιῶν μου ἵκαὶ ἐξ εὐωνύμων ^{T2} οὐκ ἔστιν ἐμὸν ὄ[τουτο] δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοιμάσται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου.

20-23: Mc 10,35-40
27,56·4,21!
2,11!

19,28!
13,41; 16,28 L1,33!
J18,36 |

26,39!
| 16,24! Act 12,2

25,34

203
II

24 Ἰκαὶ ἀκούσαντες¹ οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. **25** ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν· οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. **26** οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας

24-28: Mc 10,41-45
L 22,24-27

1K 2,6·Ps 9,26.31 ☉

26s; 23,11 Mc 9,35
L 9,48b

18 ἵεις θανατον **x** (700) | - **B** | *lxt* C D K L N W Z Γ Δ Θ 085 *f*^{1.13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844 **W** | • **19** ἵp) ανασησεται B C² D K W Γ Δ Θ 085 *f*^{1.13} 33. 565. 700. 1241. 1424. / 844 **W** | *lxt* **x** C* L N Z 579. 892; Or | • **20** ἵπαρ αυτου **x** C K L N W Z Γ Δ Θ *f*^{1.13} 33. 565. 579. 892. 1241. (1424). / 844 **W** | - 085 | *lxt* B D 700 | • **21** ἵη δε ειπεν (+ αυτω 209) B 209. 565 sa | ° **x** B | *lxt* C D K L N W Γ Δ Θ 085 *f*^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 **W** latt sy | ° D Θ *f*¹ lat mae | • **22** ἵp) η (και 892) το βαπτισμα ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθηναι C K N W Γ Δ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 **W** (f) h q sy^{p,h} bo^{pl}; (Mar^{lr}) | *lxt* **x** B D L Z Θ 085 *f*^{1.13} lat sy^{s,c} sa mae bo^{pl}; Or | • **23** ἵκαι C K L W Γ Δ 085. 33. 565. 579. 892. 1241. / 844 **W** h q sy^h bo | *lxt* **x** B D Z Θ *f*^{1.13} 700. 1424 lat sy^{s,c,p} sa mae | ἵο Ἰησους D Δ Θ *f*¹³ it sy^{s,c} mae bo | ἵp) και το βαπτισμα ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθησεσθε C K N W Γ Δ 33. 565. 579. 700. 1241. (1424). / 844 **W** f h q sy^{p,h} bo^{pl} | και το βαπτισμα βαπτισθησεσθε 892 | *lxt* **x** B D L Z Θ 085 *f*^{1.13} lat sy^{s,c} sa mae bo^{pl} | ἵp) ἵη B L Θ *f*¹ 33. 1424 it vg^{cl} sa mae bo^{pl}; Or Epiph | ἵ²μου W Γ Δ 700. 1241 *pm* c | sy | ° p) **x** B K L N Z Γ Θ *f*^{1.13} 579. 700. 892. 1241. 1424 **W** lat sy^p co | *lxt* C D W Δ 085. 33. (565). / 844 q sy^{s,c,h} | • **24** ἵακουσαντες δε **x**² L Z Θ *f*¹³ 33. 892. 1424 aur sy^p co | • **26** ἵp) εστιν B D Z 0281 sa^{mss} | *lxt* **x** C K L N W Γ Δ Θ 085 *f*^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 **W** lat sa^{mss} mae bo | ἵ3 1 2 4 B | 3 4 1 2 C (579). 1424 (ff¹) | ἵυμων μεγας γενεσθαι L Z 892

| 3J9 γενέσθαι¹ ἔσται ὑμῶν διάκονος, **27** καὶ ὃς ἂν θέλῃ ἐν
 1K 9,19 | Ph 2,7 ὑμῖν εἶναι πρῶτος¹ ἔσται ὑμῶν δοῦλος· **28** ὥσπερ ὁ υἱὸς 204
 5,17! τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι IV
 26,28 1T 2,6! Is καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. [†]
 53,10-12
29-34: Mc 10,46-52 **29** Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἰεριχῶ ἠκολού- 44
L18,35-43 / Mt 9,27-31 θησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς¹. **30** καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ κατή- 205
 8,28! μενοι παρὰ τὴν ὁδὸν ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, II
 15,22!-9,27! ἔκραξαν λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, [κύριε,] ἱ υἱὸς Δαυίδ.
 19,13p **31** ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ
 19,36! μεῖζον ἔκραξαν λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, κύριε, ἱ υἱὸς
 8,3! Δαυίδ. **32** καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶ-
 4,20,22; 9,9 πεν· τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; **33** λέγουσιν αὐτῷ· κύριε, ἵνα
 19,36! ἀνοιγῶσιν ἡμῶν¹ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν². **34** σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰη-
 8,3! σοῦς ἤψατο τῶν ὀμμάτων αὐτῶν¹, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν
 ἱ καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

26 ἔστω $\aleph^2$ L 892 pm lat sa^{ms} mae bo • **27** [†] 1 2 4 3 W 1241 | εἶναι ὑμων πρῶτος B |
 ἱ ἔστω B Γ 1424 pm mae bo • **28** [†] (cf L 14,8-10) ὑμεῖς δε ζητετε εκ μικρου αυξησαι
 και (+ μη sy^c) εκ μειζονος ελαττον ειναι. εισερχομενοι δε και παρακληθεντες
 δευτηνησαι μη ανακλιεσθε εις τους εξεχοντας τοπους (ἱ εις τους εξεχοντας τοπους
 ανακλιεσθε Φ), μηποτε ενδοξοτερος σου επελθη και προσελθων ο δειπνοκλητωρ
 ειπη σοι· ετι κατω χωρει, και καταισχυνηση. εαν δε αναπεσης εις τον ηττονα
 τοπον και (-Φ) επελθη σου ηττων, ερει σοι ο δειπνοκλητωρ· συναγε (αγε Φ) ετι
 ανω, και εσται σοι τουτο χρησιμον (χρησιμωτερον Φ) D Φ (it vg^{ms} sy^c.hmg)
 • **29** ἠκολουθησαν αυτω (-ϕ⁴⁵) οχλοι πολλοι (οχλος πολυς Γ 1241) ϕ⁴⁵ D Γ 1241.
 1424 it vg^{ms} sy^h bo^{ms} • **30** ἱ κυριε ελεησον ημας B L Z 085. 0281. 892 lat sa^{ms} bo |
 ελεησον ημας $\aleph$ D Θ f¹³ 565. 700 it sy^c mae | txi ϕ⁴⁵vid C K N W Γ Δ f¹ 33. 579. 1241.
 1424 $\aleph$ f q sy^{p,h} sa^{ms} | ἱ p) υιε ϕ⁴⁵ C D 085. 0281 f¹ 33. 565. 579. 1241. 1424 pm | ἱησου
 υιε $\aleph$ L N Θ f¹³ 700. 892 c e h n sa^{ms} mae bo | txi B K W Z Γ Δ pm • **31** ἱ εκραζον
 $\aleph^{2a}$ C K N W Γ Δ f¹ 33. 565. 579. 1241. 1424 $\aleph$ | εκραυγαζον Θ f¹³ | εκραυγασαν
 ϕ⁴⁵ | txi $\aleph^{*2b}$ B D L Z 085. 0281. 700. 892 | ἱ (30) κυριε ελεησον ημας $\aleph$ B D L Z Θ
 085. 0281 f¹³ 892 lat sy^p sa^{ms} bo | ελεησον ημας 579. 700 e | txi C K N W Γ Δ f¹ 33.
 565. 1241. 1424 $\aleph$ f ff² q sy^{c,h} sa^{ms} mae | ἱ p) υιε $\aleph^{*1}$.¹ C D L N 085. 0281. 33. 579. 892.
 1241. 1424 | txi B K W Z Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 700 $\aleph$ • **32** ὁ B • **33** ἱ ημων οι οφθαλμοι C
 K N W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424 $\aleph$ | txi $\aleph$ B D L Z 0281^{vid}. 33. 892; Or
 • **34** αυτων (-Θ) των ομματων B Θ | p) των οφθαλμων αυτων $\aleph^1$ (αυτου $\aleph^*$) C K N
 W Γ Δ f¹ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 $\aleph$ | txi D L Z f¹³ 892; Or | ἱ αυτων οι οφθαλμοι
 C K N W Γ Δ 565. 579. 1241. 1424 $\aleph$ q sy^{p,h} sa^{ms}

45 206 II	21 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς Βηθθαγῆ ἵεις τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς 2 λέγων αὐτοῖς· πορεύεσθε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἱγάγετέ μοι. 3 καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπη τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν χρεῖαν ἔχει· εὐθύς δὲ ἄποστελεῖ αὐτούς.	1-9: Mc 11,1-10 L19,28-38 J12,12-15 Zch 14,4 2s: 26,18 J13,13
207 VII	4 τοῦτο δὲ ἔγενονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· 5 εἶπατε τῇ θυγατρὶ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ ἐπὶ πῶλον ὀνυιὸν ὑποζυγίου.	1,22! Is 62,11 Zch 9,9 11,29!
208 II	6 πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς 7 ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῶν τὰ ἱμάτια, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. 8 ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἔστρώννουν ἐν τῇ ὁδῷ. 9 οἱ δὲ ὄχλοι οἱ	26,19; 1,24; 28,15 2Rg 9,13
209 I		

¶ 21,1 ἤγγισεν C³ 892 b e ff² vg^{mss} syc^p bo^{mss} | ἦλθεν κ* C³ W Δ 892 e ff² q sy^{c-p} sa^{ms} mae; Or | (1 p) προς κ D K L N W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat sy^h | txt B C 33 it | (2 o) Ιησους κ C K L (N) W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 892. 1424 ℳ | ο κυριος ημων Ιησους ο Χριστος / 844. / 2211 | - 1241 | txt B D 700 • 2 ἠπορευθητε C K N W Γ Δ f¹ 565. 579. 700 ℳ | πορευθεντες / 844 | txt κ B D L Z Θ f¹³ 33. 892. 1241. 1424. / 2211 | ἠπεναντι K N W Γ Δ f¹ 565. 579. 1241. 1424 ℳ | txt κ B C D L Z Θ f¹³ 33. 700. 892. / 844. / 2211 | ἠαγετε B D • 3 ἄουτου κ Θ 579. 1241 | ἠκα ευθεως D 33 | ευθεως δε C K N W Γ Δ f^{1.13} 565. 579. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ | txt κ B L Θ 700. 892 | (p) αποστειλει C K L N W Z Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 700^c. 892. 1241. / 844. / 2211 ℳ d h | απεστειλεν 1424 | txt κ B D 700* lat sa bo • 4 ἠολον B C³ K N W Γ Δ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 ℳ q vg^{cl} sy^h sa mae bo^{ms} | txt κ C* D L Z Θ 892. / 844. / 2211 lat sy^{c-p} bo | ἠυπο L Z Θ f¹³ 700. 892 • 5 ὠ C D K W Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 2211 ℳ latt mae bo | txt κ B L N f¹ 700. / 844 sy^{c-p-h} sa | ὠ κ¹ L Z • 6 ἠπροσεταξεν κ K L N W Z Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ | txt B C D 33. 700 • 7 ἠεπανω C K N W Γ Δ f¹ 565. 579. 700. 892^c. 1241. 1424. / 844 ℳ sy^h | - f¹³ | txt κ B D L Z Θ 33. 892*. / 2211 sy^p | ἠαυτω Θ f¹³ 33 | αυτον D / 2211 | ἠαυτων κ¹ C K L N W Γ Δ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. (εαυτων 892). 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat sy co | txt κ* B D Θ b e ff¹ ff² • 8 ἠαυτων D L W Δ Θ f¹³ 700. 1241. (579. 1424) | ἠεστρωσαν κ* D bo; Or

προάγοντες ὁ αὐτὸν καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες·

ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ·

*εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
κυρίου·*

ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Ps 118,25s 15·9,27!

23,39p; 3,11!

Ps 148,1 Job 16,19

10: Mc 11,11a

2,3|

46; 16,14; 26,68 Mc

6,15! L 7,16! J 6,14!·

2,23!

12s: Mc 11,15-17

L 19,45s J 2,13-16

Zch 14,21

L 2,24

Is 56,7; 60,7

Jr 7,11

11,5! 2Sm 5,8 ⊕

Ps 71,18; 77,4;

85,10 etc ⊕

9!

12,3!p

Ps 8,3 ⊕ · 11,25!

17-19: Mc 11,11b-14

16,4· L 21,37

10 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα· τίς ἐστὶν οὗτος; **11** οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ Ναζαρεθ τῆς Γαλιλαίας.

12 Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς, **13** καὶ λέγει αὐτοῖς· γέγραπται·

ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται,

ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε σπηλαιον ληστῶν.

14 καὶ προσῆλθον αὐτῷ ἄρτοποιοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. **15** ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ τοὺς παῖδας ὁ τοὺς κρᾶζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας· ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ, ἠγανάκτησαν **16** καὶ εἶπαν αὐτῷ· ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ναί. οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι

*ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω
αἶνον;*

17 καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν καὶ ἠύλισθη ἐκεῖ.

9 °p) K N W Γ Δ Θ 565. 579. 700. 1241. 1424 ℳ lat • 11 Ἰησοῦς ο (- Δ) προφήτης C K L N W Γ Δ f¹ 33. 565. 892. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat sy mae bo^{ms} † ο προφήτης f¹³ 579. 1241 a aur † txt ℳ B D Θ 700 sa bo • 12 τ ο ρ! D K L N Γ Θ 0281 f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1424. / 844 pm † txt ρ*·c B C W Δ 700. 1241. / 2211 pm | τ του θεου C D K N W Γ Δ f¹ 565. 579. 1241. / 844 ℳ lat sy † txt ℳ B L Θ 0281^{vid} f¹³ 33. 700. 892. 1424. / 2211 b co • 13 ρ p) εποιησατε C D K W Γ Δ f¹³ 33. 565. 579. 1424. / 844. (N 700. 1241. / 2211) ℳ † πεποιηκατε f¹; Or^{pt} † txt ℳ B L Θ 0281. 892 bo; Or^{pt} Cyr • 14 ρ C K N W Γ Δ (- και 565). 579. 1241. 1424 ℳ sy^h sa^{ms} • 15 °C K W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 892. 1241. 1424. (/ 844). / 2211 ℳ • 16 ° ρ D it vg^{mss}; Ir^{lat}

²¹⁰

X

²¹¹

I

⁴⁶

²¹²

X

²¹³

V

²¹⁴

V1

47 **18** Ἐπιπράωι δὲ Ἐπιανάγων εἰς τὴν πόλιν ἐπεινάσεν. **19** καὶ ἰδὼν συκὴν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' αὐτὴν καὶ οὐδὲν εὔρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ· Ἐμῆκετι ἐκ σοῦ καρπὸς ἔγενηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκὴ.

L13,6; Jr8,13; 29,17
Mch7,1
Hab3,17

215 **20** Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες· πῶς **20** παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκὴ; **21** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τοῦτω εἴπητε· ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται. **22** καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες λήμψεσθε.

20-22: Mc11,20-24
8,27!
21: 17,20 L17,6
R4,20 Jc1,6
1K13,2

216 **23** Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην; **24** ἀποκριθεὶς ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἑνα¹, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. **25** τὸ βάπτισμα ἔχει τὸ Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες· ἐὰν εἴπωμεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν· διὰ τί οὐκ ἐπίστευσάτε αὐτῷ; **26** ἐὰν δὲ εἴπωμεν· ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον, πάντες γὰρ ὡς προφῆτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην. **27** καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν· οὐκ οἶδαμεν. ἔφη αὐτοῖς· καὶ αὐτός· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

7,7!
23-27: Mc11,27-33
L20,1-8·12
26,3,47; 27,1
7,29!

J1,6.25.33
32!
14,5!

18 Ἐπιπράωιας K² C K L N W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M; | **18** Ἐπιπράωιας B D Θ | Ἐπιπράωιας K² B* L; | παραπράωιας D it; | υπαπράωιας W; | **19** τῶν B L; | **19** τῶν C D K W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M; | Ἐπιπράωιας K Θ; Or • **22** Ἐπιπράωιας C K L W Δ 579. 700 pm; | - D • **23** Ἐπιπράωιας αυτω W Δ 087. 565. 579 M; | εἰσεπιπράωιας (προσεπιπράωιας 1241) αυτω K 1241. 1424 | [·,·] • **24** Ὁ L Z lat sys^{c,p} sa^{mss} mae bo | Ἐπιπράωιας C D 579. 1424 • **25** τῶν f¹; | - D K L W Δ Θ 0102 f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M; | **25** τῶν B C Z 33 | Ἐπιπράωιας C D K W Δ Θ 0102 f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424 M; | **26** τῶν B L Z 33. 892; Cyr | Ὁ D L 700. 892 it sys^{c,p} sa^{ms} mae bo • **26** τῶν 3-5 1 2 D K W Δ Θ 0102 f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424 M b ff² g¹ vg^{st,ww} sy^h; | εἰχων 4 5 1 2 f¹ it vg^{cl}; | **27** τῶν B C L Z 33. 892 (sys^{c,p}) • **27** τῶν Ἰησοῦς K (0293) (it) sy^{c,p}; | - 700 l bo

17,25! · L15,11

20,1!s.4.7

7,2!!

9,10sp; 10,3; 11,19;

5,46! L3,12!

L7,36-50

32: L7,29s · 2P2,21 Prv

8,20; 12,28; 21,21 Ⓞ ·

3,15! · 25; 3,7s J7,48 ·

L7,36-50

33-46: Mc 12,1-12

L20,9-19 · 13,52!

Is5,1-7

20,1-16

22,3 2Chr24,19 Jr

7,25s; 25,4

Jr20,2 · 22,6 1Rg19,14

Jr26,21-23 Neh9,26 ·

2Chr24,20-22

28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρωπος ἴσχευεν ἑτέκνα δύο.² Ὁ καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν· τέκνον, ὑπάγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι.³ **29** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐ θέλω, ὕστερον ὁδὲ μεταμεληθεὶς ἀπήλθεν. **30** Ἐπρόσελθὼν δὲ τῷ ἑτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἐγὼ, κύριε, καὶ οὐκ ἀπήλθεν. **31** τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς; λέγουσιν· ὁ πρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **32** ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεῦσατε αὐτῷ, οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐδὲ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. ἄνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν καὶ ὠρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ὠκοδόμησεν πύργον καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν. **34** ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. **35** καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ὄν μὲν ἔδειραν, ὄν δὲ ἀπέκτειναν, ὄν δὲ ἐλιθοβόλησαν.

49
218
X50
219
II

28 ἴ τις C Δ Θ f^{1.13} 33. 892c. 1241. 1424 pm it vg^{cl} sy^{h**} | ἴ B 1424 lat | ὁ ἴ* L Z e ff¹ co | txt ἴ* B C D K W Δ Θ 0102. 0293 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy^{p-h} | ἴεις τον αμπελωνα D 1424 | ἴμου B C² W Z 0102. 0281. 579. 1241. 1424 pm lat sa mae bo^{pl} | txt ἴ C* D K L Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 700. 892 pm it sy bo^{pl} • **29-31** ἴεγω (υπαγω Θ f¹³ 700) κυριε (-Θ) και ουκ απηλθεν. (30) προσελθων δε ... αποκριθεις ειπεν· ου θελω, υστερον (+ δε Θ f¹³ 700) μεταμεληθεις απηλθεν. (31) τις ... λεγουσιν· ο υστερος (εσχατος Θ f¹³ 700) B Θ f¹³ 700 (lat) sa^{mss} bo; Hier^{mss} | ου θελω ... απηλθεν εις τον αμπελωνα. (30) προσελθων δε ... αποκριθεις ειπεν· εγω κυριε υπαγω· και ... (31) ... δυο το θελημα του πατρος εποιησεν; λεγουσιν· ο εσχατος D it (sy^c) | txt ἴ (cf °) C K L W (Z) Δ 0102. 0281 f¹ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424(*).c M f q vg^{ww} sy^{p-h} sa^{mss} mae; Hier^{mss} | ὁ ἴ* B (cf °) it sa^{mss} | ἴ και προσελθων C K W Δ 0102. 565. 579. 1241. 1424 M h q sy^{p-h} | txt ἴ B D L Z Θ 0281^{vid} f^{1.13} 33. 700. 892 lat mae bo | ἴ δευτερω (cf °) ἴ* B C² L Z f¹ 33. 700. 892. 1424 pm mae bo; Chr | ἴ αυτω C K W Δ 0102 f¹ 565. 579. 700 (cf °). 1241. 1424 M it vg^{cl} sy sa mae bo^{ms} | txt ἴ B D L Θ 0281 f¹³ 33. 892 g¹ l vg^{st-ww} bo • **32** ἴ προς υμας Ιωαννης D K W Δ Θ 0102 f^{1.13} 565. 579. 700. 1241 M lat sy | ἴωαννης 1424 | txt ἴ B C L Δ 0281^{vid}. 0293. 33. 892 c r¹ vg^{mss}; Or | ἴ ου ἴ C K L W 565. 579. 1241. 1424 M | - D (c) e ff¹* sy^s | txt B Θ 0102 f^{1.13} 33. (700). 892 lat sy^{c-p-h}

36 Ἐπίπλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρῶτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. **37** Ὑστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων· ἐντραπήσονταὶ τὸν υἱὸν μου. **38** οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ ἰσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, **39** καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν¹. **40** ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκεῖνοις; **41** λέγουσιν αὐτῷ· κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτοὺς καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

42 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς·

*λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη
καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;*

*Ps 118,22s 1P2,4,7· Mc
8,31p
Is 28,16 E 2,20*

43 διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. [¶][**44** καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ λικμήσει αὐτόν.]

8,11s
28,19
Is 8,14s R 9,33 1P2,8
Dn 2,34s.44s

²²⁰_† **45** Ἐκαὶ ἀκούσαντες¹ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· **46** καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, Ἐπεὶ εἰς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

27,62 J 7,32!
14,5!
11!

36 Ἐπίπλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρῶτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. **37** Ὑστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων· ἐντραπήσονταὶ τὸν υἱὸν μου. **38** οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ ἰσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, **39** καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν¹. **40** ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκεῖνοις; **41** λέγουσιν αὐτῷ· κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτοὺς καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. **42** Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς· *λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;* **43** διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. [¶][**44** καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ λικμήσει αὐτόν.] **45** Ἐκαὶ ἀκούσαντες¹ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· **46** καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, Ἐπεὶ εἰς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

1-10: L14,16-24

| 13,24!

7.11.13; 18,23! · 9,15

Ap19,7,9

21,37; 14,33! | 21,34!;

10,5-7 Prv9,3-6 Ө

22,37 J5,40

21,36

Prv9,2,5

| H2,3

21,35!; 23,34,37

| 18,34

Act13,46

| 28,19

13,47 · 5,45; 13,48

Ap19,8 |

20,13!

8,12!

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λέγων· **2** ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἔποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. **3** καὶ ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἔλθειν. **4** πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· εἰπατε τοῖς κεκλημένοις· ἰδοὺ τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμακα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. **5** οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὅς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὅς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· **6** οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. **7** ὁ δὲ βασιλεὺς ὠργίσθη καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπόλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. **8** τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι· **9** πορεύεσθε σὺν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν καὶ ὅσους ἐὰν εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. **10** καὶ ἐξεληθόντες οἱ δούλοι ἐκείνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ἄνδρας εὗρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. **11** Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου, **12** καὶ λέγει αὐτῷ· ἔταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ ἐφίμωθη. **13** τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνοις· δῆσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ

¶ **22,2** Γ ποιων Ө f¹ • **3** Ө f¹ • **4** ἡτοιμασα C³ K W Δ Θ 0102 f¹³ 565. 579. 892. 1241. / 844 Ɔ | txt Ɔ B C* D L 085 f¹ 33. 700. 1424 • **7** καὶ (- 33^{vid}) ακουσας ο βασιλευς εκεινος C K W Δ 0102. 33^{vid}. 565. 579. 892^c. 1241. 1424. / 844 Ɔ f q sy^h | εκεινος βασιλευς ακουσας D | ο δε βασιλευς ακουσας Ө f¹³ lat sy^p mae bo^{pl} Ir^{lat} | txt Ɔ B L 085 f¹ 700. 892* sa bo^{pl} | ἔ το στρατευμα D f¹ it vg^{mss} sy^c bo^{pl}; Or^{pl} Lcf • **10** ὅσους B² C K L W Δ Θ 085. 0102 f¹ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 Ɔ it sy^h; Ir^{lat} | txt Ɔ B* D 0161^{vid} f¹³ lat | Ἦ νυμφων Ɔ B* L 0102. 892 sy^{hmg} | αγαμος C | txt B¹ D K W Δ Θ 085. 0161^{vid} f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 Ɔ; Ir^{lat} | Ἦ των D Ө f¹³ 700 • **12** ἦλθες D it sy^c; Ir^{lat} Lcf • **13** Ἦ C D K W Δ 0102 f¹ 579. 1241. 1424. / 844 Ɔ lat; Ir^{lat} | txt Ɔ B L Ө 085 f¹³ 33. 565. 700. 892 ff² sy^h | ἄρατε αυτον ποδων και χειρων και βαλετε αυτον D it (sy^{s,c}); Ir^{lat} Lcf | δησαντες αυτου ποδας και χειρας (Ἦ χειρας και ποδας 565. 579. 1424 sy^h) ἄρατε αυτον και εκβαλετε (εμβαλετε 579, βαλετε 1241, εκβαλλετε 1424) C K W Δ 0102. 33. 565. 579. 1241. 1424. / 844 Ɔ f sy^h | txt Ɔ B L Ө 085 f¹ (βαλετε loco εκβαλετε αυτον f¹³). 700. 892 lat (sy^p) co

σκοτός τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **14** πολλοὶ γάρ εἰσιν [†] κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ [†] ἐκλεκτοί.

| 4Esr 8,3,41
24,22!

⁵²
²²³
¹¹ **15** Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. **16** καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἑρφιδιανῶν λέγοντες· διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, **17** εἶπε οὖν ἡμῖν τί σοι δοκεῖ· ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ; **18** γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν· τί με πειράζετε, ὑποκριταί; **19** ἐπιδειξάτέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. **20** καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνας ἢ εἰκῶν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; **21** λέγουσιν ὁ αὐτῷ· Καίσαρος. τότε λέγει αὐτοῖς· ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος [†] Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. **22** καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθαν.

15-22: Mc 12,13-17
L 20,20-26 · 12,14

J 3,2 · Gn 18,19 Ps 25,9;
51,15

1Sm 16,7

17,25!

12,15; 16,8p; 26,10

6,2! |

R 13,7 1P 2,17

⁵³ **23** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Ἑσαδδουκαῖοι, λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπρωτότησαν αὐτὸν **24** λέγοντες· διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν· ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **25** ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος γήμας ἐτελεύτησεν, καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφήκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· **26** ὁμοίως καὶ ὁ δεῦτερος καὶ ὁ τρίτος ἕως τῶν ἑπτὰ. **27** ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανεν [†] ἡ γυνή. **28** ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν τίνας [†] τῶν ἑπτὰ ἔσται?

J 8,9 · Mc 12,12

23-33: Mc 12,18-27

L 20,27-39

1K 15,12

Dt 25,5s

Gn 38,8

14 [†] his οι L f¹ 700. 892 sa • **16** [†] λεγοντας K B L 085 | txt C D K W Δ Θ 0102. 0281^{vid} f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M • **17** [†] 4-6 D it sy^s bo^{mss} | - 1424 | [;] • **20** [†] ο δε λεγει αυτοις C | και (-D it sy^{s.c} mae) λεγει αυτοις ο Ιησους D L Z Θ 0281 f¹³ 33. 892 lat sy^{s.c.p} mae bo | txt K B K W Δ 0102 f¹ 565. 579. 700. 1241. 1424 M sy^h (sa) • **21** [†] K B sy^p | txt D K L W Z Δ Θ 0102. 0281 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M latt sy^{s.c.h} co | [†] τω D K Δ Θ 565. 700^c. 892 • **23** [†] Σαδδουκαιοι οι K² K L Θ 0107. 565. 579 pm bo | οι Σαδδουκαιοι οι (-700) f¹³ 700 • **24** [†] D • **25** [†] γαμησας D K W Δ 0102. 0161^{vid} f¹³ 565. 579. 1241. 1424 M | - sy^s | txt K B L Θ f¹ 33. 700. 892 • **27** [†] p) και D K Γ Θ 0102 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy^{p.h} sa^{mss} mae bo | txt K B L W Δ f¹ 565 (e) sa^{mss} bo^{mss} • **28** [†] ουν αναστασει K W Γ Δ 0102. 33. 579. 1241. 1424 M | αναστασει 565 sy^s | txt K B D L Θ f^{1.13} 700. 892 | [†] D lat

γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν· **29** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ· **30** ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἑαυτοῖς, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσιν. **31** περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος· **32** ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν [ὁ] θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. **33** καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς Σαδδουκαίους συνήχθησαν (ἐπὶ τὸ αὐτό), **35** καὶ ἐπηρώτησεν εἰς ἐξ αὐτῶν ὁ [νομικὸς] πειράζων αὐτόν· **36** διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; **37** ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου· **38** αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολή. **39** δευτέρα ὁδὲ (ὁμοία αὐτῇ)· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **40** ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὁ ὅλος ὁ νόμος κρέμαται καὶ οἱ προφῆται.

41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς **42** λέγων· τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ χριστοῦ; τίνας

IK15,34

12,31p

Ex 3,6.15s· 8,11

4McC 7,19; 16,26

7,28!

34-40: Mc 12,28-31

L 10,25-28

Dt 6,5 Jos 22,5 @

Lv 19,18,34 5,43; 19,19

R 13,9 G 5,14 Jc 2,8

7,12! R 13,10! TestIss

5,2; 7,6 TestBenj 3,3s

41-45: Mc 12,35-37a

L 20,41-44

17,25!· J 7,42· 11,2!

54
225
VI55
225
II

30 ἑκαγαμιζονται K Γ Δ 0102. 0161. 565. 579. 1241 M | γαμισκονται W Θ f¹³ 33. 700 | txt K B D L f¹ 892. 1424 | ἑοι αγγελοι Θ f¹ | αγγελοι θεου K L f¹³ 33. 892. 1241. 1424 | αγγελοι του θεου K W Γ Δ 0102. 0161. 565. 579 M | txt B D 700 | ουρανω D K W Γ Δ 0102. 565. 579. 700. 1241 M | ουρανοις Θ r¹ sa^{mss} mae | txt K B L 0161 f^{1,13} 33. 892. 1424 sa^{mss} bo • **32** ο bis K | ἑθεος K D W | (+ δε Θ f¹³) ο θεος θεος K Γ Θ 0102 f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M sy^h | txt B L Δ f¹ 33 • **34** ἑεπ αυτων D it sy^{s,c} mae? • **35** ο f¹ e sy^s | τ και λεγων D K W Γ Δ Θ 0102. 0161 vid f^{1,13} 565. 579. 700. 892c. 1241. 1424 M it sy^{(s,c),h} sa^{mss} mae | txt K B L 33. 892* lat sy^p sa^{mss} bo • **37** ὁ δε Ιησους εφη (ειπεν W Θ f¹³ 700) αυτω K W Γ Δ Θ 0102. 0161 f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424 M q sy^{p,h} mae | εφη αυτω Ιησους D lat bo^{ms} | txt K B L 33. 892 sa bo | ο K* B W Γ Δ Θ 0102. 0107 vid. 0161 f¹³ 579. 700. 1241 pm | ο¹ B W Γ Δ Θ 0102. 0107 vid. 579. 700 pm | ἑισχυι c sy^{s,c} | p) ισχυι σου και εν ολη τη διανοια Θ 0107 f¹³ (33) (sy^p) bo^{mss} • **39** ο K* B sa^{ms} bo^{mss} | txt K¹ D K L W Z Γ Δ Θ 0102. 0107 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M latt sy^h sa^{mss} mae bo | ὁμοια αυτης K Γ f¹³ 565. 892. 1424 pm sa mae | ὁμοια αυτης Δ 0102 | ὁμοια ταυτη D Z* vid bo | ὁμοιως B | txt L Θ f¹ 33. 579. 700. 1241 pm (sine acc. K W Z^c 0107) • **40** ο K* 1424 sy^{s,c,p} sa bo^p

υἱὸς ἐστίν; λέγουσιν αὐτῷ· τοῦ Δαυίδ. **43** λέγει αὐτοῖς·[†]
 πῶς οὖν Δαυὶδ ἐν πνεύματι ‘καλεῖ αὐτὸν κύριον’ λέγων·

44 εἶπεν [†] κύριος τῷ κυρίῳ μου·

κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου

ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου;

45 εἰ οὖν Δαυὶδ [†] καλεῖ αὐτὸν κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ
 ἐστίν; **46** καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον
 οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ’ ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι
 αὐτὸν οὐκέτι.

226
II

56
227
X

23 Τότε (ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν) τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς
 μαθηταῖς αὐτοῦ **2** λέγων· ἐπὶ τῆς Ἰερουσαλὴμ καθ-

έδρας² ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. **3** πάντα
 οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν ὑμῖν [†] (ποιήσατε καὶ τηρεῖτε), κατὰ

δέ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦ-

228
V

σιν. **4** δεσμεύουσιν δὲ φορτία ‘βαρέα [καὶ δυσβάστακτα]

καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ δὲ

229
II

τῶν³ δακτύλων αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά. **5** πάντα

δέ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώ-

ποις· πλατύνουσιν γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγα-

2Sm 23,2

Ps 110,1

H1,13; 10,12s · 26,64p

E1,20 Kol 3,1 H1,3 Ap

3,21

1K15,25

46: Mc 12,34b L 20,40

1-7: Mc 12,37b-39

L 20,45s; 11,46,43

13-15.23.25.27.29; 5,20!

M12,7s

R 2,21s

11,29s

6,1! J 5,44

Ex 13,9.16 Dt 6,8;

11,18

43 [†] ο Ἰησοῦς L Z 0281 f¹ 33. 892. 1424 f ff¹ r¹ vg^{mss} mae bo | ‘καλεῖ κυριον αυτον K L Z 892 | κυριον αυτον καλεῖ K W Γ Δ 0102 f^{1.13} 565. 579. 700. 1241 M e q sy^h | αυτον (-1424) κυριον καλεῖ 0161. 1424 | txt B^(*).² D (Θ) 0107^{vid}. 0281. 33. /2211 lat sy^{s.c.p} • **44** [†] ο K L W Γ Δ Θ 0102. 0107. 0161. 0281 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. /2211 M | txt B B D Z | ὑποποδιον K W Δ 0102. 0161. 0281 f¹ 33. 565. 700. 1241. 1424. /2211 M lat mae | txt B B D L Z Γ Θ f¹³ 579. 892 it sa bo | [·:] • **45** [†] (43) εν πνευματι D K Δ Θ 0281 f¹³ 565. 1424 pm it vg^{mss} sy^h** mae bo^{p1} • **46** ἴωρας D W f¹ a q sy^{s.c.hmg} bo^{ms}

¶ **23,1** ‘ελαλησεν ο Ιησους D f¹³ 700 | Ιησους ελαλησεν B W | txt K K L Z Γ Δ Θ 0102. 0107. 0281^{vid} f¹ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 M • **2** ἴ D Θ f¹³ /844; Ir^{lat} Did • **3** [†] τηρειν K W Δ 0102. 0107 f¹³ 33. 565. 579. 1241. 1424. /844 M q sy^{p.h} | ποτειν Γ 700 | txt B B D L Z Θ 0281 f¹ 892 lat sy^{s.c} co; Ir^{lat} | ‘ποιεῖτε καὶ τηρεῖτε D f¹ 700 co? | τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε K W Δ 0102. 0107 f¹³ 33. 565. 579. 1241. 1424. /844 M lat sy^{p.h}; Ir^{lat} | ἀκουετὲ καὶ ποιεῖτε sy^c | ποιεῖτε Γ | ποιησατε K* sy^s | txt K¹ B L Z Θ 0281. 892 co? • **4** ‘βαρεα L f¹ 892 it sy^{s.c.p} bo; Ir^{lat} | δυσβαστακτα 700 | μεγαλα βαρεα K | txt B D^(*).¹ K W Γ Δ Θ 0102. 0107 f¹³ 33. 565. 579. 1241. 1424. /844 M lat sy^h sa (mae) | ἴω δε K W Γ Δ Θ 0102. 0107^{vid} f^{1.13} 565. 579. 700. 1241. 1424. /844 M lat sy^h | txt B B D L 33. 892 sy^(s.c).p co; Ir^{lat}

9,20! | λύνουσιν τὰ κράσπεδα ^T, 6 φιλοῦσιν δὲ τὴν πρωτοκλισί-
αν) ἐν τοῖς δεῖπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συν-
αγωγαῖς 7 καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ κα-
λεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥαββί ^T.

26,18 J13,13

M12,10

6,9! |

11,2! 11: Mc9,35

L9,48b / Mt20,26s Mc

10,43s L22,26

12: 18,4 · L14,11!

18,14 · Prv29,23 Job

22,29

13: L11,52 · Is5,8,11,18

etc · 15,23 etc 5,20! ·

15,23 etc 28!; 6,2! · 16,19!

3J10

8 Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε) ῥαββί· εἰς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ ²³⁰
Ἰδιδάσκαλος ^T, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοὶ ἐστε. 9 καὶ πα-
τέρα μὴ καλέσητε ἱ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς γὰρ ἐστὶν ἱ ὑμῶν
ὁ πατὴρ ² ὁ Ἰουράνιος. 10 μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί, ὅτι
καθηγητῆς ὑμῶν ἐστὶν εἰς) ὁ Χριστός. 11 ὁ δὲ μείζων
ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. 12 ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ²³¹
ταπεινωθήσεται καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσε-
ται.

13 Οὐαὶ ὁδὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκρι- ²³²
ταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε οὐδὲ τοὺς εἰσ-
ερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν. ^T

15 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ²³³
περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ἱ ποιῆσαι ἓνα
προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης
διπλότερον ὑμῶν.

5 ^T των ματιων αυτων (-L Δ) K L W Γ Δ 0102. 0107 *f*¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241.
1424. / 844 *ℳ* f ff^{2*} h q sy bo | *txt* *κ* B D Θ *f*¹ lat sa mae • 6 ἴτας πρωτοκλισίας *κ*² L
*f*¹ 33. 892 lat co • 7 ἴραββι D K W Γ 0107 *f*¹³ 565. 579. 700. 1424 *ℳ* *sy*^{s.c.h} | *txt* *κ* B L
Δ Θ 0102 *f*¹ 33^{vid}. 892. 1241. / 844 lat *sy*^p co • 8 ἴμηδενα καλεσητε Θ (*g*¹ *vg*^{mss}
sy^{s.c}) | ἴκαθηγητης *κ*^{*2b} D K L (W) Γ Δ Θ 0102. 0107 *f*¹³ 565. 579. 700. 892^c. 1241.
1424. / 844 *ℳ* | *txt* *κ*^{2a} B 33. 892* | ^T(10) ο χριστος K Γ Δ 0102. 579. 700. 892^c. 1241.
1424. / 844 *ℳ* *sy*^{c.h} • 9 ἴυμιν D Θ lat *sy*^{s.c.p} sa bo; Cl | - 1241. 1424 | | ²D K L W Γ Δ Θ
f^{1.13} 565. (ημων 579). 700. 1241. 1424. / 844 *ℳ*; Cl^{vid} | *txt* *κ* B 0102. 33. 892 | ἴεν τοις
(-D W Δ Θ *f*¹) ουρανοις D K W Γ Δ Θ 0102 *f*¹ 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 *ℳ* *sy*^h;
Cl | *txt* *κ* B L 0107 *f*¹³ 33. 892 • 10 ἴ-3 5 4 D | /-4 Θ *f*¹³ a d (e r¹) *sy*^{s.c} | /-3 *f*¹ 700 |
εις γαρ υμων εστιν (ἴ εστιν υμων *κ* Δ 0107^{vid}. 579) ο καθηγητης *κ* Γ Δ 0107. 579. 1424
ℳ Γ q *sy*^{p.h} co | εις γαρ εστιν ο καθηγητης K W 0102. 565. 1241. / 844 | *txt* B L 33. 892
• 13 ο *κ*^{*} K W Γ Δ 0102. 0107. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 *pm* f h *vg*^{mss} *sy*^{c.p} sa^{ms}
bo^{pl} | ^T[14] ουαι δε (-700. 892^c) υμιν γραμματεις και Φαρισαιοι υποκριται οτι
κατεσθιετε τας (-Δ) οικιας των χηρων και (-1424) προφασει μακρα προσευχο-
μενοι δια τουτο ληψεσθε περισσοτερον κριμα *f*¹³ it *vg*^{cl} *sy*^c bo^{mss} (*p. vs* 12 K W Γ Δ
0102. 0107. 565. 579. 700. 892^c. 1241. / 844 *ℳ* f *sy*^{p.h} bo^{pl}) | *txt* *κ* B D L Z K W Γ Δ
892* a aur e ff¹ *g*¹ *vg*^{st.wv} *sy*^s sa mae bo^{pl} • 15 ἴτου ποιησαι Δ Θ *f*¹³ | ινα ποιησητε D
mae?

- 16** Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες· ὅς ἂν ὁμόση ἐν τῷ ναῶ, οὐδέν ἐστιν· ὅς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. **17** μωροὶ καὶ τυφλοὶ, τίς γὰρ μερίζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάσας τὸν χρυσόν; **18** καί· ὅς ἂν ὁμόση ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν· ὅς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ δῶρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. **19** ^T τυφλοὶ, τί γὰρ μερίζων, τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον; **20** ὁ οὖν ὁμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· **21** καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῶ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ ἱεροσολοῦντι αὐτόν, **22** καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. 15,14!
- ²³⁴ **23** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸ ἔλεος¹ καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ὅδε] ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ ἱερατεῖν. **24** ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες. 23-36: L11,39-42.44. 47-51· 13! Lv27,30 Dt 14,22s· Zch 7,9 Is 1,17 Jr 22,3 Mch 6,8 Hos 6,6 1T1,5 Eccl 7,18
- ²³⁵ **25** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἁκρασίας. **26** Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου^T, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς ἁγίου καθαρόν. 15,14!· Lv 11,41.4
- ²³⁶ **25** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἁκρασίας. **26** Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου^T, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς ἁγίου καθαρόν. Mc 7,4 J 9,40
- ²³⁷ **27** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι 17 ἁγιαζων C K L W Γ Δ Θ 0102 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 M co | txt & B D Z 892 • 19 ^T p) μωροὶ καὶ B C K W Γ Δ 0102 f¹³ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 M c f sy^{p,h} co | txt & D L Z Θ f¹ 892 lat sy^{s,c} bo^{ms} • 21 ἱεροικησαντι C D K L W Z Γ Δ 0102. 565. 579. 700. 892. 1241. / 844 pm | οικησαντι 33 | txt & B Θ f^{1.13} 1424 pm co • 23 ἱεροικησαντι C K W Γ Δ f^{1.13} 579. 700. 1241. / 844 M | txt & B D L Θ 0102. 33. (565). 892. 1424 | ο & D Γ Θ f^{1.13} 579. 700. 1241. 1424 pm lat sa^{ms} mae bo | txt B C K L W Δ 0102. 33. 565. 892. / 844 pm a d h sy sa^{ms} | ἱεροικησαντι & B L 892 | txt C D K W Γ Δ Θ 0102 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 M • 24 ο & 2a B D* L sa^{ms} • 25 ἁδικιας C K Γ 579. 700 pm f sy^p | ἁδικιας ἀδικιας | ἀκαθαρσιας / 844* lat sy^s co; Cl • 26 ^T καὶ τῆς παροψίδος & B C K L W Γ Δ 0102. 0281 f¹³ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844 M lat sy^{p,h} co | txt D Θ f¹ 700 a e ff² r¹ sy^s; Ir^{lat} Cl | ἱεροικησαντι & B² C K L W Γ Δ 0102. 0281. 33. 565. 579. 892. / 844 M sy^{p,h} | txt B* D Θ f^{1.13} 700. 1424 a e sy^s

- Act 23,3 Ἦπαρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, ὅτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὠραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὅστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. **28** οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.
- L 16,15
13! Mc 12,15 L 12,1·
7,23! **29** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, **30** καὶ λέγετε· εἰ ἡμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἡμεθα ἀυτῶν κοινωνοὶ ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. **31** ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοὶ ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας· **32** καὶ ὑμεῖς! Ἦ πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. **33** ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης;
- 10,41!
5,12!
3,15!· 1Th 2,16
3,7! **34** Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· Ἦ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσατε καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσατε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν. **35** ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. **36** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἦξει Ἦ ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.
- Jr 7,25s; 25,4
1Th 2,15
10,17 2K 11,24
10,23
27,25!· Joel 4,19 Jon
1,4 Prv 6,17
Gn 4,8.10 H 11,4
2Chr 24,20-22· Zch 1,1
11,16!
37-39: L 13,34s· 5,12!
1Th 2,15
21,35 2K 11,25 H 11,37
Dt 32,11 Ps 36,8; 57,2;
61,5 **37** Ἰερουσαλὴμ Ἰερουσαλὴμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς

238
V239
X240
V241
V

27 Ἦ παρομοιάζετε B 0281 f¹ | ὅτινες ἐξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι ἐσωθεν δὲ γεμουσιν 33 (mae) | ἐξωθεν ὁ τάφος φαίνεται ὠραῖος ἐσωθεν δὲ γεμει D; Ir^{lat} (Cl) • **30** Ἦ κοινωνοὶ αὐτῶν P⁷⁷ & C K L W Γ Δ 0102. 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844 W | κοινωνοὶ Θ g¹ | txt B D f^{1.13} 700 • **31/32** [· - et²¹.] | Ἦ πληρώσατε B* / 844 e sa^{ms} | ἐπληρώσατε D; Acac • **34** Ἦ καὶ C D K L Γ 579. 700. 892. 1241. 1424 W | it v^{gcl}.ww sy^h** bo; Ir^{lat}pt | txt P^{77vid} & B W Δ Θ 0102 f^{1.13} 33. 565. / 844 e q v^{gsl} sy^s·P; Ir^{lat}pt | □ D a; Lcf • **35** □ &* • **36** f B K W Γ Δ 0102 f^{1.13} 33. 700. 892 pm d sy^h; Ir^{lat} | txt & C D L Θ f¹³ 565. 579. 1241. 1424. / 844 pm • **37** Γ σε D lat sy^s | f C W Δ 0102. 565. 579. 1241. 1424. / 844 W | txt P⁷⁷ & B D (K) L Θ f^{1.13} 33. 700. 892 latt; (Cl) | f εαυτῆς &² C K L Γ Θ f^{1.13} 565. 579. 1241. / 844 W | - B* 700; Cl^{pt} | txt &* B¹ D W Δ 0102. 33. 892. 1424; Cl^{pt}

πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε· **38** ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ὁ ἔρημος. **39** λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ με ἴδητε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε·

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

²⁴² **II** **24** Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο¹, καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδειξάσαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. **2** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῆ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ καταλυθήσεται.

⁵⁷ **3** Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες· εἰπέ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ ²⁴³ **†** συντελείας τοῦ αἰῶνος;

4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ· **5** πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· ἐγὼ εἰμι ὁ χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. **6** μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ [†] γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω ἐστὶν τὸ τέλος. **7** ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν καὶ ἔσονται ἴμιοι καὶ σεισμοὶ¹ κατὰ τόπους· **8** [†] πάντα δὲ ταῦτα² ἀρχὴ ὠδίνων.

²⁴⁴ **9** Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν¹ διὰ τὸ ὄνομά μου. **10** καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους·¹ ²⁴⁵ **11** καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλοὺς· **12** καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνο-

22,31|24,1s.15s 1Rg 9,7s
Is 64,10s Jr 12,7; 22,5;
26,6 Tob 14,4|
J8,59i; 14,19
26,29,64
Ps 118,26 21,9i

Is: Mc 13,1s L 21,5s
23,38!

Mch 3,12 Jr 7,14; 9,10s
etc 26,61p

3-8: Mc 13,3-8
L 21,7-11· 5,1!

27.37.39· 1Th 2,19!
13,39!

11.24

|23s!

2Th 2,2· Ap 1,1! 16,21!

Is 19,2 2Chr 15,6 1Hen
99,4 Ap 6

Is 26,16s 1Hen 62,4
9-14: Mc 13,9-13
L 21,12-19 / Mt 10,17-22
14!

J15,21 | 10: 10,35s
L12,52s · 13,21; 18,6

24: 7,15 L 6,26! 2P 2,1
1J 4,1 Ap 16,13!
|2T 3,1-5· 7,23!

37 [·:] • 38 °ϕ^{77vid} B L ff² sy^s sa bo^{pl} † | t_{xt} κ C D K W Γ Δ Θ 0102 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ lat sy^{p,h} mae bo^{pl}; Cl Eus

¶ 24,1 [†] 4 1-3 C K W Γ 0102. 565. 579. 1241 ℳ †; εκ του ιερου επορευετο B †; απο του ορου επορευετο Θ †; t_{xt} ϕ^{83vid} κ D L Δ f^{1.13} 33. 700. 892. 1424 lat • 3 † της D K W Γ Δ 0102 f¹³ 579. 700. 1241. 1424 ℳ †; t_{xt} κ B C L Θ f¹ 33. 565. 892. / 2211 • 6 † παντα C K W Γ Δ 0102 f¹³ 579. 700. 1424. / 2211 ℳ sy^{p,h} †; ταυτα 565 lat sy^s †; παντα ταυτα 1241 (f) †; t_{xt} κ B D L Θ f¹ 33. 892 co; Cyp • 7 † σεισμοι και λιμοι κ †; p) λιμοι και λοιμοι και σεισμοι C K Γ Δ Θ 0102 f^{1.13} (579). 700. 1241. 1424 ℳ h q sy^{p,h} mae †; λιμοι και λοιμοι 565 †; λοιμοι και λιμοι και σεισμοι L W 33. / 2211 lat †; t_{xt} B D 892 a b e ff² r¹ sy^s sa • 8 † W f^{1.13} lat sy^{s,p} • 9 † παντων εθνων D* sy^{p,h**} †; των εθνων κ* †; παντων C f¹ 1424. / 2211 l (sy^s) bo^{ms} • 10 † (9) εις θλιψιν κ

Ap 2,4 | 10,22!

| 4,23!

26,13· 8,4!

9; 25,32; 28,19!

15-25: Mc 13,14-23**L 21,20-24 · Dn 9,27:**

11,31; 12,11 | 1McC 1,54

· 2McC 8,17 Ez 42,13

Act 6,13 |

Ez 7,16 | 1McC 2,28 |

17s: L 17,31

IK 7,26,28

| Ap 7,14 · Dn 12,1

Theod · Joel 2,2

24,31; 22,14 2T 2,10

| 5 | J 2,18

11! · Dt 13,2-4 2Th 2,9s

Ap 13,13!

4s Dt 13,6· 22!

J 13,19! | **26-28:**

L 17,23s.37

2Bar 53,8-10; 74,1-4

3!

| Job 39,30 Ap 19,17s

Hab 1,8

μίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. **13** ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. **14** καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένη εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἔξει τὸ τέλος.

15 Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, **16** τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φεугέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, **17** ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **18** καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. **19** οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς ἠθλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

20 προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ σαββάτω. **21** ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη οἴα (οὐ γέγονεν) ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν (οὐδ' οὐ) μὴ γένηται. **22** καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβώθησονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι.

23 Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἰδοὺ ὧδε ὁ χριστός, ἢ ὧδε, μὴ πιστεύσητε· **24** ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται καὶ δώσουσιν σημεῖα (μεγάλα καὶ τέρατα) ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς.

25 * ἰδοὺ προεῖρηκα ὑμῖν. **26** ἐάν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστίν, μὴ ἐξέλθητε· ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε· **27** ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· **28** ὅπου ἐὰν ᾖ τὸ πτώμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἄετοί.

14 ^a 1424 g^l (l) r^l; Eus Cyr • **16** ^επι K K L W Z Γ f¹³ 33. 565. 579. 1241 pm | txt B D Δ Θ 094 f¹ 700. 892. 1424. / 2211 pm; Ir^{lat} • **17** ^ε καταβαινω K W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 1241 M | txt K* (καταβητω K?) B D L Z Θ 094. 33. 700. 892. 1424. / 2211 | f^p | τi D Θ f¹ 33. 1424. / 2211 latt; Ir^{lat} | το K* • **18** ^ε τα ματια W Γ Δ 579. 1241 pm f sy^h | txt K B D K L Z Θ 094 f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424. / 2211 pm lat co • **19** ^ε ἠθλαζομενας D • **20** ^ε σαββατου D L | σαββατων 094 e | εν σαββατω 579. 1424 pm • **21** ^ε ουκ εγενητο K D Θ 700; Ir | ^ε ουδε D W Δ 700. 1241. 1424 pm • **24** ^ε και τερατα μεγαλα 1241. 1424 bo^{ms} | p) και τερατα K W* ff¹ r¹ bo^{ms} | μεγαλα sy^p | ^ε πλανασθαι L Z Θ f¹ 33 | πλανηθησαι K D | txt B K W Γ Δ 0281^{vid} f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M c f ff¹ h sy • **27** ^ε φαινει D Θ f¹ 700 • **28** ^ε γαρ K W Γ Δ f¹³ 565. 579. 1241. 1424. / 2211 M c ff² q sy^h mae | txt K B D L Θ 0281 f¹ 33. 700. 892 lat sy^{s-p} sa bo; Ir^{lat}

246

VI

247

VI

248

II

249

II

250

VI

251

II

252

VI

253

II

254

VI

255

V

256

V

257

V

258
II **29** Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλιῖπιν τῶν ἡμερῶν ἐκεῖνων
ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται,
καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς,
καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἵ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.

30 καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου
(ἐν οὐρανῷ), καὶ ἴσως κίψονται ἅσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς
καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν
νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς·

259
II **31** καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος ἑ
μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ
τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων ἑ οὐρανῶν ἕως ἑ[τῶν]
ἄκρων αὐτῶν. **32** Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν
παραβολὴν· ὅταν ἦδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ
τὰ φύλλα ἐκφύη, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· **33** οὕτως
καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ἑ πάντα ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς
ἐστὶν ἐπὶ θύραις. **34** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ
γενεὰ αὕτη ἕως ἑ ἂν ἑ πάντα ταῦτα ἑ γένηται. **35** Ὁ
οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἑ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ
παρέλθωσιν·

58
260
VI **36** Περί δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν,
οὐδὲ οἱ ἀγγελοὶ τῶν οὐρανῶν ἑ οὐδὲ ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ
πατήρ ἑ μόνος.

29-31: Mc 13,24-27
L 21,25-27
Is 13,10 Ap 6,12s! Joel
2,10; 3,4; 4,15 *Ez 32,7*

Is 34,4
Hgg 2,6.21 H 12,26s
2P 3,10

Zch 12,10.12.14 Ap 1,7
10,23; 26,64p
Dn 7,13 16,27!

13,41! · *1K 15,52! Ap*
8,2! *Is 27,13*
Zch 2,10 Ap 7,1 · 22!

Dt 30,4

32-36: Mc 13,28-32
L 21,29-33

Jc 5,9!

11,16!

5,18! *Is 40,8*

Act 1,7 1Th 5,1s Zch
14,7

29 ἑ p) εκ & D 0281 • **30** ἑ εν τω ουρανω K W Γ Δ f^{1.13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424.
/ 2211 M | του εν ουρανοις D | txt & B L Θ 700 | ἑ κοψονται τοτε D Θ f^{1.13} 700. 892.
/ 2211 a | κοψονται &* e mae; Cyp • **31** ἑ φωνης B K Γ f¹³ 33. 565. 579. 892c M sa
sy^{hmg} | και φωνης D 1241 lat | txt & L W Δ Θ f¹ 700. 892*. 1424. / 2211 (e) sy^{s-p,h} mae
bo; Eus | ἑ των Θ f¹³ 700 | ὁ & D K L W Γ Δ 565. 579. 1241. 1424. / 2211 M | txt B Θ
f^{1.13} 33. 700. 892 | ἑ p) αρχομενων δε τουτων γινεσθαι αναβλεψατε και επαρατε
τας κεφαλαις υμων διοτι εγγιζει η απολυτρωσις υμων D it • **33** ἑ & D K W Γ Θ 0281
f^{1.13} 33. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 pm lat sy^{s-p} | txt B L Δ Θ 565. 579 pm e q sy^h
• **34** ὁ & K W Γ Δ 0281. 565. 579. 1241. / 2211 M | txt B D L Θ f^{1.13} 33. 700. 892. 1424
latt | ὁ & 1241 | ἑ ταυτα παντα D L Θ f¹³ / 2211 it sy^{s-p} | παντα 1424 aur b f ff¹ vg^{mss}
• **35** ὁ &* | ἑ παρελευσονται &^{2a} K W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 1241. 1424. / 2211 M
lat | txt &^{2b} B D L 33. 892 e; Ir^{lat} vid • **36** ὁ &^{2a} K L W Γ Δ f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1241.
1424 M g¹ l vg sy co; Hier^{mss} | txt &^{*.2b} B D Θ f¹³ / 2211 it vg^{mss}; Ir^{lat} Hier^{mss} | ἑ μου K
W Γ 579. 1241 pm f

37-41: L17,26s.30.34s
Gn 6,11-13 Is 54,9·3!

2P2,5; 3,6

Gn 7,7

3!

42: 25,13 Mc13,33.35
Mc13,37! L21,36

43-51: L12,39s.42-46

1Th 5,2!

42!

25,21.23·7,24!

Gn 39,4s

Ps 104,27; 145,15 |

37 Ὡσπερ γὰρ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 38 Ὡς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις [ἐκείναις] ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ ἰγαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσηλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, 39 καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἦλθεν ὁ κατακλυσμός καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται ὁ [καὶ] ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 40 Τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται καὶ εἷς ἀφίεται· 41 δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλῳ, μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται.

42 Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποῖα ἡμέρα ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται. 43 Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα φυλακῆ ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, ἐργηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἶασεν διουρυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. 44 διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἢ οὐ δοκεῖτε ὥρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

45 Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος ὃν κατέστησεν ὁ κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ τοῦ δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ; 46 μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἔλθων ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει οὕτως ποιοῦντα.

261

V

262

V

263

VI

264

II

265

V

266

V

37 Ἦ δε K L W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M lat sy^{p,h} | - 565 bo^{ms} | txt B D 067 aur e r^l vg^{ms} sy^{s,hmg} co | τ (39) καὶ D K W Δ Θ 067 f^{1.13} 565. 579. 1241. 1424. / 2211 M lat sy^h | txt N B L Γ 33. 700. 892 it vg^{ms} sy^{s,p} co • 38 Ὡσπερ D K W Γ Δ Θ 067 f^{1.13} 565. 579. 700. 892c. 1241. 1424. / 2211 M | txt N B L 33. 892* | Ἔ του Νῶε 1424; Chr | - N K L W Γ Δ Θ 067 f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. / 2211 M lat mae bo | txt B D 579 it sa sy^h | ἰγαμισκοντες B | εκγαμισκοντες W 1424 | εκγαμιζοντες K L Γ Δ Θ 067 f¹ 565. 579. 700. / 2211 M | εγγαμιζοντες f¹³ 892. 1241 | txt N D 33 • 39 ° (37) B D 892. / 2211 it vg^{ms} sy^{s,p} co | txt N K L W Γ Δ Θ 067 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 M lat sy^h • 40 Ἔ N* B 892 aur h l r^l | txt N* D K L W Γ Δ Θ 067 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 2211 M lat • 41 Ἰ μιλωνι D Θ 0281 f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 pm | txt N B K L W Γ Δ 067. 33. 579 pm | τ p) δυο επι κληνης μιας εις παραλαμβανεται και εις αφιεται D f¹³ it vg^s • 42 Ὡρα K L Γ 0281. 565. 579. 700. 1241 M lat sy^{s,p} sa^{ms} bo^p • 43 Ἰ διουρυγηναι B K W Γ (Δ) Θ 0281 f^{1.13} 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 M | txt N D L 067. 33. 892 • 45 Ἰ αυτου K W Γ Δ Θ f¹³ 565^{vid}. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M lat sy | txt N B D L 067. 0204. 0281 f¹ 33 it; Ir^{lat} | Ἰ οικιας N 0281. 565. 579. 892 q | p) θεραπειας D K Γ f¹ 700. 1424 M e sy^s | txt B L W Δ Θ 067. 0204 f¹³ 33. 1241. / 844. / 2211) lat sy^{p,h} • 46 Ἔ K W Γ Δ 565. 579. 700. 1241. 1424 M f q | txt N B C D L Θ 067. 0204. 0281 f^{1.13} 33. 892. / 844. / 2211 lat; Ir^{lat}

267 V	<p>47 ἄμην λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. 48 ἔάν δὲ εἶπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ὅ ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· χρονίζει ἴμου ὁ κύριος, 49 καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνη μετὰ τῶν μεθυόντων, 50 ἤξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἧ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἧ οὐ γινώσκει, 51 καὶ διχοτομήσει αὐτόν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.</p>	<p>25,21.23 Ps 105,21 25,5 2P 3,4 18,28 · L 21,34! 42! Sus 55,59 6,2! · 8,12!</p>
59 268 X	<p>25 Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἴσαν αὐτῶν ἐξῆλθον εἰς ἴπάντησιν (τοῦ νυμφίου). 2 πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν μωραὶ καὶ πέντε φρόνιμοι. 3 αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἴσαν αὐτῶν οὐκ ἔλαβον μεθ' αὐτῶν ἔλαιον. 4 αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγεῖοις μετὰ τῶν λαμπάδων ἴσαν αὐτῶν. 5 χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. 6 μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· ἰδοὺ ὁ νυμφίος, ἔξέρχεσθε εἰς ἴπάντησιν [αὐτοῦ]. 7 τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας ἴσαν αὐτῶν. 8 αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονιμίαις εἶπαν· δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. 9 ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρο-</p>	<p>13,24! L 12,35s 8,34 J 12,13 7,26 · 7,24! 7,24! 24,48!p Mc 13,36 1Th 5,6s Mc 13,35 1Th 4,17 Prv 13,9 Job 18,5 </p>

48 ° N* Γ Θ 0204 sy^s sa mae | 'ο κυριος μου ελθειν (ερχεσθαι f¹) K W Γ Δ f¹⁻¹³ 565. 1241. / 844. / 2211 M latt mae bo^{mss} † μου ο κυριος ελθειν C D L Θ 067. 0281. 579. 1424 † txt N B 33. 700. 892 sa bo

¶ **25,1** † αυτων N C K W Γ Δ 067 f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M † - 0249 † txt B D L Θ | † απαντησιν D K L W Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 M † † txt N B C Z f¹ 892 | † τω νυμφιω C † των νυμφων 892* † του νυμφιου και της νυμφης D Θ f¹ latt sy^{s-p-h}** mae † txt N B K L W Z Γ Δ 0249 f¹³ 33. 565. 579. 700. 892^c. 1241. 1424. / 844. / 2211 M • **3** † εαυτων Z f¹ † - N L Θ 700 lat † txt B C D K W Γ Δ 0249 f¹³ 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M it vg^{mss} | † (4) εν τοις αγγειοις αυτων D (ff¹) • **4** † αυτων C K W (Γ) Δ 0249 f¹³ 565. 579. 1241. 1424 M lat sy^h † txt N B D L Z Θ f¹ 700. 892^{vid}. / 844. / 2211 aur h q r¹ sy^{s-p} | † αυτων D K L W Γ (cf¹) Δ Θ 0249* f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. / 844. / 2211 M † - C Z^{vid} 1424 lat † txt N B 0249^c • **6** † εγειρεσθε Θ f¹ b^c ff² (bo) | † απαντησιν N B 700 † υπαντησιν (+ αυτου Θ) Z Θ † συναντησιν αυτω C † txt A D K L W Γ Δ 0249 f¹⁻¹³ 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M • **7** † αυτων C D K W Γ Δ Θ 0249 f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 M † † txt N A B L Z 892

νιμοὶ λέγουσαι· μήποτε (οὐ μὴ) ἀρκέση ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. **10** ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἦλθεν ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσηλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. **11** ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι· κύριε κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. **12** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. **13** Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν[†].

22,4 Ap 19,7

L 13,25

7,23p

24,42!

14-30: L19,12-27

14: Mc 13,34

R 12,3,6

14 Ὡσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, **15** καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστω κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν[†]. εὐθέως **16** πορευθεὶς[†] ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν ἠργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἔκέρδησεν ἄλλα πέντε[†]. **17** ὡσαύτως ὁ τὰ δύο ἔκέρδησεν ἄλλα δύο. **18** ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν ἀπελθὼν ἄρτυξεν γῆν καὶ ἔκρυσεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. **19** Μετὰ δὲ πολὺν χρόνον ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν. **20** καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων· κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἔκέρδησα. **21** ἔφη

18,23 L 16,2

60

269

11

270

V

9 ὄουκ ἧ A L Z (Θ) 0249^f 13 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 pm † | txt B C D K W Δ f¹ 892 pm • **13**[†] (24,44) εν η ο υιοσ του ανθρωπου ερχεται C³ K Γ f¹³ 579. 700. 1241. 1424^c ℣ vg^{ms} • **15/16** ευθεως πορευθεισ δε κ² A C D K L W Γ Δ f¹³ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ aur l vg sy^{p,h} † | ευθεως δε πορευθεισ Θ f¹ 700 it sa mae † | txt (sed sine interp.) ἧ* B b g¹ † | εποιησεν ἧ* A^c K W Γ Δ 565. 579. 700. 1241 ℣ q sy^h † | txt κ² A* B C D L Θ f^{1,13} 33. 892. 1424. / 844. / 2211 lat sy^{p,hmg} sa † | ταλαντα ἧ A C D K W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ f q sy^h † | txt B L Θ 33. 892 lat sy^p co • **17**[†] και κ² B C³ D K W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ it vg^{cl} sy^{s,p} sa^{ms} mae bo^{pl} † | δε και A h r¹ sy^h bo^{pl} † | txt ἧ* C* L Θ 33 aur b vg^{sl,ww} sa^{ms} bo^{ms} † | εκερδησεν και αυτος A C³ K W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. / 844. / 2211 ℣ h sy^h † | και αυτος εκερδησεν D † | txt ἧ B C* L 33. 892. 1424 lat sy^{s,p} co • **18**[†] εν (-C² 579) τη γη A C² D K W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ lat † | την γην C* 700 † | txt ἧ B L 33 † | ε απεκρυσεν K W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 1241. 1424 ℣ † | txt ἧ A B C D L 33. 700. 892. / 844. / 2211 • **20**[†] ετεκερδησα D Θ 700 lat † | εκερδησα επ (εν 892^c. 1424) αυτοις A C K W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 892^c. 1241. 1424. / 844. / (2211) ℣ sy^{p,h} † | txt ἧ B L 33. 892* ff¹ g¹ r¹ co

Ἦ ἀὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, Ἐπὶ ὀλίγα ἤς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. **22** Προσελθὼν Ὁ[δὲ] καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα Ἦ εἶπεν· κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδω-

23; 24,45-47p
L16,10

κας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα Ἦ ἐκέρδησα. **23** Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, Ἐπὶ ὀλίγα ἤς πιστός¹, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. **24** Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφῶς εἶπεν· κύριε, ἔγνω Ὁσε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων

21!

Ἦ ὅθεν οὐ διεσκόρπισας, **25** καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῆ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν. **26** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, ἦδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα;

J4,37

27 Ἔδει Ἦσε οὖν² βαλεῖν Ἦ τὰ ἀργύρια¹ μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἔμὸν σὺν τόκῳ. **28** ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ Ἦδέκα τάλαντα· **29** Τῷ γὰρ ἔχοντι Ὁπαντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται, τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος καὶ ὁ Ἦχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **30** καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

29; 13,12 Mc4,25
L8,18

31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ Ἦ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ

| L17,10
8,12!

16,27! Dn7,13s
13,41! Jd14 Dt33,2 Ⓞ
Zch14,5 1Hen1,9-
19,28!

271
11

272
V

61
273
X

21 Ἦ δε A W Δ f^{1,13} 565. 579. 1424. / 844. / 2211 pm sy^h bo | txt ϖ³⁵ ⑆ B C D K L Γ Θ 33. 700. 892. 1241 pm lat sy^p sa mae | Ἦπει επ D lat co; Ir^{lat} • **22** ° ⑆* B sa | txt ⑆² A C D K L W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M̄ lat sy^h mae bo | Ἦ λαβων ⑆ D K Γ 565. 579. 700. 1424. / 844. / 2211 M̄ latt sa^{mss} | txt ϖ³⁵ A B C L W Δ Θ f^{1,13} 33. 892. 1241 sy^{p,h} sa^{mss} | Ἦεπεκερδησα D Θ f vg^{mss} | εκερδησα επ (εν 1424) αυτοις A C K W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 892^c. 1241. 1424. / 844. / 2211 M̄ sy^{p,h} | txt ϖ³⁵ ⑆ B L 33. 700. 892* lat co • **23** Ἦπει επ D latt co; Ir^{lat} | Ἦ B h r¹; Ir^{lat} • **24** ° D Θ lat sa mae | Ἦ οπου D W lat sa • **27** Ἦ A D K W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 1241. 1424 M̄ latt | txt ⑆ B C L Θ 33. 700. 892. / 844. / 2211 | (p) το αργυριον ⑆² A C D K L Γ Δ f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M̄ sy^h sa^{mss} mae bo; Cl | txt ⑆* B W Θ 700 sa^{mss} • **28** Ἦ πεντε D • **29** ° D W sy^p | Ἦ δοκει εχειν L Δ 33. 892. 1241 lat sy^h mae; CyrJ | Ἦ ταυτα λεγων εφωνει ο εχων ωτα ακουειν ακουετω C³ (892^{ms}), 1424^{ms}; p. vs 30 (Γ) f¹³ • **31** Ἦ τ αγιοι A K W Γ Δ f¹³ 579. 700. 892. 1241. 1424 M̄ f sy^{p,h} bo^{pt} | txt ⑆ B D L Θ f¹ 33. 565. / 844. / 2211 lat sa mae bo^{pt}; Or Eus Cyr

24,14! · 13,49 θρόνου δόξης αὐτοῦ· **32** καὶ Ἰ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφορίσει αὐτούς ἀπ' ἀλλήλων, ὡσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, **33** καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν Ὁ αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων ^Τ. **34** Τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. **35** ἐπέειπασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με, **36** γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθατε πρὸς με. **37** τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; **38** πότε δέ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; **39** πότε δέ σε εἶδομεν Ἰ ἀσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρὸς σε; **40** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων ^Μ τῶν ἀδελφῶν μου ἡ τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. **41** Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· πορευέσθε ἀπ' ἐμοῦ Ὁ [οἱ] κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον (τὸ ἡτοιμασμένον) τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. **42** ἐπέειπασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ^Τ ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, **43** ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με, ^Τ γυμνὸς ^Τ καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. **44** τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; **45** τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε.

32 Ἰ συναχθησεται A W Γ Δ *f*¹ 579. 700. 892. 1241. 1424 *pm*; Eus • **33** °κ A 579; Eus | ^Τ αυτου κ (vg^{ms}) • **39** Ἰ ασθενη κ A K L W Γ Δ 067 *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ^Μ | *txt* B D Θ 0281; Cl • **40** ° (45) B* 0128*. 1424 ff¹ ff²; Cl^{pt} Eus GrNy • **41** ° κ B L 0128. 0281. 33 | *txt* A D K W Γ Δ Θ 067^{vid} *f*^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ^Μ | ὁ ητοιμασεν ο πατηρ μου D *f*¹ it sy^{hmg} mae; I^{rat} Cyp | *txt* ^ϕ⁴⁵ κ A B K L W Γ Δ Θ 067. 0128 *f*¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ^Μ lat sy sa bo; Eus Did • **42** ^Τ και ^ϕ⁴⁵vid B* L • **43** ^Τ και ^ϕ⁴⁵ Θ | ^Τ ημην ^ϕ⁴⁵ h vg^{mss}

46 καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς ἱκόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. J 5,29! 7,14; 18,8s; 19,16s.29

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς Παυτοῦ·
²⁷⁴ **2** οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι.
²⁷⁵ **3** Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς [†] καὶ οἱ πρεσβύτεροι Παυτοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα **4** καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλω κρατήσωσιν καὶ ἀποκτείνωσιν· **5** ἔλεγον δέ· μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.
⁶² **6** Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, **7** προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα ἀλαβαστρον μύρου ¹ βαρυτίμου καὶ κατέχευεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. **8** ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἠγανάκτησαν λέγοντες· εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὐτῆ; **9** ἐδύνατο γὰρ τοῦτο [†] πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι [†] πτωχοῖς. **10** Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν ἠργάσατο εἰς ἐμέ· **11** πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε· **12** βαλοῦσα γὰρ αὐτὴ τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. **13** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὐτὴ εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. 7,28! · Dt 31,1 ⑧ 2-5: Mc 14,1s L 22,1s 20,19! 21,23! 58.69 · 57 L 3,2! J 11,49! J 11,53 6-13: Mc 14,3-9 J 12,1-8 | L 7,37s 22,18! · L 11,7! Dt 15,11 · 9,15 24,14! 1Hen 103,4

46[†](41) ignem it

¶ 26,1/2 [□]D • **3** [†]καὶ οἱ (-Δ) γραμματεῖς K Γ Δ 579. 1241 [℣] it sy^{p-h} † καὶ οἱ Φαρισαῖοι W † t^{xt} ^ϕ45 ^κ A B D L Θ 0293 f^{1.13} 33^{vid}. 565. 700. 892. 1424 lat sy^s co | [□]B* | ἱ Καϊάφα D it vg^{cl} sa mae • **7** [†]αλαβαστρον μυρου εχουσα A K W Γ Δ f¹ 565. 579. 1241. 1424 [℣] † αλαβαστρον εχουσα μυρου ^ϕ45 † t^{xt} ^κ B D L Θ 0293 f¹³ 33. 700. 892. / 844 latt | ἱ p/ πολυτιμου ^κ A D L Θ 33. 565. 892. 1424 sy^{p-hms} † t^{xt} B K W Γ Δ 0293 f^{1.13} 579. 700. 1241. / 844 [℣] sy^{s-h} | ἱ την κεφαλην ^ϕ45 A K L W Γ Δ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844 [℣] † t^{xt} ^κ B D Θ 0293 f^{1.13} 700 • **8** [†]αυτου A K W Γ Δ f¹ 565. 579. 1241. 1424 [℣] c f g sy sa^{ms} † t^{xt} ^ϕ45^{vid.64vid} ^κ B D L Θ 0293 f¹³ 33. 700. 892. / 844 lat co • **9** [†]p/ το μυρον K Γ f¹³ 33. 579. 700. 1241. 1424. / 844 pm c q | ἱ p/ τοις A D K W Γ Δ 700. 1241. 1424 pm † t^{xt} ^κ B L Θ 0293 f^{1.13} 33. 565. 579. 892. / 844 pm

14-16: Mc 14,10s
L22,3-6 · 10,4!

27,3.9 Zch 11,12 | Ex
21,32

17-19: Mc 14,12-16
L22,7-13 · Ex 12,14-20

21,2s

21,6!

20-25: Mc 14,17-21
L22,14,21-23
J13,21-26

18,7p

1 Hen 38,2

64!
26-29: Mc 14,22-25
L22,19s.18 1K 11,23-25
14,19p; 15,36p

14 Τότε πορευθεῖς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰού- 278
δας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς 15 εἶπεν· τί θέ- II
λετέ μοι δοῦναι; κἀγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν¹; οἱ δὲ
ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἄργύρια. 16 καὶ ἀπὸ τότε ἐζή-
τει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῶ¹.

17 Τῇ δὲ πρώτη τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ 63
Ἰησοῦ λέγοντες· ποῦ θέλεις ετοίμασώμεν σοι φαγεῖν τὸ
πάσχα; 18 ὁ δὲ εἶπεν· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν
δεῖνα καὶ εἶπατε αὐτῷ· ὁ διδάσκαλος λέγει· ὁ καιρὸς
μου ἐγγύς ἐστιν, πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν
μαθητῶν μου. 19 καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

20 Ὁψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα¹. 279
21 καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς IV
ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. 22 καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρ-
ξαντο λέγειν αὐτῷ ἑἷς ἕκαστος· μήτι ἐγὼ εἰμι, κύριε; 280
23 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ ἐμβάψας ἑμεῖ ἐμοῦ τὴν χει- II
ρα ἐν τῷ τρυβλίῳ² οὗτός με παραδώσει. 24 ὁ μὲν υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ
τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδί- 281
δοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖ- VI
νος. 25 ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν εἶπεν· 283
μήτι ἐγὼ εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῷ¹· σὺ εἶπας. X

26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν² λαβὼν ὁ Ἰησοῦς¹ ἄρτον καὶ 64
284
I

14 Ἰσκαριώτης D Θ^cvid lat • 15 και ειπεν αυτοις D latt (sa^{ms} bo) | [; ; et .] |
Ἰσταπρας D a b q r¹; Eus^{pl} | σταπρας αργυριου f¹ h • 16 τ αυτοις D Θ 892 it sa^{ms}
mae bo; Eus • 18 ὁ α • 20 τ μαθητων κ A L W Δ Θ 33. 892. 1241. 1424. / 844 pm lat
sy^h sa^{ms} mae bo | μαθητων αυτου 0281 it vg^{cl} sy^p | txt p^{37vid.45vid} B D K Γ f^{1.13} 565. 579.
700. / 2211 pm (sy^s) sa^{ms}; Eus • 21 ο p^{37.45} • 22 ο p^{37vid.45} D Θ f¹³ 700. 1424. / 2211 latt
sy^s mae bo; Eus | ἑεις εκαστος αυτων p^{45vid} D Θ f¹³ | εκαστος αυτων A K W Γ Δ f¹
565. 579. 700. 1241. / 844. / 2211 M sy^h; Eus | - p^{64vid} 1424 | txt κ B C L Z 0281. 33. 892
sa • 23 ἴ 3 4 1 2 5-7 p^{37.45} (D) Θ 700. / 2211 sy^h | / 2 5-7 3 4 C K W Γ Δ f^{1.13} 565. 1241
M | 6 7 1-4 579 | txt p^{64vid} κ A B L Z 0281. 33. 892. 1424. / 844 lat; Cyr
• 25 τ ο Ιησους p⁴⁵ κ 13 it vg^{ms} sy^p • 26 ἴ D Θ f¹³ / 2211 it | τ τον A K W Γ Δ 0160^{vid}
f¹³ 565. 1241 M | txt p⁴⁵ κ B C D L Z Θ f¹ 33. 579. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 co | (p)
καὶ ευχαριστησας A K W Γ Δ f^{1.13} 565. 579. 1241. / 844 pm sy^h | - 1424 | txt p⁴⁵ κ B C
D L Z Θ 0160. 0281. 0298^{vid}. 33. 700. 892. / 2211 pm sy^s.p.hms co; (Or)

285 II εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ῥοὺς τοῖς μαθηταῖς ἔειπεν· λά-
 βετε φάγετε, τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμά μου. **27** καὶ λαβὼν ὁ
 ποτήριον ὁ καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· πίετε
 ἐξ αὐτοῦ πάντες, **28** τοῦτο γάρ ἐστὶν τὸ αἷμά μου ὁ τῆς ἁ
 διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἄφεςιν ἁμαρ-
 τιῶν. **29** λέγω δὲ ὑμῖν, ὁ οὐ μὴ πῖω ἂν ἄρτι ἐκ τού-
 του τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης
 286 VI ὅταν αὐτὸ ῥίνω ῥμεθ ῥμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
 πατρὸς μου. **30** Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος
 τῶν ἐλαιῶν.

287 IV **31** Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πάντες ὑμεῖς σκανδα-
 288 VI λισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, * γέγραπται γάρ·
 πατάξω τὸν ποιμένα,

καὶ ῥδιασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς.

32 μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναι με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλι-
 289 I λαίαν. **33** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν ὁ αὐτῶ· εἰ πάντες
 σκανδαλισθήσονται (ἐν σοί, ἐγὼ) οὐδέποτε σκανδαλισθή-
 σομαι. **34** ἔφη αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ ἐν
 ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν (ἀλέκτορα φωνῆσαι) ῥτρὶς ἀπαρνήση
 290 VI με. **35** λέγει αὐτῶ ὁ Πέτρος· κᾶν δέη με σὺν σοὶ
 ἀποθανεῖν, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως ῥκαὶ πάντες οἱ
 μαθηταὶ εἶπαν.

Ex 24,8 Zch 9,11 Jr
 31,31 H 9,20
 Is 53,12 Jr 31,34 E 1,71

23,39!

L 22,29s 1 Hen 62,14

30: Mc 14,26 L 22,39
 J 18,1a · Ps 113-118

31-35: Mc 14,27-31
 L 22,33s J 13,36-38
 11,6!

Zch 13,7

56 J 16,32

28,7!

11,6!

70.72.74s

26 ῥεδιδου τοις μαθηταις και (- κ*) κ* A C K W Γ Δ 565. 579. 1241 M | διδους τοις
 μαθηταις / 844 | δους τοις μαθηταις αυτου 0298. 1424 | txt ϐ37.45vid κ1 B D L Z Θ
 0160. 0281 f1.13 33. 700. 892. / 2211 · **27** ῥ το ϐ45 A C D K Γ f13 565. 1241 pm | txt κ B
 L W Z Δ Θ 0281. 0298 f1 33. 579. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 pm co; Or | ὁ ϐ C L Z Δ
 f1 33. 892; Or · **28** ῥ το A C K W Γ Δ f1.13 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M
 syh | txt ϐ37 κ B D L Z Θ 33. / 2211 | ῥ ϐ) καινης A C D K W Γ Δ f1.13 565. 579. 700.
 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M latt sy sa bo; Ir-lat | txt ϐ37.45vid κ B L Z Θ 0298vid. 33 mae
 bo^{ms}; Ir^{arm} · **29** ῥ ϐ) οτι A C K L W Γ Δ 565. 579. 700. 892c. 1241. 1424. / 844 M f ff2 r1
 vg^{ms} | txt ϐ45 κ B D Z Θ 0281 f1.13 33. 892*. / 2211; Ir-lat | ῥ τουτου ϐ37* κ* C L | του Δ
 892. 1424 sy^s sa^{ms} mae bo; Ir-lat | ῥ πω ϐ37 D Θ 565. / 2211; Ir-lat Epiph | ῥ C L Z f1 33.
 / 844; Ir^{arm} · **31** ῥ διασκορπισθησεται ϐ37.45 D K W Γ Δ Θ f1 565. 579. 1424 pm | txt
 ϐ53 κ A B C L 067. 0281 f1.13 33. 700. 892. 1241 pm · **33** ὁ ϐ37 700. 1424 b c ff2 sy^s
 sa^{ms} | ῥ εν σοι εγω δε C3 K Γ 33. 565. 700. 1241 pm h sa^{ms} mae bo | εγω εν σοι ϐ53
 · **34** ῥ και ϐ37 | ὁ ϐ37 D | ῥ (+ ῥ η L) αλεκτοροφωνιας ϐ37vid.45 L f1 (a) | ῥ απαρνηση με
 τρις A | τρις με απαρνηση κ* 33 | τρις απαρνησει με ϐ53 B C Θ 565. 579. 892. 1424 |
 txt κ2 D K L W Γ Δ Θ 0160vid f1.13 700. 1241 M · **35** ῥ δε 69 sa^{ms} bo^{pt} | δε και A K
 W Γ Δ Θ 0160vid f1.13 565. 579. 892. 1241. 1424 M q sa^{ms} bo^{pt} | txt κ B C D L 067vid.
 0281. 33. 700 lat sy mae bo^{ms}

36-46: Mc 14,32-42
L 22,40-46 J 18,1b

17,1p·4,21!

Ps 22,15; 31,10 H 5,7s |

Ps 42,6.12; 43,5 Jon
4,9 © Sir 37,2 J 12,27

20,22p Is 51,17.22 Jr
25,15; 49,12 Ps 75,9
J 18,11·J 6,38!; 12,27s

25,5

| 1P 5,8!·L 21,36 Kol
4,2 1P 4,7 E 6,18·6,13

6,10 Act 21,14

L 9,32

2K 12,8

36 Τότε ἔρχεται ἴμετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς² εἰς χωρίον λε-
γόμενον Γεθσημανί * καὶ λέγει 'τοῖς μαθηταῖς': καθίσατε
ἄντου ἕως [οὐ] ἀπελθῶν ἕκει προσεύξομαι'. 37 καὶ πα-
ραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξα-
το λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. 38 τότε λέγει αὐτοῖς: *περί-
λυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου* ἕως θανάτου· μέναιτε ^τ ὧδε καὶ
γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. 39 Καὶ ἄπροελθῶν μικρὸν ἔπε-
σεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων· πά-
τερ Ὁμοι, εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθάτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ πο-
τήριον τοῦτο· * πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σύ. ^τ
40 καὶ ἔρχεται πρὸς 'τοὺς μαθητάς' καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς
καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· οὕτως οὐκ ἰσχύσατε
μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ; 41 γρηγορεῖτε καὶ
προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν
πνεῦμα πρόθυμον ἢ δὲ σὰρξ ἀσθενής. 42 Πάλιν ἐκ
δευτέρου ἀπελθῶν προσηύξατο ὀλέγων· πάτερ Ὁμοι, εἰ
οὐ δύναται ἄντου παρελθεῖν ^τ ἐάν μὴ αὐτὸ πῖω, γεννη-
θήτω τὸ θέλημά σου. 43 καὶ ἐλθῶν 'πάλιν εὔρεν αὐτούς'
καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι.
44 Καὶ ἀφείξ αὐτούς: 'πάλιν' ἀπελθῶν προσηύξατο ὁ ἐκ

291
I
292
VI

293
IV

294
I

295
I
296
II

297
IV
298
VI

36^f D W Θ (I 844) lat | 'p) αὐτοῖς Θ f¹³ / 844 | τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Ἄ A C D W f¹
1424 lat sy^{s,p} sa^{mss} mae bo | txt B K L Γ Δ 067. 0281. 33. 565. 579. 700. 892. 1241 M
vg^{mss} sy^h sa^{mss} | Γ ὧδε 33. 700 | - ἄ C* | F αν D K L W Δ Θ f^{1,13} 565 | - ἄ C 0281. 33.
700. 892. 1424. / 844 | ου αν ϕ^{53vid} A | txt B Γ 067. 579. 1241 M | ' προσεῦξομαι ἐκει
A C K W Δ 067 f¹ 579. / 844 pm | προσεῦξομαι ἐκει Γ 1241. 1424 pm | ἐκει προσ-
εῦξομαι (εὐξομαι 700) D Θ f¹³ 700 | προσεῦξομαι 565 sy^{s,p} | txt ϕ^{53vid} Ἄ B L 0281. 33.
892 • 38^t δε ϕ^{37vid} • 39^f προσελθῶν ϕ⁵³ Ἄ A C D K L W Γ Δ Θ 067 f^{1,13} 33. 565. 579.
700. 1241. 1424*. / 844 M sy^h | txt ϕ³⁷ B 892. 1424^c lat co | ρ) ϕ^{53*} L Δ f¹ 892 a
vg^{ww} | T p) hic add. L 22,43-44 C^mg f¹³ • 40 ' αὐτοὺς D^c | τοὺς μαθητάς αὐτοῦ D* it
vg^{cl} sy^{s,p} bo • 42° B g¹ | οἱ ϕ³⁷ a c h^c | Γ τουτο το ποτηριον K Γ (Δ*) Θ 579. 700. 892.
1241. 1424. / 844 M lat sy^{s,p} mae bo | το ποτηριον τουτο D f¹³ g¹ | txt ϕ³⁷ Ἄ A B C L W
Δ^c 067 f¹ 33. 565 b ff² q sy^h sa^{mss} | T απ εμου A C K W Γ Δ 067 f¹³ 565. 579. 1241 M f
ff² q vg^{mss} sy^h | txt ϕ^{37vid} Ἄ B D L Θ f¹ 33^{vid}. 700. 892. 1424. / 844 lat sy^{s,p}
• 43^f ευρεν αὐτοὺς παλιν A K W Δ 565. 1241. 1424 sy^h | ευρισκει αὐτοὺς παλιν 579
M | παλιν ευρισκει αὐτοὺς Γ | txt ϕ^{37vid} Ἄ B C D L Θ 067 f^{1,13} 33. 700. 892. / 844 (lat)
sy^{s,p,hmg} sa^{mss} mae bo^{pl} • 44 [·, et^{·1} - vel[·] - et^{·1}·,] | ἀπελθῶν παλιν προσηύξατο Γ
579. 1424 pm f r¹ sy^p | ἀπελθῶν προσηύξατο παλιν A K W Δ 565. 1241 pm q sy^h |
ἀπελθῶν προσηύξατο ϕ^{37vid} Θ f^{1,13} 700. / 844 a sy^s | txt Ἄ B C D L 067. 33. 892 lat sa
bo | ρ ϕ³⁷ A D K f¹ 565. 1424 it

²⁹⁹_{IV} τρίτου ἃ τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν¹² Ὁπάλιν¹³. **45** τότε ἔρχεται
 πρὸς τοὺς μαθητὰς ὧ καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεῦθε Ὁ[τὸ]
 λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἴδου ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν.
46 ἐγείρεσθε ἄγωμεν· ἴδου ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με. J12,23!
⁶⁵₃₀₀ **47** Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἴδου Ἰούδας εἰς τῶν δώδε-
 κα ἦλθεν καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ
 ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. J14,31
³⁰¹_{II} **48** ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων·
 ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν, κρατήσατε αὐτόν. **49** καὶ εὐ-
 θέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν ὧ· Χαίρε, ῥαββί, καὶ
 κατεφίλησεν αὐτόν. **50** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἔταῖρε,
 ἐφ' ὃ πάρει¹. τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας
 ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. **51** Καὶ ἴδου εἰς
 τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν τὴν μά-
 χαιραν αὐτοῦ καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως
 ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. **52** τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
 ἀπόστρεψον ἃ τὴν μάχαιράν σου ἃ εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· 2Sm20,9
³⁰²_I πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ ὧ ἀπολοῦν-
 ται. **53** ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι παρακαλέσαι τὸν πατέρα
 μου, καὶ παραστήσει μοι ὧ ἄρτι ὧ πλειῶν ὧ δώδεκα ὧ λεγιῶ-
 νας ἀγγέλων¹; **54** πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι
 οὕτως δεῖ γενέσθαι; 27,29; 28,9
³⁰³_X **55** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ
 Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μα-
| 20,13!
J18,12
Gn9,6
17,25!
Ps91,11s
24,6!

44 [12. et 13 -] | ° A C D K W Γ Δ 067 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ lat
 sy^{p-h} sa mae | txt ϕ³⁷ ⲛ B L Θ (sy^s) bo • **45** ὧ αὐτου D W Γ 579 ℳ lat sy^{s-p} bo | ° B C L
 W 892. 1241 | txt ϕ³⁷ ⲛ A D K Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 1424. / 844 ℳ | [·:·] ἴδου γαρ
 ηγγικεν B sy^s sa^{mss} | ηγγικεν γαρ Θ f¹ mae • **49/50** ὧ αὐτω ϕ³⁷ C sy^s sa^{mss} mae bo;
 Eus | ρϕ³⁷ | ὧ 2-4 / D it sy^{s-p} | [·:·] • **52** ὧ σου την μαχαιραν A C W Γ Δ 579 ℳ | την
 μαχαιραν K Θ 33. 565. 700. 1241 sy^{s-p} bo | txt ⲛ B D L 0281^{vid} f^{1.13} 892. 1424. / 844 |
 ὧ ἀποθανουνται K W Γ Δ f¹³ 565. 579. 1241 pm sy^{p-h} mae? | txt ϕ³⁷ ⲛ A B C D L Θ 0281
 f¹ 33. 700. 892. 1424. / 844 pm sy^s sa bo; Cyr • **53** ὧ ωδε ⲛ* Θ f¹ (/ 844) (bo) | ὧ p.
 δυναμαι A C D K W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. 1241. 1424 ℳ it | - 579 f sy^s | txt ⲛ B L 0281.
 33. 892. / 844 lat sy^p sa bo | ὧ πλειους ⲛ² A C K L W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892.
 1241. / 844 ℳ | πλειον 1424 | txt ⲛ* B D | ὧ ἡ A C K W Γ Δ f^{1.13} 33. 565. 579. 892.
 1241. 1424. / 844 ℳ lat | txt ⲛ B D L Θ 700 b | ὧ λεγιωνων (vel λεγεωνων) αγγελων
 ⲛ*.2 A C L Θ f¹³ 33. 700. / 844; Did | λεγεωνων αγγελου ⲛ¹ K Δ 565

L19,47! χαϊρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με·; καθ' ἡμέραν ^T 'έν τῷ
 1,22! 56 τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν 305
 31! προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ ^T πάντες ἀφέντες αὐτὸν VI
 ἔφυγον.

57-68: Mc14,53-65
 L22,54s.66b-71.63-65
 J18,12.24.15-18

57 Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς Ἐκαί- 306
 ἄφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύ- I
 3! 58 ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ὁ ἀπὸ 307
 μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως καὶ εἰσελθὼν IV
 ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος.

59 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ^T καὶ τὸ συνέδριον ὄλον ἐζήτησαν 308
 ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὅπως 'αὐτὸν θανατώ- II
 σωσιν', 60 καὶ οὐχ εὔρον ^T πολλῶν 'προσελθόντων ψευ-
 18,16! δομαρτύρων' ^T. * ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο ^T 309
 27,40p J2,19 Act6,14 61 εἶπαν· οὗτος ἔφη· δύναμαι καταλύσαι τὸν ναὸν τοῦ VI
 θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἰοικοδομησαί. 62 καὶ ἀναστάς
 ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· οὐδὲν ἀποκρίνη τί οὗτοί σου
 27,12.14p L23,9 J19,9
 Is53,7 Ps38,14-16;
 39,9s· Mc5,7

27,40p J2,19 Act6,14

27,12.14p L23,9 J19,9
 Is53,7 Ps38,14-16;
 39,9s· Mc5,7

55 [·] | ^T προς υμας (A) C D K W Γ Δ Θ ^f.1¹³ 565. 579. 1241. (/844) [℞] latt sy^{p,h} mae;
 Eus | txt [℞] B L Θ 0281. 33. 700. 892. 1424 sy^s sa bo | '4 5 1-3 A (cf ^T) W Γ Δ ^f.1¹³ 565. 579
 pm lat sy^h | 4 1-3 5 C (εκαθημην D) K 1241 pm it sa bo; Eus | 1-4 ^f1 | 4 1-3 1424 | txt
[℞] B L Θ 0281. 33. 700. 892. /844 (cf ^T) sy^{s,p} mae • 56 ^T αυτου B 0281^{vid} it vg^{mss} sy^s sa
 • 57 Ἐκαίφαν D it vg^{cl} sa mae • 58 ὁ [℞] C L Δ ^f1 33. 892 pm | txt A B D K N W Γ Θ ^f1
 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. /844 pm • 59 ^T και οι πρεσβυτεροι A C K N W Γ Δ ^f1
 33. 565. 579. 700. 892^c. 1241. /844 [℞] f q sy^{p,h} | txt [℞] B D L Θ ^f1¹³ 892* lat co |
 ' αυτον θανατωσουσιν C² D L N 33. 1424. /844 | θανατωσουσιν αυτον A W Δ 1241
 pm | θανατωσωσιν αυτον (-Θ) K Γ Θ 565. 579 pm | txt [℞] B C*^{vid} ^f1.13 700. 892
 • 60 ^T (cf ^T) · και A C² K W Γ Δ ^f.1¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1424 [℞] it sy^{s,h,p} | το εξης
 και D | txt [℞] B C* L N Θ ^f1 /844 lat co | ' ψευδομαρτυρων προσελθοντων C N W Γ
 Δ ^f.1¹³ 565. 700. 892. 1424. /844 [℞] sy^h | ψευδομαρτυρων εισελθοντων (ελθοντων K) K
 579 | (πολλοι) προσηλθον ψευδομαρτυρες D | txt [℞] A B L Θ (^f1) 33 | ^T (cf ^T) ουχ
 ευρον A C² K N^c W Γ Δ ^f.1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1424 [℞] it sy^{(s),h} | και ουκ ευρον το
 εξης D | txt [℞] B C* L N* Θ /844 lat co | ^T1 ψευδομαρτυρες A^c (μαρτυρες A*^{vid}) C D
 K Γ Δ ^f.1¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1424. /844 [℞] latt sy^h | τινες ψευδομαρτυρες N W
 1241 (sy^s) | txt [℞] B L Θ ^f1 sy^p co • 61 ἄυτον οικοδομησαι [℞] C L 33. 892 | οικο-
 δομησαι αυτον A D K N W Γ Δ 565. 579. 700^c. 1241. /844 [℞] lat | txt B Θ ^f1.13
 700*; Or • 63 ^T αποκριθεις A C K N W Γ Δ 565. 700. 1241. /844. (D 579) [℞] it sy | txt
[℞]2 B L Z Θ ^f1.13 33. 892. 1424 lat co | ἰορκιζω D L Θ ^f1¹³ 565. /844; Cyr^p

τος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ[†].
³¹⁰ **64** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· σὺ εἶπας· * πλὴν λέγω ὑμῖν· ἀπ’
 ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δε-
 ξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ
³¹¹ οὐρανοῦ. **65** Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια
³¹² αὐτοῦ λέγων· [†] ἐβλασφήμησεν· * τί ἔτι χρειάν ἔχομεν
 μαρτύρων; ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν[†]. **66** τί
 ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ ῥάποκριθέντες εἶπαν· ἔνοχος θανάτου
 ἐστίν.

³¹³ **67** Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκο-
 λάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν [†] **68** λέγοντες· προφήτευσ-
 σον ἡμῖν, χριστέ, τίς ἐστίν ὁ παῖσας σε;

⁶⁶ **69** Ὁ δὲ Πέτρος (ἐκάθητο ἔξω) ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσ-
³¹⁴ ἤλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα· καὶ σὺ ἦσθα μετὰ
 Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. **70** ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν
³¹⁵ ῥάπαντων λέγων· οὐκ οἶδα τί λέγεις[†]. **71** ῥἔξελθόντα δὲ
 εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν αὐτόν ἄλλη [†] καὶ λέγει ῥα τοῖς ἐκεῖ· [†]
 οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. **72** καὶ πάλιν
 ἠρνήσατο μετὰ ὄρκου ῥατι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον.
73 Μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ
 Πέτρῳ· ἀληθῶς [†] καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ [†] ἡ λαλιά
 σου (ῥἄλλον σε ποιεῖ). **74** τότε ἤρξατο καταθεματίζεῖν καὶ
 ὁμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ
 ἐφώνησεν.

16,16!

25; 27,11p·23,39!
 24,30!· Dn 7,13· Ps
 110,1 22,44! Mc 16,19
 Ez 1,26 1Hen 62,2-5;
 69,27 |
 Nu 14,6 2Rg 18,37;
 19,1 Esr 9,3 Jr 36,24
 Act 14,14·9,3!
 17,25!
 J19,7 Lv 24,16 Nu
 15,30

Nu 12,14 Dt 25,9 Job
 30,10 27,30p Is 50,6
 Mch 4,14 |
 21,11!

69-75: Mc 14,66-72
L 22,56-62 J18,25-27
 3!

2,23!

63[†] του ζωντος C* N W Δ 1241. / 844 ff² vg^{mss} sy^h sa^{mss} mae bo • **64** [;:]
 • **65**[†] σπι A C*^{vid} K W Γ Δ f^{1.13} 565. 579. 1241. 1424. / 844 ℣ sy^h | ἴδε K* sy^p | txt K² B
 C² D L Z Θ 0281. 33. 700. 892 latt | [†] αυτου A C K W Γ Δ Θ 0281 f^{1.13} 33. 565. 579.
 892. 1241. 1424. / 844 ℣ b f ff² q vg^{mss} sy^{p,h} (mae) | txt K B D L Z 700 lat sa bo
 • **66**[†] ἀπεκριθησαν παντες και D it sy^s (bo^{ms}) • **67**[†] αυτον D f¹ 579. 700. / 844 sy^{p,h}
 • **69**[†] ἐξω εκαθητο A C K W Γ (Δ) 579. 700. 1241. 1424 ℣ sy^h | εκαθητο 565. 892 | txt
 K B D L Z Θ f^{1.13} 33. / 844 latt sy^p | ῥ(71) Ναζωραίου C sy^p • **70**[†] αυτων K 565.
 1424 | αυτων παντων A C* W Γ Δ f¹ 579. 700^c. 1241 pm | txt K B C² D L Z Θ 0281 f¹³
 33. 700*. 892. / 844 pm verss | ῥp) ουδε (ουτε Δ) επισταμαι D Δ f¹ it sy^s
 • **71**[†] ἐξελθοντα δε αυτον A C K W Γ Δ Θ 0281 f^{1.13} 565. 579. 700. 1241. / 844 ℣
 b r¹ | εξελθοντος δε αυτου D lat | txt K B L Z 33. 892 (a n) | ῥ παιδισκη D it vg^{cl} |
 ῥ αυτοις A C L Γ Δ f¹ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 pm | txt K B D K W Θ 0281 f¹³ 565.
 / 844 pm | [†] και A C K L W Γ Δ Θ 0281 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℣
 latt sy^{p,h} bo | txt K B D sy^s sa mae • **72**[†] λεγων D b c ff² mae | - K • **73**[†] p) D Θ f¹ sy^s
 sa^{ms} | ῥ Γαλιλαιος ει και C* sy^{h**} | ῥ ομοιαζει D it sy^s

75 καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκό- 316
 34|p τος ^Τ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με· καὶ 316
 ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.

1s: Mc 15,1 L 23,1
 J18,28a · L 22,66 ·
 12,14! · 21,23!

27 Πρωΐας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες 317
 οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ 317
 τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν· 2 καὶ δήσαντες αὐτόν 318
 ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν ^Τ ^Τ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

20,19
 3-10: Act 1,15-20
 26,15!

3 Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτόν ὅτι κατεκρί- 67
 θη, μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς 319
 ἀρχιερεῦσιν καὶ ^Τ πρεσβυτέροις 4 λέγων· ἡμαρτον πα- X
 ραδοὺς αἷμα ἄθῳον. οἱ δὲ εἶπαν· τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψη.
 5 καὶ ρίψας τὰ ^Τ ἀργύρια (εἰς τὸν ναόν) ἀνεχώρησεν, καὶ
 ἀπελθὼν ἀπήγξατο. 6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ

24 Dt 27,25 · 24
 2Sm 17,23 |
 Mc 7,11 Dt 23,19

ἀργύρια εἶπαν· οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν ἑκορ-
 βανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστιν. 7 συμβούλιον δὲ λαβόν-
 τες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως εἰς
 ταφὴν τοῖς ξένοις. 8 διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς
 αἵματος ἕως τῆς σήμερον. 9 τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ
 Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· καὶ ἔλαβον τὰ τριά-
 κοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὄν ἐτιμήσαντο
 ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ, 10 καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ
 κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι κύριος.

28,15 | 1,22!

Zch 11,13 · 26,15!

| Jr 32,7-9

Jr 18,2s · Ex 9,12 ☉
 Zch 11,13

75 ^Τ αὐτω A C K W Γ Δ Θ *f*^{1.13} 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 $\mathfrak{M}$ b f (q) sy sa^{ms} mae
 bo | *txt* $\aleph$ B D L 0281^{vid}. 33. 892 lat sa^{mss}

¶ 27,1 Ἐποίησαν D a c f vg^{mss} mae bo • 2 ^Τ αὐτων A W Γ Δ Θ *f*^{1.13} 565. 579. 700. 892.
 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ vg^{mss} | αὐτω C³ | *txt* $\aleph$ B C* K L 0281. 33. / 844 lat | ^Τ Ποντιω A C K W
 Γ Δ Θ *f*^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 $\mathfrak{M}$ latt sy^h | *txt* $\aleph$ B L 0281. 33 sy^{s-p} co;
 Or • 3 ἑκ παραδους B L 0281^{vid}. 33. / 844 co | *txt* $\aleph$ A C K W Γ Δ Θ *f*^{1.13} 565. 579. 700.
 1241. 1424 $\mathfrak{M}$; Eus | ἑαπεστρεψεν $\aleph^2$ A C K W Γ Δ Θ 0281 *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892.
 1241. 1424. / 844 $\mathfrak{M}$; Eus | *txt* $\aleph^*$ B L 0231^{vid}; Or | ^Τ τοις A K W Γ Δ *f*^{1.13} 565. 579. 700.
 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\aleph$ B C L Θ 0231. 0281. 33. / 844; Or Eus • 4 ἑδικαιον B¹ L Θ
 / 844 latt (sy^s) sa^{mss} mae bo; Cyp • 5 ^Τ (3) τριακοντα $\aleph$ | ἑεν τω ναω A C K W Γ Δ *f*¹
 565. 579. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\aleph$ B L Θ *f*¹³ 33. 700. / 844 • 6 ἑκορβαν B* it vg^{mss}
 mae | κορβοναν K *f*¹³ (33). 1241 l vg^{mss} • 9 Ζαχαριου 22 sy^{hmg}; Ἰησαιου 21 l | - Φ
 33 a b sy^{s-p} bo^{ms} • 10 ἑδωκα $\aleph$ B^{2vid} W sy; Eus | ἑδωκεν A*^{vid} | *txt* A^c B* C K L Γ Δ
 Θ *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 $\mathfrak{M}$ latt co; Ir^{arm}

- ³²⁰_I **11** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἑστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπρωῶτησεν αὐτὸν ^ο ἡγεμῶν· λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη ^τ· σὺ λέγεις· **12** καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. **13** τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσιν; **14** καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζουσιν τὸν ἡγεμόνα λίαν.
- ³²²_{II} **15** Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμῶν ἀπολύειν ἓνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον ὃν ᾗθελον. **16** εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον ^ο[Ἰησοῦν] Βαραββᾶν ^τ. **17** συνηγμένων ^ο αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, [Ἰησοῦν τὸν] Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν; **18** ᾗδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν.
- ³²⁴_X **19** Καθήμενου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.
- ³²⁵_I **20** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. **21** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμῶν εἶπεν αὐτοῖς· τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπαν· Ὅτον Βαραββᾶν. **22** λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν; λέγουσιν ^τ πάντες· σταυρωθήτω. **23** ὁ δὲ ἔφη· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περὶ σῶς ἔκραζον λέγοντες· σταυρωθήτω.
- ³²⁶_I

11-14: Mc 15,2-5
L 23,2s J18,33-38
1T 6,13 · 29p.37p.42p;
2,2 · 26,64!

26,63! |

26,63! · 8,27!

15-23: Mc 15,6-14
L 23,17-23 J18,39s

22; 1,16!

Act 25,17

L 23,47!

1,20; 2,12s.19.22

17!

11 Ἦ εσθη A K W Γ Δ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ | txt κ B C L Θ f¹ 33 |
^ο W Θ sy^s | ^τ αυτω A B K W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 1241. 1424. / 844 ℳ lat sy mae | txt κ
L 33. 700. 892 a d sa bo | [·:] • **16** ° κ A B D K L W Γ Δ f¹³ 33. 565. 579. 700^c. 892.
1241. 1424 ℳ latt sy^{p,h} co; Or^{lat} | txt Θ f¹ 700*. / 844 sy^s | ^τ (cf Mc 15,7) οστις δια
φονον ην βεβλημενος εις φυλακην f¹³ vg^{mss} (sy^{s,h}) mae • **17** Ἦ δε D Θ f¹³ / 844 it
sa^{mss} mae | τον Βαραββαν B; Or | Βαραββαν κ A D K L W Γ Δ f¹³ 33. 565. 700^c. 892.
1241. 1424 ℳ latt co; (Or^{lat mss}) | Ἰησουν Βαραββαν Θ (f 579). 700*. / 844; Or^{lat} | txt f¹
sy^s; Or^{mss} • **21** ° A D K W Γ Δ f¹³ 565. 579. 700. 892^c. 1241. 1424. / 844 ℳ | txt κ B L Θ
f¹ 33. 892* • **22** Ἦ ποιησωμεν D it | ^τ αυτω L Γ 579. 700. 892 ℳ c f • **23** ὁ δε ηγεμων
εφη A K W Γ Δ 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 ℳ sy^h | λεγει αυτοις ο ηγεμων D L f¹
892 lat sy^p mae bo | txt κ B Θ 0281 f¹³ 33 sa

24-26: Mc 15,15

L 23,24s J 19,16a

Dt 21,6-8 Ps 26,6;

73,13 · Sus 46 2Sm 3,28

Act 20,26 4

23,35 Act 5,28! 2Sm

1,16; 14,9 Jr 26,15;

51,35 Ez 33,5 1Rg 2,33 |

20,19!

27-31: Mc 15,16-20

J 19,2s

28-30: L 23,11

20,19! · Ps 22,8 · 26,49 · 11!

26,67!

| 20,19!

20,19! | 32: Mc 15,21

L 23,26 J 19,17a

33-37: Mc 15,22-26

L 23,33s.38 J 19,17b-19

| Ps 69,22

24 Ἴδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας Ἐάνταντι τοῦ ὄχλου λέγων· ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἰτουτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. 25 καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. 26 τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῆ.

27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν. 28 καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν ἡλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ, 29 καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιξαν αὐτῷ λέγοντες· χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων, 30 καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 31 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν ἡλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. 32 Ἐξερχόμενοι δὲ εὔρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον ὀνόματι Σίμωνα, τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἐστὶν ἸΚρανίου Τόπος λεγόμενος, 34 ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν

327

X

328

I

329

IV

330

VI

331

I

332

I

333

IV

24 Ἐάνταντι B D 0281 | txt Ἰ A K L W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M | Ἰ λαουθ Θ | Ἰ του δικαιου τουτου Ἰ K L W Γ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy^{p,h} sa^{mss} mae bo | τουτου του δικαιου A Δ aur f h | txt B D Θ / 844 it sy^s (sa^{mss}); Or^{lat} • 26 Ἰ αυτοις Ἰ^{2a} vid D L N Θ f¹ 892 lat sy^s sa^{mss} mae | Ἰ σταυρωσωσιν αυτον D Θ it • 28 Ἰ ενδυσαντες Ἰ^{2a} B D 1424 it vg^{mss} | Ἰ τα ματια αυτου 33 sy^h sa^{mss} mae bo^{mss} | p) ματιον πορφυρουν και D it (sy^s) • 29 Ἰ επι την κεφαλην A D K N W Γ Δ f¹ 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 M | τη κεφαλη (33) | txt Ἰ B L Θ 0281 f¹³ 892; Eus | Ἰ ενεπαιζον A K N W Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 M lat; Eus | txt Ἰ B D L Γ 0281. 33. 892 | Ἰ ο βασιλευς Ἰ A K L N W Γ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M; Eus | txt B D Δ Θ 0281 f¹ / 844 • 31 Ἰ εκδυσαντες Ἰ L 33. 892 | ὸκ 33. 892 • 32 Ἰ εις απαντησιν αυτου D it vg^{mss} | p) ερχομενον απ αγρου 33 • 33 Ἰ bis τον B 0281 | Ἰ λεγομενος (λεγομενον N* W, ερμηνευομενος N^c) Κρανιου Τοπος A K N W Δ f¹³ 579 M r¹ | Κρανιου Τοπος Ἰ^{2a} D Γ Θ 0281. 565. 700. 1241. 1424. / 844 lat sa bo | txt Ἰ^{2a}.^{2b} B L f¹ 33. 892 ff¹ vg^{mss} mae

334
I
335
I
Γ οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος οὐκ ἤθελ-
λησεν πιεῖν. **35** Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διμεμερίσαντο
τὰ ἰμάτια αὐτοῦ ἄλλοι κληρὸν^T, **36** καὶ καθήμενοι
ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. **37** Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κε-
φαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην·

Ps 22,19

οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

111!

336
I
337
VI
338
II
339
II
38 Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἷς ἐκ δε-
ξιῶν^T καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων^T. **39** Οἱ δὲ παραπορευ-
όμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινουντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν
40 καὶ λέγοντες· ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέ-
ραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, εἰ υἱὸς (εἶ τοῦ θεοῦ),
οἴκατι^T κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. **41** ὁμοίως ἄρχι-
ιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων (καὶ πρεσβυ-
τέρων) ἔλεγον· **42** ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται
σῶσαι· ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστιν, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ
σταυροῦ καὶ πιστεῦσομεν ἐπ' αὐτόν. **43** ὁ πέποιθεν ἐπὶ
(τὸν θεόν), ῥυσάσθω ἄνθρωπος εἰ θέλει αὐτόν· εἶπεν γὰρ ὅτι
θεοῦ εἰμι υἱός. **44** Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησταὶ οἱ σταυρωθέντες
σὺν αὐτῷ ἀνείδιζον αὐτόν.

38-43: Mc 15,27-32a
L 23,32.35 · Is 53,12Ps 22,8; 109,25 Thr
2,15
26,61!

26,63!

| L 4,23

111! J1,49!

Ps 22,9 Is 36,7.20
26,63!s Sap 2,13.18-2044: Mc 15,32b
L 23,39-43

34^r (Ps 69,22) οἶνος A N W Γ Δ 0281. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M̄ c f h q sy^{p,h} mae
bo^{ms} | txt X B D K L Θ f^{1.13} 33. /844 lat sy^{s,hmg} sa bo | ἤθελεν X^{2a} A K W Γ Δ 565.
579. 700. 1241. 1424. /844 M̄ | txt X^{*.2b} B D L Θ 0281 f^{1.13} 33. 892 • **35**^r βαλοντες X A
D Θ 0281 f¹ 565. 892^c bo | ^T (J 19,24) ινα πληρωθη το ρηθεν δια (υπο f^{1.13}) του
προφητου διμεμερισαντο (διμεμερισαν Θ /844) τα ιματια μου εαυτους (αυτοις Δ) και
επι τον ματισμον μου εβαλον (εβαλλον 1424. /844) κληρον Δ Θ f^{1.13} 1424. /844 it
vg^{cl} sy^h mae; Eus | επ αυτα 892* sy^s co? • **38**^T nomine Zoatham c | ^T nomine Camma c
• **40**^r θεου ει B | °X² B K L W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. /844 M̄ lat
sy^h co? | txt X^{*} A D it sy^{(s),p} • **41**^r δε και D Γ Δ 579. 892. 1241. 1424 M̄ ff¹ sy^h (sa)
mae | - X A L W bo^{pl} | txt B K Θ f^{1.13} 33. 565. 700. /844 lat sy^{(s),p} bo^{pl} | ' και
Φαρισαιων D W 1424 it sy^s | και πρεσβυτερων και Φαρισαιων K Δ 565. 579. 1241.
(/844) M̄ f sy^{p,h} bo^{pl} | p) - Γ | txt (X) A B L Θ f^{1.13} 33. 700. 892 lat sa^{ms} mae bo^{pl}
• **42** [:] | ^T ει A K W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 1241. 1424. /844 M̄ lat sy mae bo | txt X
B D L 33. 892 sa | ^r p) πιστευσωμεν X L W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 1424. /844 pm |
πιστευσωμεν A 1241 it vg^{cl,ww} | txt B D K f¹ 700. 892 pm vgst | επ αυτω K W Γ Δ 565.
579. 1241 M̄ | αυτω A D Θ f^{1.13} 700. /844 | txt X B L 33. 892. 1424 • **43**^T ει Δ Θ f¹
/844 it co | ' τω θεω B | αυτον A 565. 1424. /844 ff² | νυν αυτον D K W Δ Θ f^{1.13} 579.
700. 1241 M̄ lat | txt X B L 33. 892 vg^{cl} • **44**^r σταυρωθεντες D L Θ | αυτω A K W Γ
Δ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. /844 M̄ | txt X B D L Θ 892

45-54: Mc 15,33-39
L 23,44-47 J 19,28-30
Am 8,9 Jr 15,9 |

45 Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. 46 περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν Ἦνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλη λέγων·

Ps 22,2

ἠλι ἠλι ἑλεμα σαβαχθανι·

τοῦτ' ἔστιν· θεέ μου θεέ μου, ἵνατί με ἐγκατέλιπες;

47 τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἔστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον Ὅτι Ἥλιαν φωνεῖ οὗτος. 48 καὶ εὐθέως δραμὸν εἰς ἕξ

Ps 69,22

αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. 49 οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· ἄφες ἰδωμεν εἰ ἔρχεται Ἥλιος σώσων αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλη ἀφήκεν τὸ πνεῦμα.

Ex 26,31-33 H 6,19!

51 Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἄπ' ἄνωθεν ἕως κάτω εἰς δύο· * καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, 52 καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεώχθησαν καὶ

Ez 37,12s Is 26,19 Dn 12,2

πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγγέρθησαν, 53 καὶ ἐξεληθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσηλθόντες εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς.

4,5!

54 Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες· ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος.

26,63!

54 Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες· ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος.

45 ἑφ ολην την γην κ¹ 1424 † - κ* 1 • 46 ῥ p) εβοησεν B L W 33. 700. / 844 | ἑλωι ελωι κ B 33 vg^{ms} co † | txt A D K (L) W Γ Δ Θ f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ lat | ἑλαμα ζαβαχθανει D* (σαφθανει D²) b ff² h † | λαμα σαβαχθανει Θ f¹ vg^{cl} mae † | λιμα σαβαχθαν(ε)ι A K (W) Γ Δ f¹³ 565. 579. 1241. 1424 ℳ (f q) † | λεμα σαβακτανει B lat bo^{pl} † | λιμα σαβακτανι 892 † | txt (vel σαβαχθανει) κ L 33. 700. / 844 ff¹ • 47 ἑστωτων A D K Γ Δ f¹⁻¹³ 565. 579. 1241. 1424. / 844 ℳ † | txt κ B C L (W) Θ 33. 700. 892 | ° κ D L Θ 33. 700. 892. 1424 lat • 48 α κ • 49 ῥ ειπαν B D f¹³ / 844 † | txt κ A C K L W Γ Δ Θ f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ | † (J 19,34) αλλος δε λαβων λογηνη (λογην Γ) ενυξεν αυτου την πλευραν και εξηλθεν υδωρ και αιμα (ῥ αιμα και υδωρ Γ) κ B C L Γ vg^{ms} mae † | txt A D K W Δ Θ f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ lat sy sa bo • 51 ῥ 5 6 1-4 A C³ K W Γ Δ f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. / 844 ℳ sy^{p,h} mae † | 2-6 L sa^{ms} † | απ ανω εως κατω 1424 † | 5 6 2-4 κ Θ † | εις δυο μερη απο ανωθεν εως κατω D ex lat. ? † | txt B C* 33 sa^{ms} bo • 52 ῥ ηγερθη A C K W Γ Δ 565. 700. 892. 1241. / 844 ℳ † | txt κ B D L Θ f¹⁻¹³ 33. 579. / 844; Or • 54 ῥ ανικημενα B D 33 † | txt κ A C K L W Γ Δ Θ f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. / 844 ℳ sy co † | ῥ υιος θεου ην B D aur b h l vg^{cl} † | υιος ην του θεου κ*

347 VI	<p>55 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ· 56 ἐν αἷς ἦν Ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Ἡ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἡ Ἰωσήφ μητὴρ καὶ ἡ μητὴρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.</p>	55s: Mc 15,40s L23,49 J19,25
		61p; 28,1p
68 348 I	<p>57 Ὀψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς Ἔμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ· 58 οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τ.</p>	20,20! 57-61: Mc 15,42-47 L23,50-55 J19,38-42 13,52
		Dt 21,22s
349 I	<p>59 Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ Ὁ[ἐν] σινδόνι καθαρᾷ 60 καὶ ἔθηκεν Ὁ αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν.</p>	59s: 1Rg 13,29s
		28,2· Mc 16,4
350 VI	<p>61 Ἦν δὲ ἐκεῖ Ἡ Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.</p>	56!
351 X	<p>62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἣτις ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον 63 λέγοντες· κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν· μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. 64 κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ Ὁ αὐτοῦ κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἰπῶσιν τῷ λαῷ· ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χειρῶν τῆς πρώτης. 65 ἔφη τ αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· ἔχετε Ἡ κουστῶδιαν· ὑπάγετε Ἡ ἀσφαλίσασθε ὡς οἱ-</p>	21,45! J 7,12! 40; 12,40 28,13 17,9!· 12,45!p 63! 28,11
<p>56 Ἡ Μαριάμ C L Δ Θ f¹ sa^{mss} Ἡ Μαριάμ C Δ Θ Ἡ Ἰωση (Ἰωσητος D¹ / 844) μητὴρ καὶ ἡ μητὴρ A B C D¹ K Γ Δ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℞ sy^{p,h} sa^{mss}; Eus Ἡ Μαρία ἡ Ἰωσηφ καὶ ἡ Μαρία ἡ κ* Ἰωσηφ καὶ ἡ μητὴρ it txt (κ²) D* L W Θ lat sy^{s,hmg} sa^{mss} mae bo • 57 Ἡ ἐμαθητεύσεν A B K L W Γ Δ f¹³ 565. 579. 1241. 1424. / 844 ℞ txt κ C D Θ f¹ 33. 700. 892 • 58 τ το σωμα A C D K W Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 1241. / 844 ℞ lat sy^{p,h} το σωμα τω Ἰωσηφ 1424 txt κ B L f¹ 33. 892 bo • 59 κ A C K L W Γ Δ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℞ g¹ vg^s sa^{mss} mae txt B D Θ it vg^{cl,ww} sa^{mss} bo • 60 κ L Θ f¹³ 33. 892. / 844 • 61 Ἡ Μαρία A D K W Γ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℞ sa bo txt κ B C L Δ Θ f¹ / 844 mae bo^{mss} • 64 κ B arm geo^{pl} txt A C D K L W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 579^{wd}. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℞ latt sy co Ἡ κλεψουσιν αὐτον κ νυκτος κλεψουσιν αὐτον C³ L Γ 565. 700. 892. 1241. / 844 pm sy^s txt A B C* D K W Δ Θ f^{1.13} 33. 579. 1424 pm latt co • 65 τ δε κ A C D W Δ f¹ 565. 579. 892. 1424. / 844 pm sy^{h**} bo^{pl} txt B K L Γ Θ f¹³ 33. 700. 1241 pm lat sy^{s,p} sa mae bo^{pl} Ἡ φυλακας D* it vg^{ms} mae bo Ἡ ἀσφαλίσασθα κ C D W Θ</p>		

δατε. 66 οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας¹:

Dn 6,18

1-8: Mc 16,1-8
L 24,1-10 J 20,1-2
1 K 16,21· 27,56!
Mc 15,47 | 27,51

28 Ὅψε ὁδὲ σαββάτων¹, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων ἦλθεν Ἐμαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Ἐμαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. **2** καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ ὁ καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λίθον ἑκατόητο ἐπάνω αὐτοῦ. **3** ἦν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών. **4** ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσεισθήσαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγενήθησαν ὡς νεκροί. **5** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναῖξιν μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς, οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε· **6** οὐκ ἔστιν ὧδε, ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν· δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο. **7** καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε· ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν.

352
I

27,60
Dn 10,6
17,2 Act 1,10· Dn 7,9 |
Ap 1,17

4.10; 14,27 L 1,13!
16,21!
17,9!
10.16; 26,32p

353
II

8 Καὶ ἀπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **9** καὶ ἰδοὺ Ἰησοῦς ὑπῆντησεν αὐταῖς λέγων·

354
II

9s: Mc 16,9s J 20,14-18

355
X

66 ἑτων φυλακων D* lat mae bo^{pl} | [- et (28,1) :1.]

¶ 28,1 ° L 33. 579. 1241. 1424. / 844. / 2211 | Ἐμαρια A B D K W Γ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ sa bo | txt ⋈ C L Δ Θ / 844. / 2211 mae | Ἐμαριαμ L Δ Θ • 2 ° A D K Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ sy^h | txt ⋈ B C L W 33. / 2211 | τ απο της θυρας A C K W Δ 579. 1424 pm f h q sy^p | απο της θυρας του μνημειου L Γ Θ f^{1.13} 33. 565. 1241. / 844^c vid pm sy^h mae bo; Eus | txt ⋈ B D 700. 892. / 844*. / 2211 lat sy^s sa • 3 ἰδεα K L W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 1241. / 844 pm | txt ⋈^(*) A B C D 700. 892. 1424. / 2211 pm | Ἐωσει A C L W Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ | txt ℥¹⁰⁵vid ⋈ B D K f¹ 892 • 4 Ἐγενοντο A C³ K W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ | txt ℥¹⁰⁵ ⋈ B C* D L 33. / 844. / 2211 | Ἐωσει A^c C K Γ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 ℳ | txt ⋈ A* B D L W Δ f¹ 892. / 844. / 2211 • 6 τ ο κυριος A C D K L W Γ Δ 0148 f^{1.13} 565. 579. 700. 892^c. 1241. / 844 ℳ lat sy^{p-h} | το σωμα του κυριου 1424 | txt ⋈ B Θ 33. 892*. / 2211 e sy^s co • 7 Ἐδ 565 lat sy^s arm • 8 Ἐρ) ἐξελθουσαι A D K W Γ Δ 0148 f¹ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ | txt ⋈ B C L Θ f¹³ 33 • 9 τ ως δε επορευοντο (εδραμον 1424) ἀπαγγεῖλαι τοις μαθηταις αυτου A C K L Γ Δ 0148 f¹ 565. 579. 1241. 1424 ℳ f (q) sy^h | txt ⋈ B D W Θ f¹³ 33. 700. 892. / 844. / 2211 lat sy^p co; Or Eus CyrJ | τ ο D L W Γ Θ 0148 f^{1.13} 33. 1424. / 844. / 2211 pm | txt ⋈ A B C K Δ 565. 579. 700. 892. 1241 pm | Ἐαπηντησεν ⋈ A D K L W Γ Δ 0148. 33. 579 ℳ | txt ⋈* B C Θ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211

χαίρετε. αὶ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. **10** τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κάκει με ὄψονται.

26,49!
2,11! |
5!·12,49s; 25,40
7!

11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἠπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. **12** καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιόν τε λαβόντες ἀργύρια ἰκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις **13** λέγοντες· εἶπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιωμένων. **14** καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἔπι τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν ὁ αὐτὸν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμους ποιήσομεν. **15** οἱ δὲ λαβόντες ὁ αὐτὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίους μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας].

27,62-66
|27,64

16 Οἱ δὲ ἔνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, **17** καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίστασαν. **18** καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. **19** πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, **20** διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. [†]

10,1! Mc16,14 L24,9!·
7!
5,1!
2,11!·14,31
11,27!p Dn7,14
E1,20-22
7,29!
21,43 Mc16,15
L24,47·13,52!·10,5!
24,14!·Act2,38!
|c. 5-7; 18,1-35
Dt12,14 2Chr33,8
Θ·1,23!; 18,20 Hgg
1,13 Θ·13,39!

10 ἀδελφοὶς **κ*** | μαθηταῖς μου / 2211 | ὄψεσθε D e h • **11** ἀνηγγειλαν **κ** D Θ 565 • **14** ὑπο B D 0148. 892 | °κ B Θ 33. / 844. / 2211 e | txt A C D K L W Γ Δ 0148. 0234 f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℣ lat sy • **15** °κ* B* W 0234 | txt κ² A B² D K L Γ Δ Θ 0148 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ | ἔφημίσθη **κ** Δ 33; Or | °κ A K W Γ Δ 0148^{vid} f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ e ff² | txt B D L Θ lat • **17** τ αὐτω A K W Δ Θ 0148 f^{1,13} 565. 579. 700^c. 892. 1424 ℣ | αὐτον Γ 700*. 1241 | txt κ B D 33. / 844. / 2211 lat • **18** ὀυρανοὶς D | °κ A K W Γ Δ Θ 0148^{vid} f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℣ | txt B D | τ (J 20,21) καθὼς ἀπεστείλεν με ὁ πατήρ καγὼ ἀποστελῶ ὑμᾶς Θ sy^p • **19** νυν D it | - κ A K Γ 0148^{vid} f¹³ 579. 700. 1424 ℣ bo^p; I^rlat | txt B W Δ Θ f¹³ 33. 565. 892. 1241. / 844. / 2211 lat sy sa mae bo^p | ἔβαπτισαντες B D • **20** κ D | τ αμην A^c K Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℣ it vg^{mss} sy bo^p | txt κ A* B D W f¹³ 33. / 844. / 2211 lat sa mae bo^p

‘ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ’

Act 10,37s H 2,3· 14s;
8,35; 10,29; 13,10; 14,9;
16,15· 11; 3,11 5,7; 9,7;
14,61; 15,39
2-4: Mt 3,1-3 L 3,3-6
9,13; 14,21
2b: Mt 11,10 L 7,27 Ex
23,20 Mt 3,1 J 3,28 |
Is 40,3 @ J 1,23

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ [υἱοῦ θεοῦ].
2 Καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἡσαΐα τῷ προφήτῃ·
ιδού ὁ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ
προσώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου.
3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·
ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.
4 ἐγένετο Ἰωάννης [ὁ] βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κη-
ρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 5 καὶ
ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ
Ἱεροσολυμίται πάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπ’ αὐτοῦ ἐν τῷ
Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.
6 καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ
ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ καὶ ἐσθίων
ἄκριδας καὶ μέλι ἄγριον.

5s: Mt 3,4-6
Zch 13,4 L 7,25p 2Rg
1,8
Lv 11,21s
1Sm 14,25 Ps 81,17

Inscriptio: ‘εὐαγγελιον κατα Μαρκον A D K L W Γ Δ Θ f¹³ 1. 28. 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M lat | το κατα Μαρκον αγιον ευαγγελιον 209. 579 (vg^{cl}) | - R* B* | txt R¹ B¹

¶ I, I ‘υιου του θεου (κυριου 1241) A K P Δ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 M | - R* @ 28. / 2211 sa^{ms}; Or (et om. Ιησου Χριστου Ir Eriph) | txt R¹ B D L W Γ latt sy co; Ir^{lat} • 2 ‘2-4 D Θ f¹ 700. / 844. / 2211; Ir Or^{pt} Eriph | τοις προφηταις A K P W Γ f¹³ 28. 579. 1424. 2542 M vg^{ms} sy^h (bo^{ms}); Ir^{lat} | txt R B L Δ 33. 565. 892. 1241 sy^{p,hmg} co; Or^{pt} | τ εγω R A K L P W Γ Δ f^{1,13} 28^c. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 M vg^{cl} sy^h sa^{ms} bo^{ms}; Or Eus | txt B D Θ 28*. 565. / 2211 lat co; Ir^{lat} | τ (Mt 11,10) εμπροσθεν σου A Γ Δ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700^c. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 M f ff² l vg^{cl} sy^h sa^{ms} bo^{pt}; Eus | txt R B D K L P W Θ 700*. / 2211 lat sy^p sa^{ms} bo^{pt}; Ir^{lat} • 3 ‘του θεου υμων D (it) sy^{hmg} | τ (L 3,5s) add. Is 40,4-8 W (c) • 4 ‘1-5 B 33 bo^{ms} | 2-5 892 | 2-6 A K P W Γ f^{1,13} 565. 579. 1241. 1424. 2542. / 844 M sy^h sa? | 3-5 2 6 (D Θ 28). 700. / 2211 lat sy^p | txt R L Δ bo • 5 ‘3-6 I 2 A K P Γ Δ f^{1,13} 579. 1424 M (sy^h) | εν τω (-D*) Ιορδανη υπ αυτου D*¹ W Θ 700. 2542. / 2211 a | εις τον Ιορδανην υπ αυτου 28. 565 | txt R B L 33. 892. 1241. / 844 f l vg co? • 6 ‘ην δε ο (-A D W Δ pm) Ιωαννης A D K P W Γ Δ Θ f^{1,13} (28). 565*. 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 844 M it sy^h sa bo^{pt} | txt R B L 565^c. 892. (- o 33. / 2211) lat bo^{ms} | ρ δερριν D a | D it

4 7 Καὶ ἐκήρυσεν λέγων· * ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου
 1 (ὀπίσω μου), οὗ οὐκ εἰμι ἰκανὸς ὁκύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα
 τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. 8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι,
 αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ὅτι ἐν πνεύματι ἀγίῳ.

7s: Mt 3,11 L 3,16
 J1,26s

5 9 (Καὶ ἐγένετο) ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν Ἰησοῦς
 1 ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορ-
 δάνην ὑπὸ Ἰωάννου. 10 καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδα-
 τος εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ πνεῦμα ὡς
 περιστερὰν καταβαῖνον ὅτι εἰς αὐτόν. 11 καὶ φωνὴ ἐγένε-
 νατο ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν
 σοὶ εὐδόκησα.

9-11: Mt 3,13-17
 L 3,21s
 24; 10,47; 14,67; 16,6
 Mt 2,23! L 1,26! J1,45s
 J1,32· Is 63,19b· Is
 11,2
 |9,7p J12,28
 ! Ps 2,7 J1,34· Is 42,1

6 12 Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρη-
 11 μον. 13 καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἡμέρας πει-
 ραζόμενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων,
 7 καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

12s: Mt 4,1s. 11 L 4,1s
 | Ex 16,35; 24,18 Nu
 14,33 1Rg 19,8
 Job 5,22s Is 11,6-8;
 65,25 2Bar 73,6 Test-
 Naph 8,4 TestIss 7,7
 1Rg 19,5 Ps 91,11s
 J1,51 H1,14· 31! |
 14s: Mt 4,12. 17 L 4,14s
 J 4,1-3.43· 6,17p· 3,19!;
 9,31!; 13,9!
 ! Is 52,7 1Th 2,9 |
 Dn 7,22 Tob 14,5 G 4,4
 E1,10· L 10,9p. 11· 6,12

8 14 (Μετὰ δὲ) τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν ὁ Ἰη-
 14 σοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν * κηρῦσσω τὸ εὐαγγέλιον ὅτι τοῦ
 9 θεοῦ 15 (καὶ λέγων) ὅτι (πεπλήρωται ὁ καιρὸς) καὶ ἤγγι-
 14 κεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεῦτε ἐν τῷ
 9 εὐαγγελίῳ.

7 ὀπισω B; Or^{pl} | - Δ 1424. 2542 | ὁρ) D Θ f¹³ 28*. 565. /844. /2211 it
 • 8 ἔ εν A (D) K L P W Γ f^{1.13} 28. 565. 579. 700. 892c. 1241. 1424. 2542. /844 M it | μεν
 Θ | txt K B Δ 33. 892*. /2211 vg; Or | ὁ B L 892* b t vg | txt K A D K P W Γ Δ Θ f^{1.13}
 28. 33. 565. 579. 700. 892c. 1241. 1424. 2542. /844. /2211 M it vg^{ms}; Or
 • 9 ἐγενετο B | και Θ /2211 r¹ | ἐγενετο δε W aur ff² sa^{ms} bo^{pl} | Ἰ Ναζαρεθ D K W
 Θ f^{1.13} 1424 pm sa^{ms} bo | Ναζαρατ A P | txt K B L Γ Δ 28. 33. 565. 700. 892. 1241.
 2542. /844. /2211 pm • 10 Ἰ (J 1,33) και μενον K W 33 lat bo^{pl} | Ἰρ) επ K A K L P W Γ
 Δ Θ f¹ 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. /844. /2211 M sy | txt B D f¹³
 • 11 ἲ 2-4 K* D ff² t | 2-4 ηκουσθη (+ λεγουσα /2211) Θ 28. 565. /2211 | ἐγενετο εκ
 του ουρανου W sy^h | txt K* A B K L P Γ Δ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542.
 /844 M lat sy^p co • 13 ἔκει K f¹ 28*. 69. 565. 700. 1424. 2542 sy^s | ἐκει εν τη ερημω
 W Γ Δ 1241 M sy^{p,h} | txt K A B D L Θ 13. 28c. 33. 579. 892 lat co; Or Eus
 • 14 ἔ και μετα B D a ff² bo^{ms} | txt K A K L W Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892.
 1241. 1424. 2542 M lat sy bo^{pl} | txt K B L Θ f^{1.13} 28*. 33. 565. 579. 892 b c ff² t sy^s sa bo^{pl}; Or
 • 15 ἔ λεγων K¹ A D Γ pm it sa^{ms} bo^{ms} | - K* c sa^{ms} sy^s; Or | txt B K L W Δ Θ f^{1.13} 28.
 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pm lat sy^{p,h} bo | ἔ πεπληρωνται οι καιροι D it

16-20: Mt 4,18-22
L 5,1s.10b.11
29 J1,35-42

20; 8,33s 2Rg 6,19; 9,19

Jr 16,16 | 20; 10,28

29; 3,17; 5,37; 9,2;
10,35.41; 13,3; 14,33

18! 1Rg 19,19-21

21-28: Mt 7,28s
L 4,31-37 · 2,1; 9,33 Mt
4,13! L 4,23! J2,12!
39; 3,1s; 6,2 L 4,16! |
6,2; 7,37; 10,26; 11,18 ·
27; 4,2; 11,18; 12,38
27; 2,10; 3,15; 6,7;
11,28!; 13,34 |
39 Mt 4,23! L 4,15 · 5,2

| 5,7p J 2,4 1Rg 17,18 etc

9! · 1J 3,8

J 6,69! Jdc 13,7; 16,17
⊕ (B) Ps 106,16 | 4,39;
9,25 Zch 3,2 ⊕

16 Καὶ παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Ἰσίδωρου ἄμφιβάλλοντας ἐν τῇ θαλάσῃ· ἦσαν γὰρ ἀλίεις. 17 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλίεις ἀνθρώπων. 18 καὶ εὐθὺς ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. 19 Καὶ προβάς ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα, 20 καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς, καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καφαρναοὺμ· καὶ εὐθὺς τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκεν. 22 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

23 Καὶ εὐθὺς ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ καὶ ἀνέκραξεν λέγων· τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἤλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. 25 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς

16 Ἰ του Σιμωνος A Δ f¹⁻¹³ 1241 pm | αυτου D W Γ Θ 28. 33. 579. 1424. 2542 pm lat sy^{s-p} bo^{mss} | αυτου του (- / 2211) Σιμωνος K / 2211 pm sy^h | txt ⋈ B L 565. 700. 892 | Ἰ ἀμφιβάλλοντας (ἀμφιβαλοντες Θ) τα δικτυα D Θ f¹³ 28. 565* (latt) sy^p | p) βαλλοντας ἀμφιβληστρον Γ 579. 892. 1241. 1424. | ἀμφιβληστρον (ἀμφιβληστρα β¹) βαλλοντας f¹ 700. 2542 | ἀμφιβαλλοντας (ἀμφιβαλοντας K) ἀμφιβληστρον A K W Δ 565^c. / 2211 ⋈ | txt ⋈ B L 33 • 18 Ἰ τα δικτυα αυτων A K Γ Δ f¹ 28^c ⋈ f¹ sy^{s-p,h}** sa bo^{mss} | τα λινα 700 | παντα D it | txt ⋈ B C L W Θ f¹³ 28*. 33. 565. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 lat • 20 Ἰ p) ηκολουθησαν αυτω D W 1424 latt • 21 Ἰ Καπερναουμ A C K L Γ f¹ 28. 579. 700^c. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 ⋈ | txt ⋈ B D W Δ Θ f¹³ 33. 565. 700* latt sa^{mss} bo; Or | Ἰ ἐδιδασκεν (ἐδιδαξεν ⋈*) εἰς τὴν συναγωγὴν ⋈*.2 (C) L f¹³ 28. 565 sa^{mss}; Or | εἰς τὴν συναγωγὴν αυτων ἐδιδασκεν Δ (892) | I 5 2-4 33. / 2211 | I-5 αυτους D Θ 700 lat sy^h bo^{mss} | txt A B K W Γ f¹ 579. 1241. 1424. 2542 ⋈ t • 23 Ἰ p) A C D K W Γ Δ Θ f¹³ 28. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 ⋈ latt sy | txt ⋈ B L f¹ 33. 579 co; Or • 24 Ἰ p) Ἰ εα ⋈² A C K L Γ Δ f¹³ 28. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 ⋈ sy^h; Or | txt ⋈* B D W Θ 565. 2542 latt sy^{s-p} co | Ἰ οἶδαμεν ⋈ L Δ 892 bo; Or

ἴ λέγων· φημώθητι καὶ ἐξελθε (ἐξ αὐτοῦ). **26** ἴ καὶ σπαρά- 34! · 5,8; 9,25 | 9,20p.26
 ξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ φωνῆσαν φωνῇ
 μεγάλη ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. ἴ **27** καὶ ἐθαμβήθησαν ἅπαντες | 10,24.32
 ὥστε συζητεῖν ἴ πρὸς ἑαυτοὺς ἴ λέγοντας· ἴ τί ἐστιν τοῦτο;
 διδαχὴ καινὴ κατ' ἐξουσίαν· ἴ καὶ τοῖς πνεύμασιν τοῖς
 ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. **28** ἴ καὶ
 ἐξῆλθεν ἴ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ (εὐθύς πανταχοῦ) εἰς ὅλην τὴν Mt 4,24!
 περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.
29 ἴ Καὶ εὐθύς ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον ἴ εἰς 29-31: Mt 8,14s L 4,38s
 τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ 16! 19!
 Ἰωάννου. **30** ἴ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσου- 1K 9,5
 σα, καὶ εὐθύς λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. **31** καὶ προσελ-
 θὼν ἠγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός^T· καὶ ἀφῆκεν
 αὐτὴν ὁ πυρετός^T, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. 5,41p; 9,27 L 8,54
 J 4,52 · 13; 15,41 L 4,39!
 J 12,2
32 Ὁψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἴ ἔδω ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς 32-34: Mt 8,16s
 αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ^T καὶ τοὺς δαιμονι- L 4,40s · 4,35; 6,47;
 14,17; 15,42 · Mt 4,24

2
15
11

3

25 ἴ καὶ εἶπεν W b (c) e | - * A * | ἐκ του ανθρωπου πνευμα ακαθαρτον D W (Θ 565^{ms}) it vg^{ms} | απ αυτου L 33. 565^{txt}. 579. 700. 892. 1424. / 2211 f | txi K A B C K Γ Δ f^{1.13} 28. 1241. 2542 M; Or • **26** ἴ καὶ ἐξηλθεν το πνευμα το ακαθαρτον σπαραξας αυτον και κραξας φωνη μεγαλη εξηλθεν απ αυτου D (ff²) | καὶ ἐξηλθεν το πνευμα σπαραξαν αυτον και ανεκραγεν φωνη μεγαλη και απηλθεν απ αυτου W e | ἴ κρα- ξαν A C K Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 565. 700. (1424). 2542. / 2211 M | φωνησας 579 | txi K B L 33. 892. 1241; Or • **27** ἴ αυτους K B | προς αυτους (αυτον 565^c) L 565^c. 892. / 2211 | txi A C D K (W) Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 33. 565*. 579. 700. 1241. 1424. 2542 M lat | ἴ τι εστιν τουτο; τις η διδαχη η καινη αυτη; οτι κατ εξουσιαν C K Γ Δ 28^c. 892. 1241. 2542. / 2211. (A f¹³ 565^{ms}. 1424) M lat sy^{p,h} | τις η διδαχη εκεινη η καινη αυτη η εξουσια οτι D (W) (it) | τι εστιν τουτο; (+ τις 28*) διδαχη καινη αυτη, οτι (-f¹ 28*. 565^{txt}. 579) κατ εξουσιαν Θ f¹ 28*. 565^{txt}. 579. (700) | txi K B L 33 • **28** ἴ ἐξηλθεν δε A K Γ f^{1.13} 28. 565 M f sy^h | txi K B C D L W Δ Θ 33. 700. 892. 1241. 1424. 2542 sy^s bo (incert. 579) | ἴ ευθυς A D K Γ Δ M lat sy^{p,h} | πανταχου W 579 b e q bo^{pl} | - * A * Θ f¹ 28. 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 c ff² r¹ sy^s bo^{ms} | ευθυς πανταχη K² | txi B C L f¹³ 892 sa^{ms} bo^{pl} • **29** ἴ καὶ ευθυς εκ της συναγωγης εξελθων ηλθεν B f^{1.13} 565. 579. 700. (Θ 1424) f vg^{ms} sy^{hmg} | εξελθων δε εκ της συναγωγης ηλθεν D W it (bo^{pl}) | txi K A C K L Γ (εισηλθον Δ) 28. 33. 892. 1241. 2542 M vg sy^h bo^{pl} • **31** ἴ εκτεινας την χειρα κρατησας (και επιλαβομενος W) ηγειρεν αυτην D W b q r¹ | ἴ αυτης A C K Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M lat sy^{p,h} | txi K B L | ἴ ευθεως A (D) K Γ Δ 0130 f¹³ 1241. / 2211 M (f lat) sy | txi K B C L W Θ f¹ 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 c co • **32** ἴ εδυσεν B D 28. 1424 | txi K A C K L W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 2542. / 2211 M | ἴ p) νοσοις ποικιλαις D it vg^{ms} (sy^s) | ἴ W (* K² 1241) r¹ vg^{ms} sy^s

2.2 ζομένους· 33 και ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν· 34 και ἑθεράπευσεν ἄλλοις κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις) * και ἑδαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν) και οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ἤδεισαν αὐτόν.

25; 3,12; 44!

35-38: L 4,42s

L 5,16!

8,29,32s; 9,5; 10,28;

11,21; 14,29; 16,7|

J 6,24

35 Καὶ πρῶτ' ἔννυχα λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθεν και ἀπῆλθεν) εἰς ἔρημον τόπον κάκει προσήχεται. 36 και ἑκατεδίωξεν αὐτόν τ Σίμων και οἱ μετ' αὐτοῦ, 37 και εὔρον αὐτόν και λέγουσιν) αὐτῷ ὅτι πάντες ἑζητοῦσιν σε. 38 και λέγει αὐτοῖς· ἄγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἑχομένας κωμοπόλεις), ἵνα και ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἑξῆλθον.

16
VIII

17
VIII

39: Mt 4,23 L 4,44 / Mt

9,35·23!

40-45: Mt 8,2-4

L 5,12-16

10,17

| 6,34; 8,2; 9,22

39 Καὶ ἦλθεν κηρύσσων (εἰς τὰς συναγωγὰς) αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων).

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτόν [καὶ γονυπετῶν] καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλης δύνασαι με καθαρίσαι. 41 και σπλαγχνισθεις ἐκτεινας τὴν χεῖρα

4
18
11

33 ἡ πολις ὀλη ἐπισυνηγμένη ἦν (-Γ) πρὸς τὴν θύραν A K Γ Δ f¹ M | ἡ πολις ὀλη συνηγμένη ἦν (ἦν συνηγμένη 565) πρὸς τὰς θύρας W 28. 565. 700 | ἡ πολις ὀλη ἦν συνηγμένη πρὸς τὴν θύραν f¹³ | ἦν ὀλη (-579) ἡ πολις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν αὐτοῦ (-579) D 579 | ἦν ἡ πολις ὀλη ἐπισυνηγμένη πρὸς τὰς θύρας 2542 | txt κ² B C L Θ 33. 892. 1424. (I 2211) lat • 34 ἡ-3 L 892 | αὐτοὺς D | ἑτους δαιμονια εχοντας εξεβαλεν αὐτα απ αὐτων D ff² | αὐτον χριστον ειναι B L W Θ f¹ 28. 33^{vid}. 565. 2542 I vg^{ms} sy^h sa^{ms} bo | p) τον χριστον αὐτον ειναι C 892. 1241 | αὐτον τον χριστον ειναι κ² f¹³ 700. 1424. I 2211 | αὐτον και εθεραπευσεν πολλους κακως εχοντας ποικιλαις νοσοις και δαιμονια πολλα εξεβαλεν D (cf ἡ) | txt κ* A K Γ Δ 0130. 579 M lat sy^{s-p} sa^{ms} • 35 ἡπληθεν W it | εξηληθεν B 28*. 565 sa^{ms} bo^{pt} | txt κ A C D K L Γ Δ Θ 0130 f^{1,13} 28c. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. I 2211 M lat sy bo^{pt} • 36 ἡκατεδιωξαν A C D K L W Γ Δ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424. I 2211 pm it | txt κ B Θ 28. 565. 700. 2542 pm lat | τ ο A C Γ Δ 0130. 700. 1241. 2542 M | ο τε K Θ f^{1,13} 28. 565. 1424 | τε D* (τοτε D¹) | txt κ B L W 33. 579. 892. I 2211 • 37 ἡλεγοντες W b c | και ευροντες αὐτον λεγουσιν A C K Γ Δ Θ 0130 f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. I 2211 M | και οτε ευρον αὐτον λεγουσιν D | txt κ B L 892 e | ἡ A K Γ f¹³ 565. 892. 1241. 1424 pm a f • 38 ἡεγγυς κωμας και εἰς τὰς πολεις D ex lat.? | ἡεληλυθα W Δ f¹³ 28. 565. 892. 1424 pm sy^{s-p-hmg} bo^{pt} | εξεληλυθα A D K Γ f¹ 700. 1241. I 2211 pm sy^h | απεσταλην 2542 | txt κ B C L Θ 33. 579 • 39 ἡp) ἦν A C D K W Γ Δ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. I 2211 M lat | ἡW • 40 και γονυπετων κ* | και D W Γ it | και γονυπετων αὐτον και A C K Δ 0130 f¹³ 28. 33. 700. 1424. I 2211 M (q) | p) - B sa^{ms} | txt κ² L Θ f¹ 565. 579. 892. 1241. 2542 (lat) • 41 ἡο δε Ιησους A C K (L) W Γ Δ Θ 0130 f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. I 2211 M lat sy sa^{ms} bo^{pt} | txt κ B D 892 it sa^{ms} bo^{pt} | ἡοργισθεις D a ff² r¹*

- 'αυτοῦ ἦψατο' καὶ λέγει Ὁ αὐτῶ· θέλω, καθαρίσθητι· **42** καὶ 7,33; 8,22; 10,13; 3,10!
 Ὡς εὐθύς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. 14,5 Mt 9,30 J11,33!
43 καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῶ εὐθύς ἐξέβαλεν αὐτὸν ἵνα 5,43p; 7,36; 8,30p; 9,9p;
44 καὶ λέγει αὐτῶ· ὄρα μηδενὶ ὀμῆδεν εἴπῃς, ἀλλ' ὕπαγε 34!
 σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ κα- Lv 14,2-32
 θαρτισμοῦ σου ἃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐ- 6,11p; 13,9
 τοῖς. **45** Ὁ δὲ ἐξεληθὼν ἤρξατο κηρύσσειν ὅτι πολλὰ καὶ 7,36
 διαφημίζει τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φη-
 νερωῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἔξω ἐπ' ἐρήμοις τόποις
 ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.
- 19 X **2** Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι' ἡμερῶν 1-12: Mt 9,1-8
 ἠκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ ἐστίν. **2** καὶ ἤσυνήχθησαν πολ- L5,17-26· 13· 1,21!
 λοι ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλά- 15; 3,20; 9,33; 7,17! |
 λει αὐτοῖς τὸν λόγον. **3** Καὶ ἔρχονται φέροντες πρὸς 3,20; 6,31· 1,33·
 αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. **4** καὶ μὴ 4,14-20,33; 16,20 Mt
 δυνάμενοι προσενέγκαι αὐτῶ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγα- 13,20ss L1,2! G6,6! Jc
 σαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσιν τὸν 1,21 1P2,8 |
 κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. **5** καὶ ἰδὼν ὁ 10,24
 Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον,
- 41** (p) ηψατο αυτου A C K W Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 ℞ |
 αυτου ηψατο αυτου D lat | txt ℞ B L 892. / 2211 | οϞ W f¹ c ff² sy^p sa^{ms} bo^{ms}
 • **42/43** ὤπινοτος αυτου A C K Γ Δ Θ 0130 f¹ 28. 33. 579. 700. 1241. 1424. 2542 ℞ lat
 sy^h | txt ℞ B D L W f¹³ 565. 892. / 2211 it sy^{s-p} co | □ W b (aur c e) • **44** οp) ℞ A D L W
 Δ 0130 f¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 | txt B C K Γ Θ f¹ 28. 579 ℞ sy^h
 • **45** οD W latt | ε 2 3 / 4 ℞ C L 28. 33. 565. 892. 2542. / 2211 | / 4 2 3 D ff² vg^{cl} | txt A B
 K W Γ Δ Θ 0130 f^{1.13} 579. 700. 1241. 1424 ℞ lat sy^h | ο¹ B b e
1 2,1 εἰς οικον A C K Γ Δ 0130 f^{1.13} 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℞ | txt
 p⁸⁸ ℞ B D L W Θ 33. 892 • **2** ὤευθεως A C D K Γ Δ 0130 f^{1.13} 28. 565. 1241. 1424.
 2542. / 2211 ℞ it sy^h | txt p^{88vid} ℞ B L W Θ 33. 579. 700. 892 lat sy^p co
 • **3** (+ ἰδου ανδρες 28) ερχονται προς αυτον παραλυτικον φεροντες αιρομενον υπο
 τεσσαρων p^{84vid} A C³ K Γ Δ 28. 1424. 2542 ℞ | / 3-5 2 6 επι τεσσαρων Δ | (+ ἰδου
 ανδρες 565) / 3 4 2 5-8 C³ D Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 1241 a ff² sy^h (q vg^{cl} sy^p) | ἰδου
 ανδρες ερχονται προς αυτον βασιταζοντες εν κρεβαττω παραλυτικον W | ερχονται
 (+ τινες / 2211) 2-6 υπο (απο L) τεσσαρων L / 2211 | txt p⁸⁸ ℞ B 33. 892 vg^{st.ww}
 • **4** ὤπροσεγγισαι A C D K Γ Δ f^{1.13} 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℞ it? |
 προσελθειν W sa^{ms} it? | txt ℞ B L Θ 33. 892 lat co | ὤο Ἰησοῦς Δ Δ Θ 0130. 700. 1424 it
 vg^{ms} sy^p | ε¹ εφ ω p^{84vid} A C K Γ Δ f¹ 28. 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℞ | εφ ου Θ
 f¹³ 33. 565 | εἰς ου W | txt ℞ B D L 892 a vg^{ms} • **5** ἰδων δε A D K W Γ Δ 0130 f¹ 579.
 1241. 1424. 2542. / 2211 ℞ lat sy sa^{ms} | txt p⁸⁸ ℞ B C L Θ f¹³ 28. 33. 565. 700. 892 e
 sa^{ms} bo

2Sm 12,13 Is 6,7 Zch
3,4 |

14,64; 15,29 J10,33f ·
Ex 34,7 Is 43,25; 44,22
Ps 103,3 · 10,18 Dt 6,4
8,17; 12,15 J2,25!

1,22f · 28; 10,45;
8,31f.38!

1Is: J 5,8s · 5,41

5,42; 6,51 Mt 12,23
L2,47!

Mt 9,33

13-17: Mt 9,9-13
L 5,27-32 · 1,16; 4,1

3,18p

10,21p Mt 8,22 L 9,59
J1,43f · 1,18,20

ἄφίενται σου αἱ ἁμαρτίαι. **6** Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· **7** Ἔτι οὗτος οὕτως λαλεῖ^F; βλασφημεῖ· τίς δύναται ἀφίεναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός; **8** καὶ εὐθύς ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως ^T διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς λέγει ^O αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **9** τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· ἄφίενται σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ^F ἔγειρε· καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου· καὶ ^I περιπάτει; **10** ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· ἀφίεναι ἁμαρτίας ἐπὶ τῆς γῆς) – λέγει τῷ παραλυτικῷ· **11** σοὶ λέγω, ἔγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. **12** καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθύς ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν ὀλέγοντας ὅτι οὕτως οὐδέποτε ¹ εἶδομεν.

13 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν ἔκ τῆς θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. **14** Καὶ παράγων εἶδεν Ἰακωβὸν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

6
21
11

5^F αφεωνται P⁸⁸ x A C D K L W Γ 0130 f¹⁻¹³ 579. 700. 892. 1424. 2542 M b f q sy | αφιωνται Θ | αφιονται Δ | txt B 28. 33. 565. 1241. / 2211 lat • 7^F οτι B Θ | ^F p) βλασφημιας; A C K W Γ Δ Θ 0130 f¹⁻¹³ 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M c e f sy^p | txt P⁸⁸ x B D L lat • 8° B W Θ it sy^p sa^{ms} | ^T αυτου P^{84vid} A C K Γ Δ f¹³ 33. 1241. 1424. / 2211 M sy^h | txt P^{88vid} x B D L W Θ f¹ 28. 565. 579. 700. 892. 2542 | ^O B Θ ff² • 9^F αφεωνται A C (D) K L W Γ Δ Θ 0130 f¹⁻¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M b sy | txt x B 28. 565 lat | ^F εγειρου B L Θ 28 | / 2 5 3 4 Γ Δ 0130. 2542 pm | 2 5 3 4 33 | 2-5 C D (cf^F) L f¹ 579. 700^c. 1424. / 2211 f l q vg^{cl} | 3-5 700* | p) – W f¹³ b c e | txt P⁸⁸ x A B K Θ 28. 565. 892. 1241 pm lat; Epiph | ^I υπαγε P⁸⁸ x L Δ 892 bo? | (11) υπαγε (περιπατει 33) εις τον οικον σου D (cf^F) 33 a ff² r¹ | txt A B C K W Γ Θ f¹⁻¹³ 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 M lat sy sa; Epiph • 10^F 3-5 / 2 P⁸⁸ x C D L Δ 0130. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 pm lat sy^p sa^{ms} bo | / 3-5 2 A K Γ f¹⁻¹³ 28. 565 pm sy^h | / 2 W b q | txt B Θ • 12^F εναντιον A C D K Γ Δ 0130^{vid} f¹⁻¹³ 565. 2542. / 2211 M | ενωπιον Θ 28. 33. 1241. 1424 | txt P⁸⁸ x B L (W) 579. 700. 892 | ^O B W b | ^F A C K Γ Δ Θ 0130 f¹⁻¹³ 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 M lat sy | txt P⁸⁸ x B D L W 892. / 2211 • 13^F εις x* • 14^F (3,18) Ιακωβον D Θ f¹³ 565 it | Λευι x* A K Γ Δ 28. 33. 2542 pm aur q vg^{cl} co? | txt P⁸⁸ x² B C L W l. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 pm f l vgst

22 II 15 Καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, °καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί· καὶ ἠκολούθουν αὐτῷ¹. 16 καὶ οἱ γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων¹ Πιδόντες ἔδειξαν μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τελωνῶν ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἔσθιει; 17 καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς ὁ[ῦτι] οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἤλθον καλέσαι δικαίους ἀλλ' ἁμαρτωλούς.

23 II 18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες. καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου (καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων) νηστεύουσιν, οἱ δὲ ἑσοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; 19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶν νηστεύειν; ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν οὐ δύνανται νη-

1!
Mt 21,31! L 5,30!
L 5,30!

J 3,17! 1T 1,15 · 10,45
Mt 5,17! L 5,32!

18-22: Mt 9,14-17
L 5,33-38 · 6,29

Is 61,10; 62,5 Mt 22,2
J 3,29!

15/16 °D W Θ f¹ 28 lat sy^p | [· et ·¹ - (cf ·¹)] | αὐτω. και οι (οι δε loco και οι 700 a c e ff² sa^{mss}) γραμματεις και οι Φαρισαιοι A C K Γ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M lat sy sa^{mss} bo^{pt} (et και ειδαν D r¹) | αὐτω και (-Δ; + οι p^{88vid}) γραμματεις των Φαρισαιων. και p^{88vid} K L Δ 33 b bo^{mss} | txt B W 28 | °W e | °στι ησθιεν p⁸⁸ K D 892 c bo^{pt} | °στι εσθιον (l) Θ | αυτον εσθιοντα (+ και πινοντα 1241) C K Γ Δ 0130^{vid} f^{1,13} 28. 1241. 1424. 2542. / 2211. (A 700) M a f q | txt B L 33. 565. (579) b d (ff²) r¹ | °τελωνων και αμαρτωλων K A C K L^c Γ Δ f^{1,13} 28^c. 700. 1241. 1424. 2542 M f ff² | vg^{c1} sy sa^{mss} bo^{pt} | αμαρτωλων και (+ μετα / 2211) των τελωνων p⁸⁸ B¹ D Θ 33. / 2211 | τελωνων 28*. 579 (cf ·¹) | txt B* L* 565. 892 it vg^{s2} sa^{mss} bo^{pt} | °τι οτι A K Γ Δ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 2542. / 2211 M sy^h | p) δια τι K D W latt sa bo^{pt} | τι Θ | txt B C^{vid} L 33. 1424 bo^{mss} | °εσθιετε Θ | p) εσθιετε και πινετε 565. 700. 1241. 1424 | εσθιει και πινει p⁸⁸ A K Γ f¹ 28. 33. 892. 2542. / 2211 M c q sy sa^{mss} | εσθιει και πινει (- και πινει K aur) ο διδασκαλος υμων K L Δ f¹³ (C 579) vg co | txt B D W it • 17 °p⁸⁸ D W f¹ 28 it | °οι K A C D K L W Γ f^{1,13} 28. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M latt sy | txt p⁸⁸ B Δ Θ 565 • 18 ° (+ μαθηται W) των Φαρισαιων L W Γ Δ f¹ 28. 33. 579. 700. 892. 2542 M a l vg^{mss} sy^{hmg} sa^{mss} bo^{pt} | txt p⁸⁸ K A B C D K Θ f¹³ 565. 1241. 1424. / 2211 lat sy^{p,h} sa^{mss} bo^{pt} | °l 2 4 5 C² D K Γ f^{1,13} 28. 700. 1241. 2542. / 2211 M sy^h bo^{pt} | l 4 5 W Δ | και οι Φαρισαιοι Θ 1424 a ff² | p) - A | txt p⁸⁸ K B C*^{vid} L 33. 565. 892 e sy^{hmg} sa | °p) σοι B 565 bo^{pt} | μαθηται σου K (° Δ) Θ 28. 2542 | txt A C D K L W Γ f^{1,13} 33. 700. 892. 1424. / 2211 M • 19 °D W 28. 1424 b i q bo^{mss} | °p) D W f¹ 33. 700 it vg^{mss} | °εχουσιν τον νυμφιον μεθ εαυτων p⁸⁸ L 2542 | μεθ εαυτων εχουσιν τον νυμφιον A K Γ Δ f¹³ 579^{vid}. 1424 M f q sy^h | εχουσιν μεθ εαυτων τον νυμφιον 1241. / 2211 | txt K B C Θ 28. (εχωσιν 565). 892 lat co

Jr 16,14; 19,6; 23,5 etc ·
14,7p
J16,20
J1,17 R 7,6

στεύειν. Ἐλευύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῆ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 21 Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκουσ ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μὴ, αἶρει τὸ πλήρωμα ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. 22 καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ῥήξει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκοὺς καὶ ὁ οἶνος ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί. Ἄλλ' οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς.

Job 32,19

23-28: Mt 12,1-8
L 6,1-5

Dt 23,25s |

Ex 31,13-17; 34,21 · 26;
3,4; 6,18; 10,2; 12,14
J 5,10 |
12,10.26

1Sm 22,20 2Sm 15,35 ·
Ex 40,23 Lv 24,5-8 ·
Lv 24,9 · 24!

Ex 20,10; 23,12 Dt 5,14

10!

23 Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν παραπορευέσθαι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο ὄδον ποιεῖν τίλλοντες. 24 καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῶ· ἴδε τί ποιοῦσιν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν; 25 καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε χρεῖαν ἔσχεν καὶ ἐπεινάσεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 26 ὅπως εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθάρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ ἱερεῖς, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῶ οὖσιν; 27 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον. 28 ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

24
II

25
II

22 (p) ρησει (ρηξει C 33) ο οινος ο νεος τους ασκους A C² K Γ Δ f¹ 33. 1241. 1424. 2542 M e f sy^h | ρησει ο οινος τους ασκους f¹³ 28. 579. 700 c ff² q* | διαρησονται οι ασκοι W (a) bo^{ms} | txt P⁸⁸ K B C* D L Θ 565. 892 lat sy^{s-p} sa | (p) εκχεται (εκχυθησεται 579; - D it) και οι ασκοι απολονται (απολλονται W; - L) K A C D K L W Γ Δ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. (Θ / 2211) M lat sy^{op} sa | txt P⁸⁸ B 892 bo | ^oD it bo^{ms} | ^tβαλλουσιν W (e f) sy^{s-p} | p) βλητεον P⁸⁸ K¹ A C K L Γ Δ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M lat sy^h | txt K* B • 23 (p) διαπορευεσθαι B (C) D it | παραπορευομενον 565 | πορευεσθαι W (f¹³) | txt P⁸⁸ K Δ Θ 700. 892. / 2211 (A K L Γ f¹ 28. 33. 579. 1241. 1424. 2542 M) | ὀδοποιειν τιλλοντες B f¹ 892 | οδοιπορουντες τιλλοντες f¹³ 565^{ms} | τιλλειν D W it • 25 (p) αυτος ελεγεν A K Γ Δ f¹ 579. 2542. (/ 2211) M | αυτος λεγει 28. 1241. 1424 | αποκριθεις ειπεν D Θ a | ελεγεν P⁸⁸ B 565 bo^{pt} | txt K C L W f¹³ 33. 700. 892 • 26 ^oB D r¹ t | ^op) D W it sy^s | τοις ιερουσιν A C D K W Γ f¹ 565. 700. 1424. 2542. / 2211. (L Θ) M | p) τοις ιερουσιν μονοις Δ 33 sa^{ms} bo | μονοις τοις ιερουσιν f¹³ it vg^{ms} | τοις αρχιερουσιν (+ μινον Φ; μονοις 579) Φ 28. 579. 1241 | txt K B 892 sa^{ms} bo^{ms} • 27/28 (p) λεγω δε μιν οτι το σαββατον δια τον ανθρωπον εκτισθη ωστε W (sy^s) | λεγω δε μιν D (it)

- 7 **3** Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς ὅτην συναγωγὴν. καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. **2** καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ [†] τοῖς σάββασιν ἰθεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. **3** καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἔχοντι τὴν ξηρὰν χεῖρα ἔχειρε [†] εἰς τὸ μέσον. **4** καὶ λέγει αὐτοῖς· ἔξεστιν τοῖς σάββασιν ἄγαθὸν ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἄποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐσιώπων. **5** καὶ περιβλεψάμενος αὐτούς μετ' ὀργῆς, ὁσυλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινον τὴν χεῖρα [†]. καὶ ἔξέτεινεν καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. **6** Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθύς μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν συμβούλιον ἔδίδουν κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.
- ²⁶ **7** Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν [†] πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας [ἠηκολούθησεν], καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας **8** καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων [†] καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας [†] καὶ [†] πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ [†] περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα ἔπληθος πολὺ [†] ἀκού-
- 1-6: Mt 12,9-14
L 6,6-11 · 1,21!
2,24! · Jc 4,17
34; 5,32; 10,23 · J11,33
J12,40 R11,25! E 4,18
Is 6,10
8,15; 12,13p · 15,1
Ex 31,14 11,18; 12,12;
14,1.55 J 5,18!
7-12: Mt 12,15s
L 6,17-19
8: Mt 4,25
7,24p.31

¶ **3,1** ° x B | txt A C D K L W Γ Δ Θ 072 f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M sa (bo) • 2 [†] εν x C D Θ 1241. 2542. / 2211 | txt A B K L W Γ Δ 072 f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1424 M | ἰθεραπευει x W Δ 072. 579 • 3 ἰτην χειρα εχοντι ξηραν (εξηραμμενην 28. 2542. / 2211) B L 28. 565. 892. 2542. / 2211 a | εχοντι την χειρα ξηραν (εξηραμμενην D) D W lat | εξηραμμενην εχοντι την χειρα A K Γ 0213 f^{1,13} 33. 579. 700. 1241. 1424 M | 4 1 2 3 C³ | 1 2 4 3 33 | txt x C* Δ Θ | [†] p) και στηθι D c (e f) sa • 4 ἰαγαθοποιησαι A B C K L Γ Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 vid. / 2211 M | ἰαγαθον ποιησαι D b e | txt x W | ἰp) απολεσαι L W Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 latt sy^{s,p} sa^{ms} | txt x A B C D K Γ 1241. / 2211 M sy^h sa^{ms} bo • 5 ° W b c d | ἰνεκρωσει D it sy^s | [†] p) σου x A C D K L P W Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241. (1424). 2542. / 2211 pm latt sy | txt B Γ pm • 6 ἰεποιησαν x C Δ Θ 892^c | εποιουν A K P Γ f¹ 33. 579. 1241. 1424. / 2211 M | εποιουντο W | ποιουντες D a | txt B L f¹³ 28. 565. 700. 892*vid. 2542 sy^{hmg} bo^{ms} • 7/8 ἰεις D P 579. 2542 | παρα f¹³ 28. 1424 | 2 4-8 D it bo^{pl} (et pon. ακολουθουν αυτω p. Σιδωνα W b c) | 2-8 2542 sy^s | 2 5-8 f¹³ 28 | 2-5 ηκολουθησαν (+ αυτον Δ vg) 6-8 x C Δ vg | 6-8 ηκολουθησαν αυτω 2-5 33 | ηκολουθησαν αυτω 2-8 1241. 1424. / 2211 pm sy^h sa (bo^{pl}) | ηκολουθησεν αυτω 2-8 (2 3 5 6 8 700) A K P Γ (579). 700. 892 pm | ηκολουθησεν αυτω 6-8 2-5 f¹ | 1 6-8 2-5 Θ | txt B L 565 | [†] p) x* W Θ f¹ 2542 c sy^s | [†] οι D f | [†] οι A D K P Γ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 M sy^h (lat bo) | txt x B C L W Δ 892 sa | ἰκαι πληθος πολυ f¹ | - W a b c sy^s

οντες ὅσα ^ϛ ἐποίει ἦλθον πρὸς αὐτόν. **9** Καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν^τ. **10** πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας. **11** καὶ ^οτὰ πνεύματα ^οτὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ * καὶ ἔκραζον λέγοντες ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. **12** καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ ^ϛ αὐτὸν φανερόν^ι ποιήσωσιν.

13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. **14** Καὶ ἐποίησεν ἑξήδεκα [οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν] ἵνα ὧσιν μετ' αὐτοῦ^ι καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν ^τ **15** καὶ ἔχειν ἐξουσίαν ^τ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια^τ. **16** [Καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα,] καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον, **17** καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὄνομα[τα] Βοανηργές, ὃ ἐστὶν υἱοὶ βροντῆς· **18** καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον^ι καὶ

7/8 ^ϛ ποιεὶ B L 892 sa bo^{pl} | txt & A C D K P W Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. 12211 ℳ lat sy^h bo^{pl} • **9** ^τ πολλοὶ D (f a) i | οἱ οχλοὶ f¹³ 28 (ff²) • **11** ^ο bis D Θ f¹³ 28 | ἐθεωρεὶ προσεπιπτεν αὐτω καὶ ἐκραζεν λεγοντα 700 pm | εθεωρεὶ προσεπιπτον (προσεπιπτεν f¹) αὐτω καὶ ἐκραζον λεγοντα (λεγοντες K) A K P (Γ) f¹ 12211 pm | 1-5 λεγοντα & B C L Δ Θ f¹³ 33. 565. 892. 1241. 1424. (2542) pm | ἰδον 2-6 W | txt & ^ο D (28). 579 • **12** ^ϛ A K L P Γ 28. 579. 700. 1241. 1424 ℳ | txt & B C D W Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 892. 2542 | ποιωσιν B² D K L W f¹³ 579. 892 • **14** ^ι 6-9 A C² K L P Γ f¹ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ b e q sy sa^{ms} | ἵνα ὡσιν δωδεκα μετ αὐτου D lat(i) | δωδεκα (+ οὓς καὶ ἀποστολοὺς ὠνομασεν 28) ἵνα ὡσιν περι αὐτον 28. 700 | δωδεκα μαθητας 6-9 2-5 W | 6-9 1-5 Δ | 2-5 1 6-9 C* | txt & B Θ f¹³ sy^{hmg} co | ^τ τοῦ ευαγγελιον D W (lat) bo^{pl} • **15** ^ϛ εδωκεν αὐτοις D W (lat) bo^{pl} | ^τ p) θεραπευειν τας (-Θ) νοσοὺς καὶ A C² D K P W Γ Θ f^{1.13} 28. 33. 579. (700). 1241. 1424. 2542 ℳ (lat) sy^h | ^τ καὶ περιαγοντας κηρυσσειν το ευαγγελιον W a c e vg^{ms} • **16** ^ϛ πρωτον Σιμωνα f¹³ sa^{ms} | - A C² D K L P W Γ Θ f¹ 28. 33. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy bo | txt & B C* Δ 565. 579 sa^{ms} • **17** ^ϛ κοινως δε αὐτους ἐκαλεσεν W e (b c q) | ὄνομα B D 28 sy^p bo^{ms} | txt & A C K L Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ latt sy^h co • **18/19** ^ϛ ἦσαν δε οὗτοι Σιμων καὶ Ἀνδρέας Ἰακωβος καὶ Ἰωάννης Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος καὶ Θωμᾶς καὶ Ἰακωβος οἱ τοῦ Ἀλφαιου καὶ Σιμων οἱ Καναλιος καὶ Ἰουδας W b c e | ^ϛ καὶ Λεββαιοι D it | - W e (cf ^ι)

4,1p
5,24 | Ios: Mt 4,24
5,27s.30s; 6,56; 1,41!

1,1! L 4,41 |

1,34!

13-19: Mt 10,1-4

L 6,12-16 Act 1,13

6,46; 9,2,9; 13,3

Ex 18,25 1Sm 12,6 1Rg

12,31 Act 2,36

6,30p L 9,12! - 5,18

L 9,2p | 6,7p - 1,22!

2Rg 24,17 Esdr II 19,7

Dn 1,7 - 14,37 J1,42 Mt

16,18 - 1,16! |

1,19!

| 1,16!

Mt 9,9!

2,14p

28
VIII

8
29
II

30
II

Σίμωνα τὸν Ῥκαναναῖον **19** καὶ Ἰούδαν¹ ῬἸσκαριώθ, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

| 14.10.43
14.10!

³¹ X **20** Καὶ Ῥρχεται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν Ὁ[ὁ] ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτούς Ῥμηδὲ ἄρτον φαγεῖν. **21** καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατήσῃ αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη.

2.11·2.2!
7.2.5p L14.1! 2Th 3.8!
31p

³² II **22** Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἰεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι Ῥβελζεβούλ ἔχει καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

J10.20! Ps 69.9 Jr 12.6
22-27: Mt 12.24-29
L11.15-22·7.1
Mt 10.25·Mt 9.34

³³ II **23** Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτούς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν; **24** καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη· **25** καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δυνησεται ἢ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι¹. **26** καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν Ῥκαὶ ἐμερίσθη¹, οὐ δύναται Ῥστήναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. **27** Ῥἀλλ' οὐ δύναται οὐδεὶς¹ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν τὰ σκευῆ¹ αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει.

4.2!

| Is 49.24s PsSal 5.3

18/19 ῬΚανανιτην A K Γ Θ *f*^{1.13} 28. 700. 892. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ sa^{ms}? | *txt* $\mathfrak{K}$ B C D L^{vid} W (*cf*¹) Δ 33. 565. 579. 1241 latt sa^{ms} bo | ῬΣκαριωθ D lat | (+ τον 700) Ἰσκαριωτην A K (Ἰσκαριωτης W, *cf*¹) Γ *f*^{1.13} 28. 700. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ vg^{cl} co | *txt* $\mathfrak{K}$ B C L Δ Θ 33. 565. 579. 892. 1241 • **20** Ῥερχονται $\mathfrak{K}^2$ A C K L Δ Θ *f*^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ lat sy^p | εἰσερχονται D | *txt* $\mathfrak{K}^*$ B W Γ 1241 b sa bo^{pl} | Ὁ $\mathfrak{K}^*$ C K L* W Γ Θ* *f*^{1.13} 28. 33. 579. 700. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ bo^{pl} | *txt* $\mathfrak{K}^1$ A B D L^c Δ Θ^c 565. 892. 2542 sa^{ms} bo^{pl} | Ῥμητε $\mathfrak{K}$ C D Γ Θ *f*¹ 579. 700. 1241. 1424. 2542 *pm* | *txt* A B K L W Δ *f*¹³ 28. 33. 565. 892 *pm* • **21** Ῥακουσαντες (οτε ηκουσαν D) περι αυτου οι γραμματεις και οι λοιποι D W it • **22** ῬΒελζεβουλ B | Beelzebub vg sy^{s-ph} | *txt* $\mathfrak{K}$ A C D K L W Γ Δ Θ *f*^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ it vg^{ms} co • **25** Ῥη οικια εκεινη στηναι B L 579. 892 | η οικια εκεινη εσταναι D | σταθηναι (στηναι K) η οικια εκεινη A K Γ *f*^{1.13} 33. 565. 700. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ a sy^h | σταθησεται η οικια εκεινη (*et om.* δυνησεται) 1241 | σταθηναι W e | *txt* $\mathfrak{K}$ C Δ Θ 28 • **26** Ῥκαι μεμερισται A C² K Γ Θ *f*^{1.13} 28. 33. 565. 700. 892^c. 1424. 2542. (D 1241) $\mathfrak{M}$ | εμερισθη (*et om.* ανεστη) W sy^s | εμερισθη και $\mathfrak{K}^*$ C^{*vid} Δ lat | *txt* ($\mathfrak{K}^2$) B L 892* | Ῥσταθηναι A K Γ Δ *f*^{1.13} 28. 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ | *p*) σταθηναι η βασιλεια αυτου D W it | *txt* $\mathfrak{K}$ B C L Θ 892 • **27** Ῥουδεις (+ δε Θ) δυναται A D K W Γ Θ 565. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ lat sy sa^{ms} | αλλ ουδεις δυναται L *f*^{1.13} 28. 33. 579. 700. 892 sy^{hmg} | και ου δυναται ουδεις C² | *txt* $\mathfrak{K}$ B C* Δ | Ῥ7 8 4-6 I-3 A D K (W) Γ *f*^{1.13} 28. 565. 700. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ lat sy^h | 6 I-5 7 8 $\mathfrak{K}$ | 7 8 4-6 2542 | I-5 εισελθειν και τα σκευη 579 | *txt* B C L Δ Θ 33. 892

28-30: Mt 12,31s
L12,10

1J5,16
|22

31-35: Mt 12,46-50
L8,19-21 · 21

6,3p J2,12

5!

Mt 12,49! | Mt 7,21!
R 12,2 H13,21 IP4,2
J15,14

1-9: Mt 13,1-9 L8,4-8
2,13!
3,9 L5,3

28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἀμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι ἧσα ἐὰν βλασφημήσωσιν. 29 ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν ἕως τὸν αἰῶνα, ἀλλ' ἐνοχός ἐστιν αἰωνίου ἁμαρτήματος. 30 ὅτι ἔλεγον· πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

34

11

31 Ἐὰν λέγῃ τις ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ἔξω στήκοντες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦντες αὐτόν. 32 καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου [καὶ αἱ ἀδελφαὶ σου] ἔξω ζητοῦσίν σε. 33 καὶ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου; 34 καὶ περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύκλῳ καθημένους λέγει· ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. 35 ὃς ὅτι [γὰρ] ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

35

11

4 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συναγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος πλεῖστος, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ πᾶς ὁ

36

11

28 ὄσας A C K L Γ f¹ 28. 33. 565. 700. 892. (1241). 1424 pm | txt ἔ B D W Δ Θ f¹³ 2542 pm sa^{mss} bo^{ms} • 29 ὁ D W Θ 1. 28. 565. 700. 2542 it vg^{ms} sy^s; Cyp | ἔστα ἔ D L Δ 33. 892. 1241 lat sa^{mss}; Cyp^{pl} Aug | txt A B C K W Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 1424. 2542 M b sa^{ms} bo; Cyp^{pl} | ἔ κρισεως A C² K Γ f¹ 700. 892^c. 1241. 2542 M f r¹ vg^{ms} sy^{p,h} bo^{pl} | κριματος 1424 | αμαρτιας C^{*vid} D W f¹³ sy^s | txt ἔ B L Δ Θ 28. 33. 565. 892* • 31 ἔ και ερχονται B C L Δ f¹³ 28. 700. 1241. 1424. 2542 lat sa^{mss} bo | ερχονται ουν A K Γ 33 M sy^h | txt ἔ D W Θ f¹ 565. 892 it vg^{mss} | ἔ 5-7 4 1-3 A K sy^s | 5 6 4 1-3 Γ f¹³ 28. 700 M sy^h | 1-6 Θ 565 | 1 2 4-7 f¹ | 3 1 2 4-7 W | txt ἔ B C D L Δ 33. 892. 1241. 1424. 2542 it vg^{mss} sy^p co | ἔ εστηκοτες f¹ 700. 2542. (C² L 892) | εσωτες A D K W Γ Θ f¹³ 33. 565. 1241. 1424 M | σταντες ἔ | txt B C* Δ 28 • 32 ὁ p) ἔ B C K L W Δ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 892. 1241. 1424. 2542 pm lat sy | txt A D Γ 700 pm it vg^{mss} sy^{hmg} • 33 ἔ και (-Θ 565) απεκριθη αυτοις λεγων A D K Γ Θ 565. 1241. 1424 M f sy^h sa | (+ και f¹³) απεκριθη αυτοις και λεγει f^{1,13} 28. 700. 2542 | ος δε απεκριθη και ειπεν αυτοις W | και ειπεν αυτοις 33 | 1 2 4 3 C | txt ἔ B L Δ 892 aur vg bo | ἔ η A D K 28. 33. 700 pm it sy^{s,h} bo^{ms} | txt ἔ B C L W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 892. 1241. 1424. 2542 pm lat co | ὁ B D | txt ἔ A C K L W Γ Δ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M latt sy • 35 ὁ B (W) b e bo | txt ἔ A C D K L Δ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M lat sy sa bo^{mss} | ἔ τα θεληματα B | ἔ μου C K 1241. 1424 M lat sy | txt ἔ A B D L W Δ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 700. 892. 2542 it vg^{mss} ¶ 4,1 ἔ εις το πλοιον εμβαντα B² D W Δ | εμβαντα εις το (-K f¹ 2542) πλοιον A K f^{1,(13)} 28. 700. 2542 M sy^h | txt ἔ B* C L Θ 33. 565. 892. 1241. 1424

9 ὄχλος ἑπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν. 2 καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ·

3,23; 4,10s.13.30.33s;
7,17; 12,1.12; 13,28
1,22!

3 Ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπεῖρων ἑστειραί. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεῖρειν ὁ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. 5 καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες ἵσπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθύς ἔξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· 6 καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἑκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. 7 καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαὶ καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. 8 καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενα καὶ ἔφερον ἕν τριάκοντα καὶ ἕν ἐξήκοντα καὶ ἕν ἑκατόν. 9 καὶ ἔλεγεν ὅς ἔχει ὅτα ἀκούειν ἀκουέτω.

4Esr8,41; 9,31-33

Sir40,15

Jc1,11

Jr4,3

23; 8,18 Ap2,7!

10-12: Mt13,10-15

L8,9s·7,17!·8,34

3,14!·16; 6,7; 9,35; 10,32;

11,11; 14,10.17.20.43 |

Dn2,27s.47

1K5,12!s·2!

10 Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἠρώτων αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα ἑτάς παραβολάς. 11 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἑξω ἐν παραβολαῖς ὅτα πάντα γίνονται,

37
I

1 ἑπεραν της θαλασσης D | εν τω αιγιαλω W it | ἦν A D K W Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 1424. 2542 M sy^h | txt K B C L Δ 33. 892. 1241 d • 3 (p) του σπειραι K² A C K L Δ Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M | - D sam^s bo^{pt} | txt K* B W 33^{vid} d • 4 2-4 D lat sy^{s-p} sa | - W • 5 ἑ και οπου B | και οτι D W it | ἑ εξεβλαστησεν f^{1.13} 28. 700. 2542 | ανετειλεν W • 6 ἑκαυματισθησαν B D a e • 8 ἑ και αλλο K^{2a} A D K Δ f^{1.13} 565. 700. 1241. 1424 M lat sy^h | αλλο δε 2542 | txt K*.2b B C L W Θ 28. 33. 892 e | ἑ αυξανομενον A D L W Δ 892 bo | αυξανοντα C K Θ f^{1.13} 28. 33. 700. 1241. 1424. 2542 M | txt K B (579) sa | ἑ εις ... εν ... εν B² (sine acc. B*) | εις ... εν ... εν L | εις ... εις ... εις K C^{vid} Δ 28. 700 | εν ... εν ... εν K f¹ 33^{vid}. 565. 579^{vid} (cf^r). 892. 1241. 1424. 2542 M sy^h | το εν ... το εν ... το εν W | txt f¹³ lat (sine acc. A C² D Θ) • 9 ἑ και ο συντων συνιτω D it vg^{ms} sy^{hmg} • 10 (p) μαθηται αυτου D W Θ f¹³ 28. 565. 2542 it sy^s; (Or^{lat}) | ἑ την παραβολην A K f¹ 579. 700. 1241. 1424 M vg^{cl} sy^p.h bo^{ms} | · τις η παραβολη αυτη D W Θ f¹³ 28. 565. 2542 it; Or^{lat} | txt K B C L Δ 892 vgst sy^s co • 11 ἑ εξωθεν B 1424 | ° K D K W Θ 28. 565. 1424. 2542 | txt A B C L Δ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241 M bo | ἑ λεγεται D Θ 28. 565. 1424. 2542 it vg^{ms} (sa)

Is 6,9s J12,40 Act
28,26s
6,52; 7,14,18; 8,17,21
Mt 13,19!

13-20: Mt 13,18-23
L8,11-15 · 7,18

2,2! 4Esr 9,31-33 |

Jub 11,11

| E 3,17 Kol 2,7

4Mcc 15,2.8.23 2K 4,18
H11,25 · 2Th 1,4!

10,23-25 1T 6,9s.17 Jc
1,10s; 5,1-3 · 2Th 2,10
H 3,13 2P 2,13
T 3,14 2P 1,8

28 R 7,4 Kol 1,6.10

12 ἵνα βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν,
καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν,
μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἄφεθῇ αὐτοῖς^T.

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνῶσεσθε; 14 ὁ σπεῖρων τὸν λόγον σπεῖρει. 15 οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδόν· ὅπου σπεῖρεται ὁ λόγος καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον (εἰς αὐτούς). 16 καὶ οὗτοι ἔισιν οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἱ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν ὁ αὐτόν, 17 καὶ οὐκ ἔχουσιν ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἶτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζονται. 18 καὶ ἄλλοι εἰσιν ὁἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι· οὗτοι εἰσιν ὁἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες, 19 καὶ αἱ μέριμναι τοῦ ἁἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλοῦτου ὁ καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίας εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσιν τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. 20 καὶ ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ἔν τριάκοντα καὶ ἔν ἐξήκοντα καὶ ἔν ἑκατόν.

38

II

12 ἄφεθησομαι D* | ἀφῶσω D¹ it | ἀφεθησεται A K 565 | ^Tα αμαρτηματα (+ αυτων Δ 700. 1241 sy^{h**}) A D K Δ Θ f¹³ 28^c. 33. 565. 579. 700. 892^c. 1241. 1424 ℳ lat sy | txt **ℝ B C L W** f¹ 28*. 892*. 2542 b co • 15 ἔν ταις καρδιαις αυτων D K Θ 33. 565. 700. 1241. 1424 ℳ lat sy bo^{pl} | απο της καρδιας αυτων A l | εν αυτοις **ℝ C L Δ** 579. 892 sy^{hmg} | txt **B W** f^{1.13} 28. 2542 • 16 ἔισιν ομοιως A B K 1424 ℳ lat sy^h | ομοιως εισιν **ℝ C L Δ** 33. 892. 1241 | txt **D W Θ** f^{1.13} 28. 565. 579. 700. 2542 it sa sy^{s-p}; Or | ^o Θ f^{1.13} 28. 565. 700; Or • 18 οἱ οὗτοι εἰσιν A C² K 33. 579. 1241 ℳ f q sy | - W Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 892. 1424. 2542 sa^{mss} | txt **ℝ B C*** D L Δ lat sa^{mss} bo | ἔπι **ℝ C Δ** 579 | txt **A B D K L W Θ** f^{1.13} 28. 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ | ^a A C² K 33. 579. 1241 ℳ f q sy^h | txt **ℝ B C*** D L W Δ Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 892. 1424. 2542 lat sy^p sa^{mss} bo • 19 ἔβιου D W Θ 565. 700. 1424 it vg^{ms} | ἔ (+ αι 1424) απαται του πλουτου W 1424 f | (+ αι Θ 565) απαται του κοσμου D Θ 565 it | ἡ αγαπη του πλουτου D | ^a D W f¹ 28. 2542. (Θ 565. 700) it • 20 ἔν ἔν ... ἔν ἔν ... ἔν K Δ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 2542 ℳ sy | το ἔν ... το ἔν ... το ἔν W | ἔν ... - ... - B² 1424 (sine acc. B*) | εν ... - ... εν C*^{vid} | txt L Θ lat (sine acc. **ℝ A C² D**)

³⁹_{II} **21** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ^T μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα
 ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῆ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ^F ἐπὶ τὴν
⁴⁰_{II} λυχνίαν τεθῆ; **22** οὐ γάρ ἐστιν ^T κρυπτόν ἐάν μὴ ἵνα φα-
 νερωθῆ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φα-
⁴¹_{II} νερόν. **23** εἴ τις ἔχει ὄτα ἀκούειν ἀκουέτω. **24** * Καὶ ἔλε-
 γεν αὐτοῖς· βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε με-
⁴²_{II} τρηθήσεται ὑμῖν [□]καὶ προστεθήσεται ὑμῖν^T. **25** ὃς γὰρ
 ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθή-
 σεται ἀπ' αὐτοῦ.

⁴³_X **26** Καὶ ἔλεγεν· οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ὡς
 ἄνθρωπος^s βάλλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς **27** καὶ καθευδῆ
 καὶ ἐγειρήται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ
 καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. **28** ἄυτομάτη ἡ γῆ
 καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον ^Fεἶτα στάχυν ^Fεἶτα (πλήρη[ς]
 σῖτον) ἐν τῷ στάχυϊ. **29** ὅταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, εὐθύς
 ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.

⁴⁴_{II} **30** Καὶ ἔλεγεν· πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ
 θεοῦ ἢ ἐν τίνι (αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν); **31** ὡς ἰκόκκω
 σινάπεως, ὃς ὅταν σπαρῆ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὄν
 πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, **32** καὶ ὅταν

21-25: Mt 13,12
L 8,16-18
 21: Mt 5,15 L 11,33
 22: Mt 10,26 L 12,2

9! | 24: Mt 7,2 L 6,38

25: Mt 25,29 L 19,26

| Jc 5,7 Mt 13,25

Joel 4,13 Ap 14,15
30-32: Mt 13,31s
L 13,18s · Is 40,18
 | L 17,6p

21 ^T ὅτι B L 892 | ἰδετε ^f13 28 | *txt* ^κ A C D K W Δ Θ ^f1 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 ^ℳ latt | ^Γ αἴπεται D it sa^{mss} bo^{pt} | καιεται (*p. λυχνος*) W ^f13 | ^F ὑπο ^κ B* ^f13 33
 • **22** ^T τι ^κ A C L Δ 33. 892. 1241. 1424 *pm* lat sy | *txt* B D K W Θ ^f1.13 28. 565. 579. 700. 2542 *pm* it co • **24** [□]p) D W 565. 579 b e l vg^{mss} sa^{ms} | ^T τοῖς ἀκουουσιν A K Θ 0107. 0167 ^f1.13 28. 33. 1241. 1424. 2542 ^ℳ q sy sa^{mss} bo^{pt} | *txt* ^κ B C D L W Δ 565. 579. 700. 892 lat bo^{pt} • **26** ^F ὡς ἄνθρωπος ὅταν W ^f1 e sa^{mss} bo^{mss} | ὡς (ε)αν ἄνθρωπος A C K 0107. 892c. 1424 ^ℳ sy^h | ὡσπερ ἄνθρωπος Θ ^f13 28. 565. 700. 2542 | *txt* ^κ B D L Δ 33. 579. 892*. 1241 • **28** ^F αὐτομάτη (αὐτομάτως 2542) γὰρ K W Δ Θ 0167 ^f1.13 28. 33. 579. 892c. 1424. 2542 ^ℳ sy^h sa^{ms} bo^{pt} | ὅτι αὐτομάτη D 565. 700 bo^{mss} | *txt* ^κ A B C L 892*. 1241 sa^{mss} bo^{pt} | ^F εἶπεν ... εἶπεν (κ) B* L Δ | ἐπειτα ... εἶτα 565; Ir^{lat} vid | *txt* A B² C D K W Θ 0107. 0167 ^f1.13 28. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ^ℳ | ^F πλήρης σῖτος B | ^F πλήρης ὁ σῖτος D W | ^F πλήρη (+ τὸν Θ 565. 700. 892. 1424) σῖτον ^κ A C² K L Δ Θ ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542* ^ℳ; Ir^{lat} | *txt* C*^{vid} 28. 2542c
 • **30** ^F παραβολή (ὁμοιωματι ^f1) παραβαλομεν (παραβαλλομεν 1424; παραβαλομεν 700. 1241; παραβαλωμεθα 565) αὐτην A C² D K Θ 0107^{vid} ^f1 33. 565. 700. 1241. 1424. (2542) ^ℳ lat sy | ^F τὴν παραβολὴν δωμεν W | παραβολή αὐτην θωμεν; παραβαλομεν αὐτην ^f13 (sy^{hms}) | *txt* ^κ B C*^{vid} L 28. 892. (Δ 579) (b) bo; Or • **31** ^F κόκκον A K L W Θ 0107 ^f1.13 28. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 ^ℳ | *txt* ^κ B C^{vid} D Δ 565. 2542

σπαρῆ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μείζον πάντων τῶν λαχάνων¹ καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.

33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν· **34** χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα.

35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας γενομένης· διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. **36** καὶ ἄφηντες τὸν ὄχλον² παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἄλλα πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ³. **37** καὶ γίνεται λαίλαψ μεγάλη ἀνέμου καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον. **38** καὶ ἑαυτὸς ἦν⁴ ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων. καὶ ἐγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; **39** καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσῃ· σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **40** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί δειλοὶ ἐστε; οὐπω⁵ ἔχετε πίστιν; **41** καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούει αὐτῷ⁶;

Ez 17,23; 31,6 Dn
4,9.18 Ps 103,12 Θ
33s: Mt 13,34

2,21· 1Κ 3,1 J16,12 | 11

6,31s; 7,33; 9,2.28;
13,3· 10.13-20

35-41: Mt 8,18.23-27
L 8,22-25· 1,32!

| Jon 1,4 Ps 107,25-27

L 10,40

| 1,25! Ps 65,8; 89,10;
105,9 Θ; 107,28s
6,51

J14,27 2T1,7 Ap 21,8 |

L 2,9 Jon 1,10.16· 1,27

45

VI

46

X

10

47

11

32 μείζων παντων των λαχανων D Δ f¹ 28. 565. 579. 700. 1424. 2542 pm aug e | παντων των λαχανων μειζων (μειζον A) A K f¹³ pm | txt κ B C L W Θ 33. 892. 1241 lat • **34** ἑαυτας D W it • **36** ἀφίουσιν τον οχλον και η⁴⁵vid D W Θ f¹³ 28. 565. 700. 2542 it | αφεντες αυτον A | ἄλλα δε πλοια (πλοιαρια L pm; + πολλα D 33) ην (ησαν D) μετ αυτου A C² D K L f¹³ 33. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℣ sy^h | αμα πολλοι ησαν μετ αυτου W e | τα αλλα (+ δε 700) τα οντα πλοια μετ αυτου Θ (f¹ 28). 565. 700 | αλλα πλοια ησαν μετ αυτου (αυτων Δ sy^{hmg}) κ Δ sy^{hmg} | txt B C* 579. 892 vg • **38** ἑ A D K W Θ f¹³ 28. 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℣ sy^h | txt κ B C L Δ 579. 892. / 2211 | ἑγειραντες (εγειραντες f¹³) αυτον D W Θ f¹³ 28. 565. 700 it | διεγειρουσιν αυτον και A B¹ C² K L 0167^{vid} f¹ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℣ | txt κ B* C* Δ • **40** ἑ δειλοι εστε (+ ολιγοπιστοι 1424) ουτως; πως ουκ A C K 33. 1241. 1424. / 2211 ℣ sy^h (f sy^p) | δειλοι εστε ουτως W (e q) | ουτως δειλοι εστε (-28*); ουπω η⁴⁵vid f¹³ 28. 2542 | δειλοι εστε ολιγοπιστοι (ουτως 892^c); ουπω 579. 892^c | txt κ B D L Δ Θ 565. 700. 892* lat co • **41** ἑ αυτω υπακουει κ* C Δ f¹³ 28. 2542 | υπακουουσιν D ff² i q | υπακουουσιν αυτω A K W Θ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 2211 ℣ lat | txt κ² B L 892

11 **5** Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. **2** καὶ ἐξεληθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου Ὁεὺθὺς ἤρπτησεν αὐτῷ ἕκ τῶν μνημείων ἀνθρώπου) ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, **3** ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ οὐδὲ ἀλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι **4** διὰ τὸ αὐτὸν πολλακίς πέδαις καὶ ἀλύσεισιν δεδέσθαι καὶ διεσπάσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετριῖθαι¹ ^ε, καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· **5** καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας³ ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. **6** Καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ **7** καὶ κράζας φωνῇ μεγάλῃ λέγει· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὀρκίζω σε τὸν θεόν, μὴ με βασανίσῃς. **8** ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ· ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. **9** καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· τί ὄνομά σοι; καὶ ἄγει αὐτῷ· Ἐλεγιῶν ὄνομά μοι^τ, ὅτι πολλοὶ ἐσμεν. **10** καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ ἄυτὰ ἀποστείλῃ^η ἔξω τῆς χώρας.

1-20: Mt 8,28-34
L 8,26-39

1,23 | Is 65,4

1,24¹ · 1,11 · Gn 14,18

Gn 24,3 Mt 26,63

1,25!

¶ **5,1** ἠλθεν κ² C L Δ Θ f¹³ 28. 579. 700. 892. 1241. 2542 q sy bo; Eriph | ^fp) Γαδαρηνων A C K f¹³ / 2211 ℳ sy^{p,h} ! Γεργυστηνων W ! Γεργεσηνων κ² L Δ Θ f¹ 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 sy^{s,hmg} bo ! txt κ* B D latt sa • **2** ° B W it sy^{s,p} | ἤρπτησεν A K W 33. 892. 1241 ℳ ! txt κ B C D L Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 1424. 2542. / 2211 | ^ε 4 1-3 D W Θ 565. 700 it • **4/5** ὅτι πολλακίς αυτον δεδεμενον πεδαις και αλυσεισιν εν αις εδησαν διεσπακεναι και τας πεδας συντετριφεναι D ! δια το πολλακίς αυτον δεδεσθαι και πεδαις και αλυσεισιν διεσπακεναι δε τας αλυσις και τας πεδας συντετριφεναι W ! δια το αυτον πολλας πεδας και αλυσεισιν αις εδησαν αυτον (- 2542) διεσπακεναι και συντετριφεναι f¹ 28. 2542 ! δια το πολλακίς αυτον πεδαις και αλυσεισιν αις εδησαν αυτον (- 565) διεσπακεναι και (+ τας πεδας 565) συντετριφεναι 565. 700 | ^ε και μηδενα αυτον ισχυειν δαμασαι νυκτος δε και ημερας D e ! μηδενα δε ισχυειν αυτον επι δαμασαι νυκτος δε και ημερας δια παντος W ! και μηδενα αυτον ισχυειν δαμασαι και δια παντος (πασης 700) νυκτος και ημερας 565. 700 • **6** ἠ αυτον A B C L Δ 892. 1241 ! txt κ D K W Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. (1424). 2542. / 2211 ℳ • **9** ἄπεκριθη D it ! απεκριθη λεγων E 565. 700 pm | Ἐλεγιων κ² A B² K W Θ f^{1,13} 28. 565. 700*. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℳ ! txt κ* B* C (D) L Δ 579. 700^cvid | ^τ εστιν B D (cf ^ε) f¹³ lat • **10** ἄυτους αποσειλη D f¹³ 28. 565. 700. 1424. (f¹ 2542) ℳ ! αποσειλη αυτους A 579. 1241. / 2211 it ! αυτον αποσειλη κ L (^ε K W 892) lat sy^p bo ! txt B C Δ (^ε Θ)

11 Ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη· **12** καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν ῥέγοντες· πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. **13** καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς· καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ.

14 Καὶ οἱ βόσκοντες αὐτοὺς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ἦλθον ἰδεῖν τί ἐστὶν τὸ γεγονός· **15** καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ θεωροῦσιν τὸν δαμονιζόμενον καθήμενον ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγιῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. **16** καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων. **17** καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν.

18 Καὶ ἐμβαίνοντας αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλεῖ ⁴⁸ αὐτὸν ὁ δαμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ᾗ. **19** καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς καὶ ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅσα ὁ κύριός σοι πεποίηκεν καὶ ἠλέησέν σε. **20** καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

12 ῥ παντες (-K 579) οι δαιμονες λεγοντες A K 33. 579. 1241. 1424. / 2211 M | παντα (-D) τα δαμονια ειποντα (λεγοντα 700) D Θ 565. 700 a | (παρακαλεσαντες et) ειπον W f¹³ 28. 2542 | txt N B C L Δ f¹ 892 • **13** ' (+ ο Ιησους 565. 700) επεμψεν αυτους Θ 565. 700 | ευθεως κυριος Ιησους επεμψεν αυτους εις τους χοιρους D ff² r¹ (c i) | επετρεψεν αυτοις ευθεως (-579) ο Ιησους A K f¹³ 33. 579. 892^c. (1241). 1424. / 2211 M lat sy^h | txt N B C L W Δ f¹ 28. 892*. 2542 b e sy^{s-p} bo; Eriph • **14** ῥ ανηγγειλαν W Δ f¹³ 28. 565. 2542. / 2211 pm; Eriph | txt N A B C D K L Θ f¹ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 pm • **15** ' τον εσχηκοτα τον λεγεωνα N² A B C K W Θ 0107 f^{1.13} 28. 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M | - D lat sy^s bo | txt N* L Δ 579 aur vg^{mss} • **17** ' παρακαλουν D Θ 565. 700. 1424 a sa^{ms} • **19** ῥ διαγγειλον P⁴⁵ D W f^{1.13} 28. 700. 2542 | αναγγειλον A K L 0132. 33. 565. 892. 1241. 1424. / 2211 M | txt N B C Δ Θ 579 | ' σοι ο κυριος A K L W 0132 f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542. / 2211 M lat | ρ) σοι ο θεος D (1241) | ο κυριος N | txt B C Δ Θ ff²

- 49 **21** Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ [ἐν τῷ πλοίῳ] ἑπάλιν
 II εἰς τὸ πέραν¹ συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν
 12 παρὰ τὴν θάλασσαν. **22** Καὶ ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυν-
 αγωγῶν, (ὀνόματι Ἰαίρος,) καὶ ἰδὼν αὐτόν πίπτει πρὸς
 τοὺς πόδας αὐτοῦ **23** καὶ παρακαλεῖ αὐτόν ἑπολλά
 λέγων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἕϊνα ἐλθὼν
 ἐπιθῆς τὰς χεῖρας αὐτῆς ἕϊνα σωθῆ καὶ ζήσῃ. **24** καὶ ἀπῆλ-
 θεν μετ' αὐτοῦ. καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς καὶ
 συνέθλιβον αὐτόν.
- 13 **25** Καὶ γυνὴ ἑοῦσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα ἔτη
26 καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δα-
 πανήσασα τὰ ἑπαρ' αὐτῆς ἑπάντα καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα
 ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, **27** ἀκούσασα ἑπερὶ
 τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπισθεν ἠψατο τοῦ ἱμα-
 τίου αὐτοῦ. **28** ἔλεγεν γὰρ ὅτι ἐάν ἄψωμαι κᾶν τῶν ἱμα-
 τίων αὐτοῦ σωθήσομαι. **29** καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ
 τοῦ αἵματος αὐτῆς καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς
 μάστιγος. **30** καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν
 ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελοῦσαν ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ
 ἑλέγεν· τίς μου ἠψατο τῶν ἱματίων; **31** καὶ ἔλεγον αὐτῷ
 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλιβοντά σε καὶ
 λέγεις· τίς μου ἠψατο; **32** καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦ-
 το ποιήσασαν. **33** ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα ἑ,
- 21-43: Mt 9,18-26
 L 8,40-56 · 1Rg
 17,17-24 2Rg 4,8.17-37
 Act 9,36-42
 7,25 J11,32
 6,5; 7,32; 8,23.25;
 10,16; 16,18 L 4,40!
 3,9
 Lv 15,25
 3,10!
 6,2! L 5,17!
 2,4!
 | 3,5!
- 21** ἑ του Ἰησου P^{45vid} D Θ f¹ 28. 565. 700. 2542 it sy^s | 3-5 I 2 W sa^{ms} | I-3 5 B | του
 Ἰησου Χριστου εν τω πλοιω / 2211 | txt 8 A C K L N Δ 0132 f¹³ 33. 579. 892. 1241.
 1424 M vg sy^{p,h} sa^{ms} bo | ἑ 2-4 I 8* D 565. 700 it sy^p | παλιν P⁴⁵ f | 2-4 Θ sy^s bo^{ms} |
 παλιν ηλθεν εις το περαν f¹³ (sa) | txt 8² A B C K L N W Δ 0132 f¹ 28. 33. 579. 892.
 1241. 1424. 2542. / 2211 M aur l vg sy^h bo • **22** ἑ ιδου P⁴⁵ A C K N W 0107 f^{1,13} 28. 33.
 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 M c f sy^h | txt 8 B D L Δ Θ 892 lat sy^{s-p} co | (ἑ) ω
 ονομα Ιαιρος W Θ 565. 700 | - D it • **23** ἑ και παρεκαλει B K N W Δ Θ 0107. 0132
 f^{1,13} 579. 700. 1424. 2542. / 2211 M lat bo | παρακαλων D it | txt 8 A C L 28. 33. 565.
 892. 1241 sa bo^{ms} | ἑ και D it | ἑελθε αψαι αυτης εκ των χειρων σου D it (sy^{s-p})
 • **25** ἑ τις D K N Θ 0132 f¹³ 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 2211 M a f sy | txt 8 A B C L
 W Δ f¹ 33. 892. 2542 lat • **26** ἑεαυτης D W Θ f¹ 28. 565. 700. 1424. 2542 | παρ εαυτης
 8 C K Δ 1241. / 2211 | txt A B L 0132 f¹³ 33. 579. 892 M • **27** ἑ τα 8* B C* Δ | txt 8² A
 C² D K L N W Θ 0132^{vid} f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M co
 • **30** ἑ ειπεν D W Θ 565. 700 • **33** ἑ διο πεποιηκει (πεποιηκεν Θ) λαθρα (- 700) D Θ
 28. 565. 700 it

εἰδύια ὃ γέγονεν ἁυτῆ, ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἁλήθειαν. **34** ὃ δὲ εἶπεν αὐτῆ· Ἐθυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην καὶ ἴσθι ὑγιῆς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.

35 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγωγού λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; **36** ὃ δὲ Ἰησοῦς παρακούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγωγῷ· μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. **37** καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα μετ' αὐτοῦ συνακολουθῆσαι· εἰ μὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. **38** καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγωγού, καὶ θεωρεῖ θόρυβον καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά, **39** καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. **40** καὶ κατεγέλων αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον. **41** καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῆ· ταλιθα κουμῖ, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. **42** καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἐτῶν δώδε-

10,52· 1Sm 1,17; 20,42
2Sm 15,9 2Rg 5,19
Jdth 8,35 Jc 2,16

9,2p; 13,3; 14,33p·
1,19!

Act 20,10

J11,11 |

11,15p Act 9,40

| 1,31!

2,11

33 ἁπ αυτη A K N W Θ 0132 f¹ 28. 33. 579. 700. 1424. 2542 ℣ | επ αυτην f¹³ 565. 1241 | txt ℣ B C D L Δ 892. / 2211 | ἁ αιτιαν αυτης W f¹³ 2542 sa^{ms} | αιτιαν 1. 28
• 34 ἁ θυγατερ & A C^{2vid} K L N Δ Θ 0132 f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℣ | - 579 | txt B D W 28 • 36 ἁ p) ακουσας &^{2a} D Θ 0126 f^{1,13} 28. 565. 700. 892^c. 1241. 1424. 2542 lat co | ευθεως ακουσας A C K (ἁ N) 0132. 33. 579. / 2211 ℣ (a) sy^h | txt &^{*.2b} B L W Δ 892* e | ἁ τον λογον τον λαλουμενον B | τουτον τον λογον D it
• 37 ἁ ουδενα αυτω (- / 2211) συνακολουθησαι (ακολουθησαι A K 33. 1241) A K N Θ 0132 f¹ 28. 565. 700. 2542* | txt ℣ B C L Δ 892 | ἁ μονον W | - A D K L N Θ 0132 f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 ℣ | txt ℣ B C Δ 2542 • 38 ἁ κλαιοντων και αλαλαζοντων (κραζοντων 565) D 565 a • 39 ἁ τι D Θ 28 it • 40 ἁ ο δε A K N W 0132 f¹³ 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℣ | ο δε Ιησους f¹ | txt ℣ B C D L Δ Θ 33. 579. 892. / 2211 | ἁ ανακειμενον A C K N 33. 579. 1241. 1424. / 2211 ℣ lat | κατακειμενον W Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 | txt ℣ B D L Δ 892 it • 41 ἁ ταλιθα κουμι A K Δ Θ 0126 f¹³ 565. 579. 700. 2542. / 2211 ℣ q vg sy^h | ταβιθα W a r¹ (+ κουμι it) | ραββι θαβιτα κουμι D | txt ℣ B C L N f¹ 28. 33. 892. 1241. 1424 co

κα. καὶ ἐξέστησαν [εὐθύς] ἐκστάσει μεγάλη. **43** καὶ διε-
στείλατο αὐτοῖς ὀπολλά ἵνα μηδεὶς γνοῖ τοῦτο, καὶ εἶπεν
δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

2,12! · 16,8 L 5,26!
1,44!

⁵⁰
6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα
αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
2 καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συν-
αγωγῇ², καὶ ἄλλοι ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες·
πόθεν τούτω ταῦτα, καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα τούτῳ,
καὶ αἱ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμε-
ναι; **3** οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας καὶ
ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμων-
ος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὡς πρὸς ἡμᾶς; καὶ
ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. **4** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
ὅτι οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ
καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. **5** καὶ
οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλί-
γοις ἀρρώστοις ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν. **6** καὶ

1-6a: Mt 13,53-58
L 4,16.22.24

1,21!

1,22!

L 2,40! J 7,15

5,14; 9,39; 5,30!

3,31s J 6,42

Act 12,17! · 15,40.47 ·

Jd 1

3,32

J 4,44; 7,5

2!

5,23!

42 παντες D it sa^{mss} bo^{ms} | - φ⁴⁵ A K N W Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 M lat
sy bo^{ms} | txt R B C L Δ 33. 579. 892 sa^{mss} bo • **43** ° D 1424 it

¶ **6,1** ἐκειθεν 13 | ἐκειθεν και ηλθεν (απηλθεν D) A D K N 0126 f^{1.13} 28. 565. 579.
700. 1241. 1424. 2542 M sy^h | - W | txt R B C L Δ Θ 892 a sy^{hm} • **2** φ^{45vid} A K N W
0126 f^{1.13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 M lat | txt R B C D L Δ (ταις συναγωγαις Θ)
33. 579. 892 f (ff²) r¹ | ς οι πολλοι ακουοντες B 28^c. 892 sa^{mss} bo^{mss} | οι πολλοι ακου-
σαντες L f¹³ 28* sa^{mss} | πολλοι ακουσαντες D N Δ Θ 0126. 565 bo^{pt} | txt R A C K W
f¹ 33. 579. 700. 1241. 1424. 2542 M | ς αυτω A D K N W Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700.
1241. 1424. 2542 M sy sa^{mss} | txt R B C L Δ 892 sa^{mss} bo | ς και (+ αι N 1241) δυναμεις
τοιαυται δια των χειρων αυτου γινονται A C² N W f^{1.13} 28. 565. 1241. 1424. 2542 M a
e f | ινα και (-Θ 700) δυναμεις τοιαυται δια των χειρων αυτου γινωνται C* D K Θ
700 it sy^h sa^{ms} | και αι (-L) δυναμεις αι (-L) τοιαυται αι δια των χειρων αυτου
γινομεναι R² L Δ | txt R* B 33. (- αι 579). 892 bo • **3** ς του τεκτονος υιος και f¹³
33^{vid}. 579. 700. (φ^{45vid} 565. 2542) it vg^{mss} bo^{mss} | ς αδελφος δε A K N W f^{1.13} 28 M q sy^h
sa^{ms} | ο (-Θ 2542) αδελφος Θ 565. 700. 892^c. 2542 lat | και ο αδελφος R D L 892*
sa^{ms} bo^{pt} | txt B C Δ 579. 1241. 1424 | ς p) και Ιωσηφ R lat | και Ιωση A C K N W f¹
28. 892. 1241. 1424 M sa^{mss} | txt B D L Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 2542 a sa^{mss} bo
• **4** ς πατριδι εαυτου R* f¹³ | ιδια πατριδι αυτου (εαυτου L; αυτου 892) R² A L 892
sa^{mss} | πατριδι τη εαυτου Θ 565 | txt B C D K N W Δ f¹ 28. 33. 579. 700. 1241. 1424.
2542 M • **5** ς / 3 4 2 A K N f¹³ 28. 33. 579. 1241. 1424 M sy^h | / 3 2 4 D 565. 700 a |
ουκετι ποιησαι δυναμιν W | txt R B C L Δ Θ f¹ 892. 2542

⁵¹

9,24; 16,14·6b: Mt
9,35
7-13: Mt 10,1,9-11,14
L 9,1-6·7: Mt 10,7s
L 10,9·30·3,14! L 10,1
3,15·1,22!
8s: L 10,4
10: L 10,7c
11: L 10,10s
1,44!
Mc 1,15
7!·16,17s!·L 10,34 Jc
5,14s
14-16: Mt 14,1s
L 9,7-9·8,15 L 3,1!
14b.15: 8,28p
Mt 14,1!
2!|9,4!

ἔθαύμαζεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγεν τὰς
κώμας κύκλῳ διδάσκων. **7** Καὶ ᾠπροσκαλεῖται τοὺς
δώδεκα καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστελλεῖν δύο¹ δύο καὶ ἐδί-
δου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων,
8 καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μὴδὲν ᾠαῖρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ
μὴ ράβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πῆραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην
χαλκόν, **9** ἀλλ' ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἔν-
δύσησθε δύο χιτῶνας. **10** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς: ὅπου ἐὰν
εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖ-
θεν. **11** καὶ ὅς ἂν τόπος μὴ δέξηται ὑμᾶς μὴδὲ ἀκούσω-
σιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν
τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. **12** *
Καὶ ἐξελθόντες ἔκῆρυξαν ἵνα ἠμετανοῶσιν, **13** καὶ
δαμιῶνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς
ἄρρώστους καὶ ἐθεράπευον.
14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερόν γὰρ
ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης ὁ ἑβα-
πτίζων ἐγήγγερατὶ ἐκ νεκρῶν καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ
δυνάμεις ἐν αὐτῷ. **15** ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Ἡλίας ἐστίν·

52
II
14
53
II
54
II
55
II
56
VIII
15
57
II
58
X

6 ἔθαυμασεν Ἔ B 565 | txt A C D K L N W Θ f^{1.13} 28. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ • 7 (p) προσκαλεσαμενος τους δωδεκα μαθητας (- 565) απεστειλεν αυτους ανα (+ δυο 565) D 565 ff² sy^s | προσκαλεσαμενος τους δωδεκα ηρξατο αποστελλειν αυτους δυο f¹ | προσκαλεσαμενος ο Ιησους τους δωδεκα μαθητας ηρξατο αυτους αποστελλειν δυο 892^{mg} • 8 ἠρωσιν Ἔ C L W Δ Θ f¹³ 565. 579 | txt A B D K N f¹ 28. 33. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ • 9 ἔνδυσασθαί B² 892 (ἐνδυσασθε B* 33) | ἐνδεδυσθαί L N 1424 • 11 ἰ 2 4 5 C^{*vid} f¹ (579) | p) σοι (εἰ)αν μὴ δεξωνται (δεχωνται 2542) A C² D K N Θ 0167^{vid}. 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ lat sy^h | txt Ἔ B L W Δ f¹³ 28 sy^{hmg} co | τ (Mt 10,15) αμην (+ αμην 579) λεγω υμιν· ανεκτοτερον εσται (+ γη 28^{mg}) Σοδομοις η Γομορροις (γη Σοδομων και Γομορρας loco Σοδομοις η Γομορροις 33. 579) εν ημερα κρισεως η (εν 579) τη πολει εκεινη A K N f^{1.13} 28^{mg}. 33. 579. 700. 892c. 1241. 1424 M̄ a f q sy^{ph} bo^{pl} | txt Ἔ B C D L W Δ Θ 28^{txt}. 565. 892*. 2542 lat sy^s sa bo^{pl} • 12 ἔκηρυσσον A K N W Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 M̄ sy^h | txt Ἔ B C D L Δ 892 sy^{hmg} | ἠμετανοησωσιν Ἔ A C K N Δ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ | txt B D L W Θ • 14 ἔλεγεν Ἔ A C K L N Δ Θ 0269 f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ lat sy co | txt B D W a b ff² vg^{mss} sa^{mss} | f p) βαπτιστης D W Θ f¹³ 28. 33. 579. 700. 2542 sa^{mss} | ἠγγερωθη εκ νεκρων C Θ | εκ νεκρων ηγγερωθη N W 0269 f^{1.13} 28. 2542 M̄ sy^h | ηγγερωθη απο των νεκρων 579. 1241. 1424 | εκ νεκρων ανεστη A K | txt Ἔ B D L Δ 33. 565. 700. 892

ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ὡς εἰς τῶν προφητῶν. **16** ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν· ὄν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος ἠγέρθη).

4p; 8,28; 14,65 Mt
21,11! L 7,16!

⁵⁹ **17** Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. **18** ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. **19** ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο. **20** ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἠπόρει, καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουεν.

17-29: Mt 14,3-12
17s: L 3,19s · 1,14p

8,27 L 3,1!

2,24! · Lv 18,16; 20,21

⁶⁰ **21** Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαιροῦ ὅτε Ἡρώδης τῷ τοῖς γενεαίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, **22** καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης ἤρρεσεν τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις. εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοι. **23** καὶ ᾄωσεν αὐτῇ [πολλὰ] ὅτι

Ap 6,15; 18,23

| Esth 5,3,6; 7,2

16 εἶπεν ⁴⁵vid A D K N W 0269 ^f1.13 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\mathfrak{K}$ B C L Δ Θ 33. 892 bo | τ οτι ⁴⁵ A C K N W Δ 0269 ^f13 579. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\mathfrak{K}$ B D L Θ ^f1 28. 33. 565. 700. 892 latt sy^{s-p} | εἰς οὗτος Ἰωαννης (+ αὐτος $\mathfrak{K}$!) η γερθη $\mathfrak{K}^{*1}$ | Ἰωαννην (-D) οὗτος εκ νεκρων η γερθη D ^f13 28. (892c) lat bo^{ms} | οὗτος εστιν Ἰωαννης· αὐτος εκ νεκρων η γερθη Θ (^f1) 565. 700 it | Ἰωαννην οὗτος εστιν· αὐτος η γερθη εκ (απο των C N 1241. 1424) νεκρων A C K N 0269. 579. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ | Ἰωαννην αὐτος η γερθη 33 | *txt* $\mathfrak{K}^2$ B L W Δ 892* co • **20** εἰποιει A C D K N ^f1 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ lat sy | α εἰποιει ^f13 28 | η πορειτο W | - Δ bo^{ms} | *txt* $\mathfrak{K}$ B L Θ co • **21** τ εν ⁴⁵ | $\circ$ D l. 565 lat • **22** εἰς αὐτης της A C K N Γ Θ ^f13 28. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ | αὐτης W | της ^f1 (aur b c f) | *txt* $\mathfrak{K}$ B D L Δ 565 | εἰ και αρεσασης ⁴⁵ A C³ D K N W Γ Θ ^f1.13 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ lat | *txt* $\mathfrak{K}$ B C* L Δ 33 c ff² | εἰς δε βασιλευς εἰπεν $\mathfrak{K}$ (A) B C* L Δ 33 sa | εἰπεν ο (+ βασιλευς ^{45c}) Ἡρωδης ⁴⁵ | *txt* C³ D K N W Γ Θ ^f1.13 28. 565. 579. 700. 892. 1241. (αυτην 1424). 2542 $\mathfrak{M}$ lat sy^{p,h} sa^{mss} bo | πολλὰ ⁴⁵vid 28 | - L sa^{ms} bo^{ms} | *txt* D Θ 565. 700 it | εἰ οτι (vel ο τι) ὅ εἰ A C^{2vid} K L N Θ ^f13 28. 33c. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ latt | εἰ τι D | *txt* ⁴⁵ B Δ 33*. 1241

ἐάν ¹με αἰτήσης ἴ δώσω σοι ²ἕως ἡμίσουσ' τῆς βασιλείας μου. **24** καὶ ἐξελθοῦσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς· τί αἰτήσωμαι; ἡ δὲ εἶπεν ^T· τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτίζοντος. **25** καὶ εἰσελθοῦσα εὐθὺς μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ἠτήσατο λέγουσα· θέλω ἵνα ἐξαυτῆς δῶς μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. **26** καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς ἄνακειμένους οὐκ ἠθέλησεν ἀθετῆσαι αὐτήν· **27** καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἑνεγκαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ^Fκαὶ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ **28** καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. **29** καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον ἵνα ἦσαν τὸ πτώμα αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ.

2,18·15,45

30: L9,10a·7 L10,17·
3,14p!
4,34!
2,2!

30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδασξαν. **31** καὶ λέγει αὐτοῖς ^T· δεῦτε ἕμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύσασθε ὀλίγον. ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν.

61 VIII

62 X

32-44: Mt14,13-21
L9,10b-17 J6,1-13 /
Mt15,32-39 Mc8,1-10

32 Καὶ ἀπῆλθον ἐν τῷ πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν. **33** καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας καὶ ἑπέγνωσαν

63 VI

23 ¹αιτησης **X** L N *f*¹³ 892. 1424 lat sy^p bo | αιτησης με A K | *txt* B C D Δ Θ 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 2542 **M** it sy^h sa | ²και (καν 565 lat) το ημισυ D 565 lat • **24** ^T αὐτῆ 28 | αιτησαι **Φ**⁴⁵ W sa | βαπτιστου A C D K N W Γ *f*^{1,13} 28. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 **M** | *txt* **X** B L Δ Θ 565 • **26** ^Fρ) συνανακειμενους **X** A C² D K N Γ Θ *f*^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 **M** latt sy^h | *txt* B L W Δ 1241 | αυτην αθετησαι A D K W Γ *f*^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 1424. 2542 **M** | λυπησαι αυτην 1241 | *txt* **X** B C L N Δ Θ 892 • **27** ^Fενεχθηναι A D K L N W Γ Θ *f*^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 **M** sa^{mss} | *txt* **X** B C Δ 892 sa^{mss} bo^{pl} | ^Fο δε A D K N Γ Θ *f*¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 **M** sy^h | *txt* B C L W Δ *f*¹ 28 • **29** κηδουσαι W 28 | ^Fρ) αυτον **X** W • **30** ^o**X*** C* W *f*¹ 565. 579 lat • **31** ^Tο Ιησους D Θ *f*¹³ 28. 565. 700. 2542 it sa | υπαγωμεν D it sy^{s-p} • **32** απηλθον (απηλθεν Γ 700. 2542) εις ερημον τοπον τω (εν 565. 700. 1241. 1424; εν τω N) πλοιω (πλοιαριω *f*¹) A K N W Γ *f*¹ 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 **M** sy | αναβαντες εις το πλοιον απηλθον εις ερημον τοπον D lat sa | απηλθεν 2-7 *f*¹³ | *txt* (- τω **X**) B L Δ Θ 0187. (- εν 33). 579. 892 bo • **33** ^Fεγνωσαν B* D *f*¹

Ἐπολλοὶ καὶ πεζῆ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ ἑκαὶ προῆλθον αὐτούς'.

55

16 **34** Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτούς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα ἃ μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτούς πολλὰ.

34: Mt 9,36· 1,41!

Nu 27,17 Jdt 11,19
2Chr 18,16 Ez 34,5,8
Zch 10,2

64 **35** Καὶ ἦδη ὥρας πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἦδη ὥρα πολλή· **36** ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλω ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς τί φάγωσιν. **37** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ὁ αὐτοῖς· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν αὐτῶ· ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν δηναρίων διακοσίων ἄρτους καὶ δώσωμεν αὐτοῖς φαγεῖν; **38** ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε ἴδετε. καὶ γνόντες λέγουσιν· πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. **39** καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. **40** καὶ ἀνέπεσαν πρασιαὶ πρασιαὶ κατὰ ἑκατὸν καὶ κατὰ πεντήκοντα.

J4,8

33 αὐτους πολλοὶ K A K L N Δ 33. 579. 892. 1241. 1424 pm f q sy^{(s,p).h} sa^{mss} bo | αὐτον πολλοὶ Γ 565 pm | αὐτον f¹³ | txt B D W Θ f¹ 28. 700. 2542 lat sa^{mss} | ἑκαὶ προσῆλθον αὐτοῖς Δ Θ 1424. (L 579. 1241) | καὶ συνῆλθον αὐτοῦ (αὐτῶ 28. 700) D 28. 700 b | καὶ ἦλθον αὐτοῦ (f¹) 565 it | καὶ προῆλθον αὐτούς (αὐτοὶ Γ) καὶ συνῆλθον (συνεδραμον A; συνεισηλθον f¹³; ελθον 2542) πρὸς αὐτον P^{84vid} A K (N) Γ f¹³ 2542 M f (q) sy^h | πρὸς αὐτούς καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτον (et om. ἐκεῖ) 33 | – W | txt K B 0187. 892 lat co • **34** αὐτοῖς P^{84vid} A K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 2542. / 2211 M | txt K B D 1424 | α* • **35** γενομένης K D | ἑαὐτῶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λεγουσιν (λεγοντες N) N Γ 1241. 1424 M (aur c f q sy^h) | αὐτῶ οἱ μαθηταὶ λεγουσιν (+ αὐτῶ f¹³) W f^{1,13} 28. 2542 | οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λεγουσιν αὐτῶ (–/2211) D K 565. 700. / 2211 (a b) sy^s | οἱ μαθηταὶ αὐτῶ λεγουσιν A | 2–5 K* Θ 579 | txt K² B L Δ 0187^{vid}. 33. 892 • **37** ὁ A L f¹ 33. 892 sa^{mss} | δώσωμεν K W Γ Θ f¹ 579. 700. / 2211 M | δώσωμεν K D N f¹³ 28. 33. 565. 892. 1241. 1424 | txt P⁴⁵ A B L Δ 2542 • **38** B L Δ Θ 0187^{vid}. 2542 | txt P⁴⁵ K A D K N W Γ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M | τ καὶ A K N Γ Δ Θ f¹³ 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy^h | txt K B D L W f¹ 33. 2542. / 2211 b c ff² | τ p) ἀρτους D 565. 579 it vg^{mss} sy^{s,p} bo • **39** ἀνακλιθῆναι πάντας K B* 0187 f^{1,13} 28. 892. / 2211. (f Θ 565) sy^s | πασῶν ἀνακλιθῆναι Or^{pt} | ἀνακλιναὶ αὐτούς 33 | ἀνακλιθῆναι 700 | txt A B¹ D K L N W Γ Δ 579. 892*. 1241. 1424. 2542 M f l vg sy^{p,h}; (Or^{pt}) | συμπόσια L W Θ f¹³ 565. 579 | κατὰ τὴν συμπόσιαν D • **40** P⁴⁵ | ἀνα P⁸⁴ A K L N Γ Δ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M | ἀνδρες W | txt K B D | ἀνα P⁸⁴ A K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M | txt K B D

8,6; 14,22p·8,19
7,34 J11,41! Ps123,1

41 καὶ λαβὼν τοὺς ὅπεντε ἄρτους καὶ τοὺς ὀδύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ὀ ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς ὀ[αὐτοῦ] ἵνα ἱπα-
ρατιθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν.
42 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, **43** καὶ ἦσαν
'κλάσματα δώδεκα κοφίνων πληρώματα' καὶ ἀπὸ τῶν
ἰχθύων. **44** καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες ὀ[τοὺς ἄρτους] ἑντα-
κισχίλιοι ἄνδρες.

45-52: Mt14,22-33
J6,16-21
8,22 L9,10! J1,44

45 Καὶ εὐθύς ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι
εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν ὀεις τὸ πέραν ἑ πρὸς Βηθσαϊ-
δάν, ἕως αὐτὸς ἱ ἀπολύει τὸν ὄχλον. **46** καὶ ἀποταξάμενος
αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. **47** Καὶ
ὄψίας γενομένης ἦν ὀ τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης,
καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. **48** καὶ ἱιδὼν αὐτοὺς βασι-
νιζομένους (ἐν τῷ ἐλαύνειν), ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος
αὐτοῖς ὀ, περὶ τετάρτην φυλακὴν ὀτῆς νυκτὸς ἕρχεται
ὀπρὸς αὐτοὺς ἑ περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἦθελεν
παρελθεῖν αὐτούς. **49** οἱ δὲ ἱδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θα-
λάσσης περιπατοῦντα ἕδοξαν ὄτι φάντασμα ἕστιν', καὶ
ἀνέκραξαν ἑ. **50** πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον ἑ καὶ ἐταράχθη-
σαν. ἑ ὁ δὲ εὐθύς ἑ ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει αὐ-

65

VI

66

II

17

67

IV

Job9,8·Ex33,19-23;
34,6 1Rg19,11-13
L24,28 |
L24,37

41 ὀ bis ὕ⁴⁵ | ὀ πεντε D W it | ὀ¹ ἑ B L Δ 33. 579. 892. 1241. 1424 d sa^{mass} bo | txt ὕ⁴⁵ A D K N W Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 2542. / 2211 ὕ lat sy sa^{mass} | ἱ παραθωσιν ὕ⁴⁵ ἑ² A D K N Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 ὕ | txt ἑ* B L W Δ 0187^{vid}. 892
• **43** (ῥ) κλασματων (κλασματα 28. / 2211) δωδεκα κοφινους πληρεις A D K N Γ Θ 28. 565. 579. / 2211 ὕ (b) c sy^h | (+ τα 33) περισευματα (το περισευσαν των 700) κλασματων δωδεκα κοφινων πληρεις 33^{vid}. 700. 1241. 1424 lat | κλασματων (-f¹) δωδεκα κοφινων πληρωματα ἑ W f^{1,13} | txt ὕ⁴⁵ B (L Δ) 892. 2542 sy^{s,p}
• **44** ὀp) ὕ⁴⁵ ἑ D W Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 lat sa | txt A B K L N Γ Δ 33. 579. 892. 1241. 1424. / 2211 ὕ (c) f sy^{p,h} bo • **45** ὀp^{45vid} W f¹ q sy^s | ἱ απολυση ὕ⁴⁵ A N W 33. 1424. / 2211 pm | απολυσει K Γ f¹³ 28. 579. 700. 892^e. 1241 pm | απελυσεν Θ 565 sy^s | txt ἑ B D L Δ f¹ 892*. 2542 • **47** ὀ παλαι ὕ⁴⁵ D f¹ 28. 2542 it vg^{mass}
• **48** ἱ ειδεν ὕ⁴⁵ A K N Γ f^{1,13} 28. 33. 565. 700. 2542. / 2211 ὕ (i) sy^h | txt ἑ B D L W Δ Θ 579. 892. 1241. 1424 lat | ἑ και ελαυνοντας D (Θ 565. 700) (it) | ὀ σφοδρα και ὕ^{45vid} W Θ f¹³ 28 | σφοδρα 565. 700 | και A D K N Γ f¹ 579. 1241. 1424. 2542 ὕ lat sy^{p,h} | txt ἑ B L Δ 892. / 2211 a aur b vg^s co | ὀp^{45vid} | ὀ D W Θ 565 it
• **49/50** ἑ εδοξαν φαντασμα ειναι A D K N Γ Θ f¹³ 565. 700. 1241. 1424. / 2211. (W f¹ 28. 2542) ὕ | txt ἑ B L Δ 33. 579. 892 | ἑ παντες D Θ 565. 700 it | ἑ ευθυς δε Θ 565. / 2211 | και ευθεως A K N W Γ f^{1,13} 28. 700. 2542 ὕ lat sy | και D ff² i | ὀ δε 33. 579 (c) | txt ἑ B L Δ 892. 1241. 1424 co

68 VI	τοῖς· θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. 51 καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἴλιαν [ἐκ περισσοῦ] ἐν ἑαυτοῖς ἔξισταντο· 52 οὐ γὰρ συνήκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ' ἦν αὐτῶν ἡ καρδιά πεπωρωμένη.	10,49 Ex 14,13 Joel 2,21s Bar 4,21 etc 13,6; 14,62 J 8,24! Is 43,10 4,39 2,12! 4,12! 3,5!
69 II	53 Καὶ διαπεράσαντες ἐπὶ τὴν γῆν ἤλθον εἰς Γεννησαρὲτ καὶ προσωμίσθησαν. 54 Καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθύς ἐπιγνόντες αὐτὸν 55 περιέδραμον ὅλην τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας ἑπιφέρειν ὅπου ἤκουον ὅτι ἐστίν. 56 καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ οἰκιστοὺς ἢ οἰκιστὰς ἀγοραῖς ἔτιθεσαν τοὺς ἀσθενοῦντας καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἤψωντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.	53-56: Mt 14,34-36 33 Act 5,15 Mt 9,20!p Nu 15,38s Dt 22,12·3,10!· Act 19,12
18 70 X	7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων. 2 καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὅτι κοιναῖς χερσίν, τοῦτ' ἐστὶν ἀνίπτοις, ἔσθιουσιν τοὺς ἄρτους 3 – οἱ γὰρ	1-23: Mt 15,1-20 3,22 L 11,38 3,20!
	<p>51 ἴλιαν εν εαυτοις (αυτοις L) & B L Δ 892 co εκ περισσου εν εαυτοις (αυτοις W) W 28 περισσως (εκπερισσως f¹ 2542) εν εαυτοις D f¹ 565. 700. 2542 b περιεσωσεν αυτους και Θ txt A K (N) Γ f¹³ 33. 579. 1241. 1424. / 2211 M̄ lat sy^h ἔξισταντο και εθαμαζον (+ λιαν εν εαυτοις 565) A D K N W Γ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 1241. (1424). 2542. / 2211 M̄ it sy^{p,h} εξεπλησσαντο f¹ txt & B L Δ 28. 892 lat sy^s co • 52 ἦν γαρ A D K N W Γ f^{1,13} 28. 565. 700. 2542. / 2211 M̄ lat sy^h txt & B L Δ Θ 33. 579. 892. 1241. 1424 (b r¹) co • 53 Γεννησαρ D it vg^{ms} sy^p bo^{ms} Γεν(v)ησαρεθ B* K N Θ f^{1,13} 565 pm lat co ρp) D W Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 it sy^{s,p} • 55 ἑπιφειρειν παντας D 565. 700 it ἑπιφειρειν οπου ηκουσθη & περιεφερον γαρ αυτους οπου αν ηκουσαν D it φειρειν οπου ηκουον Θ f¹ οτι (οπου 700) ηκουον 565. 700 περιφειρειν οτι ηκουον W ἑτον Ιησουν ειναι D it οτι εκει εστιν A K N Γ f¹³ 33. 579. 1241. 1424. / 2211 M̄ sy^h οτι εστιν εκει W 0292 f¹ 28. 565. 700. 2542 txt & B L Δ Θ 892 lat sy^p • 56 bis A K N W Γ 0292 f¹³ 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211. (Θ f¹) M̄ (b a) txt & B D L Δ 33. 579. 892 (lat) ἑτιθουν A D K N W Γ Θ 0292 f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 2542. / 2211 M̄ txt & B L Δ 892. 1241. 1424 ο¹ & D Δ 0292* f¹ 33. 579 ἑπηπτοντο A K N Γ 700. 1424. 2542 M̄ txt & B D L W Δ Θ 0274. 0292 f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 892. 1241. / 2211</p> <p>¶ 7,2 ° A D K N W Γ Θ 0292 f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 M̄ a txt & B L Δ 0274. 33. 579. 892. 1241. 1424 ἑσθιοντας A D K N W Γ Θ 0292 f^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 M̄ a txt & B L Δ 0274. 33. 579. 892 ἑκατεγνωσαν D εμεμψαντο K N W Θ 0278. 0292 f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 2542 pm lat sy^{p,h} sa^{ms} txt & A B L Γ Δ 0274. 892. 1241. 1424 pm b sy^s sa^{ms} bo</p>	

Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐὰν μὴ ἱρυγμῆ νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, 4 καὶ ἀπ' ἀγορᾶς ὅταν μὴ βαπτίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν, καὶ ἄλλα πολλὰ ἐστὶν ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων ἢ [καὶ κλινῶν] – 5 ἱ καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς· διὰ τί οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταὶ σου κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ 'κοιναῖς χερσίν' ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον;

G1,14|

L11,39p

3,20!

12,15 Mt6,2!

6b-7: Is29,13 ③ · Ps
77,36 ③71
VI

6 Ὁ δὲ ἔειπεν αὐτοῖς· ἱ καλῶς ἐπροφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται ὅ[τι]

ἰ οὗτος ὁ λαὸς ἰ τοῖς χεῖλεσίν με ἱ τιμᾶ,
ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ·

7 μάτην δὲ σέβονται με

διδάσκοντες διδασκαλίας ἱ ἐντάλματα
ἀνθρώπων.

Kol2,22 Tt1,14

8 ἱ ἀφέντες ἱ τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων^{T1}. 9 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν

3 ἱ πυκνα ① W (b) f l vg sy^{p,h} bo ἱ – Δ sy^s sa ἱ | txt A B (D) K L N Γ Θ 0131. 0274. 0292 f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ① it sy^{hm,g}; Or • 4 ὅταν ἐλθῶσιν D W it vg^{mss} | ἱ ραντισῶνται ① B sa ἱ βαπτίζονται L Δ ἱ | txt A D K N W Γ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ① latt; Or | ἱ φ^{45vid} ① B L Δ 28* (sy^s) sa^{mss} bo ἱ | txt A D K W Γ Θ 0292 f^{1,13} 28c. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ① latt sy^{p,h} sa^{mss}; Or • 5 ἱ ἐπειτα A K W Γ (Δε) f¹³ 28. 1241. 1424. 2542 ① f sy^{s,h} ἱ | txt ① B D L Δ* Θ 0292 f¹ 33. 565. 579. 700. 892 lat sy^p bo | ἱ ἀνιπτοῖς χερσίν ① A K L Γ Δ 892. 1241. 1424 ① it sy; Bas ἱ κοιναῖς χερσίν καὶ (–f¹³) ἀνιπτοῖς φ⁴⁵ f¹³ ἱ κοιναῖς τὰς χερσίν D W 28. 565 ἱ | txt ①* B Θ f¹ 33. 579. 700. 2542 lat co • 6 ἱ ἀποκριθεὶς φ⁴⁵ A D K W Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ① latt sy^h; Bas ἱ | txt ① B L Δ 33. 579. 892 sy^{s,p} co | ἱ ὅτι φ⁴⁵ A D K W Γ f^{1,13} 28. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ① b q sy^h; Bas ἱ | txt ① B L Δ Θ 33. 579 sy^{s,p} | ἱ A D K W Γ Δ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 ① latt sy^h; Bas ἱ | txt ① B L 0274. 892 | ἱ p) B D | ἱ ἀγαπα D W a b c • 7 ἱ καὶ φ⁴⁵ it vg^d • 8 ἱ (4.13) βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων (ἱ ποτηρίων καὶ ξεστῶν Θ 565) καὶ ἀλλὰ παρομοία (+ α D) τοιαῦτα ποιεῖτε (ἱ ποιεῖτε τοιαῦτα; + πολλὰ D) D Θ 0131^{vid}. 28. 565 (it) (cf¹ T¹) | ἱ γὰρ A K Γ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ① aur f l vg sy^{p,h}; Bas ἱ | txt φ⁴⁵ ① B D L W Δ Θ 28. 565 it co | ἱ ἐντολὴν φ⁴⁵ | T¹ (4.13) βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων καὶ ἀλλὰ (– A; + πολλὰ 2542) παρομοία τοιαῦτα πολλὰ (–2542 sy^h) ποιεῖτε (ποιοῦντες 2542) A Γ f¹³ 33. 579. 700. 892. 1242. 2542. (K 1241) ① aur f l vg sy^h (bo^{mss}) ἱ | txt φ⁴⁵ ① B L W Δ 0274 f¹ co; Bas

ῥστήσητε. **10** Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν· *τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου*, καὶ· *ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω*. **11** ὑμεῖς δὲ λέγετε· ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ· κορβᾶν, ὃ ἐστὶν δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφελῆθῃς, **12** (οὐκέτι ἀφίετε) αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, **13** ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.¹

Ex 20,12 Dt 5,16
10,19p E 6,2
Ex 21,17 Lv 20,9
| Prv 28,24
Mt 27,6!

14 Καὶ προσκαλεσάμενος ῥάλιν τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀκούσατέ μου πάντες καὶ σύνετε. **15** οὐδὲν ἐστὶν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται κοινῶσαι αὐτόν, ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενά ἐστὶν τὰ κοινούντα τὸν ἄνθρωπον. ὧ

4,12!
Act 10,14! R 14,14!
L 11,39p
20 L 6,45p E 4,29 Jc 3,6

⁷²
^{VI} **17** Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς ῥοῖκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ (τὴν παραβολὴν). **18** καὶ λέγει αὐτοῖς· οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνητοί ἐστε; ῥοὺ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον (εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι) **19** ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ῥάφεδρῶνα ἐκπορεύεται; ῥκαθαρίζων πάντα τὰ βρώματα²; **20** ἔλεγεν δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. **21** ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀν-

4,10; 9,28.33; 10,10;
13,3
4,12!
15!

9 ῥτηρησητε & A (τηρητη B) K L Γ Δ f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 M aur l vg sy^h co | txt D W Θ f¹ 28. 565. 2542 it sy^{s,p}; Cyp • **12** ' καὶ (οτι L) ουκετι αφιετε P⁴⁵ A K L W Γ 33. 579. 1424 M aur f l vg sy^{(s,p).h} | ουκ εναφιετε D | txt & B Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 892. 1241. 2542 it co • **13** ὧ τη μωρα D it vg^{ms} sy^{hmg} | ' / 1 2 4 3 5 & f^{1,13} 579. 700. 1241 sy^h | / 1 2 4 5 Δ | / 1 2 3 5 4 2542 | καὶ παρομοια τα αυτα πολλα ποιειτε D^{*(2)} | καὶ αλλα παρομοια τοιαυτα πολλα ποιειτε 1424 | – W | txt A B K L Γ Θ 28. 33. 565. 892 M lat • **14** ῥπαντα A K W Γ Θ f^{1,13} 28. 33. 700. 1241. 1424. 2542 M f sy sa^{ms}; Bas | – 565. 579 c sa^{ms} bo^{ms} | txt & B D L Δ 892 lat sy^{hmg} sa^{ms} bo • **15** ' / 1 2 4 3 A D K W Γ f^{1,13} 28. 33. 579. 700. 1241. 1424. 2542 M | /–3 565 | το κοινουν αυτον B | txt & L (Δ) Θ 0274. 892 | ὧ [16] ει τις εχει ωτα ακουειν ακουετω A D K W Γ Δ^c Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M latt sy sa^{ms} bo^{pt} | txt & B L Δ* 0274. 28 sa^{ms} bo^{pt} • **17** ῥτον οικον & Δ | την οικιαν D 565 | 'περι της παραβολης A K W Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 M sy^h sa^{ms} | txt & B D L Δ 33. 579. 892 lat • **18** ῥουπω & L Δ f¹ 700. 892 f sy^{hmg} | 'ου κοινοι τον ανθρωπον & (sy^s) • **19** ῥοχετον D | [; et ²¹ .] | ῥκαθαριζων K Γ 33. 700. 2542 pm | καθαριζει D (i r¹)

21b.22: R1,29-31! θρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, 'πορνεΐαι, κλοπαί, φόνοι, **22** μοιχεΐαι, πλεονεξΐαι, πονηρίαι, δόλος', κλοπαί, φόνοι, **22** μοιχεΐαι, πλεονεξΐαι, πονηρίαι, δόλος',
 Mt6,23! ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη· **23** πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον.

24-30: Mt15,21-28 3,8! **24** Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς ἠπῆλθεν εἰς τὰ ὄρια Τύρου^T. Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ἤθελεν γνῶναι, καὶ οὐκ ἠῆδυνήθη λαθεῖν· **25** ἄλλ' εὐθύς ἀκούσασα γυνὴ¹ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχεν ἑτὸ θυγάτριον αὐτῆς¹ (ἑνεῦμα ἀκάθαρτον), ἔλθοῦσα προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· **26** ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Συροφοινίκισσα τῶ γένει· καὶ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλη^F ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. **27** καὶ ἔλεγεν αὐτῇ· ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα, οὐ γάρ ἔστιν καλὸν² λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν. **28** ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· κύριε· καὶ τὰ κυνάρια^T ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἔσθθουσιν ἀπὸ τῶν ψιχιῶν τῶν παιδίων. **29** καὶ

• **21/22** 'μοιχεΐαι πορνεΐαι κλοπαὶ φονοὶ (φονοὺς W^c 28*. 2542; - 28^c) πλεονεξΐαι (πλεονεξΐαι W 28. 565. 2542) πονηρίαι (πονηρία W 28. 2542) δολοὺς (ἑ δολοὶ πονηρία 565; δολοὺς πονηρία 700) W^{f1} 28. 33. 565. 700. 2542 (it sy^p) | μοιχεΐαι πορνεΐαι φονοὶ κλοπαὶ πλεονεξΐαι πονηρίαι δολοὺς A K N Γ f¹³ 1241. 1424 M^f vg sy^h (I sy^s) | πορνεΐαι κλεμματα μοιχεΐαι φονοὺς πλεονεξΐαι δολοὺς πονηρία D | txi K B L Δ (δολοὶ Θ) 0274. 579. 892 sa^{ms} (co) • **24** 'καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς A K N Γ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 700. 2542. (D 579) M^f sy^h | καὶ ἀναστὰς W it sy^s | ἀναστὰς ο κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς / 2211 | txi K B L Δ 892. 1241. 1424 sy^{hmg} | ἑμεθορία A K N Γ 1241. 1424 M^f | ὀρη 565 | txi K B D L W Δ Θ f^{1,13} 28. 579. 700. 892. 2542. / 2211; Or | τ p) καὶ Σιδωνοῦς K A B K N Γ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M^f lat sy^h co | txi D L W Δ Θ 28. 565 it sy^s; Or | ἑθελθεν K Δ f¹³ 565; Or | ἑθδυνασθη K B | ἑθδυνατο 565 | txi A D K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 28. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M^f • **25** 'ἀκούσασα γὰρ (+ ἡ 2542) γυνὴ A K N W Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 M^f a n (q) sy^h | γυνὴ δε ευθεως ως ἀκούσασα D vg^{mss} | txi K B L Δ 33. 579. 892 f sy^{hmg} sa bo^{p1} | ἑθυγατριον P⁴⁵ f¹³ 28. 2542 sa | το θυγατριον K D W Δ Θ f¹ 565. 700 | txi A B K L N Γ 579. 892. 1241. 1424. / 2211 M^f | ἑεν πνευματι ἀκαθαρτω P⁴⁵ W f¹³ 28. 2542 | ἑεἰσελθουσα (+ καὶ Δ) K L Δ 579. 700. 892 lat • **26** ἑΣυρα Φοινίκισσα (Φοινισσα W) B N W Γ f¹³ 700. 2542 pm | Φοινισσα D i | txi P⁴⁵ K A K L Δ Θ f¹ 28. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 2211 pm | ἑαπο D | - P⁴⁵ L f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 • **27** ἑA K N W Γ f¹³ 28. 2542 M^f | txi K B D L Δ Θ f¹ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 • **28** ἑναὶ κυριε καὶ K B Δ 28. 33. 579. 892. 1241 sy^p (co); Bas | ναὶ κυριε καὶ γὰρ A K L N Γ f¹ 1424. 2542. / 2211 M^f lat sy^h | κυριε ἀλλα καὶ D it | txi P⁴⁵ W Θ f¹³ 565. 700 sy^s | τ τα P⁴⁵ | ἑεσθθιαι A K N Γ M^f | ἑψιχιων D W | ἑπαιδιων D

εἶπεν αὐτῇ· διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἐξελήλυθεν ἐκ τῆς θυγατρὸς σου τὸ δαιμόνιον. **30** καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον ὁ αὐτῆς εὔρεν ἑτὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός.)

70
74
X

31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὀρίων Τύρου ἦλθεν διὰ Σιδῶνος) εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀνά μέσον τῶν ὀρίων Δεκαπόλεως. **32** Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν ὁ καὶ μογιάλον καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. **33** καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν ἔβαλεν τοὺς δακτύλους ὁ αὐτοῦ εἰς τὰ ὕδατα αὐτοῦ καὶ πτύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, **34** καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἔστενάξεν καὶ λέγει αὐτῷ· εφφαθα, ὃ ἐστὶν διανοίχθητι. **35** καὶ ὁ [εὐθέως] ἠνοιγήσαν αὐτοῦ αἱ ἄκοαί, καὶ ἔλυθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. **36** καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδεὶν λέγωσιν· ὅσον δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο, αὐτοὶ μᾶλλον περισσώτερον ἐκήρυσσον. **37** καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· καλῶς πάντα πεποίηκεν, ὁ καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ [τοὺς] ἀλάλους) λαλεῖν.

31-37: Mt 15,29-31
31-36: 8,22-26· 24!

5,20!

5,23!

4,34!

8,23 J9,6· 1,41!

6,41!· 8,12!

L 13,16

1,44!

1,45

1,22!

9,17! Is 35,5s

75
VIII

76
VI

21

8 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἑπάλιν πολλοῦ ὄχλου ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν, προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς ὁ λέγει αὐτοῖς· **2** σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον,

1-10: Mt 15,32-39 / Mt 14,13-21 Mc 6,32-44 L 9,10b-17 J 6,1-13 | 1,41!

30 φ⁴⁵ D W f¹ 28 it bo^{ms} | ἑτην θυγατερα αυτης (-D f¹ / 2211) βεβλημενην επι την κλινην (της κλινης f¹ / 2211) και τον δαιμονιον εξεληλυθος D Θ f¹ 565. 700. / 2211 a f n q sy^p | το δαιμονιον εξεληλυθος και την θυγατερα βεβλημενην επι της κλινης φ⁴⁵ A K N W Γ f¹³ 28. 2542 ℣ sy^h | txt κ B L 1241. 1424. (της κλινης 33. 579. 892; om. το a. δαιμονιον Δ) bo • **31** (cf 7,24) και Σιδωνος ηλθεν φ⁴⁵ A K N W Γ 0131 f^{1,13} 28. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℣ q sy sa^{ms} | ηλθεν 579 | txt κ B D L Δ Θ 33. 565. 700. 892 lat sa^{ms} bo • **32** φ⁴⁵ A K L N Γ f^{1,13} 28. 33. 579. 892. 1241. 1424. / 2211 ℣ sy co | txt κ B D W Δ Θ 0131. 565. 700. 2542 latt • **33** φ⁴⁵ κ L W 892 c i • **34** ανεστεναξεν D 0131 f¹³ • **35** φ⁴⁵ κ B D L Δ 0131*. 0274. 33. 579. 892 it sa^{ms} bo | txt φ⁴⁵ A K N W Γ Θ 0131^c f^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℣ lat sy sa^{ms} | ἑδηνοιγησαν W Θ 565. 700 | δηνοιγησαν φ⁴⁵ A K N Γ 0131 f¹³ 28. 33. 579. 1241. 1424. 2542 ℣ | ηνοιγησαν L / 2211 | txt κ B D Δ 0274 f¹ 892 | τ ευθυς κ L Δ 0274. 892 | του μογιγαλου 0131 | txt A B D K N W Γ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℣ latt sy co • **37** τως B bo^{ms} | αλαλους κ B L Δ 33. 892. 1241 | αλλους / 2211 | - W 28 sy^s | txt A D K N Γ Θ 0131 f^{1,13} 565. 579. 700. 1424. 2542 ℣

¶ **8,1** παμπολλου A K Γ 0131. 700 ℣ q sy^h sa^{ms} bo^{ms} | τ αυτου A B K W Γ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 ℣ sy^{s-p} sa bo^{ms} | παλιν Δ | txt κ D L N 0131 f¹ 28. 892. / 2211 latt sy^h bo

ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι¹ καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· **3** καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἤκασιν. **4** καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι πόθεν τούτους δυνήσεται τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας; **5** 'καὶ ἠρώτα' αὐτοῦς· πόσους ἔχετε ἄρτους; οἱ δὲ εἶπαν· ἑπτὰ. **6** καὶ παραγγέλλει τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσιν, καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. **7** καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ 'εὐλογήσας αὐτὰ' εἶπεν καὶ ταῦτα παρατιθέναι'. **8** 'καὶ ἔφαγον' καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν περὶ σσεύματα κλασμάτων² ἑπτὰ σφυρίδας. **9** ἦσαν δὲ ^τ ὡς τετρακισχίλιοι. καὶ ἀπέλυσεν αὐτοὺς.

10 Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς ^τ εἰς ^ο τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς 'τὰ μέρη Δαλμανουθά'.

11 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ^τ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. **12** καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐ-

11-13: Mt 16,1.2a.4/Mt 12,38-40 L11,16.29s
J6,30
1,13; 10,2; 12,15
7,34 R 8,22!

77

IV

78

VI

2 ἡμεραις τρισιν προσμενουσιν B | ημεραι τρεις εισιν απο ποτε ωδε εισιν D it
• **3** ^τ εισιν B L Δ 0274. 892 sa^{ms} bo | ηκουσιν K Γ 0131 f¹³ / 2211 ℳ | txt κ A D N W Θ f¹ 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 • **5** ^τ και επηρωτα A D K N Γ Θ 0131 f^{1.13} 28. 33. 565. 700. 1241. 2542. / 2211 ℳ | ο δε ηρωτησεν W (c) | txt κ B L Δ 579. 892. 1424
• **7** ^τ αυτα ευλογησας N W 0131 f^{1.13} 28. 565. 2542 | ταυτα ευλογησας A K pm | ευλογησας Γ 33. 579. 700 pm | ευχαριστησας D q | txt κ B C L Δ Θ 892. 1241. 1424. / (2211) | ^τ παρεθηκεν κ* | ειπεν παρεθηναι (+ αυτοις N) N W Θ 0131 f¹ 28. 565. 2542 | ειπεν παρεθηναι (παρεαθηται A; παρεαθηται 1241) και αυτα A K Γ f¹³ (700). 1241. 1424 ℳ sy^h | ειπεν και αυτους εκελευσεν παρεαθηται D | ειπεν· και ταυτα (αυτα 33. 579) παρεθετε C 33. 579 bo^{ms} | txt κ¹ B L Δ 892. / 2211 bo
• **8** ^τ ρ) και εφαγον παντες κ 33. 579 vg^{ms} | εφαγον δε A K N Γ 0131 f¹³ 1241. 1424. / 2211 ℳ sy^h sa | txt B C D L W Δ Θ f¹ 28. 565. 700. 892. 2542 bo | ^τ περισσευματα W Δ k | τα περισσευματα (+ των Θ 1241) κλασματων κ C Θ 1241 | το περισσευμα (περισευσαν 700) των κλασματων D 565. 700 | τα περισσευσαντα κλασματα 33 | txt A B K L N Γ 0131 f^{1.13} 28. 579. 892. 1424. 2542. / 2211 ℳ • **9** ^τ οι φαγοντες A C D K N W Γ Θ 0131 f^{1.13} 28. 565. 700. 2542. / 2211 ℳ latt sy sa^{ms} bo^{pt} | txt κ B L Δ 33. 579. 892. 1241. 1424 sa^{ms} bo^{pt} • **10** ^τ αυτος B (D) (it) | ° L W f^{1.13} 28. 33. 579. 700 | ^τ τα ορια (ορη N) Δαλμανουθα N 1241. 1424 f | το ορος Δαλμουαι W (Μαγεδα 28 sy⁸) | τα μερη Μαγαδα (Μαγεδα 565 it) Θ f^{1.13} 565. 2542 it | τα ορια Μαγαδα D¹ (Μελεγαδα D*) aur c (k) | txt κ A B C K L Γ Δ 0131. 0274. 33. 579. 700. 892 ℳ l (q) vg sy^h
• **11** ^τ ρ) εκ ϳ⁴⁵ W f¹³

τοῦ λέγει· τί ἡ γενεὰ αὕτη (ζητεῖ σημεῖον); ἀμὴν ἐλέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. **13** καὶ ἀφείς αὐτοὺς (πάλιν ἐμβὰς) ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.

38; 9,19; 13,30 Mt
11,16!

14 Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους (καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον οὐκ εἶχον) μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. **15** καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· (ὁρᾶτε, βλέπετε) ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. **16** καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχουσιν. **17** καὶ γνοὺς ὁ κύριος λέγει αὐτοῖς· τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὐπω νοεῖτε οὐδὲ συνιέτε; πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν;

14-21: Mt 16,5-12

18 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε καὶ ὅτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε;

L 12,1 · 1K 5,6!

6,14! |

2,8

4,12! · 3,5!

Jr 5,21 Ez 12,2 4,12!

4,9!

καὶ οὐ μνημονεύετε, **19** ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἦρατε; λέγουσιν αὐτῷ· δώδεκα. **20** ὅτε τοὺς

| 6,41-44

| 6-9

12 ὁ σημεῖον αἰτεῖ φ⁴⁵ | σημεῖον ἐπιζητεῖ A K N W Γ 0131 f¹³ 1424 ℳ | txi ⋈ B C D L Δ Θ f¹ 28. 33. 565. 579. 700. 892. (f 1241). 2542 | ἐλέγω B L 892 | - φ⁴⁵ W • **13** ἐμβας πάλιν εἰς (το) πλοῖον A K N Γ 0131 f¹ ℳ (it) vg sy^h sa | πάλιν ἐμβας εἰς (το) πλοῖον φ⁴⁵ D W Θ f¹³ 28. 33. 565. 579. 700. 892. 2542 | εἰς το πλοῖον ἀπῆλθεν πάλιν (et om. ἀπῆλθεν εἰς το πέραν) 1241. (1424) | txi ⋈ B C L Δ • **14** 2-5 7 D (it) | ἐνα μόνον ἄρτον ἔχοντες (f ἔχοντες ἄρτον W f¹³ 28) φ⁴⁵vid W Θ f^{1,13} 28. 565. 700. (2542) k sa • **15** βλέπετε D Θ f¹ 565. 2542 | ὁρατε Δ 700 | ὁρατε καὶ βλέπετε φ⁴⁵ C 0131 f¹³ 28. 1424 aur c f l vg^{cl} | txi ⋈ A B K L N W Γ 33. 579. 892. 1241 ℳ vgst sy^h | Ἡρώδιανων φ⁴⁵ W Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 i k sa^{ms} • **16** οἱ δε φ⁴⁵ W 565 | τ p) λεγοντες A C K L N Γ Δ Θ 0131 f¹³ 33. 579. 892. 1241. 1424 ℳ aur f l vg sy bo | txi φ⁴⁵ ⋈ B D W f¹ 28. 565. 700. 2542 it sa | f ἔχομεν ⋈ A C K L N Γ Δ Θ f¹³ 33. 892. 1241. 2542 ℳ aur f l vg sy^{p,h} bo^{ms} | εἶχαν D it | p) ελαβομεν 579. 1424 | txi φ⁴⁵ B W f¹ 28. 565. 700 k co • **17** τ p) ο Ἰησοῦς ⋈* A C D K (L) N W Γ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892c. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy sa^{ms} | txi ⋈² B Δ 892* aur i sa^{ms} bo | τ p) ἐν εαυτοῖς ὀλιγοπιστοὶ φ⁴⁵ W f¹³ (sa^{ms}) | ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ὀλιγοπιστοὶ (-D) D Θ 28. 565. 700 (it) sy^h** | f ετι (οτι 1424) πεπωρωμενην εχετε την καρδιαν ὑμων A K Γ 700. 892c. 1424 ℳ f l vg sy^(s,p,h) | πεπωρωμενη ὑμων εστιν η καρδια Θ 565. (D 0143^{vid}) (it) co | txi φ⁴⁵vid ⋈ B C L N W Δ f^{1,13} (ἐχοντες 28). 33. 579. 892*. 1241. 2542 • **19** τ p), καὶ ⋈ C D Θ f¹ 33. 565. 579. 1241. 1424. 2542 vgst | ανθρωπου. καὶ Δ l (it) sa^{ms} | txi φ⁴⁵ A B K L N W Γ f¹³ 28. 700. 892 ℳ k vg^{cl,ww} sy^{p,h} bo • **20** οτε καὶ ⋈ Δ (f 892) lat sa | οτε δε A D K W Γ Θ f^{1,13} 28. 33. 700. 2542 ℳ it sy^h | οτε δε καὶ C N f | txi B L 565. 579. 1241. 1424 vg^{ms}

ἐπτά ^Τ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἦρατε; 'καὶ λέγουσιν [αὐτῶ]· ἐπτά.

4,12! **21** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· 'οὐπω συνιετε;

22-26: 7,31-36· 6,45!

1,41!

7,33!

5,23! |

| 5,23!

22 Καὶ ἔρχονται εἰς Βηθσαϊδάν. Καὶ φέρουσιν αὐτῶ τυφλὸν καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. **23** καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς (τοῦ τυφλοῦ) ἔξήνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῶ ἐπηρώτα αὐτόν· εἴ τι ἴβλέπεις; **24** καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν· βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὡς δένδρα ὀρῶ περιπατοῦντας. **25** εἶτα πάλιν ἔπέθηκεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ διέβλεψεν καὶ ἀπεκατέστη καὶ ἐνέβλεπεν ἑτηλαυγῶς ἅπαντα. **26** καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων· 'μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθης'.

23
81
X

27-30: Mt 16,13-20

L9,18-21 J6,66-69

6,17!

27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῶ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; **28** οἱ δὲ εἶπαν αὐτῶ λέγοντες· 'ἴ[ότι]

24
82
I

20 ^{Τ p} αρτους Φ^{45vid} $\aleph$ C W f^{13} 1424 lat sa | txt A B D K L N Γ Δ Θ f^1 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 2542 $\aleph$ it sy bo | 'καὶ λεγουσιν $\aleph$ | οἱ δε ειπον Φ^{45} A D K N W Γ Θ $f^{1,13}$ 28. 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 $\aleph$ it sy^h | λεγουσιν αυτω Δ 579. 892 | txt B C L vg • **21** ἴπως ου Β Γ 28. 579. 700. 2542 pm b d q | πως (+ ουν f^{13}) ουπω A D N W Θ f^{13} 33. 565 pm lat sy^{p,h} | txt $\aleph$ C K L Δ f^1 892. 1241. 1424 k sy^s • **22** Βηθανιαν D 1424^{ms} it • **23** αουτου Φ^{45} W Θ $f^{1,13}$ (28). 565. 700 q | αουτου του (-579*) τυφλου 579. 1424 | ἔεπηγαγεν A D K N W Γ $f^{1,13}$ 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 $\aleph$ | txt $\aleph$ B C L Δ Θ 33. 579. 892 | ἴβλεπει. $\aleph$ A D^c K L N W Γ $f^{1,13}$ 28. 700. 892. 1424. 2542 $\aleph$ latt sy^{p,h} | txt B C D* Δ Θ 565. 579 sy^s co • **24** ἴειπον Φ^{45} $\aleph^*$ C Θ | λεγει D N W f^{13} 565 | txt $\aleph^2$ A B K L Γ Δ f^1 28. 579. 700. 892. 1424. 2542 $\aleph$ • **25** ἴεθηκεν B L 892 | επιθεις D (et om. και a. διεβλεψαν Θ 565. 700) a | ἴδηλαυγως $\aleph^*$ C L Δ 33. 579 | txt $\aleph^2$ A B D K N (W) Γ Θ $f^{1,13}$ 28. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 $\aleph$ • **26** ἴπαγε εις τον οικον σου και μηδενι ειπης εις την κωμην D q | υπαγε εις τον (-Θ 28) οικον σου και εαν εις την κωμην εισελθης μηδενι (μηδεν 28) ειπης μηδε (-Θ 565. 2542) εν τη κωμη Θ f^{13} 28. 565. 2542 ff² i (lat sy^{h,ms}) | μηδε εις την (-1424) κωμην εισελθης μηδε ειπης τινι (+ των 892) εν τη κωμη A C K N Γ Δ 33^{vid}. 579. 700. 892. 1241. 1424 $\aleph$ sy^{p,h} (bo^{pl}) | txt $\aleph^2$ B L f^1 (μη $\aleph^*$ W) sy^s sa bo^{pl} • **27** Καισαρειαν D it • **28** ἀπεκριθησαν A K N Γ f^1 700. 1241. 1424. 2542 $\aleph$ sy^h | απεκριθησαν αυτω (-W) λεγοντες (-33) D W Θ 0143 f^{13} 28. 33. 565 lat | ειπαν αυτω C² | txt $\aleph$ B C* L Δ 579. 892 k | ἴ p) οἱ μεν C² W Δ f^{13} 579. 1241. 1424 vg^s sa^{ms} | - $\aleph^2$ A D K L N Γ Θ 0143^{vid} f^1 28. 33. 565. 700. 892. 2542 $\aleph$ lat sy^h | txt $\aleph^*$ B C*^{vid}

	Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν. 29 καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς· ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἔκκριθεις ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ χριστός [†] . 30 καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ.	6,14stp 1,36! 12,35; 13,21; 14,61; 15,32 1,44!
	31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτούς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι·	31-33: Mt 16,21-23 L9,22 · 9,31p; 10,32-34p 9,11; 13,7! · 9,9.12.31; 10,33; 14,21.41; 2,10! 12,10 Ps 118,22
84 VI	32 καὶ παρησιαζὸν τὸν λόγον ἐλάλει. * καὶ προσλαβόμενος (ὁ Πέτρος αὐτὸν) ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. 33 ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν ἑστὸς Πέτρῳ καὶ λέγει· ὑπάγε ὀπίσω μου, σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.	1,36 · 30.33 1,17! · 2Sm 19,23 1Rg 11,14 Nu 22,22.32
85 II	34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· (εἶ τις) θέλει ὀπίσω μου ἄκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. 35 ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν (ψυχὴν αὐτοῦ) σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν (ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου) σώσει αὐτήν. 36 τί γὰρ ὠφελεῖ ἄνθρωπον (κερδῆσαι τὸν	34-9,1: Mt 16,24-28 L9,23-27 · 4,10 1,17! · 34b-35: Mt 10,38s L14,27; 17,33 J12,25 10,29! · 1,1!

29 ἄποκριθεις δε κ C D K W Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 2542 ℳ f ff² sa^{ms} | καὶ ἀποκριθεις A N 33. 892. 1241. 1424 it | txt B L 579 aur l vg sy^{p-h} sa^{ms} bo | τ p) ο υιος του θεου κ L Γ | ο υιος του θεου του ζωντος W f¹³ b sy^p sa^{ms} • **32** ε αυτον ο Πετρος κ A C K W Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ | ο Πετρος D | txt B L 892 a • **33** τ τω A C K W Γ Δ Θ 0214 f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ | txt κ B D L • **34** οστις A C² K Γ Θ 1241. 1424 ℳ sy^h | txt κ B C* D L W Δ 0214 f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 2542 latt; Or | τ p) ελθειν κ A B C² K L Γ f¹³ 33. 579. 892. 1241. 2542 aur c (k) l bo | ελθειν και ακολουθειν Δ sa^{ms} | txt φ⁴⁵ C* D W Θ 0214 f¹ 28. 565. 700. 1424 ℳ lat sa^{ms}; Or • **35** ε αυτου ψυχην B 28; Or | τ απολεση A K L W f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ | txt κ B C D Γ Δ Θ 0214 f¹³ 28 | τ την εαυτου ψυχην C³ K W Θ f¹³ 28. 700. 2542 pm | αυτην D¹ Γ | txt φ^{45vid} κ A B C* L Δ 0214 f¹ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 pm | ο του ευαγγελιου φ⁴⁵ D 28. 700 it (sy^s) | εμου 33. 579 ff² • **36** ωφελησει A C D K Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 2542 ℳ | ωφεληθησεται 33. 579 | txt κ B L W 0214. 892. 1241. 1424 a n q bo^{ms} | τ p) ανθρωπος κ* C³ L Γ Δ f^{1.13} 33. 579. 1241 pm | τον ανθρωπον φ^{45vid} A C* D W Θ 28. 2542 | txt κ² B K 0214^{vid}. 565. 700. 892. 1424 pm | τ p) εαν κερδηση τον κοσμον ολον και ζημιωθη φ^{45vid} A D K W Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 1241 (C 33. 579. 2542) ℳ latt sy sa^{ms} bo | txt κ B (L) 0214^{vid}. 892. 1424

| Ps 49,8s

38: Mt 10,33 L 12,9

R 1,16! · 13,31 · 12!

Mt 12,39! · Hos 2,4-7 Jr

3,6-10 Ez 16,38; 23,45 ·

13,26; 14,62; 8,31!

13,26 · 13,27

13,30-32p

J 8,52

R 1,4

2-10: Mt 17,1-9

L 9,28-36 · Ex 24,1,9.

15s · 5,37!

3,13! · 4,34! · 2K 3,18

| 16,5!

| Mt 13,22-24 6,15; 8,28;

9,11-13; 15,35s

1,36!

| 14,40

| Ex 40,34

1,11p! 2P 1,17s

κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι¹ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; **37** τί γὰρ ἴδοι ἄνθρωπος ἀνάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; **38** ὅς γὰρ ἔαν ἐπαισχυνθῆ με καὶ τοὺς ἔμοιους ὁλόγους ἐν τῇ γενεᾷ (ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι) καὶ ἀμαρτωλῶ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἄμετα τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες ὧδε τῶν ἐστηκότων² οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

2 Καὶ μετὰ ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, **3** καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι. **4** καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωϋσεὶ καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. **5** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· ῥάββι, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖς σκηνάς³, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεὶ μίαν καὶ Ἡλίᾳ μίαν. **6** οὐ γὰρ ᾔδει τί ἀποκριθῆ, ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο⁴. **7** καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης·

37^f δω δω² L | δωσει P⁴⁵ A C D K W Γ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M latt | - (et om. ανθρωπος) Δ | txt N* B • 38° P^{45vid} W k sa | 'τη μοιχαλιδι P⁴⁵ W a i k n | ταυτη τη πονηρα και μοιχαλιδι Θ | ' και P⁴⁵ W 2542 sy^s
 ¶ 9,1^f των ωδε εστηκοτων (εστωτων N 33. 579) N A C D¹ K L N W Γ Δ Θ f¹³ 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 M sy^h | των εστηκοτων ωδε P⁴⁵ f¹; Or | txt B D* | τ μετ εμου D 565 it | ° P⁴⁵ W • 2° A B N Γ Δ Θ 0131. 700. 892. 1241. / 844 pm | txt P⁴⁵ N C D K L W f^{1,13} (28). 33. 565. 579. 1424. 2542 pm | τ p) εν τω προσευχεσθαι αυτους P⁴⁵ W f¹³ | (+ εγενετο 565) εν τω προσευχεσθαι αυτον Θ 28. 565 • 5^f A D K N W Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 2542. / 844 M f q sy^h | txt P⁴⁵ N B C L Δ 33. 579. 892. 1424 • 6^f ελαλει Θ d; Or^{pt} | λαλει P⁴⁵ W sa | λαλησει A C³ D K N Γ f¹³ 1241. 1424 M | απεκριθη N; Or^{pt} | txt B C* L Δ Ψ f¹ 28. 33. 565. 579. 700. 892. (2542). / 844 k | 'ησαν γαρ εκφοβοι P^{45vid} A K N W Γ f^{1,13} 28. 700. 2542. (1241. 1424) M lat sy^{p,h} | txt N B C D L Δ Θ Ψ 33. 565. 579. 892. / 844 it • 7^f αυτους P^{45vid} W f¹³ 1424. / 844 | ^f ηλθεν A D K N Γ Θ (f¹³ 28). 33. 565. 700. 1241. 1424 M lat sy^{s,h} sa | - W f¹ aur c k sy^p | txt N B C L Δ Ψ 579. 892. (2542). / 844 sy^{hmg} bo

86

II

87

II

25

οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός[†], (ἀκούετε αὐτοῦ). Dt 18,15
8 καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον
 (ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν).

9 (Καὶ καταβαινόντων) αὐτῶν ἕκ τοῦ ὄρους διεστει-
 λατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ἄ εἶδον διηγῆσονται, εἰ μὴ ὅταν ὁ
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ. **10** καὶ τὸν λόγον
 ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστιν (τὸ ἐκ
 νεκρῶν ἀναστῆναι).

11 Καὶ ἐπρώτων αὐτὸν λέγοντες· ὅτι (λέγουσιν οἱ
 γραμματεῖς) ὅτι Ἥλιαν δεῖ ἔλθειν πρῶτον; **12** ὁ δὲ ἔφη
 αὐτοῖς· Ἦλιος ὁ μὲν ἔλθων πρῶτον ἄποκαθιστάνει
 πάντα· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα
 πολλὰ πάθη καὶ ἔξουδενηθῆ; **13** ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ
 Ἦλιος ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἤθελον, καθὼς
 γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

14 Καὶ (ἐλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδον) ὄχλον πο-
 λὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας πρὸς αὐ-
 τοὺς. **15** καὶ εὐθύς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβή-
 θησαν καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. **16** καὶ
 ἐπρώτησεν αὐτούς· τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς; **17** Καὶ

90
 X
 26
 91
 II

7[†] ὃν ἐξελεξαμην 0131 | p) εν ω ευδοκησα κ' Δ | 'αυτου ακουετε A K N Γ f¹³ 700.
 2542 ℳ b f ff² q sy^h | ακουσατε αυτου 28. 1424 | - Δ | txt κ B C D L W Θ Ψ 0131 f¹
 33. 565. 579. 892. 1241. /844 lat • **8** 'ει μη τον Ιησουν μονον μεθ εαυτων κ D N Ψ
 892. 1241. 1424. (B 33. 579) lat | ει μη Ιησουν μονον 0131 a k l sy^s | / 4 2 3 5 6 565 | txt
 A C K L W Γ Δ Θ f^{1,13} 28. 700. 2542. /844 ℳ • **9** 'καταβαινοντων δε A K W Γ Θ
 f^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ f sy^h sa | txt κ B C D L N Δ Ψ 0131^{vid}. 33. 892.
 /844 lat bo | Γ απο κ A C K L N W Γ Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. /844
 ℳ | txt B D Ψ 33 • **10** (9) σταν εκ νεκρων αναστη D W f^{1,13} lat • **11** 'οι
 γραμματεις λεγουσιν D Θ a | λεγουσιν οι Φαρισαιοι και οι γραμματεις κ L lat
 • **12** (p) αποκριθεις ειπεν A D K N W Γ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ lat
 sy^h | txt κ B C L Δ Ψ 579. 892 sy^p co | τει D sa | ° D L W Ψ f¹ 28. 565. 892. 2542
 latt | f αποκαταστησει C Θ 565. 579 | αποκαταστανει κ* D 28 | αποκαθιστα K N Γ
 f¹³ 700. 892. 1241. 1424 ℳ | txt κ² A B L W Δ Ψ f¹ 33. 2542 | Γ εξουδενωθη A C K Γ Δ
 f¹³ 28. 33. 579. 700. 1241. 1424 ℳ | εξουθενωθη κ 2542 | Γ εξουθενηθη L N W Θ f¹ 565.
 892 | txt B D Ψ • **14** 'ελθων προς τους μαθητας (+ αυτου Θ f¹³ 1241. 1424) ειδεν A
 C D K N Γ Θ 067^{vid} f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. /2211 ℳ (lat) sy^{p,h}
 bo | txt κ B L W Δ Ψ 892 k sa • **15** Γ προσχαιροντες D it

25; 7,37 ἄπεκρίθη αὐτῶ εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου· διδάσκαλε, ἤνεγκα
 τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον· **18** καὶ
 2Rg4,31 ὅπου ὅταν αὐτὸν καταλάβῃ ῥήσσει Ὁ αὐτόν, καὶ ἀφρίζει
 Dt 32,20 @ 8,12! καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπα τοῖς
 L 24,25 · Nu 14,27 μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν^Τ.
 1,26! **19** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως
 5,25 πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε
 | L 8,29! αὐτὸν πρὸς με. **20** καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. καὶ
 1,41! ἰδὼν αὐτὸν τὸ πνεῦμα εὐθύς Ἰσυνεσπάραξεν αὐτόν, καὶ
 11,22sp; 10,27 πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. **21** καὶ ἐπηρώτησεν
 τὸν πατέρα αὐτοῦ· πόσος χρόνος ἐστὶν ὥς τοῦτο γέγονεν
 αὐτῶ; ὁ δὲ εἶπεν· ἐκ παιδιοῦθεν· **22** καὶ πολλάκις καὶ εἰς
 πῦρ αὐτὸν ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ'
 εἶ τι δύνη, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. **23** ὁ δὲ
 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῶ· (τὸ εἰ δύνη), πάντα δυνατὰ τῶ πι-
 στεύοντι. **24** Ἐυθύς κράξας ὁ πατήρ τοῦ παιδίου ἤλε-
 L 17,5 · 6,6a γεν· πιστεύω· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. **25** Ἰδὼν δὲ ὁ
 1,25! Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ἰ ὄχλος, ἐπετίμησεν τῶ πνεύ-
 17! ματι τῶ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῶ· τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν
 1,25! πνεῦμα, ἐγὼ ἐπιτάσσω σοι², ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι
 | 1,26! εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. **26** καὶ κράξας καὶ πολλὰ σπαράξας
 ἐξῆλθεν^Τ· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε ὁ τοὺς πολλοὺς

17 ἀποκριθεὶς (+ αὐτῶ C 892) εἰς ἐκ τοῦ οὐλοῦ εἶπεν (+ αὐτῶ 067. 565. 2542) A C K
 N Γ 067. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211. (W f^{1.13} 28) M aur f l vg sy^h | ἀπεκρίθη
 εἰς ἐκ τοῦ οὐλοῦ καὶ εἶπεν αὐτῶ Θ | txt κ B D L Δ Ψ 33. 579 it bo • **18** ο* f¹
 1241 | ο¹ κ D W k | τ ἐκβαλεν αὐτο D W Θ (f 565) a b sa • **19** (p) απιστος (απιστε W)
 καὶ διεστραμμενη P^{45vid} W f¹³ 2542 | απιστε D Θ 565 • **20** ἑσπαραξεν P⁴⁵ A K N W
 Γ Θ Ψ 067 f^{1.13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 M | εταραξεν D | txt κ B C L Δ 33. 579.
 892. / 2211 • **21** ἑως P⁴⁵ B | εξ ου κ² C* L W Δ Θ Ψ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424.
 / 2211 | αφ ου N f¹³ | txt κ* A C³ D K Γ f¹ 28. 700. 2542 M • **23** τὸ εἰ δυνασαι
 πιστευσαι A C³ N^c Γ Ψ 33. 700*. 1241. 1424. 2542 M | εἰ δυνη (vel δυνασαι) πιστευσαι
 D K Θ f¹³ 28. 565. 700*. / 2211 sy^{p,h} | τουτο (-P⁴⁵) εἰ δυνη P⁴⁵ W | txt (vel δυνασαι) κ B
 C* L N* Δ f¹ 579. 892 k • **24** καὶ ευθυς A C³ D K N W Γ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892.
 1241. 1424. 2542. / 2211 M lat sy | καὶ κ* C* | ευθυς δε Θ 28 | txt κ² B L Δ aur c | τ μετα
 δακρυσαν A^c C³ D K N Γ Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 2211 M lat sy^{(p),h} bo^p | txt
 P⁴⁵ κ A* B C* L W Δ Ψ 28. 700. 2542 k sy^s sa bo^p • **25** τὸ κ A L W Δ Ψ f¹³ 28. 33. 565.
 579. 700. 2542 | txt B C D K N Γ Θ f¹ 892. 1241. 1424. / 2211 M | ο P⁴⁵ W f¹ sy^s | f A D
 K N Γ Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 1241. 1424 M lat | txt κ B C L W Δ Ψ 33. 579. 892. 2542.
 / 2211 k vg^c • **26** τ απ τουτο D lat sy^s sa | ° C D K N W Γ Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 1241.
 1424. 2542. / 2211 M co? | txt κ A B L Δ Ψ 0274. 33. 579. 892

	λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. 27 ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἤγειρεν αὐτόν, [□] καὶ ἀνέστη`.	1,31!
⁹² X	28 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ' ἰδίαν ἐπηρώτων αὐτόν· ἴδιον ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; 29 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελεθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ [†] .	7,17! 4,34!
⁹³ II	30 Κάκειθεν ἐξελθόντες ἑπαρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἠθέλεν ἵνα τις γνοῖ· 31 ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν ὁ αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς ἑμετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται. 32 οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτόν ἐπερωτήσασθαι.	11,24! 30-32: Mt 17,22s L 9,43b-45
²⁷ ⁹⁴ X	33 Καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναούμ. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γινόμενος ἐπηρώτα αὐτούς· τί ἐν τῇ ὁδῷ διελογίζεσθε;	8,31-33! 10,33; 14,41; 1,14! · 2Sm 24,14 Sir 2,18
⁹⁵ II	34 οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. 35 καὶ καθίσας ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα [□] καὶ λέγει αὐτοῖς· εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος`. 36 καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς· 37 ὅς ἂν ἑν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅς ἂν ἐμὲ δέχηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.	33-37: Mt 18,1-5 L 9,46-48 · 1,21!p · 7,17! L 7,28p 3,14! 35b: Mt 20,26s; 23,11 Mc 10,43s L 22,26 10,16 37: Mt 10,40 L 10,16 J 13,20 39; 13,6
⁹⁶ I		

27 [□]ϣ^{45vid} W k l sy^{s-p} • 28 ^rp) δια τι A D K 33. 1424^{v.l.}. / 2211 sy^h co • 29 [†] και (+ τη Δ) νηστεια ϣ^{45vid} κ² A C D K L N W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℳ lat sy^h co (^f sy^{s-p} bo^{ms}) | txt κ* B 0274 k • 30 ἑπορευοντο B* D a aur c f • 31 ^o B k sa^{mss} | ^fp) τη τριτη ημερα A C³ K N W Γ Θ ^f1.13 28. 565. 700. 1241. 1424. (2542). / 2211 ℳ aur f l vg sy | txt κ B C* D L Δ Ψ 579. 892 it sy^{hmg} co • 33 ἦλθεν A C K L N Γ Δ Θ Ψ 28. 579. 892. 1241 ℳ f q sy^{s-h} bo | εισηλθεν ^f13 700 | txt κ B D W 0274 ^f1 565. 1424. 2542^{vid} lat sy^p sa • 34 ^o A D Δ it sy^s • 35 ^o D k • 37 ἑκ W Θ ^f13 565 it | εν εκ 2542 | - D Γ (k) | ^f παιδιων τουτων κ C Δ | παιδιων των τουτων Ψ | ^f ος (ε)αν εμε (με 565) δεξηται A C D K N W Γ Δ Θ ^f1.13 28. 565. 579. 700. 1424. 2542 ℳ | ος εμε δεχεται κ | ο εμε δεχομενος 1241 | txt B L Ψ 0274. 892 a aur c f q

38-41: L9,49s · Nu
11,26-29

1K12,3 · 6,2!

37!

40: Mt12,30 L11,23

41: Mt10,42

1K1,12!

42-48: Mt18,6-9
L17,1s · Mt18,6!
E1,19 2Th1,10 Act
19,18

43-47: Mt5,29s

48! L3,17p

38 Ἐφη αὐτῶ ὁ Ἰωάννης· διδάσκαλε, εἶδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια· καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἠκολούθει ἡμῖν. 39 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· μὴ κωλύετε αὐτόν. οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με· 40 ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν.

41 Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματι ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

42 Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων [εἰς ἐμέ], καλὸν ἐστὶν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περὶκεῖται μύλος ὀνίκος περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. 43 Καὶ ἐὰν σκανδαλίξῃ σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν ἐστὶν σε κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. 44

45 Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἐστὶν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ τοὺς δύο

97
viii

98
vi

99
ii

100
vi

38 ἄποκριθεις δε εφη αυτω ο Ιωαννης C † και αποκριθεις αυτω ο (-f¹³) Ιωαννης ειπεν (λεγει 565. 700) W f¹³ 565. 700 † απεκριθη αυτω (+ ο 1241) Ιωαννης και ειπεν D 1241 (it bo^{ms}) † απεκριθη δε αυτω Ιωαννης και λεγει f¹ 28. 2542 † απεκριθη δε (- 1424) αυτω (+ ο 1424) Ιωαννης λεγων A K N Γ 1424 ℞ aur f q sy^h † εφη αυτω ο Ιωαννης λεγων L † txt ℞ B Δ Θ Ψ 579. 892 sy^p † ὅς οὐκ ακολουθεῖ ἡμῖν καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν ὅτι οὐκ ακολουθεῖ ἡμῖν A K N Γ ℞ sy^{h*}; Bas † ὃς (οστις 2542) οὐκ ακολουθεῖ (ἠκολούθει W 565) ἡμῖν (μεθ ἡμῶν D) καὶ ἐκωλύσαμεν (ἐκωλύομεν D f¹) αὐτὸν D W f^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 lat sy^h † txt ℞ B Δ Θ 0274. (ἐκωλύσαμεν C 579; ἀκολουθεῖ C L Ψ 892) aur f sy^{s,p} (co) • 39 ἄποκριθεις D 565 it † - W f^{1,13} 28. 2542 sy^s • 40 (ρ) ὑμῶν ὑπερ ὑμῶν A D K N Γ 700. 1424 ℞ lat sy^h bo^{ms} † ἡμῶν ὑπερ ὑμῶν L † txt ℞ B C W Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 565. 579. 892. 1241. 2542 k sy^{s,hmg} co; Bas • 41 ρ (+ τω D Δ Θ f¹³ 28. 565. 700. 2542) ὀνοματι μου ℞* C³ D W Γ Δ Θ f¹³ 28. 565. 700. 2542 ℞ latt sy^h † txt ℞² A B C* K L N Ψ f¹ 579. 892. 1241. 1424 sy^{s,p} • 42 ρ μου W † - K Γ Ψ f¹³ 892 ℞ † πιστευοντων ℞ C^svid Δ it † πιστιν εχοντων D a † txt A B C² K L N W Γ Θ Ψ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. (2542) ℞ lat sy sa bo^{pl} • 43 ρ σκανδαλιση ℞ B L W Δ Ψ 579. 892 † txt A C D K N Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℞ † ρ 1-4 ℞^{2a} L Δ Ψ 0274. 700. 892 sy^p † ρ 5-9 W f^{1,13} 28 sy^s † βληθη αι εις την γεενναν οπου εστιν το πυρ το ασβεστον D k (a fi) † εισελθειν 2-9 ℞* (r¹) † txt ℞^{2b} A B C K N Γ Θ 565. 579. 1241. 1424. 2542 ℞ aur l vg (sy^h sa) bo^(mss) † † [44] (48) οπου ο σκωληξ αυτων (- 2542) ου τελευτα και το πυρ ου σβεννυται A D K N Γ Θ f¹³ 579. 700. 1241. 1424. 2542 ℞ lat sy^h † txt ℞ B C L W Δ Ψ 0274 f¹ 28. 565. 892 k sy^s co

πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν^{ΤΓ}. **47** Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλὸν σέ ἐστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ δύο ὀφθαλμούς ἔχοντα ἱβληθῆναι εἰς ὅτην γέενναν^Τ, **48** ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.

Is 66,24 Jdth 16,17

101 **X** **49** Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται. **50** *καλὸν τὸ ἄλας· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ἀναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλα καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

Lv 2,13 Ex 30,35· Nu 31,22s L 3,16p; 12,49 50a: Mt 5,13 L 14,34s Kol 4,6 R 12,18! 1Th 5,13 1: Mt 19,1s· 9,33

103 **VI** **10** Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας [καὶ] πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

L 4,16

28 **2** Καὶ προσελθόντες Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτόν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολύσαι, πειράζοντες αὐτόν. **3** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; **4** οἱ δὲ εἶπαν· ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολύσαι. **5** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. **6** ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς· **7** ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος

2-12: Mt 19,3-9· 2,24! 8,11!

Dt 24,1,3

16,14 Dt 10,16 Jr 4,4 ⊕ Sir 16,10 Sap 6,22; 9,8 Sir 15,14; 16,26· Gn 1,27; 5,2 7-8a: Gn 2,24 ⊕ E 5,31

45 ^Τ (43) εἰς το πυρ το ασβεστον A D K N Γ Θ ^f13 565. 579. (700). 1241. 1424. 2542 ℳ (lat sy^h) † | txt ℵ B C L W Δ Ψ 0274 ^f1 28. 892 b k sy^{s-p} co | ^Τ [46] ut [44] • **47** ^Γ απελθειν D ^f1 1424 i sy^s † | εισελθειν 1241 c † – W | ° B L Ψ 28 | ^Τ του πυρος A C K N Γ Θ ^f13 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^{p-h} bo^{ms} † | txt ℵ B D L W Δ Ψ 0274 ^f1 28. 565. 579. 700. 892 it sy^s co • **49** (Lv 2,13) πασα γαρ θυσια αλι αλισθησεται D it † | πας γαρ (+ εν C) πυρι αλισθησεται (αναλωθησεται Θ) και πασα θυσια αλι (- 579) αλισθησεται (αναλωθησεται Ψ) A C K N Γ Θ Ψ 28c. 579. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^{p-h} bo^{pl} † | txt B L Δ 0274 ^f1-13 28*. 565. 700 (εν πυρι ℵ; αλισγηθησεται W) sy^s sa bo^{pl}; Did • **50** ^Γ bis αλα ℵ* L W Δ 0274. 892

¶ **10,1** (p) περαν C² D W Δ Θ ^f1-13 28. 565. 579. 1241. 1424. 2542 latt sy^{s-p} † | δια του περαν A K N Γ 700 ℳ sy^h † | txt ℵ B C* L Ψ 0274. 892 co • **2** ὅι δε Φαρισαιοι προσελθοντες W Θ 565. 2542 sa^{ms(s)} † | και D it sy^s (sa^{ms(s)}) † | και προσελθοντες οι Φαρισαιοι ℵ C N (^f1) 579. 1241. 1424 pm † | txt A B K L Γ Δ Ψ ^f13 28. 700. 892 pm bo • **4** (Μω(υ)σης επετρεψεν A K N W Γ ^f13 28. 700. 1424. 2542 ℳ aur f l vg sy^h † | επετρεψεν Θ 565 a c ff² † | Μωυσης ενετειλατο ^f1 (k q) † | txt (vel Μωυσης) ℵ B C L Δ Ψ (579). 892. 1241 • **5** ^Γ και αποκριθεις ο A D K N W Γ ^f1-13 28. 565. 700. 1241. (1424). 2542 ℳ (lat) sy^{(s-p)h} † | txt ℵ B C L Δ Θ Ψ 579. 892 (c) co • **6** ὁ θεος D W it † | αυτους ο θεος A K N Γ Θ Ψ ^f1-13 28. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy † | txt ℵ B C L Δ 579 c co

τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν ἡμέτερα [□][καὶ προσκολληθήσε-
ται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ]· **8** καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς
σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σὰρξ.
9 ὁ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.

| 1Κ 6,16

1Κ 7,10s

7,17!

//s: Mt 5,32 L 16,18

10 Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου
ἐπηρώτων αὐτόν. **11** καὶ λέγει αὐτοῖς· ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν·
12 καὶ ἐὰν ἡ αὐτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ
ἄλλον^β μοιχᾶται¹.

104

X

105

II

13-16: Mt 19,13-15

L 18,15-17· 1,41!

2Rg 4,27 |

Act 8,36!

15: Mt 18,3

9,36

5,23!

17-22: Mt 19,16-22

L 18,18-23

1,40

13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα ἑαυτῶν ἄμνηται².
οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. **14** ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς
ἠγανάκτησεν καὶ ^τεἶπεν αὐτοῖς· ἄφετε τὰ παιδία ἔρχε-
σθαι πρὸς με, μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ
βασιλεία τοῦ θεοῦ. **15** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἂν μὴ δέξηται
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς
αὐτήν. **16** καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ ἔκατευλόγει τιθεὶς
τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά¹.

106

II

17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν ἑπροσδραμῶν
εἷς³ καὶ γονυπετήσας αὐτόν ἐπηρώτα αὐτόν· διδάσκαλε
ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω; **18** ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς

29

107

II

7^Γ μητερα αυτου **κ** D 579. 1241 it vg^{mss} | [□] **κ** B **Ψ** 892* sy^s | *txt* D K W Γ Θ *f*¹³ 28. 565. 700. 892^c. 1241. 1424. 2542 (τη γυναικι A C L N Δ *f*¹ 579) **ℳ** lat sy^{p,h} co
• **11/12** 'εαν απολυση γυνη τον ανδρα αυτης (εαυτης 2542) και γαμηση αλλον μοι-
χεται και εαν ανηρ απολυση την γυναικα (+ αυτου I, εαυτου 2542; + και γαμηση
αλλην I. 2542 sy^s) μοιχεται W I. 2542 sy^s | ^Γ γυνη A D K N Γ *f*¹³ 28. 1241. (Θ 565. 700.
1424) **ℳ** latt sy^{p,h} | *txt* **κ** B C L Δ **Ψ** 579. 892 co | ^Γ απολυση τον ανδρα αυτης και
γαμηθη αλλω A K N Γ **ℳ** *f* I vg sy^{p,h} | απολυσασα τον ανδρα αυτης (- 1241. 1424)
γαμηθη αλλω 579. 1241. 1424 (*cf* ^Γ) | εξελθη απο του (- 565) ανδρος και αλλον
γαμηση (^Γ γαμηση αλλον 565) D *f*¹³ 565 it | εξελθη απο (+ του 28) ανδρος και
γαμησει αλλον Θ 28 | εξελθη απο ανδρος και γαμηθη αλλω 700 | *txt* **κ** B C*(2) L 892
(Δ **Ψ**) co • **13** ^Γ A D K N W Γ *f*^{1,13} 28. 565. 700. 2542 **ℳ**; Or | *txt* **κ** B C L Δ Θ **Ψ** 579.
892. 1241. 1424. /844 *f*; Bas | ^Γ επιτιμων τοις προσφερουσιν (φερουσιν Θ *f*^{1,13} 1424;
+ αυτα Γ) A D K N W Γ Θ *f*^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542. /844 **ℳ** lat sy; Bas | *txt*
κ B C L Δ **Ψ** 579. 892 c k sa^{mss} bo • **14** ^τ επιτιμησας W Θ *f*^{1,13} 28. 565. 2542 sy^{s,hmg}
• **16** ^Γ επιθει (επιτιθει W) τας χειρας επ αυτα και ευλογει αυτα D W it | τιθεις
(τιθων 28; επιθεις 565. 700) τας χειρας επ αυτα ευλογει αυτα A K N Γ *f*^{1,13} 28. 565.
700. 2542 **ℳ** aur *f* I vg | ηυλογει τιθεις τας χειρας αυτοις 1424 | *txt* **κ** B C L^{vid} Δ Θ **Ψ**
579. 892. 1241. /844^{vid} • **17** ^Γ ιδου τις πλουσιος προσδραμων (δραμων Θ) A K W Θ
*f*¹³ 28. 565. 700. 2542 (sy^{hmg} sa^{mss})

εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. **19** τὰς ἐντολὰς οἶδας· ἴμῃ φονεύσης, μὴ μοιχεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, μὴ ἀποστερήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα^τ. **20** ὁ δὲ ἔφη αὐτῶ· διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. **21** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῶ

2,71 | Ex 20,12-16 Dt
5,16-20 R 13,9
Sir 4,1 Ⓞ Dt 24,14 Mt
3,5 1K 6,8 Jc 5,4

¹⁰⁸ ἠγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῶ· * ἐν σε ὑστερεῖ· ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς ὁ[τοις] πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῶ, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι^τ. **22** ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῶ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλὰ.

| 27; 14,67

J11,5

¹⁰⁹ **23** Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται. ^τ **24** Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. **25** Ἐύκοπώτερόν ἐστιν ἰκάμηλον διὰ ὁ[τῆς] τρυμαλιᾶς ὁ[τῆς] ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλοῦσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. **26** οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες ἑπὶ τὸν

2,14!

23-27: Mt 19,23-26
L 18,24-27 · 3,5!
4,19

1,27!

2,5

1,22!

19 (p) 3 4 / 2 A K N W Θ f¹³ 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^h; Cl | / 2 κ* | 3 4 f¹ | μη μοιχευσης μη πορνευσης D (Γ) k | txt κ¹ B C Δ Ψ 0274. 579. 892. / 844. / 2211 aur c sy^s co | ρp) B* K W Δ Ψ f^{1,13} 28. 579. 700. 2542 vg^{ms} sy^s; Cl | txt κ A B² C D N Γ Θ 0274. 565. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat sy^{p,h} co | τ σου κ* C N W Θ 28. 565. 2542 it vg^{ms} sy^{s,p} • **20** ἀποκριθεις ειπεν (εφη c) A C D K N W Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℳ latt sy | txt κ B Δ Ψ 0274. 579. 892 co • **21** ° A B K N W Γ Δ Ψ f¹³ 579. 700. 1241. 1424 ℳ; Cl | txt κ C D Θ 0274 f¹ 28. 565. 892. 2542. / 844. / 2211 | τ (8,34) αρας τον σταυρον (+ σου W f¹³ 1424) A K N Γ 700. 1241. 1424. / 844. / 2211. (W f^{1,13} 28. 2542) ℳ q sy bo^{mss} (a sa^{mss}) | txt κ B C D Δ Θ Ψ 0274. 565. 579. 892 lat sa^{mss} bo; Cl • **23** τ ταχιον καμηλος δια τρυμαλιδος ραφιδος διελευσεται η πλουσιος εις την βασιλειαν του θεου (et om. vs 25) D a b ff² • **24** τ τους πεποιθοτας επι (+ τοις D Θ f^{1,13} 28. 565. 2542) χρημασιν A C D K N Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. (1241). 1424. 2542 ℳ lat sy bo^{pl}; Cl | txt κ B W Δ Ψ k sa bo^{pl} • **25** ° D a b ff² (cf vs 23 τ) | ρ καμιλον f¹³ 28. 579 geo | ° bis κ A C D (cf vs 23 τ) K N W Δ Θ Ψ f^{1,13} 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 (- της¹ Γ 28. 565) pm | txt B pm; Cl | ρ p) τρηματος κ* | τρυπηματος f¹³ | ρ¹ βελονης f¹³; Cl • **26** ρ προς αυτον κ B C Δ Ψ 892 co | txt A D K N W Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy

[21! ἐαυτούς· καὶ τίς δύναται σωθῆναι; 27^Γ ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει· παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ θεῶ· πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ τῷ θεῶ·]

14,36 Gn 18,14 Job
10,13 8; 42,2 Zch 8,6 8
L 1,37 |

28-31: Mt 19,27-30
L 18,28-30 · 1,36! · 1,18!

8,35 · 1,1!

R 3,26 · Act 2,44s!

4,17!

L 13,30 1K 1,28; 4,9;
15,8-10

32-34: Mt 20,17-19
L 18,31-33

1,27!

3,14!

33s; 8,31!

9,31! · 11,18; 14,1;
15,31; 11,27!
14,64

15,1 |

14,65; 15,17-20.31 Is
50,6 · 15,15p J 19,1

28 Ἦρξατο λέγειν ὁ Πέτρος αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήκαμέν σοι. 29 Ἔφη ὁ Ἰησοῦς· ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ μητέρα ἢ πατέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ ὅτι ἐνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, 30 ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα ὧν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῶν αἰώνιον· 31 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ὅτι [οἱ]

110

II

111

II

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοῦς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔθαμβοῦντο, οἳ δὲ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο· καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν 33 ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν 34 καὶ ἐμπαΐξουσιν αὐτῷ καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν

112

II

27^Γ ἐμβλεψας δε A C² D K N W Γ f¹³ 28. 579. 892. 1241. 1424. 2542 Ɔ k sy^{p,h} sa ; αποκριθεις δε Θ 565. 700 ; txt Ɔ B C* Δ Ψ f¹ sy^s bo | ' 1-8 10 B Θ 892 ; 1-7 9 10 579 ; 1-3 9 4-7 9 10 W ; 1-4 Δ Ψ f¹ I vg^{ms} ; p) εστιν παρα δε τω θεω δυνατον D (it) • 28^Γ p) ηκολουθησαμεν Ɔ A K N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 Ɔ; Cl ; txt B C D W • 29^Γ εφη αυτω (αυτοις 579) ο Ιησους Ɔ 579 ; εφη αυτοις Ψ ; και (- A W pm) αποκριθεις ο Ιησους ειπεν A C N W Θ f^{1,13} 565. 700. 2542 pm lat sy^h ; αποκριθεις δε ο Ιησους ειπεν (- D) D K 28. 1241. 1424 pm it; (Cl) ; αποκριθεις δε ειπεν Γ ; txt B Δ 892 bo | τ η γυναικα A C K N Γ Ψ f¹³ 28. 579. 1241. 1424. 2542 Ɔ f q sy^{p,h} bo^{ms} ; txt Ɔ B D W Δ Θ f¹ 565. 700. 892 lat sy^s co | ° A B* 700. 1424 aur c k; Bas • 30^Γ D a q sy^s | ' · ος δε αφηκεν οικιαν και αδελφας και αδελφους και μητερα και τεκνα και αγρους μετα διωγμου, εν τω αιωνι τω ερχομενω ζων αιωνιον λημψεται D (it) | Γ μητερα Ɔ A C D (cf ') W Θ f¹³ 565. 700 sy^{s,h} ; μητερα και πατερα Ɔ² ; πατερα και μητερα (+ και γυναικα 1424) K N f¹ 579. 892. 1241. 1424. 2542 I ; txt B Γ Δ Ψ 28 Ɔ vg • 31^Γ ° p) Ɔ A D K L W Δ Θ Ψ f¹ 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm bo ; txt B C N Γ f¹³ 892 pm sa?; Cl • 32^Γ D K f¹³ 28. 700 a b • 34^Γ D (ff² k)

καὶ ἀποκτενοῦσιν¹, καὶ ἑξ ἡμερᾶς ἀναστήσειται.

30 113 VI	<p>35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰακώβος καὶ Ἰωάννης ὅτι υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες αὐτῷ· διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμέν σε ποιήσης ἡμῖν. 36 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τί θέλετε [με] ποιήσω ὑμῖν; 37 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· δός ἡμῖν ἵνα εἰς σου ἐκ δεξιῶν² καὶ εἰς ἑξ ἀριστερῶν³ καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. 38 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πλεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; 39 οἱ δὲ εἶπαν ὁ αὐτῷ· δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε, 40 τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ἢ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασαι⁴.</p>	<p>35-40: Mt 20,20-23 1,19!</p> <p>51</p> <p>8,38p; 13,26p L 9,32! Mt 19,28; 25,31 14,36!</p> <p>L 12,50</p> <p>Act 12,2 · R 6,3s</p>
114 II	<p>41 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 42 καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· οἶδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν⁵ κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. 43 οὐχ οὕτως δὲ ἔστιν ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἂν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν ἔσται ὑμῶν διάκονος, 44 καὶ ὅς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι⁶ πρῶτος ἔσται πάντων δούλος. 45 καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου</p>	<p>41-45: Mt 20,24-28 L 22,24-27 35! </p> <p>1P 5,3</p> <p>43s: Mt 23,11 Mc 9,35 L 9,48b</p> <p>1K 9,19 2K 4,5 2,10!</p>
115 IV		

34 (p) τη τριτη ημερα A K N W Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 M aur f l vg sy; Or | txt K B C D L Δ Ψ 579. 892 it sy^{hmg} co • **35-37** ρ οι δυο B C (579) co | - A K N Θ 28. 565. 700. 2542 pm | txt K D L W Γ Δ Ψ f^{1,13} 892. 1241. 1424 pm; Or | ρκ* | ρ ερωτησωμεν D (Θ 1). 565 | ρ τι θελετε (+ ινα 1241) ποιησω C Θ f^{1,13} 565. 1241. 1424 | ποιησω D | τι θελετε ποιησαι με A K N Γ 28. 700 M | τι θελετε με (- W* Δ) ποιησαι K^{2b} L W Δ 579. 892. 2542 | txt K^{2a} B Ψ | J A C³ D K N W Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892^{v.l.} 1424. 2542 (cf ρ) M | txt K B C* L Δ Ψ 892^{txt.} 1241 | ρ p) εξ ευωνυμων D W Θ 1. 565. 1424 | εξ ευωνυμων σου A C K N Γ 0146 f¹³ 28. 579. 700. (K 1241. 2542) M | σου εξ αριστερων L Ψ 892^{txt.} | txt B Δ 892^{v.l.} • **39** ο D W Θ 0146 f¹ 28. 565. 700. 892. 1424. 2542 it • **40** τ p) υπο (παρα Θ) του πατρος μου K^{*.2b} Θ f¹ 1241 a r^{1vid} sy^{hmg} bo^{ms} • **42** βασιλεις αυτων (- K) K C*^{vid} (lat) • **43** ρ εσται A C³ K N Γ f^{1,13} 28. 565. 579. 892. 1241. 1424. 2542 M q bo^{ms} | txt K B C* D L W Δ Ψ 700 lat co | ρ ειναι 0146. (D Θ 700) it | ρ εστω K C Δ 565. 2542 • **44** ρ υμων ειναι D W f¹ 565. 2542 | υμων γενεσθαι A C³ K Γ f¹³ M | txt K B C* L (Δ) Θ (cf vs 43 ρ) Ψ 0146^{vid.} 28. 579. 700. 892. 1241. 1424 c ff²

J13,13-17 · 2,17! · Is
53,10-12 IT 2,6!

46-52: Mt 20,29-34
L18,35-43 / Mt 9,27-31

1,9! · 11,10; 12,35
Mt 9,27! R1,3!

6,50!

36

J20,16|

5,34

οὐκ ἤλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

46 [□]Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχῶ. [\]Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ (ἀπὸ Ἱεριχῶ καὶ) τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἰκανοῦ ὁ υἱὸς Τιμαίου ^ΒΒαρτιμαῖος, [†] τυφλὸς προσαίτης, ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν. **47** καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ ^ΓΝαζαρηθὸς ἐστὶν ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν· ^ϛυιὲ Δαυὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. **48** [□]καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν· ^Γυιὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. [\]**49** καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ^ϛφωνήσατε αὐτόν. καὶ φωνοῦσιν τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖ σε. **50** ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας ἤλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. **51** καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· ^Γραββουни, ἵνα ἀναβλέψω. **52** ^ϛκαὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ὑπάγε, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν καὶ ἠκολούθει ^Γαὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

31
116
11

1-10: Mt 21,1-9
L19,28-38 J12,12-14a
Zch 14,4

1b-7a: 14,13-16

11 Καὶ ὅτε ^Γἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα ^ϛεἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν¹ πρὸς τὸ ὄρος ^ϛτῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ **2** καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε

32
117
11

46 [□]B* sa^{ms} | ^ϛεκειθεν μετα D (Θ 700) it; (Or) | ^ΓΒαρτιμαῖος D it | – W | [†]ο A C K Γ Θ ^f1.13 28. 565. 700. 892^c ℳ sy^h | [†]txt ℵ B D L W Δ Ψ 579. 892*. 1241. 1424. 2542 co; Or | ^ϛεκαθητο παρα την οδον προσαιτων (επαιτων D Θ 565) A C² D K W Γ Θ ^f1.13 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy sa | ^ϛεκαθητο παρα την οδον C* 579 | και (– 892) προσαιτης εκαθητο (εκαθεζετο 892) παρα την οδον ℵ 892 | [†]txt B L Δ Ψ k bo • **47** ^Γp) Ναζωραιος ℵ A C K Γ ^f13 565. (579). 700. 1241. 1424. 2542 ℳ ff² | [†]Ναζωρηθος D 28 1* q^c | [†]txt (B) L W Δ Θ Ψ ^f1 892 lat; Or | ^ϛp) υιος D K 2542. (^f13 565); Or^{pl} | ο υιος A W Γ ^f1 700 ℳ | κυριε υιος 28 | [†]txt ℵ B C L Δ Θ Ψ 579. 892. 1241. 1424; Or^{pl} • **48** [□]W 1241. 2542 | ^Γp) υιος D | ο υιος ^f1 | κυριε υιος 28 | Ἰησου υιε ^f13 • **49** ^ϛαυτον (αυτω 700) φωνηθησιν A D K W Γ Θ (^ϛf¹) ^f13 28. 565. 700. 2542 ℳ lat sa | [†]txt ℵ B C L Δ Ψ 579. 892. 1241. 1424 k sy^{hmg} bo • **51** ^Γκυριε ραββι D it • **52** [□]ο δε ℵ*.^{2b} A C D K W Γ Θ ^f1.13 28. 565. 700. 2542 ℳ lat sa^{mss} | [†]txt ℵ^{2a} B L Δ Ψ 579. 892. 1241. 1424 q sa^{ms} bo^{pl} | [†]τω Ἰησου K Γ Θ ℳ sy^h | [†]txt ℵ A B C D L W Δ Ψ ^f1.13 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 latt sy^{s,hmg} co

¶ **11,1** ^Γἠγγιζεν D it sy^p | ἠγγισαν ^f13 | ^ϛεἰς Βηθφαγὴ Ψ | και (– 700) εἰς Βηθανιαν D 700 lat | εἰς Βηθφαγὴ και εἰς Βηθανιαν ℵ C Θ | εἰς Βηθσφαγὴ και Βηθανιαν B² Γ ^f1 1241. 2542 pm | και I – 4 A | [†]txt B* K L W Δ ^f13 28. 565. 579. 892. 1424. / 844 pm f l q vg^{mss} sy^(s) sa (bo) | ^ϛF to B

εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθύς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ' ὃν οὐδ-
 εἰς οὐπῶ ἀνθρώπων ἠ' ἐκάθισεν· λύσατε αὐτὸν καὶ φέ-
 ρετε. **3** καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· τί ποιεῖτε τοῦτο; εἶπατε· Ὁ
 κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει, καὶ εὐθύς αὐτὸν ἀποστέλλει
 118 II πάλιν ᾧδε. **4** Καὶ ἀπῆλθον καὶ εὗρον Ὁ πῶλον δεδε-
 μένον πρὸς Ὁ θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου καὶ λύουσιν
 αὐτόν. **5** καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· τί
 ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; **6** οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖς καθὼς
 εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφήκαν αὐτούς. **7** Καὶ Ὁ φέρουσιν
 τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ
 ἱμάτια Ὁ αὐτῶν, καὶ Ὁ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτόν. **8** καὶ πολλοὶ τὰ
 ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας
 119 I Ὁ κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν. **9** καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ
 ἀκολουθοῦντες ἔκραζον· Ὁ
 Ὁ ὠσαννά·
 εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου·

Zch 9,9 · 1Sm 6,7 Nu 19,2

5,19

7-10: 1Rg 1,38-40

2Rg 9,13

Ps 118,25s

2 Ὁ οὐπῶ οὐδεις ἀνθρώπων K W r¹ vg^{ms} sy^h Ὁ οὐδεις ἀνθρώπων (ἀνθρώπος 579) οὐπῶ
 K C f¹³ 579. (1424) Ὁ οὐδεις ἀνθρώπων D Γ Θ f¹ 28. 565. 700. 2542 M Ὁ οὐδεις πωποτε
 ἀνθρώπων A 1241 Ὁ txt B L Δ Ψ 892. / 844 lat; Or Ὁ Ὁ κεκαθικεν A D K Γ f^{1,13} 28. 2542.
 / 844 M Ὁ επικεκαθικεν W Ὁ txt K B C L Δ Θ Ψ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 (cf Ὁ); Or
 • 3 Ὁ p) οἱ K A C D K L W Γ Θ Ψ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 M
 lat sy^h; Or Ὁ txt B Δ it Ὁ Ὁ ἀποστελλει πάλιν αὐτον B Ὁ ἀποστελλει πάλιν Δ Ὁ αὐτον
 πάλιν ἀποστελλει C*^{vid} Ὁ πάλιν ἀποστελλει αὐτον Θ Ὁ αὐτον ἀποστελλει A C² K Γ
 f¹³ 28. 565. 1424. 2542. / 844 M aur b Ὁ αὐτον ἀποστελλει W Ψ f¹ 700 lat Ὁ txt K D L
 579. 892. 1241 • 4 Ὁ τ τον K C Δ Θ 28 pm sa bo^{ms}; Or^{pl} Ὁ txt A B D K L W Γ Ψ f^{1,13} 565.
 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 pm; Or^{pl} Ὁ Ὁ τ την K A C D K Γ f¹ 28. 579. 700. 1241.
 1424. 2542. / 844 M; Or^{pl} Ὁ txt B L W Δ Θ Ψ f¹³ 565. 892 bo; Or^{pl} • 7 Ὁ p) ηγαγον A D
 K Γ 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 M sy Ὁ αγουσιν K* C W Θ f^{1,13} 28. 2542 Ὁ txt K² B L
 Δ Ψ 892; Or Ὁ Ὁ εαυτων K² B Θ 892 Ὁ αυτου D Ὁ - W f¹ 28 it Ὁ Ὁ καθιζει D W f¹ 28.
 565. 700 • 8 Ὁ p) εκοπτον εκ των (-28) δενδρων και εστρωννου εις (-D) την οδον
 A D Γ f^{1,13} 28. 1241. 1424 M lat sy^{p,h} (bo^{pl}) Ὁ εκοπτον εκ των (-Θ 565) δενδρων
 (αγρων 579) και εστρωννου εν (-565) τη οδω K N Θ 565. 579. 700. 2542. / 844 Ὁ
 κοψαντες εκ των αγρων και εστρωννου εις οδον 892^c Ὁ txt K B (εκοπτον C) L Δ Ψ
 892* (sy^{hms} sa); Or • 9 Ὁ p) λεγοντες A D K N W Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 1241.
 1424. 2542. / 844 M lat sy sa^{ms} bo^{ms} Ὁ txt K B C L Δ (Ψ) 892 c ff² k sa^{ms} bo; Or Ὁ
 Ὁ ὠσαννα τω υψιστω Θ f¹³ 28. 565. 700 k Ὁ - D W b ff² r¹

L1,32s

Act 2,29 · 10,47!

Ps 148,1 Job 16,19

11: Mt 21,10.17 · 15.27

19 L 21,37

1.12; 14,3 · 3,14!

12-14: Mt 21,18s · 11

L 13,6! Jr 8,13; 29,17

Mch 7,1

20

15-17: Mt 21,12s
L 19,45s Jr 8,13-11!
5,40!

Is 56,7

Jr 7,11

18s: L 19,47s · 10,33!

3,6! · 32; 12,12

1,22!

10 εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς
ἡμῶν Δαυίδ·

ῥώσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

11 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ ἱερὸν καὶ περι-
βλεψόμενος πάντα, ῥόψιας ἦδη οὔσης (τῆς ὥρας), ἐξῆλθεν
εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

12 Καὶ τῆ ἐπαύριον ἐξεληθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας
ἐπεΐνασεν. **13** καὶ ἰδὼν συκὴν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν
φύλλα ἦλθεν, (εἰ ἄρα τι εὐρήσει) ἐν αὐτῇ, καὶ ἐλθὼν ἐπ'
αὐτὴν οὐδὲν εὔρεν εἰ μὴ φύλλα· ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν
σύκων¹. **14** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ· μηκέτι εἰς τὸν
αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα. * Καὶ εἰσελθὼν εἰς
τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς
ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυ-
βιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς
κατέστρεψεν, **16** καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκευὸς
διὰ τοῦ ἱεροῦ. **17** καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· οὐ
γέγραπται ὅτι

*ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται
πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν;*

ὑμεῖς δὲ ἑπειοῦκατε αὐτὸν σπῆλαιον ληστῶν.

18 Καὶ ἤκουσαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ
ἐζήτησαν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν,
πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος ἔξεπλήσασετο ἐπὶ τῇ διδασκῇ αὐτοῦ.

10 ῥ ειρηνη W 28. 700 sy^s | ειρηνη εν ουρανω και δοξα Θ (f¹) syh** • **11** ῥ owe X C L Δ 892; Or | οψηνης 565 | txt A B D K N W Γ Θ Ψ 069 f^{1,13} 28. 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 844 M | ῥ της ημερας f¹³ 28 | - B 1424 sa^{ms} • **13** ῥ ως ευρησων τι Θ 0188. 565. 700 a f q | ιδειν εαν τι εστιν D it | ῥ ου (ουπω f¹) γαρ ην (+ ο D W 700. 2542) καιρος (καρπος 0188) συκων A C² D K N W Γ Θ 0188 f^{1,13} 28. 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542. / 844 M latt sy^{(s),h}; Or | - 579 | txt X B C* L Δ Ψ 892 sy^p • **15** ῥ εισελθων εις Ιεροσολυμα και οτε ην εν τω ιεροω D | και εισελθων εις το ιερον 28 | ερχονται (+ παλιν N 892. 1424) εις Ιεροσολυμα και εισελθων ο Ιησους εις το ιερον A K N Γ Θ f¹³ 118. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 M sy^{(p),h} | ερχεται (ηρχοντο C) εις Ιεροσολυμα και εισελθων εις το ιερον C 700 | ῥ W • **17** ῥ B f¹³ 28. 2542 b sy^s sa | ῥ p) εποιησате αυτον X C D K N W Γ f¹³ 28. 1241. 2542. / 844. (ῥ A Θ f¹ 33. 565. 579. 700. 1424) M | txt B L Δ Ψ 892; Or • **18** ῥ 4 2 3 / N Γ f¹³ 1241 M sy^h | γραμματεις και οι Φαρισαιοι 1424 | ῥ εξεπλησ-σοντο X Δ 579. 892. 1424. 2542 c vg^{ms}

120
VI

33

121
I122
I

- ¹²³
X **19** Καὶ ὅταν ὡπὲ ἐγένετο, ἔξεπορεύοντο ἔξω τῆς πό-
λεως.
- 20** Καὶ παραπορευόμενοι πρωῖ εἶδον τὴν συκῆν
ἐξηραμμένην ἐκ ριζῶν. **21** καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέ-
γει αὐτῶ· ῥάββι, ἶδε ἡ συκῆ ἦν κατηράσω ἐξήρანται.
- ¹²⁴
VI **22** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ἔχετε πίστιν
θεοῦ. **23** ἀμὴν ἰ λέγω ὑμῖν ὅτι ὅς ἂν εἶπῃ τῷ ὄρει τούτῳ·
ἄρθῃτι καὶ βλήθῃτι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν
τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ ἰπιστεύῃ ὅτι ὁ λαλεῖ γίνεται,
ἔσται ἰ αὐτῶ. **24** διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα προσεύ-
χησθε καὶ αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι ἰ ἐλάβετε, καὶ ἔσται
ὑμῖν.
- ¹²⁵
IV **25** Καὶ ὅταν ἰστήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἰ τι
ἔχετε κατὰ τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.
- ³⁵
126
VI **27** Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ
περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι **28** καὶ ἔλεγον
αὐτῶ· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἰ ἢ τίς σοι ἰ ἔδωκεν
τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ταῦτα ποιῆς; **29** Ὁ δὲ ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἐπερωτήσω ἰ ὑμᾶς ἕνα λόγον, ὁ καὶ
ἀποκρίθητέ μοι καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
- !!!
- 20-26: Mt 21,20-22;
6,14s · 14
| 14,72 · 1,36!
- 22: Mt 17,20 L 17,6
1K 13,2
Je 1,6s
- Mt 7,7!
- Mt 5,23s
- 27-33: Mt 21,23-27
L 20,1-8 · 11!
8,31; 14,43.53; 15,1;
10,33!
29,33; 1,22!

19 ἰ ἐξεπορευετο κ C D N Γ Θ f¹³ 33. 579. 892. 1241. 1424. (f¹ 2542) ℣ lat sy^{s,h} co † txt A B K Δ Ψ 565. 700. (W 28) aur c d r¹ sy^{p,hmg} • **22** ἰ εἰ κ D Θ f¹³ 28. 33c. 565. 700 it sy^s • **23** ἰ γαρ A C K L W Γ Δ Ψ 33. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ q sy^{p,h**} bo † txt κ B D N Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700 lat sy^s sa bo^{ms} | ἰ πιστευσῃ το μελλον ο αν ειπη γενησεται D (it) • **24** ἰ λαμβανετε A K N Γ f¹³ 28. 33. 579. 1241. 1424. 2542 ℣ † λη(μ)ψεσθε D Θ f¹ 565. 700 latt; Cyp † txt κ B C L W Δ Ψ 892 sa^{ms} bo^{ms} • **25** ἰ στηκητε B K N W Γ pm † σπητε κ † εστηκετε L (Δ 892) † txt A C D Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm | τ [26] εἰ δε υμεις ουκ αφιετε ουδε ο πατηρ υμων ο εν τοις (- C D K f^{1,13}) ουρανοῖς αφησει (+ υμιν D f¹³) τα παραπτωματα υμων A C D K Γ Θ f^{1,13} 28. 1241 ℣ lat sy^{p,h} bo^p; Cyp † εἰ δε υμεις ουκ αφιετε ουδε ο πατηρ υμων (+ ο εν ουρανῳ N, ο ουρανοῖς 2542) αφησει υμιν (- N 579. 2542) τα παραπτωματα υμων N 33. 579. 1424. 2542 † txt κ B L W Δ Ψ 565. 700. 892 k | sy^s sa bo^p • **28** ὁ δ κ | ἰ 2 3 4 I A K N 28. 700. (δεδωκεν ℣ f¹³ 1241) ℣ sy^h † 4 2 3 I W ff² i q | I 4 2 3 f¹ † txt κ B C L Δ Θ Ψ 33. 565. 579. 892. 1424. (δεδωκεν 2542) sy^{s,p} • **29** ἰ p) υμας καγω κ D N W Γ Θ f^{1,13} 28. 33. 579. 700. 892. 1241. 2542 (f A K 565. 1424) ℣ lat sy sa^{ms} bo^{ms} † txt B C L Δ Ψ k sa^{ms} bo | ὁ δ W Θ 28. 565. 2542 it

1.4 ποιῶ· **30** τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. **31** Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· ἴ ἐὰν εἴπωμεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διὰ τί ὁ[οῦν] οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; **32** ἀλλ' εἴπωμεν· ἐξ ἀνθρώπων; – ἐφοβοῦντο τὸν ὄχλον· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὄντως ὅτι προφήτης ἦν. **33** Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν· οὐκ οἶδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

181· L7,261p

28!

11-12: Mt 21,33-46
L 20,9-19· 4,21
Is 5,1s Ps 80,9s

12 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν· ἄμπελῶνα ἀνθρώπος ἐφύτευσεν καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὠρυξεν ὑπολήνιον καὶ ἠκοδόμησεν πύργον καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν. **2** καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος· **3** καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. **4** καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κάκεινον ἔκεφαλίσαν καὶ ἠτίμασαν. **5** καὶ ἄλλον ἀπέστειλεν· κάκεινον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέρον-

13,34p

2Chr 24,19

Jr 20,2

1Rg 19,4 Jr 26,21-23
Neh 9,26· Jr 7,25; 25,4

36
128
11

30 Ἰ του 579 † – K N W Γ Ψ *f*^{1.13} 28. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ † | *txt* ⋈ A B C D L Δ Θ 33 • **31** Ἰ ελογίζοντο A N Γ 579. 700. 1241 *pm* † | *txt* ⋈ (*,2a).2b B C D K L W Δ Θ Ψ *f*^{1.13} 28. 33. 565. 892. 1424. 2542 *pm* † | Ἰ τι εἴπωμεν D Θ *f*¹³ 28. 565. 700 it | ° A C* L W Δ Ψ 28. 565. 892. 1241 it *vg*^{ms} *sy*^{s-p} *sa*^{ms} bo † | *txt* ⋈ B C² D K N Γ Θ *f*^{1.13} 33. 579. 700. 1424. 2542 ℣ lat *sy*^h *sa*^{ms} † • **32** Ἰ λαον A D K L W Γ Δ Θ Ψ *f*^{1.13} 28. 565. 700. 892. 1241. 2542 ℣ lat *sy*^{s-p-h} *sa*^{ms} bo^{ms} † | *txt* ⋈ B C N 33. 579. 1424 *sy*^{hmg} *sa*^{ms} bo | Ἰ ἠδεισαν D W Θ 565. 2542 it † | οἰδασι 700 † | ὅτι οὐτως A K W Γ 33. 1241 ℣ lat † | ὅτι ⋈* Θ *f*^{1.13} 28. 565. 579. 700. 1424. 2542 k *sy*^s † | ὅτι ἀληθως D † | οὐτως ως Δ † | ως N † | *txt* ⋈² B C L Ψ 892 *sa*^{ms} † • **33** Ἰ A D K Γ *f*¹ 565. 700. 1241. 1424 ℣ lat *sy*^{p-h} † | *txt* ⋈^{45vid} ⋈ B C L N W Δ Θ Ψ *f*¹³ 28. 33. 579. 892. 2542 a? † | Ἰ ἀποκριθεις A D K *f*^{1.13} 28. 1241 *pm* (W Θ 565. 700. 1424. 2542 *pm*) lat *sy*^{s-h} *sa*^{ms} † | *txt* ⋈ B C L N Γ Δ Ψ 33. 579. 892 a c f k *sa*^{ms} bo
¶ **12,1** Ἰ ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἀνθρώπος A D K Γ *f*¹ 28. 700. 1241 ℣ lat *sy*^h † | ἀνθρώπος τις (– N *sy*^s) ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα N W Θ *f*¹³ 565. 2542 aur c *sy*^{s-p} † | ἀμπελῶνα ἀνθρώπος ἐποίησεν L 892 † | *txt* ⋈ B C Δ Ψ 33. 579. 1424 • **3** Ἰ ὅτι δε A C K N W Γ Θ *f*^{1.13} 28. 565. 700. 1241. 2542 ℣ lat *sy*^{p-h} *sa*^{ms} † | *txt* ⋈ B D L Δ Ψ 33. 579. 892. 1424 it *sa*^{ms} bo • **4** Ἰ τιθοβολησαντες A C K N Γ Θ *f*¹³ 892. 1241. 1424. 2542 ℣ *sy*^{p-h} † | *txt* ⋈ B D L W Δ Ψ *f*¹ 28. 33. 565. 579. 700 latt co | Ἰ ἀπεστειλαν (ἐξαπεστειλαν 700) ἠτιμασμενον A C K N Γ Θ *f*¹³ 700. 1241. 1424. 2542 ℣ † | ἀπεστειλαν (ἐξαπεστειλαν 565) ἠτιμασμενον W *f*¹ 28. 565 † | ἠτιμασαν D † | *txt* ⋈ B L Δ Ψ 33. 579. 892 lat *sa*^{ms} bo

τες, οὓς δὲ ἀποκτείνοντες. **6** ἔτι ἓνα (εἶχεν υἱόν) ἀγαπητόν^τ. ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸς αὐτούς^ς λέγων ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. **7** ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ (πρὸς ἑαυτούς εἶπαν ὅτι) οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. **8** καὶ λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτόν^ι καὶ ἐξέβαλον αὐτόν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. **9** τί οὐ[οῦν] ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. **10** Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε·

*λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·*

*11 παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη
καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;*

¹²⁹₁ **12** Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτούς τὴν παραβολὴν εἶπεν. ³⁷₁₃₀ καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.^ν

³⁷₁₃₀ **13** Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν^ν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ.

| H1, Is· 1, 11· 1, 11; 9, 7
2P1, 17 Gn 22, 2

H1, 2
Gn 37, 20

2, 25!
10b-11: Ps 118, 22s
1P 2, 4, 7· 8, 31
Is 28, 16 E 2, 20

3, 6!· 11, 18!

Mt 22, 22
13-17: Mt 22, 15-22
L 20, 20-26
3, 6!

6^τ ετι ουν A C D K N Γ 892^c. 1241. 1424 ℳ l q vg sy^h | p) υστερον δε W Θ 565 aur c sy^p sa^{mss} | υστερον δε ετι f¹³ 28. 700. 2542 | txt κ B L Δ Ψ f¹ 33. 579. 892* b i r^l sa^{mss} bo | εχων υιον A C* D Θ (ε K N Γ 565. 700. 1241 ℳ) | ιον εχων τον W f^{1,13} 28. 2542 | txt κ B C L Δ Ψ 33. 579. 892. 1424 | τ αυτου ϖ^{45vid} A K N W Γ f^{1,13} 28. 33. 579. 1241. 1424. 2542 ℳ (aur c) sy^h sa^{mss} | txt κ B C D L Δ Θ Ψ 565. 700. 892 lat sy^{s,p} sa^{mss} bo | ε και αυτον A C K N Γ (Ψ) 33. 892^c. 1241. 1424 ℳ sy^h | κακεινον (pon. p. αγαπητον) D | - W f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 2542 sy^s | txt κ B L Δ Θ 892* | ε προς αυτους εσχατον A K N W Γ f¹ 28. 565. 700. 1241. (2542) ℳ l vg sy^{p,h} | εσχατον D it | txt κ B C L Δ Θ Ψ f¹³ 33. 579. 892. 1424 • 7 ε 3 l 2 4 A K Γ 1241 ℳ | 3 l 2 D | p) θεασαμενοι αυτον ερχομενον ειπαν προς εαυτους Θ 565. 700 (c) sy^{hmg} | θεασαμενοι αυτον (τον υιον 1424) ερχομενον προς (ε)αυτους ειπαν (+ οτι f¹³) f¹³ 28. 1424. 2542 | ιδοντες αυτον ειπον προς εαυτους N | προς εαυτους ειπον f¹ | txt κ B C L W (αυτους Δ) Ψ 33. 579. 892 • 8 ε A D K N W Γ Θ f¹ 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 2542. (f¹³ 1424) ℳ lat | txt κ B C L Δ Ψ 892 ff² k (i q) | ο κ K L W Δ f^{1,13} 28. 33. 579. 700. 892. 2542 ℳ lat | txt A B C D N Γ Θ Ψ 565. 1241. 1424 • 9 ο B L 892* k sy^s sa^{mss} bo | txt κ A C D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892^c. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^{p,h} sa^{mss} bo^{mss} • 12 ο W • 13 ο D it sa^{mss}

14 ἄ καὶ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῶ· διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθῆς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· ἔξεστιν δούναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ; ἴδωμεν ἢ μὴ δῶμεν; **15** Ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς· τί με πειράζετε[†]; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. **16** οἱ δὲ ἠνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνος ἢ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῶ· Καίσαρος. **17** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν[†] αὐτοῖς· τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἐξεθαύμαζον ἐπ' αὐτῶ.

18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτόν λέγοντες· **19** διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἐάν τις ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα καὶ ἄφῃ τέκνον, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα[†] καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **20** ἐπὶ τὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφήκεν σπέρμα· **21** καὶ ὁ δεῦτερος ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ἀπέθανεν ἄφῃ καταλιπὼν σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως·

14 ἄ οὐ δε φ⁴⁵vid A K N W Γ Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ syp^h sa^{mss} † txt κ B C D L Δ Ψ 33. 579. 892 sy^s sa^{mss} bo † ἐπηρωτων αυτον οι Φαρισαιοι D (c ff²) k † ελθοντες ηρξαντο ερωταν αυτον εν δολω λεγοντες (-W) W f^{1.13} 28 (it sy^s) sa^{mss} † ελθοντες επηρωτων (επηρωτησαν 700) αυτον εν δολω λεγοντες Θ 565. 700 † ελθοντες ηρξαντο επερωταν αυτον εν λογω 2542 † κηνσον Καισαρι δουαι A K N Γ f^{1.13} 700. 2542 ℳ it † κηνσον δουαι Καισαρι 28 sy^h † δουαι επικεφαλαιον Καισαρι D Θ 565 k sy^{s-p} † txt κ B C L W Δ Ψ 33. 579. 892. 1241. 1424 lat † ἴδωμεν 1424 sy^s † p) - D it • **15** ἴδων κ* D f¹³ 28. 565 it † τ p) υποκριται φ⁴⁵ N W Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 2542 q vg^{mss} sy^h sa^{mss} • **17** ἄ και αποκριθεις ο Ιησους ειπεν (λεγει 28) A K N Γ f^{1.13} 28. 1241. 2542 ℳ sy^h (lat sy^s) † και αποκριθεις ειπεν W † αποκριθεις δε (+ ο Ιησους D 700) ειπεν D Θ 565. 700 † και λεγει 1424 † txt κ B C L Δ Ψ 33. 579. 892 sa bo^{mss} † ° B D • **19** ἄ τεκνον μη αφη W Θ f¹ 700. 2542 a c k † τεκνα μη αφη A D K Γ f¹³ 28. 565. 1241. 1424 ℳ lat sy^h † μη αφη τεκνα κ*^{2b} C 33 † txt κ^{2a} B L Δ Ψ 579. 892 ff² † τ p) αυτου A D K Γ f¹³ 28. 33. 579. 1241. 1424 ℳ lat sy^h † txt κ B C L W Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 892. 2542 (k) bo • **21/22** ἄ και ουδε αυτος (ουτος Θ; + ουκ D) αφηκεν A D K W Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^p sa^{mss} † txt κ B C L Ψ 33. 579. 892 c sa^{mss} bo † ἄ ωσαυτως ελαβον αυτην οι επτα και D (b) ff² r¹ † ο τριτος ωσαυτως ελαβεν αυτην και οι επτα Θ (f¹ 565. 700) † ο τριτος ωσαυτως και ελαβον αυτην (+ ωσαυτως και A l vg sy^h) οι επτα και (- Δ^c) A K Γ Δ^c 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^h † txt κ B C L Δ* Ψ 33. 579. 892. (W f¹³ 28)

Jc 2,9 1Sm 16,7
32 · Gn 18,19 Ps 25,9;
51,15
2,24!

7,6! · 8,11!

R13,7 1P2,17

18-27: Mt 22,23-33
L20,27-38 · Act 23,8

Dt 25,5s

Gn 38,8

| Tob 3,8; 6,14 Is 4,1

38

22 καὶ οἱ ἐπτά¹ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ¹Ἔσχατον πάντων¹ καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν². **23** ἐν τῇ ἀναστάσει [ὅταν ἀναστῶσιν] τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἐπτά ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.

24 Ἔφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ; **25** ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **26** περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ βάρου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων· ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ [ὁ] θεὸς Ἰσαάκ καὶ ὁ [ὁ] θεὸς Ἰακώβ; **27** οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· ¹πολὺ πλανᾶσθε.

28 Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ἰδὼν ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς² ἐπρωτήσεν αὐτόν· ποία ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη πάντων; **29** ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· ὅτι πρώτη ἐστίν· ἀκουε, Ἰσραὴλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστίν, **30** καὶ ἀγαπήσεις

27; 13,5s· 1K 15,34·
1K 6,14!
1Hen 15,6s 2Bar 51,10

2,25!

Ex 3,1s

Ex 3,6.15s

24!

28-34: Mt 22,34-40
L 10,25-28

Dt 6,4 1K 8,6!

| Dt 6,5 Jos 22,5 Θ

39
131
VI

21/22 ¹εσχατον δε (γαρ Δ) παντων Δ Θ ^{1.13} 28. 33. 565. 700. 2542 q co | εσχατη παντων Α Γ 1241. 1424 pm l vg | - D c sam^s | txt κ Β C K L W Ψ 579. 892 pm aur | ² 4 l-3 A K Γ 700. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy | txt κ Β C D L Δ Θ Ψ ^{1.13} 28. 33. 565. 892. (- και W 579) it • **23** ^αp) κ Β C D L W Δ Ψ 33. 579. 892 c r¹ k sy^p co | txt A K Γ Θ ^{1.13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^{s,h} (bo^{ms}) • **24** ¹και αποκριθεις ο Ιησους ειπεν αυτοις Α Κ Γ 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^{(s),h} | αποκριθεις δε ο Ιησους ειπεν αυτοις D W Θ ^{1.13} 28. 565. 700 sam^{ss} | txt κ Β C L Δ Ψ 33. 579. 892 sy^p sam^{ss} bo • **25** ¹οι αγγελοι οι Β Θ | οι αγγελοι W 892 | αγγελοι οι Α Γ Ψ 565 pm | αγγελοι (+ του 33) θεου οι (- 33) ^{1.13} 33 l vgs bo^{ms} | txt κ C D K L Δ ¹ 28. 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm • **26** ^οD W 579 | ^ο bis B D W | txt κ A C K L Γ Δ Θ Ψ ^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ • **27** ^το κ A C Γ Ψ ¹ 565. 700. 1424 ℳ | ο θεος Θ ^{1.13} 33. 1241 sy^s | txt B D K L W Δ 28. 579. 892. 2542 | ^τ θεος Γ 1241 pm q vgs^{ms} sy^{h**} | ^τ υμεις ουν Α D K Γ Θ ^{1.13} 28. 33. 579. 892^c. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^{p,h} | υμεις δε ¹ 565. 700 c ff² sy^s | txt κ Β C L W Δ Ψ 892* k co • **28** ¹ειδως κ² A B K Γ Δ 33. 579. 1241. 1424 ℳ sy^h co | και ιδων D | txt κ* C L W Θ Ψ ^{1.13} 28. 565. 700. 892. 2542 latt sy^{p,h} | ¹ Α D K Γ 565. 700. 1241 ℳ | txt κ Β C L W Δ Θ Ψ ^{1.13} 28. 33. 579. 892. 1424. 2542 • **29** ¹ο δε Ιησους απεκριθη αυτω Α C K Γ 1241. 1424 ℳ aur l vg sy^h | ο δε Ιησους (- W ¹) ειπεν αυτω W Θ ^{1.13} 28. 565. 2542 k | αποκριθεις δε ο Ιησους ειπεν αυτω D (700) it | απεκριθη Ιησους Ψ | απεκριθη ο Ιησους και ειπεν 579 | txt κ Β L Δ 33. 892 bo | ¹οτι πρωτη παντων των εντολων (+ εστιν ^{1.13} pm) Γ ^{1.13} 28. lat (sy^{p,h}) | οτι πρωτη παντων εντολη (+ εστιν αυτη C) Α C K 33. 1241. 1424 | οτι πρωτη εστιν εντολη 892^c | παντων πρωτη D W Θ 565. (¹ 2542) it sy^s | πρωτον παντων ¹ (¹ 28. 700) | txt κ Β L Δ Ψ 579. 892* sam^s (bo)

κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης ὁτῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης ὁτῆς ψυχῆς σου ^βκαὶ ἐξ ὅλης ὁτῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου^τ. **31** ^δδευτέρα αὐτῆ· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν. **32** ^οΚαὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς· καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπες ὅτι εἷς ἐστὶν καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλην αὐτοῦ· **33** καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης ὁτῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν περισσώτερόν ἐστιν πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ ^τ θυσιῶν. **34** καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν ^ο[αὐτὸν] ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν ὁ εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ χριστὸς υἱὸς (Δαυὶδ ἐστίν); **36** Ἦ αὐτὸς Δαυὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ·

εἶπεν ^τ κύριος τῷ κυρίῳ μου·
^φκάθου ἐκ δεξιῶν μου,
 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου
^γὑποκάτω τῶν ποδῶν σου.

Lv 19,18 R 13,9! Jc 2,8

| L 20,39

14 · Dt 6,4: 4,35 Is

45,21

| Dt 6,5 Jos 22,5 Ⓞ

Lv 19,18

1 Sm 15,22 Hos 6,6

Mt 22,46 L 20,40

35-37a: Mt 22,41-45

L 20,41-44

8,29! · 10,47!

2 Sm 23,2

Ps 110,1

14,62p; 16,19 E 1,20

Kol 3,1 H 1,3 Ap 3,21

H 1,13; 10,12s

1 K 15,25

132

X

133

II

40

134

II

30 ° B D* f¹³ | °i bis B | °D c | °τ p) αὐτῆ πρώτῃ (+ παντων K 33. 579. 1424) ἐντολῆ (- W Θ 28. 565 k) A D K W Γ Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy bo^{ms} | txt κ B L Δ Ψ a co • **31** ° και δευτερα (+ δε Γ 1241) ὁμοια αὐτῆ (ταυτῆ f¹³; αὐτῆς 1424) A K W Γ f^{1.13} 28. 1241. 1424 ℳ lat (sy) | δευτερα δε ὁμοια αὐτῆ (ταυτῆ D) D Θ 33. 565. 700. 2542 | η (+ δε 892) δευτερα αὐτῆ Δ Ψ 892 | δευτερα δε αὐτῆ 579 | δευτερα αὐτῆ εστιν κ | txt B L • **32** ° B sy^p • **33** ° B Ψ | °δ δυναμειως D Θ 565 it | °ψυχης αὐτου D | °ψυχης καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχυος A K Γ 087 f¹³ 700. (33. 1424) ℳ lat sy^{p,h} sa^{ms} (bo^{ms}) | txt κ B L W Δ Θ Ψ 28. 565. 892. 1241. (f¹ 579. 2542) a sa^{ms} (bo) | °των κ L Δ Ψ f¹ 33. 565. 579. 892. 1424 | txt A B D K W Γ Θ 087 f^{1.13} 28. 700. 1241. 2542 ℳ • **34** ° κ D L W Δ Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 892. 2542 lat sy^s | txt A B K Γ Ψ 087. 700. 1241. 1424 ℳ a sy^{p,h} | °i κ* L • **35** ° εστιν (+ του 1241. 2542) Δαυιδ A K W Γ 28. 700. 1241. 2542 ℳ a c sy^h | txt κ B D L Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 892. 1424 k • **36** ° p) αὐτος γαρ A K Γ Θ 087 f¹ 33. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^{p,h} | και ουτος D | txt κ B L W Δ Ψ f¹³ 28. 565. 579 a k | °ο κ A K L W Γ Δ Θ Ψ 087 f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ | txt B D | °καθιστον B | °υλοποδιον κ A K L Γ Δ Θ Ψ 087 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ lat sy^{p,h} | txt B D W 28. 2542 sy^s co

37 αὐτὸς [†] Δαυὶδ λέγει αὐτὸν κύριον, καὶ πόθεν αὐτοῦ ἐστὶν υἱός;

Καὶ ^ο[ό] πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.

¹³⁵ II 38 Ῥκαὶ ἐν τῇ διδασχῇ αὐτοῦ ἔλεγεν· βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελώντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς 39 καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δεῖπνοις, ¹³⁶ VIII 40 οἱ Ῥκατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν [†] ^οκαὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.

41 41 Καὶ Ῥκαθίσας Ῥκατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος ^ββάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. καὶ πολλοὶ πλοῦσοι· ἔβαλλον πολλὰ· 42 καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα ^οπτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὃ ἐστὶν κοδράντης. 43 καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Ῥεῖπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων Ῥέβαλεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· 44 πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

¹³⁷ II 13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῶ εἰς [†] τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. 2 Ῥκαὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-

37b-40: Mt 23, 1.6-14 L 20,45-47 · 11,18 Mt 22,33 L 19,48; 21,38 38s: L 11,43 J 5,44 · 1,22!

Ex 22,21s Is 10,2 Jc 3,1

41-44: L 21,1-4 · 2Rg 12,10 J 8,20 Mt 27,6

2K 8,12

Is: Mt 24, Is L 21,5s 11,27!

37 [†] ουν A K Γ 087 ^f1.13 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ^ℕ lat syp^h boms [‡] txi ^ℝ B D L W Δ Θ Ψ 28. 565 it | ^ο ^ℝ D W Θ ^f13 28. 565. 700. 2542 [‡] txi A B K L Γ Δ Ψ ^f1 33. 579. 892. 1241. 1424 ^ℕ • 38 ^ο δε διδασκων αμα (-Θ 565) ελεγεν αυτοις D Θ 565 a • 40 Ῥκατεσθιουσιν D ^f1.13 co | [†] και ορφανων D W ^f13 28. 565 it | ^ο D co • 41 Ῥκαθισας ο Ιησους A K Γ 33. 579. 700. 1241. 1424 ^ℕ lat syp^h samss [‡] καθεζομενος ο Ιησους (sed pon. p. γαζοφυλακιου) D q [‡] εστως ο Ιησους W Θ ^f1.13 28. 565. 2542 ^{sys,hmg}; Or [‡] txi ^ℝ B L Δ Ψ 892 a k samss bo | Ῥαπεναντι B Ψ 33. 579. 1424 | ^ο D • 42 ^ο D Θ 565 it • 43 Ῥλεγει W Γ ^f1.13 28. 1241 ^ℕ [‡] ελεγεν 2542 [‡] txi ^ℝ A B D K L Δ Θ Ψ 33. 565. 579. 700. 892. (1424) a k; Or | Ῥβεβληκεν K W Γ ^f1.13 28. 700. 1241. 2542 ^ℕ [‡] txi ^ℝ A B D L Δ Θ Ψ 33. 565. 579. 892. 1424; Or ¶ 13,1 [†] εκ A D Δ Θ ^f1.13 28. 565. 579. 700. 892. 2542 co [‡] txi ^ℝ B K L W Γ Ψ 33. 1241. 1424 ^ℕ • 2 Ῥκαι ο Ιησους αποκριθεις ειπεν αυτω A Γ ^f13 1241. 1424 ^ℕ (samss) [‡] και αποκριθεις ειπεν αυτω (αυτοις ο Ιησους D) D W Θ 565. 700 (lat) [‡] και αποκριθεις ο Ιησους ειπεν αυτω (-^f1) K Δ ^f1 28. (2542) pm sy^h [‡] txi ^ℝ B L Ψ 33. 579. 892 samss bo

14,58p Mch 3,12 Jr
7,14; 9,10 etc

3-8: Mt 24,3-8

L21,7-11 · 7,17! · 3,13!
4,34! · 5,37!

1,29; 3,16-18

12,24! |

9,37! · 6,50!

12,24! |

2Th 2,2 · 10,14; 8,31!
Ap 1,1!

Is 19,2 2Chr 15,6 4Esr

13,30s 1Hen 99,4 Ap 6

2Bar 70,8 · Is 13,13

1Hen 62,4 Is 26,16s

9-13: Mt 24,9-14

L 21,12-19 / Mt

10,17-22 · 2J 8 · 11s; 1,14!
1,44!

τῶν· βλέπετε ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῆ
ᾧ ὄδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθῆ[†].

3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατ-
έναντι τοῦ ἱεροῦ ἐπρώτα αὐτὸν κατ' ἰδίαν [†] Πέτρος καὶ
Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· 4 εἶπὸν ἡμῖν, πότε
ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντε-
λεῖσθαι πάντα; 5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς·
βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ· 6 πολλοὶ [†] ἐλεύσονται ἐπὶ
τῶ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ πολλοὺς
πλανήσουσιν. 7 ὅταν δὲ ἄκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς
πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ [†] γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω τὸ
τέλος. 8 ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία
ἐπὶ βασιλείαν, [†] ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, ἔσονται
λμοὶ[†]· [†] ἀρχὴ ὠδίνων ταῦτα.

9 [†]Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτοὺς· ἴ παραδώσουσιν ὑμᾶς[†]
εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγε-
μόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρ-

2° A K Γ 1241. 2542 pm lat | txt **κ** B D L W Δ Θ Ψ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1424
pm it sy^{p,h**} sa (bo) | [†] λιθω A D K 565 **ℵ** | [†] (14,58) καὶ δια τριων ημερων αλλος
αναστησεται ανευ χειρων D W it • 3 [†] ο **κ** D Θ 565 • 5 [†] ο δε Ιησους αποκριθεις
αυτοις ηρξατο ([†] ηρξατο αυτοις Δ) λεγειν A K Γ Δ 1241 **ℵ** sy^h sa^{ms} | καὶ αποκριθεις
ο Ιησους ειπεν αυτοις D Θ 565. 700. 2542 | ο δε Ιησους αποκριθεις ειπεν αυτοις
1424 | καὶ αποκριθεις αυτοις ο Ιησους ηρξατο λεγειν W f^{1.13} 28 | ο δε λεγει αυτοις
579 | txt **κ** B L Ψ 33. 892 sy^p sa^{ms} bo • 6 [†] τ p) γαρ A D K Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 579.
700. 892. 1241. 1424. 2542 **ℵ** sy | txt **κ** B L W Ψ • 7 [†] ακουητε B 2542 | ακουετε
f¹³ | [†] θορυβεισθε D | [†] τ p) γαρ **κ**² A D K L Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241.
2542 **ℵ** latt sy^{s,h} sa^{ms} bo^{ms} | γαρ παντα 1424 | txt **κ*** B W Ψ sy^p sa^{ms} bo
• 8 [†] τ και A K Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 **ℵ** lat sy | txt **κ** B D
L W Ψ co | [†] και εσονται A K Γ Δ f^{1.13} 33. 579. 1241. 1424. 2542 **ℵ** q sy^{p,h} sa^{ms} | καὶ D
Θ 565. 700 lat sa^{ms} | – W sy^s | txt **κ**² B L Ψ 28. 892 | [†] τ και (–W) ταραχαι A K W Γ Δ
(Θ) f^{1.13} 28. 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 **ℵ** q sy sa^{ms} | καὶ λοιμοι 2542 | txt **κ**² B D L
Ψ 579 lat sa^{ms} bo | [†] αρχαι A Γ f¹ 700. 1241 **ℵ** b 1 | – (et om. ωδινων ταυτα) W c | txt
κ B D K L Δ Θ Ψ f¹³ 28. 33. 565. 579. 892. 1424. 2542 lat sa • 9° D W Θ f¹ 28. 565. 700
it sy^s | [†] παραδωσουσιν γαρ υμας **κ** A K Γ Δ f¹³ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 **ℵ** lat
sy^{p,h} sa^{ms} | καὶ παραδωσουσιν (δωσουσιν W) υμας W f¹ 28 sy^s | ειτα (ετι δε Θ; + δε
565) υμας αυτους παραδωσουσιν D Θ 565. 700 it | txt B L Ψ sa^{ms} bo

42
138
11

139
1

¹⁴⁰ τύριον αὐτοῖς· **10** καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη (πρῶτον δεῖ) ¹⁴¹ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον^Τ. **11** καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ' ὁ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γὰρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. **12** Καὶ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· **13** καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται.

¹⁴² **14** Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἐστηκότα ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω^Τ, * τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, **15** ὁ [δὲ] ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω^Τ μηδὲ εἰσελθάτω ἄραι τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **16** καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν μὴ ἐπιστρεψάτω^Π εἰς τὰ ὀπίσω ἄραι τὸ ἰμάτιον αὐτοῦ. **17** οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

¹⁴⁵ **18** προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος· **19** ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκείναι θλιψίαι οἷα οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἤν ἔκτισεν ὁ θεὸς ἕως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. **20** καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσεν κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας.

16,15! · 11,17 Mt
28,19! · 7!
1,1! | 11: L12,11s
Ex4,15
J14,26

12: Mt 10,35s L12,52s
Mch7,6 1Hen100,2

13: J15,21 · J15,18-21
1J3,13
Dn12,12 4Esr6,25
2T2,12

14-20: Mt24,15-22
L21,20-24 · Dn12,11;
11,31 1Mcc1,54 2Th
2,3s · 7! · 2,25!
Ez7,16 1Mcc2,28 |
15s: L17,31

| 1K7,26,28

Dn12,1 Ex9,18; 10,14;
11,6

22.27 2T 2,10

9[- (cf vs 10')] • **10** 'δει πρωτον A K L Γ Δ f^{1,13} 33. 579. 700. 1241. 1424. 2542 M q sy^h | πρωτον δε δει W Θ 565 it sy^p | προς τον λαον δει κ* | txt κ' B D Ψ 28. 892 lat | τ εν πασι τοις εθνεσιν D ff² (sa^{mss}) • **14** τ τι αναγιγνωσκει D a • **15** 'ο B 1424. 2542 c co | και ο D Θ 565. 700 lat sy | txt κ A K L W Γ Δ Ψ f^{1,13} 28. 579. 892. 1241 M | τ εις την οικιαν A D K W Γ Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 M lat sy^{s,h} | txt κ B L Ψ 892 c k sy^p co | τ τι αραι B K L Ψ 892 | αραι 2542 | txt κ A D (W) Γ Δ Θ f^{1,13} 28. 579. 700. 1241. 1424 M latt • **16** ρ κ D 083. 579 • **18** 'χειμωνος γενωνται D | γενηται ταυτα χειμωνος (Θ) f¹³ 28. 565 (a b n* q vg^{mss}) | χειμωνος ταυτα γινεται η σαββατου L (n^c sa^ms bo^ms) | γενηται η φυγη υμων χειμωνος (+ η εν σαββατω 1424) κ² A K Γ Δ Ψ f¹ 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M (k) sy^{p,h} co | txt κ* B W 083 sy^s bo^ms • **19** ρ D Θ 565 it • **20** 'κυριος εκολοβωσεν A C D K Γ Δ f¹ 579. 700. 1424 M a aur q sy^{p,h} | εκολοβωσεν W 1241 | ο θεος εκολοβωσεν Θ (τ Ψ) f¹³ 28. 565. 2542 (b c ff² k) | txt κ B L 892 lat

21-23: Mt 24,23-25
8,29!
1 J2,18

Jr 6,13 etc Zch 13,2 Ⓞ
L 6,26! 2P 2,1 1J 4,1 Ap
16,13! · Dt 13,2,6 Ap
13,13s! · 5! · 20! |
J13,19!

24-27: Mt 24,29-31
L 21,25-28

Is 13,10 Joel 2,10; 3,4;
4,15 · 24b-25: Ap 6,12s!
1Hen 102,2
Is 34,4

H 12,26

14,62 Ap 1,7! Dn 7,13s
8,38! 14,62 Ap 1,7!

8,38 · Dt 30,4 Is 43,5s
20!
Zch 2,10 · Jr 12,12

28-32: Mt 24,32-36
L 21,29-33

Ph 4,5

Jc 5,9 Ap 3,20
9,1 · 8,12!

21 Καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἴδε ὧδε ὁ χριστός, ὁ ἴδε ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε· 22 ἐγερευθήσονται ἵνα γὰρ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, τοὺς ἐκλεκτούς. 23 ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ἵνα προεῖρηκα ὑμῖν πάντα.

148
II
149
VI

24 Ἄλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην

150
II

ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται,

καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς,

25 καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες,

καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται.

26 καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. 27 καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους ἵνα ἐπισυνάξῃ τοὺς ἐκλεκτούς ὁ [αὐτοῦ] ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ.

151
II

28 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν· ὅταν ἦδη ὁ κλάδος αὐτῆς ἀπαλὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσχετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· 29 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσχετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις.

30 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη

21 ὁ καὶ B r¹ sy^p sa^{mss} ἢ A (C) D K Γ Δ Θ f¹ 28 pm it sy^h sa^{mss} bo? | txt K L W Ψ 083 f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pm lat sy^s • 22 ὁ δε K C | txt A B D K L W Γ Δ Θ Ψ 083 f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M | ° D i k | ποιησουσιν D Θ f¹³ 28. 565 a | txt K A B C K L W Γ Δ Ψ 083 f¹ 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M lat sy co • 23 ὁ p) ἴδου K A C D K Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M lat sy bo^{ms} | txt B L W Ψ 083. 28 co • 25 ὁ του ουρανου εσονται εκπιπτοντες (πιπτοντες L aur) K L Γ Δ f¹ 1241 M aur l vg sy^h | οι εκ του ουρανου εσονται πιπτοντες D | εκ του ουρανου εσονται εκπιπτοντες f¹³ 28. 2542 sy^{hmg} | εκ του ουρανου πεσουνται W (565. 700) e | txt K (εκπιπτοντες A) B C Θ Ψ (579). 892. 1424 a i • 27 ὁ p) αυτου K A C K Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M lat sy; Or^{lat} | txt B D L W 083 it bo^{mss} | ° D L W Ψ f¹ 28. 565. 892 it; Or^{lat} | txt K A B C K Γ Δ Θ 083 f¹³ 579. 700. 1241. 1424. 2542 M lat sy • 28 ὁ 4 1-3 K Γ f¹ 28. 700. 1241 pm | 4 1 3 Δ | 4 2 3 W 1424 | txt K A B C D L Θ Ψ f¹³ 565. 579. 892. 2542 pm | ὁ (ex itac.?) γινωσκεται B² D L W Δ Θ 28. 579 bo^{mss} • 29 ὁ ταυτα ιδητε K W Γ Δ 28. 700 M (a) | ιδητε παντα ταυτα D (579. 2542) i sa bo^{pl} | txt K A B C L Θ Ψ f^{1,13} 565. 892. 1424 lat

μέχρις οὗ (ταῦτα πάντα γένηται). **31** ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ ὡμῆ παρελεύσονται.

32 Περι δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ πατήρ.

33 Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε ὅτι οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρὸς ὅστις. **34** Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφείς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν ἐκάστω τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορή.

35 γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ἣ ὅσπερ ἡ μεσονύκτιον ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωῆ, **36** μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρη ὑμᾶς καθεύδοντας. **37** ὁ δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσιν λέγω, γρηγορεῖτε.

14 Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας. καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλω κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. **2** ἔλεγον γάρ· (μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε) ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ.

3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἤλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου ἀνάργου πιστικῆς πολυτελοῦς, στυντρίψασα τὴν ἀλάβαστρον κατέχευεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς.

30 πάντα ταυτα γενηται A D K W Γ f¹ M sy^h | πάντα γενηται (+ ταυτα 28) 28. 579. 1424. 2542 a (c) k* | txi N B C L Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 892. 1241 d sy^{s,p} • **31** O B D* | txi K A C D² K L W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M • **32** ἄγγελος B bo^{pl} | οἱ ἀγγελοὶ οἱ A C K^c W Γ Δ Ψ f¹ 579 M sy^h | txi N D K* L O f¹³ 28. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 | O X vg^{ms} • **33** T (14,38) καὶ προσευχεσθε K A C K L W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M lat sy co | txi B D a c k | O D W a c • **35** O A D K W Γ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 1241. 2542 M lat sy^h | txi N B C L Δ Θ Ψ 892. 1424 (k) sy^{hmg} • **37** α δε υμιν λεγω πασιν λεγω (-W) A W Γ f¹³ 28. 700. (f¹ 1241. 2542) M q sy^h | εγω δε λεγω υμιν D a | εγω υμιν λεγω Θ 565 | quod autem uni dixi, omnibus vobis dico k | l 2 4 3 5 6 1424 | txi N B C K L Δ Ψ 579. 892 lat co

¶ **14,1** O D a ff² | O D a i r¹ • **2** μήποτε εν τη εορτη D it | μη εν τη εορτη και (ινα μη 579) Θ 565. 579. 700 | θορυβος εσται A K W Γ f^{1,13} 1241. 2542 M a | θορυβος γενηται 28. 579. 1424 lat | θορυβου οντος Δ | txi N B C D L Θ Ψ 565. 700. 892 (k) • **3** O D | K και συντριψασα A C K W Γ Δ f^{1,13} 28. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M sy^h | και θραυσασα D Θ 565 | txi N B L Ψ | F τον K* A D K Γ 28. 565. 892. 1424 pm | το W Θ f^{1,13} 700. 1241. 2542 pm | txi K² B C L Δ Ψ 579 | αυτου κατα της κεφαλης A K Γ Θ f¹³ 565. 579. 700. 1241. 1424 M k | επι της κεφαλης αυτου D lat | txi N B C L W Δ (Ψ) f¹ 28. 892. 2542

4 | Is 40,8; 51,6 Mt 5,18; 8,38

Act 1,7 1Th 5,1s Zch 14,7 2Bar 21,8

33s: Mt 25,13-15 L 19,12a.13 · L 21,36 E 6,18 | 12,1 1,22!

35-37: Mt 24,42,44; 25,13 L 12,38.40 · 37!

Mt 25,5

35: 14,38! Act 20,31 1K 16,13! Ap 3,2

Is: Mt 26,2-5 L 22,1s Dt 16,1-8 11,18!

3-9: Mt 26,6-13 J 12,1-8 · 11,11! L 7,37s

	ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ εἶπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει· ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμά μου ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 15 καὶ αὐτὸς ὑμῖν δεῖξει ἀνάγκαιον μέγα ἐστρωμένον ἔτοιμον· καὶ ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν. 16 καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ [†] καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εὔρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς καὶ ἠτοιμάσαν τὸ πάσχα.	11,3!
¹⁶¹ ^{IV}	17 Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα.	17-21: Mt 26,20-25 L 22,14,21-23
⁴⁶	18 καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με ὅ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. 19 [†] ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς κατὰ εἷς· μήτι ἐγώ [†] ; 20 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· εἷς [†] τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ [†] τρύβλιον. 21 ὅτι ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεῖνῳ δι' οὗ [□] οὗ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν [†] αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.	J13,21-26 · 1,32! · 3,14! Ps 41,10 J13,18 · 10!
¹⁶² ^I	22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν [†] ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς [†] καὶ εἶπεν· Ὁλάβετε [†] , τοῦτό [□] ἐστὶν τὸ σῶμά μου. 23 καὶ λαβὼν [†] ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. 24 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστὶν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν [†] . 25 ἀμὴν λέγω	3,14! 8,31! 10! · 1 Hen 38,2
¹⁶⁵ ^I	22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν [†] ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς [†] καὶ εἶπεν· Ὁλάβετε [†] , τοῦτό [□] ἐστὶν τὸ σῶμά μου. 23 καὶ λαβὼν [†] ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. 24 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστὶν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν [†] . 25 ἀμὴν λέγω	22-25: Mt 26,26-29 L 22,15-20 1K11,23-25 · 6,41p; 8,6sp L 24,30
¹⁶⁶ ^{II}		Ex 24,8 Zch 9,11 Jr 31,31 H 9,20! Is 53,11s Jr 31,34 E1,7
	16 [†] αὐτου A C D K P W Γ Θ ^f 13 565. 700. 1241 ℣ latt sy sa ^{mss} bo ^{mss} txt ℣ B L Δ Ψ ^f 1 28. 579. 892. 1424. 2542 sa ^{mss} bo • 18 ὄτων εσθιοντων B co • 19 [†] και C 892 sa ^{mss} οι δε A D K P W Γ Δ Θ ^f 1.13 28. 565. (579). 700. 1241. 1424. 2542 ℣ latt sy txt ℣ B L Ψ [†] , και αλλος· μητι εγω D K Γ Θ ^f 1 565. 700. 1241. 2542 ℣ it; Or και ο αλλος 579 εμι, κυριε (ραββι A; - ^f 13 28 f)· και αλλος· μητι εγω A ^f 13 28. 892. 1424 f txt ℣ B C L P W Δ Ψ lat sy co • 20 [†] εκ A D K P Γ Δ ^f 1.13 28. 565. 579. 700. 1241. 2542 ℣ bo ^{ms} txt ℣ B C L W Θ Ψ 892. (1424) [†] εν B C* Θ 565 txt ℣ A C ² D K L P W Γ Δ Ψ ^f 1.13 28. 579. 700. 892. 1241. 1424 (cf [†]). 2542 ℣ latt sy co; Or • 21 [□] D 700 a [†] p) ην ℣ A C D K P Γ Δ Θ Ψ ^f 1.13 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 ℣ a f k vg ^{cl} sy ^h txt B L W 892 it vg ^{s1} • 22 [†] ο Ιησους (+ τον 1241) ℣ *.2 A C K L P Γ Δ Θ Ψ ^f 1 28. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ lat sy ^{p,h} bo txt ℣ 1 B D W ^f 13 565 it sa [†] ρεδιδου W ^f 1.13 2542 [†] et manducaverunt ex illo omnes k [□] k [†] p) φαγετε Γ ^f 13 28. 1241. 2542 ℣ ff ² bo ^{ms} [□] W • 23 [†] το A K P W Γ 565. 1241 ℣ • 24 ὄp) το (-579. 892) της καινης διαθηκης A K P Γ Δ ^f 1.13 28. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ lat sy sa ^{mss} bo ^{p1} το της διαθηκης D* W - ff ² txt ℣ B C D ² L Θ Ψ 565 k sa ^{mss} bo ^{p1} ὄυπερ πολλων εκχυννομενον D W Δ Θ ^f 13 565. 579 sy ^{s,p} p) περι πολλων εκχυν(ν)ομενον A K P Γ ^f 1 28. 700. 1241. 1424. 2542 ℣ sy ^h txt ℣ B C L Ψ 892 [†] p) εις αφεσιν αμαρτιων W ^f 13 a vg ^{ms} (sa ^{mss} bo) bo ^{mss}	

- ὕμῖν ὅτι (οὐκέτι οὐ μὴ πῶ) ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου
 ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ
 βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.
- Is 25,6-8 1Hen 62,14 L 22,18!
 26-31: Mt 26,30-35 L 22,39.33s J 18,1a; 13,36-38
 Zch 13,7 50 J 16,32
 10,32 2McC 10,1 Mch 2,12s· 16,7p
- 26 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.
 27 καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς * ὅτι πάντες σκανδαλι-
 σθήσεσθε [†], ὅτι γέγραπται·
 πατάξω τὸν ποιμένα,
 καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται).
- 28 ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναι με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γα-
 λιλαιάν. 29 ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· εἰ καὶ πάντες σκαν-
 δαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. 30 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
 σοῦς· ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ ὁσήμερον (ταύτη τῇ νυκτὶ)
 πρὶν ἢ δις ἀλέκτορα φωνῆσαι [†] τρίς με ἀπαρνήσῃ. 31 ὁ δὲ
 ἐκπερισσῶς ἐλάλει· ἐὰν [†]δέῃ με ² συναποθανεῖν σοι, οὐ
 μὴ σε [†]ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως ὁδὲ καὶ πάντες ἔλεγον.
- 68.72 111,16
- 32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανὶ
 * καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καθίσατε ὧδε ἕως προσ-
 εύξωμαι. 33 καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ὁ[τὸν]
 Ἰάκωβον καὶ Ὁ[τὸν] Ἰωάννην μετ' αὐτοῦ καὶ ἤρξατο
 ἐκθαμβεῖσθαι καὶ [†]ἀδημονεῖν 34 καὶ λέγει αὐτοῖς· περι-
 λυπὸς ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ
 γρηγορεῖτε. 35 καὶ [†]προελθὼν μικρὸν ἐπιπτεν ἐπὶ τῆς γῆς
- 32-42: Mt 26,36-46 L 22,40-46 J 18,1b
 5,37! 9,15! |
 Ps 42,6.12; 43,5· Jon 4,9 9 Sir 37,2
- 167 VI
 168 IV
 169 VI
 170 I
 171 VI
 172 I
 173 VI
 174 IV
 175 I

25 (p) 2-4 κ C L W Ψ 892 c k bo | ου μη προσθω πειν D a f | ουκετι ου μη (-565) προσθωμεν (προσθω 565) πειν Θ 565 | txt A B K N Γ Δ f^{1.13} 28. 579. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy sa • 27 [†] εν εμοι Ψ^c 28 it sy^s sa^{ms} bo^{ms} | p) εν εμοι εν (-f¹³) τη (-N) νυκτι ταυτη A C² K N W Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pm c vg^{cl} sy^{p,h} sa^{ms} bo^{ms} | txt κ B C* D L Γ Δ Ψ* pm b ff² q sa^{ms} bo^{pl} | 'διασκορπισθησονται τα προβατα (+ της ποιμνης K N 579) A K N Γ Δ Ψ f¹ 28. 579. 700. 1241 ℳ lat | τα προβατα σκορπισθησεται (διασκορπισθησεται 1424) W 1424 | txt κ B C D L Θ f¹³ 565. 892. 2542 i k q • 30 ^o p) D Θ f¹³ 565. 700 it sa^{ms} | 'τη νυκτι ταυτη W f^{1.13} 2542 | εν τη νυκτι ταυτη A K N Γ Δ 28. 1241. 1424 ℳ lat | εν ταυτη τη νυκτι 579 | txt κ B C D L Θ Ψ 083. 565. 700. 892 it | ' I 3 4 C* it | I 3 4 2 C² | 3 2 4 Θ f¹³ 565. 700. 2542 (I vg^{cl}) | p) 3 4 κ D W 579 | txt A B K L N Γ Δ Ψ 083 f¹ 28. 892. 1241. 1424 ℳ lat • 31 ^f C K W Γ Δ Θ 28. 565. 1241. (κ* D*) ℳ | txt κ² A B D¹ L N Ψ 083 f^{1.13} 579. 700. 892. 1424. 2542 | 'απαρνησωμαι κ K Γ 083. 892. 2542 pm | ° B f¹ 579 a c k sa^{ms} bo^{ms} • 33 ° κ C D N Γ Δ Θ Ψ 083. 28. 565. 579. 700. 892. 1241 | txt A B K L W f^{1.13} 2542. / 844 | ° κ C D L N Γ Δ Θ Ψ 083 f¹ 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ | txt A B K W f¹³ | 'ακηδεμονειν D* • 35 [†] προσελθων A C D L Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 28. 565. 579. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ ff² sy^{p,h} | txt κ B K N W 700 lat sy^s co

	καὶ προσήχετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα, 36 καὶ ἔλεγεν· αββα ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι·	J12,27 H 5,7 G 4,6! · 10,27! 10,38p Is 51,17.22 Jr 25,15; Ps 75,9 J18,11 MartIs 5,13 · J6,38;!
176 I 177 II	Ἐπαρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ'. 37 καὶ ἔρχεται καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; 38 γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ἔλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. 39 Καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσήξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών·. 40 καὶ ἄλλιν ἐλθὼν εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. 41 Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε ὅτι λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἀπέχει ἤλθεν ἡ ὥρα, ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρτωλῶν. 42 ἐγειρεσθε ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικεν.	3,16! 13,37! · L21,36 Kol4,2 E 6,18 1P4,7 · L11,4! H 2,18! Ps 51,14
180 IV	43 Καὶ εὐθύς ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται Ἰούδας ἡ εἰς τῶν δώδεκα καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ ὁτῶν γραμματέων καὶ ὁτῶν πρεσβυτέρων. 44 δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν, κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς. 45 καὶ	9,6 J12,23! · 9,31! · 8,31! J14,31 · 10!
181 I		43-52: Mt 26,47-56 L 22,47-53 J18,2-11 3,14! 11,27! 10!
182 II		

35 2-4 I 5 D W f^{1,13} 565. 700. / 844 it | εἰ δυνατον (+ ἐστιν κ²) παρελθειν κ
 • 36 Ἐπαρενεγκα κ A C K Θ Ψ 579. 892. 1424. 2542 d | txt B D L N W Γ Δ 083 f^{1,13}
 28. 565. 700. 1241. / 844 M | οὐχ ο εγω θελω αλλ ο συ θελεις D it vg^{ms} co | ουχ ως
 εγω θελω (- 565) αλλ ως συ (+ θελεις Θ 565) Θ f¹³ 565. 2542. / 844 • 38 Ἐπισ-
 ελθῃτε κ² A C D K L N W Γ Δ Θ Ψ 083 f¹ 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542.
 / 844 M sy | txt κ* B f¹³ q • 39 Ὁ D it • 40 ὑποστρεψας ευρεν (ευρισκει 579)
 αυτους παλιν A C K (N) W Γ Δ f^{1,13} 28. 579. 700. 1241. 1424 M (q) | υποστρεψας
 παλιν ευρεν αυτους Θ 565. 2542. / 844 sy^{p,h} | 2-4 D | txt κ B L Ψ 083. 892 co |
 Ἐκαταβαρουμενοι D W | p) βεβαρημενοι C Γ Θ 28. 565. 700. 2542 pm | καταβε-
 βαρημενοι κ* | βαρυνομενοι 892 • 41 Ὁ p) A C D L W Ψ 28. 892 pm | txt κ B K N Γ
 Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 844 pm | (L 22,37) απεχει το τελος (+ ιδου
 W) ηλθεν W Θ f¹³ 565. 2542. / 844 it sy^(s) | απεχει το τελος καὶ D c q | ηλθεν Ψ 892
 (k) bo^{ms} • 42 Ἐγγισεν κ C • 43 Ὁ A B | txt κ C D K L N W Γ Δ Θ Ψ 083 f^{1,13} 28.
 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M | Ὁ (- 565; Or) Ισκαριωτης A K Θ 565. 579.
 700ε. 1241. 1424. 2542 pm vg^{cl} bo^{ms?}; Or | Σκαριωτης D (lat) | Ὁ A C K N W Δ Ψ 083
 f^{1,13} 565. (700). 1424. 2542 | txt κ B D L Γ Θ 28. 579. 892. 1241 M | Ὁ κ* A W 083
 f^{1,13} 700 (cf Ὁ). 1424. 2542 | txt κ¹ B C D K L N Γ Δ Θ Ψ 28. 565. 579. 892. 1241 M

ἔλθων εὐθύς) προσελθὼν αὐτῷ λέγει· Ὁ ραββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· **46** οἱ δὲ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῷ καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. **47** εἷς δὲ [τις] τῶν παρεστηκότων σπασάμενος ὁ τὴν μάχαιραν ἔπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ῥωτάριον.

48 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· **49** καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. **50** Καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες. **51** * καὶ νεανίσκος τις) συνηκολούθει αὐτῷ περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ, καὶ κρατοῦσιν αὐτόν· **52** ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν.

53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, καὶ συνέρχονται πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. **54** καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς.

L19,47; 21,37 J18,20

Is 53,7.12

14,27!

Am 2,16

53s: Mt 26,57s L 22,54s

J18,12.15-18·54.

60s.63.66·11,27!

45 εὐθεως f¹ 2542 sy^p | - D Θ 565. 700 it | Ὁ ραββί χαιρε C² W f^{1.13} 565. 892. 1241. 1424. 2542 a aur c vg^c sy^{hmg} sa | ραββί A K N Γ 28. 700 M sy^{p,h} | txt K B C* D L Δ Θ Ψ 579 lat sy^s bo • **46** (+ αὐτῷ N) τὰς χεῖρας αὐτῶν K* C N W Δ 892 | ἐπ αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν (- 28) Γ 28. 1241. 2542 M (lat) | τὰς χεῖρας αὐτῶν (- Ψ 1424) ἐπ αὐτὸν A K Ψ 1424 | txt K² B D L Θ f^{1.13} 565. 700 (a k) q sy • **47** εἷς δε τῶν παρεστηκότων K A L 579. 700 aur f sy^p | καὶ τις D (it) | καὶ εἰς τις τῶν παρεστώτων (παρεστηκότων f¹) W f¹ | txt B C K N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 28. 565. 892. 1241. 1424. 2542 M a l vg sy^h | ° D W f¹ 565. 2542 | ὄπιον A C K L N W Γ Δ Θ f¹³ 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M sy^h | txt K B D Ψ f¹ sy^{hmg} • **49** ἐκρατεῖτε (B) Ψ • **50** /-3 5 4 A D K P Γ f¹ 28. 700. 1241 M it | τότε οἱ μαθηταὶ (+ αὐτοῦ W aur c l vg) ἀφέντες αὐτὸν πάντες (- N f¹³ 565) ἔφυγον N W Θ f¹³ 565. 2542 aur c l vg sy^{sa} mss | txt K B C L Δ Ψ 579. 892. 1424 • **51** νεανίσκος δε τις D lat sa | καὶ εἰς τις νεανίσκος A K N P W Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 M sy^h | txt K B C L Ψ 892 a | γυμνος Θ f¹³ 565 sy^p sa mss | - W f¹ c k sy^s sa mss | καὶ κρατοῦσιν (κρατήσαντες C²) αὐτὸν οἱ νεανίσκοι A C² K N P Γ 28. 579. 1241. 1424 M q sy^h | οἱ δε νεανίσκοι κρατοῦσιν (ἐκρατήσαν W f¹³) αὐτὸν W Θ f^{1.13} 565. 700. 2542 (sa mss) | txt K B C* vid D L Δ Ψ 892 lat sy^p sa mss bo • **52** Ὁ ἀπ αὐτῶν A D K N P W Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 M lat sy^{s,h} | txt K B C L Ψ 892 aur c k sy^p co • **53** αὐτὸν A B K N P Γ Ψ 28. 579. 1241. 1424 M | πρὸς αὐτὸν C | αὐτοῦ l | txt K D L W Δ Θ f¹³ 565. 700. 892. 2542^s latt; Or • **54** □ f¹ sy^s

183

184

185

VI

186

X

187

188

IV

189 II	55 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτησαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ ἠύρισκον· 56 πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. 57 καὶ τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες 58 ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τούτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἄχειροποίητον οἰκοδομήσω· 59 καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. 60 Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον ἐπηρώτησεν τὸν Ἰησοῦν λέγων· Ὅυκ ἀποκρίνη οὐδὲν ἵτι οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 61 ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ ὀυκ ἀπεκρίνατο οὐδέν· Ἔάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτόν καὶ λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; 62 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἔγὼ εἰμι, καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 63 ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρηξάσ τούς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· * τί ἐτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων; 64 ἠκούσατε ἑτῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτόν ἕνοχον εἶναι θανάτου·.	55-65: Mt 26,59-68 L22,66-71.63-65 11,27!· 3,6! Ps 27,12; 35,11 Dt 17,6; 19,15
190 VI		15,29 J2,19-21; 4,21.23 Act 6,14 1Hen 90,28s 1K 3,16s 2K 6,16 E2,21 56! 53!
191 I		15,5 L23,9 J19,9 Is 53,7 Ps 38,14-16; 39,9s 53! 8.29!· 1,1!
192 VI		6,50! 13,26! Dn 7,13· 8,38! 12,36!
193 II		53!· Nu 14,6 2Rg 18,37; 19,1 Esr 9,3 Jr 36,24 Act 14,14 Lv 24,16 Nu 15,30 J19,7· 2,7!· 10,33
194 I	65 Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτεύειν ἑαὐτῷ καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ κολαφίζειν αὐτόν καὶ λέγειν αὐτῷ· προφήτευσον, καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτόν ἔλαβον.	10,34! 6,15!

58 ἄναστησῶ ἀχειροποιήτων D it • 60 ἑ το D Θ Ψ f¹ 565. 700. 2542^s | ὠ W | ἑ οτι (vel ο τι) B P W Ψ • 61 ὀυδεν ἀπεκρίνατο (ἀπεκριθη D) A D K N P W Γ Δ Θ 067 f^{1.13} 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 M sy^h; Or^{pl} | txi K B C L Ψ 33. 892; Or^{pl} | ἑ και παλιν (+ ο αρχιερευς f¹³ sy^s) επηρωτα αυτον εκ δευτερου W f¹³ sy^s | και (- 700 sy^h; Or) παλιν ο αρχιερευς επηρωτησεν (ερωτησεν 565) αυτον εκ δευτερου Θ 565. 700. (- εκ δευτερου 2542^s sy^h); Or | - D a (ff² q) | ὠ Γ k • 62 ἑ p) συ ειπας οτι Θ f¹³ 565. 700. 2542^s; Or | ὠ D • 64 ἑ την βλασφημιαν του στοματος αυτου W Θ f¹³ sy^{p,h} | την βλασφημιαν αυτου (+ εκ του στοματος αυτου 565) D f¹ 565. 2542^s sy^s | ἑ ειναι ενοχον θανατου A K N W Γ Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 1241. 1424. 2542 M | ενοχον θανατου D ff² | txi K B C L Δ Ψ 33. 579. 892 l q • 65 ἑ p) αυτου τω προσωπω (ἑ D) Θ 565. 700 (a) f sy^p | ὠ D a sy^s bo^{ms} | ἑ νυν f¹ | ἑ μιν Ψ c f k sa^{ms} | p) ἑ μιν (νυν W f¹³) Χριστε τις εστιν ο παισας (πεμψας Δ) σε N W Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542^s vg^{ms} sy^h sa^{ms} (bo) | txi K A B C D K L Γ 067. 28. 1241 M lat sy^p | ὠ D c k | ἑ ελαμβανον (D) W Θ f^{1.13} 565. 2542^s | εβαλον 33. 700. 892. 1241. 1424 pm | εβαλλον 28 pm | κατελαβον 579 | txi K A B C K L N Γ Δ Ψ 067

66-72: Mt 26,69-75
L 22,56-62 J18,25-27
53!

66 Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου (κάτω ἐν τῇ αὐλῇ) ἔρχεται 47
μία (τῶν παιδικῶν) τοῦ ἀρχιερέως 67 καὶ ἰδοῦσα τὸν 195
Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· καὶ σὺ I
μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ. 68 ὁ δὲ ἠρνήσατο
λέγων· οὔτε οἶδα οὔτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις. * καὶ ἐξ- 196
ἦλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον [καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν]. I
69 (καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν) ἤρξατο πάλιν λέ-
γειν (τοῖς παρεστώσιν ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν). 70 ὁ δὲ
πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστώτες
ἔλεγον (τῷ Πέτρῳ)· ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ, (καὶ γὰρ Γα-
λιλαῖος εἶ). 71 ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν
ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. 72 καὶ
30! ὁ εὐθύς (ἐκ δευτέρου) ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. Καὶ 197
11,21! ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος (τὸ ῥῆμα ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς)
ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δις τρίς με ἀπαρνήσῃ (καὶ
(ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν)). II

66 (2-4 I A K N W Γ Δ f^{1,13} 28. 700. 1241. 2542 ℳ lat sy^h | 2-4 D Ψ 067. 565 it sy^s;
Eus | txt ℳ B C L Θ 33. 579. 892. 1424 sy^p | (παιδίσκη & C^{vid} sa^{mss} bo^{ms}
• 68 ὁ B L W Ψ* 579. 892 c sy^s sa^{mss} bo | txt A C D K N Γ Δ Θ Ψ^c 067 f^{1,13} 28. 33. 565.
700. 1241. (+ ευθεως a. αλεκτωρ 1424). 2542^s ℳ lat sy^{p,h} (sa^{mss} bo^{ms}); Eus
• 69 (πάλιν δε ἰδοῦσα αὐτὸν η (-2542^s) παιδίσκη (+ vs 70a: ο δε πάλιν ἠρνήσατο D)
D Θ 565. 700. 2542^s lat sy^{s,p}; Eus | (+ και D) ἤρξατο λεγειν D (cf ') W Θ 565. 579.
700. 2542^s latt sy^{s,p}; Eus | πάλιν ἤρξατο λεγειν A K N Γ 067 f^{1,13} 28. 33. 1241 ℳ sy^h |
ειπεν B co | txt ℳ C L Δ Ψ 892. 1424 • 70 ὁ D (cf vs 69') | ὁ D a | (καὶ γὰρ Γαλιλαῖος
εἰ καὶ η (-Δ) λαλία σου ομοιάζει (δηλοῖ N) A K N Γ Δ Θ f^{1,13} 28. (33). 892. 1241. 1424
ℳ q sy^{p,h} bo^{pl} | καὶ γὰρ ἡ λαλία σου δηλον σε ποιη 579 | - W a | txt ℳ B C D L Ψ f¹
565. 700. 2542^s lat (sy^s) sa bo^{pl}; Eus • 71 (λεγειν D (a) q vg^{ms} | ομνυειν & A C K N W
Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 1241. 1424. 2542^s pm; Eus | txt B L Γ 700. 892 pm
• 72 ὁ A C² K N Γ Δ Ψ f¹ 28. 33. 892. 1241. 1424 ℳ sy^{s,h} co | txt ℳ B C* D L W Θ f¹³
565. 579. 700. 2542^s latt sy^p sa^{mss} bo^{ms}; Eus | ὁ p) & C^{vid} L 579 c vg^{ms} | (τὸ ῥῆμα ο εἶπεν
αὐτῷ (-D Θ) ο Ἰησοῦς D K N Γ Θ 565. 1241. 2542^s ℳ | τὸ ῥῆμα του Ἰησοῦ ο εἶπεν
αὐτῷ 1424 | του ῥηματος ου ειπεν αὐτῷ ο Ἰησοῦς W f¹³ 700 | του ῥηματος του
Ἰησοῦ ειποντος (-579) f¹ 579 | του ῥηματος Ἰησοῦ ο εἶπεν αὐτῷ 28 | txt & A B C L Δ
Ψ 33. 892 sa^{mss} bo | ὁ D a | f² 1 3-5 B k | 2 1 5 4 3 Θ 565. 700 | 1 3-5 & C^{vid} W Δ it
sa^{mss} bo^{ms} | 1 3 5 4 579 | 1 5 4 3 2542^s | 1 2 5 4 3 A K N Γ f^{1,13} 28. 33. 1241. 1424 ℳ sy^h
co | txt C^{2vid} L Ψ 892 aur vg sy^{s,p} | ὁ ἤρξατο κλαιεν D Θ 565 latt sa^{mss} | επιβαλων
εκλαυσεν & C | εξελθων εξω εκλαυσεν πικρος 579 | txt & A B K L N W Γ Δ Ψ
f^{1,13} 28. 33. 700. 892. 1241. 1424. 2542^s ℳ sy^h

198 II **15** Καὶ εὐθὺς ^Τ πρωῖ συμβούλιον ἑποίησαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ^Τ γραμματέων καὶ ὄλον τὸ συνέδριον, ^{Τ1} δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν ^Γ ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν ^{Τ2} Πιλάτῳ.

200 I **2** Καὶ ἐπρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· σὺ λέγεις.
201 IV **3** * καὶ κατηγοροῦν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλὰ ^Τ. **4** ὁ δὲ Πιλάτος ἑάλιν ἐπρώτα αὐτὸν ὀλέγων· οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; ἴδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. **5** ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.

202 II **6** Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον ὄν παρητυόντο'. **7** ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν ἑστασιαστῶν δεδεμένος οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. **8** καὶ ἑανάβας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἑποίηε αὐτοῖς'. **9** ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **10** ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς'. **11** οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. **12** ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἀποκριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς· τί οὖν ὀθέλετε]

1: Mt 27,1s L 22,66;
23,1 J18,28a · 3,6 ·
11,27!
14,55 · J18,12
10,33

2-5: Mt 27,11-14 L 23,3
J18,33-37
9,12.18.26.32
14,10!

14,61! · 44; 5,20

6-15: Mt 27,15-26
L 23,17-25 J18,39s;
19,16a

2!

14,10!

¶ 15,1 ^Τ επι το A K N W Γ Δ f^{1,13} 28. 33. 579. 700. 1241 ℳ sy^h | εγενετο 1424 | txt ℞ B C D L Θ Ψ 565. 892. 2542^s | ἑτοιμασαντες ℞ C L 892 | εποιησαν D Θ 565. 2542^s it; Or | txt A B K N W Γ Δ Ψ f^{1,13} 28. 33. 579. 700. 1241. 1424 ℳ vg sy^h | ^Τ των ℞ D W Θ 565. 2542^s | ^{Τ1} και D Θ 565. 2542^s it; Or | txt A B K N W Γ Δ Ψ f^{1,13} 28. 33. 579. 700. 1241. 1424 ℳ vg | ^Γ απηγαγον (+ εις την αυλην D it) C D W Θ f¹ 565. 700. 892. 1424. 2542^s it | ^{Τ2} (+ αυτον W f¹³) τω A K N W Γ f¹³ 28. 33. 579. 1241 ℳ | txt ℞ B C D L Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 892. 1424. 2542^s • 3 ^{Τρ} αυτος δε ουδεν απεκριατο N W Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 579. 1424. 2542^s a c vg^{mss} sy^{s,h} sa^{mss} • 4 ἑπαλιν επηρωτησεν αυτον ℞ A (C D) K N Γ Δ Θ f¹ 28. 579. 700. 1241. 2542^s ℳ (ff² k q) sy^h | επηρωτα αυτον 1424 | txt B W Ψ f¹³ 33. 565. 892 sy^{hmg} | ° ℞* 565. 2542^s a sa^{mss} • 6 ἑον αν (- W f¹ 2542^s) ητουντο D W f^{1,13} 565. 1241. 2542^s | ουπερ (+ αν Θ) ητουντο ℞² B² C K N Γ Θ Ψ 28. 33. 579. 700. 892. 1424 ℳ | txt ℞* A B* Δ • 7 ἑστασιαστων A N Γ Δ 28. 33. 700. 892. 1241. 1424 ℳ | στασιασαντων Θ | txt ℞ B C D K W Ψ f¹³ 1. 565. 579. 2542^s • 8 ἑαναβας ολος D a (k) | αναβοησας (+ ολος 1241) ℞² A C K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542^s ℳ sy bo^{mss} | txt ℞* B 892 lat co | ἑαι εποιει αυτοις A C^{vid} D K N Γ f^{1,13} 28. 33. 1241. 2542^s ℳ lat sy^h | εθος ην (+ αυτοις 700) ινα τον Βαραββαν απολυση αυτοις Θ 565. 700 | txt ℞ B W Δ Ψ 579. 892. 1424 co • 10 ° B 1. 579 sy^s bo • 12 ° ℞ B C W Δ Ψ f^{1,13} 33. 892 sa^{mss} bo | txt A D K N Γ Θ 28. 565. 579. 700. 1241. 2542^s. (+ ινα 1424 c) ℳ latt sy

21 ποιήσω [ὄν λέγετε] τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **13** οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. **14** ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· τί γὰρ ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ ἔκραζον· σταύρωσον αὐτόν.

14,10! 10,34! **15** Ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυσε αὐτοῖς τὸν Βαραββάν, ἔκαι παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας¹ ἵνα σταυρωθῆ. ²⁰⁶_I

16-20a: Mt 27,27-31a J19,2s **16** Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἔστιν πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπειραν. ²⁰⁷_{IV}

17-19: L23,11 **17** καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν ἑπορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον· **18** καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων·

21 Mch 4,14 · 10,34! **19** καὶ ἔτυπον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. **20** Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτόν ἑπορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ²⁰⁸_{VI}

20b-21: Mt 27,31b-32 L23,26 J19,16b-17a Lv24,14 Nu15,35s H13,12 | R16,13 Καὶ ἐξάγουσιν αὐτόν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν. **21** καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ρούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. ²⁰⁹_I

22-26: Mt 27,33-37 L23,33s.38 J19,17b-19,23s **22** Καὶ φέρουσιν αὐτόν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν τόπον, ὃ ἔστιν ἑμεθερμηνευόμενον Κρανίου Τόπος. **23** καὶ ἐδί- ²¹⁰_I ²¹¹_{IV}

12 λέγετε B | - A D W Θ f^{1,13} 565. 700. 2542^s lat sy^s sa | txt K C K N Γ Δ Ψ 28. 33. 579. 892. 1241. 1424 M sy^{p,h} bo • **14** περισσοτερωσ Ρ Γ 28 pm • **15** I 6 4 5 2 3 K C Θ | I 4 5 2 3 6 2542^s | I-5 ποιειν B | p) - D ff² k r¹ | txt A K N Ρ Γ Δ Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy^h | p) (+ και 700) τον δε (-700) Ιησουν φραγελλωσας παρεδωκεν D 565. 700. 2542^s (k) | παρεδωκεν δε τον Ιησουν φραγελλωσας B • **17** Ὅρ) χλαμυδα κοκκινην και Θ f¹³ 565. 700. 2542^s. 1844 • **18** Ὅρ) ο βασιλευσ A C K N Γ Δ f¹³ 28. 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542^s pm | txt K B D P Θ Ψ f¹ 565. 700. 1844 pm • **19** Ὅρ) D k vg^{ms*} • **20** Ὅ D | Ὅρ) την χλαμυδα και Θ f^{(1),13} 565. 700. 2542^s. 1844 | ἱματια D | ἱματια τα ιδια A K N Ρ Γ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542^s. 1844 M | ιδια ιματια αυτου (-Θ 892) K Θ 892 | txt B C Δ Ψ | ἱνα σταυρωσωσιν A C D L N Ρ Δ Θ f¹³ 33. 1424 | ἱνα σταυρωθη 28 | ωστε σταυρωσαι f¹ 2542^s. 1844 | txt K B K Γ Ψ 565. 579. 700. 892. 1241 M | Ὅ K D f¹ 28. 700. 1424. 1844 ff² k • **22** Ὅ A C* D K Ρ Γ f¹ 28. 700. 1241 M | txt K B C² L N Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 579. 892. 1424. 2542^s. 1844 | ἑμεθερμηνευομενος A B N 892. 1844 k | txt K C D K L Ρ Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542^s M

	δουν αὐτῶ ^Τ ἐσμυρτισμένον οἶνον· ὅς δὲ ὀυκ ἔλαβεν. 24 Καὶ ἴσταυροῦσιν αὐτὸν καὶ <i>διαμερίζονται τὰ ἰμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ</i> ^Π αῖς τί ἄρη ^η .	Prv 31,6s Ps 22,19	
²¹² I			
²¹³ X	²¹⁴ I	25 Ἦν δὲ ὥρα ^Γ τρίτη· καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 26 καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφή τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· ^Τ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.	33
²¹⁵ VIII	²¹⁶ VIII		
²¹⁷ VI	27 Καὶ σὺν αὐτῶ ^Γ σταυροῦσιν δύο ληστὰς, ἓνα ἐκ δεξιῶν ^Τ καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ ^Τ . * ^Τ Ι	27-32: Mt 27,38-44 L 23,32s.35-43 · Is 53,12	
²¹⁸ II	29 Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινουῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες· οὐὰ ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ οἰκοδομῶν ἐν τρισὶν ἡμέραις, 30 σῶσον σεαυτὸν καταβάς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 31 ὁμοίως καὶ οἱ ἄρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον· ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· 32 ὁ χριστὸς ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν ^Τ . καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι ^Γ σὺν αὐτῶ ὠνείδιζον αὐτόν.	2,7! Ps 22,8; 109,25 Thr 2,15 · 14,58!	
²¹⁹ II	33 Καὶ γενομένης ὥρας ἕκτης σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. 34 καὶ τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ ἔβόησεν Ὁ ὁ Ἰησοῦς ῥωνή μεγάλη· <i>ἔλωι ελωι ῥ ῥ ἰλεμα σαβαχθανι</i> ;	10,33! · 10,34! 8,29! · 2! Zph 3,15 ⊕	
²²⁰ VI		33-39: Mt 27,45-54 L 23,44-47 J 19,28-30 25 Am 8,9	
²²¹ VI		Ps 22,2	

23 ^Τ p) πειν A C² D K P Γ Θ ^f1.13 28. 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. 2542^s. / (844) [℞] lat sy^{p,h} sa^{mss} | *txt* ^ℝ B C* L Δ Ψ 700 n sy^s sa^{mss} bo | ' και D ex lat. ? | p) και γευσαμενος ^f1 | ο δε A C K L P Γ^c Δ Θ Ψ ^f13 28. 565. 700. 892^c. 1241. 1424^c. / 844 [℞] | *txt* ^ℝ B Γ* 33. 579. 892*. 1424*. 2542^s. • **24** ^Γ p) σταυρωσαντες αυτον ^ℝ A C D K P Γ Δ Θ ^f1.13 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542^s. / 844 [℞] lat sy^h | *txt* B (- και L) Ψ 892 it (sy^{hmg}) | ^Δ D it sy^s • **25** ^Γ εκτη ο sy^{hmg} | ' οτε εσταυρωσαν ^f13 aur sy^p sa^ms | και εφυλασσαν D it sa^{mss} • **26** ^Τ p) ουτος εστιν D (33) aur r¹ sy^{s,p} • **27** ^Γ εσταυρωσαν δυο ληστας B 565 it vg^{mss} co; Eus | συνσταυρουσιν δυο ληστας Δ | σταυρουνται δυο λησται D*(¹) | ^Τ nomine Zoathan c | ^Τ nomine Chammata c | ^Τ1[28] (L 22,37; Is 53,12) και (+ η Δ) επληρωθη η γραφη η λεγουσα· και μετα ανομων ελογισθη K L P Γ Δ Θ 083 ^f1.13 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542^s. / 844 [℞] lat sy^{p,h} (bo^p); Eus | *txt* ^ℝ A B C D Ψ k sy^s sa bo^p • **29** ^Γ 2-4 I ^ℝ C K Γ Δ ^f1.13 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542^s. / 844 [℞] I vg sy^h; Eus | 3 4 I A P Θ 28 | I 3 4 D 565 (c) | *txt* B L Ψ 059. 083 it • **32** ^Τ αυτω C³ D P Γ Θ ^f1.13 28^{mg}. 565. 700. 1241. 2542^s. / 844 pm it vg^{mss} sy^p sa; Eus | ' αυτω A C K P Γ Δ 059* ^f1.13 28. 33. 565. 700. / 844 [℞] | μετ αυτου Ψ | - D 1241. 1424. 2542^s; *txt* ^ℝ B L Θ 059^c. 083. 579. 892 • **34** ^Γ ωρα τη ενατη A C K N P Γ Δ 28. 33. 700. 1241 [℞] sy^h | *txt* ^ℝ B D L Θ Ψ 059. 083 ^f1.13 (- ωρα 565). 579. 892. 1424. 2542^s. / 844 c ff²; Eus | ^Δ D Θ i k sy^s bo^p | ^Γ p) ηλι ηλι D Θ 059. 565 it vg^{mss}; Eus | ^Γ1λαμα σαβαχθανι (ζαβαφθανι B) B N Θ 059. 1. 565. 2542^s. / 844 vg | λιμα σαβαχθανι (σιβακθανι A) A K P Γ ^f13 28. 33. 579. 700. 1241. 1424 [℞] | λαμα ζαφθανι D (i) vg^{mss} | *txt* ^ℝ2 C L Δ Ψ 892. (σαβακτανι ^ℝ*; ζαβαχθανι 083) c I vg^{mss}; Eus

ὁ ἔστιν μεθερμηνεύμενον· ὁ θεός ὁμου ^πὁ θεός μου, εἰς τί ^ρἐγκατέλιπές με; 35 καὶ τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον· ^ρἴδε Ἡλίαν φωνεῖ. 36 ὄρα μὲν δέ τις [καὶ] γεμίσας) σπόγγον ὄξους περιθεις καλάμῳ ^πἐπότιζεν αὐτὸν λέγων· ὄρα φερε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἡλίας καθελεῖν αὐτόν. 37 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφείς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν.

9,4 |
Ps 69,22

222
II

Ex 26,31-33

38 Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ^τ ἀπ' ἄνωθεν ἕως κάτω. 39 Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυριῶν ὁ παρεστηκὸς (ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ) ὅτι οὕτως ἐξέπνευσεν) εἶπεν· ἀληθῶς οὗτος ὁ ἄνθρωπος ^ρἰὸς θεοῦ ἦν.

223
I
224
II
225
II

1,1!
40s: Mt 27,55s L 23,49
J 19,25
47; 16,1; 6,3
| L 8,2s

40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ^ρ ἡ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ ^ρἸωσήτος μήτηρ καὶ Σαλώμη, 41 ^ραὶ ὅτε ἦν

226
VI

34 ° A K P Γ Δ Θ 059 ^f1.13 / 844 pm i vg^{ms} sa^{ms}; Eus | ^πB 565 bo^{ms} | ^ρμε εγκατελιπες (εγκατελειπες A) A C N P Γ Δ Θ ^f1.13 28. 33. 579. 700. 1241. 2542s. (K / 844) ^π it vg^{ms} | ωνειδισας με D c (i) k | txt ^κB Ψ 059. (εγκατελειπες L 083. 565. 892. 1424) vg; Ptol^r Ju Eus • 35^ρ παρεστωτων ^κD Θ 33. 565 | p) (+ εκει A) εστηκοτων A B | txt C K L N P Γ Ψ 059 ^f1.13 28. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542s. / 844 ^π | ^ριδου A N P Γ 28. 1241 ^π | οτι C 565. 2542s. / 844 | οτι ιδου K | - D Θ 700 it vg^{ms} sy^p sa^{ms} | txt ^κB L Δ Ψ ^f1.13 1. 33. 579. 892. 1424 • 36^ρ δραμων δε τις γεμισας B L Ψ | και δραμωντες εγεμισαν ^f1.13 2542s. / 844 | p) και δραμων εις και πλησας D Θ 565. 700 | δραμων δε εις και γεμισας A C K N P Γ 28. 33. 1424 aur l vg | και δραμων εις και γεμισας ^f1 | txt ^κB Δ 059. 083. 579. 892. 1241 ^π | ^πD | ^ρp) αφες ^κD N^{vid} Θ ^f1.13 28. 565. 579. 700. 2542s. / 844 it | txt A B C K L P Γ Δ Ψ 083. 33. 892. 1241. 1424 ^π vg sy • 38^τ μερη D it vg^{ms} • 39^ρ αυτω W ^f1 2542s sy^{s,p} | αυτου / 844 | εκει D Θ 565 i n q | ^ροι ουτως (-W Θ 565. 2542s. / 844 sy^s) κραξας εξεπνευσεν (αφηκεν το πνευμα 1424) A C K N W Γ Δ Θ ^f1.13 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542s. / 844 ^π lat sy | ουτως αυτον κραξαντα και εξεπνευσεν (et om. ειπεν) D | txt ^κB L Ψ 892 sa (bo) | ^ρι υιος ην θεου A C K N W ^f1.13 28. 33. 700. 1241 ^π c sy^h | θεου υιος ην D 565. / 844 it | υιος θεου εστιν 579 | txt ^κB L Γ Δ Θ Ψ 892. 1424. 2542s aur l n vg • 40^ρ Μαριαμ B C W Θ 0184 ^f1 sy^h | Μακαρια L | txt ^κA D K N Γ Δ Ψ ^f1.13 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542s. / 844 ^π | ^ρp) η του A Γ 700. 1241 ^π | - D L Θ Ψ ^f1.13 28. 33. 565. 579. 1424 | txt ^κB C K N W Δ 0184 ^f1 892. 2542s. / 844 | ^ρη Ιωσητος B | (+ η Ψ) Ιωση ^κ* A C K N W Γ Ψ 28. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542s^c ^π sa | Joseph lat sy^s | txt ^κ2 D L Θ 083. 0184 ^f1.13 33. 565. 2542s*. / 844. (Δ ^f1) k n bo • 41^ρ και A C L W Δ 579 l vg | αι και D K N Γ Θ ^f1.13 28. 565. 700. 1241. 2542s. / 844 ^π n sy^h | txt ^κB Ψ 083. 0184. 33. 892. 1424 it sy^{s,p} co

ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ [□]καὶ διηκόνουν αὐτῷ ^Ϛ, 1,31!
καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

⁴⁸
²²⁷
¹ **42** Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευὴ ὃ **42-47: Mt 27,57-61**
ἐστὶν ^Γπροσάββατον, **43** ἐλθὼν Ἰωσήφ ^Ο[ὁ] ἀπὸ ^ΓἈρμαθαίας **L 23,50-55 J 19,38-42**
εὐσχήμων βουλευτῆς, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος **1,32! Dt 21,22s**
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, τολμήσας εἰσηλθεν πρὸς ^Οτὸν
Πιλᾶτον καὶ ἠτήσατο τὸ ^Γσῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **44** ὃ δὲ Πιλᾶ-
τος ^Γἔθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκεν καὶ προσκαλεσάμενος **5!**
τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν ^Εἰ πάλαι ἄπέθανεν **39**
45 καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ ^Γπτῶμα **6,29**
τῷ ^ΓἸωσήφ. **46** ^ΓΚαὶ ἀγοράσας σινδόνα ^Κκαθελὼν αὐτὸν
ἐνείλησεν τῇ σινδόνι καὶ ^Γἔθηκεν αὐτὸν ἐν ^Γμνημείῳ ὃ ἦν
λελατομημένον ἐκ πέτρας καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ
²²⁸
¹ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. **47** ἡ δὲ ^ΓΜαρία ἡ Μαγδαληνὴ **140!**
καὶ ^ΓΜαρία ὁ ^ΓἸωσήτος ^Τ ἐθεώρουν ποῦ τέθειται.

²³⁰
^{VIII} **16** Καὶ [□]διαγενομένου τοῦ σαββάτου ^Τ Μαρία ἡ Μαγ- **1-8: Mt 28,1-8**
δαληνὴ καὶ Μαρία ^ἡ [τοῦ] Ἰακώβου καὶ Σαλώμη **L 24,1-10 J 20,1s + 15,40!**
^Γ ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ^Εἐλθοῦσαι ἀλειψωσιν αὐτόν **14,8**

41 [□]C D Δ 579 n • **42** ^Γπριν σαββατον D | προς σαββατον A B² K L Γ Ψ f¹³ 28. 33.
565. 579. 700. 892. 2542^s pm | txt κ B* C W Δ Θ 083 f¹ 1241. 1424 pm
• **43** ^ΟB D W^c 083. 28. 579 bo^{pl} | txt κ A C K L W* Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892.
1241. 1424. 2542^s M | ^Γ Αρμαθιας κ^{2a} D lat | ^ΟA C D K Γ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700.
892. 1241. 1424. 2542^s M | txt κ B L W Δ Ψ 33 | ^Γπτωμα D k sy^s • **44** ^Γεθαυμαζεν κ
D | ^Εει ηδη B D W Θ lat | και ειπεν Δ • **45** ^Γσωμα A C K W Γ Δ Ψ 083 f^{1,13} 28. 33.
579. 700. 892. 1241. 1424. 2542^s M lat sy^{p,h} co | πτωμα αυτου D sy^s | txt κ B L Θ 565 |
^ΓΙωση B W • **46** ^Γο δε Ιωσηφ D Θ 565 lat sy^{p,h} | ^Γευθεως ηγεγκεν και καθελων W |
p) λαβων D (n) | ^Γκατεθηκεν C* K Γ 28. 579. 700. 1241 M | καθηκεν A | txt κ B C²
D L W Θ Ψ 083 f^{1,13} 33. 565. 892. 1424. 2542^s | ^Γμνηματι κ B | τω μνημειω D | txt A C
K L W Γ (Δ) Θ Ψ 083 f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542^s M • **47** ^ΓΜαριαμ
Θ f¹ 33. 2542^s sy^h | ^ΓΜαριαμ Θ f¹ sy^h | ^ΟD K L Γ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241.
1424 M | txt κ² A B C W Δ Θ Ψ 083. 33. 2542^s | ^ΓΙακωβου D it vg^{ms} sy^s | Ιακωβου και
Ιωσητος Θ f¹³ 565. 2542^s (c) | Ιωση C K W Γ Ψ^c 28. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 M
sa^{ms} | Ιωσηφ A aur l vg | txt κ² B L Δ Ψ* 083 f¹ k sa^{ms} bo | ^Τμητηρ W f¹³ 2542^s
¶ **16,1** [□]D (k) n | ^Τη κ² B* L | txt A B² C K W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892.
1241. 1424. 2542^s M | ^Εη κ* C W Γ Θ Ψ 700. 2542^s pm | του L | - f^{1,13} 28. 565. 579. 892.
1241. 1424 pm | txt κ² A B K Δ 33 | ^Γπορευθεισαι ηγορασαν D 2542^s aur (c ff² n)
bo^{pl} | πορευθεισαι ητωμασαν Θ 565 | ^Εαυτον αλειψωσιν D it bo^{ms?} | εισελθουσαι
αλειψωσιν αυτον W | ελθουσαι αλειψωσιν τον Ιησουν K f¹³ 892^{ms} vg^{cl} | ελθουσαι
αλειψωσιν το σωμα του κυριου Ιησου 1241

- 1Κ16,2! 2 'καὶ λίαν πρωῖ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων ἔρχονται' ἐπὶ τὸ ²³¹
 'μνημεῖον ἵ ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. 3 καὶ ἔλεγον πρὸς
 15,46 ἑαυτάς· τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ
 μνημείου; [†] 4 'καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἵ ἀποκε-
 Μ127,60 κύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα'.
- 2Mcc 3,26,33 5 Καὶ ἵ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον
 9,3 Act 1,10! Ap 6,11! καθήμενον ἐν τοῖς δεξιούτῃ περιβεβλημένον στολὴν λευ-
 9,15! | κήν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. 6 ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· μὴ ἐκθαμ- ²³²
 1,9! | βεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε ἵ τὸν Ναζαρητὸν ἵ τὸν ἐσταυρω- ^{II}
 1Κ15,4 μένον· ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἵδε ὁ τόπος ἵ ὅπου ἔθηκαν
 1,36! αὐτόν. 7 ἀλλ' ἵπάγετε εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ
 14,28 Πέτρῳ ὅτι ἵπροάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ ἵαὐτὸν
 ὄψεσθε, καθὼς ἵεἶπεν ὑμῖν.
- 5,14 1Hen 106,4,12 8 ἵΚαὶ ἐξελθοῦσαι ἵἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχεν ²³³
 5,42! γὰρ αὐτάς ἵτρόμος καὶ ἑκστασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπαν· ^{II}
 4,41; 5,15,33; 10,32 ἑφοβοῦντο γάρ. [†]

2 'καὶ λίαν (- και λίαν W) πρωι μια των (-f¹) σαββατων ερχονται B W f¹ | και
 λιαν πρωι της μιας (+ των K f¹³) σαββατων ερχονται A C K Γ f¹³ 28. 579. 700. 1241.
 1424. 2542^s M sy^h | και ερχονται πρωι μιας σαββατου D | txt N L Δ^c (- των Δ*) Θ Ψ
 33. 565. 892. (I 844). I 2211; Eus | ἵ μνημα N* C* W Θ 565 | txt N² A B C³ D K L Γ Δ Ψ
 083 f^{1,13} 28. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542^s. I 844. I 2211 M; Eus | ἵ ἀνατελλοντος
 D c n q • 3 [†] subito autem ad horam tertiam tenebrae diei factae sunt per totum orbem
 terrae et descenderunt de caelis angeli et surgent in claritate vivi Dei; simul ascenderunt
 cum eo et continuo lux facta est k • 4 ἵ ην γαρ μεγας σφοδρα και ερχονται και
 ευρισκουσιν αποκεκλισμενον τον λιθον D Θ 565 c ff² n (sy^s; Eus) | και αναβλε-
 ψασαι θεωρουσιν ανακεκλισμενον τον λιθον· ην γαρ μεγας σφοδρα N | ἵ ἀνα-
 κεκυλισται B L | txt A C K W Γ Δ Ψ f^{1,13} 28. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542^s.
 I 844. I 2211 M • 5 ἵ ελθουσαι B • 6 N* D | ἵ ειδετε εκει τον (-D*) τοπον αυτου
 D*.1 (c ff²) | ειδετε εκει ο τοπος αυτου εστιν W | ιδε εκει ο τοπος αυτου Θ 565
 • 7 ἵ ηγερθη απο νεκρων και ιδου προαγει f¹ | ιδου προαγω D k | ἵ με D k |
 ἵ ειρηκα D k • 8 ἵ κακουσασαι Θ | και ακουσαντες 565 | και ακουσασαι εξηληθον
 και W (099) sy^s(p,hmg) | ἵ φοβος D W it sa^{ms}

[†] conclusio:

[[¹ conclusio brevior]] (k) sy^{hmg} | [[¹ conclusio brevior]] et [[² 16,9-20]] L Ψ 083. 099. 274
 (conclusio brevior in mg). 579. I 1602 sa^{mss} bo^{mss} aeth^{mss} | [[² 16,9-20]] A C D K W Γ Δ Θ
 f¹³ 28. 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542^s. I 844. I 2211 M lat sy^{c,p,h} bo; Ir^{lat} Eus^{mss}
 Hier^{mss} got^{ms} aeth^{mss} | Εν τσιν των αντιγραφων εως ωδε πληρουται ο ευαγγελιστης
 εως οὔ και Ευσεβιος ο Παμφιλου εκανοντησεν· εν πολλοις δε και ταυτα φερεται et
 [[² 16,9-20]] f¹ | om. N B 304 sy^s sa^{ms} arm^{mss}; Eus Eus^{mss} Hier^{mss}

¶¹ Ὅτι πάντα δὲ τὰ παρηγγελμένα τοῖς περὶ τὸν Πέτρον συντόμως ἐξήγγειλαν. Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ αὐτὸς Ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ ἁνατολῆς καὶ ἄχρι δύσεως ἐξαπέστειλεν δι' αὐτῶν τὸ ἱερὸν καὶ ἄφθαρτον κήρυγμα τῆς αἰωνίου σωτηρίας. ὁ ἀμήν. ¶

¶² Ὁ Ἄναστὰς δὲ πρῶτῃ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Ἁ Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, παρ' ἧς ἐκβεβλήκει ἐπὶ δαίμονια. Ὁ ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις πενθοῦσιν καὶ κλαίουσιν. Ἦ κάκεινοι ἀκούσαντες ὅτι ζῆ καὶ θεάθη ὑπ' αὐτῆς ἠπίστησαν.

Ἦ Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερῶθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ πορευομένοις εἰς ἀγρόν. Ἦ κάκεινοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν.

Ἦ Ὑστερον ὁ δὲ ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἑνδεκα ἐφανερῶθη καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγγεγερμένον οὐκ

9-11: J 20,1.11.14.18
L 24,9-11
15,40!

12s: L 24,13-35

14: L 24,36-43
J 20,19s.24-29 · Mt
28,16 L 24,9! · L 24,25
6,6a 10,5p

8 Ad ¶¹ *conclusio brevis*]: Ὁ Φερεται που και ταυτα L sy^{hmg} ! En tisin αντιγραφῶν ταυτα φερεται 099 sa^{ms} ! En αλλοις αντιγραφῶις ουκ εγραφη ταυτα / 1602 | °Ψ 083 | Ὁ εφανη Ψ / 1602 k | εφανη αυτοις 099 sa^{mss} bo^{mss} aeth^{mss} | ἁ ανατολων 274^{mg} | ανατολης ηλιου 099 sa^{mss} aeth^{mss} | °1 083 k sa^{mss} bo^{mss} | ἁ μεχρι Ψ | °2 L bo^{ms} | txt Ψ 083. 099. 274^{mg}. 579. / 1602 k sy^{hmg} sa^{mss} bo^{ms} aeth^{mss}

Ad ¶² 16,9-20]: Ὁ Ἔστιν δε και ταυτα φερομενα μετα το εφοβουντο γαρ L Ψ 083. (099. / 1602 sa^{mss} bo^{ms}) • 9 ἁ αναστας C* 1 | αναστας δε (-f¹³) ο Ιησους f¹³ 28. 1241 pm aur c ff² vg^s | ἁ εφανη W | εφανερωσεν πρωτοις D | ἁ Μαριαμ C | ἁ αφ A C* K Γ Δ Θ Ψ 099 f^{1.13} 28. 274. 565. 700. 1241. 1424. 2542^s. / 844. / 2211 ℣ | txt C* D L W 083. 33. 579. 892. / 1602 • 10 ἁ τοις μαθηταις αυτου Θ | αυτοις τοις μετ αυτου D | °W • 11 ἁ και ουκ επιστευσαν αυτη (αυτω D*) D*.1 • 14 °C K L W Γ Δ Ψ 099 f¹³ 28. 33. 274. 700. 1241. 2542^s. / 844. / 1602. / 2211 ℣ | vg sa^{ms} | txt A D Θ f¹ 565. 579. 892. 1241. 1424. it vg^s sy^p.h** | °1 L W 13 | Ὁ εκ νεκρων A C* Δ f^{1.13} 28. 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 vg^{ms} sy^h bo^{pt} | txt C³ D K L W Γ Θ Ψ 099. 274. 700. 2542^s. / 1602 ℣ lat sy^p sa bo^{pt}

- 15: Mt 28,19** 13,10f; 14,9 Kol 1,23
Act 2,38; 16,31.33 Tt
3,5 1P 3,21 J3,18
6,7p.13 L10,17 Act 8,7!
Act 19,6!
L10,19 Act 28,3-6
5,23! Jc 5,14s
- 19: L 24,50s Act 1,9-11**
Act 1,2! · 2Rg 2,11
1McC 2,58 Sir 48,9 ·
12,36! |
17s! Act 14,3! · 2,2!
- ἐπίστευσαν. [†] **15** 'καὶ εἶπεν αὐτοῖς·' πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρῦξάτε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. **16** [†] ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. **17** σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσιν 'ταῦτα παρακολουθήσει·' ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν, 'γλώσσαις λαλήσουσιν καιναῖς', **18** [καὶ ἐν ταῖς χερσίν] ὄφεις ἀροῦσιν κἄν θανάσιμόν τι πίωσιν οὐ μὴ αὐτοὺς βλάβῃ, ἐπὶ ἄρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶς ἔξουσιν.
- 19** Ὁ μὲν οὖν κύριος Ἰησοῦς μετὰ τὸ λαλήσαι αὐτοῖς ἀνελήμφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν (ἐκ δεξιῶν) τοῦ θεοῦ. **20** ἐκεῖνοι δὲ ἐξεληθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων. **††**

14 [†] κακεῖνοι ἀπελογουνοὶ λεγοντες οτι ο αιων ουτος της ανομιας και της απιστιας υπο τον σαταναν εστιν, ο μη εων τα (= τον μη εωντα?) υπο των πνευματων ακαθαρτα (= ακαθαρτων?) την αληθειαν του θεου καταλαβεσθαι (+ και νε/ αληθινην προ αληθειαν?) δυναμιν· δια τουτο αποκαλυψον σου την δικαιοσυνην ηδη, εκεινοι ελεγον τω χριστω. και ο χριστος εκεινοις προσελεγεν οτι πεπληρωται ο ορος των ετων της εξουσιας του σατανα, ἀλλὰ ἐγγίζει ἄλλα δεινά· και υπερ ων εγω αμαρτησαντων παρεδοθην εις θανατον ινα υποστρεψωσιν εις την αληθειαν και μηκει αμαρτησωσιν ινα την εν τω ουρανω πνευματικην και αφθαρτον της δικαιοσυνης δοξαν κληρονομησωσιν W † et illi satisfaciebant dicentes: Saeculum istud iniquitatis et incredulitatis substantia (= sub Satana?) est, quae non sinit per immundos spiritus veram Dei apprehendi virtutem: idcirco iam nunc revela iustitiam tuam Hier^{mss} • **15** ἄλλα W • **16** [†] οτι D^s 565 | † κατακριθεις ου σωθησεται W • **17** παρακολουθησει ταυτα A C² 099. 33. 1424. / 2211 † ακολουθησει ταυτα C* L Ψ 579. 892. / 1602 † txt C³ D^s K W Γ Δ Θ f^{1.13} 28. 274. 565. 700. 1241. 2542^s. / 844 ℞ lat sy^{p,h} | † γλωσσαις λαλησουσιν C* L Δ Ψ bo sa^{mss} † - 099 | txt A C² D^s K W Γ Θ f^{1.13} 28. 33. 274. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542^s. / 844. / 2211 ℞ lat(t) sy^(c) • **18** [†] A D^s K W Γ Θ f¹³ 28. 274. 700. 1241. 1424^c. 2542^s. / 1602 ℞ latt sy^p | † txt C L Δ Ψ 099. 1. 33. 565. 579. 892. 1424*^s. / 844. (- εν / 2211) sy^{c,h} co • **19** [†] C* L W / 844. / 1602 | † Ιησους Χριστος W o bo^{mss} † - A C³ D^s Γ Θ Ψ 28. 274. 700. 892*^s. 2542^s ℞ l vg^{st,ww} † txt C* K L Δ f^{1.13} 33. 565. 579. 892^c. 1241. 1424. / 844. / 1602. / 2211 it vg^{cl} sy^{c,p,h**} bo sa^{mss}, Ir^{lat} | † εν δεξια C Δ it; Ir^{lat} • **20** [†] αμην C* D^s K L W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 28. 274. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542^s ℞ c o vg^{ww} bo † | txt A C² f¹ 33. / 844. / 1602. / 2211 it vg^{cl,sl} sy sa^{mss}

‘ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ’

Kol4,14 Phm24
2T4,11

¹_x **1** Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγη-
σιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων,
2 καθὼς παρέδωκαν ἡμῖν οἱ ἀπ’ ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπ-
ηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, **3** ἔδοξεν κάμοι παρηκολου-
θηκότι ἀνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς καθεξῆς σοι γράψαι, κρά-
τιστε Θεόφιλε, **4** ἵνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων
τὴν ἀσφάλειαν.

Act 1,1s
IK 11,21 · Act 1,21s
J15,27 H2,3 IJ1,1-3
Act 6,4 · 5,11 Mc 2,2 |
Act 18,25! · Act 11,4 ·
Act 24,3!
Act 1,1 | Act 18,25
IK 14,19 G 6,6

5 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου [†] βασιλέως τῆς
Ἰουδαίας ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἑφημερίας
Ἀβιά, καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀρῶν καὶ τὸ
ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβητ. **6** ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφοτέροι [†] ἐν-
αντίον τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς
καὶ δικαιώμασιν τοῦ κυρίου ἀμεμπτοι. **7** καὶ οὐκ ἦν αὐ-
τοῖς τέκνον, καθότι ἦν Ὁ Ἐλισάβητ στειρα, καὶ ἀμφο-
τέροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν.

Mt 2,1
1Chr 24,10 2Chr 8,14
Neh 12,4,17
Ex 6,23 ̅ | 2,25;
23,47! 50 Mt 1,19 · 8;
20,26 24,19 Act 7,10!
Gn 26,5 Dt 4,40 Ez
36,27 · Ph 3,6 | Gn 18,11
36 Gn 11,30; 25,21;
29,31 Jdc 13,2s 1Sm 1,2
H 11,11

8 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς
ἐφημερίας αὐτοῦ ἐναντι τοῦ θεοῦ, **9** κατὰ τὸ ἔθος τῆς
ἱερατείας ἔλαχεν τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν
τοῦ [†]κυρίου, **10** καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευ-
χόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. **11** ὤφθη δὲ αὐτῷ
ἄγγελος κυρίου ἐστῶς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ
θυμιάματος. **12** καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν καὶ φόβος
ἐπέπεσεν ἐπ’ αὐτόν. **13** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος [†].

6! |
Ex 30,7s
Dn 9,21 | 2,9; 22,43 Jdc
6,12 etc Mt 1,20!
29; 24,38 · 65; 2,9; 5,26;
7,16; 8,37; 21,26 Act
2,43! | 3: 30s Jdc 13,6s

Inscriptio: ‘εὐαγγελιον κατα Λουκαν A^c D K L W Γ Δ Θ Ξ Ψ 33. 565. 700. 892. 1424.
2542 M lat sa^{mss} bo^{pl} | το κατα Λουκαν αγιον ευαγγελιον 209. 579 | αρχη του κατα
Λουκαν ευαγγελιου 1241 | - * A* B* | LxI K¹ B¹ vgst bo^{ms}
¶ 1,5 [†] του A C D K P Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211
M sa (bo) | LxI K B L W Ξ Ψ • 6 [†] ευωπιον A C³ D K L P W Γ Δ Θ Ξ f^{1,13} 33. 565. 700.
1424. 2542 M | LxI K B C* Ψ 579. 892. 1241. / 844. / 2211; Ir^{lat} vid • 7 ° B W f¹³ 1424
• 9 [†] θεου C* D Ψ 579. 1424. 2542 • 13 [†] κυριου Θ 700 c ff² | sa^{mss}

- 30; 2,10; 5,10; 8,50;
12,32 Act 18,9! Dn
12,10· Act 10,31
Gn 16,11; 17,19 Is 7,14
60
58
32; 7,28; 22,24
7,33p Nu 6,3 Lv 10,9
Jdc 13,4,7,14 1Sm 1,11 ①
41,67! Act 2,4!
Jdc 13,5,7 Is 49,1 Sir
49,7 G 1,15
76 M 13,1,23
Mt 11,14!
M 13,24 Sir 48,10
Gn 15,8 2Rg 20,8
Gn 18,11; 17,17
Tob 12,15· 26 Dn 8,16;
9,21· Ap 8,2
H 1,14
9,6! Act 13,11
45
63; 2,18,33; 4,22!
24,23 Dn 10,7
- μη φοβοῦ, *Ζαχαρία*,
διότι εισηκούσθη ἡ δέησις σου,
καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν ὄσοι
καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην.
14 καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις
καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται.
15 ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον [του] κυρίου),
καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίη,
καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται
ἔτι ἕκ κοιλίας) μητρὸς αὐτοῦ,
16 καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει
ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν.
17 καὶ αὐτὸς ἑπροελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ
ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου,
ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα
καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων,
ἐτοιμάσαι κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον.
18 καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· κατὰ τί γνώσο-
μαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνή μου προ-
βεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. **19** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγ-
γελος εἶπεν αὐτῷ· ἐγὼ εἰμι Γαβριὴλ ὁ ἑπαρεστηκὼς
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σέ καὶ
εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα· **20** καὶ ἰδοὺ ἔση σιωπῶν καὶ
μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα,
ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες ἑπληρω-
θήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.
21 Καὶ ἦν ὁ λαὸς ἑπροσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν καὶ ἐθαύ-
μαζον ἐν τῷ χρονίζειν ἐν τῷ ναῷ αὐτόν). **22** ἔξελθὼν δὲ
οὐκ ἐδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὄπτα-
σίαν ἐώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς

13 ° D 1. 579; Or^{lat} • 14 ἑγεννησει Γ Ψ f¹⁻¹³ 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542. 1844 pm
• 15 ἑ κυριου κ A C L* f¹ 33. 579. 1241. 2542. 1844. 12211 pm; Cyr † του θεου Θ Ψ f¹³
700. 1424 † txt B D K L^c W Γ Δ 565. 892 pm; Ir^{lat} † ἑεν κοιλια W it sy
• 17 ἑπροσελευσεται B* C L † txt κ A B² D K W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892.
1241. 1424. 2542. 12211 M co • 19 ἑπαρεστωσ D • 20 ἑπλησθησονται D (W) Ξ Ψ*;
Or • 21 ἑπροσδεχομενος D † 4 1-3 κ A C D K Γ Δ Θ 0130 f¹⁻¹³ 33. 892. 1241. 1424.
2542. 1844. 12211 M † αυτον 700 † txt B L W Ξ Ψ 565. 579

καὶ διέμενον κωφός. **23** καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

24 Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα **25** ὅτι οὕτως μοι πεποίηκεν ὁ κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπειδὴν ἀφελεῖν ὄνειδος μου ἐν ἀνθρώποις. **26** Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας ἣ ὄνομα Ναζαρεθ̄

27 πρὸς παρθένον ἔμνηστευμένην ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ ἐξ οἴκου ὁ Δαυὶδ καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. **28** καὶ εἰσελθὼν (πρὸς αὐτὴν) εἶπεν· χαίρε, κεχαριτωμένη, ὁ κύριος μετὰ σοῦ. **29** ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ διετάραχθη καὶ διελογίζετο ὅτι ποταπὸς εἶη ὁ ἄσπασμος οὗτος.

30 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ· μὴ φοβοῦ, Μαριάμ, εὖρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ.

31 καὶ ἰδοὺ συλλήμψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

32 οὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,

33 καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας

καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος.

34 εἶπεν δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον· πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; **35** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ·

48s

Gn 30,23

19!

8,41! · 2,4.39.51; 4,16

Mc 1,9!

Is 7,14 Θ · 2,5 Mt 1,18 ·

8,41! · 32.69; 2,4.11;

3,31; 18,38!

30 E 1,6

Jdc 6,12 | 12!

30s: 13

13! · 28 Gn 6,8 Ex 33,16

Prv 12,2

Gn 16,11; 17,19 Jdc

13,3.5 Is 7,14 Mt

1,21-23

15! · 35! 76; 8,28

2Sm 7,12s.16 Is 9,6 etc

Mc 11,10

Mch 4,7

Dn 7,14 H 7,24 · 22,29s;

23,42 Mt 20,21!

18

25 ^το A B K Γ Δ Θ Ψ 0130 ^f1¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℳ | *txt* κ C D L W 33 | ^το A B² C K Γ Δ Θ Ψ 0130 ^f1¹³ 33. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℳ | *txt* κ B* D L W 1. 565. 579. 700 • **26** ^τυπο A C D K Γ Δ Θ 33. 1424. / 2211 ℳ | *txt* κ B L W Ψ 0130 ^f1¹³ 565. 579. 700. 892. 1241 | ^τΙουδαίας κ* | ^αD • **27** ^τμνηστευμένην κ^{2a} B² C K Γ Δ Θ Ψ ^f1¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ; Or Eus | ^τμνησμένην D / 2211 | *txt* κ^{*2b} A B* L W | ^τ(2,4) και πατριας κ C L ^f1 700. 1424; Eus • **28** ^το αγγελος προς αυτην A C D K Γ ^f1¹³ 33. 892. 1424. 2542. / 2211 ℳ latt sy^h bo^{pl} | ^τπρος αυτην ο αγγελος κ Δ 579. 700 | *txt* B L W Θ Ξ Ψ ^f1 565. 1241 sy^p sa bo^{pl} | ^τ(42) ευλογημενη συ εν γυναιξιν A C D K Γ Δ Θ ^f1¹³ 33. 892. 1424. 2542. / 2211 ℳ latt sy bo^{ms}; Eus | *txt* κ B L W Ψ ^f1 565. 579. 700. 1241 co; Or^{lem} Eriph • **29** ^τιδουσα A C K Γ Δ Θ 0130 ^f1¹³ 33. 700. 892. 1424. 2542. / 2211 ℳ latt sy bo^{pl} | *txt* κ B D L W Ψ ^f1 565. 579. 1241 sa bo^{pl} | ^τεν εαυτη D bo^{ms} | ^τεν εαυτη λεγουσα Ψ 33. 892. 1241. 2542 sy^h

Mt 1,18! Act 1,8; 10,38
32,76; 6,35; 8,28 Act
7,48! H 7,1
2,23; 4,34p Is 4,3 Act
3,14 1J 2,20 Ap 3,7
J 10,36

πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ
καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοί·
διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ὁ ἅγιον κληθήσεται
υἱὸς θεοῦ.

36 καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενίς σου καὶ αὐτὴ ἔσυνείλη-
φεν υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ
τῇ καλουμένην στειρᾶ· **37** ὅτι οὐκ ἀδυνατήσεται παρὰ τοῦ
θεοῦ πᾶν ῥῆμα. **38** εἶπεν δὲ Μαριάμ· ἰδοὺ ἡ δούλη κυ-
ρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥημά σου. Καὶ ἠπῆλθεν ἀπ’
αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

7! | Mc 10,27!p
65; 2,15.19.51 Act
13,42! | 1Sm 25,41 2Sm
9,6· Gn 21,1; 30,34

6,12; 23,7; 24,18 Act
1,15! L 2,1!

Gn 25,22 @
15!

11,27 Jdc 5,24 Jdth
13,18 2 Bar 54,10
Dt 28,4

2Sm 24,21

| 48· 20 H 11,11

46-55: 1Sm 2,1-10
Ps 34,3s

Ps 35,9 Hab 3,18 Is
61,10· Is 17,10 1T 1,1!
Tl 1,3· 2,11!

39 Ἀνασταῖσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπο-
ρεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα,
40 καὶ εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἠσπάσατο
τὴν Ἐλισάβετ. **41** καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν τὸν ἀσπασμὸν
τῆς Μαρίας ἡ Ἐλισάβετ, ἐσκίρτησεν ὁ βρέφος ἐν τῇ
κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ,
42 καὶ ἀνεφώνησεν κραυγῇ μεγάλη καὶ εἶπεν·
εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν
καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.

43 καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου μου
πρὸς ἐμέ; **44** ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ
σου εἰς τὰ ὠτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος
ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. **45** καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται
τελειώσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ κυρίου.

46 Καὶ εἶπεν Ἐλισάβετ·

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον,

47 καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ
σωτηρῇ μου,

35 ὁ εκ σου C* Θ f¹ 33 a c e (r¹) vg^{cl} (sy^p); Ir^{lat} Tert Ad Epiph • **36** ἔσυνείληφθα A C D K Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 M; Epiph † txt R B L W E 565. 892 • **37** ἔτω (-f¹) θεω κ² A C K Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M † txt R* B (D) L W E 565 • **38** ἄπεσθη D • **41** ⁵ 6 /-4 A C² K W Γ Δ 33. 700. 1241. 2542 M r¹ sy^h † txt R B C* D L Θ E Ψ f^{1,13} 565. 579. 892. 1424. / 844^{vid}. / 2211 lat † (44) ἐν ἀγαλλιάσει R* 565^c sy^h sa^{ms} bo^{ms}; Ir^{lat} vid • **42** ἀνεφώνησεν φωνη A D K Γ Δ Ψ f¹ 700. 2542. / 2211 M; Cyr^{pt} † ανεβόησεν φωνη R C Θ f¹³ 33. 892. 1424. / 844^{vid}; (Cyr^{pt}) † txt B L W E 565. 579. 1241; Or • **43** ἔμε κ² A C D K L W Γ Δ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M † txt R* B Θ E 565 • **46** Elisabeth a b l*; Ir^{arm} Or^{lat} mss Nic • **47** ἔν D lat; Ir^{lat}

- 48** ὅτι ἐπέβλεψεν ^τ ἐπὶ τὴν ταπεινῶσιν τῆς
δοῦλης αὐτοῦ.
ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι
αἱ γενεαί,
49 ὅτι ἐποίησέν μοι ἰμεγάλα ὁ δυνατός.
καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
50 καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἑἰς γενεὰς καὶ γενεὰς¹
τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
51 Ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ,
διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας
αὐτῶν·
52 καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων
καὶ ὑψῶσεν ταπεινοὺς,
53 πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν
καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς.
54 ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ,
μνησθῆναι ἐλέους,
55 καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν,
τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἑἰς τὸν
αἰῶνα¹.
56 Ἐμεινεν δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ἄως μῆνας τρεῖς, καὶ
ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.
57 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτὴν
καὶ ἐγέννησεν υἱόν. **58** καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ
συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ
μετ' αὐτῆς καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. **59** Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ
ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ¹ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον καὶ ἐκά-
λουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν.
60 καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· οὐχί, ἀλλὰ

9,38; 1,68f; 1Sm 1,11;
9,16 Gn 29,3245 Gn 30,13 · M13,12
Ps 71,17 8Dt 10,21 Ps 71,19 · Ps
44,4,6 etc
11,2p Ps 111,9Ps 103,17; 100,5; 89,2
54.58.72.78; 10,37Ps 117,15s 8; 89,11 Is
40,10; 51,9
Nu 10,35 Ps 67,2 8 · Ps
88,11 8 Prv 3,34 814,11p Sir 10,14 Prv
3,34 8 Ez 21,31 · Job
12,17-19; · 5,11 Jc 1,9!6,21! Ps 107,9
6,24! Job 22,9

Is 41,8-10

72 Ps 98,3 · 50!

Mch 7,20

Gn 17,7 2Sm 22,51

2,6s Gn 25,24

Gn 19,19 Ps 125,2s 8 ·
50!14 | 2,21 Gn 17,12 Lv
12,3 Act 7,8 Ph 3,5

48 ^τ κυριος D • **49** ἰμεγαλεια κ^{2a} A C D¹ K Γ Δ Θ Ψ *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 22 e | *txt* κ^{*.2b} B D* L W lat; Or^{lat} • **50** ἑἰς γενεας γενεων A C² D^{*.1} K Γ Δ Θ 33 22 (a b c) sy^h | ἑἰς γενεαν και γενεαν κ Ψ *f*^{1.13} 579. 700. 1424. 2542. / 2211 it | απο γενεας εις γενεαν 565. 1241 (vg^{cl}) sa | *txt* B C* L W 22 vg sy^p bo • **55** ἑως αιωνος C Ψ *f*^{1.13} 700. 1241. 1424. 2542 *pm* aur vg^{mss} • **56** ὡσει A C K Γ Δ Θ *f*¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 22; Or | – D it sa bo^p; Or^{lat} | *txt* κ B L W 22 Ψ *f*¹ 565 • **59** ὀγδοη ημερα A K Γ Δ Θ Ψ *f*¹ 700. 1424. 2542. / 2211 22 | *txt* κ B C D L W 22 *f*¹³ 33. 565. 579^c. (– τη 579*). 892. 1241

13| κληθήσεται ^Τ Ἰωάννης. **61** καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὴν ὅτι οὐδ-
 εἰς ἐστὶν ἐκ τῆς συγγενείας σου ὃς καλεῖται (τῷ ὀνόματι
 τούτῳ). **62** ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι
 καλεῖσθαι αὐτό. **63** καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν
 21| ὀλέγων Ἰωάννης ἐστὶν ^Τ ὄνομα αὐτοῦ. (καὶ ἐθαύμασαν
 20 Dn 10,16
 68!; 2,28; 24,53
 5,26; 7,16; 8,37 Act
 2,43!
 37! | 9,44! 2,19!
 Act 11,21
 15!; 2,25-27
 πάντες. **64** ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ
 γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θεόν. **65** Καὶ
 ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος ^Τ τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς,
 καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὄρεινῃ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο ὅτι πάντα τὰ
 ῥήματα ταῦτα, **66** καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ
 καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες· τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται;
 καὶ ὄγῳ χεὶρ κυρίου ὅτι ἦν μετ' αὐτοῦ.

67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος
 ἀγίου καὶ ἐπροφήτευσεν λέγων·

68 Εὐλογητὸς ὁ κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ,
 ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ
 λαῷ αὐτοῦ,

69 καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν
 ἐν ^Τ οἴκῳ Δαυὶδ ^Τ παιδὸς αὐτοῦ,

70 καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος (τῶν ἁγίων
 ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ),

71 σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς
 πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς,

72 ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν
 καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ,

64! Ps 41,14; 72,18;
 106,48 IRg 1,48
 Ex 4,31 Rth 1,6·48!
 78; 7,16; 19,44! Act
 15,14
 Ps 132,17·1Sm 2,1,10
 Ez 29,21·2Sm 22,3 Ps
 18,3·1Chr 17,4,10,24·
 Ps 18,1 etc |
 4,17-21; 24,25 Act 3,21
 R 1,2 Ap 10,7!
 Ps 18,18; 106,10 2Sm
 22,18·6,22!
 72s: Gn 17,7 Ex 2,24
 Lv 26,42·50!·54!

60 ^Τ το ονομα αυτου C* D bo^{pl} • **61** ^ϛ το ονομα τουτο D • **63/64** ^ο D e sy^s bo^{ms} | ^Τ το κ
 A B² C D K W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 33. 892. 1241. 1424. 2542 M | txi Ϙ⁴ B* L Ξ 565. 579. 700.
 / 2211; Or | (Mc 7,35) και εθαυμασαν ... παραχρημα και ελυθη ο δεσμος της γλωσ-
 σης f¹ | και παραχρημα ελυθη η γλωσσα αυτου και εθαυμασαν παντες· ανεωχθη
 δε το στομα D a b vg^{ms} (sy^s) • **65** ^Τ τους ακουοντας ταυτα και Θ arm | ^ο K* L 1241.
 1424 sy^{s,p} bo^{mss} • **66** ^ο A C² K Γ Δ Θ 0130 f¹⁻¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542.
 / 2211 M sy^p | txi Ϙ⁴ K B C* D L W Ψ 565 latt sy^h co | ^ο D it vg^{ms} sy^s
 • **67** ^ϛ ειπεν D • **68** ^ο Ϙ⁴ W it vgst sy^s sa^{mss}; Cyp • **69** ^Τ το A K Γ Δ Θ Ψ 0130. 1424.
 2542 M | txi Ϙ^{4vid} K B C D L W f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. / 844. / 2211 | ^Τ του A
 C K Γ Δ Θ Ψ 0130 f¹⁻¹³ 33. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 M | txi Ϙ⁴ K B D L W 565. 579.
 892. / 844 • **70** ^ϛ 2 5 6 / 3 4 D it; Irlat | /-4 6 5 K W; Eus | των αγιων των απ αιωνος
 προφητων αυτου A C K Γ Θ Ψ f¹ 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M | txi Ϙ⁴ B L
 Δ 0130 f¹³ 33. 579. / 844 vg

- 73** ὄρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τὸ δοῦναι ἡμῖν **74** ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἑχθρῶν ῥυσθέντας
λατρεύειν αὐτῷ **75** ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνη ἐνώπιον αὐτοῦ (πάσαις ταῖς ἡμέραις) [†] ἡμῶν.
- 76** Καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ ἑνώπιον κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδὸς αὐτοῦ,
- 77** τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν ἑαυτῶν,
- 78** διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἔπισκέπεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,
- 79** ἐπιφᾶναι [†] τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

Gn 26,3 Jr 11,5
| Ps 97,10 Mch 4,10

74b. 75a: Jos 24,14
Sap 9,3 E 4,24

7,26p; 20,6p · 35!
17; 7,27p Act 13,24 MI
3,1 Is 40,3

11,52!
3,3!p; 24,47 Act 2,38!
| TestSeb 7,3; 8,2 Test-
Naph 4,5 Kol 3,12 · 50!
Is 60,1s · Zch 3,8 Ⓞ;
6,12 Ⓞ Jr 23,5 Ⓞ 2P 1,19 |
Tt 2,11! · Ps 106,10.14
Ⓞ Is 9,1; 42,7

Is 59,8 R 3,17

80 Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδειξέως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. **2** αὕτη [†] ἀπογραφή ἑρώτη ἐγένετο [†] ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Ἐκυρηίου. **3** καὶ ἐπορεύοντο πάντες

2,40 Jdc 13,24s
3,2p

4,2; 5,35; 9,36; 1,39!
Act 2,18! · Act 17,7

4,5; 21,26 Act 11,28! |
Act 5,37

74 ἑχθρων ημων D 33 ! (+ παντων K) των εχθρων ημων A C K Γ Δ Θ Ψ 0177. 700. 1241. 1424. 2542. / 844 M; Or ! των εχθρων 0130 ! txt K B L W f¹⁻¹³ 565. 892. / 2211 β; Irlat Orlat • **75** πασας τας ημερας K A C D K Γ Δ Θ Ψ 0130. 0177 f¹⁻¹³ 33. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 M; Irlat Or ! txt P^{4vid} B L W 565. 579; Orlat | τ της ζωης Γ Θ f¹⁻¹³ 700. 1424. 2542. / 844. / 2211 pm sy^s; Or • **76** προ προσωπου A C D K L Γ Δ Θ Ψ 0130 f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 M sy; Irlat | txt P⁴ K B W 0177; Or • **77** ημων A C Θ Ψ f¹ 579. / 844 vg^{ms} ! αυτου W 0177. 565 ! – 2542 vg^{ms} bo^{pt} ! | txt K B D K L Γ Δ Ξ 0130 f¹³ 33. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M lat sy sa bo^{pt}; Irlat Cyr • **78** επεσκεψατο K² A C D K Γ Δ Ξ Ψ 0130 f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M latt sy^b; Irlat ! | txt K* B L W Θ 0177 sy^{s.p.hmg} co • **79** τ φως D (r¹)

¶ **2,2** τ η K² A C K L W Γ Δ Ξ Ψ f¹⁻¹³ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 M; | txt K* B D Θ 0177. 565. 700 | ε K* (D) | Γ Κυριτιου f¹³ 565. 579. 892. 1424 ! Κυρ(ε)ινου B W 0177 lat sa

ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν'. **4** Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρεθ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυὶδ ἣτις καλεῖται Βηθλέεμ, ^{1,27!} διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυὶδ, **5** ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ, οὕσῃ ἐγκύω². **6** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, **7** καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς πρῶτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποιμνὴν αὐτῶν. **9** καὶ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν'. **10** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· μὴ φοβεῖσθε, ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, **11** ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ ὃς ἔστιν χριστὸς κύριος ἐν πόλει Δαυὶδ. **12** καὶ τοῦτο ὑμῖν ὁτὸ σημεῖον, εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον καὶ κείμενον ἐν φάτνῃ. **13** καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανόθεν αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων·

3 ἴδιαν πολιν A C³ K Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ sy^h | ἴδιαν χωραν C* | εαυτου πατριδα D | εαυτων πολιν κ* | txt κ² B L W Ξ Ψ 0177. 565. 579. / 844; Eus • 4/5 ἑ γην Ιουδα D e (a r¹) | ἀπογραφεσθαι ... εγκυω, δια το ... Δαυιδ D | ἑμνηστευμενη (εμνηστευμενη A; μνηστευμενη 579) αυτω γυναικι A C³ K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ lat sy^h | γυναικι αυτου aur b c sy^s | txt κ*^{2b} B* C* D* L W Ξ 565. (μμνηστευμενη κ^{2a} B² C² D^c 0177 f¹ 700; Eus) it (sy^p) co • 6 ἄω δε παρεγινοντο ετελεσθησαν D • 7 ὠ W | ἑν τη Κ Γ Δ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ | επι κ* | txt κ¹ A B D L W Θ Ξ 700. / 844 co; Eus • 9 ἑ ιδου A D K Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 892. 1424. 2542. / 844 ℳ lat sy^{p,h} bo | txt κ B L W Ξ 565. 579. 700. 1241 (e) sa; Eus | ἑ θεου κ² Ξ Ψ 892 lat sy^{hm,g}; Eus | - D it | (Mt 17,6) σφοδρα B | φοβον μεγαν σφοδρα W bo • 10 ἑ και D • 11 ἑ W sy^{s,p} • 12 ὠ B Ξ sa | txt κ A D K L P W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ; Eus | ἑ κειμενον A K Γ Δ f¹³ 700. 1424. 2542 pm a | - κ* D • 13 ουρανου B* D*

14 δόξα ἐν ὑψίστοις θεῶ
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνην
(ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας).

15 Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, ὁ ποιμένες ἔλάλουν πρὸς ἀλλήλους· διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλέεμ καὶ ἴδωμεν τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. **16** καὶ ἦλθαν σπεύσαντες καὶ ἀνεύραν τὴν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτῃ· **17** ἰδόντες δὲ ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ρήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου οὗτου. **18** καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς· **19** ἡ δὲ Μαριάμ πάντα συνετήρει τὰ ρήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **20** καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

21 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτῶ τοῦ περιτεμεῖν αὐτὸν (καὶ ἐκλήθη) τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστήσαι τῷ κυρίῳ, **23** καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ κυρίου ὅτι *πάν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται*, **24** καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ κυρίου, *ζευγος τρυγόνων ἢ δύο νοσοῦς περιστερῶν*.

19,38

Is9,5s; 57,19 Mch5,4

3,22p; 10,21p; 12,32 Ps
50,20; 88,18 ⑥

Act 10,37· 1,37!

10s

1,21!· 33

| 51; 1,66 Gn 37,11 Dn

7,28

1,37!

1,64!; 5,25!· 13!· 19,37

1,59!

1,31!

Lv 12,6

23s.27.39

Ex 13,12; 22,28s R 12,1!|

Ex 13,2.15· 1,35!

Lv 12,8

14 Ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία **℣**² **B**² **K** **L** **P** **Γ** **Δ** **Θ** **Ξ** **Ψ** *f*^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 **℣** *sy*^h **bo**; Or^{pl} **Eus** **Eriph** | **hominibus bonae voluntatis it** *vg*^{cl}; **I**^{lat} | *txt* **℣**^{*} **A** **B**^{*} **D** **W** *vg*st (**sa**); Or^{pl} **CyrJ** | **15** ὁ ποιμένες **A** **D** **K** **P** **Γ** **Δ** **Ψ** *f*^{1.13} 33. 892. 1241. 1424. 2542 **℣** *q* *sy*^h | καὶ 579 | *txt* **℣** **B** **L** **W** **Θ** **Ξ** 1. 565. 700 *lat* *sy*^{s-p} **co**; Or^{lat} **Eus** | ἔειπον **A** **D** **K** **L** **P** **Γ** **Δ** **Θ** **Ξ** **Ψ** *f*^{1.13} 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 **℣** | *txt* **℣** **B** **W** 565 • **17** ἐγνώρισαν **A** **K** **P** **Γ** **Δ** **Θ** **Ψ** *f*^{1.13} 33. 700. 892. 1424. 2542 **℣** *sy*^{hmg}; *txt* **℣** **B** **D** **L** **W** **Ξ** 565. 579. 1241 *sy*^h | ° **D** 1. 700 *it* *sy*^{s-p} **co** • **19** Μαρία **℣**^{*} **B** **D** **Θ** 1241. 1424 **sa** **bo**^{pl} | *txt* **℣**² **A** **K** **L** **P** **W** **Γ** **Δ** **Ξ** **Ψ** *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 2542 **℣** *sy*^h **bo**^{pl} • **21** ἐπληρωθησαν **D** 33 | συνετελεσθησαν **D** 565 *lat* | ^f (+ αὐτο **Γ**) το παιδιον **D** **Γ** *f*^{1.3} 33 *pm* **β** **ε** **r**^l *vg*^{cl} *sy*^{s-p}; Or^{lat} | ἐκληθη **Θ** *f*^{1.3} 565. 2542 | ὀνομασθη **D** • **22** αὐτου **D** *lat* *sy*^s **sa**^{ms}

8,41!

1,6! · Act 2,5!

38! · 6,24; 16,25 Is 40,1;
49,13; 61,2 · 1,67!

J 8,51 H 11,5 Ps 89,49

9,20; 23,35 Act 4,26!

Thr 4,20 Θ PsSal 17,32;
18,5,7 Θ | 1,67!; 4,1

22!

1,64!

Gn 15,15; 46,30 Tob

11,9 · Act 4,24! Dn

3,37; 9,8,16s 2Mec 15,22

26 | 30s: 3,6! Is 40,5 Θ;

52,10 · 10,23s Job

19,27; 42,5 · 3,6!

Is 42,6; 49,6

Is 46,13

18 · 1,21!

20,18p! R 9,33 1K 1,23
1P 2,8

Is 8,18 Act 28,22!

48 J 19,25

5,22; 6,8; 9,46s; 24,38

25 Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν¹ ἐν Ἱερουσαλὴμ ᾧ ὄνομα Συμεὼν καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβὴς προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ πνεῦμα ἦν ἅγιον ἐπ' αὐτόν· **26** καὶ ἦν αὐτῷ κεκηρατισμένος ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον ἔμπρῃς [ἧ] ἀν' ἴδη τὸν χριστὸν κυρίου. **27** καὶ ἤλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ **28** καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας [†] καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν·

29 νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ·

30 ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,

31 ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν,

32 φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ὀφθῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.

33 καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ¹ καὶ ἡ μήτηρ [†] θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. **34** καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον – **35** καὶ σοῦ ὁ[δὲ] αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία – ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ^{ο1} ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

36 Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς ἕτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς **37** καὶ

25 ^f A D K L N Γ Δ Θ Ψ 0130 ^f1.13 33. 565. 579. 700. 1241. 2542. / 844. / 2211 [℣] | *txt* ^κ B W 892. 1424 *lat sy^h* | [†] εὐσεβης ^{κ*} K Γ 565. 700. 1424. / 844 *sy^h* • **26** [†] κεκηρατισμενος δε ην D | [†] πριν αν B Θ 579^{vid} | πριν W (^f13) 1424. / 2211 | πριν η A D Γ Δ 0130 ^f1 700. 2542. (K N 565. 1241) [℣] | εως αν ^{κ*} e | *txt* ^κ2 L Ψ 33. 892. / 844 • **27** [†] εθος D • **28** [†] αυτου A D K N Γ Δ Θ Ψ 0130. 0239 ^f1.13 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 [℣] *lat sy* | *txt* ^κ B L W 565 *it* • **32** ^o D • **33** [†] (+ o A N Ψ 579) Ιωσηφ A K N Θ Ψ ^f13 33. 565. 579. 892. 1424. 2542. / 844 [℣] *it* ^{vg^{mss} sy^{p,h} bo^{p1}} | *txt* ^κ B D L W 1. 700. 1241. / 2211 *vg sy^{s,hmg} sa bo^{p1}*; Or^{lat} | [†] αυτου ^{κ*} A K L Γ Δ Θ Ψ ^f13 565. 1424. 2542. / 844 [℣] *it sy* | *txt* ^κ1 B D N W 1. 33. 579. 700. 1241. / 2211 *vg* • **35** ^o B L W Ξ Ψ 579 *lat sy^s*; E^{riph} | *txt* ^κ A D K N Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 [℣] a e *sy^{p,h}* | ^{o1} D *sy^p sa bo^{mss}*

αὐτὴ χήρα ἕως ἐτῶν ἑβδομήκοντα τεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἱεροῦ νηστεύσασα καὶ δεήσασιν λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. **38** καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ θεῷ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν Ἱερουσαλήμ.

39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα ὅσα κατὰ τὸν νόμον κυρίου, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν ἐαυτῶν Ναζαρέθ. **40** Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πληρούμενον σοφίᾳ, καὶ χάρις θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.

41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. **42** Καὶ ὅτε ἐγένετο ἑτῶν δώδεκα, ἀναβαινόντων αὐτῶν κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς **43** καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ υποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ. **44** νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ ἤλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενεῦσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, **45** καὶ μὴ εὐρόντες ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ἀναζη-

1Τ 5,5·24,53

Jdth 8,6

Act 26,7 | 7,21; 10,21; 12,12 etc

25; 23,51p; 24,21! Is

52,9
12,50!·22!

1,56!

1,26! Mt 2,22s

52; 1,80 1Sm 3,19a

Act 7,10

Ex 12,24-27; 23,14-17

Dt 16,1-8.16

Ex 12,15.18

37 ἕως κ² K W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ | - D / 2211 it | txt κ* A B L N Ξ Ψ 0130. 33. 579. / 844 f vg | ^fεβδομηκοντα κ* • **38** αὐτὴ αὐτῇ K Γ Θ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424 ℳ lat | txt κ A B D L N W Δ Ξ Ψ 0130. 33. 579. / 844. / 2211 | ^fεν Ἱερουσαλήμ A D K L N Γ Δ Θ Ψ 0130 f¹³ 33. 565^c. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℳ | Ἰσραὴλ a r¹ vg^{cl} bo^{ms} | txt κ B W Ξ 1. 565* lat sy co; Ir^{lat} • **39** ἅπαντα A D K Γ Δ Θ Ψ 0130 f^{1.13} 33. 565. 700. 1424. 2542. / 2211 ℳ | txt κ B L N W Ξ 579. 892. 1241. / 844 | ^oκ D L N Δ Θ 0130 f¹³ 1. 565 | ^fυπέστρεψαν κ² A D K L N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℳ | txt (κ*) B W Ξ 0130. 579 | ^ττην κ² A D¹ K L N Γ Δ Θ Ξ Ψ 0130 f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ | txt κ* B D* W 1. / 2211 | ^τ(Mt 2,23) καθως ερρεθη δια του προφητου οτι Ναζωραιος κληθησεται D a • **40** ^τπνευματι A K N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℳ aur f q (r¹) sy^{p,h} bo^{mss}; (Epiph) | txt κ B D L W lat sy^s co; Or^{lat} | ^τσοφιας κ* A D K N Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ | txt κ² B L W Ψ 33. / 2211 • **41** ὁ τε Ἰωσηφ και η Μαρια(μ) 1012 it • **42** ^ταυτω ετη D L 579 a b l q | ^τανεβησαν οι γονεις αυτου εχοντες αυτον D e (c r¹) | ^τεις Ἱεροσολυμα (Ἱερουσαλήμ N 892) A C^{vid} K N Γ Δ Θ Ψ 0130 f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1424. 2542 ℳ lat sy^h bo^{ms} | txt κ B D L W 579. 1241 β sy^p co | ^ττων ἀζυμων D a c e • **43** ^ταπεμεινεν D N Ψ f¹ 33 | ὁ παῖς Ἰησοῦς K lat co | ^τπαῖς κ* | ^τεργων (εγνώσαν Δ 892. 1424. 2542) Ἰωσηφ και η μητηρ A C K N Γ Δ Θ Ψ 0130 f¹³ 565. 892. 1424. 2542 ℳ it (sy^{p,h}) bo^{pt} | txt κ B D L W Θ f¹ 33. 579. (εγνώσκον 700). 1241 lat sy^{(s),hmg} sa bo^{pt} • **45** ^τζητουντες κ* A K N Γ Δ Ψ 0130. 565. 700. 1424 ℳ | txt κ² B C D L W Θ f^{1.13} 33. 579. 892. 1241. 2542

46s: 19,47; 20,1
| 8,56; 24,22 Act 2,7! Mt
12,23 Mc 2,12!
4,32p! J 7,15
4,32p!
35
23,46 J 2,16
4,43! | 9,45; 18,34
39! - 19!
1,37!
40! Jdc 13,24 1Sm 2,26
Prv 3,3s · R 14,18

τοῦντες αὐτόν. **46** καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς· **47** ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἔπι τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ.

48 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, * καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ἴδου ὁ πατήρ σου καὶ γὰρ ὀδυνώμενοι ἔζητοῦμέν σε. **49** καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναι με; **50** καὶ αὐτοὶ οὐ συνήκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. **51** καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέθ καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει ἅπαντα τὰ ῥήματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **52** Καὶ Ἰησοῦς πρόεκοπτεν [ἐν τῇ] σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ θεῶ καὶ ἀνθρώποις.

1-6: Mt 3,1-6 Mc 1,2-6 · Is: Act 26,26
19; 9,7p.9; 13,31;
23,7s.11s.15 Act 4,27
Mc 8,27!p
Act 4,6 Mt 26,3!
J 18,13s!
Jr 1,1s ⊕ 1Sm 15,10 Ez
1,3 Hos 1,1 · 1,80
1,77! · Act 13,24!

3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαίδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλιππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰουραίας καὶ Τραχωνίδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, **2** ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. **3** Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν ὁ[τὴν] περιχώρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, **4** ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου·

47 ^aB W 1241 · **48** ἴδου οἱ συγγενεῖς καὶ ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ C^{vid} (579) (β ε sy^h) ; - a b ff² | † καὶ λυπούμενοι D it vg^{ms} sy^c | † ζητούμεν κ* B co ; lxi κ² A C D K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ sy bo^{ms}
• **49** ζῆτεῖτε κ* W Δ b sy^c co | † οἶδατε D W 1424 it sy^{c-p} sa; Mar^{lr} • **51** μετ' αὐτῶν D co ; - C* | ἅπαντα τὰ ῥήματα ταῦτα (+ συμβαλλουσα κ²) κ² C L N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 579. 892. 1241. 2542 ℳ lat sy^{c-h} ; τα ῥήματα πάντα D ; τα ῥήματα ἀπαντα (-1424) ταῦτα A K 565. 700. 1424 ; lxi κ* B W e sy^{s-p} • **52** ἴ τη B W 579 ; - A C D K N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ ; lxi κ L
¶ **3,1** Ἐπιτροπευοντος D • **2** Καϊαφα C D it vg^{cl} sa • **3** ° A B L N W Ψ 579. / 844; Or ; lxi κ C D K Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ

φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·
 ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
 εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους ἑαυτοῦ·

4b-6: Is 40,3-5 ㊄

1,76

5 πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται
 καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται,
 καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν
 καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·

6 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον (τοῦ θεοῦ).

2,30-32 Act 28,28 Tt
 2,11 Ps 66,3 ㊄; 97,3 ㊄
 7-9: Mt 3,7-10 · 7,29

Mt 3,7!

21,23 R 1,18! Ap 6,16s |

Act 26,20

13,16; 16,24; 19,9
 J 8,33! R 4,12!

13,6-9!

J 15,6

12,14 Act 2,37!

Jc 2,15-17 Job 31,16-20

Is 58,7 Ez 18,7 Tob

1,17; 4,16 · 9,3p

| 5,27,29sp; 7,29,34p;

15,1; 18,10s.13; 19,2 Mt
 21,31s!

19,8

8
v

7 Ἐλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆ-
 ναι ὑπ' αὐτοῦ· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν
 φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; **8** ποιήσατε οὖν καρ-
 πούς ἀξιούς τῆς μετανοίας καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν
 ἑαυτοῖς· ἡ πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι
 δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῶ
 Ἀβραάμ. **9** ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν
 δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν κα-
 λὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

6

9
x

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες· τί οὖν
 ποιήσωμεν; **11** ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὁ ἔχων
 δύο χιτῶνας μεταδότω τῶ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα
 ὁμοίως ποιεῖτω. **12** ἤλθον δὲ καὶ τελῶνας βαπτισθῆναι
 καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν; **13** ὁ
 δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμέ-
 νον ὑμῖν πράσσετε. **14** ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευ-
 ὄμενοι λέγοντες· τί ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς; καὶ εἶπεν αὐ-
 τοῖς· μηδένα διασεισητε μηδὲ συκοφαντήσητε καὶ ἄρ-
 κείσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν.

4 ὄψων D • 5 εὐθειας B D E 892 lat; Or | txi & A C K L N W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 33. 565.
 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 844 M it sy; I^{lat} • 6 κύριου D (r¹ sy^{s.c}) • 7 βαπτισθηναί
 ενωπιον αυτου D it • 8 αξιους καρπους B (sy^{hmg}); Or | p) καρπον αξιον D W e r¹
 sy^h bo | T οτι L Θ 33. 579. 1241 sy^h • 9 καρπον P^{4vid} lat; Or | καρπους καλους D
 sy^{s.c.p} • 10 (Act 16,30) ινα σωθωμεν D sa^{mss} | ινα ζωμεν b q vg^{mss} sa^{mss}
 • 11 λεγει A C² D K Γ Δ Θ Ψ 565. 1424. 2542 M | ειπεν W | txi & B C* L N f¹⁻¹³ 33.
 579. 700. 892. 1241. / 844 • 12 ομοιως D a | T ινα σωθωμεν D • 14 / 3 4 1 2 A C³ K
 N Γ Δ Θ Ψ 33. 565. 700. 1424. 2542. / 844 M a sy^h | τι ποιησωμεν ινα σωθωμεν D | txi
 & B C* L W E f¹⁻¹³ 579. 892. 1241 lat sy^{s.c.p} | Γ προς αυτους & A C³ K N W Γ Δ Ψ f¹³
 565. 579. 1241. 1424. / 844 M sy^h | txi P^{4vid} B C* D L Θ E 1. 33. 700. 892. 2542 |
 F μηδενα & H (1241). 2542 sy^{s.c.p}

15-18: Mt 3,11s Mc
1,7s J1,25-28

Act 13,25 J1,8.20! |

Act 1,5! - 7,19! J1,15!

Mc 9,43!

9,6!

23-38: Mt 14,13s Mc
6,17s · !!

Mc 1,14p

21s: Mt 3,13-17 Mc
1,9-11

5,16! - Ez 1,1 Act 10,11

J1,51 Ap 4,1; 19,11 |

4,1! J1,32 Is 11,2

9,35p

Ps 2,7 - 20,13 Gn 22,2

Is 42,1 - 2,14!

23-38: Mt 1,1-16 Act

1,1! - Gn 41,46 2Sm 5,4

Ez 1,1

15 Προσοδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ὁ περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἶη ὁ χριστός, 16 ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ Ἰωάννης· * ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς λῦσαι τὸν ἰμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ὁ ἀγίῳ καὶ πυρὶ· 17 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ διακαθαίρει τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συναγαγεῖν τὸν σίτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστω.

18 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. 19 Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρῳδιάδος τῆς γυναίκος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, 20 προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν ὁ[καὶ] κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ.

21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου ἀνεωχθῆναι τὸν οὐρανὸν 22 καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῶς εἶδει ὡς περιστερὰν ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι· σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα!

23 Καὶ αὐτὸς ἦν Ἰησοῦς ἀρχόμενος ὡσεὶ ἐτῶν τρι-

15[□] 131 sy^c • 16[□] ἐπιγνους τα διανοηματα αυτων ειπεν D | ^τp) εις μετανοιαν C D 892. 1424 it vg^{mss} sy^h | ^ρp) ο δε ερχομενος ισχυροτερος μου εστιν D I | ^ο64; Tert • 17[□] ^ρp) και διακαθαριει κ¹ A C D K L N W Γ Δ Θ Ξ Ψ ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ lat sa^{ms} bo^{p1} | txi ϕ^{4vid} κ* B (a) e sa^{mss} bo^{p1}; Ir^{lat} | ^ρf συναξει κ² A C (D) K L N W Γ Δ Θ Ξ Ψ ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ lat sa^{ms} bo^{p1}; Ir^{lat} | txi ϕ^{4vid} κ* (συναξει κ¹) B e sa^{mss} bo^{p1} | ^τμεν D Θ ^f13 | ^οκ^{2a} D e bo^{p1}; Ir^{lat} • 18[□] παραινων D • 19[□] ^τp) Φιλιππου A C K W Ψ 33. 565. 579. 1424. 2542 syp^h sa^{mss} bo • 20[□] ^οϕ⁷⁵ κ* B D Ξ b e | txi κ² A C K L N W Γ Δ Θ Ψ 070 ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy • 22[□] ωσει A K N Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892. 1424. 2542. / 2211 ℳ | txi ϕ⁴ κ B D L W 070. 33. 579. 1241 | ^ρεις D | ^ρ(Ps 2,7) υιος μου ει συ, εγω σημερον γεγεννηκα σε D it; Ju (Cl) Meth Hil Aug • 23-31[□] (Mt 1,6-16 ord. invers.) ην δε Ιησους ως ετων λ' αρχομενος ως ενομιζετο ειναι υιος Ιωσηφ του Ιακωβ του Μαθθαν του Ελεαζαρ του Ελιουδ του Ιαχιν του Σαδωκ του Αζωρ του Ελιακμ του Αβιουδ του Ζοροβαβελ του Σαλαθιηλ του Ιεχονιου του Ιακωμ του Ελιακμ του Ιωσια του Αμας του Μανασση του Εζεκια του Αχας του Ιωαθαν του Οζια του Αμασιου του Ιωας του Οχοζιου του Ιωραμ του Ιωσαφαδ του Ασαφ του Αβιουδ του Ρβοαμ του Σολομων του Δαυιδ D | ^ρερχομενος 700

ἀκοντα, ὡν υἱός, ὡς ἐνομιζετο², Ἰωσήφ^τ τοῦ Ἡλὶ **24** τοῦ Μαθθαί τοῦ Λευὶ τοῦ Μελχὶ τοῦ Ἰανναὶ τοῦ Ἰωσήφ **25** τοῦ Ματταθίου τοῦ Ἀμῶς τοῦ Ναοῦμ τοῦ Ἐσλὶ τοῦ Ναγγαὶ **26** τοῦ Μάαθ τοῦ Ματταθίου τοῦ Σεμεῖν τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωδᾶ **27** τοῦ Ἰωανὰν τοῦ Ῥησᾶ τοῦ Ζοροβαβὲλ τοῦ Σαλαθιήλ τοῦ Νηρὶ **28** τοῦ Μελχὶ τοῦ Ἀδδὶ τοῦ Κωσάμ τοῦ Ἐλμαδάμ τοῦ Ἡρ **29** τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ἐλιέζερ τοῦ Ἰωρίμ τοῦ Μαθθαί τοῦ Λευὶ **30** τοῦ Συμεῶν τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωνάμ τοῦ Ἐλιακίμ **31** τοῦ Μελεὰ τοῦ Μεννά¹ τοῦ Ματταθαί τοῦ Ναθάμ τοῦ Δαυίδ¹ **32** τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ Ἰωβῆδ τοῦ Βόος τοῦ Σαλά τοῦ Ναασσῶν **33** τοῦ Ἀμιναδάβ τοῦ Ἀδμὶν τοῦ Ἀρνὶ τοῦ Ἐσρώμ τοῦ Φάρες τοῦ Ἰούδα **34** τοῦ Ἰακῶβ τοῦ Ἰσαὰκ τοῦ Ἀβραάμ τοῦ Θάρα τοῦ Ναχώρ **35** τοῦ Σεροῦχ τοῦ Ῥαγαὺ τοῦ Φάλεκ τοῦ Ἐβερ τοῦ Σαλά **36** τοῦ Καϊνὰμ τοῦ Ἀρφαξᾶδ τοῦ Σῆμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ **37** τοῦ Μαθουσαλά τοῦ Ἐνώχ τοῦ Ἰάρετ τοῦ Μαλελεήλ τοῦ Καϊνὰμ **38** τοῦ Ἐνώς τοῦ Σῆθ τοῦ Ἀδάμ τοῦ θεοῦ.

4,22p J1,45!

|Esr 3,2; 5,2 |1Chr 3,19

2Sm 5,14 |1Chr 3,5;
14,4; 2,15 |1Sm 16,1-13
32s; Rth 4,18-22
32-34: |1Chr 2,1-15Rth 4,12 Gn 38,29;
29,35 |Gn 25,26; ·
21,2s; · 11,24-26 |
35s; Gn 11,10-22
36-38: Gn 5,1-32 |1Chr
1,1-4

Gn 4,25s; 5,1-8; · 2,7

23-31 υἱός ἐνομιζετο υἱός A K N Γ Δ Θ 0102 f¹³ 33. 565. 700. 1424. 2542 M sy^h | txt Ϙ⁴ K B L W Ψ 070 f¹ 892. 1241. / 2211 | τ τοῦ Ἰακωβ N^c Θ (cf^r D) | Ϙ (usque ad vs 38) W (579: vss 23-38) | Ἐλμωδαμ A K Δ Θ Ψ 0102 f¹ 565. 700. 892. 2542. / 2211. (Γ f¹³) M aur f q | Ἐλμωδαμ Ϙ⁴ | txt K B L N^{vid} (070). 33. 1424 lat | Ϙ A | Ἰανθαν K² A K L N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 M sy bo | txt Ϙ⁴ K^{*} B it • **32** Ἰωβηλ K^{*} B sy^s | Ωβηλ D^{*} | Ωβηδ D² K N Θ f¹ 565. 700. 2542. / 2211 M lat sy^{p,h} | txt K² A L Γ Δ Ψ f¹³ 33. 892. 1241. 1424 c | Ῥβοοζ K N Γ Δ Θ f^{1,13} 700. 892. 1241. 1424. 2542 M lat bo^{ms} | - N^{*} | txt K A B D L Ψ 33. 565. / 2211 it | Ἰσαλωμ K² A D K L N Γ Δ Θ Ψ 0102. 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M lat sy^{p,h} bo | Σαλμαν f^{1,13} | txt Ϙ⁴ K^{*} B sy^s sa bo^{ms} • **33** 3-6 B | του Αμιναδαβ (Αμιναδαμ 1424) του Αραμ D 33. 565. 1424. / 2211 pm lat sy^{p,h} (et om. του Φαρες Α) | του Αμιναδαβ του Αραμ του Ιωραμ K Δ Ψ 700. (892). 2542 pm b e | του Αμιναδαβ (Αμιναδαμ 1) του Αραμ του Αδμν (Αλμν 1) του Αρνν Θ 1 | του Αμιναδαβ του Αραμ (Αλμν Γ) του Αρνν N Γ | του Αμιναδαβ του Αδμν του Αραμ 0102 | του Αδαμ του Αδμν του Αρνν Ϙ^{4,vid} K^{*} 1241 sa | txt K² L f¹³ bo • **35** Σερουκ D | Ῥφαλεχ A K Γ 0102 f^{1,13} 565. 700. / 2211 pm | Φαλεχ 1241. 1424 bo^{pt} • **36** του Καϊναν A K N Γ Δ Θ Ψ 0102 f¹³ (565). 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M sy^{p,h} sa^{ms} bo^{pt} | - Ϙ^{75,vid} D | txt K B L f¹ 33 • **37** Ιαρεθ B² D L N Γ Δ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M vg sy sa^{ms} bo^{pt} | Ιαρεθ A K Θ Ψ 565 b c r¹ bo^{pt} | txt Ϙ^{4,vid,75,vid} K B^{*} a aur l q | ῬΜελελεήλ K^{*} A N f¹³ / 2211 sa^{ms} bo^{pt} | ἸΚαϊναν A B D K N Γ Δ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M sy sa^{ms} bo^{pt} | txt Ϙ^{75,vid} K L Θ • **38** (ad \ cf 23 Ϙ)

1-13: Mt 4,1-11 Mc
1,12s· Jn: Dt 8,2-3,22;
4,14.18; 10,21; 24,49!
Ap 17,3
Ex 24,18; 34,28 Dt 9,9
1Rg 19,8·22,28 H 4,15·
2,1!

9; 3,22!; 23,35p.37

Dt 8,3

Ap 21,10

2,1!

Ap 13,2 Mt 28,18

Jl 2,31!

Dt 6,13; 10,20

Ez 8,3

3!

Ps 91,11

Ps 91,12

4 Ἰησοῦς δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἦγετο ἐν τῷ πνεύματι (ἐν τῇ ἐρήμῳ) **2** ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἔν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν ἐπέινασεν. **3** εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπέ· τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. **4** καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· γέγραπται ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος^τ.

5 Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας (τῆς οἰκουμένης) ἐν στιγμῇ χρόνου **6** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος· σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται καὶ ἔγωγ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν· **7** σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἔσται σοῦ πᾶσα. **8** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἔγραπται· κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις² καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

9 Ἦγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔστησεν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ καὶ εἶπεν Ὁ αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· **10** γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε

11 καὶ ὅτι

ἐπὶ χειρῶν ἀρουσίν σε,

μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

¶ **4,1** (ρ) εἰς τὴν ἐρημον A K N Γ Δ Θ Ξ Ψ 0102 f^{1,13} 33. 565. 700. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℞ lat | txi φ^{vid.7.75} κ B D L W 579. 892. 1241 it • **2** (ρ) σατανα D e sy^s | τ ουδε επιεν f¹³ • **3** (ρ) ινα οι λιθοι ουτοι αρτοι γενωνται D r¹ vg^{mss} • **4** (ρ) αλλ επι (εν D 0102. 892) παντι ρηματι (+ εκπορευομενω δια στοματος 1424) θεου A D K Γ Δ Θ Ψ 0102 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℞ latt sy^{p,h} bo^{p1} | txi κ B L W 1241 sy^s sa bo^{p1} • **5** (ρ) ο διαβολος εις ορος υψηλον (+ λιαν f¹³) A K Γ Δ Θ Ψ 0102 f¹³ 33. 565. 579. 892. 1424. / 844. / 2211 ℞ it vg^{cl} sy^{p,h} bo^{mss} | εις ορος υψηλον (+ λιαν D) κ¹ D f¹ 700. 2542 sa^{mss} bo^{p1} | εις ορος W e | txi κ* B L 1241 sa^{mss} bo^{p1} | (ρ) του κοσμου D 1241 f | της γης W sy^{s,p} • **8** (ρ) 3 4 / 2 A 1424 | 4 3 / 2 Γ Δ Θ 0102. 700 ℞ | 4 / 2 3 D Ψ | 4 3 2 B | / 2 4 3 f¹³ | txi κ L W ℞ f¹ 33. 579. 892. 1241. 2542. / 844. / 2211 lat | (ρ) υπαγε οπισω μου σατανα A K Γ Δ Θ Ψ 0102 f¹³ 565. 892*. 1424 ℞ it sy^h (bo^{p1}) | txi κ B D L W ℞ f¹ 33. 579. 700. 892*. 1241. 2542. / 844. / 2211 lat sy^{s,p} sa bo^{p1} | 5 / 1-4 A K Γ Δ Θ 0102. 565. 700 ℞ a r¹ | txi κ B D L W ℞ Ψ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 lat sy^{p,h} • **9** ° L Ξ e • **11** ° D Γ Δ 0102. 579. 700 ℞ it sa bo^{p1}

12 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς (ὅτι εἴρηται)· οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου.

D16.16 Is7,12 1K10,9

13 Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι ἡμερῶν.

22,3.53 J14,30 · Act 13,11

¹⁷_I **14** Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν. καὶ φήμη ἐξῆλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. **15** καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

14s: Mt4,12-17 Mc 1,14s J4,1-3.43 · 11; 1,17; 24,49 37p: 5,15; 7,17 Mc 1,28! Mt 9,26! | 16.33.44; 6,6; 13,10 · 22.32.36

¹⁸_X **16** Καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρά, οὗ ἦν τεθραμμένος, καὶ εἰσηλθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. **17** καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου Ἡσαΐου καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὗρεν ὅτι οὕτως ἔχει γεγραμμένον·

16-30: Mt 13,54-58 Mc 6,1-6a · 1,26! Mt 2,23! 15! Act 13,14 Act 15,21!

18 πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμὲ
οὐ εἵνεκεν ἔχρισέν με

18s: Is 61,1s ① · 14!

εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς,
ἀπέσταλκέν με,

9,6! · 6,20!

κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεςιν
καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν,

43; 9,48; 10,16 Act 3,26
1,77!

ἀποστεῖλαι τεθραυμένους ἐν ἀφέσει,

7,22; 18,42!

19 κηρύξαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν.

Is 58,6 ①

Lv 25,10

20 καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισεν· καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. **21** ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσίν ὑμῶν. **22** Καὶ

2,11; 5,26; 19,5,9; 23,43
2K 6,2! · 24,44 Act 1,16!
Mt 5,17! Mc 14,49

¹⁹_I

12(p) γεγραπται D W it • **13** ἡμερῶν D • **14** ἡμερῶν K lat • **16** ἡμερῶν δε εἰς Ναζαρεδ οπου ην (+ τεθραμμενος εισηλθεν D²) D | ἡμερῶν Ναζαρεθ B² L 579. 700. 892. 1241. 2542 | την Ναζαρετ K 565. 1424 pm | την (- W I) Ναζαρεθ W Γ Ψ f¹³ 1 pm | την Ναζαρετ A Θ 0102 | Ναζαρεθ Δ | την Ναζαρετ 33 | txt K B* Ξ ε samss; Or | ἡμερῶν τεθραμμενος K L W Θ Ξ 0102 f¹³ 1. 33. 579. 892 | txt A B D² K Γ Δ Ψ 565. 700. 1241. 1424. 2542 ① | ° D • **17** I 4 2 3 A K Γ Δ f¹ 565. 700. 1241. 1424. 2542 ① it vgc¹ sy co | ο προφητης Ησαϊας D | txt K B L W Θ Ξ Ψ f¹³ 33. 579. 892 a b vgc¹ | ἡμερῶν δε A B L W Ξ 33. 579. 892. 1241; Eus^{pt} | txt K D K Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700. 1424. 2542 ① latt; Eus^{pt} | ° K L W Ξ 33 • **18** T (Is 61,1) ιασασθαι τους συντετριμμενους την καρδιαν A K Γ Δ Θ Ψ 0102 f¹ 565. 892c. 1241. 1424. 2542 ① f vgc¹ sy^{p,h} bo^{mss}; Irlat | txt K B D L W Ξ f¹³ 33. 579. 700. 892* lat sy^s co; Or Eus Did • **21** ° D W sy^s

Act 6,31 · 2,47; 4,32,36;
20,26 · Act 14,31
E 4,29! · Dt 8,3 Mt 4,4
3,23!

23,35p

31! Mc1,21!

J 4,44

| 20,21; 22,59 Act 4,27!

1Rg 17,1; 18,1 Jc 5,17
Ap 11,6

1Rg 17,9

2Rg 5,14

20,15! Act 7,58!

J 8,59! Act 13,46! ·
13,33; 22,22

31-37: Mt 7,28s Mc
1,21-28 · 23; 7,1; 10,15
13,10! |

2,48; 9,43 Act 13,12 ·
Act 2,42! · 36; 5,24; 9,1;
10,19; 20,2.8 Act 8,19

πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις
τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
καὶ ἔλεγον· οὐχὶ υἱὸς ἐστὶν Ἰωσήφ οὗτος; **23** καὶ εἶπεν
πρὸς αὐτούς· πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην·
ἰατρίε, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα
(εἰς τὴν) ἸΚαφαρναοὺμ ποιήσον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι
σου. **24** εἶπεν δέ· ἀμὴν ἰ λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης
δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι ἑαυτοῦ. **25** ἐπ' ἀληθείας δέ
λέγω ὑμῖν, ἰ πολλοὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλίου
ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ὅ ἐπι ἔτη τρία καὶ
μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν,
26 καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἡλίας εἰ μὴ εἰς
Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα χήραν. **27** καὶ πολ-
λοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προφή-
του, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Ναυμὰν ὁ Σύρος.
28 καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκού-
οντες ταῦτα **29** καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς
πόλεως καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὄφρους τοῦ ὄρους ἐφ' οὗ ἡ
πόλις ὠκοδόμητο αὐτῶν ὥστε κατακρημνίσαι αὐτόν·
30 αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.

31 Καὶ κατῆλθεν εἰς ἸΚαφαρναοὺμ πόλιν τῆς Γαλιλαί-
ας ἰ. καὶ ἦν διδάσκων αὐτούς ἐν τοῖς σάββασιν· **32** καὶ
ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ
λόγος αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα
'δαμονίου ἀκαθάρτου' καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ·

23 ἐν τη Γ Δ Θ Ψ f¹ 33. 1241. 1424. 2542 ℳ | εν Α Κ Ν 0102. 565. 579 | εις D L f¹³
892 | txt & B W 700 | ἸΚαπερναουμ Α C K L N Γ Δ Θ 0102 f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892.
1241. 1424. 2542 ℳ q | txt & B D W Ψ 33. /844. /2211 lat; Mcion^{T.A} Or
• **24** ἰ αμην D 700 ff² f¹ | Ἰεαυτου & D W 892 (sa bo^{ms}) • **25** ἰ ort & L W Θ Ψ f¹⁻¹³ 33.
579. 700. 892. 1241. 1424 e f¹ | txt Α Β D K N Γ Δ 0102. 565. 2542. /2211 ℳ lat | ° B D
1241 • **26** ἸΣιδωνος Κ Δ 33. 565. 1424. /2211 ℳ | txt & Α Β C D L W Γ Θ Ψ f¹⁻¹³ 579.
700. 892. 1241. 2542 lat • **29** Ἰεις το Α C K Γ Δ Ψ 565 ℳ | προς το 1424 | txt ℳ^{4vid} & B
D L W Θ f¹⁻¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 2542; Or • **31** ἸΚαπερναουμ Α C K L N Γ Δ Θ
Ψ 0102 f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ q | txt & B D W 33. /844. /2211 lat;
Mcion^{T.A} Or | ἰ ρ) την παραθαλασσιον εν οριος Ζαβουλων και Νεφθαλιμ D
• **33** ἰ δαμονιον ακαθαρτον D 579 (lat) sy^h

20

X

21

22

X

23

VIII

24

24

II

8

25

VIII

34 Ὁ ἄρα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. **35** καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· φημῶθητι καὶ ἔξελθε ἄπ' αὐτοῦ. καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἔξηλθεν ἄπ' αὐτοῦ ἠμῆδὲν βλάβαν αὐτόν. **36** καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· τίς ὁ λόγος οὗτος ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν καὶ ἐξέρχονται; **37** καὶ ἔξεπορεύετο ἡχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38 Ἀναστάς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς εἰσηλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. **39** καὶ ἐπιστάς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς.

40 Ἐκείνου δὲ τοῦ ἡλίου ἄπαντες ὅσοι εἶχον ἀσθενούντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς ἐθεράπευεν αὐτούς. **41** Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ὅτι πολλῶν κρ[αυγ]άζοντα καὶ λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἶα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν τὸν χριστὸν αὐτὸν εἶναι.

8,28p J2,4 1Rg17,18 etc·24,19; 18,37!·5,32! 41; 1,35! J6,69! Jdc 16,17 Ⓞ (B) Ps 106,16 |

5,19; 6,8

8,29; 9,39,42

5,9 Act 3,10s

9,1;10,19·32!·1,17!·35!; 5,17!; 10,13!; L24,49!

14!

38s: Mt 8,14s Mc 1,29-31·5,3-10p; 6,14p; 8,45 9,20p.32; 12,41; 22,8.31s.61; 24,12.34·1K 9,5 | J4,52

8,3; 10,40

40s: Mt 8,16s Mc 1,32-34·Act 28,9

16,5 Act 2,3!·13,13 Act 6,6! Mc 5,23!p 41: Mc 3,11s

34!

34 °p) D 33 it vg^{ms} co | ἴημας ὡδε ἀπολεσαι D • **35** °p) εἰς φ⁷⁵ A C K Q Γ Δ Θ Ψ 0102. 33. 565. 1241. / 2211 Ⓜ | txt ⋈ B D L W Ξ f^{1,13} 579. 700. 892. 1424. 2542. / 844; Or | τ ἀνακραυγασαν τε D | °εξ φ⁷⁵ Γ 0102 | °W • **36** τ μεγας D b r¹ vg^{ms} sy^p bo^{p1} • **37** °p) εξηλθεν η ακοη D • **38** τ p) και Ανδρεου D it vg^{ms} | Πετρου bo^{ms} • **39** ἴ παραχρημα ὡστε ἀναστασαν αὐτην διακονειν D • **40** ἴ δυσαντος D | δυναντος 2542 | ἴ παντες ⋈ A D K L N Q W Γ Δ Ξ Ψ 0102 f¹³ 33. 565. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 Ⓜ | txt B C Θ f¹ 579. 700 | °D 565. 2542 lat sy^h | ἴ επιθεις A K L N Γ Δ Θ Ψ 0102 f¹ 33. 565. 579. 700. (⋈ C) Ⓜ | txt B D Q W Ξ f¹³ 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 | ἴ p) εθεραπευσεν ⋈ A C K L N Q Γ Δ Θ Ξ Ψ^c 0102 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844* . / 2211 Ⓜ | txt B D W Ψ* / 844^c • **41** ἴ εξηρχοντο ⋈ C Θ f¹ 33. 1241; Or | °⋈ W f¹ 1241. 1424 (b) | ἴ κραζοντα ⋈² (κραζοντων ⋈*) B C K L N Q Θ Ξ Ψ f¹ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 pm | txt A D W Γ Δ 0102 f¹³ 700 pm; Or | τ ο χριστος A K N Q Γ Δ Θ Ψ 0102 f^{1,13} 565. 892. 1424. / 844. / 2211 Ⓜ f q sy^{p,h} bo^{p1} | txt ⋈ B C D L W Ξ 33. 579. 700. 1241. 2542 lat sy^s sa bo^{p1}; Mcion^T Or

9
26
11

10

27
viii

42s: Mc 1,35-38 · 6,13;
22,66 Act 12,18!

42 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξεληθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτὸν καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν.

43 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι ἔμε δεῖ² τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἀπεστάλην¹. 44 Καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Ἰουδαίας¹.

5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ ἔτι καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἔτι αὐτὸς ἦν ἐστῶς¹ παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρὲτ 2 καὶ εἶδεν ἄλλοις πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἄλιεῖς ἀπ' αὐτῶν ἀποβάντες ἔπλυνον τὰ δίκτυα. 3 ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τῷ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καθίσας δὲ ἐκ τοῦ πλοίου ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους.

4 Ὡς δὲ ἐπάύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμονα· ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. 5 καὶ ἀποκριθεὶς τῷ Σίμων εἶπεν· Ἐπιστάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ

28
VIII29
X11
30
IX

| Mc 4,1:ρ
4,38!

4-10: J21,3-11

8,24.45; 9,33.49; 17,13

43¹ B (D) W 892 | ὅτι εἰς (ἐπι 700) τοῦτο ἀπεσταλμαί A K Q Γ Δ Θ Ψ 565. 700. 1424. / 844. / 2211 M | εἰς τοῦτο γὰρ ἀπεσταλὴν D | ὅτι εἰς τοῦτο ἀπεσταλὴν C f¹ 33 | txi ϕ⁷⁵ κ B L W f¹³ 579. 892. 1241. 2542 • 44¹ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Ἰουδαίας C L f¹ 1241 | ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας A K Γ Δ Θ 33. 565. 700. / 844. / 2211 M latt bo^{pl} | εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Γαλιλαίας D Ψ f¹³ 2542 | εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν (ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ W) W 1424 | txi ϕ⁷⁵ κ B Q 579. 892 sa bo^{pl}

¶ 5,1¹ καὶ ἐγένετο ϕ⁷⁵ | ἔτου C D K Q Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 700. 1424. 2542 M lat sy^{ph} | txi ϕ⁷⁵ κ A B L W f¹ 579. 892. 1241. / 844. / 2211 c | ἔστῳτος αὐτοῦ D e • 2¹ δύο πλοιαρία A C* L Q Ψ 33. 1241. 1424. / 844. / 2211 f | πλοια δύο B W 579. 892 e | πλοια κ* | txi ϕ⁷⁵ κ² C³ D K Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 700. 2542 M lat sy^h | ἀπεπλυναν A C³ K Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424. 2542. / 844. / 2211 M | txi (vel ἐπλυναν) ϕ⁷⁵ κ B C* D L Q W 579. 892. 1241 • 3¹ τοῦ A C K Q Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 1424. 2542. / 844. / 2211 M | txi ϕ⁷⁵ κ B D L W 579 | ἄσον ὄσον D | ἐδίδασκεν ἐκ (ἀπο f^{1,13} 700) τοῦ πλοίου ϕ^{4vid} A C K L Q W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 2542. / 844. / 2211 M lat sy^h | ἐν τῷ πλοίῳ ἐδίδασκεν κ D e sa | txi ϕ⁷⁵ B 1241. 1424 • 516¹ τὸ A C (D) K W Γ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 2542 M | txi ϕ⁷⁵ κ^{(*)2} B L Δ 1424. / 844. / 2211 M lat sy sa | txi ϕ⁷⁵ κ B 700. 2542 e bo | ἔδιδασκαλε D | τ¹ τῆς C D K Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M | txi ϕ⁷⁵ κ A B L W Ψ 33. 579. / 844. / 2211

	ρήματί σου ἡγαλάσω τὰ δίκτυα. 6 καὶ τοῦτο ποιήσαντες ¹ συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολὺ, ἑδιερρήσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν ¹ . 7 καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις [†] ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντος ἑσυλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἤλθον καὶ ἐπλησαν ἀμφοτέρα τὰ πλοῖα ὥστε [†] βυθίζεσθαι αὐτά. 8 Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος ¹ προσέπεσεν τοῖς γόνασιν [†] Ἰησοῦ λέγων· [†] ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἀμαρτωλός εἰμι, κύριε. 9 θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν [□] καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ¹ ἐπὶ τῇ ἄγρῃ τῶν ἰχθύων ἑῶν συνέλαβον, 10 ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινῶνι τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμονα ^ο Ἰησοῦς· μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. 11 καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν ἀφέντες ἑπάντα ¹ ἠκολούθησαν αὐτῷ.	31·6,14! 8,37·30f.32; 6,32-34 etc 4,36!
31 X		6,14; 8,51; 9,28.54 Act 1,13f·9,49; 22,8 Act 3,1! 8f·1,13f·Jr16,16
32 II	12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἑπλήρης λέπρας· ἑιδὼν δὲ ¹ τὸν Ἰησοῦν, ἑπεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ^ε ἑδέθη αὐτοῦ ¹ λέγων· κύριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρῖσαι. 13 καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ ἑλέγων· θέλω, καθαρῖσθητι· καὶ εὐθέως ἤ	28; 14,26.33; 18,28sp 1Rg19,19-21 12-16: Mt8,1-4 Mc 1,40-45·4,1 Act6,3f· 7,22f·8,41.47; 17,16·Act10,25
1/2 33 II		7,14; 18,15; 22,51; 6,19!

5/6 ἡγαλάσω (γαλασωμεν K Ψ f¹) το δικτυον (τα δικτυα f¹). και τουτο ποιησαντες A C K Γ Δ Ψ f^{1.13} 33vid. 565. 1241. (1424). 2542 M lat sy^{p,h} (sa^{mss} bo^{pl}) | ου μη παρακουσομαι (παρακουσομεν D¹) · και ευθυς χαλασαντες τα δικτυα D (e) | txi ϕ^{75vid} K B L W Θ 579. 700. 892. / 844. / 2211 aur c q sa^{mss} bo^{pl} | ἑδιε(ρ)ρηγγυτο δε το δικτυον (τα δικτυα Θ f¹ 579 it) αυτων A (C) K Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 1424. 2542. / 844. / 2211 M b vg sy^{p,h} | ωστε τα δικτυα ρησσεσθαι D (e f r¹) | txi ϕ⁷⁵ K B L W (το δικτυον 33vid) 892. 1241 sy^s • **7** τ τοις A C K Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 M lat sa | txi ϕ^{4vid.75} K B D L W Ψ 579. 700 a | ἑβοηθειν D | τ παρα τι D c e r¹ vg^{c1} sy^{s,p,hmg} | ηδη C* • **8** ἑιδων δε ο Σιμων W f¹³ 892. 1241 a b e r¹ sy^{hmg} | ο δε Σιμων D | τ του A C L Θ Ψ f^{1.13} 33. 579. 1241. 1424. / 844. / 2211 | τ παρακαλω D it (sy^p) • **9** ο D | ἑ ἡ K A C K L W Γ Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 M lat sy^h sa | ην Θ 579 | txi ϕ⁷⁵ B D aur bo • **10/11** (ϕ) ησαν δε κοινωνοι αυτου Ιακωβος και Ιωαννης υιοι Ζεβεδαιου· ο δε ειπεν αυτοις· δευτε και μη γινεσθε αλιεις ιχθυων, ποιησω γαρ υμιας αλιεις ανθρωπων· οι δε ακουσαντες παντα κατελειψαν επι της γης και D (e) | ° B L | ἑαπαντα A C K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241 M | txi K B D (cf¹) L 579. 1424. / 844. / 2211 • **12** (ϕ) λεπρος D | ἑιδων 700 aur f | και ιδων A C D K L W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 892. 1241. 2542. / 2211 M | προσελθων και ιδων 1424 | txi K B 579 e | ἑεπεσεν D e r¹ | ο D e r¹ • **13** ἑειπων A K N Γ Δ Ψ f¹ 565. 700. 1424. 2542 M | txi K B C D L W Θ f¹³ 33. 579. 892. 1241 | (ϕ) εκαθαρισθη D e

λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ¹. **14** καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλ' ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσέταξεν Μωϋσῆς, 'εἰς μαρτύριον αὐτοῖς'. ³⁴ **15** διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ³⁵ **16** ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν· **16** αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος. ³⁶ **17** Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν 'καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι οἱ ἦσαν ἐλληλυθότες' ἐκ πάσης 'κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλήμ¹· καὶ δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτόν. ³⁷ **18** καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος καὶ ἐζήτην αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ¹ [αὐτόν] ἐνώπιον αὐτοῦ. **19** καὶ μὴ εὐρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτόν διὰ τὸν ὄχλον, 'ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθήκαν αὐτόν σὺν τῷ κλινιδίῳ' εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν 'τοῦ Ἰησοῦ'. **20** καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν· ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. **21** καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ¹ λέγοντες· 'τίς ἐστὶν οὗτος ὃς' λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἁμαρτίας ἀφεῖναι' εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ θεός; **22** ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν¹; **23** τί ἐστὶν εὐ-

14 'ἵνα εἰς μαρτυριον ἦ (ἡν D*) υμιν τουτο D*^c it; (Mcion^{T.E}) | ¹ τρ) ο δε εξελθων ηρξατο κηρυσσειν και διαφημιζειν τον λογον ωστε μηκειτ δυνασθαι αυτον φανερωσ εις πολιν εισελθειν, αλλα εξω ην εν ερημοις τοποις, και συνηρχοντο προς αυτον και ηλθεν παλιν εις Καφαρναουμ D • **15** ¹ Τ υπ (απ Α) αυτου Α C² K N Γ Δ Θ Ψ 33. 565. 700. 1424. / 1844. / 2211 ℣ sy^h | txt & B C* D L W f^{1.13} 579. 892. 1241. 2542 latt sy^{s.p} sa bo^{pl} • **17** 'αυτου διδασκοντος συνελθειν τους Φαρισαιους και νομοδιδασκαλους· ησαν δε συνελλυθοτες D (e) | ¹ I-5 D | I-3 6 7 H vg^{ms} | 2-7 1241 bo | ¹ του D | ¹ αυτους Α C D N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1424. / 1844. / 2211 ℣ latt sy^{s.p} bo | παντας K | txt & B L W E 579. 2542 sy^s sa; Did • **18** ¹ ο & Α C D K N W Γ Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 1844 ℣ | txt B L Θ E • **19** ('p) ανεβησαν επι το δωμα και αποστεγασαντες τους κεραμους οπου ην καθηκαν τον κραβαττον συν τω παραλυτικω D (b) | ¹ παντων B • **21** ¹ τρ) εν ταις καρδιαις αυτων D it | ¹ p) τι ουτος D | ¹ αφιεναι αμαρτιας & Α C K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. (f L f¹ 579. 2542. / 1844. / 2211) ℣ | txt B D E • **22** ¹ τρ) πονηρα D (f it vg^s)

κοπώτερον, εἶπεν· ἀφέωνται ἄσιν αἱ ἁμαρτίαι σου), ἢ εἶπεν· ἔγειρε καὶ περιπάτει; **24** ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας – ἔειπεν τῷ ἑκτατάκῳ σου λέγων, ἔγειρε καὶ ἄρας (τὸ κλινιδίον) σου πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. **25** καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἔφ' ὃ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν θεόν. **26** καὶ ἕκστασις ἔλαβεν ἅπαντας καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες ὅτι εἶδομεν παράδοξα σήμερον.

¹⁴
³⁸
¹¹ **27** Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν καὶ ἐθεάσατο τελωνῶν ὀνόματι Λευὶν καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ ἔειπεν αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. **28** καὶ καταλιπὼν πάντα ἀναστὰς ἠκολούθει αὐτῷ. **29** Καὶ ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην Λεῦσις αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος πολὺς τελωνῶν καὶ ἄλλων ὅσοι ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. **30** καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες· διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; **31** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς· οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. **32** οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

33 Οἱ δὲ εἶπαν πρὸς αὐτόν· οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου

6,5,22; 7,34; 9,58;
12,10; 19,10; 22,48;
9,22!·26!; 22,69!
4,32!·20!
Act 9,34 J 5,8

26; 2,20!; 7,16; 13,13;
17,15; 18,43; 23,47
Act 3,10 Mc 5,42!·25!

1,65!

4,21!

27-32: Mt 9,9-13 Mc 2,13-17·3,12!

9,23p.59; 18,22p J1,43!

5,11! | Gn 21,8

27!

7,34; 15,2; 19,7·17!·
Act 23,9

3,12!; 5,8!; 7,34; 15,1·
33; 7,33s; 10,7 etc Act
9,9! |

7,2

15,7; 19,10 4,34; 12,49;
19,10 Mt 5,17! J 9,39!·
8!

33-39: Mt 9,14-17 Mc 2,18-22·7,18; 11,1

23 σου αι αμαρτια κ D W Θ / 844. / 2211. (C 33. 1241) † σοι αι αμαρτια N Ψ lat † txt A B K L Γ Δ Ξ f¹⁻¹³ 565. 700. 892. 1424. 2542 M it sy • **24** ῥεγει D 1424 | ῥ p) παραλυτικω κ C D L N W Θ Ξ Ψ f¹³ 33. 579. 700. 1241. 1424 † txt A B K L Γ Δ f¹ 565. 892. 2542. / 844. / 2211 M | ῥ p) αρων κ D 1424; Mcion^T | ῥ p) τον κραβαττον D 1424 c r¹; Mcion^T | † και κ D 1424; Mcion^T • **25** ῥ την κλινην D sa (e sy^{ph}) • **26** ῥ D W Ψ 579. 1241 e • **27** ῥ p) και ελθων παλιν παρα την θαλασσαν τον επακολουθουντα αυτω οχλον εδιδασκεν· και παραγων ειδεν Λευι τον του Αλφαιου D | ῥ p) λεγει κ D f¹³ • **28** ῥ p) ηκολουθησεν κ A C K N Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 M †; txt B D L W Ξ 700. 892 a • **29** ῥ και αμαρτωλων N W 1424 boms † – κ* q | ῥ ανακειμενων D e † οι ησαν μετ αυτου κατακειμενοι B* f¹ 579. 2542 (sy^{hm}g) • **30** ῥ 4 5 2 3 / A K N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 1424 M r¹ sy^h (sa^{ms} bo^{ms}) † / -4 κ (D) it sa^{ms} bo †; txt B C L W Ξ 1. 33. 579. 700. 892. 1241. 2542. / 844. (αυτου / 2211) lat | ῥ C* D • **31** ῥ Ἰησους ϕ⁴ B † – W 1241 • **32** ῥ ασεβεις κ* • **33** ῥ p) δια τι κ*.^{2b} A C D K N Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892c. 1424. 2542. / 844. / 2211 M latt sy bo^{pt} †; txt ϕ⁴ κ^{2a} B L W Ξ 33. 892*. 1241 sa bo^{pt}

18,12· Ph 1,4 1Τ,2,1

18,12· 30!

J 3,29

Mt 22,2 Ap 19,7

| 17,22; 19,43; 21,6;

23,29 Am 8,11; 9,13 etc

Is 53,8· Act 13,2! Mt

6,16!· 2,1!

6,39; 12,16; 13,6; 14,7;

15,3; 18,1.9; 19,11;

20,9; 21,29

37; 10,6; 13,9; 14,32

Job 32,19

36!

R 7,6! H 8,13

Sir 9,10 J 2,10

1-5: Mt 12,1-8 Mc

2,23-28· Dt 23,26

ἵηστεύουσιν πυκνὰ καὶ δεήσεις ποιοῦνται ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων), οἱ δὲ ἑσοὶ ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν). 34 ὁ δὲ Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς· μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς) τοῦ νυμφῶνος ἔν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστίν) (ποιῆσαι νηστεύσαι); 35 ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

36 Ἐλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτούς ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἀπὸ ἱματίου καινοῦ σχίσας ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή γε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνήσει (τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ). 37 καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή γε, ῥήξει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκοὺς καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· 38 ἀλλ' οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον^τ. 39 [□][καὶ] οὐδεὶς πινὼν παλαιὸν ^τ θέλει νέον· λέγει γάρ· ὁ παλαιὸς ἡχρηστώσ ἐστιν·

6 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ) διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ σπορίμων, καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ) (καὶ ἤσθιον τοὺς στάχυας ψάχοντες ταῖς χερσίν). 2 τινὲς δὲ τῶν

33 (p) και οι μαθηται των Φαρισαιων νηστεουσιν πυκνα και δεησεις ποιουνται D (it) | ἑμαθηται σου ουδεν τουτων ποιουσιν D e • 34 ° A K Γ Δ Θ Ψ 565. 700. 1424 M̄ lat sy^p | txi Ϙ⁴ κ B C D L W Ξ f^{1.13} 33. 579. 892. 1241. 2542. / 844. / 2211 f sy^h co | (p) δυναται οι υιοι κ* D it sa^{ms} bo^{pt}; (Mcion^T) | ἑφ οσον εχουσιν τον νυμφιον μεθ εαυτων D e | ἑνηστευειν κ* D it; (Mcion^T) | ποιησαι νηστευειν A C K L W Γ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. (579). 700. 892. 1424. / 844. / 2211 M̄ | txi κ² B Ξ 1241 • 36 ἑ-3-6 2 D | 3-6 A K Γ Δ Ψ 565 M̄ | txi Ϙ^{4vid} κ B C L W Θ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 lat sy • 38 (p) βαλλουσιν κ* D it sy^p; Mcion^A | βαλληται W | τ p) και αμφοτεροι συντηρουνται (τηρουνται D) A C D K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 892. 1424. / 844. / 2211 M̄ latt sy (bo^{ms}); Mcion^A | txi Ϙ^{4.75vid} κ B L W f¹ 33. 579. 700. 1241. 2542 co • 39 p) D it; Eus | ° Ϙ⁴ κ² B 579. 700. 892. 1241 | τ ευθεως A C² K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1424. 2542 M̄ latt sy | txi Ϙ⁴ κ B C* L W f¹ 579. 1241 co | ἑχρηστοτερος A C K Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 M̄ lat sy^h | txi Ϙ⁴ κ B L W 1241 sy^p ¶ 6,1 ἑεν σαββατω δευτεροπρωτω (δευτερω πρωτω f¹³) A C D K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 892. 1424 M̄ lat sy^h; Eriph | sabbato mane e | txi Ϙ⁴ κ B L W f¹ 33. 579. 1241. 2542 it sy^{p,hms} sa bo^{pt} | ἑοι δε μαθηται αυτου ηρξαντο τιλλειν D b | ἑ 3 4 1 5-7 2 D (e) f sy^p | 3 4 1 2 5-7 A C³ K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 1424 M̄ lat sy^h | 4 1 2 5-7 κ | txi Ϙ^{4.75vid} B L 700. 892. 1241. 2542 (+ αυτων C* 579)

¶ II

Φαρισαίων εἶπαν· 'τί ποιεῖτε ὁ οὐκ ἔξεστιν τοῖς σάββα-
σιν'; 3 καὶ ἀποκριθεὶς (πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς)· οὐδὲ
τοῦτο ἀνέγνωτε ὁ ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε ἐπεινάσεν αὐτὸς
καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ Ὁ[ῶντες], 4 Ἔ[ως] εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον
τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβὼν ἔφαγεν
καὶ ἔδωκεν ἧ τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ
μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; ἧ 5 ἧ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἧ κύριός
ἐστιν (τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου).

Ex 34,21 J 5,10

Lv 24,5-9 1Sm 21,7

| 7,13!

5,24!

6-11: Mt 12,9-14 Mc
3,1-6 · 4,15!22,50 Mt 5,29,39 Act
3,7 | 11,54; 14,1; 20,20
Act 9,24 · 5,17! · 13,14;
14,1-5 J 7,22s; 9,16s
23,2,10,14 Act 22,30! |
5,22!

6 Ἐγένετο δὲ ἐν ἐτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς
τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν. καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖ καὶ
ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά. 7 παρετηροῦντο δὲ Ὁ αὐτὸν
οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ ἑθε-
ραπεύει, ἵνα (εὕρωσιν κατηγορεῖν) ἧ αὐτοῦ. 8 αὐτὸς δὲ
ἦδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπεν δὲ ἧ τῷ ἀνδρὶ τῷ

2 (p) ἰδε τι ποιουσιν οι μαθηται σου τοις σαββασιν ο ουκ εξεστιν D | τι ποιειτε ο
ουκ εξεστιν ποιειν (+ εν 33) τοις σαββασιν κ A C K (L) Γ Δ Θ f¹ 33. 565. 579. 892.
1241. 1424. 2542 M q sy^h bo^{pl} | τι ποιειτε ο ουκ εξεστιν ποιειν εν σαββατω (σαβ-
βασιν Ψ) Ψ f¹³ sy^p | txi φ^{4,75vid} B 700 lat sa bo^{pl} • 3 (ο) Ιησους προς αυτους ειπεν κ L
W Θ Ψ vg sy^h | ο Ιησους ειπεν (ελεγεν D) προς αυτους A C³ D K f¹³ 565. 892. 1241
it | ο Ιησους ειπεν αυτοις (- 579), f¹ 579. 1424 | I 2 4 5 3 33. 700. 2542 | I-3 5 φ⁴ B | txi
φ^{75vid} C* Γ Δ M | Γ οποτε A K Γ Θ f¹³ 565. 700 M | txi φ⁴ κ B C D L W Δ Ψ f¹ 579.
892. 1241. 1424. 2542 | ο φ⁴ κ B D L W Θ f¹ 33. 579. 700. 892. 1241. 2542 | txi A C K Γ
Δ Ψ f¹³ 565. 1424 M • 4 (p) πως κ² L Θ f^{1,13} 33. 700. 1241. 1424 co | - φ⁴ B D sy^p | txi κ*
A C K W Γ Δ Ψ 565. 579. 892. 2542 M | F ελαβεν και A C³ Γ Δ Ψ 1424 M sy^h | p) - κ
D K W f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 2542; Ir^{lat} | txi φ^{4vid} B C* L Θ 892 | T και κ A D K Γ Δ
Θ f¹³ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. 2542 M sy^h bo | txi B L W Ψ f¹ lat sy^p sa; Ir^{lat} | T η
αυτη ημερα θεασαμενος τινα εργαζομενον τω σαββατω ειπεν αυτω· ανθρωπε, ει
μεν οιδας τι ποιεις, μακαριος ει· ει δε μη οιδας, επικαταρατος και παραβατης ει
του νομου D • 5 (vs 5 p. 10 D) | T οτι κ² A D K L Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 892. 1241. 1424.
2542 M latt | txi φ^{4vid} κ* B W f¹ 579. 700 | (p) ο υιος του ανθρωπου και του
σαββατου A D K L Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1424. 2542 M lat sy^h sa bo^{pl};
Mcion^E | txi κ B W 1241 sy^p bo^{pl} • 6 (p) και εισελθοντος αυτου παλιν εις την
συναγωγην σαββατω εν η ην ανθρωπος ξηραν εχων την χειρα D • 7 (ο) A K Γ Δ Θ Ψ
f¹ 565. 700. 2542 M lat bo^{miss} | txi φ⁴ κ B D L W f¹³ 33. 579. 892. 1241. 1424 sy^{p,h**} co |
(p) θεραπευσει (+ αυτον f¹³ 33. 700) φ⁴ B K Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 1424 M
bo | txi κ A D L W Ψ 565. 579. 2542 | ευρωσιν κατηγοριαν κ² A K L W Γ Δ f¹³ 33.
579. 700. 1424. (f 565. 892) M r¹ sy^{hmg} bo | ευρωσιν καιτηγορησαι D | καιτηγορησωσιν
(+ καιτηγοριαν 2542) Ψ 2542 bo^{miss} | txi φ^{4vid} κ* B Θ f¹ 1241 sa | T και κ² K L W 33.
565. 579. 892. 1424 • 8 (γνωσκων τους διαλογισμους αυτων λεγει D b f

4,35! ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα· ἔγειρε καὶ στήθῃ εἰς τὸ μέσον·
 14,3 Ἕειπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς·
 9,24! Ἕεπερωτῶ ὑμᾶς Ἕεἰ ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ ἀγαθοποιῆσαι ἢ
 κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ Ἕἀπολέσαι; Ἕ 10 καὶ περι-
 βλεψάμενος πάντας αὐτούς Ἕεἶπεν αὐτῶ· ἔκτεινον τὴν
 χεῖρά σου. ὁ δὲ Ἕεποίησεν καὶ ἀπεκατεστάθῃ ἡ χεὶρ
 αὐτοῦἝ. 11 αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας καὶ Ἕδιελάλουν
 πρὸς ἀλλήλους τί ἂν ποιήσαιεν τῷ ἸησοῦἝ.

12-16: Mt 10,1-4 Mc
 3,13-19 · 1,39!
 9,28.37; 19,29! Ex 19,3;
 24,1-3.12-18; 34,2 · 5,16!
 4,42!
 Act 1,2 J 6,70
 9,12! · 9,10; 11,49; 17,5;
 22,14; 24,10 Act 1,2
 14-16: Act 1,13 · 4,38! ·
 Mt 16,18! J 1,42
 5,10!

J 14,22 · 22,3s

Act 7,52

12 Ἕγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξελεῖν αὐτὸν
 εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν
 τῇ προσευχῇ Ἕτουῦ θεοῦἝ. 13 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα,
 προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ’
 αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους Ἕώνομασεν· 14 ἝΣί-
 μωνα ὄν καὶ ἰωνάμασεν ΠέτρονἝ, καὶ ἝἈνδρέαν τὸν ἀδελ-
 φὸν αὐτοῦ, ὁ καὶ ἝἸάκωβον καὶ ἝἸωάννην Ἕοἰκαὶ Φίλιππον
 καὶ Βαρθολομαῖον 15 ὁ καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν Ἕοἰκαὶ
 ἝἸάκωβον ἝἈλφαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον ζηλωτὴν
 16 ὁ καὶ ἝἸούδαν ἝἸακώβου καὶ ἝἸούδαν ἝἸσκαριώθ, ὃς ἐγέ-
 νετο προδότηςἝ.

43

II

1/6

II

8^r ο δε Α Κ Γ Δ f¹³ 565 ℳ sy^h • 9° ϕ⁴ B | Ἕεπερωτησω Α D Κ Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565.
 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ it sa bo^{ms} | ερωτησω f¹ | txt ϕ⁴ κ B L W bo | Ἕτι Α Κ
 Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 1424. 2542 ℳ q r¹ sy | txt ϕ⁴ κ B D L W 579. 892. 1241 lat co;
 Mcion^T | Ἕp) αποκτεινα Α Κ Γ Δ Θ 565. 700. 1424 ℳ e sy^h | txt ϕ⁴ κ B D L W Ψ
 f^{1.13} 579. 892. 1241. 2542 lat sy^{p,hmg}; Mcion^T | Ἕp) οι δε εσιωπων D Λ (bo^{PI})
 • 10^r εν οργη ειπεν (λεγει D) D Θ f¹ it sy^h | μετ οργης ειπεν f¹³ 2542 | Ἕp) εξετεινεν
 κ D W f^{1.13} 1424. 2542 latt sy^{p,hmg} co | Ἕp) τως (+ και D f¹) η αλλη Γ f¹³ 700. 1241. 1424 ℳ | υγιης W
 579 bo? | txt ϕ⁴ κ B L 33 lat sa bo? • 11^r (p) διελογιζοντο προς αλληλους πως
 απολεσωσιν αυτον D • 12° D • 13^r εκαλεσεν D • 14^r (p) πρωτον Σιμωνα ον και
 Πετρον επωνομασεν D (a r¹) | ὁ Α Q Γ Θ Ψ f¹ 700. 892. 1424 ℳ lat sy^h sa^{ms} bo^{PI};
 Eus | txt ϕ^{4.75} κ B D L W f¹³ 33. 565. 579. 1241. 2542 it sy^{s,p} | Ἕp) τον αδελφον αυτου,
 ους επωνομασεν Βοαηνηγες ο εστιν υιοι βροντης D (ff²) | ὁ Α Κ Q Γ Δ Θ Ψ f^{1.13}
 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ lat sy^h sa^{ms} bo^{PI} | txt ϕ^{4.75} κ B D L W 33. 2542 it sy^{s,p}
 • 15° Α Κ Q Γ Θ Ψ f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1424 ℳ lat sy^h sa^{ms} bo^{ms} | txt ϕ⁴ κ B D L
 W f¹³ 1241. 2542 it sy^{s,p}; Eus | Ἕp) τον επικαλουμενον Διδυμον D | ὁ Α B D^c K
 Q W Γ Θ Ψ f¹ 565. 579. 892. 1424 ℳ lat sy^h sa^{ms} bo^{PI} | txt ϕ⁴ κ D* L f¹³ 33. 700. 1241.
 2542 it sy^{s,p} • 16° Α Κ Γ Δ Θ Ψ f¹ 33. 565. 700. 1424 ℳ e f q vg^{st,ww} sy^h | txt ϕ^{4.75} κ B D
 L Q W f¹³ 892. 1241. 2542 it vg^{cl} sy^{s,p} | ἝἸσκαριωτην κ² Α Κ Q W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565.
 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ vg^{cl} (co); Mcion^E | ἝΣκαριωθ D lat | txt ϕ⁴ κ* B L 33. 579
 d | [:]

- 45** **17** Καὶ καταβάς μετ' αὐτῶν ἔσθη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ [†] καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, **18** οἱ ἦλθον ἄκουσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν· καὶ οἱ ἐνοχλοῦμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο, **19** καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτητον ἄπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰάτο πάντας.
- 17** **20** Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν·
- 46** Μακάριοι οἱ πτωχοὶ [†],
ὅτι ἡμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.
- 47** **21** μακάριοι οἱ πεινῶντες ὄνῳν,
ὅτι ἡχορτασθήσεσθε.
- 48** **21** μακάριοι οἱ κλαίοντες ὄνῳν,
ὅτι ἡγελάσετε.
- 49** **22** μακάριοι ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι [†] καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς ἄκαθαρτοι ὄνῳν καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου·
- 23** χάριτε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε, ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποιοῦν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
- 50** **24** Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις,
ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν.
- 25** οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι ὄνῳν,
ὅτι πεινάσετε.
- οὐαὶ [†], οἱ γελῶντες νῦν,
ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε.

17-19: Mt 12,15; 4,25.24
Mc 3,7-10 · 9,37;
19,37 · 23,27
4,44!
| 5,15

7,39; 8,44-47; 5,13! ·
5,17!
5,17; 6,18 etc Act 9,34!

20-23: Mt 5,2-12

Is 61,1 4,18; 7,22;
14,13.21; 16,20.22;
18,22; 19,8; 21,3 Jc 2,5!
1,53!; 6,25 J6,35 Ap
7,16s Is 49,10

25; 7,13.38; 8,52 Ps
126,5s Is 61,2s; 65,18s

1,71; 6,27; 19,14;
21,17p J15,18!
J16,2!

1P4,14
5,24!

Act 5,41 Jc 1,2 1P4,13
11,47-51 Act 7,52! 1Th
2,15 2Chr 36,16 Neh
9,26 Jr 2,30 · 26!
| 1,53; 18,24sp Jc 5,1! ·
8,14; 12,16; 14,12 etc
2,25!

Is 65,13

Jc 4,9

17/18 ἄλλων πολεων εληλυθοταν D | [†] και της περαιας (N*) W ff² • **20** [†]p) τω πνευματι N^{2a} Q Θ f^{1.13} 33. 579. 2542 a c f r¹ vg^{ms} bo^{p1} | ἄντων W ff² sy^s sa bo^{ms}; Mcion^T • **21** ^obis Mcion^T (Eus) | ἡχορτασθησονται N^{*.2b} it sy^s sa^{ms}; Mcion^T Or | ^oD | ἡγελασουσιν W e sy^s sa^{ms}; Mcion^T • **22** ^o2542 Mcion^T • **23** ἄτατα N A K L P Γ Δ Θ f^{1.13} 33*. 565. 579. 700. 1424. 2542 M lat sy^h | txi P⁷⁵ B D Q W E Ψ 0147. 33*. 892. 1241 c e bo • **25** ^oA D K P Q Γ Ψ 565. 2542* M lat sy^p; Mcion^T Ir^{lat} | [†]υμιν P⁷⁵ A D P Q Γ Δ Ψ 33. 565. 1424 M lat sy^{p,h} co | txi N B K L T W Θ E 0147 f^{1.13} 579. 700. 892. 1241. 2542 sy^s

26 οὐαὶ Ἵ ὅταν ἴ ὑμᾶς καλῶς εἴπωσιν ἴ πάντες οἱ ἄνθρωποι ἴ

κατὰ ἴ τὰ αὐτὰ ἴ γὰρ ἐποιοῦν τοῖς
ψευδοπροφήταις ἴ οἱ πατέρες αὐτῶν ἴ.

Is 30,10s Jr 5,31 Mch
2,11 1Th 2,5s · 23;
11,48 Act 3,25!
27-31: Mt 5,44,39-42;
7,12 · 35 Ex 23,4s Prv
25,21 · 6,22! |
R 12,14! 1P 3,9 · 23,34!
| 1K 6,7 · Act 23,2s
J18,22s · Is 50,6 Thr
3,30

27 Ἄλλ' ἴ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν ἴ ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχ- ἴ
θροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, 28 εὐλο- ἴ
γεῖτε τοὺς καταρωμένους ἴ ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἴ
ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. 29 τῷ τύπτοντί σε ἴ ἐπὶ τὴν ἴ σιαγόνα ἴ
πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἴμά- ἴ
τιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης. 30 Παντὶ ἴ αἰτοῦντί
σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει.

31 Καὶ καθὼς θέλετε ἴνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι ἴ
ποιεῖτε αὐτοῖς ἴ ὁμοίως. 32 καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶν- ἴ
τας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἄμαρτωλοὶ ἴ
τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33 καὶ ἴ [γὰρ] ἐὰν
ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιούντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις
ἐστίν; καὶ ἴ οἱ ἄμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34 καὶ ἐὰν
δανίσητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις
ἴ [ἐστίν]; καὶ ἴ ἄμαρτωλοὶ ἄμαρτωλοῖς δανίζουσιν ἴνα
ἀπολάβωσιν ἴ τὰ ἴσα ἴ. 35 πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς
ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανίζετε ἴ μὴδὲν ἀπελπίζον-
τες ἴ καὶ ἴσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἴσσεσθε υἱοὶ ὑψί-

| 27!

Lv 25,35s

20,36 Mt 5,9! Sir 4,10
PsSal 17,30 · 1,35!

26 ἴ ὑμῖν D W* Δ 1424 b r¹ sy^{s-p} co; Ir^{lat} | ἴ καλῶς ὑμῶν (ὑμῖν D) εἴπωσιν D K P Q W Γ
Δ Θ Ξ f^{1,13} 565. 700. 1241. 1424 M | καλῶς εἴπωσιν ὑμᾶς (ὑμῖν 2542) N A L Ψ 33. 579.
892. 2542 | txi ἴ ἴ B | ἴ οἱ ἄνθρωποι πάντες N | οἱ ἄνθρωποι D L Γ Δ 892* pm vg^{cl}
sy^{s-p} bo^{mss}; Mcion^T | ἴ ταῦτα N* A L P Γ Δ Θ f^{1,13} 33c. 579. 700. 2542 M lat sy^h | txi ἴ ἴ
N¹ B D K W Ξ Ψ 33*. 565. 892. 1241. 1424 e | ἴ ἴ B 700*. 1241 sy^s sa
• 28 ἴ ὑμῖν ἴ L Δ Θ Ψ pm • 29 ἴ p) εἰς N* D P W Θ 700. 892. 2542; Cl Or | ἴ p)
δεξιαν N* 579. 1241. 1424 (bo^{mss}) • 30 ἴ τῷ K L f¹ 565. 1241. 1424. 2542 Cl^{vid} | δε τῷ
A D P Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 892c M lat sy^h | txi N B W 579. 700. 892* • 31 ἴ και (-565)
ὑμῖς N A D K L P W Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 565. 892. 1424 M lat sy^{p,h}; (Mcion^T) | txi
ἴ ἴ B 579. 700. 1241 it; Ir^{lat} Cl | ἴ D e; Ir^{lat} Cl • 32 ἴ τουτο ποιουσιν D f^{1,vid}
• 33 ἴ N² A D K L P W Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M latt sy
co | txi ἴ N* B | ἴ γὰρ A D K L N Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 892c. 1424. 2542 M lat
sy^{p,h} | txi N B W 700. 892*. 1241 r¹ sy^s • 34 ἴ ἴ B 700 e | txi N A D K L P W Γ Δ Θ
Ξ Ψ 0147 f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. 2542 M lat sy^h | ἴ γὰρ A D K P Γ Δ Θ 0147
f^{1,13} 33. 565. 1241. 1424. 2542 M lat sy | txi ἴ N B L W Ξ Ψ 700. 892 | ἴ D it sy^s
• 35 ἴ μὴδενα N W Ξ sy^{s-p}

στου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ
πονηροὺς.

Ps 25,8; 86,5 Sap 15,1s

56

II

36 Γίνεσθε οἰκτίρμονες καθὼς Ὁ[καὶ] ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰ-
κτίρμων ἐστίν. **37** Καὶ μὴ κρίνετε, 'καὶ οὐ' μὴ κριθῆτε·
καὶ μὴ καταδικάζετε, 'καὶ οὐ' μὴ καταδικασθῆτε. ἀπο-
λύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε. **38** Δίδοτε, καὶ δοθήσεται
ὑμῖν· μέτρον καλὸν πεπιεσμένον σεσαλευμένον ὑπερ-
εκχυννόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· ὅψ γάρ
μέτρῳ μετρεῖται ἄντιμετρηθήσεται ὑμῖν.

36: Mt 5,48 · Lv 19,2

37s: Mt 7,1s · R 2,1!

11,4p Mc 11,25p Mt
5,7f |
Mc 4,24

2Sm 12,8 Ps 79,12 Is
65,7

57

V

39 Εἶπεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς· μήτι δύναται
τυφλὸς τυφλὸν ὀδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφοτέροι εἰς βόθυνον ἔμ-
πεσοῦνται; **40** οὐκ ἔστιν μαθητῆς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον·
κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.

39: Mt 15,14 · 5,36f · Mt
23,16.24 R 2,19

40: Mt 10,24s · Mt 23,8.
10 2J9

58

III

59

V

41 Τί ὁδὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ
ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ
κατανοεῖς; **42** Ἦ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου· ἀδελ-
φέ, ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος (τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ) σου, 'αὐ-
τὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων;' ὑποκριτά,
ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε
διαβλέψεις τὸ κάρφος (τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ) τοῦ ἀδελφοῦ
σου ἐκβαλεῖν.

41s: Mt 7,3-5 · 37; 17,3b
G 6,1s

12,1.56; 13,15 Mt 6,2!

60

V

43 Οὐ γάρ ἐστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν 'καρπὸν σα-
πρὸν', οὐδὲ Ὁπάλιν δένδρον σαπρὸν ποιοῦν 'καρπὸν κα-
λόν'. **44** Ἐκαστον Ὁγάρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γι-

43-45: Mt 7,18.16 |
Mt 12,33.35.34b

36 °κ Β L W Ξ Ψ f¹ 579 c d sy^s co; Mcion^T Cl | txt A D K P Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 700. 892.
1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^{p,h}; Cyp Bas • **37** (p) ινα A D W Ψ a c e f sy^s sa bo^{pI}; Mcion^T
Cyp | 'δικάζετε φ⁷⁵ B 579 | 'ινα D W* it sy^s sa; Mcion^T | 'δικασθητε φ⁷⁵ B
• **38** 'τω γαρ (-φ⁴⁵ Θ f¹³ 700) αυτω μετρω ψ φ^{45vid} A C K P Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700.
1424. 2542 ℳ lat sy^h; Mcion^T | txt κ Β D L W Ξ f¹ 33. 892. 1241 c e sy^{(s),p}; (Or) | (p)
μετρηθησεται B* P b e q • **39** 'πεσοονται κ A C K Γ Δ Ξ Ψ 33. 565. 1424 ℳ | txt B D
L P W Θ f¹.(13) 579. 700. 892. 1241. 2542 a • **40** τ αυτου A C K P Γ Δ Ψ 565. 1241. 1424
ℳ sy | ουδε δουλος υπερ τον κυριον αυτου 579 | txt φ⁷⁵ κ Β D L W Θ Ξ f¹.13 33. 700.
892. 2542 latt; Ir^{lat} Or • **41** °φ⁷⁵ 1424. 2542 bo^{pI} • **42** (p) η πως A C D K L P W Γ Δ Θ
Ξ Ψ f¹.13 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ it vg^{cl} sy^{p,h} sa^{mss} bo | πως δε κ 579. 892 | txt B
e ff² sy^s sa^{ms} bo^{ms} | 'εκ (απο 33) του οφθαλμου D 33 lat sy^{s,p} | (p) και ιδου η δοκος εν
τω σω οφθαλμου υποκειται D it sy^s | 'εκ του οφθαλμου D lat sy^{s,p} • **43** 'καρπου
σαπρους D it sy^{s,p} | ° A C D K Γ Δ Θ Ψ 33. 565. 700. 1424 ℳ lat sy^s sa | txt φ⁷⁵ κ Β L W
Ξ f¹.13 579. 892. 1241. 2542 b q vg^{ms} bo | 'καρπους καλους D it sy^{s,p} • **44** ° D Γ 700 it
vg^{mss} sy^s bo^{mss}

Jc 3,12
| 8,15

νώσκεται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν ἱσχυροῦσιν σῦκα οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. **45** ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας ἑπιφέρει ὅτι ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ ἑπιφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

61
V
62
V

46: Mt 7,21 · Jc 1,22!
M11,6
47-49: Mt 7,24-27
14,26 · 8,15p.21; 11,28
Ap 1,3

46 Τί δέ με καλεῖτε· κύριε κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἅτινά λέγω; **47** Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος· **48** ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλευθῆσαι αὐτήν (διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομηθῆσαι αὐτήν). **49** ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι ἑπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ἣ προσέρηξεν ὁ ποταμὸς, καὶ ὁ εὐθύς ἑσυνέπεσεν καὶ ἐγένετο τὸ ῥήγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

63
III
64
V

Is 28,17-19 Ez 13,10-15

1-10: Mt 8,5-10.13
J 4,46b-53 · Mt 7,28!
4,31!

7 Ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καφαρναούμ.

18
65
III

6; 23,47 Act 10,11 ·
5,31p · 14,8

2 Ἐκατοντάρχου δὲ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων ἡμελλεν τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. **3** ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ. **4** οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ἵνα παρῆξῃ τοῦτο· **5** ἀγαπᾶ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν συν-

Act 10,7s J12,20-22

4s: Act 10,22

44 Ἐκλεγονται (D) e • **45** ἑπιφέρει A C (D) K L W Γ Δ Θ Ξ Ψ ^f1.13 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M sy | LXT P^{75vid} N B 579^{vid}; Cl Did | ° D W | ἑπιφέρει τῆς καρδίας αὐτοῦ A C K Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33. 565. 1424 M it (vgcl) sy^(p) bo^{ms}; (Cl) | LXT P⁷⁵ N B D L W Ξ ^f1 579. 700. 892. 1241. 2542 lat bo^p • **46** ἑπιφέρει B e • **48** ἑπιφέρει τῆς πέτρας A C D K Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700^c. 1424 M latt sy^{p,h} (bo^p) | - P^{45vid} 700* sy^s | LXT P^{75vid} N B L W Ξ 33. 579. 892. 1241. 2542 sy^{hmg} sa bo^p • **49** ἑπιφέρει τῆς D a c | ἑσυνέπεσεν A C K W Γ Δ Ψ 565. 1424 M | LXT P^{45,75} N B D L Θ Ξ ^f1.13 33. 579. 700. 892. 1241. 2542

¶ **7,1** ἑπιγενετο οτε ετελεσεν ταυτα τα ρηματα λαλων ηλθεν D (it sy^{hmg}) | ἑπει δε K C² L Γ Δ Ξ Ψ ^f1.13 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 M | οτε δε Θ | ἑπειδη δε K 892 | LXT A B C* W 579 • **2** ἑπιφέρει τῆς D¹ (τις D*) • **3** ° D ^f1.13 700 it bo^{ms} • **4** ἑπιφέρει πρὸς αὐτον C 700 | - D it | ἑπιφρωτων N D L Ξ ^f1.13 579. 700. 2542

αγωγὴν αὐτὸς ἠκολούθησεν ἡμῖν. **6** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ὁ ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔπεμψεν ^τ φίλους ὁ ἑκατοντάρχης λέγων αὐτῷ· κύριε, μὴ σκύλλου, οὐ γὰρ ἴκανός εἰμι¹ ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς. **7** ^{δι} οὐδὲ ἐμαυτὸν ἤξιωσα πρὸς σέ ἐλθεῖν· ἄλλ' εἶπε λόγῳ, καὶ ἰαθῆτω ὁ παῖς μου. **8** καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ· πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ· ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· ποιήσον τούτο, καὶ ποιεῖ. **9** ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτὸν καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπεν· ^τ λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον¹. **10** Καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες ^τ εὔρον τὸν δούλον ὑγιαίνοντα.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξῆς ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην Ναὴν καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ^τ καὶ ὄχλος πολὺς. **12** ὥς δὲ ἤγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο ὀρεθνηκῶς ἴκονογενὴς υἱὸς² τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ αὐτὴ ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἴκανός ἦν σὺν αὐτῇ³. **13** καὶ ἰδὼν αὐτήν ὁ κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ⁴ καὶ εἶπεν αὐτῇ· μὴ κλαῖε.

8,49p·8,41

Mt 8,16·6,19f

44; 9,55; 10,23; 14,25; 22,61; 23,28

18,8 |

11s: 1Rg 17,9s·8,1; 9,37 Act 21,11·6,17

12-16: 1Rg 17,17-24 2Rg 4,32-37 8,42; 9,38

8,32; 23,9; 8,27f Act 11,24f | 1,43; 2,11; 6,5 etc· 10,33; 15,20·6,21f; 8,52 Ap 5,5

66
v19
67
x

6 ° x D f^{1,13} | ^τ προς αυτον (αυτους W) x¹ C D K L W Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 1424. 2542 M latt sy bo | επ αυτον A | txt P⁷⁵ x* B 579. 892. 1241 sa | αυτω λεγων P⁷⁵ | λεγων x* Θ 579. 700. 2542 lat sa^{ms} bo^{ms} | ° A C D K L Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 M it vg^{cl} | txt P^{75vid} x B W 700 lat • 7 ° p) D 700* it sy^s | ° p) ιαθησεται x A C D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 M latt bo | txt P^{75vid} B L 1241 sa bo^{ms} • 9 ° p) αμην D Θ Ψ f¹³ 2542 lat bo^{ms} | ° ουδεποτε τοσαυτην πιστιν ευρον εν τω Ισραηλ D • 10 ° δουλοι D | ° ασθενουντα δουλων (-D) A C D K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 892c. 1424 M f vg sy^{p,h} | txt P⁷⁵ x B L W f¹ 579. 700. 892*. 1241. 2542 it sy^s co • 11 ° τη D e | ° εγενετο τη W | ° εγενετο εν τη x* C K 565. 892. 1424 pm sy^{p,h} | ° Ναμ f¹ (579) lat | ° Capharnaum e l* | ° τικανοι A C K Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424. 2542 M b c q sy^h | txt P⁷⁵ x B D L W Ξ 579. 1241 lat sy^{s-p} co • 12 ° εγενετο δε ως D it | ° A c | ° A C D K Γ Θ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424. 2542 M lat sy^h | txt P⁷⁵ x B L W Ξ Ψ 579 c | ° χηρα ουση και πολυς οχλος της πολεως συνεληλυθει αυτη D (e) | ° αυτη B² f¹ 892. 1241 | txt L^{vid} K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 579. 700. 1424. 2542 M (sine acc. P⁷⁵ x A B* C W) • 13 ° Ιησους D W f¹ 700. 1241 f vg^{ms} sy^{s-p} bo | ° επ αυτην x K Γ Ψ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 | - Θ ff² |

5,13!

8,54p Act 9,40

Act 9,40

9,42 | 1,65!

5,25! · 39!

1,68!

4,14! · 4,44!

18-23: Mt 11,2-6

3,20 · 5,33! · Dt 19,15

| 13!

3,16!; 13,35!; 19,38! Act

19,4 Mt 3,11! MI 3,1

Zch 14,5

2,38!

4,18! Is 29,18; 35,5s;

42,7,18 · 4,27; 5,12s;

17,12 · Is 26,19 ·

Is 61,1 6,20! 9,6!

J16,1!

14 καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπεν· νεανίσκε[†], σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. **15** καὶ ἤνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. **16** ἔλαβεν δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ[†]. **17** καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ περιχώρῳ.

18 Ἐκαὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων.¹ καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ² ὁ Ἰωάννης· **19** ἔπεμψεν πρὸς τὸν κύριον λέγων· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; **20** παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπαν· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἠπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σέ λέγων· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; **21** ἐν ἑκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο³ βλέπειν. **22** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγεῖλατε Ἰωάννη ἃ εἶδετε καὶ ἠκούσατε⁴.

[†] τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν, [†] χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται⁵ καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται⁶.

23 καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

14 [†] νεανίσκε D a ff² • **15** ἑκαθίσεν B e • **16** ἄπαντας κ A C L W Γ Θ Ξ Ψ 33. 579. 892. 1424. 2542 | *txt* φ⁷⁵ B D K Γ Δ f^{1,13} 565. 700. 1241 ℳ | [†] εἰς αγαθον f¹³ it syh
• **18** ἔν οἱς καὶ μεχρὶ Ἰωαννου του βαπτιστου ος D | ² D e • **19** λέγει πορευθεντες εἰπατε αὐτω D e | Ἰησουν κ A K W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ it vg^{cl} sy bo | *txt* B L Ξ f¹³ 33 a ff² vg^{sl} sa bo^{mss} | [†] p) ετερον κ B L W Ξ Ψ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 | *txt* A D K Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 700 ℳ • **20** ἀπεσταλκεν A D K L Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892 ℳ | *txt* φ^{75vid} κ B W 1241. 1424 | [†] ετερον κ D L W Ξ Ψ f¹ 33. 579. 892. 1241 | ἄλλο 565 | *txt* φ⁷⁵ A B K Γ Δ Θ f¹³ 700. 1424 ℳ
• **21** αὐτη δε A D K Γ Δ Θ Ξ 565 ℳ lat syh^h | αὐτη Ψ 33. 1424 | *txt* φ⁷⁵ κ B L W f^{1,13} 579. 700. 892. 1241. 2542 c (e q) co; Cyr | [†] τυφλους εποιει D (c) e • **22** εἰπατε Ἰωαννη α εἶδον ὤμων οἱ οφθαλμοὶ καὶ α ηκουσαν ὤμων τα ωτα D (e) | [†] ὅτι A D K Γ Δ 33. 565 ℳ lat syh^h | *txt* φ^{75vid} κ B L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 it sa^{mss} bo | [†] p) καὶ φ^{75*} W Θ Ψ f¹³ 1241. 1424 aur e vg^{mss} syh | ^o A K L Δ Θ Ξ Ψ f¹ 33. 565. 700. 2542 ℳ lat syh^h | *txt* φ⁷⁵ κ B D W Γ f¹³ 579. 892. 1241. 1424

68
X20
69
V

24 Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· τί ἔξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον· θεάσασθαι¹; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 25 ἀλλὰ τί ἔξήλθατε· ἰδεῖν¹; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματισμῶ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. 26 ἀλλὰ τί ἔξήλθατε· ἰδεῖν¹; προφήτην; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσώτερον προφήτου^τ. 27 οὕτως ^τ ἐστὶν περὶ οὗ γέγραπται·

ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,

ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ὡς ἐμπροσθέν σου^λ.

71 ^ν 28 Ἐλέγω ὑμῖν, ὡς μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν Ἰωάννου οὐδεὶς ἐστίν· ὁ δὲ μικρότερος^λ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστίν.

72 ^χ 29 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν θεὸν βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· 30 οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ἠθέτησαν ὡς εἰς αὐτοὺς^λ μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.

73 ^ν 31 Τίτι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ τίτι εἰσίν ὅμοιοι; 32 ὅμοιοί εἰσιν παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις ὡς λέγει^λ·

*ἠυλῆσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε,
ἐθρηνησαμεν ^τ καὶ οὐκ ἐκλαύσατε.*

24 ἔξεληλυθατε Γ Δ Θ Ψ 33. 700 ℳ | *txt* ℘^{75vid} κ Α Β Δ Κ Λ W Ξ *f*^{1.13} 565. 579. 892. 1241. 1424. 2542 | [·; *et*¹ -] • 25 ἔξεληλυθατε Γ Δ Θ Ψ ℳ | *txt* ℘^{75vid} κ Α Β Δ Κ Λ W Ξ *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 | [·; *et*¹ -] | Ἔ διαγοντες Δ Κ 565; Cl • 26 ἔξεληλυθατε Α Κ W Γ Δ Θ Ψ 33. 700. 2542 ℳ | *txt* ℘⁷⁵ κ Β Δ L Ξ *f*^{1.13} 565. 579. 892. 1241. 1424 | [·; *et*¹ -] | ^τ οτι ουδεις μειζων εν γεννητοις γυναικων προφητης Ιωαννου του βαπτιστου (*cf vs 28^α*) Δ (α) • 27 ^τ γαρ Θ Ψ *f*^{1.13} 33. 892. 1241. 1424. 2542 b e sy^h bo^{pt} | ^α Δ it • 28 ἔ *p*) αμην λεγω κ L Ξ 579. 892. 2542 | λεγω γαρ Α Κ Γ Δ Θ *f*¹ 565. 1424 ℳ f q vg sy^h | λεγω δε Δ W *f*¹³ it vg^{ms} | *txt* Β Ψ 33. 700. 1241 sy^s p co | ^α Δ (*cf vs 26^τ*) | Ἔ Ἰωαννου του βαπτιστου (+ προφητης 1424) Κ 33. 565. 1424 it sa^{ms} | προφητης Ιωαννου του (-Δ) βαπτιστου Α Δ (*cf vs 26^τ*) Γ Δ Θ *f*¹³ 2542 ℳ lat sy^{p,h} bo^{pt} | προφητης Ιωαννου Ψ 700. (f 892) sy^s | προφητης 1241 | *txt* ℘⁷⁵ κ Β L W Ξ *f*¹ 579 sa^{ms} bo^{pt} | ^ε οτι ο μικροτερος αυτου Δ • 30 ^α κ Δ sa • 32 ^ε και λεγουσιν Α Κ Ρ Γ Δ Θ Ψ 33. 565. 700^c. 892. 1241. 1424 ℳ aur f vg sy^h | λεγοντες Δ L *f*¹³ 2542 | λεγοντα κ² W Ξ | *txt* κ* Β *f*¹ 700* | ^τ υμιν Α Κ Ρ Γ Δ Ψ *f*¹ 33. 565. 579. 700. 1424. 2542 ℳ it sy | *txt* κ Β Δ L W Ξ *f*¹³ 892. 1241 lat co

24-28: Mt 11,7-11

3,7

1Rg 14,15 Θ

Mc 1,6p

1,76!

Mt 3,1 Ex 23,20 1,17!

Mc 1,2

1,15! · Job 14,1: 15,14;

25,4

9,46-48 · 16,16

29s: Mt 21,32 · 3,7,10.

12! · 35p

20,4 Act 1,22!

5,17! · R 10,3 · Act 20,27!

E 1,11 H 6,17 Ps 33,11

31-35: Mt 11,16-19

13,18p · 9,41; 11,29-32.

50s; 17,25; 21,32 Act

2,40 |

43 ἄποκριθεις Σίμων εἶπεν· ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ὀρθῶς ἔκρινας. **44** καὶ στραφεις πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη· βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσηλθὼν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἴμοι ἐπὶ πόδας) οὐκ ἔδωκας· αὐτὴ δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξίν αὐτῆς ἐξέμαξεν. **45** φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὐτὴ δὲ ἀφ' ἧς εἰσηλθὼν οὐ[†] διέλειπεν καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. **46** ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν) μου οὐκ ἤλειψας· αὐτὴ δὲ μύρω ἤλειψεν τοὺς πόδας μου). **47** οὐ χάριν· λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησεν πολὺ· ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. **48** εἶπεν δὲ αὐτῇ· ἀφέωνται σου αἱ ἁμαρτίαι. **49** Καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφήσιν; **50** εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην).

10,28; 20,21

9!

Gn 18,4· J13,5 1T 5,10!

R 16,16!

| Ps 23,5

| 5,20p

5,21p

4,36; 8,25p; 9,9; 10,22

19,3 |

8,48p; 17,19; 18,42p;

Act 3,16!· 8,12!· 48

Act 16,36 Mc 5,34!

7,11!· 4,43s!· 13,22

9,2 Act 20,25! Mt

4,23!· 4,43!

6,13! | 23,49p,55p Act

1,14

5,15!· 24,10p

11,26p

| 24,10

Act 13,1

4,39! Mc 15,41p·

12,15,33; 14,33; 19,8

Act 4,32 Mt 19,21

75
X

8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, **2** καὶ γυναῖκές τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμένα ἀπὸ πνευμάτων ἁπονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνὴ, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἐπτὰ ἐξεληλύθει, **3** καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες ἠδιηκόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.

43 ἄποκριθεις δε ϖ³ κ Γ 579. 892. 1241. 1424 | ἀποκριθεις δε (-D) ο A D K P Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. / 844 ℣ | ο δε W 079 f¹ 700. / 2211 | txt B L Ξ lat • **44** ἴμοι ἐπὶ τοὺς πόδας Ψ 33. 579. 892. 1241 | μου ἐπὶ τοὺς πόδας κ L Ξ | ἐπὶ τοὺς (-079*) πόδας μου A K P Γ Δ Θ 079 f^{1,13} 565. 700. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℣ | ἐπὶ (υπο W) πόδας μοι D W a ff² q | txt B e • **45** εἰσηλθὼν L* f¹³ lat sy^p sa^{mss} bo^{pl} | ἴμοι διέλειπεν κ A K L W Δ Ξ 079 f¹³ 33. 565. 892. 1241. 1424. / 844 pm | txt B D P Γ Θ Ψ f¹ 579. 700. / 2211 pm • **46** ἴμοι τοὺς πόδας a e ff² l | ἴμοι τοὺς πόδας κ K Δ Ψ f^{1,13} 565. 579. 892. 1241. 2542. / 844. / 2211 pm | - D W 079 it | txt A B (L) P Γ Θ Ξ 33. 700. 1424 pm • **47** [·] | ἴμοι αἱ ἁμαρτίαι α (-K 579) πολλαί κ A K W Ψ 565. 579. 892. 1424. / 844. / 2211 (lat) | αὐτὴ πολλα D ff² l | txt B L P Γ Δ Θ Ξ 079 f^{1,13} 33. 700. 1241. 2542 ℣ q | ^oD (e) • **50** ἴμοι γυναῖκα D | ἴμοι εἰρηνη D **¶ 8,2** ἁκαθαρτων κ Θ it • **3** ἴμοι καὶ D it; Mcion^T | ἴμοι αὐτῶ κ A L Ψ f¹ 33. 565. 579. 1241. 2542 pm it vg^s sy^h co; Mcion^T | txt B D K W Γ Δ Θ f¹³ 700. 892. 1424 pm lat sy^{s,c,p}

4-8: Mt 13,1-9 Mc
4,1-9

4Esr 8,41; 9,31-33

Sir 40,15

Jr 17,8 |

Jr 4,3

Act 6,71 · Gn 26,12

14,35!

9s: Mt 13,10s. 13 Mc

4,10-12

10,22-24 · 11,52; 19,42.

44

R 11,7 | Th 4,13!

Is 6,9 Act 28,26

11-15: Mt 13,18-23 Mc

4,13-20 · 1P1,23 4Esr
9,31-33 · 5,1! |

7,50! Act 14,9! 1K 1,21

Act 8,14! · Kol 2,7

1T 4,1 · 11,4!

10,41; 12,11.22! 25s;

21,34 · 6,24! · 7,25;

12,19; 16,19

2,19!

3,8s; 6,43-47 R 7,4!

21,19 R 2,7 H 10,36! Ap

3,10!

4 Ἐσυνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπεν (διὰ παραβολῆς)· 5 ἐξηλήθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν τὸν σπόρον αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὁ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ καταπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. 6 καὶ ἕτερον κατέπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. 7 καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αὐτὰ ἀκανθαὶ ἀπέπνιξαν αὐτό. 8 καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει· ὁ ἔχων ὄρα ἀκούειν ἀκουέτω.

9 Ἐπρωτῶν δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν αὐτὴν εἶπεν ἢ παραβολή. 10 ὁ δὲ εἶπεν· ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, * τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα

βλέποντες μὴ βλέπωσιν
καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν.

11 Ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολή· ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. 12 οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. 13 οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἱ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. 14 τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλοῦτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. 15 τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

4 Ἐσυνοντος κ* 1424 | συνελθοντος D f¹³ | ἑ παραβολην τοιαυτην προς αυτους D it
• 5 ἑ α B W | ἑ p) D W it sy^{s.c.p} | ἑ αυτα φ⁷⁵ B (sa) • 6 ἑ φ⁷⁵ B 579 bo • 7 ἑ αυτα φ⁷⁵ sa
• 8 ἑ p) αγαθην και καλην D (ἑ Θ) a c e r¹ sy^p | καλην Ψ 1424. 2542 • 9 ἑ λεγοντες A
K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 892 ℣ f l q sy^h | lxt φ⁷⁵ κ B D L W E 1. 33. 579. 700. 1241. 1424.
2542 lat sy^{s.c.p} co • 10 ἑ W 579 ff² | ἑ ιδωσιν D L W E 1. 700. 2542 • 12
ἑ ακολουθουντες ἑ D • 13 ἑ την πετραν κ* D 1241; Or | ἑ αυτοι B* 1241 a c r¹ | - D e
• 14 ἑ τ) τον λογον Θ f¹ a c f r¹ sy^{c.p} sa bo^{ms} • 15 ἑ D it | ἑ του θεου D sa^{ms}

22
76
11

77
1

78
11

⁷⁹ II 16 Οὐδεις δὲ λύχνον ἄψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ
 ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ ῥυχνίας ῥτίθησιν, ὅτινα
⁸⁰ II οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ φῶς. 17 οὐ γὰρ ἐστὶν
 κρυπτὸν ὃ οὐ φανερόν γενήσεται οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ
 μὴ ᾗ γνωσθῆ καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ.

⁸¹ V 18 Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὅς ἂν γὰρ ἔχη, δοθή-
 σεται αὐτῷ· καὶ ὅς ἂν μὴ ἔχη, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθή-
 σεται ἀπ' αὐτοῦ.

⁸² II 19 ῤαρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ ῤ καὶ οἱ ἀδελ-
 φοὶ αὐτοῦ καὶ οὐκ ἠδύνατο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν
 ὄχλον. 20 Ἀπηγγέλη δὲ αὐτῷ ῤ ἡ μήτηρ ὅσου καὶ οἱ
 ἀδελφοὶ σου ἐστήκασιν ἔξω ῥιδεῖν θέλοντές σε. 21 Ὁ δὲ
 ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς ῥαυτοῦς· μήτηρ μου καὶ ἀδελφοὶ
 μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ
 ποιῶντες.

²³ 83 II 22 Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ῥκαὶ αὐτὸς ἐνέβη
 εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοῦς·
 διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης, καὶ ἀνήχθησαν.
 23 πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν. καὶ κατέβη λαῖλαψ
 ῥἀνέμου εἰς τὴν λίμνην ῥκαὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύ-
 νευον. 24 προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες·
 ῥἐπιστάτα ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. ὃ δὲ διεγερθεὶς ἐπε-
 τίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι ῥαυτοῦ ῥδατος· καὶ
 ῥἐπαύσαντο καὶ ἐγένετο γαλήνη. 25 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ποῦ

16-18: Mt 13,12 Mc
 4,21-25· 16: Mt 5,15
 L 11,33
 17: Mt 10,26 L 12,2

18: Mt 25,29 L 19,26
 Prv 1,5s; 9,9

19-21: Mt 12,46-50
 Mc 3,31-35· Act 1,14
 Mt 13,55

Mt 28,10!
 6,47! J 15,14· 5,1!

22-25: Mt 8,18,23-27
 Mc 4,35-41

5,1!

5,5!

Ps 65,8; 89,10 etc
 Nah 1,4 2Mcc 9,8
 TestNaph 6 |

16 ῤτην (-Θ Ψ 579. 700) λυχνιαν κ D K Θ Ψ 579. 700. 1241. 1424. 2542 sa bo^{pl} | txi
 ϣ⁷⁵ A B L W Γ Δ Ξ 070 f^{1.13} 33. 565. 892 ℞ | ῥεπιτιθησιν A K W Γ Δ Ψ 33. 565. 700
 ℞ | - 1241 | txi ϣ⁷⁵ κ B D L Θ Ξ 070 f^{1.13} 579. 892. 1424. 2542 | ῥϣ⁷⁵ B
 • 17 ῥου A K L* W Γ Δ f^{1.13} 565. 700 ℞ | p) ἀλλα ινα D (a l) | txi ϣ⁷⁵ κ B L^c Θ Ξ Ψ
 070. 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 • 18 ῥοσον ϣ⁷⁵ • 19 ῥπαρεγενοντο κ A K L W Γ Δ
 Θ Ξ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℞ lat | txi ϣ⁷⁵ B D 070. 579 | ῤ p) αυτου
 κ D 1241 c e r¹ • 20 ῥκαι απηγγελη (απηγγελη W) A K W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 2542 ℞
 lat sy^h | txi ϣ⁷⁵ κ B D L Ξ f¹³ 33. 579. 700. 892. (1241). 1424 | ῤ οτι κ D L Θ f¹ 33. 579.
 892. 1241 it | λεγοντων A K Γ Ξ f¹³ 565. 700. 2542 ℞ r¹ | λεγοντων οτι Ψ 1424 sy^h |
 txi ϣ⁷⁵ B W Δ vg | ῥϣ⁷⁵ κ 579 | ῥιδειν σε θελοντες κ A K L W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565.
 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℞ | p) ζητουντες σε D | txi ϣ⁷⁵ B Ξ • 21 ῥαυτον ϣ⁷⁵
 b* • 22 ῥκαι αυτος (-ϣ⁷⁵) ανεβη ϣ⁷⁵ L Θ f¹³ sy^h | αναβηναι αυτον D (e)
 • 23 ῥϣ⁷⁵ B 579 a • 24 ῥεπισατα κ^{2a} W Γ 579. 700^c. 1424. 2542 lat bo; Cyr | κυριε
 κυριε D (sy^c) | ῥD | ῥεπαυσατο κ W Θ Ψ f¹ pm lat sa bo^{ms}

17,5; 18,8; 22,32·35!·
4,22!·7,49!

Τ ἡ πίστις ὑμῶν; ῥοβηθέντες δὲ ἑθαύμασαν ῥέγοντες πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

26-39: Mt8,28-34 Mc
5,1-20

26 Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν, ἣτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς Γαλιλαίας. 27 ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ 24

20,9; 23,8 Act8,11!
L7,12!

ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν ἄνθρωπος ἐκ τῆς πόλεως ἔχων δαιμόνια καὶ χρόνον ἰκανῶν ἵνα οὐκ ἐνεδύσατο ἱμάτιον καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. 28 ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ὁ Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ με βασανίσῃς. 29 Παρηγγεῖλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελεθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτὸν καὶ ἐδεσμεύετο ἀλύσειν καὶ πέδαις φυλασσόμενος καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους. 30 ἐπρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· τί σοι ὄνομα ἐστίν; ὁ δὲ εἶπεν· λεγιών, ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς αὐτόν. 31 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. 32 ἦν δὲ ἐκεῖ

4,34!·1,35! Gn14,18
etc

13,16 Mc9,21 J5,6 Act
10,38

Ap9,1!|

25 Ἦ ἐστιν D K Γ Δ f¹³ 33. 565. 892^c. 1424 ℣ | t^{xt} p^{75vid} κ A B L W Θ Ψ I. 579. 700. 892*. 2542 | ῥοι δε φοβηθεντες κ L 33. 892. 1241 | ῥρος αλληλους λεγοντες L Ξ Ψ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 it vg^{cl} | λεγοντες κ sa^{ms} | αp⁷⁵ B 700 aeth
• 26 ῥεργεσηνων κ L Θ Ξ f¹ 33. 579. 700*. 1241 (bo); Eriph | p) Γαδαρηνων A K W Γ Δ Ψ f¹³ 565. 700^c. 892. 1424. 2542 ℣ sy | t^{xt} p⁷⁵ B D latt sy^{hms} (sa) • 27 ῥτις ανηρ B | ανηρ D a | ῥος ειχεν κ² A D K L W Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1424. 2542 ℣ sy^h | t^{xt} p⁷⁵ κ* B 579. 1241 | ῥεκ χρονων ικανων και κ^{2a} A K W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 1424. 2542 ℣ lat sy | απο χρονων ικανων ος D (e) | και χρονω πολλω f¹ | t^{xt} p^{75vid} κ*.2b B L Ξ 33. 579. 1241 sy^{s.p.h} | ῥιματιον ουκ ενεδιδυσκετο (ενεδυσατο κ^{2a}) κ^{2a} A D K W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 892. 1424. 2542 ℣ latt | t^{xt} p⁷⁵ κ*.2b B L Ξ f¹ 33. 579. 1241 • 28 αD | οp⁷⁵ D f¹ 579 e bo^{pt} | αD Ξ f¹ 892. 1424. 2542 I vg^{ms}
• 29 ῥπαρηγγελλεν κ A C K L W Γ Δ I. 33. 565. 892 pm | p) ελεγεν D e | t^{xt} p⁷⁵ B Θ Ξ Ψ f¹³ 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm | ῥδαιμονιω D e | ῥp) εξελεθε D e | ῥαπο B Ξ | t^{xt} p⁷⁵ κ A C D K L W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ | ῥδαιμονος A C³ K L W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ a | t^{xt} p⁷⁵ κ B C* D Ξ Ψ 579 • 30 ῥλεγων A C D K L W Γ Δ Θ Ξ Ψ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1424 ℣ lat sy^{s.c.h} bo^{pt} | t^{xt} p⁷⁵ κ B f¹ 579. 1241. 2542 it sy^p sa bo^{pt} | ῥλεγων p⁷⁵ κ² A B² C D² K W Γ Δ Θ Ξ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ sa bo^{ms} | t^{xt} κ* B* D* L Ψ 579 bo | ῥονομα μοι· πολλα γαρ ησαν δαιμονια D c (it) • 31 ῥp) παρεκαλει A K P Γ Δ Θ Ξ Ψ 565. 700. 2542* ℣ bo^{mss}

ἀγέλη χοίρων ὀικανῶν ἱβοσκομένη ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεπεν αὐτοῖς. **33** ἐξεληθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἑισῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη.

15,15s Lv 11,7s Dt 14,8·7,12!

5,1!

34 Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονός ἐφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. **35** ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ εὔρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἑξῆλθεν ἰματισμένον καὶ σωφρονούντα· παρὰ τοὺς πόδας ὁ τοῦ Ἰησοῦ, ὁ καὶ ἐφοβήθησαν. **36** ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς ὡς ἰδόντες· πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. **37** καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου· τῶν Ἰερασηνῶν ἀπελεθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβω μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς πλοῖον ὑπέστρεψεν. **38** ἔδειτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ· ἠπέλυσεν δὲ αὐτὸν λέγων· **39** ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ θεός, καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

10,39

25; 2,9; 9,34.45 | 7,18!

5,8·1,65!

Mt 9,1 |

Mc 3,14

| 5,24p Mc 8,26

Act 10,38

40 Ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν.

40-56: Mt 9,18-26 Mc 5,21-43

4,42

⁸⁴
viii

²⁵
⁸⁵
ii

32 ° D 579 c r¹ bo^{pl} | ἱβοσκομενων A C L P W Γ Δ Ξ Ψ f¹ 33. 579^c. 700. 892. 1424 M lat sy^{s.c.h} | txi ϕ⁷⁵ x B D K Θ f¹³ 565. 579*. 2542 a sy^p | εἰς τοὺς χοίρους εἰσελθωσιν D c (it) • **33** ἱωρμησαν D • **35** παραγενομενων δε εκ της πολεως και θεωρησαντων καθημενον τον δαιμονιζομενον σωφρονουντα και ιματισμενον καθημενον D | ἑξεληλυθει A C K L P W Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M | εξηλθον x² | txi ϕ⁷⁵ x* B aur f v^gmss | ° ϕ⁷⁵ B | ° i D • **36** ° 579 sy^{s.c} | ° ο λεγιων D(*).1 | a legione lat • **37** ἱρωτησαν δε τον Ιησουν παντες και η χωρα D | ἱρωτησαν D (cf °) L W Γ Δ Ψ f¹ 565. 1424. 2542 pm | παρεκαλεσαν Θ | ἱ Γερ γεσηνων x*.2b (C²) L P Θ f^{1.13} 33. 700*. 1241 (bo) | Γαδαρηνων x^{2a} A K W Γ Δ Ψ 565. 700^c. 892. 1424. 2542 M sy | txi ϕ⁷⁵ B C* D 0279. 579 latt sy^{hmg} (sa) | ° p) εἰς το πλοιον A K P W Γ Δ f¹³ 565. 1424 M sa^{mss} | - D i • **38** ° W | ° εδιδασκεν W | απεστειλεν L sy^{hmg}; Cyr • **39** ἱ πορευου D c • **40** ἱ εγενετο δε εν x*.2b A C D K P W Γ Δ Θ Ψ 0279 f¹³ 565. 700^c. 892. 1241. 1424 M latt sy^h | txi ϕ⁷⁵ x^{2a} B L f¹ 33. 579. 700*. 2542 sy^{s.c.p} sa | ἱ υποστρεψαι A C D K L P W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 700. 892. 1424. (2542) M | επιστρεψαι 565 | txi ϕ⁷⁵ x B 0279. 579. 1241 | ἱ τον θεον x*

1.26s; 2.25; 24.13 Act
13.6·5.12!

7.6

7.12!

15.12.30; 21.4p

6.19!·Nu 15.38s Mc
6.56!p

4.38!·5.5!

6.19!·5.17!

5.12!

6.19!

7.50!

41 καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰαΐρος καὶ ἴουτος ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν, καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας Ὁ[τοῦ] Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, **42** ὅτι θυγάτηρ μονογενῆς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα καὶ ἠαὐτὴ ἀπέθνησκειν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. **43** Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ρύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἧτις [ἰατροῖς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον] οὐκ ἴσχυσεν ἄπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, **44** προσελθοῦσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ρύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. **45** καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· τίς ὁ ἀψάμενός μου; ἀρνούμενων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος· ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν. **46** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἤψατό μου τις, ἐγὼ γὰρ ἔγνωνα δύναμιν ἐξεληλυθυῖαν ἀπ' ἐμοῦ. **47** ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν, ἔτρεμουσα ἦλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ ἠῖδι ἦν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. **48** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· ἰθυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. **49** Ἔτι αὐτοῦ λα-

26

41 ἴαυτος κ A C K L P W Γ Δ Θ Ψ 33. 565. 700. 892. 1241. 2542 ℳ lat sy^h † txt φ⁷⁵ B D 0279 *f*^{1.13} 579. 1424 a f r¹ bo | °φ⁷⁵vid κ* B P † txt κ² A C D K L W Γ Δ Θ Ψ *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ • **42** ἦν γαρ θυγατηρ αυτω μονογενης ετων δωδεκα αποθνησκουσα D | ἴαυτη B² Ψ *f*¹ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 *pm* co † txt K L^{vid} Δ Θ *f*¹³ 579 *pm* (*sine acc.* φ⁷⁵ κ A B* C W Γ 0279) | ἴκαυ εγενετο εν τω πορευεσθαι C* D P lat • **43** ἴατροις προσαναλωσασα (αναλωσασα 579) ολον τον βιον αυτης (εαυτης καυ κ*; - 579) κ* C Ψ 579. 1424 lat sy^{(c-p).h} bo † ἴατροις προσαναλωσασα τον απαντα βιον 700 † - φ⁷⁵ B (D) 0279 sy^s sa; Or † txt κ² A K L P W Γ Δ Θ Ξ *f*^{1.13} 33. 565. 892. 1241. 2542 ℳ | ἴυπ κ C K L P W Γ Δ Θ Ξ^c Ψ *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ † txt φ⁷⁵ A B Ξ* 0279 • **44** °D Ψ | °p) D it • **45** (p) ο δε Ιησους γνουσ την εξελθουσαν εξ αυτου δυναμιν επηρωτα D a | † και οι συν αυτω (μετ αυτου C* K Γ Δ Ψ 565. 2542 ℳ) κ A C*³ D K L P W Γ Δ Θ Ξ Ψ *f*^{1.13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ latt sy^{p.h} bo † txt φ⁷⁵ B 700 sy^{s.c} sa | † p) και λεγεις τις ο απσάμενος μου A C K P W Γ Δ Θ Ξ *f*¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 ℳ latt sy bo^{ms} † και λεγεις τις μου ηψατο D Ψ 0291 † txt φ⁷⁵ κ B L *f*¹ 1241 co • **46** ἴεξελθουσαν A C D K P W Γ Δ Θ Ξ Ψ *f*^{1.13} 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ; Mcion^E Eriph † txt φ⁷⁵ κ B L 0291. 33. 579. 892 • **47** °κ* | ἴεντρομοσ ουσα D | °κ • **48** (p) θαρσει A C K P W Γ Δ Θ *f*¹³ 565. 700. 892. 1424. 2542 ℳ q sy^{p.h} † txt φ⁷⁵ κ B D L Ξ Ψ *f*¹ 579. 1241 lat sy^{s.c} co | ἴθυγατερ κ A C D P Γ Δ Ξ Ψ *f*^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ † txt B K L W Θ

λοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων¹ ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· ἤμῃ κέτι σκύλλε τὸν διδάσκαλον. **50** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη ἄντῳ· μὴ φοβοῦ, μόνον ἔπιστευσον, καὶ σωθήσεται. **51** ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν (οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν τινα σὺν αὐτῷ) εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον² καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. **52** ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπεν· μὴ κλαίετε, (οὐ γὰρ) ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. **53** καὶ κατεγέλων αὐτοῦ εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. **54** αὐτὸς δὲ ἑκρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων· ἡ παῖς, ἔγειρε. **55** καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς καὶ ἀνέστη παραχρῆμα³ καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. **56** καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

7,6
1,13!
Act 9,40
9,28 Act 1,13·22,8 Act 3,11·5,10!
7,13!·J11,11-13
Mc 1,31! Act 3,7!
7,14! | 1Rg 17,22
24,41-43 | 2,47!
5,14!

27
86
11

9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν² καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν **2** καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρῦσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι [τοὺς ἀσθενεῖς]³, **3** καὶ

1-6: Mt 10,1,9-11,14
Mc 6,7-13·12!·4,36!
2: Mt 10,7s L10,9
6,19!

87
11

49 ἔρχονται ἀπο τοῦ ἀρχισυναγώγου λεγοντες D (c) sy^{s,c} | ἄνω A C D K P W Γ Δ Θ Ψ 0291 f¹³ 565. 579. 892. 1424. 2542 ℣ lat sy | txt κ B L Ξ f¹ 33. 700. 1241 e co | ἤμη A C K L P W Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ lat sy^{s,c,p} bo | txt φ⁷⁵ κ B D 0291^{vid}. 579 sy^h** sa • **50** ἄνω λεγων A C D K P W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 2542 ℣ sy^h | txt φ⁷⁵ κ B L Ξ 0291 f¹ 33. 579. 892. 1241. 1424 | φ) πιστευε κ A C D K W Γ Δ Θ Ψ 0291 f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ | πιστευετε 579 | txt B L Ξ • **51** ὄκε ἀφηκεν εἰσελθειν ουδενα A C³ K W Γ Δ Ψ f¹ (565). 700 ℣ sy^{s,c}; I^{lat} vid | ουκ ἀφηκεν εἰσελθειν ουδενα συν αυτω L Θ 892. 1424 sy^h | ουδενα ἀφηκεν συνεισελθειν αυτω κ | ουκ ἀφηκεν (+ τινα f¹³) συνελθειν αυτω ουδενα (-f¹³) f¹³ 2542 | 1-3 5 6 4 D | txt B C* 0291. 33. 579. 1241 | φ) Ιακωβον και Ιωαννην κ A L 33. 700. 892. 1241. 1424. 2542 vg^{cl} sy^{s,c,p} sa^{ms} bo • **52** ὄκε A K Γ 565. 700. 2542 ℣ b e vg sy^{hmg} | txt κ B C D L W Δ Θ Ψ 0291 f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424 it vg^{ms} sy^{s,c,p,h}** ; Cyr • **54** τρ) εκβαλων εξω (-C) παντας και C Γ Δ Ψ f¹³ 565 ℣ f q co | εκβαλων παντας εξω και (-Θ) A K W Θ 33. 892. 1424. 2542 sy^{p,h} | txt φ⁷⁵ κ B D L 0291 f¹ 579. 700. 1241 lat sy^{s,c} | ἔγειρου A K W Γ Δ f¹³ 565. 700. 2542 ℣ | txt κ B C D L Θ Ψ 0291 f¹ 33. 579. 892. 1241. 1424 • **55** ρκ*

¶ **9,1** ἀποστολους κ C* L Θ Ξ Ψ 070. 0291 f¹³ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 lat sy^h bo | φ) μαθητας αυτου C³ it; Eus | txt φ⁷⁵ A B D K W Γ Δ f¹ 565. 700 ℣ sy^{s,c,p} sa; Mcion^A | φ B 579 • **2** ἄτους (-1424) ασθενουντας C K W Γ Δ Θ f¹³ 565. 700. 892. 1424 ℣ | ἄτους νοσουντας 2542 | - B sy^{s,c}; Mcion^A | txt κ A D L Ξ Ψ 070 f¹ 33. 579. 1241

3: 10,4
 14: 10,1
 3,11 | 4: 10,7
 5: 10,10s
 Act 13,5! |
 5,14!
 8,1!
 1,19; 2,10; 3,18; 4,18.
 43!; 7,22; 20,1 Act 8,35!
7-9: Mt 14,1s Mc
6,14-16· 3,1!
 Act 2,121· 7h.8: 19p
 | M13,23s Sir 48,10 Mc
 9,11-13p· 7,39!
 Mc 6,17-29p· 7,49!
 23,8; 13,31
10a: Mc 6,30· 2· 6,13!
10b-17: Mt 14,13-21
Mc 6,32-44 J 6,1-13/Mt
15,32-39 Mc 8,1-10
 10,13p Mc 6,45! |
 Act 19,8!
 6,19!

εἶπεν πρὸς αὐτούς· μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδον μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον μήτε ὄϊνά] δύο χιτῶνας ἔχειν. **4** καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. **5** καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν κοριορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. **6** ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

7 Ἦκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὰ γινόμενα τὰ πάντα καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινῶν ὅτι Ἰωάννης ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν, **8** ὑπὸ τινῶν δὲ ὅτι Ἡλίας ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **9** εἶπεν δὲ Ἡρώδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δὲ ἐστὶν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν.

10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ' ἰδίαν εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσαιῖδα. **11** οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς χρειᾶν ἔχοντας θεραπείας τ' ἰᾶτο.

3 ° x B C* L Ξ 070. 579. 1241 | txt A C³ D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1424. 2542 M̄ • 5 τ και A C³ K Γ Δ f¹³ 565. 700 M̄ lat sy | txt P⁷⁵ x B C* D L W Θ Ξ Ψ f¹ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 a c f co • 6 διηρχοντο κατα πολεις και κωμας (it) sa^{ms}; Mcion^A | κατα πολεις και ηρχοντο D • 7 ακουσας D | τ υπ αυτου A C³ K W Γ Δ Θ Ψ f¹ 33. 565. 700. 892. 1424 M̄ lat sy^{p,h} | txt P⁷⁵ x B C* D L Ξ f¹³ 579. 1241. 2542 it sy^{s,c} co | η πορειτο D | φειγηρται εκ νεκρων A K N W Γ Δ Θ Ψ 565 M̄ | εκ νεκρων ανεστη D c e | ηγερθη απο των νεκρων f¹³ 1241 | txt P⁷⁵ x B C L Ξ f¹ 33. 579. 700. 892. 1424. 2542 • 8 εἰς A K N W Γ Θ 565. 700. 1424 M̄ lat sy^{s,c,h} sa | - D a e sy^p | txt x B C L Δ Ξ Ψ f^{1.13} 33. 579. 892. 1241. 2542 • 9 τ ο B L N Ξ Ψ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241 | txt x A C D K W Γ Δ Θ 565. 1424. 2542 M̄ | τ εγω A C² D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 700. 1241. 1424. 2542 M̄ lat sy^h | txt P⁷⁵ x B C^{vid} L Ξ 565. 579. 892 e f l • 10 εἰς κωμην λεγομενην Βηδσαιδα D | p) εἰς τοπον ερημον x^{*.2b} (1241) sy^c bo^{mss} | εἰς κωμην καλουμενην Βηθσαιδαν εἰς τοπον ερημον Θ r¹ | εἰς τοπον ερημον (-f¹ 700; ερημον τοπον A f¹³ 565) πολεως καλουμενης Βηθσαιδα (Βηθσαιδα K N) A C N W Γ Δ Ξ^{mg} f^{1.13} 565. 700. 892. 1424 M̄ sy^{(p),h} | εἰς τοπον καλουμενον Βηθσαιδα Ψ | txt (Βηθσαιδα P⁷⁵ sa bo) x^{2a} B L Ξ^{ixi} 33. 2542 bo^{mss} • 11 τ αυτου παντας D | ριασατο C L Ξ f¹³ 33. 579. 892. 1241. 1424

88
II89
VIII90
II91
VIII92
III

28
93
1

12 Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπαν αὐτῶ· ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλω κώμας καὶ ἄγρους καταλύσωσιν καὶ εὐρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. **13** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· δότε αὐτοῖς ἕμεις φαγεῖν². οἱ δὲ εἶπαν· οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ ἄρτοι πέντε¹ καὶ ἑξήχθους δύο², εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. **14** ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ὅ[ῳσει] ἀνά ἑκατὸν πενήκοντα. **15** καὶ ἐποίησαν οὕτως καὶ κατέκλιναν ἅπαντας. **16** λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἑὐλόγησεν αὐτούς καὶ κατέκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. **17** καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφιοι δώδεκα.

24,29·1; 6,13; 8,1; 18,31; 22,3,47 Act 6,2 Mc 3,14!

2Rg 4,42

2Rg 4,43 Nu 11,21s

43b; 12,22; 16,1; 17,1. 22; 20,45 3!

22,19!p

18,13 Mc 7,34 Ps 123,2

2Rg 4,44

29
94
1

18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ὀπροσευχόμενον κατὰ μόνας συνῆσαν αὐτῶ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπληρώτησεν αὐτοὺς λέγων· τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι; **19** οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν· Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **20** εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Πέτρος δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ. **21** ὁ δὲ

18-22: Mt 16,13-21 Mc 8,27-31

7,49!

7b.8

7,39!

20: J 6,68s· 4,38!

2,26! | 5,14!

95
11

12 (p) τους οχλους P⁷⁵ K^{2a} 565. 1424 lat sy^{c,p} sa^{miss} bo | ^T τους A C D K L N W Γ Δ Θ Ξ Ψ 33. 565. 892. 1424 M | εις τους 892 | txt P⁷⁵ K B f^{1,13} 579. 700. 1241. 2542 | ^oD • 13 ^fB b 1* | txt K A C D K L N W Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M it | πεντε αρτοι (αρτων W 892) K² A D K L W Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M sy^h | (Mc 8,5 p) επτα αρτοι C | txt K* B 579 | ^f1 D L N Ξ Ψ 33. 892. 1241. 1424. 2542 sy^h • 14 ^rδε K*^{2b} L 892 lat bo | ^oA K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700. 1424 M lat sy^{p,h} bo | txt K B C D L E 070. 33. 579. 892. 1241. 2542 e sa; Or | ^Tp) εκατον και ανα Θ • 15 ^oD | παντας K L N E f¹³ 33. 700. 892. 1241 • 16 ^Tπροσηξατο και D | επ αυτους D it sy^{(s)c}; Mcion^E | p) – K 1241 sy^p | ^oD q | παρατιθεναι A D K L W Γ Δ E f¹³ 33. 565. 892. 1424 M | txt P⁷⁵ K B C N Θ Ψ f¹ 579. 700. 1241. 2542 • 17 ^rτο περισσευμα D W f¹³ | τα περισσευματα 579 | ^rp) των K D e | αυτων των W | αυτων 579 • 18 ^rαυτους D | ^oD a c e sy^c | ^f συνητησαν B* f | συνηθησαν 1424 | ^rοι οχλοι λεγουσιν K* B L E f¹ 892. 2542 | λεγουσιν οι ανθρωποι A 579. 1241. 1424 e sa^{miss} bo | txt P⁷⁵ K² C D K N W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 700 M • 19 (p) η ενα των προφητων D e • 20 ^T (+ τον 892) υιον D 892 it bo^{ms}

31,44; 12,49s; 18,32s·
13,33; 17,25; 22,37;
24,7.26.44; 4,43! Act
17,3·44; 18,31; 22,22;
24,7; 5,24!
Hos 6,2

23-27: Mt 16,24-28
Mc 8,34-9,1·23: Mt
10,38 L 14,27·R 8,36!
5,27! 24: Mt 10,39
L 17,33 J 12,25
6,9 Gn 19,17 1Sm 19,11

12,16-21

26: Mt 10,33 L 12,9
2T 2,12·R 1,16!
11,30; 12,8.40; 17,22.
24.26.30; 18,8; 21,27.
36; 5,24!
12,44; 21,3
J 8,52 H 2,9·19,11!

28-36: Mt 17,1-9
Mc 9,2-10
8,51! Ex 24,1
6,12!·5,16!
Ex 34,29s.35 Act 6,15
2K 3,18; 4,6
Act 1,10 Mc 16,5p Ap
6,11!·24,4; 17,24p Act
9,3!
24,27! | 26; 2,9

ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο **22** εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ ἑτῆ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἔγερθῆναι.

23 Ἐλεγεν δὲ πρὸς πάντας· εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρ-
χεσθαι, ἴαρησάσθω ἑαυτὸν ⁹⁶καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐ-
τοῦ ⁹⁶καθ' ἡμέραν καὶ ἀκολουθείτω μοι. **24** ὃς γὰρ ἂν
θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν
ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ οὗτος σώσει
αὐτήν. **25** τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος ἴκερδήσας τὸν
κόσμον ὅλον ἑαυτὸν δὲ ἄπολέσας ἢ ζῆμιωθεῖς; **26** ὃς
γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῆ με καὶ τοὺς ἐμοὺς ὁ λόγους, τοῦτον ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ
δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. **27** λέγω δὲ ὑμῖν ἰαληθῶς, εἰσὶν τινες τῶν αὐτοῦ ἐστη-
κότων οἳ οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὥσει ἡμέραι **30**
ὀκτῶ ⁹⁷[καὶ] παραλαβὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκω-
βον ⁹⁷ἠνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. **29** καὶ ἐγένετο
ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν (τὸ εἶδος) τοῦ προσώπου αὐ-
τοῦ ἕτερον καὶ ὁ ἰματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστρά-
πτων. **30** καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες
ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας, **31** οἳ ὀφθέντες ἐν δόξῃ

22 ῥ τριτη ϖ75* | ϐ) μεθ ημερας τρεις D it; Mcion^A.^(E) | ῥ αναστηναι A C D K f¹ 565
pm; Mcion^A • **23** ῥ ϐ) απαρνησασθω ϖ75 B* C W Γ Δ Ψ f¹ 565. 700. 892. 1241. 1424.
2542 ℳ | txt x A B² D K L Θ Ξ f¹³ 33. 579 | ^oD a | ^{o1}ϐ) x^{2a} C D Γ Δ 565. 579. 1424 ℳ
it sys.hmg sa^{ms} | txt ϖ75 x^{2b} A B K L W Θ Ξ Ψ f^{1.13} 33. 700. 892. 2542 aur f vg
syc.p.h** sa^{mss} bo • **25** ῥ ϐ) ωφελει x C D 579. 700 | ῥ ϐ) ανθρωπων D* c | ῥ¹ κερδησαι
D* a c | ῥ² απολεσαι D* a c | ῥ³ ζημιωθηναι D* c • **26** ^oD a e l sy; Or^{o1}
• **27** ῥ ϐ) αληθως οτι ϖ45 K | οτι αληθως D | ῥ ϐ) τον υιον του ανθρωπου ερχομενον
εν τη δοξη αυτου D; (Or) • **28** ^oϖ45vid x* B 579 it sy^{p,h} co | txt x² A C D K L P W Γ Δ
Θ Ξ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ lat sys.c bo^{ms} | ῥ ϐ) ϖ45.75vid C³ D L Ξ
33. 892. / 844* r¹ vg^{cl} sys.c.p sa^{mss} bo | ῥ και ϖ75 sys.c.p • **29** ῥ (28) προσευξασθαι ϖ45 x* Ψ
l | ῥ η ιδεα D; Or | ῥ ηλλιωθη και D e sy^{s,c,p} co | ῥ ετερον (ετερα Or) και ηλλιωθη Θ
sy^{h**}; Or | ῥ και εγενετο Θ sy^{h**}; Or • **30** ῥ ϐ) συναλουντες ϖ45 / 844

ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ, ἣν ἤμελλεν πληροῦν Ἐν Ἰερουσαλήμ. **32** ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὑπὸ· διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. **33** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἅπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἐπιστάτα, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν σκηνάς τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωϋσεὶ καὶ μίαν Ἥλιᾳ, μὴ εἰδῶς ὃ λέγει. **34** ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἔπεσκίαζεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν νεφέλην. **35** καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἔκλεκτος, αὐτοῦ ἀκούετε. **36** καὶ ἔν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν εὐρέθη Ἰησοῦς μόνος. καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἑώρακαν.

22:51; 13,33· 2P1,15

Mc1,36· Mc14,40p

2P1,16 J1,14· 26;
21,27; 24,26· 30!

5,5!

Lv23,42

Ex16,10; 24,15-18

8,35!· Ex24,18

3,22! 2P1,17

23,35 Is42,1 Θ· Ps88,20

Θ; 105,23 Θ· Dt18,15

Act3,22s |

5,14!· 2,1!

⁹⁹
¹¹
³¹ **37** Ἐγένετο δὲ τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους ἔσυνήτησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. **38** καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐβόησεν λέγων· διδάσκαλε, δέομαί σου ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενῆς μοί ἐστιν, **39** καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει αὐτὸν καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἄφρου καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ συντρίβον αὐτόν· **40** καὶ ἔδε-

37-43a: Mt17,14-18**Mc9,14-27· 7,11!· 6,17!**

6,12!

1,48!· 7,12!

4,35!

31 ἔμελλον Φ^{45} 579. 2542 | μελλει D | Φ εις Φ^{45} D • **33** ὀ A P W Γ Θ Ψ 565. / 844 pm | Γ διδασκαλε Φ^{45} X | Γ p) θελεις, ποιησω ωδε D* (ff² bo) • **34** Γ p) επεσκιαζεν Φ^{45} A C D K N P W Γ Δ Θ Ψ $f^{1,13}$ 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ | ι xi Φ^{75} κ B L 1241. / 844 a | Γ εισελθειν Φ^{75} | εκεινους εισελθειν Φ^{45} A D K N P W Γ Δ Θ Ψ $f^{1,13}$ 33. 565. 579. 700. 892. 1424. / 844 $\mathfrak{M}$ sy^h sa | ι xi κ B L 1241. (Γ C 2542) • **35** Γ ηλθεν D | Φ p) αγαπητος A C* K N P W Γ Δ f^{13} 33. 565. 700. 1424. 2542. / 844 $\mathfrak{M}$ it vg^{cl,ww} sy^{(c).p,h}; Mcion^{T.E} | p) αγαπητος εν ω ηυδοκησα (ευδοκησα C³) C³ D Ψ (bo^{ms}) | εκλεκτος Θ I | ι xi $\Phi^{45,75}$ κ B L Ξ 579. 892. 1241 a aur ff² | vgst sys.hmg co • **36** Γ εγενετο Φ^{45} 1241 | Γ αυτοι δε D e sa | και Φ^{45} | $\circ$ Φ^{45} D r¹ • **37** Γ δια (- Φ^{45}) της ημερας Φ^{45} D it sy^s sa^{ms} | Γ κατελθοντα αυτον D sa^{ms} bo^{ms} | κατελθοντι αυτω 1424 | Γ συνελθειν αυτω οχλον πολυν D • **38** Γ ανεβοησεν A K W Γ Δ Θ 0115 f^1 33. 565. 1424 $\mathfrak{M}$ | ι xi $\Phi^{45,75}$ κ B C D L Ψ f^{13} 579. 700. 892. 1241. 2542 | Γ επιβλεπον κ D W 0115 f^1 33. 565. 700. 892. 1424. 2542 pm • **39** Γ λαμβανει γαρ αυτον εξαιφνης πνευμα και ρησει και σπαρασει D (e) | Γ p) και ρησει (+ αυτον 892) κ D (cf¹) Θ f^1 579. 892. 2542 latt sy^s | Γ μολις B W Θ f^1 700. 1424 | ι xi Φ^{75} κ A C D K L Γ Δ Ψ 0115 f^{13} 33. 565. 579. 892. 1241. 2542 $\mathfrak{M}$ co

ήθην τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό), καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. **41** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; προσάγαγε (ᾧδε τὸν υἱόν σου).

7,31!

Dt 32,5,20b· 32,20a
Nu 14,27 Is 65,2

42 ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ ἔσυνεσπάραξεν· ἐπετίμησεν δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. **43** ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ.

6,19!

7,15 | 4,32!

100
VIII

Act 19,27 2P 1,16

43b-45: Mt 17,22b-23

Mc 9,31s· 4,22!

14! | 1,66; 21,14 Act 5,4!

1Sm 21,13 Jr 12,11

22!; 24,6-8

| 2,50! 24,25,45

8,35!

46-48: Mt 18,1-5 Mc

9,33b-37· 22,24

| 5,22!

32
102
II

48a: Mt 10,40 L 10,16

J 13,20

4,18!· 48b: Mt 20,26s

Mc 10,43s L 22,26·

7,28

49s: Mc 9,38-40· 5,10!

5,5!· 10,17 Act 3,6! Mc

16,17· Nu 11,28

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἔποιε εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· **44** θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὄρα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. **45** οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μὴ αἰσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἔρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

101
II

46 Εἰσηλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. **47** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος ἑαυτὸν εἶπεν· ὁς ἐὰν δέξηται τούτο παρ' ἐαυτῶ **48** καὶ εἶπεν ὁ αὐτοῖς· ὁς ἐὰν δέξηται τούτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὁς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὗτός ἐστιν μέγας.

49 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωάννης εἶπεν· Ἐπιστάτα, εἰδομένον τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια καὶ ἰέκω-

103
VIII

40 [...] αυτον P⁴⁵ ; απαλλαξωσιν αυτον D e • 41 ' 2-4 D vg^{ms} | 2-4 I A C K W Γ Δ Θ Ψ 0115 f¹³ 33. 565. 1241. 1424 M (r¹) | LxI P⁷⁵ K B L Ξ f¹ 579. 700. 892. 2542 lat(t) • 42 Γ συνεσπαραξεν D | αφηκεν αυτον D e | F τον παιδα D • 43 Γ εποιησεν ο Ιησους K Γ Δ W 565. 1424 M ; ποιει ο Ιησους A C Θ Ψ 0115 f¹³ 33. 892 f q r¹ bo^{ms} ; LxI P⁷⁵ K B D L Ξ f¹ 579. 700. 1241. 2542 lat co • 45 Γ p) επερωτησαι C D K • 47 Γ ιδων A C D L W Γ Δ Θ Ξ Ψ 0115 f¹³ 33. 565. 579. 892. 1241 M latt bo; Or ; γνους f¹ ; LxI K B K 700. 1424. 2542 | F παιδιου K A K L W Γ Δ Θ Ξ Ψ 0115 f¹⁻¹³ 33. 700. 892. 1241. 1424 M ; LxI P⁷⁵ B C D 565. 579. 2542; Or • 48 ° P⁴⁵ D 2542 it sy^{sc}· | F το παιδιον τουτο P⁷⁵ D f¹ 579 lat | ° D | F εσαι A D K W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 892. 1424 M e q; Or^{mss} Cyp ; LxI P^{45vid.75} K B C L Ξ f¹ 33. 579. 700. 1241. 2542 lat co; Or | T o P⁴⁵ co • 49 T o K A C² K L Γ Δ Θ Ξ Ψ f¹ 33. 565. 700. 1424. 2542 M ; LxI P^{45.75} B C^{vid} D W f¹³ 579. 892. 1241 | Γ p) διδασκαλε P⁴⁵ C* L E 892 sy^{hmg} | F επι A C D K W Γ Θ 565. 1424 M ; LxI P^{45.75} K B L Δ Ξ Ψ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 2542 | Γ εκωλυσσαμεν A C D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 1424. 2542 M co ; LxI P^{75vid} K B L Ξ 579. 892. 1241 a b e l

λύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. **50** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν Ὁ Ἰησοῦς· μὴ κωλύετε^T. Ὅς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἑμῶν, ὑπὲρ ἑμῶν ἔστιν.[\]

5,11!

Ph 1,18·50b: Mt 12,30 L 11,23

¹⁰⁴X **51** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς (τὸ πρόσωπον ἐστήρισεν) τοῦ πορευέσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ. **52** Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ πορευθέντες εἰσήλθον εἰς ῥώμην Σαμαριτῶν ῥῶς ἐτοιμάσαι αὐτῶ· **53** καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν ῥπορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. **54** ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ^T Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπαν· κύριε, θέλεις εἰπῶμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς^T; **55** στραφεῖς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς^T. **56** καὶ ἐπορευθήσαν εἰς ἐτέραν ῥώμην.

1,23.57; 2,6.21s; 9,31 Act 2,11·24,51 Act 1,2! 53; 13,22; 17,11; 18,31; 19,28 Mc 10,1p.32sp | 7,27; 10,1·22,8 10,33; 17,11.16 Act 8,1! Mt 10,5 J 4,4! 51.48·51!

5,10!·2Rg 1,10.12 Ap 20,9 | 7,9!

³³₁₀₅^V **57** ῥκαὶ πορευομένων[\] αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέν τις πρὸς αὐτόν· ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐάν ῥαπέρῃ^T. **58** καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ

57-62: Mt 8,19-22 51.53

50 °κ* B | txi ϕ^{45.75} κ² A C D K L W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M | T ου γαρ εστιν καθ υμων L Ξ Ψ 33. 892 syh** bo | ου γαρ εστιν καθ υμων ουδε υπερ υμων ϕ⁴⁵ | ρϕ⁴⁵ | ρp) bis υμων Γ f^{1.13} 579 M | υμων ... ημων κ* A Δ | ημων ... υμων κ^{2a} Θ 2542 | txi κ^{2b} B C D K L W Ξ Ψ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 latt sy co • **51** ρ το προσωπον αυτου (-f¹) εστηριξεν κ A D K (W) Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 1424 M | εστηρισεν το προσωπον (+ αυτου 33) L Ξ 33. 892 | το προσωπον αυτου εστηρισεν C 579. 1241 | txi ϕ^{45.75}vid B 700. 2542 c • **52** ρ πολιν κ* Γ Ψ f¹³ 1424 lat bo^{ms} | ρ ωστε κ² A C D K L W Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 M bo | txi ϕ^{45.75} κ* B it bo^{ms} • **53** ρ πορευομενου ϕ⁴⁵ lat • **54** T αυτου A C D K L W Γ Δ Θ Ξ Ψ f¹³ 33. 565. 892. 1424. 2542 M lat sy bo | txi ϕ^{45.75} κ B f¹ 579. 700. 1241 e sa bo^{ms} | ρ ως και (-892) Ηλιας εποιησεν A C D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700^e. 892. 1424. 2542 M it sy^ph bo^{pt} | txi ϕ^{45.75} κ B L Ξ 579. 700*. 1241 lat sy^{s.c} sa bo^{pt} • **55/56** T και ειπεν· ουκ οιδατε οιου (ποιου f¹ 700) πνευματος εστε (+ υμεις K f¹): (56) ο (+ γαρ K) υιος του ανθρωπου ουκ ηλθεν ψυχας (ψυχην Γ) ανθρωπων απολεσαι (αποκτειναι Γ 700) αλλα σωσαι K Γ Θ f^{1.13} (579). 700. 2542 pm it v^gcl.ww sy^{(c.p).h} bo^{pt} | και ειπεν· ουκ οιδατε ποιου πνευματος εστε D; Eriph • **57** ρ εγενετο δε πορευομενων A K W Γ Δ Ξ Ψ f¹ 565. 1424. 2542 M lat sy^h | και εγενετο πορευομενων D f¹³ | txi ϕ^{45.75} κ B C L Θ Ξ 33. 579. 700. 892. 1241 sy^{s.c.p} bo | ρ υπαγης ϕ⁴⁵ D | T κυριε A C K W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M (b) f q sy^ph bo^{ms} | txi ϕ^{45.75} κ B D L Ξ f¹ lat sy^{s.c} co • **58** ° B

12,24·5,24! τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. **59** Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον· ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ κύριε,] ἐπι-
 τρεψόν μοι ἄπελθόντι πρῶτον ἰθάψαι τὸν πατέρα μου.

Tob4,3; 6,15

20,38 Jr16,5-7 Ez
 24,15-24 J5,25 R6,13
 Kol2,13

1Rg19,20

5,11!

14,35

1-12: Mt9,37s; 10,16.

12s.10b.8a.15·7,13!

Gn10 Ex24,1 Nu

11,16·9,52!·Mc6,7·

7,27!p Ex32,34; 33,2

J4,35 Is27,12 Ap14,15

60 εἶπεν δὲ αὐτῶ· ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς, σὺ δὲ ἄπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **61** εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος· ἀκολουθήσω σοι, κύριε· πρῶτον δὲ ἐπιτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. **62** εἶπεν δὲ [πρὸς αὐτὸν] ὁ Ἰησοῦς· οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὐθετὸς ἐστίν (ἴτη βασιλεία) τοῦ θεοῦ.

106

X

10 Ἐμετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος ἑτέρους ἑβδομήκοντα ὁ[δύο] καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνά δύο ὁ[δύο] πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. **2** Ἐλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς· ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι· δε-
 ἤθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἔργατας ἐκ-
 βάλη¹ εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. **3** ὑπάγετε· ἰδοὺ ἄπο-

34

107

X

108

V

109

V

59 °B* D sy^s | txt φ^{45,75} κ A B² C K L N W Γ Δ Θ Ξ Ψ 0181 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ lat sy^{c,p,h} co | ἴπρωτον απελθοντι κ B Ψ 33. 892 | πρωτον απελθοντα D (ἴ Θ) | απελθοντι W | απελθειν πρωτον A K 2542 (ἴ f^{1,13} 579. 1424) | txt φ^{45,75vid} C L N Γ Δ Ξ 0181. 565. 700 M̄ • **60** ἴ πορευθεις D Ptol^{lr} • **62** ἴ 3 4 φ^{45,75} B 0181. 700 sa^{ms} | 3 4 / 2 A C K N W Γ Θ Ψ f¹³ 565. 579. 892. 1424 M̄ q sy^h | / 2 Δ | txt κ (D) L Ξ f¹ 33. 1241. 2542 lat sy^{s,c,p} | ἴ επιβαλων (επιβαλλον A L W Θ) την χειρα αυτου επ αροτρον και βλεπων (σπραφεις 892) εις τα οπισω κ A C K L N W Γ Δ Θ Ξ Ψ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ vg sy | εις τα οπισω βλεπων και επιβαλων την χειρα αυτου επ αροτρον φ^{45vid} D it; Cl | txt B f¹ (επιβαλων φ⁷⁵ 0181) | ἴ εν τη βασιλεια φ⁷⁵ κ² 579. 700. 1241 q; Ptol^{lr} | εις την βασιλειαν A C D K N W Γ (Δ) Θ Ψ f¹³ 565. 1424 M̄ | txt κ* B L Ξ 0181 f¹ 33. 892. 2542 lat; Ptol^{lr} lat Cl Or ¶ **10,1** ἴ απεδειξεν δε D it | ἴ και κ A C D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 1241. 2542 M̄ lat sy^{c,h} | txt φ⁷⁵ B L Ξ 0181. 579. 892. 1424 r¹ sy^{s,p} | ° κ A C K L N W Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ f q sy^{p,h} bo; Ir^{lat} Cl Or | txt φ⁷⁵ B D 0181 lat sy^{s,c} sa bo^{ms}; Ad | ° κ A C D L N W Γ Δ Ξ Ψ 0181 f¹ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ | txt B K Θ f¹³ 565. / 2211 sy^h; Eus • **2** ἴ κ A C K L N W Δ Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 2542. / 2211. (εκβαλλη Γ 1241. 1424) M̄ lat | txt (φ⁷⁵) B D 0181. 700 e • **3** ἴ p) εγω C D K L N W Γ Δ Θ Ξ Ψ 0181 f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M̄ lat sy^{s,p,h} sa^{ms} bo | txt φ⁷⁵ κ A B 579 a e l r¹ sy^c sa^{ms}

110	II	στέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνους ἐν μέσῳ λύκων. 4 μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα, ὁκαὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. 5 εἰς ἦν δ' ἂν εἰσέλθητε οἰκίαν, πρῶτον λέγετε· εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. 6 καὶ ἐὰν ἐκεῖ ἦ υἱὸς εἰρήνης, ἔπαναπαήσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μὴ γε, ἐφ' ὑμᾶς ἄνακάμψει. 7 ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε ἐσθίοντες ἁκαὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ^Τ . μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. 8 καὶ εἰς ἦν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν 9 καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς καὶ λέγετε αὐτοῖς· ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 10 εἰς ἦν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθητε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἶπατε· 11 καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν ὁκολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὁἰμῶν (εἰς τοὺς πόδας) ἀπομασσόμεθα ὁἰμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 12 λέγω ἡμῖν ὅτι Σοδόμοις (ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ) ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.	6,22; 11,49; 12,4s Act 20,29! Sir 13,15-17 4a: Mt 10,9s Mc 6,8s L 9,3 22,35s · 2Rg 4,29 1Sm 25,5s 1P 4,14 · 5,36! 7: Mt 10,11b Mc 6,10 L 9,4 · 5,30! Ph 4,18 1K 9,4! 1K 10,27 4,18s; 9,2,6 Mt 10,7,8a 10s: Mt 10,14 Mc 6,11 L 9,5 Act 13,51! 9! Mt 11,24 · 17,28s Gn 19,4-9 · 17,31; 21,34
111	V		
112	II		
113	X		
114	II		
115	V	13 Οὐαὶ σοι, Χοραζίν', οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδᾶ· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμενοι μετενόησαν. 14 πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται	13-16: Mt 11,21-23; 10,40 · 9,10! · 19,37; 4,36! Mc 6,2p Act 2,22! Esth 4,3 Job 2,8 Is 58,8 Dn 9,3 Jon 3,5s Ez 26,20; 28,1-23

4 ὁ κ* 0181. 33. 2542 bo^{mss} • 5 ἄρῳων οἰκίαν D* a sy^{s.c} | οἰκίαν D¹ 579 r¹; Or^{lat} • 6 ἡ ἐκεῖ κ A C D K L W Γ Δ Ξ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M¹ | η Θ | txt P⁷⁵ B 0181^{vid} | ἔπαναπαυσετα κ² A B² C D K L W Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1.13} 33. 565. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M¹ | αναπαυσετα 700 | txt P⁷⁵ κ* B* 0181. (579) | F p) επιστρεψει η ειρηνη υμων D • 7 ρ W | τ εστιν A C K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 1424. 2542 M¹ sy^h | txt P⁷⁵ κ B D L E 579. 700. 892. 1241. / 2211 i • 10 εἰσερχησθε A K W Γ Δ Θ Ψ 0181. 565. 1424 M¹ | txt P^{45.75} κ B C D L E f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 2542. / 2211 • 11 ο P⁴⁵ | ο¹ P⁴⁵ | εἰς τοὺς (-2542) ποδας ημων A C K L W Θ Ξ Ψ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 (f) sy | - Γ Δ 565 M¹ aur vg | txt P^{45.75} κ B D it | ο² P⁴⁵ | τ εφ υμας A C K W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700 M¹ f l sy^{p.h} sa bo^{mss} | txt P^{45.75} κ B D L E 0181. 1. 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 lat sy^{s.c} bo; Mcion^T • 12 τ δε κ D Θ E 892. 1424 a aur f q vg^{mss} bo^{pl} | εν τη βασιλεια του θεου et pon. p. εσται D e • 13 κ αι D it | Βηθσαιδαν P⁴⁵ κ W Γ f^{1.13} 700 | εγενοντο A C K N W Γ Δ Ψ 0115 f¹ 565 M¹ | txt P^{45.75} κ B D L Θ Ξ f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542; Did

| 4,31! · Is 14,13-15

76: Mt 18,5 Mc 9,37
L9,48 J13,20 · J20,21b!
J5,23! · 4,18!

9,10a · 1!

9,1.40 · 9,49!

| Mc 1,10 · 11,20-22
J12,31 Ap 12,8s Is
14,12 | 9,14,32! · Act 28,6 Mc
16,18 R 16,20 Ps
91,13 · 11,11s Dt 8,15
E 1,21! | Mt 7,2217!; 6,23 · Ex 32,32s Is
4,3 H12,23 Ap 3,5!21s: Mt 11,25-27
2,38! · 4,1!Sir 51,1 Ps 136,26 · Tob
7,17 · 19,42 Is 29,14;
44,25 1K1,21,26-28;
2,7s

ἐν τῇ κρίσει) ἢ ὑμῖν. **15** καὶ σύ, Καφαρναούμ, ἢ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ὧς τοῦ ἄδου καταβήσῃ.

16 Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστειλαντά με!.

17 Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα [δύο] μετὰ χαρᾶς λέγοντες· κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. **18** εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἄστραπην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. **19** ἰδοὺ ἡ δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἄδικήσῃ. **20** πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίrete ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίrete δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγγέγραπται ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο [ἐν] τῷ πνεύματι τῷ ἀγίῳ καὶ εἶπεν· ἐξομολογοῦμαι σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυσας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπιῖς· ναὶ ὁ πατήρ,

14 (p) εν ημερα κρισεως f¹³ 1424 c f r¹ syc sa^{mss} | εν τη ημερα εκεινη Ψ sy^s | - p⁴⁵ D 1241 e l • 15 ἢ ἕως του (-C) ουρανου υψωθεισα (υψωθηση B² f¹) A B² C K N W Γ Δ Θ Ψ 0115 f^{1,13} 33. 565. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^{p,h} | txt p^{45,75} x B* D (του ουρανου L Ξ 579. 700) it sy^{s,c} sa^{mss} bo | τ και p⁴⁵ | η C D* f¹ it | ο p⁴⁵ x A C D K N W Γ Δ Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ | txt p⁷⁵ B L 0115 | καταβιβασθηση p⁴⁵ x A C K L N W Γ Δ Θ Ξ Ψ 0115 f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^{p,h} co | txt p⁷⁵ B D 579 sy^{s,c} • 16 ἔμου ακουων ακουει του αποστειλαντος με D it | p. txt add. και ο ακουων εμου (f εμου ακουων Θ) ακουει του αποστειλαντος με Θ f¹³ r¹ sy^{(s,c),h} • 17 ο (cf 10,1) x A C K L N W Γ Δ Θ Ξ Ψ 0115 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ f i q sy^{c,p} bo; Ir^{lat} Cl Or | txt p^{45,vid,75} B D lat sy^{s,h} sa bo^{m,s}; Ad • 18 f 3-5 l 2 6 B 579 Or | l 2 6 3-5 p⁷⁵ e; Epiph • 19 f διδομι p⁴⁵ A C³ D K N Γ Δ Θ Ψ 0115 f¹³ 33. 565 ℳ c sy; Ir^{lat} | txt p⁷⁵ x B C* L W f¹ 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 lat sy^{hmg} sa^{mss} bo; Or Did Cyr | ο x* D; Did^{pt} | f αδικησει x A D L W Γ Θ l. 33. 1241; Did | txt p^{45,75} B C K N Δ Ψ 0115 f¹³ 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 ℳ; Or Cyr • 20 f δαιμονια D f¹ 565. 2542 e f sy^{s,c,p} bo^{pt}; Did Cyr | f εγραφη p^{45,vid} A C D K N W Γ Δ Ψ 0115 f¹³ 565. 700. 892. 1424. 2542 ℳ | γεγραπται Θ | txt p⁷⁵ x B L l. 33. 579. 1241; Eus Did • 21 τω πνευματι τω αγιω p⁷⁵ B C K Θ f¹ 579 aur vg | τω πνευματι A N W Γ Δ Ψ f¹³ 565. 700. 1424 ℳ f | εν τω πνευματι p^{45,vid} 0115. 892. 2542 q; Cl | txt x D L Ξ 33. 1241 it | τ ο Ιησους A C K W Γ Δ Ψ 0115 f¹ 565. 700. 892. 1424. 2542 ℳ f q sy^h bo^{pt} (f p. ηγαλλιασατο L N Θ f¹³ 33. 579 c e ff² r¹ vg^{mss} sy^p) | txt p^{45,75} x B D Ξ 1241 lat sy^{s,c} sa bo^{pt} | ο p⁴⁵; Mcion^{T,E}

119 III ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο² ἔμπροσθέν σου. **22** ^Τ πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός Ὁμου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστὶν ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ πατήρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἂν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

120 V **23** Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς ^Κκατ' ἰδίαν ἔειπεν· μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε^Τ. **24** λέγω ὅγάρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται ^Κκαὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ^Τ ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.

35 121 II **25** Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν λέγων· Ὁδιδάσκαλε, τί ποιήσας ζῶν ἰαίωνα κληρονομήσω; **26** ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ νόμῳ ὅτι γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; **27** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν Ὁσου ἕξ ὅλης [τῆς] καρδίας σου ^Οκαὶ ἕν ὅλη τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλη τῇ ἰσχύϊ σου καὶ ἐν ὅλη τῇ διανοίᾳ σου¹, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **28** εἶπεν δὲ αὐτῷ· ὀρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποιεῖ καὶ ζήση. **29** ὁ δὲ θέλων Ἰδικαιῶσαι ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον;

36 **30** Ὑπολαβὼν ^Τ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἰερουσαλήμ εἰς Ἰεριχῶ καὶ λησταῖς περι-

2,14!

Dn 7,14 Mt 28,18
J 3,35! · J 10,15; 7,29Mc 13,32p Mt 28,19
J 3,35! · J 17,6.2623s: Mt 13,16s · 8,10!
7,9!1P 1,10 J 8,56 R 16,25s
E 3,5 Kol 1,26 H 11,1325-28: Mt 22,34-40 Mc
12,28-31 · 25s: 18,18-20p
11,45s.52; 5,17! T 3,13Dt 6,5; 10,12 Jos 22,5
TestIss 5,2; 7,6 TestBenj
3,3 · Lv 19,18 Mt 19,19
R 13,9!7,43! · Lv 18,5 Dt 4,1;
8,1 Ez 20,11.21 Neh
9,29 R 10,5! | 16,15!
Lv 19,16.33s Dt 10,1912,16; 14,16; 15,11;
16,1.19 etc

21¹ Ⲙ A C³ D K N W Γ Δ Θ 0115 f¹³ 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ | txt ℘^{45vid.75} B C* L
Ξ Ψ 070. 1. 33. 579. 892; Cl • 22^Τ (23) και (-0115) στραφεις (+ δε 0115) προς τους
μαθητας (+ αυτου C² Γ sy^{p,h}) ειπεν A C K N W Γ Δ Θ Ψ 0115. 565 ℳ it sy^{p,h} bo^{ms} | txt
℘^{45.75} Ⲙ B D L Ξ 070 f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 lat sy^{s,c} co | ° D a c l vg^w
sy^s; Mcion^T • 23 °D 1424 lat sy^{s,c} | °p) και ακουοντες α ακουετε D (c e f)
• 24 °℘⁷⁵ sy^c sa^{ms} bo^{ms} | °p) D it; Mcion^T | °μου ℘⁷⁵ B 070 sa • 25 °D
• 26 °D* • 27 °B* | ° / 2 4 ℘⁷⁵ B Ξ 070. / 844 | εν ολη τη (-f¹ / 2211) καρδια D f¹
/ 2211 it | txt Ⲙ A C K L N W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ
lat | °i ℘⁷⁵ B | ° εξ ολης της ψυχης σου και εξ ολης της ισχυος σου και εξ ολης της
διανοιας σου A C K N W Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1424. / 844 ℳ lat sy^(c) | εξ ολης
της ψυχης σου και εξ ολης της ισχυος σου Γ | εν ολη τη ψυχη σου και εν ολη τη
διανοια σου 1241 bo^{ms} | εν ολη τη ψυχη σου και εξ ολης της ισχυος σου και εν ολη τη
διανοια σου 070 | εν ολη τη ψυχη σου και εν ολη τη ισχυι σου D it; Mcion^T | txt
℘⁷⁵ Ⲙ B L Ξ (f¹) 579. 2542. / 2211 • 29^Γ δικαιου A C³ K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565.
700. 1424. / 844. / 2211 ℳ | txt ℘^{45.75} Ⲙ B C* (D) L Ξ 070. 579. 892. 1241. 2542
• 30^Τ δε Ⲙ A C² D K L N W Γ Δ Θ Ξ Ψ 070 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424.
2542. / 844. / 2211 ℳ latt sy^h sa^{ms} bo^{pt} | txt ℘⁷⁵ Ⲙ* B C*^{vid} sa^{ms} bo^{ms}

έπεσεν, οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ^τ. **31** 'κατὰ συγκυρίαν' δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινε ὅεν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν· **32** ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης [γενόμενος] κατὰ τὸν τόπον ἐλθὼν^τ καὶ ἰδὼν ἄντιπαρῆλθεν. **33** Σαμαρίτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτὸν καὶ ἰδὼν ἔσπλαγγίσθη, **34** καὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτήνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπιμελήθη αὐτοῦ. **35** καὶ ἐπὶ τὴν αὐριον ἔκβαλὼν ἔδωκεν δύο δηνάρια^τ τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσης ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι με ἀποδώσω σοι. **36** 'τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι' γεγονέναι τοῦ ἐμπεσότος εἰς τοὺς ληστάς; **37** ὁ δὲ εἶπεν· ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. εἶπεν Ἐν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου καὶ σὺ^τ ποιεὶ ὁμοίως.

38 'Ἐν δὲ' τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς αὐτὸς εἰσηλθεν^τ εἰς κώμην τινά· γυνὴ δὲ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτόν^τ. **39** καὶ τῆδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Ἰακώβου καὶ Μαριάμ,

30 ^τ τυγαγοντα A C K N W Γ Δ Ψ 070 f¹³ 565. 892. 1424. 2542. / 844 ℳ | txi φ^{45.75} & B D L Θ Ξ f¹ 33. 579. 700. 1241. / 2211 • **31** 'κατα τυχα D | κατα συντυχίαν φ^{75c} | - it | °B 070^{vid}. 1. 579 • **32** °κ^α bo^{ms} | 'κατα τον τοπον ελθων φ⁷⁵ κ² B L Ξ 070 f¹ 33. 700. 892. 1241 | γενομενος κατα τον τοπον φ⁴⁵ D / 2211 | txi A C K N W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 579. 1424. 2542. / 844 ℳ q sy^{p,h} | ^τ αυτον A D Γ Δ 892. 1424. / 2211 lat sy co • **33** ^τ αυτον A C D K N W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 579. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℳ lat sy sa^{ms} bo^{pt} | txi φ^{45.75} & B L Ξ f¹ 33. 700. 892. 1241 it bo^{pt} • **35** ^τ εξελθων (+ και C*) A C*² K W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 2542. / 844 ℳ q sy^h | txi φ^{45.75} & B D L Ξ 070 f¹ 33. 579. 892. 1241. 1424. / 2211 lat sy^{s,c,p} | 'δυο δηναρια εδωκεν & A C K L W Γ Δ Θ Ξ Ψ 070 f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℳ lat sy | δηναρια εδωκεν f¹³ | δηναρια δυο εδωκεν D c e | txi φ^{45.75} B • **36** / -4 6 7 5 φ⁴⁵ f¹ 700. / 2211 | τις ουν 2-4 6 7 5 579. 2542 | τινα ουν δοκεις πλησιον D • **37** ρουν A C³ K P W Γ Θ Ψ 565^s. / 844 ℳ q sy^h | txi φ^{45.75} & B C* D L Δ Ξ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 2542. / 2211 lat co | °B* | ^τ και φ⁴⁵ • **38** 'εγενετο δε (-/2211) εν A C D K P W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565^s. 700. 1424. / 2211 ℳ latt sy | txi φ^{45.75} & B L Ξ 33. 579. 892. 1241. 2542 sy^{s,c} co | 'αυτον (+ και αυτος f¹) εισηλθεν D f¹ sa^{ms} | αυτους και αυτος εισηλθεν A C K P W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565^s. 579. 700. 892. 1424. 2542 ℳ lat sy^h | / 3 2 φ⁴⁵ | txi φ⁷⁵ & B L Ξ 33. 1241 a sy^{s,c,p} sa^{ms} bo | ^τ εις την οικιαν (+ αυτης κ^{la} C²) φ^{3vid} &*.la.1b C L Ξ 33. 579 | εις τον οικον αυτης A D K P W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1.13} 565^s. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 ℳ lat sy bo; Bas | txi φ^{45.75} B sa • **39** ραρια φ⁴⁵ A B* C³ D K Γ Δ Θ f¹³ 565^s. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ sa bo^{pt} | txi φ⁷⁵ & B² C* L P W Ξ Ψ 1. 33. 579. / 2211 sy^h

ο[ῆ] καὶ ἑ παρακαθεσθεῖσα πρὸς τοὺς πόδας (τοῦ κυρίου) ἑ ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. **40** ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν· κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην με ἑ κατέλειπεν διακονεῖν; εἶπε οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. **41** ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἑ κύριος· Μάρθα Μάρθα, ἑ μεριμνᾷς καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλὰ, **42** ἐνὸς δὲ ἐστὶν χρεῖα¹. ἑ Μαριάμ ἑ γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο ἡτις οὐκ ἀφαιρεθῆσεται ἑ αὐτῆς.

8,35 Act 22,3 · 7,13!
| J12,2 Mc 10,45
4,39! · Mc 4,38
7,13! · 8,14! Ps 54,23 Ⓞ
| Act 6,2
Ps 15,5s Ⓞ; 72,26 Ⓞ;
118,57 Ⓞ

38
123
V

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδασκεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. **2** εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ὅταν ἑ προσεύχησθε ἑ λέγετε·

1-4: Mt 6,9-13 · 5,16!
5,33!

39 ο^φ45.75 κ* B² L Ξ 579 | txt κ¹ A B* C D K P W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565^s. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M sy^h | ἑ παρακαθισασα φ⁴⁵ C³ D K P W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33 vid. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M | txt φ^{3.75} κ A B C* L Ξ 579 | ἑ του (-φ⁷⁵) ἑ Ἰησου φ^{45.75} A B^{2a} C² K P W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 700. 1241. 1424. 2542. / 2211 M vg^{ms} sy^{s,h} sa^{ms} bo^{ms} | αὐτου C* | txt φ³ κ B*^{2b} D L Ξ 579. 892 lat sy^{c-p,hmg} sa^{ms} bo | ἑ ἠκουσεν φ^{3.45} L Ξ • **40** ἑ κατέλειπεν A B* C K L P Γ Δ Θ Ξ M | ἑ εγκατελειπεν W | txt φ^{45.75} κ B² D Ψ f^{1.13} 565^s. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542; Bas • **41/42** ἑ Ἰησους A B* C* P W Γ Δ Ψ f¹ 700. 1424. 2542 (C³ D K Θ f¹³ 565^s. 1241 pm) M it sy^{s-p,h} bo; Bas | txt φ^{3(45).75} κ B² L 579. 892 lat sa bo^{ms} | ἑ μεριμνας και θορυβαζῃ περὶ πολλὰ, ὀλιγων δε εστιν χρεια (-κ*; χρεια εστιν B) η ενος φ³ κ*² B C² L 070^{vid} f¹ 33. (579) (sy^{hmg}) bo; Bas | ἑ θορυβαζῃ D | txt φ^{45.75} C* W Θ* (τυρβαζῃ A K P Γ Δ Θ^c Ψ f¹³ 565^s. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M) lat sy^{(c).p,h} sa bo^{ms} | ἑ Μαρια κ A C D K L P W Δ Θ Ψ f¹³ 565^s. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M sy^h co; Cl | txt φ^{3.75} B f¹ 579. / 2211 l (incert. Γ) | ἑ δε A C K P W Γ Δ Θ f¹³ 565^s. 579. 700 M f q vg^{ms} sy^{p,h} bo^{pt} | - D lat sy^{s,c} | txt φ^{3.75} κ B L Ψ f¹ 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 sa bo^{pt} | ἑ απ φ^{3.75} κ² A C K P W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565^s. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M lat | txt κ* B D L 579 it; Cl Or ¶ **11,2** ἑ προσευχεσθε φ⁷⁵ A C P W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 579. 1241 | txt κ B D K L Ξ Ψ 565^s. 579. 700. 892. 1424. 2542 M | ἑ P) μη βαττολογειτε ως οι λουιτοι· δοκουσιν γαρ τινες οτι εν τη πολυλογια αυτων εισακουσθησονται· αλλα προσευχομενοι D

G 4,6! Is 63,16; 64,7
Is 5,16 Ez 20,41 · 1,49!
J12,28 Zch 14,9
12,22-24 Ex 16,4s · Act
7,26! · 16,19; 19,47;
22,53 Act 3,2!
6,37!p Sir 28,2

Jc 1,13s

11; 12,25; 14,28.31 etc

18,5 Mc 14,6p G 6,17

14,24; 15,7.10; 16,9;
18,8.14; 19,26 · 18,5

9-13: Mt 7,7-11

Jc 1,5s · Mt 13,45s ·
13,25

Πάτερ[†],
ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
ἔλθέτω ἡ βασιλεία σου·^{†1}

3 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον ἴδιδου ἡμῖν ἑὸν
καθ' ἡμέραν·

4 καὶ ἄφες ἡμῖν (τὰς ἀμαρτίας) ἡμῶν,
καὶ γὰρ αὐτοὶ ἄφιομεν ἵπαντι ὀφείλοντι ἡμῖν·
καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν[†].

5 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· τίς ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον καὶ
πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ εἶπη αὐτῷ·
φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, 6 ἐπειδὴ φίλος μου ἔπαρ-
εγένετο ἐξ ὁδοῦ πρὸς με· καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω
αὐτῷ· 7 κάκεινος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη· μὴ μοι κό-
πους πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται καὶ τὰ παιδιά μου
μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦ-
ναί σοι. 8 λέγω ὑμῖν, εἴ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ
τὸ εἶναι (φίλον αὐτοῦ), διὰ γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερ-
θεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρήξει. 9 Κἀγὼ ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε
καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὐρήσετε, κρούετε καὶ
ἄνοιγήσεται ὑμῖν· 10 πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ

124

X

125

V

2 [†]p) ημων ο εν τοις ουρανοις A C D K P W Γ Δ Θ Ψ 070 f¹³ 33^{vid}. 565^s. 579. 892. 1241. 1424. 2542 M it syc^{p,h} co † ημων L † txt P⁷⁵ B (1). 700 aur vg sy^s; Mcion[†] Or | εφ ημας ελθετω σου η βασιλεια D †; ελθετω το πνευμα σου το αγιον εφ ημας και καθαρισατω ημας (162). 700; (Mcion[†]) GrNy | ^{†1}p) γεννηθητω το θελημα σου (- 565^s) ως εν ουρανω (+ ουτω κ*) και επι της (- κ*^{2b} A C D W Δ Θ 070^{vid}. 892) γης κ*^{2a,2b} A C D K W Γ Δ Θ Ψ 070 f¹³ 33^{vid}. 565^s. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M it vg^s sy^{p,h} bo †; γεννηθητω θελημα σου a vg^{mss} sa bo^{mss} †; txt P⁷⁵ B L I vg sy^{s,c}; Mcion[†] Or • 3 Γ σου Mcion^{Or} | [†]p) δοξ κ D 2542 | ([†]p) σημερον D 2542 it vgl[†] sy^h bo^{mss} • 4 ([†]p) τα οφειληματα D 2542 b c ff² vg^{mss} †; τα αμαρτηματα f¹ | εως και αυτοι κ* lat †; p) ως και ημεις D 2542 it †; αφιεμεν κ* L Θ Ξ 070. 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M †; αφηκαμεν sy^{p,h} †; txt P⁷⁵ κ² A B C D K P^{vid} W Γ Δ Ψ f¹³ 1. 579 | ([†]p) τοις οφειλεταις ημων D 2542 it bo[†] | [†]p) αλλα ρυσαι ημας απο του πονηρου κ^{2a} A C D K W Γ Δ Θ Ψ 070 f¹³ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. 2542 M it vg^{mss} syc^{p,h} bo[†] †; txt P⁷⁵ κ*^{2b} B L I. 700 vg sy^s sa bo[†]; Mcion[†] Or • 5 Γ ερει A D K W Ψ f¹³ 892. 1424 • 6 ε παρεστιν απ αγρου D • 7 Γ ερει D • 8 D | ε τουτον φιλος W f¹³ †; αυτον φιλον A 565. 1424 †; αυτον φιλον αυτου D • 9 Γ ανοιχθησεται D W Γ 1424 pm

ὁ ζητῶν εὕρισκει καὶ τῷ κρούοντι ἴανοιγ[ή]σεται. **11** τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς ὁ ἰχθύνη, καὶ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν αὐτῷ ἐπιδώσει²; **12** ἢ καὶ αἰτήσῃ ῥῶν, ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; **13** εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ [ὁ] ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.

5!
10,19 |
10,19 |
21·24,49!
14-23: Mt 12,22-30 Mc 3,22-27 · 14s: Mt 9,32-34 · 1,51 · 7,22!p
Mc 8,11p J6,30s 1K1,22 | 5,22!

14 Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον [καὶ αὐτὸ ἦν] κωφῶν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφὸς καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. **15** τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· ἐν Βεελζεβούλ τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· **16** ἕτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ ἐζήτησαν παρ' αὐτοῦ. **17** αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανο-

10 ἴανοιγεται Φ^{75} B D | ανοιχθησεται A K W Γ Δ 565. 1424 pm | *txt* Φ^{45} κ C L Θ Ψ $f^{1.13}$ 33. 579. 700. 892. 1241. 2542 pm • **11** τίς δε εξ υμων τον πατερα αιτησει κ L (1241) aur c vg | τινα δε εξ υμων αιτησει τον (- Φ^{75}) πατερα ο (- Φ^{75*}) υιος Φ^{75} B | τινα γαρ εξ υμων πατερα αιτησει υιος Φ^{45} | τινα δε υμων πατερα αιτησει υιος αυτου f^1 | τις δε εξ υμων τον πατερα ο υιος αιτησει D (33. 892) | τινα δε εξ (-2542) υμων τον (-2542) πατερα ο (-2542) υιος αιτησει W 700. 2542 | τινα δε (+ εξ 579) υμων τον (-579) πατερα αιτησει ο υιος Γ Δ 565. 579. 1424 | *txt* A C K Θ Ψ f^{13} $\mathfrak{M}$; (Mcion^E Eriph) | ^Tp) αρτον μη λιθον επιδωσει αυτω; (+ vs 12 C) η και (- κ L 33. 700) κ A C (D) K L W Γ Δ Θ Ψ $f^{1.13}$ 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ lat sy^(c-p)-h bo | *txt* $\Phi^{45.75}$ B 1241 ff² i l sy^s sa; Mcion^E | ῥμη κ A C D K L W Δ Θ Ψ $f^{1.13}$ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ latt sa^{ms} bo | μη και Γ | η 2542 | *txt* $\Phi^{45.75}$ B; Mcion^E | ^s Φ^{45} κ A C K W Γ Δ Θ Ψ $f^{1.13}$ 33. 565. 579. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ | *txt* Φ^{75} B D L 700. 892 a² (c) • **12** ^T(ε)αν Φ^{45} A C (cf vs 11 ^T) (D) K W Γ Δ Θ Ψ 565. 700. 892. 1424 $\mathfrak{M}$ latt sy | *txt* Φ^{75} κ B L $f^{1.13}$ 33. 579. 1241. 2542 co | ῥαρτον Φ^{45} | ῥμη κ A C D K W Γ Δ Θ Ψ $f^{1.13}$ 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ latt sa^{ms} bo | *txt* $\Phi^{45.75}$ B L 892 sa^{ms} • **13** ῥp) οντες κ D K 1424. 2542 | ῥεξ ουρανου Φ^{75} κ L Ψ 33. 892. 2542 sa bo^{pl} | υμων (-579) ο ουραnios Φ^{45} 579. 1424 l vg^s | υμων (ημων f^{13}) ο εξ ουρανου C f^{13} | *txt* A B D K W Γ Δ Θ f^1 565. 700. 1241 $\mathfrak{M}$ sy^h | ῥπνευμα αγαθον Φ^{45} L aur vg sy^{hms} | αγαθον δομα D it | δοματα αγαθα Θ (a²) • **14** ῥp) ταυτα δε ειποντος αυτου προσφερεται αυτω δαιμονιζομενος κωφος, και εκβαλοντος αυτου παντες εθαυμαζον D (a^{2c} c f) | $\Phi^{45.75}$ κ A* B L f^1 33. 892. 1241. 2542 sy^{sc} co | *txt* A^c C K W Γ Δ Θ Ψ f^{13} 565. 579. 700. 1424 $\mathfrak{M}$ lat sy^{p-h} • **15** ῥελλαθησαν οχυροι λεγοντες Φ^{45} | ῥΒεεζεβουλ κ B (579) | Beelzebub (aur) c vg sy | *txt* $\Phi^{45.75}$ A C D K L N W Γ Δ Θ Ψ $f^{1.13}$ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ it co | ^Tp) ο δε αποκριθεις ειπεν· πως δυναται σατανας σαταναν εκβαλλειν (εκβαλειν D) A D (και loco ο δε K) 579 a^{2c} r¹ sy^h

ήματα εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία ἔφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα ἔρημοῦται καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. **18** εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθῆσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε ἐν Ῥβεελζεβούλ ἔκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. **19** εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Ῥβεελζεβούλ ἔκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο ἄντοὶ ὑμῶν κριταὶ ἔσονται¹. **20** εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ θεοῦ Ὁ[ἐγὼ] ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἐφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. **21** ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **22** ἐπὰν δὲ ἰσχυρότερος ἑαυτοῦ ἔπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἶρει ἐφ' ἣ ἐπεποιθεὶ καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. **23** Ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστὶν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει^τ.

24 Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνδρῶν τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν καὶ μὴ εὐρίσκον· Ὁ[τότε] λέγει· ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον. **25** καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει ἑσασαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. **26** ὅποτε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ ἐπτά καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ὁ[ἐκεῖ]· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖνου χεῖρονα τῶν πρώτων.

27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν Ὅαυτα ἑπάρασά

130
V40
131
X

17^τ διαμερισθεῖσα (μερισθεῖσα Ψ^{45} Ψ) εφ εαυτην Ψ^{45} $\aleph$ A D L Ψ 33. 892 a² | *txt* Ψ^{75} B K Δ f^{1.13} 565 (μερισθεῖσα C W Γ Θ 579. 700. 1241. 1424. 2542) $\aleph$ • 18^τ p) ου D |^F v. vs 15^F | ἔκβαλλει Ψ^{45} W • 19^τ v. vs 15^F |^F 1 3 4 2 $\aleph$ it | 1 4 2 3 Ψ^{45} | 3 2 1 4 Γ Δ 565. 1424 pm | 1 3 2 4 A C K L W Θ Ψ f^{1.13} 33. 892. 1241. 2542 pm aur vg | *txt* Ψ^{75} B D 579. 700 a² (c) • 20^ο Ψ^{45} $\aleph^*$ A K N W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 1241. 1424. 2542 $\aleph$ lat | *txt* Ψ^{75} $\aleph^1$ B C (D) L f^{1.13} 33. 579. 892 it syh** co • 22^τ ο A C K N W Δ f^{1.13} 33. 565. 579. 1424 $\aleph$ syh sa | *txt* $\Psi^{45.75}$ $\aleph$ B D L Γ Θ Ψ 700. 892. 1241. 2542 bo | ἑαυτου εστιν $\aleph^*$ | - $\Psi^{45.75}$ D 1241 |^F επαναελθων Ψ^{45} 2542 | ελθων Ψ^{75} 1241 vg^{ms} | - 579 • 23^τ με $\aleph^{*2b}$ C² L Θ Ψ 33. 579. 892 sy^s bo | *txt* $\Psi^{45.75}$ $\aleph^{2a}$ A B C* D K W Γ Δ f^{1.13} 565. 700. 1241. 1424. 2542 $\aleph$ lat sy^{c.p-h} sa bo^{mss} • 24^τ p) δε $\Psi^{45.75}$ D W 1241. 2542 aur b syh sa bo^{p1} |^ο Ψ^{45} $\aleph^*$ A C D K W Γ Δ Ψ f^{1.13} 565. 700. 1424. 2542 $\aleph$ lat sy^{c.p} | *txt* Ψ^{75} $\aleph^2$ B L Θ Ξ 070. 33. 579. 892. 1241 b l syh** co • 25^τ p) σχολαζοντα $\aleph^2$ B C L Γ Ξ Ψ f^{1.13} 33. (69). 579. 892. 2542 f l r¹ syh bo | *txt* Ψ^{75} $\aleph^*$ A D K W Δ Θ 700. 565. 700. 1241. 1424 $\aleph$ lat sy^{c.p} sa • 26^ο D bo^{mss} |^{ο1} C*vid D 33 it • 27^ο Ψ^{75} |^F 1 2 4 3 5-7 A C W Γ Δ Θ Ξ Ψ 070 f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. (εις τον οχλον 1424). 2542. 12211 $\aleph$ | 4 2 1 3 5-7 D e | 1 2 4-7 3 K f¹ 579 | *txt* Ψ^{75} $\aleph$ B L

τις φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου² εἶπεν αὐτῷ· μακαρία ἡ κοιλία ἢ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. **28** αὐτὸς δὲ εἶπεν· Ἰμενοῦν μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες.

17,13 Act2,14¹· 1,28.
42.48· 23,29

6,46s; 8,15.21; 10,39 Ap
1,3

⁴¹₁₃₂
^V **29** Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισομένων ἤρξατο λέγειν· ἡ γενεὰ αὕτη ὀγενεὰ πονηρὰ ἐστίν· σημεῖον ἴζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ^T.

29-32: Mt 12,38-42
29: Mt 16,1.2a.4 Mc
8,11s· 12,11· 7,31!

30 καθὼς γὰρ ἐγένετο ^T Ἰωνᾶς τοῖς Νινευίταις σημεῖον, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ^T.

9,26!

1Rg 10,1-10

31 βασίλισσα νότου ἐγερωθήσεται ἔν τῇ κρίσει ἄμετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε. **32** ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινούσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε.

Jon 3,1-10

¹³³
^{II} **33** Οὐδεὶς λύχνον ἄψας εἰς κρύπτην τίθησιν [οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον] ἄλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φῶς βλέπωσιν.

33-36: Mt 5,15; 6,22s
33: Mc 4,21 L 8,16

¹³⁴
^V **34** Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστίν ὁ ὀφθαλμὸς σου. ὅταν ^T ὁ ὀφθαλμὸς σου ἀπλοῦς ᾖ, καὶ ὄλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἔσθιν· ἐπὶ δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν^T. **35** ἴσκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος

E 1,18

2K 4,3s.6

28 Ἰμενουγγε B² C D K Γ Θ Ψ 070 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M | txi p⁷⁵ x A B * L W Δ Ξ • **29** ° C K W Γ Δ 565. 579. 1424. 2542. / 2211 pm syP | Γ p) επιζητει C D K W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1.13} 33. 565. 579. 1241. 1424. / 2211 M | txi p^{45vid.75} x A B L Ξ 700. 892. 2542 | T p) του (-Δ) προφητου A C K W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1.13} 33. 565. 579. 892c. 1424. / 2211 M e f q r¹ vg^{cl} sy^{s-p-h} bo | txi p^{45.75} x B D L Ξ 700. 892*. 1241. 2542 lat sa bo^{ms} • **30** ° o B | txi p⁷⁵ x A C D K L W Γ Δ Θ Ξ Ψ 070 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M | ° p) p⁴⁵ Ψ c sa | T p) και καθως Ιωνας εν τη κοιλια του κητους εγενετο τρεις ημερας και τρεις νυκτας, ουτως και ο υιος του ανθρωπου εν τη γη D (a e ff²) r¹ | σημειον Θ bo^{ms} • **31** ° p⁴⁵ D (1241) | Γ αυτην p^{45.75} 1424 d vg^{ms} • **32** ° D • **33** Γ κρυπτον p⁴⁵ Ψ I | ° p^{45.75} L Γ Ξ 070 f¹ 700*. 1241. 2542 sy^s sa | txi x A B C D K W Δ Θ Ψ f¹³ 700c. 892. (565. 579. 1424) M latt sy^(c-p-h); (Cl) | F φεγγος p⁴⁵ A K L W Γ Δ Ψ 565. 700 pm | txi p⁷⁵ x B C D Θ 070 f^{1.13} 33. 892. 1241. 1424. 2542 p m • **34** T p) ουν A C K Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1424. 2542 M sy | txi p^{45.75} x B D L W 070. 579. 1241 | Γ παν p⁴⁵ D | F p) εσται p⁴⁵ K L f¹ 579. 892. 1241. 1424. 2542 lat bo^P | T εσται p⁴⁵ K Θ f¹³ 1241. 2542 lat sa | εστιν D 070 e bo • **35/36** (p) ει ουν το φως το εν σοι σκοτος, το σκοτος ποσον D (add. a. vs 36: 1241) it

Act 26,18 2K 3,18
E 5,8,14 Ph 2,15 1J 2,9s

24,4 Mt 28,3

37-54: Mt 23,1-36 · 7,36!

Mc 7,2-5p · 4,22!

| 7,13!

| 12,33 Act 9,36!

Tr 1,15

18,12

Lv 27,30 Dt 14,22

10,27! · Eccl 7,18

43: Mc 12,38s

L 20,46 · 14,7!

Nu 19,16

10,25!

ἐστίν. **36** εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὄλον φωτεινόν, μὴ ἔχον
‘μέρος τι’ σκοτεινόν, ἔσται φωτεινόν ὄλον ὡς ὅταν ὁ λύ-
χνος [†] τῆ ἀστραπῆ φωτίζη σε.’

37 Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι ἐρωτᾷ αὐτὸν Φαρισαῖος [†] ὅπως
ἀριστήση παρ’ αὐτῷ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. **38** ὁ δὲ
Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἔβραπτίσθη
πρὸ τοῦ ἀρίστου. **39** εἶπεν δὲ ὁ κύριος πρὸς αὐτόν· νῦν
ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι [†] τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ
πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς
καὶ πονηρίας. **40** ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ
τὸ ἔσωθεν ² ἐποίησεν; **41** πλὴν τὰ ἐνόητα δότε ἐλεημο-
σύνην, καὶ ἰδοὺ ἅπαντα καθαρὰ ὑμῖν ἔστιν.

42 ἀλλ’ οὐαὶ ὑμῖν ^ο τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε
τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἰγγάνον καὶ πᾶν λάχανον καὶ παρ-
έρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ· ταῦτα δὲ
ἔδει ποιῆσαι κάκεινα μὴ παρεῖναι.’

43 Οὐαὶ ὑμῖν ‘τοῖς Φαρισαίοις’, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτο-
καθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν
ταῖς ἀγοραῖς [†].

44 Οὐαὶ ὑμῖν, [†] ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ
ἄνθρωποι ^ο [οἱ] περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἶδασιν.

45 Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ· διδά-
σκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις.

42
135
V

136
V

137
II

138
V

139
V

35/36 ^ε τι μέρος **κ** Δ 565. 892. 1424. 2542 **℣** | μέρος C L Γ Θ Ψ 700 | μελος τι **ϕ**⁴⁵ | *txt*
ϕ⁷⁵ A B K W 070 *f*^{1.13} 33. 579. 1241 | [†] εν B 579 • **37** ^ε εδεθη δε αυτου τις Φαρισαιος
ινα αριστηση μετ αυτου D (sy^{s.c}) | [†] τις A C D (cf ^ο) K W Γ Δ Θ Ψ 33. 565. 892. 1424
℣ latt sy^h | *txt* **ϕ**^{45.75} **κ** B L 070 *f*^{1.13} 579. 700. 1241. 2542 • **38** ἠρξατο διακρινομενος
εν εαυτω λεγειν δια τι D lat (sy^c); (Mcion^T) | ἔβραπτισατο **ϕ**⁴⁵ 700 • **39** [†] p) υπο-
κριται D b • **40** ^ε **ϕ**⁴⁵ C D Γ 700 a c e • **41** ἁπαντα **ϕ**⁷⁵ L Γ Ψ *f*¹³ 33. 579. 892. 1241 |
^ε εσται **ϕ**⁴⁵ (D) Γ *f*^{1.13} a; (Mcion^T) • **42** ^ο bis **ϕ**⁴⁵ | ^ε p) ανηθον **ϕ**⁴⁵ e vgm^s | κυμινον
2542 | ανηθον και το πηγανον *f*¹³ | ταυτα δε (-**κ*** A W Γ Δ *f*¹ 565. 700. 1424. 2542
℣ sy^s bo^{mss}) εδει (δει A) ποιησαι (+ μοι 579) κακεινα μη αφινειν (αφινειν **ϕ**⁴⁵ **κ*** 892;
παραφινειν A) **ϕ**⁴⁵ **κ*** A B² C K W Γ Δ Θ Ψ 0108 *f*¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542
℣ sy^(c) bo^{mss} | - D | *txt* **ϕ**⁷⁵ **κ**¹ B* L *f*¹³ (1241) lat • **43** Φαρισαιοι **κ** D it vgm^{ss}
sy^{s.c.p}; Cl | [†] p) και τας (-D) πρωτοκλισιας εν τοις δειπνοις C D (*f*¹³) b l q r¹
• **44** [†] p) γραμματεις και Φαρισαιοι υποκριται (- D) A D K W Γ Δ Θ Ψ *f*¹³ 565. 579.
700. 892. 1424 **℣** it sy^h bo^{pl} | *txt* **ϕ**^{45.75} **κ** B C L *f*¹ 33. 1241. 2542 lat sy^{s.c} sa bo^{pl} | ^ε l 4 D
it sy^{s.c} | 2 l 4 (l) **ϕ**⁴⁵ | l 2 4 5 W | ^ο **ϕ**⁷⁵ A D K W Γ Δ *f*^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1424. 2542
℣ | *txt* **κ** B C L (Θ) Ψ 33. 579. 1241

- 43 **46** ὁ δὲ εἶπεν· καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἔνι τῶν δακτύλων ὀσμῶν οὐ προσπαύετε τοῖς φορτίοις·
- 140 **47** Οὐαί ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, (οἱ δὲ) πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. **48** ἄρα (μάρτυρες ἐστε) (καὶ συνευδοκεῖτε) τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε. **49** διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν· ἄποστελῶ εἰς αὐτούς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ διώξουσιν, **50** ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκκεχυμένον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, **51** ἀπὸ αἵματος Ἀβελ ἕως αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου· ναὶ λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.
- 142 **52** Οὐαί ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθατε καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.
- 143 **53** (Κάκειθεν ἐξεληθόντος αὐτοῦ) ἤρξαντο οἱ γραμμα-

Act 15,10! Mt 11,28-30 · 18,12 Act 26,5 G1,14!

6,23!

Act 8,11 · 6,26!

7,35p · unde?

10,3! Jr 7,25s · 13,34p

Act 7,59; 8,1; 12,1-3 | 20,9-18p Act 7,52 1Th 2,15s Ap 18,24! 7,31! | Gn 4,8.10

2Chr 24,20-22 Zch 1,1

7,31!

10,25! · Mt 23,13!

1,77; 8,10!

5,17!

46 ἤμεις Φ^{75} B 579 bo^{pl} | $\circ\Phi^{75}$ c e | $\square D$ (a) b q sy^{s.c} • **47** (καὶ οἱ κ^* C • **48** μαρτυρεῖτε Φ^{75} A C D K W Γ Δ Θ Ψ $f^{1.13}$ 33. 565. 579. 700^c. 1424 $\mathfrak{M}$ lat sy | $\iota x t$ κ B L 700*. 892. 1241. 2542 sy^{hmg}; Or | (μη συνευδοκεῖν D (it); Mcion^T | τῶν αὐτῶν τὰ μνημεῖα (μνηματὰ 1424) A C K W Γ Δ Θ Ψ 33. 565. 700. 892. 1424 $\mathfrak{M}$ f q | τοὺς ταφούς αὐτῶν $f^{1.13}$ 2542 aur c vg | $\iota x t$ Φ^{75} κ B D L 579. 1241 it sy^{s.c} sa bo^{pl}; Or • **49** $\square p$) D b; Lcf | (p) ἀποστελλῶ D Θ 579. 1241. 1424. 2542 b q r!; Eriph | (ἐκδιώξουσιν A D K W Γ Δ Ψ f^{13} 565. 700. 892. 2542 $\mathfrak{M}$ | $\iota x t$ Φ^{75} κ B C L Θ 1. 33. 579. 1241. 1424 • **50** (ἐκχυν(ν)ομενον Φ^{75} κ A C D K L W Γ Δ Θ Ψ f^1 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ | $\iota x t$ Φ^{45vid} B f^{13} 33. 1241 lat | (ἕως D it sy^{s.c} • **51** τ bis p) του A (C) K W Γ Δ Θ Ψ f^{13} 565. 700. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ sa | $\iota x t$ $\Phi^{45vid.75}$ κ B D L f^1 33. 579. 892. 1241 | (p) του δικαίου K it sy^{b**} bo^{mss} | (p) υἱου Βαραχίου ον ἐφονευσαν ἀναμεισον του θυσιαστηρίου και του ναου D (a sy^{s.c.p} sa^{mss} bo^{pl}) • **52** (ἐκρυπατε D (Θ) it sy^{s.c} | τ και Φ^{45} D f^{13} it vg^{mss} • **53/54** λεγοντος δε αυτου (- D) ταυτα προς αυτους A D K W Γ Δ Θ Ψ $f^{1.13}$ 565. 700. 892. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ latt sy (bo^{ms}) | $\iota x t$ $\Phi^{45vid.75}$ κ B C L 33. 579. 1241 sy^{hmg} co | (ἔνωπιον παντος του λαου ηρξαντο οι Φαρισαιοι και οι νομικοι δεινωσ εχειν και συμβαλλειν αυτω περι πλειονων ζητουντες αφορμην τινα λαβειν αυτου ινα ευρωσιν κατηγορησαι αυτου D (it sy^{s.c}) | ἐνωπιον παντος του λαου κατισχυνοντο και ηρξαντο οι γραμματεις και οι Φαρισαιοι και οι νομικοι δεινωσ ενεχειν και αποστοματιζειν αυτον περι πλειονων ενεδρευοντες τι θηρευσαι εκ του στοματος αυτου Θ (sy^{hmg})

τεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχουν καὶ ἀποστοματίζου-
ν αὐτὸν περὶ πλειόνων, **54** ἐνεδρεῦντες ὁ αὐτὸν ἤθηρεῦ-
σαι τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ^τ.

|6,7!

4,22; 19,22; 22,71

1-3: Mt 10,26s· 5,1;
11,29; 20,451b: Mt 16,6 Mc 8,15
17,3; 20,46; 21,34 Act
5,35f· 13,21!p· 6,42!
16,14s; 18,9s
2: Mc 4,22 L 8,17
Ecc 12,14

12 ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· πρῶτον·¹ προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ
τῆς ζύμης^ς, ἣτις ἐστὶν ὑπόκρισις, τῶν Φαρισαίων^ν.

44

144

11

2 Οὐδὲν ἔδεν ἵσχυροκαλυμμένον ἐστὶν ὁ ὄψος ἀποκα-
λυφθήσεται ἢ καὶ κρυπτόν ὃ οὐ γνωσθήσεται. **3** ἄνθ' ὧν
ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ
πρὸς τὸ οὐς ἐλάλησατε ἐν τοῖς ταμείοις κηρυχθήσεται ἐπὶ
τῶν δωματίων.

145

V

4-7: Mt 10,28-31· 4s: Is
8,12s· Act 27,3 J15,14s
3J15· 4McC 13,14
1P3,14 Ap2,10|
23,40 Ps 119,120
H10,31
Mt 10,28!

4 Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν
ἀποκτείνοντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἔχοντων πε-
ρισσότερόν τι ποιῆσαι. **5** ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε·
φοβηθῆτε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἔχοντα ἐξουσίαν ἑμ-
βαλεῖν εἰς τὴν γέενναν. ναὶ λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβηθῆτε.

6 οὐχὶ πέντε στρουθία ἠπλωθῶνται ἀσσαρίων δύο; καὶ ἐν
ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλεησμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

7 ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠριθμῶνται.
μὴ φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε^τ.

8 Λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμ-
προσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμο-

21,18 Act 27,34 1Sm
14,45 2Sm 14,11 1Rg
1,52· 24p8-12: Mt 10,32s; 12,32
9,26!

53/54 ° K Θ Ψ 2542 vgst | Ἰζητούντες A C D (cf °) K W Γ Δ Ψ f¹³ 33. 565. 700. 892.
1424 ℳ aug vg sy^{(s.c).p.(h)} | txt φ^{45vid.75} K B L Θ f¹ 579. 1241. 2542 co | ἵνα κατηγο-
ρησῶσιν αὐτοῦ A C D (cf °) K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892°. 1424 ℳ lat vg
sy^{(c.p).h} | txt φ^{45.75} K B L 579. 892*. 1241. 2542 co

¶ **12,1** ἑπολλων δε οχλων συμπεριεχοντων κυκλω ωστε αλληλους συμπινηγειν D (lat
sy^{hmg}) | Γλαου φ⁴⁵ 579 | [· er ·1 -] | ° p) 4 5, 1-3 φ⁴⁵ K A C D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33.
565. 579. 700. 892. 1424. 2542 ℳ lat sy bo; Mcion^T Eriph | txt φ⁷⁵ B L 1241 e sa
• 2 Γ p) γαρ D a sy^{s.c.h} | - K f¹³ 565 f¹ vg^{mss} bo | F p) κεκαλυμμενον φ⁴⁵ K C* 1241 | ἵνα
φανερῶθησεται D | ° φ⁴⁵ • 4 Γ ποθηθητε φ⁴⁵ 700 | ἵ-5 7 6 8 L f¹³ 892. 1241. 1424 | ἵ-5
τι περισσον ποιησαι Θ Ψ 33 | ἵ-3 6 4 5 7 8 f¹ 700. 2542 | p) την δε ψυχην μη
δυναμενον αποκτειναι μηδε εχοντων περισσον τι ποιησαι D • 5 ° K D a sy^p |
Γ βαλειν φ⁴⁵ (D) W; Mcion^{T.E} Cl^{ex}Tr^{id} | F φοβηθηται φ⁴⁵ • 6 Γ παλειται φ⁴⁵ D K L W Γ
Δ 070 f¹ 33. 565. 579. 700. 1424 ℳ | παλειται A | txt φ⁷⁵ K B Θ Ψ f¹³ 892. 1241. 2542
• 7 Γ p) ηριθμημεναι εισιν (-φ⁴⁵) φ⁴⁵ D Θ 579 | ἵ p) υμεις D K Θ f¹³ 33 (a) e vg^{cl}
• 8 Γ ομολογησει A B* D Γ Δ 579. 1241. 1424 | txt φ^{45.75} K B² K L Q W Θ Ψ 070 f^{1.13} 33.
565. 700. 892. 2542 ℳ; Cl

- λογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ·
 149 9^ο δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρ-
 149 νηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ.^ν
- 149 10 Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου,
 149 ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασφημή-
 149 σαντι οὐκ ἀφεθήσεται^ν.
- 149 11 Ὅταν δὲ εἰσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ
 149 τὰς ἀρχὰς² καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνήσητε ἵπως ἢ τί
 149 ἀπολογήσησθε ἢ τί εἶπητε· 12 τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα δι-
 149 δάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν.
- 45 13 Εἶπεν δέ τις ἐκ τοῦ ὄχλου αὐτῷ· διδάσκαλε, εἰπέ
 149 τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν.
 149 14 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπε, τίς με κατέστησεν κριτὴν
 149 ἢ μεριστήν^ν ἐφ' ὑμᾶς; 15 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· ὁρᾶτε
 149 καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ
 149 περισσεύειν τινὶ ἢ ζωῇ αὐτοῦ ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων
 149 αὐτῷ.
- 46 16 Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτούς λέγων· ἀνθρώπου
 149 τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα. 17 καὶ διελογίζετο ἐν
 149 ἑαυτῷ λέγων· τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς
 149 καρπούς μου; 18 καὶ εἶπεν· τοῦτο ποιήσω, καθελῶ μου
 149 τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω^ν καὶ συνάξω
 149 ἐκεῖ πάντα τὸν σίτον καὶ τὰ ἀγαθὰ μου^ν 19 καὶ ἐρῶ τῇ
 149 ψυχῇ μου· ψυχῇ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη
 149 πολλὰ· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. 20 εἶπεν δὲ
 149 αὐτῷ ὁ θεός· ἄφρων, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἄπαι-

9: 9,26; 15,10

9: Mc 8,38 L 9,26
2T 2,12 · 22,57 Act 3,13!
1J 2,22s Jd 410: Mt 12,31 Mc
3,28s · 5,24!
Act 7,51 · Act 2,13;
13,45!11s: Mt 10,19s Mc
13,11 L 21,14s
20,20 E 1,21! · 8,14! ·21,14 Act 22,11! | Act 4,8!
J 14,26 · 2,38! · 4,43!5,20! · Ex 2,14 Act 7,27.
35E 5,3 Kol 3,5 1T 6,9s
H 13,5 TestNaph 3,1
8,3!

5,36! · 10,30!

6,24! | 17s: 15,17s; 16,3s;
18,4s; 20,1316,25 | 1Hen 97,8-10
Ecc 8,15 Tob 7,10 Jc
4,13s Sir 11,19
5,30! · 16,19!
Ps 39,7 Sap 15,8 Jr
17,11

9^ο ρ⁴⁵ e sy^s bo^{ms} • 10 (ρ) εις δε το πνευμα το αγιον ουκ αφηθησεται αυτω ουτε εν
 τω αιωνι τουτω ουτε εν τω μελλοντι D (c e) † – 579 • 11 ρ εις κ D f^{1.13} 579. 700. 1241.
 2542 lat; Cl | ρ⁴⁵ | ρ μεριμνατε A K W Γ Δ 565. 1424 ℳ | ρ) προμεριμνατε D; Cl † txi
 ρ⁷⁵ κ B L Q Θ Ψ 070 f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 2542; Or | ρως D it sy^{c-p}; Cl Or † | τι
 r¹ sy^s • 13 αυτω εκ του οχλου A D K N W Γ Δ Ψ f^{1.13} 565. 892. 1424 ℳ aur vgst^{ww}
 sy^{hmg} † | τον εκ του οχλου αυτω Θ 700 † εκ του οχλου προς αυτον 579 † txi ρ⁷⁵ κ B L
 Q 070. 33. (– αυτω 1241). 2542 • 14 δικαστην η μεριστην A K N Q W Γ Δ Θ Ψ 565.
 1424 ℳ † κριτην D † iudicem Mcion^r † | txi ρ⁷⁵ κ B L 070 f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241.
 2542 sa^{ms} • 17 αυτω B L* • 18 ποιησω αυτας μειζονας D e (q) | ρ παντα τα
 γεννηματα μου κ* D it (sy^{s-c}) † παντα τα γεννηματα μου και τα αγαθα μου A K N Q W
 Γ Δ Θ Ψ 33^{vid}. 565. 700. 1424. 2542 ℳ aur f vg sy^{p,h} † | txi ρ^{75c} B L 070 f¹ 579. 892. 1241
 (add. μου ρ. σιτον ρ^{75*} κ² f¹³) co • 19 D it • 20 αιτουσιν ρ⁷⁵ B L Q 070. 33. (579) †
 txi κ A (D) K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ; Cl (I^rlat)

33p; 9,25 1T6,17-19 Ps

49,17-21

22-32: Mt6,25-33

9,14f·8,14f Ph4,6

1P5,7·11,3f!

|Ps 147,9 Job38,41

7p | 11,5f!

8,14f!

1Rg 10,4-7 2Chr9,3-6

Ps 37,2; 90,5s; 102,12 Is

40,6s

Mt6,30f |

5,30f!

τοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἠτοίμασας, τίνοι ἔσται; **21** οὕτως ὁ
θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν. ^Τ

22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς ^ο[αὐτοῦ]· διὰ τοῦτο ¹⁵⁰
^ν λέγω ὑμῖν· μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ^Τ τί φάγητε, μηδὲ τῷ
σώματι ^Τ τί ἐνδύσθησθε. **23** ἡ ὄγαν ψυχῆ πλεῖον ἔστιν τῆς
τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. **24** κατανοήσατε ἑτοὺς
κόρακας· ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ
ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ θεὸς τρέφει ἑαυτούς·
πόσω μᾶλλον ὅυμεις διαφέρετε τῶν πετεινῶν. **25** τίς δὲ ἐξ
ὑμῶν ὁμεριμνῶν δύναται ἑπι τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσ-
θεῖναι ^ν πῆχυν^Τ; **26** εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί
περὶ τῶν λοιπῶν ὁμεριμνᾶτε; **27** κατανοήσατε τὰ κρίνα
πῶς ἀυξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νῆθει· λέγω δὲ ὑμῖν, ^Τ οὐδὲ
Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν
τούτων. **28** εἰ δὲ ἐν ἀργῷ τὸν χόρτον ὄντα σήμερον καὶ
αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἄμφιέζει,
πόσω μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι. **29** καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε
τί φάγητε ἑκαὶ τί πῖντε καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· **30** ταῦτα

21 [□] D a b | ἑαυτω ^{κ*} B | εν εαυτω (αυτω L) L W Γ | txt ^φ75 ^κ2 A K N Q Δ Θ Ψ 070
f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ^ℳ | ^Τ (ex lect.) ταυτα λεγων εφωνει· ο
εχων ωτα ακουειν ακουετω Γ f¹³ 579. 892^c • **22** ^ο φ^{45vid.75} B 1241 c e | txt ^κ A D K L Q
W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1.13} 33^{vid}. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 ^ℳ lat sy co | ^ς A K Q W Γ Δ Θ Ψ
070 f¹ 33. 565. 700. 1424. 2542 ^ℳ a b c e | txt ^φ75 ^κ B D L f¹³ 579. 892. 1241 lat | ^Τ p) υμων
^φ45 K Γ Δ Ψ 070 f¹³ 33. 565. (ημων 579). 892. 1241. 1424 ^ℳ a e vg^{cl} sy^{c-p}; Cl | txt ^φ75 ^κ A
B D L Q W Θ f¹ 700. 2542 lat sy^{s-h} | ^Τ υμων B 070 f¹³ 33. 1424 a vg^{mss} sy^p; Cl^{pt} | txt
^φ45vid.75 ^κ A D K L Q W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 579. 700. 892. 1241. 2542 ^ℳ lat sy^{s.c.h}; Cl^{pt}
• **23** ^ο φ⁴⁵ A K Q W Γ Δ Ψ (070). 565. 1424 pm lat sa^{mss} bo^{mss} | txt ^φ75 ^κ B D L Q f^{1.13} 33.
579. 700. 892. 1241. 2542 pm b c e sy^{s.c.p.h**}; Cl • **24** (p) τα πετεινα του ουρανου D e (f)
l r | τα πετεινα του ουρανου και τους κορακας ^φ45 | ἑ bis ουτε ^κ D L Q 579. 892 e |
txt ^φ45.75 A B K W Γ Δ Θ Ψ (070) f^{1.13} 565. 700. 1241. 1424. 2542 ^ℳ lat; Cl | ^ς αυτα ^φ45
D f¹³ f r | ^ο φ⁷⁵ • **25** ^ο D | ^ς 5 1-4 ^φ45 ^κ A D K L Q W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1.13} 33. 565. 700.
892. 1241. 1424. 2542 ^ℳ latt | txt ^φ75 B 579 | ^Τ p) ενα ^κ1 A K L Q W Γ Δ Θ Ψ 070
f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ^ℳ lat sy | txt ^φ45.75 ^{κ*} B D ff² i l
• **26** (και περι των λοιπων τι D it • **27** ουτε νηθει ουτε υφαινει D sy^{s.c} (a); Cl
(Mcion^T) | ^Τ p) οτι ^κ A D L Ψ f^{1.13} 33. 892. 1424 it; Cl | txt ^φ45.75 B K Q W Γ Δ Θ 070.
565. 579. 700. 1241. 2542 ^ℳ a vg • **28** αμφιεννυσει ^κ A K Q W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565.
579. 700. 1241. 1424. 2542 ^ℳ; Cl | αμφιαζει B | txt ^φ45.75 D L 070. 892
• **29** (p) η ^φ75 A D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 700. 2542 ^ℳ lat sy^h sa bo^{pt}; Cl | txt ^φ45 ^κ B L Q
070. 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 e sy^{s.c.p} bo^{pt}

γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἔπιζητοῦσιν, ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χηρίζετε τούτων. **31** πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν ἑαυτοῦ, καὶ ταῦτα προστεθήσεται ὑμῖν. **32** Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον, ὅτι ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν.

1Th 4,5

33 Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημοσύνην· ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτῃς οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει· **34** ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν ἔσται¹.

| 1,13!

Is 41,14 · 2,14! · 22,29
Dn 7,18,2733s: Mt 6,19-21 · 16,9;
18,22; 19,8 Act 2,45!
Tob 4,8-10 Sir 29,10-12
8,3! · 11,41! · 20s; 16,9

35 Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι¹ καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι· **36** καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῶ. **37** μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὐρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς¹. **38** ἄν ἐν τῇ δευτέρᾳ ἄν ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὐρῆ οὕτως¹, μακάριοί εἰσιν ἐκεῖνοι. **39** τοῦτο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα ὥρα ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, ὅς ἂν ἀφῆκεν διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. **40** καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

Ex 12,11 1Rg 18,46 etc
E 6,14 1P 1,13
Mt 25,1,7 | Mt 25,1-13 ·
2,38!

13,25 Ap 3,20

43 · 11,25! · 7,13!

17,8; 22,27 J 13,4s

Mc 13,35

39-46: Mt 24,43-51
1Th 5,2!

Mc 13,33,35

9,26!

30 ἔπιζητεῖ P⁴⁵ A K N Q W Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 892. 1424. 2542. (Γ 579) ℣ | ζῆτεῖ D; Cl | txt P⁷⁵ B L 070 f¹³ 33. 1241 • **31** ἑαυτοῦ τοῦ θεοῦ P⁴⁵ A D¹ K N Q W Γ Δ Θ 070 f^{1,13} 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℣ lat sy; Mcion^E | - P⁷⁵ | txt B D * L Ψ 579. 892 a c co | f^p ταῦτα πάντα B¹ A D K N Γ Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm lat sy^{p,h}** sa^{ms} bo | πάντα W | αὐτὰ Δ | txt P^{45,75} B L Q 892 pm a e sy^{s,c} sa^{ms} • **32** ἑαυτῶν D (e) • **34** f^p 5 l-4 D • **35** ἑστω ὑμῶν ἡ ὀσφύς περιεζωσμένη D • **37** B* • **38** καὶ εἰς ἐλθὼν τῆ εσπερινῆς φυλακῆς καὶ εὐρήσει οὕτως ποιήσει καὶ εἰς ἐλθὼν τῆ δευτέρᾳ καὶ τῆ τρίτῃ D (f¹) c (it sy^c; Ir^{lat}) | ἑαυτοῦ τοῦ δουλοῦ ἐκεῖνοι A K N P Q W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ lat sy^{p,h} sa bo^{pl} | - B* it; Ir^{lat} | txt P⁷⁵ B D L e sy^{s,c} bo^{pl} • **39** f^p εὐρησθησάντων (B*) καὶ οὐκ (+ ἂν B^{1,2} A Q Θ 070. 33. 2542 pm) B^{1,2} A B K L N P Q W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. 1844 ℣ lat sy^{p,h} sa^{ms} bo | txt P⁷⁵ B* (D) e i sy^{s,c} sa^{ms}; Mcion^T • **40** f¹ | ἑστω A K N P W Γ Δ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1424 ℣ sy^{p,h} | δε D | txt P⁷⁵ B L Q Θ Ψ 070. 579. 1241. 2542. 1844 lat sy^{s,c}

4,38! · 5,8!

41 Εἶπεν δὲ ^τ ὁ Πέτρος· κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις ^ᾧ καὶ πρὸς πάντας· **42** καὶ εἶπεν ὁ κύριος· τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος ὁ φρόνιμος^τ, ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ ^δ διδόναι ἐν καιρῷ ^ο [τὸ] σιτομέτριον; **43** μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει ^ε ποιοῦντα οὕτως. **44** Ἄληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν ^ε αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. **45** Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δούλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ ^ε αὐτοῦ· χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν ^ε τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, **46** ἤξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ᾧρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.

157
V

7,13! · 16,1.3.8 1Κ4,1s!

| 37

11,25!

9,27! · 19,17p,19p · 8,3!

H10,37 2P3,4

5,30!

9,41

Jc4,17 · Act 22,14

19,15-19p

24,49! Jr 5,14; 23,29

Am 5,6 Ml 3,2s Sir

48,1 · 5,32! |

Mc 10,38 18,31!

51-53: Mt 10,34-36

2,14! · 2,34; 12,49; 22,36

47 Ἐκεῖνος δὲ ὁ δούλος ὁ γνούς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ ^ο μὴ ἔτοιμάσας ἢ ποιήσας ^ε πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται πολλάς· **48** ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ ^ο δὲ ^ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ^ᾧ παρέθεντο πολὺ, ^ε περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν.

159
X

49 Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ^ε ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἦδη ἀνήφθῃ. **50** βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως ὅτου τελεσθῇ. **51** δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρενόμην ^ε δοῦναι ἐν τῇ γῆ; οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἄλλ' ἢ δια-

160
V

41 ^τ αὐτω **κ** A K N P Q W Γ Δ Θ Ψ 070 ^f 1.13 565. 892. 1424 **℣** f q vg ^{sys.c.p} sa ^{bo^{pl}} | *lxi* **ϕ**⁷⁵ B D L 33. 579. 700. 1241. 2542 ⁱ vg^{ms} sy^h ^{bo^{pl}} | ^ο D • **42** ^τ ο αγαθος D c e (sy^c) | ^ε δουναί N W Θ Ψ 700. 1241. 1424 | διαδουναί **κ*** | διαδιδοναί **ϕ**⁷⁵ | ^ο **ϕ**⁷⁵ B D ^f 13 ^{bo^{ms}} | *lxi* **κ** A K L N P Q W Γ Δ Θ Ψ 070 ^f 1 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 **℣** • **43** ^f p) **ϕ**^{45,75} **κ** L Ψ 070 ^f 13 33. 579. 892. 1241; Ir^{lat} • **44** ^f p) αμην D c | ^ε αὐτω **ϕ**⁴⁵ P W Γ Θ 070. 2542 c e • **45** ^ε εαυτου **ϕ**⁷⁵ N 33 (αὐτου 892) | ^ε ^τ **ϕ**⁷⁵ | - ^f 13 • **47** ^ο **ϕ**⁴⁵ | ^ε ετοιμασας L W ^f 13 ⁱ sy^{c.p} | ποιησας **ϕ**⁴⁵ D; Mcion^A Ir^{lat} Or Cyr^{pl} | ετοιμασας μηδε ποιησας A K N Γ Δ Θ ^f 1 565. 700. 1424. 2542 **℣** f sy^h; Cyr^{pl} | *lxi* **ϕ**⁷⁵ **κ** B Ψ 070. 33. 579. 892. 1241 (aur vg) • **48** ^ο **ϕ**⁷⁵ **κ*** ^{bo^{pl}} | ^ε εδωκαν πολυ, ζητησουσιν απ αυτου περισσοτερον D (e ff² l) | ^ε πλεον απαιτησουσιν D • **49** ^ε εις **ϕ**⁴⁵ D Γ Δ 565 ^{pm} sy^h; Meth • **51** ^ε ποιησαι D e sy^c | βαλειν 1424 b l q r¹ sy^{s.p} sa^{ms} bo; Mcion^T | ^ε αλλα **ϕ**⁴⁵ D Θ 579. 700; Mcion^T

μερισμόν. **52** ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν ἐνὶ οἴκῳ
^δδιαμεμερισμένοι, τρεῖς² ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισίν,
53 διαμερισθήσονται ^επατὴρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρὶ²,
 μήτηρ ἐπὶ τὴν θυγατέρα² καὶ *θυγάτηρ ἐπὶ τὴν μητέρα²*,
 πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην ^οαὐτῆς καὶ *νύμφη ἐπὶ τὴν
 πενθεράν²*.

*Mch 7,6 Zch 13,3 1Hcn
 100,1s Jub 23,16.19
 4Esr 6,24*

¹⁶¹_V **54** Ἔλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· ὅταν ἴδητε ^ο[τὴν] νε-
 φέλην ἀνατέλλουσαν ἔπι δυσμῶν, εὐθέως λέγετε ^οἵτι
 ὄμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως· **55** καὶ ὅταν νότον
 πνέοντα², λέγετε ^οἵτι καύσων ἔσται, καὶ γίνεται.
56 ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον (τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ) οἴ-
 दाτε δοκιμάζειν, τὸν καιρὸν δὲ² τοῦτον ^επῶς οὐκ οἴδατε
 δοκιμάζειν;

**54-56: Mt 16,2s · 1Rg
 18,44**

6,42!

4,17-21; 7,22s; 11,20;
 18,30; 19,44

¹⁶²_V **57** Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; **58** * ὡς
 γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ
 ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ^οἀπ' αὐτοῦ, μήποτε ἑκα-
 τασύρη σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδώσει
 τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς ^τ φυλακὴν.
59 λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ^τ καὶ (τὸ ἔσχα-
 τον λεπτὸν ἀποδοῖς²).

**57-59: Mt 5,25s · Act
 4,19**

Act 19,12

21,2p

52 ^εϕ⁴⁵ D; Eus • **53** ^εϕ⁴⁵ | ἑθυγατερα κ B D | θυγατρι A K N W Γ Δ Ψ *f*¹³ 33. 565. 1241. 1424 M | *txt* ϕ^{45.75} L Θ 070 *f*¹ 579. 700. 892. 2542; Eus | ἑμητερα κ 070 | μητρι A K N Γ Δ Ψ *f*¹³ 33. 565. 1424 M | *txt* ϕ^{45.75} B D L Θ *f*¹ 579. 700. 892. 1241. 2542; Eus | ^οϕ⁷⁵ κ* Δ l bo^{pl} | ^τ αυτης κ² A K N W Γ Δ Θ Ψ 070 *f*^{1.13} 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 M lat sy | *txt* ϕ^{45.75} κ* B D L 579. 892 bo^{pl} • **54** ^οϕ⁷⁵ κ A B L N Δ Ψ *f*^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241 co | *txt* ϕ⁴⁵ D K W Γ Θ 070. 565. 1424. 2542 M | ἑαπο ϕ⁴⁵ A D K N W Γ Δ Θ Ψ 070 *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 M sy | *txt* ϕ⁷⁵ κ B L 1241 it | ^οι D W Γ Δ 070 *f*¹ 565. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy^p | *txt* ϕ^{45.75} κ A B K L N Θ Ψ *f*¹³ 33. 579. 2542 e • **55** ^τ ιδητε ϕ⁴⁵ it | ^οϕ⁴⁵ κ* D L 579. 892. 1241. 2542 r¹ sy^p | ἑρχεται ϕ⁴⁵ κ* W l • **56** ἑ4 5 Δ* 1424 | ἑ4 5 3 l 2 ϕ^{45.75} κ² D K L N 070. 33. 1241 pm it vg^{cl} sy^{s,c} co | ἑτον δε καιρον κ A K N W Γ Δ Θ Ψ 070 *f*^{1.13} 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 M | τον καιρον L 579 | πλην τον καιρον ϕ⁴⁵ D c e | *txt* ϕ⁷⁵ B 892 | ἑl πωσ ου δοκιμαζετε ϕ⁴⁵ A K N W Γ Δ Ψ *f*^{1.13} 565. 579. 700. 1424. 2542 M lat sy^{p,h} | ου δοκιμαζετε D it sy^c | πωσ ουκ οιδατε δοκιμαζετε 070 | *txt* ϕ⁷⁵ κ B L Θ 33. 892. 1241 (co) • **58** ^οϕ⁷⁵ B 892. 1241 | ἑκατακρινη D it sy^{s,c} | ἑτην ϕ⁴⁵ 2542 • **59** ^τ ου (A) D K W Γ Δ Ψ *f*¹³ 33. 565. 579. 700. 1424. 2542 M | αν Θ 070 | *txt* ϕ⁷⁵ κ B L l. 892. 1241 | ἑp) αποδοις τον εσχατον κοδραντην D it vg^{mss}

- 22,59p; 23,6 Act 1,11! · 3,1
J9,2
Ps 7,13 ⊕ Jr 12,17 ⊕
J9,7,11
3!
5,36! · 6-9: Is 5,1-7 Ps 80,9-17 Jr 8,13; 24,2-10 Hos 9,10.16s Mch 7,1-4 Hab 3,17 Mc 11,12-14p |
3,9p
2P3,9,15
5,36!
4,31; 5,17; 19,47; 21,37 4,15!
- 13** Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες ὁ αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὧν τὸ αἷμα Πιλάτος ἔμιξεν μετὰ ὅτων θυσιῶν αὐτῶν. **2** καὶ ἀποκριθεὶς ἔειπεν αὐτοῖς· δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἀμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι ἑαυτὰ πεπόνθασιν; **3** οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε πάντες ὁμοίως ἀπολεισθε. **4** ἢ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτῶ ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ; **5** οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε πάντες ὡσαύτως ἀπολεισθε.
- 6** Ἐλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν· συκὴν εἶχέν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ καὶ οὐχ εὔρεν. **7** εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· ἰδοὺ τρία ἔτη ἀφ' οὗ ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐχ εὔρισκω· ἔκκοψον [οὗν] αὐτήν, ἵνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; **8** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ· κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν καὶ βάλω κόπρια, **9** καὶ μὲν ποιήσῃ καρπὸν (εἰς τὸ μέλλον· εἰ δὲ μὴ γε,) ἐκκόψεις αὐτήν.
- 10** Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς

47
163
X164
X

48

¶ **13,1** ὁ *bis* $\mathfrak{P}^{75}$ • **2** ὁ Ἰησοῦς A D K N W Γ Δ Θ Ψ $f^{1,13}$ 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ it sy sa^{ms} bo^{pt} | *lxi* $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{K}$ B L 070. 1241 lat sa^{ms} bo^{pt} | Γ (+ τα f^{13}) τοιαυτα $\mathfrak{P}^{75}$ A K N W Γ Δ Ψ 070 $f^{1,13}$ 565. 700. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ lat sy^h | *lxi* $\mathfrak{K}$ B D L Θ 579. 892 e Γ^1 • **3** ἑμετανοησθε A D Γ Θ f^1 (f^{13} 579). 892^{mg}. 1241. 1424. 2542; Eriph | Γ^5 (5) ωσαυτως A K N W Γ Δ Ψ 565. 700. 1424 $\mathfrak{M}$ sy^h | *lxi* $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{K}$ B D L Θ 070 $f^{1,13}$ 33. 579. 892. 1241. 2542 sy^{hmg} • **4** ἑνοικουντας D | ἑεν $\mathfrak{K}$ A K N W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{13} 565. 579. 700. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ | εἰς 1241 | *lxi* $\mathfrak{P}^{75vid}$ B D L f^1 892 e i vg^{ms} • **5** ἑμετανοησθε $\mathfrak{K}^{*2b}$ A D L Θ 070 $f^{1,(13)}$ 579. 1241. 1424. 2542; Eriph | *lxi* $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{K}^{2a}$ B K N W Γ Δ Ψ 33. 565. 700. 892 $\mathfrak{M}$ | Γ^5 (3) ομοιως $\mathfrak{P}^{75}$ A D K N W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{13} 565. 700. 1424 $\mathfrak{M}$ | ουτως 2542 | *lxi* $\mathfrak{K}$ B L f^1 33. 579. 892. 1241 • **7** ἑφερε την αξινην D | ὁ $\mathfrak{K}$ B D K N W Γ Δ f^1 565. 700. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ e sy^(s,c,p) | *lxi* $\mathfrak{P}^{75}$ A L Θ Ψ 070 f^{13} 33. 579. 892 lat sy^h co | ἑτον τοπον B* 1424 • **8** ἑκοφινον κοπριων D it • **9** ἑ4-7 1-3 $\mathfrak{P}^{45vid}$ A D K N W Γ Δ Θ Ψ $f^{1,13}$ 565. 700. 2542 $\mathfrak{M}$ latt sy | εἰ δε μη εἰς τον μελλοντα 1424 | εἰς το μελλον αφησεις εἰ δε μη γε 070 | *lxi* $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{K}$ B L 33^{vid}. 579. 892. 1241 co | ἑ (ex lect.) ταυτα λεγων εφωνει· ο εχων ωτα ακουειν ακουετω Γ • **10** ἑ τοις σαββασιν ($\mathfrak{P}^{45}$) Ψ 070 $f^{1,13}$ | σαββατω D aur i sa bo^{pt}

	σάββασιν'. 11 καὶ ἰδοὺ γυνὴ πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας' ἔτη δεκακοτῶ καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακῦσαι εἰς τὸ παντελές. 12 ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ ἔειπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι ἵ τῆς ἀσθενείας σου, 13 καὶ ἐπέθηκεν ἵ αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἔδοξάζεν τὸν θεόν. 14 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ ὅτι ἐξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. 15 Ἄπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ κύριος ὁκαὶ εἶπεν· Ἰσχυοκρίται, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἄπαγαγὼν ποτίζει; 16 ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραάμ οὖσαν, ἣν ἔδθησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτῶ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 17 καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ ἠκατησχύνοντο ὅπαντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ).	4,33·5,15! 4,40! 5,25! 6,7p! Ex 20,9s Dt 5,13s 15,25; 16,21; 18,5 7,13!·6,42!·14,5p
165 II		
166 X		18: Mt 13,31s Mc 4,30-32·7,31 17,6
49 167 II	18 Ἔλεγεν οὖν· τίτι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ τίτι ὁμοιώσω αὐτήν; 19 ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς τὴν κῆπον ἑαυτοῦ, καὶ ἠύξησεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.	18s: Mt 13,31s Mc 4,30-32·7,31 17,6
168 V	20 Καὶ πάλιν εἶπεν· τίτι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ; 21 ὁμοία ἐστὶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔνεκρυσεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.	Act 12,24!·Ez 17,23; 31,6 Dn 4,9,18 Ps 103,12 20s: Mt 13,33 12,1 Act 1,8; 28,31

11 ἔν ασθενεια ην πνευματος D • 12 ὁ Ἰησοῦς D e sa^{ms} | προσεφώνησεν καὶ P⁴⁵ b i | ἵ απο κ A D 33. 892 • 13 ἵ επ P⁷⁵ Θ | ἵ εδοξασεν P⁴⁵ D 2542 bo^p • 14 ἵ ταυταις D K Γ Δ Θ 565. 700. 1241. 1424. 2542 M | ἵxt P^{45,75} κ A B L N W Ψ 070 f^{1,13} 579. 892 • 15 ἵ αποκριθεις P⁴⁵ 1424 it vg^{cl} | ἵ Ἰησοῦς D Γ Θ f^{1,13} 2542 vg^{ms} sys.c.p.hmg bo^p | ὁ P⁴⁵ 1424 it vg^{cl} | ἵ υποκριτα P⁴⁵ D W f¹ 579. 2542 f | sys.c.p.hmg | ἵ απαγαων κ* B* Θ | • 17 ὁ D e | ὁ P⁴⁵ D it | ὁις εθεωρων ενδοξοις υπ αυτου γινομενοι D e (it) • 19 ἵ τον P⁴⁵ κ¹ D 579. 700 | ἵ αυτου P⁴⁵ κ D K L Θ Ψ 0303. 579. 700. 892. 1241. 1424 | ἵ μεγα P⁴⁵ A K N W Γ Δ Θ Ψ 0303 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1424 M lat sy^{p,h} bo^p | ἵxt P⁷⁵ κ B D L 070. 892. 1241. 2542 it sys^c sa bo^p • 20 ἵ (18) η τιτι ομοια εστιν η βασιλεια του θεου και τιτι ομοιωσω αυτην D (a a² r¹) • 21 ἵ εκρυσεν B K L N 0303. 892. 1424. 2542 | ἵxt P⁷⁵ κ A D W Γ Δ Θ Ψ 070 f¹³ 1. 565. 579. 700. 1241 M

8,1! 22 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων 169 II
 9,51! καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱεροσόλυμα. 50
 4Esr 7,47; 8,3; 9,15- 23 Εἶπεν δέ τις αὐτῷ· κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σφζόμενοι; ὁ 170
 19,10! Act 2,47 1Κ 1,18 δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· 24 ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς V
 24: Mt 7,13s · 27,4,7! 24 ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς
 18,25p στενῆς θύρας, ὅτι πολλοὶ, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελ- 171
 | 14,21 θεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. 25 ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκο-
 11,9; 12,36 δεσπότης) καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν καὶ ἄρξησθε ὄξω
 Mt 25,11s ἔσταναι καὶ ἴκρουειν τὴν θύραν λέγοντες· κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν, καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν· οὐκ οἶδα ὑμᾶς
 26s: Mt 7,22s · 5,30! πόθεν ἐστέ. 26 τότε ἄρξεσθε λέγειν· ἐφάγομεν ἐνώ-
 Mt 25,12 πιόν σου καὶ ἐπίομεν καὶ ἐν ταῖς πλαταιαῖς ἡμῶν ἐδίδα-
 Ps 6,9 1Mc 3,6 ξας· 27 καὶ ἐρεῖ ἄλλων ὑμῖν· οὐκ οἶδα [ὑμᾶς] πόθεν
 28s: Mt 8,11s · Mt 8,12! 28 ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων,
 1,70; 11,50; 24,27 Act ὅταν ὄψῃσθε Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντας 172
 3,24! τοὺς προφῆτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, ὅμως δὲ ἐκβαλ-
 Is 43,5s; 49,12; 59,19 λομένους ἔξω. 29 καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ
 Bar 4,37 Ps 107,3 MI δυσμῶν (καὶ ἀπὸ) βορρᾶ καὶ νότου καὶ ἀνακλιθήσονται
 1,11 Ap 21,13 ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 30 καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἱ 173
 14,15; 22,16! Is 25,6-8 ἔσονται πρῶτοι καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι. II
 Hen 62,14 | 30: Mt 31
 19,30; 20,16 Mc 10,31 | 31 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ προσῆλθάν τινες Φαρισαῖοι λέ- 51
 2,38! 174
 X

22 Ἱερουσαλημ A D K N W Γ Δ Θ Ψ 070. 0303 f^{1,13} 565. 700. 1424 M lat co | txt P⁷⁵ K B L 579. 892. 1241. 2542 a a² • 23 εἶπεν 0303^c f¹³ | αποκριθεὶς εἶπεν D • 24 (p) πυλῆς A K N W Γ Δ Ψ 0303 f¹³ 565. 579. 700. 1424 M sa | txt P^{45,75} K B D L Θ (070) f¹ 892. 1241. 2542 • 25 ἐγερθη ὁ δεσποτῆς P⁷⁵ | ο οἰκοδεσποτῆς εἰσελεθῖ D (f f¹³ lat) | P⁷⁵ bo^{ms} | D it | T p) κυριε A D K N W Γ Δ Θ Ψ 070. 0303 f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 M it sy^{c,p,h} bo^{pl} | txt P⁷⁵ K B L 892 lat sy^s sa bo^{pl} • 26 ἄρξησθε K A D K L N W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1,13} 579. 1241. 1424. 2542 pm | txt P⁷⁵ B f¹ 565. 700. 892 pm | T κυριε D • 27 ὑμῖν· K 579 lat sy^p sa bo^{pl} | · λεγω ὑμῖν P^{75*} A D K L N W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1,13} 565. 700. 1241. 1424. 2542 M sy^{s,c,h} (bo^{ms}) | txt P^{75c} B 892 | f / 2 4 5 P⁷⁵ B L 070. 1241. 2542 b ff² i | | ουδεποτε ειδον υμας D (e) | txt K A K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1424 M lat sy; 2Cl Or Did | Γ της αδικιας A K N W Γ Δ Θ 070 f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 2542 M | p) της (-D) ανομοιας D 1424 bo^{ms}; Eriph | txt P⁷⁵ K B L Ψ 892 • 28 ὀψεσθε B* D f¹³ 1241 | ἰδητε K Θ | txt P⁷⁵ A B¹ K L N W Γ Δ Ψ 070 f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 M | P⁶⁹ sy^s • 29 και K A D K N W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 579. 700. 1424. 2542 M lat sy^h | απο P⁷⁵ 070 | txt B L f¹³ 892 it • 31 Γ ταυτη D K W Θ 070. 579 | P ημερα B¹ K N W Γ Δ Θ Ψ 070. 565. 1241. 1424. 2542 M lat sy^(s,c) sa^{ms} bo | txt P⁷⁵ K A B* D L f^{1,13} 579. 700. 892 sy^{hmg} sa^{ms}

γοντες αὐτῶ· ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. **32** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἶπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἄποτελῶ σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ τρίτῃ ^Τ τελειοῦμαι. **33** πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἔχομένη πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἰερουσαλήμ.

¹⁷⁵
^V **34** Ἰερουσαλήμ Ἰερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξει τὰ τέκνα σου ὄν τροπον Ἵρνις [□]τὴν ἐαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθέλησατε. **35** ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ^Τ. λέγω [□][δε] ὑμῖν, ^Τ οὐ μὴ ^ςἴδητέ με ² ἕως [ἤξει ὅτε] ¹ εἶπητε·

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

¹⁷⁶
^X **14** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔλθειν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων [□][τῶν] Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν.

⁵² **2** Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός [□]τις ἦν ὑδρωπικός ἐμπροσθεν αὐτοῦ. **3** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων· ^Τ ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ θεραπεῦσαι [□]ἢ οὐ; **4** οἱ δὲ ἠσύχασαν. καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτόν καὶ ἀπέλυσεν. **5** καὶ ^Τ πρὸς αὐτοὺς εἶπεν· τίνος

¹⁷⁷
^{II}

Am 7,12· 3,1!

Act 20,24 Ph 3,12 H 2,10!

| 9,22! · Act 20,15!

4,30!; 9,51! · Mt 16,21 · 7,39!

34s: Mt 23,37-39

11,50s; 19,43s! · 11,47s; 20,10-15p Act 7,52,58; 12,2s 1Th 2,15 H 11,37 · Dt 32,11 Ps 36,8; 91,4 Is 31,5

| 1Rg 9,7s Jr 12,7 Ps 69,26 Tob 14,4

Ps 118,26 L 19,38 · 7,19!

7,36!

15 Mc 3,20! 2Sm 9,7.10 2Rg 4,8 · 6,7!

7,37

5,17! · 6,9p

6,19!

5: Mt 12,11s L 13,15s

32 ^Γεπιτελω A K N W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 [℞] | ἀποτελουμαι D | ποιουμαι και ^ϕ45 (sy^p) | ^txt ^ϕ75 ^κ B L 33. 1241; Cl | ^Τημερα B it ^{vg}cl bo^{ms} • **33** ^Γερχομενη ^ϕ75 ^κ D 1241 bo • **34** ^Γορνιξ ^κ D W | [□]^ϕ75 • **35** ^Τ (Jr 22,5) ερημος D N Δ Θ Ψ ^f13 33. 700. 892. 1241. 1424 ^{pm} it ^{vg}cl sy^{c,p,h}; Ir^{lat} | ^txt ^ϕ45vid.75 ^κ A B K L W Γ ^f1 565. 579. 2542 ^{pm} lat sy^s sa; Ir^{lat}v.1. | [□]^ϕ45 ^κ* L 2542 it sy^c sa bo^{ms} | ^txt ^ϕ75 ^κ2 A B D K N W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 [℞] lat sy^{(p),h} bo | ^Τ οτι A K N W Γ Δ Ψ ^f13 565. 700. 892. 1424 [℞] lat sy | ^txt ^ϕ45vid.75 ^κ B D L Θ ^f1 579. 1241. 2542 it | ^ς p) ^ϕ45.75 D L N Γ Δ Ψ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. (^f1 2542) [℞] | ^txt ^κ A B K W Θ ^f13 | (^ρ) αν ^ϕ45 ^κ Θ ^f13 1241. 2542 | αν ηξει (ηξη Γ Ψ ^f1 565. 700) οτε (οταν 579) A N W Γ Δ Ψ ^f1 565. 579. 700. 1424 [℞] | οτε K | - ^ϕ75 B L 892 | ^txt D

¶ 14,1 ^Γεισελθειν D Θ ^f13 579. 892 latt sy^{s,c,p} | [□]^ϕ45.75 ^κ B K* 892 | ^txt A D K^c L N W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 [℞] • **2** [□]D ^f1 it • **3** ^Τ ει ^ϕ45 A K N W Γ Δ ^f1.13 565. 579. 700. 1424 [℞] lat sy | ^txt ^ϕ75 ^κ B D L Θ ^f1 579. 1241. 2542 f | [□]^ϕ45 A K N W Γ Δ Ψ 565. 700. 1424 [℞] lat sy^{s,p} | ^txt ^ϕ75 ^κ B D L Θ ^f1.13 579. 892. 1241. 2542 it sy^{c,h**} co • **5** ^Τ αποκριθεις (+ ο Ιησους W) ^κ*.2b A N W Γ Δ Θ Ψ ^f13 565. 579. 700. 1424 [℞] aur f ^{vg} sy^h | ^txt ^ϕ45.75 ^κ2a B D K L ^f1 892. 1241. 2542 it sy^{s,c,p} co

Dt22,4 ὑμῶν Ἦ υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως
| Mt22,46 ἀνασπάσει αὐτὸν Ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 6 ἢ καὶ οὐκ
ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι ἄπρὸς ταῦτα.

5,36!

8; 11,43p; 20,46p

8b-11: Prv25,6s

71·7,2

7 Ἐλεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολῆν, 53
ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς 178
αὐτούς· 8 ὅταν κληθῆς ὑπὸ τινος Ἐἰς γάμους, μὴ κα- X
τακλιθῆς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός ὅσου
ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, 9 καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν
καλέσας ἐρεῖ σοι· δὸς τούτῳ τόπον, καὶ τότε ἄρξῃ μετὰ
αἰσχύνῃ τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. 10 ἀλλ' ὅταν
κληθῆς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα
ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκὼς σε Ἐρεῖ σοι· φίλε, προσανάβηθι
ἀνώτερον· τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον Ὁ πάντων τῶν
συνανακειμένων σοι. 11 ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν τα- 179
πεινωθήσεται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. V

11: Mt23,12 L18,14·
1,52! 2K11,7 Ph2,8s Jc
4,10

6,24!

21! Dt14,29 Tob2,2·
6,20! |

6,38 Mt6,4· Act24,15

12 Ἐλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκῶτι αὐτόν· ὅταν ποιῆς 180
ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φάνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς X
ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου (μηδὲ γείτονας)
πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικαλέσωσίν σε καὶ γένη-
ται ἀνταπόδομά σοι. 13 ἀλλ' ὅταν ἴδοχὴν ποιῆς, κάλει
πτωχοὺς, ἀναπειρούς, χωλοὺς, τυφλοὺς· 14 καὶ μακάριος
ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι, ἀνταποδοθήσε-
ται Ἐγάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

15 Ἀκούσας δὲ τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν

5 Ἦ υἱὸς K L Ψ f^{1.13} 33. 579. 892. 1241. 2542 lat (sy^c) bo | ονος υἱος Θ (sy^c) |
προβατον D | ο υἱος A | lxt φ^{45.75} B N W Γ Δ 565. 700. 1424 M e f q sy^{p,h} sa | Ἦ υἱὸς (D)
K L Δ Θ f¹³ 892. 1241. 1424 | εν τη κ² N W Γ Ψ f¹ 565. 579. 700 M | lxt φ^{45.75} * B
2542 • 6 Ἦ ... ἀποκριθῆναι K f¹ 2542 | ... ἀνταποκριθῆναι (ἀποκριθῆναι 1424) αυτω A
K N W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 1424 M sy | οἱ δε ουκ απεκριθησαν D | lxt φ^{45.75} B L
579. 892. 1241 • 8 φ⁷⁵ b sa | φ⁷⁵ 579 | Ἦ κεκλημενος φ^{45vid} it bo | ηξει D (sy^c)
• 9 Ἦ εση D e • 10 Ἦ ειπη A D K W Γ Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 1424. 2542 M | lxt φ^{75.97} K B
L N Θ 579. 892. 1241 | φ^{97vid} D K W Γ Δ Ψ 565. 700. 1424. 2542 M lat sy^s | lxt φ⁷⁵ K A
B L N Θ f^{1.13} 33. 579. 892. 1241 π r¹ sy^{c,p,h} • 12 Ἦ μη γειτονας φ⁷⁵ B | μηδε (μη 2542)
τους γειτονας σου τους Θ f¹³ 2542 sy | μηδε τους γειτονας μηδε τους D it vg^s
• 13 Ἦ ποιης δοχην A D K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 1424. 2542 M; Cl | δοχην
ποιησης φ⁷⁵ K 1241 | lxt φ⁹⁷ B 579. 892 • 14 Ἦ δε K* N f¹³ 1. 1424. 2542 it

αὐτῶ· μακάριος ὅστις φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.

13,29! Ap 19,9· 1!

54
181
V

16 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῶ· ἄνθρωπός τις ἔποιε δεῖννον μέγα, καὶ ἐκάλεσεν πολλοὺς **17** καὶ ἀπέστειλεν τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείννου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· Ἔρχεσθε, ὅτι ἦδη ἔτοιμά ἔστιν. **18** καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες παραιτεῖσθαι. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῶ· ἄγρὸν ἠγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκη ἐξελθὼν ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. **19** καὶ ἕτερος εἶπεν· ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. **20** καὶ ἕτερος εἶπεν· γυναῖκα (ἔγλημα καὶ διὰ τοῦτο) οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. **21** ὁ καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ· ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπεῖρους καὶ τυφλοὺς καὶ χωλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. **22** καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· Ὁ κύριε, γέγονεν ὃ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστίν. **23** καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος· **24** λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκειῶν τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δείννου. [†]

16-24: Mt 22,1-10 10,30!

18s: 16,5-7

| Dt 24,5 1K 7,33
26; 18,29

13,25

13! 6,20!

| Act 28,28

Mc 6,45p
11,8!

182
V

25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῶ ὄχλοι ὀπολλοί, καὶ στραφεῖς εἶπεν πρὸς αὐτούς· **26** εἴ τις ἔρχεται πρὸς με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀδελφάς

25-27: Mt 10,37s
7,9! | 6,47· 5,11!; 9,59sp;
16,13p; 18,29sp Dt 33,9·
20!

15^r ος A D K N W Γ Δ Θ Ψ 565. 700. 892. 1241. 1424 M; Cl | txt P⁷⁵ K¹ B L P f^{1,13} 579. 2542 sy^h | Γ αριστον A*^{vid} K^c W Γ f¹³ 565. 700. 1424 M sys^c; Cyr^{lem} | txt P⁷⁵ K¹ A^c B D K* L N P Δ Θ Ψ f¹ 579. 892. 1241. 2542 latt sy^{p,h}; Cl Eus Epiph • 16^r εποιησεν A D K L N P W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M; Cl | txt P⁷⁵ K B 1 • 17^r ερχεσθαι K A D K L P W Δ 579 aur vg bo | Γ εισιν P⁷⁵ K*^c L Θ 579 | εστιν παντα A (D) K N P W Γ Δ Ψ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M lat | εισιν παντα K^{1vid} | txt B it • 19^r (cf vs 20) διο ου δυναμαι ελθειν D it; Or^{mss} • 20^r ελαβον· διο D (sys^c) • 21° P⁷⁵ | Γ ενεγκε D • 22° D c e • 23^r τ αυτου P⁷⁵* D a b sys^{c,p} bo^{ms} | Γ ποιησον P⁴⁵ sys^c • 24^r ανθρωπων K D 2542 e | Γ p/ πολλοι γαρ εισιν κλητοι, ολιγοι δε (γαρ 579) εκλεκτοι Γ f¹³ 579. 700. 892^{ms} • 25° P⁷⁵ | ο¹ D Θ it sy^c • 26^r αυτου P⁴⁵ K A D K N W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424 M | - 579. 2542 e | txt P⁷⁵ B L Ψ

9,24p; 17,33p J12,25·
33
27: Mt 16,24 Mc 8,34
L 9,23· R 8,17! G 6,14

11,5!· Mc 12,1p

ἔτι ἴτε καὶ τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ), οὐ δύναται εἶναί μου μαθητῆς². **27** ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητῆς.

28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν; **29** ἵνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι) πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαίξιν **30** λέγοντες ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. **31** Ἡ τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἐτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς πόλεμον οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλευέσεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ὑπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; **32** εἰ δὲ μή γε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ (τὰ πρὸς) εἰρήνην. **33** οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν οὐ δύναται εἶναί μου μαθητῆς.

34 Καλὸν οὖν τὸ ἄλλας· ἐὰν δὲ ὀκαὶ τὸ ἄλλας μωρανθῆ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; **35** οὔτε εἰς ἡ γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν, ἕξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω.

15 Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες ὅπαντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. **2** καὶ διεγόγγυζον οἷ ὅτε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς.

| 5,36!
19,14· Ps 122,6· 19,42
5,11!; 12,33; 18,22 Act
2,44s!
8,3!· 26

34s: Mt 5,13 Mc 9,50

13,8· 9,62· 8,8 Mc 4,9!
Mt 11,5! Ap 2,7!

1-7: Mt 18,12-14
Ls: 5,29s· 5,30!
| 5,30!

Act 11,3!

55
183
X

184
V

185
II

186
II

26 ἴ δε ϕ⁴⁵ A D K N W Γ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 M̄ lat sy^h sa^{ms} bo; Cl |
- ϕ⁷⁵ sa^{ms} | txi B L Δ 33. 892 | ἑαυτου ψυχην ϕ⁴⁵ A D K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565.
700. 892. 1424. 2542 M̄; Cl | ψυχην αυτου 1241 | txi ϕ⁷⁵ K B 579 | ἴ μου ειναι μαθητης
ϕ^{45,75} K N Ψ f¹³ aur vg^{cl} | μου μαθητης ειναι A D W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 1424 M̄ it vg^{ww};
Or | txi K B L (579). 892. 1241. 2542 vgst • **27** ἴ p) και K² A D K N W Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700.
892. 1241. 1424. 2542 M̄ latt sy^{c-p,h} sa | txi ϕ^{45,75} K* B L 579 • **28** ἴ ο θελων ϕ⁴⁵ W Γ f¹³
565. 700 pm | θελει ϕ⁷⁵ • **29** ἴ μη ισχυση οικοδομησαι και D e • **31** ἴ ου ϕ⁴⁵ | ουκ
ευθεως D | ἴ βουλευεται A D K L N W Γ Δ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 2542 M̄ lat |
συμβουλευεται 1424 | txi ϕ⁷⁵ K B Θ 1241 b q r¹ • **32** ἴ προς K* Γ 1241 | εις B | τα εις
K | - ϕ⁷⁵ | txi K² A D L N W Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 M̄ aur f vg sy^h
• **34** ° A D K N W Δ Ψ f¹ 565. 700. 1424. 2542 M̄ latt sy sa^{ms} bo^{pl} | txi ϕ⁷⁵ K B L Θ f¹³ 579.
892. 1241 bo^{pl} | ἴ αλα K* D W | ο¹ ϕ⁷⁵ A K W Γ Δ f^{1,13} 565. 700. 892. 1424. 2542 M̄ e vg^{cl}
sy^{s,c,h} co | txi K B D L N Θ Ψ 579. 1241 a r¹ sy^p sa^{ms} | ἴ αλα ϕ⁷⁵ K* D W • **35** ἴ τιν ϕ⁷⁵ D
¶ **15,1** ° W lat sy^{c-p} sa^{ms} • **2** ° (A) K N W Γ Δ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 1424. 2542 M̄ | txi
ϕ⁷⁵ K B D L Θ 892. 1241

56 187 V	3 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην Ὁ λέγων·	5,36!
	4 τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἄπο- λέσας ἐξ αὐτῶν ἓν (οὐ καταλείπει) τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός· ἕως ἔυρη αὐτό; 5 καὶ εὐρῶν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὄμους αὐτοῦ χαίρων 6 καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ ὁ τοὺς γείτονας λέγων αὐτοῖς· συγχάρητέ μοι, ὅτι εὖ- ρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. 7 λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦν- τι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις οἵτινες οὐ χρειαν ἔχουσιν μετανοίας.	11,5!· J10,11! 19,10 Is49,22 9,23s.32 11,8! 5,31sp!
188 X	8 Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα ἑὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως οὗ εὐρή; 9 καὶ εὐροῦσα συγ- καλεῖ τὰς φίλας καὶ ἑγγείτονας λέγουσα· συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. 10 οὕτως, λέγω ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον ὁσίων ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.	11,5! 19,10 6! 7! 12,8!
57 190 X	11 Εἶπεν δὲ ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. 12 καὶ εἶ- πεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· πάτερ, δός μοι τὸ ἐπι- βάλλον μέρος τῆς οὐσίας. (ὁ δὲ) διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. 13 καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν πάντα ὁ νεώ- τερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν καὶ ἐκεῖ διε- σκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. 14 δαπανῆ-	10,30!· Mt21,28· 7,41! 1McC10,30 Tob3,17 Sir33,20-24· 8,43! Act1,5 19,12 16,1 Prv29,3

3° D Θ f¹³ b e sy^{s.c.p} • 4° Γος εξει D (ex lat.?) | ^f απολεση B* D | ^f ουκ αφησι D | ^f απελθων το απολωλος ζητει D (sy^{s.c.p} co) | ^T ουκ A N Δ Ψ f^{1.13} 579. 1424. 2542
• 6° συγκαλεται D N f^{1.13} 1241. 2542 | ^o φ⁷⁵ Θ • 7° εσται (εστιν 2542) εν τω ουρανω
A D K N W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. 1424. 2542 M lat sy^h | 1 3 4 579 | txt φ⁷⁵ K B L Ψ
33^{vid}. 892. 1241 • 8° και απολεσασα μιαν D it | ^f οτου A K N W Γ Δ Ψ 565. 700. 1424
M | - D 892 | txt φ⁷⁵ K B L Θ f^{1.13} 33. 579. 1241. 2542 • 9° συγκαλεται A D W Γ
f^{1.13} 565. 700. 1241. 2542 M | txt φ⁷⁵ K B K L N Δ Θ Ψ 579. 892. 1424 | ^T τας A (D) K N
W Γ Δ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M lat | τους 579 (e vg^{ms}) | txt φ⁷⁵ K B L Θ
• 10° χαρα γινεται A K W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 892. 1241. 1424 M | χαρα εσται D N
f¹³ 2542 latt | txt φ⁷⁵ K B L 33^{vid}. 579 | ^o B • 12° και K* D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565.
700. 1424. 2542. 1844. 12211 M latt sy | - φ⁷⁵ | txt K² A B L 579. 892. 1241 bo
• 13° συναγων φ⁷⁵ | ^f απατα K A K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 892. 1424. 2542.
1844. 12211 M | txt φ⁷⁵ B D 700. 1241 | ^f εαυτου τον βιον D

σαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ τὴν
 10,11 Act 5,13! · 19,14
 Act 21,39
 8,32! καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. **15** καὶ
 16,21 πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης,
 17s: 12,17s! · Act 12,11 καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοί-
 ρους, **16** καὶ ἐπεθύμει ἄχρηστα ἔκ τῶν κερατιῶν ὧν
 ἦσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. **17** εἰς ἑαυτὸν
 δὲ ἐλθὼν ἔφη· Ἔσομαι μίσθιοι τοῦ πατρός μου ἑπισημα-
 νονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ ἄλλω ὄντι ἀπόλλυμαι. **18** ἀναστὰς
 πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ,
 21 Ex 10,16 Ps 51,6 | ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, **19** οὐκέτι εἰμι
 ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποιήσον με ὡς ἓνα τῶν μισθίων
 σου. **20** καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ.
 Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ
 7,13! · Tob 11,9 · Act
 20,37 2Sm 14,33 αὐτοῦ καὶ ἐπλαγχνίσθη καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν
 τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. **21** εἶπεν δὲ ὁ
 18! υἱὸς αὐτῷ· πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν
 σου, οὐκέτι εἰμι ἄξιος κληθῆναι υἱός σου^T. **22** εἶπεν δὲ ὁ
 πατήρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· Ὁραχὺ ἔξευκκατε^T
 Gn 41,42 στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύ-
 λιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας,
23 καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε, καὶ φα-

14 ἰσχυρος K N P Q W Γ Δ Θ Ψ ^f13 565. 700. 1241. 1424. 2542 M | txt ⁷⁵ K A B D L
^f1 33. 579. 892. / 844. / 2211 • **16** ἑπισημασθαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ A K N P Q W Γ Δ Θ Ψ
565. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 M lat sy^{p,h} bo | ἑπισημασθαι τὴν κοιλίαν καὶ χροτασθαι
W | txt ⁷⁵ K B D L ^f1,13 579. 1241. 2542 e f sa | ^F αὐτοῦ A K N P Q W Γ Δ Θ Ψ 565. 700.
892. 1241. 1424. / 844 M | txt ⁷⁵ K B D L ^f1,13 579. 2542. / 2211 • **17** ^F πῶς οἱ Θ 69. 828.
/ 844. / 2211 | ^F ἐπισημασθαι K D K L N Q W Γ Δ Θ Ψ ^f13 33. 565. 700. 892. 1424.
2542. / 844. / 2211 M | txt ⁷⁵ A B P ^f1 579. 1241 | ὄντι λιμῶ D N Θ ^f1,13 700. 1241
lat | λιμῶ A K P Q W Γ Δ 565. 1424. / 844. / 2211 M sa^{ms} | txt ⁷⁵ K B L Ψ 579. 892.
2542 e ff² • **20** αὐτοῦ K D K L N P Q Θ ^f13 579. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 pm | txt
⁷⁵ A B W Γ Δ Ψ 1. 565. 700. 892 pm • **21** ^f 1 2 3 4 K A K N P Q W Γ Δ Θ Ψ ^f13 565.
700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 M (lat) | 3 2 4 1 5 D | txt ⁷⁵ B L ^f1 (αὐτοῦ 579.
/ 2211) | ^T (19) ποιήσον με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου K B D 33. 700. 1241. / 844 vg^{ms}
sy^h | txt ⁷⁵ A K L N P Q W Γ Δ Θ Ψ ^f1,13 565. 579. 892. 1424. 2542. / 2211 M lat
sy^{s,c,p} co • **22** ^F A K N P Q W Γ Δ Θ Ψ ^f1 565. 700. 1424. 2542. / 844 M sy^p sa^{ms} | txt
⁷⁵ K B D L ^f13 579. 892. 1241. / 2211 latt sy^{s,c,h} sa^{ms} bo | ^F ἐνευκκατε ⁷⁵ 579. 1241 |
^T τὴν ⁷⁵ D¹ K^c Γ Δ ^f1,13 565. (579). 700. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 M | txt K A B D*
K* L N P Q W Θ Ψ 892 • **23** ἐνευκκατε D 1424 | ἐνευκκατες A K N P W Γ Δ Θ Ψ
^f1,13 565. 700. 892. 2542. / 844 | ἐξευκκατες / 2211 M | txt ⁷⁵ K B L 579. 1241

γόντες εὐφρανθῶμεν, **24** ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν καὶ ἄνεζησεν, ἦν ἀπολωλὼς καὶ ἔυρέθη. καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. **25** Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγγρῶ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν, **26** καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παιδῶν ἐπυνθάνετο· τί ἂν εἴη ταῦτα. **27** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἤκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. **28** ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν, ὁ δὲ πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. **29** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ ὁ αὐτοῦ· ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. **30** ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ τῶν πορνῶν ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτὸν μόσχον. **31** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν· **32** εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν, καὶ ἀπολωλὼς καὶ εἰρήσθη.

32; 16,19! Act 2,26 |
E2,11-32
6!; 19,10

13,14!

Dn 3,5.10.15 |

18,36 Act 10,17

13-8,43!

16,25

J17,10 | 23!

24!

58 **16** Ἐλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **2** καὶ φωνήσας αὐτόν εἶπεν αὐτῷ· τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ;

9,14!-10,30!

6,24!-12,42!

15,13!-8,3!

24 ἔζησεν B 579 | ἀπολωλως ην κ² P Θ f^{1.13} 1241 | ἀπολωλως D Q 579. / 844 | και ἀπολωλως ην (-Ψ) K N Γ Δ Ψ 565. 700. 892. 1424. 2542. / 2211 ℞ sy | - (et om. και ευρεθη) W | lxi φ⁷⁵ κ* A B L | τ αρτη D | φ ηρξατο φ⁷⁵ 1. 579 • **25** ελθων δε και εγγισας D • **26** τι ειη (ει Γ) ταυτα κ A W Γ Δ Θ 565. 700 ℞ | τι αν (-K) ειη τουτο K Ψ | τινα ειη ταυτα L | τι θελει τουτο ειναι D | lxi φ⁷⁵ B N P Q f^{1.13} 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 • **29** ο κ K L W Γ Θ Ψ f¹ 33. 565. 700. 892. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℞ sy^h | lxi φ⁷⁵ A B D N P Q (αυτω Δ) f¹³ 579. 1241 latt sy^{s.c.p} | εριφον εξ αιγων D | εριφον φ⁷⁵ B | φ αριστησω D lat • **30** τω δε υιω σου τω καταφαγοντι παντα μετα των πορνων και ελθοντι εθυσας D e (syP) | τ των A D (cf') L N Q Ψ 579 | μοσχον τον σιτευτον A K N P W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℞ | lxi φ⁷⁵ κ B D L Q 579. / 844. / 2211 • **32** ανεζησεν κ² A D K N P W Γ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℞ | lxi φ⁷⁵ κ* B L Δ 579 | ἀπολωλως D Θ Ψ f^{1.13} 2542. / 844 | ἀπολωλως ην κ 1241 | και ἀπολωλως ην K N P Γ Δ 565. 700. 1424 ℞ | lxi φ⁷⁵ A B L W 579. 892. / 2211 sy^h

¶ **16,1** τ αυτου (+ οτι 1424) A K N P W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892. 1424 ℞ lat sy sa bo^{pl} | παραβολην 579 | lxi φ⁷⁵ κ B D L 1241. 2542 e bo^{pl}

Mt 12,36 Act 19,40
R 14,12 H 13,17 IP 4,5
3s: 12,17s
Is 22,19

5-7: 14,18s; 19,16.20·
4,40!·7,41

|7,13!

9!: 18,6 Act 1,18!

18,30!·J12,36!

|11,8!

11.13 Mt 6,24 1Hen
63,10 Sir 27,1s
12,33!·Ap 13,6 1Hen
39,4

19,17p

9!

12,42!·48b 2T 2,15|

ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου, οὐ γὰρ ἴδύνη ἔτι οἰκονομεῖν. **3** εἶπεν δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἵ ἐπαίτειν αἰσχύνομαι. **4** ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ ἕκ τῆς οἰκονομίας δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους ἱ αὐτῶν. **5** καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεοφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ ἔλεγεν τῷ πρώτῳ· πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου; **6** ὁ δὲ εἶπεν· ἕκατὸν ἱ βάτους ἐλαίου. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· δέξαι σου ἱ τὰ γράμματα καὶ ἱ καθίσας ἱ ταχέως ἱ γράψον ἱ πενήκοντα. **7** ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπεν· σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν· ἕκατὸν κόρους σίτου. ἱ λέγει αὐτῷ· δέξαι σου ἱ τὰ γράμματα καὶ ἱ γράψον ὀγδοήκοντα. **8** καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ἱ ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσιν. **9** Καὶ ἐγὼ ὑμῖν λέγω, ἱ ἑαυτοῖς ποιήσατε ἱ φίλους ἐκ τοῦ ἱ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπῃ δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς.

10 Ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς ἐστίν, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἁδίκος καὶ ἐν πολλῷ ἁδίκος ἐστίν. **11** εἰ οὖν ἐν τῷ ἁδίκῳ μαμωνᾶ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; **12** καὶ εἰ ἐν τῷ ἁλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἱ ὑμέτερον τίς ἱ ὑμῖν δώσει;

2 ἱ δυνηση A K L N Γ Δ Ψ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M̄ lat | txi P⁷⁵ x B D W Θ f^{1.13} 2542 e (ff?) • 3 ἱ και P⁷⁵ B sy^{hms} co • 4 ἱ απο L 33. 892 | - A K P W Γ Δ Ψ 565. 700. 1424 M̄ | txi P⁷⁵ x B D N Θ 070 f^{1.13} 579: 1241. 2542 | ἱ εαυτων x B N P Ψ 070. 579 | txi P⁷⁵ A D K L W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ • 6 ἱ κιδους D* 1241 lat | κιδους D¹ | βιδους x L W Ψ 070. 579. 892 | txi P⁷⁵ A B K N P Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. 1424. 2542 M̄ q vg^{mss} | ἱ το γραμμα A K P W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ (e l) sa | txi P⁷⁵ x B D L N Ψ 070. 579 bo | ἱ D bo^{mss} | ἱ P⁷⁵ B 1424 e • 7 ἱ ο δε λεγει D | λεγει δε x f¹³ 892 bo^{mss} | και λεγει A K N P W Γ Δ Θ Ψ f¹ 700. 1424. 2542 M̄ sy^h bo^{mss} | txi P⁷⁵ B L 565. 579. 1241 lat sy^{c-p} sa bo^p | ἱ το γραμμα A K P W Γ Δ Θ f¹³ 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ (e l) sa | txi P⁷⁵ x B D L N Ψ f¹ 579 bo • 8 ἱ διο λεγω υμιν D (a r¹) • 9 ἱ x¹ A D K N P W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1.13} 33^{vid}. 565. (579). 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄; Ir^{lat} Cl | txi P⁷⁵ x* B L | ἱ ἁδικου μαμωνα D a • 12 ἱ ημετερον B L | εμον 157 e i l; Mcion^T | αληθινον 33^{vid} | txi P⁷⁵ x A D K N P W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ lat sy co | ἱ x D L Θ Ψ 33. 579. 892. 2542; Ir^{lat} | txi P⁷⁵ A B K N P W Γ Δ f^{1.13} 565. 700. 1241. 1424 M̄

191 V	<p>13 Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶν κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῶ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ.</p>	<p>13: Mt 6,24 14,26p Gn 29,29-31 9!</p>
192 X	<p>14 Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. 15 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.</p>	<p>20,47p 10,29; 18,9-14; 20,20 Mt 23,28 Act 1,24! Prv 24,12 1Rg 8,39 1Chr 28,9</p>
193 V	<p>16 Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἄχρι Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελίζεται καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. 17 εὐκοπώτερον δὲ ἐστὶν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου· ἓ μίαν κεραίαν² πεσεῖν.</p>	<p>16: Mt 11,12s · 24,27! Mt 5,17! Act 10,37; 13,24! 13,23s 17: Mt 5,18 · Bar 4,1</p>
195 II	<p>18 Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει, καὶ ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει.</p>	<p>18: Mt 5,32/Mt 19,9 Mc 10,11s · 1K 7,10s · Dt 24,1</p>
59 196 X	<p>19 Ἄνθρωπος ὁδὲ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραϊνόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. 20 πτωχὸς δὲ τις ὀνόματι Λάζαρος ἐβέβητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ εἰλκωμένος 21 καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ</p>	<p>10,30! · 1 · Jc 5,5 · 6,24! Prv 31,22 Ap 18,12 · 12,19; 15,23! Act 7,41 6,20! Job 2,7 2Rg 20,7 15,16 · Mt 15,27 6,24!</p>

14 ταυτα (+ και Γ) D Γ 579 i sa^{ms} | ταυτα παντα και A N P W Δ Θ f¹⁻¹³ 565. 700. 892. 1424. 2542 M | txi ϕ⁷⁵ x B L Ψ 1241 lat sy^{s.c.p} co • **15** κυριου B • **16** εως A D K N P W Γ Δ Θ Ψ 565. 700. 1424 M | txi ϕ⁷⁵ x B L f¹⁻¹³ 579. 892. 1241. 2542 | τ επροφητευσαν D Θ vg^{ms} sy^c | ρκ* • **17** των λογων μου Mcion^T | f B • **18** τ πας x A K N P W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 565. 700. 892. 1424 M sy^{p.h} | txi ϕ⁷⁵ B D L 579. 1241. 2542 lat sy^{s.c} co; Mcion^T | ϕ⁷⁵ 1241 | D sy^{s.c.p} bo^{ms} • **19** τ ειπεν δε και ετεραν παραβολην D (sy^c) | D Δ* Θ 579 lat sy^{s.c} | f ονοματι Νευης ϕ⁷⁵ (sa) | Finees Prisc • **20** τ ην A K N W Γ Δ Θ f¹⁻¹³ 565. 700. 892. 1424. 2542 M lat sy sa | txi ϕ⁷⁵ x B D L P Ψ 33^{vid}. 579. 1241. /844. /2211 a e; Mcion^A Cl | τ ος A K N P* W Γ Δ Θ f¹⁻¹³ 565. 700. 892. 1424. 2542 M lat sy^h sa | txi ϕ⁷⁵ x B D L P^c Ψ 33. 579. 1241. /844. /2211 a e; Mcion^A Cl • **21** τ (Mt 15,27) των ψυχων (ψυχων D) x² A D K N P W Γ Δ Θ Ψ f⁽¹⁻¹³⁾ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. /844. /2211 M lat sy^{p.h} sa^{ms} bo^{pt} | txi ϕ⁷⁵ x* B L it sy^{s.c} sa^{ms} bo^{pt}; Cl | f (15,16) και ουδεις εδιδου αυτω f¹³ l vg^{cl} | f απελειχον K N P W Γ Δ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1424. /844 M | περιελειχον /2211 | ελειχον D f¹ | txi x A B L Θ Ψ 33. 1241. 2542

6,20! 23 J1,18; 13,23· Mt 8,11 4Mcc 13,17 Jc 5,1-6 1Hen 103,5-8· 6,24! | 28 4Mcc 13,15 | 30; 3,8! 15,31· 6,20,24· 12,18 Mt 5,4! L 2,25! | 24,21 1Hen 22,9-13 4Esr 7,36 Act 2,40! 23! | 16! 17! | 24! | J 5,46; 11,45-48 Mt 27,62-66; 28,11-15

ἔλκη αὐτοῦ. **22** ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. **23** καὶ ἐν τῷ ἄδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὄρᾳ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ^T. **24** καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν· πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. **25** εἶπεν δὲ Ἀβραάμ· τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὤδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. **26** καὶ ἔν πασιν τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ ἔκειθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. **27** εἶπεν δέ· ἐρωτῶ σε οὖν, πάτερ^T, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, **28** ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς, ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. **29** λέγει δὲ Ἄβραάμ· ἔχουσιν Μωϋσέα καὶ τοὺς προφῆτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. **30** ὁ δὲ εἶπεν· οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν ἴπορευθῆ πρὸς αὐτοὺς μετανοήσουσιν. **31** εἶπεν δὲ αὐτῷ· εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδ' ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἴνασθῆ ἴπεισθήσονται.

- **22/23** ἔν τω ἀδῃ. **κ*** lat; Mcion^A | ^T αναπαυομενον D Θ / 2211 it • **25** ὄδε f¹ 1424; Mcion^A.^E • **26** ἔπι A D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℞ a e | txt ℘⁷⁵ κ B L 579 lat | ^T οἱ κ² A K L N W Γ Δ Θ Ψ f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℞ bo | txt ℘⁷⁵ κ* B D f¹³ | ὄδε διαπερασαι D lat
- **27** ὄουν σε ℘⁷⁵ κ K L N Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℞ lat | σε W (579) e f r¹ bo | txt A B D f¹³ | ^T (30) Ἀβρααμ D N 579 vg^{miss} sy^c
- **29** τ αυτω A D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700. 1424 ℞ lat sy^c.p.h co | txt ℘⁷⁵ κ B L 579. 892. 1241. 2542. / 844. / 2211 d λ sy^s bo^{miss} • **30** ἔγερθη ℘⁷⁵ | αναστη κ 579 (it)
- **31** ἔγερθη ℘⁷⁵ 579 | απελθη W it sy^{s,c}; Mcion^A | αναστη κα απελθη προς αυτους D r¹; (Ir^{lat}) | ἴπιστεουσιν D lat sy^{s,c,p}; Ir^{lat}

197 II	<p>17 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· ἀνένδεκτόν ἐστιν τοῦ ἵτα σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν¹, (πλὴν οὐαί) δι' οὗ ἔρχεται· 2 Ἰουστειλεῖ αὐτῷ εἰ (λίθος μυλικὸς) περι- κείται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἵνα σκανδαλίση ἵτων μικρῶν τούτων ἕνα².</p>	<p>1-3a: Mt 18,6s Mc 9,42· 9,14!</p>
198 V 199 V	<p>3 προσέχετε ἑαυτοῖς. Ἐὰν ἀμάρτη ^Τ ὁ ἀδελφός σου ἐπιτίμησον αὐτῷ, * καὶ ἐὰν μετανοήσῃ ἄφες αὐτῷ. 4 καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμαρτήσῃ εἰς σέ καὶ ^Τ ἐπτάκις ^Τ ἐπιστρέψῃ ^Π πρὸς σέ³ λέγων· μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ.</p>	<p>Mt 18,6! 12,1! 3b-4: Mt 18,15,21s 6,41!· Lv 19,17 G 6,1! Ps 119,164 22,32 Act 9,35!</p>
200 V	<p>5 Καὶ εἶπαν οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ· πρόσθετες ἡμῖν πί- στιν. 6 εἶπεν δὲ ὁ κύριος· εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σι- νάπεως, ἐλέγετε ἂν ^Τ τῇ συκαμίνῳ ^ο [ταύτῃ]· ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσῃ⁴· καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν.</p>	<p>5s: Mt 17,20/Mt 21,21 Mc 11,22s· 6,13! 7,13!· 8,25! 7,13!· 13,19</p>
201 X	<p>7 Τίς δὲ ^ο ἐξ ὑμῶν δούλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαί- νοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ^Τ ἐρεῖ αὐτῷ· εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε, 8 ἄλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· ἐτοίμασον ^Τ τί δειπνήσω καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; 9 μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ ὅτι ἐποίησεν τὰ (διαταχθέντα); 10 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσῃτε (πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν),</p>	<p>11,5! 12,37! 5,30!</p>

¶ 17,1^s A D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700. 1424. 2542 ℳ | txt p⁷⁵ x B L 579. 892. 1241 e | ῥουαί δε A K N W(*)^c Γ Δ Θ 565. 700. 1424 ℳ lat syp | πλὴν οὐαί δε 579 sy^h | txt p⁷⁵ x B D L Ψ f^{1,13} 33. 892. 1241. 2542 it sy^{s.c.h} co • 2^r p) συμφερεῖ δε D | ῥιθος ονικος W | p) μυλος ονικος A K N Γ Δ Ψ 565. 700. 1424 ℳ sy^h bo^{mss} | txt p⁷⁵ x B D L Θ f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 lat sy^{hmg} co | ^s 4 l-3 x² A D K N W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ | txt x* B L Ψ 579. 892 • 3^T p) εις σε D K N Γ Δ Ψ f¹³ 565. 579. 700. 1424. 2542 ℳ c e q r¹ vg^{cl} bo^{mss} | txt x A B L W Θ f¹ 892. 1241 lat sy co; Cl • 4^T το D; Cl | ^T της ημερας A K N W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 1424 ℳ lat sy^{p.h} sa bo^{pt} | txt x B D L Ψ 892. 1241. 2542 it sy^{s.c} bo^{pt}; Cl | ^o K N W Γ Δ Θ f¹³ 565. 700. 1424 ℳ f i λ | txt x A B D L Ψ 579. 892. 1241. (επι σε f¹ 2542) lat sy; Cl • 6^T p) τω ορει τουτω· μεταβα εντευθεν εκει, και μετεβαινε· και D (sy^c) | ^o p⁷⁵ x D L 579 s sy^c bo | txt A B K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^{s.p.h} sa | ῥμεταφυτευθητι εις την θαλασσαν D | εκριζωθητι και φυτευθητι εις την θαλασσαν 1424 (lat) • 7° p⁷⁵ (D) L 1241 | ^T μη D e l bo • 8° αλλα D it sy^{s.c.p} | ^T μοι x it sy^{s.c.p.h}** (sa^{ms}) bo^{pt} • 9° διαταχθεντα; ου δοκα A K N W Γ Δ Θ Ψ 565. 579. 700. 892. 1424 ℳ c s sy^h | διαταχθεντα αυτω; ου δοκα D f¹³ lat syp | txt p⁷⁵ x¹ B L f¹ 1241. 2542 e (co) • 10° 2-4 x¹ 579 (it) sy^{s.c} | οσα λεγω D (l)

Mt 25,30 2Sm 6,22 Ὁ λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιθήκαμεν. Ὑ

9,51! 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορευέσθαι Ὑ εἰς Ἱερουσαλήμ 60

4,30 · Mc 9,30p · 9,52! καὶ αὐτὸς διήρχετο (διά μέσον) Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας.

7,22! · Lv 13,45s Nu 5,2s 12 Καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα κώμην Ὑ ἀπη-

11,27! · 5,5! ἤσαν Ὑ [αὐτῶ] δέκα λεπροὶ ἄνδρες, (οἱ ἔστησαν) πόρρω-

18,38! | ἤσαν 13 καὶ (αὐτοὶ ἦσαν φωνὴν λέγοντες) Ὑ Ἰησοῦ ἐπιστάτα,

5,14!p · 1,5! · 2Rg 5,14 ἐλέησον ἡμᾶς. 14 καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς Ὑ πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπ-

6,19! · 2Rg 5,15 · 5,25! ἄγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. 15 Εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι Ὑ ἰάθη,

5,12! ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν

9,52! θεόν, 16 καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐ-

7,9; 10,13 τοῦ εὐχαριστῶν αὐτῶ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρίτης. 17 ἀπο-

Acl 22,10 · 7,50! κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· (οὐχὶ οἱ δέκα) ἐκαθαρίσθη-

19 καὶ εἶπεν αὐτῶ· ἀναστάς πορεύου. Ὑ ἢ πίστις σου σέσωκέν σε. Ὑ

21,7p Mc 13,33,35 · 19,11! 20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ

20^v βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν· οὐκ ἔρ-

χεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, 21 οὐδὲ

ἔροῦσιν· ἰδοὺ ὧδε (ἢ· ἐκεῖ), Ὑ ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ

θεοῦ ἐντός ὑμῶν ἐστίν.

10° Mcion^E • 11 Ὑ αυτον A D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542
 M | txi P⁷⁵ K B L 579 | μεσον D | ανα μεσον f^{1,13} 2542; Tit | δια μεσου A K N W Γ
 Δ Θ Ψ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 M | txi P^{75vid} K B L 579 • 12 Ὑ υπηνητησαν K L N Θ
 f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 | οπου ησαν D e λ | txi P^{75,111} A B K W Γ Δ Ψ 565. 700.
 1424 M | ° P⁷⁵ B D (cf Ὑ) L | txi K A K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241.
 1424. 2542 M lat sy^{p,h} | και εστησαν D (cf Ὑ) bo | οι ανεστησαν B 579 |
 - K* • 13 Ὑ εκραξαν φωνη μεγαλη D (e) • 14 Ὑ τεθεραπευθε D | θελω καθαρισθητε
 και ευθεως εκαθαρισθησαν P^{75mg} • 15 Ὑ εκαθαρισθη D 892. 1424 lat sy^{s,c,p} sa
 • 17 Ὑ ουχ οι δεκα B L | ουτοι δεκα D it sy^{s,c} | ουχ (ουχι A) οι δεκα ουτοι A W I
 sy^{p,h} | txi K K N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. (- oi 1241). 1424. 2542 M | ° A D it
 sy^{s,c,p} sa^{ms} bo • 18 Ὑ (εξ αυτων ουδεις ευρεθη υποστρεφων ος δωσει D (it sy^{s,c})
 • 19° B sa^{ms} • 21 Ὑ η (και W; - 892) ιδου εκει A D K N W Γ Δ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700.
 892. 1424 M lat sy^{c,p,h} | ηκει (!) Θ | txi P⁷⁵ K B L 1241. 2542 e ff² i l s sy^s | Ὑ p) μη
 πιστευσητε D

203 X	22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν ^Τ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν καὶ οὐκ ὄψεσθε. 23 καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ἕκει, [ἦ·] ἰδοὺ ὧδε· ἢ μὴ ἀπέλθῃτε μὴδὲ διώξητε. 24 ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ^Τ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν ^Π εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἴσχυει, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ^Π [ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ]. 25 πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. 26 καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· 27 ἦσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἔγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσιῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν πάντας. 28 Ὅμοίως ἔκαθως ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λῶτ· ἦσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὠκοδόμουν· 29 ἢ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθεν Λῶτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν πυρὶ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν πάντας. 30 (κατὰ τὰ αὐτὰ) ἔσται ἡ ἡμέρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. 31 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὅς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. 32 μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λῶτ.	22-25: Mt 24,26s 9,14! · 5,35!p J8,56 · 8,22; 20,1 · 9,26! 23s: Mt 24,23-25 Mc 13,21-23 · 21! 9,29! 9,26! 22 25: Mt 16,21 · Mc 8,31 L 9,22 · 7,31! 26-33: Mt 24,37-39; 10,39 · Gn 6,5-12 5,30!; 8,14; 21,34 14,20; 20,34s Gn 7,6-23 2P,2,5 Gn 18,20s 2P,2,6s 27! · 14,18s; 19,45 · 12,17s Gn 19,15-29 Sir 16,8 Ez 16,49s L 10,12 1K 1,7! · 9,26! 3!; Mt 24,17s Mc 13,15s · 10,12! 21,21 Gn 19,17 Gn 19,26
206 II		
207 V		
208 X		
209 II		
210 X		

22 ^Τ τουτων D • 23 ἕκει (+ και κ sy^{s,c}) ἰδου ωδε κ L sy^{s,c} | ωδε ἰδου ἐκει (+ ο Χριστος K 2542) D K W 33. 2542 lat (sy^p) | ωδε η ἰδου (-f¹³ sy^h) ἐκει (+ ο Χριστος N sy^{h*}) A N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 892. 1241. 1424 ℳ it vg^{mss} sy^h | ωδε μη διωξητε η ἰδου ἐκει ο Χριστος f¹ | txi φ⁷⁵ B 579 | ἢ μὴ διωξητε (διωξετε φ⁷⁵ f¹³) φ⁷⁵ B f¹³ sa | μη πιστευσητε f¹ sy^{hmg} | 1-3 διωξετε L Δ | μη εξελθητε μηδε διωξητε 579 • 24 ^Τ η A D K Δ 565. 700. 1424 ℳ | txi φ⁷⁵ κ B L N W Γ Θ Ψ f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 | ^Π D 700 it | Γ αστραπτει D | ^Π φ⁷⁵ B D it sa | txi κ A K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy bo • 27 ἔξεγαμίζοντο A K N W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 700 ℳ | txi φ⁷⁵ κ B D L Ψ 579. 892. 1241. 1424. 2542 | ἔγεγενετο D e | ἔπαντας κ A K N W Γ Δ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ | txi φ⁷⁵ B D L Θ 579. 892 • 28 ἔ και ως A D K N W Γ Δ Θ f¹ 565. 700. 892. 1424. 2542 ℳ sy^h; I^{arm}.lat.v.1. | txi φ⁷⁵ κ B L Ψ f¹³ 579. 1241 lat; I^{lat}.v.1. • 29 ἔ θειον και πυρ A D K W Θ f¹³ r¹ sy^h | txi φ⁷⁵ κ B L N Γ Δ Ψ f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. (2542) ℳ lat sy^{s,p} co | ἔπαντας A K N W Γ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ | txi B D L Δ 579. 892 • 30 ἔ κατα ταυτα φ⁷⁵vid κ* A L W Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 700. 1424. 2542 ℳ lat | ουτως 1241 sy^{s,c,p}; I^{lat} | txi κ² B D K N Ψ 579. 892 | ἔ εν τη ημερα του υιου του ανθρωπου ἦ αποκαλυφθη D it

33: Mt 16,25 Mc 8,35
L9,24 J12,25

34-37: Mt 24,40s.28

20!

Job 39,30

5,36! · 21,36!; 5,16!

10,30!

| Jc 1,27 Ex 22,22 Dt
10,18 Is 1,17 etc

5,7s; 21,22 Act 7,24

12,17s!

| 11,8

11,7!

13,14! | 7,13!

16,8! | Ap 6,10

Jdc 11,36 Ⓞ · Sir 35,23 · 3!

33 ὃς ἔὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι ἀπο-
λέσει αὐτήν, ὃς δ' ἂν ἄπολέσῃ ζωογονήσῃ αὐτήν.

211

III

34 λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης ὁμι-
ᾶς, ὁ εἷς παραλημφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἄφεθήσεται·

212

V

35 ἔσονται δύο ἀλήθουςαι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἡ μία παραλημ-
φθήσεται, ἡ δὲ ἕτέρα ἀφεθήσεται. Ἔ

213

V

37 καὶ ἀποκριθέν-
τες λέγουσιν αὐτῷ· ποῦ, κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ὅπου
τὸ σῶμα, ἐκεῖ καὶ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται!

18 Ἐλεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάν-
τοτε προσεύχεσθαι ὁ αὐτοὺς καὶ μὴ ἐγκακεῖν,

61

214

X

2 Ὁ λέγων· κριτὴς τις ἦν ἔν τινι πόλει τὸν θεὸν μὴ φοβού-
μενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρέπόμενος. 3 χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ

πόλει ἐκείνῃ καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα· ἐκδίκησόν
με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. 4 καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον·

μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· εἰ καὶ τὸν θεὸν οὐ
φοβοῦμαι οὐδὲ ἄνθρωπον ἐντρέπομαι, 5 διὰ γε τὸ παρ-
έχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα

μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. 6 Εἶπεν δὲ ὁ κύριος·
ἴ ακούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· 7 ὁ δὲ θεὸς οὐ

μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν

33 (p) εαν ζητηση την ψυχην αυτου σωσαι x A K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892.

1241. 1424. 2542 M (lat) sy^h † (9,24) αν θεληση ζωογονησαι την ψυχην αυτου D

sy^{s.c.p} sa † txt P⁷⁵ B L 579 † † και ος (+ δε f¹³) A D K N W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 700. 1424.

2542 M lat sy^h sa^{ms} bo^{pt} † txt P⁷⁵ x B L Ψ (579). 892 bo^{ms} † † απολεσει A L N Γ Δ 579 † txt

B D K W Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1424. 2542 M (incert. x) • 34 ° B c vg^{ms} † ° A D K L

N W Γ Δ Ψ 565. 700. 1241. 1424 M † txt P⁷⁵ x B Θ f^{1.13} 579. 892. 2542 † (p) αφιεται D K

• 35 ° x* I vg^{ms} † ° A K L N W Γ Δ Ψ 565. 700. 892. 1424 M † txt P⁷⁵ x¹ B D Q Θ f^{1.13} 579.

1241. 2542 † † και η A D K N W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 1424. 2542 M sy^h † η Q 1241 † txt

P^{75vid} x¹ B L f¹³ 892 † † [36] p) δυο εσονται (-D 579) εν τω (-D) αγρω· εις

παραλη(μ)φθησεται και ο ετερος (η δε ετερα f¹³) αφηθησεται D f¹³ (579). 700 lat sy

• 37 † συναχθησονται οι αετοι A D K N Q W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 1424 M bo^{pt} † και

(-f¹³) οι αετοι συναχθησονται f¹³ 579. 1241. 2542 † txt x B L 892 (aur d vg^{cl})

¶ 18,1 † και A D K N W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 1424. 2542 M lat sy † txt x B L f¹³ 579.

892. 1241 a b c q co † ° x^{2a} D f¹ 1424 pm sa bo^{ms} • 2 ° D f¹ sy^{s.c.p} † † τη D L Ψ 579 † τινι

τη 33 • 4 † τινα D † † B L Q^{vid} T 579. 892. 2542 † txt x A D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565.

700. 1241. 1424 M † † ηλθεν εις εαυτον και λεγει D † † και ανθρωπον ουκ A D K N Q

W Γ Δ Ψ f^{1.13} 33^{vid}. 565. 700. 1241. 1424 M r¹ q † txt x B L T Θ 579^{vid}. 892. 2542

• 5 † απελθων D • 6 † ηκουσατε Γ e † - x*

	βοώντων αὐτῶ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ ἴμακροθυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς; 8 λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;	Ps 22,3 · 2P 3,9 Bar 4,25 11,8! 9,26! · 11,25! · 7,9p; 8,25!; 17,26-30 2T 4,7
62	9 Εἶπεν δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἴἐξουθενοῦντας τοὺς λοιποὺς ἴτην παραβολὴν ταύτην· 10 Ἀνθρώποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος ἴτελώνης. 11 ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς ἴπρὸς ἑαυτὸν ταῦτα ἴπροσηύχετο· ὁ θεὸς, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ἴὼσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἴρπαγες, ἴἄδικοι, μοιχοί, ἴἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· 12 νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἴἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. 13 ὁ δὲ τελώνης μακρόθεν ἐστῶς οὐκ ἴἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπάραι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἴετυπεν ἴτὸ στήθος ἴαὐτοῦ λέγων· ὁ θεός, ἴλάσθητί μοι τῶ ἴἀμαρτωλῶ. 14 λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἴπαρ' ἐκεῖνον· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.	16,15! Ez 33,13 R 10,3 11 5,36! 7,41! · Act 3,1 3,12! 40; 19,8 Act 17,22! Psal 16,5 · 2K 2,17 9 · R 1,29! 5,33p · 11,42!p 9,16! 23,48 Ps 24,11 ④; 78,9 ④ Dn 9,19 Theod 2Rg 5,18 ④ 11,8! · Mt 21,31 14,11!
215 V	15 Προσέφερον δὲ αὐτῶ ἴκαὶ τὰ βρέφη ἴἵνα αὐτῶν ἴἀπτηται· ἴδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἴἐπετίμων αὐτοῖς. 16 ὁ δὲ ἴἸησοῦς ἴπροσεκαλέσατο αὐτὰ λέγων· ἴἄφετε τὰ παιδία ἴἐρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοι-	15-17: Mt 19,13s; 18,3 Mc 10,13-15 · 5,13! · 39p 11,52 Act 8,36!
216 II		

7 ἴμακροθυμων K N W Γ Δ f¹³ 565. 700. 1424 ℳ it sy^h | txi ⑧ A B D L Q T Θ Ψ f¹ 579. 892. 1241. 2542 • 9 ἴεξουθενοῦντες ⑧^{75*} B / 844c. / 2211 a | εἴουδενοντες ⑧^{75c} T | εἴουδενοντας ⑧ | ② D • 10 ὁ B D T | ἴεἷς D c e ff² q • 11 ἴταυτα προς εαυτον (αυτον L) ⑧⁷⁵ ⑧² B L T Θ Ψ f¹ 579. 892. 1241. / 844c lat | ταυτα ⑧^{*} / 844* (it) sa | καθ εαυτον ταυτα D 2542 | txi A K N Q W Γ Δ f¹³ 565. 700. 1424 ℳ sy^h | ἴως D L Q Ψ 892. 1241. / 2211 • 12 ἴαποδεκατευω ⑧⁷⁵ ⑧^{*} B T | txi ⑧² A D K L N Q W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℳ • 13 ἴεις A N W Γ Δ Θ f¹³ 565. 700. 1424 ℳ | txi ⑧ B D K L Q T Ψ f¹ 33. 579. 892. 1241. 2542. / 844. / 2211 | ἴεαυτου B Q T / 844. / 2211 | -f¹ • 14 ἴἢ γαρ (-W Θ) εκεινος A K N P Q W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ sy^h | μαλλον παρ εκεινον τον Φαρισαιον D it sy^p | txi ⑧ B L T f¹ 579. / 2211 aur vg; Or • 15 ἴρ παιδια D | ἴεπετιμησαν A K N P W Γ Δ Θ Ψ 078. 565. 700. 1424 ℳ e | txi ⑧ B D L T f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 bo • 16 ἴπροσεκαλειτο αυτα λεγων D f¹ 2542 | προσκαλεσαμενος αυτα ειπεν (ελεγεν f¹³) A K N P W Γ Δ Θ Ψ 078 f¹³ 33. 565. 700. 1424 ℳ lat sy^h | προσεκαλεσατο λεγων B | txi ⑧ L T 579. 892. 1241 (a) r¹

οὔτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. **17** ἀμὴν [†] λέγω ὑμῖν, ²¹⁷
ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ
μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. ^{II}

18-23: Mt 19,16-22 Mc
10,17-22 · 18-20:10,25-27

Ps 25,8

Dt 6,4 | Ex 20,13-16.12
⊗ Dt 5,17-20.16 ⊗

12,33! 14,33!

6,20!

6,24!

24-27: Mt 19,23-26 Mc
10,23-27

6,24! · Act 4,37!

| 13,24

6,24!

1,37 Mc 10,27!

18 Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων· διδάσκα- ⁶³
λε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; **19** εἶπεν ²¹⁸
δὲ αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ
μὴ εἷς ὁ θεός. **20** τὰς ἐντολάς οἶδας· ἴμῃ μοιχεύσης, μὴ
φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πα-
τέρα σου καὶ τὴν μητέρα[†]. **21** ὁ δὲ εἶπεν· ταῦτα πάντα
ἐφύλαξα ἐκ νεότητος[†]. **22** ἀκούσας δὲ [†] ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ²¹⁹
αὐτῶ· ἔτι ἔν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ
ἴδιάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν [τοῖς] οὐρανοῖς, ^{II}
καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. **23** ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περι-
λυπος ἔγενήθη· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. ²²⁰

24 Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς [περίλυπον γενόμενον]·
εἶπεν· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βα-
σιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσπορεύονται. **25** εὐκοπώτερον γάρ
ἐστὶν ἰκάμηλον διὰ τρήματος ἰβελόνης ἰεῖσελθεῖν ἢ
πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. **26** εἶπαν
δὲ οἱ ἰακούσαντες· καὶ τίς δύναται σωθῆναι; **27** ὁ δὲ εἶ-
πεν· τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ ἰαρά τῷ θεῷ
ἐστὶν·.

17 [†] γαρ D N | αμην 1241 • **19** ° κ* B*.2b • **20** (ρ) ο δε ειπεν· ποιας; ειπεν δε ο
Ιησους· το ου μοιχευσεις, ου φονευσεις, ου κλεψεις, ου ψευδομαρτυρησεις D (a
e) | † σου κ Ν Γ Δ f¹³ 565. 579. 700. 1424 ℳ a b c vg^{ms} sys.c.p | txt A B D K L P W Θ Ψ
078 f¹ 33. 892. 1241. 2542 lat sy^h • **21** † ρ) μου κ Α Κ Λ Ν Ρ W Γ Δ Θ Ψ 078 f^{1.13} 33.
565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ lat sy^{p,h} | txt B D I • **22** † ταυτα Α Κ Ν Ρ W Γ
Δ Θ Ψ 078 f¹³ 565. 700. 1424. 2542 ℳ sy^{p,h} | txt κ Β D L f¹ 33. 579. 892. 1241 sy^c co |
† ρ) δος κ Α D L N Δ f¹ 33. 1241. 1424 | † ουρανοις κ Α L 892 | ουρανω Κ Ν Ρ W Γ Δ
Θ Ψ 078 f^{1.13} 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ lat | txt B D • **23** † εγενετο Α D K N P
W Γ Δ Θ Ψ 078 f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ | txt κ Β L 579
• **24** ° B | ° κ Β L f¹ 579. 1241. 2542 co | txt A (D) K N P W Γ Δ Θ Ψ 078 f¹³ 33^{vid}. 565.
700. 892. 1424 ℳ latt sy | † εισελευσονται κ D Ψ 579. 1241. 2542 (pon. p. εχοντας Α Κ
Ν Ρ W Γ Δ Θ 078 f^{1.13} 565. 700. 1424 ℳ) | txt B L 892 • **25** † καμιλον S f¹³ 579^{vid}.
1424 | † ρ) τρυπηματος L Θ 1241 | ρ) τρυμαλιας Α Κ Ν Ρ W Γ Δ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700.
892. 1424. 2542 ℳ | txt κ Β D | † ρ) ραφιδος Α Κ Ν Ρ W Γ Δ Ψ 565. 700. 892. 1424.
2542 ℳ | βελονης μαλιας (!) ραφιδος Θ | txt κ Β D L f^{1.13} 579. 1241 | † διελθειν Α D
P Θ f^{1.13} 2542 lat sy^{s,c,h} • **26** † ακουοντες D L W f¹ 579 co • **27** † 4 I-3 Α Κ Ν Γ Δ Θ
f¹³ 565^s. 700 ℳ lat; Ir^{lat} | I 3 4 D W | 4 I 3 P | txt κ Β L Ψ f¹ 579. 892. 1241. 1424. 2542

221 II	<p>28 Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφέντες τὰ ἴδια ἠκολουθήσαμεν σοι. 29 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γυναῖκα ἢ ἀδελφούς ἢ γονεῖς ἢ τέκνα ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, 30 (ὃς οὐχὶ μὴ) [ἀπο]λάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῶν αἰώνιον.</p>	28-30: Mt 19,27-29 Mc 10,28-30 · 5,11!
		14,26 ^p
		16,8; 20,34s Mt 12,32 E1,21
222 II	<p>31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν (τῷ υἱῷ) τοῦ ἀνθρώπου· 32 παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐμπαυχθήσεται καὶ ὑβρισθήσεται καὶ ἐμπτυσθήσεται 33 καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. 34 καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν καὶ ἦν τὸ ῥῆμα οὗτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.</p>	31-34: Mt 20,17-19 Mc 10,32-34 · 9,12! · 9,51!
		21,22; 24,25.27.44; 20,17! Act 13,29! · 22,37! Act 2,25-28! · 9,22! 20,20; 23,1.24 Act 21,11! · Is 50,6
223 X		2,50!
		9,45
64 224 II	<p>35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχὼ τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἑπαϊτῶν. 36 ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἶη τοῦτο. 37 ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ἰαζωραῖος παρέρχεται. 38 καὶ ἐβόησεν λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με. 39 καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ, αὐτὸς δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν· υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με.</p>	35-43: Mt 20,29-34 Mc 10,46-52 / Mt 9,27-31 4,18!; 7,21; 14,13.21 10,30! 15,26! Act 2,22! Mt 2,23! L.4,34!
		1,27!; 6,3; 20,41ss · 16,24; 17,13 15
<p>28 ° A K P W Γ Δ 565^s. 1424 ℣ txt κ B D L N Θ Ψ f^{1.13} 579. 700. 892. 1241. 2542 'αφεντες παντα τα ιδια Θ f¹³ it sys^c (+ παντα f¹) τα ιδια αφεντες D f¹ 2542 p) αφηκαμεν παντα και κ* A K N P W Γ Δ Ψ 33. 565^s. 579. 700. 1241. 1424 ℣ aur f vg sy^{p,h} txt κ² B L 892 b ff² r¹ sy^{hm} sa^{ms} bo • 29 ° κ* D Δ lat '5 4 3 2 / A K N P W Γ Θ f^{1.13} 565^s. 700. 1424. 2542 ℣ lat sy p) γονεις η αδελφους η αδελφας η γυναικα D Δ Ψ (sa^{ms}) γυναικα η αδελφας η γονεις 579 αδελφους η αδελφας η γονεις 1241 txt κ B L 892 (sa^{ms}) bo T εν τω καιρω τουτω D • 30 ° ος ου μη A K N P W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565^s. 700. 1424. 2542 ℣ εαν μη D txt κ B L f¹ 579. 892. 1241 Γ λαθη B D txt κ A K L N P W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33^{vid}. 565^s. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ F επταπλασιονα D it sa^{ms} p) εκατονταπλασιονα 1241 sys^c • 31 'περι του υιου D (Θ) f¹³ latt sa^{ms} bo • 32 ° p) D L 700. 1241 it sy^p • 34 ° D f¹ 2542 it sys^c sa^{ms} bo^{pl} • 35 ° p) προσαιτων A K P W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33^{vid}. 565^s. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ txt κ B (D) L Q T 579 • 36 ° αν ειη D K L Q Θ Ψ f^{1.13} 892. 1241. 2542 εστιν 1424 txt κ A B P T W Γ Δ 565^s. 579. 700 ℣ • 37 ° p) Ναζαρηνους D f¹ lat • 39 ° σωτηση κ A K Q Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℣ txt B D L P T W Ψ ° D c sa F p) υιος D Ιησου υιε κ f^{1.13}</p>		

11! **40** σταθεις δε ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν^Τ.
 Me 10,51! · Act 9,12,17
 4,18! Act 26,18 · 7,50!
 5,25!
 2,13!

19 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἰεριχώ. **2** Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ὀκαλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης καὶ αὐτὸς πλούσιος. **3** καὶ ἐζήτηι ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστίν καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. **4** καὶ προδραμῶν εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν ἵνα ἴδῃ αὐτὸν ὅτι ἐκείνης ἡμελλεν διέρχεσθαι. **5** καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς ἔειπεν πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατὰβηθι, σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. **6** καὶ σπεύσας κατέβη καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. **7** καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον ὀλέγοντες ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλύσαι. **8** σταθεις δὲ ἔειπεν πρὸς τὸν κύριον· ἰδοὺ τὰ ἡμίσιά μου τῶν ὑπαρχόντων, κύριε, τοῖς πτωχοῖς δίδωμι, καὶ εἰ τινὸς τι ἐσυκοφάντησα ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. **9** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ

65
225
X

3,12! · 6,24! | 9,9; 23,8
 J12,21 · 7,49!

6; 2,16 Act 20,16!
 9; 4,21! · 4,43!

5,29; 10,38! · 37!
 5,30!

| 18,11!
 7,13!

8,3! · 6,20!

3,14 · Ex 21,37 Nu 5,6s |
 4,21! · Act 11,14!

40 ° B D T | ° D f¹ 2542 it sy^{s,c} | ° T λεγων A K W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 579. 700. 1424 ℳ lat sy | ° Ιησους λεγων Q f¹³ r¹ | txi & B D L T 892. 1241. 2542 e co • **43** ° ἠκολουθησεν W* 565 | ° οχλος f¹³ 1424 | ° ἰδοξαν D

¶ **19,2** ° D 892. 1241 lat sa^{ms} bo^{pl} | ° ἄρχων της συναγωγης υπηρχεν Ψ | ° και αυτος ην Θ a (c ff² r¹ vg^{ms}) | και (-W) ουτος ην A Q W Γ Δ 565. 700. 1424 ℳ f | και ην & L 892. 1241 bo | - D e sa | txi B K T f^{1,13} 579. 2542 lat • **4** ° προδραμων L T W Γ Ψ 2542. / 844 pm | δραμων 579. 1424 q | προλαβων D | txi & A B K Q Δ Θ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241 pm | ° A D K Q W Γ Δ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 1424 ℳ | txi & B L T Θ 892. 1241. 2542 a • **5** ° εγενετο εν τω διερχεσθαι D it | ° B T | ° τειδεν αυτον και A (D) K Q W Γ Δ f¹³ 33^{vid}. 565. 700. 892. 1424. / 844 ℳ latt syr | και ιδων αυτον Ψ | txi & B L T Θ f¹ 579. 1241. 2542 sy^{s,c} co | ° σπευσσον D e q vg^{ms} • **7** ° D it sy^e sa^{ms} • **8** ° το & D f¹ 2542 | ° ἡμιση D² K Γ Ψ f^{1,13} 565. 700. 892. 2542. (D* 579. 1424) ℳ; Cl | (+ to W) ημισυ A W Δ 1241. / 844 | txi & B L Θ | ° πτωχοις διδωμι B | διδωμι τοις (-1424) πτωχοις A K W Γ Δ f¹³ 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 ℳ; Ir^{lat} | txi & D L Q Θ Ψ f¹ 33. 892. / 844 • **9** ° B | ° εν A D sy^{s,c} sa^{ms} bo^{pl}

ὅτι ἄνθρωπος ἀσύτηρός εἶ¹, αἴρεις ὁ οὐκ ἔθηκας καὶ θε-
 ρίζεις ὁ οὐκ ἔσπειρας. **22** λέγει αὐτῷ· ἐκ τοῦ στόματός
 σου ἴκρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε. ἦδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος
 ἀσύτηρός εἰμι, ἴκρων ὁ οὐκ ἔθηκα καὶ ἴθερίζων ὁ οὐκ
 ἔσπειρα; **23** καὶ διὰ τί οὐκ ἔδωκάς μου τὸ ἀργύριον² ἐπὶ
 τράπεζαν; κἀγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν (αὐτὸ ἔπραξα).
24 καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν
 μνᾶν³ καὶ ἴδοτε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι – **25** καὶ εἶπαν
 αὐτῷ· κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς – **26** λέγω ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ
 ἔχοντι ἴδοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὁ ἔχει
 ἀρθήσεται⁴. **27** πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἴούτους τοὺς μὴ
 θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτούς ἀγάγετε ὧδε καὶ
 κατασφάζατε αὐτούς ἔμπροσθέν μου. [†]

26: Mt 13,12 Mc 4,25
L 8,18

14

1Sm 15,33

230

II

231

V

28-38: Mt 21,1-9 Mc
11,1-10 J 12,12-16
9,51!

28 Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο Ὁ ἔμπροσθεν ἀναβαίνων
 ἰεὶς Ἱεροσόλυμα.

232

II

37; 21,37; 22,39p; 6,12!

29 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθα-
 νία[ν] πρὸς τὸ ὄρος (τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν), ἀπέστειλεν
 δύο τῶν μαθητῶν **30** λέγων· ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι
 κώμην, ἐν ἣ εἰσπορευόμενοι εὐρήσετε πῶλον ὀδεδεμέ-
 νον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ὀπίωποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν, ὁ² καὶ
 λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. **31** καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ· διὰ

68

23,53p Zeh 9,9 & Nu
19,2 1Sm 6,7

22 ἴκρινῶ Θ | txt K N Γ Δ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M a d (sine acc.
 κ A B D L W) | ἴκρινῶ D 579. 892. 2542 it | ἴθερίζω D 579. 892. 2542 it
 • **23** ἴκρινῶ D K N W Γ Δ f^{1,13} 565. 700. 1424 M | txt κ A B L W* Θ Ψ 0182. 33. 579vid. 892.
 1241. 2542 | ἔπραξα αὐτο D K N W Γ Δ f^{1,13} 565. 700. 1424. 2542 M lat | αὐτο
 ανεπραξα Α Θ | txt κ B L Ψ 0182. 579. 892. 1241 f r¹ • **24** ὀδὸν D a e s | ἴσπενεγκατε D
 • **25** ὀδὸν D W 69 b e ff² sy^{s,c} bo^{ms} • **26** ἴσπεσθεται D sy^s | p) δοθησεται και
 περισσευθησεται f¹³ 579. 2542 sy^c | ἴσδοκει εχειν Θ 69 sy^{c,h}; Mcion^T | ἴσπε) απ αυτου
 κ² A D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M lat sy | txt κ* B
 L i • **27** ἴσκεινους Α (D) N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 M | txt κ B
 K L 1241 co | ἴσπε) και τον αχρειον δουλον εκβαλετε εις το σκοτος το εξωτερον
 εκει εσται ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων D • **28** ὀδὸν D e | ἴσδε D e
 • **29** ἴσπεθανια κ* B D* | txt κ² A D¹ K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241.
 1424. 2542. / 844 M | ἴστων Ελαιων καλουμενον D | των ελαιων K 69 (e) sy^s
 • **30** ἴσπειτων A K N W Γ Δ Ψ f¹ 565. 700. 1424. 2542 M | txt κ B D L Θ f¹³ 892. 1241.
 / 844 co | ὀδὸν | ὀδὸν D e f r¹ sy^{s,c} | ὀδὸν A K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424.
 2542 M lat sy | txt B D L 892. / 844 • **31** ὀδὸν D it

	τί λύτετε; οὕτως ἐρεῖτε· ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. 32 Ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. 33 λυνόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπαν οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· τί λύτετε τὸν πῶλον; 34 οἱ δὲ εἶπαν· ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. 35 καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπιρίψαντες ἑαυτῶν τὰ ἰμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. 36 πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώσαντες τὰ ἰμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. 37 Ἐγγίζοντας δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ Ἰησοῦν ὧν εἶδον δυνάμεων, 38 λέγοντες· <i>εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος, ὁ βασιλεὺς ἐν ὀνόματι κυρίου· ἐν οὐρανῷ εἰρήνη</i> <i>καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.</i>	7,13! 22,13 Act 16,16 31! 2Rg 9,13 6,17! 29! Zch 14,4 2,13!·2,20 10,13! Ps 118,26·7,19! 23,2s.37sp 2,14!
²³⁵ V	39 καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. 40 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν· λέγω ὑμῖν, ἴαν οὗτοι σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κρᾶξουσιν.	39s: Mt 21,15s J12,9 Hab 2,11·44; 21,5s
²³⁶ X	41 Καὶ ὡς ἤγγισεν ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν	J11,35 2Rg 8,11

31 τ αυτω A K N W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 565. 700. 892. 1424 ℳ lat sy | txt κ B D L 579. 1241. 2542. / 844 it co • **32-34** 'και απελθοντες απεκριθησαν D • **35** 'αγαγοντες τον πωλον επερριψαν τα ιματια αυτων επ αυτον και D (e) | 'εαυτων A K N W Γ Ψ f¹³ 565. 1424 ℳ | αυτω 892 | - 579 | txt κ B D (cf ') L Δ Θ f¹ 700. 1241. 2542. / 844 • **36** 'εαυτων A B K N W Θ Ψ | - 1241 | txt κ D L Γ Δ f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892. 1424. 2542. / 844 ℳ | ^ΠD • **37** 'εγγιζοντων δε αυτων D vg^{ms} sy^{s.c} | 'ηρξατο D L W 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pm sa^{ms} bo | ^Γ παντων B D 579 r¹ | ^Γ γινομενων D r¹ | γινομενων δυναμεων Θ f¹³ • **38** ('p) ερχομενος D (cf τ) W it vg^{ms} bo^{ms} | βασιλευς κ* 69^{vid} | ερχομενος βασιλευς κ² A K L N Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ | txt B | τ ευλογημενος ο βασιλευς D it (sy^{h*}) | 'ειρηνη εν ουρανω (ουρανοις A) A D K N W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 33^{vid}. 565. 700. 892. 1424. 2542 ℳ | txt κ(*)² B L 579. 1241. / 844 • **40** τ οτι κ A B¹ D K L N Γ Δ Ψ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ lat sy^h | και I | txt B* W Θ 69 it | ^Γ σιωπησωσιν K Γ Θ Ψ f¹⁻¹³ 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ | σιγησουσιν D | txt κ A B L N W Δ 579 | ^Γ κερραξονται A K N W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892. 1424. 2542. / 844 ℳ; Eriph Did | κραξονται D | txt κ B L (1241)

8,10!p Dt 32,28s ·
14,32!
10,21 Is 6,9s R 11,8,10
43s: 13,34sp; 21,20-24;
23,28-30 · Is 29,3 Ez 4,2

Ps 137,9 Hos 10,14;
14,1 Nah 3,10
21,6p 2Sm 17,13 · 40!
8,10! · 1,68! Jr 6,15 Job
10,12 ① Sap 3,7 1P 2,12
45s: Mt 21,12s Mc
11,15-17 J 2,13-16

Is 56,7

Jr 7,11

47s: Mc 11,18 · 13,10! ·
2,46-49; 20,1; 21,37;
22,53p J 7,14! · 20,1,19;
22,2; 23,13s · Act 28,17!|
20,1,9,45p; 21,38;
22,2p; 23,27,35

1-8: Mt 21,23-27 Mc
11,27-33 · 19,47s!
9,6!
19,47!

4,32! Act 4,7

42 λέγων ὅτι εἰ ἔγνωσ' ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ σὺ' τὰ πρὸς εἰρήνην^T· νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. **43** ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σὲ καὶ ἱαρεμβολοῦσιν οἱ ἐχθροὶ σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσουσιν σε καὶ συνέξουσιν σε πάντοθεν, **44** καὶ ἐδαφιοῦσιν σε καὶ τὰ τέκνα σου ὘ν σοί', * καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἄλιθον ἐπὶ λίθον ἐν σοί', ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνωσ' τὸν καιρὸν τῆς³ ἐπισκοπῆς σου.

45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας ^T **46** λέγων αὐτοῖς· γέγραπται·

᾿καὶ ἔσται ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς^T,
ὁμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποίησατε σπήλαιον ληστῶν.

47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, **48** καὶ οὐχ εὔρισκον ὅτι ποιήσωσιν^T, ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο ᾿αὐτοῦ ἀκούων'.

20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ^T διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστησαν οἱ ᾿ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις **2** καὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς αὐτόν· Ἐπιπὸν ἡμῖν ἔν ποιᾷ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἦ τίς ἐστὶν ὁ δούς

42 ' 5 6 1-4 D Θ 2542 it | και συ και γε εν τη ημερα σου (-A Ψ f¹ 565) ταυτη A K N W Γ Δ Ψ f^{1,13} 565. 700. (1241). 1424 M̄ aur (c) vg sy^h; (Eus) | και συ σημερον Mar^{lr} | txt κ B L 579. 892 | T σου A K N W Γ Δ Ψ f¹ 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ a sy bo | σοι D f¹³ lat | txt κ B L Θ 579 sa bo^{ms}; Mar^{lr} • **43** ᾿ περιβαλουσιν A B C² K W Γ Δ f^{1,13} 565. 700. 892. 2542 M̄ lat | περιβαλλουσιν 1424 | βαλουσιν D | txt κ C* L (N) Θ Ψ 33. 579. 1241 • **44** ᾿ D | ᾿ λιθον επι λιθον εν ολη σοι D (Θ) f¹ 2542 it | εν σοι λιθον επι λιθω (λιθον 33) A C K N W Γ Δ Ψ f¹³ 33. 565. 700. 1424 M̄ aur f vg sy | λιθον επανω λιθον εν σοι 579 | txt κ B L 892. 1241 | ᾿ εις καιρον D • **45** T p) εν αυτω και αγοραζοντας (+ και τας τραπεζας των κολλυβιστων εξεχεεν και τας καθεδρας των πωλουτων τας περιστερας D it sy^{s.c.p}*) A D K W Γ Δ Θ 33. 565. 700. 892. 1424 M̄ latt sy^(s.c.p)hmg | και τους (-N f¹³ 2542) αγοραζοντας C N Ψ f¹³ 2542 | txt κ B L 1. 579. 1241 co • **46** ᾿ οτι A C D K N W Ψ 33 lat sy | - κ* Γ Δ 565. 579. 700. 1241. 1424 M̄ it | txt κ² B L Θ f^{1,13} 892. 2542 c | co | T εστιν A C* D K N W Γ Δ Θ Ψ 33. 565. 700 M̄ lat | κληθησεται C² 1241. 1424 e r¹; Eriph | txt κ B L f^{1,13} 579. 892. 2542 c (l) co • **48** ᾿ D Γ* Δ f¹ 565. 700 | T αυτω D Θ 579 lat sy^{s.c.p}h** sa | ᾿ ακουειν αυτου D bo^{pl} ¶ **20,1** T εκεινων A C K N W Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1424 M̄ sy^h | txt κ B D L Q Ψ f¹ 579. 1241. 2542 lat sy^{s.c.p} (sa) bo | ᾿ ιερεις A K W Γ Δ 565. 700 M̄ | txt κ B C D L N Q Θ Ψ f¹⁽¹³⁾ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 latt sy co • **2** ᾿ κ* C sy^s | ᾿ και D 579 a e sy^p

237

II

238

I

239

I

69

240

II

σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην; **3** ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ Ἰόγον, Ἕ καὶ εἶπατέ μοι· **4** τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; **5** οἱ δὲ ἑσυνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι ἐὰν εἴπωμεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διὰ τί Ἦ οὐκ ἐπιστεῦσατε αὐτῷ; **6** ἐὰν δὲ εἴπωμεν· ἐξ ἀνθρώπων, (ὁ λαὸς ἅπας) καταλιθάσει ἡμᾶς, πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. **7** καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἶδέναι Ἦ πόθεν. **8** καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

3,3!; 7,29! · Act 5,38s
G1,1,12

7,28-30

Act 5,26; 14,19

1,76!

22,68!

2!

70
241
11

9 Ἦ ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν Ἦ τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἦ ἀνθρωπὸς [τις] ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα Ἦ καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἰκανοῦς. **10** καὶ Ἦ καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον Ἦ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος Ἦ δώσουσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν δείραντες Ἦ κενόν. **11** καὶ Ἦ προσέθετο Ἦ ἕτερον πέμψαι Ἦ δοῦλον· οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. **12** Ἦ καὶ προσέθετο τρίτον πέμψαι· οἱ δὲ Ἦ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες Ἦ ἐξέβαλον. **13** εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· Ἦ ἴσως τοῦτον Ἦ ἐντραπήσονται. **14** Ἦ ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς Ἦ ἀλλήλους λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ κληρο-

9-19: Mt 21,33-46 Mc

12,1-12 · 5,36!

10,30! · Is 5,1

19,12 · 8,27!

10-16: 11,49-51; 13,34s

2Chr 36,15s

Act 19,16

| 12,17s! Is 5,4

3,22!

H1,2

3^f ενα λογον C D N Q Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 (f A K) ℞ aur f l
vg^{cl,ww} syh^{**} | txt ℞ B L W f¹ 33. 2542 c q vgst sys^p | f^oν D • 4 Ἦ p) το ℞ D L N Q
• 5^f συνελογιζοντο ℞ C D W Θ | διελογιζοντο N 1241. 2542 | διελογισαντο f¹ | Ἦ p)
ουν A C D K N Q f¹ 33. 2542 lat syh^{sa} m^{ss} • 6 Ἦ πας ο λαος (οχλος 1424) A C K N Q W
Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 1424 ℞ a | txt ℞ B (D) L f¹ 33. 579. 892. 1241. 2542 lat
• 7 Ἦ αυτους C | το f¹³ | αυτους το D • 9 Ἦ ελεγεν δε D (e) | f¹ 3 4 ℞ B K L N Q Γ Δ
Ψ f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1424 ℞ aur f vg | 4 3 l D it | 4 l 3 C | txt A W Θ f¹³ 1241.
2542 vg^s sys^{c.p.h}** • 10 Ἦ εν A K W Γ Δ Ψ f¹³ 565. 700. 892. 1424 ℞ | εν τω C N Q Θ |
τω f¹ 2542 | txt ℞ B D L 33. 579. 1241 | f¹ δωσιν C D K N W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 1424
℞ | txt ℞ A B L Q f¹³ 33. 579. (892). 1241. 2542 | f¹ p) 1-3 δειρατες αυτον εξαπεστει-
λαν (απεστειλαν K) A C K N Q W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424. 2542 ℞ it
(sy^{p.h}) | 6 2 5 4 D (e) | οι δωντες 4-6 579 | txt ℞ B L (απεστειλαν 1241)
• 11 Ἦ επεμψεν ετερον D e • 12 Ἦ τριτον επεμψεν D e | f¹ εξαπεστειλαν κενον D 1241
(f) q bo^{ms} • 13 Ἦ τυχον D | Ἦ ιδοντες A K N W Γ Δ Θ f¹³ 565. 700. 1424 ℞ lat sy^{p.h} | txt
℞ B C D L Q Ψ f¹ 33. 579. 892. 1241. 2542 it sy^{s.c.hmg} co • 14 Ἦ εαυτους A C K N Q W Γ
Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 1424. 2542 ℞ r¹ sy^{p.h} | txt ℞ B D L f¹ 33. 579. 892. 1241 sy^{hmg}

νόμος· ὁ ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. **15** καὶ ἐκβαλόντες αὐτόν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; **16** ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.

ἄκουσαντες δὲ εἶπαν· μὴ γένοιτο. **17** ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν· τί οὖν ἐστὶν τὸ γεγραμμένον τοῦτο·

Ps 118,22 Act 4,11

Is 28,16 E 2,20

2,34! Is 8,14s

Dn 2,34s.44s

19,47s!

21,12; 22,53 Act 4,31·

2,38!· 22,2

20-26: Mt 22,15-22 Mc

12,13-17· 6,7!p

16,15! 2K 11,15·

26; 11,54

18,32!· 12,11!

J 3,2· 7,43!

Act 10,34! Ps 81,2 Ⓞ

Mi 2,9· 4,25!· Act 18,26

*λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;*

18 πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.

19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην²⁴².

20 Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτόν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος⁷¹. **21** καὶ ἐπρώτησαν αὐτόν λέγοντες· διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· **22** ἔξεστιν ἡμᾶς Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὐ; **23** Κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτούς· ²⁴³ **24** δεῖξατέ μοι ἄρνιον· τίνας

14 Ὁ δευτε Ἔ C D L Γ Δ Θ ς¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ e sys.c.p.h** sa^{ms} bo | txt A B K N Q W Ψ ς¹ 2542 lat sa^{mss} • **15** Ὁ D N a c e v qm^{mss} bo^{mss} • **16** Ἐκεινοὺς ς¹ 69 bo^{mss} | – D e sy^s co | οἱ δε ακουσαντες A D • **19** Ὁ 4 5 3 1 2 Ἔ D N Γ Δ Ψ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ lat sy^{s.c.p} sa | οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι C | txt A B K L W Θ ς^{1.13} 33. 2542 e sy^h bo | Ὁ 2–4 1 A C K N W Γ Δ Θ Ψ ς¹ 33. 565. 700. 1241. 1424 ℳ sy^h | 2 3 1 579 | εἰρηκεν τὴν παραβολὴν αὐτὴν D | txt Ἔ B L ς¹³ 892. 2542 latt • **20** Ἐποχωρησαντες D Θ it? | υποχωρησαντες W | ς¹ εἰς το A K N W Γ Δ Ψ ς^{1.13} 33. 565. 700. 1424. 2542 ℳ | txt Ἔ B C D L Θ 579. 892. 1241 | Ὁ τω ἡγεμονι D e sy^c • **21** Ὁ σιδενος D sy^{s.c} • **22** Ἐ ἡμιν C D K P W Γ Δ Θ Ψ ς¹ 565. 579. 700. 1424 ℳ | – N 892. 2542 bo^{pl} | txt Ἔ A B L ς¹³ 33. 1241 • **23** Ἐ ρ) πονηριαν C* D a e l r¹ sy^{s.c.hmg} | Ἐ ρ) τι με πειραζετε (+ υποκριται C) A C D K N P W Γ Δ Θ Ψ ς¹³ 33. 565. 700 ℳ lat sy | txt Ἔ B L 0266^{vid} ς¹ 579. 892. 1241. 1424. 2542 e co • **24** Ἐ ρ) το νομισμα D | Ὁ το δε εδειξαν (επεδειξαν 1241; + αυτω Ἔ) καὶ εἶπεν Ἔ C L (N*) 0266^{vid} ς^{1.13} 33. 892. 1241. 2542 c sy^h co | οἱ δε ηνεγκαν προς αυτον δηναριον καὶ εἶπεν προς αυτους 579 | txt A B D K N^c W Γ Δ Θ Ψ 565. 700. 1424 ℳ lat sy^{s.c.p}

ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; οἱ δὲ εἶπαν· Καίσαρος. **25** ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· τοῖνυν ἀπόδοτε τὰ [†] Καίσαρος [†] Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. **26** καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι (αὐτοῦ ῥήματος) ἐναντίον τοῦ λαοῦ καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν.

23,2 R13,1!·7

20·1,6!

27 Προσελθόντες δὲ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ [ἀντι]λέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπερώτησαν αὐτὸν **28** λέγοντες· διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τις ἀδελφὸς ἀποθάνῃ (ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἦ), ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **29** ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν ἄτεκνος· **30** (καὶ ὁ δεύτερος) **31** καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν, ὡσαύτως [†]δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ (οὐ κατέλιπον τέκνα) καὶ ἀπέθανον. **32** ὕστερον (καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν). **33** ἡ γυνὴ οὖν ἐν τῇ ἀναστάσει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.

27-40: Mt 22,23-33 Mc 12,18-27· Act 23,8!

Dt 25,5s Gn 38,8

| Tob 7,11 AssMos 9,1

34 καὶ [†] εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου [†] γαμοῦσιν καὶ γαμίσκονται, **35** οἱ δὲ καταξίω-

18,30!

17,27! | 14,14; 18,30!
2Th 1,5

24 ἀποκριθέντες δε A C K P Δ Ψ f¹³ 565^s. 700. 1424 ℳ f † (+ καὶ 2542) ἀποκριθέντες D W Γ Θ f¹ 2542 lat † | txt κ B L N 0266^{vid}. 33. 579. 892. 1241 sy^p co • **25** [†] του D | [†] τω C* D L f¹³ 892. 1241 • **26** του ρηματος κ B L 892. 1241 † του ρηματος αυτου Θ 579 † | txt A C (D) K N P W Γ Δ Ψ f^{1,13} 33. 565^s. 700. 1424. 2542 ℳ sy^{p-h} • **27** (p) οι λεγοντες κ B C D L N Θ f¹ 33. 565^s. 579. 892. 1241. 2542 co? † οιτινες λεγουσιν Ψ † | txt A K P W Γ Δ f¹³ 700. 1424 ℳ a sy^h | (p) επρωτων B f¹³ 579 a • **28** ατεκνος εχων γυναικα D e † | μη εχων τεκνα 1241 | (αποθανη A K N W Γ Δ Θ f¹³ 565^s. 700. 1424 ℳ c f i sy^h † | txt κ² B L Ψ f¹ 33. 579. 892. 2542 lat co • **29** (p) ησαν παρ ημιν επτα αδελφοι D q † | επτα ουν αδελφοι ησαν παρ ημιν κ¹ • **30** (p) και (-2542) ελαβεν ο δευτερος την γυναικα και ουτος απεθανεν ατεκνος A K P W Γ Δ Ψ f^{1,13} 33. 565^s. 700. 1424. 2542. (Θ 579) ℳ lat sy^(c) (bo^{ms}) † | txt κ B D L 0266. 892. 1241 e co • **31** [†] D a e | [†] D (a) e | ουκ αφηκαν τεκνον D (a) e • **32** (p) δε (-Δ f¹³ 700 aur vg sy^{h**}) παντων (-892) απεθανεν και η γυνη A K P W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565^s. 700. 892. 1424. (33. 1241. 2542) ℳ aur f q vg sy^h sa^{ms} † | txt κ B D 579. (+ δε a. και L 1) ff² r¹ sa^{ms} bo • **33** (p) εν τη ουν (-κ*) κ². A D K P W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565^s. 700. 1424. (2542) ℳ lat sy^(s,c) co † | txt B L 579. 892. 1241 sy^{hmg} | (p) εσται κ D L Θ Ψ f¹ 33. 892. 1424 † | txt A B K P W Γ Δ f¹³ 565^s. 579. 700. 1241. 2542 ℳ • **34** [†] αποκριθεις A K P W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565^s. 700. 1424. 2542 ℳ q sy^{s,h} † | txt κ B D L 579. 892. 1241 lat (sy^{c-p}) co † [†] γενωνται και γεννωσιν D (it sy^{s.c,hmg}); Or

- Ph 3,11 θέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἱγαμίζονται· **36** ῥοῦδὲ γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι ῥδύναται, ἰσάγγελιο γὰρ εἰσιν ῥκαὶ υἱοὶ εἰσιν ῥθεοῦ τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. **37** ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωϋσῆς ῥἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει κύριον τὸν θεὸν ῥΑβραὰμ καὶ ῥθεὸν ῥἸσαὰκ ῥκαὶ ῥθεὸν ῥἸακώβ. **38** θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων, πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν.
- 39** ῥΑποκριθέντες δὲ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν· διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. **40** οὐκέτι ῥγὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.
- 41** Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· πῶς λέγουσιν τὸν χριστὸν ῥεἶναι Δαυὶδ υἱόν; **42** ῥαὐτὸς γὰρ ῥΔαυὶδ λέγει ἐν ῥβίβλω ψαλμῶν·
- ῥεἶπεν ῥκύριος τῷ κυρίῳ μου·
κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
43 ἔως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου
ῥὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.*
- 44** Δαυὶδ οὖν ῥκύριον αὐτὸν² καλεῖ, καὶ πῶς ῥαὐτοῦ υἱός² ἔστιν;
- 45** ῥΑκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν ῥτοῖς μαθηταῖς [αὐτοῦ]· **46** προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς καὶ φιλοῦντων ἄσπασμούς

244

II

73

245

II

246

II

35 ῥγαμίσκονται B 1241. 1424 • 36 ῥουτε ῥ K Q W Γ Δ Ψ ^{f1.13} 33. 565^s. 579. 700. 1241. 1424. 2542 ῥ | ου 892 | *txt* A B D L P Θ | ῥμελλουσιν D W Θ *it syhm̄g*; Mcion^T | ῥD *it vgm̄s sy^s* | ῥτου θεου K P Q W Γ Δ Θ Ψ ^{f1.13} 33. 565. 700. 1241. 1424 ῥ | τω θεω D | *txt* (ῥ) A B L 579. 892. 2542 • 37 ῥεδηλώσεν D W | ῥbis τον A K P Q W (*cf*) ῥ Γ Δ Θ Ψ ^{f1.13} 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ῥ | *txt* ῥ B D L 579. 892; Eriph | ῥW • 40 ῥδε A D K P Q W Γ Δ Θ ^{f1.13} 565. 700. 892. 1424. 2542 ῥ *sy^b* | *txt* ῥ B L Ψ 33. 579. 1241 *co* • 41 ῥυιον Δαυὶδ εἶναι A K P Q W Γ Δ Θ Ψ ^{f1.13} 33. 565. 700. 892. 1424 ῥ *lat* | υιον Δαυὶδ D | εἶναι υιον Δαυὶδ 1241. 2542 | *txt* ῥ B L 579 • 42 ῥκαὶ αὐτός A D K P W Γ Δ Ψ ^{f1.13} 565. 700. 1424 ῥ *lat sy* | καὶ αὐτός γὰρ Q | *txt* ῥ B L Θ ^{f1} 33. 579. 892. 1241. 2542 | ῥβίβλω των P W ^{f13} | ῥτη βίβλω των D | ῥλεγει D a c *ff²* | ῥτο ῥ A K L P Q W Γ Δ Θ Ψ ^{f1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ῥ | *txt* B D • 43 ῥp) υποκατω D *it sy^{c-p}* • 44 ῥ A B K L Q 33. (1241) *f* | *txt* ῥ D P W Γ Δ Θ Ψ ^{f1.13} 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 ῥ *lat* | ῥῥ ῥ D L P Q W Γ Δ Ψ ^{f13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ῥ | *txt* A B K Θ ^{f1} • 45 ῥτοῖς (+ αὐτου Γ) μαθηταῖς B D Γ I. 2542 | προς αὐτους Q | *txt* ῥ A K L P W Δ Θ Ψ ^{f1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ῥ *lat sy co*

	ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δεῖπνοις, 47 οἱ ῥκατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν ὁκαὶ προφάσει μακρὰ ῥπροσεύχονται· οὔτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.	14,7! 16,14 AssMos 7,6
247 VIII		
74	21 Ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν πλουσίους. 2 εἶδεν δὲ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ ῥλεπτά δύο ¹ T, 3 καὶ εἶπεν· ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ῥαὐτῆ ῥπτωχῆ ² ῥπλεῖον πάντων ἔβαλεν· 4 ῥπάντες γὰρ οὔτοι ἐκ τοῦ περισεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα T, αὐτῆ δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ῥπάντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλεν. T	1-4: Mc 12,41-44 6,24! 12,59 9,27! · 2K 8,12 · 6,20! 8,43!
75 248 II	5 Καὶ τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ῥἀναθήμασιν κεκόσμηται εἶπεν· 6 ταῦτα ὁἶ θεωρεῖτε ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ T ὃς οὐ καταλυθήσεται.	5s: Mt 24,1s Mc 13,1s 2Mcc 9,16 5,35! · Mc 14,58p J2,19 Act 6,14 · 19,40!
249 II	7 Ἐπρωῶτησαν δὲ αὐτὸν T λέγοντες· διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; 8 ὁ δὲ εἶπεν· βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· T ἐγὼ εἰμι, καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικεν. μὴ T πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. 9 ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ ῥπτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος.	7-11: Mt 24,3-8 Mc 13,3-8 1K 15,33! Act 5,36! Dn 7,22 Ap 1,3 · Act 5,37 4,43! · Dn 2,28s.45

47 ῥκατεσθιοντες D † κατεσθιοντες P Ψ | °D | ῥp) προσευχομενοι D P Θ f¹³ 579. 2542 (e q r¹ s)

¶ 21,2 ῥ A D K P W Γ Δ f¹⁻¹³ 565. 700. 1424 ℳ (a) e sy^h | txt ῥ B L Q Θ Ψ 33. 579. 892. 1241. 2542 lat | T p) ο εστιν κοδραντης D (a s) • 3 ῥ A K Q W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 892. 1424. 2542 ℳ a s † | txt ῥ B D L f¹³ 33. 579. 1241 lat | ῥπλειω D Q W Θ Ψ • 4 ῥ απαντες A K L Q W Γ Θ Ψ f¹⁻¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 ℳ † | txt ῥ B D Δ 579. 2542 | T του θεου A D K W Γ Δ Θ Ψ 0102 f¹³ 33. 565. 700. 892. 1424 ℳ latt syp^h | txt ῥ B L f¹ 579. 1241. 2542 sy^{sc} (co) | ῥ απαντα A K W Γ Δ Θ Ψ 0102 f¹ 565. 700. 892. 1424. 2542 ℳ † | txt ῥ B D L Q f¹³ 33. 579. 1241 | T (ex lect.) ταυτα λεγων εφωνει· ο εχων ωτα ακουειν ακουετω Γ f¹³ 892^{ms} • 5 ῥ αναθεμασιν ῥ A (D) W Ψ 579 • 6 °D L Ψ* it vg^{ms} bo^{ms} | T ωδε ῥ B L f¹³ 892. 2542 (f¹ 33. 579. 1241) sa^{ms} bo (e sy^c) † | εν τοιχω ωδε D a (it) † | txt A K W Γ Δ Θ Ψ 0102. 565. 700. 1424 ℳ aur f vg syp^h sa^{ms} bo^{ms} • 7 T οι μαθηται D | ῥp) της σης ελευσεως D l • 8 T p) οτι A D K W Γ Δ Θ Ψ 0102 f¹⁻¹³ 33. 565. 700. 892. 1424 ℳ lat sy^h † | txt ῥ B L 579. 1241. 2542. / 844 c r¹ | T ουν A K W Γ Δ Θ 0102 f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1424 ℳ lat sy^h † | txt ῥ B D L Ψ 1241. 2542. / 844 it sy^{sc} • 9 ῥ φοβηθητε D q

Is 19,2 2Chr 15,6

| Ez 38,19

Act 11,28 · Is 19,17

2Mcc 5,2s

12-19: Mt 24,9-14 Mc

13,9-13/Mt 10,17-22

12-15: 12,11s · 20,19!

Act 5,18! · Act 9,15!

17 Act 5,41! |

5,14!; 24,48! Act 4,33 |

9,44!

| E 6,19

Act 6,10 · 13,17!

16: Mt 10,35s L 12,52s

Act 10,24

| 6,22!p J 15,21

12! | 18: Mt 10,30 L 12,7!

| 8,15!

H 10,39

20-24: Mt 24,15-22

Mc 13,14-20

20-24: 19,43s

10 Ὅτε ἔλεγεν αὐτοῖς· ἔγερθήσεται Ἦθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, **11** σεισμοὶ τε μεγάλοι 'καὶ κατὰ τόπους' ἄλιμοι καὶ λοιμοὶ² ἔσονται, φόβητρά τε 'καὶ ἅπ' οὐρανοῦ σημεῖα μεγάλα ἔσται¹.

12 Πρὸ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς ὅτας συναγωγὰς καὶ φυλακὰς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου· **13** ἀποβήσεται Ἦμῖν εἰς μαρτύριον. **14** θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ 'προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι· **15** ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν ἣ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν' ἅπαντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. **16** παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, **17** καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. **18** καὶ θριξὲς ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. **19** ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

20 Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλομένην ὑπὸ στρατοπέδων Ἰερουσαλήμ, τότε γινῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. **21** τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἔκχωρείτωσαν καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ

10 ²D it sy^{s.c.p} bo^{ms} | ¹τρ) γαρ D 1424 it sy^{s.c.p} bo^{ms} • **11** 'κατα τοπους και A D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 1424 ℣ latt sy sa^{ms} | κατα τοπους 0102^{vid}. 892. 1241. 2542 | txt ℣ B L 33. 579 sa (bo) | ²f B 1241 lat sy^{s.c} | txt ℣ A D K L W Γ Δ Θ Ψ 0102 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 ℣ e sy^{p.h} co? | 'και σημεια απο (+ του 1424) ουρανου μεγαλα εσται (εσονται 565; - 1424) A^c K W Γ Δ Θ Ψ 0102 f¹ 565. 700. 1424 ℣ | I 4 2 3 6 A* | I 4 5 2 3 6 ℣ L (εσονται f¹³) 33. 579. 892. 1241. 2542. /844 sy^{p.h} | 2 3 I 4 5 6 D e f vg sy^s (+ και χειμωνες it sy^c) | txt B • **12** ° A K L W Γ Δ Θ Ψ 0102 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. /844 ℣ bo | txt ℣ B D sa bo^{ms} • **13** ^τδε ℣² A K L W Γ Δ Θ Ψ 0102 f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ lat sy sa^{mss} bo | txt ℣* B D 579 sa^{mss} bo^{ms} • **14** ^ρπρομελετωντες D • **15** ^ραντιστηναι D it sy^{s.c.p} bo^{ms} | αντειπειν ουδε (η A K) αντιστηναι A K W Γ Δ Θ 0102 f¹ 33. 565. 700. 1241. 1424 ℣ sy^h | txt ℣ B L Ψ f¹³ 579. 892. 2542. /844 e f co | ^ρπαντες ℣ A D K W Γ Δ Θ Ψ 0102 f^{1.13} 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 ℣ | - it | txt B L 579. 892. /844 • **19** ^ρκτησεσθε A B Θ f¹³ 33 lat sa bo^{pl} | σωσετε Mcion^τ | txt ℣ D K L W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ i • **20** ^ττην A K L Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℣ | txt ℣ B W (D 579) | ^ργνωσκετε W f¹; Did | γνωσεσθε D 1424 e s • **21** ^τμη D vg^{mss}

254 II εισερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, **22** ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐ-
 255 II ταὶ εἰσιν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. **23** οὐαὶ ὧ
 256 X ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς ἠθλαζούσαις ἐν ἐκεί-
 ναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς
 καὶ ὄργη ὧ λαῶ τούτῳ, **24** καὶ πεσοῦνται στόματι ἄμα-
 χαίρης καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη πάντα, καὶ
 Ἰερουσαλήμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι οὗ
 πληρωθῶσιν ὁ καιροὶ ἐθνῶν·

257 II **25** Καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ
 ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν (ἐν ἀπορίᾳ) ἤχους
 θαλάσσης καὶ σάλου, **26** ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ
 φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῆ οἰκουμένη, αἱ
 258 II γὰρ δυνάμεις (τῶν οὐρανῶν) σαλευθήσονται. **27** καὶ τότε
 ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ
 (μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς). **28** ἄρχομένων δὲ
 τούτων γίνεσθαι ἄνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς
 ὑμῶν, διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

29 Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς· ἴδετε τὴν συκῆν καὶ
 πάντα τὰ δένδρα· **30** ὅταν προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες
 ἀφ' ἐαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγύς ἐστι τὸ θέρος·
31 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώ-
 σκετε ὅτι ἐγγύς ἐστι ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. **32** ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ὅαν ἑπάντα
 γένηται. **33** ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λό-
 γοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται.

Dt 32,35 Hos 9,7 Jr
 46,10·18,31! 1Rg 9,6-9
 Mch 3,12 Dn 9,26

23,29

1K 7,26,28

3,7! | Jr 21,7 Gn 34,26

Sir 28,18

Dt 28,64 Ez 32,9 Esr

9,7·Ps 79,1 Is 63,18

PsSal 17,25 Ap 11,2·

Tob 14,4-6 Jr 25,29 Dn

12,7 R 11,25

25-28: Mt 24,29-31 Mc

13,24-27·Joel 3,3s Ap

6,12s!·Is 24,19 Θ·Ps

65,8; 46,4; 89,10 |

2,1!·Is 34,4 Joel 2,10

Hgg 2,6,21 H12,26s

Dn 7,13 Ap 1,7

1Hen 51,2 R 13,11·

R 8,23 E 4,30

29-33: Mt 24,32-35 Mc

13,28-31·5,36!

J 4,35

19,11!

7,31!

16,17p!·Is 40,8 Ps

119,89

23 ὁ δε κ Α C K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M f vg sy
 sa^{ms} bo^{pl} | txi B D L it sa^{ms} bo^{pl} | ἠθλαζόμεναις D | Ἐ εν W Γ Δ Θ 565. 700 M sy^h |
 επι 1424 | txi κ Α Β C D K L N Ψ f^{1.13} 33. 579. 892. 1241. 2542 lat • **24** ῥομφαίας D
 1241 | ὁ και εσονται B | καιροι και εσονται L 892. 1241 bo | ὁ D • **25** ἔσται Α C K
 L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M | txi κ B D | ὁ και
 απορια D sy^{(s.c.)p} bo^{ms} | και εν απορια κ | ἤχουσης D K (W) Γ Δ 565. 700. 892. 1424
 M | txi κ Α Β C L N Θ Ψ f^{1.13} 33. (ηχου 579). 1241. 2542 sy • **26** ῥ(α) εν τω ουρανω
 D it • **27** ὁ και δυναμει πολλη και δοξη D e (sy^{s.c}) • **28** ἐρχομενων D 13 | ἄνα-
 καλυψατε W Ψ f¹ • **30** ὁ τον καρπον αυτων, γινωσκεται ηδη οτι εγγυς ηδη D
 (sy^{s.c.hmg}) | αφ εαυτων γινωσκετε οτι εγγυς ηδη 892^{txt} lat • **31** ἑπαντα γινόμενα Δ
 f¹³ (e) r¹ bo^{ms} | - D a | ἑ (+ τοτε N) γινωσκεται B* D N W 579 • **32** ὁ κ D 33 |
 ἑ ταυτα παντα D f¹³ 579. 892 | sy^{s.c.p} bo? | παντα ταυτα Ψ 070 • **33** παρελθωσιν Α C
 K N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 1241. 1424 M | txi κ B D L T W 070. 33. 892

2Bar 32,1; 83,8; 85,4·
12,45p! R 13,13 Is
5,11-13·8,14!p
1Th 5,3·10,12!
Is 24,17 Jr 25,29

|| 22,40,46p Mc 13,33
1P 4,7·18,1! Act 2,42!
R 12,12!
Ap 6,17·9,26!

19,47!·22,39 Mc
11,11,19 J 8,1
19,29!
19,48!

Is: Mt 26,1-5 Mc 14,1s
19,47s!

23,32 Act 2,23!
3-6: Mt 26,14-16 Mc
14,10s·4,13! J 6,70s;
13,2! MartIs 3,11
47; 6,16; 9,12! |
52 Act 4,1!

2p

34 Προσέχετε ὁδὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρηθῶσιν ἑὺμῶν αἰ καρδίαι¹ ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς καὶ ἐπιστῆ ἐφ' ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡμέρα ἐκείνη **35** ὡς παγίς· ἐπεισελεύσεται γὰρ¹ ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. **36** ἀγρυπνεῖτε Ἰδὲ ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα ἑκατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ ἑσταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἑν τῷ ἱερῷ διδάσκων², ἄτας δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ἠϋλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν· **38** καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὠρθηριζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ. [†]

22 Ἦγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη πάσχα. **2** καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ὅτῳ πῶς ἑἀνέλωσιν αὐτόν, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν.

3 Εἰσηλθεν δὲ σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν ἑκαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· **4** καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν [†] (καὶ στρατηγοῖς) ὅτῳ πῶς αὐτοῖς παραδῶ αὐτόν. **5** καὶ ἐχάρησαν καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. **6** καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτηι εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτόν ἄτερ ὄχλου αὐτοῖς¹.

34 ⲛ D f^{1,13} 1241 | sa^{ms}s; Ir^{lat} | ⲑ A B T W f¹³ 579. 1424. 2542; Ir^{lat} | txt ⲛ C D K L N Γ Δ Θ Ψ 070 f¹ 33. 565. 700. 892. 1241 M̄ • **35** ⲑ ωσ παγίς γαρ επελευσεται (ελευσεται 1241. 1424) A C K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ lat sy; (Ir^{lat}) | ωσ παγίς· επελευσεται (εισελευσεται 579) γαρ ⲛ L 579 | txt ⲛ* B D 070 it co • **36** ⲑ p) ουν A C K L N W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M̄ lat sy sa^{ms} bo | txt ⲛ B D a e sa^{ms} bo^{ms} | ⲑ καταξιωθητε A C D K N Γ Δ Θ f¹³ 565. 700. 1424. 2542 M̄ latt sy | txt ⲛ B L T (W) Ψ 070 f¹ 33. 579. 892. 1241 co | ⲑ στησεσθε D it sy • **37** ⲑ B K T (070) | ⲑ D • **38** ⲑ hic add. J 7,53-8,11 f¹³

¶ **22,1** ἡγγισεν D L it • **2** ⲑ D 2542 | ⲑ απολεσωσιν D • **3** ⲑ επικαλουμενον A C K N P Γ Δ Θ Ψ 0279 f^{1,13} 565. 700. 892. 1424 M̄; Eus | επιλεγομενον 2542 | txt ⲛ B D L W 579. 1241 • **4** ⲑ και (+ τοις C 2542) γραμματευσιν C N 579. 700. 2542. / 844 (it) sy bo^{ms}; Eus | ⲑ και (+ τοις C) στρατηγίς του ιερου C P Θ sy^{p,h}; Eus | και τοις στρατηγίς W f¹³ 579. 892. 1241. 1424. 2542 | p) - D it sy^{s,c} | txt ⲛ A B K L N Γ Δ Ψ f¹ 565. 700 M̄ | ⲑ D • **6** ⲑ ⲛ* C N it sy^s; Eus | ⲑ αυτοις ατερ οχλου K P W Γ Δ Θ f¹ 565. 700. 1424 M̄ c f ff² q r¹; Eus | ατερ οχλου D lat | αυτοις f¹³ sa^{ms}s | txt ϕ^{75vid} ⲛ A B C L Ψ 579. 892. 1241. 2542. / 844 b i l

259
X

76
260
I
261
I

262
IX
263
II

7 Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα (τῶν ἀζύμων), ὅ[ἐν] ἧ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα· 8 καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών· πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν. 9 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν; 10 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν ἴσυναντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βασιτάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν (εἰς ἣν) εἰσπορεύεται, 11 καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότη τῆς οἰκίας· λέγει ὁσοὶ ὁ διδάσκαλος· ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 12 κἀκεῖνος ὑμῖν δεῖξει ἀνάγκαιον ἴμεγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. 13 ἀπελθόντες δὲ εὔρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

²⁶⁴X 14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν καὶ οἱ ἄπόστολοι σὺν αὐτῷ. 15 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἐπιθυμία ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· 16 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι (οὐ μὴ φάγω) ἱαὐτὸ ἕως ὅτου ἱπληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 17 καὶ δεξάμενος ἱποτήριον εὐχαριστήσας εἶπεν· λάβετε τοῦτο ὁκαὶ διαμερίσατε (εἰς ἑαυτούς)· 18 λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅ[τι] οὐ μὴ πῖω ἱἀπὸ τοῦ νῦν ἱἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως ὅ[υ] ἡ

7-13: Mt 26,17-19 Mc 14,12-16 · Ex 12,6.14s
8-13: 19,29b-35a · 8,51!

1Sm 10,2-7

2,7

14-18: Mt 26,20.29 Mc 14,17.25 · 6,13!
Gn 31,30 Ⓞ

8,11.13

18.30!; 13,29! 1K 11,26 |
19 Mc 14,23p

| 30; 13,28sp; 14,15

7 ἱ του πασχα D it sy^{s.c} | ὁ ϕ^{75vid} B C D L Ψ 579. 892. 1241 | txi ⋈ A K N P W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. 1424. 2542 M • 9 ἱ σοι D P c e sa | p) σοι φαγειν το πασχα B (ff² bo^{ms})
• 10 ἱ υπαντησει C L 892. 1241. / 844 | απαντησει D 2542 | ἱ οῦ D W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. 2542 M | οῦ (ε)αν A K N P 1424 | txi ϕ^{75vid} ⋈ B C L Ψ 579. 892. 1241. / 844 lat
• 11 ἱ λεγοντες ⋈ | ὁ D N 579. 1241 q sy^{s.c.p} • 12 ἱ οικον D | οικον μεγα Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1424. 2542. / 844 M lat sy^{p.h} bo; Mcion^E Eriph | txi ϕ⁷⁵ ⋈* B D it sa^{ms}
• 16 ὁ C* D N l r¹ | ἱ ουκετι ου μη φαγω C K N P W Γ Δ Ψ 0279 f^{1.13} 565. 700. 892. 1424. 2542. / 844 M | ουκετι μη φαγομαι D | txi ϕ^{75vid} ⋈ A B L Θ 579. 1241 a co; Eriph | ἱ εξ (απ D f¹³) αυτου A C² D K N P W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 1424. 2542. / 844 M f sy^h | txi ⋈ B C* L f¹ 579. 892. 1241 lat sy^{s.c.p.hmg} co; Eriph | ἱ καινον βρωθη D
• 17 ἱ το A D K W Θ / 844 | ὁ D e sy^{s.c} | ἱ εαυτοις A D K N W Γ Δ Θ Ψ 565. 700. 892. 1424. 2542. / 844 M | ἱ αλληλοις ⋈* | εἰς αυτους L 579 | txi ⋈² B C f^{1.13} 1241 lat
• 18 ὁ ϕ^{75vid} B C D L f¹ 2542 e | txi ⋈ A K N W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M lat | ὁ A C N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 1424. / 844 M lat sy^h | txi ϕ^{75vid} ⋈ B K L W 579. 892. 1241 (D f¹ 2542) sy^{hmg} co (e r¹ sy^{s.c}) | ἱ οτου A D K N W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 1424. / 844 M | αν 1241 | txi ⋈ B C^{vid} L f¹ 579. 892. 2542

19s: Mt 26,26-28 Mc
14,22-24 1K 11,23b-
25 · 9,16p; 24,30 Act
27,35 · Is 53,10-12 ·
Ex 12,14 Dt 16,3

Jr 31,31; 32,40 2K 3,6!
Zch 9,11 Ex 24,8 · Is
53,10-12

21-23: Mt 26,21-25 Mc
14,18-21 J13,21-26
9,22! · Act 2,23!
4,30! · Act 1,16-20

24-27: Mt 20,25-28 Mc
10,42-45 · 24: Mt 18,1
Mc 9,33s L 9,46 |
1T 6,15

26b: Mt 23,11 Mc 9,35
L 9,48b · H 13,7!
12,37! J13,12-17

28-30: Mt 19,28
4,2! | 6,20; 12,32! · 1,33!
| 16!,18! Ap 3,20 1Hen
62,14 · 5,30!

Dn 7,9s Ap 3,21 Mc
10,37p

βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ. **19** Καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμά μου ὅτι ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἑμὴν ἀνάμνησιν. **20** καὶ τὸ ποτήριον ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον.

21 Πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. **22** ὅτι ὁ υἱὸς μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὄρισμένον πορεύεται, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἑκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται. **23** καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἶη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πρᾶσσειν.

24 Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. **25** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. **26** ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. **27** τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμι ὡς ὁ διακονῶν.

28 Ὑμεῖς δὲ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· **29** καγὼ διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν, **30** ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, * καὶ καθήσεσθε ἐπὶ θρόνων ἑτάς δώδεκα φυλάς κρίνοντες τοῦ Ἰσραήλ.

• 19/20 ^oD it | ^fp) 4 1-3 A K N W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892. 1424. 2542. / 844 ^ol at sy^(p)h | txi ^o75 ^o B L 579 r¹ • 22 ' και ο μεν υιος A K N W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892. 1424. 2542 ^ol at sy^h | 1-3 ^o* | 1 4 2 3 D (1241) | 1 4 3 / 844 | 1 2 4 3 579 | txi ^o75 ^o B L T | ^f 4 1-3 A K N W Γ Δ Θ ^f1 565. 700. 1424 ^ol f | txi ^o75 ^o B D L T Ψ ^f13 579. 892. 1241. 2542. / 844 | ^oD e sy^{s.c} • 24 ' και ^o75 | δε ^o x it vg^{ms} sa^{ms} | '(23) αν ειη D a f q • 26/27 ' νεωτερος ^o75* | μικροτερος D | 'μαλλον η D | 'γαρ εν μεσω υμων ηλθον ουχ ως ο ανακειμενος αλλ D • 28 ' και υμεις ηυξηθητε εν τη διακονια μου ως ο διακονων D • 29 ' διαθηκην A Θ 579 sy^h | ' διαθηκην 579 • 30 ' καθισθε B*· 1 T Δ (892) | καθισσεθε K Γ 579. 1424. 2542. / 844 pm | καθεζησθε D | txi ^o x A B² L N Q W Θ Ψ ^f13 l. 565. 700. 1241 pm | ' δωδεκα ^o2 D 579. 892^{ms}. (f¹³ 2542) it sy^{s.c}h** bo^{ms} | ^f 4 1-3 ^o x A D K L N Q W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542. / 844 ^ol | txi ^o75 B T 892

266

I

267

II

268

II

269

I

77

270

II

271

X

272

V

78 273 X	31 Ὁ Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σίτον· 32 ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· ἢ καὶ σὺ ποτε ἐπιστρέψας ἵστηρισον τοὺς ἀδελφούς σου. 33 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. 34 ὁ δὲ εἶπεν· λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσῃ σήμερον ἀλέκτωρ ἕως τρίς ἢ με ἀπαρνήσῃ εἰδέναι.	4,38· 2Κ 2,11 Job 1,6ss Am 9,9 J17,9.11.15 8,25!· 17,4! Ps 51,15 J21,15-17 33s: Mt 26,34s Mc 14,30s J13,37s· J21,18s 60s
276 X	35 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου καὶ πήρας ἢ καὶ ὑποδημάτων, μὴ τινος ὑστερήσατε; οἱ δὲ εἶπαν· οὐθενός. 36 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. 37 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό· καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ ὄγαρ τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. 38 οἱ δὲ εἶπαν· κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἵκανόν ἐστιν.	10,4! Mt 10,34 20,17!· 4,43! 52 Is 53,12 PsSal 16,5 49-51 Dt 3,26
277 VIII	39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ ὁ καὶ οἱ μαθηταί. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχασθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολὴν καὶ θείς τὰ γόνατα προσηύχετο 42 λέγων· * πᾶτερ, εἰ βούλει παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν	39-46: Mt 26,30-36-41 Mc 14,26,32-38 39.40a: J18,1s· 19,29! 21,36!· 11,4!p 41-43: J12,27s H5,7s Act 21,1· Act 20,36!· 5,16! 10,21!· Act 21,13s· Mc 14,36!· Mt 6,10!
278 X	39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ ὁ καὶ οἱ μαθηταί. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχασθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολὴν καὶ θείς τὰ γόνατα προσηύχετο 42 λέγων· * πᾶτερ, εἰ βούλει παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν	
279 I	39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ ὁ καὶ οἱ μαθηταί. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχασθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολὴν καὶ θείς τὰ γόνατα προσηύχετο 42 λέγων· * πᾶτερ, εἰ βούλει παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν	
280 II	39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ ὁ καὶ οἱ μαθηταί. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχασθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολὴν καὶ θείς τὰ γόνατα προσηύχετο 42 λέγων· * πᾶτερ, εἰ βούλει παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν	
281 I	39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ ὁ καὶ οἱ μαθηταί. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχασθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολὴν καὶ θείς τὰ γόνατα προσηύχετο 42 λέγων· * πᾶτερ, εἰ βούλει παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν	
282 I	39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ ὁ καὶ οἱ μαθηταί. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχασθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολὴν καὶ θείς τὰ γόνατα προσηύχετο 42 λέγων· * πᾶτερ, εἰ βούλει παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν	

31 Ὁ εἶπεν δε ο κυριος X A D K N Q W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1424. 2542* M lat(t) sy(c.p).h (bo^{mss}) ! txi P⁷⁵ B L T 1241. 2542^c sy^s co • **32** ἴ σου δε επιστρεψον και D e sa (r¹ sy^{s.c}) • **34** ἴ πριν η (-Q) A N Q W Γ Δ Ψ f¹ 565. 700. 1424. 1844 M ! εως ου του D ! εως ου K 1241 ! txi X B L T Θ f¹³ 579. 892. 2542 | ἴ με απαρνηση μη ειδεναι (+ με D sy^{s.c.h}) D f¹³ 2542 sy^{s.c.h} ! απαρνηση μη ειδεναι με A K N W Γ Δ 565. 700. 892. 1424. (1844) M lat sy^p ! 2 1 3 Q Ψ f¹ (1241) ! txi X B L T Θ 579 sy^s • **35** □ Γ • **36** ἴ ο δε ειπεν X* D Θ e sy^{hmg} ! ειπεν ουν A K N Q W Γ Δ Ψ f¹ 565. 700. 892. 1424. 2542. 1844 M lat sy^h ! txi P⁷⁵ X² B L T f¹³ 579. 1241 co • **37** ἴ ετι K N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 1424. 2542* M lat sy^h ! txi X A B D L Q T W f¹ 579. 892. 1241. 2542^c. 1844 b f r¹ co | ° D 1424 it sy^{s.c} | ἴ τα A K N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy^{hmg} ! txi X B D L Q (T) W f¹ 2542. 1844 sy^h • **38** ἴ αρκει D • **39** ° B* 69 sa bo^{mss} • **40** ἴ εισελθητε D ! εμπροσειν f¹³ ! - B* • **41** ἴ προσηυξατο P⁷⁵ X T Γ 579. 892. 1241. 1844! • **42** ἴ 10-17 1-8 D a c e ff² | ἴ παρενεγκα K L f¹³ 579. 892. 2542 (sine acc. X) ! παρενεγκεῖν A N W Γ Δ Ψ 565. 700. 1424. 1844! M ! txi P⁷⁵ B D (cf') Q T Θ f¹ 1241. 1844²

1,11!·17,29; 21,11·Dn
10,18s Act 9,19
| 2McC 3,14.16; 15,19·
Act 12,5

γινέσθω). **43** ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἄπ' οὐρανοῦ ἐνι-²⁸³
σχύων αὐτόν. **44** καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον X
προσηύχετο· ἑγένετο ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι
αἵματος ἑκαταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. **45** καὶ ἀναστὰς ²⁸⁴
ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἔλθων πρὸς τοὺς μαθητὰς εὗρεν II
κοιμωμένους αὐτοὺς ἀπὸ τῆς λύπης, **46** καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Ὅτι καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλ-
θητε εἰς πειρασμόν.

47-53: Mt 26,47-56 Mc
14,43-49 J18,3-11·Mt
26,14·Act 1,16·3!

5,24!

Sir 48,25

38

3,2!

6,6!|

5,13!·6,19!

47 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος^τ, καὶ ὁ λεγόμε-²⁸⁵
νος Ἰούδας¹ εἰς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτοὺς * καὶ ²⁸⁶
ἤγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλησαι αὐτόν^τ. **48** Ἰησοῦς δὲ εἶπεν
αὐτῷ· Ἰούδα,¹ φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παρα-
δίδω; **49** Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτόν τὸ ἐσόμενον εἶ-²⁸⁷
παν^τ· κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ; **50** καὶ ἐπάταξεν
εἰς τις ἐξ αὐτῶν τοῦ ἀρχιερέως τὸν δοῦλον² καὶ ἀφεῖλεν
(τὸ οὖς αὐτοῦ) τὸ δεξιόν. **51** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶ-²⁸⁸
πεν· ἔατε ἕως τούτου· καὶ ἀψάμενος τοῦ ὠτίου ἰάσατο X
αὐτόν¹.

52 Εἶπεν δὲ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἑπ'²⁸⁹
αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς (τοῦ ἱεροῦ) καὶ πρε-
σβυτέρους· ὡς ἐπὶ ληστὴν ἔξήλθατε μετὰ μαχαίρων καὶ

[43/44] om. Φ^75 κ^{2a} A B N T W 579. 1844 (f^{13} pon. p. Mt 26,39) f sy^s sa bo^{pt}; Hier^{mss} |
add. (partim c. obel.) κ^{*2b} D K L Q Γ Δ Θ Ψ 0171^{vid} f¹ 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$
lat sy^{c-p,h**} bo^{pt}; Ju Ir Hipp Eus Hier^{mss} | ἄπο του D Q Θ Ψ 1241 | ἑγενετο δε D K L
Q Γ Δ Θ f¹³ (cf 43/44) 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ sy^h | txi κ^{*2b} Ψ f¹ |
ἑκαταβαινοντος κ^{*2b} lat sy^p • **45** τ και 0171 f sy^{c-p} • **46** $\circ$ D • **47** τ δε D Γ Δ Θ 0171
f¹³ 565. 700. 892. 1424 $\mathfrak{M}$ it sa^{mss} | txi Φ^75 κ A B K L N T W Ψ f¹ 579. 1241. 2542 lat
sy^h | τ p) πολυς D sy^c | ἑκαλουμενος Ιουδας Ισκαριωθ (-f¹) D 0171^{vid} f¹ (l) |
ἑπροσηρχετο Φ^75 Γ 2542^c | προηγεν D f¹ 2542* | τ ¹ τουτο γαρ σημειον δεδωκει
αυτοις· ον αν φιλησω αυτος εστιν D Θ f¹³ 700 pm aur b c r¹ sy^{p,h} • **48** (p) ο δε Ιησους
A D K N Q W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ sy^h | Ιησους 579 | txi Φ^75 κ B L T
892. 2542 | ἑατω· κ^{*} | τω Ιουδα· D • **49** ἑγενομενον D 0171 ff² r¹ sy^{p,hmg} | ἑτω
κυριω· D | ατω· 0171^{vid} | ατω· κυριε A K W Γ Δ Θ Ψ 565. 700. 1424. 2542
• **50** ἑ Φ^75 A D K W Γ Δ Θ Ψ 0171 f¹ 565. 579. 700. 1424 $\mathfrak{M}$ | txi κ B L T f¹³ 892. 1241.
2542 | ἑαυτου το ους A W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ (p) αυτου το ωπιον D
K | txi Φ^75 κ B L T 0171 f¹³ 579. 892. 2542 • **51** $\circ$ B | ἑκτεινας την χειρα ηγατο
αυτου και απεκατεσταθη το ους αυτου D it • **52** ἑ ο Ιησους K L W Γ Δ Ψ f¹³ 565.
579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 $\mathfrak{M}$ | - D f¹ b e i l sy^c | txi Φ^75 κ A B T Θ | ἑ προς κ^{*} Δ
700*. 892. 2542 pm sy^{hmg} | ἑ του λαου D | ἑεξεληλυθατε A W Γ Δ 565. 700 $\mathfrak{M}$

	ξύλων·; 53 [†] καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ, ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ὅῃ ἐξουσία (τοῦ σκοτούς).	19,47! J7,30! · J19,11 Act 26,18 Kol 1,13
²⁹⁰ ²⁹¹ [†]	54 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον [□] καὶ εἰσήγαγον ἑῖς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως· ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει [†] μακρόθεν. 55 (περιαψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθισάντων) ἐκάθητο Ἦ Πέτρος Ἦ μέσος αὐτῶν [†] . 56 ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν· καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. 57 ὁ δὲ ἠρνήσατο [†] λέγων· οὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι [†] . 58 καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη· καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ [†] . ὁ δὲ Ἦ Πέτρος ἔφη [†] · ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. 59 καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς ἄλλος τις διῖσχυρίζετο (λέγων· ἐπ' ἀληθείας) καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν, καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. 60 εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα Ἦ λέγεις. καὶ παραχρῆμα ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. 61 καὶ στραφεὶς ὁ Ἦ κύριος ἐνέβλεψεν (τῷ Πέτρῳ), * Ἦ καὶ ὑπεμνήσθη Ἦ Πέτρος Ἦ τοῦ Ἦ ῥήματος τοῦ κυρίου ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι πρὶν [†] ἀλέκτορα φωνῆσαι Ὁ σήμερον Ἦ ἀπαρνήσῃ με τρίς [†] . 62 καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.	54-62: Mt 26,57s.69-75 Mc 14,53s.66-72 J18,12s.15-18.24-27 3,2! Act 4,13 12,9! 5,20! 4,25! 13,1! 5,20! 34 7,9! · 7,13! · 4,38! 24,6.8 Act 11,26! J14,26 34 Is 22,4
²⁹² [†]		
²⁹³ ^{††}		

52 [· ·] • **53** [†] το D 0171 | ° D | 'το σκοτος D sa^{ms} • **54** □ D Γ Θ f¹ 579 lat sy^{s.c.p} | † p) αυτω απο D f¹³ it sy^{h**} | αυτω 070 | απο 0171. 579 • **55** 'αψαντων δε πυρ ... και συγκαθισαντων αυτων (-K) A K W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 892. 1424. 2542 ℣ | αψαντων δε πυρ ... και περικαθισαντων αυτων (-D) D f¹ / 844 | περιαψαντων δε αυτων πυρ ... και συγκαθισαντων 579. 1241 | txi ϕ⁷⁵ κ B L T 070 | ' και ο D it sy^p bo | - ϕ⁷⁵ | ' εν μεσω κ A K W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 579. 700. 1241. 1424 ℣ | μετ D | txi ϕ⁷⁵ B L T 070 f¹ 892. 2542. / 844 | † p) θερμαινομενος D • **57** † αυτον A D* W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 1241 ℣ aur vg | txi ϕ⁷⁵ κ B D^c K L T 070 f¹ 579. 892. 1424. 2542. / 844 it sy^{s.c.p} co | ' 4 1-3 A K N W Γ Δ Θ 070 f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1424. 2542. / 844 ℣ lat sy | 1-3 D | txi ϕ⁷⁵ κ B L T Ψ 1241 co • **58** 'ειπεν το αυτο D sy^c | 'ειπεν ϕ^{69vid} D sy^s | Πετρος ειπεν A N W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 579. 700. 892. 1424. 2542. / 844 ℣ | txi ϕ⁷⁵ κ B K L T 070 f¹³ 1241 • **59** ' επ αληθειας λεγω D • **60** ' τι κ D sa • **61** ' Ιησους D f¹ 1241. / 844 vg^{ms} sy^{s.p.h} bo^{pl} | Πετρος ϕ^{69vid} | ' αυτω ϕ^{69vid} | ' τοτε ϕ⁶⁹ | □ D | ' Ἦ λογου A D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 1424. 2542. / 844 ℣ | txi ϕ^{69.75} κ B L T 070. 579. 892. 1241 | † Ἦ B Ψ | ° A D N W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 1424. 2542. / 844 ℣ lat sy^{c.p} sa^{ms} | txi ϕ⁷⁵ κ B K L T 070 (f¹³) 579. 892. 1241 b ff² | sy^{s.h} sa^{ms} bo | ' τρις με απαρνηση μη ειδεναι με D (/ 844) (a b l)

63-65: Mt 26,67s Mc
14,65

7,39! | 3,18; 8,3 Act
15,35

66-71: Mt 27,1;
26,63-65 Mc 15,1;
14,61-64 · 4,42! · Act
22,5 · Mt 21,23!
J10,24-26

Jr 38,15 J 3,12; 8,45
| 20,7.17.44

Act 7,55s · 5,24!

20,42!

4,3!

11,54!

1: Mt 27,2 Mc 15,1b
J18,28a

3,1; 13,1 Act 13,28!

2-5: Mt 27,11-14 Mc
15,2-5 J18,29-38 · 6,7!

14 Act 24,5 1Rg 18,17 Ⓞ
20,22.25

Act 17,7 J19,12

63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν ἐνέπαιζον αὐτῷ²⁹⁴
ᾧ δέροντες, 64 καὶ περικαλύψαντες ἑαυτὸν ἐπιπρωτῶν λέ-
γοντες· προφήτευσον, τίς ἐστὶν ὁ παῖσας σε; 65 καὶ ἔτε-
ρα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον²⁹⁵
τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἠπάγαγον
αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν 67 λέγοντες· εἰ σὺ εἶ ὁ
χριστός, εἰπὸν ἡμῖν. * εἶπεν δὲ ἑαυτοῖς· ἐὰν ὑμῖν εἶπω,²⁹⁶
οὐ μὴ πιστεῦσητε· 68 (ἐὰν δὲ) ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀπο-
κριθῆτε.^T 69 ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου²⁹⁷
καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ. 70 εἶπαν δὲ²⁹⁸
πάντες· σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη·
ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἰμι.¹ 71 οἱ δὲ εἶπαν· τί ἔτι ἔχομεν²⁹⁹
μαρτυρίας χρεῖαν; αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στό-
ματος αὐτοῦ.

23 Καὶ ἄνασταν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον³⁰⁰
αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτον.

2 Ἦρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες· τοῦτον εὐ-
ραμεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος ὁμῶν^T καὶ κωλύοντα³⁰¹
φόρους Καίσαρι διδόναι^T καὶ λέγοντα ἑαυτὸν χριστὸν

63 °D 0171 it bo^{ms} • 64 ῥp) αυτον ευτυπον αυτου το προσωπον και (- 579) A (D) N
W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1424 ℳ lat sy^h ; ευτυπον αυτον και 2542. / 844 |
αυτου το προσωπον 070 f¹ (a f q r¹) sy^{s.c.p} sa † - κ (cf') | txt Ƴ⁷⁵ B K L T 1241 bo |
ελεγον D sy^p ; επιρωτων αυτον λεγοντες κ A N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 892.
1241. 1424. 2542. / 844 ℳ lat sy^h ; txt Ƴ⁷⁵ B K L T 070 • 66 ῥ ανηγαγον A L W Γ Δ Θ Ψ
f¹ 565. 700. 1241. 1424. 2542. / 844 ℳ sy | ηγαγον N | txt Ƴ⁷⁵ κ B D K T f¹³ 579. 892
sy^{hmg} • 67 ϵ ; ο δε ειπεν D 1505 • 68 ϵ εαν δε και A K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700.
1424 ℳ aur f vg sy^h co † εαν D it † ; και εαν 2542. / 844 | txt Ƴ⁷⁵ κ B L T 579. 892. 1241
(c 1 r¹) bo^{ms} † † μοι Θ f¹ 579 sa † † μοι η (ουδε 1424) απολυσητε A D K N W Γ Δ Ψ f¹³
565. 700. (892). 1424. / 844 ℳ lat sy^{s.c.p} ; txt Ƴ⁷⁵ κ B L T 1241. (2542) sy^h bo; Cyr
• 70 [ϵ . et¹ ;] • 71 ϵ χρειαν εχομεν (- Δ) μαρτυριας κ A K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700.
892. 1424. 2542. / 844 ℳ sy^h ; χρειαν μαρτυρων εχομεν (D) Ψ sy^p ; txt Ƴ⁷⁵ B L T 579.
1241

¶ 23,1 ῥ ανασταντες D Θ [ρp) D • 2 ° A W Γ Δ Θ 565. 700. 1424 ℳ a r¹; Mcion^E ; txt
Ƴ⁷⁵ κ B D K L N T Ψ f¹³ 579. 892. 1241. 2542 lat sy | † και καταλυοντα τον νομον και
τους προφητας it vg^{ms}; Mcion^E | ϵ φορους διδοναι Καισαρι D † Καισαρι φορους
(φορον A K) διδοναι A K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 1424 ℳ ; φορους Καισαρι
δουнай 1241 † | txt Ƴ⁷⁵ κ B L T 579. 892. 2542 | † και αποστρεφοντα τας γυναικας και
τα τεκνα Mcion^E

302 I	βασιλέα εἶναι. 3 ὁ δὲ Πιλάτος ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ	19,38! 1Τ6,13
303 IX	ἔφη· σὺ λέγεις·. 4 ὁ δὲ Πιλάτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους· οὐδὲν εὕρισκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. 5 οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνασειεὶ τὸν λαὸν ὀδιδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ὁ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ᾧδε.	14s.22 Act 23,9 Act 10,37 · 4,44! 3,23 Act 1,22 6s: Act 23,34
304 X	6 Πιλάτος δὲ ἀκούσας ἠρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστιν, 7 καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστὶν ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδη, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις.	13,1! 3,1! 1,39!
	8 Ὁ δὲ Ἡρόδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν, ἦν γὰρ ἐξ ἱκανῶν χρόνων θέλων ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν περὶ αὐτοῦ καὶ ἠλπίζεν τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. 9 ἐπρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. 10 εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ.	9,9 · 8,271 · 19,3! 11,16f.29; 13,31 7,12! Mc 15,5!p Act 18,28 · 6,7!
305 II	11 ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν [καὶ] ὁ Ἡρόδης σὺν τοῖς στρατευμάσιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας περιβαλὼν ἐσθῆτα λαμπρὰν ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. 12 ἐγένοντο δὲ φίλοι ὁ τε Ἡρόδης καὶ ὁ Πιλάτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προὔπῆρχον γὰρ ἐν ἐχθρᾷ ὄντες πρὸς αὐτούς.	Mc 9,12; 15,16-18p 24,4 Act 4,25-28
79 306 X	13 Πιλάτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν 14 εἶπεν πρὸς αὐτούς·	24,20 19,47s!

3^f επρωτησεν A D K L N W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M | txt ϕ⁷⁵ B T | '1-3 5 ϕ⁷⁵ lat sa bo^{ms} | αυτος εφη W | ['::] • 5° * it | 'γης D | οⁱ ϕ⁷⁵ A D K N W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 565. 700. 892. 1424. 2542 M it vg^{cl} | txt B B L T 070. 579. 1241 aur vgst sy • 6^T (+ την D) Γαλιλαιαν A D K N W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 M latt sy sa | txt ϕ⁷⁵ B B L T 070. 1241 bo | 'ανθρωπος Γαλιλαιος B* f¹³ 700. 1241 | απο της Γαλιλαιας ο ανθρωπος D 2542 it (sy^c) • 7^T τον ϕ⁷⁵ B T Θ • 8^f θελων εξ ικανου (+ χρονου N W f¹) A K N W Γ Δ f¹ 565. 700. (1424) M | εξ ικανου χρονου θελων Ψ f¹³ 2542 | txt ϕ⁷⁵ B (D L) T Θ 070. 579. 892. 1241 c sa | ^Tπολλα A N W Γ Δ Ψ 565. 700. 1424. (f¹³ 892) M lat sy^{p,h} | txt ϕ⁷⁵ B B D K L T Θ 070 f¹ 579. 1241. 2542 sy^{s,c} co • 9^f ουκ B D | ^T ουδεν D • 11^f ο A B D K Γ Δ Θ f¹ 565. 700. 892. 1424 M | - W 1241. 2542 | txt ϕ⁷⁵ B L N T Ψ (070) f¹³ 579 a d sy^{hm} bo^{pt} | ^fεπεμψεν ϕ⁷⁵ B* L 070. 1241 c • 12^f οντες δε εν αφδια ο Πιλατος και ο Ηρωδης εγενοντο φίλοι εν αυτη τη ημερα D (c) | ^fεκεινη ϕ⁷⁵ f¹ c f¹ sy^{c,p} sa^{ms} bo | ^fε αυτους A K N W Γ Δ Θ Ψ 070 f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 M | txt ϕ⁷⁵ B B L T

2 Ἦροσπνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὡς ἀποστρέφον-
 3sf Act 28,18 · Act 4,9! τα τὸν λαόν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας Ἦου-
 6,7! θέν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε
 11 ὅκατ' αὐτοῦ. **15** ἀλλ' οὐδὲ Ἦρώδης, ἀνέπεμψεν γὰρ αὐ-
 22 Act 23,29! τὸν πρὸς ἡμᾶς), καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πε-
 22 Act 5,40 J19,1.4 · Act 3,13!πραγμένον Ἦ αὐτῷ· **16** παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. Ἦ
 117,118-25: Mt **18** Ἦἀνεκραγον δὲ παμπληθεὶ λέγοντες· αἴρε τοῦτον,
 27,15b.21b-26 Mc 15,7. **19** ὅστις ἦν διὰ στάσιν
 12-15 J18,40; **19,4-16a** · Act 21,36! | ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν ὁ τὸν Βαραββᾶν· **19** ὅστις ἦν διὰ στάσιν
 | Act 12,22! τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον Ἦβληθεις ἐν τῇ φυ-
 | 4! λακῇ. **20** πάλιν δὲ ὁ Πιλᾶτος προσεφώνησεν Ἦαὐτοῖς
 15! θέλων ἀπολύσαι τὸν Ἦησοῦν. **21** οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγον-
 16! τες· Ἦσταύρου σταύρου) αὐτόν. **22** ὁ δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς
 Ἦαὐτούς· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; Ἦοὐδὲν αἴτιον) θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω.
23 οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτὸν
 Ἦσταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν.Ἦ
24 Καὶ Πιλᾶτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν·
 Act 3,13s · 19 **25** ἀπέλυσεν δὲ τὸν Ἦδιὰ στάσιν καὶ φόνον) βεβλημένον
 Ἦεἰς φυλακὴν) ὃν Ἦητοῦντο, τὸν δὲ Ἦησοῦν παρέδωκεν τῷ
 θελήματι αὐτῶν.

14 Ἦκατηνεγκατε D | Ἦ οὐδεν A D K L N W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542
 M | txt p⁷⁵ K B T 070 f¹ 892 | ὁ K A (D) L Θ 070 f¹ 892. 1241. 2542 | txt p⁷⁵ B K N T W Γ Δ
 Ψ f¹³ 565. 579. 700. 1424 M • **15** Ἦανεπεμψα γαρ υμας (- 2542) προς αυτον A D N W Γ
 Δ Ψ f¹ 565. 700. 1424. 2542 M lat sy^h | ανεπεμψαν γαρ αυτον προς υμας f¹³ vg^{ms} |
 ανεπεμψεν αυτον προς υμας 579 | ανεπεμψαν γαρ αυτον προς ημας 070 sy^{hmg} | txt
 p⁷⁵ K B K L T Θ 892. 1241 aur f vg^{ms} co | Ἦ εν D N Γ f¹³ • **16** Ἦ p) [17] αναγκη δε
 ειχεν απολυειν αυτοις κατα εορτην ενα K W Γ Δ f^{1.13} 565. 700. 2542. (N Θ Ψ 579.
 892^{mg}. 1424) M lat (sy^h bo^{pl}) (D sys^c add. p. 19) | txt p⁷⁵ A B K L T 070. 892^{txt}. 1241 a
 vg^{ms} sa bo^{pl} • **18** Ἦανεκραξαν A D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 1424 M c | txt p⁷⁵ K
 B L T 070. 579. 892. 1241. 2542 a | ὁ A K W Γ Δ Θ f¹³ 565. 700. 1424 M | txt p⁷⁵ K B D
 L N T Ψ 070 f¹ 579. 892. 1241. 2542 • **19** Ἦβεβλημενος K¹ A D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13}
 565. 700. 1241. 1424. 2542 M | - K* | txt p⁷⁵ B L T 070. 579. 892 • **20** Ἦαυτους D
 579 | - A K N P W Γ Δ Θ f¹ 565. 700. 1424. 2542 M sy^h | txt p⁷⁵ K B L T Ψ 070 f¹³ 892.
 1241 a • **21** Ἦ p) εκραξαν D | Ἦσταυρωσον σταυρωσον A K L N P Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565.
 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M | σταυρωσον W it bo^{ms} | txt p⁷⁵ K B D 070 • **22** Ἦου-
 δεμιαν αιτιαν D lat sy^h • **23** Ἦσταυρωσαι B | Ἦ και (+ των αρχωντων και 1424) των
 αρχιερων A D K N P W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 M (c f) sy bo^{ms} | txt
 p⁷⁵ K B L 070. 1241 lat co • **25** Ἦενεκα φονου D | Ἦεις την φυλακην p⁷⁵ A C L N P Γ Δ
 Ψ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 2542 M | εν τη φυλακη W 579 | txt K B D K Θ 070. 1424

³¹⁵₁ 26 Καὶ ὡς ἰαπῆγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Ἰσιμωναί
τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἄπ' ἀγροῦ ἐπέθηκαν αὐτῶ
τὸν σταυρὸν φέρειν ὀπισθεν τοῦ Ἰησοῦ.

⁸⁰₃₁₆_X 27 Ἦκολούθει δὲ αὐτῶ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ Ἰγυ-
ναικῶν αἱ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουσαν αὐτόν. 28 στραφεῖς δὲ
ἔπρὸς αὐτάς [ὁ] Ἰησοῦς ἔειπεν· θυγατέρες Ἰερουσαλήμ, μὴ
κλαίετε ἔπ' ἐμέ^Τ. πλὴν ὅφ' ἑαυτάς κλαίετε καὶ ὅτι ἐπὶ τὰ
τέκνα ὑμῶν, 29 ὅτι ὀιδου ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦ-
σιν· μακάριαι αἱ στεῖραι καὶ αἱ κοιλίαὶ αἱ οὐκ ἐγέννησαν
καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἔθρεψαν. 30 τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς
ὄρεσιν· πέσσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς· καλύψατε
ἡμᾶς. 31 ὅτι εἰ ἐν ὀτῶ ὑγρῶ ξύλω ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῶ
ξηρῶ τί γένηται;

³¹⁷₁ 32 Ἦγοντο δὲ καὶ ἕτεροι Ἰκακοῦργοι δύο² σὺν αὐτῶ^Τ
ἀνααιρεθῆναι.

³¹⁸₁³¹⁹₁³²⁰_X 33 Καὶ ὅτε ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρα-
νῖον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτόν * καὶ τοὺς κακοῦργους^Τ,
ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. 34 Ἰο δὲ Ἰησοῦς
ἔλεγεν· πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦ-
σιν.]] Ἰδιαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἰμάτια αὐτοῦ Ἰἔβαλον
Ἰκλήρους.

26: Mt 27,31b-32 Mc
15,20b-21 J19,16b-17a
Act 2,10!

9,23

6,17 - 19,48!
Zch 12,10-14
28-30: 19,43s - 7,9!
Ct 2,7; 3,5.10 etc - 7,13!

Jr 9,19s - 19,41

5,35!

11,27; 21,23p Is 54,1

Hos 10,8 Ap 6,16

Prv 11,31 1P4,17s

22,37

22,2!

33s: Mt 27,33-35 Mc
15,22-24 J19,17s.23s
22,37!

6,27sp! Is 53,12 Act
7,60 - Act 3,17! 1K 2,8
Ps 22,19

26 Ἰαπῆγον B | ' 2 1 3 4 C D r¹ | 1 3 4 L 070 | Σιμωνος τινος Κυρηναίου ἐρχομένου A
K N P W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 1424 M | txt P⁷⁵ & B f¹³ 33. 579. 892. 1241. 2542
• 27 Ἰγυναϊκες D c f r¹ sy^{s.c.p} • 28 ' 3 4 1 2 C (D) 070. 1241 | 1 2 4 P⁷⁵ & *^{2b} B L | 1 2
Γ | txt &^{2a} A K N P W Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542 M | ° ter D it |
Τ μῆδε πενθεῖτε D • 29 ° P⁷⁵ D f¹³ 2542 it sy^{s.c} | Ἰημεραι ἐρχονται & C 070. 1241 |
ἐλευσονται ἡμεραι D f¹³ | Ἰεξεθρεψαν C² D Θ Ψ f¹ 579. 1241 | εθῆλασαν A K N P
W Γ Δ f¹³ 33. 565. 700. 1424 M aur f vg sy^h | txt P⁷⁵ & B C* L 070. 892. 2542 sy^{hmg}
• 31 ° B C 070 | txt P⁷⁵ & A D K L N P Q W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241.
1424. 2542 M | Ἰγενησεται D K • 32 Ἰ A C D K L N P Q W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1.13} 33. 565.
579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. 1844 M | txt P⁷⁵ & B | Ἰ Joathas et Maggtrats I
• 33 Ἰαπῆλθον A K N W Γ Δ f^{1.13} 565. 700. 1424. 1844 M sy^h | εισηλθον 579 | txt P⁷⁵ &
B C D L Q Θ Ψ 070. 33. 892. 1241. 2542 sy^{hmg} | Ἰομου D (b*) | δυο 070 b^c sa
• 34 ° P⁷⁵ &^{2a} B D* W Θ 070. 579. 1241 a sy^s sa bo^{pt} | add. p) & *^{2b} (ειπεν loco ἔλεγεν
πατερ A) C D³ K L N Q Γ Δ Ψ f¹ (- δε f¹³) 33. 565. 700. 892. 1424. 2542. 1844 M lat
sy^{c.p.h} (bo^{pt}; Ir^{lat}) | Ἰ διεμεριζοντο D c | Ἰ βαλλοντες D | βαλλοντες Θ | Ἰ p) κληρον
P⁷⁵ & B C D K L Q W Γ Δ 070 f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. 1844 M c vg^{ms}
sy^{p.hmg} | txt A N Θ Ψ f¹ 33 lat sy^h

35-38: Mt 27,41s.48.37
Mc 15,31s.36.26
J19,19-22 · 19,48! · Ps
22,8s
4,23 · 4,3! · 9,20! · 9,35!

Ps 69,22 | 35!

19,38!

19,38!

39: Mt 27,44 Mc
15,32b · Act 5,30! · 35!

12,5!p · 20,47p; 24,20
Act 24,25

Act 25,5

Gn 40,14 Ps 106,4 Jr
15,15 · 24,26 · 1,33!

35 Καὶ εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. * ἐξεμυκτήριζον δὲ
(καὶ οἱ ἄρχοντες) λέγοντες· ἄλλους ἔσωσεν, σωσάτω
ἑαυτὸν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς τοῦ θεοῦ¹ ὁ ἐκλεκτός.
36 Ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι,
(ὄξος προσφέροντες αὐτῷ) 37 (καὶ λέγοντες· εἰ σὺ εἶ) ὁ
βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, (σῶσον σεαυτὸν). 38 Ἦν δὲ καὶ

322

II

323

II

324

I

ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων οὗτος¹.

39 Εἷς δὲ τῶν ὀκρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμη
αὐτὸν ὀλέγων· ἴσχυι σὺ εἶ ὁ χριστός; σῶσον σεαυτὸν
καὶ ἡμᾶς. 40 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη·
οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ;
41 καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπο-
λαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξεν. 42 καὶ
(ἔλεγεν· Ἰησοῦ, μνήσθητί μου ὅταν ἔλθῃς εἰς τὴν βασι-

81

325

II

326

X

35 αὐτον D | αὐτον (+ και f¹³ 1424) οἱ ἀρχοντες συν αὐτοῖς f^{1,13} 1424 aur (f) vg sy^(p); Eus † και (- 2542) οἱ ἀρχοντες συν αὐτοῖς A K N W Γ Δ Θ 565. 700. 2542 ℞ † txt φ⁷⁵ (- και κ) B C L Q Ψ 070. 33. 579. 892. 1241 | f... ο χριστος ο (-070) υιος του θεου φ⁷⁵ 070 f¹³ / 844 sy^h co; Eus † ... εἰ υιος εστιν ο χριστος του θεου B † εσωσας σεαυτον σωσον εἰ υιος εἶ του θεου εἰ χριστος εἶ D (c) • 36 ἔνεπαιζον A C D K N Q W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542. / 844 ℞ † txt φ⁷⁵ κ B L 070. 1241 bo^{ms} | και οξος προσφεροντες αυτω C³ K N Q W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424 ℞ lat † οξος τε προσεφερον D (it) † txt φ⁷⁵ κ A B C* L Ψ 070. 579. 1241. 2542 a • 37 λέγοντες χαιρε D c (sy^{s,c}) | f'p περιτιθεντες αυτω και ακανθινον στεφανον D (c sy^{s,c}) • 38 f'p γεγραμμενη (επιγεγραμμενη A D Q; - κ^{*.2b}) επ αυτω γραμμασιν ελληνικους και (- κ^{*.2b} D) ρωμαικους και (- κ^{*.2b} D) εβραικους κ^{*.2b} A C³ D K N Q W Γ Δ Θ f¹ 565. 579c. 700. 892. 1424. (Ψ f¹³ 33. 2542. / 844) ℞ lat sy^{(p),h} (bo^{pl}) † txt φ⁷⁵ κ^{2a} B L 070. 1241 sa bo^{pl} (+ γεγραμμενη C* 579* a sy^{s,c} sa^{ms}) | f'p I-4 C c † ουτος εστιν ο βασιλευς των Ιουδαιων A (D) K W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℞ lat sy^h co † ουτος εστιν Ιησους ο βασιλευς των Ιουδαιων N Q f¹ 33. 1241 | sa^{ms} † txt φ⁷⁵ κ B L 070. 579 it • 39 °D bo^{ms} | °B D L 1241 e l † txt φ⁷⁵ κ A C K N Q W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542. / 844 ℞ lat sy co | °D e | r (35. 37) εἰ A C³ K N Q W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. / 844 ℞ lat sy^{p,h} bo^{pl} † txt φ⁷⁵ κ B C* L 070. 1241. 2542 it sy^{s,c,hmg} sa^{ms} bo^{pl} • 40 εσμεν C* W sy^{s,c} co; Eriph † εἶ και ημεις εσμεν D • 41 r πονηρον D • 42/43 ελεγεν τω Ιησου μνησθητι μου κυριε οταν ελθῃς εν τη βασιλεια σου και ειπεν αυτω ο Ιησους (- ο Ιησους 070) αμην λεγω σοι A C² K W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844 ℞ lat sy (sa^{ms} bo^{pl}) † στραφεις προς τον κυριον ειπεν αυτω μνησθητι μου εν τη ημερα της ελευσεως σου αποκριθεις δε ο Ιησους ειπεν αυτω τω ε[πι]πλησσοντι θαρσει D † txt φ⁷⁵ B L (εν τη βασιλεια κ C*) sa^{ms} bo^{pl}

λείαν σου. **43** καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμήν σοι λέγω, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ.

³²⁷ II **44** Καὶ ἦν ὁ ἤδη ὥσει ὥρα ἕκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης **45** τοῦ ἡλίου ἐκλιπόντος*, * Ἐσχίσθη δὲ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον.

³²⁸ II ³²⁹ I **46** καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· *πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθειμαι τὸ πνεῦμά μου. τοῦτο δὲ εἶπὼν ἐξέπνευσεν.* [†]

³³⁰ II **47** Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατοντάρχης τὸ γενόμενον ἔδοξάζεν τὸν θεὸν λέγων· ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν.

³³¹ X **48** καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωρήσαντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες τὰ στήθη [†] ὑπέστρεφον [†].

49 Εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ ἁπὸ μακρόθεν καὶ [†] γυναῖκες οἱαὶ συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ὁρῶσαι ταῦτα.

⁸² ³³² I **50** Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ βουλευτῆς ὑπάρχων [καὶ] ἀνήρ ἄγαθός ὁ καὶ δίκαιος **51** – οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν – ἀπὸ Ἰερι-

4,21!

Ph 1,23! · 2K 12,4!

44-49: Mt 27,45,51a.50.54s Mc 15,33,38,37.39-41 J 19,30b,25 · Am 8,9 | Ex 26,31-33

10,21!

Ps 31,6 Act 7,59

7,2!

5,25! · 4!,41; 1,6! Act 3,14! Mt 27,19

3Mcc 5,24 H 10,33!

18,13

Ps 38,12; 88,9

8,2!

50-56: Mt 27,57-61 Mc 15,42-47 J 19,38-42 Act 11,24 · 47!

44 ἦν δε A C³ K Q W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33. 565. 700. 1424. 2542. / 844 ℳ aur (c) f vg syp^h sa † καὶ 070 † lxt φ⁷⁵ κ B C* D L 579. 892. 1241 sy^{s.c} | ° κ A C³ D K Q W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33. 565. 579. 700. 1424. 2542. / 844 ℳ latt sy^{s.c.p} sa bo^{ms} † lxt φ⁷⁵ B C* L 070. 892. 1241 sy^h bo • **45** ἔ και εσκοτισθη ο ηλιος A C³ K Q W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ lat sy^(h); Mcion^{Evid} Or^{lat}mss † εσκοτισθη δε ο ηλιος D † – C² 33 vg^{ms} † lxt φ^{75*} κ C*vid L 070. 579. (εκλειποντος φ^{75c} B; εκλαμποντος 2542) sy^{hms}; Or^{lat}mss | ° D (cf vs 46^T) • **46** παρατιθημι D ^f1 892. 2542 † παραθησομαι L Γ Δ ^f13 565. 700. 1424 ℳ vg^{ms} † lxt φ⁷⁵ κ A B C K P Q W Θ Ψ 070. 33. 579. 1241. / 844; Cl^{exThd} Eus | [†] (45) και το καταπετασμα του ναου εσχισθη D • **47** ἔ και ο εκατονταρχης φωνησας D † ἔδοξασεν φ^{75c} A C K P Q W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33. 565. 700. 1424. 2542. / 844 ℳ † lxt φ^{75*} κ B D L Ψ 070. 579. 892. 1241 • **48** [†] και τα μετωπα D (c) | [†] dicentes: vae nobis quae facta sunt hodie propter peccata nostra; appropinquavit enim desolatio Hierusalem g¹ (sy^{s.c}) • **49** ἔ αυτου κ C D K W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892. 1424. 2542. / 844 ℳ † lxt φ⁷⁵ A B L P 070. 33. 579. 1241 | ° A C K P W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892. 1424. 2542. / 844 ℳ † lxt φ⁷⁵ κ B D L 070 ^f1 33. 579. 1241 | [†] αι φ⁷⁵ B 579. 1241 | ° 579 • **50** ἔ ανηρ A B K P W Δ Θ Ψ 070 ^f1.13 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 ℳ aur f vg sy † και ο ανηρ C † – D Γ it † lxt φ⁷⁵ κ L 33 | ° B • **51** ἔ συγκαταθεμενος κ C D L Δ Ψ 070 ^f1.13 892. 1424. 2542 † συγκαταθεμενος 579 † lxt φ⁷⁵ A B K P W Γ Θ 33. 565. 700. (1241) ℳ | [†] Αρμαθιας D P W Θ lat

2,38! μαθαίαις πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς Ἦ προσεδέχετο τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, 52 οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ 53 καὶ καθελῶν ἐνετύλιξεν αὐτὸ) σινδόνι καὶ ἔθηκεν ἑαυτὸν ἐν ἑνὶ μνήματι λαξευτῷ) οὐ οὐκ ἦν ἑορταστικὴ οὐδὲν κείμενος[†]. 54 ἑκαὶ ἡμέρα ἦν παρασκευῆς καὶ σάββατον ἐπέφωσκεν).

Dt 21,22s · 19,30!

49!

55 Κατακολουθήσασαι δὲ αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθῦσαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἑαυτῶν, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, 56 ὑποστρέψασαι δὲ ἠτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα. καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν ἑκατὰ τὴν ἐντολήν).

Mc 16,1 · Mc 14,3-8p ·
Ex 20,10s Dt 5,12-14
1,6

1-12: Mt 28,1-8 Mc
16,1-8 J 20,1-10
J 20,19 Act 20,7
1K 16,2 |

7,13! Act 1,21! Mc
16,19

24 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου βαθέως ἐπὶ τὸ μνήμα ἦλθον φέρουσαι ἅ ἠτοίμασαν ἀρώματα[†]. 2 ἑὺρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, 3 εἰσελθοῦσαι δὲ οὐχ εὖρον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ

51 Ἦ καὶ (+ αὐτος K P) προσεδεχετο K P Γ 070 f¹³ q | p) καὶ προσεδεχετο καὶ αὐτος A W Δ Θ Ψ 565. 700 M sy^h | προσεδεχετο καὶ αὐτος f¹ 33. 892. 1424. 2542 lat | txi ϕ⁷⁵ κ B C D L 579. 1241 it co • 53 ἑαυτο ἐνετύλιξεν W Γ Θ Ψ f¹ (b q) | αὐτο ἐνετύλιξεν αὐτο A K P Δ 565. 700. 892. 1424 M sy | ἐνετύλιξεν το σωμα του Ιησου εν D | ἐνετύλιξεν αὐτον 1241. (ἑ 2542) | txi ϕ⁷⁵ κ B C L 070 f¹³ 33. 579 (a ff²) | ἑαυτο ϕ⁷⁵ A K L P W Γ Δ Θ Ψ 070. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 M c | -f^{1,13} | txi κ B C D lat | ἑμνημειω λελατομημενω D | ἑουδεις ουδεπω κ C K P W Θ f¹³ 33. 892 (ἑ Γ Δ Ψ 565. 700. 1424 M) | ουπω ουδεις D 070 | txi ϕ⁷⁵ A B L f¹ 579. 1241. 2542 | τ p) καὶ προσεκυλισην λιθον μεγαν επι την θυραν του μνημειου f¹³ 700 bo | καὶ θεντος αὐτου επεθηκεν (επεθηκαν 070) τω μνημειω λιθον (+ μεγαν 070) ον μογις εικοσι (+ ανδρας 070) εκυλιον D 070 c (sa) • 54 ἑν δε η ημερα προσαββατου D (c) • 55 ἑ δυο D it vg^{ms} | - κ A C K W Γ Δ 565. 700. 1424 M | txi ϕ⁷⁵ B L P Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 2542 | ἑ p. συνεληλυθουσαι A C² K P W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424. 2542 M sy | - D c | txi ϕ⁷⁵ κ B C*^{vid} L 070. 579. 1241 | ἑμνημα D • 56 ἑ D

† 24,1 ἑμνημειον ϕ⁷⁵ κ C* Δ; Eus | ἑ D it sy^{s,c} | τ και τινες συν αυταις A C³ K W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 M f q r¹ (sy bo^{pl}; Eus) | και τινες συν αυταις. p) ελογιζοντο δε εν εαυταις· τις αρα αποκυλισει (+ ημιν 070) τον λιθον D 070 (c) sa | txi ϕ⁷⁵ κ B C* L 33. / 844 lat bo^{pl} • 2 ἑ ελθουσαι δε ευρον D 070 c sa • 3 ἑ του Ιησου 579. 1241 sy^{s,c,p} bo^{ms} | - D it • 4 ἑ διαπορεισθαι A K W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M | διαπορειν f¹ 2542 | txi ϕ⁷⁵ κ B C D L 070. / 844

333

I

334

X

335

VIII

336

I

- 337 II (τούτου καὶ) ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἑσθη-
 τι ἀστραπτουσίῃ. **5** ἐμόφβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ
 κλινουσῶν ἑαυτὰ πρόσωπα εἰς τὴν γῆν εἶπαν πρὸς αὐτάς· τί
 ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; **6** οὐκ ἔστιν ὧδε,
 ἀλλ' ἠγέρθη. μνησθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὧν ἐν τῇ
 Γαλιλαίᾳ **7** λέγων τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παρα-
 δοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ὁμαρτωλῶν καὶ σταυρω-
 θῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. **8** καὶ ἐμνήσθησαν
 τῶν ῥημάτων αὐτοῦ.
- 338 II X **9** Καὶ ὑποστρέψασα ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν
 ταῦτα πάντα τοῖς ἑνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. **10** ἦ-
 σαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ
 Ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς. ἔλεγον πρὸς τοὺς
 ἀποστόλους ταῦτα, **11** καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ
 λῆρος τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. **12** Ὁ δὲ
 Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ παρακύψας
 βλέπει τὰ ὀθῆνια ὁμόνα, καὶ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτὸν
 θαυμάζων τὸ γεγονός.
- 83 **13** Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἦσαν πο-
 ρευόμενοι εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἑξήκοντα

Act 1,10 J20,12·2,9
 Act 12,7·23,11 Act 1,10!
 9,29! | 37; 2,9! Act 10,4!

6b-7: 9,22!

9,44·Mt 20,19; 26,2
 18,33

22,6! J2,22!

22s·33 Mt 28,16 Mc
 16,14 Act 1,26!
 10s: Mc 16,9-11
 J20,14.18·8,2s·Mc
 15,40p

6,13! |
 24,25.41 Gn 45,26 |
 24 J20,3.5.10
 4,38!

Nu 24,25 Ⓞ

4,22!

13-35: Mc 16,12s
 23,12; 2,38!

4 ἄντου D | ἑσθησεν ἀστραπτουσαῖς (λευκαῖς L) A C K L W Γ Δ Θ Ψ (070)
 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 M sy^h | txt ϕ⁷⁵ κ B D lat
 sy^{s.c.p} • 5 ἑτο (-Δ) προσωπον A C³ K W Γ Δ Ψ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M |
 τα προσωπα αυτων C* | txt ϕ⁷⁵ κ B D L Θ 070. 1. 33. 2542. / 844. / 2211
 • 6 ἡγερθη εκ νεκρων c | ουκ εστιν ωδε· ηγερθη C* sy^p; GrNy | ηγερθη Mcion E | -
 D it | ἑσα D c sy^{s.c}; Mcion^{T.E} • 7 ἑ 5 6 1-4 7 κ² A C² D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565.
 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 M | 5-7 1-4 579 | txt ϕ⁷⁵ κ* B C*^{vid} L 070 | ° D
 it • 9 ° D it | ἑ κ D K Γ Δ Θ 070. 565. 1241. 1424 pm c sy^h | txt ϕ⁷⁵ A B L W Ψ f^{1.13} 33.
 579. 700. 892. 2542. / 844. / 2211 pm sy^p • 10 ° A D W Γ 1241 sy^{s.c} [et·-] | ἑ 3 1 2 D 579.
 / 2211 lat co | τ αἱ κ² K Θ Ψ 33. 565. 700. 892. 1424c. / 844. / 2211 pm lat sy^h** bo | txt
 ϕ⁷⁵ κ* A B D L W Γ Δ 070 f^{1.13} 579. 1241. 1424*. 2542 pm sa • 11 ἑ αυτων A K W Γ Δ
 Θ 079 f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 M f sy^h | - 579 | txt ϕ⁷⁵ κ B
 D L Ψ 070 lat sy^{s.c.p} co • 12 ° D it | τ κειμενα A K (L) Γ Δ Θ Ψ 079 f^{1.13} 33. 565. 579.
 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 M lat sy^{p.h} bo^{ms} | txt ϕ⁷⁵ κ B W 070 sy^{s.c} co | ° κ*
 A K 579. 2542. / 844. / 2211 vg^{ww} sa^{ms} | ἑ αυτον B L 070 • 13 ἑ ησαν δε δυο πορευο-
 ομενοι εξ αυτων εν αυτη τη ημερα D (e) | και ιδου δυο εξ αυτων ησαν πορευομενοι
 εν αυτη τη ημερα (ωρα A 579) A K L W Γ Δ Θ Ψ 070. 079 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892.
 1241. 1424. 2542 M lat sy^h | txt ϕ⁷⁵ (κ) B sy^{s.c.p} | τ εκατον κ κ* N Θ 079^{vid}. / 844. / 2211
 vg^{ms} sy^{hmg}

8,41! | 15 Act 20,11! ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἡ ὄνομα Ἐμμαοῦς, **14** καὶ αὐτοὶ ὁμί-
 λουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων
 Mt 18,20 τούτων. **15** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμίλειν αὐτοὺς καὶ συζη-
 τεῖν 'καὶ αὐτὸς' Ἰησοῦς ἐγγίσσας συνεπορεύετο αὐτοῖς,
 31 J20,14; 21,4 **16** οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι
 αὐτόν. **17** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὐς
 ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες; καὶ ἐστάθη-
 Mt 6,16 | J19,25? σαν ἡ σκυθρωποί. **18** ἀποκριθεὶς δὲ εἷς ὀνόματι Κλεοπᾶς
 1,39! εἶπεν πρὸς αὐτόν· σὺ μόνος παροικεῖς Ἱερουσαλήμ καὶ
 οὐκ ἔγνωσ τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;
 Mt 21,11 · 4,34! · 7,39! **19** 'καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ποῖα; Ὅσοι δὲ εἶπαν αὐτῷ· τὰ περὶ
 Jdc 6,8 Ἰησοῦ τοῦ Ἰαζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυ-
 Act 7,22; 2,22 · 1,6! νατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ θεοῦ καὶ παντὸς
 23,13! τοῦ λαοῦ, **20** ὅπως τε παρέδωκαν αὐτόν· οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
 19,11! οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν
 Is 41,14; 43,14; 44,24 αὐτόν. **21** ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς ἔστιν ὁ μέλλων
 H 9,12 · 16,26 λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ· ἀλλὰ γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις
 22-24: 1-12p · 2,47! τρίτην ὡραὴν ἡμέραν ἄγει ἄφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο.
 1,22! Act 26,19 **22** ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς,
 γενόμεναι ὀρθριναὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον, **23** καὶ μὴ εὐροῦσαι
 τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι ὅτι ὄπτασίαν ἀγγέλων
 ἑώρακένας, οἱ λέγουσιν αὐτόν ζῆν. **24** καὶ ἀπῆλθόν τινες
 τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ εὗρον οὕτως καθὼς καὶ

13 ὄνοματι Ουλαμμαους D • **15** αὐτους B* | και ο D a | και αυτος ο K N P W Γ Δ
 Θ f^{1,13} 565. (579). 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℣ | txt ℣⁷⁵ ⋈ A B¹ L Ψ 070 bo
 • **17** / 1 3 4 ℣⁷⁵ sa^{ms} bo^{ms} | ο δε ειπεν D | ε και εστε A^c K N P W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565.
 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 ℣ lat sy^{(s.c).p,h} | και εστησαν L | - D | txt ℣⁷⁵ ⋈
 A* B 070. 579 e co • **18** / ο εις A K W Γ Δ 565. 700. 892. 1424 ℣ | εις (τις / 2211) εξ
 αυτων P Θ f¹³ 33. 579. 1241. 2542*. / 844. / 2211 it sy sa bo^{pl} | txt ℣⁷⁵ ⋈ B D L N Ψ 070
 f¹ 2542^c bo^{pl} | f^w ονομα A D K P W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542.
 / 2211 ℣ lat | txt ℣⁷⁵ ⋈ B L N 070. 579. / 844 b • **19** / ο δε ειπεν αυτω D | ^oD |
 Ἰαζαρηνοῦ A D K N P W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℣ (b ff²) l
 sa | txt ℣⁷⁵ ⋈ B L 070. 079. 2542. / 844. / 2211 lat | ε ⋈ D sy^p • **20** / ως τουτον
 παρεδωκαν D it • **21** / ἠλπικαμεν ℣⁷⁵ | ελπίζομεν ⋈ P Δ 579 e ff² sa^{ms} bo^{pl} | txt A
 B(*)² D K L N W Γ Ψ 070 f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 ℣ lat sa^{ms} bo^{pl} | fⁿ D c
 e | ^oD | τ σημερον A (D*) K P W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 ℣ lat sy^h sa
 bo^{ms} | txt ℣⁷⁵ ⋈ B D^c L 070. 1. 579. / 844. / 2211 sy^{(s.c).p} bo • **22** ^oD / 844
 • **23** ^oD c e sy^{(s.c).p} • **24** / 1 3-5 ℣⁷⁵ B | ως ειπον αι γυναικες D c e

αὶ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. **25** Καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς· ὧ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεῦν· ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται· **26** Ὁὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; **27** καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διερμήνευσεν αὐτοῖς ἐν ὁπάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἐαυτοῦ.

28 Καὶ ἤγγισαν εἰς ὅτην κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς προσεποιήσατο πορρώτερον πορεύεσθαι. **29** καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες· μείνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν καὶ κέκλικεν ὥδη ἡ ἡμέρα. καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μείναι σὺν αὐτοῖς. **30** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν λαβῶν τὸν ἄρτον ἐλόγησεν καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς, **31** αὐτῶν δὲ διηνοιχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. **32** καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους· οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς;

33 Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ εὔρον ἡθροισμένους τοὺς ἑνδεκά καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, **34** λέγοντας ὅτι ὄντως ἠγέρθη ὁ κύριος καὶ

25: Mc16,14
9,45! G3,1,3·11!; 9,41!
J20,27· Act 9,42!
Mt27,42· 18,31!
9,22! J20,9 1P1,11·46
Act3,18!· Act3,13
J7,39! |
44; 9,30s; 16,31 Act
26,22!· Act3,22!
46!

Act16,15 Gn19,3 1Sm
28,23· Jdc19,9
9,12

22,19! J21,13
| 16 2Rg6,17

2McC3,34 Jdc6,21 |

Ps39,4 Jr20,9

45 Act17,2s

2,38!

9!·24

1K15,4s· 7,13!

25^D | ἐλαλησεν (ελαλησα Mcion^{A,E}) προς υμας Mcion^{T,A,E} • 26 ὅτι D | ββασιλειαν $\mathfrak{P}^{75*}$ • 27 ἦν ἀρξάμενος ἀπο Μωσσεως καὶ παντων των προφητων ερμηνευειν D (it) vg^{ms} | ἡ δειρμηνευειν A K P Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. /844. /2211 $\mathfrak{M}$ bo | (+ καὶ $\mathfrak{N}^*$) δειρμηνευειν $\mathfrak{N}^*$ D (cf ϵ) W sa^{ms} | txt $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{N}^2$ B L | ττι ην $\mathfrak{N}$ L Θ f¹ 33. 892. /844 bo | ° $\mathfrak{N}$ D bo^{ms} • 28 ἡγγικαν $\mathfrak{P}^{75}$ B | ° $\mathfrak{P}^{75}$ | ἡ προσεποιετο K P W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ a | txt $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{N}$ A B D L f¹ 565. 579. /844. /2211 bo | ἡ πορρωτερω $\mathfrak{N}$ D K L P W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. /844. /2211 $\mathfrak{M}$ | txt $\mathfrak{P}^{75}$ A B 579 • 29 κελικεν D it vg^{ms} | ° A D K P W Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ c | sy^{s.c.h} sa | txt $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{N}$ B L T Ψ f¹ 33. /844. /2211 lat sy^p bo • 30 ^D e sy^{s.c} | ° D sa | ° D | ἡ εδιδου $\mathfrak{N}$ | προσεδιδου D • 31 λαβοντων δε αυτων τον αρτον απ αυτου ηνοιγησαν οι οφθαλμοι αυτων D c e • 32 ἡ κεκαλυμμενη D sa^{ms} | excaecatam c | optusum l | exterminatum e | gravatum sa^{ms} | ° $\mathfrak{P}^{75}$ B D c e sy^{s.c} | τ καὶ A K P W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. /844. /2211 $\mathfrak{M}$ sy^{p,h} | txt $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{N}$ B D L 33 sy^{s.c} • 33 τ λυπουμενοι D c e sa | ἡ συνηθροισμενους A K L P W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. /844. /2211 $\mathfrak{M}$ | txt $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{N}$ B D 33 • 34 ἡ λεγοντες D | 2-4 I A K W^c Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ aur vg sy^h | 2-4 W* | txt $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{N}$ B D L P Ψ f¹ 579. /844. /2211 it vg^{ms} co

J21,15-17·4,38! |

30! Act 2,42! |

36-43: J20,19s Mc
16,14· Act 4,11· 3,23! |

5!· Mc 6,49p

1,12! Mc 6,50p

2,35! |

39s: J20,26-28

Act 17,27 J11,1

41-43: 8,55· 11!· 22,45
Act 12,14· 4,22!
J21,5

J21,9s | Act 10,41

6b,7! 26s!

4,21! |

18,31!· 2,22 Act 15,5!

20,42! |

ᾧφθη Σίμωνι. **35** καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὥς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν. **37** Ἦτοθηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. **38** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί τεταραγμένοι ἐστέ καὶ (διὰ τί) διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν; **39** ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου ὅτι ἐγὼ εἰμι αὐτός· ψηλαφήσατέ ὅμως καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σὰρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. **40** καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. **41** ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς· ἔχετε τι βρώσιμον ἐνθάδε; **42** οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος. **43** καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

44 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· οὗτοι οἱ λόγοι μου οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς (ἔτι ὧν) σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως καὶ τοῖς προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. **45** τότε διήνοιξεν

340
IX341
IX342
X

35 ὅτι D c e • **36** ὁ Ἰησοῦς A K W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424. (P 579) M f (aur vg) sy^{p,h} bo^{pt} | txt P⁷⁵ K B D L 1241 it sy^{s,c} sa bo^{mss} | ^oD it | ^fεγω εἰμι μὴ φοβείσθε P (W) 1241 aur c f vg sy^{p,h} bo^{pt} | μὴ φοβείσθε ἐγω εἰμι 579 • **37** Ἦτοθηθέντες P⁷⁵ B 1241 | φοβηθέντες K W | txt A (D) K L P Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424. / 844 M | ^fφαντασμα D • **38** ἔτι P⁷⁵ B sy^p | ἵνατι D L | ἐν ταῖς καρδίαις K A^c K L W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M aur f vg sy bo | εἰς τὰς καρδίας 579 | txt P⁷⁵ A^{*vid} B D it sa • **39** οἱ P⁷⁵ L W Θ f¹³ 1. 33. 579. / 844 lat sy^h | ἄντος ἐγω εἰμι A K W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424 M aur vg^{st,ww} sy^h | ἐγω αὐτος εἰμι D c e vg^{cl} | ἐγω εἰμι ο αὐτός 579 | txt P⁷⁵ K B L 33 it co | ^oD W Θ lat sy^{s,c} | ἐκαὶ σὰρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει B | σαρκαὶ καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει P⁷⁵ K* | ὀστα οὐκ ἔχει καὶ σαρκαὶ D | 3-5 Mcion^{T,E} | txt K² A K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M lat sy • **40** ^oD it sy^{s,c} | ἔπεδειξεν A K W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 1424 M | txt P⁷⁵ K B L N f¹ 33. 579. 892. 1241. / 844 • **42** Ἐκαὶ ἀπο μελισσιου κηριου (κηριων / 2211) K N Γ Δ Ψ f¹ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M lat sy^{c,p,h**} bo^{pt}; CyrJ Eriph | καὶ ἀπο μελισσιου κηριον Θ f¹³ / 844 | txt P⁷⁵ K A B D L W 579 e sy^s sa bo^{pt}; Cl • **43** ἄλαβων ἐνώπιον αὐτων ἐφαγεν καὶ (+ λαβων / 844) τα ἐπιλοιπα ἐδωκεν αὐτοῖς K f¹³ / 844. / 2211 (c r¹ sy^c) bo^{pt}? | φαγων ἐνώπιον αὐτων λαβων τα ἐπιλοιπα ἐδωκεν αὐτοῖς Θ aur vg (sy^{h**}) bo^{pt}? • **44** ἐν ω ἡμην D | ἐν τοῖς K L | - A D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M | txt P⁷⁵ B 579

αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς· **46** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέγραπται [†] παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ ἀναστῆναι [□] ἐκ νεκρῶν ἢ τῆ τρίτῃ ἡμέρᾳ, **47** καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν ἔεις ἄφεςιν ἁμαρτιῶν ἔεις πάντα τὰ ἔθνη· [†] ἄρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλήμ· **48** ὑμεῖς μάρτυρες τούτων. **49** καὶ [ἰδοὺ] ἐγὼ ἄποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν [□] τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει [†] ἕως οὗ ἐνδύσησθε ἕξ ὕψους δύναμιν².

50 Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς [ἔξω] ἕως ἑπὶ τὸν Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. **51** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς ἑδιέστη ἅπ' αὐτῶν [□] καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν².

52 Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς ὀμεγάλης **53** καὶ ἦσαν διὰ παντός [□] ἐν τῷ ἱερῷ ἑὺλογοῦντες τὸν θεόν. [†]

J20,9!

26st; 9,22! 1K15,3s

Hos6,2|

3,3p Act5,31!

2,32! Act10,45! Mc

13,10! Act1,8 R15,19

21,13! Act5,32!|

J16,7!; 14,16

Act1,4

Act18,11 · G3,27! · 1,78

Act2,33; 5,31 · 4,14!

50-53: Act1,9-14 Mc

16,19 · 19,29p

Lv9,22 Sir50,20

9,51! Act1,2! 2Hen

67,1-3

Sir50,17 Mc5,6 Mt

28,17! · 2,10! J14,28

2,49 Act2,46!

1,64! Sir50,22

46 [†] καὶ οὕτως εδει A C²vid K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M aur f q vg sy^{p,h} sams | εδει 579 | txt P⁷⁵ B C* D L it samss bo; Ir^{lat} (Cyp) | [□] D sa • **47** [†] καὶ A C D K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M latt sy^{s,h}; Cyp | txt P⁷⁵ B sy^p co | ἕως ἐπι D | [·, et ·]. | [†] ἄρξάμενον P⁷⁵ A C³ K W Γ Δ f^{1.13} 579. 700. 892. 1241. 1424 M sy^h | ἀρξάμενων D lat | ἀρξάμενος Θ Ψ 565 | txt B C* L N 33. / 844. / 2211 • **48** ὑμεῖς δε (- N L / 844) εστε μαρτυρες N A K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M lat sy^h | υμεῖς (+ δε C²) μαρτυρες εστε C 579 | καὶ υμεῖς δε μαρτυρες D | txt P⁷⁵ B • **49** [†] καὶ ἐγὼ P⁷⁵ D (καγὼ N L 33. 579. / 2211) lat sy^{s,p} co | καὶ ἐγὼ ἰδοὺ W | | txt A B C K N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424 M f q sy^h | ἑξαποστελλω N² B Δ 33. / 2211 | ἐξαποστελω L 892 | txt P⁷⁵ N* A C D K N W Γ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 1241. 1424 M | [□] D e | [†] Ἱερουσαλήμ A C² K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M f q sy^{p,h} bo^{p1}; CyrJ | txt P⁷⁵ B C* D L lat sy^s sa bo^{p1}; Did | Ἱ A C² D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M | txt P⁷⁵ B C* L 33. 579; CyrJ Did • **50** ἕως P⁷⁵ B C* L 1. 33. 579. / 2211 a e sy^{s,p} | ἐξω D lat | txt A C³ K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424 M sy^h | ἑἰς A C³ K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M | - W* e | txt P⁷⁵ B C* D L 1. 33. 579 • **51** ἑαπεσθη D | [□] N* D it sy^s • **52** [□] D it sy^s | [□] B* • **53** [□] A* | ἑαἰνοντες D it | αἰνοντες καὶ εὐλογοντες A C² K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M lat sy^{p,h} | txt P⁷⁵ B C* L sy^s | [†] ἄμην A B C² K Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy^{p,h} bo^{mss} | txt P⁷⁵ B C* D L W 1. 33 it sy^s co (hic add. J 8,3-11 1333s)

‘ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ’

Gn 1,1· 8,58; 17,5 Kol
1,17 Prv 8,22ss Sir 1,4;
24,9· 1J1,1 Ap 19,13·
1J1,2· 18!|
Ps 33,6 Sap 9,1 1K 8,6
Kol 1,15-17 H1,2 Ap
3,14 | 5,26 1J1,1s· 8,12!
3,19; 12,35· Is 9,1

Mc 1,4p

| 15.19.32.34; 5,33

Act 19,4

20! 5,35

8,12!· 1J2,8· 4 Mt 4,16

3,19; 11,27! | 3!

5 1K 2,8 1J3,1

1Hen 42,1s

G 3,26! 1J3,1

5,24! 1J5,13!

3,5s

1P1,23 1J4,7! Jc 1,18

| 1T 3,16 1J4,2! Kol

1,22!· Sir 24,8 PsSal

7,6 Ez 37,27 Zch 8,3

Ap 21,3

2,11! L 9,32· 3,16!· 17!|

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. **2** οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. **3** πάντα δι’ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν: ὁ γέγονεν: **4** ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων· **5** καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

6 Ἐγένετο ἄνθρωπος, ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, τὸ ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης: **7** οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι’ αὐτοῦ. **8** οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ’ ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. **10** ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι’ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.

11 εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.

12 ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

13 οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός· ἀλλ’ ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

14 Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. **15** Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων· οὗτος ἦν ὄν

Inscriptio: ‘εὐαγγελιον κατα Ιωαννην 766.75 (A) C D K L Ws Δ Θ Ψ f¹ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 77 vg^w | εὐαγγελιον του κατα Ιωαννην αγιου ευαγγελιου Γ | το κατα Ιωαννην αγιου ευαγγελιον 579 | - κ* B* | txt κ¹ B¹

¶ 1,3 ‘οὐδεν 766 κ* D f¹; Cl^{exThd} | : - et :! . κ* K Γ Ψ 050c f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 77 sy^{p,h} bo | txt 75c C D L Ws 050* . / 2211 b vg^s sy^c sa; Ptol^{lr} Theoph Ir^{lat} Tert Cl Cl^{exThd} Or (sine interp. vel incert. 766.75* κ* A B Δ Θ) • 4 Γ εστιν κ D it vg^{mss} sa?; Ptol^{lr} Ir^{lat} Cl^p Or^{mss} | - Ws | □ B* • 6 Γ κυριου D* | Τ ην κ* D* Ws sy^c; Ir^{lat} • 13 □ D* | □ B* • 15 ‘ο ειπων· κ^{1a} B* C*; Or | - κ*

7 X	<p>εἶπον· ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. 16 ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· 17 ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. 18 Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε· ἴδιον θεὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.</p>	<p>27.30; 11,27 Mt 3,11p Sap 8,5 · Kol 1,19! R 6,14; 10,4 · Ex 34,6 Ps 25,10; 40,11; 85,11 Ex 33,18,20 5,37; 6,46; 14,9 1J 4,12 1T 1,17 · 3,16! · 1J 5,20 · L 10,22p</p>
9 X	<p>19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευίτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· σὺ τίς εἶ; 20 καὶ ὁμολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο, (καὶ ὁμολόγησεν) ὅτι ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ χριστός. 21 καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· τί οὖν; σὺ Ἠλίας εἶ; ὁ καὶ λέγει· οὐκ εἰμὶ. ὁ προφήτης εἶ σὺ; καὶ ἀπεκρίθη· οὐ. 22 εἶπαν οὖν αὐτῶ· τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισὶν δώμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; 23 ἔφη·</p>	<p>19-23: Mt 3,1-3 Mc 1,2-4 L 3,1-6 L 3,15sp 3,28 Act 13,25 MI 3,23 Mt 11,14 Mc 9,11 · 4,19; 6,14; 7,40. 52; 9,17 Dt 18,15 8,13</p>
10 I	<p><i>ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· εὐθύνατε τὴν ὁδὸν κυρίου,</i></p>	<p>Is 40,3 Ⓞ</p>
11 X	<p>καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. 24 Καὶ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. 25 καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· καὶ εἶπαν αὐτῶ· τί οὖν βαπτίζεις εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ χριστός οὐδὲ Ἠλίας οὐδὲ ὁ προφήτης; 26 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης ὁ λέγων· ἐγὼ βαπτίζω ἐν</p>	<p>24-28: Mt 3,11 Mc 1,7s L 3,15s Mc 11,30 Mc 1,8 Act 1,5; 19,2ss 31,33</p>
12 I		

15 ὅς κ* W^s c • 16 Ἦ και A C³ K W^s Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424 ℳ lat sy bo^{ms} | txt ℳ^{66.75} κ B C* D L 33. 579. / 844. / 2211 it co; Or • 17 Ἦ χαρις δε ℳ⁶⁶ (f W^s) it sy^{h**} bo • 18 ὁ μονογενης θεος ℳ⁷⁵ κ¹ 33; Cl^{pt} Cl^{exThd} pt Or^{pt} | ο μονογενης υιος A C³ K Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ lat sy^{c,h}; Cl^{pt} Cl^{exThd} pt | εἰ μη ο μονογενης υιος W^s it; Ir^{lat} pt (+ θεου Ir^{lat} pt) | txt ℳ⁶⁶ κ* B C* L sy^{p,hmg}; Or^{pt} Did | Ἦ μιν W^s c sy^c • 19 Ἦ ℳ^{66*75} κ C³ K L W^s Γ Δ f¹ 565. 700. 892*. 1241. 1424 ℳ | txt B C* 33. 892c it sy^{c,p} sa bo (p. Λευιτας ℳ^{66c} vid A Θ Ψ f¹³ 579 lat sy^h) | Ἦ ερωτησουσιν ℳ⁷⁵ L W^s Δ 33. 579 | επερωτησωσιν κ • 20 ὁ ωμολογησεν C² L W^s f¹ 33 it bo^{ms} | - κ e l sa • 21 Ἦ παλιν κ W^s it sy^p | Ἦ 2 4 5 3 A C³ K Γ Δ Θ 0234 f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ lat sy^h | 1 2 4 5 κ L a | 3 2 1 4 5 B | 1-3 5 4 W^s | 4 5 3 b r¹ co | txt (τις ℳ⁶⁶) ℳ⁷⁵ C* Ψ 33 (e) ff² l; Or | ο κ a b r¹ bo • 22 Ἦ συ ℳ^{66c.75} (c r¹) • 24 Ἦ τοι κ² A C³ K N W^s Γ Δ Θ 0234 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ bo^{ms} | txt ℳ^{66.75} κ* A* B C* L T Ψ 086 co; Or • 25 Ἦ κ a e sy^c • 26 Ἦ ℳ^{75,120} f¹ e | Ἦ μιν f¹³ it sa^{ms} bo^{pt}

L17,21
15· Mc 1,7| Act 13,25

11,1· 3,26; 10,40

29-34: Mt 3,13-17 Mc
1,9-11 L 3,21s
36 Is 53,7 Jr 11,19
IP1,19 Ap 5,6,12·
IJ 3,5|
15· Mc 1,7|

| 4Esr 7,28 2Bar 29,3
26!

Is 11,2
| 26!
6· 26

Mc 1,8p|
49; 10,36 19,7; 11,27|
2Sm 7,14 Ps 2,7
35-51: cf Mt 4,18-22
Mc 1,16-20

ὑδατι· μέσος [†] ὑμῶν ἔστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, **27** ὁ
ὀπίσω μου ἐρχόμενος[†], οὗ ὄουκ εἰμί [ἐγὼ] ἲ ἄξιος ἵνα
λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος[†]. **28** ταῦτα ἔεν ¹³
Ἐβθανίᾳ ἐγένετο[†] πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ
Ἰωάννης βαπτίζων.

29 Τῆ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς
αὐτὸν καὶ λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἀμαρ-
τίαν τοῦ κόσμου. **30** οὗτός ἐστιν ἲ ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον· ¹⁴
ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι
πρῶτός μου ἦν. **31** κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φα-
νερωθῆ τῷ Ἰσραὴλ διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν [†] ὑδατι βα-
πτίζων. **32** Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέ-
αμαὶ τὸ πνεῦμα ἑκαταβαῖνον ὡς περιστερὰν[†] ἐξ οὐρανοῦ ¹⁵
καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. **33** κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ
πέμψας με βαπτίζειν ἐν [†] ὑδατι ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἐφ' ὃν
ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός
ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἀγίῳ[†]. **34** κἀγὼ ἐώρακα
καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς[†] τοῦ θεοῦ.

35 Τῆ ἐπαύριον ὁπάλιν εἰστήκει ^{οἶ} Ἰωάννης καὶ ἐκ ¹⁶
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο **36** καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ πε-

26 [†] δε A C² K N W^s Γ Δ Θ Ψ ^f 1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ latt sy sa bo |
txt ℘^{59.66.75.120} κ B C* L 083 bo^{mss} | ἑστηκεν B L 083 ^f 1; Or^{pt} | εἰστηκεν ℘^{75.120vid} (κ) f
vg | txt ℘⁶⁶ A C K N T^{vid} W^s Γ Δ Θ Ψ ^f 13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ; Or^{pt}
• 27 ἑαυτος (ουτος Ψ) εστιν ο A C³ K N^{vid} Γ Δ Ψ ^f 13 565. 700. 892. 1424 ℳ lat
sy^{p,h} | - κ* B | txt ℘^{66.75.120} κ² C* L T W^s Θ 083 ^f 1 33. 579. 1241 a sy^{s,c} | τ (30) ος (-Θ)
εμπροσθεν μου γεγονεν A C³ K N^c Γ Δ Θ ^f 13 565. 700. 892. 1424 ℳ lat sy^{(p),h}
bo^{mss} | txt ℘^{5.66.75.119vid} κ B C* L N* T W^s Ψ 083 ^f 1 33. 579. 1241 b l sy^{s,c} co | ὄουκ εμι
℘^{66*.75.120} κ C L ^f 13 33. 565 aur* q | εγω ουκ εμι A K Γ Δ Θ ^f 1 700. 892. 1241. 1424 ℳ
lat | txt ℘^{66c.119} B N T W^s Ψ 083. 579 | ^f p) ικανος ℘^{66.75} | [†] (Mt 3,11) αυτος υμας
βαπτισει εν πνευματι αγιω και πυρι N • 28 ^f ℘⁶⁶ κ* it | Ἐβθθαβαρα C² K T Ψ^c 083
^f 1.13 33 pm sy^{s,c} sa^{mss}; Or | Βηθαβαβα κ² 892^{v,l}. (sy^{hmg}) sa^{mss} | ° A K L N T Γ Δ Θ Ψ
^f 1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ | txt ℘^{66.75} κ B C W^s • 30 ἑ περι κ² A C³ K L
N P Γ Δ Θ Ψ 0101 ^f 1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 ℳ; Epiph | txt
℘^{5.66.75.106vid} κ* B C* W^s • 31 ττω A K N Γ Δ ^f 13 565. 700 ℳ | txt ℘^{55vid.66.75} κ B C L P
T W^s Θ Ψ 0260 ^f 1 33. 579. 892. 1241. 1424. / 2211 co • 32 ὡς περιστεραν καταβαινον
κ | καταβαινον ωσει περιστεραν ℘⁶⁶ K P Δ 0101 ^f 1.13 700. 892. 1241. 1424. / 2211 pm
• 33 ττω ℘⁶⁶ κ ^f 1 sa^{mss}; Or^{pt} | τ (Mt 3,11) και πυρι ℘^{75cvid} C* sa • 34 ὁ εκλεκτος κ* b
e ff^{2*} sy^{s,c} | electus filius (a) ff^{2c} sa • 35 ° ℘^{5vid.75} Γ Ψ b e r¹ sy^{s,c,p} bo^{ms} | ° 1 ℘⁷⁵ B L

ριπατοῦντι λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ[†]. **37** ^οκαὶ ἤκουσαν (οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ) λαλοῦντος καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. **38** στραφεῖς ^οδὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας [†] λέγει αὐτοῖς· Ἴτι ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ῥαββί, ὃ (λέγεται μεθερμηνευόμενον) διδάσκαλε, ποῦ μένει; **39** λέγει αὐτοῖς· ἔρχεσθε καὶ ὄψασθε. ἦλθαν ^οοὖν καὶ εἶδαν ποῦ μένει καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς [†]δεκάτη. **40** [†]Ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ· **41** εὐρίσκει οὗτος [†]πρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ· εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον χριστός. **42** [†]ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. [†]Ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος.

43 [†]Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ εὐρίσκει Φίλιππον. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀκολούθει μοι. **44** ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. **45** εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὄν ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν [†] υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. **46** ^οκαὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ·

29!

40

44; 6,8; 12,22 Mc
1,16-18p.29; 3,16.18p;
13,3 Act 1,13

4,25

1Sm 2,10 Ps 2,1

21,15-17

1K 1,12 Mt 16,18 Mc

3,16p |

4,3!

1Rg 19,19 · 6,5.7;
12,21s; 14,8s · 21,19.22
Mt 8,22p |

40! |

21,2 · 5,39.46 L 24,27

6,42 L 3,23!

18,5.7 Mc 1,9! |

36 [†](29) ο αιρων την αμαρτιαν (τας αμαρτίας W^s) του κοσμου [†]ϕ^{66*} C* W^s 892*. 1241 a aur ff² • **37** ^οκ* Ψ f¹ | / 1 2 4 3 [†]ϕ^{66.75} C* L W^s Ψ 083. 33. 579 | 4 1-3 A C³ K N P Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. 1241. 1424 [†]lat sy^h | txi [†]ϕ^{55.120vid} κ B (892) b • **38** ^οκ* Γ 083 | [†]αυτω [†]ϕ⁶⁶ C* 1241 it vg^{cl.wv} | ἴτινα Θ (e) | ἴλεγεται ερμηνευομενον κ* K P Γ Δ Θ f¹³ 565. 700. 1241 [†]lat sy^h | ερμηνευεται f¹ it vg^{ms} | txi [†]ϕ^{66.75} κ² A B C L N W^s Ψ 33. 579. 892. 1424 • **39** [†]ιδετε κ A C³ K N P Γ Δ Θ f¹³ 565. 700. 892. 1241. 1424 [†]lat sa^{ms} bo; Or^{pt} | txi [†]ϕ^{5vid.66.75} B C* L W^s Ψ^c 083 f¹ 33. 579 sa^{ms}; Or^{pt} | ^οK P Γ Δ Θ f¹ 565. 700. 1241. 1424 [†]lat sy^h | txi [†]ϕ^{66.75} κ A B C L N W^s Θ Ψ f¹³ 33. 579. 892 sy^{hmg} sa bo | [†]εκ τη A • **41** [†]πρωτος κ* K L W^s Γ Δ 565. 579. 700. 1241 [†]lat | πρωι b e (j) r¹ sy^s | - 1424 sy^c | txi [†]ϕ^{66.75} κ² A B Θ Ψ 083 f^{1.13} 892 lat sy^{p,h}; Eriph • **42** [†]και ηγαγεν A K W^s Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 [†]lat sy sa^{ms} | ουτος ηγαγεν [†]ϕ^{66c} f¹ bo; Eriph | ηγαγεν δε 579 | txi [†]ϕ^{66*.75.106} κ B L b sa^{ms} | [†]εμβλεψας δε [†]ϕ⁷⁵ Δ Θ f¹³ 33. 892. 1241. 1424 pm lat sy^h sa^{ms} bo | και εμβλεψας W^s a e q sy^{c-p} | txi [†]ϕ⁶⁶ κ A B K L Γ Ψ f¹ 565. 579^{vid}. 700 pm sy^s | [†]Ιωανα A B² K Γ Δ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1424 [†]lat c q vg^{cl} sy bo^{ms}; Eriph | Ιωαννα Θ 1241 vg | txi [†]ϕ^{66.75.106} κ B* L W^s 33 it co • **45** [†]τον A K L (W^s) Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424 [†]lat; Or^{pt} | txi [†]ϕ^{66.75.106} κ B 33. 579. 12211; Or^{pt} • **46** ^οκ a b e sy^{s-p}

17

18

7,41.52 ἐκ Ναζαρετ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ ^{οἱ}[ὁ] Φίλιππος· ἔρχου καὶ ἴδε. **47** Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε

Zph 3,13 Ps 32,2

ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν. **48** λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἰδόν σε. **49** ἀπεκρίθη ἄνθρωπος· ἄνθρωπος· ῥάββι, σὺ εἶ ^τ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, σὺ βασιλεὺς εἶ ^τ τοῦ Ἰσραήλ. **50** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἶπόν σοι ὅτι εἰδόν σε ἵνα ἵκησθαι ἔμελλες ἐκ τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψη. **51** καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ^τ ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεφύγοντα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

34! · 12,13! Zph 3,15 Ⓞ

20,29 · 14,12!

Mt 3,16 Act 7,56 · Gn 28,12

3,13s; 5,27; 6,27.53.62; 8,28; 9,35; 12,23; 13,31

1,35.43 · 4,46; 21,2
4,3! · 19,25

2 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν ^τ Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ· **2** ἐκλήθη δὲ ὁ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. **3** καὶ ἕστερησαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· ὄϊνον οὐκ ἔχουσιν. **4** ^{οἱ}[καὶ] λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου. **5** λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· ὅ τι ἂν λέγη ὑμῖν ποιήσατε. **6** ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἕξ κατὰ τὸν καθαρισμόν τῶν Ἰουδαίων ^οκείμεναι, χωροῦσαι ἀνά μετρητὰς δύο ἢ

Mc 1,24! · 19,26;
20,13.15 · 7,30! |
Gn 41,55

Mc 7,3s

46 ^{οἱ}ϕ66* ⋈ A K W^s Γ Δ Θ Ψ *f*^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\mathfrak{P}^{66.75\text{vid}}$ B L 33. 579. / 2211 • **47** ° B Γ | *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ ⋈ A K L W^s Δ Θ Ψ *f*^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 $\mathfrak{M}$ • **49** Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ (-⋈) ⋈ Γ Δ Ψ q | Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ A K Θ *f*^{1.13} 565. 700. 892. 1424 $\mathfrak{M}$ r¹ sy | *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ B L W^s 33. 579. 1241. / 2211 aur b (e) sa^{ms} | ^τ ἀληθῶς $\mathfrak{P}^{66*}$ 1241 | ^τ εἰ ο βασιλεὺς $\mathfrak{P}^{66}$ ⋈ K Γ Δ Θ *f*¹³ 565. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ sy^h; Ir^{lat} Epiph | *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ A B L W^s Ψ *f*¹ 33. 579. / 2211 • **50** ° K Γ Δ Θ *f*¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ lat | *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ ⋈ A B L W^s Ψ *f*¹³ / 2211 a b r¹ | ^τ ὑπο τὴν συκην $\mathfrak{P}^{66}$ | ^τ μείζονα $\mathfrak{P}^{66}$ ⋈; Epiph | μείζων $\mathfrak{P}^{75}$ Δ 579. 1424. / 2211 • **51** ^τ (Mt 26,64) απ αρτι A K Γ Δ Θ Ψ *f*^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ e q r¹ sy | *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ ⋈ B L W^s 579. / 2211 lat; Epiph

¶ **2,1** ^τ τριτη ημερα B Θ *f*¹³ | ^τ τη $\mathfrak{P}^{75}$ • **2** ° $\mathfrak{P}^{66*}$ 579 it vgmss bo^{ms} • **3** ^τ οινον ουκ ειχον οτι συνετελεσθη ο οινος του γαμου· ειτα ⋈* a j sy^{hm}g (b ff² r¹) | ^τ οινος ουκ εστιν ⋈* • **4** ° $\mathfrak{P}^{75}$ ⋈*^{2b} Γ Ψ *f*¹ 565. 579. 700. 1424. / 844. / 2211 $\mathfrak{M}$ a j sy^p | *txt* $\mathfrak{P}^{66}$ ⋈^{2a} A B K L W^s Δ Θ 0127 *f*¹³ 33. 892. 1241 sy^h • **5** ^τ οτι ο αν ⋈ 0127. 892 | ο τι α 33 • **6** ° ⋈* a e

τρεις. **7** [†] λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος, καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. **8** καὶ λέγει αὐτοῖς· ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ· οἱ δὲ ἤνεγκαν. **9** ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ οἴνου γεγενημένον καὶ οὐκ ἤδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι ἤδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος **10** καὶ λέγει αὐτῷ· πᾶς ἄνθρωπος ἔπρωτον τὸν καλὸν οἶνον¹ τίθησιν καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν [†] τὸν ἐλάσσων²· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. **11** Ταύτην (ἐποίησεν ἀρχὴν) τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφάνερωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

4,54· 181,23!; 6,26;
12,37; 20,30s Is 7,11,14·
Is 8,23· 1,14; 11,4,40

¹⁹
^{VII} **12** Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ (αὐτοῦ) καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ³ καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.

4,46; 6,17,24,59 Mc 2,11
7,3! Mc 6,3!p

²
²⁰ **13** (Καὶ ἐγγὺς⁴) ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς⁵.

23; 4,45; 6,4; 11,55;
12,1; 13,1

²¹
¹ **14** Καὶ εὔρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας [†] βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους, **15** καὶ ποιήσας [†] φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν (τὸ κέρμα) καὶ τὰς τραπέζας ἄνέστρεψεν, **16** καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν· ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, [†] μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς

14-16: Mt 21,12s Mc
11,15-17 L 19,45s

Mc 15,15

L 19,23

7 [†] καὶ $\aleph$ W^s (e ff² l) vgm^s • 10 [†] 2-4 l $\mathfrak{P}^{75}$ 892 a e | [†] τότε $\aleph^2$ A K N Γ Δ Θ $f^{1,13}$ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ lat sy | txt $\mathfrak{P}^{66,75}$ $\aleph^*$ B L W^s Ψ 083. 0127. 579. /844. /2211 a e ff² l • 11 ἐποίησεν την αρχην $\aleph^{*1,1}$ K W^s Γ Δ f^{13} 700. 892 $\mathfrak{M}$ sy^h | την αρχην εποησεν 1241. 1424 | πρωτην αρχην εποησεν $\mathfrak{P}^{66*}$ f q | txt $\mathfrak{P}^{66c,75vid}$ A B L N Θ Ψ 083 f^1 33. 565. 579. /844. /2211; Eus • 12 [†] 2-5 $\mathfrak{P}^{66*75}$ B Ψ 0162. (579) c | αυτου $\aleph$ it ly | 2-4 L; Or^s | txt $\mathfrak{P}^{66c}$ A N Γ Δ Θ $f^{1,13}$ 33. 565. 700. 892. 1424. (K W^s) $\mathfrak{M}$ lat sy sa bo | ἔμεινεν $\mathfrak{P}^{66c}$ A f^1 565. (εμενεν 1241) b sa^{mss} ly bo • 13 ἐγγυς δε $\aleph$ | καὶ ἐγγυς δε $\mathfrak{P}^{66*}$ | [†] 2 f^{13} | 3 4 l 2 $\mathfrak{P}^{66,75}$ (A) L N 1241. 1424 b j r¹ vgl^c • 14 [†] τας $\mathfrak{P}^{75}$ ly • 15 [†] τως $\mathfrak{P}^{66,75}$ L N W^s 0162 f^1 33. 565. 892. 1241 lat; Or^s | txt $\aleph$ A B K P Γ Δ Θ Ψ f^{13} 579. 700. 1424 $\mathfrak{M}$ l sy co; Or | ἔτα κερματα $\mathfrak{P}^{66c,75}$ B L W^s 083. 0162. 33. 579 b q; Or^s | txt $\mathfrak{P}^{66*}$ $\aleph$ A K N P Γ Δ Θ Ψ f^{13} 700. 892. 1241. 1424. (f^1 565) $\mathfrak{M}$ sy | ἄνεστρεψεν $\mathfrak{P}^{75}$ A K L N P Γ Δ Ψ f^1 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$; Or^s | κατεστρεψεν $\mathfrak{P}^{59vid}$ $\aleph$ f^{13} | txt $\mathfrak{P}^{66}$ B W^s Θ 0162 • 16 [†] καὶ $\mathfrak{P}^{66}$ A W^s Θ $f^{1,13}$ 33. 565. 700. 1241 it vgl^c sy bo^{mss} | txt $\mathfrak{P}^{75}$ $\aleph$ B K L N P Γ Δ Ψ 0162. 579. 892. 1424 $\mathfrak{M}$ lat; Or^s

Zch 14,21 | μου οἶκον ἐμπορίου. **17** Ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 22
Ps 69,10 ὅτι γεγραμμένον ἐστίν· **Τ** ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατα- X
 φάγεται με.

18 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῶ· τί 23
 111:231; 6,30 Ex 7,9 σημεῖον δεικνύεις ὧμῖν ὅτι ταῦτα ποιεῖς; **19** ἀπεκρίθη 24
 IK 1,22 Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· λύσατε τὸν ναὸν τούτον καὶ ὅεν X
 Mc 14,58! τρισὶν ἡμέραις ἐγερω αὐτόν. **20** εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι·
 Mt 16,21|p | τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος,
 12,16; 14,26; 20,9 καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; **21** ἐκεῖνος δὲ
 ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. **22** ὅτε οὖν
 ἠγγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι
 τοῦτο ἔλεγεν, καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὅν
 εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ὅεν τῇ
 13! ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θεωροῦν-
 111:181; 3,2; 4,48; τες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει· **24** αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ
 6,2,14; 7,31; 11,47 | ἐπίστευεν αὐτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας
 16,30 **25** καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ
 Mc 2,8! L 5,22; 16,15! ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.
 JosAs 23,8 ISm 16,7
 7,50; 19,39 **3** Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνο- 3
 μα αὐτῶ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων· **2** οὗτος ἦλθεν πρὸς
 αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῶ· ῥάββι, οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ
 Mc 12,14· 2,23! Act θεοῦ ἐγγλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ δύναται ταῦτα τὰ 3
 2,22 σημεῖα ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἦ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ.
3 ἀπεκρίθη **Τ** Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῶ· ἄμην ἄμην λέγω
 Mt 18,3· 1P1,23 1 J σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν
 4,7!· Jc 1,17! βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **4** Λέγει πρὸς αὐτὸν Ὁ[ὸ] Νικόδη-

17 Ἐμνησθησαν δε A K N P Γ Δ Θ 050 *f*^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ c r¹ v^g
 sy^h † καὶ ἐμνησθησαν W^s it bo^{ms} † *txt* $\mathfrak{P}$ ^{66.75} $\aleph$ B L Ψ 579 co † τ *στι* $\mathfrak{P}$ ^{66.75} W^s 050
 • **18** $\circ$ $\mathfrak{P}$ ⁷⁵ L • **19** $\circ$ B • **22** ἠνεστη W^s | $\mathfrak{F}$ ω A K N P W^s Γ Δ Θ Ψ *f*^{1.13} 33. 565. 579.
 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ † *txt* $\mathfrak{P}$ ^{66.75vid} $\aleph$ B L 050. 083 • **23** $\circ$ B • **24** $\circ$ Ἰησοῦς $\aleph$ A K N P
 W^s Γ Δ Θ Ψ *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424 $\mathfrak{M}$; Or^s † – 083 e f bo^{ms} † *txt* $\mathfrak{P}$ ^{66.75vid} B L
 050. 1241; Or^{lem} | $\mathfrak{F}$ *εαυτον* $\mathfrak{P}$ ⁶⁶ $\aleph$ ² A^c K N P W^s Γ Δ Θ Ψ 050. 083 *f*^{1.13} 33. 565. 892. 1241.
 1424 $\mathfrak{M}$ sy; Or^s † – $\mathfrak{P}$ ⁷⁵ 579 † *txt* $\aleph$ ^{*} A^{*} B L 700
 † **3,3** τ $\circ$ $\aleph$ A N Δ Θ *f*¹³ 33. 579. / 2211 *pm* † *txt* $\mathfrak{P}$ ^{66.75} B K L W^s Γ Ψ 050. 083 *f*¹ 565. 700.
 892. 1241. 1424. / 844 *pm* • **4** $\circ$ $\mathfrak{P}$ ^{66.75} B L N W^s Θ Ψ 050. 579. / 2211 *pm* † *txt* $\aleph$ A K Γ Δ
f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424 *pm*

μος· πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρον ὄν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; **5** ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῆ ἔξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **6** τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστίν. **7** μὴ θαυμάσης ὅτι εἰπὼν σοι· δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. **8** τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστίν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. **9** Ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; **10** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; **11** ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὁ ἐωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. **12** εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; **13** καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. **14** Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὑψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, **15** ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων (ἐν αὐτῷ) ἔχη ζωὴν αἰώνιον. **16** οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. **17** οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρινῇ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα

Ez 36,25-27 IK 6,11; 12,13 TI 3,5!

1,13 R 8,5-9

8,14; 14,17 Eccl 11,5 Sir 16,21

L 1,34

R 2,20s

32·5,19; 8,26.38.40; 15,15 1J 1,1-3·L 22,67! | Sap 9,16 1K 15,40!

| 6,62 Prv 30,4 E 4,9s· 20,17 Bar 3,29 4Esr 4,8 31 Sap 18,15s·1,51!

Nu 21,8s

8,28; 12,32.34 Is 52,13

36 JosAs 8,10

R 5,8·18; 1,14.18 1J 4,9 cf H 11,17! R 8,32 5,24!

| 8,15; 12,47 L 9,56app· 10,36! G 4,4

4² 1 3 4 P⁶⁶ j | 1 3 4 2 K • 5 T o B L N f¹³ 33. 1424 | Γ renatus fuerit lat; Oriat | '(3) ιδειν K* aur bo^{ms} | ἑτων ουρανων K* e • 8 T (5) του υδατος και X it sy^{s-c} • 12 Γ πιστευετε P⁷⁵ 050. 083. 579. / 2211 aur ff² l vg^{ms} bo^{pt} • 13 T o ων εν τω ουρανω A^c (- o ων A*) K N Γ Δ Θ Ψ 050 f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 M latt sy^{c-p,h} bo^{pt}; Eriph^{pt} | txt P^{66,75} X B L T W^s 083. 086. 33. 1241 co; Eus Eriph^{pt} • 15 ἔπ αυτω P⁶⁶ L | εις (επ A) αυτον P^{63vid} X A K N Γ Δ Θ Ψ 086 f¹⁻¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211² M | αυτω 579 | txt P⁷⁵ B T W^s 083. / 2211¹ aur c l r¹ vg^{st-ww} | T (16) μη αποληται αλλ P⁶³ A K N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211¹ M lat sy^{s-p,h} bo^{ms} | txt P^{36,66,75} X B L T W^s 083. 086 f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. • 16 T αυτου sy^{s-p,h} bo^{ms} | txt P^{36,66,75} X B L T W^s 083. 086 f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M latt sy; Did | txt P^{66,75} X* B W^s • 17 T αυτου P⁶³ A K N Γ Δ Ψ 086 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M latt sy sa^{mss} ly bo | αυτον Θ | txt P^{66,75} X B L T W^s 083 f¹ 565 sa^{ms}

5,34; 10,9 L19,10 Mc
2,17p | Mc 16,16·36;
5,24·Jub 37,17
16! 12,48
1,4s.9-11
2Bar 18,2
7,7 Kol 1,21
Job 24,13-17
E 5,13 Sap 2,14 |
Tob 4,6 @ 1J 1,6

σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. **18** ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ ὁδὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. **19** αὕτη δέ ἐστίν ἡ κρίσις ὅτι ὁ τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ ἡ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα. **20** πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῆ τὰ ἔργα αὐτοῦ· **21** ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῆ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι ἐν θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα.

22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν.

23 Ἦν δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. **24** οὐπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.

25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. **26** καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν αὐτῷ· ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἶδε οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. **27** Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν (οὐδὲ ἐν) ἐάν μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. **28** αὐτοὶ ὑμεῖς ὅμοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον [ὅτι] οὐκ εἰμι ὁ ἐγὼ ὁ χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμι ἔμπροσθεν ἐκείνου. **29** ὁ

Mc 7,1-23p L 11,37ss |
L 7,18
1,26-34·22!
1K 4,7 H 5,4 PsSal 5,3s
19,11 Mt 28,18!
1,20!
1,30 Mc 1,2!

18 °κ B Ws ff² | sa^{mss} bo^{mss} | txi p^{36.63.66.75} A K L N Γ Δ Θ Ψ 083. 086 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M lat sy^h sa^{mss} ly bo; Ir^{lat} • **19** ° p^{66*} | ^s / 4 2 3 5 6 p⁶⁶ f¹ 565 | 2 3 / 1 5 6 4 κ | ^{s1} Γ Δ 700. 1424 M • **20** 'αυτου τα εργα p⁷⁵ A K Ws 1. 565. 892*. 1424 | τα εργα αυτου οτι πονηρα εστιν (εισιν Ψ) p⁶⁶ N Θ Ψ f¹³ 33. (L 892c. 1241) r¹ co | txi κ B Γ Δ 050. 083. 086. 579. 700. / 2211 M lat; Ir^{lat} • **23** ° p⁷⁵ κ A K L Γ Δ Ψ 086 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M | txi p⁶⁶ B N Ws Θ • **24** ° κ* B 070 | txi p^{66.75} κ² A K L N Ws Γ Δ Θ Ψ 086 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M • **25** Γ Ιουδαϊων p⁶⁶ κ* Θ f^{1.13} 565 latt sy^c sa^{mss} bo; Or • **27** 'ουδεν κ A D K N Ws Γ Δ Ψ 083 f¹ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M sy^{s,c} | αφ εαυτου ουδεν L Θ 086 f¹³ 33 c (e) sy^{p,h} | txi p^{66.75} B • **28** ° p⁷⁵ κ Γ 1424 pm aur sa^{mss} | Γ εγω· B | υμιν· f¹³ a | - κ A D K L N Ws Γ Δ Θ Ψ 086 f¹ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 M lat | txi p^{66.75} 700 aur f ff² | | ° D Ws 086 a aur ff² j | sy^c

ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ ἐστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ χαρᾶ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. **30** ἐκείνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.

Mc 2,19p Mt 25,1-12
2K 11,2

15,11!

31 Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστίν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος [¶][ἐπάνω πάντων ἐστίν]· **32** ὁ ἐώρακεν καὶ ἤκουσεν ὅτουτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. **33** ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν [†]ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀληθὴς ἐστίν. **34** ὄν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ, οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν τὸ πνεῦμα. **35** ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. **36** ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ ὃδὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

8,23· 1K 15,47· 3!·
R 9,5· 1J 4,5 Sap 9,16
13!

| 11!

8,26 | 7,16; 12,49; 14,24

6,63 | 5,20; 10,17; 15,9;
17,23ss
13,3; 17,2 L 10,22! |
15,18! 1J 5,12 5,24!

L 3,7 R 2,5,8· 9,41

4 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ὣς Ἰωάννης **2** – καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτισεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ – **3** ἀφῆκεν τὴν Ἰουδαίαν [†]καὶ ἀπῆλθεν ὁπάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

3,22!

1K 1,17

3,22!

1,43; 2,1; 4,43,54; 7,1,9

Mc 1,14p

5,7,9,39s; 8,48 L 9,52!

Gn 48,22 Jos 24,32

4 Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. **5** Ἐρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας¹ λεγομένην Γυζάρ πλησίον τοῦ χωρίου² ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ³ ὁ τῶν Ἰωσήφ τῶ

31 ^αϕ⁷⁵ ^κ* D f¹ 565 it sy^c sa; Hipp Or^{pl} Eus † | t^xt ϕ^{36vid.66} ^κ2 A B K L W^s Γ Δ Θ Ψ 083. 086 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 ^ℳ lat sy^{s.p.h} bo; Or^{pl} • **32** [†] και A K Γ Δ Θ f¹³ 700. 892. 1241. 1424 ^ℳ lat sy^{s.p.h} † | t^xt ϕ^{66.75} ^κ B D L W^s Ψ 083. 086 f¹ 33. 565. 579 it sy^c | ° ^κ D f¹ 565. 1424 it sy^{s.c.p}; Hipp † | t^xt ϕ^{36.66.75} A B K L W^s Γ Δ Θ Ψ 083. 086 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241 ^ℳ lat sy^h • **33** [†] ουτος ϕ^{66c} • **34** ^ο θεος το πνευμα A C² D K Γ Δ Θ Ψ 086 f¹³ 700. 892. 1424 ^ℳ lat sy^{p.h} co † – B* † | t^xt ϕ^{66.75} ^κ B² C* L W^s 083 f¹ 33. 565. 579. 1241 b e f l; Or • **36** ° ^κ* a e ff² l

¶ **4**,1 [†] κυριος ϕ^{66c.75} A B C K L W^s Γ Δ Ψ 083 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1424 ^ℳ f q sy^{s.hmg} sa bo^{ms} † | t^xt ϕ^{66*} ^κ D Θ 086 f¹ 565. 1241 lat sy^{c.p.h} bo; Eriph | ° A B* L W^s Γ Ψ 579. 892. 1424* • **3** [†] γην D Θ f^{1.13} 565 it vg^{mss}; Eriph | ° A B* K Γ Δ Ψ 579. 700. 1424 ^ℳ q sy^h bo^{mss} † | t^xt ϕ^{66.75} ^κ B² C D L W^s Θ 083. 086 f^{1.13} 33. 565. 892. 1241 lat sy^{s.c.p} sa bo; Eriph • **5** [†] ερχεται ϕ^{75*} † – ^κ* | [†] Συχαρ 69 vg^{cl.wv} bo^{ms} † | Συχημ sy^{s.c} | [†] ου ϕ⁶⁶ C* D L N W^s Θ 086 f¹ 33. 565. 700. 1241. / 844. / 2211 pm † | t^xt ϕ⁷⁵ ^κ A B C² K Γ Δ Ψ 083 f¹³ 579. 892. 1424 pm | ° A C D K L N W^s Γ Δ Θ Ψ 086 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ^ℳ † | t^xt ϕ^{66.75} ^κ B

30
III
31
X

32
II

33
X

5

υἱῷ αὐτοῦ· **6** ἦν δὲ ἐκεῖ πηγή τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὀδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ἄως ἕκτη. **7** Ἔρχεται Ἦ γυνὴ ἐκ τῆς

4| Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι
31 πεῖν· **8** οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πό-

6,5| λιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. **9** λέγει ὁ οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ
4| Σαμαρίτις· ἴπῳ σὺ Ἰουδαῖος ὢν ἄν παρ' ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς

2Rg 17,24-41 Esr 4,1-3
Sir 50,25s

γυναϊκὸς Σαμαρίτιδος οὔσης; Ὁὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰου-
δαῖοι Σαμαρίταις. **10** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ·
εἰ ἤδεις τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι·
7,37s Ap 21,6 Jr 2,13
Zch 14,8| δός μοι πεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ
ζῶν.

8,53 · L 11,31sp

11 Λέγει αὐτῷ (ἡ γυνὴ)· κύριε, οὔτε ἀντλημα
ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν ὁ οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ
τὸ ζῶν; **12** μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς
ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ
υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; **13** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς

7,37s; 6,35.27.53s

καὶ εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψή-
σει πάλιν· **14** ὃς δ' ἂν πίη ἑκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω
αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ Ἦ
1s 58,11 δώσω αὐτῷ γενήσεται ἔν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου
εἰς ζωὴν αἰώνιον.

6,34

15 Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ· κύριε,
δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ διέρχωμαι
ἐνθάδε ἀντλεῖν. **16** λέγει αὐτῇ Ἦ ὑπαγε φώνησον ἄνδρα
σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. **17** ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν
ὁ αὐτῷ· ἴσὺκ ἔχω ἄνδρα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς

6 ἴσῳσει $\aleph^{2a}$ K Γ Δ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 $\aleph$ | *txt* $\aleph^{66.75}$ $\aleph^{*2b}$ A
B C D L N W^s Θ Ψ 086. 33 • 7 Ἦ τις $\aleph$ b j r¹ sy^{s.c} • 9 ο $\aleph^{*}$ f¹ 565. 579. 892 j sy^{s.c.p} sa^{mss}
bo | f²⁻⁴ / D it sy^{s.c} sa ly | $\aleph^{*}$ $\aleph$ D a b e j • 11 ἴεκεινη $\aleph^{*}$ | - $\aleph^{75}$ B sy^s ly | *txt* $\aleph^{66}$ $\aleph^{2}$ A
C D K L N W^s Γ Δ Θ Ψ 050. 083. 086 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844.
/ 2211 $\aleph$ latt sy^{c.p.h} sa bo | ο $\aleph$ D W^s it sy^{s.c.p} sa^{mss} bo^{mss} • 12 ἴδεδωκεν $\aleph^{66.75}$ C f¹³
• 14 ἴο δε πιωνων $\aleph^{*}$ D | ἴδιψηση $\aleph^{66}$ C³ K W^s Γ 086 f¹³ 33*. 565. 579. 700. 892. 1424
 $\aleph$ | *txt* $\aleph^{75}$ $\aleph$ A B D L N (Δ) Θ Ψ 050. 083 f¹ 33c. 1241. / 844. / 2211 | ἴεγω $\aleph$ D N W^s
083. 33. 1241. / 844. / 2211 a aur b f vg^{cl.w} | ἴ $\aleph^{66}$ • 15 ἴδιερχομαι $\aleph^{75}$ B | ερχομαι A C
D W^s Γ Δ f¹ 565. 579. / 2211 *pm*; Cyr^{lem} | ερχομαι $\aleph^{2}$ K L N Θ Ψ 086 f¹³ 33. 700. 892.
1241. 1424. / 844 *pm* | *txt* $\aleph^{66}$ $\aleph^{*}$ • 16 ἴο (- $\aleph^{*}$ A Θ f^{1.13}) Ἰησους $\aleph^{*2}$ A C² D K L N
W^s Γ Δ Θ Ψ 086 f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 $\aleph$ lat sy^(s) sa^{mss} bo | *txt*
 $\aleph^{66.75}$ B C^{*} 33 a sa^{mss} ly bo^{mss} | ἴσου τον ανδρα B 086; Or^{pt} • 17 ο $\aleph^{(*)2}$ A D K L W^s Γ
Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 1424. / 844. / 2211 *pm* lat sy^h sa^{mss} ly bo^{pt} | *txt* $\aleph^{66.75}$ B C N
086. 33. 892. 1241 *pm* it sy^{s.c.p} | ἴανδρα ουκ εχω $\aleph$ C^{*} D L 1241 j r¹

εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· **18** πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνὴρ· τοῦτο ἄληθές ἔειρηκας.

19 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Ὁ κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. **20** οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ. **21** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Πίστευέ μοι, γύναι, ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. **22** ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. **23** ἀλλ' ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ πατρί ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατήρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν. **24** πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· δεῖ προσκυνεῖν. **25** Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. **26** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι.

27 Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπεν· τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; **28** ἀφῆκεν οὖν τὴν ὕδριαν αὐτῆς ἡ γυνή καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· **29** δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέν μοι πάντα ὅσα ἐποίησα, μῆτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός; **30** Ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

1,21! L7,39 | Dt11,29;
27,12
Dt12,5 Ps122

1Rg8,27 Is66,1

Act17,23

Is2,3

5,25·2K6,2!

E2,18

R12,1

|2K3,17s

1,41!

9,37; 10,25

39

17 Ἦχεις κ D it vg^{ms} • 18 Ἦληθως κ lat | Ἦειπας π⁷⁵ • 19 °κ* • 20 °κ; Tert
• 21 Ἦπιστευσον μοι γυναι C³ Ψ 892 | γυναι πιστευσον μοι (-Δ) A K N Γ Δ Θ 579.
700. 1424 M | γυναι πιστευε μοι D f^{1.13} 565 | txt π^{66.75} κ B C* L W^s 1241. / 844. / 2211
• 23 °f¹ • 24 °κ* D* ff² (j) | txt π^{66.75} κ² A B C D¹ K L N W^s Γ Δ Θ Ψ 086 f^{1.13} 33. 565.
579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M lat sy | Ἦαληθειας κ* sy^{hmg} | Ἦκ* D a j r¹
• 25 Ἦοιδαμεν π^{66c} κ² L N f¹³ 33. 1241. / 844. / 2211 f sy^{hmg} sa ly bo; Or^{pt} Cyr^{lem} | txt
π^{66.75} κ* A B C D K W^s Γ Δ Θ Ψ 086 f¹ 565. 579. 700. 892. 1424 M lat sy^{c.p.h} pbo;
Or^{pt} | Ἦπαντα A C² D K L N Γ Δ Θ Ψ 086 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211
M | txt π^{66.75} κ B C* W^s f¹ 565 • 27 Ἦαυτω κ D it vg^{ms} sy^{s.c} sa^{ms} bo
• 29 Ἦα κ B C*; Or^{pt} | txt π^{66.75} A C³ D K L N W^s Γ Δ Θ Ψ 086 f^{1.13} 33. 565. (579). 700.
892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M lat sy^h; Or^{pt} • 30 Ἦεξηλθον ουν π⁶⁶ κ N W^s 086 f^{1.13}
565. 700. 892. 1424 pm it vg^{cl} sa^{ms} | και εξηλθον C D b r¹ sy | εξηρχοντο (+ δε 1241 ly
pbo) L 1241. / 844. / 2211 ly pbo | txt π⁷⁵ A B K Γ Δ Θ Ψ 33. 579 pm a c vgst

8 31 Ἐν τῷ μεταξύ ἡρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες·
 6,27 ῥαββί, φάγε. 32 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φα-
 γεῖν ἦν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. 33 ἔλεγον οὖν ᾠοι μαθηταὶ πρὸς
 Mc 8,16 ἀλλήλους· μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; 34 λέγει αὐτοῖς ὁ
 5,30; 6,38 H10,9s Ἰησοῦς· ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ἱ ποιήσω τὸ θέλημα τοῦ
 5,36; 17,4; 19,28.30 πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. 35 οὐχ ὑμεῖς
 Joël 4,13 L10,2! Ap 14,15 λέγετε ὅτι ὅτι τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται;
 Is 9,2 ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θε-
 ἀσασθε τὰς χώρας ὅτι λευκαὶ εἰσιν πρὸς θερισμόν· ἤδη·
 36 ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς
 ζῶην αἰώνιον, ἵνα ὁ σπεύρων ὁμοῦ χαίρη καὶ ὁ θε-
 ρίζων. 37 Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ἁ ἀληθινὸς ὅτι
 Mch 6,15 Job 31,8 ἄλλος ἐστὶν ὁ σπεύρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. 38 ἐγὼ
 ἄπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὅτι οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλ-
 λοι κεκοπιάκασιν καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσελη-
 λύθατε.
 7,31! 39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
 4!· 29 αὐτὸν τῶν Σαμαριτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρ-
 τυρούσης ὅτι εἶπέν μοι πάντα ἃ ἐποίησα. 40 ὡς οὖν ἦλ-
 4! θον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαριταί, ἡρώτων αὐτὸν μείναι παρ'
 αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. 41 καὶ πολλῶ
 ἄπλειους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, 42 τῇ ἄτε γυ-
 ναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν ἄσην λαλιάν πιστεῦο-

31 ἔν δε φ⁷⁵ A C³ K N Γ Δ Θ 086 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ sy^h sa^{ms}
 ly | και εν W^s | txt φ⁶⁶ κ B C* D L Ψ / 844. / 2211 lat sa^{ms} • 33 ἔν εαυτοις οἱ
 μαθηταὶ D ff² q sy^p • 34 ἱ ποιω κ A Γ Δ f¹³ 700. 892. 1241. 1424 ℳ | txt φ^{66,75} B C D K
 L N W^s Θ Ψ 083. 1. 33. 565. 579. / 844. / 2211; Cl • 35 ο φ⁷⁵ D L 086^{vid} f¹³ 1241. / 844*
 pm sy^{s,c} | : - et ¹. φ⁷⁵ C³ K N Γ 083 f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat
 sy^{p,h}; Or Cyr (cf vs 36 τ) | txt κ^c C* D L (W^s) Ψ 33. 579 sy^{s,c} (sine interp. vel incert. φ⁶⁶ κ*
 A B Δ Θ) • 36 τ και A C³ K N Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211
 ℳ lat sy^{p,h} (cf vs 35 ¹) | txt φ^{66,75} κ B C* D L W^s Ψ 083. 33 it | τ και κ A D K Γ Δ Θ
 f¹³ 579. 700. 1424 ℳ lat sy^{p,h}; Ir^{lat} | txt φ^{66,75} B C L N W^s Ψ 083 f¹ 33. 565. 892. 1241.
 / 844. / 2211 e r¹ | ο φ⁶⁶ • 37 ο φ⁷⁵ | τ ο φ⁶⁶ κ A C³ D Γ Θ f¹³ 892. 1424 ℳ | txt B C* K L
 N W^s Δ Ψ 083 f¹ 33. 565. 579. 700. 1241. / 844. / 2211 • 38 ἱ απεσταλκα κ D | ο D* L
 W^s e • 39 ο κ* a e | ἱ οσα φ⁶⁶ A C³ D K N W^s Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241.
 1424. / 844. / 2211 ℳ lat sy^h | txt φ⁷⁵ κ B C* L • 41 ἱ πλειον φ⁷⁵ e r¹ • 42 ἱ δε φ⁶⁶ D N it
 sy^h | ο B W^s b f r¹ sy^c; Ir^{lat} Or^{lem} | ἱ λαλιαν σου φ⁷⁵ B; Or | ἱ σην μαρτυριαν κ* D b l r¹

μεν, Ἐαὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου^τ.

1J4,14 L2,11!

³⁴ VII
³⁵ I
³⁶ X
43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν ^τ εἰς τὴν Γαλιλαίαν· 44 αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. 45 Ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, Ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι πάντα ἑωρακότες Ἦῶσα ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.

3!|

Mc 6,4p

2,13!

6 46 Ἦλθεν οὖν πάλιν ^τ (εἰς τὴν) Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἴνου.

2,1!

2,9

³⁷ III
Ἐκαὶ ἦν^τ τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἡσθένει ἐν Καφαρναοῦμ. 47 οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν (ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν) καὶ ἠρώτα ^τ ἵνα καταβῆ καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν, ἥμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. 48 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε. 49 λέγει πρὸς αὐτόν ὁ βασιλικὸς· κύριε, κατάρβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. 50 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου, ὁ υἱὸς σου ζῆ. Ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ Ὅν εἶπεν Ὁ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο. 51 ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δοῦλοι Ὁ αὐτοῦ ὑπήντησαν αὐτῷ λέγοντες

46b-53: Mt 8,5-13 L7,1-10 · 2,12!

2,18! 23! 1K 1,22! · Act 5,12! Sap 8,8 |

| 1Rg 17,23

| Mc 7,30

42^f αυτου D / 2211 a sy^c | ^τ ο χριστος A C³ D K L N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M e f q sy^{p,h} bo^p! | txi ϕ^{66,75} κ B C* Ws / 844. / 2211 lat sy^c; Ir^{lat} vid Or
• 43 ^τ και απηλθεν A K N Γ Δ Θ Ψ f¹ 33. 565. 579. 700. 1424 M aur vg sy^{p,hmg} | και ηλθεν L vg^{mss} sy^h | txi ϕ^{66,75} κ B C D Ws 083^{vid} f¹³ 892. 1241 it sy^c co; Or^{lem}
• 45 Ἦως κ* D e | Ἐξεδεξαντο D | Ἦ α κ* D K Γ Δ 700. 1424 M sy^h | txi ϕ^{66,75} κ² A B C L N Ws Θ Ψ 086 f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241 sy^{hmg} • 46 ^τ ο Ιησους A K N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1424 M f q sy^{p,h} bo^{mss} | txi ϕ^{66,75} κ B C D L Ws 086. 33. 1241 lat sy^c | Ἐν B N | ἦν δε κ D L N 083. 33. 892. 1241 bo^p! | Ἦ βασιλισκος D a bo^p! • 47 Ἐ απηλθεν ϕ⁷⁵ | ηλθεν (+ ουν κ*) προς αυτον κ* C f^{1,13} 33. 565. 1241 it | ^τ αυτον A K N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 1424 M lat | txi ϕ^{66,75} κ B C D L Ws 083. 086. 33. 892. 1241 it • 49 Ἦ βασιλισκος D^{vid} bo^p! • 50 Ἦ και επιστευσεν A C K N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1424 M it sy pbo bo | επιστευσεν δε L 083. 892 | txi ϕ^{66,75} κ B D Ws 1241 lat sa ly bo^{mss} | Ἦ ϕ⁶⁶ D K N Ws Γ Δ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 M | txi ϕ⁷⁵ (κ) A B C L Θ Ψ 579 | ϕ⁷⁵ K d l • 51 Ὁ κ D L Ψ f¹ 565. 892. 1241 lat | txi ϕ^{66,75} A B C K N (Ws) Γ Δ f¹³ 33. 579. 700. 1424 M (d) q sy | Ἦ και ηγγελιαν αυτω (-κ) κ D b | και απηγγελιαν (+ αυτω 1424) λεγοντες ϕ⁶⁶ A C K Ws Γ Δ Θ Ψ f¹³ 700. 1424 M sa? ly? | και απηγγελιαν λεγοντες K f¹ 33. 565 sa? ly? | txi ϕ⁷⁵ B L N 579. 892. 1241 pbo bo

ὅτι ὁ 'παῖς αὐτοῦ' ζῆ. **52** ἐπύθετο οὖν 'τὴν ὥραν παρ' αὐτῶν' ἐν ἧ κομψότερον ἔσχεν· 'εἶπαν οὖν' αὐτῶ ὅτι ἐχθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφήκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. **53** ἔγνω οὖν ὁ πατήρ ^T ὅτι ^o[ἐν] ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ἧ εἶπεν αὐτῶ ^o Ἰησοῦς· ὁ υἱὸς σου ζῆ, καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. **54** Τοῦτο [δὲ] πάλιν ^sδεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ^o Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

5 Μετὰ ταῦτα ἦν ^T ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ^T καὶ ἀνέβη ^{T1} Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα.

2 Ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις 'ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα ἡ ἐπιλεγόμενη' Ἑβραϊστὶ Βηθζαθα πέντε στοὰς ἔχουσα. **3** ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος ^T τῶν ἀσθενοῦντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν^T. **5** ἦν δέ 'τις ἀνθρω-

51 'παις σου Γ Δ Θ Ψ ^{f1} 565. 700. 1424 ^M sy^h co?; Or [!] υἱος σου ^{ϕ66c} D K L N 33. 579. 892. 1241 sy^{c-p-h} co? [!] παις σου ο υἱος αὐτοῦ ^{f13} [!] ^{lxi} ^{ϕ66*.75} ^κ A B C W^s (sy^{hmg}) • **52** ^{f3412} L Γ Δ Ψ 700. 892. 1241. 1424 ^M vg^{ms} pbo bo [!] τὴν ὥραν ἐκεῖνην ^{ϕ75} B [!] ^{lxi} ^{ϕ66} ^κ A C D K N W^s Θ ^{f1.13} 33. 565. 579 lat [!] 'εἶπαν ^{ϕ66*} T e sy^{c-p} [!] καὶ εἶπαν ^κ A D K Γ Δ Θ ^{f13} 700. 892. 1424 ^M lat sy^h [!] ^{lxi} ^{ϕ66.75} B C L N W^s Ψ ^{f1} 33. 565. 579. 1241 • **53** ^T αὐτοῦ ^{ϕ66c} C N T ^{f13} 1241 e f sy sa pbo bo [!] ^o ^{ϕ75} ^{κ*} B C T 1. 892 [!] ^{lxi} ^{ϕ66} ^{κ2} A D K L N W^s Γ Δ Θ Ψ 078 ^{f13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 ^M e f [!] ^o ^{κ*} N* • **54** ^f οὖν 579 [!] - ^κ A C² D K L N Γ Δ Θ Ψ 078*^{vid} ^{f1} 33. 565. 700. 892. 1424 ^M latt sy sa bo^{pl} [!] ^{lxi} ^{ϕ66.75} B C* T W^s 078^c ^{f13} 1241 pbo bo^{pl}; Or [!] ^s δευτερον εποιτησεν σημειον ^κ W^s [!] εποιτησεν δευτερον σημειον ^{ϕ75} ^ϕ 5,1 ^T η ^κ C L Δ Ψ ^{f1} 33. 892. 1424 ^{pm} [!] ^T η σκηνοπηγια 131 [!] ^{T1} ο ^κ C N T W^s Γ Δ Θ ^{f1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ^M [!] ^{lxi} ^{ϕ66.75} A B D K L Ψ 078 • **2** 'εν τῇ προβατικῇ κολυμβηθρᾷ ἡ ἐπιλεγόμενη (λεγομένη D) ^{κ2} A D L Θ [!] ἐπι τῇ προβατικῇ κολυμβηθρᾷ τῇ ἐπιλεγομένη W^s [!] προβατικῇ κολυμβηθρᾷ το λεγομενον ^{κ*} aur e vg^{cl} [!] ἐπι τῇ προβατικῇ κολυμβηθρᾷ η (+ ἐστιν ^{ϕ66*}) λεγομένη ^{ϕ66*} ^{f1} 33. 565. 579 [!] ^{lxi} ^{ϕ66.75} B C K N T Γ Δ Ψ 078 ^{f13} 700. 892. 1241. 1424 ^M sy^h [!] Βηθσαιδα A C K N Γ Δ Θ 078 ^{f1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ^M f q sy^{c-p-hmg} [!] (1,44) Βηθσαιδα (Βηθσαιδα ^{ϕ66c}; Βηθσαιδαν ^{ϕ66*}) ^{ϕ75} B T W^s (Ψ) aur c vg sy^h (co); Tert [!] Βελζεθα D (a) r [!] ^{lxi} ^κ (L) 33 it • **3** ^T πολυ A K Γ Δ Θ Ψ 078 ^{f1.13} 565. 700. 892. 1424 ^M lat sy^{p-h} [!] ^{lxi} ^{ϕ66.75} ^κ B C D L T W^s 33. 579. 1241 it sy^c co [!] ^T (+ παραλυτικων D it) εκδεχομενων (εκδεχομενοι W^s) τὴν τοῦ ὕδατος κινήσιν A^c C³ D K W^s Γ Δ Θ Ψ 078 ^{f1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ^M lat sy^{p-h} bo^{pl} [!] ^{lxi} ^{ϕ66.75} ^κ A* B C* L T q sy^c co [!] ^{T1} [4] ἀγγελος γαρ (δε L; + κυρίου A K L Δ ^{f13} it vg^{cl}; + τοῦ θεοῦ 1241) κατα καιρον κατεβαινεν (ἐλυετο A K Ψ 579. 1241 r^l vg^{ms}) ἐν τῇ κολυμβηθρᾷ καὶ ἐταρσασε (ἐταρσασετο C³ 078 c r^l vg^{cl}) το ὕδωρ· ο οὖν πρῶτος ἐμβας μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος γιγῆς ἐγίνετο ω (ιω A L) δηποτε (δ' ἀν K; + οὖν A) κατειχeto νοσηματι A C³ K L Γ Δ Θ Ψ 078^{vid} ^{f1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ^M (it) vg^{cl} sy^{p-h} bo^{pl}; (Tert) [!] ^{lxi} ^{ϕ66.75} ^κ B C* D T W^s 33 f l q vgst sy^c co • **5** 'τις ἐκεῖ ἀνθρωπος ^{ϕ66} Ψ [!] τις ἀνθρωπος ^κ [!] ἀνθρωπος ἐκεῖ D l (f 1241 it)

πος ἐκεῖ ἑτρίακοντα [καὶ] ὀκτώ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ Dt 2,14
 αὐτοῦ. **6** τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον καὶ γνοὺς
 ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· θέλεις ὑγιῆς L 8,29!
 γενέσθαι; **7** ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· κύριε, ἄνθρωπον
 οὐκ ἔχω ἵνα ὅταν ταραχθῆ τὸ ὕδωρ βάλῃ με εἰς τὴν κο-
 λυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ κατα-
 βαίνει^τ. **8** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειρε ἄρον τὸν κρά- Mc 2,11p · Act 3,7s!
 βαττὸν σου καὶ περιπάτει. **9** (καὶ εὐθέως) ἐγένετο ὑγιῆς ὁ
 ἄνθρωπος καὶ ἤρην τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. | 9,14
³⁹ X Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκεῖνῃ τῇ ἡμέρᾳ. **10** ἔλεγον οὖν
 οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· σάββατόν ἐστιν, καὶ οὐκ Jr 17,21 Mc 2,24p Jub
 ἔξεστίν σοι ἄραι τὸν κράβαττόν σου. **11** (ὁ δὲ) ἀπεκρίθη 50,7
 αὐτοῖς· ὁ ποιήσας με ὑγιῆ ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἄρον τὸν
 κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. **12** ἠρώτησαν ἑαυτὸν· τίς
 ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι· ἄρον καὶ περιπάτει; **13** ὁ
 δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν, ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν
 ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. **14** μετὰ ταῦτα εὐρίσκει αὐτὸν
 ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἴδε ὑγιῆς γέγονας,
 μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν σοὶ τι γένηται. **15** ἀπ- 8,11 · L 11,26p
 ἤλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰη-
 σοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. **16** καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον | 18!
 οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ταῦτα ἔποιε ἐν σαββάτῳ.

5 ἑτρίακοντα (-ϕ^{75*}) ϕ^{66c.75} | ετη λη' ϕ^{66*} | μ' και η' ετη W^s | τριακοντα οκτω ετη B K Γ
 Θ 892. 1424 pm l vg^{mss} | txt κ A C D L T Δ Ψ 078 f^{1.13} 33. 565. (- ετη 579). 700. 1241 pm
 • 6 ἑτρίακοντα ηδη εχει ϕ⁷⁵ f¹ 565 | ηδη (-ϕ^{66*}) εχει χρονον ϕ⁶⁶ | χρονον εχει κ e
 • 7 λέγει A^c D | τ εγω δε ασθενων πορευομαι 69 • 9 και D W^s aur l | - κ* | ρ^o D e
 • 10 ρ^o A B C³ K Γ Δ f¹ 565. 700. 1424 M e | txt ϕ^{66.75} κ C* D L N W^s Θ Ψ f¹³ 579. 892.
 1241 lat sy • 11 ὅς δε ϕ⁷⁵ A B | - C³ D Γ Ψ f¹ 565. 700. 1424 M lat sa^{mss} ly | txt ϕ⁶⁶ κ
 C* K L N W^s Δ Θ f¹³ 579. 892. 1241 • 12 ρ^o A* W Γ b sy^s | ρουν ϕ⁷⁵ | ουν (δε 1241)
 αυτον A^c C K L N Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M aur c vg sy^h bo^{ms} | txt
 ϕ⁶⁶ κ B D it sy^{c.p} | τ τον κραβ(β)α(τ)τον σου A^c C³ D K N Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700.
 892. 1241. 1424 M latt sy sa^{ms} pbo bo | txt ϕ^{66.75} κ B C* L sa^{mss} ly • 13 ἄσθενων D b l
 (r¹) | - q | ϕ⁷⁵ aur f ff² r¹ bo^{pl} | ρ¹ ενευσεν κ* D* • 14 ρ^o B | ρ κ D K W Θ f^{1.13} 33.
 565. 1241. 1424 pm • 15 ἀπηλθεν ουν (δε W) κ² D N W Θ Ψ f¹³ 1241 bo | και
 απηλθεν A | ϕ απηγγειλεν D K Δ f¹³ 33. 1241. 1424 | εειπεν κ C L a e j q (sy^{s.c.p}) bo |
 txt ϕ^{66.75} A B N W Γ Θ Ψ f¹ 565. 579. 700. 892 M f • 16 ἑτρίακοντα Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ
 ἐξήτουν αὐτον αποκτειναι A K N Γ Δ Θ Ψ (f¹³) 700. 1424 M e q sy^h bo^{pl} (f¹ r¹) | τον
 Ιησουν οἱ Ιουδαῖοι f¹ 565 bo^{pl} | αυτον οἱ Ιουδαῖοι 1241 | txt ϕ^{66.75} κ B C D L W 33.
 579. 892 lat sy^{(s).c} sa ly pbo | ρ εποιησεν ϕ⁷⁵ 579 bo^{mss}

9,4 17 Ὁ δὲ Ὁ[Ἰησοῦς] ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· ὁ πατήρ μου
 ἔως ἄρτι ἐργάζεται καὶ γὰρ ἐργάζομαι· 18 διὰ τοῦτο Ὁσὺν
 | 16; 7,1.19.25.30; 8,37.
 40; 11,53 Mc 3,61p
 10,33.36; 19,7 Sap 2,16
 μᾶλλον ἑξήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι², ὅτι οὐ
 μόνον ἔλυεν τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγεν
 τὸν θεὸν ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ θεῷ.

19 Ἀπεκρίνατο οὖν Ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
 30; 8,28! 2K 3,5
 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ἵσους ποιεῖν ἄφ'
 ἑαυτοῦ ἵσους ὅδεν ἵεάν μὴ τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιῶντα· ἃ
 3,11!
 γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ἴμοίως ποιεῖ².
 3,35! Sap 8,3
 20 ὁ γὰρ πατήρ φιλεῖ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ
 14,12!
 ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα
 ὑμεῖς ἴθαυμάζητε. 21 ὥσπερ γὰρ ὁ πατήρ ἐγείρει τοὺς
 | Dt 32,39 1Sm 2,6 2Rg
 5,7 Hos 6,1s
 νεκροὺς καὶ ζῶοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζῶο-
 27; 8,15s 1Hen 69,27
 Act 10,42!
 ποιεῖ. 22 οὐδὲ γὰρ ὁ πατήρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρί-
 12,48s; 15,23 1J 2,23
 L 10,16
 σιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ, 23 ἵνα πάντες τιμῶσιν τὸν
 3,15s.36; 6,40.47; 8,51;
 10,10.28; 11,25s; 20,31
 17,2 Dn 12,2+3,18
 R 8,1
 υἱὸν καθὼς τιμῶσιν τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ
 1J 3,14 JosAs 8,10
 | 28; 4,23
 τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.

24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων
 καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ εἰς
 κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου
 εἰς τὴν ζωὴν. 25 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα
 καὶ νῦν ἐστίν· ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ
 υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ ὅσοι ἀκούσαντες ἑξήσουσιν. 26 ὥσπερ
 γὰρ ὁ πατήρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ υἱῷ ἔδω-
 κεν ζωὴν² ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. 27 καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ
 ἵσους ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. 28 μὴ θαυμά-
 1,4; 6,57
 Act 10,42! · 1,51!

17 Ὁ Ἰησοῦς κ B W 892. 1241 pbo | txt Ἰησοῦς A D K L N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1424
 M latt sy^s co • 18 Ὁ Ἰησοῦς D it sy^p pbo bo^{ms} | f^{3 4 1 2 5} Ἰησοῦς D; Hil | 1 2 5 3 4 W |
 • 19 Ἰησοῦς B | Γ εἶπεν A D K N W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 700. 1424 M | λεγει f¹ 1241 j | txt
 Ἰησοῦς κ^(*) B L 565. 579. 892 | τὸν ἀνθρώπου D f¹³ | τὸν D | φ ουδε εν Ἰησοῦς f¹ 565 |
 - D | Γ Ἰαν κ B | txt Ἰησοῦς A D K L W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241.
 1424. / 844. / 2211 M | f³ κ D it • 20 Ἰθαυμάζετε κ L 579 | Ἰθαυμάσητε Ἰησοῦς 1241
 • 25 Ἰησοῦς a b; Tert | Ἰθαυμάσωσιν Ἰησοῦς κ L W Ψ 070. 1. 33. 565. 579. 892. 1241 |
 ἀκουσονται A D K Γ Δ Θ f¹³ 700. 1424. / 2211 M | txt Ἰησοῦς B | Ὁ Ἰησοῦς κ^(*) | Ἰησοῦς σονται A
 K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 700. 892. 1241. 1424. / 2211 M | txt Ἰησοῦς κ B D L W 070 f¹ 33. 565. 579
 • 26 Ἰησοῦς κ^(*) D W; Eriph | f^{4 1-3 5} A D K Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 M
 lat sy | 1-3 5 4 N vid W | txt Ἰησοῦς κ² B L 070. (δεδωκεν 579. / 2211) • 27 τὸν καὶ D K Γ Δ
 Θ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy^{p,h} | txt Ἰησοῦς κ^(*) A B L N W Ψ 070. 33. 579.
 / 2211 it vg^{cl} sy^c; Or

ζετε τούτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἰακούσουσιν τῆς φωνῆς αὐτοῦ **29** καὶ ἐκπορευόνται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, (οἱ δὲ) τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

251· Is 26,19 Ez 37,12
| Mt 25,46 Act 24,15
2K 5,10 Dn 12,2 Ap
20,13

30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἄπ' ἐμαντοῦ ἰουδέν· καθὼς ἰακούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, * ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με^τ.

8,28!

8,16

4,34!

31 Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαντοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής· **32** ἄλλος ἐστίν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ ἰοῖδα ὅτι ἀληθής ἐστίν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. **33** ὕμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ· **34** ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἰανθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὕμεῖς σωθῆτε. **35** ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὕμεῖς δὲ ἠηελήσατε ἀγαλλιασθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ.

8,13s

| 36s; 8,18 1J 5,9

1,7-19-34

11,42!· 3,17!

1,8· L 7,24-28

36 Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν ἰμεῖζω τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἰδέδωκέν μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά, ἰαὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατὴρ με ἀπέσταλκεν. **37** καὶ ὁ πέμψας με πατὴρ ἰεκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἐωράκατε, **38** καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὕμῖν μένοντα, ὅτι ὃν ἰἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὕμεῖς οὐ πιστεύετε. **39** ἐραυνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὕμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζοῖν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἰ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ· **40** καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρὸς με ἵνα ζοῖν ἰέχητε.

32!· 4,34!

10,25,38; 14,11; 15,24

Mc 2,10p L 7,18-23;

11,20

8,18; 12,28!

1,18! Dt 4,12

| 1J 2,14! Jr 8,8s

R 2,17-20

Dt 30,16-20· 1,45!

L 18,31; 24,27,44

1P 1,10 | L 13,34

28 ἰακουσῶσιν $\mathfrak{P}^{66}$ $\aleph$ L N W Δ 33. 579 | ἀκουσονται A D K Γ (Θ) Ψ $f^{1,13}$ 565. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 $\mathfrak{M}$ | txt $\mathfrak{P}^{75}$ B 070 • **29** ἰοῖ $\mathfrak{P}^{66c}$ B a e ff^2 sa | καὶ οἱ $\mathfrak{P}^{66*}$ W bo^{mss} ; Ir^{lat} | txt $\mathfrak{P}^{75}$ $\aleph$ A D K L N Γ Δ Θ Ψ 070 $f^{1,13}$ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 2211 $\mathfrak{M}$ lat sy^h p^{bo} bo^{mss} • **30** ἰουδε εν $\mathfrak{P}^{66}$ | T πατρος Γ Θ f^{13} 579. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ it • **32** ἰοῖδατε $\aleph^*$ D a aur e q sy^c | οῖδαμεν 1424 • **34** ἰανθρωπων D bo^{mss} • **36** ἰμεζων $\mathfrak{P}^{66}$ A B N W Ψ f^{13} 33. 579. 1241 | μεζιζονα D 1424 | txt $\aleph$ K L Γ Δ Θ f^1 565. 700. 892 $\mathfrak{M}$ | ἰεδωκεν A D K Δ Θ 579. 700 $\mathfrak{M}$ | ἰταυτα $\mathfrak{P}^{66*}$ | – $\mathfrak{P}^{95\text{vid}}$ 33. 1241 • **37** ἰαυτος $\mathfrak{P}^{66}$ A K N Γ Δ Θ Ψ $f^{1,13}$ 33. 565. 579. 700. 1424 $\mathfrak{M}$ lat | εκεῖνος $\mathfrak{P}^{66}$ εκεῖνος $\aleph$ D | txt $\mathfrak{P}^{75,95}$ $\aleph$ B L W 892. (1241) a ff^2 j • **38** ἰαπεσταλκεν D Θ • **40** ἰαωνιον D Θ 69 e sy^p

1Th 2,6
L 11,42 · 2Th 3,5
1J 2,15 Dt 6,4s
10,25 · 1,11
Mc 13,6p
| 12,39
12,43 Mt 23,5-7p · 7,18!
2Rg 19,15.19 Is 37,20
Dn 3,45 Θ 1T 1,17

7,19! Dt 31,26
1,45! Dt 18,15 | L 16,31

1-13: Mt 14,13-21 Mc
6,32-44 L 9,10b-17/Mt
15,32-39 Mc 8,1-10
21,1 |
Mt 15,30 · 2,11! 23!
| 15 Mt 5,1!

2,13! 5,1!

1,43! · 4,8

8,6

41 Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, **42** ἀλλ' ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι ἴτην ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε¹ ἐν ἑαυτοῖς. **43** ἐγὼ ἔλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήμψεθε. **44** πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου ὁθεοῦ οὐ ζητεῖτε;

45 Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Ἡ Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλίκατε. **46** εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. **47** εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύετε;

6 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης (τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος). **2** ἠκολούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἐθεώρουν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. **3** ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὄρος Ἰησοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **4** ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

5 Ἐπάρas οὖν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λέγει πρὸς Φίλιππον· πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; **6** τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἐμελλεν ποιεῖν. **7** ἀπεκρίθη αὐτῷ Ὁ Φίλιππος· διακο-

42 ^f 5 6 1-4 (N*) D b e q • **43** ^T δε P^{66*} • **44** ^o P^{66.75} B W a b s a l y p b o b o^{PI} • **45** ^f υμας D* 1424 | υμιν P^{75*} L 1241 | ^T προς τον πατερα B • **47** ^f πιστευσητε D W Δ Θ ^f 1.13 565. 579. 1241. 1424 | πιστευετε P^{66.75*} B b o^{PI}; Did | ^t x t i P^{75c} K A K L N Γ Ψ 33. 700. 892 M lat

¶ **6,1** ^f της Γαλιλαιας P^{66*} | της Τιβεριαδος N 0210 b o^{ms} | της Γαλιλαιας εις τα μερη της Τιβεριαδος D Θ 892 b e j r¹ • **2** ^f και ηκολουθει A K Γ Δ Θ Ψ 700 M q v g s y^h | και ηκολουθησαν (ei ochloi πολλοι) 1424 f | ^t x t i P^{66.75vid} K B D L N W ^f 1.13 33. 565. 579. 892. 1241 it s a^{ms} b o^{PI}; Eriph | ^f εθεωρουντες W | ^f οτι εωρων P^{66*} K K Γ Δ ^f 1 565. 700. 1424 M | ^t x t i P^{66c} B D L N Ψ 33. 579. 892. 1241. (εθεωρων P⁷⁵ A Θ ^f 13) • **3** ^f ουν D W ^f 1.13 565 lat s a^{ms} l y | ^f ο Ιησους K² A K L N Γ Θ Ψ ^f 1.13 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M | - Δ | ^t x t i P⁶⁶ K* B D W | ^f εκαθητο εκει ^f 1 565 | εκει (-K*) εκαθεζετο P⁶⁶ K* 2 (D) ^f 13; Eriph • **5** ^f P^{66*} K D Θ 892 | ^T τον A K Γ Θ ^f 1.13 565. 700. 1241. 1424 M | ^t x t i P⁶⁶ K B D L N W Δ Ψ 33. 579. 892 | ^f αγορασωσιν P^{75vid} • **7** ^f απεκριθη ουν αυτω (^f αυτω ουν K^{2b}) P⁶⁶ K^{2b} | αποκρινεται ουν K* | αποκρινεται αυτω D | ^o P⁷⁵ A B D K Γ Δ Θ Ψ ^f 1.13 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 M | ^t x t i P⁶⁶ K L N W 892

46

1

47

III

48

1

8

49

1

σίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἄρκοῦσιν αὐτοῖς ἵνα ἕκαστος βραχὺ ὀ[τι] λάβῃ. **8** λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· **9** ἔστιν παιδάριον ἔωδε ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστίν' εἰς τοσούτους; **10** εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσαν οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡς πεντακισχίλιοι'. **11** ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν ἑπι τοῖς ἀνακειμένοις ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. **12** ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπόληται. **13** συνήγαγον οὖν καὶ ἐγένμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων ἃ ἐπερίσσευσαν τοῖς βεβρωκόσιν. **14** Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν σημεῖον ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον¹. **15** Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν βασιλέα, ἄνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος². **16** Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν **17** καὶ ἐμβάντες εἰς πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναοῦμ. καὶ σκοτία ἤδη

1,40! | 2Rg4,42s

| L 22,19

21,9s.13

2,11! · 1,21!

11,27! Mc 1,7! | 2,24

12,13!

3! Mc 6,32p

16-21: Mc 6,45-51 Mt 14,22-32

2,12!

50

X

51

IV

9

7 ὀ¹ ϖ⁷⁵ B D it | txi ϖ⁶⁶ x A K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M c f v g sy^h • 9 ἔν A K Γ Δ Θ 579. 700. 1424 M lat sy^{s.p.h} | ταυτα εστιν D* | τι εστιν ταυτα ϖ⁶⁶* e • 10 ἔ δε A K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424 M b q sy^h | ουν ϖ⁶⁶ D 1241 lat | txi ϖ^{75vid} x B L a sy^{s.c.p} sa^{mss} ly pbo | ϖ⁶⁶*.75 D L N W Ψ f¹ 33. 565. 579. 892. 1241 | ὡσει πεντακισχιλιοι ϖ^{28vid.66} A K Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 700. 1241. 1424 M | ως τρισχιλιοι x* | txi ϖ⁷⁵ x² B D L N W Ψ 579. 892 • 11 εὐχαριστησεν και εδωκεν x D it sy^{c.(p)} | ευχαριστησας εδωκεν ϖ^{28.66} N Γ 69. 579 | ἑπι τοις μαθηταις (+ αυτου 892. 1424) οι δε μαθηται x² D K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 700. 892. 1424 M b e j ly bo^{mss} | txi ϖ^{28vid.66.75} x* A B L N W f¹ 33. 565. 579. 1241 lat sy^{c.p.h} sa pbo bo • 13 ἑπερισσευσεν x A K L N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M | txi ϖ⁷⁵ B D W 091 • 14 ὅ ε ποιησεν σημειον ο Ἰησους A K L N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. (1424) M f q vg^{cl} sy^{p.h} (bo) | α εποιησεν σημεια ϖ⁷⁵ B 091 a | txi x D W it vgst sy^{s.c} co; Didlem | f 2-4 / x D Θ it • 15 ὅ και αναδεικνυται x* (q) | ινα ποιησωσιν αυτον D K N^c Γ Δ Θ Ψ f¹³ 700. 1424 M (lat) sy | txi ϖ⁷⁵ x² A B L N* W 1. 33. 565. 579. 892. 1241; Or | ὅ φευγει x* lat | ἑ (Mc 6,46) κακει προσηυχετο D (sa^{mss}) • 17 ἑ το A D K N W Γ Θ Ψ f^{1.13} 565. 1424 M sa ly bo | txi ϖ⁷⁵ x B L Δ 33. 579. 700. 892. 1241 cw pbo | ὅ καταλαβεν δε αυτους η σκοτια x D

ἐγεγόνει¹ καὶ ῥοῦπω ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς²,
 18 ἢ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διεγείρετο.
 19 ἐληλακότες οὖν ὡς ἑσταδίους εἴκοσι πέντε ἢ τριάκον-
 τα θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θα-
 λάσσης³ καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθη-
 σαν. 20 ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. 21 ἤθελον
 οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ
 πλοῖον⁴ ἐπὶ τῆς γῆς⁵ εἰς ἣν ὑπήγον.

22-25: Mt 14,34-36
 Mc 6,53-56

22 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς θα-
 λάσσης εἶδον ὅτι πλοῖαριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἓν⁶
 καὶ ὅτι οὐ συνεισηλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς
 τὸ πλοῖον ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπηλθον· 23 ἄλλα
 ἦλθεν ῥηλοιά[ρια]⁷ ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου
 11 ἔφαγον τὸν ἄρτον⁸ εὐχαριστήσαντος τοῦ κυρίου⁹. 24 ὅτε
 οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ¹⁰ οὐδὲ οἱ
 μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοῖς εἰς τὰ πλοῖαρια¹¹ καὶ
 2,12!· Mc 1,37 ἦλθον εἰς Καφαρναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. 25 καὶ εὐ-
 ρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῶ· ῥαββί,
 πότε ὧδε ἔγενονας;

26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν
 2,11! λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἶδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι

17 ῥοῦπω ἐληλυθει ο (-N) Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς N D a | οῦπω πρὸς αὐτοὺς ἐληλυθει
 (εγεγονει ϖ⁷⁵) ο Ἰησοῦς ϖ^{28vid.75} B N Ψ 579 | οὐκ ἐληλυθει πρὸς αὐτοὺς ο Ἰησοῦς
 (+ εἰς τὸ πλοῖον K) A K Γ^{vid} Δ Θ f¹ 565. 700. 892. 1424 M lat sy sa ly | I-4 6 L | I-6 εἰς
 τὸ πλοῖον f¹³ | txt W 33. 1241 it pbo bo • 19 ἑσταδία N* D | ῥ την θαλασσαν ϖ⁷⁵
 • 21 ῥ τὸ πλοῖον ἐγενετο (εγενηθη D) N D K Γ Δ Θ 700. 1424 M a f ff² vg^{cl} | txt ϖ⁷⁵ A B
 L N W Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 892. 1241 aur c e q l vg^{st.ww} | ῥ την γην N* f¹³ 579. 1424; Or
 • 22 ῥ ἰδων K Γ Δ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424 M | εἶδεν ϖ²⁸ N D lat | txt ϖ⁷⁵ A B L
 N W Θ 33. 579 it sy^{p.h} | ῥ ἐκεῖνο (-D 33 sy^h) εἰς ο ἐνεβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ (τοῦ
 Ἰησοῦ N* D^c f¹³ sy^c sa) N* D^{(*)c} K Γ Δ Θ f¹³ 33. 700. 892. 1424 M a e sy sa | txt ϖ⁷⁵ N² A
 B L N W Ψ l. 565. 579. 1241 lat co • 23 ῥ ἐπελθοντων ουν των πλοιων N | ἀλλων
 πλοιαριων ἐλθοντων D (b j r^l) sy^c | ῥ δε ηλθεν A W Δ Θ (Ψ) f¹³ 700. 1424 M | δε
 ηλθον N Γ f¹ 565. (K 1241) | ηλθον (L) 091. 33. 579 | δε ην 892 | txt ϖ⁷⁵ B (d e;
 Did^{lem}) | ῥ (cf ῥ) πλοια ϖ⁷⁵ N B W Ψ lat | txt A D K L N Γ Δ Θ 091 f¹³ 33. 565. 579.
 700. 892. 1241. 1424 M; (Did^{lem}) | D 091 a e sy^{s.c} • 24 ῥ καὶ ἰδοντες οτι οὐκ ην ἐκεῖ ο
 Ἰησοῦς N* sy^c | ῥ ἀνεβησαν ϖ⁷⁵ N* L f¹ 565. 579 lat | ελαβον D f¹³ it | ῥ εαυτοις
 πλοιαρια D it | αὐτοι τα πλοιαρια f¹³ b | εἰς τὸ πλοῖον N* | αὐτοι εἰς τα πλοια A K
 Δ Θ 700. 1424 M q | καὶ αὐτοι εἰς τα πλοια (πλοιαρια 33) Γ f¹ 33. 565. 1241 | txt ϖ⁷⁵
 N² B L N W Ψ 579. 892 • 25 ῥ ἐληλυθας D | ηλθες N

ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. **27** ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ θεός. **28** εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα; τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ; **29** ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πιστεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος.

4,32,14!

1,51!

2Κ1,22

1J3,23

53
IV
54
X

30 εἶπον οὖν αὐτῷ· τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ; **31** οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστὶν γεγραμμένον· ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. **32** εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς ἔδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν· **33** ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζῶν διδοὺς τῷ κόσμῳ. **34** εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.

2,18!,23! L11,16! Mc8,1

|49

Ps78,24 Ex16,4,15

51!

|4,15 L11,3

55
56
X

35 εἶπεν τὸ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· * ὁ ἐρχόμενος πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε.

48,51! JosAs8,5

4,14! Sir24,21 L6,21!p

57
I

36 Ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐωράκατέ με καὶ οὐ πιστεύετε. **37** πᾶν ὃ δίδωσίν μοι ὁ πατὴρ πρὸς ἐμὲ ἔξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω, **38** ὅτι καταβέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ

64! 15,24

39; 10,29; 17,2,6-9,12.

24; 18,9·44,65

4,34! Mt26,39p,42

27² κ lat; Cl Eriph | ἴδωσει υμιν f¹³ 1424 it vg^{cl} | διδωσιν υμιν κ D e ff² j
 • 28 ῥποιησωμεν ινα εργαζωμεθα W Θ f¹³ | εργασωμεθα ινα ποιησωμεν D
 • 29 ο^ρ75 κ W Γ Δ Ψ 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M | txt A B D K L N T Θ
 f^{1,13} 33. 579; Or | ῥπιστευσητε D K W Γ Δ 0145 f¹³ 700. 892. 1241. 1424 M
 • 31 ῥδεδωκεν κ W Θ f¹³ • 32 ῥεδωκεν B D L W; Cl | txt 75 κ A K N T Γ Δ Θ Ψ
 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M; Or • 33 τ ο κ D Θ
 • 35 τ ουν κ D N Γ Θ Ψ f¹³ 33. 1241. / 844. / 2211 sy^h sa^{ms} | δε A K Δ f¹ 565. 700. 892.
 1424 M sy^{hmg} | txt 75^{vid} B L T W 579 it sy^{s.c.p} co | ῥμε A D K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33.
 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M | txt 75 κ B T | τ ποποτε D | ῥδιψηση
 B² K Γ Ψ 565. 700. 892. 1241 M • 36 ο κ A a b e q sy^{s.c} • 37 ῥμε A B D L N W Γ Ψ
 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M | txt 75 κ K T Δ Θ | ο κ* D a b
 e sy^{s.c} • 38 ῥεκ κ D K Γ Δ Ψ f¹ 565. 579. 700. 892. 1424 M | txt 75 A B L T W Θ f¹³
 33. 1241. / 844. / 2211; Did | ῥποιησω κ D L* W

37! · 10,28s; 17,12; 18,9
44.54 · 11,24; 12,48
12.45! · 5,24!s
39!
43.61; 7,32
51!
7,27 · 1,45! · Mc6,3!p
41! | 37!
39!
Is 54,13 Jr 31,33s 1Th
4,9 1J2,27 · 8,38
| 1,18!
7,29; 9,16.33; 17,7
5,24!

ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με^τ. **39** τοῦτο δέ
ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με^τ, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέν
μοι μὴ ἀπολέσω (ἐξ αὐτοῦ), ἀλλ' ἀναστήσω αὐτὸ ὅ[ἐν] τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **40** τοῦτο γάρ ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ πα-
τρός μου, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς
αὐτὸν ἔχη ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ὅ[ἐγὼ] ὅ[ἐν]
τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

41 Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶπεν·
ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, **42** καὶ ἔλε-
γον· ὄυχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἴ-
δαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς ἔνυν γίγεται ὅτι
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; **43** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. **44** οὐδεὶς δύ-
ναται ἐλθεῖν πρὸς με εἰ μὴ ὁ πατήρ ὁ πέμψας με
ἐλκύσῃ αὐτόν, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ὅ[ἐν] τῇ ἐσχάτῃ ἡμέ-
ρᾳ. **45** ἔστιν γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις· καὶ ἔσονται
πάντες διδασκατοὶ θεοῦ· πᾶς ὁ ἰακούσας παρὰ τοῦ πατρὸς
καὶ μαθὼν ἔρχεται πρὸς ἐμέ. **46** οὐχ ὅτι τὸν πατέρα ἐώ-
ρακέν τις εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ, οὗτος ἐώρακεν τὸν
πατέρα. **47** Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων ἔχει

38 τ πατρος D 700. 892. 1424. / 2211 it sy(s).c • 39 α κ* 2b C 565. / 2211 sa^{mss} bo^{mss} | τ πατρος K N Γ Δ Θ f¹³ 33. 579. 1241. 1424. / 844 ℳ lat sy^h | txi ϖ^{66.75} κ² A B D L T W Ψ f¹ 700. 892. / 2211 b e f q sy^{s.c.p} | ἰ εδωκεν ϖ⁷⁵ | ἰ μηδεν D sa^{mss} (bo) | ἰ φ αυτον L* N W Γ Δ 579. 1241. 1424* pm it vg^{st.ww} | ο ϖ^{66.75} B C L T W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 579. 700. 892. / 844. / 2211 pm e vgst | txi κ A D K N f¹³ 33. 1241. 1424 pm • 40 α ϖ^{66*} | ο ϖ⁶⁶ A D f¹ aug b π vg^{mss} bo^{pt}; Cl | ο¹ ϖ⁷⁵ B C T W Γ Δ Θ 1. 565. 579. 700. 892. 1424 ℳ e | txi ϖ⁶⁶ κ A D K L N Ψ f¹³ 33. 1241. / 844. / 2211 lat; Cl • 42 ϱ ουχι ϖ⁷⁵ B T | οτι ϖ^{66*} sa^{mss} | ο κ* W b sy^{s.c} | φ ουν ϖ⁶⁶ κ A D K L N Γ Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1424 ℳ lat sy^h sa^{mss} bo^{pt} | - 579 a e sy^{s.c} sa^{mss} ly | txi ϖ⁷⁵ B C T W Θ 1241 bo^{pt} | ἰ ουτος (ουτως 579) λεγει κ N Ψ 579 | λεγει ουτος A K Γ Δ f¹³ 700. 1424 ℳ lat sy^h | txi ϖ^{66.75} B C D L T W Θ f¹ 33. 565. 892. 1241 a ff² q sy^{s.c} co | ἰ εγω κ Θ pbo | εαυτον (et καταβεβηκεναι) D • 43 τ ουν κ | ο ϖ⁶⁶ C K f¹³ | ουν ο A D N W Γ Δ Θ Ψ 1. 565. 579. 700. 1424 ℳ sy^h | txi ϖ⁷⁵ B L T 33. 892. 1241 • 44 ἰ εμε B Δ Θ | τ μου ϖ⁶⁶ | ο ϖ^{66c.75} κ Δ Θ aur e vgst • 45 τ ουν A K Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 892. 1424 ℳ q sy^{c.p.h} | txi ϖ^{66.75} κ B C D L N T W f¹³ 33. 579. 1241 lat sy^s co; Or | ἰ ακουων D Γ Δ 700. 1424 ℳ it vg^{mss} | ἰ με ϖ⁶⁶ A C D K L N W Γ Δ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ | txi ϖ⁷⁵ κ B T Θ • 46 ἰ θεου B | του πατρος κ; Did | ἰ θεου κ* D a b e r¹ • 47 τ εις εμε A C² D K N Γ Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat sy^{p.h} sa pbo bo; Did | txi ϖ^{66.75}vid κ B C* L T W Θ 892 j ly

ἐμέ. **58** οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἔξ οὐρανοῦ ἱ καταβάς, οὐ
 49·51! καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ^τ καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦ-
 τον τὸν ἄρτον ^τ ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα.

2,12! **59** Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρ-
 ναούμ^τ.

L 6,17 **60** Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ-
 52·8,43! Mc 4,33 παν· σκληρός ἐστιν ^ς ὁ λόγος οὗτος^ς· τίς δύναται αὐτοῦ
 41! ἀκούειν; **61** εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν
 περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς^τ· τοῦτο ὑμᾶς

16,1! | 1,51!

3,13! | 1Κ 15,45! 1Ρ 3,18

68; 5,24; 15,3 Sap 16,12
 3,34

36; 5,38; 8,45; 10,26·
 2,25; 18,4

71; 12,4; 13,11; 18,2,5;
 21,20 |
 37! 44

3,27!

σκανδαλίζει; **62** ἐὰν οὖν ἰθεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
 69 I
 70 IV
 71 X
 72 IV
 73 X
 74 I
 75 I
 76 I
 77 I
 78 I
 79 I
 80 I
 81 I
 82 I
 83 I
 84 I
 85 I
 86 I
 87 I
 88 I
 89 I
 90 I
 91 I
 92 I
 93 I
 94 I
 95 I
 96 I
 97 I
 98 I
 99 I
 100 I
 101 I
 102 I
 103 I
 104 I
 105 I
 106 I
 107 I
 108 I
 109 I
 110 I
 111 I
 112 I
 113 I
 114 I
 115 I
 116 I
 117 I
 118 I
 119 I
 120 I
 121 I
 122 I
 123 I
 124 I
 125 I
 126 I
 127 I
 128 I
 129 I
 130 I
 131 I
 132 I
 133 I
 134 I
 135 I
 136 I
 137 I
 138 I
 139 I
 140 I
 141 I
 142 I
 143 I
 144 I
 145 I
 146 I
 147 I
 148 I
 149 I
 150 I
 151 I
 152 I
 153 I
 154 I
 155 I
 156 I
 157 I
 158 I
 159 I
 160 I
 161 I
 162 I
 163 I
 164 I
 165 I
 166 I
 167 I
 168 I
 169 I
 170 I
 171 I
 172 I
 173 I
 174 I
 175 I
 176 I
 177 I
 178 I
 179 I
 180 I
 181 I
 182 I
 183 I
 184 I
 185 I
 186 I
 187 I
 188 I
 189 I
 190 I
 191 I
 192 I
 193 I
 194 I
 195 I
 196 I
 197 I
 198 I
 199 I
 200 I
 201 I
 202 I
 203 I
 204 I
 205 I
 206 I
 207 I
 208 I
 209 I
 210 I
 211 I
 212 I
 213 I
 214 I
 215 I
 216 I
 217 I
 218 I
 219 I
 220 I
 221 I
 222 I
 223 I
 224 I
 225 I
 226 I
 227 I
 228 I
 229 I
 230 I
 231 I
 232 I
 233 I
 234 I
 235 I
 236 I
 237 I
 238 I
 239 I
 240 I
 241 I
 242 I
 243 I
 244 I
 245 I
 246 I
 247 I
 248 I
 249 I
 250 I
 251 I
 252 I
 253 I
 254 I
 255 I
 256 I
 257 I
 258 I
 259 I
 260 I
 261 I
 262 I
 263 I
 264 I
 265 I
 266 I
 267 I
 268 I
 269 I
 270 I
 271 I
 272 I
 273 I
 274 I
 275 I
 276 I
 277 I
 278 I
 279 I
 280 I
 281 I
 282 I
 283 I
 284 I
 285 I
 286 I
 287 I
 288 I
 289 I
 290 I
 291 I
 292 I
 293 I
 294 I
 295 I
 296 I
 297 I
 298 I
 299 I
 300 I
 301 I
 302 I
 303 I
 304 I
 305 I
 306 I
 307 I
 308 I
 309 I
 310 I
 311 I
 312 I
 313 I
 314 I
 315 I
 316 I
 317 I
 318 I
 319 I
 320 I
 321 I
 322 I
 323 I
 324 I
 325 I
 326 I
 327 I
 328 I
 329 I
 330 I
 331 I
 332 I
 333 I
 334 I
 335 I
 336 I
 337 I
 338 I
 339 I
 340 I
 341 I
 342 I
 343 I
 344 I
 345 I
 346 I
 347 I
 348 I
 349 I
 350 I
 351 I
 352 I
 353 I
 354 I
 355 I
 356 I
 357 I
 358 I
 359 I
 360 I
 361 I
 362 I
 363 I
 364 I
 365 I
 366 I
 367 I
 368 I
 369 I
 370 I
 371 I
 372 I
 373 I
 374 I
 375 I
 376 I
 377 I
 378 I
 379 I
 380 I
 381 I
 382 I
 383 I
 384 I
 385 I
 386 I
 387 I
 388 I
 389 I
 390 I
 391 I
 392 I
 393 I
 394 I
 395 I
 396 I
 397 I
 398 I
 399 I
 400 I
 401 I
 402 I
 403 I
 404 I
 405 I
 406 I
 407 I
 408 I
 409 I
 410 I
 411 I
 412 I
 413 I
 414 I
 415 I
 416 I
 417 I
 418 I
 419 I
 420 I
 421 I
 422 I
 423 I
 424 I
 425 I
 426 I
 427 I
 428 I
 429 I
 430 I
 431 I
 432 I
 433 I
 434 I
 435 I
 436 I
 437 I
 438 I
 439 I
 440 I
 441 I
 442 I
 443 I
 444 I
 445 I
 446 I
 447 I
 448 I
 449 I
 450 I
 451 I
 452 I
 453 I
 454 I
 455 I
 456 I
 457 I
 458 I
 459 I
 460 I
 461 I
 462 I
 463 I
 464 I
 465 I
 466 I
 467 I
 468 I
 469 I
 470 I
 471 I
 472 I
 473 I
 474 I
 475 I
 476 I
 477 I
 478 I
 479 I
 480 I
 481 I
 482 I
 483 I
 484 I
 485 I
 486 I
 487 I
 488 I
 489 I
 490 I
 491 I
 492 I
 493 I
 494 I
 495 I
 496 I
 497 I
 498 I
 499 I
 500 I
 501 I
 502 I
 503 I
 504 I
 505 I
 506 I
 507 I
 508 I
 509 I
 510 I
 511 I
 512 I
 513 I
 514 I
 515 I
 516 I
 517 I
 518 I
 519 I
 520 I
 521 I
 522 I
 523 I
 524 I
 525 I
 526 I
 527 I
 528 I
 529 I
 530 I
 531 I
 532 I
 533 I
 534 I
 535 I
 536 I
 537 I
 538 I
 539 I
 540 I
 541 I
 542 I
 543 I
 544 I
 545 I
 546 I
 547 I
 548 I
 549 I
 550 I
 551 I
 552 I
 553 I
 554 I
 555 I
 556 I
 557 I
 558 I
 559 I
 560 I
 561 I
 562 I
 563 I
 564 I
 565 I
 566 I
 567 I
 568 I
 569 I
 570 I
 571 I
 572 I
 573 I
 574 I
 575 I
 576 I
 577 I
 578 I
 579 I
 580 I
 581 I
 582 I
 583 I
 584 I
 585 I
 586 I
 587 I
 588 I
 589 I
 590 I
 591 I
 592 I
 593 I
 594 I
 595 I
 596 I
 597 I
 598 I
 599 I
 600 I
 601 I
 602 I
 603 I
 604 I
 605 I
 606 I
 607 I
 608 I
 609 I
 610 I
 611 I
 612 I
 613 I
 614 I
 615 I
 616 I
 617 I
 618 I
 619 I
 620 I
 621 I
 622 I
 623 I
 624 I
 625 I
 626 I
 627 I
 628 I
 629 I
 630 I
 631 I
 632 I
 633 I
 634 I
 635 I
 636 I
 637 I
 638 I
 639 I
 640 I
 641 I
 642 I
 643 I
 644 I
 645 I
 646 I
 647 I
 648 I
 649 I
 650 I
 651 I
 652 I
 653 I
 654 I
 655 I
 656 I
 657 I
 658 I
 659 I
 660 I
 661 I
 662 I
 663 I
 664 I
 665 I
 666 I
 667 I
 668 I
 669 I
 670 I
 671 I
 672 I
 673 I
 674 I
 675 I
 676 I
 677 I
 678 I
 679 I
 680 I
 681 I
 682 I
 683 I
 684 I
 685 I
 686 I
 687 I
 688 I
 689 I
 690 I
 691 I
 692 I
 693 I
 694 I
 695 I
 696 I
 697 I
 698 I
 699 I
 700 I
 701 I
 702 I
 703 I
 704 I
 705 I
 706 I
 707 I
 708 I
 709 I
 710 I
 711 I
 712 I
 713 I
 714 I
 715 I
 716 I
 717 I
 718 I
 719 I
 720 I
 721 I
 722 I
 723 I
 724 I
 725 I
 726 I
 727 I
 728 I
 729 I
 730 I
 731 I
 732 I
 733 I
 734 I
 735 I
 736 I
 737 I
 738 I
 739 I
 740 I
 741 I
 742 I
 743 I
 744 I
 745 I
 746 I
 747 I
 748 I
 749 I
 750 I
 751 I
 752 I
 753 I
 754 I
 755 I
 756 I
 757 I
 758 I
 759 I
 760 I
 761 I
 762 I
 763 I
 764 I
 765 I
 766 I
 767 I
 768 I
 769 I
 770 I
 771 I
 772 I
 773 I
 774 I
 775 I
 776 I
 777 I
 778 I
 779 I
 780 I
 781 I
 782 I
 783 I
 784 I
 785 I
 786 I
 787 I
 788 I
 789 I
 790 I
 791 I
 792 I
 793 I
 794 I
 795 I
 796 I
 797 I
 798 I
 799 I
 800 I
 801 I
 802 I
 803 I
 804 I
 805 I
 806 I
 807 I
 808 I
 809 I
 810 I
 811 I
 812 I
 813 I
 814 I
 815 I
 816 I
 817 I
 818 I
 819 I
 820 I
 821 I
 822 I
 823 I
 824 I
 825 I
 826 I
 827 I
 828 I
 829 I
 830 I
 831 I
 832 I
 833 I
 834 I
 835 I
 836 I
 837 I
 838 I
 839 I
 840 I
 841 I
 842 I
 843 I
 844 I
 845 I
 846 I
 847 I
 848 I
 849 I
 850 I
 851 I
 852 I
 853 I
 854 I
 855 I
 856 I
 857 I
 858 I
 859 I
 860 I
 861 I
 862 I
 863 I
 864 I
 865 I
 866 I
 867 I
 868 I
 869 I
 870 I
 871 I
 872 I
 873 I
 874 I
 875 I
 876 I
 877 I
 878 I
 879 I
 880 I
 881 I
 882 I
 883 I
 884 I
 885 I
 886 I
 887 I
 888 I
 889 I
 890 I
 891 I
 892 I
 893 I
 894 I
 895 I
 896 I
 897 I
 898 I
 899 I
 900 I
 901 I
 902 I
 903 I
 904 I
 905 I
 906 I
 907 I
 908 I
 909 I
 910 I
 911 I
 912 I
 913 I
 914 I
 915 I
 916 I
 917 I
 918 I
 919 I
 920 I
 921 I
 922 I
 923 I
 924 I
 925 I
 926 I
 927 I
 928 I
 929 I
 930 I
 931 I
 932 I
 933 I
 934 I
 935 I
 936 I
 937 I
 938 I
 939 I
 940 I
 941 I
 942 I
 943 I
 944 I
 945 I
 946 I
 947 I
 948 I
 949 I
 950 I
 951 I
 952 I
 953 I
 954 I
 955 I
 956 I
 957 I
 958 I
 959 I
 960 I
 961 I
 962 I
 963 I
 964 I
 965 I
 966 I
 967 I
 968 I
 969 I
 970 I
 971 I
 972 I
 973 I
 974 I
 975 I
 976 I
 977 I
 978 I
 979 I
 980 I
 981 I
 982 I
 983 I
 984 I
 985 I
 986 I
 987 I
 988 I
 989 I
 990 I
 991 I
 992 I
 993 I
 994 I
 995 I
 996 I
 997 I
 998 I
 999 I
 1000 I

67-69: Mt 16,15s Mc
 8,29p L 9,20·70s; 20,24

63 Act 5,20

66 Ἐκ τούτου ^τ πολλοὶ ^ο[ἐκ] τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλ-
 θον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτου.
67 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε
 ὑπάγειν; **68** ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος· κύριε, πρὸς
 τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις, **69** καὶ

58 ^τ εκ του ^ϕ66 ^κ D K L N W Γ Δ Θ Ψ ^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1424. / 844. / 2211 [℣] | ^{txt} ^ϕ75 B C T 892. 1241 | ^τ καταβατινων ^ϕ66* ^κ* | ^τ υμων D 33 e sy^{s.c} sa^{mss} ly pbo bo^{mss} | υμων (ημων Γ 579. 1424) το μαννα K N Γ Δ Θ Ψ ^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 [℣] lat sy^{p.h} | ^{txt} ^ϕ66.75 ^κ B C L T W sa^{mss} bo^{pt}; Or | ^τ ζησεται ^ϕ66 D K Γ ¹³ 700. 1241. 1424 ^{pm} • **59** ^τ σαββατω D a (aur ff² r¹ vg^{mss}); Aug • **60** ^ς ουτος ο λογος ^ϕ75 Γ Δ Θ ¹³ 579. 700 [℣] • **61** ^τ Ιησους ^ϕ66 • **62** ^τ θεωρησητε ^ϕ66 | ^ιδητε W | ^τ ου ^ϕ66 D Θ • **64** ^ς / 4 2 3 ^ϕ66 T 1424 vg | 2 3 / 4 ^κ D it | ^τ μη πιστευσουσιν ^ϕ66* | ^τ απ ^ϕ66 ^κ | ^τ σωτηρ ^κ | ^ϕ66* e sy^{s.c} | ^οκ vgst | ^τ ην ο μελλων αυτον παραδιδοναι ^ϕ66 ^κ • **65** ^τ εμε ^κ C | ^τ μου C³ K N Γ Δ Ψ ^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 [℣] lat sy^{p.h} sa^{mss} ly | ^{txt} ^ϕ66 ^κ B C* D L T W Θ 892 it sy^{s.c} sa^{mss} cw pbo bo • **66** ^τ ουν ^ϕ66 ^κ D Θ ¹³ 892 it | ^οκ C D K L N W Γ Δ Θ Ψ ¹³ 579. 700. 892. 1241. 1424 [℣] | ^{txt} ^ϕ66 B T ¹³ 33. 565 • **68** ^τ απεκριθη ουν Γ Δ 579. 700. 1424 ^{pm} lat sy^h | ^ι επεν δε D

75 X	<p>ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. 70 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ ὑμῶν ^ςεἷς διάβολός ἐστιν. 71 ἔλεγεν δὲ ὁ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἔμελλεν ^ςπαραδιδόναι αὐτόν², εἷς ^τ ἐκ τῶν δώδεκα.</p>	<p>1J4,16 Mc1,24! 1J2,20 13,18! L6,13! · L22,3! 64! · Mc14,10p</p>
	<p>7 ^οΚαὶ μετὰ ταῦτα περιεπάτει ^ο1 ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἠθέλεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι.</p>	<p>4,3! Mc9,30p</p>
	<p>2 ^τἮν δὲ ἐγγύς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. 3 εἶπον οὖν ^ςπρὸς αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ¹· μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὑπάγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου ^φθεωρήσουσιν (σοῦ τὰ ἔργα ἅ^ν) ποιεῖς· 4 οὐδεὶς γὰρ ^ςτι ἐν κρυπτῷ ποιεῖ² καὶ ζητεῖ ^ταὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. 5 οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν^τ. 6 λέγει ^οοὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπὼ πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἔτοιμος. 7 οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἐστίν. 8 ὑμεῖς ἀνάβητε</p>	<p>5,18! 5,11! · Lv23,34 Dt16,16 etc 5,10; 2,12! 1K9,5 3,22! · 2,23! Mt11,2 11,54; 16,25!; 18,20 14,22 Mt12,16 3! 30! 15,18! 3,19!s </p>

69 ^οο χριστος ο αγιος του θεου $\mathfrak{P}^{66}$ sa^{ms} ly bo | ο χριστος ο υιος του θεου του ζωντος K N Γ Δ Θ Ψ f^{13} 579. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ sy^{p,h} bo^{ms} | ο χριστος (-b sy^c) ο υιος του θεου C³ Θ* f^1 33. 565 lat sy^{s,c} | *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{N}$ B C* D L W sa^{ms} pbo • **70** αὐτοις Γ Δ 579. 1424 *pm* sy^s | αὐτοις Ἰησους $\mathfrak{P}^{66}$ | αὐτο ο Ἰησους 69 aur q vg^{ms} | Ἰησους και ειπεν αὐτοις $\mathfrak{N}$ a (ff²) | αὐτοις ο Ἰησους και ειπεν N | ο Ἰησους λεγων D j | ^ςp. και $\mathfrak{N}^2$ (- $\mathfrak{N}^*$) D; Did • **71** ^ο $\mathfrak{N}^*$ D K f^1 565 | Ἰσκαριωτην K N Γ Δ f^1 565. 579. 700. 1424 $\mathfrak{M}$ vg^{cl} | απο Καρυωτου $\mathfrak{N}^*$ Θ f^{13} sy^{hmg} | Σκαριωθ D it | *txt* $\mathfrak{P}^{66,75}$ $\mathfrak{N}^2$ B C L W Ψ 33. 892. 1241 vgst | ^ς $\mathfrak{P}^{66}$ $\mathfrak{N}$ K Γ Δ f^1 33. 565. 579. 700. 892. 1424 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ B C D L N W Θ Ψ f^{13} 1241 | ^των $\mathfrak{P}^{66}$ $\mathfrak{N}$ C² K N W Γ Δ Θ Ψ 0105 $f^{1,13}$ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ sy^h | *txt* B C* D L

¶ **7,1** ^ο $\mathfrak{P}^{66}$ $\mathfrak{N}^{*2b}$ C² D 892 lat sy^{s,c,p} | ^ο1 B | ἔειχεν εξουσιαν W it sy^c; Chr^{com} • **3** ^ς3-5 1 2 $\mathfrak{P}^{66}$ $\mathfrak{N}$ | Γαλιλαιαν D | ^φθεωρησωσιν $\mathfrak{P}^{66}$ B² K Γ Θ Ψ 070 $f^{1,13}$ 565. 579. 700. 892. 1241 $\mathfrak{M}$ | θεωρουσιν $\mathfrak{N}^*$ | *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{N}^2$ B* D L N W Δ 0105. 33. 1424 | ^ς2 3 1 4 $\mathfrak{N}^2$ K L N W Γ Δ Ψ 070. 0105 f^{13} 33. 579. 700. 892. 1424 $\mathfrak{M}$ | ^ς2 3 4 $\mathfrak{N}^*$ D 1241 it sy^{s,c,p} sa^{ms} pbo bo^{ms} | τα εργα α συ Θ f^1 565 | σοι τα εργα α $\mathfrak{P}^{75c}$ | *txt* $\mathfrak{P}^{66,75}$ B • **4** ^ς2 3 1 4 $\mathfrak{P}^{66}$ D W Γ Δ Θ 0105 $f^{1,13}$ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ lat sy^h | ^ς2 3 4 1 Ψ | *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{N}$ B K L N 070 | ἄ αυτο $\mathfrak{P}^{66}$ B (D*) W • **5** ^ττοτε D (it sy^{s,c}) pbo • **6** ^ο $\mathfrak{N}^*$ D W e sy^{s,c,p} pbo bo^{pt}

εἰς τὴν ἑορτὴν· ἐγὼ ἴσως ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ ἐμός καιρὸς ἴσως πεπλήρωται. **9** ταῦτα ὁ δὲ εἰπὼν ἑαυτὸς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

30! Mc 1,15!

4,3!

3!·5,1!

11,56

10 Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἑορτὴν, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη ἰσχυρῶς ἀλλ' ὄμως ἐν κρυπτῷ.

Mt 12,35 L 23,50

47 Mt 27,63

9,22!

11 οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ ἔλεγον· ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος; **12** καὶ γογγυσμὸς ἐπερὶ αὐτοῦ ἦν πολὺς ἐν τοῖς ὄχλοις· οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἀγαθὸς ἐστὶν, ἄλλοι ὅμως ἔλεγον· οὐκ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. **13** οὐδεὶς μὲντοι παρρησιᾶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

18,20 L 19,47!

Mc 6,2p Act 4,13

8,28!s 3,34!

8,28! Nu 16,28

8,50.54

5,41.44

8,46!·Ps 92,16

5,45.47·Act 7,53

R 2,17-23

14 Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς ἡμεροῦς ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. **15** ἐθαύμαζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ μεμαθηκώς; **16** ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἡ ἐμὴ διδασχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· **17** ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδασχῆς πότερον ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. **18** ὁ ἀπ' ἐαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν οὗτος ἀληθὴς ἐστὶν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστὶν.

19 Οὐ Μωϋσῆς ἔδεδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ

8 Γ ουπω ϖ66.75 B L N T W Γ Δ Θ Ψ 070. 0105 f^{1.13} 700. 892. 1424 M f q sy^{p,h} sa ly pbo | txt K D K 1241 lat sy^{s,c} bo | ^f ουδεπω ϖ66 • **9** ° X D K Θ 070 f¹ 33. 565. 1424 lat pbo boms | txt ϖ66.75 B L N T W Γ Δ Ψ 0105 f¹³ 579. 700. 892. 1241 M f sy^h sa ly bo | Γ αυτοις ϖ75 B D¹ T Γ Δ Θ Ψ 0105 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1424 M f q r¹ sy^h | txt ϖ66 X D* K L N W 070 f¹ 565. 1241 lat co • **10** / 4-7 / 1-3 D Γ Δ Θ 0105 f^{1.13} 565. 579. 700. 1424 M lat sy^{(s).c.h} | / 4 7 070 | txt ϖ66.75 X B K L N T W Ψ 0238. 33. 892. 1241 sy^p | ° X D 1424 it sy^{s,c} sa ly cw pbo | txt ϖ66.75vid B K L N T W Γ Δ Θ Ψ 070. 0105 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241 M lat sy^{p,h} bo • **12** / 4 3 / 1 2 X N Ψ 892 | 3 / 2 4 ϖ66c 070vid. 33 | 4 / 1-3 K Γ Δ 0105 f^{1.13} 565. 579. 700 M lat | / 3 Θ it | 3 / 2 ϖ66* D | 4 3 1424 | txt ϖ75 B L T W 1241 b q | ^f τω οχλω ϖ66 X D 33 sa^{mss} pbo bo | ° ϖ66 X D K L Γ Δ Ψ 0105. 579. 700. 1241. 1424 M b e q r¹ bo^{mss} | txt ϖ75vid B N T W Θ f^{1.13} 33. 565. 892 lat sy^h sa pbo bo | Γ ουκ ϖ75 | ουχι T • **13** ^f περι αυτου ελαλει ϖ66 X q | ελαλει L | ελαλει υπ[του ϖ75 • **14** ^f μεσαζουσης ϖ66 D f^{1.13} 565 | μεσης ουσης W it • **16** ° X B (33) | txt ϖ66 D K L N T W Γ Δ Θ Ψ 0105 f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 1844. / 2211 M • **17** ° ϖ66 X D • **19** ^f εδωκεν B D | txt ϖ66.75 X K L N T W Γ Δ Θ Ψ 0105 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M

ὕμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; 20 ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος ^τ · δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι;	5,18! 10,20!
21 ἀπεκρίθη ^τ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν ἔργον ἐποίησα καὶ ἴ πάντες θαυμάζετε· 22 διὰ τοῦτο ¹¹ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν – οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστὶν ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων – καὶ ὁ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. 23 εἰ περιτομὴν λαμβάνει ^τ ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα μὴ λυθῆ ὁ νόμος ^τ Μωϋσέως, ^{τ1} ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ἴ ὄλον ἄνθρωπον ¹ ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; 24 μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν ἴ κρίνετε.	5,16 Gn 17,10-12 Lv 12,3 Act 7,8 R 4,11 Mt 12,5 10,35 5,8s 8,15 Is 11,3 1Sm 16,7
25 Ἐλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν· οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; 26 καὶ ἴδε παρρησιᾶ λαλεῖ καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός; 27 ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ χριστός ¹ ὅταν ἔρχηται οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. 28 ἔκραξεν ἴ οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ ἴησοῦς ¹ καὶ λέγων· κάμῃ οἶδατε καὶ οἶδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ἴ ἀληθινός ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε· 29 ἐγὼ ^τ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι κάκεινός με ἴ ἀπέστειλεν. 30 Ἐζήτηον οὖν ¹ αὐτόν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἔπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὴν χεῖρα, ὅτι ἴ οὐπὼ ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.	5,18! 16,25! 41; 6,42·9,29! 37; 12,44 42; 8,28! 8,19! L 10,22 10,39!; 5,18!· L 22,53 6,8; 2,4; 13,1! Mc 14,41p 4,39; 8,30; 10,42; 11,45; 12,11.42·2,23!
31 Ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ ἐπίστευσαν ¹ εἰς αὐτόν καὶ ἔλεγον· ὁ χριστός ὅταν ἔλθῃ μὴ πλείονα σημεῖα ποιήσει	
20 ^τ καὶ εἶπεν (+ αὐτῷ 1424) D (K) N Γ Δ Θ Ψ 0105 f ¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 ℳ latt (sy ^h) txt p ^{66,75} B B L T W 33. 1241 co • 21/22 ^τ ο D K L N T W (Θ) / 844. / 2211 ἴ ὑμεῖς D [· - et ¹¹ .] ὄ ο * ¹ ° B e r ¹ • 23 ^τ ο B N Θ 33 txt p ⁶⁶ B D K L T W Γ Δ Ψ 0105 f ¹⁻¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ sa pbo bo ^τ ο p ⁶⁶ B Θ ^{τ1} πως D (f) sa pbo bo ^ς p ⁷⁵ • 24 ἴ κρίνατε B K Γ Δ Θ 0105 f ¹⁻¹³ 565. 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ txt p ^{66,75} B D L N T W Ψ 700 • 27 ὄ χριστος δε p ⁶⁶ ο (+ δε B ^{2a}) χριστος οταν ελθη (ερχεται B ^{2a}) μη πλειονα σημεια ποιησει η B ^{2a} .2a (ex vs 31) ο χριστος B ^{2b} e bo ^{ms} Γ (31) ελθη p ⁶⁶ • 28 ἴ δε p ⁶⁶ sa ^{ms} pbo ἴ Ἰησους p ⁷⁵ B ² (T) W - Δ f ¹³ txt p ⁶⁶ B* K L Γ Θ 0105. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ (p. ουν B D N Ψ f ¹ 565. / 844. / 2211 it) ἴ ἀληθης p ⁶⁶ B • 29 ἴ δε p ⁶⁶ B D N f ¹ 33. 565. 1241 it vg ^{ms} sy ^{s.c.p.h**} sa ^{ms} pbo bo ἴ απεσταλκεν p ⁶⁶ B D • 30 ὄι δε εζητων p ⁶⁶ B ἴ επεβαλεν p ⁶⁶ 1424; Or εβαλεν T lat ἴ ουδεπω p ⁶⁶ • 31 ὄ 5 4 6 1-3 p ⁶⁶ B D 5 4 1-3 6 Γ Δ Ψ 579. 700. 1424 ℳ q 1-3 5 6 Θ f ¹³ 1 4 2 3 5 6 33. 1241 1-3 ουν 5 6 K N W 0105 f ¹ 565 txt p ⁷⁵ B L T 892 lat	

ὧν οὗτος ἔποίησεν; **32** ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος (περὶ αὐτοῦ ταῦτα), * καὶ ἀπέστειλαν ῥοι ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὑπηρέτας ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. **33** Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἔτι ἄχρονον μικρὸν ἢ μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. **34** ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετέ [με], καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. **35** εἶπεν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι ὅτι ὡμεις οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς Ἑλληνας; **36** τίς ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος ὃν εἶπεν· Ἰζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετέ [με], καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὡμεις οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; †

37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξεν λέγων· ἐάν τις διψᾷ ἐρχέσθω (πρὸς με) καὶ πινέτω· **38** ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. **39** τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος ὃ ἐμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύσαντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν ἡ πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.

40 Ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν ἀκούσαντες τῶν λόγων τοῦ-

31 ῥοιει **κ*** D Θ *f*¹³ lat sy^p • **32** ἤκουσαν δε **ϕ**⁶⁶ **κ** D c e pbo bo^{ms} ; ἤκουσαν ουν **K** N 0105 *f*¹ 565. 892. 1241 a f ff2 sa^{ms} ; καὶ ἤκουσαν Θ *f*¹³ sy ; *txt* **ϕ**⁷⁵ B L T W Γ Δ Ψ 33. 579. 700. 1424 **ℳ** lat sa^{ms} bo | ταυτα περι αυτου **ϕ**⁶⁶ **κ** Θ | περι αυτου D L * *f*¹ 565 it | ^f (+ τους **κ**) 6 1-5 **ϕ**⁶⁶ **κ** D 892 | 6 4 5 3 1 2 Γ Δ 700. 1424 **ℳ** a q r¹ | 4 5 3 1 2 579 | 6 118 (b e) sy^s | *txt* **ϕ**⁷⁵ B K L N T W Θ Ψ 0105 *f*¹³ 1. 33. 565. 1241 lat (co) • **33** ο **ϕ**⁷⁵ | ^f D K N Γ Δ Ψ 0105 *f*¹ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 **ℳ** | *txt* **ϕ**^{66.75} **κ** B L T W Θ *f*¹³ 892 • **34** ο **ϕ**⁶⁶ **κ** D K L W Γ Δ Θ Ψ *f*^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 **ℳ** latt | *txt* **ϕ**⁷⁵ B N T 0105. 565 sy • **35** ^f **ϕ**⁶⁶ D L | ο **κ** D lat pbo bo^{pt} • **36** † οτι **ϕ**⁶⁶ vg^{ms} | ο **ϕ**⁶⁶ **κ** D K L N W Γ Δ Θ Ψ 0105 *f*¹³ 33. 579. 700. 1241. 1424 **ℳ** lat | *txt* **ϕ**⁷⁵ B T *f*¹ 565. 892 vg^{ms} sy | ο¹ **ϕ**⁶⁶ Θ *f*¹³ e vgst cw pbo | † hic 7,53-8,11 add. 225 • **37/38** εκραξεν **ϕ**^{66*} **κ** D Θ *f*¹ | προς εμε **ϕ**⁷⁵ B | - **ϕ**^{66*} **κ*** D b e vg^{ms} | [- et : :] • **39** ελεγεν **ϕ**⁶⁶ **κ** | ^f οὐ **ϕ**⁶⁶ **κ** D L N T W Γ Δ Θ Ψ *f*^{1.13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 pm | *txt* **ϕ**⁷⁵ B K 0105. 700 pm | ελαμβανον W | ῥοι πιστευοντες **κ** D K N Γ Δ Θ Ψ 0105 *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 **ℳ** l q sa^{ms} ly bo | *txt* **ϕ**⁶⁶ B L T W sa^{ms} pbo | ^f2 πνευμα αγιον **ϕ**^{66*} L N c W Γ Δ 0105 *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 **ℳ** | το πνευμα το (-D*) αγιον επ αυτους (αυτους D*) D*¹ f | πνευμα αγιον δεδομενον B e q sy^{h*}; (Eus) | *txt* **ϕ**^{66c.75} **κ** K N * T Θ Ψ vgst sy^{s.c.p.}; Or | ^f3 ουπω **κ** B D Θ; Or^{pt} • **40** πολλοι εκ του οχλου οι **ϕ**^{66*} | πολλοι (οι Θ) ουν εκ του οχλου K N Γ Δ Θ Ψ 0105 *f*¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 **ℳ** q sy^h (f sy^p) | *txt* **ϕ**^{66c.75} **κ** B D L T W *f*¹ 565 lat (co) | † αυτου **ϕ**^{66*} **κ*** D Θ (W *f*¹³) lat sy^{c.p.h}

79

I

80

X

81

X

82

VII

	των ἔλεγον· [†] οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· 41 ἄλλοι ἔλεγον· [†] οὗτός ἐστιν ὁ χριστός, * (οἱ δὲ) ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ χριστός ἔρχεται; 42 Ἦ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ ὄτου σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλέεμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυὶδ ἔρχεται ὁ χριστός ¹ ; 43 σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν· 44 τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας.	1,21! 1,46! R 1,3! Mt 2,5s Mc 12,35p Act 13,23 2Sm 7,12· Mch 5,1 Ps 89,4s Jr 23,5 Psal 17,21 9,16; 10,19 10,39!
83 VII		
84 X		
85 I		
86 X	45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· διὰ τί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; 46 ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· οὐδέποτε ἐλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος ¹ . 47 ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; 48 μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; 49 ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπάρατοί εἰσιν. 50 Ἔλεγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτόν [τὸ πρότερον,] εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν· 51 μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ ἰδῶ τί ποιεῖ ¹ ; 52 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῶ·	32! Mc 1,22 12! 12,42 Mt 21,32 Dt 27,26 3,11s Dt 1,16s

40 [†] οτι B D | *txt* [†] $\mathfrak{P}^{66.75}$ κ K L N T W Γ Δ Θ Ψ 0105 *f*^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$
• 41 [†] οτι D L W 1241 *sy*^h | ἄλλοι $\mathfrak{P}^{66*}$ κ D K Γ Δ Ψ 0105 *f*^{1.13} 700. 892. 1424 $\mathfrak{M}$ (e) *r*¹
sy^(s) | *txt* $\mathfrak{P}^{66c.75}$ B L N T W Θ *f*¹ 33. 565. 1241 *lat* • **42** Ἦ ουχι κ D K W Γ Δ 0105 *f*^{1.13}
33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\mathfrak{P}^{66}$ B L N T Θ Ψ | $\circ$ $\mathfrak{P}^{66}$ D *f*^{1.13} 565. 1241 |
[†] $\mathfrak{P}^{66}$ κ (D) K N Γ Δ Θ 0105 *f*^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ B L T W Ψ 33
aur c v g • **44** Ἦ επεβαλεν $\mathfrak{P}^{66*}$ 1424 e | εβαλεν $\mathfrak{P}^{75}$ B L T *lat* | *txt* $\mathfrak{P}^{66c}$ κ D K N W Γ Δ
Θ Ψ 0105 *f*^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241 $\mathfrak{M}$ *f* *r*¹ • **45** Ἦ λεγουσιν $\mathfrak{P}^{66}$ κ e *r*¹
• 46 Ἦ ελαλησεν ουτως (- 700) ανθρωπος ως ουτος ο ανθρωπος N Ψ 33. 700. 1241 |
ουτως ελαλησεν ανθρωπος ως ουτος ο ανθρωπος K Γ Δ Θ *f*^{1.13} 565. 579. 892. 1424 $\mathfrak{M}$
lat *sy*^h *sa* *ly* *pbo*; Chr^{ixl} | ουτως ανθρωπος ελαλησεν ως ουτος λαλει (+ ο ανθρωπος
 $\mathfrak{P}^{66*}$ κ *) $\mathfrak{P}^{66*}$ κ * D | *txt* $\mathfrak{P}^{66c.75}$ κ ² B L T W *vg*^{ms} *bo*; Or Chr^{com} • **47** $\circ$ κ D *f*¹ 33. 579.
1424 *it* *sy*^{s.c.p} *co* | ^o1 B K Θ *f*^{1.13} *aur* | *r*¹ *ly* *pbo* *bo*^{ms} • **50** Ἦ ειπεν δε $\mathfrak{P}^{66}$ κ *f* | *r*¹ 4-6 $\mathfrak{P}^{75}$ κ ²
B T | ο ελθων νυκτος προς αυτον Γ Ψ 579. 700. 1424 $\mathfrak{M}$ *lat* *sy* | ο ελθων προς αυτον
νυκτος K N Δ Ψ *sy*^h | ο ελθων νυκτος προς αυτον το προτερον Θ *f*^{1.13} 565. 892. (33.
1241) *r*¹ | ο ελθων προς αυτον νυκτος το πρωτον (*sed pon. p. αυτων*) D (*sy*^h) | - κ * |
txt $\mathfrak{P}^{66}$ L W • **51** Ἦ επιγνωσθη τι εποησεν D

1,46^l sed 2Rg 14,25·
1,21^l
μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐραύνησον καὶ ἴδε [†] ὅτι
[†] ἐκ τῆς Γαλιλαίας προφήτης¹ οὐκ ἐγείρεται. [†]

[[53 [□]Καὶ ἔπορευέθησαν ἕκαστος εἰς τὸν [†]οἶκον αὐτοῦ, \

L 21,37s

Mc 2,13

8 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. **2** Ὁρθρου
δὲ πάλιν [□]παρεγένετο εἰς τὸ ἱερὸν [□]καὶ πᾶς ὁ λαὸς
ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς\.

Nu 5,12ss

3 Ἄγουσιν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναικα
ἐπὶ μοιχείᾳ¹ κατειλημμένην καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν
μέσῳ **4** λέγουσιν αὐτῷ[†]· διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατ-
εἰληπται ἐπ’ αὐτοφώρῳ μοιχευομένη\.

| Lv 20,10 Dt 22,22-24

| 6,6· Mc 12,13,15

Mc 3,2 L 6,7

5 ἐν δὲ τῷ νόμῳ
ἡμῶν Μωϋσῆς ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας [†]λιθάζειν. σὺ
[†]οὖν τί λέγεις[†]; **6** [□]τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν,
ἵνα ἔχωσιν [†]κατηγορεῖν αὐτοῦ\.

Dt 17,7 R 2,1,22

ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύ-
ψας τῷ δακτύλῳ [†]κατέγραφεν εἰς τὴν γῆν[†]. **7** ὡς δὲ ἐπέ-
μενον ἐρωτῶντες [□]αὐτόν, ἀνέκυσεν καὶ εἶπεν [†]αὐτοῖς· ὁ
ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος ἐπ’ αὐτὴν βαλέτω λίθον\.

52 [†]τας γραφας D (W) (it vgl^s sa ly) | [†] 4 1–3 [†]ϕ^{66c} & D K W Γ Δ Θ [†]f^{1,13} 33. 565. 579. 700.
1241 [†]lat | 1–3 ο προφητης [†]ϕ^{66*} | [†]txt [†]ϕ^{75vid} B L N T Ψ 892. 1424 vgl^s

[†] [[7,53-8,11]] [†]add. hic D K L [†]v^{id} Γ Δ [†]v^{id} 118. 174. 209. 579. 700. 892 [†]lat bo[†]; Hier^{ms}
(c. obel. 230. 1424^{ms}) | p. 7,36 225 | p. 21,25 1. 1582 | p. L 21,38 [†]f¹³ | [†]add. 8,3-11 p. L
24,53 1333^s | [†]om. [†]ϕ^{66.75} & A [†]v^{id} B C [†]v^{id} L^c N T W Δ^c Θ Ψ 0141. 0211. 33. 131. 565. 1241.
1333. 1424^{txt}. 2768 a f l q sy sa ly pbo bo[†]; Or Hier^{ms}

[†]Ad [[7,53-8,11]]: **53** [□]ff² | [†]επορευθη K 579 pm | απηλθεν [†]f¹³ pm | απηλθον 700.
1424^{ms} | [†]txt D Γ 1. 892 pm | [†]F τοπον 1. 892 • **8,2** [†]παραγινεται D | ηλθεν [†]f¹³

1424^{ms} | ηλθεν ο Ιησους 700 r¹ | [□]f¹³ | [†]om. και² ... αυτους D • **3** [†]επι αμαρτια
γυναικα D | προς αυτον γυναικα εν μοιχεια K 579 pm c ff² (vg^{ms}) • **4** [†]ειπον [†]f¹³

1424^{ms} e | [†]T (6) εκπειραζοντες αυτον οι ιερεις ινα εχωσιν κατηγοριαν αυτου D |
πειραζοντες K 579 pm | [†]αυτη η γυνη ειληπται επ αυτοφωρω μοιχευομενη [†]f¹³ 892.

1424^{ms} pm | αυτη η γυνη κατεληφθη επ αυτοφωρω μοιχευομενη K 579 pm | ταυτην
ευρομεν επ αυτοφωρω μοιχευομενη 700 | [†]txt D 1 lat • **5** [†]Μωυσης δε εν τω νομω
εκελευσεν D (bo^{ms}) | [†]Γ ημων Γ pm | – D (cf[†]) 118. 209. 579 | [†]txt [†]f¹³ 1 (K 700. 892 pm)

lat | [†]F λιθοβολεισθαι K 579 pm | [†]G δε νυν D | [†]T περι αυτης [†]f¹³ 700. 1424^{ms} pm c ff²

• **6** [□](cf. 4. 11 v.l.) D | [†]Γ σωσιν Γ 892 | ευρωσιν 1 | [†]κατηγορησαι αυτου Γ |
κατηγοριαν κατ (-579) αυτου [†]f¹³ 579. 700 pm c ff² bo | [†]F εγραφεν K Γ [†]f¹ 700.

1424^{ms} pm | εγραψεν [†]f¹³ | [†]T μη προσποιουμενος K 579 pm • **7** [□]D | [†]ανακυψας K Γ
579 pm | αναβλεψας [†]f¹³ 700. 1424^{ms} | [†]Γ προς αυτους K 579 pm | [†]επ αυτην τον λιθον
βαλετω [†]lat | επ αυτην τον (-Γ) λιθον βαλλετω Γ K 579 | [†]4 3 1 2 [†]f¹³ 700. 1424^{ms} | [†]3 4

1 2 892 | επ αυτη βαλλετω λιθον [†]f¹ | [†]txt D e

8 και πάλιν ἱ κατακύψας ἱ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν^τ. **9** οἱ δὲ ἀκούσαντες ἱ ἐξήρχοντο εἰς καθ' εἰς ἱ ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἱ καὶ κατελείφθη ἱ μόνος καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἱ οὔσα. **10** ἱ ἀνακύψας δὲ ὁ ἱησοῦς ἱ εἶπεν (αὐτῇ· γύναι, ἱ ποῦ εἰσιν); οὐδεὶς σε κατέκρινεν; **11** (ἡ δὲ εἶπεν)· οὐδεὶς, κύριε. ἱ εἶπεν δὲ ὁ ἱησοῦς· οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω· πορεύου, (ἱ [καὶ] ἀπὸ τοῦ νῦν) μηκέτι ἀμάρτανε.]]

Mt 22,22

5,14

12 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ ἱησοῦς λέγων· ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἱ ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἐξεῖ τὸ φῶς τῆς ζωῆς. **13** Εἶπον οὖν αὐτῶ οἱ Φαρισαῖοι· σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. **14** ἀπεκρίθη ἱησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· κἄν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἱ ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου², ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς ὁδὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἱ ἡ ποῦ ὑπάγω. **15** ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ ἱ οὐ κρίνω οὐδένα. **16** καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἱ ἀληθινή ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμ-

1,4s.9; 9,5; 11,10; 12,35.
46 Is9.1; 42,6; 49,6;
60,1,3 ApcAbr9,2 Mt
5,14! cf 12,36! |
5,31s!

9,29!

21-23

7,24·3,17! 5,22!

|5,30

29; 16,32

8 ἱ κατω κυψας K f¹³ 579. 700 M | κυψας Γ | txt D 1. 892 | ἱ τω δακτυλω D ff² | ἱ κατεγραφεν D | ἱ ενος εκαστου αυτων τας αμαρτιας 700 • **9** ἱ ακουσαντες δε 1. 892 vg bo^{ms} | - D f¹³ | ἱ εκαστος δε των Ιουδαιων εξηρχετο D | ἱ εξηρχοντο εις εκαστος αυτων I | και εξηλθεν (εξηλθον f¹³) εις καθ εις f¹³ 1424^{ms} | και υπο της συνειδησεως ελεγχομενοι εξηρχοντο εις καθ εις K 579 pm bo^{pl} | txt Γ 700. 892 pm (lat) | ἱ τως των εσχατων f¹³ 700. 1424^{ms} pm | ωστε παντας εξελθειν D | ἱ ο Ιησους f¹³ 1424^{ms} | μονος ο Ιησους K 579 M it vg^{cl} bo^{pl} | ο (-700) Ιησους μονος Γ 700 | txt D 1. 892 c vgst | ἱ εστωσα 1. 892 lat | - e • **10** ἱ αναβλεψας f¹³ 700 | ἱ ειδεν αυτην και f¹³ 700. 1424^{ms} | και μηδενα θεασαμενος πλην της γυναικος K 579 pm | txt D Γ 1. 892 pm latt bo^{pl} | ἱ αυτη K 579 pm | γυναι f¹³ 700. 1424^{ms} | τη γυναικι· D c | txt Γ 1. 892 pm lat bo^{pl} | ἱ που εισιν (+ εκεινοι K 579 pm) οι κατηγοροι σου K f¹³ 579. 700 M aur (ff²) r¹ vg^{cl} bo^{pl} | - 118. 209 | txt D Γ 1. 892. 1424^{ms} c e vgst bo^{ms} • **11** ἱ κακεινη ειπεν αυτω D | ἱ ο δε ειπεν D | ειπεν δε (-700) αυτη ο Ιησους Γ 700 it vg^{ms} | ο δε (και ο f¹³) Ιησους ειπεν αυτη f¹³ 1424^{ms} | txt K 1. 579. 892 M vg | ἱ υπαγε D | ἱ απο του νυν D ff² bo^{pl} | και K 579. 1424^{ms} pm lat | - f¹³ | txt Γ 1. 700. 892 pm c d r¹ bo^{ms} ¶ **8,12** °ϕ⁷⁵ B | ἱ μοι B T; Or | txt ϕ⁶⁶ X D K L N W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 1844. 12211 M • **14** f 3-5 / 2 ϕ^{39vid.75} B W 1424 b; Eriph | / 5 2-4 D | °X a sa^{ms} bo^{pl} | ἱ και ϕ^{75*} X L W Γ Δ Θ f¹³ 565. 700. 892. 1241 M it ly pbo bo^{ms} | txt ϕ^{66.75c} B D K N T Ψ 070 f¹ 1844. 12211 lat sy^h sa bo • **15** ἱ δε ϕ⁷⁵ d f sa^{ms} pbo bo • **16** ἱ αληθης ϕ⁶⁶ X K N Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 565. 579. 700. 1424 M | txt ϕ⁷⁵ B D L T W 33. 892. 1241. 1844. 12211

Dt 17,6; 19,15 Mt 18,16
H6,18 Ap 11,3 1J 5,7-9
5,32! 5,37

55; 7,28s; 14,7; 15,21;
16,3 L10,22p

Mc 12,41p
10,39!

7,34!

24; 16,9 Dt 24,16

7,35

3,31 · 15,19!

21!

28,58; 13,19 Is 43,10

1,19 Mc 8,27p

3,34! · 3,33 · 3,11!

3,14! · 1,51!

ψας με Ὁπατήρ. **17** καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθῆς ἐστίν. **18** ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. **19** ἔλεγον οὖν αὐτῶ· ποῦ ἐστὶν ὁ πατήρ σου; * ἀπεκρίθη Ἦ Ἰησοῦς· οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ἤδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἂν ἤδειτε. **20** Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὐπῶ ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς· ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἀμαρτία ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. **22** ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει· ὅπου ὁ ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; **23** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τούτου τοῦ κόσμου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. **24** εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. **25** Ἐλεγον οὖν αὐτῶ· σὺ τίς εἶ; εἶπεν αὐτοῖς Ὁ Ἰησοῦς· τὴν ἀρχὴν ὅτι καὶ λαλῶ ὑμῖν; **26** πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν, ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθῆς ἐστίν, καὶ γὰρ ἄκουσα παρ' αὐτοῦ ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν κόσμον. **27** οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. **28** εἶπεν οὖν [αὐτοῖς] Ὁ Ἰησοῦς· ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε

87
III88
I89
X

16 Ὁ Ν* D sy^{s,c} • 17 Γ γεγραμμενον εστιν κ • 19 Τ ο κ Ν W Θ f¹³ 33. 1241; Or^{lem} | txi p^{66,75} B D K L T Γ Δ Ψ 070 f¹ 565. 579. 700. 892. 1424. 1844. 12211 M
• 21 Τ ο Ιησους p^{66c} K N Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M lat sy sa bo | txi p^{39vid.66*.75} κ B D L T W b (e) ly pbo • 22 Ὁ p⁷⁵ pbo bo^{pt} • 23 ἔλεγεν ουν p⁶⁶ κ^{*,2b} (r¹) | και ειπεν K Γ Δ Ψ f¹ 33. 565. 579. 700. 1424 M sy^h | txi p⁷⁵ κ^{2a} B D L N T W Θ f¹³ 892. 1241 lat sy^{hmg} | ἑ του κοσμου τουτου κ D K L N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 M vg | txi p^{66,75} B T W 892 • 24 Ὁ p⁶⁶ κ a e sy^{s,p} sa^{ms} bo^{pt} | τ μοι κ D Θ f¹³ e • 25 ἑ και ελεγον p⁶⁶ | ελεγον κ Γ sy^{s,p} pbo bo^{pt} | ειπον ουν W | Ὁ p^{66,75} B | txi p^{66c} κ D K L N T W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M sy^h | Τ ειπον υμιν p^{66c} | ἑ ὅτι (quia) b (d) vgst | qui e vg^{cl} | [·] • 26 ἑχων p⁶⁶ e • 27 Τ τον θεον Ν* D it vg^{cl} • 28 Ὁ p^{66*} B L T W f¹ 565. 892. 1241 a | txi p^{66c,75} κ D K N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 579. 700. 1424 M lat sy co | Τ παλιν κ (D) sy | οτι p^{66,75} B

γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἅπ' ἐμαυτοῦ ποιῶ ἴουδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξεν με ὁ πατήρ ἵ ταῦτα λαλῶ. **29** καὶ ὁ πέμπας με μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ ἀφήκέν με μόνον[†], ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.

30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. **31** Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταὶ μου ἔστε **32** καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. **33** ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν· σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν καὶ οὐδενὶ δεδουλευκάμεν[†] πώποτε· ἵ πῶς σὺ λέγεις ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε; **34** ἀπεκρίθη ὁ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστιν ἰτῆς ἁμαρτίας. **35** ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ἰὸ ἵ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. **36** ἐὰν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε.

37 Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. **38** ἅ ἐγὼ ἑώρακα παρὰ τῷ πατρὶ ἵ λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ἑὰ ἑγκούσατε παρὰ ἑτοῦ πατρὸς ποιεῖτε. **39** Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· ὁ πατήρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστίν. λέγει ἵ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἑστε, τὰ ἔργα

24! Is43,10 ̅· 42; 5,19.
30; 7,17,28; 14,10
3,11!
16!

7,31!

15,7.14 2J9 Act11,23!

36!|

37.39.53.56 L3,8!p

1J2,21

R 6,16! 2P2,19 Gn4,7

12,34| 32 R 6,18!

33!· 5,18!

3,11!

33!

28 ἵ ουδε εν ϕ⁶⁶ | ἵ μου B K Γ Δ ϕ¹ 565. 700. 1424 M f q sy^{p,h} co | lxi ϕ^{66,75} ̅ D L N T (W) Θ Ψ ϕ¹³ 579. 892. 1241 lat sy^s bo^{mss} • **29** ἵ ο πατηρ K N Γ Δ 700. 892. 1424 M f q sy^h (sy^p bo^{pl}) | lxi ϕ^{66,75} ̅ B D L T W Θ Ψ ϕ¹³ 1. 565. 579. 1241 lat sy^s co • **33** ἵ ου δεδουλευκαμεν ουδενι ϕ^{66(*)}.c D | ἵ και ϕ⁶⁶ N sa^{mss} • **34** ὁ ϕ⁷⁵ b e sa^{mss} | ὁ¹ ϕ^{66,75} B | lxi ̅ D K L N W Γ Δ Θ Ψ 070 ϕ^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M sy^h | Ⓜ D b sy^s • **35** Ⓜ ̅ X W Γ 33. 1241 vg^{ms} bo^{ms} | ἵ δε ϕ⁶⁶ D 070 a (b) r¹ vg^{cl} sy^{s,p,h}** co • **36** ὁ ϕ⁷⁵ ϕ¹³ 1241 it sa^{mss} pbo bo^{ms}; Ir^{lat} | ἑστε ϕ⁶⁶ | γενησεσθε 1241 • **38** ἑγω ὁ K Γ Δ Ψ 070 (ϕ¹) 700. 1424 M lat sy^h | ἑγω (+ δε ϕ¹³) ἅ D L N Θ ϕ¹³ 33. 579. 892 f | lxi ϕ^{66,75} ̅ B C W 565 | ἵ μου ̅ K N Γ Δ Θ Ψ ϕ^{1,13} 565. 700. 1424 M it vg^{cl} sy | μου ταυτα D 33. 892 (b c q) | ταυτα W | ημων 579 | lxi ϕ^{66,75} B C L 070 | vg^{sl} | ἵ ὁ ̅ L Γ Δ Ψ 070. 700. 892. 1424 M a c ff² q sy^h | lxi ϕ^{66,75} ̅** B C D K N W Θ ϕ¹³ 1. 33. 565. 579 lat; Or | ἑωρακατε ϕ⁶⁶ ̅** D N Γ Δ Ψ 070. 579. 700. 1424 M lat sy sa ly pbo bo^{ms} | lxi ϕ⁷⁵ ̅ B C K L W Θ ϕ¹³ 1. 33. 565. 892 f sy^{hms} bo; Or | ἵ του πατρος υμων ποιειτε ̅ C K Θ ϕ^{1,13} 33. 565. 892 f | του πατρος λαλειτε ϕ⁷⁵ | τω πατρι υμων (+ ταυτα D) ποιειτε D N Γ Δ Ψ 579. 700. 1424 M lat | lxi ϕ⁶⁶ B L W 070; Or • **39** ἵ ουν ϕ⁶⁶ D (b) e | ὁ B | ἑτε C K N W Γ Δ Θ Ψ ϕ^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424 M it sy^{p,h}; Did^{pl} Epiph | lxi ϕ^{66,75} ̅ B D L 070 lat; Did^{pl}

- | 5,18! τοῦ Ἀβραὰμ ἵ ἐποιεῖτε· **40** νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν. **41** ὑμεῖς ἵ ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. Εἶπαν ὁ[οῦν] αὐτῶ· ἡμεῖς ἐκ πορνείας (οὐ γεγεννήμεθα), ἓνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. **42** εἶπεν ἵ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν ἡγαπάτε ἂν ἐμέ, (ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον) καὶ ἦκω· ἵ οὐδὲ γὰρ ἂπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἵ ἀπέστειλεν. **43** διὰ τί τὴν ἵ λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. **44** ὑμεῖς ἐκ ἵ τοῦ πατρὸς ἵ τοῦ διαβόλου ἐστέ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνός ἀνθρωποκτόνος ἦν ἂπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ (οὐκ ἔστηκεν), ὅτι ἵ οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἵ ἐν αὐτῶ. ὅταν λαλῆ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. **45** ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε μοι. **46** ἵ τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε ὁμοι; ἵ **47** ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ἵ ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.
- 48** Ἀπεκρίθησαν ἵ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῶ· ὁ καλῶς ἵ λέγομεν ἡμεῖς ἵ ὅτι Σαμαρίτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις; **49** ἀπεκρίθη ἵ Ἰησοῦς· ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. **50** ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. **51** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, (ἐάν τις) ἵ τὸν ἐμόν
- | 5,18! 3,11 Ps 15,2 Gn 38,24 · Is 63,16 Mt 2,10 14,15! 1J 5,1 · 16,27! 28! | 5,44; 6,60; 12,39 R 8,7 1K 2,14 1J 3,8.10.15 Act 13,10 Sap 2,24 1P 5,8 | 40 G 4,16 · 6,64! L 22,67! | 7,18 2K 5,21 H 4,15! 1P 2,22! 1J 3,5! 18,37! 1J 2,16! 4,4! · 10,20! Mt 11,6 7,18! · 5,45 1P 2,23 14,23; 15,20; 17,6 1J 2,5 Ap 3,8.10

39 ἵ ποιεῖτε P⁶⁶ B* ff² vg; Did^{Pt} | ἐποιεῖτε αν κ² C K L N Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. (700). 892 pm b; Did^{Pt} | txt P⁷⁵ κ* B² D W Γ Θ 070. 1424 pm; Eriph • **41** ἵ δε κ² D 565 it sy^{(s).p} sa^{mss} pbo bo^{mss} | ὁ κ B L W 070. 1 it sy^{s-p} sa^{mss} ly pbo bo | txt P^{66.75} C D K N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M aur f vg sy^{h*} sa^m | ἵ οὐκ εγεννηθημεν B D*² | ου γεγεννημεθα P⁶⁶ N W f¹³ 565 | txt P⁷⁵ κ² C D¹ K Γ Δ Θ Ψ f¹ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. (κ* L 070) M; Or • **42** ἵ ουν κ D Δ 070 f¹³ 579. 700. 892. 1424 M aur f vg sa^{mss} | ὁ P⁶⁶ B | ἵ εκ γαρ του θεου εξεληλυθα P⁶⁶ | ἵ ου P⁶⁶ D Θ (579) it | ἵ απεσταλκεν P⁶⁶ • **43** ἵ αληθειαν D* • **44** ἵ κ sy^s bo^m | ἵ ουκ ἔστηκεν P⁷⁵ B² K Γ f¹ 565. 700 M sy^{hmg}; Cl Or | txt P⁶⁶ κ B* C D L N W Δ Θ Ψ 070 f¹³ 33. 892. 1241. 1424 sy^h | ἵ αληθεια ουκ εστιν P⁶⁶ D Γ q vg^{mss} • **46** ἵ D | ὁ P⁶⁶* (l) • **47** ἵ D 579 • **48** ἵ ουν K Γ Δ Ψ 700. 1424 M lat sy^h | ἵ P^{66c} (ελεγομεν P⁶⁶*) D L 070. 892. 1241 aur • **49** ἵ ο D N Θ 070 f¹³ 579 • **51** ἵ ος αν D sy^{s-p} sa ly pbo | ἵ τον λογον τον εμον P⁶⁶ K N Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. 1424 M | txt P⁷⁵ κ B C D L W Ψ 070. 33. 579. 892. 1241; Or

λόγον¹ τηρήση, θάνατον οὐ μὴ ἴθεωρήση εἰς τὸν αἰῶνα. **52** Εἶπον Ὁ[οὖν] αὐτῶ οἱ Ἰουδαῖοι· νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραάμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις· Ἦ ἄν τις τὸν λόγον μου τηρήση, οὐ μὴ γεύσεται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. **53** μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον. τίνα σεαυτὸν ποιεῖς; **54** ἀπεκρίθη Ἦ Ἰησοῦς· ἐὰν ἐγὼ δοξάσω ἑμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ἡμῶν ἐστιν, **55** καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. κἂν εἶπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῖν ψεύστης· ἀλλ' οἶδα αὐτόν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. **56** Ἀβραάμ ὁ πατήρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμὴν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη. **57** εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· πενήκοντα ἔτη οὕτω ἔχεις καὶ Ἀβραάμ ἑώρακα; **58** εἶπεν αὐτοῖς Ἦ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραάμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. **59** Ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν. Ἰησοῦς ὁ δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ. [†]

10 **9** Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς[†]. **2** καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ῥαββί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς

51 ἴθεωρησει κ Γ 1 | ἰδη φ⁶⁶ • **52** ο φ⁶⁶ κ Β C W Θ 579 it sy^{s,p} sa^{mss} ly pbo bo | txt φ⁷⁵ D K L N Γ Δ Ψ 070 f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 ℣ lat sy^h sa^{mss} | Ἦ οτι φ⁷⁵ 070 | μου τον λογον φ⁶⁶ (D) L | τον εμον λογον 33 • **53** ο D W it sy^s pbo | Ἦ οτι φ^{66*} D a • **54** τ ο κ Δ Δ* Θ f¹³ | ἴθεος υμων κ B* D Ψ 700. 1424 it vg^{cl} bo^{ms} | ο θεος ημων φ^{66c} (υμων φ^{66*}) L 579 | txt φ⁷⁵ A B² C K N W Γ Δ Θ 070 f^{1,13} 33. 565. 892. 1241 ℣ sy sa pbo bo • **55** ὁμοιος εσομαι υμιν D | εσομαι ομοιος υμων (ἴ υμων ομοιος φ⁶⁶ f¹³) φ⁶⁶ κ C K L N Γ Δ Ψ 070 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℣ | txt φ⁷⁵ A B W Θ f¹ 565 • **56** ἴειδη κ A B* D¹ W 070 • **57** ἴεωρακεν σε φ⁷⁵ κ* 070 sy^s sa ly pbo • **58** τ ο φ⁶⁶ κ A D K L N W Γ Δ Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 ℣ | txt φ⁷⁵ B C 579 | ο D it • **59** ο B W | Ἦ (cf L 4,30) καὶ διελθων δια μεσου αυτων επορευετο κα παρηγεν ουτως κ^{2a} (om. επορευετο ... ουτως κ^{2b}) C L N Ψ 070. 33. 579. 892. 1241 sy^{(p),h} bo | διελθων δια μεσου αυτων κα παρηγεν ουτως A K Γ Δ Θ^c f^{1,13} 565. 700. 1424 ℣ (f) q | txt φ^{66,75} κ* B D W Θ* lat sy^s sa ly pbo bo^{ms} ¶ **9,1** Ἦ καθημενον D • **2** ο D e

L13,2-5 γεννηθῆ; 3 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὔτε οὗτος ἡμαρτεν οὔτε οἱ
 11,4 γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν
 5,17 αὐτῷ. 4 ἤμαῖς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός
 11,9· Jr13,16 ἡμε ἕως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νῦν ὅτε οὐδεὶς δύναται
 8,12! ἐργάζεσθαι. 5 ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κό-
 Me8,23! σμου. 6 Ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν
 πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος καὶ ἐπέχρισεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν
 ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὧ 7 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε νίψαι εἰς
 |2Rg5,10 τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ (ὃ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλ-
 5,2· L13,4 Is8,6 μένος). ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο καὶ ἤλθεν βλέπων.
 8 Οἱ οὖν γείτονες ὧ καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρό-
 τερον ὅτι ἴσραηλῆς ἦν ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθη-
 μενος καὶ προσαϊτῶν; 9 ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν,
 ἄλλοι ἔλεγον· οὐχί, ἀλλ' ὅμοιος αὐτῷ ἐστίν. ἐκεῖνος ὧ
 |15 ἔλεγεν ὅτι ἐγὼ εἰμι. 10 ἔλεγον οὖν αὐτῷ· πῶς ὧ[οῦν]
 ἠνεώχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; 11 ἀπεκρίθη ἐκεῖνος· ὁ
 ἄνθρωπος ὃς λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπέ-
 χρισέν μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπέν μοι ὅτι ὕπαγε εἰς
 τὸν Σιλωάμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν οὖν καὶ νιψάμενος ἀν-

4 ἔμε κ¹ A C K N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat sy ly bo^{ms} | t_{xt} p^{66,75} κ* B (D) L W 070 sa pbo bo | ἴμας p^{66,75} κ* L W pbo bo | ἴως C* L W 070. 33 b d sy^{hmg} pbo bo • 6 ἔπεθηκεν B | t_{xt} p^{66,75} κ A C D K L N W Γ Δ Θ Ψ 070. 0216 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ latt sy; Ir^{lat} vid | τ του τυφλου A C K W Γ Δ Ψ f¹³ 579. 700. 1424. / 844. / 2211 ℳ b e f sy (bo) | αουτο D N 892. 1241 lat | t_{xt} p^{66,75} κ B L Θ 070. 0216^{vid} f¹ 33. 565 • 8 τ αουτο p^{66*} it vg^{ms} sy^{s,p} | τ τυφλος ην C³ Γ Δ f¹³ 700. 892. 1241. 1424 ℳ | τυφλος ην καὶ προσαϊτης 69 it • 9 ὁ p⁶⁶ κ W Θ / 844. / 2211 it | δε (-N) οτι A D K N Γ Δ Ψ f¹³ 579. 700. 1424. / 844. / 2211 ℳ f l sy^h ly cw | δε ουχι αλλα 070 f¹ 565 aur vg sa pbo | δε ελεγον ουχι αλλα (αλλ οτι Θ) κ Θ vg^{ms} sy^{hmg} bo | t_{xt} p^{66,75} B C W b (r¹) sy^p | τ δε p⁶⁶ κ*^{2b} A C² K N Γ 070 f¹³ 33. 579. 892. 1241 it vg^{cl} sy^{p,h**} co | t_{xt} p⁷⁵ κ^{2a} B C* D L W Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 1424. / 844. / 2211 ℳ vg^s sy^s | ο¹ p⁶⁶ κ² L 070 it sy^s • 10 ἔειπαν p⁶⁶ D | ὁ p⁷⁵ A B K W Γ Δ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ lat sy^{s,p} sa^{ms} pbo bo | t_{xt} p⁶⁶ κ C D L N Θ Ψ 070. / 844. / 2211 it sy^h sa^{ms} ly • 11 ἄνθρωπος D W | ἄνθρωπος ο p⁷⁵ vid C Θ 565 | καὶ εἶπεν· ἄνθρωπος (+ ο 579) A K N Γ Δ Ψ f¹³ 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ it pbo (bo) | t_{xt} p⁶⁶ κ B L 070 f¹³ 33 sa ly | ὁ p⁷⁵ A D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ | t_{xt} p⁶⁶ κ B L 070 | τ την κολυμβηθραν του A K N Γ Δ Ψ f¹³ 33. 579. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat sy^(s,p,h) sa^{ms} | t_{xt} p^{66,75} κ B D L W Θ 070 f¹ 565. 1241 it

έβλεψα. **12** 'καὶ εἶπαν' αὐτῶ· ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος; λέγει· οὐκ οἶδα.

13 Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους τὸν ποτε τυφλόν. **14** ἦν δὲ σάββατον 'ἐν ἡ ἡμέρᾳ' τὸν πληθὸν ἐποίησεν 5,9
ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέφωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. **15** πάλιν 10
οὖν ἠρώτων αὐτὸν °καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ
δὲ εἶπεν αὐτοῖς· πληθὸν ἐπέθηκέν μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς
καὶ ἐνιψάμην καὶ βλέπω. **16** ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρι- | 1,24
σαίων τινές· οὐκ ἔστιν οὗτος παρὰ θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι 6,46!
τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι °[δὲ] ἔλεγον· πῶς δύναται
ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα 2,18!·7,43!
ἦν ἐν αὐτοῖς. **17** λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν· 'τί σὺ¹
λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνέφωξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ
εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν. 1,21!

18 Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ °ὅτι ἦν
τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν· ἕως ἴσθι ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς
αὐτοῦ °του ἀναβλέψαντος· **19** καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέ-
γοντες· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυ-
φλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν 'βλέπει ἄρτι'; **20** ἀπεκρίθησαν
'οὖν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν· οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· **21** πῶς δὲ νῦν βλέπει
οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἠνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς ἡμεῖς
οὐκ οἶδαμεν· 'αὐτὸν ἐρωτήσατε, ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸς'
περὶ ἐαυτοῦ λαλήσει. **22** ταῦτα εἶπαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι

12 εἶπαν A / 844*. / 2211 (e) j vgst sy^{s-p} | εἶπαν ουν ϐ⁶⁶ D K N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 579. 700. 892. 1424. / 844^c ℄ it sy^h sa^{ms} | txt ϐ⁷⁵ κ B L W 070 f¹ 33. 565. 1241 l vg^{cl}
• **14** 'οτε A D K N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℄ lat sy^{p,h} sa^{ms} ly cw^{vid} bo | txt ϐ^{66,75} κ B L W 070. 33 it sy^{hmg} sa^{ms} pbo bo^{ms}
• **15** ° ϐ^{66*} 892. 1241 lat sy^{s-p} • **16** ° ϐ^{66,75} A K L N Γ Δ Θ Ψ 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℄ lat sy^h bo^{ms} | txt κ B D W 070 f^{1,13} 565 c vg^{cl} sy^{s-p} co • **17** ° ϐ⁷⁵ A D K N W Γ Δ Θ 070 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℄ lat(t) sy^h | txt κ B L Ψ • **18** ° D l | ° οὔ ϐ^{66*} D | ° ϐ^{66*} f¹ 565 it sy^s bo • **19** ° επρωτησαν ϐ⁶⁶ D | ° ϐ⁶⁶ A K N Γ Δ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424 ℄ lat sy^{p,h} | txt ϐ⁷⁵ κ B D L W Θ 070. 33. 892. / 844. / 2211 it sy^s • **20** ° δε αυτοις A K N Γ Δ Ψ 579. 700. 1424 ℄ sy^h | αυτοις D Θ f¹ 565 lat sa | - L W 070 f¹³ 33. 892. 1241. / 844. / 2211 a e ff² r¹ ly pbo bo | txt ϐ^{66,75} κ B • **21** ° αυτος (- / 844. / 2211) ηλικιαν εχει αυτον ερωτησατε αυτος A K N Γ Δ f¹³ 565. 700. 892. (1241). 1424. / 844. / 2211 ℄ q (l) sy^{(s-p),h} | αυτος ηλικιαν εχει αυτος (-κ*) ϐ⁷⁵ κ* 070 | 3-5 W b sa ly | txt ϐ⁶⁶ κ² B (επερωτησατε D) L Θ Ψ f¹ 33. 579 lat bo

7,13; 19,38; 20,19
34; 12,42; 16,2 L6,22

ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις ἀὐτὸν ὁμολογήσῃ χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. **23** διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι ἠλικίαν ἔχει, [†] αὐτὸν ἔπερωτήσατε.

Jos 7,19 Ps 68,35
L17,18 Ap 14,7 etc

24 Ἐφώνησαν οὖν τὸν ἄνθρωπον ἐκ δευτέρου ὃς ἦν τυφλὸς καὶ εἶπαν αὐτῷ· δὸς δόξαν τῷ θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἄμαρτωλός ἐστιν. **25** ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος· εἰ ἄμαρτωλός ἐστιν οὐκ οἶδα· ἐν οἶδα ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. **26** εἶπον οὖν αὐτῷ· τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; **27** ἀπεκρίθη αὐτοῖς· εἶπον ὑμῖν ἤδη καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί [†] πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταῖ γενέσθαι; **28** καὶ ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπον· σὺ μαθητῆς εἶ ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμεν μαθηταί· **29** ἡμεῖς [†] οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεὶ λελάληκεν ὁ θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. **30** ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν τούτῳ γὰρ ὁ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἶδατε πόθεν ἐστίν, καὶ ἤνοιξέν μου τοὺς ὀφθαλμούς. **31** οἶδαμεν [†] ὅτι ἄμαρ-

Nu 12,2.8
8,14; 7,27s; 19,9

22 αὐτον χριστον ὁμολογησῃ N | ὁμολογησῃ αυτον χριστον P^{66,75} K f¹³ | ὁμολογησῃ αυτον χριστον ειναι D e (vg^{cl}) | ὁμολογησῃ χριστον A* | LXT & A^c B L W Γ Δ Θ Ψ 070 f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M lat • **23** [†] και P⁶⁶ A | ἔρωτησατε A K L N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M | ερωτατε D | LXT P^{66,75} & B W 070 • **24** ^ο ανθρωπος ουτος A D K N Γ Δ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424 M e | LXT P^{66,75} & B L W Θ 070. 1241. 1424. / 844. / 2211 M f q sy^{p,h} | LXT P⁷⁵ &* B D W 579 lat sy^s co • **27** ^ο P^{66vid} lat sy^s | τουν P⁷⁵ B cw bo^{ms} | ^ο P⁶⁶ D Θ a e r¹ | ^ο P⁶⁶ & D L Γ Δ Ψ 070. 33. 892. 1424. / 844. / 2211 | LXT P⁷⁵ A B K N W Θ f^{1,13} 565. (- μαθηται 579). 700. 1241 M • **28** ἐλοιδορησαν (+ συν f¹³ / 844. / 2211) P⁶⁶ A K Γ Δ f¹³ 700. 892. 1424. / 844. / 2211 M lat sa^{ms} ly cw pbo | οι δε ελοιδορησαν κ² D L N Θ Ψ f¹ 33. 565. 579. 1241 a f sy^{s,p,h}** bo | LXT P⁷⁵ &* B W 070 sa^{ms} | εει μαθητης εκεινου K Γ Δ f¹³ 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M it sy^h | μαθητης εκεινου ει (-L) P⁶⁶ D L Θ lat | LXT P⁷⁵ & A B N W Ψ 070 f¹ 33. 579 | ἔγαρ P⁶⁶ | - D it | ^ο P⁶⁶ • **29** [†] δε P⁶⁶ | [†] (31) και οτι (+ ο D¹) θεος αμαρτωλων ουκ ακουει D • **30** ^ο 3 4 / 2 P^{66*} | ^ο τουτο P⁶⁶ e | ^ο A D K W Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1424 M | LXT P^{66,75} & B L W Ψ 070. 1. 33. 1241. / 844. / 2211 • **31** [†] δε A K N W Γ Δ Ψ f¹³ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M vg sy^{p,h} ly | γαρ 69 q | LXT P^{66,75} & B D L Θ 070. 1. 33. / 844. / 2211 it | ^ο θεος αμαρτωλων B D Θ Ψ 070. / 844. / 2211 a e | αμαρτωλου ο θεος 579 | LXT P^{66,75} & A K L W Δ f^{1,13} 33. 700. 892. 1424. (N Γ 565. 1241) M lat sy^h

τωλῶν ὁ θεὸς ἴσως οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς ἦ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῆ τούτου ἀκούει. **32** ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἠνέωξέν τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου. **33** εἰ μὴ ἦν (οὗτος παρὰ θεοῦ), οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὕδέν. **34** ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῶ· ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

Is 1,15 Ps 66,18 · Prv
15,8,29 · Ps 145,19

6,46!

2 Ps 51,7

22! 3J10

35 Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω καὶ εὐρών αὐτὸν εἶπεν· σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἄνθρώπου; **36** ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· καὶ τίς ἐστίν, κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; **37** εἶπεν αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. **38** ὁ δὲ ἔφη· πιστεύω, κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῶ.

1,41 · 1,51!

4,26!

39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. **40** Ἦκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ὁ ταῦτα οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες καὶ εἶπον αὐτῶ· μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν; **41** εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν, ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει!

3,19; 5,24

10,10; 12,46s L 5,32! ·
L 10,21 Mc 4,10-12

| 15,22,24

3,36

33 ἴσως (-Θ) παρα θεου ο ανθρωπος $\mathfrak{P}^{66}$ N Θ (1241) • **35** τ ο $\mathfrak{P}^{66}$ κ^2 A D K L W Γ Δ Θ Ψ 070 $f^{1,13}$ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 $\mathfrak{M}$ | txt $\mathfrak{P}^{75}$ κ^* B | τ αυτω $\mathfrak{P}^{66}$ κ^2 A K L Γ Δ Θ Ψ 070 $f^{1,13}$ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 $\mathfrak{M}$ lat sy co | txt $\mathfrak{P}^{75}$ κ^* B D W e bo^{ms} | Γ θεου A K L Γ Δ Θ Ψ 070 $f^{1,13}$ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 $\mathfrak{M}$ lat sy^{p,h} bo | txt $\mathfrak{P}^{66,75}$ κ B D W sy^s co • **36** / 1-4 6-8 L Θ lat | / 1-4 8 6 7 κ^* | / 1-4 8 5-7 $\kappa^!$ | και τις εστιν εφη κυριε $\mathfrak{P}^{75}$ B W (070) | απεκριθη εκεινος (+ και $\mathfrak{P}^{66}$) τις εστιν (+ εφη $\mathfrak{P}^{66,*}$) κυριε $\mathfrak{P}^{66}$ A 1241 | txt D K Γ Δ Ψ $f^{1,13}$ 33. 565. 579. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 $\mathfrak{M}$ sy^{p,h} • **37** ειπεν δε A K L Γ Δ $f^{1,13}$ 565. 579. 700. 892. 1424 $\mathfrak{M}$ | και ειπεν 1241 | εφη κ | απεκριθη D sy^{hmg} | txt $\mathfrak{P}^{66,75}$ B W Θ Ψ 070. 33. / 844. / 2211 b e sy^{s,p,h} | ο $\mathfrak{P}^{66}$ A | τ αυτος $\mathfrak{P}^{66}$ ly cw pbo • **38/39** ο $\mathfrak{P}^{75}$ κ^* W b (l) sa^{ms} ly cw | / 5 1-3 $\mathfrak{P}^{66,*}$; Did | / 1-3 5 1241 | / 5 1-4 $\mathfrak{P}^{66}$ D | εις τον κοσμον τουτον εληλυθα $\mathfrak{P}^{75}$ 579. 892 • **40** Γ και ηκουσαν A K Γ Δ f^{13} 700 $\mathfrak{M}$ lat sy^{p,h} | και ηκουον 892. 1424 | ηκουσαν δε D sa^{ms} bo^{mss} | ηκουσαν ουν f^1 565. 1241 | txt $\mathfrak{P}^{66,75}$ κ B L W Θ Ψ 33. 579 co | ο $\kappa^*.2b$ D lat sy^s sa^{mss} ly cw bo • **41** ο $\mathfrak{P}^{66,75}$ B | txt κ A D K L W Γ Δ Θ Ψ $f^{1,13}$ 33. 565. 579. 700. 892. 1241 $\mathfrak{M}$ | / (+ και 1241) αι αμαρτια υμων μενουσιν κ^2a D L W 33. 1241 (sy^{s,hmg} bo^{ms}) | και η αμαρτια υμων μενει $\mathfrak{P}^{75}$ sa^{mss} cw bo | η ουν αμαρτια υμων μενει A Γ Δ f^{13} 700. 892. 1424 $\mathfrak{M}$ (a) j l r^l sy^h | txt $\mathfrak{P}^{66}$ $\kappa^*.2b$ B K Θ Ψ 1. 565. 579 lat (sy^p) sa^{mss} ly

10 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν ἀγλήν τῶν προβάτων ἀλλ' ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶν καὶ ληστής· **2** ὁ δὲ ἑισερχόμενος διὰ τῆς θύρας ἑπομὴν ἐστὶν τῶν προβάτων. **3** τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει καὶ τὰ ἴδια ἑπόβατα ἑφωεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. **4** ὅταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν ἑτὴν φωνὴν αὐτοῦ¹. **5** ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. **6** Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἂ' ἐλάλει αὐτοῖς.

7 Εἶπεν οὖν ἑάλιν ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι ἑἡ θύρα τῶν προβάτων. **8** Ὅπαντες ὅσοι ἦλθον [πρὸ ἐμοῦ] κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί, ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. **9** ἐγὼ εἰμι ἑ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐρήσει. **10** ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ ἑπερισσὸν ἔχωσιν².

11 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθεισιν ὑπὲρ τῶν προβάτων· **12** ὁ μισθωτὸς καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια,

16.27; 18.37 Ap 3,20 Ps
95,7
PsSal 17,41 |
Ps 80,2

| 16,25

| 14,6 Ps 118,20 Nu
27,17

9,39! - 5,24s

Ez 34,11-16.23; 37,24
PsSal 17,40 H 13,20
15,13!

¶ **10,2** ἑρχομενος P⁷⁵ | ἑαυτος (εκεινος W) εστιν ο ποιμην D W sa ly (it pbo bo^{ms})
• **3** ἑπροβατια P⁶⁶ b q | ἑκαλει K Γ Δ Θ f¹³ 700. 892. 1424 M | txt P^{66.75} x A B D L W
Ψ f¹ 33. 565. 579. 1241. / 2211 • **4** ἑπροβατα A K Γ Δ f¹³ 579. 700. 892. 1424 M lat
sy | - x^{*.2b} | txt P^{66(*)}.c.75 x^{2a} B D L W Θ Ψ I. 33. 565. 1241. / 2211 a e co | ἑαυτου την
φωνην P⁶⁶ D Θ it • **5** ἑακολουθησωσιν P^{6vid.66.75} x K L W Γ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579.
892. 1241. 1424. / 844. / 2211 M | txt A B D Δ 700 vg^{ww} • **6** ἑτι P^{66*} lat | τι ηη α P⁶
• **7** ὁ P^{66*} e sy^s | ἑαυτοις P^{45.66} x^{2a} W I. 565. 1241. / 2211 it | παλιν αυτοις D L Γ Δ Θ Ψ
579. 700. 892^s M a co | αυτοις παλιν x^{*.2b} A K (f¹³ 33. 1424) (lat) sy^{p.h} | txt P^{6vid.75} B |
ἑΙησους B | ο¹ P⁷⁵ B K L Ψ 33. 579. 700. 1241 a | txt P⁶⁶ x A D W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 892^s.
1424. / 2211 M lat | ἑο ποιμην P⁷⁵ sa ac cw • **8** ὁ D b | ἑηλθον P^{45vid.75} x^{*.2b} Γ Δ 892^s.
1424 pm lat sy^{s.P} sa ly pbo; Aug | προ εμου ηλθον Θ f¹ 565. / 2211 | txt P⁶⁶ x^{2a} A B D K
L W Ψ f¹³ 33. 579. 700. 1241 pm sy^{h**}; Lcf • **10** ὁ P^{66*} D ff² | ἑπερισσοτερον P^{44.75} Γ Ψ
579 • **11** ἑδιδωσιν P⁴⁵ x^{*} D lat sy^s pbo bo • **12** ἑδε μισθωτος P⁶⁶ x D Δ Θ Ψ f¹³ 33.
579. 1241 (ἑ A K Γ 565. 700. 892^s. 1424 M) it vg^{cl} sy co | txt P⁷⁵ B L W I. / 2211 aur
vg^{st.ww}

θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφήσιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει – καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει ^T – **13** ^T ὅτι μισθωτός ἐστιν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. Act 20,29! 12,6

14 Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ (γινώσκουσιν με τὰ ἐμὰ), **15** ^T καθὼς γινώσκει με ὁ πατὴρ καὶ ἐγὼ γινώσκω τὸν πατέρα, * καὶ τὴν ψυχὴν μου ἵτιθιμι ὑπὲρ τῶν προβάτων. **16** καὶ ἄλλα ^T πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κάκεῖνα δεῖ με ἄγαγεῖν καὶ τῆς φωνῆς μου ἄκούσουσιν, καὶ ἱγενήσονται μία ποίμνη, εἷς ποιμὴν. 27 1Κ13,12 | L10,22p 15,13! | 11,52·17,20s

17 Διὰ τοῦτό με ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ τίθιμι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. **18** οὐδεὶς αἶρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ἄλλ' ἐγὼ τίθιμι αὐτήν ἀπ' ἑμαυτοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρὸς μου. Ez 34,23; 37,24 E2,14-18 3,35!·15,13! | Ph 2,8s

19 Σχίσμα ^T πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. **20** ἔλεγον Ἰδὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· ^T δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; **21** ἄλλοι ^T ἔλεγον· ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοῖξαι; 14,31 7,43! | 7,20; 8,48.52 Mc 3,21s L 7,33p Act 26,24 Sap 5,4

22 Ἐγένετο τότε τὰ ἐγκαίνια ἐν ὁτοῖς Ἱεροσολύμοις, 9,16 1McC 4,59

12 ^T τα (ταυτα 579) προβατα A K Γ Δ Ψ ^f13 579. 700. 892s. 1424 M lat sy^{p,h} | txt ^φ44vid.45.66.75 x B D L W Θ 1. 33. 565. 1241. / 2211 sy^s co • **13** ^T ο δε μισθωτος φευγει A c K Γ Δ Ψ ^f13 565. 700. 892s. 1424 M lat sy^{p,h} | txt ^φ44vid.45.66.75 x A *vid B D L W Θ 1. 33. 1241. / 2211. (W 579) e co • **14** ἴγνωσκομαι υπο των εμων A K Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892s. 1241. 1424. / 2211 M sy^{p,h} | txt ^φ45* (γινωσκει ^φ45c) ^φ66.75vid x B D L W latt (sy^s) sa ly bo; Eus • **15** ^T και ^φ45 | ἴδιωμι ^φ45.66 x* D W pbo • **16** ^T δε ^φ66 D a (r¹) sy^{p,h} | ἴ συναγαγειν ^φ66; Did | ἴ ακουσωσιν x A W Δ Θ ^f13 33. 565. 579. 892s. 1241. 1424 a l vg^{ms} | ακουουσιν Ψ | txt ^φ66.75 B D K L Γ ^f1 700. / 2211 M lat; Did | ἴ γενησεται ^φ66 x* A K Γ Δ ^f13 579. 700. 892s. 1241 M lat sy | txt ^φ45 x² B D L W Θ Ψ 1. 33. 565. 1424. / 2211 f vg^{ms} sy^{hm}g; Cl (Did) • **18** ἴηρεν ^φ45 x* B | ^οD 1 • **19** ^T ουν ^φ66 A (D) K Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892s. 1241. 1424 M sy^h pbo | txt ^φ75 x B L W 579 lat sy^{s,p} sa cw • **20** ἴουν x*.2b D ^f1 565. 700 r¹ bo^{ms} | ἴτοι ^φ45 D • **21** ^T δε ^φ66 x (W) Θ ^f13 d vg^{ms} sy^{s,p} sa^{ms} bo • **22** ἴ δε ^φ66* x A D K Γ Δ Θ ^f13 700. 892s. 1241. 1424 M lat sy^{p,h} | – ^f1 565. / 2211 a b sy^s pbo | txt ^φ66c.75 B L W Ψ 33. 579 co | ^ο ^φ45 x D K Γ Δ ^f13 1. 565. 700. 892s. 1241. 1424. / 2211 M | txt ^φ66 A B L W Θ Ψ 33. 579

ῥχειμῶν ἦν, **23** καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ ^ο1 τοῦ Σολομῶνος. **24** ῥέκυκλωσαν οὖν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἰρεῖς; εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, εἰπέ ἡμῖν παρρησίᾳ. **25** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἶπον ὑμῖν καὶ ὄυ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. **26** ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἐστὲ ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν^τ. **27** τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ῥακούουσιν, κἀγὼ γινώσκω αὐτὰ καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, **28** κἀγὼ ῥδίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον² καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὄυχ ἀρπάσει τις¹ αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου. **29** ὁ πατὴρ ὀμου ὄ δέδωκέν μοι πάντων μεῖζόν¹ ἐστίν, καὶ οὐδεὶς δύναται ἀρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς^τ. **30** ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ^τ ἐν ἐσμεν. **31** Ἐβάστασαν ῥάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ῥλιθάσωσιν αὐτόν². **32** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πολλὰ ῥέργα καλὰ ἔδειξα ὑμῖν¹ ἐκ τοῦ πατρὸς^τ· διὰ ποῖον ῥαυτῶν

22 ῥχειμων δε ϕ⁴⁵ ; καὶ χειμων A K Γ Δ f¹³ 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ lat sy bo^{ms} ; txt ϕ^{66.75} κ B D L W Θ Ψ 1. 33. 565. 579. / 2211 ff² r¹ co • **23** ° B | °1 κ A D K Γ Δ f¹³ 1. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 ℳ ; txt ϕ^{45vid.66.75} B L W Θ Ψ 892^s. / 2211 • **24** ῥεκυκλευσαν B • **25** ὄ Ιησους ϕ⁶⁶ κ* D / 2211 r¹ sa^{ms} bo^{ms} ; αυτοις Ιησους B* ; ο Ιησους αυτοις Θ | ὄ ου πιστευετε μοι D Θ f¹³ sa^{ms} ly ; ουκ επιστευσατε B 1424 f • **26** ^τ καθως ειπον υμιν (+ οτι ϕ^{66*}) ϕ^{66*} A D Γ Δ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 892^s. 1424. / 2211 ℳ it sy pbo bo^{pt} ; txt ϕ^{66c.75} κ B K L W Θ 33. 1241. / 844 aur c vg sa ac ly bo^{pt} • **27** ῥ ακουει ϕ⁷⁵ A D K Γ Δ Ψ f¹ 565. 700. 892^s. 1424. / 844 ℳ; Cl ; ακουσωσιν 579 ; txt ϕ⁶⁶ κ B L W Θ f¹³ 33. 1241. / 2211; Or Did • **28** ῥ 3 4 / 2 ϕ^{66*} A D K Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 892^s. 1424. / 844 ℳ latt; Or ; txt ϕ^{66c.75} κ B L W 33. 1241. / 2211; Did | ὄ ου μη αρπαση τις κ D L ; ου μη τις αρπασει / 2211 • **29** ° κ* 892^s. 1424 it sy^s pbo | ὄ ος δεδωκεν (εδωκεν ϕ⁶⁶) μοι (- ϕ^{66*}; + αυτα f¹³) μειζων παντων ϕ⁶⁶ K Γ Δ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 2211 ℳ ; ος δεδωκεν (δεδωκως D) μοι παντων μειζων κ D L W Ψ ; txt B* (lat) bo | ^τ μου A D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ latt sy^{p.h} sa ly bo ; txt ϕ^{66.75vid} κ B L sy^s pbo • **30** ^τ μου W* Δ e sy^{s.p} co • **31** ῥ ουν D / 844 it vg^{cl} sa^{ms} bo ; ουν παλιν ϕ⁶⁶ A K Γ Δ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 892^s. (1241). 1424 ℳ f sy^h sa^{ms} ; - ϕ⁴⁵ Θ aur ff² vg^{st.wv} pbo ; txt κ B L W 33. / 2211 sy^p sa^{ms} ac ly | ῥ ϕ⁶⁶ a e • **32** ῥ / 3 4 2 B ; / 3 4 Θ W b ; / 3 4 / 2 ϕ^{75vid} ; / 2 / 3 4 ϕ⁶⁶ D L Γ Δ f¹³ 579. 700. 892^s. 1424. / 844 ℳ vg^{cl} ; εργα καλα εδιδαξα υμιν Θ ; txt ϕ^{45vid} κ A K Ψ f¹ 33. 565. 1241. / 2211 lat | ^τ μου ϕ⁶⁶ κ² A K L W Γ Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ lat sy^{p.h} sa pbo bo ; txt ϕ^{45vid} κ* B D Θ e sy^s ; ῥ ουν W bo ; ουν αυτων ϕ⁶⁶

Act 3,11! |
Mc 14,62p; 8,29f
16,25! 18,20 Mc 8,32 |
4,26! · 5,36!

5,43

6,64!

| 3!

14

5,24!

6,39! · 6,37!

| 17,11!

8,59!

7,23; 9,3 · 7,19

ἔργον ἑμέ λιθάζετε²; **33** ἀπεκρίθησαν αὐτῶ οἱ Ἰουδαῖοι^Τ· περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν ^Τ θεόν. **34** ἀπεκρίθη αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς¹· οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ^Τ ἐν τῷ νόμῳ ὁμῶν ὅτι ἐγὼ εἶπα· θεοὶ ἐστε; **35** εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοὺς ^Ππρὸς οὓς ὁ λόγος ἑτοῦ θεοῦ ἐγένετο², καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ^Πἢ γραφῆ², **36** ὃν ὁ πατὴρ ἡγάσεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον· ^Τ υἱὸς ὁ τοῦ θεοῦ εἰμι; **37** εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύετε μοι· **38** εἰ δὲ ποιῶ, κἄν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις ^Ρπιστεύετε, ἵνα γνῶτε (καὶ γινώσκητε) ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ κάγω ἐν τῶ πατρὶ¹. **39** Ἐζήτουν [οὖν] αὐτὸν πάλιν πιάσαι¹, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

36 Mc2,7|p Lv24,16· 5,18!

Ps82,6 Ex7,1; 22,27 ⊕

7,23 Mt5,17s L16,17

Jr1,5·3,17; 17,18,21

5,18! 1,34!

5,36!

14,10s.20; 17,21.23

|7,30.32.44; 8,20; 11,57

8,59!

40 Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ^Πεἰς τὸν τόπον ἄου ἦν Ἰωάννης (τὸ πρῶτον) βαπτίζων καὶ ^Πἔμεινεν ἐκεῖ. **41** καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν ἔσημεῖον ἐποίησεν² οὐδέν, πάντα

1,28

93

IV

94

X

32 ἑλιθαζετε (ε)με ^Ρ66 A D K W Γ Δ f^{1.13} 565. 700. 892^s. 1424 ^ℕaur c f l | ^{txt} ^Ρ45 ^ℕ B L Θ Ψ 33. 579. 1241. / 844. / 2211 lat • **33** ^Τλεγοντες D Γ Δ 700. 892^s. 1424 ^ℕe vg^{ms} bo^{mss} | ^Τ τον ^Ρ66* • **34** αὐτοις Ἰησους ^Ρ45 B W | Ἰησους και ειπεν αυτοις ^Ρ66 | αυτοις ο Ἰησους και ειπεν D | ^{txt} ^Ρ75 ^ℕ A K L Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 ^ℕ | ^Τ εν τη γραφη ^Ρ45vid | ^ο ^Ρ45 ^ℕ* D Θ it sy^s; Cyp • **35** ^ο ^Ρ45; Cyp | ^ς D 892^s it | ^ο ^Ρ45; Cyp • **36** το ^Ρ45 | ^ο ^Ρ66* ^ℕ D W 1424 • **38** ^Ρπιστευετε ^ℕ A W Δ Θ f¹³ 1. 33. 565. 579. 1241. 1424. / 2211 pm | πιστευσητε ^Ρ66* | θελετε πιστευειν D latt | ^{txt} ^Ρ45.66c.75 B K L Γ Ψ 118. 209. 700. 892^s. / 844 pm | ^Ρπιστευσατε ^Ρ45.66 A Γ Ψ f¹³ 565. 700. 892^s. 1424. / 844 ^ℕ | πιστευσατε Δ | ^{txt} ^Ρ75 ^ℕ B D K L W Θ 1. 33. 579. 1241 | ^ς και πιστευσητε A K Γ Δ Ψ f¹³ 700. 892^s ^ℕ | και πιστευητε ^ℕ | και πιστευετε 579. 1241. / 2211 | - D 1424 (it) sy^s | ^{txt} ^Ρ45.66.75 B L (W) Θ 1. 33. 565. / 844 co | ^ς αυτω ^Ρ45 A K Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 892^s. 1424 ^ℕ it sy^h sa^{mss} ly | ^{txt} ^Ρ66.75 ^ℕ B D L W 33. 1241. / 844. / 2211 lat sy^s.hmg (sy^p sa^{mss} pbo bo); Or^{lat} • **39** εζητουν ^Ρ75vid B Γ Θ 700 pm vg^{ms} pbo bo^{ms} | εζητουν δε ^Ρ45 f sa^{mss} ly | και εζητουν D | ^{txt} ^Ρ66 ^ℕ A K L W Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 892^s. 1241. 1424 pm lat sy^h sa^{mss} | ^ς παλιν αυτον πιασαι ^Ρ66 B Γ Θ f¹³ 700. (892^s) ^ℕ | αυτον πιασαι ^Ρ45vid ^ℕ* D 579. 1241 lat ly | ^{txt} ^ℕ* A K L W Δ Ψ f¹ 33. 565. 1424 f • **40** ^ο ^Ρ66 Γ e sy^s.p ly | ^ο ^ℕ*; Chr | ^ς οὔ ^Ρ66 | ^ς το προτερον ^Ρ45 ^ℕ Δ Θ f¹³ 579 it | - 33. 1241 | ^Τιμενεν B • **41** ^ο ^ℕ D c e | ^ς K L W Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 1241; Or | ^ς ουδε εν ^Ρ45 W Θ f^{1.13} 565

1,7s.34 δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης) περὶ τούτου ἀληθῆ ἦν. **42** καὶ
7,31! 'πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν ἐκεῖ'.

1,28 **11** Ἦν δέ τις Ἰάσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ 11
L10,38s τῆς κόμης Ἰ Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς
12,3 αὐτῆς. **2** ἦν δὲ Ἰ Μαριάμ ἡ ἀλείψασα τὸν κύριον μύρω
καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς, ἧς ἴδ' ὁ
ἀδελφὸς (Λάζαρος ἠσθένει). **3** ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελ-
φοὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι· κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ.
9,3 **4** ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν
πρὸς θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ
2,11! 13,31 | Mc 10,21 ὁ υἱὸς (τοῦ θεοῦ) δι' αὐτῆς. **5** ἤγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν
Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. **6** Ὡς
οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἕν ᾧ ἦν τόπω
δύο ἡμέρας, **7** ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει (τοῖς μαθηταῖς)·
3,22! | ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. **8** λέγουσιν αὐτῶ οἱ
8,59! μαθηταί· ῥαββί, νῦν ἐζήτησον σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ
πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; **9** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὐχὶ δώδεκα
9,4s! Jr 13,16 (ᾠραὶ εἰσιν τῆς ἡμέρας); ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ
8,12! προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει· **10** ἐάν
12,35! δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ
ἔστιν ἐν αὐτῶ.

11 Ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος
ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω
αὐτόν. **12** εἶπαν οὖν (οἱ μαθηταὶ αὐτῶ)· κύριε, εἰ κεκοί-
μηται ἴσωθήσεται. **13** εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανά-

41 Ἰωαννης ειπεν Φ^{45} D | ειπεν W sy^s bo • **42** 2 13-5 A K Θ f^{13} sy^h | 2 1534 Γ Δ
700. 892^s. 1424 $\mathfrak{M}$ | 1-4 Φ^{45vid} 1241 lat sy^s-p ly bo^{mss} | t_{xt} $\Phi^{66.75}$ $\aleph$ B D L (W) Ψ 1. 33. 565.
579 v^{gms}

¶ 11,1 Ἦν δέ τις Φ^6 | Ἰησους $\aleph$ D • **2** Ἦν δέ τις Φ^{45} e sy^s-p sa ly bo | Ἰ Μαρια Φ^{66} $\aleph$ A D K L W
Γ Δ Θ Ψ $f^{1.13}$ 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. /844. /2211 $\mathfrak{M}$ co | t_{xt} Φ^{6vid} B 33 sy^h | Ἰ και
 Φ^{66*} | και ο D | Ἰησους Λαζαρος ασθενων Φ^{66*vid} • **3** ἀπεστειλεν ουν Μαρθα προς
αυτον λεγουσα Φ^{66*vid} • **4** αὐτου Φ^{45} c ff² l sy^s sa ly | - Φ^{66} • **5** ἐφιλει D a e |
ο Φ^{66*} • **6** ἐπι τω Φ^{45} D sy^s • **7** εἰτα Φ^{66} D | τοις μαθηταις αυτου A D K Γ Δ f^{13}
/844 lat sy co | αυτοις Φ^{66*} | - Φ^{45} e l | t_{xt} $\Phi^{6vid.66.75}$ $\aleph$ B L W Θ Ψ f^1 33. 565. 579. 700.
892^s. 1241. 1424. /2211 $\mathfrak{M}$ • **9** τω Φ^{45} Θ $f^{1.13}$ 565. 579. /2211 | ἰωρας εχει η ημερα D
• **10** αὐτη D* aur sa^{mss} ly • **11** κοιμαται D • **12** αὐτω οι μαθηται (+ αυτου 579.
/2211) $\aleph$ D K W 579. /2211 b ff² | οι μαθηται αυτου C² L Γ Δ Ψ f^1 565. 700. 892^s. 1424
 $\mathfrak{M}$ lat sy^h | αυτω A sy^s | t_{xt} $\Phi^{66.75}$ B C* Θ f^{13} 33. 1241. /844 | Ἰ κοιμαται D | Ἰ εγε-
θησεται Φ^{75} co

του αὐτοῦ, ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει. **14** τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς (ὁ Ἰησοῦς) παρρησία· Λάζαρος ἔπέθανεν, **15** καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἦμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. **16** εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς· ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. **17** Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν ἑτέσσαρας ἡδὴ ἡμέρας) ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. **18** ἦν δὲ Ὁ Ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὁὶὼς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε. **19** πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαριάμ ἵνα παραμυθῆσονται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ. **20** Ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαριάμ δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἔκαθέζετο. **21** εἶπεν οὖν Ὁ Ἡ Μάρθα πρὸς ὁὶτὸν Ἰησοῦν· ὁκύριε, εἰ ἦς ὧδε οὐκ ἂν ἐπέθανεν ὁ ἀδελφός μου. **22** [ἀλλὰ] καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεὸν δώσει σοι ὁ θεός. **23** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. **24** λέγει αὐτῷ Ὁ Ἡ Μάρθα· οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **25** εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ

16,25!

|42!

14,5; 20,24-28; 21,2

13,37 Mc14,31

39

32

16,30

6,39!s

14 Ἰησοῦς $\mathfrak{P}^{66} \mathfrak{K}^* \text{!} - 33. 892^s a e r \text{!} | \text{T} (11) \text{o} \text{φίλος} \text{ημων} \text{D p} \bullet 17 \text{T} \text{εις} \text{Βηθανίαν} \mathfrak{K}^2 \text{A}^c \text{C}^2 \text{D} \text{f}^{13} 33. 579 \text{sys}^p \text{bo}^{\text{pl}} | \text{ῥεσσαρας} \text{ημερας} \text{ηδη} \mathfrak{K}^2 \text{A}^c \text{C}^2 \text{K L W} \Gamma \Delta \Psi \text{f}^1 33. 565. 579. 700. (892^s). 1241. 1424. /844. /2211 \mathfrak{M} \text{sy}^h | \text{ηδη} \text{τεσσαρας} \text{ημερας} \mathfrak{P}^{66} (l p \text{vg}^{\text{ms}}) \text{!} \text{τεσσαρας} \text{ημερας} \text{A}^* \text{vid} \text{D e} \text{!} \text{txt} \mathfrak{P}^{75} \text{B C}^* \Theta \text{f}^{13} \text{vg}^{\text{ms}} | \text{ῥ} 2-4 / \mathfrak{P}^{66} \text{D L W} \Psi /844 \text{lat} \bullet 18 \text{o} \mathfrak{P}^{75 \text{vid}} \mathfrak{K}^* \text{B} | \text{o}^1 \text{D W}^* \text{sys} \bullet 19 \text{ῥ} \text{Ἱεροσολυμων} \text{D} | \text{ῥ} \text{τας} (\text{τους} /2211) \text{περι} \mathfrak{P}^{45 \text{vid}} \text{A C}^3 \text{K} \Gamma \Delta \Theta \Psi \text{f}^{1,13} 565. 700. 892^s. 1424. /844. /2211 \mathfrak{M} \text{sy}^h | - \text{D} \text{!} \text{txt} \mathfrak{P}^{66,75 \text{vid}} \mathfrak{K} \text{B C}^* \text{L W} 33. 579. 1241 \text{latt} | \text{ῥ}^1 (+ \text{την} \text{W}) \text{Μαριαν} \mathfrak{P}^{66} \mathfrak{K} \text{A K W} \Gamma \Psi \text{f}^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. /844 \mathfrak{M} \text{co} \text{!} \text{txt} \mathfrak{P}^{75} \text{B C D L} \Delta \Theta (/2211) \text{sy}^h | \text{T} \text{αυταν} \text{A C K} \Gamma \Delta \Psi \text{f}^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. /844. /2211 \mathfrak{M} \text{lat} \text{sy}^{\text{p,h}} \text{!} \text{txt} \mathfrak{P}^{45,66,75} \mathfrak{K} \text{B D L W} \Theta \text{ff}^2 | \text{ῥ}^1 \bullet 20 \text{ῥ} \text{Μαρια} \mathfrak{P}^{45,66 \text{vid},75} \mathfrak{K} \text{A B C D K L W} \Gamma \Delta \Psi \text{f}^{1,13} 700. 892^s. 1241. 1424. /844. /2211 \mathfrak{M} \text{co} \text{!} \text{txt} \Theta 33. 565. 579 \text{sy}^h | \text{T} \text{εαυτης} \mathfrak{P}^{66} \bullet 21 \text{o} \text{A} \Gamma \Delta 1424 \text{pm} | \text{o}^1 \mathfrak{K} \text{B C}^* | \text{o}^2 \text{B} \text{sys} | \text{ῥ} 4-6 /-3 \mathfrak{P}^{45,66} \text{C}^3 \text{K} \Gamma \Delta \Theta \text{f}^{13} 700. 892^s. 1424 \mathfrak{M} \text{!} /1 2 4-6 3 \text{A D} \text{!} /1 2 6 4 5 3 \Psi \text{!} /-3 6 4 5 \text{f}^1 33. 565. 579. 1241 \text{!} \text{txt} \mathfrak{P}^{75} \mathfrak{K} \text{B C}^* \text{L W} /844. /2211 \text{a l p} \text{vg}^{\text{ms}} | \text{ῥ} \text{ετεθηκει} \text{A C}^2 \text{G} \Delta \Theta \Psi \text{f}^{13} 700. 892^s. 1424. /844 \mathfrak{M} \text{!} \text{txt} \mathfrak{P}^{45,66,75} \mathfrak{K} \text{B C}^* \text{D K L W} \text{I} 33. 565. 579. 1241 \bullet 22 \text{o} \mathfrak{P}^{75} \mathfrak{K}^* \text{B C}^* \text{I} 33. 1241. /844. /2211 \text{bo}^{\text{mss}} \text{!} \text{txt} \mathfrak{P}^{45,66} \mathfrak{K}^2 \text{A C}^3 \text{D K L W} \Gamma \Delta \Theta \Psi \text{f}^{13} 565. 579. 700. 892^s. 1424 \mathfrak{M} \text{lat} \text{sy} \text{co} | \text{ῥ} \text{αιτησης} \mathfrak{P}^{45,66} \text{W} \bullet 24 \text{o} \mathfrak{P}^{45,75 \text{vid}} \mathfrak{K} \text{A C}^3 \text{W} \Gamma \Delta \text{f}^{1,13} 565. 579. 700. 892^s. 1424 \mathfrak{M} \text{!} \text{txt} \mathfrak{P}^{66} \text{B C}^* \text{D K L} \Theta \Psi 33. 1241. /844. /2211 \bullet 25 \text{T} \text{δε} \mathfrak{K}^* \Theta \text{f}^1 565. 892^s. /2211 \text{b} \text{!} \text{ουν} \mathfrak{P}^{75} \Psi 1424. /844 | \text{o} \mathfrak{P}^{45} \text{l} \text{sy}^s; \text{Cyp}$

14,6 1J 5,20
5,24!
20,31; 1,34! Mt 16,16!
1,9.15!; 6,14; 12,46;
16,28; 18,37

ζωή· ὁ πιστεῦων εἰς ἐμὲ κὰν ἀποθάνῃ ῥζήσεται, **26** καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεῦων εἰς ἐμὲ ὃ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. πιστεύεις τοῦτο; **27** λέγει αὐτῷ· ναὶ κύριε[†], ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.

28 Καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν Μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς ῥλάθρα εἰποῦσα· ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ σε. **29** ἐκείνη ὁδὲ ὡς ἤκουσεν ἠγέρθη ταχὺ καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτόν. **30** ὀὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ὅτι ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ῥἠ Μάρθα. **31** οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαριὰμ ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ δόξαντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ.

32 Ἡ οὖν Μαριὰμ ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν Ἰησοῦς ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας λέγουσα ὀαὐτῷ· κύριε, εἰ ἦς ὧδε οὐκ ἂν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. **33** Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτήν κλαίουσαν καὶ τοὺς συν-

25 ῥζησει ^φ45vid • **26** [□]W • **27** ῥπιστεω ^φ66 • **28** ῥταυτα ^φ66 A D K Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 579. 700. 892^s. 1424. / 2211 ^ℳ lat sy sa ly cw bo^{pt} | ^txt ^φ75vid ^κ B C L W 1241. / 844 ^{vg}mss pbo bo^{pt} | ῥΜαριαν ^φ45.66 ^κ W Γ Ψ ^f1.13 700. 892^s. 1241. 1424. / 2211 ^ℳ co | ^txt ^φ75vid A B C D K L Δ Θ 33. 579. / 844 ^{sy}h | ῥσιωπη D lat sy^s | ῥοτι ^φ66 D W • **29** ^ο ^φ66* A C² D K Γ Δ Ψ ^f1 700. 892^s. 1424 ^ℳ lat | ^txt ^φ66c.75 ^κ B C* L W Θ ^f1.13 33. 579. 1241. / 844. / 2211 it ^{sy}h | ῥεγειρεται ^φ45.66 A C³ K Γ Δ Θ ^f1.13 700. 892^s. 1424. / 2211 ^ℳ l ^{vg}cl.st.w^w ^{sy}h | ^txt ^φ75 ^κ B C* D L W Ψ 33. 579. 1241. / 844 it ^{vg}s ^{sy}s.p.hmg | ῥερχεται ^φ45.66 A C³ D K Γ Δ Θ ^f1.13 700. 892^s. 1424. / 2211 ^ℳ ^{sy}p^h | ^txt ^φ75vid ^κ B C* L W Ψ 579. 1241. / 844 it • **30** ῥ / 2 5 3 ^φ66 | ου γαρ Ιησους εληλυθει D | ^ο ^φ45 A D K L Γ Δ Θ 700. 892^s. 1424. / 2211 ^ℳ l sy | ^txt ^φ66.75 ^κ B C W Ψ ^f1.13 33. 579. 1241. / 844 lat | ῥεπι ^φ45.66 Θ ^f13 | ^ο1 ^φ45 D W • **31** ῥΜαριαν ^φ66 ^κ A C³ W Γ Ψ ^f1.13 700. 892^s. 1241. 1424 ^ℳ co | ^txt ^φ75 B C* D K L Δ Θ 33. 579. / 844 ^{sy}h | ῥ ^φ66 | ῥδοξαζοντες ^φ75 33 | λεγοντες ^φ66 A C² K Γ Δ Θ Ψ 892^s. 1424. / 844. / 2211 ^ℳ lat ^{sy}h sa ly | ^txt ^κ B C* D L W ^f1.13 579. 700. 1241 ^{sy}s.p.hmg • **32** ῥΜαρια ^φ45.66* ^κ A C³ D K W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 ^ℳ co | ^txt ^φ66c.75 B C* L 33. 579. / 2211 ^{sy}h | ῥο ^φ45 ^κ2 C³ L W Γ Δ Θ ^f1.13 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 ^ℳ | ^txt ^φ66.75vid ^κ* A B C* D K Ψ 33. 579 | ῥ και ^φ45vid.66 | ῥεις ^φ66 A C³ K Γ Δ Θ ^f13 700. 892^s. 1424. / 2211 ^ℳ | ^txt ^κ B C* D L W Ψ ^f1 33. 579. 1241. / 844 ^{sy}h | ^ο ^φ66 D 579. / 2211 a r^l pbo bo • **33** ῥΙουδαιους κλαιουσ τους συνεληλυθотας αυτη (μετ αυτης D it) ^φ45vid D it | συνεληλυθотας συν αυτη Ιουδαιους κλαιοντας ^φ66

ελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἔνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτὸν¹ **34** καὶ εἶπεν· ποῦ θεΐκατε αὐτόν; λέγουσιν αὐτῷ· κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. **35**^T ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. **36** ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. **37** τινὲς δὲ ἔξ αὐτῶν εἶπαν¹· οὐκ ἐδύνατο οὗτος ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;

38 Mc 1,43!
12,27; 13,21 |
1,46!
L 19,41 |

38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἔμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ σπήλαιον καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. **39** λέγει ὁ Ἰησοῦς· ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ Ἡ ἀδελφὴ τοῦ τετελευτηκότος Ἰάκωβος· ὁ κύριε, ἦδη ὄζει, τεταρταῖος γάρ ἐστιν. **40** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὄψῃ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ; **41** ἦραν οὖν τὸν λίθον^T. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπεν· πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. **42** ἐγὼ δὲ ἤδην ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις, ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. **43** καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. **44**^T ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκῶς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε αὐτὸν ὑπάγειν.

9,1ss
33!
17 |
23,25s· 2,11!
17,1 Mc 6,41p
L 10,21
4Bar 3,11
15; 5,34; 12,30· 17,8!
ParJer 7,17

45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαριάμ¹ καὶ θεασάμενοι¹ ἃ ἐποίησεν ἐπίστευσαν εἰς

20,7 L 19,20 Act 19,12
7,31!

33^f (13,21) εταραχθη τω πνευματι ως εμβριμουμενος (εμβριμωμενος Φ^{66c} Θ 1) $\Phi^{45vid.66c}$ D Θ 1 p sa ac? ly • **35**^T και $\aleph^*$ D Θ f^{13} / 2211 latt sys:p • **37**^f Φ^{66} D lat • **38**^f εμβριμωμενος C* 892s. 1241. 1424 | εμβριμων W • **39**^m Θ it sys ly | $\circ$ Φ^{66} • **40**^o Φ^{66} A 1 | $\circ$ Φ^{66} 69 • **41**^T οὐ ἦν A K 1. 579. / 844 f sy^h | οὐ ἦν ο τεθνηκως κειμενος C³ Γ Δ f^{13} 700. 892s. 1424 $\aleph$ | ^T αυτου Φ^{66c} D 33. 1241. 1424 ff² r¹ sy^{p,h} | αυτου (- / 2211^c) εις τον ουρανον K 892s. / 2211^c (b π) sy^{s,hmg} • **44**^T και $\aleph$ A C³ K W Γ Δ Θ $f^{1,13}$ 33. 579. 700. 892s. 1241. 1424. / 844 $\aleph$ it sy^{p,h}; I^rlat | και ευθυς D / 2211 lat sy^s sa^{ms} | *lxt* $\Phi^{45vid.66.75}$ B C* L Ψ | $\circ$ Ιησους αυτοις L W | Ιησους αυτοις Φ^{75} B C* | ο Ιησους 700 aur a r¹ | *lxt* $\Phi^{45.66}$ $\aleph$ A C² D K Γ Δ Θ Ψ $f^{1,13}$ 33. 579. 892s. 1241. 1424. / 844. / 2211 $\aleph$ it vg^{cl} | $\circ$ $\aleph$ A C² D K W Γ Δ Ψ $f^{1,13}$ 700. 892s. 1241. 1424. / 844. / 2211 $\aleph$ lat sy; I^rlat | *lxt* $\Phi^{45.59vid.66.75}$ B C* L Θ 33. 579 ff² • **45**^f οι ελθοντες προς την Μαριαν $\Phi^{45.66}$ $\aleph$ A C³ K W Γ Θ Ψ $f^{1,13}$ 700. 892s. 1241. 1424 $\aleph$ co | των ελθοντων προς την Μαριαν D / 2211 | οι ελθοντες μετα Μαρίας Δ | *lxt* $\Phi^{66.59vid}$ B C* L 33. (579). / 844 | $\circ$ εωρακοτες $\Phi^{45.66}$ D / 2211 | $\circ$ Φ^{66*vid} A^c B C*.(2) D 1. (/ 2211) e | οσα Φ^{66c} 0141 | *lxt* $\Phi^{6.45}$ $\aleph$ A* K L W Γ Δ Θ Ψ $f^{1,13}$ 33. 579. 700. 892s. 1241. 1424. / 844 $\aleph$ lat

αὐτόν· **46** τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπαν αὐτοῖς ᾠ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς.

Mc 14,1sp

Act 4,16

2,18! 23! Dt 13,1,3 |

12,19

4,20 Act 6,13s

Mt 26,3!

18,14 Jon 1,12-15

2K 5,14

| 1J 2,2 Is 11,12: 49,5s
Sir 36,13 PsSa 8,28.34

10,16! |

5,18! Mt 26,4

7,4!

2Sm 13,23?

47 Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον καὶ ἔλεγον· τί ποιῶμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος (πολλὰ ποιεῖ σημεῖα); **48** ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. **49** εἷς δέ ὤτις ἐξ αὐτῶν Ἰκαΐάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, **50** οὐδὲ λογίσεσθε ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. **51** τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλ' ἀρχιερεὺς ὢν (τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου) ἐπροφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, **52** καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ὁ μόνον ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν. **53** ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας ἔβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν.

54 Ὁ οὖν Ἰησοῦς οὐκέτι παρηρησιά περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλ' ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἑγγὺς τῆς ἐρήμου, ὁ εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κάκει ἔμεινεν μετὰ τῶν μαθητῶν⁹⁵.

95
iv

• **46** ὁ C D it | οσα A K f¹³ | τ ο κ Α Κ W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 33. 700. 892^s. 1241. 1424. / 2211 M | txt p⁶⁶ B C D L • **47** πολλὰ σημεῖα ποιεῖ K Γ Δ f¹⁻¹³ 700. 892^s. 1241. 1424 M lat sy^h | τοιαυτα σημεῖα ποιεῖ D it | txt p^{45vid.66} κ Α Β L W Θ Ψ 33. 579 • **48** πιστευουσιν p⁶⁶ L Γ Δ f¹³ 1. 33. 579. 700. 1241 | πιστευουσιν κ* 1424 ff² π vg^{ms} | txt κ² A B D K W Θ Ψ 892^s M lat • **49** ο p⁶⁶ 1241 | Ἰκαΐφας p^{45.75vid} D it vg^{cl} sa ly • **50** ἡμιν A K W Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892^s M c f r¹ vg^{cl.ww} sy sa^{ms} ly; Or | - κ sa^{ms} pbo | txt p^{45.66} B D L Γ 1241. 1424 it vg^{cl} bo • **51** ἀρχων W d | του ενιαυτου p⁶⁶ D | - p⁴⁵ e l sy^s | f μελλει p^{59vid} 1241. 1424 b ff² • **52** τ δε κ^{2a} Ψ 070. 33. 579 | εσκορπισμενα p^{45.66} D 700 • **53** Ἰ συνεβουλευσαντο A K L Γ Δ Ψ f¹ 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424 M sy^h; Or | txt p^{45.66.75vid} κ B D W Θ f¹³ • **54** Ἰησοῦς ουν A D K Γ Δ Ψ f¹³ 33. 700. 892^s. 1424 M sy^h sa^{ms} | ο δε Ιησοῦς p⁶⁶ f r¹ sy^{s.p} sa^{ms} pbo bo | txt p⁷⁵ κ Β L W Θ f¹ 565. 579. 1241 ly; Or | ο p^{45vid} D Γ 579 lat sy^s ly | τ Σαμφοῦριν D | ο¹ p⁶⁶ d | ο² p^{66*} sy^s | διετριβεν p^{45.66c} A D K Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 33. 565. 700. 892^s. 1424 M lat sy^h | txt p^{66*.75} κ Β L W 579. 1241 r¹ sy^{hmg}; Or | των μαθητων αυτου A K Θ f¹⁻¹³ 579. 700. 892^s. 1241. 1424 M it vg^{cl.ww} sy co | αυτων και εβαπτιζεν 33 | txt p⁶⁶ κ Β D L W Γ Δ Ψ 565 vgst; Or

- ^{96 97}
¹ X 55 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, * καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτοὺς. 56 ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες· τί δοκεῖ ὑμῖν; ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν; 57 δεδώκεισαν δὲ [†] οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ [†] Φαρισαῖοι ἐντολὰς ἵνα ἐάν τις γνῶ ποῦ ἐστὶν μνησθεῖς, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.
- 12** Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ [†] ἕξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος[†], ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν [†] Ἰησοῦς. 2 ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ὡς Μάρθα διηκόνει, ὁ δὲ Λάζαρος εἰς ἦν ^{οἱ} ἐκ τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ.
- ⁹⁸
¹ IV 12 3 Ἡ οὖν [†] Μαριάμ λαβοῦσα λίτραν μύρου ὀνόματι πικτικῆς πολυτίμου ἤλειπεν τοὺς πόδας ^{οἱ} τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. 4 Λέγει [†] δὲ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης εἰς [ἐκ] τῶν μαθητῶν αὐτοῦ[†], ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· 5 διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη [†] τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; 6 εἶπεν δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. 7 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἄφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν

2,13! Mc 14,1p
2Chr 30,17 Act 21,24.
26 |
7,11; 12,9
7,32!
10,39!
1-8: Mt 26,6-13 Mc
14,3-9 · 2,13!
11,1.43
L 10,40 · Mc 1,31!p

11,2 L 7,38

6,64!

10,13

13,29

57 [†] καὶ D Γ 1424 | [†] πρεσβυτεροὶ [†] P^{45vid} | [†] ἐντολῆν [†] P⁶⁶ A D K L Γ Δ Θ Ψ ^f13 33. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 [†] M latt sy^h sa ac ly | txi [†] [†] B W ^f1 565. 579 sy^{hmg} cw pbo
¶ 12,1 [†] πεντε [†] P^{66*} | [†] τὸ τεθνηκὼς [†] P⁶⁶ A D K Γ Δ Θ Ψ 0217^{vid} ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424 [†] M lat sy^{s,h} ac ly bo | txi [†] [†] B L W / 844. / 2211 sy^p it sa pbo | [†] οἱ Ἰησοῦς A D L W Δ ^f13 33. (N² 579) | - K Γ Θ Ψ ^f1 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 [†] M it sa^{ms} | txi [†] P⁶⁶ (N*) B • 2 ^ο P⁶⁶ (D Θ) | ^{οἱ} A D K W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 [†] M | txi [†] P⁶⁶ [†] B L; Or • 3 [†] Μαρία [†] P⁶⁶ [†] A D K L W Γ Δ Θ Ψ ^f13 700. 892^s. 1241. 1424 [†] M co | txi [†] B l. 33. 565. 579. / 844. / 2211 sy^h | ^ο P^{66*} D it | ^{οἱ} B • 4 [†] οὐν A D K Q Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892^s. 1424. / 844. / 2211 [†] M lat sy^h | - L 33. 1241 a e r¹ sa ly pbo bo^{ms} | txi [†] P⁶⁶ [†] B W 579 bo | 'εις (-K) εκ (-Q) των μαθητων αυτου Ιουδας Σαμωνος (-D vg; + ο ^f1 565) Ισκαριωτης (Ισκαριωτου Ψ / 2211; απο Καρωτου D) A D K Q Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892^s. 1424. / 2211 [†] M latt sy^h (bo) | txi [†] [†] B L W / 844. (- εκ P^{66.75vid} B L W 33. 579) sy^{(s).p} sa ly • 5 [†] διακοσων ^f13 579. 1424 • 7 [†] οτι ^f13 | - A Γ Δ ^f1 565. 700. 892^s. 1424. / 844 [†] M f sy^{p,h} | txi [†] P^{66.75vid} [†] B D K L Q W Θ Ψ 33. 579. 1241. / 2211 lat sy^{hmg} co

ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου ἵστησῆσθε αὐτό· **8** τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.>`

Dt 15,11

11,56

11,43

7,31!

12-16: Mt 21,1-9 Mc 11,1-10 L 19,28-38

Lv 23,40

9 Ἔγνω οὖν [ὁ] ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστὶν καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν ὁμόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἠγειρεν ἐκ νεκρῶν. **10** ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, **11** ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον ἰς τὸν Ἰησοῦν.

99
X

12 Τῆ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα **13** ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ καὶ ἔκραυγάζον·

100
I

ὡσαννά·

*εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου,
[καὶ] ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.*

Ps 118,25s L 13,35
1,49; 6,15; 18,33.37.39;
19,3.12 Zph 3,15 Ⓞ

14 εὐρῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνόματιον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστὶν γεγραμμένον·

14
101
VII**15** μὴ φοβοῦ, Ἰουδαίη Σιών·

*ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται,
καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.*

Zch 9,9 Zph 3,14-16 Is
40,9

7^f τετηρηκεν Α Γ Δ f^{1.13} 565. 700. 892^s. 1424. / 844 M f syp^h | txt p^{66.75vid} x B D K L Q W Θ Ψ 33. 579. 1241. / 2211 lat sy^{hms} co • 8° D (om. μεθ εαυτων εμε δε ου παντοτε εχετε p⁷⁵ 892^{s*}) sy^s • 9° / 1 2 4-8 p⁷⁵ x² A B² K Q Γ Δ Θ Ψ f¹ 33. 565. 1424 M (sa^{mss}) | / 2 4 5 7 8 p^{66*} bo | / 2 4 6-8 f¹³ (ac pbo) | / 1-4 7 8 579 | / 2 6-8 3-5 700 | / 1-4 3 5 7 8 p^{66c} W | / 1-4 3 5-8 / 2211 | οχλος δε πολυς εκ των Ιουδαιων ηκουσαν D (it syp) sa^{mss} ly | txt x^{*} B^{*} L 892^s. 1241. / 844 bo^{ms} | ° D b e sy^s | Ἰησοῦς εκ των νεκρων D bo^{mss} | εκ νεκρων ο Ιησους A 33 | - W • 11° / 4 5 / 1-3 6 7 D it | δι αυτον των Ιουδαιων επιστευσαν p⁶⁶ • 12° οχλος p² x A D K Q W Γ Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | συν (-p^{66c}) ο οχλος ο p^{66c} Θ | txt p^{66*} B L f¹³ | ° x D K Q W Δ Ψ f¹ 565. 700 (A L 33. 1241. / 844) M | txt p^{66.75} B Γ Θ f¹³ 579. 892^s. 1424 • 13° ἔκραυγασαν p⁶⁶ B^{*} | εκραζον Α Κ Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424 M; Or | txt p⁷⁵ x B² D L Q W 579. / 844 | Ἰ λεγοντες p⁶⁶ x A D K f^{1.13} 565. 892^s a ff² sy^{s-p} sa^{ms} bo | txt p^{2vid.75} B L W Γ Δ Θ Ψ 33. 579. 700. 1241. 1424. / 844 M lat sy^h sa^{mss} ac ly pbo | ° ο p⁶⁶ x^{2a} D K Θ f¹ 565 sa ly pbo bo^{mss} | - A Γ Δ f¹³ 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | txt x^{*}.^{2b} B L Q W Ψ 579 bo • 15° Ἰθυγατηρ x Γ Θ Ψ f^{1.13} 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | η θυγατηρ p^{75vid} B² | txt p⁶⁶ A B^{*} D K L Q W Δ 0218. 565. 579

- ¹⁰²
X **16** Ἔταυτα οὐκ ἔγνωσαν (αὐτοῦ οἱ μαθηταί) τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη Ἡσοῦς ὅτι ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. **17** Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτι τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **18** διὰ τοῦτο [καὶ] ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. **19** οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς ἑαυτούς· θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν· ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν. 2,22! 11,19,33,45
- ¹⁵ **20** Ἦσαν δὲ Ἕλληνές τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ· **21** οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· κύριε, θέλομεν τὸν Ἡσοῦν ἰδεῖν. **22** ἔρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, ἔρχεται Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος καὶ λέγουσιν τῷ Ἡσοῦ. **23** Ὁ δὲ Ἡσοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς λέγων· ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. **24** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει. **25** ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολλύει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυ- 7,35 1,43! L 8,20; 23,8 1,40! 13,1! 7,39f · 1,51! | 1K 15,36s Mc 8,34b-35!p
- ¹⁰³
IV
¹⁰⁴
X
¹⁰⁵
III

16 ταυτα δε A D K Γ Δ Ψ f^{1,13} 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M it sy^{p,h} sa^{miss} pbo bo | και ταυτα 579 | t^{xt} P⁶⁶ K B L Q W Θ lat sy^s | ροι μαθηται αυτου (-K) P⁶⁶ A D K L Q W Γ Δ Ψ f^{1,13} 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | t^{xt} P⁷⁵ K B Θ 579 | τ ο P^{66c} D W Θ f¹³ 33. 579. 1241 | °P^{66*} W it sy^{s,p} • **17** οτι P⁶⁶ D K L 579 it vg^{miss} sy^p co • **18** ' 2 3 1 4 5 B* | 2-5 P^{66*,75c} Δ it pbo | 1-3 5 K W | 2 3 5 P^{75*vid} | και υπηγησαν αυτω οχλοι D (c) | t^{xt} P^{66c} A (B²) K L Q Γ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424 M aur f vg sy^h | °P⁶⁶ K vg^{ms} • **19** αυτους P^{66*} D 579. 1241 a c e | τ ολος D L Q Θ Ψ f¹³ 33. 892. 1241. 1424 latt sy ac bo • **21** Βηθσαιδα P⁶⁶ D K W a sa bo • **22** °K A D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 1424. / 844 M | t^{xt} P^{66,75} B L 33. 892. 1241 | ρ και παλιν Ανδρεας και (+ ο W) Φιλιππος (+ και 33. / 844) K W Γ Δ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M sy^h | παλιν ο Ανδρεας και Φιλιππος D (aur f vg) | και παλιν ο Ανδρεας δε και ο Φιλιππος P^{66*} b ff² | Ανδρεας δε (τε Θ) και Φιλιππος P^{66c} Θ c (l) sa ly pbo | και παλιν ερχεται Ανδρεας και Φιλιππος και K | t^{xt} P^{75vid} A B L a • **23** απεκρινατο A D K Γ Δ Ψ f¹ 565. 700. 892. 1241. 1424 M | απεκριθη Θ f¹³ | t^{xt} P^{66,75} K B L W 33. 579. / 844 • **25** απολεσει A D K Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424 M lat co | t^{xt} P^{66,75} K B L W Ψ 33. / 844. / 2211 aur ff²

L 9,59s
14,3; 17,24
4Mcc 17,20
Ps 6,4s; 31,10
Mc 14,34-36p
| 5,37
Mc 1,11! · 8,54; 17,4
Gn 21,17
11,42!
14,30; 16,11 1K 2,6!
MartIs 2,4 · L10,18!
| 3,14!
14,3 |
21,19!
8,35 Ps 89,37 Ez 37,25
32
1,51!
7,33! · 8,12!

λάξει αὐτήν. **26** ἐὰν ἴμοι τις διακονῇ¹, ἐμοὶ ἀκολου-¹⁰⁶
θεῖτω, καὶ ὅπου ἴειμι ἐγὼ² ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς X
ἔσται· ἴάν τις ἐμοὶ διακονῇ τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ^T.¹⁰⁷

27 Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάραται, καὶ τί εἶπω; πάτερ,¹⁰⁸
σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς X
τὴν ὥραν ταύτην. **28** πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα^f. ἦλ-
θεν οὖν¹ φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ^T· καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν
δοξάσω. **29** ὁ ὄν ὄχλος ὁ ἑστῶς^o καὶ ἀκούσας^f ἔλεγεν
βροντὴν γεγονέναι, ἄλλοι ἔλεγον· ἄγγελος αὐτῷ ἔλε-
λάληκεν. **30** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· οὐ δι' ἐμὲ ἡ
φωνὴ αὕτη γέγονεν ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. **31** νῦν κρίσις ἐστίν
τοῦ κόσμου^o τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου
ἐκβλήθησεται ἔξω· **32** κἀγὼ ἴάν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς,
πάντας ἐλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. **33** τοῦτο δὲ ἔλεγεν
σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν.

34 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος· ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ
τοῦ νόμου ὅτι ὁ χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς
ἴλεγεις σὺ² ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;
τίς ἐστίν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; **35** εἶπεν οὖν αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἔν ὑμῖν¹ ἐστίν.
περιπατεῖτε ὥς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ^T σκοτία ὑμᾶς κα-

26 ^f ἐμοι διακονη τις Γ Δ 700 ℳ | τις εμοι διακονη D Θ f^{1.13} 33. 565 | txt ℳ^{66.75vid} κ A
B K L W Ψ 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 | ^{f1} ℳ⁶⁶ D W | ἴεαν δε ℳ^{66c} 579 | και εαν
A K Γ Δ 700. 1424. / 844² ℳ f sy^h | txt ℳ^{66*.75} κ B D L W Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 892. 1241.
/ 844¹. / 2211 lat | ^T μου τον υιον L f^{1.13} 33. 579. 1241. / 2211 vg^{ms} sy^{hmg} bo | ^f (17,5) εν τη
δοξη η εχον παρα σοι προ του τον κοσμον γενεσθαι. και εγενετο D | ^T λεγουσα D
1241 ι vg^s sy^{s.hmg} bo • **29** ἴδε W r¹ sa^{ms} pbo bo^{ms} | – B a sa^{ms} bo^{ms} | ^f εστηκως
ℳ^{59vid} A D K W Θ Ψ f¹³ 33. 1241. / 844 | ° κ D f¹ 565. 579. (– και ακουσας 892) l |
^{f1} ελεγον ℳ⁶⁶ L (b) c e l vg^{ms} co | ^{f2} ελαλησεν ℳ⁶⁶ 1241 | **30** ^f και ειπεν (+ o L) Ιησους
ℳ^{75vid} B L sa^{ms} ly | Ιησους κ | ἴηλθεν ℳ⁶⁶ D sa ly | εηλυθεν Θ 579 • **31** ° ℳ^{66*} D W
lat sy^p ly pbo bo^{ms} | ἴβληθησεται εξω ℳ⁶⁶ D a aur c | βληθησεται κατα Θ ιt sy^s sa;
Eriph • **32** ἴαν B | οταν 1241 a e ff²; Or^{pt} | ἴπαντα ℳ⁶⁶ κ* (D) latt; Irlat
• **34** ° A D K Γ Δ Θ f^{1.13} (33). 565. 700. 1424. / 844. / 2211 ℳ latt sy sa^{ms} ly pbo bo | txt
ℳ^{66.75} κ B L W Ψ 579. 892. 1241 sy^{hmg} sa^{ms} | ^f ℳ⁶⁶ κ A D K Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700.
892. 1241. 1424. / 844. / 2211 ℳ sa^{ms} ly pbo bo^{ms} | txt ℳ^{75vid} B L W 579 bo | ° ℳ⁷⁵ Γ Δ
700. 1424 pm aur vg | ° ℳ⁷⁵ / 2211 sa^{ms} ly • **35** ἴμεθ υμων A Γ Δ 700. 1424 pm sy^{s-p} sa ly
pbo | ἴεως ℳ⁶⁶ κ Γ Δ f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ lat sy^h | txt A B D K L
W Θ Ψ 1. 565. / 2211 sy^{hmg} | ^T η κ² K L Δ Θ f¹ 565. / 844. / 2211

ταλάβη· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. **36** ὥς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.

11,10 1J2,11

L16.8 E5.8 1Th5.5 cf 8,12· 8,59!

37 Ἔτσι αὐτὰ δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, **38** ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπεν·

2,11! 23!

κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;

Is 53,1 ⑥· R 10,16

καὶ ὁ βραχίον κυρίου τίμη ἀπεκαλύφθη;

¹⁰⁹ **39** διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, (ὅτι πάλιν) εἶπεν Ἡσαΐας·

5,44; 8,43

40 τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς

Is 6,10 Mc4,12!p

καὶ ἐπώρρωσεν αὐτῶν τὴν καρδίαν,

Mc 3,5!

ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς

καὶ ἴψωσιν τὴν καρδίαν

καὶ στραφῶσιν, καὶ ἴασομαι αὐτούς.

¹¹⁰ **41** ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. **42** ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν ἵνα μὴ ἀποσυναγάωγοι γένωνται. **43** ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

Is 6,1

7,31!

9,22!

5,44

¹¹¹ **44** Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με, **45** καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. **46** ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα ὅπᾳς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνη. **47** καὶ ἐάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων

7,28!· Mt 10,40!

6,40; 14,9! | 8,12!

11,27!· 9,39!

36 Ἔως Φ^{66} K Γ Δ $f^{1,13}$ 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 $\mathfrak{M}$ lat | ι xt Φ^{75} κ A B D L W Θ Ψ 33. 579. / 2211 e | τ ο Φ^{75} κ A K W Γ Δ Θ $f^{1,13}$ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 $\mathfrak{M}$ | ι xt Φ^{66} B D L Ψ • **37** Ἔτσι αὐτὰ Φ^{66*} | Ἔπιστευσαν Φ^{66} f^{13} ; Eus • **38** α Φ^{75} • **39** Ἔτσι γὰρ D • **40** α D | Ἔπρωσεν $\Phi^{66,75}$ κ K W 579 sy^{hm} | πεπρωκεν B² Γ Δ f^1 565. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$; Eus^{pl} | ι xt A B* L Θ Ψ f^{13} 33. / 844; Eus^{pl} | τ μη Φ^{66*} D a e f (l) vg^cl | Ἔπιστρεψωσιν K L W Θ 1424; Eus | επιστρεψουσιν f^{13} | επιστραφωσιν A D² Γ Δ f^1 565. 700. 892. 1241. / 844 $\mathfrak{M}$ | ι xt $\Phi^{66,75vid}$ κ B D* Ψ 33. 579 • **41** Ἔτσι οτε D K Γ Δ f^{13} 565. 700. 892. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ sy; Eus | επει W | ι xt $\Phi^{66,75}$ κ A B L Θ Ψ 1. 33. 579. / 844 e co | Ἔτου θεου (+ αὐτου D) D Θ f^{13} | sy^h sa (pbo) bo • **43** Ἔτσι υπερ Φ^{66c} κ L W f^1 33. 565. 579 | ειτερ Ψ | η 1241 | ι xt $\Phi^{66*,75}$ A B D K Γ Δ Θ f^{13} 700. 892. 1424. / 844 $\mathfrak{M}$ sy^{hm} • **45** τ και Φ^{66*} e • **46** ο Φ^{66*} B sy^s

3,17!·9,39! 'καὶ μὴ φυλάξῃ'^T, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. **48** ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτόν ὅτι ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **49** ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδεδωκεν τί εἶπω καὶ τί λαλήσω. **50** καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν. ἃ οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἶρηκέν μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ.

2,13!·18,4!
12,23;17,1·7,30!·16,28!
17,11s

27 L 22,3 Act 5,3

18,4!·3,35!
16,27!·28!
L 12,37

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου¹ πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς. **2** Καὶ δεῖπνου ἔγινομένου, τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότες εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδοῖ αὐτόν Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτου), **3** εἰδὼς ὅτι πάντα ἔδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ εἰς τὰς χεῖρας² * καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει, **4** ἐγείρεται ἐκ τοῦ δεῖπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν· **5** εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζω-

113
IX

16
114
III
115
X

47 ' και φυλαξη $\mathfrak{P}^{66c}$ D Θ 070. 579. 1241 it vg^{ms} sa^{ms} pbo | μηδε φυλαξη W | και μη πιστευση Γ Δ 700. 892. 1424. / 844 $\mathfrak{M}$ q sy^{hmg} | txt $\mathfrak{P}^{66*75}$ $\aleph$ A B K L Ψ f^{1.13} 33. 565 vg sy sa^{ms} cw bo | ^T αυτα $\mathfrak{P}^{66c}$ r¹ vg^{ms} sy^{s.p} • **48** ο $\mathfrak{P}^{66}$ 1241 • **49** εδωκεν $\mathfrak{P}^{75vid}$ D K L Γ Θ 700. 892. 1424. / 844 $\mathfrak{M}$ | txt $\mathfrak{P}^{66}$ $\aleph$ A B W Δ Ψ 070 f^{1.13} 33. 565. 579. 1241 • **50** λαλω εγω K Δ Θ 700. 1424 $\mathfrak{M}$ | λαλω D Γ 1241 a bo^{ms} | txt $\mathfrak{P}^{66}$ $\aleph$ A B L W Ψ 070 f^{1.13} 33. 565. 579. 892. / 844 lat

¶ **13,1** ελληλυθεν Γ Δ 700. 1424 $\mathfrak{M}$ | ηκει $\mathfrak{P}^{66}$ | παρην D | txt $\mathfrak{P}^{75}$ $\aleph$ A B K L W Θ Ψ 070 f^{1.13} 33. 565. 579. 892. 1241. / 844 | ^ς τουτου του κοσμου $\mathfrak{P}^{66}$ • **2** γενομενου $\mathfrak{P}^{66}$ $\aleph^2$ A D K Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1424. / 844 $\mathfrak{M}$ lat | txt $\aleph^*$ B L W Ψ 070. 579. 1241 d r¹ | ^T τε $\mathfrak{P}^{66}$ A | ^ς Ιουδα Σιμωνος Ισκαριωτου ινα αυτον παραδοι (vel παραδω) A K Γ Δ Θ f¹ 33. 700. 892. 1424 $\mathfrak{M}$ (a f q) sy | Σιμωνος Ισκαριωτου ινα αυτον παραδω f¹³ pbo | ινα παραδοι (vel παραδω) αυτον Ιουδας Σιμωνος Ισκαριωτης $\mathfrak{P}^{66}$ $\aleph$ B (W 579) (b) | Ιουδα Σιμωνος απο Καρωτου ινα παραδοι αυτον D e | txt (vel παραδω) L Ψ 070. 1241. / 844. (incert. $\mathfrak{P}^{75}$) vg^{cl.s.(st.ww)} • **3** τ ο Ιησους A K Γ Δ Θ Ψ 070 f¹ 33. 579. 700. 892. 1424. / 844 $\mathfrak{M}$ it sy^s sa ly bo^{ms} | δε ο Ιησους f¹³ b sy^{p.h**} bo | txt $\mathfrak{P}^{66.75}$ $\aleph$ B D L W 1241 lat pbo | εδεδωκεν $\mathfrak{P}^{66.75}$ A D Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 700. 892. 1241. 1424. / 844 $\mathfrak{M}$ | txt $\aleph$ B K L W 070. 1. 579 | ^ς 3-5 1 2 $\mathfrak{P}^{75}$ • **5** ποδονιπτρα $\mathfrak{P}^{66}$ pbo

σμένος. **6** Ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· ὁ λέγει αὐτῷ· κύριε, σὺ μου νίπτεις τοὺς πόδας; **7** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνῶσι δὲ μετὰ ταῦτα. **8** λέγει αὐτῷ Πέτρος· οὐ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ· ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. **9** λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν. **10** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὁ λελουμένος οὐκ ἔχει χρεῖαν· εἰ μὴ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ' ἔστιν καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. **11** ἤδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστε.

12 Ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν ὁ καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀνέπεσεν· πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς· γινώσχετε τί πεποίηκα ὑμῖν; **13** ὑμεῖς φωνεῖτέ με· ὁ διδάσκαλος, καὶ ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. **14** εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας· **15** ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. **16** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος

¹¹⁶ III
¹¹⁷ X
¹¹⁸ III

6 T και X A K W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M lat | txt P^{66,75} B D L it | T εκεινος X² A D K L W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M ff² I sy^h sa ly | txt P^{66,75} X² B b pbo • **7** ρ αρ (!) P^{66*}vid | γαρ P^{66c1} | τι W • **8** ρ. ποδας X A K Γ Δ Θ 33. 700. 1424 M | p. μη D f^{1,13} 1241 | txt P^{66,75} B C L W Ψ 892. / 844 | αυτω Ιησους P⁶⁶ K W Δ Θ (αυτω ο Ιησους X Γ f^{1,13} 700. 892. 1424 M) a c f ff² q vg^{cl} sy^h | Ιησους C³ D Ψ 1241 aur b e l¹ bo | txt P⁷⁵ A B C* L / 844 vg^{st,ww} • **9** ρ Πετρος Σιμων B W | Πετρος D | ρ / 2 4 P⁶⁶ e | 4 / 2 D it • **10** ρ Ιησους P⁷⁵ B | - Ψ | ρ C³ D K L Γ Δ Θ f^{1,13} 579. 700. 892. 1241 M | txt P^{66,75} X A B C* W Ψ 1424. / 844 a q ρ; Or | ρ νιψασθαι X aur c vgst; Or^{com} | την κεφαλην νιψασθαι ει μη τους ποδας μονον D | ει μη τους ποδας μονον νιψασθαι P⁶⁶ Θ sy^{s,p} | η τους ποδας νιψασθαι (+ μονον 1424) P⁷⁵ A C³ Γ Δ f¹ 700. 1241. 1424. / 844 M | - 579 | txt B C* (K) L W Ψ f¹³ 892 it vg^{cl} sy^h; Or^{txt} • **11** P^d | ρ αλλ 579 | - X A K Γ Δ Θ f^{1,13} 700. 892. 1241. 1424. / 844 M aur (e) ρ vg | txt P⁶⁶ B C L W Ψ 33 it • **12** P⁶⁶ X A C² L Ψ 33. 1241. / 844 it vg^s sy^{s,p} | txt B C*.³ D K W Γ Δ Θ f^{1,13} 579. 700. 892. 1424 M lat sy^h | ρ αναπεσων C³ D K Γ Δ Θ f^{1,13} 700. 892. 1424 M aur vg sy^h | και αναπεσων P⁶⁶ X² A^c L Ψ 33. 1241. / 844 it vg^s | txt X² B C* W 579 a e ρ sy^{s,p} sa ly pbo bo^{mss} | ρ, et¹¹ - | • **14** T ποσω μαλλον D Θ it sy^{s,p} • **15** P^{66*} 700 d | ρ δεδωκα P⁶⁶ X A K Ψ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241 pm | txt B C D L W Γ Δ Θ 579. 1424. / 844 pm

ἰμείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ οὐδὲ ἀπόστολος ἰμείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. **17** εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά.

Jc 1,25 L 10.28.37

6,70; 15,16.19 E 1,4

Ps 41,10

| Is 46,10; 43,10 · 14,29;
16,1.4 Mc 13,23p

8,24! | Mt 10,40!

18 Οὐδὲν περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα ἄτινας ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· ὁ τρώγων ἔμμου τὸν ἄρτον ἔπιπῃρεν ἔμπρὸς ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. **19** ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα ἰσπευθεσθε ὅταν γεννηταὶ ὅτι ἐγὼ εἰμι. **20** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἄν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

119 X

120 Γ

21-30: Mt 26,21-25 Mc
14,18-21 L 22,21-23
11,33!

Jub 23,2

19,26; 20,2; 21,7.20 |

21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. **22** ἔβλεπον τὸν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. **23** ἦν ἄνακειμενος εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς. **24** νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος ἰσπευθεσθαι τίς ἄν εἴη περὶ οὗ λέγει. **25** ἀναπεσῶν οὖν ἐκεῖνος οὕτως ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ· κύριε, τίς ἐστίν; **26** ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνός ἐστιν ὃς

121 IV

122 Γ

123 X

16 ^Q B o^{ms} | ^o p^{66*} • 18 ^r ους p⁶⁶ A D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 579. 700. 1424 M; Eus | t^{xt} K B C L 33. 892. 1241; Or | ^r μετ εμου p⁶⁶ K A D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 579. 700. 1241. 1424 M lat sy (ly pbo bo); Or^{pl} Eus Eriph | t^{xt} B C L 892 v^{gms} sa; Or^{pl} | ^r επηρκεν K A W Θ | ^o p^{66*} B • 19 ^r οταν γεννητα πιστευθεσθε A D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 700. 892. 1241. 1424 M it v^{gcl} | πιστευθεσθε οταν γεννηται B (C) | πιστευθεσθε εαν γεννηται 579 | t^{xt} p⁶⁶ K L • 20 ^r και p^{66*} • 21 ^o p^{66*} K B L | t^{xt} p^{66c} A C D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 M; Or • 22 ^r ουν p⁶⁶ K A D K L W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 M sy^h sa^{ms} ly bo | t^{xt} B C Ψ e sa^{ms} pbo | ^r αυτου p⁶⁶ f¹³ 1241 a r¹ sy^s bo • 23 ^r δε p⁶⁶ K A C² D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 579. 700. 1241 M latt sy^h sa pbo bo | t^{xt} B C* L Ψ 892. 1424 sy^s | ^o p^{66*} B • 24 ^r πυθεσθαι Ψ (c e) | και λεγει αυτω ειπε τις εστιν B C L 068. 33. 892 (lat) | πυθεσθαι τις αν ειη περι ου ελεγεν και λεγει αυτω ειπε τις εστιν K | πυθεσθαι τις αν ειη ουτος D | t^{xt} p^{66c} A K W Γ Δ f^{1.13} 565. 700. 1241. 1424. (Θ 579) M r¹ co | ^r τινος λεγει Ψ | ου ειπεν p^{66c} • 25 ^r αναπεσων (+ δε K Ψ) B C K Ψ e | επιπεσων δε A Γ Θ 700. 1424 M sy^h | επιπεσων ουν p^{66c} K* D W Δ f^{1.13} 565. (579). 1241 sy^{hmg} | t^{xt} p^{66*} vid K² L 33. 892 | ^o K A D W Θ Ψ f¹ 565. 579. 700. 892. 1241 pm lat sy a pbo bo • 26 ^r ουν ο Ιησους K² C* L 892 | ουν Ιησους B | Ιησους p⁶⁶ W 579^{vid} | αυτω ο Ιησους D f¹³ 1424 e | t^{xt} K* A C³ K Γ Δ Θ Ψ f¹ 33. 565. 700. 1241 M | ^r και λεγει (ειπεν 1241) K D f¹³ 1241 sy^p pbo bo

124 IX ἐγὼ βάρω τὸ ψωμίον καὶ δώσω αὐτῶ. ¹βάρω οὖν τὸ ψωμίον [λαμβάνει καὶ] δίδωσιν Ἰουδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου. 27 καὶ ²μετὰ τὸ ψωμίον ὁ τότε εἰσηλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς. * λέγει οὖν αὐτῶ ¹ὁ Ἰησοῦς· ὁ ποιεῖς ποιήσον 2! τάχιον. 28 τοῦτο [δὲ] οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῶ. 29 τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ¹ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῶ [ὁ] Ἰησοῦς· ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἣ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῶ. 30 λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος ἔξηληθεν εὐθύς². ἦν δὲ νύξ.

31 Ὅτε οὖν ἐξηλθεν, λέγει ¹ Ἰησοῦς· νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῶ. 32 [εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῶ], καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῶ, καὶ εὐθύς δοξάσει αὐτόν. 33 τεκνία, ἔτι μικρὸν ¹ μεθ' ὑμῶν εἰμι· ζητήσετε με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ¹ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθειν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. 34 Ἐντολήν¹ καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ¹ ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. 35 ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις¹.

26 βάρω (εμβαράς A D K f^{1,13} 565) το ψωμιον επιδώσω (+ αυτω 33) P⁶⁶ κ A D K Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424 M et sy^h | δώσω ενβαράς το ψωμιον W | txi B C L 1241; Or | ¹βάρω ουν (- 579) το ψωμιον κ*.2b 579 | και ενβαράς (βαράς D) το ψωμιον P⁶⁶(*)c A D K W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700. 1424 M lat sy^h | txi κ^{2a} (- το B) C L 33. 892. 1241 sy^{hmg}; Or | Γ (+ τω f¹³) Ἰσκαριωτη P⁶⁶ A K W Γ Δ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424 M | απο Καρωτου D | txi κ B C L Θ Ψ 068. 33. (579) vgs.(st.ww)

• 27 ²D e bo^{ms} | κ² A D L 565. 579 it vg^{cl} sy^s sa ly cw pbo bo^{pt}; Did | ¹Θ B L

• 28 ²B W Ψ 579 sa^{ms} bo^{ms} | txi P⁶⁶ κ A C D K L Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 M latt sy^{p-h} co

• 29 Γ δε P⁶⁶ sa^{ms} ly bo^{pt} | ¹το P⁶⁶ C D K Γ Δ Θ Ψ 1241. 1424 M | txi κ A B L W f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892 | Γ Ἰησοῦς κ B | - f¹ 565 e sy^{s-p} pbo | txi P⁶⁶ A C D K L W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 M

• 30 ¹A K Γ Δ Θ f¹ 565. 700. 892. 1241. 1424 M a f q | txi P⁶⁶ κ B C D L W Ψ f¹³ 33. 579 lat

• 31 ¹το A C D K W Γ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424 M | ουν ο Ψ | txi P⁶⁶ κ B L Δ

• 32 ²P⁶⁶ κ* B C* D L W 1. 579 it vg^{ms} sy^{s-h} ly cw bo^{pt} | txi κ² A C² K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. / 844 M lat sy^p sa bo^{pt}; Or^{lem} | Γ εαυτω κ^{2a} A D K L W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. / 844 M | txi P⁶⁶ κ*.2b B

• 33/34 ¹χρονον κ Λ Γ Θ Ψ f¹³ 892. / 844 c f l sy^h sa^{ms} ly cw bo^{pt} | txi P⁶⁶ A B C D K W Δ f¹ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424 M lat sa^{ms}; Cl Or | ²P⁶⁶ κ* D W 579. (1241) lat | ¹P⁶⁶ W 579 | Γ λεγω· πλην αρτι εντολην P⁶⁶ (sy^s) sa^{ms}? | λεγω αρτι· πλην εντολην 1. 565 sa^{ms}? | ¹εγω P⁶⁶ it | καγω D

• 35 ¹εμου εστε μαθηται P⁶⁶ | ¹εν αλλοις C | μετ αλληλων κ

36-38: Mt 26,33-35 Mc
14,29-31 L 22,31-34
14,5; 16,5-7,34!
21,18s! 12,26

36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη ἰ[αὐτῷ] Ἰησοῦς· ὅπου ἔπάγω οὐ δύνασαι μοι ἔνυν ἀκολουθῆσαι, ἄκολουθήσεις δὲ ὕστερον¹. **37** λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Ὁ κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ἄκολουθῆσαι ἄρτι²; ἴτην ψυχὴν μου ὑπὲρ σου³ θήσω. **38** ἄποκρίνεται Ἰησοῦς· τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἂρνήσῃ με τρίς.

18,27

27· 12,44 Ex 14,21

| 2K 5,1

1 Hen 39,4 2 Bar 48,6
ApcAbr 17,16

18,28; 21,22

12,32· 12,26! 1Th 4,17

11,16!· 13,36!

14 Ἄ Τ Μὴ ταρσασέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά· πιστεύετε εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. **2** ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μὴ, εἶπον ἂν ὑμῖν ὅτι πορεύομαι ἑτοιμάσαι ἴτόπον ὑμῖν²; **3** καὶ ἐὰν πορευθῶ ἄκαὶ ἑτοιμάσω³ ἴτόπον ὑμῖν², πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμί ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ἦτε. **4** καὶ ὅπου ὁ[ἐγὼ] ὑπάγω οἴδατε τὴν ὁδόν¹.

127

X

5 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς^T· κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπ-

36 Γ αυτω ο Ν C³ D K W Γ Δ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M | - B C* L lat sa^{ms} rbo bo | txt P⁶⁶ A Θ | T εγω Ν D Ψ f¹³ 33. 700. 1241 pm latt co; Or | συνακολουθησαι αρτι D* | συ νυν ακολουθησαι αρτι D² | υστερον δε ακολουθησεις μοι (- A Θ 892* sy^{p,h}) A C³ (D) K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 700. 892. 1241. 1424 M (b) sy | txt P⁶⁶ Ν B C* L W 1. 33. 565. 579. / 844 • 37 Πετρος Ν A C K L Γ Δ Θ Ψ 565. 700. 892. / 844 M | Σιμων Πετρος 1424 | - D r¹ ly | txt P⁶⁶ B W f¹³ 1. 33. 579. 1241 | ο Ν* 33. 565 aur vg sy^s sa^{ms} rbo bo | ακολουθησαι νυν C³ | νυν ακολουθησαι αρτι (- L) D L W | ακολουθειν αρτι B | νυν ακολουθειν C* | txt P⁶⁶ Ν A K Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M | 5 4 5 1-3 P⁶⁶ Ν W 579. / 844 • 38 ἀπεκριθη (αποκρινεται f¹ 565) αυτω ο Ιησους C³ Γ Δ f¹ 565. 700. 892. 1424 M b f q vg^{cl} sa bo^{pl} | αποκρινεται ο Ιησους W Ψ f¹³ 33. 579. 1241 | απεκριθη Ιησους και ειπεν αυτω D c rbo | απεκριθη Ιησους K | txt P⁶⁶ Ν A B C* L Θ / 844 | φωνησει C D L Θ Ψ f¹³ 1. 579. 1241 pm; Or | φ απαρηνηση Ν A C K W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 M a aur r¹ | txt P⁶⁶ B D L 1. 565. / 844 lat; Or

¶ 14,1 T και ειπεν τοις μαθηταις αυτου D a aur c (sy^s) • 2 αν ειπον P⁶⁶* | ειπον Ν W 579 | ο P⁶⁶* C² N Γ Δ Θ 700. 1241. 1424 M a e f q | txt P^{66c} Ν A B C* D K L W Ψ f¹³ 33. 565. 579. 892. / 844 lat | f P⁶⁶ 1424. / 844 lat | [·.] • 3 ετοιμασω A K W Γ Δ Θ 565. 1241 pm sy^p | ετοιμασαι D 700. 892. 1424 f sa^{ms} | txt P⁶⁶ Ν B C L N Ψ f^{1,13} 33. 579. / 844 pm lat | f P⁶⁶ A C W Δ Θ 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M lat | txt Ν B D K L N Γ Ψ f¹³ 1. 33. 565 vg^{ms} • 4 ο P⁶⁶ D L W Θ f¹³ 1. 565. 1424 it rbo bo^{ms} | txt Ν A B C K N Q Γ Δ Ψ 33. 579. 700. 892. 1241. / 844 M c f vg sa ly bo | φ και την οδον οιδατε P⁶⁶* A C³ D K N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 M lat sy sa ly | txt P^{66c} Ν B C* L Q W 33. 579 a sa^{ms} rbo bo • 5 T ο λεγομενος Διδυμος D

άγεις· ^Τ πῶς (δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἶδέναι); **6** λέγει αὐτῷ
 Ὁ[ό] Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή·
 οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. **7** εἰ (ἐγνώ-
 κατέ με), καὶ τὸν πατέρα μου γινώσσεσθε. Ὅκαι ἀπ' ἄρτι
 γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἐωράκατε ^ο αὐτόν.

H 10,20· 11,25!

L 10,22p E 3,12! | 8,19!

12,45

8 λέγει αὐτῷ Φίλιππος· κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα,
 καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. **9** λέγει αὐτῷ Ὁ Ἰησοῦς· (τοσοῦτω χρόνω)
 μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἐωρακῶς
 ἐμὲ ἐώρακεν ^Τ τὸν πατέρα· ^Τ πῶς σὺ λέγεις· δεῖξον ἡμῖν
 τὸν πατέρα; **10** οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ
 πατὴρ ἐν ἐμοὶ ἐστίν; τὰ ρήματα ἃ ἐγὼ (λέγω ὑμῖν ἀπ'
 ἑμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ πατὴρ ^Τ ἐν ἐμοὶ μένων (ποιεῖ τὰ
 ἔργα αὐτοῦ). **11** πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ
 πατὴρ ἐν ἐμοὶ· εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα (αὐτὰ πιστεύετε) ^Τ.

1,43!

1,18!; 12,45

10,38!

8,28!

5,36!

12 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἃ
 ἐγὼ ποιῶ κάκεινος ποιήσει καὶ μείζονα ^ο τούτων ποιήσει,
 ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα (πορευόμαι· **13** καὶ ὁ (τι ἂν)
 (ᾠατήσητε) ^Τ ἐν τῷ ὀνόματί μου τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ

1,50; 5,20

16,28! |

15,16; 16,23s.26; 15,7
1J 3,22!128
IV

5 ^Τ και ς A C² D K N Q Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ lat
 syp^h sa^{mss} bo^{mss} ! txt ℘⁶⁶ B C*^{vid} L W a b sy^s sa^{mss} ly pbo bo^{mss} | '2-4 I ς ! 2 3 I 4 K !
 οἰδαμεν τὴν ὁδὸν B C* (D) a b e (sa^{mss} pbo) ! txt ℘⁶⁶ A C² L N Q W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33.
 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ lat syp^h sa ly bo • 6 ^ο ℘⁶⁶ ς C* L ! txt A B C³ D
 K N Q W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ • 7 (ἐγνωκεῖτε
 (ε)με (-A) A B C D¹ K L N Q Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ aur
 (f r¹) vg; Ir^{lat} v.1 ! txt (vel εμε) ℘⁶⁶ ς D* (W) 579 it; Ir^{lat} | 'αν ᾠδεῖτε B C* (L) Q Ψ 1. 33.
 565 r¹ ! ἐγνωκεῖτε αν A C³ K N Γ Δ Θ ^f13 700. 892. 1241. 1424. (f / 844) ℳ aur (f) vg !
 txt ℘⁶⁶ ς D W (579) sa ly bo; Ir^{lat} | ^ο B C* L Q Ψ 1. 33. 565. / 844 a vg^{mss}; txt ℘⁶⁶ ς A C³
 D K N W Γ Δ Θ ^f13 579. 700. 892. 1241. 1424 ℳ lat sy co; Ir^{lat} | ^ο B C* r¹ vg^{mss}; Ir^{lat}
 • 9 ^ο ℘⁶⁶ A L | ' τοσοῦτον χρόνον ℘^{66.75} ς^{2a} A B K N Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33. 565. 579. 700.
 892. 1241. 1424. / 844 ℳ ! txt ς^{*.2b} D L Q W; Ir^{lat} | ^Τ και ℘⁷⁵ lat ly bo^{mss}; Ir^{lat} | ^Τ και A
 D K L N Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ f q sy sa ly ! txt ℘^{66.75} ς B Q W
 579 lat pbo bo; Ir^{lat} Or • 10 (λαλω) ℘⁶⁶ ς A K Q W Γ Δ Θ ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892.
 1241. 1424. / 844 ℳ lat ! λελαληκα D Ψ ! txt ℘⁷⁵ B L Ne q | ^Τ ο ς A D K N Q W Γ Δ
 Θ ^f1.13 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ ! txt ℘^{66.75} B L Ψ | ' ποιει τα εργα
 αυτος ℘⁷⁵ L W 33. 579 ! αυτος ποιει τα εργα A K N^{vid} Q Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892.
 1241. 1424. / 844 ℳ lat ! txt ℘⁶⁶ ς B D • 11 (αυτου) ℘^{66.75} B sa ly | ^Τ μοι A B K Q Γ Δ
 Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ℳ it sy^h bo ! txt ℘^{66.75} ς D L W 33. 579 lat
 sy^{c-p} sa ly pbo • 12 ^ο ℘^{66*} | (πορευομαι) ℘⁷⁵ Q co? • 13 (εαν) ℘⁶⁶ 1. 565 | (αιτησε
 ℘^{75vid} B Q | ^Τ τον πατερα 33 vg^{cl}

| 17.1.4 Mt 18,19

ὁ πατήρ ἐν τῷ υἱῷ. **14** Ἐάν τι αἰτήσητέ ὅμε ἐν τῷ ὀνόματί μου ἔγώ ποιήσω.>`

21,23; 15,10 1J2,5; 5,3
Sap 6,18| 26; 15,26; 16,7; 7,39
1J2,1 L 24,4915,26; 16,13 1J4,6;
5,6 · 1K 2,11.14

3; 20,19,26 | 7,33!

6,57 | 16,23!

10,38! · 6,56!

15!

23; 16,27; 17,23

7,4 Act 10,41

15!; 8,51! Sir 2,15 · 21!
Pv 8,17 · Dt 7,82 Ez 37,27 2K 6,16
E 3,17 Ap 3,20

15 Ἐάν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς ἴτηρησατε· **16** κἀγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα ἄμεθ ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἦ, **17** τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει· ὑμεῖς ἴ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν ἴ μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἴ ἔσται. **18** Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. **19** ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς ὁ δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ἴ ζήσατε. **20** ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἴ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν ὑμῖν. **21** ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἴ ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, κἀγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.

22 Λέγει αὐτῷ ἴ Ἰούδας, οὐχ ὁ ἴσκαριώτης· κύριε, ὁ [καὶ] τί ἴ γέγονεν ὅτι ἴμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; **23** ἀπεκρίθη ἴησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἔάν τις ἀγαπᾶ με τὸν λόγον μου ἴτηρῆσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν καὶ πρὸς αὐτὸν ἴ ελευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ἴ ποιησόμεθα. **24** ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους

129
I130
X

14 ^{QX} f¹ 565 b vg^{ms} sy^s | ° A D K L Q Ψ 1241. 1424. / 844 pm it vg^{ms} co | ἴ τουτο ⁷⁵ A B L Γ Ψ 060. 33 c r¹ vg sa ly bo | τουτο εγω ^{66c} 1241 · **15** ἴ τηρησατε A D K Q W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ⁷⁵ | τηρησητε ⁶⁶ K 060. 33. 579 | txt B L Ψ co; Epiph · **16** ὄ 6 1-5 L Q Ψ 33 e sy^{hmg} | 1 2 6 3-5 ⁷⁵ K it | μενη μεθ υμων εις τον αιωνα ⁶⁶ A (D) K W Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ⁷⁵ | vg sy^h | txt ⁷⁵ B 060 b · **17** ἴ αυτον ^{66*} K^{2a} D* L 579 | ἴ αυτο ^{66c} A D^c K Q Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ⁷⁵ | lat | αυτον D* L | txt ^{66*.75} K B W 579 a | ἴ δε A D K L Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ⁷⁵ | lat sy | txt ^{66.75} K B Q W Ψ 579 a b | ἴ αυτον ^{66*} D* L W Ψ 579 | ἴ μενεῖ aur vg sa ly pbo | txt B² K Γ f^{1.13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ⁷⁵ | it bo (sine acc. ^{66.75} K A B* D L Q W Δ Θ Ψ) | ἴ εστιν ^{66*} B D* W 1. 565. / 844 it · **19** ° ⁶⁶ a sa^{ms} bo^{pl} | ἴ ζησεσθε ⁶⁶ K A D K Q W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. / 844 ⁷⁵ | txt ⁷⁵ B L · **20** ὄ υμεις γνωσεσθε ⁷⁵ B L Q 060. 33. / 844 aur f vg | γνωσεσθε A Θ B · **21** ἴ τηρηθησεται ⁷⁵ · **22** ὄ 1 2 4 ⁷⁵ | ἴ ουδας ουχ ο απο Καρωτου D | ° ^{66*.75} A B D L Θ 33. 700. 1241 lat sy^{s.c.p} co | txt ^{66c} K K Q W Γ Δ Ψ f^{1.13} 565. 579. 892. 1424. / 844 ⁷⁵ | q sy^h | ἴ εστιν D · **23** ἴ εισελευσομεθα ^{66*} | ελευσομαι D e sy^c | ἴ ποιησομαι D e sy^c ly | ποιησομεν A K Γ Δ Θ Ψ 700. 892. 1241. 1424. / 844 ⁷⁵ | txt ^{66.75} K B L W 060 f¹³ 1. 33. 565. 579; Did

¹³¹_I μου οὐ ἴηρεῖ· καὶ ὁ λόγος Ἦ ὄν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμός ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός.

3,34!

¹³²_X **25** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων· **26** * ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὃ πέμψει Ἦ ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν Ὁ[ἐγῶ].

16!

1Κ2,12s 1J2,20,27·

2,22!; 16,13 Mc

13,11p· Jub 32,25

16,33; 20,19,21,26 R 5,1

Kol3,15 2Th3,16 Hgg

2,9Θ·1

2T1,7!

3!

16,28!

|13,19!

12,31!

10,18

18,1 Mc 14,42p

|Jr 2,21 Ps 80,9-20 2Bar

39,7

|Mt 15,13

L 3,8p

|13,10

6,63 |6,56!

2Κ 3,5!

27 Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά μηδὲ Ἰδειλιάτω. **28** ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἴηαπατέ με ἐχάρητε ἂν ὅτι Ἦ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι ὁ πατήρ Ἦ μείζων μου ἐστίν. **29** καὶ νῦν εἶρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε. **30** Οὐκέτι

πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων· καὶ ἐν ἐμοὶ ὄουκ ἔχει οὐδέν, **31** ἀλλ' ἵνα γινῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἔνετειλάτο μοι ὁ πατήρ, οὕτως ποιῶ. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

15 Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστιν. **2** πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ Ἰκαρπὸν φέρον Ἰκαθαίρει αὐτό ἵνα Ἰκαρπὸν πλείονα Ἰφέρῃ. **3** Ἠἴδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα Ἦ ὑμῖν· **4** μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἄφ' ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ Ἰμένη ἐν τῇ Ἰαμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ Ἰμένητε. **5** ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος,

24 Ἰτηρησει D 579 sa^{ms} ly bo | Ἦ ο εμος D / 844 a e r¹ sy^h ly cw pbo • **26** Ἦ ὑμιν Ἰ66c sy^s bo^{pl} | Ὁ Ἰ75 κ A D K Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 Ἰ co | Ἰxt B L 060. (33) • **27** Ἰδειλιατε Ἰ75 • **28** Ἰγαπατε D* L f¹³ 33. 579. 892^s. 1424 | Ἦ ειπον K^c Γ Δ 700. 892^s. 1424 Ἰ | εγω f¹³ e q sa^{ms} | Ἰxt Ἰ75vid κ A B D K* L Θ Ψ 060vid. 1. 33. 565. 579. 1241. / 844 lat | Ἦ μου (Ἰ75vid) κ*^{2b} D² K Γ Δ Θ f¹³ 579. 700. 892^s. 1241. 1424 Ἰ a f q sy^{p,h} sa^{ms} ly bo | Ἰxt κ^{2a} A B D* L Ψ 1. 33. 565. / 844 lat sa^{ms} pbo; Ἰr^{lat} • **30** Ἰεுρησει ουδεν K f sy^{hm} ly pbo | ουκ εχει ουδεν ευρειν D a • **31** Ἰεντευλιατο μοι D e l sa ly | εντολην εδωκεν (δεδωκεν 33) μοι ο πατηρ Ἰ75vid B L 33 (1. 565) lat pbo | Ἰxt κ A K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 Ἰ sy^{(s,p),h} bo Ἰ **15,2** Ἰκαρποφορον D a q; (Cl) | Ἰ Ἰ75 A D K Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 700. 892^s. 1241. 1424 Ἰ; Did | Ἰxt (πλειω κ) B L Ψ 33. 579. / 844 lat sy^h; (Cl) • **3/4** Ὁ D* | Ἦ εν Ἰ66* | Ἰ μεινη Ἰ66vid A D K Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 Ἰ | Ἰxt κ B L 579 | Ἰ και ο εν εμοι μενων Ἰ66vid (it) | Ἦ μεινητε D K Γ Δ Θ^c Ψ f^{1,13} (33). 565. 700. 892^s. 1241. 1424 Ἰ | Ἰxt κ A B L Θ* 579. / 844

ὕμεις τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν αὐτῷ οὗτος φέρει καρπὸν πολὺν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν ἑαυτοῦ. **6** ἐὰν μὴ τις ἴμενη ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν καὶ καίεται. **7** ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν ἴμενη, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσασθε, καὶ γενήσεται ὅμοια ὑμῖν. **8** ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα ἴνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γένησθε ἐμοὶ μαθηταί.

9 Καθὼς ἠγάπησέν με ὁ πατήρ, κἀγὼ ἡμᾶς ἠγάπησα· μέναιτε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. **10** ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ ὅμου, καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς τοῦ πατρός μου τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. **11** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμῇ ἐν ὑμῖν ἴη καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. **12** Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμῇ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. **13** μεῖζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα ὅτις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. **14** ὕμεις φίλοι μου ἐστε ἐὰν ποιῆτε ἃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. **15** οὐκ ἐτι λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἶρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. **16** οὐχ ὕμεις με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς καὶ

133
IV134
X135
IV136
X

Ez 15,1-8 L 3,9p
| 8,31!
14,13!
| 13,31s· Mt 5,16!
13,35
3,35!
Sap 3,9 | 14,15!
8,29; 14,31
3,29; 16,24; 17,13
| 11,4! |
13,34! Mc 12,31p
10,11.15.17s | 13,16 Mc
10,45p | L 12,4! · 8,31!
Mt 12,50
Ex 33,11 Jc 2,23
3,11!
19; 13,18!

5 ἴ ουδε εν ϖ75 B | - D* • 6 ἴ μενη η2 K L Γ Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892s. 1241. 1424. / 844 M | txt ϖ66.75 η* A B D Θ 579 | ἴ αυτο η D L Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. / 844 pm it vg^{cl} pbo bo^{mss} | txt ϖ75 A B K Γ Θ 579. 700. 892s. 1241. 1424 pm lat sa ly bo^{mss} | ἴ αυτα ϖ66 • 7 ἴ μενη ϖ66* L 579 | ἴ αιτησεσθε (αιτησεσθαι Δ Θ 579) η K Δ Θ Ψ 33. 579. 700. 892s. 1241. 1424. / 844 M vg | txt ϖ75 B L f¹³ 1. 565 it (αιτησασθαι A D Γ a c f) | ο ϖ66 D* e • 8 ἴ πολυν καρπον D | καρπον πλειονα ϖ66 | ἴ γενησεσθε η A K Γ Δ Ψ f¹³ 33. 700. 892s. 1241. 1424 M | txt ϖ66vid B D L Θ 1. 565. (579). / 844 | ἴ μοι L 33 | μου ϖ66 D* • 9 ἴ ϖ66 η A D² K Γ Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 892s. 1241. 1424 M lat | txt ϖ75 B D* L Ψ 1. 33. / 844 it • 10 ἴ ϖ66* e | ἴ καγω η D lat co | ἴ 3-5 / 2 (+ μου η*) η*.1 vg | 3 4 / 2 ϖ66.75vid B it | txt A D K L Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892s. 1241. 1424. / 844 M e f • 11 ἴ μενη η K L Γ Δ f¹³ 700. 892s. 1424 M f r¹ | txt A B D Θ Ψ 1. (33). 565. 579. 1241. / 844 lat sy • 12 ἴ ως ϖ66 • 13 ἴ ϖ66 η* D* Θ it sa ly | ἴ την (-579) εαυτου ϖ66 579 • 14 ἴ γαρ η* D* 579 pbo | ἴ ο B 579 a e q | οσα A K Γ Δ Θ Ψ 33. 700. 892s. 1241. 1424. / 844 M sy^{hmg} | txt ϖ66 η D L f¹³ 1. 565 • 15 ἴ D K Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. (892s). 1241 M (q) | txt ϖ66 η A B L Ψ 33. 579. 1424. / 844; I r^{lat} | ἴ λεγω ϖ66vid • 16 ἴ και εθηκα ϖ66 | - Δ 565. 1424 ly

	ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ	R 1,13!
137	καρπὸς ὑμῶν μένη, * ἵνα ὅ τι ἂν ἴαιτήσητε τὸν πατέρα ἐν	14,13!
138	τῷ ὀνόματί μου ἴδῶ ὑμῖν). 17 Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν,	
X	ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.	13,34!
	18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς ἴμισει, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον	19; 7,7; 17,14 1J3,13
	ὁ ὑμῶν μεμίσηκεν. 19 εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν	Mc 13,13p L 6,22· 7,7
	ἴτὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἔστε, ἀλλ'	8,23; 17,14.16 1J2,16!
	ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο ἴμισει	16
	ὑμᾶς ὁ κόσμος. 20 μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶ-	18!
139	πον ὑμῖν· οὐκ ἔστιν δούλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. * εἰ	13,16!
140	ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου	8,51!
X	ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. 21 ἀλλὰ ταῦτα	
141	ὅπαντα ἴποιήσουσιν (εἰς ὑμᾶς) διὰ τὸ ὄνομά μου, * ὅτι οὐκ	Mt 5,11 Mc 13,13p
142	οἶδασιν τὸν πέμψαντά με. 22 Εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα	8,19!
143	αὐτοῖς, ἀμαρτίαν οὐκ εἶχουσαν· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔ-	9,41· R1,20s
144	χουσιν περὶ τῆς ἀμαρτίας οὐτῶν. 23 ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν	5,23!
145	πατέρα μου μισεῖ. 24 εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἅ	5,36!
X	οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἀμαρτίαν οὐκ εἶχουσαν· νῦν δὲ	7,31; 11,47· 9,41
	καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν ὁ καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα	6,36
	μου. 25 ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν	
	γεγραμμένος) ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν.	Ps 35,19; 69,5 PsSal 7,1
17	26 Ὅταν ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ ἴπέμψω ὑμῖν	14,16!· 16,7!
	παρὰ τοῦ πατρός, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ	14,17! 1J5,6
	πατρός ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ·	
	27 καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἔστε.	21,24!· L1,2 Act 5,32!

16 ἴ καὶ f¹³ l | - x* | ἴ αιτητε B L Ψ | ἴ δώσει υμιν x* Θ 579. 892s | τουτο ποιησω ινα
δοξασθη ο πατηρ εν τω υιω f¹³ • 17 ° ρ^{66*} D e • 18 ἴ εμισησε ρ^{66*} | εμισει ρ^{66c} |
° x* D 579. / 844 it bo • 19 ἴ τον ρ⁶⁶ 1241 | οουκ εκ τουτου (- ρ^{66c}) του κοσμου ρ⁶⁶
(it) | ἴ 2 1 3 4 ρ⁶⁶ a q | 3 4 1 2 x • 20 ἴ τους λογους ους D | τον λογον ον x 579 r¹
• 21 ° D 579 sy^h | ἴ ποιησωσιν Δ 33. 1241. / 844 | ποιουσιν ρ⁶⁶ it | ἴ υμας 565 | υμιν A
D¹ K N Γ Δ Ψ f¹³ 700. 892s. 1241. 1424. / 844 ℳ lat sy^h | - x* | lxt ρ⁶⁶ x¹ B D* L Θ 1.
33. 579 it sy^{hmg} • 22 ° ρ^{66*} c e ff² l q • 24 ἴ μηδεὶς ρ^{66vid} | ° ρ⁶⁶ D it vgm^{ss}
• 25 ἴ 1-4 A K Γ Δ Θ f¹³ 700. 892s. 1241. 1424 ℳ | 1-3 5 ρ^{66*}vid | lxt ρ^{22vid.66c}vid x^(*).2 B
D L Ψ 1. 33. 565. 579. / 844 latt • 26 ἴ δε A D K L Γ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892s. 1241.
1424. / 844 ℳ (it) sy sa^{mss} pbo bo^{pl} | lxt ρ²² x B Δ 579. / 2211 e l sa^{mss} ly bo^{pl}; Eriph |
ἴ πεμπω D aur ff² bo^{ms}

13,19!·6,61 L7,23p
9,22! **16** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα Ὁμὴ σκανδαλισθῆτε.
2 ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς· * ἀλλ' ἔρχεται ¹⁴⁶
ῥά ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας Ὁμᾶς δόξη λατρείαν προσφέ-
ρειν τῷ θεῷ. **3** καὶ ταῦτα ἱποιήσουσιν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν
|8,19! Act 13,27 1J3,1
1K2,8
|13,19!
τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. **4** ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα
ὅταν ἔλθῃ ἡ ῥά ὁ αὐτῶν μνημονεύητε Ὁ αὐτῶν ὅτι ἐγὼ
εἶπον ὑμῖν. Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ¹⁴⁷
ὑμῶν ἦμην. **5** νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ
οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με· ποῦ ὑπάγεις; **6** ἀλλ' ὅτι ταῦτα
13,36; 14,5 Mc9,32p |
Mt 17,23
λελάληκα ὑμῖν ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν.
14,16!
7 ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα
5,26 1J3,24; 4,13 Mc
1,8 L24,49 Act 2,33
| Sap 1,3,6 VitProph 3,2
ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν γὰρ ^T μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος ὁ οὐκ
3,18
ἐλεύσεται ἵ πρὸς ὑμᾶς· Ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν
8,24; 15,22
πρὸς ὑμᾶς. **8** Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον
5,28!
περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως·
16-19; 20,29 | 12,31!
9 περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· **10** περὶ
δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα ^T ὑπάγω καὶ οὐκέτι
θεωρεῖτέ με· **11** περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κό-
σμου τούτου κέκριται.

12 Ἔτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βα-
14,17!26!
σταίνειν ἄρτι· **13** ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς
Ps 25,5· 14,10
ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς ἵ ἐν τῇ ἀληθείᾳ πάσῃ· οὐ γὰρ

¶ **16,1** Ὁξ* 1424* • 2 Ὁ B • 3 Γ ποιησουσιν (ποιησωσιν ξ) υμιν ξ D L Ψ f^{1,13} 565. 579.
/ 844. / 2211 it vg^{cl} sy^{h**} co ἵ ποιησωσιν εἰς υμας 33 ἵ ποιουσιν Θ q ἵ txt A B K Γ Δ
700. 892^s. 1241. 1424 M̄ lat sy^p • 4 Ὁξ* D K Γ Δ Ψ I. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M̄
a ff² sy^s co ἵ txt P^{66vid} ξ² A B L Θ f¹³ 33. 118. / 2211 e sy^{p,h} bo^{ms} | Ὁ¹ ξ^{2a} D L f¹³ / 2211 a e
sy^s co ἵ txt P^{66vid} ξ*^{2b} A B K Γ Δ Θ Ψ f¹ 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M̄ ff²
sy^{p,h} bo^{pt} • 7 ^T εγω A K Γ Δ f¹³ 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844. (/ 2211) M̄ it vg^{mss}
sy; Cl^{lat} | txt ξ B D L Θ Ψ I lat co ἵ σου μη ελθῃ B L Ψ 33 ἵ txt ξ A D K Γ Δ Θ f^{1,13}
565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 M̄; Cl^{lat} | ¶ P^{66*vid} vg^{ms} • 10 ^T μου A K Γ Δ
Θ f¹³ 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M̄ c f q sy sa^{mss} ly pbo ἵ txt ξ B D L W Ψ I. 33.
579. / 2211 lat sa^{mss} bo • 12 ἵ λεγειν υμιν A D K W Γ Δ Θ 068 f¹³ I. 565. 579. 700.
892^s. 1241. 1424 M̄ (a) ἵ λεγειν προς υμας / 2211 ἵ txt ξ B L Ψ 33. / 844 lat
• 13 ἵ εκεινος υμας οδηγησει D a ἵ εἰς την αληθειαν πασαν A B vgst; Or ἵ εἰς πασαν
την αληθειαν K Γ Δ Ψ 068 f¹³ 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 M̄ ἵ εν τη αληθεια
πασιν 579 ἵ /-3 ξ* ἵ / 4 2 3 Θ ἵ txt ξ² D L W I. 33. 565 it

148
III
149
X

λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ^Τ ἀκούσει λαλήσει καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. **14** ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. **15** Πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμὰ ἐστίν· διὰ τοῦτο εἶπον ^Τ ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 18,54!

16 Μικρὸν καὶ ^Γ οὐκέτι θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με^Τ. **17** εἶπαν οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· τί ἐστὶν τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν· μικρὸν καὶ ^Γ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; καὶ ὅτι ^Τ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα; **18** ^Ε ἔλεγον οὖν· ^Τ τί ἐστὶν τοῦτο ² ^{ΜΙ} [ὃ λέγει] ^Ν ὁ τὸ μικρὸν; οὐκ οἶδαμεν (τί λαλεῖ). 7,33!

19 Ἔγνων [ὃ] Ἰησοῦς ὅτι ^Γ ἤθελον αὐτὸν ^Γ ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον· μικρὸν καὶ ^Γ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; **20** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς ^Τ λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. **21** ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς ^Γ θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. L9,45
Ap11,10
L6,21 1P1,6
Is26,17

13 ^Τ (ε)αν A D¹ K Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424 ^ℵ | *txt* ^κ B D* L W Ψ 1. 579. / 844. / 2211 | ^Γ ακουει ^κ L 33 b e | ακουσι A K Γ Δ f¹³ 565. 700. 1241. 1424 ^ℵ | *txt* B D W Θ Ψ 1. 579. / 844. / 2211 (l) vg; Eriph (*incert.* 892^s) • **15** ^Π ^ϕ66 ^κ* sa^{ms} bo^{ms} | ^Τ υμιν ^κ2 L N Θ it sy^{s,p,h**} sa^{ms} ly bo^{pl} • **16** ^Γ ου A K Γ Δ f¹³ 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424 ^ℵ a d e sy^{s,p} | *txt* ^ϕ66vid ^κ B D L N W Θ Ψ 068. 1. 33. / 844 lat sy^h | ^Τ (17) οτι (+ εγω 892^s) υπαγω προς τον πατερα A K N Γ Δ Θ 068 f¹³ 565. 579. 700. 892^s. 1241. / 844 ^ℵ lat sy pbo bo^{pl} | και οτι (εγω 33) υπαγω προς τον πατερα Ψ 33. 1241 | *txt* ^ϕ5,66 ^κ B D L W it sa ly bo^{pl} • **17** ^Γ (16) ουκει D W Ψ 33 | ^Τ εγω D K W Γ Δ Θ f¹ 892^s. 1241. 1424 ^ℵ (f) sy^h sa ly bo | *txt* ^ϕ5vid.66vid ^κ A B L N Ψ f¹³ 33. 118. 209. 565. 579. 700. / 844 lat pbo • **18** ^Δ D* it sy^s | ^Γ τουτο τι εστιν A D² K N Γ Δ Θ 700. 892^s. 1241. 1424^c ^ℵ | *txt* ^ϕ66 ^κ B D* L W Ψ f¹³ 1. 33. 565. 579. (1424*). / 844; Or | ^Π ^ϕ5,66 ^κ* D* W f¹³ 1. 565. 579 it sa pbo | *txt* ^κ2 A B D² K L N Γ Δ Θ Ψ 068. 33. 700. 892^s. 1241. 1424. (1844) ^ℵ lat sy ly bo; Or | ^Ο ^κ2 B L Ψ 33. 892^s; Or | ^Γ ο (τι Θ) λεγει D* Θ a r¹ | - B • **19** ^Γ ουν ο A K N Γ Δ Ψ f¹³ 700. 892^s. 1241. 1424 ^ℵ | δε ο Θ 579. / 844 | - ^ϕ5* B L W | *txt* ^ϕ5c ^κ D 1. 33. 565 | ^Γ ημελλον ^ϕ66(*).c ^κ W 579 c ff² | ^Γ1 επερωτησαι περι τουτου D | περι τουτου ερωταν Θ | ^Γ2 (16) ουκει Θ 565 • **20** ^Τ δε ^κ2 A K L N W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 ^ℵ aur vg sy^h sa^{ms} bo^{ms} | *txt* ^ϕ5 ^κ* B D 1 it sy^s sa^{ms} ly bo • **21** ^Γ ημερα ^ϕ66 D it sy^{s,p} ly | ^Γ λυτης D 579 c

2Κ4,17

Is 66,14 Θ 20,20
L 24,52

26; 14,20

14,13Is

15,11!

29; 10,6

29; 7,26; 11,14; 18,20
Mc 8,32

| 23!

14,13Is

| 14,21!

30; 8,42; 13,3; 17,8 |

11,27!

5.10.17; 13,1.3; 14,12.
28; 17,13; 20,17

25!

21.17-2.25

22 καὶ ὑμεῖς ὄντων νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν.

23 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν.

* ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἄν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δώσει ὑμῖν. **24** ἕως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ λήψετε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη.

25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρησιαῖα περὶ τοῦ πατρὸς ἀπαγγεῶν ὑμῖν. **26** ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν· **27** αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ [τοῦ] θεοῦ ἐξῆλθον. **28** ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφήμι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα.

29 Λέγουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ἴδε νῦν ὅ ἐν παρησιαῖα λαλεῖς καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. **30** νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας πάντα καὶ οὐ χρεῖαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ· ἐν

150
IV151
X

22 2 3 1 4 κ* | 1 4 3 2 A C³ K N Γ Δ Θ (700). 892^s. 1241 ℄ | 3 1 4 2 f¹³ | 4 3 579 | 1 4
1424 | t_{xt} ℄^{5.22vid.66} κ² B C* D L W Ψ I. 33. 565. / 844 lat | Γ εξετε ℄⁶⁶ κ² A D L N W^{txt}
Θ Ψ 33. / 844 it vg^{mss} | t_{xt} ℄²² κ* B C K W^{v.1}. Γ Δ f^{1.13} 565. 579. 700 (cf ¹). 892^s. 1241.
1424 ℄ lat | F αρει ℄⁵ B D* Γ it vg^{cl.wv} sa ly bo | αφαιρει W • 23 ¹ οτι ο (ε)αν κ Θ 33.
1241. / 844 | ο τι (οτι?) (ε)αν ℄^{22vid} A W | ο εαν N | οτι οσα (ε)αν K Γ Δ f^{1.13} 565. 579.
700. 892^s. 1424 ℄ | (+ οτι D²) εαν τι D Ψ | t_{xt} ℄⁵ B C L lat; Or | ¹ 5 6 1-4 ℄^{5vid} κ B C* L
Δ / 844 sa ly | 5 6 118 | t_{xt} ℄^{22vid} A C³ D K N W Γ Θ Ψ f¹³ 1. (δωη 33). 565. 579. 700.
892^s. 1241. 1424 ℄ lat(t) sy pbo bo • 24 ¹ αιτησασθε ℄^{66vid} κ* W 579 • 25 ¹ (+ ταυτα
892^s) αλλα A C³ D² K N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 ℄ c f q r¹ sy^h ly |
t_{xt} ℄^{5vid} κ B C* D* L W I. 33. 579 lat sa pbo bo; Or | ¹ αναγγελω C² N Γ Δ Ψ f^{1.13} 565.
579*. 700. 892^s. 1424 ℄ | αναγγελλω 1241 | απαγγελλω κ | λαλησω ℄^{66*} | t_{xt} ℄^{66c} A
B C* D K L W Θ 33. 579^c. / 844 • 26 ¹ ℄^{5vid} b c e ly • 27 ¹ θεου ℄⁵ κ*.^{2b} A N Θ 33.
579 | του (-κ^{2a}) πατρος κ^{2a} B C* D L / 844 (ff²) co | t_{xt} C³ K W Γ Δ Ψ f^{1.13} 565. 700.
892^s. 1241. 1424 ℄ • 28 ¹ D W b ff² sy^s ly pbo | Γ εκ B C* L Ψ 33 | t_{xt} ℄^{5.22} κ A C² K N
Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 ℄ • 29 ¹ αυτω ℄^{5vid} (κ*) A C³ D K L
W Γ Δ f¹³ 33. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 ℄ lat sy^s. hmg co | t_{xt} ℄⁵ κ² B C* N Θ Ψ
I. 565 e q vg^{mss} sy^h | ο κ² A C^{2vid} K L N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424.
/ 844 ℄ | t_{xt} κ* B C* D W

152 IV	τούτω πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξήλθες. 31 ἀπεκρίθη αὐτοῖς Ἦσοῦς· ἄρτι πιστεύετε·; 32 ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ ἔλήλυθεν ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια καὶ μόνον ἀφήτε· καὶ οὐκ εἰμι μόνος, ὅτι ὁ πατήρ μετ' ἐμοῦ ἐστίν. 33 Ταῦτα ἠλελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.	27! Zch 13,7 Mc 14,2p 8,16! 14,27! 1J 5,4 11,41!
153 X	17 Ταῦτα ἐλάλησεν Ἦσοῦς καὶ ἔπαρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν ἔειπεν· πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα (ὁ υἱὸς) δοξάσῃ σέ, 2 καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ (δώσῃ αὐτοῖς) ζωὴν αἰώνιον. 3 αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ ἵνα γινώσκωσιν σέ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἦσοῦν Χριστόν. 4 ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς (τὸ ἔργον τελείωσας) ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· 5 καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣν εἶχον (πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.)	13,1!· 7,39! 3,35! 5,24! Sap 6,18; 15,3 1Th 1,9 1J 5,20 4,34! 7,39! 8,54! 24; 1,1
	6 Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ ἦσαν κάμοι αὐτούς ἔδωκας	H 2,12· 6,37!

31 T O X A D K L N Γ Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | t_{xt} P^{22.66} B C W Θ 0109 | [· ·] • **32** Γ νυν εληλυθεν C³ D² K N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M f q sy^{p-h} (pbo) | εληλυθεν η ωρα X* | t_{xt} P^{22vid.66} X² A B C* D* L W 0109. 33 sy^s sa l y^{vid} bo | T παντες P^{66*vid} • **33** T δε P⁶⁶ | □ P^{66vid} Δ vg^{mss*} | Γ εξετε D f^{1.13} 892^s it vg^{cl.ww}

¶ **17,1** T O P^{60vid} A C D K L N W Γ Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | t_{xt} X B Θ 0109 | Γ επηρην A C³ K N Γ Δ Ψ 209. 700. / 844 pm | T και A C³ K N Γ Δ Ψ 209. 700. / 844 pm sy | ο υιος σου A D K Θ 1. 579. / 844 lat sy sa ly bo | και ο υιος σου (-C²) C^{2.3} L N Γ Δ Ψ f¹³ 33. 565^s. 700. 892^s. 1241. 1424 M q vg^{mss}; Or^{p1} | t_{xt} X B C* W 0109. 0301 d e ff² pbo; Or^{p1} • **2** δωσει αυτοις (αυτω 1) B N Γ Δ Ψ 0301 f¹³ 1. 565^s. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | δωσω αυτω X* 0109 | δωσ αυτω (αυτοις L) P¹⁰⁷ L W | εχη D | t_{xt} X² A C K 33 (incert. Θ) • **3** Γ γινωσκουσιν A D L N W Δ 0109. 0301. 33. 579. 1241 | Γ απεπεμψας P^{66vid} | T εις τουτον τον κοσμον D • **4** Γ (+ και D) το εργον ετελειωσα D K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565^s. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M lat sa^{ms} ly pbo | το εργον σου τελειωσας W sa^{ms} | t_{xt} P⁶⁶ X A B C L N 0109. 0301. 1. 33. 579 (b ff²) sa^{ms} bo • **5** Γ πατηρ D* N 0109 | Γ ην X* 579 | Γ 6 7 1-5 P^{66*(c.vid)} a f | παρα σοι προ του γενεσθαι τον κοσμον D* (D²); (Ir^{lat} Epirh) • **6** Γ δεδωκας C L Γ Δ Ψ 0109 f^{1.13} 33. 565^s. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | t_{xt} X A B D K N W Θ 579

8.51! | και τὸν λόγον σου ^Γτετήρηκαν. **7** νῦν ^Γἔγνωκαν ὅτι πάντα
 6.46! | ὅσα ^Γδέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ^Γεἰσιν· **8** ὅτι τὰ ῥήματα ἃ
 16.27! | ἔδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον ^Κκαὶ ἔγνω-
 21,23.25; 11,42 | σαν ἄληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι
 σύ με ἀπέστειλας.
9 Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ, οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ
 6.37! | 16,15 | ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσιν, **10** καὶ (τὰ ἐμὰ
 πάντα σὰ ἐστίν καὶ τὰ σὰ ἐμὰ), καὶ ^Γδεδοῦξασμαι ἐν αὐ-
 21.23; 10,30 | τοῖς. **11** καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ^Γαὐτοὶ ἐν τῷ
 κόσμῳ εἰσίν, κἀγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι^Τ. πᾶτερ ἄγιε,
 6.64.71 2Th 2,3 Is 57,4 @
 Prv 24,22a @ Jub 10,3
 | 16.28! · 15,11! | ^Πἵνα ὧσιν ἐν καθῶς ^Τἡμεῖς. **12** ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ^Τ
 ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί ^Γσου ^Φδέδωκάς μοι,
 καὶ ^Εἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ^Οἐξ αὐτῶν ἀπόλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς
 τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. **13** νῦν δὲ πρὸς σὲ
 ἔρχομαι καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν
 χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην (ἐν ἑαυτοῖς). **14** ἐγὼ δέδω-
 15,18! | κα αὐτοῖς τὸν λόγον σου καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς,
 15,19! | ὅτι οὐκ εἰσίν ἐκ τοῦ κόσμου ^Κκαθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ
 Sap 4,10s | κόσμου. **15** ^Κοὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτούς ἐκ τοῦ κόσμου,

6^Γ ἐτηρησαν **κ** N 33 • 7^Γ ἐγνωσ **κ** | ἐγνωκα W 579 sy^{hmg} | ἐγνωσαν C Ψ f¹³ 33. 700.
 1241 | *txt* A^{vid} B D K L N Γ Δ Θ 0109 f¹ 565^s. 892^s. 1424. / 844 **℣** | ^Γ εδωκας A B 0109.
 I. 579 | ^Γ εστιν A D K Γ Δ Θ f^{1,13} 892^s. 1241. 1424^c **℣** bo^{mss} | *txt* **℘**⁸⁴ **κ** B C L N W Ψ
 0109. 33. 565^s. 579. / 844 • 8^Γ δεδωκας **κ** K L N Γ Δ Θ Ψ 0109 f^{1,13} 33. 565^s. 892^s. 1241.
 1424. / 844 **℣** | *txt* A B C D W 579 | ^κ **κ*** A D W a e q sa^{mss} ly pbo • 10^Γ εμοι αυτους
 εδωκας **κ** | ^Γ εδοξασας με D • 11^Γ ουτοι A C D K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565^s. 579.
 700. 892^s. 1424. / 844 **℣** lat | - ^φ66^{vid} vg^{ms} | *txt* **κ** B 1241 d f | ^Τ ουκετι εμι εν τω
 κοσμω, και εν τω κοσμω εμι ^φ107^{vid} D (a c) r¹ | ^Τ και οτε ημην μετ αυτων εγω (+ εν
 τω κοσμω D¹) ετηρουν αυτους εν τω ονοματι σου D | ^Γ ο δεδωκας D* 1424 | ους
 δεδωκας (εδωκας N) D¹ N 209. 892^s aur f q vg sa^{mss} | ω εδωκας ^φ66^{vid.107} **κ** L W 579.
 / 844 | *txt* ^φ60 A B C K Γ Δ Θ Ψ f¹³ I. 565. 700. 1241 **℣** | ^κ **φ**66* it ly | ^Τ και ^φ107 B Θ
 579. 700. / 844 aur f vg sy^h • 12^Τ εν τω κοσμω A C³ K N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 565^s. 579. 700.
 1241. 1424. / 844 **℣** (a) f q sy bo^{ms} | *txt* ^φ60,66 **κ** B C* D L W I lat co | ^Γ μου ^φ66* |
 - 565^s vg^{ms} | ^Γ ο δεδωκας μοι και **κ**² | ους δεδωκας (εδωκας C³ N) μοι A C³ D K N Γ
 Δ Θ Ψ f^{1,13} 565^s. 700. 1241. 1424. / 844 **℣** lat sy^{p,h} | ω εδωκας μοι και C* 579 | και
^φ66* **κ*** | *txt* ^φ66c^{vid} B L W 33 co | ^ο ^φ66* • 13^Γ εν αυτοις ^φ66 **κ*** C³ D K L Γ Δ Θ f¹ 33.
 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 **℣** | επ αυτοις f¹³ | εν ταις καρδιας εαυτων
 C*^{vid} | *txt* **κ**¹ A B N W Ψ 579 • 14^κ ^φ66* D f¹³ it sy^s • 15^κ 33 bo^{mss}

ἀλλ' ἵνα τηρήσης αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ἶ 16 Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. ἶ 17 ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ. ἶ ὁ λόγος ὁ σὸς ἀληθείᾳ ἐστίν. 18 καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, ἶ κἀγὼ ἔπεμψα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. ἶ 19 καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ὁ ἐγὼ ἀγιαζῶ ἐμαυτὸν, ἵνα ὧσιν καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.

Mt 6,13 Jj 5,18 | 15,19!
8,23
Ps 119,142,160
10,36! · 20,21
| 1K 11,24 Mc 14,24
H 2,11!

20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, 21 ἵνα πάντες ἐν ὧσιν, καθὼς σύ, Πάτερ, ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 22 κἀγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἐν. 23 ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σύ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσιν τετελειωμένοι εἰς ἐν, ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας.

20,29
11! · 10,38!
8!
| R 8,10!
14,21!
3,35!

24 Πάτερ, ὁ δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κάκεινοι ὧσιν μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν, ἣν δέδωκάς μοι ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. 25 Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω,

6,37! · 12,26!
1J 3,2
5

154
III

16 ^α 366c 33 bo^{miss} | ^ς 3-5 / 2 ^β 66* K N Γ Δ Θ Ψ ^ι 13 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424 [℞] sy^h | ^ι xt ^κ A B C D L W / 844 aur e vg sy^p • 17 ^τ σου ^κ 2^c 3 K N Γ Δ Ψ ^ι 13 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424 [℞] q sy bo^{pt} | ^ι xt ^β 66 A B C* D L W Θ 1. 579. / 844 lat co • 18 ^α 66vid | ^ι καοστελλω ^ι 13 • 19 ^ο ^κ A W 579. 700 it sa ly pbo bo^{ms} | ^ι ὡσιν αυτου ^β 66* a b c e | ^ι και αυτου ὡσιν C³ Γ Δ 209. 700. 892^s. 1424 ^{pm} sy^h • 20 ^ι πιστευουστων D^c lat sa (ly) pbo • 21 ^ι πατηρ B D N W | ^ι xt ^κ A C K L Γ Δ Θ Ψ ^ι 13 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 [℞]; Cl | ^ι τ ἐν ^κ A C³ K L N Γ Δ Θ Ψ ^ι 13 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 [℞] lat sy^{p,h} bo; Cl Or | ^ι xt ^β 66vid B C* D W it sa ly pbo bo^{ms} | ^ι πιστευση ^β 60 ^κ 2 A C³ D K L N Γ Δ Θ Ψ ^ι 13 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 [℞]; Or | ^ι xt ^β 66 ^κ* B C* W; Cl • 22 ^ι εδωκας A D N W^c Θ Ψ 579. / 844; Cl | ^ι εδωκα ^κ A K N Θ ^ι 13 / 844 | ^ι τ εσμεν ^κ 2 A C³ K N Γ Δ Θ Ψ ^ι 13 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 [℞] lat sy^h | ^ι xt ^β 60,66 (^κ*) B C* D L W 1. 33. 579 e; Cl • 23 ^ι και ^β 66 ^κ W 1. 579 lat | ^ι και ινα A K N Γ Δ Θ Ψ ^ι 13 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 [℞] f q sy^{p,h} | ^ι xt B C D L 33 a e r¹ sy^s | ^ι ηγαπησα D 892^s it vg^{miss} sy^h bo^{pt} • 24 ^ι πατηρ A B N | ^ι xt ^κ C D K L W Γ Δ Θ Ψ ^ι 13 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 [℞]; Cl | ^ι ους A C K L N Γ Δ (Θ) Ψ ^ι 13 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 [℞] lat sy^{p,h} sa pbo; Cl | ^ι xt ^β 60 ^κ B D W 579 sy^s bo | ^ι D sy^s | ^ι εδωκας ^ι 108vid B K N Γ Θ 209; Cl • 25 ^ι πατηρ A B N | ^ι xt ^β 59vid ^κ C D K L W Γ Δ Θ Ψ ^ι 13 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 [℞]; Cl

L10,22! ἐγὼ δέ σε ἔγνων, * καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέ-¹⁵⁵
 στείλας· 26 καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ
 15,9 γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἦν ἠγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἢ καὶ γὰρ
 ἐν αὐτοῖς.

1: Mt 26,30.36 Mc
 14,26.32 L 22,39· 14,31

18 Ταῦτα εἰπὼν ^T Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς ¹⁵⁶
 αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου (τοῦ Κεδρῶν) ὅπου ἦν
 κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

6,64! 2 Ἦιδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν τὸν τόπον, ¹⁵⁷
 ὅτι πολλάκις συνήχθη ^T Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν

αὐτοῦ). 3 ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ¹⁵⁸
 ἀρχιερέων καὶ (ἐκ τῶν) Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται

3-12: Mt 26,47-56 Mc
 14,43-50 L 22,47-53

13,1,3; 19,28

ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὄπλων. 4 Ἰησοῦς ἴδὼν ¹⁵⁹
 εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν ἐξῆλθεν καὶ λέγει

αὐτοῖς· τίνα ζητεῖτε; 5 ἀπεκρίθησαν αὐτῷ Ἰησοῦν τὸν

19,19! Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς ^T· ἐγὼ εἰμι ^T. εἰστήκει δὲ καὶ

6,64! Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. 6 ὡς οὖν εἶπεν
 αὐτοῖς ^T· ἐγὼ εἰμι, ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπασαν χα-
 μαί. 7 Πάλιν οὖν ἐπηρώτησεν αὐτούς· τίνα ζητεῖτε;

19,19! οἱ δὲ εἶπαν· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. 8 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς·
 εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι. εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους

6,39! ὑπάγειν· 9 ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν ὅτι οὐδὲ δέδω-
 κάς μοι οὐκ ἀπόλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. 10 Σίμων οὖν ¹⁶⁰
 Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἵλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν

¶ 18,1 ^T ο ρ60vid A C D K L^c N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844
 ℳ | Lxt N B L* | ' του Κεδρου N* D W a b r¹ | των Κεδρων N² B C K L N Γ Θ Ψ
 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 ℳ; Or | Lxt A Δ vg • 2 ^T ο A C D K N W
 Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. / 844 ℳ | και ο Γ Δ 892^s | Lxt N B L | (2-5 / B |
 I-4 ρ66*vid • 3 ' των B | - N^{2a} A C K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424
 ℳ | Lxt N*.2b D L 579 a aur • 4 ' δε ρ108 N D L W f^{1.(13)} 33. 565 it sy^p co | - 579 | Lxt
 ρ60vid A B C K N Γ Δ Θ Ψ 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ aur^c e vg sy^h | ' εξελθων ειπεν
 ρ108vid N A C³ K L N W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 579. 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ | εξηλθεν εξω
 και λεγει ρ60vid | Lxt B C* D f¹ 565 lat • 5 ' Ναζαρηνον D a c vg | ^T ο (-N) Ιησους N
 A C K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 ℳ lat sy^{p,h} sa ly
 bo | Lxt ρ60 B D it sy^s pbo | ^T Ιησους B | ρ66*vid sy^s • 6 ^T οτι C K Γ Δ f¹³ 579. 700.
 892^s. 1241. 1424 ℳ sy^h | Lxt N A B D L N W Θ Ψ f¹ 33. 565 latt • 7 ' N D K N W Γ Δ Θ
 f¹ 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ a aur b c vg^{st,ww} | Lxt ρ60vid A B C L Ψ f¹³
 (ηρωτησεν 33) e f q r¹ vg^{cl} • 9 ' εδωκας ρ66 D Θ

¹ τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον² καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον³ τὸ δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. **11** εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ⁴ οὐ μὴ πῖω αὐτό;

Mt 26,52

Mc 14,36!p

¹² Ἦ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτὸν

¹³ καὶ ἤγαγον πρὸς Ἄνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πενθερός τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου·

13-24: Mt 26,57-68 Mc

14,53-65 L 22,54-71

24 Mt 26,3!

¹⁴ ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλευσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρεי ἓνα ἄνθρωπον ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

11,49s

¹⁵ Ἦκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ἄλλος

20,2-4

¹⁶ μαθητής. ὁ δὲ μαθητής ἐκεῖνος ἦν γνωστός τῷ ἀρχιερεὶ καὶ συνεισηλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ ἀρχιερέως,

¹⁷ ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τὴν θύρα ἔξω. * ἐξήλθεν οὖν ὁ μαθητής ὁ ἄλλος ὁ γνωστός τοῦ ἀρχιερέως καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ καὶ εἰσήγαγεν τὸν Πέτρον.

¹⁸ λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρός· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν οὗ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκεῖνος· οὐκ εἰμί.

¹⁹ εἰστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν ἐστῶς καὶ θερμαίνόμενος.

25

10 ¹ p^{66vid} x D 1424 | αὐτου το ωπιον A C² D K N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424 M sy^h | το ωπιον αυτου p^{66vid} | txi p⁶⁰ x B C* L W sy^{hmg}
11 T (Mt 26,52) παντες γαρ οι λαβοντες μαχαιραν εν μαχαιρα απολονται Θ |
 T μου p^{66vid} 700 sy^{s-p} co • **13-24** ¹ vss 13. 24. 14. 15. 19-23. 16-18 sy^s | vss 13. 24. 14-23.
 24 1195 sy^{hmg}; Cyr^{com} | vss 13a. 24. 13b. 14-23. 24 225 • **13** Γ απηγαγον p^{66vid} x² C* N Δ
 33 | απηγαγον αυτον A C³ K L Γ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892^s. 1241. 1424 M lat sy | txi
 p^{66vid} x* B D W 579 a | F Καιφα C D it vg^{cl} sa ly pbo | o p⁶⁰ • **14** o p⁶⁰ | Γ απολεσθαι A
 C² K N Γ Δ Ψ 700. 892^s. 1241. 1424 M sy^h | txi p^{66vid} x B C* D^s L W Θ f^{1.13} 33. 565. 579
 latt sy^{s-p}.hmg • **15** T o x² C K L N Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424 M
 sa^{mss} ly | txi p⁶⁶ x* A B D^s W Ψ sa^{mss} pbo bo | o p^{66*} | F B W 579 • **16** ο αλλος ος ην
 γνωστος τω αρχιερει (του αρχιερεως 579) x A C² D^s K W Γ Δ Θ f¹ 33. 565. 579. 700.
 892^s M lat sy^{p-h} | εκεινος (- p^{66vid} co) ος ην γνωστος (γνωριμος N) τω αρχιερει (του
 αρχιερεως p^{66vid}) p^{66vid} N Ψ f¹³ 1241 co | εκεινος 1424 | txi B C* vid L | Γ εισηνεγεν
 x W 579 • **17** ¹ (+ αυτω W) 3-6 I 2 p⁶⁶ x A C³ D^s K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700.
 892^s. 1241. 1424 M a ff² q | txi p^{59vid} B C* L 33 lat | o p^{66*} 579 • **18** ¹ 4 5 2 3 A D^s K N Γ
 Δ Θ Ψ 700. 892^s. 1241. 1424 M f r¹ vg^{mss} | 4 5 I-3 f¹³ | txi p^{60.66vid} x B C L (- o W) f¹
 33. (565). 579 a

19 Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. **20** ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς· ἐγὼ παρησιάζω ἑλεάλησα τῷ κόσμῳ, ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. **21** τί με ἐρωτᾷς; ἐρωτήσον τοὺς ἀκηκοτάς τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. **22** ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἷς (παρεστηκῶς τῶν ὑπηρετῶν) ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπών· οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ; **23** ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς· εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις; **24** ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα.¹

25 Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστῶς καὶ θερμαινόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἠρνήσατο ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· οὐκ εἰμί. **26** λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς ὧν οὗ ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ ὠτίον· οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; **27** πάλιν οὖν ἠρνήσατο Ἰάκωβος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

28 Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ· * καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἄλλα φάγωσιν τὸ πάσχα.

16,25! Act 26,26
7,14! · 6,59 · 5,14ss;
7,14ss.37ss; 10,22
Is 45,19

19,3 · Ex 22,27

8,46

13 Mt 26,3!

25-27: Mt 26,69-75 Mc
14,66-72 L 22,56-62 · 18
17

10

1

13,38

28: Mt 27,2 Mc 15,1
L 23,1

19,14

20 Ὁ ὁ Ἀ Κ Κ Ν Γ Δ Ψ ^f 1.13 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\mathfrak{P}^{66}$ $\mathfrak{B}$ D^s L Θ | ἑλεάλησα $\mathfrak{P}^{66}$ C³ D^s K W Γ Θ ^f 13 700. 892^s. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\mathfrak{K}$ A B C* L N Δ Ψ ^f 1 33. 565. 579 | ἑπαντοτε C³ D^s K Γ Δ Ψ 700. 892^s. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ q sy^h | *txt* $\mathfrak{K}$ A B C* L N W Θ ^f 1.13 33. 565. 579 lat sy^{s,p} co; Or^{lat} • **21** ἑπερωτας D^s K N Γ Δ ^f 1.13 565. 579. 700. 892^s. 1241 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\mathfrak{K}$ A B C L W Θ Ψ 33. 1424 | ἑπερωτησον A C³ D^s K N Γ Δ Θ 700. 892^s. 1241 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\mathfrak{P}^{66}$ $\mathfrak{B}$ C* L W Ψ ^f 1.13 33. 565. 579. 1424 • **22** ἑτων υπηρετων παρεστηκως (παρεστως Θ) A C³ D^s K N Γ Δ Θ ^f 1.13 565. 892^s. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ q | ἑτων παρεστωτων (παρεστηκωτων $\mathfrak{K}^2$ 700; παρεστηκωτων των 579) υπηρετων $\mathfrak{K}^2$ C* L Ψ 33. 579. 700 b f r¹ (bo) | *txt* $\mathfrak{K}$ * B W lat • **23** ἀπεκριθη αυτω ο Ιησους A C³ D^s K N Γ Δ Ψ ^f 1 33. 565. 700. 892^s. 1424 $\mathfrak{M}$ sy^h | ο δε Ιησους ειπεν αυτω $\mathfrak{K}$ W ^f 13 579 (r¹ sa ly pbo) | *txt* B C* L Θ 1241 • **24** ἑδε $\mathfrak{K}$ ^f 13 r¹ sy^{s,p} sa^{mss} | - A C³ D^s K Γ 892^s. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ q sa^{mss} ly bo | *txt* B C* L N W Δ Θ Ψ ^f 1 33. 565. 579. 700 it sy^h pbo | ¹ v. nss 13-24 • **27** ἑο Πετρος $\mathfrak{P}^{60vid}$ $\mathfrak{K}$ C² N Θ (^f 13) 33. 209. 892^s. 1241 | - 565 a b e ly | *txt* A B C* D^s K L W Γ Δ Ψ 1. 579. 700. 1424 $\mathfrak{M}$ • **28** ἑαλλ ινα C² K L Γ Ψ ^f 1.13 33. 700. 892^s. 1241. 1424 $\mathfrak{M}$ it vg^{cl} sy^h pbo | *txt* $\mathfrak{P}^{60vid}$ $\mathfrak{K}$ A B C* D^s N W Δ Θ 565. 579. 1844 lat

29 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλάτος ἔξω πρὸς αὐτοὺς¹ καὶ ῥησίν· τίνα κατηγορίαν φέρετε ὅ[κατὰ] τοῦ ἀνθρώπου τούτου; **30** ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῶ· εἰ μὴ ἦν οὗτος ἄκακόν ποιῶν¹, οὐκ ἂν ἴσοι παρεδώκαμεν¹ αὐτόν. **31** εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· λάβετε ἑ¹ αὐτόν ὑμεῖς καὶ κατὰ τὸν νόμον ἱμῶν κρίνατε ὁ¹ αὐτόν. εἶπον ἑ¹ αὐτῶ οἱ Ἰουδαῖοι· ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα· **32** ἴνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῆ ὃν εἶπεν σημαίνων ποῖω θανάτῳ ἤμελλον ἀποθνήσκειν.

29-38: Mt 27,11-14 Mc 15,2-5 L 23,2-5

19,6s Act 18,15

3,14! - 21,19!

¹⁷⁸
¹
¹⁷⁹
^X **33** Εἰσῆλθεν οὖν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον· ὁ Πιλάτος καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν¹ καὶ εἶπεν αὐτῶ· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; **34** ῥαπεκρίθη ἑ¹ Ἰησοῦς· ἀπὸ σεαυτοῦ¹ ὅσ¹ τοῦτο λέγεις ἢ ἄλλοι εἰπόν σοι¹ περὶ ἐμοῦ; **35** ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς¹ παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας; **36** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ¹ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ¹, οἱ ὑπῆρτάι ἑ¹ οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο [ἄν]

12,13! |

3,3.5; 8,23

Mt 26,53

29 / 2 4 5 A C³ D^s K Γ Δ Ψ 892^s. 1241. 1424 ℳ q sy^s | / 2 4 5 3 N f¹³ 579. / 844 | 4 5 I-3 x W ff² | / 2 Θ | LxI B C* L f¹ 33. 565. 700 vg^{ms} sy^{p-h**} | Γ ειπεν A D^s K N Γ Δ Θ f¹³ 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ | LxI ϕ⁶⁶ x B C L W Ψ f¹ 33. 565. 579. / 844 | ο x* B 087^{vid}. 579 e | LxI ϕ⁶⁶ x¹ A C D^s K L N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 ℳ lat • **30** ἄκακον ποιήσας x* | κακοποιων C* Ψ 33 a | κακοποιος A C³ D^s K N Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 ℳ lat | LxI x² B L W | ϕ⁶⁶ e • **31** ο B C* | τ ουν ϕ⁶⁶ 892^s. / 844 a r¹ vg^{ms} | Γ ημων ϕ⁶⁰ | ο¹ x* W 087^{vid} f¹ 565. 579. 892^s c | τ ουν ϕ⁶⁰ x L W Γ Δ Ψ 0109 f¹³ 33. 579. 892^s. 1424. / 844 ℳ lat sa^{ms} ly | δε A D^s K N Θ 087 f¹ 565. 700. 1241 sy^h sa^{ms} | LxI B C e q vg^{ms} sy^{s-p} sa^{ms} pbo bo • **33** / 2-4 / ϕ⁶⁰vid x A C² K Γ Θ 087 f¹ 565. 700. 892^s. 1241. 1424 (N Ψ) ℳ | 2-4 33 | LxI ϕ^{52.66}vid B C* D^s L W Δ 0109 f¹³ 579. (/ 844) latt | ϕ⁶⁰ • **34** ῥαπεκρινατο ϕ⁶⁶ A D^s N W Θ Ψ 087 f¹ 33. 565. 700. 1241 lat | LxI ϕ⁶⁰ x B C K L Γ Δ 0109 f¹³ 579. 892^s. 1424. / 844 ℳ | τ αυτω ο x C³ K Γ Δ f¹³ 892^s. 1424 ℳ c sy^p sa^{ms} bo^{ms} | ο A C* D^s N W Θ Ψ 087. 33. 565. 579. 700. 1241. / 844 | LxI B L 0109. l sy^h | ρ αφ εαυτου A C² D^s K W Γ Δ Θ 087 f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ | LxI ϕ⁶⁶ x B C* L N Ψ 0109. 579. / 844 | ο ϕ⁶⁶* x* D^s lat sa ly | ἄλλοι σοι ειπον ϕ⁶⁰vid x A C³ K Γ Δ Θ Ψ 087. 0109 f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. (1424). / 844 ℳ | ἄλλος σοι ειπεν N (579) | LxI (ϕ⁶⁶) B C* D^s L W vg^{cl} • **35** Γ μη x* W f¹ 565. / 844 pbo bo | μη γαρ ϕ⁶⁶ | ρ ο αρχιερευς x* b e | ρ παρεδωκεν e • **36** ἔμη βασιλεία x | ἔμη βασιλεία x D^s N Θ | ἑ¹ αν οι εμοι ηγωνιζοντο (ηγωνισαντο 1424) A D^s K N Γ Δ Θ 565. 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ q | I-3 B* | LxI ϕ⁶⁰vid.90vid x B² L W Ψ 0109 f¹³ 1. 33. 579. / 844; Or

ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. **37** εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι. Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. **38** λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· τί ἐστὶν ἀλήθεια;

Καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ οὐδεμίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτιάν. **39** ἐστὶν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἓνα ἀπολύσω ὑμῖν ὅ ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **40** ἐκραύγασαν οὖν πάλιν ὀλέγοντες· μὴ τοῦτον ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

19 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔμαστίγωσεν. **2** καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ καὶ ἰμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτὸν **3** καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον· χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ράπισματα. **4** Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος καὶ λέγει αὐτοῖς· ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα

12,13!

11,27!·5,33·8,40,45
1J2,21!
8,47·10,3!39s: Mt 27,15-23 Mc
15,6-14 L 23,17-23

12,13! |

Act 3,14

1-3: Mt 27,28s Mc
15,17s·Mc 10,34p

12,13!

18,22 |

180

I

181

X

182

IX

183

IV

184

I

185

IV

186

IX

36²εμη βασιλεια κ • 37^οϕ^{60vid} L W Γ Δ Ψ 0109. 33. 565. 1241. / 844 pm | ^τεγω A K N Γ Δ Θ 0109. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424 M lat | txt ϕ^{60vid} κ B D^s L W Ψ f^{1.13} 33. / 844 it | [;] • 38^τουν ϕ⁶⁶ | οϕ⁶⁶ | ^ς 4 / -3 κ A K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M q vg^{ms} | 4 2 3 / D^s | / 4 2 3 ϕ^{66vid} f | txt ϕ^{90vid} B L 0109. 579 lat • 39^υμιν απολυσω A N Γ Θ f¹³ 700. (892^s). 1241. 1424 M | απολυσω Ψ it | απολυω υμιν W | txt ϕ^{66vid.90} κ B D^s K L Δ 0109(*).c f¹ 33. 565. 579. / 844 lat | ο^B 0109* • 40^τπαντες ϕ^{66vid} K N Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. / 844 it sy^p sa pbo bo | παλιν παντες A (D^s) Γ Δ Θ 892^s. 1424 M f vg sy^h | - 1241 ly | txt ϕ⁶⁰ κ B L W 0109. 579 | οϕ^{66*} it sa^{ms} ly ¶ 19,1^ς 2 3 / 4-6 ϕ^{66vid} Ψ | / 4 5 2 3 6 N | λαβων ο Πιλατος τον Ιησουν ϕ^{90vid} κ W (L 33. 579) | txt A B D^s K Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M lat • 2^ς εξ ακανθων στεφανον ϕ⁶⁶ • 3^α A D^s K Γ Δ Ψ f¹ 892^s. 1241. 1424 M f q sy^p | txt ϕ^{66.90} κ B L N W Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. / 844 lat sy^h co | βασιλευ ϕ⁶⁶ κ • 4^ς εξηλθεν κ D^s Γ f¹ 565 lat sy^h | εξηλθεν ουν ϕ⁶⁶ N W Δ Θ Ψ f¹³ 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M b ff² vg^{cl} | txt ϕ^{66*vid} A B K L 33 vg^{ms} sy^p | ο Πιλατος (+ προς αυτους / 844) εξω κ L W f¹³ 892^s. 1241. / 844 | ο Πιλατος ϕ^{90vid} 579 e | txt ϕ⁶⁶ A B D^s K N Γ Δ Θ Ψ f¹ 33. 565. 700. (1424) M

187 IV	γνώτε ὅτι ¹ οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. 5 ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. ² καὶ λέγει αὐτοῖς· ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος.	
188 I 189 X	6 Ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται ἐκραύγασαν ὀλέγοντες· σταύρωσον ὁ σταύρωσον. * λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε· * ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. 7 ἀπεκρίθησαν ὁ αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· ἡμεῖς νόμον ἔχομεν καὶ κατὰ τὸν νόμον ¹ ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ² υἱὸν θεοῦ ἑαυτὸν ἐποίησεν. 8 Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, 9 καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· πόθεν εἶ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. 10 λέγει ὁ οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαι σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαι σε; 11 ἀπεκρίθη [αὐτῷ] ¹ Ἰησοῦς· οὐκ εἶχες ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐδεμίαν εἰ μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. 12 Ἐκ τούτου ὁ Πιλάτος ἐζήτηε ἀπολῦσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραύγασαν λέγον-	18,31
190 IX 191 X		Lv24,16
192 IV		5,18!·1,34!
193 X		9,29!
		Mc 14,61!p
		10,18
		R13,1 Sap6,3
		3,27! Act 2,23·18,30

4¹ (cf 18,38) 4 5 1-3 D^s K N Γ Δ Θ 700. 1241. 1424 M vgst.ww sy^h | 2 1 3-5 R¹ | 2 4 5 1 3 L | 1 4 5 2 3 A | 1 2 4 5 3 P 892^s aur | (+ αὐτῷ 579) αἰτιαν οὐχ ευρισκω R* 579 r¹ | αἰτιαν εν αυτω ουχ ευρισκω P⁶⁶vid.90 W (f¹³) | txt B f¹ 33. 565. /844 vg^{ms} • 5 ° B | Γ εχων P⁶⁶ 1. 565 it | P⁶⁶* it ly | ° B • 6 ° R it sams bo^{ms} | ° P⁶⁶*.90vid a e r¹ | τ αυτον P⁹⁰vid R A D^s K N Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424 M it vg^{cl} sy | txt P⁶⁶ B L W Ψ f¹ / 844 aur vgst.ww | Γ υμεις αυτον και P⁹⁰vid D^s L W Ψ / 844 e q r¹ | υμεις αυτον P⁶⁶vid • 7 ° P⁶⁶.90vid R W f¹ 565. 579 it ly pbo bo^{ms}; Or | τ ημων P⁶⁰vid A K Γ Θ f¹.13 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. /844 M q sy sa^{ms} pbo bo | txt P⁶⁶vid R B D^s L N W Δ Ψ 579 lat sa^{ms} bo^{ms}; Or | ε αυτον υιον θεου A D^s K N Θ 1241. 1424 M | ε αυτον θεου υιον Γ Δ 700. 892^s | txt P⁶⁰vid (αυτον P⁶⁶) R B L (του θεου W) Ψ f¹.13 33. 565. 579. /844 lat; Or • 10 ° R* A f¹³ / 844 q r¹ sy^p sa^{ms} ly pbo bo | f 6 2-5 / P⁶⁶ D^s K L W Γ Δ Θ Ψ(*) e f¹.13 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. /844 M lat sy^h co | txt P⁶⁰ R A B N e sy^p • 11 ἀπεκριθη P⁶⁶ A K N Γ Δ 700. 892^s. 1241. 1424. /844 M lat sy^h sa^{ms} ly pbo bo | και απεκριθη P⁶⁶* Θ | txt P⁶⁰vid R B D^s L W Ψ f¹.(13) 33. 565. 579 c j sa^{ms} | τ ο P⁶⁰ R A L N W Δ Θ f¹.13 33. 565. 579. /844 | txt B D^s K Γ Ψ 700. 892^s. 1241. 1424 M | Γ εχεις R A D^s L N Ψ 33. 565. 579. 1241. /844; I^rlat v.l. | txt P⁶⁶ B K W Γ Δ Θ f¹.13 700. 892^s. 1241 M latt sy; I^rlat Or^{lat} | Γ παραδιδους A D^s K L N W Γ Ψ f¹.13 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. /844 M | txt R B Δ Θ 1424 • 12 f P⁶⁶ W 33 a | Γ εκραυγαζον λεγοντες (-579) A L N W Θ f¹.13 565. 579. 1241. /844; Or | εκραζον λεγοντες R² K Γ Δ 1424 M sy^h | ελεγον R* | txt P⁶⁶vid B D^s Ψ 33. 700. 892^s

τες· ἐὰν τοῦτον ἀπολύσης, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος·
 πᾶς ὁ βασιλέα ἐαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. **13** ὁ
 οὖν Πιλάτος ἀκούσας τῶν λόγων τούτων ἤγαγεν ἔξω τὸν
 Ἰησοῦν καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῷ βήματος ἐῖς τόπον λεγόμενον
 Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστί δὲ Γαββαθα. **14** ἦν δὲ παρα-
 σκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα ἦν ὡς ἑκτῆ. καὶ λέγει τοῖς Ἰου-
 δαίοις· ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. **15** ἐκραύγασαν οὖν ἐκεῖ-
 νοὶ· ἄρον ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. * λέγει αὐτοῖς ὁ Πι-
 λάτος· τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ
 ἀρχιερεῖς· οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. **16** Τότε
 οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ.

* (Παρέλαβον οὖν τὸν Ἰησοῦν)†, **17** καὶ βαστάζων
 (ἐαυτῷ τὸν σταυρὸν) ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρα-
 νίου Τόπον, ὃ λέγεται Ἑβραϊστί Γολγοθα, **18** ὅπου
 αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν
 καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. **19** ἔγραψεν δὲ καὶ
 τίτλον ὁ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ
 γεγραμμένον†.

Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

13 † του K W Γ Δ Θ f¹³ 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 ℳ | txt ℘⁶⁶ κ A B D^s L N Ψ f¹
 33. 579 | εἰς τοπον ℘^{66c} | - ℘^{66*} | † λεγομενου ℘⁶⁶ • **14** εἰς ὡς (ὡσει 700 pm) Γ Θ
 700. 892^s. 1424 ℳ sy^h | δε ην ὡς K | - ℘^{66*} | txt ℘^{66c} κ A B L W Ψ 33. 579. (ην ὡσει
 D^s N Δ f^{1.13} 565. 1241. / 844) c j | † τριτη κ² D^s L Δ Ψ / 844 • **15** οἱ δε εκραυγασαν
 (+ λεγοντες f¹³ 700; εκραυγαζον D^s K Θ 1241; εκραυγαζον λεγοντες N) ℘^{66c}vid A
 D^s K N Γ Δ Θ f^{1.13} 565. 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ lat sy sa rbo bo | οἱ δε ελεγον κ* W
 579 | εκραυγασαν ουν 33. / 844 e | txt κ² B L Ψ b j • **16** παρελαβον δε τον Ιησουν
 A K Γ Δ Θ 1241. 1424 ℳ vg sy^h | παραλαβοντες ουν (δε 700) τον Ιησουν κ² 700 | οἱ
 δε παραλαβοντες (λαβοντες κ*) τον Ιησουν κ* N W 579. / 844 (f) | οἱ δε παραλα-
 βοντες αυτον f^{1.13} 565 | / 3 4 892^s | txt B D^s (L) Ψ 33 it | † και ηγαγον D^s K Δ Θ 892^s.
 1241. 1424 ℳ lat sy^p | και απηγαγον A | απηγαγον (+ αυτον κ) ℘^{66vid} κ N W f¹ 565.
 579 sy^h | απηγαγον (και ηγαγον Γ) εις το πραιτωριον Γ 700 | ηγαγον και επεθηκαν
 αυτω τον σταυρον f¹³; Or^{lat} | απηγαγον επιθεντες τον σταυρον αυτω / 844 | txt B L
 Ψ 33 it bo; Cyr^{lem} • **17** † ℘^{66*} | † τον σταυρον (ε)αυτου A K N Γ Θ 700. 892^s. 1241.
 1424 ℳ q co | εαυτου τον σταυρον D^s / 844 | αυτον f¹³ | τον σταυρον εαυτω f¹
 565 | txt ℘^{60vid.66c} κ L W Ψ (αυτω B 33. 579) lat | † τοπον λεγομενον Κρανιου ℘^{66vid} Γ
 aur c ff² sa^{miss} bo | τοπον λεγομενον Κρανιου Τοπον f¹³ 700. 892^s. 1424 pm it sa^{miss} |
 † ος λεγεται Εβραϊστί D^s N Γ Θ f^{1.13} 565. 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ e | Εβραϊστί δε L Ψ
 33 vg^{cl} sa bo^{pl} (b vg^{st.ww} ly) | txt ℘⁶⁶ κ A B K W 579. / 844 it (incert. ℘¹²¹) | † Γολγοθ B
 sa^{miss} • **19** † Εβραϊστί Ρωμαϊστί Ελληνιστί f¹³ (cf vs 20 †)

12,13¹ · L23,2!

Mt 27,19

| Mc 15,42

L 23,18 Act 21,36!

Mc 15,15p

16b-27: Mt 27,31-37

Mc 15,20-26 L 23,26,33s

18,5,7 Act 2,22! · 3,21;
18,33,39194
195
X

196

197

198
199
I

²⁰⁰_X **20** τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστί, Ῥωμαϊστί, Ἑλληνιστί. **21** ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· μὴ γράφει· ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν· βασιλεὺς εἰμι τῶν Ἰουδαίων. **22** ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· ὁ γέγραφα, γέγραφα.

²⁰¹_I **23** Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. **24** εἶπαν οὖν πρὸς ἀλλήλους· μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ [ἡ λέγουσα]·

*διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἐαυτοῖς
καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.*

Ps 22,19

²⁰²_X Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.

25 Εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ. **26** Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὄν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρί· γύναι, Ἴδε ὁ υἱός σου. **27** εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· Ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια.

2,1
20,1,11,16,18 Mc
15,40p |
13,23 |
2,4 |

²⁰³_{IV} **28** Μετὰ τοῦτο (εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς) ὅτι ἤδη πάντα τέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ, λέγει· διψῶ. **29** σκευὸς

28-30: Mt 27,48-50 Mc
15,36s L 23,36,46 · 18,4!
4,34! · Ps 69,22; 63,2

20 f¹-4 (+ και 1241) 6 5 A D^s K Γ Θ f¹ 565. 700. 892^s. 1241. 1424 M lat sy | 1-5 4 (f)
W | - f¹³ (cf vs 19 T) | txt p^{66vid} K¹ B L N Ψ 33. 579 e ff² co • 21 f B L Ψ 33
• 23 K¹ * it sy^p sa^{ms} • 24 K¹ B / 844 it sa^{ms} ly pbo | txt A D^s K L N W Γ Θ Ψ f^{1,13} 33.
565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424 M lat sy^h sa^{ms} bo • 25 W | Μαριαμ K Ψ 1. 33. 565.
/ 844 sy^h | Μαριαμ K L Ψ 1. 33. 565. / 844 sy^h • 26 τ αυτου A D^s K N Γ Θ f¹³ 700.
892^s. 1241. 1424 M lat sy | txt p^{66vid} K B L W Ψ 1. 565. 579. / 844 be | ρ ιδου K A K L W
Γ Θ Ψ f¹³ 565. 579. 700. 1424. / 844 M | txt B D^s N 209. 892^s. 1241 • 27 ρ ιδου A D^s K Γ
f¹ 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | txt K B L N W Θ Ψ f¹³ 33. 579 | ρ D^s W Γ
f^{1,13} 565. 1241. 1424 pm • 28 ρ Ιησους ειδως B it | ιδων ο (-892^s) Ιησους K Γ Ψ f¹³
892^s. 1424 pm a bo | txt K A D^s L N W Θ f¹ 33. 565. 579. 700. 1241. / 844 pm vg |
παντα ηδη K N Γ Θ f¹³ 892^s. 1241 M f q | (+ τα 579) παντα W f¹ 565. 579. 700. 1424
it vg^{cl} sy^p sa ly pbo | txt p⁶⁶ A B D^s L Ψ 33. / 844 lat sy^h bo | p^{66*} ly bo^{ms} | ρ πληρωθη
K D^s Θ f^{1,13} (565) it

τ ἔκειτο ὄξους μεστόν· ὀπόγγον οὖν μεστόν τοῦ ὄξους ὑσώπω περιθέντες ᾗ προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. **30** ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος [ὁ] Ἰησοῦς εἶπεν· τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ πνεῦμα.

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἕπει παρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ μείνη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ¹, ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἔκεινου τοῦ σαββάτου, ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν.

32 ἤλθον οὖν οἱ στρατιῶται καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ.

33 ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον ἤδη αὐτὸν² τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, **34** ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξεν, καὶ ἔξῃλθεν εὐθύς³ αἷμα καὶ ὕδωρ.

35 καὶ ὁ ἐωρακὼς μεμαρτύρηκεν, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία, καὶ ἐκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα ὁκαὶ ὑμεῖς πιστεύ[σ]ητε.

36 ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· ὅσοι οὖν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ. **37** καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει· ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.

38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πιλάτον τ Ἰωσήφ ὁ[ὁ] ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς ὁ¹ τοῦ Ἰησοῦ κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· ἃ καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος. ἔ¹ ἤλθεν οὖν καὶ ἦρεν¹

4,34! L12,50! Job
19,26s Θ
10,18
Dt21,23

7,37

20,20!

1J5,6|

21,24 3J12

20,31

Ex 12,10.46 Θ Ps 34,21
Nu 9,12 Jub 49,13

Zch 12,10 Ap1,7

38-42: Mt 27,57-60 Mc
15,42-46 L 23,50-54

9,22! · 1Rg 13,29s

204
I
205
X

18
206
I

29 τ ουν D^s K N Γ Θ f^{1.13} 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M lat sy^h | δε κ sa^{mass} pbo bo | Lxt A B L W Ψ 579 it sa^{mass} ly | 'οι δε πλησαντες σπογγον οξους (+ μετα χολης f¹³ q sy^h) και υσσωπω περιθεντες A D^s K N Γ f¹³ 700. 1241. 1424. / 844 M f q sy bo | οι δε πλησαντες σπογγον του (- 892^s) οξους μετα χολης και υσσωπου και περιθεντες καλαμω Θ 892^s | Lxt P^{66vid} κ² (- του κ*) B L W Ψ I. 33. 565. (579) (lat) sa^{mass} ly pbo • 30 Ἰησους B W | - κ* a pbo • 31 f 4-14 1-3 A K N Γ Θ 700. 892^s. 1241. 1424 M q sy^h | 4-14 I 2 D^s | Lxt P⁶⁶ κ B L W Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. / 844 lat co | Γ εκεινη B* 33. 892^s c f vg sy^h • 33 f κ*.2b (- ηδη κ^{2a}) A D^s K N Γ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M lat | Lxt P⁶⁶ B L W • 34 Γ (ex itac.?) ηνοιξεν 579 aur f r¹ vg sy^h | f A D^s K Γ Θ f^{1.13} 565. 700. 892^s. 1241. 1424 M lat | Lxt P^{66vid} κ B L N W Ψ 33. 579. / 844 it • 35 ο Γ Δ 700. 892^s. 1424 M bo^{pt} | Lxt P⁶⁶ κ A B D^s K L N W Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 1241. / 844 lat sy co | Γ πιστευητε κ* B Ψ; Or | Lxt κ¹ A D^s K L N W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | ο P^{66vid} A B D^s L Ψ 579 | Lxt κ K N W Γ Δ Θ f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424 M sy | ο¹ B | P^{66vid} (A f¹) | ἔηλθον ουν και ηραν κ* N W it sa^{mass}

207 X	<p>τὸ σῶμα αὐτοῦ¹. 39 ἦλθεν δὲ καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν. 40 ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. 41 ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινὸν ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἦν τεθειμένος². 42 ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.</p>	3,1!s 12,3 20,5-7 L24,12
209 I	<p>20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρῶτ³ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. 2 τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγει αὐτοῖς ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 3 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. 4 ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, 5 καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια⁴, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. 6 ἔρχεται οὖν καὶ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, 7 καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. 8 τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν</p>	1-10: Mt28,1-8 Mc 16,1-8 L24,1-9· 19,25! 18,15! 13,23! 18,15!· L24,24 19,40 11,44!
210 X		

38 τὸ σῶμα του Ἰησου D^s K N Γ Δ Θ f¹³ 565. 700. 1241. 1424 ℳ lat sy bo | αυτον K* W it | txt P⁶⁶ K² B L Ψ 33 sa (pbo) • **39** / 1-3 P^{66*} | προς τον Ιησουν νυκτος το K D^s K N W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ lat sy sa^{mss} pbo bo | txt P^{66c} A B L Ψ | εχων K* W | φελιγμα K* B W | σμιγμα Ψ 892^s | txt P^{66vid} K² A D^s K L N Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 700. 1241. 1424 ℳ sy^h sa bo • **40** T εν A D^s Γ Δ Θ 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ q r¹ sa^{mss} pbo bo^{pt} | txt P⁶⁶ K B K L N W Ψ f^{1,13} 33. 565. 579 lat sa^{mss} bo^{pt} • **41** (ex itac.?) κενον D^s N | ετεθη A D^s K L N Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ; Or | txt P^{66vid} K B W 579

¶ **20,1** Μαριαμ K A L W 1. (33). 565. 579. / 844 sy^h | T απο της θυρας K W (f¹ 565). 579 d f r¹ vg^{mss} sa^{mss} pbo bo • **2** T τον K 209 • **3/4** / και ετρεχον K* | □ K* • **5** / τα οθονια κειμενα (+ μονα Ψ) K A N Ψ 0299 f¹ / 844. / 2211 c ff² q | T γε L Ψ 0299. 1. 33. 565. 579. / 844. / 2211 • **6** ° A D^s K N Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 ℳ lat sy^{p,h} | txt P⁶⁶ K² B L W Ψ 0299. 33. / 2211 (a) r¹ vg^{mss} co

2,22! L24,45 1K 15,4·
L24,26 TestNaph 7,1

πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν·
9 οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. **10** ἀπῆλθον οὖν ἄλλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί.

11-18: Mc 16,9s· 19,25!

L24,4· Mc 16,5p

| 2,4!

Mc 16,6

21,4! |

10,3

Mc 10,51

3,13!

Ps 22,23 Mc 3,33sp Mt
25,40; 28,10 R 8,29
H 2,11s· 16,28!

11 Ἡ Μαρία δὲ εἰστήκει ἑπὶ τῷ μνημείῳ ἕξω κλαίουσα· ὡς οὖν ἔκλαιεν, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον **12** καὶ θεωρεῖ ὄδον ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἕνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **13** ὁ καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· γύναι, τί κλαίεις; ἡ λέγει αὐτοῖς ὅτι ἦραν τὸν κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. **14** Ταῦτα εἰπούσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. **15** λέγει αὐτῇ ἡ Ἰησοῦς· γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; ἐκεῖνη δοκούσα ὅτι ὁ κηπουρὸς ἐστίν λέγει αὐτῷ· κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας αὐτόν, κάγω αὐτόν ἀρῶ. **16** λέγει αὐτῇ ἡ Ἰησοῦς· Ἡ Μαριάμ, στραφεῖσα ἡ ἐκεῖνη λέγει αὐτῷ Ἑβραϊστί· Ἡ ραββουνι, ὃ λέγεται ἡ διδάσκαλε. **17** λέγει αὐτῇ ἡ Ἰησοῦς· Ἡ μή μου ἄπτου, οὕτω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα· Ἡ πορεύου Ἡ δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Ὁμου καὶ εἰπέ αὐτοῖς· ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ θεὸν μου καὶ θεὸν ὑμῶν. **18** Ἡ ἔρχεται

211

212
X

10 Γ εαυτους x² A D^s K N W Γ Δ Θ Ψ 050 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 x̄ | txt x^{*} B L • **11** Ἡ Μαριαμ p^{66c} x̄ Ψ 050 f¹ 33. 565. / 844. / 2211 sy^h | F en x̄ | Ἡ κλαιουσα x^{*} A it sy^{s,p} | κλαιουσα εξω D^s K Γ Θ Ψ f¹³ 700. 892^s. 1241. 1424 x̄ q sy^h | txt x² B L N W Δ 050. 1. 33. 565. (579). / 844. / 2211 aur (d) f vg co • **12** Ὁ x^{*} e | Ἡ καθεζομενους εν λευκοις x̄ pbo bo | - D^s • **13** Ὁ x̄ lat sy^s | Ἡ τινα ζητεις; A* D 579. 1424 sy^s | και B • **14** Ἡ και ταυτα K Γ Δ f¹³ 700. 892^s. 1241. 1424 x̄ sy^s | ταυτα δε L | txt x̄ A B D N W Θ Ψ f¹ 33. 565. 579. / 844. / 2211 sy^h • **15** Ἡ ο A D K N Γ Δ Θ Ψ 050 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 x̄ | txt p⁶⁶ x̄ B L W • **16** Ἡ ο x̄ A K N W Γ Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 x̄ | txt B D L Θ 050 | Ἡ Μαρια A D K Γ Δ Θ Ψ f¹³ 700. 892^s. 1241. 1424 x̄ | txt x̄ B L N W 050. 1. 33. 565. / 844. / 2211 sy^h co | Ἡ δε x̄ D N Θ it co | Ἡ ραββωνι D Θ latt pbo | Ἡ κυριε D (it) | Ἡ και προσεδραμεν απασθαι (αψεσθαι f¹³) αυτου x^{2a} Θ Ψ f¹³ vg^{ms} sy^{(s),h} • **17** Ἡ ο x̄ A K N W Γ Δ Θ 050 f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 x̄ | txt B D L Ψ | Ἡ μη αυτου μου B | Ἡ μου p⁶⁶ A K L N Γ Δ Θ Ψ 050 f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 x̄ lat sy co; Or^{pt} Eus Epiph | txt x̄ B D W b e; Irlat Or^{pt} | Ἡ ουν x^{2a} D L 050 | - A sa^{ms} bo^{ms} | Ὁ x^{*} D W e bo^{ms}; Irlat

Ἐπισημασμένη ἡ Μαγδαληνὴ ἠγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἔώρακα τὸν κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ).

25! 1Κ 9,1 - 20.28;
21,7.12
19-23: L24,36-43

19 Οὐσῆς οὖν ὁψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ (τῇ μιᾷ) σαββάτων καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν. **20** καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς. * ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον.

9,22!
21.26; 14,27 Tob 12,17
25 - 19,34
16,22 - 18!

21 εἶπεν οὖν αὐτοῖς Ἰησοῦς ἄλλοις· εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. **22** καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε πνεῦμα ἅγιον· **23** ἂν τινῶν ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας ἀφέωνται αὐτοῖς, ἂν τινῶν κρατῆτε κεκράτηνται.

19!
17,18
Gn 2,7 Ez 37,9 Sap 15,11 - 7,39! L 24,49
| Mt 18,18!

24 Θωμᾶς δὲ εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν Ἰησοῦς. **25** ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ· ἔωράκαμεν τὸν κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ (τὸν τύπον) τῶν ἥλων καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν

11,16!
18!
20!

18 Μαρία A D K N W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 700. 892^s. 1241. 1424. / 2211 M sa^{ms} pbo bo | txt p⁶⁶ κ B L I. 33. 565. / 844 sy^h sa^{ms} ly | ^F απαγγέλλουσα p^{66c} κ² D K L N Γ Θ f^{1.13} 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 M | αναγγέλλουσα W Δ Ψ 33 | txt p^{66*} κ* A B 078 a d e | ^F εωρακεν A D K L Γ Δ Θ Ψ 078 f^{1.13} 565. 700. 1241. 1424. / 844. / 2211 M it sy^{p,h} sa^{ms} bo^{ms} | εωρακαμεν 33 | txt p⁶⁶ κ B N W 892^s a aur vg sy^s sa^{ms} ly pbo bo | ^F α ειπεν αυτη εμνηυσεν αυτοις D (c e sy^s) • **19** ^F μια κ* | μιας W | τη μια των D K N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | txt κ² A B L 078. 33 | ^F συνηγμενοι κ¹ K N Γ Θ f^{1.13} 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M it vg^{cl} sy^{h*} bo | αυτου συνηγμενοι L Δ Ψ 33 f sa | txt κ* A B D W 078 lat sy^{s,p} ly pbo | ^o D 078 • **20** ^F και A B | αυτοις K L N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M lat sy | txt κ D W 078 q | ^F αυτου p^{66vid} K L Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 700. 892^s. 1241. 1424 M b c r¹ sy | - N I. 565. / 844 lat | txt κ A B D W 078 q • **21** ^o κ D L W Ψ 050. / 844 lat sy^s sa^{ms} ly pbo bo | txt A B K N Γ Δ Θ 078 f¹³ 33. 700. 892^s. 1241. 1424. (f¹ 565) M b f f² sy^{p,h} sa^{ms} | ^F πεμψω κ* f¹³ c bo^{ms} | αποστελλω κ^{2a} D* L 050. 33 | txt κ^{2b} A B D¹ K N W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M • **23** ^F bis τινος B a e f r¹ sy^{s,p} | ^F αφιενται B² K N W Γ Δ Θ 078. 33. 700. 892^s. 1241. 1424 M sy | αφιονται B* Ψ | αφεθησεται κ* q sa ly pbo | txt κ² A D (L) 050 f¹³ 565. / 844 • **24** ^F ο A K L W Γ Δ Θ Ψ 050. 078 f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | txt p⁵ κ B D • **25** ^F τον τοπον N f q sy^{s,(p)} | τους τυπους p^{66vid} 565 sa ly | ^F κ D L W 33 | ^F τον τοπον των ηλων A Θ 078 lat sy^{(s),h} | την χειρα αυτου κ* | txt κ² B D K L N W Γ Δ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424 M pbo bo | ^F την χειρα μου A K N Γ Δ Θ Ψ 078 f¹³ 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | την χειρα f¹ | μου τας χειρας D bo^{ms} | txt κ B L W

αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. **26** Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. **27** εἶτα λέγει τῷ Θωμᾶ· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. **28** Ἐπεκρίθη ὁ Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. **29** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἐώρακάς με πεπίστευκας; μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες ἔτι καὶ πιστεύσαντες.

217
IX218
X

30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν [αὐτοῦ], ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν ὀκτῷ βιβλίῳ τούτῳ. **31** ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεῦσ[η]τε ὅτι Ἰησοῦς (ἐστὶν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς) τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζῶην ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

21 Μετὰ ταῦτα ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφάνερωσεν δὲ οὕτως. **2** Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ (τοῦ Ζεβεδάιου) καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. **3** λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· ὑπάγω ἀλιεῦν. λέγουσιν αὐτῷ· ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. **4** ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ

219
IX

11,16! · 1,45-49 · 2,1

Mc 1,19!

L 5,5

27 Γ ισθ D • **28** Τ και A C³ K N Γ Δ 565. 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ q sy^{p,h} † txf κ B C* D L W Θ Ψ f^{1,13} / 844. / 2211 lat † † ο κ L • **29** Γ ειπεν (λεγει κ²) δε κ W f¹³ sa^{mss} † ο ρ⁶⁶ B † † με κ* f¹³ 209 vg^{ms} sy • **30** ° A B K Δ / 844. / 2211 f † † txf ρ⁶⁶ κ C D L N W Γ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ lat sy^{s,p,h**} † ο¹ ρ^{66*} • **31** Γ πιστευητε ρ^{66vid} κ* B Θ 892^s. / 2211 † † txf κ² A C D K L N W Γ Δ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 1241. 1424. / 844 ℳ † † † 3 5 / D (e) † † 2 3 / 4 5 W b (c) f † † / 4 5 Ir^{lat} † † † αιωνιον κ C*(*)¹ D L Ψ f¹³ 33 it vg^{mss} sy^{p,h**} sa bo; Ir^{lat}

¶ **21,1** † / -3 5 B C † 3 / 2 D † / 1 3 2 4 5 κ † / 1 2 4 5 3 W Ψ † / 2 4 5 1424 sa^{mss} pbo bo^{ms} † txf A K L N Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 700. 892^s. 1241 ℳ sy^h † † † αυτου C³ D Ψ 700. / 844. / 2211 it sy^{s-p} co † † αυτου εγερθεις εκ νεκρων Γ f¹³ 1241. 1424 • 2 † υιοι Ζεβεδαιου κ D sa? bo? † † του Ζεβεδαιου υιοι C Θ 700. / 844 sa? bo? • 3 † και εξηλθον (ηλθον P) A P Ψ / 2211 lat sy^{p,h} bo † † εξηλθον ουν κ L N Θ 33. 209. 1241. / 844 pbo † † txf B C D K W Γ Δ f¹³ 1. 565. 700. 892^s. 1424 ℳ a e q † † † ευθυς A C³ K P Γ 700. 892^s. 1241. 1424 ℳ sy^h † † txf κ B C* D L N W Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. / 844. / 2211 latt sy^{s-p} co

νυκτι ἐπίασαν οὐδέν. **4** Πρωΐας δὲ ἦδη ἴγενομένης ἔστη
 ὁ Ἰησοῦς [□]εἰς τὸν αἰγιαλόν, οὐ μέντοι ἴῆδεισαν οἱ μαθη- 20,14 L24,16
 ται ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. **5** λέγει οὖν αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς·
 παιδία, μή τι προσφάγιον ἔχετε; ἀπεκρίθησαν αὐτῶ· οὐ. L24,41
6 ὁ δὲ εἶπεν ἑαυτῶ· βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ
 πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρήσετε. ὁ ἔβαλον οὖν, καὶ
 οὐκέτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἴσχυον ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν
 220 X ἰχθύων. **7** λέγει οὖν ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς 13,23s!
 τῷ Πέτρῳ· ὁ κύριός ἐστιν. Σίμων οὖν Πέτρος ἀκούσας 20,18!
 ὅτι ὁ κύριός ἐστιν τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ γυ-
 μνός, καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, **8** οἱ δὲ ἄλλοι
 μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς
 γῆς ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον
 221 IX τῶν ἰχθύων. **9** Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν βλέπουσιν 18,18
 ἀνθρακιὰν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον.
10 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων
 222 IX ὧν ἐπίασατε νῦν. **11** ἀνέβη οὖν Σίμων Πέτρος καὶ εἴλ-
 κυσεν τὸ δίκτυον ἐἰς τὴν γῆν μεστὸν ἰχθύων μεγάλων L5,6
 ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν· καὶ τοσοῦτων ὄντων οὐκ ἐ-
 σχίσθη τὸ δίκτυον. **12** λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε
 223 IX ἀριστήσατε. οὐδεὶς οἶδὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι
 224 X αὐτόν· σὺ τίς εἶ; εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν. **13** ἔρχεται ὁ 20,18!
 225 IX

4 ἴγενομένης A B C L | txi κ D K N P W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424.
 /844. /2211 M | τ ο K L N Γ Δ Θ f¹⁻¹³ 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. /844. /2211 M |
 txi κ A B C D P W Ψ | □ W | ε πι κ A D L Θ Ψ 33. 209. 700. 892^s. /844. /2211 | txi B C
 K N P Γ Δ f¹³ 1. 565. 1241. 1424 M sy^h | ἴ γενοσαν P⁶⁶ κ L Ψ 33. /844 lat
• 5 Ἰησοῦς κ B | - A*vid W a sy^s | txi A^c C D K L N P Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 33. 565. 700. 892^s.
 1241. 1424. /844. /2211 M sy^h • **6** λέγει κ*^{2b} W /844 it vg^{cl} sa pbo bo | τ (L 5,5) οἱ
 δε εἶπον· δι ολης (+ της κ¹) νυκτος εκοπιασαμεν (κοπιασαντες Ψ) και (- Ψ) ουδεν
 ελαβομεν· ἐπι δε τω σω ρηματι (ονοματι P^{66vid} sa) βαλουμεν P⁶⁶ κ¹ Ψ vg^{mss} sa |
 εβαλον ουν αυτο Θ | οἱ δε εβαλον κ* D W pbo bo | ἴ σχυσαν A K P (W) Γ Δ f¹³
 700. 892^s. 1241. 1424. /844 M e q | txi κ B C D L N Θ Ψ 1. 33. 565. /2211
• 7 τ ημων D • **10** ° B • **11** ° A D K P Γ Δ f¹³ 700. 892^s. 1241. 1424 M lat sa^{mss} | txi κ B
 C L N W Θ Ψ 1. 33. 565. /844. /2211 r¹ vg^{mss} sy^h sa^{mss} bo | ε πι την γην D f¹⁻¹³ 565.
 /2211 • **12** ° B | °¹ B C sa bo^{mss} | txi κ A D K L N W Γ Δ Θ Ψ f¹⁻¹³ 33. 565. 700. 892^s.
 1241. 1424. /2211 M latt sy pbo bo • **13** τ ο κ C L Ψ 1. 33. 565. 700. 892^s. /844.
 /2211 | ουν ο A K N Γ Δ Θ f¹³ 1241. 1424 M f ff² sy^h bo | txi P¹²² B D W

- 6,11 L24,30 Act 10,41
| 20,19,26 Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον ἑκαὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὄψάριον ὁμοίως. **14** τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἔγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. 226 X
- 1,42 Mt 16,17 **15** Ὅτε οὖν ἠρίστησαν λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με πλέον τούτων; λέγει αὐτῷ· ναὶ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. * λέγει αὐτῷ· βόσκει τὰ ἄρνια μου. **16** λέγει αὐτῷ πάλιν ἑδύτερον· Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ· ναὶ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. * λέγει αὐτῷ· ποιμαίνε τὰ πρόβατά μου. **17** λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰωάννου, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· φιλεῖς με; καὶ λέγει αὐτῷ· κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. * λέγει αὐτῷ [ὁ Ἰησοῦς]· βόσκει τὰ πρόβατά μου. **18** Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἧς νεώτερος, ἐζώνυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσης, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. **19** τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποῖω θανάτῳ δοξάσει τὸν θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. 227 IX
228 X
229 IX
230 X
231 IX
232 X
- 2Sm 5,2 Ps 78,71s
IP 5,2
13,38
16,30
- Act 21,11.14 2P1,14
- 12,33; 18,32; 13,36·
IP4,16
1,43!

13 ευχαριστήσας ἐδωκεν D f r¹ vg^{ms} (sy^s) • **14** ἤδε X L N Θ 33. 700. / 844. / 2211 sa bo | ὁ Ἰησοῦς X A K (L) N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844. / 2211 M | - W | txt B C D (incert. p¹²²) | τ^ο αὐτοῦ D K Γ Δ Ψ f¹³ 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 2211 M it vg^{cl} sy co | txt X A B C L N W Θ 1. 33. / 844 lat • **15** Ἰωνα A C² K N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424 M (c) sy | - X* | txt X¹ B C* D L W / 844 lat co | ἑ^ο προβατὰ C* D it • **16** πάλιν (-D) λέγει αὐτῷ X C D W Θ b f | τ^ο δευτερον X¹ 1. 565 | δευτερον ο κυριος D | - X* sy^s | Ἰωνα A C² K N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M (c) sy | txt X B C* D W lat co | ἑ^ο προβατια B C 565 b | txt X A D K N W Γ Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M sy sa pbo bo • **17** Ἰωνα A C² K N Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M (c) sy; Or | txt p^{59vid} X B C* D W lat co | ἑ^ο εἶπεν B C K Γ Δ f¹³ 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M r¹ vg^{cl} | txt X A D N W Θ Ψ f¹³ 33. 565 lat | ἑ^ο Ἰησοῦς B C | - X D W f¹³ 33. 565 lat sy^s pbo bo | txt A K N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M | ἑ^ο προβατια A B C 565 | αρνια 33 | txt X D K N W Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 700. 892^s. 1241. 1424 M sy sa pbo bo • **18** ἄλλος ζώσει σε B C*^{vid} | ἄλλοι σε ζώσουσιν p^{59vid} D W 1. 33. 565 sy^{hms} | ἄλλοι ζώσουσιν (ζώσωσιν C²) σε X C² | txt A K N Γ Δ Θ Ψ f¹³ 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 M lat sy^h | ἑ^ο ἀποιουσιν (ἀπαγουσιν D) σε (- 1) οπου X¹ D W 1. 33. 565 sy^{hms} | οισουσιν οπου C² | ποιηουσιν οσι σα X* | οισει σε οπου A | εισι οπου συ Θ | ἀποισει οπου 892^s | txt B C*^{vid} K N Γ Δ Ψ f¹³ 700. 1241. 1424. / 844 M lat sy^{s-p.h}

20 Ἐπιστραφεῖς ^τ ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δεῖπνῳ ἐπὶ τὸ στήθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν· κύριε, τίς ἐστὶν ὁ παραδιδούς σε; **21** τοῦτον οὖν ἰδὼν ὁ Πέτρος ἔλεγεν τῷ Ἰησοῦ· κύριε, οὗτος δὲ τί; **22** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ^τ ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σύ ^ς μοι ἀκολουθεῖς. **23** ἐξῆλθεν οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ^τ ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει· οὐκ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει ἄλλ· ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι ^τ [· τί πρὸς σέ];

24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ ^τ μαρτυρῶν περὶ τούτων (καὶ ὁ) γράψας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς ἑαυτοῦ ἢ μαρτυρία ἐστίν. **25** Ἐστὶν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἕν, οὐδ' αὐτὸν οἴμαι τὸν κόσμον ἰχωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. ^{τ τλ}

13,23!

6,64! |

Ph 1,25 · 1,43!

Act 1,15 etc

19,35!

20,30

20 ^τ δε ^ψ59vid **κ** D K N Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 844 [℣] f sy^h pbo bo | ^{txt} ^ψ109vid A B C W 33 lat sy^s.p | ^ο ^κ* W ff² pbo bo^{pt} • **21** ^ο A K W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892^s. 1241. 1424 [℣] sy^s.p | ^{txt} **κ** B C D 33 lat sy^h** sa pbo bo | ^τ ειπεν **κ** W f r¹ vg^{cl} • **22** ^τ ουτως D (^ς lat) | ^ς C² K Γ Δ Θ Ψ ^f13 565. 700. 892^s. 1241. 1424 [℣] | ^{txt} ^ψ122vid **κ** A B C* D W 1. 33 lat • **23** ^τ και εδοξαν D | ^ς και ουκ ειπεν A D K Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 565. 700. 892^s. 1241. 1424 [℣] lat sy^h | ^{txt} ^ψ59.122vid **κ** B C W 33 (c) | ^ς ουκ αποθνησκεις D e r¹ | ^ς προς σε D | - ^κ* C²vid 1. 565 a e sy^s | ^{txt} **κ¹ A B C* K W Γ Δ Θ Ψ ^f13 33. 700. 892^s. 1241. 1424 [℣] lat sy^p.h • **24** ^τ και B C W; Or | ^ς ο και **κ¹ Θ ^f13 33. / 2211 c sy^h | και ^κ* A C K W Γ Δ Ψ ^f1 565. 700. 892^s. 1241. 1424 [℣] | ^{txt} B D | ^ς 4 2 3 I **κ** A C³ K Γ Δ Θ Ψ ^f13 565. 700. 892^s. 1241. 1424 [℣] | 4 I-3 D / 2211 | I 4 2 3 33 | ^{txt} B C* W • **25** ^ο ^κ* | ^τ οσα A C³ D K W Γ Δ Θ ^f1.13 565. 700. 892^s. 1241. 1424 [℣] | ^{txt} **κ¹ B C* Ψ 33. / 2211; Or | ^ς χωρησεν **κ¹ B C* | ^{txt} A C² D K W Γ Δ Θ Ψ ^f1.13 33. 565. 700. 892^s. 1241. 1424. / 2211 [℣] | ^τ αμην C² K Γ Δ Θ Ψ ^f13 565. 700. 892^s. 1241. 1424 [℣] lat | ^{txt} **κ** A B C*.3 D W 1. 33. / 2211 it sy^s.p.h co | ^τ hic 7,53-8,11 add. 1. 1582********

‘ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ’

1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ᾧ /
 Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδά-
 σκειν, 2 ἄχρι ἧς ἡμέρας ἔντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις
 διὰ πνεύματος ἁγίου οὓς ἐξελέξατο ἄνελημφθη. 3 Οἷς
 καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν
 πολλοῖς τεκμηρίοις, δι’ ἡμερῶν τεσσεράκοντα ὀπτανόμε-
 νος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ·
 4 καὶ συναλιζόμενος ἔπαρηγγεῖλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσο-
 λύμων μὴ χωρίζεσθαι ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν
 τοῦ πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μου, 5 ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβά-
 πτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ ἐν πνεύματι βαπτισθήσεσθε ἀγίῳ² τῷ
 οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας^τ. 6 Οἱ μὲν οὖν συνελθόν-
 τες ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ
 ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραῆλ; 7 εἶπεν δὲ
 πρὸς αὐτούς· οὐχ ὑμῶν ἐστὶν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς
 οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, 8 ἀλλὰ λήψεσθε
 δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ’ ὑμᾶς καὶ
 ἔσεσθέ μου μάρτυρες ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ καὶ ὅ[ἐν] πάσῃ τῇ
 Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

L1,3·22; 10,37 L3,23
 Mt28,20·L6,13!
 11.22 L9,51! Mc16,19!
 1T3,16|
 L24,5
 13,31·2BarAp76,4
 19,8!
 4-14; Mc16,19
 L24,50-53·10,41
 L24,49·2,33.39 J14,16!
 11,16; 13,24s L3,16p
 L19,11!
 3,21 Mc9,12p M13,23
 8 Is49,6|
 Mc13,32!p
 8,15! Is32,15
 5,32!·L24,47 Mt28,19
 5,28; 10,39·8,1!
 2,9!·13,47 Is49,6

Inscriptio: ‘πραξεις κ¹ 1175 † (+ αρχη συν θεω 1241) αι (- 81) πραξεις των αποστολων 81. 323^s. 945. 1241 † (+ αι 1505. 1739^s) πραξεις των αγιων αποστολων 453. 1505. 1739^s. 1884 pm † πραξεις των αγιων αποστολων συγγραφεις παρα (+ του αγιου Λουκα 1704) του αποστολου και ευαγγελιστου Λουκα (- 1704) 614. 1704 † Λουκα ευαγγελιστου πραξεις των αγιων αποστολων 33. 189. 1891 † - κ* B* † txi B¹ (πραξις D) Ψ ¶ 1,1 ° B D • 2 ἄνελημφθη D sy^{hms} (sa mae) | † και εκελευσε κηρυσσειν το ευαγγελιον D sy^{hms} (sa mae) • 4 ἑσυναλισκομενος D* † συναλιζομενος 323^s. 614. 1241. 1739^s* pm | † μετ αυτων D it sy | † φησιν δια του στοματος D* vg^{cl} • 5 3 1 2 4 φ^{74vid} κ² A C E Ψ 33. 323^s. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739^s M vg; Or Cyr † | 1 2 4 3 D it † txi κ* B 81 | † και ο μελλετε λαμβανειν D* it; Aug^{pl} | † εως της πεντηκοστης D* sa mae; Aug^{pl} • 7 1 3 4 B* sy^p † ειπεν ουν προς αυτους B² † και (ο δε C) ειπεν προς αυτους C D it | ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις E † txi κ A Ψ 33. 81. 323^s. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739^s M vg sy^h • 8 ° A C* D 81. 323. 945 † txi φ⁷⁴ κ B C³ E Ψ 33. 614. 1175. 1241. 1505. 1739^s M lat

9 Καὶ ταῦτα εἰπὼν βλέπόντων αὐτῶν ἐπήρθη καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἄπο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. **10** καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἑσθήσεσιν λευκαῖς, **11** οἳ καὶ εἶπαν· ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε [ἐμ]βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.

12 Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ σαββάτου ἔχον ὁδόν. **13** καὶ ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ ὑπερῶν ἀνέβησαν οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ ζηλωτῆς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. **14** οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ ἅσυν γυναιξίν καὶ Μαριάμ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

2 **15** Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡσεὶ ἑκατὸν εἴκοσι. **16** ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ἣν προεῖπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον

Mc 16,19 2Rg 2,11 Sir 48,9 1Hen 70,1s 2Bar 76·1Th 4,17 Ap 11,12
1P 3,22
L 24,4 10,30 2Mcc 3,26

| 2,7; 5,37 L 13,1!

2!

L 21,27

| 9,37; 39; 20,8

L 6,14-16p

12,2 L 5,10!

Mt 9,9!

2,46; 4,24; 5,12· 2,42!

L 8,2s!· L 8,19!

J 7,3!

6,1; 11,27 L 1,39!

20 Ps 41,10· 3,18; 13,27
L 4,21!

9 / 1 3 2 4-8 B | ειποντος αυτου νεφελη υπεβαλεν αυτον και απηρθη (επηρθη D¹) D
• 10 εσθητι λευκη η⁵⁶*vid C³ D E 33. 614. 1241. 1505. 1739^s M¹ gig sy | txt η^{56c} X A B
C* Ψ 81. 323. 945. 1175 lat; Eus • 11 βλεποντες X^{*2b} B E 33. 81. 323. 945. 1241. 1505.
1739^s; Eus | txt η⁵⁶ X^{2a} A C D Ψ 614. 1175 M | ^oD 2495 gig t* vg^{ms} bo^{ms}
• 13 / 5 4 3 2 / E | 3 2 / 4 5 33. 323. 614. 1241. 1505. 1739^s M¹ sy^h | 3 / 4 5 Ψ 945. 1704.
1891 | / 3-5 D | ο Ιωαννης 2-5 1175 | txt X A B C 81. 104 (lat) sy^p • 14 τ και τη
δεησει C³ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739^s M¹ | txt η⁷⁴ X A B C* D E Ψ 81. 104. 1175
latt sy | τ και τεκνοις D | Γ Μαρια X A C D Ψ 33. 614. 1175. 1241. 1505. 1739^s M¹ | txt
B E 81. 323. 945. 1891 | ° B | τ¹ συν B C³ E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739^s
M¹ | txt X A C* D 104. 1175 lat • 15 Γ μαθητων C³ D E Ψ 81. 323. 614. 1241. 1505.
1739^s M¹ it sy mae; Cyp | αποστολων η⁷⁴vid | txt X A B C* 33. 104. 945. 1175 vg sa bo |
° ως B D E 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739^s M¹ | txt X A C Ψ 104. 1175
• 16 Γ δει D* lat; Ir^{lat} | τ ταυτην C³ D E Ψ 33. 323*vid. 614. 1241. 1505. 1739^s M¹ it vg^{ms}
sy^h; Ir^{lat} | txt X A B C* 81. 104. 323^c. 945. 1175 vg sy^p; Eus

2,25.29-31.34; 4,25s
L 20,42 · L 22,47
| L 22,3
25
Mt 27,3-10 · 2P 2,15! ·
8,23 L 16,8! · Sap 4,19
| 4,16; 9,42; 19,17
2,14!
Mt 27,8 | 13,33 L 20,42!

Ps 69,26

Ps 109,8

cf J 15,27
4,33; 7,59; 8,16 etc
L 24,31!
I! · 10,37! · 18,25; 19,3
L 7,29! · 2! · 2,32;
3,15; 4,33; 5,32; 10,41;
13,31 1K 15,15 |
15,22
15,8 L 16,15!
| 17
Dt 9,16 ⑥; 17,20
cf Prv 16,33
2,14 L 24,9!

διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὄδηγοῦ
τοῖς συλλαβοῦσιν ^τ Ἰησοῦν, **17** ὅτι κατηριθμημένος ἦν ἐν
ἡμῖν ^Γκαὶ ἔλαχεν τὸν κληρὸν τῆς διακονίας ταύτης.
18 οὗτος μὲν οὖν ἐκτίησεν χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας·
^τ καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησεν μέσος καὶ ἐξεχύθη
πάντα τὰ σπλάγχχνα αὐτοῦ· **19** ^τ καὶ γνωστὸν ἐγένετο
πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ
χωρίον ἐκεῖνο τῇ ^οιδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν ^ΓἈκελδαμάχ,
τοῦτ' ἔστιν χωρίον αἵματος. **20** γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ
ψαλμῶν·

*γενηθήτω ἡ ἔπαυλις ^Γαὐτοῦ ἔρημος
καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ,*

καί·

τὴν ἐπίσκοπὴν αὐτοῦ λαβέτω ἕτερος.

21 δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ
ᾧ εἰσηλθεν καὶ ἐξηλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς ^τ,
22 ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς
ἡμέρας ἧς ἀνελήμφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως
αὐτοῦ σὺν ἡμῖν γενέσθαι ἓνα τούτων. **23** Καὶ ^τ ἔστη-
σαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον ^ΓΒαρσαββᾶν ὃς ἐπεκλή-
θη Ἰούστος, καὶ Μαθθίαν. **24** καὶ προσευξάμενοι εἶπαν·
σύ κύριε καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω
ἐκ τούτων τῶν δύο ἓνα **25** λαβεῖν τὸν ^Γτόπον τῆς δια-
κονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς ἀφ' ἧς παρέβη Ἰούδας πο-
ρευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. **26** καὶ ἔδωκαν κλήρους
^Γαὐτοῖς καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς ἐπὶ Μαθθίαν καὶ ^Γσυγκατε-
ψηφίσθη μετὰ τῶν ^Γἕνδεκα ἀποστόλων.

16 ^τ τον C³ D E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739^s ① | LXT & A B C*; Eus
• 17 ^Γος D*; Aug • 18 ^τ αυτου D t vg^{ms} sy^{h*}; Eus • 19 ^τ ὁ &* D sy^p | ° & B* D latt |
^Γ Αχελδαμαχ ①^{74vid} & A 81 vg^{ms} (gig vg^{st.ww}) | Ακελδαμαχ D | Ακελδαμα C Ψ 33. 323.
614. 945. 1241. 1505. 1739^s ① vg^{cl} | Ακελδαμακ E (t) | LXT B 1175; Eus
• 20 ^Γ (Ps 69,26) αυτων 81. 326. 2495 d* t vg^{cl.ww} sy^{hmg} • 21 ^τ Χριστος D sy^h mae
• 22 ^Γ αχρι & A 81. 323. 945. 1175. 1739^s • 23 ^τ τουτων λεχθεντων E | ^Γ εστησεν D*
gig; Aug | ^Γ Βαρσαβαν C 323. 614. 1241. 1505. 1739^{s*} pm vg^{cl} | Βαρναβαν D 6^s it
vg^{ms} | Βαραββαν 945* | LXT & A B E Ψ 81. 945^c 1175. 1739^sc pm vg^{st.ww}
• 25 ^Γ κληρον & C³ E 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739^s ① sy | LXT ①⁷⁴ A B C*
D Ψ lat sy^{hmg} co; Did • 26 ^Γ αυτων D* E Ψ 323. 614. 1241. 1505 ① it vg^{ms} sy^h | αυτης
1739^s | LXT & A B C D¹ 33. 81. 945. 1175. 1704. 1891 vg co | ^Γ συνεψηφισθη D 1241 |
κατεψηφισθη &* | ^Γ ιβ' D; Eus

- 3 **2** Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν ἅπαντες ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό. **2** καὶ ἔγενετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὡσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι **3** καὶ ὠφθῆσαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλώσσαι ὡσεὶ πυρὸς καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν, **4** καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος ἁγίου καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου ἀποφθέγεσθαι αὐτοῖς.
- 5** Ἦσαν δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. **6** γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνήλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. **7** ἐξίσταντο δὲ καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες· οὐχ ἰδοῦ ἅπαντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; **8** καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ἧ ἐγεννήθημεν; **9** Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἑλαμίται καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν ὅτε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, **10** Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι,

7,23.30 9,23; 24,27
L 9,51· 20,16!

L 3,16p· Nu 11,25· 6;
17,27; 20,31; 21,19.26
L 4,40! | 4,8.31; 9,17;
13,9.52! L 1,15!
Sir 48,12· 11 19,6!
1K 12,10

14!

8,2; 22,12 L 2,25

3!

12; 8,9.11.13; 9,21;
10,45; 12,16 L 2,47!·
3,12!
1,11 |

1,8; 10,37 L 4,44!·
1P 1,1

6,9; 11,20; 13,1
L 23,26p

¶ **2,1** ἔγενετο εν ταις ημεραις εκειναις του συμπληρουσθαι την ημεραν της πεντηκοστης οντων αυτων παντων D | ἅπαντες (απαντες 614) οι αποστολοι 326. 614. 1505 p* t | - **2*** E | ὁμοθυμαδον C³ E Ψ 33. 614. 1241. 1505. 1739^s M | ομοθυμαδον ομου 1175 | txt **2*** A B C* 81. 323. 945. 1704 latt sy co • **2** ἰδου D mae | ἵπαντα D | ἵκαθεζομενοι C D • **3** ἑκαθισεν τε (δε C*) **3*** D* sy; Eus | εκαθισαν τε D^c | txt **3*** B 81. 1505. 1739^s M | και εκαθισαν (+ τε D*) **3*** D* sy; Eus | εκαθισαν τε D^c | txt **3*** B 81. 453. 1175; (PsDion) CyrJ • **4** ἅπαντες C Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739^s M; Eus | txt **4*** A B D E 81 • **5** 1-5 7 8 **5** vg^{ms} | 1-4 6 5 7 8 E | 1 2 5 3 4 7 6 8 C* | 1 2 5 3 4 6-8 C³ | 3 4 1 5 6 8 7 D | εν **5*** B C D E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739^s M; Eus | txt **5*** A 1175 • **6** και D | και οτι 2495 | ἤκουεν C 81. 453 | ηκουσεν **6** B 2818; Eus | txt A D E Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739^s M | λαλουντας ταις γλωσσαις D sy^p.(hmg); Aug^{pl} • **7** ἅπαντες **7*** A C E Ψ 096^{vid} 33. 81. 323. 945. 1175. 1505. 1739 pm lat sy sa bo | απαντες **7*** | txt B D 614. 1241 pm gig r mae; Eus | ἵ προς αλληλους C³ D E 096. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739. (Ψ 33) M sy (it) | txt **7*** **7*** A B C* 81. 1175 r w vg; Eus | ουχι B | ουκ **7*** A C Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M; Eus | txt A B D E 81. 1175. 1891 | ἵ παντες **7*** E Ψ 33. 81. 614. 1175. 1241. 1505 M | txt **7*** **7*** A B C D 096. 323. 945. 1739 • **8** ἵ την διαλεκτον D* p^c w vg^{cl} • **9** ἵ Armeniam Tert Aug^{pl} | Συριαν Eus^{pl} (Hier) | ο D* it vg^{cl}

- 13,43! 11 Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, Κρήτες καὶ Ἰ᾿Αραβες,
 4! ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ
 10,46 Sir 36,7 | 7! · 5,24! 12 ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ᾿διηπό-
 16 ρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον ᾿ λέγοντες· τί θέλει τοῦτο εἶναι;
 13 ἕτεροι δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον ὅτι γλεύκουσ ᾿ με-
 μεστωμένοι εἰσίν.
 17,22! · 1,26! · 14 ᾿ Σταθείς δὲ ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἔνδεκα ἐπῆρεν ᾿
 4,24; 14,11; 22,22 τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ᾿ ἀπεφθέγγετο αὐτοῖς· ἄνδρες Ἰου-
 L 11,27! δαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ πάντες, τοῦτο
 5; 1,19; 4,16; 13,27 ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ᾿ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. 15 οὐ
 L 24,18 · 4,10; 13,38; γὰρ ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν γὰρ
 28,28 · Job 32,11 ☉ | ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας, 16 ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν τὸ εἰρημένον
 | 12 διὰ τοῦ προφήτου Ὁ᾿Ιωήλ·
 16,34 17 καὶ ἔσται ᾿ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ᾿ ὁ θεός, ᾿
 Joel 3,1-5 ☉ ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ ᾿ ᾿ πᾶσαν σάρκα, ᾿
 33; 10,45 R 5,5 T 3,6 καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ᾿ ὑμῶν καὶ αἱ
 21,9 θυγατέρες ᾿ ὑμῶν
 καὶ οἱ νεανίσκοι ᾿ ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται
 καὶ οἱ πρεσβύτεροι ᾿ ὑμῶν ἐνυπνίους
 ἐνυπνιασθήσονται·
 18 καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου
 7,41; 9,37 L 2,11 ᾿ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ᾿
 Nu 11,29 ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, ᾿ καὶ
 προφητεύσουσιν ᾿.
 L 21,25 · 5,12! 19 καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ᾿ ἄνω
 καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω,
 ᾿ αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ ᾿.
 Ap 6,12 20 ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος
 καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα,

11 ᾿ Αραβιοι D* • 12 ᾿ διηπορουντο X A B 076 | διηπορουν αλληλοισ 33 | txt C D E Ψ
 096. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 W | ᾿ επι τω γεγονοτι και D (sy^{hms})
 • 13 ᾿ ουτοι D (t w vg) sy^p bo • 14 ᾿ τοτε D sy^p mae | εν ταις ημεραις εκειναις
 C^{3vid} | ᾿ δεκα αποστολοις D* | ᾿ πρωτος D* (E) p^c w vg^{ms} mae | ᾿ ειπεν D it (sy) |
 ᾿ ἐνωτισατε D* • 15 ᾿ ουσης ωρας της ημερας ᾿ D* lat • 16 ᾿ Ὁ D r; Ir^{lat} Aug^{pt}
 • 17 ᾿ (Joel 3,1) μετα ταυτα (+ 1-4 C) B C 076 sa^{ms} | εν ταις ημεραις εκειναις 1175 |
 ᾿ κυριος D E latt; Ir^{lat} | ᾿ πασας σαρκας D* | ᾿ αυτων D gig r | ᾿ αυτων D gig r | - E |
 ᾿ D r | ᾿ C* D E r • 18 ᾿ D gig r vg^{mss} | ᾿ D p* • 19 ᾿ D it

πρὶν [†] ἐλθεῖν [†] ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην
[□]καὶ ἐπιφανῆ.

21 καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου
σωθήσεται.

22 Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους·
Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἁποδεδειγμένον ἀπὸ τοῦ
θεοῦ εἰς ἡμᾶς δυνάμεσιν καὶ τέρασιν καὶ σημείοις οἷς
ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν καθὼς αὐτοὶ
οἴδατε, **23** τοῦτον τῇ ὀρισμαμένη βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ
θεοῦ ἐκδοτὸν [†] διὰ χειρὸς ἀνόμων προσπῆξαντες ἀνεί-
λατε, **24** ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησεν λύσας [†] τὰς ὠδῖνας τοῦ
θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ'
αὐτοῦ. **25** Δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν·

*προορώμην τὸν κύριον [†] ἐνώπιόν μου διὰ παντός,
ὄτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν ἵνα μὴ σαλευθῶ.*

26 διὰ τοῦτο ἠύφρανθῃ [†] ἡ καρδία μου[†]
καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου,

ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι,

27 ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδην
οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.

28 ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς,

πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.

29 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς
ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυὶδ ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν καὶ
ἐτάφη, καὶ τὸ μνήμα αὐτοῦ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας
ταύτης. **30** προφήτης οὖν ὑπάρχων καὶ εἰδὼς ὅτι ὄρκω
ᾤμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ [†]

1K1,8! Is2,12ss Ez
30,2s Joel1,15 Am5,18
etc
9,14,21; 22,16 1K1,2!
4,12

3,6; 4,10 etc L18,37!
J19,19! · L24,19
8,13; 19,11 L10,13! ·
5,12!

[4,28 L22,22 · Act
20,27! · 1P1,20
10,39; 13,28 L22,2!
32; 13,33s; 17,31;
3,15! · Ps17,6; 114,3 ⊕
2Sm22,6 ⊕
1,16!

Ps15,8-11 ⊕

31

13,35

4,13,29,31; 28,31 E6,19
13,36!

Ps132,11; 89,4s 2Sm
7,12s

20 [†] ἡ B 323. 614. 945. 1241. 1739 ℣! | *txt* ⋈ A C D E Ψ 33. 81. 1175. 1505 | [†] την ϖ⁷⁴ ⋈²
A C E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℣! | *txt* ⋈* B D 104 | [□] ⋈ D gig r
• **22** ἁ δεδοκμασμενον D*^{vid} lat | ἁ ημας D* 6*. 1241 • **23** ἁ λαβοντες ⋈² C³ D E Ψ 33.
614. 945. 1175. 1241. 1505 ℣ sy^h; Eus | *txt* ϖ⁷⁴ ⋈* A B C* 81. 323. 1739 lat; Ir^{lat} Ath
• **24** ἁ δι αυτου E | ἁ αδου D latt sy^p mae bo; Polyc Ir^{lat} • **25** ἁ μου ⋈ D sy^p • **26** ἁ ⋈*
B | *txt* ϖ⁷⁴ ⋈² A C D E Ψ 095. 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℣; Ir^{lat}
• **29** ἁ παρ D Ψ sy^p • **30** ἁ καρδιας D* | κοιλιαις gig p r sy^p; Ir^{lat} | ἁ αναστησαι
(αναστησειν 323. 1739. 1891) τον χριστον (+ και E) E 323. 1739. 1891 | κατα σαρκα
αναστησαι τον χριστον και D* (D¹ 2818) mae | το κατα σαρκα αναστησειν
αναστησαι 33) τον χριστον (+ και Ψ 104 sy^h) Ψ 33. 104. 614. 945. 1241. 1505 ℣ sy^h;
Or | *txt* ⋈ A B C 81. 1175 lat sy^p sa bo; Ir^{lat} Eus

καθίσει ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, **31** Ἐπιπροϊδὼν ἐλάλησεν περὶ
 27! τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὅτι οὕτως ἐγκατελείφθη ἰς
 Ἰερουσαλὴμ ἵνα ἴδῃται ἀποθνήσκειν καὶ ταφῆσθαι. **32** τοῦτον τὸν
 24!·1,22! Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεός, οὗς πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυ-
 5,31; 7,55! Ph 2,9·1,4! ρες· **33** τῇ δεξιᾷ ὡς τοῦ θεοῦ ὑψωθεὶς, τὴν τε ἐπαγγελ-
 17! λίαν τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς,
 1,16! ἐξέχεεν ἑαυτῷ ὅτι ὑμεῖς [καὶ] βλέπετε καὶ ἀκούετε. **34** οὗ
 γὰρ Δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, λέγει δὲ αὐτός·
 Ps 109,1 ⊕ L20,42s!p εἶπεν ὁ[ός] κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
35 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
 σου.
36 ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ κύ-
 11,17; 15,26; 28,31 ριον αὐτὸν καὶ χριστὸν ἔποιησεν ὁ θεός, τοῦτον τὸν
 L2,11·cf R 1,3s Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.
 4,10
 Ps 108,16 ⊕ **37** Ἀκούσαντες δὲ ἠκατένευσαν τὴν καρδίαν ἐπιπόν-
 16,30; 22,10 L 3,10! τε ἑαυτῶν πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς ὀλοικοὺς ἀποστόλους· τί ἔ-
 ποιήσωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί; **38** Πέτρος δὲ πρὸς αὐ-
 3,19!·L 3,3p·8,16; 10,48; 19,5 Mt 28,19 τοὺς· μετανοήσατε, [φησίν,] καὶ βαπτισθῆτω ἕκαστος
 5,31! ὑμῶν ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἑαυ-
 10,45; 8,15! τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν καὶ λήψετε τὴν δωρεάν τοῦ ἁγίου
 1,4! πνεύματος. **39** Ἐπιπροϊδὼν γὰρ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέ-

31 Ἐπιπροϊδὼς D^(*) 104. 945. 1739 sa; Cyr^{pl} | ἰησοῦν αὐτοῦ C³ E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M^l sy^h | txt φ^{74,91}vid ⋈ A B C* D 81. 1175 lat sy^p co; Ir^{lat} Or Eus | ἰαδου A C^{vid} D E Ψ 614. 1241 M^l | txt ⋈ B 81. 323. 945. 1175. 1505. 1739; Eus | ἰουδε B E Ψ 323. 614. 1241. 1505 M^l | txt ⋈ A C D 81. 945. 1175. 1739; Or Eus • **33** ἑαυτοῦ οὐμεῖς φ⁷⁴vid ⋈ A C* 81. 323. 1175. 1739 vg^{clst.wv}; Cyr | τοῦτο οὐνεμ C³ (Ψ) 33. 614. 945. 1241. 1505 M^l | τοῦτο το δωρον οὐνεμ E (it vg^s) sy^(p) sa mae; (Ir^{lat}) | ὑμῖν οὐ και D* | txt B D² • **34** οὐ⋈* B* D 1241 | txt φ⁷⁴ ⋈² A B² C E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 M^l • **36** φ⁷⁴ A C D E 323^s. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M^l; Ir^{lat} | txt ⋈ B Ψ 81 • **37** ἀκουσαντες οὐνε E | τοτε παντες οἱ συνελθοντες και ακουσαντες D sy^{hmg} | ἑἰπον δε Ψ 81 | και εἰπον E | και τινες εξ αυτων εἰπαν (εἰποντες D¹) D mae | εἰποντες ⋈ 614. 1505^c sy^h | txt A B C 323^s. 945. 1175. 1241. 1505*. 1739 M^l | ° D gig r bo^{mss}; Aug | ἰουνε D gig mae; Ir^{lat} | ἰ υποδειξατε ημῖν D E it vg^{mss} sy^{hmg} mae • **38** ἰ-3 B; Aug^{pl} | ἰ 2 4 3 D p r; Ir^{lat}vid | προς αυτους εἰπεν μετανοησατε 1505 | εφη προς αυτους μετανοησατε (+ φησιν 323^s) E Ψ 323^s. 614. 1241 M^l gig t vg^{mss} | txt φ⁷⁴vid ⋈ A C 81. 945. 1175. 1739. 1891 vg | ἑνε B D 945. 1739. 1891; Ir^{lat} Did | ἰ του κυριου D E 614. 945. 1739. 1891 r vg^{mss} sy^(h) (p sa mae); Cyr Bas | ἑαμαρτιων D E Ψ 33. 323^s. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M^l it sy; Ir^{lat} Cyr | των αμαρτιων (+ ημων C) C 1175 | txt ⋈ A B 81 t w vg • **39** ἑημῖν D p^c mae; Aug

κνοις ἑμῶν καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς μακράν, ὅσους ἂν προσκαλέσεται κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. **40** ἑτέροις τε λόγους πλείοσιν διεμαρτύρατο καὶ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων· σῶθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιάς ταύτης. **41** οἱ μὲν οὖν ἄποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν καὶ προσετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλια.

42 Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων [†] καὶ τῇ κοινωνίᾳ, [†] τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. **43** ἐγένετο δὲ πάση ψυχῇ φόβος, πολλὰ ἔτετέρα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγένετο [†]. **44** πάντες δὲ οἱ [†] πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ [†] εἶχον ἅπαντα κοινὰ **45** καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ [†] πᾶσιν καθότι ἂν τις χρειαν εἶχεν· **46** καθ' ἡμέραν ἔτε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε καθ' οἶκον ἄρτον, μετελαμβάνον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας **47** αἰνοῦντες τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸ αὐτό.

4 **3** Πέτρος δὲ καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερόν [†] ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. **2** καὶ [†] τις ἀνηγῶλος ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὀυπάρχων ἐβαστάζετο,

22,21 Sir 24,32 Is 57,19 · Joel 3,5

8,25; 10,42; 18,5 etc L16,28 · Dt 32,5 Ps 78,8 Ph 2,15 Mt 12,39 |

8,12

47; 5,14; 11,24

4,4

5,21 | L 4,32

44 | 46; 20,7,11; 27,35

L 24,35 | 1,14; 6,4

R 12,12 | Kol 4,2 | 5,5,11;

19,17 L 1,12! 65! · 5,12!

42; 4,32

4,32,34,37 L 12,33!

4,35

| 3,1; 5,42 L 24,53! ·

3,2! · 1,14!

42! · Eccl 9,7

| 3,8s L 2,13!

41; 4,4; 6,7; 9,31;

11,21; 12,24! 14,1; 16,5

3s,11; 4,13,19; 8,14

L 8,51! · L 5,10! G 2,9 ·

2,46! · 10,3,9,30 | 14,8

39^f ημων D mae; Aug • **41** ἄσμενως αποδεξαμενοι E Ψ 33. 323^s. 614. 945. 1241. 1739 ℳ sy | πιστευσαντες D (p r) | txt ℳ⁷⁴ & A B C 81. 1175. 1505 lat; Cl Eus • **42** [†] εν Ιερουσαλημ D (t vg^{ms}) | [†] και &² D¹ E Ψ 33. 323^s. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ sy | txt &* A B C D* 81 lat • **43/44** ἔδε & B 81 | – D* | txt A C D¹ E Ψ 33. 323^s. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ lat | [†] εν Ιερουσαλημ E 33. 104 sy^p | εν Ιερουσαλημ φοβος τε (δε 2495) ην μεγας επι παντας (+ αυτους Ψ). (44) και (- 326. 2495) ℳ^{74vid} & A C Ψ 326. 1175. 2495 lat (mae) bo | και 81 | txt B D 323^s. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ gig p* r sy^h sa | [†] πιστευσαντες & B 104. 2818 co | txt ℳ^{74vid} A C D E Ψ 33. 81. 323^s. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ | '2-4 B; (Spec) | 2-5 2495 | txt ℳ⁷⁴ & A C D E Ψ 33. 81. 323^s. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ lat sy^h • **45** ἄσοι κτηματα ειχον η D (sy^p mae) | [†] καθ ημεραν D it; Spec • **46** ἄπαντες τε προσεκαρτερουν εν τω ιερω και κατοικουσαν επι το αυτο κλωντες τε D* | ἔδε ℳ⁷⁴ • **47/3,1** ἄκοσμον D | ἔτη εκκλησια. επι το αυτο δε Πετρος E Ψ 33. 323. 614. 1241 ℳ sy | ἔτη εκκλησια επι το αυτο. Πετρος δε 945. 1739 | ἔτη εκκλησια. Πετρος δε 1505 | επι το αυτο εν τη εκκλησια. εν δε ταις ημεραις ταυταις Πετρος D (p) mae | txt ℳ^{74vid,91vid} & A B C 095. 81. 1175 lat sa bo | [†] τὸ δειλινον D ¶ 3,2 [†] ιδου D* sy^p mae | ° D lat; Lcf

2,46s; 16,5; 17,11; 19,9
L11,3!

| 1!

| 14,9 · 1!

16; 4,7,10; 16,18; 19,13
L9,49! · 2,22!
9,34; 14,10 · J5,8
L5,23sp | 9,4 L8,54!

14,10 Is 35,6 Ⓞ
2,47!

cf 2,43 · L5,26!

1!

5,12 J10,23

2,7; 4,13; 13,41 L4,22!

ὄν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὠραιάν τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν· **3**^ρ ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσεῖναι εἰς τὸ ἱερόν, ἠρώτα ἐλεημοσύνην ὀλαβεῖν. **4**^ρ ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπεν· ῥβλέψον εἰς ἡμᾶς. **5** ὁ δὲ ἔπειχεν αὐτοῖς προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. **6**^ρ εἶπεν δὲ Πέτρος· ἄργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι, ὁ δὲ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου **ρ**[ἔγειρε καὶ] ῥ περιπάτει. **7** καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν· παραχρῆμα δὲ **τ** ἐστερεώθησαν αἱ βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ ῥσφυδρά, **8**^ρ καὶ ἐξαλλόμενος ἔσθη ῥ καὶ περιεπάτει **τ** καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερόν **ρ** περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος ὁ καὶ ῥ αἰνῶν τὸν θεόν. **9** καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν θεόν· **10** ἐπεγίνωσκον δὲ αὐτὸν ὅτι ῥαὐτὸς ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην ῥκαθήμενος ἐπὶ τῇ ὠραιᾷ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ **ρ** συμβεβηκότι αὐτῷ.

11 ῥΚρατοῦντος ῥδὲ αὐτοῦ τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην συνέδραμεν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτούς· ῥἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένη ῥΣολομῶντος ἔκθαμβοι. **12** ῥιδὼν δὲ ὁ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν· ἄνδρες Ἰσραηλίται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς **τ** ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ ῥπεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν;

3^ρ ουτος ατενισας τοις οφθαλμοις αυτου και D h mae | °D 323. 1241. 1505 M it sy^h; Lcf | Lxi ϕ⁷⁴ K A B C E Ψ 095. 33. 81. 614. 945. 1175. 1739 vg • **4**^ρ εμβλεψας D | ῥατενισον D • **5**^ρ ατενισας D h • **6**^ρ ϕ⁷⁴ A C 095. 1175. 2818 vg | °K B D sa | Lxi A C E Ψ 095. 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M lat sy mae bo; Irlat Cyp (Eus) Lcf • **7**^ρ D E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M vg^{ms} | Lxi K A B C 095. 81. 1175. 2818 lat sy; Cyp Lcf | ῥεσταθη και D h mae | ῥσφυρα K^c B² C²vid D E Ψ 095. 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | Lxi K* A B* C* • **8**^ρ h; Irlat | ῥχαιρων E | χαιρομενος D (h) mae | °D h mae | °ϕ⁷⁴ A r vg^{ms}; Lcf • **10**^ρ ουτος B D E Ψ 33^{vid}. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1739 M | Lxi ϕ⁷⁴ K A C 81. 1505. 2818 lat; Lcf | ῥκαθεζομενος D | ῥιγεγεννημενω D sy^p • **11**^ρ εκπορευομενου δε του Πετρου και Ιωαννου συνεξεπορευετο κρατων αυτους· οι δε θαμβηθεντες εστησαν D (h mae) | ῥτε ϕ⁷⁴vid A | ῥεν D 104 • **12**^ρ αποκριθεις δε ο Πετρος ειπεν προς αυτους D (gig mae) | ῥημων τη D p* r | ῥτουτο πεποιηκτων D gig (p) r

13 ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ [ὁ θεὸς] Ἰσαὰκ καὶ [ὁ θεὸς] Ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ὁμὲν παρεδώκατε ἑ καὶ ἠρνήσασθε κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἄπολύειν. **14** ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε καὶ ἠτήσασθε ἄνδρα φονέα ἑ χαρισθῆναι ὑμῖν, **15** τὸν δὲ ἄρχηγόν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. **16** καὶ ὅτι ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον (ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε,) ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. **17** Καὶ νῦν, ἑ ἀδελφοί, (οἶδα ὅτι) κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε ἑ ὡσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. **18** ὁ δὲ θεός, ἑ ἄπροκατήγγειλεν διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν παθεῖν τὸν χριστὸν αὐτοῦ, ἐπλήρωσεν οὕτως. **19** μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε ἑ εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, **20** ὅπως ἂν ἑ ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν ἑ χριστὸν Ἰησοῦν, **21** ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἑ ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος ἑ τῶν ἁγίων ἑ ἀπ' αἰῶνος αὐτοῦ προφητῶν. **22** Μωϋσῆς μὲν ἑ εἶπεν ὅτι *προφήτην*

Ex 3,6.15s 7,32
L20,37p
5,30; 22,14·26; 4,27,30
Mt 12,18 1s 52,13;
53,11· L24,20·
14; 7,35 L12,9!·13,28!·
26,32; 28,18 L23,16|
4,27!·7,52; 22,14
L23,47! 1P3,18 1J2,1!·
13!· L23,18.25|
5,31 H2,10!·4,10; 5,30;
10,40; 13,30,37;·2,24!
1Th 1,10 1,22!|

14,9! L7,50!

13,27; 17,30 L23,34
1K2,8 1T1,13

26,22!
8,30-35; 17,3; 26,23
L24,26!s·4,26!·1,16!|
2,38; 5,31!·26,20·9,35!·
Kol2,14

26,16!

1,6!

L1,70

|23; 7,37 L7,39!

13 ^{bis} B E Ψ 0236. 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℣ gig h sy sa^{ms} | txt ℣⁷⁴ ⋈ C (bis om. o A D) 104. 1175. 2818 lat sa^{ms} mae bo; Ir^{lat} | °D 6* | °T εις κρισιν D h p* sy^{hmg} mae; Ir^{lat} | εις κριτηριον E | °Γ απολυειν αυτον θελοντος (-D^c) D h; Ir^{lat} • **14** °Γ εβαρυνατε D mae; Ir^{lat} (Aug) | °Τ μαλλον E sy^{hmg} mae | °Τ ζην και E h • **16** °⋈* B 0236^{vid}. 81. 1175 | txt ⋈² A C D E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℣ latt; Ir^{lat} | °Θ θεωρειτε και οιδατε οτι D* • **17** °Τ ανδρες D E h | °Ε πισταμεθα οτι υμεις μεν D (h) mae | °Τ (+ το D¹) πονηρον D it vg^{mss} sy^{hmg} (mae); Ir^{lat} • **18** °Γ ο D h | °ς gig w vg^{cl} • **19** °Γ προς ⋈ B | txt ℣⁷⁴ A C D E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℣ • **20** °Γ επελθωσιν D h; Tert | °ς ℣⁷⁴ A C Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pm lat | txt ⋈ B D E 1241 pm p; Ir^{lat} • **21** °Τ παντων E Ψ 33^{vid}. 614. 1241. 1505 ℣ vg^{mss} sy^h | °3 4 / 2 323. (614). 1241 ℣ vg^{mss} | αυτου των (-D^c) προφητων D it; (Tert) | αυτου προφητων των απ αιωνος Ψ 1505 sy^h | των απ αιωνος αυτου προφητων ⋈² B² E (33). 945 | txt ℣⁷⁴ ^{vid} ⋈* A B* C 81. 1175. 1739 (vg; Or) • **22** °Γ γαρ προς τους πατερας ειπεν 323. 614. 1241. 1505 ℣ | ειπεν προς τους πατερας ημων (υμων E) D E 33^{vid}. (2495) it; Ir^{lat} | ειπεν προς τους πατερας Ψ 945. 1739 sy^h | txt ⋈ A B C 81. 1175. 2818 vg bo sy^p

Dt 18, 15s. 18s

L 9, 35p

Lv 23, 29

22!

18; 10, 43 L 13, 28!

PsSal 17, 15 · L 1, 72

7, 51s; 28, 25 L 6, 26!

Gn 22, 18; 26, 4; 12, 3;

18, 18

| 13, 46!

13! · L 4, 18!

ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς Ἑὐμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἱλαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. **23** ἔσται δὲ πᾶσα ψυχὴ ἣτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. **24** καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. **25** ὑμεῖς ἐστε οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης ἧς ἑδιέθετο ὁ θεὸς ἑ πρὸς τοὺς πατέρας Ἑὐμῶν λέγων πρὸς Ἀβραάμ· καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου Ἑ[έν]ευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. **26** ὑμῖν πρῶτον ἑἀναστήσας ὁ θεὸς ἑ τὸν παῖδα αὐτοῦ ἀπέστειλεν Ὁαὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἑκάστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν Ἑὐμῶν.

10, 44; 23, 7 L 24, 36

5, 24, 26 L 22, 4, 52

23, 8! | 5, 21!

23, 8! · 17, 32

| 21, 27 L 20, 19!

5, 18!

2, 47!

2, 41

4 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν ἑ ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἑιερεῖς ἑκαὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἑεροῦ ἑ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, **2** ἑδιαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ ἑκαταγγέλλειν ἑ ἐν τῷ ἑησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ ἑ νεκρῶν, **3** καὶ ἑἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας Ὁκαὶ ἑἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν ἑαῦριον· ἑ ἑ ἑ ἑ γὰρ ἑσπέρα ἑ ἑδη. **4** πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν καὶ ἑγενήθη Ὁ[ὁ] ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ἑ[ὼς] χιλιάδες πέντε.

5 ἑγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὐριον ἑ συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἑρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἑ γραμματεῖς

- 22^f ἑμων **κ*** C E Ψ 33. 614. 1241. 2495 *pm sy^h* | – B h p; Eus | *txt* **κ²** A D 81. 323. 945. 1175. 1505. 1739. 2818 *pm lat*; Irlat | ἑλαλήσει C 33. 81. 1175. 1241. 1505
- **25^f** B D 0165 h p; Irlat | *txt* **ϕ⁷⁴** **κ** A C E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 **℣** lat | ἑμων **κ*** C D Ψ 0165. 323. 614. 1241 **℣** it *vg^{cl} sy co*; Irlat *v.l.* | *txt* **ϕ⁷⁴** **κ²** A B E 81. 945. 1175. 1505. 1739 *vg^{st,ww} sa^{ms} bo^{mss}*; Irlat *vid* | ἑευλογηθησονται A*vid B Ψ 323. 945. 1739; Irlat *vid* | ἑευλογηθησονται C | *txt* **ϕ⁷⁴** **κ** A^c D E 0165. 33. 81. 614. 1175. 1241. 1505 **℣** • **26^f** **ϕ⁷⁴** A D E Ψ 33. 81. 614. 945. 1241. 1505. 1739 **℣** lat; Irlat | *txt* **κ** B C 0165. 323. 1175. 2818 *vg^{ms}* | ὉD 945 *it sy^h*; Irlat | ἑαυτου 323. 945 | ἑαυτων C* 33 | – B **¶** **4, 1** ἑτα ϑηματα ταυτα D *it sy^{p,hmg}*; Lcf | ταυτα τα ϑηματα E *gig p* | ἑαρχιερεις B C | ὉD • **2^f** ἑκαταπονουμενοι D | ἑαναγγελειν D Ψ | ἑτον ἑησουν εν τη αναστασει των D | /–5 των 614. 945. 1241. 1505 • **3^f** ἑπιβαλοντες D h | ὉD^c | ἑεπαυριον D 0165
- **4°** **κ** B (D) | *txt* **ϕ⁷⁴** A E Ψ 0165. 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 **℣** | ἑωσει E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 **℣** | – **ϕ⁷⁴** **κ** A 81. 1175 *vg* | *txt* B D 0165
- **5^f** ἑημεραν (–D^c) *synh*θησαν οι αρχοντες και οι πρεσβυτεροι και D (h)

ἐν Ἱερουσαλήμ, **6** καὶ Ἄννας ὁ ἀρχιερεὺς καὶ Καϊάφας καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ, **7** καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυθάνοντο· ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς; **8** Τότε Πέτρος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἀρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι, **9** εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς ἐν τίνι οὗτος ἐσέσωται, **10** γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρεστήκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. **11** οὗτός ἐστιν ὁ λίθος, ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδόμων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. **12** καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία, οὐδὲ γὰρ ὄνομα ἐστὶν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.

13 Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν, **14** τὸν τε ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἐστῶτα τὸν τεθεραπευμένον οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. **15** κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους **16** λέγοντες· τί ποιήσωμεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ φανερόν καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνεῖσθαι· **17** ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῆ εἰς τὸν λαὸν ἀπειλησώ-

| L 3,2p· Mt 26,3!
L 20,2|p· 3,6!
2,4; 6,10 L 12,12!
12,19; 24,8; 28,18
L 23,14
| 2,14!
3,6!
2,22!· 2,36· 3,15!
| Ps 118,22 L 20,17|p
2,21; 7,25; 13,26.47;
16,17; 27,34 L 1,69!
3,1!· 2,29!
J 7,15
1K 14,23!· 3,12!
L 22,56|
L 21,15| 5,34
L 6,11 J 11,47
1,19!· 2,14!

5^ε εἰς κ 614. 945. 1241. 1505 pm | txt Φ^{74} A B D E Ψ 0165. 33. 81. 323. 1175. 1739 pm
• 6^ε Καϊφας D 0165 lat | ^ε Ἰωνᾶθας D gig p* vg^{ms} • 7^ε τουτο εποιησατε υμεις κ ε |
εποιησατε υμεις τουτο 0165 • 8^ε του Ισραηλ D E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505.
1739 $\mathfrak{M}$ it vg^{ms} sy^(p) mae; (Ir^{lat}) Cyp | txt Φ^{74} κ A B 0165. 1175 vg sa bo; Cyp
• 9^ε τ αφ υμων D E it sy mae; Ir^{lat} Cyp | ^ε σεσωσται B D E Ψ 0165. 33. 323. 614. 945.
1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$; Cyp | txt Φ^{74} κ A • 10^ε σημερον υγιης και εν αλλω ουδενι
E (h sy^{hms} mae; Cyp) • 12^ε ο D p* | °D lat; Ir^{lat} | ^ε υμας B 1704 • 13^ε ο D | ^ε δε Φ^{74} D Ψ
0165*. 2818 • 14^ε ποιησαι η D h • 16^ε τ εν Φ^{74} Ψ 2495 | ^ε φανερωτερον εστιν D
• 17^ε τ απειλη Ψ 33. 614. 945^c. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ sy^h | τα ρηματα ταυτα απειλη E sy^{hms} (gig
h mae) | txt Φ^{74vid} κ A B D 323. 945*. 1175. 1739 lat

- 5,28,40 μεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. **18** Ἐκαλέσαντες αὐτούς παρήγγειλαν ὁτὸ καθόλου) μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι ὁ τοῦ Ἰησοῦ. **19** ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες) εἶπον πρὸς αὐτούς· εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ, κρίνατε· **20** οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἅ εἶδαμεν καὶ ἠκούσαμεν ὁμὴ λαλεῖν. **21** οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, (μηδὲν εὐρίσκοντες) τὸ πῶς κολάσονται αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι· **22** ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσεράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν γέγονε τὸ σημεῖον ὁ τοῦτο τῆς ἰάσεως.
- 23** Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτούς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν. **24** οἱ δὲ ἀκούσαντες ἴσοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἶπαν· δέσποτα, σὺ ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, **25** ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου στόματος Δαυὶδ παιδὸς σου εἰπών)·
- ἵνατί ἐφρούραξαν ἔθνη
καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;*
- 26** παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ.
- 27** συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλάτος σὺν ἔθνεσιν καὶ Ἰσραήλ, **28** ποιῆ-
- 11,18; 21,20 L 5,25! · 5,7!
23,14; 25,15.2
1,14! · 2,14!
L 2,29! Jdth 9,12 Jd 4 ·
2 Rg 19,15 Is 37,16 Neh
9,6 Ex 20,11 Ps 146,6
14,15; 17,24 Ap 10,6!
1,16! · L 1,69!
Ps 2,1s 8
3,18 L 2,26!
Ps 2,2 · 10,34 L 4,25!
30; 3,14 · 3,13! · 10,38!
L 23,12 · 13,28!

18 συγκραταθιμενων δε αυτων τη γνωμη φωνησαντες αυτους παρηγγειλαντο κατα το D (gig h sy^{hmg} mae; Lcf) | °κ* B | txt 7⁷⁴ 8² A E Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | °B* 614. 2818 • **19** ἀποκριθεις δε Πητρος και Ιωαννης D • **20** °D* • **21** ἴμη ευρισκοντες αιτιαν D p sy^p mae bo • **22** ἴγεγονει κ A E Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | txt B D | °D gig p mae; Ir^{lat} • **24** ἴ και επιγοντες την του θεου ενεργειαν D mae | ἴ ο θεος D E Ψ (33). 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M gig p (vg^{mss}) sy sa mae; Lcf (Ir^{lat}) | txt 7⁷⁴ κ A B 2495 vg bo • **25** ἴ / 5 8-12 614. 1241. (του παιδος 326. 1505) M | ος δια πνευματος αγιου δια του στοματος λαλησας Δαυιδ παιδος σου D (sy^p) | ο δια του πατρος ημων εν πνευματι αγιω στοματος Δαυιδ παιδος σου ειπων 945 | txt 7⁷⁴ κ A B E Ψ 33. 323. 1175. 1739 • **27** ἴ (+ ο Ψ) λαος E Ψ 326 sy

σαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή ^ο[σου] προώρισεν γενέ- 2,23!
σθαι. **29** καὶ τὰ νῦν, κύριε, ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν 2,29!
καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν 2,29!
τὸν λόγον σου, **30** ἐν τῷ 'τὴν χεῖρά [σου] ἐκτείνειν σε' εἰς 8,25! |
ἴασιν καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος 5,12!
τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ. **31** καὶ δεηθέντων αὐτῶν 3,13! |
ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθη 16,26
σαν ἅπαντες τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον 2,4! · 29!
τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας^τ.

5 **32** Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ^τ καρδία καὶ 2,45!
^τ ψυχὴ μία^τ, καὶ οὐδὲ εἷς ^οτι τῶν ὑπαρχόντων ^τ αὐτῶ 2,44!
^τ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ^τ ἅπαντα κοινά. **33** καὶ 2,44!
δυνάμει μεγάλη ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι 4Mcc 6,32 · 1,22!
'τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου Ἰησοῦ', χάρις τε μεγάλη ἦν 1,21! · L 2,40
ἐπὶ πάντας αὐτούς. **34** οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ^τ ἦν ἐν αὐτοῖς· | D1 15,4
ὅσοι γὰρ κτήτορες ^τ χωρίων ἢ οἰκιῶν ^οὑπῆρχον, πωλοῦν- 2,45!
τες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων **35** καὶ ἐτίθουν 37; 5,2 · 2,45
παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων, διεδίδετο δὲ ^τ ἐκάστῳ
καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν. **36** Ἰωσήφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς 9,27; 11,22.30; 12,25;
Βαρναβᾶς ^τ ἀπὸ τῶν ἀποστόλων, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμε- c. 13-15 1K 9,6!
νον υἱὸς παρακλήσεως, Λευίτης, Κύπριος τῷ γένει, 2,45! · 8,18.20; 24,26
37 ὑπάρχοντος αὐτῷ ἄγρου πωλήσας ἠνεγκεν τὸ χρῆμα L 18,24p
καὶ ἔθηκεν ^τ πρὸς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων. 35!

28 ^ο A*^{vid} B E* 323. 945. 1175. 1739 gig vgst; Lcf | txi κ A^c D E^c Ψ 33. 614. 1241. 1505 M^l
sy; Irlat • **30** / 1 2 4 5 B | 1 2 5 4 P⁷⁴ A 1175 | 4 1-3 P⁴⁵ | 1-4 K² D E Ψ 33. 323. 945.
1241. 1739 M^l | txi κ* 104. 614. 1505. 2818 • **31** τ παντι τω θελοντι πιστευειν D E r w
vg^{mss} mae; Ir • **32** τ bis η (D¹) E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M^l; Or^{pt} Cyr | txi
P⁸ κ A B D* 1175; Or^{pt} | τ και ουκ ην διακρισις εν αυτοις ουδεμια D; Cyp | και ουκ
ην χωρισμος εν αυτοις τις E r | ^ο D 2495* | τ αυτου P⁸ D | αυτων P 104. 1241 pm | -
945. 2818 | τ ελεγον P⁷⁴ B* 1241 | τ παντα P^{8.45} B D | txi κ A E Ψ 323. 614. 945. 1175.
1241. 1505. 1739 M^l • **33** / 3-5 1 2 B | της αναστασεως Ιησου Χριστου του κυριου
(+ ημων 2818 vg^{cl}) κ A 1175. 2818 vg | της αναστασεως του κυριου Ιησου Χριστου D
E 323. 945. 1739 r | txi P⁸ Ψ 614. 1241. 1505 M^l gig p sy^h sa; Irlat • **34** τ υπηρχεν P⁸ D E
Ψ 33. 614. 1241 M^l | txi P⁷⁴ κ A (B) 323. 945. 1175. 1505. 1739 | τ ησαν D | ^ο κ* D^c
• **35** τ ενι D • **36** τ Ιωσης Ψ 33. 614. 945^{v.l.}. 1241 M^l sy^h | txi P^{8vid.74} κ A B D E 323.
945^{ixt}. 1175. 1505. 1739 latt sy^p | τ υπο D 33. 323. 2495 • **37** τ χωριου D e p | τ παρα
P^{57.74} A B D Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M^l | txi κ E 2818 p

- 5** Ἄνῆρ δέ τις Ἀνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφίρῃ τῇ γυναικί
 αὐτοῦ ἐπώλησεν κτήμα **2** καὶ ἐνοσφίσατο ἄπο τῆς
 τιμῆς, συνειδυίης καὶ τῆς γυναικός, καὶ ἐνέγκας μέρος τι
 παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. **3** εἶπεν δὲ ὁ
 Πέτρος· Ἀνανία, διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν καρ-
 δίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ νοσφί-
 σασθαι ἄπο τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; **4** οὐχὶ μένον σοὶ
 ἔμενον καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῆ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; τί ὅτι
 ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω
 ἀνθρώποις ἀλλὰ τῷ θεῷ. **5** ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς
 λόγους τούτους ἔπεσὼν ἐξέψυξεν, καὶ ἐγένετο φόβος
 μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας. **6** ἀναστάντες δὲ οἱ
 νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν.
7 Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐ-
 τοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονὸς εἰσῆλθεν. **8** ἀπεκρίθη δὲ πρὸς
 αὐτὴν Πέτρος· εἶπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδο-
 σθε; ἡ δὲ εἶπεν· ναί, τοσούτου. **9** ὁ δὲ Πέτρος πρὸς αὐτὴν·
 τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα κυρίου;
 ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θασάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ
 καὶ ἐξοίσουσίν σε. **10** ἔπεσεν δὲ παραχρῆμα πρὸς τοὺς
 πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι
 εὔρον αὐτὴν νεκρὰν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν
 ἄνδρα αὐτῆς, **11** καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν
 ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.
12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα
 καὶ τέρατα πολλὰ ἐν τῷ λαῷ. καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν

2,19.22.43; 4,30; 6,8;
 7,36; 14,3; 15,12
 2Κ12,12!·1,14!

¶ 5,2^Γ εκ D | ^Γεθετο D • 3^ο (-D) Πέτρος προς Ανανιαν· D Ψ vg^{mss} | προς αυτον ο Πέτρος· Ανανια, E (p) r sy^{h**} | 2 3 614. 1241. 1505 | ^Γεπηρωσεν ^{κ*} | ^επειρασεν ^φ74 vg | ^Τσε D Ψ 1241. 1505 ^Μ | ^Ιχι ^φ8.74 ^κ A B E 323. 614. 945. 1175. 1739 • 4^Γ τουτο ^φ74 sa | ^οποιησαι το (-D*) πονηρον (πραγμα ^φ74) ^φ74 D*.1 (sy^p) sa mae • 5^Τ παραχρημα D p (cf vs 6) • 6^Τ παραχρημα E • 8^Γ απεκριθη δε αυτη (-614) ο (-Ψ) Πέτρος Ψ 323. 614. 1241. 1505 ^Μ | ^ειπεν (απεκριθη 945. 1739) δε προς αυτην ο Πέτρος D 945. 1739 it vg^{cl}; Lcf | προς ην ο Πέτρος εφη E | ^Ιχι ^φ74^{vid} ^κ A B 0189^{vid}. 1175. (2818) vg^{st.ww} | ^επερωτησω σε ει αρα D (mae) • 9^Γ συνεφωνησεν D | ^ο το αγιον ^φ74 | ^ο ταις θυραις ^φ74 A 1175 bo | την θυραν 1505 • 10^Γ παρα E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ^Μ | ^Ιχι ^φ74 ^κ A B D 0189. 1175 | ^ο συστειλαντες εξηνεγκαν και D (sy^p)

<p>ἄπαντες ἔν τῃ στοᾷ Σολομῶντος, 13 ἑτῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἑτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός. 14 μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, 15 ὥστε καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς ἑ καὶ τιθεῖν ἐπὶ κλιναρίων καὶ κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κᾶν ἡ σκιά ἑπίσκιᾶσῃ τινὶ αὐτῶν^τ. 16 συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων ἑ Ἱερουσαλήμ φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὄχλουμένους ἑ ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὁῖτινες ἑθεραπεύοντο ἄπαντες¹.</p>	<p>3,11! 8,29; 9,26; 10,28; 17,34 L15,15! 2,41!·18,8! 19,12 Mc6,56</p>
<p>17 Ἄναστᾶς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὗσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ἑζήλου 18 καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἑ ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ^τ. 19 Ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ νυκτὸς ἑ ἀνοιξας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς ἐξαγαγῶν ἑ τε αὐτοὺς εἶπεν· 20 πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν ἑ τῷ ἱερῷ ἑ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. 21 ἀκούσαντες δὲ εἰσηλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον. Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἑ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἱσραὴλ καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμοτήριον ἀχθῆναι αὐτοὺς. 22 οἱ δὲ ἑ παραγενόμενοι ὑπῆρται² ὄυχ εὐρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ ἑ ἀναστρέ-</p>	<p>8,7 L.6,18</p> <p>4,6 15,5!·23,8!·13,45; 17,5 4,3! 8,3; 12,4; 16,23; 22,4 L21,12 12,6-10; 16,26s 17,22! J6,68 Ph2,16</p> <p>25,28,42; 2,42!; 4,2,18</p> <p>Ex12,21·1McC12,6 2McC1,10 12,19</p>

12 ἑ παντες A B E 0189 | lxi ϕ⁷⁴vid κ D Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | ἑ εν τω ιερῳ D sa^{ms} mae | εν τω ναῳ συνηγμενοι E • **13** ἑ και ουδεις των λοιπων D (t sy) • **15** ἑ αυτων D p | ἑ επισκιασει B 33. 614. 1241. 1505 | ἑ απηλλασσοντο γαρ απο πασης ασθeneias ως ειχεν εκαστος αυτων D (p mae) | και ρυσθωσιν απο πασης ασθeneias ης ειχον. διο E (gig vg^{cl}; Lcf) • **16** ἑ εις D E Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M vg^{ms} | lxi ϕ⁷⁴ κ A B 0189 lat sy | ἑ απο D | και ιωντο παντες D (gig) p sy^p; Lcf • **17** ἑ και ταυτα βλεπων αναστας E | ἑ ζηλους B* • **18** ἑ αυτων E 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739* M sy^h | lxi ϕ⁴⁵ κ A B D Ψ 0189. 1175. 1739^c. 2818 lat sy^p; Lcf | ἑ και επορευθη εις εκαστος εις τα ιδια D mae • **19** ἑ τοτε δια νυκτος αγγελος κυριου D sy^p | ἑ ηνοιξεν (ανεωξεν D) B D E Ψ 0189. 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | lxi ϕ⁷⁴ κ A 453. 1175. 2818 | ἑ δε B Ψ 0189 • **20** ἑ ϕ⁷⁴ • **21** ἑ εγερθεντες το πρωι και συγκαλεσαμενοι D mae • **22** ἑ D E Ψ 33. 323. 614. 1241. 1505 M | lxi ϕ⁷⁴ κ A B 945. 1175. 1739. 2818 | ἑ και ανοιξαντες την φυλακην ουκ ευρον αυτους εσω D (lat sy^h**) mae

παντες δε ἀπήγγειλαν **23** λέγοντες ὅτι τὸ ^Τ δεσμοτήριον εὔρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ἐστῶτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀνοιξαντες δὲ ἔσω οὐδένα εὔρομεν. **24** ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὁ τε ^Τ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς^Τ, διηπόρουν περὶ αὐτῶν τί ἂν γένοιτο τοῦτο. **25** παραγενόμενος δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. **26** Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἤγγεν αὐτοὺς ὅου μετὰ βίας, ἔφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν ^Τ μὴ λιθασθῶσιν.

27 Ἀγαθόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ ἐπρωτότησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς **28** λέγων· Ὁ[ὐ] παραγγελία παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ, καὶ ἰδοὺ ἔπεπληρώκατε τὴν Ἰερουσαλήμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου ^Ττούτου. **29** Ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν· πειθαρχεῖν δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. **30** ὁ ^Τ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· **31** τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὑψωσεν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ Ὁ[τοῦ] δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν^Τ. **32** καὶ ἡμεῖς ἔσμεν μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ.

23 Τ μεν Ε Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℞ lat; Lcf † txt & A B D e h
 • **24** Τ ιερεις (ο αρχιερευς 1505) και ο Ψ 33. 323. 614. 1241. 1505 ℞ syh † (οι τε) ιερεις και ο Ε † txt ϕ⁷⁴ & A B D 945. 1175. 1739 lat (sa bo) † Τ εθαυμαζον και Ε (sy^{p,h})
 • **26** ἠγαγεν Α Ε Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℞ † ἠγαγον D* 2495 sy^p † txt & B D² † °D* † ἠφοβουμενοι D † Τ ινα Α Ψ 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℞ † txt & B D E 33. 1175 • **27** ἠ ιερεις D* gig; Lcf • **28** °ϕ⁷⁴ &* A B 1175 lat bo; Lcf † txt &² D E (ουχι Ψ) 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℞ h p w sy sa mae † ἠεπληρωσατε ϕ⁷⁴ & A 1175. 2818 † txt B D E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℞ † ἠεκεινου D* sa † - 323 • **29** ὁ δε Πιτρος ειπεν προς αυτους D^(*).¹ (h sy^p)
 • **30** Τ δε ϕ⁷⁴ & Α † txt B D E Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℞ latt sy; Ir^{lat}
 • **31** ἠδοξη D* gig p sa; Ir^{lat} † °ϕ⁷⁴ &² A D E Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℞; Ir^{lat} vid † txt &* B † Τ εν αυτω D* h p sa mae • **32** ἠεσμεν αυτου D² E (Ψ) 323. 1241. 1505 ℞ (p*) syh † εσμεν αυτω 6 † εν αυτω B; Ir^{lat} † εν αυτω εσμεν 945. 1739 bo^{ms} † εσμεν εν αυτω 1891 † txt ϕ⁷⁴ vid & (A) D* 104. 614. 1175 lat sy^p co † °B; CyrJ

33 Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ ἔβούλοντο ἀνελεῖν αὐτούς. **34** ἀναστάς δέ τις (ἐν τῷ συνεδρίῳ) Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἕξω βραχὺ τοὺς ἀνθρώπους¹ ποιῆσαι **35** εἶπέν τε πρὸς αὐτούς· ἄνδρες Ἰσραηλίται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν. **36** πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεουδᾶς λέγων εἶναί τινα ἑαυτόν, ᾧ προσεκλίθη ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὡς τετρακοσίων· ὃς ἠγήρηθη^T, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ ἠδεδιέλυθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. **37** μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησεν Ἰακὼν ὀπίσω αὐτοῦ· κἀκεῖνος ἀπώλετο καὶ ὅπαντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. **38** καὶ ὅτ᾽ αὖ νῦν ἡμεῖς λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἄφετε αὐτούς^T· ὅτι ἐὰν ἡμεῖς ἐξ ἀνθρώπων ἢ βουλή αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται, **39** εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστίν, οὐ δυνήσεσθε καταλύσαι αὐτούς^T, μήποτε ὁκαὶ θεομάχοι εὔρεθῆτε. ἐπίσθησαν δὲ αὐτῷ **40** καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους δεῖραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ καὶ ἀπέλυσαν^T. **41** Οἱ μὲν οὖν ἔπορευόντο χαίροντες ἀπὸ προσώ-

7,54

22,3·L5,17!

4,15

20,28 L12,1!

8,9 L21,8 G2,6!

cf 21,38

1,11!·L2,2

L21,8

L20,4-6p

| cf 23,9

2McC7,19

L23,16!

4,17!s·4,21

L6,23p 1P4,13

33 ἔβουλευοντο κ D 323. 945. 1505. 1739 M | εβουλευσαντο 1175. 1241 | *lxi* A B E Ψ 104. 614. 2818 co • **34** ἕκ του συνεδριου (+ αυτων E) D E h p bo | ε2-4 P74 | εξω βραχου τους αποστολους (D) E Ψ 0140. 945. 1175. 1739 M (gig h) sy^h sa mae | εξω τους αποστολους βραχου ι 1241. 1505. (33. 323) | *lxi* κ A B 614 p vg bo • **35** ἄ τους αρχοντας και τους συνεδριους D (sa mae) | ἄ αυτοις P^{45,74} 0140* 33 • **36** ἡμεγαν εαυτον D sy^p mae; Or | εαυτον μεγαν A^c E 614. 2818 gig h vg^{ms}; Cyr | ἡ διελυθη D* (p) | ἄ αυτος δι αυτου D | ἡ διεσκορπισθησαν 614 | - D* • **37** ἡ λαον ικανον A^c 0140. 323. 945. 1505. 1739 M | ικανον λαον E Ψ 33. 614 | λαον πολυον C D it | *lxi* P74 κ A* B 1175. 1241 d vg; Cyr | ο P⁴⁵ D it • **38** ο B* E | ἄ τεισιν (-D^c) αδελφοι D (h mae) | ἄ εασατε D E 0140. 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | *lxi* P^{74vid} κ A B C Ψ 1175 | ἄ ἡμιαναντες (μολυνοντες E) τας χειρας (+ υμων E h) D E h mae • **39** ἄ αυτο C* 1241. 1505. 1739^c M w vg^{cl} sy^p sa^{ms} bo^{ms} | *lxi* P74 κ A B C² D E Ψ 323. 614. 945. 1175. 1739* it vg^{st,ww} sy^h co | ἄ ουτε υμεις ουτε οι αρχοντες υμων E gig | αποσχεσθε ουν απο των ανδρων τουτων 614 | ουτε υμεις ουτε βασιλεις ουτε τυραννοι: απεχεσθε ουν απο των ανθρωπων τουτων D h sy^{h**} mae | ο D* 2495 p vg^{ms} sy • **40** ἄ αυτους D E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M lat sy; Lcf | *lxi* P74 κ A B C 1175 • **41** ἄ αποστολοι D 614 p sy^h mae

9,14.16.21; 15,26; 21,13
L 21,12!
2,46!
21! · 15,35 L 20,1
8,35! · 2,36; 9,22!

που τοῦ συνεδρίου, ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος [†]
ἀτιμασθῆναι, **42** πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ'
οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι
τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.

1,15!
9,29; 11,20
4,35
| L 9,12!
Ex 18,17-23

10,22; 16,2; 22,12
L 4,22 1T 3,7 · 21,8 · 5,8;
7,55; 9,36; 11,24; 13,10;
19,28 L 5,12!
2,42! · L 1,2

8ss; 11,19; 22,20 · 3!
8,5-40; 21,8
Ap 2,6! · 13,43!

8,17-19; 9,12.17; 13,3;
19,6; 28,8 L 4,40! 1T
4,14! H 6,2 Nu 27,18.23|
12,24! · 2,47!

6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθη- ⁷
τῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς
Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθη-
μερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν[†]. **2** προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδε-
κα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπαν[†]: οὐκ ἄρεστόν ἐστιν
ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διακοπεῖν τρα-
πέζαις. **3** ἐπισκέψασθε ἑμέ, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν
μαρτυρουμένους ἐπιτά, πλήρεις πνεύματος [†] καὶ σοφίας,
οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης, **4** ἡμεῖς δὲ [†] τῇ
προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου ἴπροσκαρτερήσο-
μεν. **5** καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους [†]
καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα ἰπλήρης πίστεως καὶ
πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νι-
κάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσή-
λυτον Ἀντιοχέα, **6** (οὓς ἔστησαν) ἐνώπιον τῶν ἀπο-
στόλων, ἰκαὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖ-
ρας. **7** Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἠῆξανεν καὶ ἐπληθύνετο
ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἰερουσαλὴμ σφόδρα, πολὺς τε
ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει.

R 16,26!
3!

8 Στέφανος δὲ πλήρης ἰχαρίτος καὶ δυνάμεως ἐποίει ⁸

41 [†] αυτου 945. 1175 | Ἰησου Ψ 33 M (lat) | του Χριστου 1505 | του κυριου Ἰησου Ε 614. 1241 sy^h | txt ϖ⁷⁴ & A B C D 323. 1739; Lcf

¶ **6,1** [†] εν τη διακονια των Εβραιων D* (h mae) • **2** [†] προς αυτους D sa mae bo^{mss}
• **3** [†] τι ουν εστιν, αδελφοι· επισκεψασθε εξ υμων αυτων ανδρας D h p mae;
(Marc) | ἰδη Α | ουν C E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M lat sy | δε ουν
1175 | - ϖ⁷⁴ D (cf') | txt & B | [†] ταγιου A C*³ E Ψ 33. 323. 945. 1241. 1505. 1739 M h t
w vg^{cl} sa mae | txt ϖ^{8,74} & B C² D 614. 1175 gig p vg^{st,ww} sy^h bo • **4** [†] εσομεθα D (lat) |
ἰπροσκαρτερουντες D (lat) • **5** [†] των μαθητων D h mae | ἰπληρη B 323. 945. 1739.
2495 pm | txt ϖ⁷⁴ & A C D E Ψ 33. 614. 1175. 1241. 1505 pm • **6** [†] ουτοι εσταθησαν D p
sy^p | ἰοιτινες D • **7** [†] κυριου D E Ψ 614 it vg^{cl} sy^h; Chr | ἰΙουδαιων K* sy^p
• **8** [†] πιστεως 1241. 1505 M sy^h; GrNy | χαριτος και πιστεως E | πιστεως χαριτος
πνευματος Ψ | txt ϖ^{8,45vid,74} & A B D 0175. 33. 323. 614. 945. 1175. 1739 lat sy^p co

τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ[†]. **9** ἀνέστησαν δὲ
 τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς (τῆς λεγομένης) Λιβερτίνων
 καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας
 καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ, **10** καὶ οὐκ ἴσχυ-
 ον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ[†] καὶ τῷ πνεύματι (ὃ ἐλάλει.)
11 τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ
 ἠλαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν θεόν.
12 συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ
 τοὺς γραμματεῖς καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν καὶ
 ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον, **13** ἔστησάν τε μάρτυρας ψευ-
 δεῖς λέγοντας· ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ πάύεται ἠλαλῶν
 ῥήματα κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου [τούτου] καὶ τοῦ νό-
 μου· **14** ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ
 Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλ-
 λάξει τὰ ἔθνη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. **15** καὶ ἀτενί-
 σαντες εἰς αὐτὸν πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ
[†] εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου[†].
7 Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς[†]· εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει· **2** ὁ δὲ
 ἔφη· Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ θεὸς
 τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Με-
 σοποταμίᾳ πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρρὰν **3** καὶ
 εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ [ἐκ] τῆς

5,12!

cf 9,29; 24,12

2,10!·21,39!

19,10! | L 21,15

3·4,8!

Mc 14,55-59p

Mt 10,17 | Prv 14,5 Ex

20,26 L 18,20p

21,28

25,8; 18,13·Mt 24,15!

2,22!·L 21,6p Mc

14,58p

21,21! | L 4,20

17,11; 24,9

22,1·Ps 29,3

Gn 11,31; 15,7

Gn 12,1

8 [†] δια του ονοματος (εν τω ονοματι του E; + του 33. 614) κυριου Ιησου Χριστου D
 E 33. 614 it (sy^h**) sa mae • **9** [†] των λεγομενων N A 0175. 33. 326 gig † - 945 | [†] A D*
 • **10/11** [†] οτινες D h t mae | [†] τη ουση εν αυτω D E h mae | [†] τω αγιω ω ελαλει δια το
 ελεγχεσθαι αυτους επ (υπ D¹) αυτου μετα πασης παρρησιας· (11) μη δυναμενοι
 ουν αντοφθαλμειν τη αληθεια D h t w sy^{hms} (mae) † | τω αγιω ω ελαλει διστι ηλεγ-
 χοντο υπ αυτου μετα πασης παρρησιας· (11) επειδη ουκ ηδυναντο αντιλεγειν τη
 αληθεια E | [†] λεγοντος ϕ⁷⁴ N* 2818 † - A*^{vid} | [†] βλασφημιας N* D 614 lat
 • **13** [†] κατ αυτου D (h) mae | [†] (11) ρηματα βλασφημια λαλων E Ψ 614. 1241. 1505 M (t
 w vg^{ms}) mae † | λαλων ρηματα βλασφημια 33. 1175^c. 2818 † | [†] lxt ϕ^{8vid.45vid.74} N B C 0175.
 323. 945. 1175*. 1739. († A D) lat sy sa bo; GrNy | [†] ϕ⁷⁴ N A D E Ψ 0175. 614. 1175.
 1241. 1505 M lat † | [†] lxt (ϕ⁸) B C 33. 323. 945. 1739. 2818 h p t vg^{ms} sy; GrNy
 • **15** [†] ητεινον δε αυτω παντες οι καθημενοι D* | [†] και D* | [†] εστωτος εν μεσω
 αυτων D h t mae

¶ **7,1** [†] τω Στεφανω D E it vg^{ms} mae | [†] αρα D E Ψ 33. 614. 1175^c. 1241. 1505 M sy^h †
 | [†] lxt ϕ^{74vid} N A B C 323. 945. 1175*. 1739. 2818 | [†] τουτο D • **3** [†] O B D † | [†] lxt ϕ⁷⁴ N A C E Ψ
 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M lat sy; Ir^{lat}

συγγενείας σου, και δεῦρο εἰς ὁ τὴν γῆν ἦν ἂν σοι δείξω. **4** τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαιῶν κατώκησεν ἐν Χαρρᾶν. κάκειθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετώκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε[†], **5** και οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδὸς και ἐπηγγεῖλατο δοῦναι ἑαυτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτῆν² και τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. **6** ἐλάλησεν δὲ ὁ οὕτως ὁ θεὸς ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ και δουλώσουσιν ἑαυτὸ και κακώσουσιν ἕτη τετρακόσια. **7** και τὸ ἔθνος ὃ ἐὰν δουλεύουσιν κρινῶ ἐγώ, ὁ θεὸς εἶπεν², και μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται και λατρεύουσίν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. **8** και ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· και οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ και περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, και Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, και Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας.

9 Και οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσήφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον. και ἦν ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ **10** και ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ και ἔδωκεν ἑαυτῷ χάριν[†] και σοφίαν ἑναντίον Φαραῶ βασιλέως Αἰγύπτου και κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον και ὅ[ἐφ'] ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. **11** ἦλθεν δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον[†] και Χανάαν και θλίμις μεγάλη, και οὐχ ἠύρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. **12** ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα ἑστία εἰς Αἴγυπτον[†] ἐξαπέστειλεν τοὺς πα-

Gn 11,32; 12,5

Dt 2,5 · Gn 17,8; 48,4 ·
45 Dt 32,49
Gn 16,1

Gn 15,13s

Ex 2,22

Ex 3,12

Gn 17,10.13

1Chr 1,34

Gn 21,4 Jub 16,14

Gn 25,26; · 35,22-26

Gn 37,11.28; 45,4

Gn 39,2s.21.23

Ps 34,20 · Gn 39,21

8,21.32 L1,61 · Gn

41,46 · Gn 41,43;

45,8 Ps 105,21

| Gn 41,54; 42,5

| Gn 42,2

3 οἱ 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℞ | txt ℘⁷⁴ & A B C D E Ψ 1175 • **4** † και οι πατερες υμων (ημων οι προ ημων D) D E (syh**) mae • **5** ^f 4 2 3 l ℘⁷⁴ & A E Ψ 33. 323. 945. 1175. 1739 pm | l-3 614 | txt B C D 104. 1241. 1505. 2818 pm sy • **6** † αυτω ℘⁷⁴ & Ψ 104. 1505 gig r vg^{cl} sy^p | † προς αυτον D; Ir^{lat} | † αυτω ℘³³ 6. 33. 1175. 2495* | αυτους D lat • **7** † δουλευσων ℘³³ & B E Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℞ | txt ℘⁷⁴ A C D; Ir^{lat} vid | † D E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℞ latt; (Ir^{lat}) | txt ℘³³ vid. ⁷⁴ & A B C 1175 • **10** † χαριν αυτω D | χαριν ℘⁷⁴ A | † εναντι ℘⁷⁴ & 323. 614. 945. 1175. 1739 | ° B D Ψ 33. 614. 1241. 1505 ℞ e gig r | txt ℘⁷⁴ & A C E 104. 323. 945. 1175. 1739 p vg • **11** † ολης της (+ γης D¹) Αιγυπτου D | ολην την (-945. 1505. 1739) γην Αιγυπτου E 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℞ d gig p vgmss syh | txt ℘^{45.74} & A B C Ψ 1175 • **12** † σιτα Ψ 323. 614. 1241 ℞ | σιτον 1505 | txt ℘⁷⁴ & A B C D E 945. 1175. 1739 | † εν Αιγυπτω D Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℞ | txt ℘⁷⁴ & A B C E 453. 1175

τέρας ἡμῶν πρῶτον. **13** καὶ ἔν τῷ δευτέρῳ ἄνεγνωρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ φανερόν ἐγένετο ὅτῳ Φαραῶ τὸ γένος (τοῦ) Ἰωσήφ. **14** ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα πέντε. **15** (καὶ κατέβη) Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, **16** καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἰῶν Ἐμμὼρ (ἐν Συχέμ). **17** Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ὠμολόγησεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραὰμ, ἠΰξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ **18** ἄχρι οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος [ἐπ' Αἴγυπτον] ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. **19** οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας [ἡμῶν] τοῦ ποιεῖν τὰ βρέφη ἔκθετα αὐτῶν εἰς τὸ μὴ ζυγογονεῖσθαι. **20** Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωϋσῆς καὶ ἦν ἄστειος τῷ θεῷ· ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς, **21** ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ ἀνείλατο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραῶ καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἰόν. **22** καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋσῆς [ἐν] πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ. **23** Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετῆς χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. **24** καὶ ἰδῶν

Gn 45,1,3; 45,16

| Gn 45,9-11,18

Gn 46,27 ⊕ Ex 1,5 ⊕ |

Gn 46,3s Dt 26,5 · Gn 49,33 · Ex 1,6

Gn 50,13 · Gn 23,3ss; 33,19 Jos 24,32

Gn 47,27 Ex 1,7 Ps 105,24 |

Ex 1,8 ⊕

Ex 1,9-11

Ex 1,16,22 cf Ex 2,3

Ex 2,2 H 11,23

| Ex 2,3,5,10

Jub 47,8

1Rg 5,10 · L 24,19

Ex 2,11 · 2,11

1K 2,9

13^f επι D | ^fεγνωρίσθη A B p vg | txt ^f74 & C D E Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ gig | ^oϕ^{33,74} & 1175 | txt A B C D E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. (1505). 1739 ℳ | Ἰωσήφ ^f33 B C | αὐτοῦ ^f74 & A E vg | txt ^f45 D Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ • 15 'κατεβη D Ψ gig p sy^h mae | κατεβη δε B 33. 323. 614. 1241. 1505 ℳ | txt ^f33,74 & A C E 945. 1175. 1739. 2818 vg | ^oB • 16 ἔμετρηθησαν D | 'του Συχεμ ^f74 D Ψ 33. 614. 1241. 1505 ℳ gig vg | του εν Συχεμ ^o2 A E | txt ^o* B C 323. 945. 1175. 1739. 2818 • 17 ἔπιγγειλατο ^f45 D E p vg^{mss} mae | ὠμοσεν Ψ 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ gig sy^(p) bo | txt ^f74 & A B C 453. 1175. 2818 vg sy^{hmg} sa • 18 ^oϕ^{45vid} D E 81. 614. 1241 ℳ gig sy^h | txt ^f33vid,74 & A B C Ψ 104. 323. 945. 1175. 1505. 1739. 2818 vg sy^{p,hmg} co | ἔμνησθη του D E gig p • 19 ἔκαι D sy^p | ^oϕ⁷⁴ & B D 1175. 1505 vg^{st,ww} | txt A C E Ψ 81. 323. 614. 945. 1241. 1739 ℳ it vg^{cl} sy | ἔεκθετα τα βρέφη ^f45 D E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ | txt ^f74 & A B C (81. 1175) | τ τα αρρενα E gig • 21 τ παρα (εις E) τον ποταμον D E w vg^{mss} sy^h** mae • 22 ἔπαση σοφια B D^c Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ d vg; Or Eus Did | πασαν την σοφιαν D*; Cl | txt ^f74vid & A C E gig p; Thret

Ex 2,11s τινὰ ἀδικούμενον [†] ἠμίνατο καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον[†]. **25** ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς ^ο[αὐτοῦ] ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν σωτηρίαν αὐτοῖς· οἱ δὲ οὐ συνήκαν.

4,12! **26** τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις [†] καὶ [†]συνήλλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών· ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε· ἵνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; **27** ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπόσαστο αὐτὸν εἰπών· τίς σε κατέστησεν ἀρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; **28** μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνείλες ἐχθρὸς τὸν Αἰγύπτιον; **29** ἔφυγεν δὲ Ἡρακλῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῆ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. **30** Καὶ ἑπληρωθέντων ἐτῶν ἑσσεράκοντα ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος [†] ἐν φόβῳ πυρός ἑβάτου. **31** ὁ δὲ Ἡρακλῆς ἰδὼν ἔθαύμαζεν [†]ὅραμα, προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι ἐγένετο φωνὴ κυρίου· **32** ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος Ἡρακλῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. **33** εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος· λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος ἐφ' ᾧ ἔστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. **34** ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο ἵάποστεῖλω σε εἰς Αἴγυ-

24 [†] εκ του γενους αυτου (-D) D E gig sy^{p,h**} mae | [†] και εκρυσεν αυτον εν τη αμμου D (w) • **25** ^ο ϕ⁷⁴ & B C 6 gig vg | txt A D E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ p vg^{mss} sy • **26** [†] και ειδεν αυτους αδικουντας D* | [†] συνηλασεν A E Ψ 33. 323. 614. 1175. 1241. 1505 ℳ | txt ϕ⁷⁴ & B C D 326^c. 945^c. 1739. (81. 326*. 945*) | [†] τι ποιειτε ανδρες αδελφοι; D • **29** [†] ουτως και εφυγαδευσεν D* | [†] εφυγαδευσεν δε E • **30** [†] μετα ταυτα πλησθεντων αυτω ετη D* | [†] μετα ταυτα πληρωθεντων ετων D¹ | [†] κυριου D E Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ p w sy mae bo^{ms} | txt ϕ⁷⁴ & A B C 81. 1175 gig vg sa bo | [†] πυρι φλογος ϕ⁷⁴ A C E 323. 945. 1739. 2818 vg sy^p | txt & B D Ψ 33. 81. 614. 1175. 1241. 1505 ℳ gig p sy^h • **31** [†] εθαυμασεν A B C Ψ (33). 326. 1175 | txt ϕ⁷⁴ & D E 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ | ^ο A | [†] ο κυριος ειπεν αυτω λεγων D (sy^p) • **32** [†] his o (-D) θεος D E 33. 323. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ lat co | txt ϕ⁷⁴ & A B C Ψ 81. 614. 1175. 2818 w vg^{mss} sy sa^{mss} • **33** [†] και εγενετο φωνη προς αυτον D • **34** [†] αυτου B D | txt ϕ⁷⁴ & A C E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ sy^h | [†] ακηκοα D 1175 | [†] αποστελω Ψ 33. 323. 1241. 1505 ℳ | txt ϕ⁷⁴ & A B C D E 81. 614. 945. 1175. 1739

πτον. 35 Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες· τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν^T; τοῦτον ὁ θεὸς Ὁ[καί] ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάρῃ. 36 οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν ἡγῆ Αἰγύπτῳ¹ καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσεράκοντα. 37 οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἶπας τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· *προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὁ θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ*^T. 38 οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι ἡμῖν, 39 ἧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπόσαντο καὶ ἔστράφησαν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν¹ εἰς Αἴγυπτον 40 εἰπόντες τῷ Ἀαρὼν· *ποιήσον ἡμῖν θεοὺς οἱ προπορεύονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί ἐγένετο αὐτῷ*. 41 καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. 42 ἔστρεψεν δὲ ὁ θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καθὼς γεγραπταὶ ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν·

μη σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι

ἔτη τεσσεράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ;

43 καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μόλοχ

3,13!

27 Ex 2,14

Ps 19,15; 78,35

Dt 33,16 |

5,12! Ex 7,3 · AssMos 3,11

Ex 14,2!ss; 15,4 · Neh 9,12-21 · Nu 14,33s

3,22! · Dt 18,15

Dt 4,10 etc · 53!

Ex 31,18

Dt 32,47 | Neh 9,17

Nu 14,3

Ex 32,1,23

Ex 32,4,8 Neh 9,18 Ps 106,19 · 2,18!

Ex 32,6

| R 1,24!

Jr 7,18 ⊕; 8,2; 19,13 Hos 13,4 ⊕

Am 5,25-27 ⊕

35 ^T εφ ημων κ C D Ψ 81. 453. 1175. 2818 co | εφ ημας E 33. 323. 945. 1505. 1739 pm | txt ϕ^{45,74} A B 6. 104. 614. 1241. 2495 pm vg | °ϕ^{45,74} κ* A C 33. 945. 1241. 1505. 1739 M lat sy^p | txt κ¹ B D E Ψ 81. 323. 614. 1175. 2818 sy^h • 36 ^T η Αιγυπτω B C 453. 2818 d | η Αιγυπτου ϕ⁷⁴ D Ψ 614. 945. 1739 lat | txt κ A E 33. 81. 323. 1175. 1241. 1505 M • 37 °ϕ⁷⁴ D 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pm | ^T (Dt 18,15) αυτου ακουσεσθε (ακουσεθε D*; ακουετε 1175) C D*.¹ E 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1739. 2818 gig vg^{cl,ww} sy mae bo | txt ϕ^{45vid} κ A B Ψ 81. 1505 M vg^{sl} sa • 38 ^T υμιν ϕ⁷⁴ κ B 453. 2818 p co; Ir^{lat} | txt A C D E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M lat sy • 39 ^T οτι D | ^F υμων Ψ 81 sa^{ms} mae; Ir^{lat} | ^F απεστραφησαν D | ' 2-4 ϕ⁷⁴ E 81. 323. 945. 1739 | 2 3 D | τη καρδια αυτων Ψ 33. 614. 1241. 1505 M sy^h; Ir^{lat} | txt ϕ^{45vid} κ A B C 453. 1175 • 40 ^T γεγονεν D E Ψ 33. 81. 323. 614. 1241 M; Cyr | txt ϕ⁷⁴ κ A B C 945. 1175. 1505. 1739. 2818

καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ^ο[ὕμῶν] ^ΓΡαιφάν,
τοὺς τύπους οὓς ἐποίησατε προσκυνεῖν αὐτοῖς,
καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ^Γἐπέκεινα Βαβυλῶνος.

Ex 27,21 etc

44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ὁ ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῆ ποιῆσαι αὐτήν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἐώρακει· **45** ἦν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ἔξῶσεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν ἕως τῶν ἡμερῶν Δαυίδ, **46** ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἠτήσατο εὐρεῖν σκῆνωμα τῷ οἴκῳ Ἰακώβ. **47** Σολομὼν δὲ οἰκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. **48** ἄλλ' οὐχ ^Τ ὁ ὑπιστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει·

Ex 25,9.40 H 8,5|

Jos 3,14; 18,1· 5!

Jos 23,9; 24,18

Ps 132,5

2Sm 7,13 1Rg 6,2; 8,20

16,17 L1,35!· 17,24· Is 16,12 Ⓞ

Is 66,1s Mt 5,34s

49 ὁ οὐρανός ^Γμοι θρόνος,

ἢ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου·

ποιῶν οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι, λέγει κύριος,

ἢ ^Γτίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου;

50 οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησεν ^Γταῦτα πάντα;

Ex 33,3,5 etc· Lv

26,41 Jr 6,10 etc

Is 63,10· Nu 27,14

3,25! | 1Rg 19,10.14

L 6,23!

3,25!· L11,47

3,14!

J7,19· 38 Dt 33,2 Ⓞ

G 3,19 H 2,2

5,33

51 Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι ^Γκαρδίας καὶ τοῖς ὤσιν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. **52** τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγειλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδῶται καὶ φονεῖς ἐγένεσθε, **53** οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.

54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις

43 ^οB D 453. 2818 gig sy^p sa; Ir^{lat} Or | txt ^p74 ^κA C E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ^ℳ h p vg sy^h mae bo; Cyr | ^ΓΡομφα (Ρομφαν ^κ*) B; Or | Ρεμφαν 323. 945. 1739. (Ρεμφαμ D; Ρεφφαν 1241. 2495) pm lat; Ir^{lat} | Ρεφα 104. (Ρεμφα 81. 1505) | Ρεαφαν 614 | txt ^p74 ^κ2 A 453. 1175 (Ρεφαν C E Ψ 33. 2818 pm) sy | ^Γεπι τα μερη D* gig (e p) • **44** ^οp⁷⁴ 33. 326 • **45** ^Γεξεωσεν ^κ* E 33 • **46** ^Γ(Ps 132,5) θεω ^κ2 A C E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ^ℳ lat sy co | txt ^p74 ^κ* B D sa^{ms} • **48** ^οδε υπιστος ου κατοικει εν χειροποιητοις D (sy^p) | ^Τως ^p74 • **49** ^Γμου ^p74 | μου εστιν D* | μοι εστιν D² | ^Γκαι η B h | ^Γποιος D h • **50** ^Γp⁷⁴ A C D E pm | txt ^κB B Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 pm lat • **51** ^Γταις καρδιαις υμων (-Ψ) ^κΨ 945. 1175. 1739. 1891 | καρδιας B | τη καρδια (+ υμων 323) E 81. 323. 614. 1241. 1505 ^ℳ it vg^{ms} sy^p; Lcf GrNy Cyr^{pl} | txt ^p74 A C D p vg; Cyr^{pl} • **52** ^Γεκεινοι D* (h t)

αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν. **55** ὑπάρχων δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδεν δόξαν θεοῦ καὶ Ἰησοῦν [†] ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ **56** καὶ εἶπεν· ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς [†] διηνοιγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ [†] ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ θεοῦ. **57** κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν καὶ ὤρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν **58** καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια [†] αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου [†] καλουμένου Σαύλου, **59** καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. **60** θεὸς δὲ τὰ γόνατα ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς [†] ταύτην τὴν ἁμαρτίαν². καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.

8 Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. **9** Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας [†] ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις, ἅπαντες δὲ¹ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας πλὴν τῶν ἀποστόλων[†]. **2** συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. **3** Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνεται τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακὴν.

4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον[†]. **5** Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς Ὁ[τὴν] πόλιν τῆς Σαμαρείας ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. **6** [†]προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι¹ τοῖς λεγομένοις ὑπὸ Ὁ[τοῦ] Φιλίππου ὁμοθυ-

Ps 35,16; 37,12; Job 16,9 | 6,3! Ps 63,3 Is 6,1 J12,41 · 2,33!s L 22,69!p 10,11!

19,29 | 13,50; 16,37 L 4,29! · Lv 24,14 Nu 15,35s · L 20,15! · Dt 17,7 22,20

1,21! · L 23,46!

20,36!

L 23,34

22,20 · L 11,48 R 1,32

4!

1,8; 9,31 · 8,5.9.14.25; 15,3 L 9,52!

| Mc 6,29p

2,5!

9,1.21; 22,4.19; 26,10s G1,13!

5,18!

1; 11,19 · 40; 9,32;

11,19s L 9,6

15,35; 35! | 6,5!

1! · 9,22! | 10s; 16,14

H 2,1

55 [†] τον κυριον D h p (sa^{mss}) mae • **56** [†] ανεωγμενους Φ ⁷⁴ D E Ψ 33. 614. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ | *lxi* $\aleph$ A B C 81. 323. 945. 1175. 1739 | [†] θεου Φ ^{74vid} 614 bo^{mss} • **58** [†] εαυτων B | - Ψ 1505 $\mathfrak{M}$ gig | *lxi* $\aleph$ A C D E 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1739 | [†] τινος D gig p (t vg^{ms}) sy^p | του 33 • **60** [†] την αμαρτιαν ταυτην Φ ⁷⁴ $\aleph$ E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$; I^{lat} Or | *lxi* Φ ^{45vid} A B C D

$\S$ **8,1** [†] και θλιψις D (h sa^{mss}) mae | [†] παντες $\aleph$ ² 33. 323. 326 | παντες τε A | [†] (+ μονοι 1175) οι εμειναν εν Ιερουσαλημ D* 1175 it sa^{mss} mae

• **4** [†] τον θεου E p^c t w vg^{cl} sy^p bo^{mss} • **5** ^o C D E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ | *lxi* Φ ⁷⁴ $\aleph$ A B 1175 • **6** [†] ως δε ηκουον παν (!) οι οχλοι προσειχον D* (sy^p mae) | ^o D* Ψ 453. 945. 1739. 1891. 2818

- 5,12! μαδὸν ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ
 5,16! ἐποίει. **7** Ἐποιοῖ. **7** Ἐποιοῖ. **7** πολλοὶ γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα
 Mc 1,26 L 8,28p·9,33 βωῶντα φωνῇ μεγάλῃ ἔξήρχοντο, πολλοὶ δὲ παραλελυ-
 L 5,18,24 μένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν· **8** ἐγένετο δὲ πολλὴ
 χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκεῖνῃ.
- 9** Ἄνῆρ δὲ τις ὀνόματι Σίμων προὔπῆρχεν ἐν τῇ πόλει **10**
 13,6·2,7!·1! μαγεύων καὶ ἐξιστάνων τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων
 5,36! | 6! εἶναι τινα ἑαυτὸν μέγαν, **10** ᾧ προσεῖχον πάντες ἀπὸ μι-
 κροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες· οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ
 14,3; 27,9 L 8,27! cf θεοῦ ἢ ἡ καλουμένη μεγάλη. **11** προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ
 11,24!·2,7! ἰκανῶ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι αὐτούς. **12** ὅτε
 35!·19,8!·2,4!; 18,8 δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ περὶ τῆς βα-
 σιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβα-
 πτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. **13** ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς
 ἐπίστευσεν καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φι-
 2,22! λίππῳ, θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινομέ-
 2,7! νας ἐξίστατο.
- 14** Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι
 11,1,22 δέδεκται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν
 11!·11,1; 17,11 L 8,13! πρὸς αὐτοὺς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, **15** οἵτινες καταβάντες
 1Th 1,6! Jc 1,21 προσηύξαντο περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον·
 3,1! | **16** οὐδέπω γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπετωκός, μόνον
 17,19; 1,8; 2,38; 10,47; δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰη-
 19,2-7 σοῦ³. **17** τότε ἐπετίθεισαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς καὶ
 2,38!·1,21! ἐλάβανον πνεῦμα ἅγιον. **18** Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ
 6,6! τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ
 15! | πνεῦμα^τ, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα **19** ἄλλων· ὅτε
 4,37! κάμοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ᾧ ἐὰν ἐπιθῶ^τ τὰς χεῖρας
 6,6! λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον. **20** Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· **11**

7 Ἐποιοῖ Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ | txi φ⁷⁴ & A B C (D) E 81. 1175 |
 ἔξήρχετο 323. 1241. 1505. 1739* ℳ | txi φ⁷⁴ & A B C D E Ψ 33. 81. 614. 945. 1175.
 1739^c • **10** Ἐποιοῖ 614 | - L Ψ 1241. 1505 ℳ sy^p sa mae | txi φ⁷⁴ & A B C D E 33.
 81. 323. 945. 1175. 1739; Ir^{lat} • **14** Ἱεροσολῆμ D | ^f καὶ 614 • **16** ἐπὶ οὐδενα D* |
 ἰ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ D mae | Χριστοῦ Ἰησοῦ L • **17** ἐπετιθῶν φ⁴⁵ D* E L Ψ
 614. 1241. 1505 ℳ; Ir | txi φ⁷⁴ & A B C D! 81. 323. 945. 1175. 1739 • **18** οΨ 614 | ^τ το
 ἁγιον φ^{45,74} A* C D E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ latt sy bo |
 txi & A^c vid B sa mae • **19** ^τ παρακαλῶν καὶ D gig p mae | ^τ καγω D (p)

τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἶη εἰς ἀπώλειαν ὅτι τὴν δωρεάν τοῦ θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. **21** οὐκ ἔστιν σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, ἡ γὰρ καρδιά σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἔναντι τοῦ θεοῦ. **22** μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης καὶ δεήθητι τοῦ κυρίου, εἰ ἄρα ἀφεθήσεται σοὶ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου, **23** ἔεις γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἄδικίας ἴδῃ σε ὄντα. **24** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν^{Τ· Τ} δεήθητε ὑμεῖς ἵπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε'. **25** Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα, πολλὰς τε κώμας τῶν Σαμαριτῶν εὐηγγελίζοντο.

26 Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον λέγων· ἀνάστηθι καὶ πορεύου· κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν, αὕτη ἐστὶν ἔρημος. **27** καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυνάστης Κανδάκης βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνησὼν εἰς Ἱερουσαλὴμ, **28** ἦν τε ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ καὶ ἀνεγίνωσκεν τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. **29** εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ· πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἄρματι τούτῳ. **30** προσδραμῶν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος Ἡσαΐαν τὸν προφήτην καὶ εἶπεν· ἄρα γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; **31** ὁ δὲ εἶπεν· πῶς γὰρ ἂν δυναίμην ἐὰν μὴ τις

Jr 30,18; 51,12 Ⓞ Dn 2,5; 3,96 Theod· Mt 10,8· 4,37!
Dt 12,12; 14,27,29
Ps 78,37
7,10! |

Dt 29,17 Ⓞ Thr 3,15.
19· Is 58,6· 1,18!
Ex 8,4,24; 9,28; 10,17

2,40!
4,29,31; 11,19; 13,46;
14,25; 16,6,32 Ph 1,14
H 13,7· 1!· 40!

22,6 Dn 8,4,9 Ⓞ

1Rg 8,41s Ps 68,30-32
Zph 3,10 Is 18,7; 56,3-7
Jl 2,20· Jr 41,19 Ⓞ
24,11 |

| 10,19!
5,13!

23 ἔν γαρ πικρίας χολη και συνδεσμο D*; (Ira^{lat}) | ἴθεωρω D E 614 • **24** Ἵ προς αυτους D mae | Ἵ παρακαλω D 614 gig r syh** mae | Ἵ περι D* 1175 | Ἵ θεων D 614. 1505. (33. 945) p vg^{ms} sy^{p,h} mae | Ἵ μοι τουτων των κακων ων ειρηκατε μοι· (+ ος πολλα κλαιων ου διελιμπανεν D*) D*·c (syh^{ms}) mae • **25** Ἵ του θεου ϕ⁷⁴ A Ψ 326 t vg^{ms} sy^p bo | κυριου 614 | - 1505 | t^{xt} Ⓝ B C D E L 33. 81. 323. 945. 1175. 1241. 1739 ℳ lat sy^h sa mae • **26** Ἵ αναστηθι και πορευθηθι C | ανασττας πορευθηθι ϕ⁵⁰ D • **27** Ἵ της βασιλισσης L Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ | βασιλισσης τιнос D* (t) | t^{xt} ϕ⁵⁰ Ⓝ A B C D^c E 81. 453. 1175. 2818 | Ἵ φοντος Ψ | - ϕ⁷⁴vid Ⓝ* A C* D* p vg | t^{xt} ϕ⁵⁰ Ⓝ² B C² D¹ E L (ωσ 33). 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1739 ℳ (it) • **28** Ἵ δε B C 614 e p sy^h | t^{xt} Ⓝ A D E L Ψ 33. 81. 323. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ | Ἵ ανεγινωσκεν ϕ⁷⁴ Ⓝ* A 33. 323. 945. 1175. 1505. 1739 gig r | ανεγινωσκων D p t (vg) mae | και ανεγινωσκον ϕ⁵⁰ | t^{xt} Ⓝ² B C E L Ψ 81. 614. 1241 ℳ • **30** Ἵ προσελθων ϕ⁵⁰

12

J16,13 L 24,27 Sap 9,11

ῥοδηγήσει με; παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα
 ῥκαθίσαι σὺν αὐτῷ. **32** ἡ δὲ περιοχή τῆς γραφῆς ἦν ἀνε-
 γίνωσκεν ἦν αὕτη·

Is 53,7s Ⓞ

7,10!

ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη

καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ ῥκείραντος αὐτὸν
 ἄφωνος,

οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

33 Ἐν τῇ ταπεινώσει ῥ[αὐτοῦ] ἡ κρίσις αὐτοῦ
 ἤρθη·

τὴν ῥ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται;

ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.

34 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν· δέομαί
 σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει ῥτουτο; περὶ ἑαυτοῦ ἢ
 περὶ ἑτέρου τινός; **35** ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα
 αὐτοῦ καὶ ἀρχάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελί-
 σατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. **36** ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν
 ὁδόν, ἤλθον ἐπὶ ῥτι ὕδωρ, καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος· ἰδοὺ
 ὕδωρ, τί κωλύει με βαπτισθῆναι; ῥ **38** καὶ ἐκέλευσεν
 στήναι τὸ ἄρμα καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ
 τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. **39** ὅτε
 δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα ῥ κυρίου ἤρπασεν
 τὸν Φίλιππον καὶ οὐκ εἶδεν αὐτόν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος,
 ἐπορεύετο γὰρ ῥ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ² χαίρων. **40** Φίλιππος δὲ
 εὐρέθη εἰς Ἄζωτον· καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς
 πόλεις πάσας ἕως τοῦ ἔλθειν αὐτόν εἰς Καισάρειαν.

L 24,27 · L 4,21

5,42; 10,36; 11,20;
17,18; 8,4; 12,40! L 9,6!]10,47; 11,17; 16,6;
24,23 L 18,16! p Mt 3,14Ez 11,24 1Rg 18,12
2Rg 2,16 2K 12,2!4! · 25; 13,32;
14,7.15.21; 16,10; 35!
21,8!

31 ῥ οδηγηση P⁷⁴ A B² L Ψ 81. 323. 945. 1241. 1505. 1739 M | txi P⁵⁰ N B* C E 6. 614.
 1175 | ῥ συνακαθισα P⁷⁴ • **32** ῥ κειροντος B 33. 81. 945. 1241. 1739 M | txi P^{50vid.74} N A
 C E L Ψ 104. 323. 614. 1175. 1505. 2818 • **33** ῥ P⁷⁴ N A B 1739 lat; Ir^{lat} | txi C E L Ψ
 33^{vid}. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505 M vg^{ms} sy | ῥ δε P⁷⁴ E L 33. 81. 323. 614. 945.
 1175. 1241. 1505. 1739 M it vg^{ms}; Ir^{lat} | τε Ψ | txi N A B C vg sy^h • **34** ῥ B*; Cyr
 • **36** ῥ το P⁷⁴ 326 | ῥ [37] ειπεν δε αυτω (+ ο Φίλιππος E)· ει (εαν E) πιστευεις εξ ολης
 της (- 2818) καρδιας σου (- 323) εξεστιν (σωθησει E). αποκριθεις δε ειπεν· πιστευω
 τον υιον του θεου ειναι τον (- 323. 945. 1739. 2818) Ιησουν Χριστον (πιστευω εις τον
 Χριστον τον υιον του θεου E) E 323. 453. 945. 1739. 1891. 2818 (it vg^{cl} sy^h** mae; Ir
 Cyr) • **39** ῥ αγιον επεπεσεν επι τον ευνουχον, αγγελος δε A^c 323. 453. 945. 1739.
 1891. 2818 l (p w sy^h**) mae | ῥ αυτου την οδον B

- 13 **9** Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεὶ **2** ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅπως ἐάν τις εὕρῃ 'τῆς ὁδοῦ ὄντας', ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. **3** Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίξειν τῇ Δαμασκῷ, ἐξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ **4** καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ· Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; **5** εἶπεν δέ· τίς εἶ, κύριε; ὁ δέ· ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις· **6** ἄλλ' ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν καὶ λαληθήσεται σοι (ὅ τι) σε δεῖ ποιεῖν. **7** οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἰστήκεισαν ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς μηδένα δὲ θεωροῦντες. **8** ἠγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεωγμένων ὁδῶν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδὲν ἔβλεπεν· χειραγωγούμενος δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. **9** καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν.
- 10** Ἦν δὲ τις μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὁράματι Ὁ κύριος· Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ, κύριε. **11** ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτόν· Ἄναστας πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθεΐαν καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται **12** καὶ εἶδεν (ἄνδρα [ἐν ὁράματι]) Ἀνανιαν ὀνόματι εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ [τὰς] χεῖρας· ὅπως ἀναβλέψῃ. **13** ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας· κύριε,

1-29; 22,3-21; 26,9-20
cf 2Mcc 3,24-40 4Mcc
4,1-14· 8,31· 4,29 |
14

19,9,23; 22,4; 24,14,22

1Mcc 15,21

1K 15,81· 22,6 L 9,29!

Gn 46,2 Ex 3,4

L 10,16

Ez 3,22

Dt 4,12 Dn 10,7 cf 22,9

13,11

23,12,21 L 5,30!

10,3,17,19; 11,5; 12,9;
16,9s; 18,9; 22,17s
23,11; 27,23 Mt 17,9! |

30; 11,25; 21,39; 22,3

6,6!

¶ 9,2 ὄντας της οδου 7⁷⁴ & A 81. 323. 453. 945. 1739 ; της οδου 33. 1175. 1891 ; txt B C E L Ψ 614. 1241. 1505 Ɔ • 4 [†](26,14) σκληρον σοι προς κεντρα λακτιζειν E sy^{p,h}** mae (cf vs 6 app.) • 5 [†](22,8) ο Ναζωραιος A C E 104 h p t vg^{mss} sy^{p,h}** ; Χριστος I^{lat} • 6 [†](cf vs 4 app.) σκληρον σοι προς κεντρα λακτιζειν 629 gig vg^{mss} ; σκληρον σοι προς κεντρα λακτιζειν· τρεμων τε και θαμβων ειπε· κυριε τι με θελεις ποιησαι; ο δε κυριος προς αυτον p vg^{cl} (h t mae; om. σκληρον ... λακτιζειν sy^{p,h}**) | 'τι E L Ψ 33. 614. 1241. 1505 Ɔ ; txt (vel οτι) 7⁷⁴ & A B C 81. 323. 453. 945. 1175. 1739. 2818 • 8 'sed ait ad eos: Levate me de terra. Et cum levassent illum h (p w) mae | °h mae | Γ ουδενα 8^{2a} A^c C E L Ψ 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 Ɔ ; txt 7⁷⁴ 8^{*.2b} A* B 6^s latt sy • 10 °7⁷⁴ • 11 Γ αναστα B • 12 'ανδρα 7⁷⁴ & A 81 lat sa bo ; εν οραματι Ψ ; εν οραματι ανδρα E L 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 Ɔ ; txt B C 1175 | 'χειρας 7⁷⁴ 8^{*} A C 81. 945. 1505. 1739 ; χειρα L Ψ 33. 323. 614. 1175. 1241 Ɔ it vg^{mss} sy ; txt 8² B E

32.41: 26,10
 2·5.41!
 2.21!|
 R 9,21!
 22,21 R 15,16! G 2,7!·
 25,23; 26,1; 27,24
 L 21,12
 5.41! Ph 1,29
 2K 11,23-27|
 6.6!
 2.4!
 |27,36
 13,14!
 13,33 L 22,70| 2.7!
 5.41! 8,31·2.21!
 5.42; 17,3; 18,5.28
 1J 5.1
 2.1!
 ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου ὅσα κακὰ
 τοῖς ἀγίοις σου ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· **14** καὶ ᾧδε
 ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δῆσαι πάντας τοὺς
 ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. **15** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ
 κύριος· πορεύου, ὅτι σκευὸς ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος τοῦ
 βασιτάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον [†] ἐθνῶν τε καὶ βασιλέων
 υἱῶν τε Ἰσραὴλ· **16** ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐ-
 τὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. **17** Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνα-
 νίας¹ καὶ εἰσηλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐπιθεις ἐπ' αὐτὸν
 τὰς χεῖρας εἶπεν· Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος ἀπέσταλκέν
 με, ὁ Ἰησοῦς ὁ ὀφθεις σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἧ ἤρχου, ὅπως ἀνα-
 βλέψης καὶ πλησθῆς πνεύματος ἀγίου. **18** καὶ εὐθέως
 ἀπέπεσαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν² ἄνω λεπίδες,
 ἀνέβλεψέν τε [†] καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη **19** καὶ λαβὼν
 τροφὴν ἐνίσχυσεν.
 Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῶ μαθητῶν ἡμέρας
 ἄτινάς **20** καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσεν [†]
 τὸν Ἰησοῦν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. **21** ἐξίσταντο
 δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες³ καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ
 πορθήσας ἑῖς Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνο-
 μα τοῦτο, καὶ ᾧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους
 αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; **22** Σαῦλος δὲ μᾶλλον
 ἐνεδυναμοῦτο [†] καὶ συνέχυνεν ὁ[τούς] Ἰουδαίους τοὺς
 κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῶ συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
 χριστός.
23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαν-

13 Ἰακηκοα L Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ | txt Ƴ⁷⁴ ⋈ A B C E 81. 453. 1175. 2818 • 15 [†] των B C* | txt Ƴ⁷⁴ ⋈ A C² E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ • 17 [†] τότε εγερθεις Ανανιας απηλθεν 614 p mae (h sy^p) | ° L 1241. 1505 ℳ sams | txt Ƴ^{45.74} ⋈ A B C E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1739 (sy) • 18 [†] απο των οφθαλμων αυτου (αυτων 1505) Ƴ⁷⁴ ⋈ C E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ | txt Ƴ^{45vid} A B 1175 | ἴωσει ⋈² C E L 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ | txt Ƴ^{45.74} ⋈* A B Ψ 81. 1175 | [†] παραχρημα C² E L 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1739 pm (h) p sy^h mae • 19 [†] ενισχυθη Ƴ⁴⁵ B C* 323. 945. 1175. 1739 | txt Ƴ⁷⁴ ⋈ A C² E L Ψ 33. 81. 614. 1241. 1505 ℳ | ἴικανας Ƴ⁴⁵ • 20 [†] μετα πασης παρρησιας h (l mae); Ir • 21 [†] Ƴ⁷⁴ Ψ* | ἴεν B C E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ | txt Ƴ⁷⁴ ⋈ A • 22 [†] εν (-C) τω λογω C E h l p (mae) | ° ⋈* B 453. 1175. 2818 | txt ⋈² A C E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ

το οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν· **24** ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ
 ἢ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. παρετηροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ἡμέ-
 ρας τε καὶ νυκτὸς ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν· **25** λαβόντες δὲ
 (οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ) νυκτὸς διὰ τοῦ τείχους καθῆκαν αὐ-
 τὸν¹ χαλάσαντες ἐν σφυρίδι.

29; 23,15! cf L 22,2 |
 20,3! · 2K 11,32
 2K 11,33!

26 Παραγενόμενος δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπείραζεν
 κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς, καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτὸν μὴ
 πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητῆς. **27** Βαρναβᾶς δὲ ἐπιλα-
 βόμενος αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ διηγῆ-
 σατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν ὁτὸν κύριον καὶ ὅτι
 ἐλάλησεν αὐτῷ καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν
 τῷ ὀνόματι (τοῦ Ἰησοῦ). **28** καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευ-
 ὄμενος καὶ ἐκπορευόμενος² εἰς Ἱερουσαλὴμ, παρρη-
 σιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου, **29** ἐλάλει τε καὶ
 συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, οἱ δὲ ἐπεχείρουν ἀν-
 ελεῖν αὐτόν. **30** ἐπιγινόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐ-
 τὸν εἰς Καισάρειαν³ καὶ ἐξαπέστειλαν ὁ αὐτὸν εἰς Ταρ-
 σόν.

22,17 cf G 1,17s
 5,13! · 13s
 | 4,36!

20

6,1,9 · 23

21,8! · 11! G 1,21

31 Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ
 Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχεν εἰρήνην οἰκοδομουμένη
 καὶ πορευομένη τῷ φόβῳ τοῦ κυρίου καὶ τῇ παρακλήσει
 τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπληθύνετο.⁴

20,28 · 8,1!

20,32

2,47!

32 Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατ-
 ελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Ἰλῦδδα.

8,4!

13!

24 ὅπως πιασωσιν αυτον ημερας και νυκτος A • **25** ὅι μαθηται (+ αυτον 6) 6. 453. 2818 | αυτον οι μαθηται (+ αυτου 1175) E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M gig vg^{cl} sy | txt P⁷⁴ K A B C 81 vg^{st,ww} | 4 I-3 L Ψ 323. 614. 1241. 1505 M gig | 4 5 I-3 33. 453. 2818 | I-4 E 945 p | txt P⁷⁴ K A B C 81. 1175. 1739 vg • **27** ὁ P⁷⁴ | ὁ τι 945. 1704 | Ἰησου B C 323 | κυριου A | του (-104) κυριου Ιησου 104. 326. 1241 p | του Ιησου Χριστου Ψ | txt P⁷⁴ K E L 33. 81. 614. 945. 1175. 1505. 1739 M • **28** P⁷⁴ L 614. 1241. 1505 M | txt K A B C E Ψ 33. (81). 323. 945. 1175. 1739 latt sy co • **29** Ἑλληνας A 424 • **30** ὁ δια (-614) νυκτος E 614 p sy^{p,h**} sa mae (gig vg^{mss}) | ὁ P⁷⁴ A E 323. 945. 1739 pm latt • **31** ὅι μεν ουν εκκλησαι (+ πασαι E) ... ειχον ειρηνην οικοδομουμεναι (οικοδομουμενοι E) και πορευομεναι (πορευομενοι E) ... επληθυνοντο E L 614. 1241. 1505 M it sy^h bo^{mss} | txt P⁷⁴ K A B C (Ψ) 33. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 vg (sy^p) co; PsDion • **32** Ἰλυδδαν C E L 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | εν Ιλυδδα K* | txt K¹ A B Ψ 326 gig

33 εὔρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπὸν τινα ὀνόματι Αἰνέαν ἐξ ἐτῶν
 8,7| ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κρᾶββάτου, ὃς ἦν παραλελυμέ-
 10,38; 28,8.27 L 6,19| νος. **34** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς
 3,6|· L 5,24| Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στῶσον σεαυτῶ. καὶ εὐθέως ἀν-
 3,19; 11,21; 14,15; 15,19; ἔστη. **35** καὶ εἶδαν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Ἰλύδδα
 26,18.20; 28,27 L 17,4| καὶ τὸν Σαρῶνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον.
36 Ἐν Ἰόππῃ δὲ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἢ
 6,3| διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἔργων
 10,2; 24,17 L 11,41| ἀγαθῶν² καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. **37** ἐγένετο δὲ ἐν
 2,18| ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν·
 1,13| 1Rg 17,19| λούσαντες δὲ ἔθηκαν [αὐτὴν] ἐν ὕπερφῶ. **38** ἐγγὺς δὲ
 Nu 22,16| οὔσης Λύδδας τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέ-
 τρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν
 παρακαλοῦντες· μὴ ὀκνήσης διελθεῖν ἕως ἡμῶν. **39** ἀνα-
 σταὶς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνή-
 γαγον εἰς τὸ ὑπερφῶν καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ
 χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια
 ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὕσα ἢ Δορκάς. **40** ἐκβαλὼν δὲ
 | Mc 5,40| ἔξω πάντας ὁ Πέτρος καὶ θείς τὰ γόνατα προσηύξατο καὶ
 20,36|· 2Rg 4,33| ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν· Ταβιθά, ἀνάστηθι[†]. ἢ δὲ
 L 7,14| ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον
 2Rg 4,35| ἀνεκάθισεν. **41** δοὺς ἡ δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτὴν·
 L 7,15| 3,7| φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν
 13| ζῶσαν. **42** γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης ὀτῆς Ἰόππης καὶ
 1,19| ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν κύριον. **43** Ἐγένετο δὲ ἡμέ-
 11,17; 16,31; 22,19| ρας ἰκανὰς μείναι ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.
 L 24,25| R 4,51|
 10,6|

34 Ἰησοῦς ὁ Χριστός B² E L 81. 323. 945. 1739 M; Did^{pl} | ὁ κυριος Ἰησοῦς (+ ο A) Χριστος A 1175. 2818 it vg^{cl} mae | ὁ Χριστος 614. 1241. 1505 | txi φ⁷⁴ N B* C Ψ 33; Did^{pl} • **35** Ἰλυδδαν φ^{53.74} C E L 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | txi K A B Ψ 33. 326 gig | Σαρῶνα φ^{53*} (Σαρρῶνα N*) | τον Σαρῶναν φ⁴⁵ 81. 323. 614. 945. 1175. 1739. 2818 | τον Ασσαρῶνα L 33. 1241 M | txi φ^{53c.74} (Σαρρῶνα N² A) B C E Ψ 6. 1505 • **36** φ^{53.74} N A L Ψ 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | txi φ⁴⁵ B C E 104. 453. 1175. 2818 • **37** εθηκαν B 453. 2818 | αυτην εθηκαν φ^{45.53} N² C E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | txi φ⁷⁴ N* A 81. 1175 p t vg | τω φ^{53.74} A C E 33. 323. 945. 1175. 1739c. 2818 | txi φ⁴⁵ N B L Ψ 81. 614. 1739* M • **38** L 1241. 1505 M | txi φ^{45.74} N A B C E Ψ 81. 323. 614. 945. 1175. 1739. 2818 latt sy co • **40** Ἐν τω ὀνοματι του κυριου ημων Ιησου Χριστου it vg^{ms} sy^{h**} sa mae; (Cyp) Spec • **41** ἡ τε φ⁷⁴ A it • **42** φ⁵³ B C* • **43** Ἐν τω φ⁷⁴ N² A E 81. 323. 945. 1175. 1739. (C L Ψ 33. 614. 1241. 1505 M) | txi φ⁵³ N* B 104

- 15 **10** Ἄνῆρ δέ τις [†] ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, 21,8!
 ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, 27,1 L 7,2!
2 εὐσεβῆς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ 35!
 αὐτοῦ, ποιῶν ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος 9,36! Tob 12,8 Mt 6,2,5
 τοῦ θεοῦ διὰ παντός, **3** εἶδεν ἐν ὄραματι φανερώς ὡσεὶ |9,10!
 ὁπερὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελ- 3,1! · L 1,28
 θόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Κορνήλιε. **4** ὁ δὲ 24,25 L 24,5!
 ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμβοβος γενόμενος εἶπεν· τί ἐστίν, 31
 κύριε; εἶπεν δὲ αὐτῷ· αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημο-
 σύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν τοῦ 6
 θεοῦ. **5** καὶ νῦν πέμπσον ἄνδρας εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμ- L 6,14
 ψαι Σίμωνά ὅτινα ὄς ἐπικαλεῖται Πέτρος· **6** οὗτος ξε- 9,43
 νίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστὶν οἰκία παρὰ
 θάλασσαν[†]. **7** ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, L 7,8p
 φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν
 προσκαρτερούντων αὐτῷ **8** καὶ ἐξηγησάμενος ἅπαντα αὐ- 9-48: 11,5-17
 τοῖς ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. **9** Τῇ δὲ ἐπαύ-
 ριον, ὁδοιπορούντων ἑκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, 3,1!
 ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὥραν
 ἕκτην. **10** ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελεν γεύσασθαι.
 παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν ἔγένετο ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις 11,5; 22,17 Gn 15,12
11 καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον καὶ ἑκαταβαίνον 7,56 L 3,21p J1,51 Ap
 σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς[†] καθ- 19,11 Ez 1,1
 ἰέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, **12** ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα

¶ **10,1** [†] τὴν 323. 614. 1505 $\mathfrak{M}$ gig vg sy | *lxt* $\mathfrak{P}^{53,74}$ $\aleph$ A B C E L Ψ 33. 81. 945. 1175. 1241. 1739 p • **3** ° L 1241 $\mathfrak{M}$ latt | *lxt* $\mathfrak{P}^{74}$ $\aleph$ A B C E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 sy; Irlat • **5** ° $\aleph$ E L Ψ 33. 323. 614. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ it sy^h sa mae; Irlat | *lxt* A B C 81. 453. 945. 1175. 1739. 2818 vg sy^{hm} bo | ἑκαταβαίνον Πέτρον E L Ψ 33. 323. 614. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ | *lxt* $\mathfrak{P}^{74\text{vid}}$ $\aleph$ A B C 81. 945. 1175. 1739. 2818; Irlat • **6** [†] (cf 11,14) οὗτος λαλήσει σοι τι σε δεῖ ποιεῖν 69^{ms} p^c vg^{cl} • **9** [†] αὐτῶν $\mathfrak{P}^{74}$ $\aleph$ A E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 2818 pm sy | *lxt* B C 6. 1241 pm latt | ἕκτην τῆς ἡμέρας A gig l vg^{mss} | ἐνάτην $\aleph^2$ 2818 • **10** [†] ἐπεπεσεν E L Ψ 33. 614. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ latt sy | ἦλθεν $\mathfrak{P}^{45}$ | *lxt* $\mathfrak{P}^{74\text{vid}}$ $\aleph$ A B C 81. 323. 453. 945. 1175. 1739. 2818; Or • **11** ἑκαταβαίνον ἀρχαῖς δεδεμενον σκευος τι (+ ὡς ὀθονην μεγαλην καταβαίνον και Ψ 33) $\mathfrak{P}^{45\text{vid}}$ Ψ 33 | καταβαίνον (+ επ αυτον L 614. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$) σκευος τι και ὀθονην μεγαλην τεσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμενον (δεδεμενην 1505) και C^{*vid} L 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ (it sy) | 1-5 7 8 C² | *lxt* $\mathfrak{P}^{74}$ $\aleph$ A B E 1175 vg

Ἰόπτης συνῆλθον αὐτῶ. **24** τῇ δὲ ἐπαύριον ἑισῆλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν. ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν ἑπροσδοκῶν αὐτούς¹ συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους². **25** Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῶ ὁ Κορνήλιος³ πεσὼν ἔπι τοὺς πόδας προσεκύνησεν. **26** ὁ δὲ Πέτρος ἤγειρεν αὐτὸν λέγων· ἰνάσθηθι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι⁴. **27** καὶ συνομιλῶν αὐτῶ εἰσῆλθεν καὶ εὕρισκει συνεληλυθότας πολλούς, **28** ἔφη τε πρὸς αὐτούς· ὑμεῖς ἔπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἄλλοφύλῳ· κάμοι ἴο θεὸς ἔδειξεν⁵ μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον· **29** διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμφθεῖς, πυθθάνομαι οὖν τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με; **30** καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη· ἄπο τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην τὴν ἐνάτην προσευχόμενος⁶ ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ **31** καὶ φησίν· Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχὴ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **32** πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος, οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσῶς παρὰ θάλασσαν⁷. **33** ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρὸς σέ⁸, σύ τε καλῶς ἐποίησας ἑ παραγενόμενος. νῦν ἴδὲ πάντες

L21,16

14,15 Ap19,10 Sap7,1

G2,12-5,13!

15

3,1!

1,10!

4 L1,13

24 ἑισῆλθον Φ^{74} & A C E L 33. 323. 945. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ gig sy^{hmg} † συνῆλθον 1175 † lxt B D Ψ 81. 614 lat sy | ἑπροσδεχομενος αυτους και D | † περιεμεινεν D (p*) sy^{hms} • **25** ἑπροσεγγιζοντος δε του Πετρου εις την Καισαρειαν προδραμων εις των δουλων διεσαφησεν παραγεγονεαι αυτον. ο δε Κορνηλιος εκπηδησας και συναντησας αυτω D (gig sy^{hms} mae) | † προς D • **26** ἑ τι ποιεις D † – 33 | † ως και συ D* E it mae bo^{mss} • **28** † βελτιον D mae | † ανδρι Φ^{50} D sy^p | † Φ^{74} & A E 945. 1739. 1891 † lxt Φ^{50} B C (επεδειξεν D) L Ψ 81. 323. 614. 1175. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$; I^{lat} • **30** ἄπο τεταρτης (της τριτης D*) ημερας μεχρι της αρτι ωρας D*¹ | ἑ νηστευων και (-D) την ενατην ωραν (- Φ^{50} A^c; τε D*) προσευχομενος Φ^{50} A^c D*^c Ψ 33. 614. 1175. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ it sy sa mae † νηστευων και προσευχομενος απο εκτης ωρας εως ενατης E † νηστευων L † lxt Φ^{74} & A* B C 81. 323. 945. 1739 vg bo • **32** † ος παραγενομενος λαλησει σοι Φ^{127vid} C D E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ it sy (sa mae) † lxt $\Phi^{45,74}$ & A B 81. 453. 2818 vg bo • **33** † παρακαλων ελθειν σε (- Φ^{127vid} D*) προς ημας Φ^{127vid} D*¹ p sy^{h**} mae | † εν ταχει D | ἑ ιδου D^{1a} sy^p (sa mae)

ἡμεῖς ἐνώπιον (τοῦ θεοῦ) ἴπάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα¹ τὰ προστεταγμένα σοι ἵπὸ τοῦ ἱκυρίου.

4,27!· Dn2,8 Ⓞ
L20,21p R2,11! Dt
10,17 2Chr19,7 Sir
35,12s | 2,22; 13,16,26·
Ps14,2 Ⓞ
13,26 Ps107,20; 147,18
5,42! Is52,7 Nah2,1
E6,15!· R10,12! Mt
28,18 Sap6,7; 8,3 etc
L2,15· 2,9!
1,1!· 1,22 L23,5
4,27 L4,18 Is61,1 1Sm
16,13 1J2,27!
Mt4,23! L4,15!· 9,34!
Is58,11 J3,2
1,8!
2,23!
5,30! | 3,15!· L9,22!p·
1K15,4-7
| J14,19,22· 1,22!·
26,16!
L24,30,43 J21,13
2,40!· 17,31 R2,16;
14,9s 2K5,10 2T4,1
1P4,5 J5,22

34 Ἐνοιξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα¹ εἶπεν· ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήμπτης ὁ θεός, 35 ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ἔστιν. 36 τὸν ἴ λόγον [ὄν] ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗτός ἐστιν πάντων κύριος, 37 ἡμεῖς οἶδατε τὸ γινόμενον ὀρῆμα καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἱἀρξάμενος ἴ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὁ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, 38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν¹ ὁ θεὸς πνεύματι ἀγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς ἱδιῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἱώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ ἱδιαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ. 39 καὶ ἡμεῖς μάρτυρες ἱπάντων ὡν ἐποίησεν ἐν τε τῇ χῶρα τῶν Ἰουδαίων καὶ ὀ[ἐν] Ἰερουσαλήμ. ὃν καὶ ἀνεῖλαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου, 40 τοῦτον ὁ θεὸς ἠγειρεν [ἐν] τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ¹ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, 41 οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ ὀμάρτυσιν τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ ἴ μετὰ τὸ ἀναστήναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν¹. 42 καὶ ἱπαρηγγείλεν ἡμῖν κηρύξαι ἱτῷ λαῷ καὶ διαμαρτύρασθαι¹ ὅτι ἱοὔτός ἐστιν ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ

33 σου D* lat sy^p sa mae | ἱακουσαι βουλομενοι παρα σου D* (it sy^p) | ακουσαι
ϕ¹²⁷ | ἱαπο ϕ^{45,74,127} κ² A C D | παρα E | υπερ 1175 | lxi κ* B L Ψ 81. 323. 614. 945.
1241. 1505. 1739 M | ἱθεου ϕ^{74,127} D L 81c. 1241. 1505 M p sy^p sa mae bo^{ms} | lxi
ϕ^{45vid} κ A B C E Ψ 81*. 323. 614. 945. 1175. 1739 lat sy^h bo • 34 ἱαποκριθεις δε
Πετρος ϕ^{127vid} • 36 ἴγαρ C* D 614 | p t sy^{p,h**} | ἱαυτου 614 | - κ¹ A B 81. 1739 latt
co; Cyr | lxi ϕ⁷⁴ κ* C D E L Ψ 323. 945. 1175. 1241. 1505 M sy • 37 ὀ D | ἱαρξαμενον
ϕ⁴⁵ L 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505 M | lxi ϕ⁷⁴ κ A B C D E Ψ 1739; Ir^{lat} |
ἴγαρ ϕ⁷⁴ A D lat; Ir^{lat} • 38 ἱον εχρισεν D* it sy mae | ἱπεριηλθεν ϕ^{45vid} sin; Ir^{lat} |
ἱσατανα E • 39 ἱαυτου D (sy^p) | ὀ B D Ψ 1505 lat sy^p | lxi ϕ⁷⁴ κ A C E L 33. 81. 323.
614. 945. 1175. 1241. 1739 M sy^h; Ir^{lat} • 40 ἱ (+ εκ νεκρων 1505) τη τριτη ημερα ϕ⁷⁴ κ²
A B D^c E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M; Ir^{lat} | μετα την τριτην
ημεραν D* I t | lxi κ* C 6 • 41 ὀ ϕ¹²⁷ | ἴ και συνεστραφημεν D* it sy^h mae | και
συνανεστραφημεν (+ αυτου ϕ¹²⁷) ϕ^{127vid} D¹ | ἴ ημερας (δι ημερων E) μ' (ἱ ϕ^{127vid}) D E
it sy^{h**} sa mae • 42 ἱενετειλατο ϕ^{127vid} D | ἱ 3 4 1 2 ϕ^{127vid} sy^p | ἱαυτος ϕ⁷⁴ κ A L Ψ 81.
1175. 1241. 1505 M; Ir^{lat} | lxi B C D E 33. 323. 614. 945. 1739

θεοῦ κριτῆς ζώντων καὶ νεκρῶν. **43** τούτω πάντες οἱ | 3,24!
 προφῆται μαρτυροῦσιν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ | 5,31!
 ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν. | 13,39

44 Ἐπι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπ- | 4,1!
 έπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας

τὸν λόγον. **45** καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι | 2,7! · 11,2!
 συνῆλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ | 9,15!; 11,1-18; 13,48;
 ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται. **46** ἤκουον γὰρ αὐτῶν λα- | 14,27; 15,7,12 L 24,47!
 λούντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν. ἴτε
 ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος. **47** μήτι τὸ ὕδωρ δύναται κωλύσαι | 2,38 · 2,17! |

τις² τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ | 19,6! · 2,11! |

ἅγιον ἔλαβον ὡς καὶ ἡμεῖς; **48** προσέταξεν δὲ ἱερ- | 8,36!
 οῦσιν ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. τότε ἠρώ- | 8,15! |

τησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς. | 11,17! |

11 Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες | 2,38!
 κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν | 18,20
 λόγον τοῦ θεοῦ. **2** Ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱερου- | 8,14! · 29
 σαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς **3** λέγον- | 10,45!
 τες·

11 Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες | 8,14! · 29
 κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν | 10,45!
 λόγον τοῦ θεοῦ. **2** Ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱερου- | 10,45 G 2,12!
 σαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς **3** λέγον- | 10,45 G 2,12!
 τες·

43 ἱαματος 453. 2818 • **45** ἱοι B | ἱνευματος του (-D*) αγιου B D*¹ Ψ 6. 1175 |
 lxi 7⁷⁴ & A E L 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M • **46** ἱειπεν δε D | τ ο D E L
 Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | lxi 7⁷⁴ & A B 81. 104. 453. 1175. 2818
 • **47** ἱ κωλυσαι δυναται τις D^c L Ψ 33. 614. 1241. 1505 M | κωλυσαι τις δυναται D*
 p | δυναται τις (τι 1175) κωλυσαι E(*)^c 323. 453. 945. 1175. 1739. 2818 | τις κωλυσαι
 δυναται t vg; (Ir) | lxi 7⁷⁴ & A B 81. 326 • **48** ἱ προσεταξεν τε 7⁷⁴ A L 323. 945. 1241.
 1739 M | τοτε προσεταξεν D p sy^p | lxi & B E Ψ 33. 81. 453. 614. 1175. 1505. 2818 |
 ἱ αυτοις 7⁷⁴ & A 326 | lxi B D E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M
 latt | ἱ ἱησου 1175 | του κυριου L P 104. 1505 pm | του κυριου ἱησου 436. 1241 pm |
 του κυριου ἱησου Χριστου D 81* p vg^{cl} sy^p | lxi 7⁷⁴ & A B E Ψ 33. 81^c. 323. 614. 945.
 1739 g^{ig} vgst sy^h co | ἱ παρεκαλεσαν αυτον προς αυτους διαμειναι (επιμειναι D¹) D
 (it vg^{cl} sy)

¶ 11,1 ἱ ακουστον δε εγενετο τοις αποστολοις και τοις αδελφοις τοις (οι D*) εν τη
 Ἰουδαία D*² sy^p | ἱ εδεξατο 7⁷⁴vid D* • **2** ἱ ο μεν ουν Πετρος δια ικανου χρονου
 ηθελησε πορευθηναι εις Ἱεροσολυμα· και προσφωνησας τους αδελφους και επι-
 στηριξας αυτους πολυν λογον ποιουμενος δια των χωρων διδασκων αυτους· ος και
 κατανηπην αυτοις και απηγγειλεν αυτοις την χαριν του θεου. οι δε εκ περιτομης
 αδελφοι διεκρινοντο προς αυτον 7¹²⁷vid D (p w sy^h** mae) | ἱ Ἱεροσολυμα 7¹²⁷vid D
 (cf ¹) E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M lat | lxi 7^{45,74} & A B 81

τες ὅτι ἔειπλθες πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ
 ἔσυνέφαγες ἑαυτοῖς. **4** Ἀρξάμενος δὲ Πέτρος ἐξετίθετο
 αὐτοῖς καθεξῆς λέγων· **5** ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππη προσ-
 ευχόμενος καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὄραμα, καταβαῖνον
 σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιε-
 μένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ. **6** εἰς ἣν
 ἀτενίσας κατενόουν καὶ εἶδον ὅτα τετράποδα τῆς γῆς καὶ
 τὰ θηρία καὶ ὀ¹τὰ ἐρπετὰ καὶ ὀ²τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.
7 ἤκουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγούσης μοι· ἀναστάς, Πέτρε,
 θῦσον καὶ φάγε. **8** εἶπον δέ· μηδαμῶς, κύριε, ὅτι κοινὸν ἢ
 ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσήλθεν εἰς τὸ στόμα μου. **9** ἀπε-
 κριθὴ δὲ φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἃ ὁ θεὸς
 ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνου. **10** τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς,
 καὶ ἀνεσπάσθη πάλιν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. **11** Καὶ
 ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ἣ
 ἦμεν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρὸς με. **12** εἶπεν
 δὲ ἔμοι· τὸ πνεῦμά μοι συνέλθειν αὐτοῖς ἵνα μὴδὲν διακρίναντα.
 ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἐξ ἀδελφοῦ οὗτοι καὶ εἰσήλ-
 θομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. **13** ἀπήγγειλεν δὲ ἡμῖν
 πῶς εἶδεν ὁ[τὸν] ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ
 εἰπόντα· ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα
 τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, **14** ὃς λαλήσει ῥήματα πρὸς
 σὲ ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. **15** ἐν δὲ τῷ
 ἄρξασθαι με λαλεῖν ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ’

3 ἔειπλθεν $\mathfrak{P}^{45}$ B 81. 453. 1175. 2818. (L 33. 614) *sy^{p,h}* | *txt* $\mathfrak{P}^{74vid}$ $\aleph$ A D 945. 1739. (E Ψ 323. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$) *latt sy^{hmg} co* | ἔσυνεφαγεν $\mathfrak{P}^{45}$ B L 33. 81. 453. 614. 1175. 2818 *sy^{p,h}* | *txt* $\mathfrak{P}^{74vid}$ $\aleph$ A D E Ψ 323. 945. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ *latt sy^{hmg} co* | ἑμετα αυταν $\mathfrak{P}^{127vid}$ | συν αυτοις D • **6** ὀ²D* | ὀ¹D* | ὀ²D • **9** ἀπεκριθη δε (+ μοι E Ψ) εκ δευτερου φωνη εκ του ουρανου B E Ψ 453. 2818 | ἀπεκριθη δε μοι φωνη εκ δευτερου εκ του ουρανου (+ λεγουσα 33) L 33. 323. 614. 1175. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ | εγενετο (+ δε D¹) φωνη εκ του ουρανου προς με D | *txt* $\mathfrak{P}^{45,74}$ $\aleph$ A 81. 945. 1739 • **11** ἔημην $\mathfrak{P}^{45}$ E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ *lat sy co* | *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ $\aleph$ A B D 6 • **12** ἔμοι (+ και 614) το πνευμα E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\mathfrak{P}^{45,74}$ $\aleph$ A B D 81. 1175 | ἔμηνεν διακρινομεν L 323. 614. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ | μηνεν ανακριναντα $\mathfrak{P}^{74}$ | – $\mathfrak{P}^{45vid}$ D l p* *sy^h* | μηνεν διακρινοντα $\aleph^*$ E Ψ 1175 | *txt* $\aleph^2$ A B 33. 81. 945. 1739 • **13** ἔαπηγγελη $\mathfrak{P}^{74}$ | ὀ² $\mathfrak{P}^{45}$ D Ψ | *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ $\aleph$ A B E L 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ *co* | ἑ αυτω D E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ *latt sy* | *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ $\aleph$ A B 6. 81 • **15** ἔκαι εν $\mathfrak{P}^{74vid}$

αὐτοὺς ὡσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. **16** ἐμνήσθη δὲ τοῦ
 ῥήματος τοῦ κυρίου ὡς ἔλεγεν· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν
 ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. **17** εἰ
 οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς καὶ
 ἡμῖν πιστεύσασι ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ
 τίς ἡμῖν δυνατὸς κωλύσαι τὸν θεόν; **18** Ἀκούσαντες
 δὲ ταῦτα ἠσύχασαν καὶ ἔδοξασαν τὸν θεὸν λέγοντες·
 ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν
 ἔδωκεν.

19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γε-
 νομένης (ἐπὶ Στεφάνῳ) διήλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου
 καὶ Ἀντιοχείας μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ ἴσον
 Ἰουδαίοις. **20** Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι
 καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν
 καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνιστὰς εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον
 Ἰησοῦν. **21** καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ' αὐτῶν, πολὺς τε
 ἀριθμὸς ὁ πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύριον.
22 Ἦκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὄρα τῆς ἐκκλησίας τῆς
 οὐσης ἐν Ἱερουσαλὴμ περὶ αὐτῶν καὶ ἐξαπέστειλαν
 Βαρναβᾶν ὁ[διελθεῖν] ἕως Ἀντιοχείας. **23** ὃς ἰ παραγε-
 νόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν ὁ[τὴν] τοῦ θεοῦ, ἐχάρη καὶ
 παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν ἰ
 τῷ κυρίῳ, **24** ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης πνεύματος
 ἁγίου καὶ πίστεως, καὶ προσετέθη ὄχλος ἰκανὸς τῷ κυ-
 ρίῳ. **25** Ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀναζητῆσαι Σαῦλον,

2,4 | 20,35 L 22,61|p
 1,5!
 2P1,1·15; 10,47; 15,8
 9,42!·1,21!·2,36!
 8,36!
 4,21!
 10,45!·5,31; 20,21;
 26,20 Sap 12,19
 8,4!
 6,5!·15,3; 21,2; 27,3·
 13,4!
 14,26!·8,25!
 2,10!
 6,1!·8,35! 8,4!·1,21!
 L1,66 2Sm 3,12 ☉
 2,47!·9,35!
 8,14!·Is 5,9 ☉
 4,36!
 4,36·13,43; 14,22
 L 23,50·6,3!
 2,47!·26; 12,12 etc
 L 7,12! cf 8,11!
 9,11!

17^D vg^{ms} | τ το μη δουναι αυτοις πνευμα αγιον πιστευσασι επ αυτω D w (p syh** mae) • 18^f εδοξαζον A E L Ψ 33. 323. 1505 M | εδοξαν D* | txi ϕ74 K B D¹ 81. 614. 945. 1175. 1241. 1739 • 19^f επι Στεφανου ϕ74 A E Ψ 6. 33 | απο του (-D^c) Στεφανου D | txi K B L 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | ἴμονοις D 33. 614. 945. 1739 lat • 20^f Ἑλληνας ϕ74 K² A D* | ευαγγελιστας K* | txi B D² E L Ψ 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | τ Χριστον D w mae • 21° D E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | txi ϕ74 K A B 81. 453. 1175. 2818 • 22° A D L 323. 945. 1241. 1505. 1739 M | txi ϕ74 K B E Ψ 33. 81. 453. 614. 1175. 2818 syh | οⁱ ϕ74 K A B 81. 1739 vg sy^p bo | txi D E Ψ 33. 323. 614. 945. (1175). 1241. 1505 M gig p syh sa mae • 23^t και D (gig) sy^p | ο ϕ74 D E L Ψ 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | txi K A B | τ εν B Ψ • 25/26^t ακουσας δε οτι Σαυλος εστιν εις Θαρσον εξηλθεν αναζητων αυτον, και ως (-D^c) συντυχων παρεκαλεσεν (+ αυτον D² syh^{ms}) ελθειν D (gig p* syh^{ms}) mae

14,26! 26 καὶ εὐρῶν ἤγαγεν¹ εἰς Ἀντιόχειαν. ἐγένετο δὲ αὐτοῖς
καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ δι-
δάξαι ὄχλον ἰκανόν, χρηματίσαι τε Ἐπιφάνους ἐν Ἀντι-
24! οχειᾷ τοὺς μαθητὰς Ἐπιφάνους.¹
26,28 1P4,16 27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον ἀπὸ Ἱεροσο- 17
1,15! λύμων προφήται εἰς Ἀντιόχειαν. 28 ἄναστὰς δὲ¹ εἷς ἐξ
13,1; 15,32| αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαθος ἔσημανεν διὰ τοῦ πνεύματος λι-
21,10·10,19! μὸν μεγάλην ὁμέλλειν ἔσσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην,
17,6.31; 19,27; 24,5 ἣτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου. 29 ἑτῶν δὲ μαθητῶν, καθὼς
L2,1! 18,2| εὐπορεῖτό τις¹, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμ-
12,25; 24,17 1K 16,1! ψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς. 30 ὁ καὶ
14,23; 20,17; 21,18; ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ
15,2! 4,36! χειρὸς Βαρναβᾶ καὶ Σαύλου.

4,3! 12 Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ 18
βασιλεὺς¹ τὰς χεῖρας κακῶσαι τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς
Mc 10,39p·1,13! ἐκκλησίας^T. 2 ἀνεῖλεν δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου
24,27! μαχαίρη. 3 Ἰδὼν δὲ ὅτι ἀρεστὸν ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις^T,
L3,20 ἑπροσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον¹, – ἦσαν δὲ Ὁ[αἰ] ἡμέ-
15,18! ραι τῶν ἄζύμων – 4 ὄν καὶ¹ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακὴν
παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις ὁ στρατιωτῶν Ὁφυλάσσειν
αὐτόν¹, βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ
λαῷ. 5 ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ¹ ἑπρο-

25/26 ὁιτινες παραγενομενοι ενιαυτον ολον συνεχυθησαν οχλον ικανον· και τοτε πρῶτον εχρηματισαν εν Αντιοχεια οι μαθηται Χριστιανοι D* (gig p sy^{hmg}) ; οιτινες παραγενομενοι ενιαυτον ολον συναναχυθησαι τη εκκλησια και διδασξαι οχλον ικανον χρηματισται πρωτως εν Αντιοχεια τους μαθητας Χριστιανους D² | ἑπρωτον ʒ⁷⁴ A D* (cf ʹ) E L Ψ 33. 81. 614. 945. 1175. 1241. 1505 ʒ | txi ʒ⁴⁵ ʒ B D² (cf ʹ) 323. 453. 1739. 2818 | ἑ Χρηστιανους ʒ* 81 • 28 ἑην δε πολλη αγαλλιασις· συνεστραμμενων δε ημων εφη D (p w mae) | ἑ σημαινων D ; εσημαινεν B (Ψ) d vg | txi ʒ⁷⁴ ʒ A E L 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ʒ gig | °ʒ^{45.74} 323. 453. 614. 945. 1739. 2818 • 29 ὁι δε μαθηται καθως ευπορουντο D

¶ 12,1 ʹʒ Ψ 81. 614. 1241 | ἑ εν τη Ιουδαια ʒ^{127vid} D 614 p w sy^{h**} mae • 3 ἑ τη επιχειρησις αυτου επι τους πιστους ʒ^{127vid} D p* sy^{hmg} (mae) | ἑ ηθελησεν και τον Πετρον προσλαβεσθαι (συλλαβεσθαι ʒ^{127c} mae) ʒ¹²⁷ mae | °ʒ^{45vid.127} ʒ B L 0244. 6. 1175. 1241. 1739 | txi A D E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1505 ʒ • 4 ἑ τουτον D gig; Lcf | °0244 | °ʒ⁷⁴ • 5 ἑ πολλη δε προσευχη ην εν εκτενεια (+ περι αυτου D*) απο D*·c (p)

ευχή δὲ ἦν ἔκτενῶς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν θεὸν περὶ αὐτοῦ. L 22,44

6 Ὅτε δὲ ἡμελλεν προαγαγεῖν αὐτὸν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος ἀλύσειν δυσὶν φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. 7 καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη ^τ καὶ ^φ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· ἑπατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν λέγων· ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. 8 εἶπεν δὲ ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. ἐποίησεν δὲ οὕτως. καὶ λέγει αὐτῷ· περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι. 9 καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστὶν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου· ἐδόκει δὲ ὄραμα βλέπειν. 10 διελθόντες δὲ πρῶτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἦλθαν ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρὰν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις αὐτομάτῃ ἠνοιγῆ αὐτοῖς καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἠπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. 11 Καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἑαυτῷ γενόμενος εἶπεν· νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν [ὁ κύριος] τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. 12 συνιδῶν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῆς Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὓ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. 13 κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν

| 5,19! · 27,23 L 2,9!

1Rg 19,5

9,10!

16,24

Dn 3,95 Theod

7,10.34 · Ex 18,4 ⊕

| 14,6

25; 13,5.13; 15,37.39 ·
Mc inser. Kol 4,10!
1P 5,13 · 11,24! |

5 ἔκτενης A^c E L Ψ 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ sy^h | txi ϕ⁷⁴ ⋈ A* B 33
• 6 ἑπροσαγαγεῖν B 33 | προσαγεῖν ⋈ Ψ 6 | προαγεῖν D E 323. 614. 1175. 1739. (L 1241. 1505) ℳ | txi ϕ⁷⁴ A 81. 453. 945. 2818 | °ϕ⁷⁴ • 7 τ τω Περτω ϕ^{127vid} D p sy^{(p).h**} sa mae | τ τω ϕ¹²⁷ | ἑελαμψεν D | ἑνυξας D gig; Lcf | ἑαυτου ϕ¹²⁷ sy^p
• 8 ἑ τε ϕ⁷⁴ ⋈ A L 33. 81. 323. 1241. 1505 ℳ | txi B D E Ψ 453. 614. 945. 1175. 1739. 2818 lat sy^h | ἑ τω Περτω ϕ^{127vid} | ἑ υποδηματα ϕ^{127vid} (d) | ἑ και ϕ^{127vid}; Ephr Chr^p | ἑ λαβομενος τον Περτον προηγαγεν εξω ειπων ϕ^{127vid} (mae) • 9 ἑ ο δε Περτος ηκολουθει μη ειδως ει ϕ^{127vid} mae | ἑ υπο A 104 sy^{hmg} • 10 τ κατεβησαν τους ζῆ βαθμους και D (p mae) | ἑ απηλθεν ϕ^{74vid} A • 11 ἑ αυτω B* | ἑ κυριος ⋈ A D E L 33. 81. 1175. 1505 ℳ | ο θεος 323. 453. 945. 1739. 2818 p | κυριος ο θεος 1241 | txi B Ψ 614 • 12 ° E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ | txi ϕ⁷⁴ ⋈ A B D 81

θύραν τοῦ πυλῶνος ἤ προσῆλθεν παιδίσκη ἑὺπακοῦσα ὀνόματι Ῥόδη, **14** καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξεν ἑτὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. **15** οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν· μαινῆ. ἡ δὲ διίσχυριζέτο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον· ὁ ἄγγελός ἐστιν αὐτοῦ. **16** ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων· ἀνοιξαντες δὲ εἶδαν αὐτὸν ὁκαὶ ἐξέστησαν. **17** κατασεισας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ ἑσθγὰν διηγήσατο Ὁ[αὐτοῖς] πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς εἶπέν τε· ἀπαγγείλατε Ἰακώβω καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορευῆθη εἰς ἕτερον τόπον.

18 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος ὅτι ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. **19** Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὐρῶν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἄπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς Καισάρειαν διέτριβεν.

20 Ἦν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν δὲ παρήσαν πρὸς αὐτὸν καὶ πείσαντες Βλάστον, τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, ἤτοῦντο εἰρήνην διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἄπὸ τῆς βασιλικῆς.

21 τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν Ὁ[καὶ] καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς, **22** ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει· θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἄνθρώπου. **23** παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος

L24,41!
26,24
Mt 18,10
2,7 | 13,16!
Ps 107,10-16
15,13; 21,18 Mc 6,3p
G1,19! Jc 1,1 Jd 1
16,35; 23,12; 27,29.33.
39 L 4,42! · 5,22-24
4,9!

1Rg 5,25 Ez 27,17
18,12.16s; 25,6.10.17
21,34; 22,24 L 23,21 ·
14,11 Ez 28,2
2Rg 19,35 1McC 7,41
Sir 48,21

13 ἤ προσῆλθεν X B¹ lat | ^F υπαντησαι P⁷⁴ • **14** αὐτω την θυραν E | αὐτω τον πυλωνα 614 • **15** ἔλεγον προς αυτην· τυχον D sy^p | ειπαν B | ^F X² D E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | lxi P⁷⁴ X* A B • **16** ἀνοιξαντες (εξανοιξαντες D*) δε και ιδοντες D*·c | °D^c • **17** ἑσθγαν (ινα σιγωσιν D* sy^p) εισηλθεν και D*·c p sy^p.h** | °P⁴⁵vid.74vid X A 33. 81. 945. 1739 p vg | lxi B D E L Ψ 323. 614. 1175. 1241. 1505 M gig (r) sy • **18** μεγας 453. 1175. 2818 (sy^p) sa mae bo^{ms} | – D gig p; Lcf • **19** ἀποκτανθηαι D* sy bo • **20** οἱ δε ομοθυμαδον εξ αμφοτερων των πολεων παρησαν προς τον βασιλεα D (sy^{hmg}) mae | ομοθυμαδον δε εξ αμφοτερων των μερων παρησαν προς αυτον 614 (sy^h) | ἑτας χωρας αυτων D lat | αυτων την πολιν E 33 | αυτους 945^{lxi} | την χωραν αυτων 945^{v.l.} | ἑκ P⁷⁴ D | επι 1505 • **21** °B 945. 1175. 1739 | °i X B 81. 1175 p vg; Lcf | lxi P⁷⁴ A D E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M gig sy^h • **22** καταλλαγεντος δε αυτου τοις Τυριοις D (p^c w sy^h**) mae | ἑ φωναι D* lat sy^p; Lcf | ἑ ανθρωπων X* sy^p

κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ θεῷ, καὶ ἡγε-
νόμενος σκωληκόβρωτος) ἐξέφυγεν.

Jdth 16,17 2McC 9,9·
5,5!

24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ ἑαυτοῦ ἤρξαντο καὶ ἐπληθύνοντο.

6,7; 13,49; 19,20; 2,47!

25 Βαρναβᾶς δὲ καὶ Σαῦλος ἤρξαντο εἰς Ἱερουσα-
λήμ πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες
Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.

L 8,8; · 13,19 | 4,36!

11,29!

12!

19 **13** Ἦσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλη-
σίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι (ὅ τε) Βαρναβᾶς καὶ
Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος,
Μαναὴν τε Ἡρώδου τοῦ τετραάρχου σύντροφος καὶ Σαῦ-
λος. **2** Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ νηστευ-
όντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν
Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐ-
τούς. **3** τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπι-
θέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν.

14,26!

11,27! · 4,36!

R 16,21 · 2,10!

3; 14,23 L 5,35!

10,19! · G 1,15!

14,26!

2!

6,6!

4 Αὐτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνευ-
ματος κατήλθον εἰς Σελεύκειαν, ἐκεῖθεν ἔτε ἀπέπλευ-
σαν εἰς Κύπρον **5** καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι κατήγγελ-
λον τὸν λόγον τοῦ ἑαυτοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰου-
δαίων. εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. **6** Διελθόντες
δὲ ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρον ἄνδρα τινὰ μάγον

11,19; 15,39 |

14!

12,12!

8,9,11

23 καταβας απο του βηματος γενομενος σκωληκοβρωτος ετι ζων και ουτως D
(mae) • **24** κυριου B vg bo^{ms} | *lxi* ϕ⁷⁴ κ A D E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241.
1505. 1739 M gig p sy co • **25** τος επεκληθη Παυλος 614 p* sy^h** mae | Γ εξ ϕ⁷⁴ A 33.
945. 1739 | απο D E Ψ 323. 453. 614. 1175. 2818 | *lxi* κ B L 81. 1241. 1505 M sa^{ms}
sy^{hmg} | Γ εἰς Αντιοχειαν E 104. 323. 945. 1175. 1739 p w sy^p sa | Γ επικαλουμενον ϕ⁷⁴ κ
A 33. 81. 1175. 1505 | *lxi* B D E L Ψ 323. 614. 945. 1241. 1739 M
¶ **13,1** Τ τινες E L Ψ 323. 614. 1241. 1505 M sy^h | *lxi* ϕ⁷⁴ κ A B D 6. 33. 81. 945. 1175.
1739 lat sy^p | Γ εν οἰς (+ ην και D¹) D vg | Γ επικαλουμενος D 424 • **3** Τ παντες D |
Γ απελυσαν αυτους E lat sy; Lcf | – D • **4** Γ ουτοι E L Ψ 323. 614. 1241. 1505 M | οἱ D
p | *lxi* ϕ⁷⁴ κ A B C² 81. 453. 945. 1175. 1739. 2818 | Γ απηλθον ϕ⁷⁴ A | καταβαντες δε
D (gig; Lcf) | Γ δε L 81. 1241. 1505 M d sy^{hmg} | – D 614 | *lxi* ϕ⁷⁴ κ A B C E Ψ 323. 945.
1175. 1739. 2818 lat sy^h • **5** Γ κυριου D gig sy^p sa^{ms}; Lcf | Γ υπηρετουντα αυτους D 614
p sy^{hmg} sa mae | εἰς διακονια E (vg) • **6** Γ διελθοντων (και περιελθοντων D*) δε
αυτων D*²

Mc 13,22p
12; 18,12; 19,38
| G2,11 2T3,8
2,4!
| 6,3! · Sir 1,30; 19,26 Jr
5,27 Ⓞ
J8,44
Prv 10,9 · Sir 39,24 Hos
14,10
| Jdc 2,15 1Sm 12,15
L 4,43
9,8sp
22,11 | 7! · 5,7!
L 4,32!p
ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον ᾧ ὄνομα Βαριησοῦ¹ 7 ὃς ἦν
σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. οὗτος
ἔπροσκαλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον ἔεπεζήτησεν
ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. **8** ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύ-
μας ὁ μάγος, οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως[†].
9 Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου
ἀτενίσας εἰς αὐτὸν **10** εἶπεν· ὧ πλήρης παντὸς δόλου καὶ
ᾧ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιο-
σύνης, οὐ πάυση διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Ὁ[τοῦ] κυρίου
τὰς [†] εὐθείας; **11** καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ κυρίου ἐπὶ σέ καὶ
ἔση τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. ἑπαρχη-
μά τε¹ ἔεπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος καὶ περιάγων
ἐζήτει χειραγωγούς. **12** τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγο-
νός [†] ἐπίστευσεν [†] ἐκπλησόμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ
κυρίου.

13 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ Παῦλον ἤλ- (20)
θον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας, Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας
ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. **14** Αὐτοὶ δὲ δι-
ελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης ἑπαρέγοντο εἰς Ἀντιόχειαν
(τὴν Πισιδίαν), καὶ [εἰς]ελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ
ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. **15** μετὰ δὲ τὴν ἀνά-
γνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρ-
χισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες· * ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ (20)
τίς ἐστὶν ἐν ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν,

6 ὄνομα Βαριησους (+ ο μεθερμηνευεται Ελυμας E) B C E 33^{vid}. 323. 945. 1175. 1739 | ὄνομα Βαριησουν (Βαριησουμ Ψ) A L Ψ 81. 614. 1241. 1505 ℣ | ὀνοματι καλουμενον Βαριησουαν (Βαριησουν D²) D; (Lcf) | ὀνοματι Βαριησουν ϕ^{45vid} 453. 2818 | txt ϕ⁷⁴ & vg • 7 ἑπροσκαλεσαμενος D | ἑκαι (-D⁶) εζητησεν D • 8 ἑετομας D*; (Lcf) | ἑπειδη ηδιστα ηκουεν αυτων D* syh** mae | οτι ηδεωσ αυτων ηκουεν E • 10 ° D* gig; Lcf | ° ϕ⁷⁴ κ² A C D E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℣; Did | txt κ* B | ἑουσας D* • 11 ἑπαρχημα δε ϕ⁷⁴ A B E L 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℣ syh | και ευθεωσ D | txt ϕ⁴⁵ & C Ψ 81. 1175 | ἑεπεπεσεν ϕ^{45vid.74} C E 323. 614. 945. 1175. 1241. 1739 ℣ | txt κ* A B D L Ψ 33. 81. 1505 • 12 ἑεθαυμασεν και D E (gig) sy^p | ἑτω θεω D • 14 ἑεγενοντο ϕ⁷⁴ A | ἑτης Πισιδιασ D E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℣ lat | txt ϕ^{45.74} & A B C 453. 1175 | ἑελθοντες κ* B C 81. 1175 | txt ϕ⁷⁴ κ² A D E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℣ latt sy

- 20 λέγετε. **16** Ἀναστάς δὲ Παῦλος καὶ κατασεύσας τῆ χειρὶ εἶπεν· ἄνδρες Ἰσραηλίται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν, ἀκούσατε. **17** ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξέλεξάτο τοὺς πατέρας ἡμῶν 'καὶ τὸν λαὸν' ὑψώσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῆ Ἀιγύπτου καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, **18** καὶ ὡς τεσερακονταετὴ χρόνον ἔτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ **19** ὁ καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῆ Χανάναν κατακληρονόμησεν 'τὴν γῆν αὐτῶν' **20** ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα. καὶ μετὰ ταῦτα ἔδωκεν κριτὰς ἕως Σαμουὴλ ὁ [τοῦ] προφήτου. **21** κάκειθεν ἠτήσαντο βασιλέα καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσερακοντα, **22** καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν 'τὸν Δαυὶδ αὐτοῖς' εἰς βασιλέα ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας· εὔρον Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ὁ ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. **23** 'τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος' κατ' ἐπαγγελίαν ἤγαγεν τῷ Ἰσραὴλ 'σωτήρα Ἰησοῦν', **24** προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ. **25** ὡς δὲ ἐπλήρου Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγεν· 'τί ἐμὲ ὑπονοεῖτε εἶναι; οὐκ εἰμὶ ἐγώ· ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμὲ οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα
- 12,17; 21,40; 26,1
10,35!
| Dt 4,37; 10,15
Is 1,2
Sap 19,10 · Dt 4,34;
5,15; 9,26,29 Ex 6,1,6
| Ex 16,35 Nu 14,33s
Dt 1,31
Dt 7,1 · Jos 14,1s
1Rg 6,1 Ⓞ
Jdc 2,16 · 1Sm 3,20 Sir
46,13
1Sm 8,5,10
1Sm 10,21,24
| 1Sm 15,23; 16,1
1Sm 16,12s
Ps 89,21 · 1Sm 13,14
Is 44,28
2Sm 7,12; 22,51 Ⓞ R 1,3
5,31! |
19,4 L 3,3p Mt 3,11
| 20,24!
Jl 20
19,4 · L 3,16p Jl 27

17 'δια τον λαον D (+ και 614 gig sy^h) | 'Αιγυπτω C D E L Ψ 323. 1241 ℣ | txt ⋈ A B 33. 81. 453. 614. 945. 1175. 1505. 1739 • 18 °D E gig vg sy^p | 'ετροποφορησεν ϕ⁷⁴ A C* E Ψ 1175 d gig sy co | txt ⋈ B C² D L 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℣ vg • 19 °B 6. 81 | 'αυτοις την γην αυτων (+ αλλοφυλων D) A C D² E L 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℣ lat sy^p | την γην των αλλοφυλων D* sy^h** mae | txt ϕ⁷⁴ ⋈ B Ψ 33. 81. 1175 • 20 '6-8 1-5 D² E L Ψ 323. 945. 1241. 1505. 1739 ℣ | 2-6 614 (sy^p) | και εως ετεσιν υ' και υ' D* gig | txt ϕ⁷⁴ ⋈ A B C 33. 81. 453. 1175. 2818 vg | °ϕ⁷⁴ ⋈ A B 81 | txt C D E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℣ • 22 °C E L Ψ 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℣ | txt ϕ⁷⁴ ⋈ A B (- τον D) 33. 1175 | °B (om. ανδρα ... ος E) • 23 'ο θεος ουν απο του σπερματος αυτου D | 'ηγειρεν C D 33. 323. 453. 614. 945. 1241. 2818 gig sy sa mae; Thret | - 1739 | txt ϕ⁷⁴ ⋈ A B E L Ψ 81. 1175. 1505 ℣ vg bo; Ath | '(+ εις 6) σωτηριαν ϕ⁷⁴ E L 6. 33. 323. 1241. 1505 ℣ | σωτηρα τον Ιησουν D | txt ⋈ A B C Ψ 81. 453. 614. 945. 1175. 1739 vg sy sa bo; Ath Thret • 25 'τινα με ϕ⁴⁵ C D E L Ψ 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℣ latt sy | txt ϕ⁷⁴ ⋈ A B (τι με 33. 81). 1175 sa mae

τῶν ποδῶν λῦσαι. **26** Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραάμ ὅκαὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν, ἡμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἐξαπεστάλη. **27** οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν (τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς) τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας ἔκριναντες ἐπλήρωσαν, **28** καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες ἠτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. **29** ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ ἑπι αὐτοῦ γεγραμμένα^τ, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. **30** ὁ δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, **31** ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἰερουσαλήμ, οἵτινες [νῦν] εἰσὶν^ι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. **32** Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἔπαγγελίαν γενομένην, **33** ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις [αὐτῶν] ἡμῖν ἀναστήσας Ἰησοῦν ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ γέγραπται τῷ δευτέρῳ^ι:

υἱός μου εἶ σύ,

ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε^τ.

34 ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἶρηκεν ὅτι δώσω ὑμῖν

26 ° φ⁴⁵ B | Γ ὑμῖν φ⁴⁵ C E L 323. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ lat sy bo | txt φ⁷⁴ κ A B D Ψ 33. 81. 614 sin w sy^{hms} sa mae • **27** ' τουτον αγνοησαντες και τας γραφας E sy^p | μη συνιεντες τας γραφας D^{*vid} | τ και D • **28** τ εν αυτω D 614 lat sy^{h*} co | ' ητησαν τον Πιλατον αναιρεθηναι αυτον κ* C* | (+ ητησαντο Πιλατον αναιρεθηναι D^{2a}) κριναντες αυτον παρεδωκαν Πιλατω ινα (!) εις αναρσειν D^{*.2a.2b} • **29** ε B | τ εισιν, ητουτο τον Πιλατον τουτον μεν σταυρωσαι και επιτυχοντες παλιν και D* (sy^{hms} mae) | τ και D* • **30/31** ' ον ο θεος ηγειρεν, ουτος ωφθη τοις συναναβαινουσιν αυτω απο της Γαλιλαιας εις Ιερουσαλημ εφ ημερας πλειονας D | ' εισιν νυν κ 2818 | αχρι νυν εισιν D 614 lat sy^h | εισιν B E L 1241. 1505 ℳ | συνεισιν Ψ | txt φ^{45.74} A C 33. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 gig sy^p co • **32** τ ημων D E lat sy^p • **33** ' αυτων 1175 gig | ημων (υμων Ψ p) φ⁷⁴ κ A B C* D Ψ lat | txt C³ E L 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ sy | Γ τον κυριον Ιησουν Χριστον D | τον κυριον ημων Ιησουν 614 sy^{h*} (mae) | αυτον εκ νεκρων A² gig | ' ουτως γαρ D | ι I 2 4 5 3 E L 323. 614. 1241. 1505 ℳ | τω πρωτω (- 1175) ψαλμου γεγραπται D 1175 gig; (Or) | τοις ψαλμοις γεγραπται φ^{45vid} ι | txt φ⁷⁴ κ A B C Ψ 33. 81. 945. 1739 | τ (Ps 2,8) αιτησαι παρ εμου και δωσω σοι εθνη την κληρονομιαν σου και την κατασχεσιν σου τα περατα της γης D sy^{hms} mae • **34** Γ οτε D 614. 1175 gig

10,35!
10,36!·4,12! | 2,14!
3,17! J16,3!
15!·1,16!
L 23,4.14s.21-23
3,13; 4,27 L 23,11·2,23|
24,14 L 18,31!·23,53p
| 3,15!
| 1,3 1K 15,5!s·cf 9,17;
26,16
1,22! IJ1,1ss
8,40!·26,6
2,24! R1,4
1,16!
Ps 2,7 H1,5!·9,20!

τὰ ὅσα Δαυὶδ τὰ πιστά. **35** Ἐπίτι καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. **36** Δαυὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδεν διαφθοράν. **37** ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν, οὐκ εἶδεν διαφθοράν. **38** γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἀμαρτιῶν καταγγέλλεται, ὅ[καὶ] ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν νόμῳ Μωϋσέως δικαιοθῆναι, **39** ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. **40** βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλεθῃ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις·

41 ἴδετε, οἱ καταφρονηταί,

καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε,

ὅτι ἔργον ἐργάζομαι ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν,

ἔργον ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.

42 Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. **43** λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσελύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἐπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ. **44** Τῷ δὲ ἔρχομένῳ

Is 55,3 |
2,27 Ps 15,10 | 2,29
2Sm 7,12 1Rg 2,10
20,27!

3,15!

2,14!

5,31!

R 8,3 · 15,5!

G 2,16! · 10,43

Hab 1,5

3,12!

5,32 L 1,37!

50; 16,14; 17,4,17;
18,7 · 2,11; 6,5 Mt 23,15
11,23!

35 Ἐπίτι C E L Ψ 33. 81^c. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | - D | txt 7^a & A B 81*. 104. 1175 | ἑτερως D lat • **38** ἑδι αυτου E 1505 | δια τουτο 7^a B* 1175. 2818 | τ και μετανοια D sy^h mae | ο 7^a & A C* D t w v^g st | txt B C³ E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M gig v^g cl sy • **39** τ ουν D 614 sy^h m^g | τ παρα (+ τω 614) θεω D 614 (t) sy^h m^g • **40** τ εφ υμας A C E L Ψ 097. 81. 323. (614). 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M gig v^g sy co; Bas | txt 7^a & B D 33. 453. 2818 v^g st • **41** ο D E L 323. 614. 1241. 1505 M gig p | txt 7^a & A B C Ψ 33. 81. 453. 945. 1175. 1739. 2818 v^g | τ και εισησαν (εισησεν 614 sy^h m^g) D 614 sy^h mae • **42** τ αυτων (-P 6. 1505 pm) εκ της συναγωγης των Ιουδαιων L P 6. 1241. 1505 M | txt 7^a & A B C D E Ψ 097. 81. 323. 614. 945. 1175. 1739. 2818 latt sy co | ἑεις το μεταξυ σαββατον ηξιουν (παρακαλουν 2818) B (E) 2818 | παρεκαλουν τα εθνη εις το μεταξυ σαββατον L 1241. 1505 M | παρεκαλουν εις το εξης σαββατον D | txt 7^a & A C Ψ 097. 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1739 • **43** τ αξιουντες βαπτισθηαι 614 sy^h m^g | τ εγενετο δε καθ ολης της πολεως διελθειν τον λογον του θεου D (sy^h m^g) | εγενετο δε κατα πασαν πολιν φημισθηαι τον λογον E v^g m^{ss} (mae) • **44** τ ε B E (L) 1241. 1505 M sy^h | txt 7^a & A C D Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1739 latt | ἑρχομενω 7^a A E* 33

- 14! σαββάτω σχεδὸν ἵπᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι ἄτον λόγον τοῦ κυρίου). **45** ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι ἄτους ὄχλους) ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὕπὸ Ἰ Παύλου ἄλαουμένοις Ἰ βλασφημοῦντες. **46** παρρησιασάμενοι τε ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπαν· ὕμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον) λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· ἔπειδὴ ἀπαθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. **47** οὕτως γὰρ ἔντέταλται ἡμῖν ὁ κύριος·
- τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν
τοῦ εἶναι σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.*
- 48** Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἔδοξαζον ἄτον λόγον τοῦ κυρίου) καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· **49** διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ κυρίου ἄδι ὄλης τῆς χώρας. **50** οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρῶτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας Ἰ τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρῶτους τῆς πόλεως καὶ ἐπήγειραν Ἰ διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. **51** οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπὶ αὐτοὺς ἦλθον εἰς Ἰκόνιον, **52** οἱ ἄτε μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.
- 5,17!· 28,19,22! R 10,21
18,6 L 12,10
| 3,26; 18,6; 28,28
R 1,16!
8,25!
L 7,30 Mt 22,8
Is 49,6· L 2,32
4,12!· 1,8
10,45!
R 8,29s
12,24!
43!
14,2
7,58!
18,6 L 9,5p; 10,11p
2,4! 7,55!

44 Ἰ ὀλη D | ἄτον λογον του θεου B* C E L Ψ 614. 1241. 1505 M vg^{cl} sy bo | Παυλου πολυν τε λογον ποιησαμενου περι του κυριου D (mae) | txt Ἰ⁷⁴ K A B² 33. 81. 323. 945. 1175. 1739 g vgst sa • **45** ἄτο πληθος D | ἄ λογιος τοις (-D*) D*² E g^{ig} (sy^p) | ἄ του C D E L 097. 33. 81. 323. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | txt Ἰ⁷⁴ K A B Ψ 614 | ἄ λεγομενοις Ἰ⁷⁴ C D L 097. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | txt Ἰ K A B E Ψ 33. 81. 326 | ἄ αντιλεγοντες και D 097. 614. 1241 M p* sy^h | εναντιουμενοι και E g^{ig} | txt Ἰ⁷⁴ K A B C L Ψ 33. 81. 323. 945. 1175. 1505. 1739. 2818 vg sy^p • **46** ἄ πρωτον ην D | αναγκαιον ην (-C) πρωτον C 1175 | ἄ επει δε Ἰ^{45,74} C 81. 326 | επειδη δε K² A D¹ E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M; Cyr | txt Ἰ K* B D* 2818 • **47** ἄ εντεταλκεν D*; Cyr | εντελλεται 81. 1175 • **48** ἄ εδεξαντο D g^{ig} mae | ἄ τον λογον του θεου B D E 323. 453 sa^{ms} bo | τον θεον 614 sy | txt Ἰ^{45,74} K A C L Ψ 33. 81. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M g^{ig} vg sa^{ms} mae • **49** Ἰ⁷⁴ | ἄ καθ Ἰ⁷⁴ K A B C 33. 326. 945. 1739 • **50** ἄ και K* E L 614. 945. 1241. 1505 M vg sy^h | txt Ἰ⁷⁴ K² A B C D Ψ 33. 81. 323. 453. 1175. 1739 g^{ig} | ἄ θλιψιν μεγαλην (-E) και D E (mae) • **51** ἄ κατηνησαν D • **52** ἄ δε Ἰ⁷⁴ K C D E L Ψ 81. 323. 614. 1175. 1241. 1505 M g^{ig} sy^h | γε Ἰ⁴⁵ | txt A B 33. 453. 945. 1739. 2818 vg

- 21 **14** Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν ἄν- 19,21; 16,2 2Τ3,11
 τούς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι 13,14!
 οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ 18,4; 19,10.17; 20,21
 πλῆθος. **2** οἱ δὲ ἀπειθήσαντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ 2,47!
 ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν^Τ. 19,9-13,50
3 ἰκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ 8,11!
 τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι ὅ[ἐπὶ] τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐ- Η2,4·20,32 L4,22!
 τοῦ, ἰδιδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν 5,12!
 αὐτῶν. **4** ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν 23,7
 ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις^Τ. 14
5 ὡς δὲ ἐγένετο ὀρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν 19 2Τ3,11
 τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, 12,12·Mt 10,23
6 συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας ὅ 8!·20; 16,1 | 8,40!
 Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν περίχωρον^Τ, **7** κάκεῖ εὐ-
 αγγελιζόμενοι ἦσαν^Τ.
- 22 **8** Καὶ τις ἀνὴρ ἀδύνατος ἐν Λύστροις τοῖς ποσὶν 3,2·6,21; 16,1 2Τ3,11
 ἐκάθητο, ὁχλωδὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὃς οὐδέποτε 3,4·L5,20p·15,11;
 περιεπάτησεν. **9** οὗτος ἤκουσεν τοῦ Παύλου λαλοῦντος ὅ 16,31; 3,16! L8,12!
 ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει πίστιν τοῦ σωθῆναι, 3,6! Ez2,1
10 εἶπεν μεγάλη^Τ φωνῇ Ἄνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου

¶ 14,1 ἄντον D | ὅ προς αὐτοὺς D (E) sy^p mae • 2 ἀπειθουντες Ἰουδαιοι επηγει-
 ραν διωγμον E 614 gig sy^h | ἀρχισυναγωγοι των Ἰουδαιων και οι αρχοντες της
 συναγωγης επηγαγον αυτοις διωγμον κατα των δικαιων D (sy^{hms}) | ὅ δε κυριος
 εδωκεν ταχυ ειρηνην D gig p w sy^{hms} mae | ο δε θεος ειρηνην εποησεν E
 • 3 ἰ διατριψαντες D gig | ὅ φ⁷⁴ κ² B C D E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505.
 1739 ℳ latt | txi κ* A sy^p | ἰ διδοντος κ 81. 1505 | και διδοντι C L 104. 323. 945. 1175.
 1739 • 4 ἰ ην δε εσχισμενον D | ὅ κολλωμενοι δια τον λογον του θεου D (sy^{hms})
 • 6 ὅ εις C* D* | ὅ ολην D E lat (mae) • 7 ὅ και εκινηθη ολον το πλῆθος επι τη
 διδαχη· ο δε Παυλος και Βαρναβας διετριβον εν Λυστροις D h w vg^s (mae) | τον
 λογον του θεου. και εξεπλησσετο πασα η πολυπληθεια επι τη διδαχη αυτων. ο δε
 Παυλος και Βαρναβας διετριβον εν Λυστροις E • 8 ἰ αδυνατος D E h mae | εν
 Λυστροις αδυνατος φ⁷⁴ κ² A C L Ψ 33. 81. 323. (614). 945. 1241. 1505. 1739 ℳ | txi κ*
 B 1175 | ὅ D gig • 9 ἰ ηκουεν B C 6. 323. 1241 pm | txi φ⁷⁴ (κ) A D E L Ψ 33. 81. 614.
 945. 1175. 1505. 1739 pm | ὅ υπαρχων εν φοβῳ· ατενισας δε αυτω ο Παυλος D (h)
 • 10 ὅ τη φ⁷⁴ A D¹ E L Ψ 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ | txi κ B C D* 81. 1175
 co | ὅ (3,6) σοι λεγων εν τω ονοματι του (- 33. 614) κυριου (- 33 sa^{ms}) ἰησου Χριστου
 (- 6. 1175. 2818) C D 6. 33. 323. 614. 945. 1175. 1739. 2818 (h sy^{p,hms} sa^{ms} bo^{pt} mae;
 Irlat) | (+ σοι λεγω E) εν τω (- E) ονοματι του κυριου ημων ἰησου Χριστου E Ψ
 (h) | txi φ⁷⁴ κ A B L 81. 1241. 1505 ℳ gig vg sy^h bo^{pt}

3,8 | ὀρθός^{T1}. καὶ ἦλατο καὶ περιεπάτει. **11** οἱ ἄγγελοι ἰδόντες
 2,14! ὁ ἐποίησεν Παῦλος ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ
 12,22; 28,6 λέγοντες· οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς
 ἡμᾶς, **12** ἐκάλουν τε τὸν Βαρναβᾶν Ἰάκωβον, τὸν δὲ Παῦλον
 Ἐρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. **13** ὁ τε
 ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως ἑταίρους καὶ
 4 στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθε-
 λεν θύειν¹. **14** Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρναβᾶς
 καὶ Παῦλος διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐξεπήδησαν
 Mc 14,63p Jdth 14,16s εἰς τὸν ὄχλον κρίζοντες **15** καὶ λέγοντες· ἄνδρες, τί ταῦ-
 | 3,12 τα ποιεῖτε; ὁ καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι
 10,26! · Jc 5,17 Sap 7,3 εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἔπι-
 4Mcc 12,13 στρέφειν ἐπὶ θεὸν ζῶντα, ὅς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ
 8,40! · Jr 2,5 ♂ R 1,21 · ἐπι-
 9,35! · 1Th 1,9! 2Rg στρέφειν ἐπὶ θεὸν ζῶντα, ὅς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ
 19,4.16 Dn 6,21 Hos 2,1 τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· **16** ὃς ἐν
 Ps 42,3 etc · 4,24! Ex ταῖς παρωχημέναις γενεαῖς εἶσεν πάντα τὰ ἔθνη πορευ-
 20,11 Ps 146,6 | εσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· **17** καίτοι οὐκ ἀμάρτυρον αὐτὸν
 R 1,20 ἀφῆκεν ἀγαθοῦργῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ἕτερος διδούς² καὶ
 Jr 5,24 Ps 147,8 Lv καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης
 26,4 τὰς καρδίας ὑμῶν. **18** καὶ ταῦτα λέγοντες ἴσχυον ἐπι-
 Ps 145,16 σταν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς^T.
 17,13 · 13,14! · II **19** Ἐπῆλθαν δὲ ἄπο Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰου-
 δαῖοι³ καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους⁴ καὶ λιθάσαντες τὸν

10 ^{T1} καὶ περιπατεῖ D sy^{hmg} mae | ἑυθεως παραχηρμα ανηλατο D*(1) sy^(p).hmg mae |
 παραχηρμα εξηλλατο E • **11** ἴδε C D E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505.
 1739 M̄ gig vg sy^h | lxi φ⁷⁴ κ A B 453. 2818 • **12** Ἰδιαν φ⁷⁴ D E L 81. 1175. 1739
 • **13** οἱ δε ιερεις του οντος Διος προ πολεως D (gig) | ενεγκαντες συν τοις οχλοις
 ηθελον επιθυειν D (gig) • **14** ακουσας δε D (gig h sy^p) | εαυτων κ² A B 33. 453.
 2818 | lxi φ⁷⁴ κ* C D E L Ψ 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M̄
 • **15** φωνουντες D* | °(φ⁴⁵) D 1175 gig^c h | φυμιν τον θεον οπως D it? mae; Ir^{lat} |
 υμας ινα E it? | υμας αποστηναι φ⁴⁵ | υμιν 1241 | ἴ και επιστρεφειν φ⁴⁵ | επι-
 στρεψητε D (επιστρεψητε E) it; Ir^{lat} | ἴ τον ποιησαντα D • **17** εαυτον φ⁷⁴ κ² C (D) L
 Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M̄; Ir^{lat} | lxi φ⁴⁵ κ* A B E 6 | φ⁷⁴ κ A Ψ
 81. 945. 1739 lat; (Ir^{lat}) Lcf | lxi φ⁴⁵ B C D E L 323. 614. 1175. 1241. 1505 M̄
 • **18** ἴμογισ D 1175 | ἴ αλλα πορευεσθαι εκαστον εις τα ιδια C 6. 33. 81. 104. 453.
 614. 1175. 2818 (h) sy^{hmg} • **19** διατριβων δε (-D*) αυτων και (-C) διδασκωντων
 επηλθον C D*(1) E 6. 33. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739. 2818 h sy^{hmg} mae | ἴ τινες
 Ιουδαιοι απο Ικονιου και Αντιοχειας D (E) h (sy^p.hmg) mae | ἴ και διαλεγομενων
 αυτων παρησια (αν)επεισαν τους οχλους αποστηναι απ (-326) αυτων λεγοντες
 οτι ουδεν αληθεις (αληθειαν 104) λεγουσιν αλλα παντα ψευδοντα C 6. 81. 104. 323.
 326. 453. 945. 1175. 1739. 2818 (h) sy^{hmg} mae | ἴ επισεισαντες D

Παῦλον ἔσυρον ἕξω τῆς πόλεως νομίζοντες αὐτὸν τεθνηκέναι. **20** κυκλωσάντων δὲ τῶν μαθητῶν ἑαυτὸν ἄναστας εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρναβᾶ εἰς Δέρβην. **21** ἑυαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ ὁ εἰς Ἀντιόχειαν **22** ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **23** χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς κατ' ἐκκλησίαν πρεσβυτέρους, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. **24** Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον εἰς τὴν Παμφυλίαν **25** καὶ λαλήσαντες ἕν Πέργῃ τὸν λόγον ἑκατέβησαν εἰς Ἀτάλειαν **26** κάκειθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. **27** παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν ἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. **28** διέτριβον δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

6! | 8,40!
Mt 28,19 · 11,24!
8! · 1! · 13,14!
15,32,41; 16,5! 18,23
11,23! · 1Th 3,3!s
| 2K 8,19
11,30! Tt 1,5!
13,2! · 20,32

| 8,25! · 13,13

11,19-27; 13,1;
15,22-35; 18,22 G 2,11 ·
13,2; · 15,40

15,4! · 10,45! 1K 16,9!

23 **15** Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἑδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι, ἐὰν μὴ περιτμηθῆτε τῷ ἔθει τῷ Μωυσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. **2** γενομένης ἑδέ

24
G 5,2

20 ἄντου D* | αὐτου αυτον P⁴⁵ (E) | ἑσπερας γενομενης (h) sa mae
• 21 ἑυαγγελιζομενοι P⁷⁴ A D E | txt K² B C L Ψ 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505.
1739 M | ἑτους εν τη πολει D h (gig sy^p) | ἑ πολλους D | ° B D L 323. 614. 1241. 1505
M | txt P⁷⁴ K A C E Ψ 33. 81. 945. 1175. 1739. 2818 • 25 ἑεις την (- A) Περγην K^{*2b} A
81 | txt (+ τη P⁷⁴) K^{2a} B C D E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | ἑ του
κυριου K A C Ψ 33. 81. 326. 614 vg sy^{p,h**} | του θεου P⁷⁴ E gig bo^{ms} | txt B D L 323.
945. 1175. 1241. 1505. 1739 M co | ἑ ευαγγελιζομενοι αυτους D 614 sy^{**} mae
• 27 ἑ συναξαντες D | ἑ 2 3 / 4 5 P⁷⁴ K 0294. 104. 453. 614. 945. 1505. 1739. 2818 | ο θεος
εποιησεν (+ αυτοις D*) μετα των ψυχων αυτων D^{*c} gig | txt A B C E L Ψ 81. 323.
1175. 1241 M vg

¶ 15,1 ἑ (S) των πεπιστευκοτων απο της αιρεσεως των Φαρισαιων Ψ 614 sy^{hms} | ἑ και
τω εθει Μωσεως περιπατητε D sy^{hms} sa mae; Ir^{lat} vid • 2 ἑ ουν P⁷⁴ A E 0294. 323. 614.
1241. 1505 M d l vg sy^h | txt K B C D L Ψ 81. 453. 945. 1175. 1739. 2818 gig p

- 19,40; 23,7.10; 24,5·7
2Τ 2,23!
G 2,1
4.6.22s; 16,4
11,30!
18,15! | 20,38; 21,5
1Κ 16,6!
11,19!· 8,1!
| 21,17
2!· 12; 14,27; 21,19
Jdth 8,26
5,17; 26,5 cf 24,14!
13,38; 28,23 L 24,44!
2!
| 2!
10,1-11,18· 10,45!
- στάσεως ^ακαὶ ζητήσεως ἡ οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾶ πρὸς αὐτούς), ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν καὶ τινὰς ἄλλους ἐξ αὐτῶν ἡ πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ ἡ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. 3 Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν ὄτε Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. 4 παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἡ παρεδέχθησαν ἡ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ἡ ὁ θεὸς ἐποίησεν ἡ μετ' αὐτῶν. 5 Ἐξανέστησαν δὲ τινες τῶν ἡ ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες ὄλεγοντες ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως.
- 6 Συνήχθησάν ἡ τε οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἡ ἰδεῖν περὶ τοῦ ἡ λόγου τούτου. 7 Πολλῆς δὲ ζητήσεως γενομένης ἡ ἡ ἀναστάς Πέτρος ἡ εἶπεν πρὸς αὐτούς ἡ ἄνδρες ἀδελφοί, ἡ ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡ ἡμερῶν ἀρχαίων ἡ ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἡ διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἡ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. 8 καὶ ὁ

2^α φ⁷⁴ E vg bo | ἡ Βαρναβα συν αυτοις D | ἡ ελεγεν γαρ ο Παυλος μενειν ουτως καθως επιστευσαν διουχυριζομενος ἡ ο δε ελληυθοτες απο Ιερουσαλημ παρηγγειλαν αυτοις τω Παυλω και Βαρναβα και τισιν αλλοις αναβαινειν D (gig w sy^{hms} mae) | ἡ ἡ ὄπως κριθωσιν επ αυτοις (αυτων D¹) D (614) (sy^{h**}) • 3^ο φ⁷⁴ A E L 0294. 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | lxi φ⁴⁵ x B C D Ψ 81. 453. 1175. 2818 • 4^ο Ιεροσολυμα φ^{45.74} A B Ψ 81. 614. 1175. 1505 gig vg | lxi x C D E L 323. 945. 1241. 1739 M | ἡ απεδεχθησαν E L 323. 945. 1241. 1505. 1739 M | υπεδεχθησαν 453. 2818 | απεδεχθησαν μεγαλωσ C 6. 614. 1704 sy^{h**} sa | παρεδεχθησαν μεγαλωσ D^(*) 1 | lxi φ^{5vid.74} x A B Ψ 81. 326. 1175 | ἡ ἡ ὑπο φ⁷⁴ x A D E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | lxi B C 453. 1175. 2818 | φ⁴⁵ D (81. 323). 614 gig • 5^ο ἡ ο δε παραγγειλαντες αυτοις αναβαινειν προς τους πρεσβυτερους εξανεστησαν λεγοντες τινες D (sy^{hms}) | ὁ D sy^{hms} • 6^ο δε x A D E L 323. 614. 945. 1241. 1739 M gig sy | lxi φ⁷⁴ B C Ψ 33. 81. 1175. 1505 vg | ἡ ἡ συν τω πληθει 614 sy^h | ἡ ἡ ζητηματος E 614 gig sy^h • 7^ο (2) τω Παυλω και τω Βαρναβα προς αυτους εταξαν αναβαινειν Παυλον και Βαρναβαν και τινας [αλλους εξ αυτων] προς τους αποστολους και πρεσβυτερους γενιομενης φ⁴⁵ | ἡ ανεστησεν εν πνευματι Πετρος και D^{*} 1 | ἡ αναστας Πετρος εν πνευματι αγιω 614 sy^{hms} | ἡ ὁ θεος εν ημιν εξελεξατο E L 1241. 1505 M (lat) sy^h | ἡ εν ημιν εξελεξατο ο θεος Ψ | (+ εν D¹ 323) ημιν ο θεος εξελεξατο D 323. 614 | ὁ θεος εξελεξατο 189 sy^p sa | lxi φ⁷⁴ x A B C 0294. 33. 81. 945. 1175. 1739. 2818 bo; (Irlat)

καρδιογνώστης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δούς ^Τ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν **9** καὶ Ἰουθὲν ^Γδιέκρινεν μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. **10** νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν θεὸν ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; **11** ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ^Τ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' ὃν τρόπον κἀκεῖνοι. **12** Ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος καὶ ἤκουον Βαρναβᾶ καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. **13** Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων· ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. **14** Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. **15** καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν καθὼς γέγραπται·

16 μετὰ ταῦτα ἄναστρέψω
καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν
πεπτωκυῖαν
καὶ τὰ ^Γκατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω
καὶ ἀνορθώσω αὐτήν,
17 ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων
τὸν κύριον
καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά
μου ἐπ' αὐτούς,
λέγει κύριος ἁποστόλων ταῦτα **18** γνωστὰ ἅπ' αἰῶνος'. |Is45,21

1,24
11,17! | 10,20; 11,12·
R 10,12
Ex 17,2·28·G 5,1
L 11,46
| G 2,15-17 E 2,5,8
1,21!·14,9!
4! c 13-14
5,12!·10,45!
12,17!
| 7-9
Jr 12,15
Am 9,11s 8
| Is 45,21

8 ^Τ αὐτοῖς C E L 0294. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ I sy; Ir^{lat} | επ αὐτοὺς D (Ψ) |
txt $\mathfrak{P}^{74}$ $\aleph$ A B 33. 81. 1175 • **9** ^Γ ουθεν $\mathfrak{P}^{74}$ $\aleph$ A C D E Ψ 33. 81. 614. 945. 1175. 1739
 $\mathfrak{M}$ | txt B L 0294. 323. 1241. 1505 | ^Γ διεκρινάμεν $\mathfrak{P}^{74}$ • **11** ^Τ Χριστου C D Ψ 33. 453.
945. 1175. 1739. 2818 it sy^p bo^{pl}; Ir^{lat} | txt $\aleph$ A B E L 81. 323. 614. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ vg^s sy^h
sa bo^{pl} • **12** ^Γ συγκατατιθεμένων δε των πρεσβυτερων τοις υπο του Πιερου ειρη-
μενοις εισησεν D (I sy^h**) • **13** ^Γ αναστας Ιακωβος ειπεν D sy^p • **15** ^Γ ουτως D* gig
sa; Ir^{lat} • **16** ^Γ επιστρεψω D | ^Γ κατεστραμμενα $\aleph$ B Ψ 33. 326; Eus | ανεσκαμμενα
E | txt $\mathfrak{P}^{74}$ A C D L 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ • **17/18** ^Γ ο ποιων $\aleph^2$ A
C D² E L 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ sy^h; Eus | ποιησει D* | txt
 $\mathfrak{P}^{74}$ $\aleph^*$ B Ψ | ^Γ ταυτα παντα (παντα ταυτα E L) γνωστα απ αιωνος εστιν τω θεω
παντα τα εργα αυτου E L 614. 1241 $\mathfrak{M}$ sy^h | ταυτα γνωστον απ αιωνος εστιν (- $\mathfrak{P}^{74}$
A) τω κυριω τω εργων αυτου $\mathfrak{P}^{74}$ A D lat (sy^p; Ir^{lat}) | ταυτα παντα (+ ἅ εστιν 945)
γνωστα (+ αυτω 945) απ αιωνος 945. 1739 | txt $\aleph$ B C Ψ 33. 81. 323. 1175. 1505 co; Eus

- 9,35!·1Th1,9|16,4
29! 1K10,7,14
Lv18,6-18-26 1K6,18!·
Lv17,10-14 Gn9,4|
- 13,15! 19 διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν, 20 ἀλλ' ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι [†] τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων [□] καὶ τῆς πορνείας [᾽] καὶ τοῦ πνικτοῦ [᾽] καὶ τοῦ αἵματος [†]. 21 Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγνωσκόμενος.
- 2! 22 Τότε ἔδοξεν τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ [†] ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν 14,26! πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾶ, Ἰούδα 1,23·27! τὸν καλούμενον [†] Βαρσαββᾶν καὶ Σιλᾶν, ἄνδρας H13,7!| ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, 23 γράψαντες [᾽] διὰ χειρὸς αὐτῶν [᾽].
- 2! Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι [†] ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν 14,26!·41 Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ 23,26 Jc1,1|G1,7 ἐθνῶν χαίρειν. 24 Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν [□] [ἐξεληθόντες] [᾽] ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν [†] οἷς οὐ διεστείλάμεθα, 25 ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν [᾽] ἐκλεξαμένοις ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς [᾽] ἡμῶν Βαρναβᾶ καὶ Παύλῳ, 26 ἀνθρώποις παραδεδωκόσιν [᾽] τὰς ψυχὰς [᾽] αὐτῶν 5,41!·1,21!·2,36! ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ [†].

20 [†] απο ϖ⁷⁴ A C E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ lat | txt ϖ⁴⁵ κ B D 81. 1175 e p* | □ ϖ⁴⁵ | † και πνικτου ϖ⁷⁴ A B Ψ 33. 81 | - D gig; Ir^{1739mg.lat} (cf vs 29; 21,25) | txt ϖ⁴⁵ κ C E L 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ lat sy | † και οσα αν (-D) μη θελωσιν (θελουσιν D) αυτοις (εαυτοις D) γινεσθαι ετεροις μη ποιειν (ποιειτε D) D 323. 945. 1739. 1891 sa; Ir^{1739mg.lat} Eus^{1739mg} • 22 [᾽] εκλεξαμενους ϖ⁷⁴ 33. 323. 614. 945. 1739 (syP) | [᾽] Βααραββαν D • 23 [᾽] δια χειρος (χειρων 33) αυτων ταδε (ταυτα 1505) κ² E L 33. 81. 323. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ sy^h | επιστολην δια χειρος αυτων περιεχουσαν ταδε (C) D gig w (sy^P sa) | δια χειρος αυτων επιστολην και πεμψαντες περιεχουσαν ταδε 614 sy^{hmg} | επιστολην δια χειρος αυτων εχουσαν τον τυπον τουτον Ψ | txt ϖ^{45vid.74} κ* A B bo | † και οι κ² E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ sy bo^{mss} | txt ϖ^{33.74} κ* A B C D 33. 81 lat; Ir^{lat} • 24 [□] κ* B 1175 | txt ϖ^{33.74} κ² A C D E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ℳ latt sy (sa) bo; Ir^{lat} | [᾽] εξεταραξαν D* | † λεγοντες περιτεμνεσθαι (+ δει E) και τηρειν τον νομον (λογον 1505) C E L Ψ 323. 614. 945. (1175). 1241. 1505. 1739 ℳ (gig) sy; (Ir^{lat}) | txt ϖ^{33.45vid.74} κ A B D 33. 81 vg co • 25 [᾽] εκλεξαμενους κ C D E 323. 1241. 1505. 2818 pm sy^h; Ir^{lat} | txt ϖ^{45vid} A B L Ψ 33. 81. 614. 945. 1175. 1739 pm sy^P | [᾽] υμων D 945 • 26 [᾽] την ψυχην D bo^{mss}; Ir^{lat} | † εις παντα πειρασμον D E 614 | sy^{hmg}

27 ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἄπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. 28 ἔδοξεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρους πλὴν τούτων τῶν ἐπάναγκες, 29 ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτῶν καὶ πορνείας[†], ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε. Ἔρρωσθε.

22.32,34; 15,40-18,5
2Κ1,19!
| 10,19!
10!
| 20! 21,25 1Κ 8,1!ss Ap
2,14,20

30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες [†] κατήλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. 31 ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. 32 Ἰούδας τε καὶ Σιλᾶς καὶ αὐτοὶ προφήται ὄντες [†] διὰ λόγου ὁπολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφούς καὶ ἐπεστήριξαν, 33 ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστειλαντας αὐτούς. [†] 35 (Παῦλος δὲ) καὶ Βαρναβᾶς διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἐτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ κυρίου.

27! · 11,27!
13,15! · 14,22!
4,36! · 14,26!
5,42! · 8,4! · L 22,65!

36 Μετὰ δέ τινος ἡμέρας εἶπεν πρὸς Βαρναβᾶν Παῦλος· ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφούς κατὰ πόλιν πᾶσαν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ κυρίου πῶς ἔχουσιν. 37 Βαρναβᾶς δὲ ἐβούλετο συμπαραλαβεῖν καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν [†]καλούμενον Μάρ-

12,12!

27 ἄπαγγελοῦντας D • 28 ἄ των επαναγκες (εξαναγκες Φ^{74}) A 453. 1241. 2818; C1 | των επαναγκες τουτων E L 323 $\mathfrak{M}$ | τουτων επαναγκες $\aleph^*$ D* 33 | *txt* Φ^{33} $\aleph^2$ B C D¹ Ψ 81. 614. 945. 1175. 1505. 1739; Ir^{lat} • 29 ἄ και πνικτου Φ^{74} $\aleph^2$ A^c E L Ψ 33. 323. 945. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ (lat) sy; CyrJ | - D l; Ir^{1739mg,lat} Tert Hier^{mss} | *txt* $\aleph^*$ A* B C 81. 614. 1175 (co); C1 Hier^{mss} | [†] και οσα μη θελετε εαυτοις γινεσθαι (γενεσθαι 614), ετερω (ετεροις 323. 945. 1739 sy^{h**}) μη ποιειν (ποιειτε D² 614) D 323. 614. 945. 1739. 1891 l p w sy^{h**} sa; Ir^{1739mg,lat} Eus^{1739mg} Cyp | ἄ πραξατε φερομενοι εν τω αγιω πνευματι D (l; Ir^{1739mg,lat}) • 30 ἄ εν ημεραις ολιγαις (Φ^{127vid}) D* (l) | ἄ τα γραμματα Φ^{127vid} • 32 ἄ πληρεις πνευματος αγιου D | ^o D • 33 ἄ [34] εδοξεν δε τω Σιλα επιμειναι αυτου (αυτους C; αυτοθι 945) C 33. 323. 453. 614. 945. 1175. 1739. 1891. 2818 sy^{h**} sa bo^{mss} | εδοξεν δε τω Σιλα (Σιλεα D*) επιμειναι προς (-D*) αυτους μονος δε Ιουδας επορευθη (+ εις Ιερουσαλημ w vg^{cl}) Φ^{127vid} D*¹ gig l w vg^{cl} | *txt* Φ^{74} $\aleph$ A B E L Ψ 81. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ vgst sy^p bo • 35 ἄ ο δε Παυλος Φ^{127vid} D • 37 ἄ συμπαραλαμβανειν Φ^{74} A 1175 | λαβειν 614 | ἄ και Φ^{74} A C E Ψ 1175. 1241. 1505. 2818 pm | τον L 424 pm | - D 323. 945. 1739. 1891 l | *txt* $\aleph$ B 81. 614 | ἄ επικαλουμενον $\aleph^{2a}$ C D Ψ 33. 81. 614. 1175. 1241. 1505. 1739 | *txt* Φ^{74} $\aleph^{*2b}$ A B E L 323. 945 $\mathfrak{M}$

13,13 κον· **38** Παῦλος δὲ ῥήξιου, τὸν ἀποστάντα ὁ ἀπ' αὐτῶν ἄπο Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα ὁ αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον ὅτι μὴ συμπααραλαμβάνειν τοῦτον'. **39** ἐγένετο δὲ παροξυσμὸς ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν τε Βαρναβᾶν παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον ἐκπεῦσαι εἰς Κύπρον, **40** Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν ἐξῆλθεν παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ κυρίου ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. **41** διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Κιλικίαν ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας[†].

14,6! · 14,8!

17,14s: 18,5; 19,22;
20,4 1K 4,17! · 2T1,5!

6,3! · Act 14,1!

1K 9,20

15,20,23-29

15,2!

14,22! Kol2,5 1P5,9-
2,47! · 3,2!

16 Κατήνησεν δὲ ὁ καὶ εἰς Δέρβην καὶ εἰς Λύστραν. καὶ ἰδοὺ μαθητῆς τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς οἰγυναικὸς Ἰουδαίας πιστῆς, πατὴρ δὲ Ἕλληνας, ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. **3** τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελεθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἠῆδισαν γὰρ ἅπαντες ὅτι Ἕλληνας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὑπῆρχεν. **4** Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδοσαν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. **5** Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν.

38 ῥοκ εβουλετο λεγων ϕ¹²⁷ D (l) | αϕ¹²⁷ | οϕ¹²⁷ D | †εις (εϕ ϕ¹²⁷) ο επεμφθησαν ϕ¹²⁷ D w | †μη συμπααραλαμβανειν ϕ^{45vid} gig vg^{cl} † τουτον μη συνειναι (ειναι συν D) αυτοις ϕ¹²⁷ D • **39** †οτε Βαρναβας παραλαβων τον Μαρκον επλευσεν D (gig ρ^f) • **40** †επιδεξαμενος D | †ϑεου ϕ⁴⁵ C E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ gig w vg^{cl} sy bo † lxt ϕ⁷⁴ ⋈ A B D 33. 81 d vgst sa • **41** †1-3 5 ⋈ A C E L 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ † δια της Συριας και της Κιλικιας ϕ⁴⁵ † Συροφοινικη ϕ^{127vid} † lxt B D Ψ 453. 2818 | † παραδιδους τας εντολας (+ φυλασσειν των αποστολων και ϕ^{127vid}) των πρεσβυτερων ϕ^{127vid} D (gig vg^{cl} sy^{hmg})
ϕ 16,1 † διελθων δε τα εθνη ταυτα κατηνησεν ϕ^{127vid} D (gig sy^{hmg}) | ο⋈ C D E L 81. 323. 945. 1241 ℳ latt sy^{p,hmg} † lxt ϕ⁴⁵ A B Ψ 33. 453. 614. 1175. 1505. 1739 sy^h | ο^{1ϕ127}; Thret | † χηρας Ιουδαίας (-gig ρ vg^{ms}) 104 † - E • **2** † περι ϕ¹²⁷ • **3** οϕ¹²⁷ | † τω ποτω (+ εκεινω 1175) ϕ^{127vid} 1175 sy^p | αϕ¹²⁷ | † απαντες (παντες D) τον πατερα αυτου τον Ελλην ϕ^{45vid} D E L 323. 1241. (614. 1505) ℳ (gig) sy † lxt ⋈ A B Ψ 33. 81. 945. 1739. 2818. (παντες ϕ⁷⁴ C 1175) vg co • **4** † διερχομενοι δε τας πολεις εκηρυσσον (+ και παρεδιδοσαν αυτοις D) μετα (+ πασης D) παρησιας τον κυριον Ιησουν Χριστον, αμα παραδιδοντες και τας εντολας των (-D*) ϕ^{127vid} D*² (sy^{hmg}) • **5** ϕ D

6 ^Γ Διήλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ Γαλατικὴν χώραν καλυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος ^Τ λαλήσαι τὸν λό- γον ^Τ ἐν τῇ Ἀσίᾳ· 7 ἔλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν ^Γ ἐπι- ραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι, καὶ οὐκ εἶασεν αὐ- τοὺς τὸ πνεῦμα ^Γ Ἰησοῦ· 8 ^Γ παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν ^Γ κατέβησαν εἰς Τρωάδα. 9 Καὶ ὄραμα διὰ ^Ο [τῆς] νυ- κτὸς τῷ Παύλῳ ὄφθη, ^Τ ἀνὴρ Μακεδῶν τις ^Ο ἦν ἐστῶς ^Γ καὶ παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων· διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν. 10 ὥς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητή- σαμεν ἐξελεθεῖν εἰς Μακεδονίαν συμβιβάζοντες ^Ι ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ ^Γ θεὸς εὐαγγελίσασθαι ^Γ αὐτοῦς.	18,23 8,36! - 8,25! 19,10! 1Ρ1,1 20,5s 2Κ2,12 2Τ4,18 9,10! 10-17; 20,5-15; 21,1-18; 27,1-28,16 (11,28 v. 1.) 18,5; 19,21s; 20,1!3 8,40!
11 Ἀναχθέντες δὲ ^Ι ἀπὸ Τρωάδος εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθράκην, ^Τ ἥ δὲ ἐπιούση ^Ι εἰς ^Γ Νέαν πόλιν ^Ι 12 κάκει- θεν εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶν ^Γ πρώτη[ς] μερίδος τῆς ^Ι Μακε- δονίας πόλις, κολωνία. ^Τ Ἦμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει δια- τρίβοντες ἡμέρας τινάς. 13 τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πύλης παρὰ ^Τ ποταμὸν οὗ ^Γ ἐνομιζομεν προσευχήν ^Ι εἶναι, καὶ καθίσαντες ^Γ ἐλαλοῦμεν ταῖς συν- ελθούσαις ^Ι γυναιξίν. 14 καὶ τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορ-	7,26! 20,6 Ph 1,1 1Th2,2 13,14! 40

6^Γ διελθόντες L 1241 M vg | txt P⁷⁴ & A B C D E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 g¹ | ^Τ μηδενι D | ^Τ του θεου D g¹ vg^{cl} sy^p bo; Spec • 7 ^Γ ηθελαν D sy^p | ^Γ κυριου C* g¹ bo^{mss} | του Ιησου Ψ | - L 81^c. 323. 945. 1241 M sa | txt P⁷⁴ & A B C² D E 33. 81*. 453. 1175. 1505. 1739 vg sy bo; Cyr • 8^Γ διελθόντες D | ^Γ κατηντησαν D | κατηλθον Ψ • 9 ^Γ εν οραματι D e sy^p | ° A B D 6. 1175. 2818 | txt P⁷⁴ & C E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | ^Τ ωσει D sy^p sa | ° D* E 1241 | ^Γ κατα προσωπον αυτου (+ και 614) D 614 (sy^h**) sa | - L 323. 1241 • 10 ^Γ διεγερθεις ουν διηγησατο το οραμα ημιν και ενοησαμεν D | ^Γ κυριος D L 323. 614. 1241. 1505 M g¹ sy sa; I^{lat} | txt P⁷⁴ & A B C E Ψ 33. 81. 945. 1175. 1739. 2818 vg bo | ^Γ τους εν τη Μακεδονια D | αυτοις P⁷⁴ A^c Ψ 33. 323. 1241 • 11 ^Γ αναχθεντες ουν B C L 323. 945. 1241. 1505. 1739 M g¹ sy^h; I^{lat} | τη δε επαυριον αναχθεντες (αχθεντες D*) D*² 614 sy^{hms} | txt P⁷⁴ & A E Ψ 6. 33. 81. 326. 1175 vg | ^Γ και τη επιουση ημερα D | ^Γ Νεαπολιν C D* E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505 M | txt P^{74vid} & A B D² 1175. 1739 • 12 ^Γ πρωτη της μεριδος P⁷⁴ & A C Ψ 33. 81. 945. 1175. 1891. 2818 | πρωτη της (-B) μεριδος της B L 323 M | πρωτη μερις E sa^{mss} | πρωτη της 614. 1241. 1505. 1739 sy^h | κεφαλη της D sy^p | txt vg^{mss} • 13 ^Τ τον D | ^Γ ενομιζομεν προσευχη B | ενομιζετο (ενομιζεν P⁷⁴) προσευχη P⁷⁴ A*^{vid} E L 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | εδοκει προσευχη D | txt (ενομιζεν &) A^c C Ψ 33. 81 bo | ^Γ συνελαλουν (ελαλοουμεν D) ταις συνεληλυθυταις P^{127vid} D

Ap2,18! · 13,43! φυρόπωλις πόλεως Θυατειρών σεβομένη τὸν Θεόν, ἤκου-
 L24,45! 2McC 1,4 · 8,6! εν, ἧς ὁ κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς λα-
 | 11,14! λουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. **15** ὡς δὲ ἔβαπτίσθη καὶ ὁ
 18,8! πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου
 L24,29 ῥιμένετε· καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς.

16 Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσευχήν
 19; 19,24s ῥαιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα ῥύθωνα ῥύπαντῆσαι
 ἡμῖν, ἧτις ῥεργασίαν πολλὴν παρεῖχεν τοῖς κυρίοις
 ῥαυτῆς μαντευομένη. **17** αὕτη κατακολουθοῦσα ὁ τῷ
 Mt 15,23 · L4,34p.41!; Παύλῳ καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα· οὔτοι οἱ ἄνθρωποι
 8,28p δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλ-
 7,48! λουσιν ῥυμῖν ὁδὸν σωτηρίας. **18** τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολ-
 4,12!| λὰς ἡμέρας. διαπονηθεὶς δὲ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας
 3,6! τῷ πνεύματι εἶπεν παραγγέλλω σοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ
 33; 22,13 L2,38! Χριστοῦ ῥεξελεθεῖν ἀπ' αὐτῆς· καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ
 16! ὄρα. **19** Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ
 ἐλπὶς τῆς ῥεργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ
 ὁ τὸν Σιλᾶν εἰλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας
20 καὶ ῥροσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπαν· οὐ-

14 ῥ κυριον D* | ὁ ρ74 B D | txi ρ127 & A C E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505.
 1739 M • **15** ῥ ητις ρ127 (gig) | ῥ πας D (gig) w sa^{mss} bo^{mss} | ῥ θεω D | ῥ μεινατε C L Ψ
 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | txi ρ45.74.(127) & A B D E 33. 81. 1175
 • **16** ῥ πορευομενων δε ημων εν τη προσευχη ρ127 | ῥ ητις (παιδισκη τις ρ127c) εχουσα
 (et om. υπαντησαι ημιν) ρ127 (81) (d) | ῥ πυθωνος ρ45.127c C³ D¹ E L Ψ 33. 323. 614. 945.
 1175. 1241. 1505. 1739 M | txi ρ74 & A B C* D* 81. 326 | ῥ απαντησαι A D L 323. 614.
 945. 1241. 1505. 1739 M | txi ρ45.74 & B C E Ψ 33. 81. 453. 1175. 2818 | ῥ ρ127 | ῥ δια
 τουτου ρ127 D* | - D^c • **17** ῥ κατακολουθησασα A C E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241.
 1505. 1739 M co | παρακολουθησασα 81 | txi ρ45.74.(127) & B D 453. 2818 | ὁ B 1891 |
 ῥ εκραζεν 1175. 1505. 2818 | ὁ ρ127 D* gig; Lcf | ὁ ρ127 | ῥ ευαγγελιζονται D | ῥ ημιν
 ρ127* A C L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505 M e sa | txi ρ74.127c & B D E 104. 453.
 1175. 1739. 2818 gig vg sy bo • **18** ῥ και τουτο εποιει ημεραις ικαναις ρ127 | ῥ επι-
 στρεψας δε ο Παυλος τω πνευματι και διαπονηθεὶς ρ127vid D | ῥ το (cf ῥ) ρ127 C D E L
 Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | txi ρ45.74 & A B | ῥ τω ρ127 D L Ψ
 323. 1175. 1241 | ῥ ινα εξελθης D e gig; Lcf | εξελθε 33vid | ῥ εξ ρ127 945 | ῥ και ευθεως
 εξηλθεν D | - ρ127 • **19** ῥ και ιδοντες οι κυριοι αυτης B | ῥ ως δε ειδαν οι κυριοι
 αυτης (της παιδισκης D) ρ127vid D | ῥ απεστερησθαι της εργασιας αυτων ης ειχαν δι
 αυτης D | ὁ ρ127 C D | ῥ ηγαγον ρ127vid | εσυραν E | ὁ ρ127 • **20** ῥ ενεφανισαν τους
 στρατηγους λεγοντες οτι οι ανθρωποι ουτοι ταρασσουσιν ρ127vid

τοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, **21** καὶ καταγγέλλουσιν ἔθνη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις οὖσιν'. **22** καὶ (συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν) καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίσειν, **23** (πολλὰς τε) ἐπιθέντες ὁ αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς φυλακὴν παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς. **24** ὃς (παραγγέλων τοιαύτην λαβὼν ἔβαλεν αὐτούς) εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας ἠσφαλίσατο αὐτῶν ἑν εἰς τὸ ξύλον'. **25** Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον ὁ Παῦλος καὶ Σιλᾶς προσευχόμενοι ἕμουν τὸν θεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμοι. **26** ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου· ἠνεώχθησαν δὲ παραχρῆμα αἱ θύραι πάσαι καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἠνέθη. **27** ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος ὅτι μίσηται ἡμέλλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν νομίζων ἐκπεφευγῆναι τοὺς δεσμίους. **28** ἐφώνησεν δὲ μετὰ φωνῆ [ὁ] Παῦλος λέγων· μὴδὲν πράξης σεαυτῷ κακόν, ἅπαντες γὰρ ἔσμεν ἐνθάδε. **29** αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ Σιλᾶ **30** καὶ προαγαγὼν

17,6f Am 7,10 1Rg 18,17

1Th 2,2

2K 11,25

5,18!

12,5s

12,10

Mc 14,26p Kol 3,16!

H 2,12 Jc 5,13 TestJos

8,5|

4,31

5,19! Ps 107,13-16

12,19; 27,42

21 Ἦ τα εθνη D* | ἡμιν (-D) εξεστιν (+ ημας D) παραδεξασθαι ουτε ποιειν Ρωμαιοις υπαρχουσιν φ^{127vid} D • **22** Ἦ πολυς οχλος επεστη (συνεπεστησαν D) κατ αυτων κραζοντες φ^{127vid} D • **23** Ἦ πολλας δε B 6. 81. 1175 e | και πολλας φ¹²⁷ | txt φ⁷⁴ & A C D E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M sy^h | ο φ¹²⁷ | Ἦ τηρεισθαι D | ο φ¹²⁷ • **24** Ἦ ο δε (+ δεσμοφυλαξ φ¹²⁷) φ^{127vid} D sy^p sa | Ἦ παραλαβων αυτους εβαλεν φ¹²⁷ | Ἦ φυλακην την εσωτερω φ¹²⁷ | Ἦ φ¹²⁷ C³ D(*).c E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | txt φ⁷⁴ & A B C* 33. 81 | Ἦ εν τω ξυλω D | εἰς ξυλον φ^{127vid} • **25** Ἦ μεσον της νυκτος D* | μεσην νυκτα φ¹²⁷ | Ἦ το φ¹²⁷ D | Ἦ δεσμωται φ¹²⁷ • **26** Ἦ και εξαιτινης εγενετο σεισμος μεγας και εσαλευθη τα θεμελια παντα και φ^{127vid} | ο φ¹²⁷ B gig; Lcf | Ἦ ανελυθη κ* D* • **27** Ἦ το πιστος Στεφανας 614. 2147 | Ἦ πασας φ¹²⁷ | - 945 | ο φ^{74.127} & A E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | txt B C D 81. 1175 | Ἦ ηθελησεν φ¹²⁷ vg | Ἦ κατακεντησαι φ^{127vid} • **28** Ἦ 4 1 2 2 4 φ⁷⁴ Ψ | 2 1 4 & C* 33 | 2 1 3 4 C³ D E L 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | 3 4 2 1 2818 | αυτον Παυλος φ¹²⁷ | txt A | Ἦ μη ταρασσου φ¹²⁷ • **29** Ἦ φωτα δε αιτησας φ¹²⁷ D | Ἦ υπαρχων φ¹²⁷ C* D Ψ 614. 1505 | Ἦ επιπεσων φ¹²⁷ | Ἦ προς τους ποδας D* gig sy | ο φ¹²⁷ B C* D | txt φ⁷⁴ & A C³ E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M • **30** ο φ¹²⁷ | Ἦ προγαγεν D

θησαν δὲ ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσιν¹, **39** 'καὶ ἐλθόν- 22,29
τες παρεκάλεσαν αὐτοὺς καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἀπελ- L 8,37
θεῖν ἀπὸ τῆς πόλεως.' **40** 'ἐξελθόντες δὲ ἄπὸ τῆς φυ-
λακῆς' εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν καὶ ἰδόντες παρεκά- 14
λεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐξῆλθον¹.

17 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν¹ καὶ τὴν Ἀπολλω- 11,13; 20,4; 27,2 1Th
νίαν ἦλθον¹ εἰς Θεσσαλονίκην οἷον ἦν τὸ συν- 2,2
αγωγή τῶν Ἰουδαίων¹. **2** κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ¹
εἰσῆλθον εἰς αὐτοὺς καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέξατο 13,14· 17!
αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, **3** τὸ διανοίγων καὶ παρατιθέμε-
νος ὅτι τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νε- 3,18!
κρῶν καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς [ὁ] Ἰησοῦς¹ ὃν ἐγὼ κατα- 9,22!
αγγέλλω ὑμῖν. **4** καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπίστησαν καὶ 28,24
προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ ὁ τῷ Σιλᾶ, τῶν τε¹
σεβομένων τῶν Ἑλλήνων πλῆθος πολὺ, γυναικῶν τε¹ τῶν 12 13,43!

39 παραγενομενοι τε μετα ικανων φιλων επι την φυλακην παρεκαλεσαν αυτους
εξελθειν ειποντες: ηγνοησαμεν τα καθ υμας οτι εστε ανδρες δικαιοι εκ ταυτης δε
πολεως εξελθετε μηποτε επιστραφωσιν παλιν οι επικραζοντες καθ υμων Φ^{127} † και
παραγενομενοι μετα φιλων πολλων εις την φυλακην παρεκαλεσαν αυτους εξελ-
θειν ειποντες: ηγνοησαμεν τα καθ υμας οτι εστε ανδρες δικαιοι και εξαγαγοντες
παρεκαλεσαν αυτους λεγοντες: εκ της πολεως ταυτης εξελθατε μηποτε παλιν συ-
στραφωσιν ημιν επικραζοντες καθ υμων D † και ελθοντες εις την φυλακην παρ-
εκαλεσαν αυτους εξελθειν ειποντες: ηγνοησαμεν τα καθ υμας οτι εστε ανδρες
δικαιοι και εκ ταυτης της πολεως εξελθετε μη πως επιστραφωσιν παλιν οι επι-
κραξαντες καθ υμων 614 (sy^h*) • **40** απολυθεντες δε Φ^{127} | † εκ Φ^{74} A D E L Ψ 33.
81. 323. 614. 1175. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ † | *lxt* $\mathfrak{K}$ B 945. 1739. 1891 | † ηλθον Φ^{127} D 1175 e gig |
† εις Φ^{127} | † τους αδελφους διηγησαντο οσα εποιησεν κυριος αυτοις και (-D)
παρακαλεσαντες (παρεκαλεσαν τε D¹) αυτους εξεσησαν (και εξηλθον D) Φ^{127} D †
τους αδελφους παρεκαλεσαν αυτους και εξηλθον E L Ψ 323. 614. 945. 1241. 1505.
1739 $\mathfrak{M}$ sy † | *lxt* Φ^{74} $\mathfrak{K}$ A B 33. 81. 1175 co

¶ **17,1** $\alpha^2 \Phi^{127}$ | † κατηλθον εις Απολλωνίδα κακειθεν (εκειθεν δε Φ^{127}) Φ^{127} D^{*,(1)} |
 $\alpha^1 \Phi^{127}$ | † η E L 323. 614. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ † | *lxt* Φ^{74} $\mathfrak{K}$ A B D Ψ 33. 81. 945. 1175. 1739 co
• **2** † (+ o D) Παυλος Φ^{127} D latt sy^p | † εις την συναγωγην των Ιουδαίων Φ^{127} ;
Chr^{pl} | † διαλεγόμενος Φ^{127vid} | † εκ Φ^{127} D • **3** † και Φ^{127} | † 1 2 4 L Ψ 323. 945. 1175.
1241. 1739 $\mathfrak{M}$ † | 2 4 Φ^{74} A D 33. 81 gig vgs^t † | 4 2 $\mathfrak{K}$ 614. 1505 vgs^t † | 4 3 2 E 453. 2818 † | *lxt*
B • **4** $\alpha^2 \Phi^{74}$ | † B | † τη διδασχ πολλοι των Φ^{127vid} D | † και Φ^{74} A D 33. 81 lat bo † | *lxt*
 Φ^{127vid} $\mathfrak{K}$ B E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ vgs^{ss} sy bo^{ms} † | † και γυναικες
 Φ^{127} D lat

| 5,17! πρῶτων οὐκ ὀλίγα. **5** Ἐζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ
 1Th2,14-16 προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων ἄνδρας τινὰς πονηροὺς καὶ
 7 R 16,21 οἰκία Ἰάσονος ἐζήτησαν αὐτοὺς προαγαγεῖν εἰς τὸν
 16,20; 24,5.12 δῆμον. **6** μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον Ἰάσονα καὶ τι-
 11,28! νας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας βοῶντες ^τ ὅτι οἱ τὴν
 L2,1 · L23,2! οἰκουμένην ἱεραστατώσαντες οὗτοι ^τ καὶ ἐνθάδε πάρει-
 σιν, **7** οὓς ὑποδέδεκται ^τ Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέν-
 αντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσουσιν ἑβραῖα ἕτε-
 ρον λέγοντες εἶναι Ἰησοῦν. **8** Ἐτάραξαν δὲ ^ε τὸν ὄχλον
 καὶ τοὺς πολιτάρχας ^ε ἀκούοντας ταῦτα, **9** καὶ λαβόντες
 τὸ ἱκανὸν ἑβραῖοι παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν
 αὐτούς.

10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν ^ε τὸν
 13; 20,4 τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν ^ε εἰς Βέροιαν, οἵτινες παραγε-
 13,14! νόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν.
11 οὗτοι δὲ ἦσαν ἑβραῖοι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵ-
 8,14! · 3,2! τινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας ^τ καθ'
 7,1! ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς εἰ ^ε ἔχοι ταῦτα οὕτως ^τ.
12 πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν ^τ καὶ τῶν Ἑλλη-
 1! γιδῶν γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλί-
 10! γοι. **13** Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ ^ε τῆς Θεσσαλονικῆς
 Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ καταγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου

5 ^ε οἱ δε ἀπειθουντες Ἰουδαῖοι συστρεψαντες τινας ανδρας των αγοραιων πονηρους (πολλους ^φ127vid) εθορυβουσαν (εθορυβουν ^φ127vid) ^φ127vid D | προσλαβομενοι δε οι Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθουντες των αγοραιων τινας ανδρας πονηρους και οχλοποιησαντες εθορυβουν L [℣] | *txt* ^φ74 A B 33. 81. 945. 1175. 1739 vg (sy) co (add. οι ἀπειθουντες p. Ἰουδαῖοι 1241, p. προσλαβομενοι 614. 1505; add. ἀπειθησαντες p. πονηρους E; ^ε τινας ανδρας ^κ Ψ 323. 614. 1241) • **6** ^τ και λεγοντες ^φ127vid D gig w | ἱεραστατωντες ^φ127 (gig vg) | ^τ εἰσιν ^φ127 D* Ψ gig w • **7** ^τ ο ^φ127 | ὡς βασιλεα λεγοντες τινα ποτε ^φ127 • **8** ἑνεπλησαν τε θυμου ^φ127 | ^ε ^φ127 D gig sy^p • **9** οἱ μεν ουν πολιταρχαι ικανον λαβοντες ^φ127 | ^ο ^φ127 • **10** ἁπελυον δια νυκτος ^φ127 | ἑτον Παυλον συν τω Σιλεα ^φ127 • **11** ἑευγενεις D p* | ἑτου θεου μετα παρρησιας E | ^τ το B L 6. 1175 *pm* | *txt* ^φ45.74 ^ε A vid D E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1505. 1739 *pm* | ^ε φχει D* E 453. 1505. 2818 | ^τ καθως Παυλος απαγγελλει 614 gig sy^h** • **12** ἑτινες D | ^τ τινες δε ηπιστησαν D 614 | ἑΕλληνων και των ευσχημωνων ανδρες και γυναικες ικανοι επιστευσαν D* • **13** ^ο ^φ74 D E 614. 945. 1505 | ἑο (-D*) λογος του (-D*) θεου καταγγελη εις Βεροιαν (+ και D*) επιστευσαν και ηλθον (+ εις αυτην D*) D*.2

ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἦλθον ἡ κάκει σαλεύοντες [□]καὶ ταράσσοντες τοὺς ὄχλους[†]. **14** ἔυθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ἕως ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ὑπέμεινάν τε ὁ ^οτε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. **15** οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον ἤγαγον ἕως Ἀθηνῶν, [†]καὶ λαβόντες ἐντολὴν [†] πρὸς τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν ἐξήεσαν.

14,19 1Th2,14

18,5·16,1!

18,1 1Th3,1

²⁶ **16** Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοῦ τοῦ Παύλου παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ θεωροῦντος κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. **17** διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ [†] ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. **18** τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων καὶ Στοϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες ἔλεγον· τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ δὲ ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι, [□]ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο[†]. **19** ἐπιλαβόμενοι [†] τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἤγαγον λέγοντες· δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ αὐτῆ ^ο ἢ ὑπὸ σοῦ [†] λαλουμένη διδαχὴ; **20** ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν· βουλόμεθα οὖν γνῶναι τίνα θέλει ταῦτα εἶναι. **21** Ἀθηναῖοι δὲ πάντες

|2; 18,4,19; 19,8s; 20,9; 24,12,25

13,14!·13,43!

1K1,22

28,22

13 [□] ^α ⁴⁵ E L ^ℵ | *txt* [℥] ⁷⁴ ^κ A B D^(*).¹ (Ψ) 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 2818 lat sy sa (bo) | [†] του διελιμπανον D (sy^p) • **14** ἕ τον μεν ουν Παυλον οι αδελφοι εξαπεστειλαν απελθειν D (sy^p) | [†] ως L Ψ 614 ^ℵ sy^h | – D gig sy^p | *txt* [℥] ⁷⁴ ^κ A B E 33. 81. 323. 945. 1175. 1739 lat | ^ο [℥] ⁷⁴ D 6. 326 • **15** ἑ παρηλθεν δε την Θεοσσαλιαν· εκωλυθη γαρ εις αυτους κηρυξαι τον λογον. λαβοντες δε D | [†] παρα Παυλου D | απ αυτου E vg sy^p sa | [†] ἑ πως εν ταχει D • **16** ἑ αυτου ^κ * | αυτου του Παυλου D* sy^p | [†] θεωρουντι D L Ψ 1505 ^ℵ | *txt* ^κ A B E 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1739 • **17** [†] τοις D 614 sy^{hm} sa | [†] παρατυχοντας D* • **18** [□] D gig | [†] αυτοις [℥] ⁷⁴ ^κ ² A E 33. 81. 323. 614. 945. 1505. 1739 vg sy^p bo • **19** ἑ μετα δε ημερας τινας επιλαβομενοι αυτου ηγαγον αυτον επι (+ τον D¹) Αρειον παγον πυνθανομενοι και D | μετα δε ημερας τινας επιλαβομενοι τε αυτου επι τον Αρειον παγον ηγαγον 614 sy^h** | [†] δε B Ψ 33. 81. 453. 1241. 2818 | – D (cf ^ο) | *txt* ^κ A E L 323. 614 (cf ^ο). 945. 1175. 1505. 1739 ^ℵ | ^ο B D | [†] καταγγελλομενη D sy^p | λεγομενη E 81 • **20** ἑ ρηματα εισφερεις E | εισφερεις ^κ * | φερεις Ψ | φερεις ρηματα D co | [†] τι αν θελοι D E L 323. 1241 ^ℵ | *txt* [℥] ⁷⁴ ^κ A B Ψ 33. 81. 945. 1175. 1739. 2818. (614. 1505)

καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ^Τ ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον ἠκαίρουν ἢ λέγειν τι ἢ ἀκούειν ^Οτι καινότερον.

4,24! 5,20; 25,18; 27,21
L18,11!
25,19

22 Σταθεὶς δὲ ^Ο[ό] Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου πάγου ἔφη· ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. **23** διερχόμενος γὰρ καὶ Ἰασηθῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἔπεγεγραπτο·

Sap 14,20; 15,17

Ἀγνώστῳ θεῷ.

^Γὁ οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, ^Γ2 τοῦτο ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. **24** ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων κύριος οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ **25** οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπίνων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδούς ^Λπᾶσιν ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα· **26** ἐποίησέν τε ἐξ ἐνός ^Τ πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ ἑπαντός προσώπου ^Λτῆς γῆς, ὀρίσας Ἰπροστεταγμένους καιροὺς ^Κκαὶ τὰς ὁροθεσίας ^Λτῆς κατοικίας αὐτῶν **27** ^Λζητεῖν τὸν θεόν^Λ, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν Ἰαὐτὸν ^Κκαὶ εὗροιεν, ^Κκαὶ γε ^Λ1 οὐ μακρὰν ἀπὸ ^Λ ἐνός ἐκάστου ^Γ1 ἡμῶν ^Γ2 ὑπάρχοντα.

4,24! Is 42,5 Sap 9,9
2Mcc 7,23 4Mcc 5,25
L 10,21!p·7,48!

Ps 50,9-13· Is 42,5;
57,15s

| Gn 1,28; c.10

Gn 9,19

Gn 1,14 Sap 7,18

Ps 74,17· Dt 32,8 | Dt
4,29 Is 55,6 Jr 29,13s
Sap 13,6· L 24,39!

Ps 145,18 Jr 23,23·2,3!

21 ^Τεις αντους D | ^Γ και E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M sy^p bo | ^Λtxt P⁷⁴ K A B D 104 lat sy^h sa | ^ΟD E L 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | ^Λtxt P⁷⁴ K A B Ψ 104 sy • **22** ^ΟK A B 326 | ^Λtxt P⁷⁴ D E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M • **23** ^Γδιστορων D*; (C1^p) | ^Γην γεγραμμενον D | ^Γ1ον K² A^c E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M sy; C1 | ^Λtxt P⁷⁴ K* A* B D 81. 1175 lat; Or | ^Γ2 τουτον K² A^c E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M sy; C1 | ^Λtxt P⁷⁴ K* A* B D 1175 lat; Or • **25** ^Οτι ουτος ο δους D* | ^Λτι, αυτος ουτος διδους D² • **26** ^Ταματος D E L 614. 945. 1241. 1505 M gig sy; Ir^{lat} | ^Λστοματος Ψ | ^Λtxt P⁷⁴ K A B 33. 81. 323. 1175. 1739 vg co; C1 | ^Γπαν το (-E) προσωπον E L Ψ 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | ^Λtxt P⁷⁴ K A B D 33. 81. 453. 1175. 2818; C1 | ^Γπροτεταγμενους D* bo | ^Λτεταγμενους 323. 945. 1739. 1891 | ^Γκατα οροθεσιαν D*; Ir^{lat} • **27** ^Λζητειν τον κυριον E 323 M | ^Λμαλιστα ζητειν το θειον εστιν D (gig; C1 Ir^{lat}) | ^Λtxt P⁷⁴ K A B L Ψ 33^{vid}. 81. 614. 945. 1175. 1241. (- τον 1505). 1739. 2818 vg sy co | ^Γαυτο D* (gig); Ir^{lat} | - C1 | ^Γη P⁷⁴ A D Ψ 323. 453. 945. 1175. 1739. 1891. 2818 lat sa^{ms}; Ir^{lat} C1 | ^Λtxt K B E L 33. 81. 614. 1241. 1505 M bo | ^Γκαιτοι P⁷⁴ A E 1891; C1 | ^Λκαιτοι γε K 323. 945. 1739 | ^Λtxt B D L Ψ 33. 81. 614. 1175. 1241. 1505 M; Ir^{lat} | ^Γ1ου μακραν ον (ων D²) αφ D; Ir^{lat} vid | ^Λουκ απο μακραν Ψ | ^Λουκ αμαρτυρον απο 81* | ^Γ1υμων A* L Ψ 1505 | ^Γ2υπαρχων D² | ^Λυπαρχοντος E | ^Λαπεχοντα 945. 1739. 1891 | - D*

28 ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν,
ὥς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν ἑιρήκασιν·
τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.

29 γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν νομί-
ζειν ἡ χρυσοῦ ἢ ἄργυρου ἢ λίθου, χαράγματι τέχνης καὶ
ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὁμοιον. 30 τοὺς
μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ θεός, τὰ νῦν
ἡ παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν,
31 καθότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ἣ ἡμέλλει κρίνειν τὴν οἰ-
κουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ὃ ὤρισεν, πίστιν ἡπα-
ρασχῶν πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 32 Ἀκού-
σαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἴ-
παν· ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ πάλιν. 33 οὕτως ὁ
Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. 34 τινὲς δὲ ἄνδρες ἡκολ-
ληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεο-
παγίτης (καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις) καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

27 18 Ἐμετὰ ταῦτα χωρισθεὶς ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς
Κόρινθον. 2 καὶ εὐρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύ-
λαν, Ποντικὸν τῷ γένει προσφάτως ἐλληλυθότα ἀπὸ τῆς
Ἰταλίας καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατε-
ταχέναι Ὁκλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους
ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ἡ προσῆλθεν αὐτοῖς 3 καὶ διὰ τὸ ὁμό-
τεχνον εἶναι ἔμενεν παρ' αὐτοῖς, καὶ ἡργάζετο ἡσαν
γὰρ σκηνοποιοὶ τῆ τέχνη. 4 Διελέγετο δὲ ἐν τῇ συν-

Aratus, Phaenomena 5

Gn 1,26s Ps 8,6s

19,26 Dt 4,28 Is 40,18;
44,9-20 Sap 13,10ss
R 1,23

14,16 · 3,17! · Sir 28,7 ⊕

21,28! · L 24,47

Ps 9,9; 96,13; 98,9

11,28! · 10,42!

2,24!

18 · 2,13 cf 4,2 1K 1,23

| 5,13!

17,15

19,1 | 18.26 R 16,3!

11,28

20,34 1K 4,12!

| 17,17! · 13,14!

28 ὡς και τινες των καθ ημας ποιητων 774 B 326. 614 | το καθ ημεραν ωσπερ και των καθ υμας τινες D (gig) • 29 ἡ χρυσοῦ 741.74 κ A E 104. 326 | ἡ ἀργυρου 741.74 A E 33^{vid}. 104. 453. 2818 | 74 • 30 774 | ἡ ταυτης παριδων D vg | ἡ ἀπαγγελλει κ* B | *lxi* 741.74 κ* A D E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M sy^h; Ir^{lat} Ath Cyr • 31 D; Ir^{lat} Spec | ἡ ἀνδρι Ιησου D; Ir^{lat} | ἡ παρεσχειν (!) D gig • 34 ἡ ἐκολληθησαν D* | ἡ τις D h | – B | ἡ ευσχημων D | και γυνη τιμα ονοματι Δαμαρις E
¶ 18,1 ἡ μετα ταυτα χωρισθεις ο Παυλος εκ A 614. 945. 1241. 1739 sy^(p) bo^{ms} | μετα δε ταυτα (ἡ ταυτα δε 1175) χωρισθεις ο Παυλος εκ E L Ψ 323. 1175. 1505 M sy^h | μετα δε ταυτα χωρισθεις εκ 741 | αναχωρησας δε απο D h | *lxi* 774 κ B 33 gig vg co • 2 ἡ τεταχεναι κ* D E L 6. 33^{vid}. 104. 323. 1175. 1241 pm | ° B | ° τ ο ι και καταωκησαν εις την Αχαϊαν D (h sy^{hmg}) | ἡ αυτω (αυτουσις D!) ο Παυλος D • 3 ° D | ἡ προς αυτους D 453. 2818 | ἡ ηργαζοντο κ* B sa^{ms} bo | *lxi* 774 κ* A D E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M lat sy sa^{ms} | ° D gig • 4 ἡ εισηπορευομενος δε εις την συναγωγην κατα παν σαββατον διελεγετο και εντιθεις το ονομα του κυριου Ιησου και (–D^c) επειθεν δε ου μονον Ιουδαιους αλλα και Ελληνας D h (gig sy^{hmg}) | – vg^{ww.st}

14,1! αγωγή κατὰ πᾶν σάββατον ἔπειθέν τε Ἰουδαίους καὶ
 16,10!· 17,14s "Ἕλληνας." 5 Ὡς δὲ κατήλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὁ τε
 15,27!· 16,1!· 2,40! Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ ἰσχυρῷ ὁ Παῦλος δια-
 9,22! μαρτυρούμενος τοῖς Ἰουδαίοις εἶναι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.
 13,45· 13,51! 6 Ἄντιπασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἔκ-
 5,28! Εζ 33,4 τινάζαμενος (τὰ ἰμάτια) εἶπεν πρὸς αὐτούς· τὸ αἷμα ὑμῶν
 20,26· 13,46! ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ
 13,43! ἔθνη πορεύσομαι. 7 καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν εἰσῆλθεν εἰς
 | 1Κ1,14 οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Τιτίου Ἰούστου σεβομένου τὸν θε-
 5,14; 16,15.34· 11,14! ὄν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. 8 Κρίσπος
 8,12!| δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν (τῷ κυρίῳ) σὺν ὄλῳ τῷ
 9,10!· 27,24 L1,13!· Jos 1,9 Is 41,10; 43,5 Jr 1,8.19 1Κ 2,3 Mt 28,20| οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπί-
 | L 24,49· 19,10! στευον καὶ ἐβαπτίζοντο. 9 Εἶπεν δὲ ὁ κύριος ἐν
 13,7!· 27; 19,21 νυκτὶ δι' ὀράματος τῷ Παύλῳ· μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ
 12,21!| 6,13! μὴ σιωπήσης, 10 διότι ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπι-
 | L 24,49· 19,10! θήσεται σοὶ τοῦ κακῶσαι σε, διότι λαὸς ἐστὶν μοι πολὺς
 13,7!· 27; 19,21 ἐν τῇ πόλει αὐτῇ. 11 Ἐκάθισεν δὲ ἑνιαυτὸν καὶ
 12,21!| 6,13! μῆνας ἕξ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.
 12,21!| 6,13! 12 Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς Ἀχαΐας κατ-
 12,21!| 6,13! επέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ ἤγα-
 12,21!| 6,13! γον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα 13 λέγοντες ὅτι παρὰ τὸν νόμον
 12,21!| 6,13! ἀναπειθεὶ οὗτος τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν θεόν.
 12,21!| 6,13! 14 μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ
 12,21!| 6,13! Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· εἰ μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἢ
 12,21!| 6,13! ῥαδιούργημα πονηρὸν, ὧ τῷ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἀν-

5[†] παρεγενοντο δε D (h) | ἰσχυρῷ L 323. 945. 1175. 1241. 1739 M sy^{hms} | txi 7⁷⁴ & A B D E Ψ 33. 614. 1505 lat sy co; Bas Thret • 6[†] πολλου δε λογου γινομενου και γραφων διερμηνευομενων D h (sy^{hms}) | □ 7⁷⁴ | ὁ Παυλος τα ιματια αυτου D (f h vg^{mss}) | αυτου τα ιματια 323. 945. 1175. 1739. 2818 gig vg^{cl} | ἑαυτοῦ ὑμῶν D^{*vid} h • 7[†] μεταβας δε απο Ακυλα D^{*vid} h | και μεταβας εκειθεν απο του Ακυλα 614 | ἦλθεν B D¹ E L Ψ 614. 1241. 1505 M sy^h | - 6 | txi 7⁷⁴ & A D* 33. 104. 323. 945. 1175. 1739 lat sy^{p-hms} | ὁ Α h | ἑ Τιτου & E 453. 945. 1175. 1739. 1891. 2818 sy^p co | - A B² D* L Ψ 33. 323. 614. 1241. 1505 M p | txi B* D¹ sy^h • 8[†] εις τον κυριον D | ἰσχυρῶν 614 sy^{h**} | ἰσχυρῶν του θεου δια του ονοματος του κυριου ημου Ιησου Χριστου 614 sy^{h**} | ἰσχυρῶν του θεου δια του ονοματος του κυριου ημου Ιησου Χριστου D (h) • 11[†] και εκαθισεν εν Κορινθω D h (sy^{p-h**}) | ἑνα & sy | ἑαυτοῦ D • 12[†] B 1505 | συλλαλησαντες μεθ εαυτων επι τον Παυλον και επιθεντες τας χειρας D h (sy^{h**} sa) • 13[†] καταβωοντες και D h • 14[†] ανδρες D h vg

εσχόμενη ὑμῶν, **15** εἰ δὲ ῥητήματα ἔστιν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί· κριτῆς Ἦ18,31
 Ἦ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. **16** καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. **17** ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες Ἦ12,21|
 Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳι ἔμελεν. ἸΚ1,1

18 Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ῥέξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος ἐν Κεγχραεῖς 20,3|
 τὴν κεφαλὴν, εἶχεν γὰρ εὐχὴν. **19** κατήνησαν δὲ εἰς 2|· R 16,1
 Ἐφεσον ῥακείνους κατέλιπεν ῥαυτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ῥδιελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις. 21,23s Nu 6,2ss|
20 ἐρωτῶντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μείναι Ἦ19,1|
 ἐπένευσεν, **21** ἀλλ' ἀποταξάμενος καὶ εἰπὼν· Ἦ13,14|· 17,17!
 ῥάλιν ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς τοῦ θεοῦ θέλοντος, ἀνήχθη ἀπὸ τῆς ἸΚ4,19|· Η6,3 Jc 14,15
 Ἐφέσου, **22** Ἦ19,1| 21,8|· 11,2; 15,2;
 καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβάς καὶ 21,15 etc
 ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν. 14,26!

23 Καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν διερχόμενος καθ- 16,6· 14,22|
 εξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, ῥεπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.

15 ῥητήματα ῥ74 D* L Ψ 1241 ℳ e | txt ῥ A B D² E 33. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 lat sy co | ῥεχετε D gig | ῥγαρ E L Ψ 323. 614. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ sy sa | txt ῥ74 ῥ A B D 33. 945. 1704 lat bo | ῥθελω D • **16** ῥαπελυσεν D* h • **17** ῥαπολαβομενοι D* | ῥοι Ἐλληνες D E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ gig h sy sa | οἱ Ἰουδαῖοι 453. 2818 | txt ῥ74 ῥ A B vg bo • **18** ῥεπλευσεν D | εῤεπλευσεν E^c | ῥπροσευχην D* • **19** ῥκατηνησεν ῥ74 L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ lat sy^h | καταντησας D h | txt ῥ A B E 33 d vg^{ms} sy^p sa | ῥκαὶ τω ἐπιοντι σαββατω εκεινους D (614) (h sy^h**) | ῥεκει ῥ74 ῥ A D E 33. 104. 326. 1241 | txt B L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 ℳ | ῥδιελεγετο D bo | διελεχθη E L Ψ 323. 614. 1241. 1505 ℳ | txt ῥ74 ῥ A B 33. 945. 1175. 1739. 1891 • **20** ῥπαρ αυτοις D E L 323. 614. 1241 ℳ w sy sa^{ms} bo | txt ῥ74 ῥ A B Ψ 33. 453. 945. 1175. 1505. 1739. 2818 • **21** ῥδει με (δε D*) παντως την εορτην την (ημεραν D) ερχομενην ποιησαι εις Ιεροσολυμα D*.² L Ψ 323. 614. 1175. 1241. 1505 ℳ gig w sy | ῥπαλιν δε L Ψ 323. 614. 1241 ℳ gig sy | - D sa bo^{pl} | txt ῥ74 ῥ A B E 33. 945. 1175. 1505. 1739. 1891. 2818 vg • **22** ῥτον δε Ακυλαν εισασεν εν Εφεσος· αυτος δε ανενεχθεις ηλθεν εις Καισαρειαν 614 (sy^p.hmg) • **23** ῥστηριζων ῥ74 ῥ A B 33. 1891 | txt D E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ

19,1 1Κ1,12! 24 Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι, Ἐλεξανδρεὺς
 19,1! τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήνησεν εἰς Ἐφεσον, δυνατὸς
 ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. 25 οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν
 R 12,11 ὁ τοῦ κυρίου καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἑλάλει καὶ ἐδίδασκειν
 26; 23,15,20; 24,22 ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βά-
 L 1,3 · 1,22! πτισμα Ἰωάννου. 26 οὗτος τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν
 13,14! · 2! τῇ συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἰρίσκιλλα καὶ Ἀκύ-
 25! λας² προσελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέ-
 12! θεῖν ἐν τῇ ὁδῷ [τοῦ θεοῦ]. 27 βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελ-
 R 16,2! θεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν
 τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν, ὅς παραγενόμενος
 L 23,10 · 20,20 28 εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγγετο δημοσίᾳ ὅτι
 9,22! ἐπιδεικνύς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.
 18,24! · 18,1 19 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ 28
 18,19-21.24 Παῦλον διελθόντα τὰ ἄνωτερικὰ μέρη Ἰ[κατ]ελ-
 8,15!s θεῖν εἰς Ἐφεσον καὶ εὐρεῖν τινὰς μαθητὰς 2 εἶπέν τε
 πρὸς αὐτούς· εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; οἱ
 δὲ πρὸς αὐτόν· ἄλλ' οὐδ' εἰ πνεῦμα ἅγιον ἔστιν ἠκού-

24 Ἀπελλης ονοματι **κ*** 453. 1175. 2818 bo | ονοματι Απολλωνιος (Απολλως 33) D 33 | γενει Αλεξανδρευς D • 25 ὁς ἦν κατηχημενος ἐν τῇ πατριδι τὸν λόγον D (gig) | οὗτος ἦν κατηχημενος τὸν λόγον 323. 945. 1739 | ὁ φ⁴¹ B 614 | ἑλαλει D* gig | Ἰησου D 33 | τοῦ Χριστου φ⁴¹ | τοῦ κυριου 323 M | LxI φ^{74vid} κ A B E L Ψ 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 • 26 ἑ D L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M gig sy sa^{mss} | LxI φ⁷⁴ κ A B E 33 vg bo | ἑ τὴν ὁδον D gig | I 3 4 2 L Ψ 1241 M | τὸν λόγον τοῦ κυριου 323. 945. 1739. 1891 | τὴν ὁδον τοῦ κυριου E 1505. 2818 vgc^l sy^p | LxI φ⁷⁴ κ A B 33. 614. 1175 vg • 27 ἑ ἐν δε τῇ Ἐφεσω ἐπιδημουντες τινες Κορινθιοι καὶ ακουσαντες αὐτου παρεκαλου διελθειν σὺν αὐτοις εἰς τὴν πατριδα αὐτων· συγκατανευσαντος δε αὐτου οἱ Ἐφεσιοι εγραψαν τοις ἐν Κορινθῳ μαθηταις ὡπως ἀποδεξωνται τὸν ἀνδρα D (sy^{hmg}) | ἑ ὁς ἐπιδημησας τῇ Αχαια (εἰς τὴν Αχαιαν D) πολυ συνεβαλλετο ἐν ταῖς ἐκκλησιαῖς φ^{38vid} D • 28 ὁ διαλεγόμενος καὶ (-φ³⁸) φ^{38vid} D 614 | καὶ κατ οἶκον E | 2 4 1 3 D | 3 1 4 φ^{38vid} | I 3 4 E

¶ 19,12 ἑλθόντος δε τοῦ Παυλου κατα τὴν ἰδιαν βουλην πορευεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα υποστρεφειν εἰς τὴν Ἀσιαν· διελθὼν δε τὰ ἀνωτερικὰ μέρη ἐρχεται φ^{38vid} D sy^{hmg} | ἑ Απολλων φ⁷⁴ A^c L 33 | Απελλην **κ*** 453. 1175. 2818 bo | ἑ ἀνατολικά 104 | ἑ ἔλθειν B L 323. 614. 1175. 1241. 1505 M lat | LxI φ^{74vid} κ A E Ψ 33. 945. 1739. 1891 | ἑ καὶ εὐρων τινὰς μαθητας εἶπεν πρὸς αὐτους D E L Ψ 323. 614. 1241. 1505 M gig sy^h bo^{mss} | καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταις φ^{38vid} | LxI φ^{74vid} κ A B 33. 453. 1175. 1891. 2818. (δε loco τε 945. 1739) vg co | ἑ λαμβανουσιν τινες φ^{38.41} D* sy^{hmg} sa

σαμεν. **3** εἶπέν τε· εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; οἱ δὲ εἶπαν· εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. **4** εἶπεν δὲ Παῦλος· Ἰωάννης ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν, τοῦτ' ἔστιν εἰς τὸν Ἰησοῦν. **5** ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ[†], **6** καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου Ὁ[τάς] χειρὰς ἦλθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ ἐπροφήτευον. **7** ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δώδεκα.

8 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν[†] ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων Ὁ[τά] περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. **9** ὥς δέ τινες[†] ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπειθιουν κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους[†], ἀποστάς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητὰς καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου[†]. **10** τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου, Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλληνας. **11** Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ὁ θεὸς ἐποίει διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, **12** ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἀποφέρεισθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς ὁ αὐτοῦ σουδάρια ἢ σμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ὁ ἀπ' αὐτῶν τὰ νόσους, τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐκπορεύεσθαι.

13 Ἐπεχείρησαν δὲ τινες καὶ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ λέγοντες·

3 εἶπεν τε προς αυτους L 323. 1241 M vg^{mss} (sy^p sa) | ο δε ειπεν P^{41,74} K A E 33 bo | ειπεν δε D Ψ 945. 1739. 1891 | ειπεν ουν 614*. 1505 sy^h | ο δε Παυλος προς αυτους P³⁸ | txt B 453. 614^c. 1175. 2818 d | ελεγον P³⁸ D • 4 Χριστον D r | τον Χριστον Ιησουν L 323. 1241 M | τον Ιησουν Χριστον Ψ 945. 1175. 1739. 1891 gig sy^p sa^{mss} | txt P^{38,74} K A B E 614. 1505 vg sy^h sa^{mss} bo • 5 † Χριστου εις αφεσιν αμαρτιων P^{38vid} D 614 sy^h** • 6 ὁ P⁷⁴ K A B (D) 326. 1241 | txt E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 M | ευθεως επεπεσεν P^{38vid} D (vg^{mss}) • 8 † εν δυναμει μεγαλη D sy^{hms} | ὁ B D Ψ 1175. 1891^c | txt K A E L 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739. 1891* M • 9 † τινες μεν ουν αυτων D | ως δε τινες των εθνων τοτε 614 (cf †) | † των εθνων. τοτε (-E) D E sy^{p,h}** | † τινος E L Ψ 1175. 1241. 1505 M vg^{cl} (sy^p) | τινος απο ωρας πεμπτης εως (+ ωρας 614) δεκατη D 614 gig w sy^h** | txt P⁷⁴ K A B 323. 945. 1739 r vgst • 10 † εως παντες οι κατοικουντες την Ασιαν ηκουσαν τους λογους του κυριου Ιουδαιοι και Ελληνες D* (e sy^p) • 12 ὁ P³⁸ | ὁ¹ P⁷⁴

ῥορκίζω ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν Παῦλος κηρύσσει. **14** ἦσαν δέ τινος Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπτά υἱοὶ τοῦτο ποιοῦντες. **15** ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν ἔειπεν αὐτοῖς· τὸν ὁ[μὲν] Ἰησοῦν γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι, ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ; **16** καὶ ἐφαλόμενος ὁ ἄνθρωπος ἐπ' αὐτούς ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, κατακυριεύσας ἁμφοτέρων ἴσχυσεν κατ' αὐτῶν ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. **17** τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἐφεσον καὶ ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. **18** Πολλοὶ τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. **19** ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων, καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὔρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε. **20** Οὕτως κατὰ κράτος τοῦ κυρίου ὁ λόγος ἤξανε καὶ ἴσχυεν'.

13 ῥορκίζομεν L 1241. 1505 M | εξορκίζομεν P³⁸ 323. 453. 614. 945. 1739. 1891. 2818 | LxI P⁷⁴ K A B D E Ψ 33. 1175 sa^{ms} bo • **14** ἐν οἷς καὶ υἱοὶ Σκευᾶ (+ Ἰουδαίου P³⁸) τινος ἱερέως (ἀρχιερέως P³⁸) ἠθελῆσαν τὸ αὐτὸ ποιῆσαι. ἐθος εἶχαν (ἐχόντες P³⁸) τοὺς τοιοῦτους εξορκίζειν (ἐξορκίζειν τοὺς τοιοῦτους P³⁸) · καὶ εἰσελθόντες πρὸς τὸν (-P³⁸) δαμονιζόμενον ἠρξάντο επικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα λεγόντες· παραγγελλόμεν σοι ἐν Ἰησοῦ ὃν Παῦλος (+ ὁ ἀποστολὸς P³⁸) κηρύσσει ἐξελεθῆναι (ἐξελεθῆναι κηρύσσει D*) P³⁸ D^{*c} (w sy^{hmg}) | τινες P⁷⁴ K A Ψ 33. 945. 1175* lat | τινες υἱοὶ L 323. 614. 1241. 1505 M sy^h | LxI P⁴¹ B D E 453. 1175^c. 1739. 1891. 2818 p* sy^p | ^f(cf ῥ) υἱοὶ οἱ E Ψ | οἱ L 323. 614. 1241. 1505 M sy^h | LxI P⁴¹ 74 K A B 33. 945. 1175. 1739. 1891 • **15** τότε ἀπεκριθῆ D | τ^τ καὶ D² | ο^ο P⁷⁴ K* A D L 33. 323. 945. 1175. 1241. 1739 M latt co | LxI P⁴¹ K² B E Ψ 614. 1505 sy^h • **16** ἐφαλόμενος P⁴¹ K² E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | ἐναλλόμενος D | LxI P⁷⁴ K* A B 1175 | ἐπ (εἰς D) αὐτούς ὁ ἄνθρωπος P⁷⁴ D L 323. 1241 M | ὁ ἄνθρωπος 945. 1739. 1891 | LxI P⁴¹ K A B (E) Ψ 33. 614. 1175. 1505. 2818 | τ^τ καὶ κατακυριεύσας K* 104. 323. 453 | καὶ (-A) κατακυριεύσαν A L 1241 M | (+ καὶ Ψ) κυριεύσας D Ψ | κατεκυριεύσεν 945. 1739. 1891 | LxI P⁷⁴ K² B E 33. 614. 1175. 1505 | ῥ^ρ αὐτῶν L Ψ 323. 945. 1241. 1739 M | - E | LxI P⁷⁴ K A B D 33. 104. 614. 1175. 1505. 2818 sy^h • **18** πιστευόντων D Ψ 614. 1505 | πιστευσαντων E • **20** ὁ λόγος τοῦ κυρίου (θεοῦ E) ἤξανε καὶ ἴσχυεν (ἴσχυσεν K² Ψc; + σφοδρὰ Ψ) P⁷⁴ K² E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M lat sy^h | ἐνίσχυσεν καὶ ἡ πίστις τοῦ θεοῦ ἠξάνεν καὶ ἐπληθύνετο (ἐπληθύνε D*) D^{*2} (sy^p) | I-6 ἴσχυσεν K* | LxI A B

21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἱερουσόλυμα εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. **22** ἀποστείλας δὲ εἰς ὅτην Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἔραστον, αὐτὸς ἐπέσχευεν χρόνον ἕως εἰς τὴν Ἀσίαν.

23 Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. **24** Δημήτριος γάρ τις Ἰσόνοματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ὀργυροῦς Ἀρτέμιδος ἱερῆς παρειχέτο τοῖς τεχνίταις οὐκ ὀλίγην ἐργασίαν, **25** οὓς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἔργατας εἶπεν ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῖν ἐστίν **26** καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἰεφέσου ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. **27** οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἔλθεῖν ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς ἱερῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐθὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι τῆς μεγαλειότητος αὐτῆς ἣν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. **28** Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ ἔκραζον λέγοντες· μεγάλη ἡ Ἀρτεμις Ἐφεσίων. **29** καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις τῆς συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. **30** Παύλου δὲ βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἶων αὐτὸν οἱ μαθηταί· **31** τινὲς

5,4!
16,10! 1Κ 16,5! · 18,12!
20,22; 24,17 R 15,25
23,11! R 1,10! |
16,1!
R 16,23! · 10!
2Κ 1,8!
9,2! |
16,16!
10!
11,24! · 17,24,29!
Is 40,17 Sap 3,17
11,28! | L 4,28
6,3!
cf Bel 18,41 Ⓞ |
7,57
20,4 R 16,23! 3J 1 · 27,2!

21 ἄτοτε D | Ἱ την ϕ⁷⁴ A D E 33. 945. 1739 | txi ⋈ B L Ψ 323. 614. 1175. 1241. 1505 M
• **22** ° ⋈ E 323. 614. 1175. 1891. 2818 | txi ϕ⁷⁴ A B D L Ψ 33. 945. 1241. 1505. 1739 M |
ἄ ολιγον εν τη Ασια D • **24** ἦν D | – d gig | ° B gig | Ἱ ος (– A* E) παρειχεν A* D E
• **25** ἄ ουτος συναθροισας (+ και 614. 1505) D 614. 1505 gig sy sa | Ἱ τεχνιτας εφη προς
αυτους· ανδρες συντεχνιται D (sy^{p,h**}) sa • **26** Ἱ εως Εφεσιου D | τῆς Εφεσου 945.
1175. 1739 • **27** Ἱ D E (τερας Ψ) 323. 1241 pm | txi ϕ⁷⁴ ⋈ A B L 33. 614. 945. 1175. 1505.
1739. 2818 pm | Ἱ μελλει A* (D) 323. 945. 1175. 1739. 2818 | ° bis B • **28** Ἱ ταυτα δε
ακουσαντες D (lat) sy^p | Ἱ δραμοντες εις το αμφοδον D (614) sy^{hmg} | ° D*
• **29** Ἱ και συνεχυθη ολη η πολις αισχυνης D* (gig sy^p) | Ἱ Μακεδονα 453. 2818 |
Μακεδονιας 1505 • **30** Ἱ του δε Παυλου E L Ψ 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739. (⋈² D
1175) M | txi ϕ⁷⁴ ⋈* A B 6. 33 | Ἱ οι μαθηται εκωλυον D (sy^p)

- 29 **20** Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον Ἔμεταπεμψά-
 μενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ Ἐπαρακαλέσας,
 ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν Ὁπορεύεσθαι εἰς Μακεδονίαν. 16,10! 2K 2,13! 1T1,3
- 2** διελθὼν δὲ Ἐτὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ Ἐπαρακαλέσας αὐ-
 τοὺς Ἐλόγῳ πολλῶ ἦλθεν εἰς τὴν Ἐλλάδα **3** ποιήσας τε
 μῆνας τρεῖς Ἐγενομένης ἐπιβουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰου-
 δαίων Ἐμέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο
 γνώμης τοῦ Ἐυποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. **4** Ἐσυνείπετο
 δὲ αὐτῷ ἘΣώπατρος ὉΠύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλονι-
 κέων δὲ Ἐρίσταρχος καὶ Σεκουῖνδος, καὶ Γάϊος ἘΔερβαῖος
 καὶ Τιμόθεος, ἘἌσιανοὶ δὲ ἘΤύχικος καὶ Τρόφιμος. 17,10· 17,1!
 27,2!· 19,29!
 16,1!· E 6,21!· 21,29!
5 οὗτοι δὲ Ἐπροελθόντες ἔμενον Ἐἡμᾶς ἐν Τρωάδι, **6** ἡμεῖς
 δὲ Ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἄζυμων ἀπὸ Φι-
 λίππων καὶ ἦλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα Ἐἄχρι
 ἡμερῶν πέντε, Ἐὅπου διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτὰ. 21,4; 28,14
- 7** Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων συνηγμένων ἡμῶν κλά-
 σαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς μέλλων ἐξιέναι τῇ
 ἐπαύριον, παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. L 24,1p 1K 16,2!· 2,42!
- 8** ἦσαν δὲ Ἐλαμπάδες ἰκαναὶ ἐν τῷ ὑπερφῶ οὗ Ἐἦμεν
 συνηγμένοι. **9** καθεζόμενος δὲ τις νεανίας ὀνόματι Εὐ-
 τυχος ἐπὶ Ἐτῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὑπὸ βαθεῖ δια-
 λεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, Ἐκατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ
 ὑπνου ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ Ἐἤρθη νε-
 κρὸς. **10** καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμ- 1Rg 17,21 2Rg 4,34s

¶ 20,1 Ἐπροσκαλεσαμενος A D L Ψ 323. 614. 1241. 1505 ℳ latt sy Ἐμεταστειλαμενος 945. 1739. 1891 Ἐ lxi ϕ⁷⁴ Ἐ B E 33. 453. 1175. 2818 Ἐ Ἐπολλα παρακαλευσας D* Ἐπολλα παρακαλεσας D² Ἐ - L 1241 Ἐ Ὁ D 323. 945. 1505. 1739 gig bo^{ms} • 2 Ἐπαντα D Ἐχρησαμενος D^{vid} • 3 Ἐηθελησεν αναχθηναι εἰς Συριαν Ἐειπεν δε το πνευμα αυτω D (gig) sy^{hmg} • 4 Ἐμελλοντος ουν εξιεναι αυτου (+ συνειποντο δε αυτω sy^{hmg}) D sy^{hmg} Ἐαχρι (μεχρι D) της Ασιας A D E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ gig vg^{ms} sy Ἐ lxi ϕ⁷⁴ Ἐ B 33 vg co Ἐ Σωσιπατρος 104. (1175) gig p^c vg^s co Ἐ Ὁ L 614. 1241. 1505 ℳ sy Ἐ lxi ϕ⁷⁴ Ἐ A B D E Ψ 33. 323. 945. 1175. 1739. 1891. 2818 latt sy^{hmg} co Ἐ Ἐο Δερβαῖος A 33 Ἐ Δουβερτιος D* (gig) Ἐ Ἐφεσιος D sy^{hmg} sa Ἐ Εφεσιος Ἐ Ασιανοὶ 614 Ἐ Ἐευτυχος D • 5 Ἐπροσελθοντες Ἐ A^{vid} B* E L Ψ 1175. 1241. 1505. 1739 pm Ἐ lxi ϕ⁷⁴ B² D 104. 323. 614. 945. 1891. 2818 pm latt sy Ἐ αυτον D • 6 Ἐαπο ημερων πεντε ϕ⁷⁴ Ἐ E 33 Ἐ πεμπταιοι D Ἐ Ἐ οὗ B L 323. 945. 1175. 1241. 1739 ℳ Ἐ οὗ και Ψ 614. 1505 Ἐ εν η και D Ἐ lxi ϕ⁷⁴ Ἐ A E 33 • 8 Ἐυπολαμπαδες D Ἐ Ἐ ησαν 1 bo • 9 Ἐτη θυριδι κατεχομενος υπνω βαρει D Ἐ 1891 p Ἐ Ἐ τος D*

Mc 5,39 περιλαβὼν εἶπεν (· μὴ θορυβεῖσθε), ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν
2,42! αὐτῷ ἐστίν. **11** ἀναβάς δὲ ὁ καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ
24,26 L 24,14s γευσάμενος ἐφ' ἱκανόν τε ὁμίλησας ἄχρι αὐγῆς, οὕτως
ἐξῆλθεν. **12** ἤγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα καὶ παρεκλήθη-
σαν οὐ μετρίως.

13 Ἡμεῖς δὲ ἔπροελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν ἐπὶ
τὴν Ἄσσον ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦ-
λον· οὕτως γὰρ διατεταγμένος ἦν μέλλων αὐτὸς πεζεύ-
ειν. **14** ὥς δὲ συνέβαλλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλα-
βόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην, **15** κάκειθεν ἀπο-
πλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἄντικρυς Χίου, τῇ
7,26! δὲ ἑτέρεῳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον[†], τῇ ὁδῆ ἔχομένη ἤλ-
12,26 L 13,33θομεν εἰς Μίλητον. **16** κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παραπλευ-
17 2T 4,20|σαι τὴν Ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι
ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδεν γὰρ εἰ δυνατόν εἶη αὐτῷ[†] τὴν
19,10!· 22,18 L 19,5!
2,1 1K 16,8 Lv 23,15-21
Tob 2,1 2Mec 12,32
ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα.

17 Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον ἔμετεκα-
11,30!λέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. **18** ὥς δὲ παρ-
εγένοντο πρὸς αὐτὸν[†] εἶπεν αὐτοῖς·

ὑμεῖς ἐπίστασθε[†], ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς
τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην,
19,10!· cf 1Th 1,9
R 12,11!
31!· 3! 1Th 2,15s
| 27
19 δουλεύων τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ
δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπι-
βουλαῖς τῶν Ἰουδαίων, **20** ὥς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν

10 (ex itac.?) μὴ θορυβεῖσθαι B* C D E 1175 • **11** ὁ B • **12** ἄσπαζομένων δε αὐτῶν
ἠγάγεν τὸν νεανίσκον D • **13** ἔπροσελθόντες A B* E 1175. 1241 M | κατελθόντες
D gig sy[†] | txt P^{41,74} & B² C L Ψ 33. 323. 614. 945. 1505. 1739. 2818 • **14** ἔσυνεβαλεν C
D 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | txt & A B E L Ψ 1175 • **15** ἑσπερα B 453.
1175. 1241. 2818 bo^{pl} | τὸ καὶ μειναντες ἐν Τρωγυ(λ)λίῳ (Τρωγυλία D) D L (Ψ) 323.
614. 945. 1241. 1505 M gig sy sa | txt P^{41,74} & A B C E 33. 453. 1175. 1739. 1891. 2818 vg
bo | ὁ D L Ψ 323. 614. (945). 1241. 1505 M gig sy sa | txt P^{41,74} & A B C E 33. 453. 1175.
1739. 1891. 2818 vg bo | ἑρχομένη D* 614. 1175. 1891 • **16** ἄμποτε γενήθη αὐτῷ
κατασχέσις τις D (gig) vg | ὁ D | τὸ εἰς D | Ἱερουσαλημ P⁷⁴ & A E Ψ 33. 945. 1505.
1704. 1739 | txt B C D L 323. 614. 1175. 1241 M latt • **17** ἔμετεπεμψατο D
• **18** ὁ ὅμοσε (ομοῦ A) ὄντων αὐτῶν P⁷⁴ A D lat | ὁμοθυμαδόν E 2464 | txt & B C L Ψ
33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M vg^{mass} sy co | τὸ ἀδελφοί D 2464 sa | ὡς
τριετιαν ἡ καὶ πλεον ποταπῶς μεθ' ὑμῶν (= ἡμῶν?) παντός χρόνου D* | ὡς
τριετιαν ἡ καὶ πλεον πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην D²

συμφερόντων τοῦ Ὁμῆ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι Ὁμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους, **21** διαμαρτυρόμενος Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλῆσιν τὴν εἰς Ἐθεὸν μετάνοιαν καὶ πίστιν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν'. **22** Καὶ νῦν ἰδοὺ δεδεμένος ἐγὼ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά μοι μὴ εἰδῶς, **23** πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται μοι λέγον ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις με μένουσιν'. **24** ἀλλ' οὐδενὸς λόγου ποιῶμαι τὴν ψυχὴν τιμίαν ἐμαυτῷ ὥς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. **25** Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες ἐν οἷς διήλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν'. **26** διότι μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρὸς εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων. **27** οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ Ὁμῆ ἀναγγεῖλαι πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ὑμῖν. **28** προσέχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ

18,28 | 2,40! · 14,1!
11,18! · 24,24; 26,18
1,21! |
19,21!
| 10,19!
9,16; 21,11.33 | 21,13!
13,25 2Τ4,7
2Κ 5,18 · 1,21!
32
38
19,8!; 28,31 L 8,1!
18,6 Sus 46 Theod | 20
2,23!; 13,36 L 7,30!
5,35! 1Τ4,16 · L 12,32!
Ph 1,1!
9,31 1Τ3,5 · Ps 74,2 ·
H 9,12

20 °D | °1 D sy^p; Lcf • **21** Ἐτον ϕ⁷⁴ A D L Ψ 33. 323. 614. 945. 1505. 1739 ϖ | txt ϰ B C E 1175. 1241 | εἰς τον κυριον ημων (- E) Ιησουν Χριστον ϕ⁷⁴ ϰ A C E 33. 323. 945. 1175. 1241. 1505. 1739. 2818 pm vg sy^p bo^{pl} | δια του κυριου ημων Ιησου Χριστου D | txt B L Ψ 614 pm gig sy^h; Lcf • **22** Ἦγνωσκων ϕ⁴¹ D • **23** Ἐπασαν D gig (vg) sy; Lcf | σε (με 614 gig vg) μενουσιν εν Ιερουσαλημ (Ιεροσολυμοις 614) ϕ⁴¹ 614 gig vg sa | μενουσιν μοι εν Ιεροσολυμοις D sy^{h**} • **24** οὐδενος λογον εχω (+ μοι D*) ουδε ποιουμαι την ψυχην (ευχην 33; + μου D*) ϕ⁷⁴ ϰ² A D* 33 | ουδενος λογον ποιουμαι ουδε εχω την ψυχην μου (- L Ψ 614. 945. 1505. 1739) E L Ψ 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ϖ (sy^h) | txt ϕ⁴¹ ϰ* B C D² 1175 (gig sy^p) | Ἦεως ϰ² B² vg | ωστε E 33. 323. 614. 945. 1505. 1739 | του D gig; Lcf | txt ϕ^{41.74vid} ϰ* A B* C L Ψ 1175. 1241 ϖ | Ἦτελειωσω ϰ B vg | txt ϕ^{41vid} A (add. το C) D E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ϖ gig; Lcf | Ἦμετα χαρας C E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ϖ sy^h | txt ϕ⁴¹ ϰ A B D 33 lat sy^p co | Ἦην παρελαβον ϕ^{41vid.74vid} 614. 1505 | του λογου ον (ην D²) παρελαβον D gig vg^{cl} | ἮΙουδαιοις (+ τε ϕ^{41vid}) και Ελλησιν ϕ⁴¹ D gig sa^{mss}; Lcf • **25** Ἦτην βασιλειαν του (+ κυριου gig) Ιησου D gig sa; Lcf | την βασιλειαν του θεου E L 614. 1175. 1241. 1505 ϖ vg bo^{pl} | το ευαγγελιον του θεου 323. 945. 1739. 1891 | txt ϕ⁷⁴ ϰ A B C Ψ 33. 453. 2818 sy bo^{pl} • **26** Ἦαχρι ουν της σημερον ημερας D* • **27** °D* • **28** Ἦκυριου ϕ⁷⁴ A C* D E Ψ 33. 453. 945. 1505. 1739. 1891. 2818 gig p sy^{hms} co; Ir^{lat} Lcf | κυριου και θεου C³ L 323. 1241 ϖ | txt ϰ B 614. 1175. 1505 vg sy bo^{ms}; Cyr | Ἦεαυτω ϕ^{41vid} D; Ir^{lat}

(αἵματος τοῦ ἰδίου). **29** [†] ἐγὼ ῥοῖδα ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, **30** καὶ ἐξ ὑμῶν Ὁαυτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ῥάποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω ῥαυτῶν. **31** διὸ γρηγορεῖτε μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον[†]. **32** Καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς τῷ ῥθεῶ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ οἰκοδομῆσαι καὶ δοῦναι τὴν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις ῥπᾶσιν[†]. **33** ἀργυρίου ἢ χρυσοῦ ἢ ἱματισμοῦ ῥοῦδενὸς ἐπεθύμησα· **34** αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς οὔσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρετήσαν αἱ χεῖρες αὐταί. **35** ῥπάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτως κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ὅτι αὐτὸς εἶπεν· ῥμακάριον ἐστὶν μᾶλλον διδοῖναι ἢ λαμβάνειν. **36** Καὶ ταῦτα εἰπὼν θεῖς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο. **37** ἱκανὸς δὲ κλαυθμὸς ἐγένετο πάντων καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουσαν αὐτόν, **38** ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ῥεῖ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

21 ῥΩς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας[†] ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ, τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν ῥόδον κάκειθεν εἰς ῥπάταρα, **2** καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινίκην ἐπιβάντες ἀν-

L 10,3 J10,12 Ez 22,27
 IJ 2,19
 13,10· L 21,8
 | Mc 13,37!
 19,10!· 19 2K 2,4
 1Th 2,11s· 2,3|
 14,23· 24; 14,3!
 9,31· 26,18 E 1,18! Dt
 33,3s Sap 5,5
 | Mt 10,8 1K 9,12!
 2K 7,2 1Sm 12,3
 18,3!
 R 14,1· 11,16!
 1,21!
 Sir 4,3|
 7,60; 9,40; 21,5 L 22,41
 Gn 33,4; 45,14s Tob 7,6
 R 16,16!
 25
 15,3!
 I-18: 16,10!
 25,17; 27,18 L 7,11!
 11,19!

28 ῥιδίου αιματος L 323. 614. 1241. 1505 M | αιματος αυτου Irlat | txt P^{41.74} N A B C D E Ψ 33. 945. 1175. 1739. 1891. 2818; Cyr • **29** ῥτι B | ῥγαρ οἶδα τουτο (-945) C³ E L Ψ 323. 614. 945. 1241. 1505 M p sy^h | δε οἶδα N² | txt P^{41.74} N* A B C* D 33. 453. 1175. 1739. 1891. 2818 lat sy^p; Irlat • **30** ὀ B | ῥαποστρεφειν P⁴¹ D; Irlat | ῥεαυτων N A B; Irlat | txt P^{41.74} C D E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M • **31** ῥυμων D E 323. 614. 945. 1505. 1739. 1891 latt sy • **32** ῥκυρω B 326 gig sa^{ms} bo | txt P⁷⁴ N A C D E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M vg sy sa^{ms} | ῥτων παντων D | ῥαυτα η δεξα εις τους αιωνας; αμην 614 sy^h** • **33** ῥουθενος P⁷⁴ N A E • **35** ῥπασι D*; Spec | ῥμακαριος D*

¶ **21,1** ῥκα επιβαντες ανηχθημεν· αποσπασθεντων δε ημων D* sa | ῥ(27,5) Παταρα και Μυρα P⁴¹vid D (gig vg^{ms} sa) | Πατερα P⁷⁴ A C | txt N B E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M vg sy

ήχθημεν. **3** ἄναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον καὶ καταλιπόν-
 τες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν εἰς Συρίαν καὶ ἑκατήλθο- 20,3!
 μεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον 7
 τὸν γόμον. **4** ἀνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς ἐπεμείναμεν 11,19
 αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτὰ, οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ 20,6! · 10,19!
 πνεύματος μὴ ἐπιβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. **5** ὅτε δὲ ἐγένε- 12 cf 20,23
 ντο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι² τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευό-
 μεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξίν καὶ τέ- 15,3!
 κνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν 20,36!
 αἰγιαλὸν προσευξάμενοι **6** ἀψησασάμεθα ἀλλήλους καὶ
 ἄνεβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ
 ἴδια.

7 Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου ἑκα- 3
 τητήσαμεν εἰς Πτολεμαῖδα καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελ-
 φοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. **8** τῇ δὲ ἐπαύ-
 ριον ἐξελθόντες ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν καὶ εἰσελθόν- 16; 8,40; 9,30; 10,1;
 τες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ὄντος ἐκ 18,22
 τῶν ἑπτὰ, ἐμείναμεν παρ' αὐτῶ. **9** τούτῳ δὲ ἦσαν θυγα- 6,5! · E 4,11 2Τ 4,5
 τέρεις τέσσαρες παρθένοι προφητεύουσαι. **10** Ἐπιμε- 6,3 |
 νόντων δὲ ἡμέρας πλείους κατήλθεν τις ἀπὸ τῆς Ἰου- 2,17
 δαίας προφήτης ὀνόματι Ἀγαβος, **11** ἑλθὼν πρὸς 11,28 |
 ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας ἑαυτοῦ τοὺς
 πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν· τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ 10,19!
 ἅγιον· τὸν ἄνδρα οὗ ἐστὶν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτως δήσουσιν 20,23!
 ἔν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖ- 28,17 L 18,32!p
 ρας ἐθνῶν. **12** ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν
 ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι 'τοῦ μὴ ἀναβαίνειν' αὐτὸν εἰς 4

3 ἄναφανεντες A B^{2a} C E L Ψ 33^{vid.} 323. 614. 1175. 1241. 1505 M | Lxi P⁷⁴ K B^{*.2b} 945. 1704. 1739 d | ἑκατηχθημεν C L Ψ 323. 614. 945. 1505. 1739 M | Lxi P⁷⁴ K A B E 33. 326. 1175 lat sy^h • **5** ἑ A B^{*.2} E | Lxi P⁷⁴ K B¹ C L Ψ (33). 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M • **6** ἑνεβημεν K² B E Ψ 945. 1739. 1891 | επεβημεν L 323. 1241 M | Lxi P⁷⁴ K^{*} A C 453. 614. 1175. 1505. 2818 • **7** κατεβημεν P⁷⁴ K² A E | Lxi K^{*} B C L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M • **8** οἱ περι τον Παυλον ηλθον L 1241 M | Lxi P⁷⁴ K A B C E Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 2818 latt sy co; Eus Chr • **10** ἑμων K² E L 323. 614. 945. 1241. 1739 M gig sy^{hmg} | αυτων K^{*} 1175 | Lxi P⁷⁴ A B C Ψ 33. 453. 1505. 2818; Bas • **11** ἑ ανελθων δε D^{*} | ἑις P⁷⁴ D • **12** παρεκαλουμεν D^{*} | ἑ τον Παυλον του μη επιβαινειν D gig

20,24 cf R 15,30s
L 22,33
5,41! · 1,21!
L 22,42p Mt 6,10!

Ἱερουσαλήμ. **13** 'τότε ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος'· τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ Ἰσχυροὶ μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι ἴδιον ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐτόιμος ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. **14** μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ ἠσυχάσαμεν εἰπόντες· τοῦ κυρίου τὸ θέλημα γινέσθω.

15 Μετὰ δὲ 'τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπίσκευασάμενοι' ἄν- (31)
εβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα· **16** συνῆλθον δὲ καὶ τῶν
8! μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ ξενισθῶμεν Ἰερουσαλήμ ἄσμενως ἀπεδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί.
15,4
7,26! **18** Τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσήει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς 31
12,17! · 11,30! Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. **19** καὶ
15,4! · 2,3! ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ' ἕνα ἕνα, ὡς ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ.
4,21! **20** Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν θεὸν (εἰπόντες)
2,41; 4,4 ὁ αὐτῶν θεοῦ, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν ἐν τοῖς
22,3! Ἰουδαίοις τῶν πεπιστευκότων καὶ πάντες Ἰσχυροὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν· **21** Ἰσχυροὶ κατηγήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντα Ἰουδαίους λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέ-
cf G 5,2

13 ἀπεκρίθη δε (τε L 1241 M) ο Παυλος L Ψ 614. 1241. 1505 M sy^h ! ἀπεκρίθη δε (τε 323) ο Παυλος και ειπεν 323. 945. 1739. 1891 ! ειπεν δε προς ημας ο Παυλος D (gig) ! τοτε απεκριθη (+ δε 33) ο (- P⁷⁴) Παυλος και ειπεν P⁷⁴ & A E 33 vg (sy^p) sa bo^{ms} ! τοτε απεκριθη δε ο Παυλος C* 1175 ! LxI B¹ (om. ο B*) C² 2818 bo | Ἰσχυροὶ ἡμῶν D* gig p; Tert | Ἰσχυροὶ D (sy^p) • **14** Ἰσχυροὶ πρὸς ἀλλήλους D • **15** Ἰσχυροὶ ἡμερᾶς ἀποταξάμενοι D | Ἰσχυροὶ C D L* 2818 • **16** Ἰσχυροὶ δε ἡμῶν D^{vid} | Ἰσχυροὶ καὶ παραγενομένοι εἰς τινὰ κωμὴν ἐγενομεθα παρὰ D^{vid} (sy^{hmg}) | Ἰσχυροὶ & gig vg^{ms} bo^{p1} • **17** Ἰσχυροὶ κακειθεν ἐξίοντες ἡλθομεν D^{vid} (sy^{hmg}) • **18/19** Ἰσχυροὶ τε P⁷⁴ & A E 945. 1739. 1891 gig | Ἰσχυροὶ δε παρ αὐτῶ οἱ πρεσβύτεροι συνηγμένοι· οὐκ ἀσπασάμενος διηγείτο ἕνα ἕνα ὡς D* (sa) • **20** Ἰσχυροὶ κυρίου D Ψ 323. 614. 1241. 1505 M gig vg^{ms} sy^h sa | LxI P⁷⁴ & A B C E L 33. 945. 1175. 1739. 1891. 2818 vg sy^p bo | Ἰσχυροὶ C D 323. 614. 1175. 1505 M sy^h ! LxI P⁷⁴ & A B E L Ψ 33. 453. 945. 1241. 1739. 2818 | ° D | Ἰσχυροὶ Ἰουδαίοις P⁷⁴ ! Ἰσχυροὶ L Ψ 323. 614. 1241. 1505 M sy^h ! ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ D gig p sy^p sa | - & ! LxI A B C E 33. 945. 1175. 1739. 1891. 2818 vg bo; Eus | Ἰσχυροὶ D gig vg^{ms} sy^p • **21** Ἰσχυροὶ κατηγήθησαν D* 104 gig | Ἰσχυροὶ P⁷⁴ A E 33 latt bo ! ἐθνη πάντα D²

	κνα ἴμηδὲ τοῖς ἔθεσιν ἵ περιπατεῖν. 22 τί οὖν ἔστιν; πάντως ἴ ἀκούσονται ὅτι ἐλήλυθας. 23 τοῦτο οὖν ποιήσον ὁ σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἴ ἐφ' ἑαυτῶν. 24 τούτους παραλαβὼν ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς καὶ δαπάνησον ἴ ἐπ' αὐτοῖς ἴ ἵνα ἴ ξυρήσονται τὴν κεφαλὴν, καὶ γνῶσονται πάντες ὅτι ὦν κατήχηται περὶ σοῦ οὐδὲν ἔστιν ἴ ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ ἴ αὐτὸς φυλάσσων τὸν νόμον. 25 περὶ δὲ τῶν πεπιστευκῶτων ἔθνῶν ἴ ἡμεῖς ἴ ἐπεστείλαμεν ἴ κρινάντες φυλάσσεσθαι αὐτοὺς ἴ τό τε ἴ εἰδωλόθυτον καὶ αἵμα ἴ καὶ πνικτὸν ἴ καὶ πορνείαν. 26 Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας τῆ ἴ ἐχομένη ἡμέρα σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεῖς, ἴ εἰσῆει εἰς τὸ ἱερὸν διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ ἴ ἔως οὔ ἴ ἴ προσήνεχθη ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἠ προσφορὰ.	6,14; 28,17 18,18! Nu6,9.18 15,20! 20,15! Nu6,5.13 2,31·24,17
(32)	27 Ὡς δὲ ἔμελλον Ὁαὶ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι ἴ, οἱ ἴ ἀπὸ τῆς Ἀσίας ἴ Ἰουδαῖοι ἴ θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον καὶ ἴ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας 28 κράζοντες· ἄνδρες Ἰσραηλίται, βοηθεῖτε· οὐτός ἔστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχῆ διδάσκων, ἔτι τε καὶ ἴ Ἑλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἄγιον τόπον τοῦτον. 29 ἦσαν γὰρ προεωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἴ ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ	24,19;·19,10! 31·4,3! 6,13! 17,30; 24,3 24,6 Ez44,7 20,4 2T4,20

21 ἴμηδε τοις εθεσιν 614 ἴ μητε εν τοις εθεσιν (!) αυτου D* ἴ μηδε τοις εθεσιν αυτους D² • 22 ἴ δει συνελθειν πληθος ακουσονται γαρ (-κ* C) ʔ⁷⁴ κ*² A C² E 33. 945. 1739^{v.l.} latt ἴ δει (+ το D¹) πληθος συνελθειν ακουσονται γαρ D L Ψ 323. 1241 ʔ ἴ lxt B C* 453. 614. 1175. 1505. 1739^{int.} 2818 sy^(p) co • 23 ἴ αφ κ B bo; Or • 24 ἴ επ (εις D) αυτους A D 33. 323. 945. 1739 ἴ συν αυτοις 614 ἴ ἴ ξυρησονται A B² C (L) Ψ 323. 945. 1241. 1739 ʔ ἴ ξυρωνται D* ἴ lxt ʔ⁷⁴ κ B* D¹ E 33. 614. 1175. 1505. 1891 ἴ ἴ αλλ οτι πορευου D* • 25 ἴ ουδεν εχουσιν λεγειν προς σε ημεις γαρ D gig sa ἴ ἴ απεστειλαμεν B C* D Ψ 614. 2495 bo ἴ ἴ κριναντες (κρινοντες D*) μηδεν τοιουτον τηρειν αυτους ει μη (αλλα loco ει μη 323) D L 323. 614. 1241 ʔ gig ἴ κριναντες (κρινοντες 945) μηδεν τοιουτου τηρειν αυτους ει μη (αλλα loco ει μη 945. 1739. 1891) C E Ψ 453. 945. 1505. 1739. 1891 ἴ lxt ʔ⁷⁴ κ A B 33. 1175 vg sy^p co ἴ ἴ το ʔ⁷⁴ D Ψ 614. 1505. 2818 ἴ απο (ei ειδωλοθυτων και αιματος και πνικτου και πορνειας) E vg sy ἴ ἴ D gig • 26 ἴ ερχομενη 2464^c e sy^h ἴ επιουση D ἴ ἴ εισηληθεν D ἴ ἴ οπως D ἴ ἴ προσερχθη 323. 945. 1739. 1891 • 27 ἴ συντελουμενης δε της εβδομης ημερας D gig (sy^p) ἴ ὁ ʔ⁷⁴ E Ψ ἴ ἴ δε D ἴ ἴ εληλυθοτες D ἴ ἴ επιβαλλουσιν D • 29 ἴ ενομισαμεν D

- | Mt 21,10   ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. **30** ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη καὶ
 26,21   ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύ-
 23,27   λου εἶλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν
 27   αὐτῶν αἱ θύραι. **31** Ζητούντων ἴτε αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη
 20,23f   φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπειρῆς ὅτι ὅλη ἴσχυρυννεται Ἰε-
 | 19,32   ρουσαλήμ. **32** ὃς ἐξαυτῆς ἴ παραλαβὼν στρατιώτας καὶ
 12,22f · 22,30,24; 23,28   ἑκατοντάρχας κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς, οἱ δὲ ἰδόντες τὸν
 23,10f   χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν
 22,22; 28,19 v.l. L 23,18   Παῦλον. **33** τότε ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ
 J19,15   καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι ἀλύσειν δυσί, καὶ ἐπυθάνετο
 | 19,32   τίς εἶη καὶ τί ἐστὶν πεποιηκώς. **34** ἄλλοι δὲ ἄλλο τι
 12,22f · 22,30,24; 23,28   ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ. μὴ δυναμένου δὲ αὐτοῦ γνῶναι
 23,10f   τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν
 22,22; 28,19 v.l. L 23,18   εἰς τὴν παρεμβολήν. **35** ὅτε δὲ ἐγένετο ἴ ἐπὶ τοὺς ἀναβα-
 J19,15   θμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν
 5,36s   διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου, **36** ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος 'τοῦ
 9,11f · 6,9; 22,3; 23,34   λαοῦ' κρᾶζοντες ἴ· αἶρε αὐτόν.
 G1,21   **37** Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν ὁ Παῦ-
 13,16f   λος λέγει τῷ χιλιάρχῳ· εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν τι ἴ πρὸς σέ;
 22,2f   ὁ δὲ ἔφη· Ἐλληνιστὶ γινώσκεις; **38** 'οὐκ ἄρα' σὺ εἶ ὁ Αἰ-
 9,11f · 6,9; 22,3; 23,34   γύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἴ ἀναστατώσας καὶ ἐξα-
 G1,21   γαγῶν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν
 13,16f   σικαρίων; **39** εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος· ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι
 22,2f   Ἰουδαῖος, Ἰαρσέυς τῆς Κιλικίας, οὐκ ἀσήμου πόλεως πο-
 13,16f   λίτης· δέομαι ὁδέ σου, ἴ ἐπιτρέψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν
 22,2f   λαόν. **40** ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος ἐστῶς ἐπὶ τῶν
 13,16f   ἀναβαθμῶν ἴ κατέσεισεν τῇ χειρὶ 'τῷ λαῷ'. πολλῆς δὲ
 22,2f   'σιγῆς γενομένης' ἴ προσεφώνησεν τῇ ἴ Ἐβραϊδὶ διαλέκτῳ
 13,16f   λέγων·

31 ἴ δε (P⁷⁴) D¹ L Ψ 323. 614. 1175. 1241. 1505 ℣ lat sy^h | - p | txt K A B (D*) E 945. 1739. 1891. 2464 | ἴ συγκεχυταί P⁷⁴ K² E L Ψ 323. 614. 945. (1175). 1241. 1505. 1739 ℣ d gig | txt K* A B D 33 vg • **32** ἴ λαβων B d • **34** ἴ ἀναγεσθαι P⁷⁴ • **35** ἴ εἰς D | ἴ λαου D latt sy^p • **36** ἴ του οχλου 614. 1505 sy^h | - D gig | ἴ ἀναρῆσθαι D • **37** ἴ τω χιλιαρχω ἀποκριθεὶς εἶπεν D | ἴ λαλῆσαι D gig | εἶπειν L 323. 1241 • **38** ἴ ου D | ἴ ἐξαναστατώσας E • **39** ἴ (22,3) εν Ταρσω δε της Κιλικίας γεγεννημενος D (w sy^p) | ὁ P⁷⁴ L 6 sy^p | ἴ ἐπιτρεψαι Ψ | συγχωρησαι D gig • **40** ἴ και σεισας D | ἴ προς αυτους D sy^p | ἴ γενομενης σιγης B 945. 1739. 1891 | ἴ ησυχιας γενομενης D | ἴ ιδια P⁷⁴ A

22 Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. **2** ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῆ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ προσεφώνει ὁ αὐτοῖς, μᾶλλον ἑπαρέσχον ἡσυχίαν. καὶ φησὶν· **3** ἐγὼ ἴ εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ ἑπαιδευμένος κατὰ ἀκριβείαν τοῦ πατρῶου νόμου, ζηλωτῆς ὀυπάρχων τοῦ θεοῦ ὡς καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον· **4** ὡς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου δεσμεύων καὶ παραδιδούς εἰς φυλακὰς ἀνδρας ὅτε καὶ γυναῖκας, **5** ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἴ μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβύτεριον, παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος ἑπρὸς τοὺς ἀδελφοὺς εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ ἵνα τιμωρηθῶσιν. **6** Ἐγένετο δὲ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἰκανὸν περὶ ἐμέ, **7** ἔπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι· Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; ἴ **8** ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· τίς εἶ, κύριε; εἶπέν τε πρὸς με· ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις. **9** οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο ἴ τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. **10** εἶπον δέ· τί ποιήσω, κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶπεν πρὸς με· ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκὸν κάκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακται σοι ποιῆσαι. **11** ὣς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτός ἐκείνου, χειραγωγούμενοι ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν. **12** Ἀνανίας δὲ τις,

7,2
19,33; 24,10; 25,8.16;
26,1s.24 L12,11!
1K 9,3! | 21,40; 26,14
3-21: 9,1-29; 26,9-20
21,39!
5,34
21,20
G1,14!
9,2!
8,3! · 5,18!
L22,66
8,26!
9,3! |
2,22!
cf 9,7
| 2,37!
| Dt28,28s
13,11

¶ 22,2 ἑπροσεφώνησεν Ɔ⁷⁴ L 323. 614. 945. 1505. 1739. 1891. 2818 | προσφώνει D E Ɔ 1241. 2464 vg | lxi & A B 1175 Ɔ | ° D gig | ἡσυχασαν D • 3 ἴ μεν L Ɔ 323. 614. 1175. 1241. 1505 Ɔ sy^h bo | lxi Ɔ⁷⁴ & A B D E 33. 453. 945. 1739. 1891. 2818 | ἑπαιδευομενος D | ° D lat | ° Ɔ 614. 1505 vg^{ms} | ἑπαντες εστε Ɔ⁷⁴ | εστε υμεις παντες D • 4 ° Ɔ⁷⁴ • 5 ἴ Ἀνανιας 614 sy^h** | ἑολον D | ἑαρα των αδελφων D • 6/7 ἑγγιζοντι δε μοι μεσημβριας Δαμασκω εξαιφνης απο του ουρανου περιηστραψεν με φως ικανον περι εμε και επεσον D* | ἴ (26,14) σκληρον σοι προς κεντρα λακτιζειν E gig vg^{ms} sy^{hms} • 9 ἴ και εμφοβοι εγενοντο D E L Ɔ 323. 614. 945. 1505. 1739 Ɔ gig sy^h sa | lxi Ɔ⁷⁴ & A B 33. 326. 1175. 1241. 2464 vg sy^p bo • 11 ἑαναστας d gig sy^{hms} sa | ἑουδεν εβλεπον B | ουκ εβλεπον E 2464

2,5!·6,3! ἀνὴρ ὁ εὐλαβῆς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν ἱεροποιούντων Ἰουδαίων, **13** ἐλθὼν πρὸς με καὶ ἐπιστὰς εἶπέν μοι· Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠνάβλεψα ἰσχυρῶς αὐτόν. **14** ὁ δὲ εἶπεν· ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γινῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, **15** ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἐώρακας καὶ ἤκουσας. **16** καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου ἑπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα αὐτοῦ. **17** Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει **18** καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι· σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλὴμ, διότι οὐ παραδέξονται σου μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. **19** κἀγὼ εἶπον· κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ, **20** καὶ ὅτε ἐξεκύνετο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μαρτύρου σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. **21** καὶ εἶπεν πρὸς με· πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἔξαποστελῶ σε.

22 Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες· αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον, οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. **23** κραυγάζοντων ἑαυτῶν καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλόντων εἰς τὸν ἄερα, **24** ἐκέλευσεν ὁ χιλιάρχος εἰσαγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν, εἶπας μάλιστα ἵνα ἀνετάξεσθαι αὐτὸν ἵνα ἐπιγινῶ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως εἶπε-

12 ὁ ρ⁷⁴ A vg | ἱεροποιούντων (-1505) εν (+ τη ρ⁴¹) Δαμασκω ρ⁴¹ L Ψ 33. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℣ vg^{mss} sy^h sa | ιχι ρ⁷⁴ κ A B E 323. 2818 vg • **13** ἠνάβλεψα 104. 1739. 1891 | εβλεψα ρ⁷⁴ A | ρ⁴¹ d sa • **14** τ μοι ρ⁴¹ d sy^p sa bo^{mss} | ο ρ⁷⁴ A 33. 453. 2818 • **16** ἑπικαλούμενος ρ⁷⁴ • **17** ὑποστρεφοντι ρ⁷⁴ 33 • **18** ἰδων κ 453. 2818 d co • **20** ἑρωτομαρτυρος L 614. 945. 1505. 1739^{mg}. 1891 sy^h | τ τη αναιρεσει αυτου (-33) L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℣ sy^p | ιχι κ A B E latt co • **21** ἑξαποστελλω D | αποστελλω E | αποστελω B • **22** ρ⁷⁴ 33. 104. 453. 1175. 2464. 2818 • **23** δε ρ⁷⁴ κ D E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℣ sy^h | ιχι A B C | ουρανον D gig sy^p • **24** ανεταζειν D* | ἱγνω ρ⁷⁴ A 6. 33. 2818 | ἱ καταφωνουν D Ψ 614

- φώνουν Ἰ²αὐτῶ. **25** ὡς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἰμαῖν, εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος· εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μα- 29; 16,37; 23,27
 στίζειν; **26** ἄκουσας δὲ ὁ ἑκατοντάρχης ἤ προσελθὼν τῶ
 χιλίαρχῳ ἀπήγγειλεν λέγων· τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ
 ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν. **27** ἄ προσελθὼν δὲ ὁ χι-
 λίαρχος εἶπεν αὐτῶ· λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖός εἶ; ὁ δὲ ἔφη·
 ναί. **28** ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλίαρχος· ἐγὼ πολλοῦ κεφα-
 λαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη·
 ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. **29** εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ’
 αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν, καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ
 ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν 16,38·25!
 δεδεκώς[†].
- 30** Τῇ δὲ ἑπαύριον βουλόμενος γινῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ 21,34! 23,28
 τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἤ ἔλυσε αὐτὸν ἤ καὶ 24,2.8.13.19; 25,5.11.16
 ἐκέλευσε συνελθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πᾶν τὸ συν- 28,19 L 6,7!
 ἔδριον, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον ἔστησε εἰς αὐτούς.
- 23** Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῶ συνεδρίῳ εἶπεν· ἄν- 24,16 2K1,12 1T 3,9!
 δρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπο- 1P3,16,21· Ph 1,27
 λίτευμαι τῶ θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. **2** ὁ δὲ ἀρχ- 24,1
 ιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς παρεστῶσιν αὐτῶ τύπτειν 24,16,22s |
 αὐτοῦ τὸ στόμα. **3** τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν· τύ- Dt 28,22· Ez 13,10-15·
 πτειν σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κᾶθη Mt 23,27
 κρίνων με κατὰ τὸν νόμον καὶ παρανομῶν κελεύεις με Lv 19,15
 τύπτεσθαι; **4** οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπαν· τὸν ἀρχιερέα τοῦ 24,16,22s |
 θεοῦ λοιδορεῖς; **5** ἔφη τε ὁ Παῦλος· οὐκ ἤδειν, ἀδελφοί, Ex 22,27
 ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεὺς· γέγραπται γὰρ ὅτι *ἀρχοντα τοῦ λαοῦ*
- 24** Ἰ²αυτου Ψ 614 | περι αυτου D gig • **26** ἴ τουτο ακουσας D lat | ἴ οτι Ρωμαιοι 24,16,22s |
 εαυτον λεγει D gig vg^{mss} | ἴ ορα D L 323. 945^c. 1175^c. 1241 ℣ gig p sa | ιχι ϕ⁷⁴ & A B 24,16,22s |
 C E Ψ 33. 614. 945*. 1175*. 1505. 1739. 2818 vg sy bo • **27** ἴ τοτε προσελθων ο 24,16,22s |
 χιλιαρχος επηρωτησεν αυτον D (sa) | ἴ ειπεν αυτω ναι ϕ⁷⁴ | ειπεν ειμι D gig 24,16,22s |
 • **28** ἴ και αποκριθεις ο χιλιαρχος ειπεν· εγω οίδα ποσου D • **29** ἴ τοτε D | ἴ και 24,16,22s |
 παραρχρημα ελυσεν αυτον 614 sy^h** sa • **30** ἴ επιουση 1505 | επιουση επαυριον 24,16,22s |
 614 | ἴ πεμψας 614 sy^h** | ἴ απο των δεσμων L 323. 614. 1241 ℣ | ιχι ϕ⁷⁴ & A B C E Ψ 24,16,22s |
 945. 1175. 1505. 1739. 1891. 2818 latt sy 24,16,22s |
 ¶ **23,1** ἴ 3 4 1 2 & A C E 33. 945. 1739. 1891 latt | 2 3 4 B 453. 614. 1505. 2818 | ιχι 24,16,22s |
 ϕ⁷⁴vid L Ψ 323. 1175. 1241 ℣ • **2** ἴ παρηγγειλεν ϕ⁷⁴ | εκελευσεν C 453. 945. 1739. 24,16,22s |
 1891. 2818

σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. **6** Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων ἔκραζεν ἐν τῷ συνεδρίῳ· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Ἑβραίων, περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ὅ[ἐγὼ] κρίνομαι. **7** τοῦτο δὲ αὐτοῦ εἰπόντος ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. **8** Σαδδουκαῖοι ὁμὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν ἢ μῆτε ἄγγελον μῆτε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφότερα. **9** ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες τινὲς τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες· οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος^T; **10** Πολλῆς δὲ γινομένης στάσεως φοβηθεὶς ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῆ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα καταβάν ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν ὅτε εἰς τὴν παρεμβολήν. **11** Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστάς αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν· θάρσει^T· ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, οὕτως σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι. **12** Γενομένης ἡμέρας ποιήσαντες συστροφὴν οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς λέγοντες ἢ μῆτε φαγεῖν μῆτε πιεῖν ἕως οὗ ἢ ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον. **13** ἦσαν

34

6 Ἑβραίου E L 323. 614. 945*. 1241. 1505. 1739 M sy^h | txt P⁷⁴ & A B C Ψ 33. 945^c. 1175. 2818 lat syP | °B gig sa | txt P⁷⁴ & A C² E L Ψ 33. 323. 614. 945. (1175). 1241. 1505. 1739 M vg bo • **7** Ἰουδαίου B | λαλῆσαντος C L Ψ 614. (1175). 1241. 1505 M | txt P⁷⁴ & A E 33. 323. 945. 1739. 1891. 2464 | ἔπελεσεν B* | ἐπεσεν B¹ sy • **8** °B latt | txt P⁷⁴ & A C E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M sy^h; Cyr | ἡμερῶν P⁷⁴ L 104. 323. 1241 pm • **9** οἱ (-L) γραμματεῖς του μερους των L 323. 1241 M | τινες των P⁷⁴ A E 33. 104 vg bo | τινες εκ (-945) των γραμματεων του μερους (γενους 945) των C 945^{(*)c} (h) | txt & B (Ψ) 614. 1175. 1505. 1739. 1891. 2818 gig syP.^(h) sa | ἡμερομαχωμεν L 323. 614. 945^c. 1241. 1505 M sa | txt P⁷⁴ & A B C E Ψ 33. 81. 945*. 1175. 1739 latt sy • **10** ἡγενομένης P⁷⁴ (A) E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M | txt & B (C) 1175 | °B • **11** ἡ Παυλε C³ L 81. 323. 945. 1241 M h vg^{mss} | txt P⁷⁴ & A B C* E Ψ 33. 614. 1175. 1505. 1739. 1891. 2818 lat sy co • **12** ἡτε B Ψ 614. 1505. 2464 h | ποιησαντες οι Ιουδαιοι συστροφην (αναστροφην 1505) Ψ 614. 1505 sy^h | ποιησαντες τινες των Ιουδαιων συστροφην (L) 1241 M lat syP sa^{mss} | [...] βοηθειαν συστραφεντες τινες των Ιουδαιων P⁴⁸ | txt P⁷⁴ & A B C E 33. 81. (- οἱ 323). 945. 1175. 1739. 1891. 2818 sy^h | ἡμη P⁴⁸ | ἡ ανελωσιν A

δὲ πλείους τεσσεράκοντα οἱ ἑταῖρον τὴν συνωμοσίαν ποιησάμενοι, **14** οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν· ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς μηδενὸς γεύσασθαι ἕως ἵνα ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. **15** νῦν οὖν ἡμεῖς ἐμφανίσασθε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ ὅπως καταγάγῃ αὐτὸν εἰς ὑμᾶς ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν ἕτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. **16** Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέδραν, παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. **17** προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν ἑκατονταρχῶν ἔφη· τὸν νεανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον, ἔχει γὰρ ἀπαγγεῖλαι τι αὐτῷ. **18** ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλιάρχον καὶ φησὶν· ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίσκον ἀγαγεῖν πρὸς σὲ ἔχοντά τι λαλῆσαι σοι. **19** ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν ἐπυθάνετο, τί ἐστὶν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαι μοι; **20** εἶπεν δὲ ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαι σε ὅπως αὔριον τὸν Παῦλον καταγάγῃς εἰς τὸ συνέδριον ὡς μέλλον τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. **21** σὺ οὖν μὴ πεισθῆς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσεράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως ἵνα ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ νῦν εἰσὶν ἕτοιμοι προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. **22** ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος ἀπέλυσεν τὸν νεανίσκον παραγγείλας μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς με.

13 ἑταῖροι ποιησάμενοι εαυτοὺς $\mathfrak{P}^{48}$ h • **14** τὸ συνολον $\mathfrak{P}^{48}$ gig h; Lcf | ἑταῖροι $\mathfrak{P}^{48}$ | αν Ψ 104. 1175. 2464 | - 33 • **15** ἑταῖροι παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ποιησατε ἡμῖν τουτου· συναγαγοντες το συνεδριον $\mathfrak{P}^{48\text{vid}}$ (gig) h sy^{hmg} sa; (Lcf) | $\mathfrak{P}^{48}$ gig h sy^{hmg} sa; Lcf | τ αυριον L 323. 614. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ | *lxi* $\mathfrak{P}^{48\text{vid}.74}$ $\aleph$ A B C E Ψ 33. 81. 945. 1175. 1739. 1891. 2818 latt sy co | ἑταῖροι $\mathfrak{P}^{74}$ C L Ψ 33. 323. 614. 1175. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ | *lxi* $\mathfrak{P}^{48}$ $\aleph$ A B E 81. 945. 1739 | ἑταῖροι $\mathfrak{P}^{48}$ vg^{mss} sy^{p,h**} | ἑταῖροι εαν δεη και αποθανειν $\mathfrak{P}^{48\text{vid}}$ 614 h sy^{hmg} • **17** ἑταῖροι ἀπαγε $\aleph$ B 81 | ἀπαγαγετε Ψ | ἀπαγαγε 1505 | ἀπαγαγετε 1241 | *lxi* $\mathfrak{P}^{74}$ A C E L 33. 323. 614. 945. 1175. 1739 $\mathfrak{M}$ | ἑταῖροι C L 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ | *lxi* $\mathfrak{P}^{74}$ A B E Ψ 33. 81 • **18** ἑταῖροι νεανιαν B L Ψ 614. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ | *lxi* $\mathfrak{P}^{74}$ $\aleph$ A E 33. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739. 1891 • **20** ἑταῖροι μελλων $\mathfrak{P}^{74}$ A B E 81. 453 | μελλοντα L 323. 1241 $\mathfrak{M}$ | μελλοντων $\aleph^2$ Ψ 614. 945. 1175. 1505. 1739. 2818 | *lxi* $\aleph^*$ 33. 1891

33; 25,1.4.6.13

26; 24,3.22ss; 25,14
I Mcc 11,29 3 Mcc 3,30
24,22·24,31·15,23!

15!·21,33s
22,25!
21,34!
22,30 |

18,15!·9; 25,11.18.25;
26,31s; 28,18 L 23,15!

20,3!
24,8

23 Καὶ προσκαλεσάμενος (ἄλλο [τινάς]) τῶν ἑκατονταρχῶν εἶπεν· ἐτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους, ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἵππεις ἑβδομήκοντα καὶ ἑξησιόβητους διακοσίους ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός, **24** κτήνη τε παραστήσαι ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον ^Τ διασώσωσιν ^Τ πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, **25** ^Τ ἄγραψας ἐπιστολὴν ἔχουσαν τὸν τύπον τοῦτον· **26** Κλαύδιος Λυσίας (τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι) χαίρειν. **27** Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλλημφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ’ αὐτῶν ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι ἔξειλάμην μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν. **28** βουλόμενός ἴτε ἐπιγνῶναι τὴν αἰτίαν δι’ ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, ^Κκατήγαγον ^Τ εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν· **29** ὃν εὔρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν^Τ, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔχοντα ἔγκλημα^Τ. **30** μηνυθεῖσθαι δέ μοι ἐπιβουλήσιν εἰς τὸν ἄνδρα (ἔσεσθαι ἐξ αὐτῆς) ἔπεμψα πρὸς σὲ παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγοροῖς λέγειν [τὰ] πρὸς αὐτὸν³ ἐπὶ σοῦ^Τ.

23 ἄλλο δυο **κ** B 33. 81 | δυο Φ^{74} lat sy^p | *txt* A E L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ | ἑκατον 614. 1505 h sy^{hmg} sa | ἑξησιόβητους A 33 • **24** ^Τ νυκτος 614 h sy^{hmg} | ^Τ εἰς Καισαρειαν 614. 2147 h sy^{h**} • **25** ^Τ (+ ἄγραψας ἐπιστολὴν ἔχουσαν τὸν τύπον τοῦτον 614) εφοβηθη γαρ (+ ο χιλιαρχος 2147) μηποτε (μητε 2147*) ἐξαρπασαντες (αρπασαντες 614. 2147) αὐτον (τον Παυλον 2147) οἱ Ἰουδαιοι ἀποκτεινωσιν καὶ αὐτος μεταξὺ ἐγκλημα (ἐγκλησιν 614^c) εχη (σχη 614. 2147) ὡς ειλῆφως ἀργυρια (ἄ ἀργυριον ειλῆφως 614. 2147) Ψ^{48} 614. 2147 gig vg^{cl} (sy^{h**}) | ἄγραψας δε αὐτοις ἐπιστολὴν εν η εγεγραπτο Ψ^{48} | εγραψε δε (+ καὶ 2147) ἐπιστολὴν περιεχουσαν ταδε (τον τυπον τουτον 2147) 614. 2147 (vg) sy^{hmg} | ἄγραψας ἐπιστολὴν περιεχουσαν τον τυπον τουτον A L 1241 $\mathfrak{M}$ | *txt* Φ^{74} **κ** B E Ψ 33. 81. 323. 945. 1175. 1505. 1739. 1891 sy^h • **26** ⁴ 1-3 Ψ^{48} gig | 2-4 614. 1505 • **27** ἔρυσσασθιν Ψ^{48} | ἄκραζοντα καὶ λεγοντα εἶναι Ῥωμαιον Ψ^{48vid} (gig) • **28** ἄ δε L 33. 81. 323. 614. 945^c. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ e gig sy^h | - 945* | *txt* $\Phi^{48.74}$ **κ** A B E Ψ 453. 1175 vg | [□]B* 81 | ^Τ αὐτον B¹ E L Ψ 323. 1175. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ lat sy | *txt* $\Phi^{48vid.74}$ **κ** A 33. 614. 945. 1739. 1891. 2464 • **29** ^Τ Μουσεως καὶ Ἰησου τινος 614. 2147 gig sy^{hmg} | ^Τ ἐξηγαγον αὐτον μολις τη βια 614. 2147 gig sy^{h**} • **30** ^Τ (+ μελλειν 945) εσεσθαι ἐξ αὐτων **κ** A E (33). 81. 945. 1175. 1505. 1739. 1891 (vg) sy^h | μελλειν εσεσθαι υπο των Ἰουδαιων ἐξαυτου (+ ουν L) L 323. 1241 $\mathfrak{M}$ (gig sy^p) sa | *txt* Φ^{74} B Ψ 453. 614. 2464. 2818 bo | ἄ προς αὐτον B 1175 | αὐτους **κ** A 33 | *txt* E (L) Ψ 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ sy^h | ^Τ ἐρωσο (ἐρωσθε 1241 *pm*) **κ** E L Ψ (81). 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ vg^{cl} sy | *txt* A B 33 gig vgst co

31 Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἤγαγον ἑξ ἑσπέρης εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα, 32 τῇ δὲ ἐπαύριον ἔασαντες τοὺς ἰππεῖς ἄπερχεσθαι σὺν αὐτῷ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· 33 οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. 34 ἀναγνοὺς δὲ καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχείας ἐστίν, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, 35 διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται· κελεύσας ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι αὐτόν.

23!

21,39!

25,16

Ph 1,13

35 **24** Μετὰ δὲ ἑνὲς ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ πρεσβυτέρων τινῶν καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. 2 κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων· πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ διορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, 3 πάντη τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φήλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. 4 ἵνα δὲ μὴ ἐπιπλεῖόν σε ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικειᾷ. 5 εὐρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν καὶ κινουῖντα ἑστίσεις ὅπασιν τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην τε (τῆς τῶν) Ναζωραίων αἰρέσεως, 6 ὃς καὶ τὸ ἱερόν ἐπέπειρασεν βεβηλώσαι

23,2

23,15; 25,2,15

22,30!

2Mcc 4,6

21,28! · 23,26; 26,25

L 1,3 · 23,24!

| L 23,2

1Sm 25,25 ⊕ Ps 1,1 ⊕

Prv 22,10; 29,8 ⊕ · 15,2!

17,6! cf L 23,2 · 11,28! ·

2,22! · 14! | 21,28

31 ἑξ ἑσπέρης L 323. 1241. 1505 M | - P⁷⁴ | txi K A B E Ψ 33. 81. 614. 945. 1175. 1739. 2818 • 32 ἑξ ἑσπέρης L Ψ 614. 945. (1175). 1241. 1505. 1739 M | txi P⁷⁴ K A B E 33. 81. 323 • 34/35 τὴν ἐπιστολὴν (+ ο ἡγεμων 2147) ἐπερωτήσας τὸν Παῦλον· ἐκ ποίας ἐπαρχείας εἰ; εφη· Κιλιξ. καὶ πυθόμενος εφη· ἀκουσομαί σου ὅταν 614. 2147 (sy^{hm}) | τῷ B 1175 | - P⁷⁴ L Ψ 323. 614. 1241. 1505 M | txi K A E 33. 81. 453. 945. 1739. 1891. 2464

¶ 24,1 ἑνὲς ἡμέρας πέντε P⁷⁴ | τινῶν ἡμερῶν A | τῶν πρεσβυτέρων L 1241 M sy^p | txi P⁷⁴ K A B E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 2818 latt sy^h co • 2 ° B | ἑξ ἑσπέρης L 323. 945. 1175. 1241. 1505 M | διορθωμάτων πολλῶν 453. 2818 gig sy^p | txi P⁷⁴ K A B E Ψ 33. 81. 614. 1739. 1891. 2464 • 4 ἑξ ἑσπέρης P⁷⁴ A *vid (Ψ) 33. 1175. 1891 | txi K A ° B E L 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M co • 5 ἑξ ἑσπέρης L 323. 614. 1241 M sy sa | txi P⁷⁴ K A B E Ψ 33. 81. 945. 1175. 1739. 1891. 2464. 2818 lat bo | ° P⁷⁴ | τῶν κατὰ τὴν (τῶν) P⁷⁴

14,9! 22,30! 23,30 ὄν καὶ ἐκρατήσαμεν, **7** παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων ἐπιγνώνας ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. **9** (συνεπέθεντο δὲ) καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν.

7,1! **10** Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν· ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν **7** τῷ ἔθνει

22,1! τούτῳ ἐπιστάμενος **8** εὐθύμως τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι, **11** δυναμένου σου ἐπιγνώνας ὅτι οὐ πλείους εἰσὶν μοι

8,27 ἡμέραι δώδεκα ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ. **12** καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν με πρὸς τινα διαλεγόμενον ἢ ἐπίστασιν ποιοῦντα ὄχλου οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς οὔτε κατὰ τὴν πόλιν, **13** οὐδὲ παραστήσαι δύνανταί σοι περὶ ὧν **9** νυνὶ κατηγοροῦσίν μου. **14** ὁμολογῶ

17,17! 17,6! δὲ τοῦτό σοι ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἦν λέγουσιν αἵρεσιν, οὕτως λατρεύω τῷ πατρὶ ῥω θεῷ πιστεύων πᾶσιν τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς **10** ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις,

22,30! δὲ τοῦτό σοι ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἦν λέγουσιν αἵρεσιν, οὕτως λατρεύω τῷ πατρὶ ῥω θεῷ πιστεύων πᾶσιν τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς **10** ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις,

9,2! · 5; 28,22 cf 15,5!

4Mcc 12,17 · 26,22!

Dn 12,2

Ph 1,10! · 23,1! · Prv 3,4

9,36! · 11,29!

15 ἐλπίδα ἔχων **11** εἰς τὸν θεὸν ἦν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσσεσθαι **7** δικαίων τε καὶ ἀδίκων. **16** ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνειδήσιν ἔχειν ἑπὶ τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός. **17** δι' ἐτῶν δὲ πλείονων ἐλεημοσύνας ποιήσων

6 **7** καὶ κατὰ τὸν ἡμετέρον νόμον ἠθελήσαμεν κρίναι (κρινεῖν 614. 1505). [7] παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλιάρχος μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπηγάγεν [8] κελουσὰς τοὺς κατηγοροῦσας αὐτοῦ ἐρχεσθαι ἐπὶ (πρὸς E 2464) σε (σοῦ 323. 614. 1505) E Ψ 33. 323. 614. 945. 1505. 1739. 2464 pm gig vg^{cl} sy^(p) | txt Φ^{74} κ A B H L P 049. 81. 1175. 1241 pm p* s vgst co • **9** εἰπόντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα συνεπέθεντο 614. 2147 sy^h • **10** Ἰαλεῖν 614. 1505 | defensionem habere pro se. statum autem assumens divinum dixit sy^{hmg} | **7** δικαίων E Ψ 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pm sy^h | txt Φ^{74} κ A B L 33. 81. 1241 pm lat sy^p | **8** εὐθυμοτερον L 323. 1241 $\mathfrak{M}$ | txt Φ^{74} κ A B E Ψ 33. 81. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 2818 lat • **12** ἐπισυστάσιν L 323. 614. 945. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ | επιστασιαν (81). 1175 | txt Φ^{74} κ A B E Ψ 33. 1739 • **13** οὔτε Φ^{74} A E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ | txt κ B 81 | **9** νυν Φ^{74} E L 1241 $\mathfrak{M}$ | txt κ A B Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 1891. 2464 • **14** $\mu\kappa^2$ A L 33. 1241 $\mathfrak{M}$ | txt Φ^{74vid} κ^* B E Ψ 81. 323. 614. 945. (1175). 1505. 1739. 1891. 2464. 2818 • **15** πρὸς κ C | **7** νεκρῶν E L Ψ 323. 614. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ sy | txt Φ^{74} κ A B C 33. 81. 945. 1175. 1739. 1891 lat co • **16** ἔχων L 323. 614. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ gig | txt (Φ^{74}) κ A B C E Ψ 33. 81. 945. 1175. 1739. 1891 lat | **7** δια παντός πρὸς τε (-E 1739^{v.l.}) τὸν θεὸν καὶ πρὸς (-E 1739^{v.l.}) τοὺς ἀνθρώπους E Ψ 614. 1505. 1739^{v.l.} gig sy^h

24! ὑπὸ τοῦ Παύλου^Τ· διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμ-
 20,11! | 2,1! πόμενος ἠώμιλει αὐτῶ. **27** Διετίας δὲ πληρωθείσης ἔλα- 36
 23,24! · c. 25-26 · 12,3; βεν διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον, ^Τ θέλων τε ἡγά-
 25,9 ριτα καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ ἠκατέλιπεν τὸν
 Παῦλον δεδεμένον.

25 Φῆστος ἰὼν ἐπιβάς τῇ ἑπαρχείᾳ μετὰ τρεῖς ἡμέ-
 23,23! ρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας,
 24,11 · 4,23! · 28,17! **2** ἐνεφάνισάν τε ὁ αὐτῶ (οἱ ἀρχιερεῖς) καὶ οἱ πρῶτοι τῶν
 23,15s Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου καὶ παρεκάλουν αὐτὸν **3** αἰ-
 τούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ ὅπως μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς
 Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν
 23,23! ὁδόν. **4** ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦ-
 22,30! λον εἰς Καισάρειαν, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπο-
 ρεύεσθαι. **5** οἱ οὖν ἐν ὑμῖν, φησίν, δυνατοὶ συγκαταβάν-
 τες εἰ τί ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ ἄτοπον κατηγορεῖταισαν αὐ-
 τοῦ.

6 Διατρίψας δὲ ἑνὲν αὐτοῖς ἡμέρας (οὐ πλείους ὀκτῶ) ἡ
 23,23! δέκα, καταβάς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ
 12,21! τοῦ βήματος ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. **7** παρα-
 γενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ Ἱεροσο-
 24,13 λύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι πολλὰ καὶ βαρῆα αἰτιώ-
 22,11 · 6,13! ματα καταφέροντες ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδειξαι, **8** τοῦ Παύ-
 17,7 λου ἀπολογουμένου ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων
 24,27! οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἥμαρτον.
 20 **9** Ὁ Φῆστος δὲ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι
 ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν· θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀνα-
 βάς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι ^Τ ἐπ' ἐμοῦ; **10** εἶπεν δὲ ὁ

26 ^Τ ὅπως λυση αὐτον L 323. 614. 945c. 1241 ℳ co | txt κ A B C E Ψ 33. 81. 945*. 1175. 1505. 1739 latt sy | ἡ διελεγετο C 453. 2818 • **27** ^Τ τον δε Παυλον εισαsen εν τηρησει δια Δρουσιλλαν 614. 2147 sy^{hmg} | ἡ χαριτας 1241 ℳ | χαριν φ⁷⁴ κ² E L Ψ 323. 614. 945. 1505. 1739. 1891 | txt κ* A B C 33. 81. 104. 1175 | ἡ κατελειπεν φ⁷⁴ A L 81. 104. 453. 1175. 2464

¶ **25,1** ἡ δε φ⁷⁴ | ἡ επαρχ(ε)ιω φ⁷⁴ κ* A | txt κ² B C E L Ψ 33. (81). 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ℳ • **2** ὁ φ⁷⁴ | ὁ αρχιερευς H P 049. 189. 326 pm • **5** ἡ τουτω L 1241 ℳ | τουτω αποπον Ψ (323). 453. 614. 1505. 2818 sy^h sa? bo | txt κ A B C E 33. 81. 1175. 2464. (945. 1739. 1891) lat • **6** ὁ φ⁷⁴ | ἡ πλειους L Ψ 1241 ℳ | πλειους οκτω E 104. 614. 1505 bo^{ms} | txt (κ) A C 33. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739. 1891. 2818. (πλειονας φ⁷⁴ B) latt bo • **7** ἡ ισχυσαν φ⁷⁴ κ* • **9** ^Τ ἡ 33

Παῦλος· ἔπι τοῦ βήματος Καίσαρος ἐστῶς² εἰμι, οὗ με δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. **11** εἰ μὲν οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον ἕθανάτου πέπραχά τι², οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδὲν ἐστίν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδεὶς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. **12** τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη· Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ.

37 **13** Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Ἐβερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν ἄσπασάμενοι τὸν Φῆστον. **14** ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον λέγων· ἀνὴρ τίς ἐστίν καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, **15** περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων αἰτοῦμενοι κατ' αὐτοῦ ἱκανοδίκησιν. **16** πρὸς οὓς ἀπεκρίθη ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι ἕτινα ἀνθρώπων ἢ πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγοροῦσιν· ἕτερον ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. **17** συνελθόντων οὖν [αὐτῶν] ἐνθάδε ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἐξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· **18** περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἔφερον ὧν ἐγὼ ὑπενόουν ἱκανοδίκησιν, **19** ζητήματα δὲ τίνα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας ἔειπον πρὸς αὐτὸν καὶ περὶ τίνος Ἰησοῦ τεθηκότος ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. **20** ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ

10 ⁵ I-4 **κ*** (B) 453. 1175 | *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ κ^2 A C E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ | ἱκανοδίκησιν **κ** B (81) | *txt* A C E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ • **11** ⁵ τι πεπραχα θανατου $\mathfrak{P}^{74}$ • **13** Ἐβερνίκη 1175 sa | Βερνικήκη C*^{vid} | Βερνικήκη Ψ | ἄσπασσομενοι Ψ 81. 323. 945. 1505. 1739. 1891. 2818 *pm* latt sy sa | *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **κ** A B C² E L 33. 614. 1175. 1241. 2464 *pm* • **15** ἱκανοδίκησιν E L Ψ 81. 614. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **κ** A B C 33. 323. 945. 1175. 1739. 1891. 2464 • **16** ἕτινι C 323. 945. 1739. 1891 | ἕτις ἀπωλείαν L 614. 1241 $\mathfrak{M}$ *gig* sy^{p,h**} sa | *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **κ** A B C E Ψ 33. 81. 323. 945. 1175. 1505. 1739. 1891 *vg* bo | ἕδε B E 614. 1505. 2464 • **17** ἐνθαδε B | ἐνθαδε αὐτων C 614. 1505. 2818 | *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **κ** A E L Ψ 33. 81. 323. 945. 1175. 1241. 1739 $\mathfrak{M}$ • **18** ἕλεφερον L 6. 81. 104. 323. 614. 945. 1175. 1505 $\mathfrak{M}$ | ἕλεφερον 1241 | ἕπονηραν $\mathfrak{P}^{74}$ A C* Ψ 33. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 1891. 2818 *gig* *vg*^w (sy) | ἕπονηρα **κ*** C² w | - L 323. 1241 $\mathfrak{M}$ | *txt* κ^2 B E 81. 104 • **19** ἕην $\mathfrak{P}^{74}$ ^{vid} sa

εἰς τὸ ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσφοράς, 18 ἐν ῥαῖς εὐρόν με ἠγγισμένον ἐν τῷ ἱερῷ οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, 19 τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχοιεν πρὸς ἐμέ. 20 ἦ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν τί εὐρον ἴ ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, 21 ἦ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς ἧς ἐκέκραξα ἐν αὐτοῖς ἐστὼς ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ῥεφ' ὑμῶν.	21,26 21,27! 22,30! 23,6
22 Ἀνεβάλετο δὲ αὐτοὺς ὁ Φῆλιξ ¹ , ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ εἶπας· Ἦταν Λυσίας ὁ χιλιάρχος καταβῆ, διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς· 23 διαταξάμενος τῷ ἑκατοντάρχη τηρεῖσθαι αὐτὸν ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν Ἦ αὐτῷ.	23,24! · 18,25! 9,2! · 23,26 27,3! 8,36!
24 Μετὰ δὲ ἡμέρας τινᾶς ¹ παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ τῇ ἰδία γυναικὶ ¹ οὔσῃ Ἰουδαία ¹ Ἦ μετεπέμψατο τὸν Παῦλον καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν Ὡησοῦν πίστεως. 25 διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ ῥκρίματος τοῦ μέλλοντος ¹ , ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη· τὸ νῦν ἔχον πορεύου, ῥκαιρὸν δὲ μεταλαβῶν ¹ μετακαλέσομαί σε, 26 ἄμα καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται Ὡ αὐτῷ	26 Mc6,20 · 20,21! 17,17! 2P1,6! 10,4 4,37!

18 ῥοις L 323. 326. 1241 pm • **19** ῥδει L 1241 pm sa • **20** ῥ (ex itac.?) εἰ ϖ⁷⁴ A C | ῥεν εμοι C E L Ψ 323. 614. 1241. 1505. (945. 1739. 1891) ῥ latt sy bo | txt ϖ⁷⁴ ῥ A B 33. 81. 1175 • **21** ῥυφ ῥ E L 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ῥ lat sy^h | txt A B C Ψ 33. 81. 104. 2464 s sy^p • **22** ῥ ακουσας δε ταυτα ο Φηλιξ ανεβαλετο αυτους L 323. 614. 1241 ῥ sa | ανεβαλετο (ανεβαλλετο 1505) δε ο Φηλιξ αυτους Ψ 1505 | txt ϖ⁷⁴ ῥ A B C E 33. (81). 945. 1175. 1739. 1891. 2464 latt sy bo | ῥ τοι ϖ⁷⁴ E Ψ 614. 1505 • **23** ῥ η προσερχεσθαι L 323. 614. 1241 ῥ sa | txt ϖ⁷⁴ ῥ A B C E Ψ 33. 81. 945. 1175. 1505. 1739. 1891 latt sy bo • **24** ῥ τινας ημερας A E Ψ 614. 1241. 1505 | ολιγας ημερας ϖ⁷⁴ | txt ῥ B C L 33. 81. 323. 945. 1175. 1739 ῥ sy^h | ῥ γυναικι C* L 323. 614. 1241. 1505 ῥ | γυναικι αυτου ϖ⁷⁴ ῥ^{*2} E Ψ 945. 1739. 1891. 2464 | ῥ ιδια γυναικι αυτου ῥ¹ A 33. 81 | txt B C² 1175. 2818 | ῥ quae petebat ut videret Paulum et audiret verbum; volens igitur satisfacere ei sy^{hms} (bo^{ms}) | ῥ^o ῥ¹ A 614. 1241 pm sy^p sa^{ms} | txt ϖ⁷⁴ ῥ^{*2} B E L Ψ 33. 81. 323. 945. 1175. (1505). 1739 pm latt sy^h sa^{ms} bo • **25** ῥ κριματος του μελλοντος εοεσθαι L 1241 ῥ | ῥ μελλοντος κριματος C 1175. 2818 | txt ϖ⁷⁴ ῥ A B E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1505. 1739 | ῥ καιρον δε ευρων ϖ⁷⁴ | καιρω δε επιτηδειω E latt | καιρον δε λαβων (παραλαβων A) A Ψ 33. 81. 945. 1241. 1739 • **26** ῥ^o B p* vgst

9 Ἐπὶ τὴν περὶ τούτων ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιντο πορευ-
 εσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα κάκει κρίνεσθαι περὶ τούτων.
 11: **21** τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς
 25 τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν
 ἕως οὗ ἂν ἀναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. **22** Ἀγρίππας δὲ
 L 23,8 πρὸς τὸν Φῆστον ἔβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου
 ἀκοῦσαι. Ἐαὐρίον, φησὶν, ἀκούσῃ αὐτοῦ.

23 Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς
 Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ
 ἀκροατήριον σὺν τε χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ'
 9,15: ἐξοχὴν τῆς πόλεως καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου ἤχθη ὁ
 Παῦλος. **24** καὶ φησὶν ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα βασιλεῦ καὶ
 πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον
 21,36; 22,22 περὶ οὗ ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνετύχον μοι ἔν τε
 Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε βρωῶντες μὴ δεῖν αὐτὸν ζῆν
 23,29: μηκέτι. **25** ἐγὼ δὲ καταλαβόμεν μηδὲν ἄξιον αὐτὸν θανά-
 του πεπραχέναι, Ἐαὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν
 | 21 Σεβαστὸν ἔκρινα πέμπειν. **26** περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι
 τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω, διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν καὶ
 μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρίσεως
 γενομένης ἴσχω τί γράψω· **27** ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμ-
 ποντα δέσμιον μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημάναι.

26 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· ἐπιτρέπεται
 9,15: σοὶ περὶ σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ Παῦλος ἔκτει-
 13,16+ 22,11| νας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο· **2** Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦ-

20 Ἐ (+ γε 1175) εἰς C E L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 1891. 2818 | *txt* κ A B 81. 1241 M • **21** Ἐπικαλουμένου P⁷⁴ Ψ 1739* | Ἐπεμψω L 323. 1241 pm • **22** Ἐεφη P⁷⁴ C E L Ψ 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M gig vgl^{cl} sy | *txt* κ A B 33 vglst | Ἐο δε C E L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M (w) syh | *txt* P⁷⁴ κ A B 1175 lat co • **23** Ἐελθόντων P⁷⁴ • **24** Ἐενετυχεν B Ψ 104. 945 | Ἐεπιβρωντες C E L Ψ 33. 323. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M | Ἐεπιβωον 614 | *txt* P⁷⁴ κ A B 81 • **25** Ἐκαταλαβομενος κ* L Ψ 323. 614. 1241. 1505 M gig s syh | *txt* P⁷⁴ κ² A B C E 33. 81. 945. 1175. 1739. 1891 vg | Ἐκαὶ L Ψ 323. 614. 1241. 1505 M gig syh | *txt* P⁷⁴ κ A B C E 33. 81. 945. 1175. 1739. 1891 vg | Ἐεπικαλουμένου P⁷⁴ 2464 | Ἐεπικεκλημένου 1241 • **26** Ἐεχω P⁷⁴ A E 81. 614. 945. 1505. 1739. 1891 | Ἐεχοιην 1175 | *txt* κ B C L Ψ 323. 1241 M | Ἐεγραψαι E L 323. 1241 M | *txt* P⁷⁴ κ A B C Ψ 33. 81. 614. 945. 1175. 1505. 1739 • **26,1** Ἐυπερ B L (Ψ) 323. 1175. 1241 M | *txt* P⁷⁴ κ A C E 33. 81. 1739. 2818. (614. 945. 1505. 1891) | Ἐconfidens et in spiritu sancto consolationem accipiens sy^{hmg}

μαι ἔνδον Ἰουδαίων, βασιλεὺ Ἀγρίππα, ἡγήμαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλον σήμερον ἀπολογεῖσθαι **3** μάλιστα γνώστην ὄντα σε ἅπαντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἔθων τε καὶ ζητημάτων[†], διὸ δέομαι [†] μακροθύμως ἀκοῦσαί μου. **4** Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου ^ο[τὴν] ἐκ νεότητος ἔτι ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἔν τε Ἱεροσολύμοις ἴσασι πάντες ^ο[οἱ] Ἰουδαῖοι **5** προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσιν μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἴρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος. **6** καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς ἑμοῦ πατέρας ὁμῶν ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἔστηκα κρινόμενος, **7** εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐκτενεῖα νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζειν καταστῆσαι, περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ. **8** τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; **9** Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῶ πρὸς τὸ ὄνομα [†] Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πράξαι, **10** ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς ἔτε τῶν ἁγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβὼν ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον. **11** καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς ἠνάγκαζον βλασφημεῖν περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. **12** Ἐν οἷς [†] πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς ^οτῆς [†] τῶν ἀρχιερέων **13** ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν

18,15!

22,3

15,5!·23,6!

28,20!·13,32

9-20: 9,1-29; 22,3-21

2,22!

8,3!·9,13!

2 Ἐπισημασμένοις ^ο C 33. 614. 945. 1891. (Ἰ⁷⁴ 2818) sy^p | t^xt ^ο B E L Ψ 81. 323. 1175. 1241. 1505. 1739 ^ο M sy^h co | [†] σου C L 323. 614. 1505 ^ο M sy^p co? | t^xt ^ο ^ο B C* 2818 | t^xt ^ο ^ο B C² (E) L Ψ 33. 81. 945. 1175. 1739. 1891. 2818 lat sy^h • **4** ^ο B C* 2818 | t^xt ^ο ^ο B C* E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 ^ο M | ἑμοῦ ^ο ^ο B C* E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 | t^xt ^ο ^ο B C² L 1241 ^ο M • **6** ἑμὸς C L 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 ^ο M | t^xt ^ο ^ο B E Ψ 048. 33. 81. 104. 1175 | ^ο L 1241 ^ο M • **7** καταστῆσαι B | βασιλεῦ Ἀγρίππα 104. 945. 1739. 1891. (L 323. 614. 1241. 1505 ^ο M) sy | – A Ψ 453. 2818 gig | t^xt ^ο ^ο B C E 096. 33. 81. 1175. 2464 vg co • **9** [†] τοῦ ^ο ^ο B C* 2818 | t^xt ^ο ^ο B C E 048. 096. 33. 81 • **12** [†] καὶ L 6. 104. 323. 1241 ^ο M | ^ο ^ο B C* 2818 A E 048^{vid}. 096. 1704. 2818 | [†] παρὰ C L Ψ 33. 323. 945. 1241. 1739 ^ο M | t^xt ^ο ^ο B C E 048^{vid}. 096. 81. 614. 1175. 1505 latt

- 24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου ὁ Φῆστος μεγάλη 22,1!
 τῆ φωνῆ φησιν· μαίνη, Παῦλε· τὰ πολλὰ σε γράμματα [†] 12,15 J10,20!
 εἰς μαρίαν περιτρέπει. 25 ὁ δὲ Παῦλος· οὐ μαίνομαι,
 φησίν, κράτιστε Φῆστε, ἀλλ' ἀληθείας καὶ σωφροσύνης 24,31· L 8,35
 ῥήματα ἀποφθέγγομαι. 26 ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ
 βασιλεὺς πρὸς ὃν ὁκαὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ, λανθά- J18,20!
 νειν γὰρ αὐτόν [τι] τούτων οὐ πείθομαι ὁ οὐθέν· οὐ γάρ
 ἐστὶν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. 27 πιστεύεις, βασιλεῦ
 Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. 28 ὁ δὲ
 Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον· ἐν ὀλίγῳ με [†]πείθεις [†]Χρι- 11,26!
 στιανὸν [†]ποιῆσαι. 29 ὁ δὲ Παῦλος· [†]εὐξαίμην ἂν τῷ θεῷ
 καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν [†]μεγάλῳ οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάν-
 τας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιοῦτους ὁ-
 ποῖος καὶ ἐγὼ εἰμι παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. 30 Ἀν-
 ἔστη τε ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἢ τε Βερνίκη καὶ
 οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς, 31 καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν
 πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι οὐδὲν θανάτου ἢ δεσμῶν 23,29!
 ἄξιόν ^{οἱ}[τι] πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. 32 Ἀγρίππας δὲ
 τῷ Φῆστῳ ἔφη· ἀπολελυσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος [†]
 εἰ μὴ ἐπέκεκλητο Καίσαρα. [†] 25,11!
- 38 **27** Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, 27,1-28,16: 16,10!
 παρεδίδου (τόν τε) Παῦλον καὶ τινὰς ἐτέρους
 δεσμώτας ἑκατοντάρχη ὀνόματι Ἰουλίῳ σπειρίης Σε- 10,1!
 βαστῆς. 2 ἐπιβάντες δὲ [†] πλοίῳ ἸΑδραμυτηνῶ μέλλοντι

24 [†] ἐπιστασθαί A • 26 ^ο B 104. 1175 h vg^{mss} | [†] εγω 945. 1739. 1891 | - B Ψ 614. 1505. 2818 sy^h | *lxt* ^φ74 & A E L 33. 81. 323. (1175). 1241 [℞] sy^p | ^{οἱ} ^φ74 & ² A E 33
 • 28 [†] πειθη A | [†] (*ex itac.*?) Χρηστιανὸν & * | [†] γενεσθαί E L Ψ 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 [℞] latt sy; CyrJ | *lxt* ^φ74 & A B 048. 33. 81. 1175 sy^{hmg} • 29 [†] εὐξαίμην & * L 81. 326. 1241 | [†] πολλῶν L 323. 614. 945^{v.l.}. (1175). 1241. 1505. 1739^c [℞] sy | *lxt* ^φ74 & A B Ψ 33. 81. 945st.. 1739* latt • 30 [†] καὶ ταῦτα εἰποντος αὐτου (- 614) ἀνεστη L 323. 614. 1241 [℞] h sy^{h**} sa | ἀνεστη δε 33. 945. 1505. 1739. 1891 | *lxt* & A B Ψ 81. 1175. 2464
 • 31 ^ο ^φ74 | ^{οἱ} B L 323. 614. 1241. 1505 [℞] it sy | *lxt* ^φ74 & A (Ψ) 33. 81. 104. 945. 1175. 1739. 1891 vg • 32 [†] ἀπολελυσθαί ἡδυνατο ^φ74 | - ^φ112 326. 2464 | [†] καὶ οὕτως ἐκρινεν αὐτον ὁ ἡγεμὼν ἀναπεψαί Καίσαρι (Ψ^{112vid}) 97 w (h sy^{p.hmg})
 ¶ 27,1 [†] τους περὶ τον Παῦλον 6. 326 | [†] τε τον ^φ74 | τον 945. 1505. 1739. 1891
 • 2 [†] τω ^φ74 | ἐν 614. 1505 | ἸΑδραμυτηνῶ ^φ74^{vid} A B* 33 | *lxt* (*vel* Ἀδραμυτηνω) & B² L Ψ 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 [℞]

19,29; 20,4 Kol4,10¹·
17,1!
11,19¹·43; 24,23; 28,2.
7.16.30
L12,4!

28,11

8,11!·2K11,25s
Lv16,29 etc

28,11 1K16,6 Π3,12

πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν ὄντος
σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνας Ἑσσσαλονικέως.
3 τῇ τε ἐτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως τε ὁ
Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς τοὺς φί-
λους πορευθέντι ἐπιμελείας τυχεῖν. **4** κάκειθεν ἀναχ-
θέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶ-
ναι ἐναντίους, **5** τὸ τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ
Παμφυλίαν διαπλεύσαντες ἑκατηντάρχησιν κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς
Λυκίας. **6** Κάκει εὐρῶν ὁ ἑκατηντάρχης πλοῖον Ἀλεξ-
ανδρίνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐ-
τό. **7** ἐν ἰκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις
γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ
ἀνέμου ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην,
8 μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ
καλούμενον Καλοὺς λιμένας ἄεγγυς πόλις ἦν Ἰασσαία.
9 Ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ ὄντος ἤδη ἐπι-
σφαλοῦς τοῦ πλοῦς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρελη-
λυθέναί παρήνει ὁ Παῦλος **10** λέγων αὐτοῖς· ἄνδρες,
θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ
φορτίου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλ-
λειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. **11** ὁ δὲ ἑκατηντάρχης τῷ κυ-
βερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον ἐπέιθετο ἢ τοῖς ὑπὸ ἑ
Παύλου λεγομένοις. **12** ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρ-
χοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείονες ἔθεντο βουλὴν
ἀναχθῆναι ἐκεῖθεν, εἰ πως δύναιντο καταντήσαντες εἰς
Φοίνικα παραχειμάσαι λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ
λίβα καὶ κατὰ χῶρον.

13 Ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως
κεκρατηκέναι, ἄραντες ἄσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην.

2^f Θεσσαλονικεων δε Αρισταρχος και Σεκουνδος (Αρισταρχου και Σεκουνδου 2147) 614. 1505. 2147 sy^h • 3^f Ιουλιανος Α • 5^f δι ημερων δεκαπεντε 614. 2147 h vg^{mss} sy^h** | Ἰ Μυρρα Β 1175 | Σμυρναν 69 | Λυστραν (Λυστρα Α) 7⁷⁴ Α lat bo | txt L Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 3^h • 6^f κακειθεν 7⁷⁴ Α | κακεισε 104. 453. 1175. 2818 • 7^h 614. 1505 (h) • 8^f Β L Ψ 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 3^h | txt 8 Α 33 | Ἰ (ex itac.?) Λασσα Β 33. 81. 1175. 1739. 1891. 2464 | Λασσα 453. 945. 2818 | Λαισσα 8² | Αλασσα Α sy^{hmg} sa | Thalassa lat | txt (8*) L Ψ 323. 614. 1241. 1505 3^h • 11^f τ του L Ψ 33. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 3^h | txt 7⁷⁴ 8 Α Β 81. 1241

14 μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς ὁ καλούμενος Ἑύρακύλων· **15** συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπιδόντες ἔφερόμεθα. **16** νησίον δέ τι ὑποδραμόντες καλούμενον Ἐκαῦδα ἰσχύσαμεν μόλις περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, **17** ἦν ἄραντες ἔβοηθίαις ἐχρῶντο ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον, φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσιν, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἔφέροντο. **18** σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο **19** καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἔρριψαν. **20** μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρον ἐπιφανόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖτο ἐλπίς πᾶσα τοῦ σῶζεσθαι ἡμᾶς.

21 Πολλῆς τε ἀσιτίας ὑπαρχούσης τότε σταθεῖς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν· ἔδει μὲν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης κερδησαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. **22** καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. **23** παρέστη γάρ μοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ τοῦ θεοῦ, οὗ εἰμι ὁ [ἐγὼ] ὃ καὶ λατρεύω, ἄγγελος **24** λέγων· μὴ φοβοῦ, Παῦλε, Καίσαρί σε δεῖ παραστήναι, καὶ ἰδοὺ κεχάρισται σοι ὁ θεὸς πάντας τοὺς πλείοντας μετὰ σοῦ. **25** διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληται μοι. **26** εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν.

27 Ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ νυξ ἔγένετο διαφορομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρία, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπ-

14 ^o P⁷⁴ | ^Γ ευροκλυδων (ευρυκλυδων B²) B² L Ψ 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M sy | txt P⁷⁴ A B* 33^{vid} latt (co) • **15** ^Τ τω πλεοντι και συστειλαντες τα ιστια 614. 2147 (sy^{h**}) • **16** ^Γ Κλαυδα K* A^{vid} 33. 81. 614. 945. 1505. 1739 vg^{mss} sy^h | Κλαυδην L 323. 1241 M | Γαυδην Ψ | txt P⁷⁴ K^c B 1175 lat sy^p • **17** ^Γ βοηθειαν K* gig | βοηθειας 6. 81. 453. 614. 1241. 2464. 2818 | ^Γ δε P⁷⁴ | ^Γ τα ιστια 1505 s (sy^p) | ^Γ εφερομεθα 453. 2818 sy^p bo • **18** ^Γ τε P⁷⁴ A 104 • **19** ^Γ ερριψαμεν L Ψ 614. 1241. 1505 M sy | txt P⁷⁴ A B C 81. 323. 453. 945. 1175. 1739. 1891. 2818 latt co | ^Τ εις την θαλασσαν 614. 2147 it vg^{mss} sy^{h**} sa • **23** ^o B C* L Ψ 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M s | txt P⁷⁴ A C² (2818) vg • **27** ^Γ επεγενετο A 81 vg

ενόουν οί ναῦται Ἕπροσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. **28** καὶ βολίσαντες εὔρον ὄργυιὰς εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστήσαντες καὶ πάλιν βολίσαντες εὔρον ὄργυιὰς δεκαπέντε· **29** φοβούμενοι Ἕτε μὴ που κατὰ Ἕτραχεῖς τόπους Ἕἐκπέσωμεν, **12,18!** ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας ἤρχοντο ἡμέραν γενέσθαι. **30** Τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων Ἕφυγεῖν ἐκ τοῦ **16** πλοίου καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν Ὁπροφάσει ὡς ἐκ πύργου ἀγκύρας μελλόντων ἐκτείνειν, **31** εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις· ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. **32** τότε ἀπέκοψαν οἱ στρατιῶται τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ εἶασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν.

12,18! **33** Ἄχρι δὲ οὗ ἡμέρα ἡμελλεν γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ **27** Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων· τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε μὴθὲν προσλαβόμενοι. **34** διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς Ἕμεταλαβεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς Ἕμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει, οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θριξὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς Ἕἀπολεῖται. **35** εἶπας δὲ ταῦτα καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν^τ. **36** εὐθυμοὶ δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ **9,19!** Ἕπροσελάβοντο τροφῆς. **37** ἡμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ ἐν τῷ πλοίῳ Ἕδιακόσια ἑβδομήκοντα Ἕἕξ. **38** κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν.

12,18! **39** Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δὲ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλὸν εἰς ὃν ἐβου-

27 Ἕπροσαγειν B* gig s | προσανεχειν B² | προαγαγειν K* | προσεγγιζειν 614. 1505. 2147 | *txt* ϕ⁷⁴ K² A C L Ψ 33. 81. 323. 945. 1175. 1241. 1739 M • **29** Ἕδε ϕ⁷⁴ K Ψ 33. 81. 614. 1175. 1505 sy^h | *txt* A B C L 323. 945. 1241. 1739 M | Ἕβραχεις ϕ⁷⁴ 104. 1505 | Ἕεκπεσωσιν 81. 326. 945. 1739. 1891 • **30** Ἕεκφυγειν A 614. 1505. 2147 | ° 614. 1505 • **34** Ἕπροσλαβειν L Ψ 326. 1241. 1505 M | Ἕημετερας A L 326. 614 *pm w sy^h* | Ἕπσεσεται L Ψ 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 M gig sy^h sa | *txt* ϕ⁷⁴ K A B C 33. 81. 326. 453. 1175. 2818 vg sy^p bo • **35** Ἕεπιιδιδους και ημιν 614. 2147 sy^h sa • **36** Ἕπροσελαβον A Ψ 1175 | προσελαμβανον 1505 | μετελαμβανον 614. 2147 | μεταλαβαν (!) K | μετελαβον 1241 | *txt* ϕ⁷⁴ B C L 33. 81. 323. 945. 1739 M • **37** Ἕως B sa | Ἕπεντε A sa^{ms}

λεύοντο εἰ ἴδυναιτο ἔξῳσαι τὸ πλοῖον. **40** καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἶων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμωνα τῆ ἴπνεουση κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. **41** περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἔπέκειλαν τὴν ναῦν καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἔλυετο ὑπὸ ἴτης βίας [τῶν κυμάτων]. **42** Τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλή ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν, μὴ τις ἐκκολυμβήσας διαφύγη. **43** ὁ δὲ ἑκατοντάρχης βουλόμενος ἴδιασῶσαι τὸν Παῦλον ἔκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν ἀπορίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι **44** καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπὶ τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν).

3! 28,1!

28 Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωμεν ὅτι Ἰμελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. **2** οἱ τε βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν, ἴψαντες γὰρ πυρὰν ἴπροσελάβοντο ἴπάντας ἡμᾶς ἴδιὰ τὸν ἴυετὸν τὸν ἴφεστώτα καὶ ἴδιὰ τὸ ἴψυχος. **3** Συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων τι πλῆθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης ἔξελλθοῦσα ἴκαθηψεν τῆς χειρὸς αὐτοῦ. **4** ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον· πάντως φονεὺς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἶασεν. **5** ὁ μὲν οὖν ἴἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν, **6** οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν ἴπίμπρασθαι ἡ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. ἐπὶ

22-24

4; 27,43s

27,26 | 27,3!

2K 11,27 |

1!

| Mc 16,18 L 10,19

39 ἴδυνατον C L 1241 M co ἴ txt K A B Ψ 33. 81. 323. (614). 945. 1175. 1505. 1739 latt ἴ ἴεκῳσαι B* C • **40** ἴπνοη P⁷⁴ • **41** ἴεπωκειλαν B² L 323. 614. 945. 1505. 1739 M ἴ txt K A B* C Ψ 33. 81. 104. 1175 ἴ ἴδιελυετο L 614. 1175. 1505 ἴ ἴτης βίας K* A B ἴ τῶν κυμάτων Ψ 2464 ἴ txt P⁷⁴ K² C L 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 M (gig vg) sy • **43** ἴ P⁷⁴ A 33 • **44** ἴτης γης 614

¶ 28,1 ἴ ἴμελιτηνη B* lat sy^h bo ἴ ἴμιλητη P⁷⁴ • **2** ἴ ἴαναψαντες L 323. 1241 M ἴ txt P⁷⁴ K A B C Ψ 33. 81. 614. 945. 1175. 1505. 1739 ἴ ἴπροσανελαμβάνον K* Ψ 614 lat ἴ προσελαμβάνον 1505 ἴ ἴημας παντας P⁷⁴ 33 ἴ ἴημας A gig co • **3** ἴ ἴδιεξελλθοῦσα L Ψ 323. 614. 945. 1241. 1739 M ἴ ἴκαθηψατο C 453. 614. 1505. 1891. 2818 pm • **5** ἴ ἴαποτιναξάμενος A L 048. 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 2818 pm ἴ txt K B Ψ 326. 1241. 1891. 2464 pm • **6** ἴ ἴεμπιρασθαι K* 323. 945

πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκῶντων καὶ θεωρούντων μηδὲν
 14,11! ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον Ἔμεταβαλλόμενοι ἔλεγον αὐ-
 τὸν εἶναι θεόν.

7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία τῶ
 27,3! πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι ἸΠοπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος
 ἡμᾶς ἴτρεῖς ἡμέρας² φιλοφρόνως ἐξένισεν. 8 ἐγένετο δὲ
 τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου Ἰπυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συν-
 6,6!·9,34! προσευξάμενος ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν.
 9 τούτου δὲ γενομένου Ὁκαὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἔ-
 χοντες ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο, 10 οἱ
 καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς καὶ ἀναγομένοις ἐπέ-
 θεντο τὰ πρὸς ᾿τὰς χρείας).

27,6·27,12 11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας Ἰἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρα- 39
 κεχειμακῶτι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρινῶ, παρασήμῳ ἸΔι-
 οσκοῦροις. 12 καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας ἐπεμεί-
 ναμεν ᾿ἡμέρας τρεῖς), 13 ὅθεν Ἰπεριελόντες κατηντήσα-
 μεν εἰς Ῥήγιον. καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νό-
 του δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους, 14 οὗ εὐρόντες
 20,6! ἀδελφοὺς παρεκλήθημεν Ἰπαρ' αὐτοῖς Ἰἐπιμειναι ἡμέρας
 23,11! ἑπτὰ· καὶ οὕτως ᾿εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθαμεν). 15 κάκειθεν
 Ὁοὶ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν Ἰἤλθαν εἰς ἀπάν-
 τησιν ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου φόρου καὶ Τριῶν ταβερνῶν,
 οὓς ἰδὼν Ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ θεῷ ἔλαβεν θάρ-

6^f μεταβαλλομενοι κ L 33. 614. 1175. 1241. 1739 M | txt A B Ψ 048. 81. 323. 945. 1505
 • 7^f Πουπλιω P^{74vid} 81. 104. 945. 1739 | ^f B 6. 104. 323. 614. 1175. 1505 | txt P^{74vid} κ A L
 Ψ 048. (33). 81. 945. 1241. 1739 M • 8^f πυρετω P⁷⁴ • 9° B gig vge^{cl} • 10^f την (- 1241)
 χρεϊαν L 81. 323. 1241 M | txt P⁷⁴ κ A B Ψ 048. 066. 33. 104. 614. 945. 1175. 1505. 1739
 sy^h • 11 Ἰηχθημεν 6. 326. 1891. 2464 pm | ἸΔιοσκοροις P⁷⁴ Ψ 104. 326. 453. 2464
 • 12 Ἰημεραις τρισιν B • 13 Ἰπεριελθοντες P⁷⁴ κ² A L 048^{vid}. 066. 81. 323. 614. 945.
 1175. 1241. 1505. 1739 M lat sy | txt κ* B Ψ (gig) • 14 Ἰεπ L Ψ 323. 614. 1241. 1505
 M | txt P⁷⁴ κ A B 048. 066. 33. 81. 453. 945. 1175. 1739. 2818 | Ἰεπιμειναντες Ψ 326.
 614. 1505. 2464 | Ἰηλθαμεν εις την (- A 048. 066. 33) Ρωμην P^{74vid} A 048. 066. 33. 81.
 104. 945. 1739. 2464 vg | εις την Ρωμην εισηλθομεν L | txt κ B Ψ 323. 1175. 1241. (-
 την 614. 1505) M gig • 15° B | Ἰεξηλθαν L Ψ 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739
 M | txt κ A B 066. 81. 104

σος. **16** Ὅτε δὲ εἰσήλθομεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἐπετρέπη τῷ Παύλῳ μένειν καθ' ἑαυτὸν ἄντὸν σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. 23,11! · 27,3!

40 **17** Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρῶτους· συνελθόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτούς· ἐγώ, ἄνδρες ἀδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσιν τοῖς πατρώοις δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, **18** οἵτινες ἄνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολύσαι διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. **19** ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων ἠναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορεῖν. **20** διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι, ἕνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην περίκειμαι. **21** οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν· ἡμεῖς οὐτε γράμματα ἐπεὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. **22** ἀξιούμεν δὲ ἑξῆς ἀκούσαι ἃ φρονεῖς, περὶ μὲν γὰρ τῆς αἰρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἐστὶν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται. 25,2! L19,47
21,21!
cf 21,32s · 21,11!
4,9! · 3,13!
23,29!
22! · 25,11!
22,30!
23,6; 24,15; 26,6s

23 Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἦλθον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες οἷς ἐξετίθετο ἑαυτὸν διαμαρτυρούμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, πείθων τε αὐτούς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τε τοῦ νόμου Μωυσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρώτῃ 17,19s
24,14!
19; 13,45 L2,34!
2,40!; 23,11 · 19,8!
31
26,22! · 15,5!

16 τὴν κ* L Ψ 048. 614. 1175. 1505 | txt κ² A B 066. 81. 323. 945. 1241. 1739 M | ο εκατονταρχος παρεδωκεν τους δεσμιους τω στρατοπεδαρχω τω δε Παυλω επε-
τραπη L 323. 614. 945. 1241 M gig p (syh**) sa | txt ϕ74vid κ A B Ψ 048vid, 066. 81. 1175.
1505. 1739. 2464 vg (syP) bo | αυτον B | εξω της παρεμβολης 614. 2147 it syh**
• **18** τ πολλα 614 syh** • **19** τ (22,22) και επικραζοντων· αιρε τον εχθρον ημων 614.
2147 syh** | κατηγορησαι L Ψ 323. 614. 1241. 1505 M | txt κ A B 33. 81. 104. 453. 945.
1175. 1739. 2464 | τ αλλ ινα λυτρωσωμαι την ψυχην μου εκ θανατου 614. 2147 gig p
vg^{ms} syh** • **21** τ ουδε ϕ74 81*. 104; Eus | εδεξαμεθα περι σου ϕ74 A 33. 104. 945.
1739 | κατα σου εδεξαμεθα κ (Ψ) | txt B L 048. 81. 323. 614. 1175. 1241. 1505 M it;
Eus • **22** ακουσαι παρα σου ϕ74vid κ L 048. 2818 | παρα σου 33 • **23** ηκον L Ψ 323.
614. 1241. 1505 M | txt ϕ74vid κ A B 048. 33. 81. 453. 945. 1175. 1739. 2464. 2818 |
εξεθετο ϕ74vid A*vid | διαμαρτυραμενος κ | παρτιθεμενος A | ο ϕ74 syh

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

Act 23,11! 2Τ1,17

1 Παῦλος δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ, **2** ὁ προεπηγγέλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἀγίαις **3** περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυὶδ κατὰ σάρκα, **4** τοῦ ὀρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἀγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, **5** δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, **6** ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, **7** πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ (ἀγαπητοῖς θεοῦ), κλητοῖς ἀγίοις, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἕπερὶ πάντων ὑμῶν ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ. **9** μάρτυς γάρ μοι ἐστὶν ὁ θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνεῖαν ὑμῶν ποιούμεναι **10** πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου δεόμενος εἰ πως ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **11** ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, **12** τοῦτο δὲ ἐστὶν συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. **13** οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθη ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. **14** Ἑλλησὶν τε καὶ βαρβά-

Ph 1,1 G1,10 Tt1,1 Jc 1,1! Ps 105,26: 78,70 etc. 1K1,1! G1,15! 15,16 1Th 2,2! Tt1,2 16,25s L1,70 Mt 1,1 J7,42! 2T 2,8 8,3; 9,5 Kol1,22! 1T3,16 Act 13,33 2K13,4 Ph 3,10 10,9!

| 15,15!

15,16!

1K1,2

1K1,3 2K1,2 G1,3 E1,2 Ph 1,2 2Th 1,2 Phm 3 Kol1,2 1Th 1,1 Tt1,4 1K1,4!

16,19 1Th 1,8

| 2K1,23 Ph1,8 1Th 2,5! 1Sm 12,5 Ph 3,3

1Th 1,2 2T1,3 E1,16

1K4,19!

13; 15,22s.29,32

| 1Th 3,6! 2T1,4 Ph 1,8 12,6!

1Th 3,13! Ap 3,2 |

| 11,25 1K10,1; 12,1 2K1,8 1Th 4,13 10! 15,22!

Ph 1,22

| 1K1,26ss; G 3,28!

¶ 1,1^s p²⁶ x A G K L P Ψ 33. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464. / 249 M b d vg^{cl} sy; Ir^{lat} v.1. Ambst | *lxt* P¹⁰ B 81 ar m vgst; Ir^{lat} • 7° G; Or^{1739ms} | 'εν αγαπη θεου G it vg^{ms}; Ambst • 8° x* | ' υπερ D² G L P Ψ 1175. 1241. 2464. / 249 M | *lxt* x A B C D* K 33. 81. 104. 630. 1505. 1506. 1739. 1881 • 9° ρ μοι D* G Ψ 424. 1505. 1506. / 249 • 13° ουκ οιομαι (vel οιομαι) D G b*; Ambst

15,27 ροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί, **15** οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὁ ὑμῖν ὁ τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι.

16 Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον[†], δύναμις γὰρ θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε ὀπρωτόν καὶ Ἑλληνι. **17** δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται· **ὁ δὲ δίκαιος ἔκ πίστεως ζήσεται.**

18 Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἔν ἀδικίᾳ κατεχόντων, **19** διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφάνέρωσεν. **20** τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοούμενα καθορᾶται, ἢ τε ὀπίδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους, **21** διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ ἠυχάριστησαν, ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. **22** φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν **23** καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνοσ φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. **24** Διὸ ὁ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς· **25** οἵτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. **26** Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας, αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετέλλαξαν

Ps 119,46 Mc 8,38p
2T1,8· 1K1,18! 1Th
1,5
10,9; 2,9 Act 13,46! |
3,5,21-26; 10,3 2K 5,21
Ph 3,9 Ps 98,2 Is 51,5s.8
Hab 2,4 G 3,11 H10,38

4,15; 5,9 E 5,6! 1Th
1,10! L 3,7!p· 1Hen 91,7
2,8!
19-32; Sap 13-15· Act
14,15-17; 17,24-28
1T1,17!· Job 12,7-9 Ps
8,4; 19,2 Is 40,26.28
Act 14,17!

2Bar 54,17s· 4Es 8,60
E 4,17s 2Rg 17,15 Jr
2,5 Ps 94,11 Sap 13,1
Ps 75,6⊕ 1Hen 99,8 |
Jr 10,14 1K 1,20 |
Ps 106,20 Jr 2,11
Dt 4,15-18

26.28 Act 7,42 E 4,19
6,19
| Jr 13,25; 16,19s· Ass-
Mos 5,4

9,5!

| 24!

TestJos 7,8

15 Ὁ ἐν D* b vg^{mss} | επ G | °G (cf vs 7) • **16** Ὁ τοῦ Χριστοῦ D² K L P Ψ 104. 630. 1175. 1241. 2464 ℣ | txi ϕ²⁶ & A B C D*^c G 33. 81. 1505. 1506. 1739. 1881 lat sy co | °G | °B G sa; Mcion[†] • **17** Ὁ μου C* • **18** Ὁ τοῦ θεοῦ ar vg^{cl} sa; Ambst • **20** °L 1506* • **23** Ὁ ἡλλαξαντο K 6. 630 • **24** Ὁ καὶ D G K L P Ψ 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 2464 ℣ b sy^h | txi & A B C 33. 81. 104. 1739. 1881 lat sy^p co; Spec | Ὁ εαυτοῖς G K L P Ψ 33. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881^c. 2464 ℣ | txi ϕ^{40vid} & A B C D 81. 104. 1881*

τὴν φυσικὴν ἡρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν[†], **27** ὁμοίως ἔτε καὶ οἱ ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν ἡρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσενσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἁπολαμβάνοντες. **28** Καὶ καθὼς οὐκ ἔδοκίμασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ κατήκοντα, **29** πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ (πονηρίᾳ πλεονεξία κακία), μεστοὺς φθόνου φόνου ἔριδος ὀδύλου κακοηθείας, ψιθυριστὰς **30** καταλάλους θεοστυγεῖς ὕβριστὰς ὑπερηφάνους ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, **31** ἀσυνέτους ἀσυνθέτους ἀστόργους ἄνελεήμονας· **32** οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ θεοῦ ἐπιγνόντες ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον ἄλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν) τοῖς πράσσουσιν.

2 Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ ἡ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις, τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. **2** οἶδαμεν ὅτι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστὶν κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. **3** Ὀλογίση δὲ τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας) καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ; **4** ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς μετάνοιαν σε ἄγει;

Lv 18,22; 20,13 1K 6,9

24:

2Mcc 6,4 3Mcc 4,16 |
29-31: 13,13 Mc
7,21sp L 18,11
1K 5,10s; 6,9s 2K 12,20
G 5,19-21 E 4,31; 5,3-5
Kol 3,5,8 1T 1,9s; 6,4s
2T 3,2-4 Tt 3,3 1P 4,3
Ap 9,21; 21,8; 22,15
4Mcc 1,26; 2,15 |

Act 8,11 2Th 2,12

14,3s 1K 4,5; 5,12
L 6,37p Jc 4,11s; 5,9

PsSal 15,8

9,22 2P 3,9!

4Esr 9,12 - Sap 11,23

26 ἡ κτισιν D* | ἡ ἡρῆσιν D* G • 27 ἡ δε A D* G P Ψ 33. 104. 630. 1505. 1739. 1881 pm lat sy^h; Cl | - C | txt ἡ B D¹ K L 81. 365. 1175. 1241. 2464 pm | ἡ αὐτοῖς B K 104*. 1506 | ἡ ἀντιλαμβάνοντες G • 28 ἡ ἡ* A 0172* • 29 ἡ κακία πονηρία πλεονεξία C 33. 81. 1506 | πλεονεξία κακία K | πονηρία κακία πλεονεξία ἡ A | κακία πορνεία πλεονεξία D* G | πορνεία πονηρία (-P) πλεονεξία κακία (-D²) D²vid L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 M (vg) sy^(p) | txt B 0172^{vid}. 1739. 1881 | °A • 30 ἡ κακολαλους D • 31 ἡ (2T 3,3) ἀσπονδους ἡ² C D² K L P Ψ (33). 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 M vg sy | txt ἡ* A B D* G 6. 1506. 1739 it bo; Lcf Ambst • 32 ἡ ἐπιγινωσκοντες B 1506 | ἡ οὐκ ἐνοησαν (ἐγνωσαν G) D* G latt | ἡ δε 1175. 1241 b m | γαρ D* | ἡ αὐτα ποιοῦντες ἀλλὰ καὶ συνευδοκοντες B b vg^{cl}; Lcf | οἱ ποιοῦντες αὐτα ἀλλὰ καὶ οἱ συνευδοκοντες ar m; Ambst ¶ 2,1 ἡ κριματι C^{vid} 104 sy^h* sa? • 2 ἡ γαρ ἡ C Ψ* 33 d vg • 3 ἡ νομιζεις οὐν ο ταυτα πρασων P • 4 ἡ ἐναγει 33

Dt 9,27
 Ap 6,17 Zph 1,14s etc ·
 Test Lev 3,2 PsSal 9,5 |
 Prv 24,12 Ps 62,13 Jr
 17,10 Mt 16,27
 2K 11,15! 2T 4,14
 1P 1,17 Ap 2,23! |
 10 · 1P 1,7 1K 15,42s ·
 Mc 10,17 | Ph 1,17! |
 2Th 2,12 · 1,18! |
 8,35 Is 8,22 Θ; 30,6 Dt
 28,53
 1,16!
 7!
 Act 10,34! G 2,6 E 6,9
 Kol 3,25 1P 1,17 · Jc 2,1
 1K 9,21
 3,19
 10,5 G 3,10 Mt 7,21!
 Jc 4,11 |
 Act 10,35
 2Bar 57,2
 9,1 · 13,5 Sap 17,11
 Test Rub 4,3
 L 8,17! 1K 4,5
 16,25 2T 2,8 · Act
 10,42!
 Mch 3,11 Θ 2Bar 48,22
 PsSal 17,1 of 1K 1,31! |
 12,2! Kol 1,9

5 κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν
 θησαυρίζεις σεαυτῶ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἄποκα-
 λύψεως [†] δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ 6 ὃς ἀποδώσει ἐκάστω
 κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· 7 τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν ἔργου
 ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν ζωὴν
 αἰώνιον, 8 τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσιν [†] τῇ ἀλη-
 θεΐᾳ πειθόμενοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ ὀργὴ καὶ θυμός. 9 θλίψις
 καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατ-
 εργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἕλλη-
 νος· 10 δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ εργαζο-
 μένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι· 11 οὐ
 γὰρ ἐστὶν προσωποληψία παρὰ τῷ θεῷ.

12 Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἤμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦν-
 ται, καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἤμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται·
 13 οὐ γὰρ οἱ ἄκροαταὶ νόμου δίκαιοι παρὰ Ὁ[τῷ] θεῷ,
 ἀλλ' οἱ ποιηταὶ νόμου δικαιωθήσονται[†]. 14 ὅταν γὰρ
 ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν,
 ὁὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσὶν νόμος· 15 οἵτινες
 ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρ-
 δίαῖς αὐτῶν, συμμαρτυροῦσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως
 καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν ἁλογοισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ
 ἀπολογουμένων, 16 ἐν ἡμέρᾳ ὅτε ἱκρίνει ὁ θεὸς τὰ
 κρυπτά τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ Ἰη-
 σοῦ[†].

17 Ἐἰ δὲ σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ
 νόμῳ καὶ καυχᾶσαι ἐν θεῷ 18 καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα
 καὶ δοκιμάξεις τὰ διαφέροντα κατηχούμενος ἐκ τοῦ νό-

5[†] ανταποδοσεως A | [†] καὶ κ² D² K L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739.
 1881. 2464 ℳ sy^h | txt κ* A B D*^c G 81. 1506 latt sy^p co; Ir^{lat} • 8 [†] μὲν κ² A D² K L P
 Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 2464 ℳ sy^h | txt κ* B D* G 1739. 1881
 latt • 13 ^o B D* | txt κ A D² G K L Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506.
 1739. 1881. 2464 ℳ | [†] παρα θεω G vg^{ms}; Spec • 14 [†] οἱ τοιοῦτοι G • 15
[†] διαλογοισμων G • 16 ἡ ἡμερα B | ἡμερα ἡ A 1506 | txt κ D G K L Ψ 33. 81. 104.
 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ lat sy^h; Spec | [†] κρινεῖ D² K L 33. 81.
 104. 365. 630. 1175. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 ℳ latt co | txt B² Ψ 6. 1241 (sine acc. κ
 A B D* G) | [†] κ¹ A D K L Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 2464
 ℳ latt sy | txt κ*^{vid} B • 17 (ex itac.?) ιδε D² L 33. 365. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881.
 2464 ℳ sy^h | txt κ A B D* K Ψ 81. 104. 630. 1506 latt sy^p co; Cl

- μου, **19** πέποιθάς τε σεαυτὸν ὀδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, **20** παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μὲρψωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ· **21** ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκει; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτει; **22** ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν μοιχεύει; ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἰδῶλα ἱεροσυλεῖς; **23** ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζεις· **24** τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καθὼς γέγραπται.
- 25** Περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν νόμον ἑράσσης· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖ, ἡ περιτομὴ σου ἀκροβυστία γέγονεν. **26** ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσει, οὐχ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; **27** καὶ κρινεῖ ἢ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον τελοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου. **28** οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερωῦ Ἰουδαῖός ἐστιν οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερωῦ ἐν σαρκὶ περιτομὴ, **29** ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖός, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ.
- 3** **3** Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου ἢ τίς ὅη ὠφέλεια τῆς περιτομῆς; **2** πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. ἑρῶτον μὲν [γὰρ] ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. **3** τί γάρ; εἰ ἠπίστησάν τινες, μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταργήσει; **4** μὴ γένοιτο· ἑγίνεσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, ἑ καθὼς γέγραπται·
- ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου
καὶ ἑνικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.*
- 5** εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν, τί

L18,9·Mt15,14!

2T3,5

|Mt23,3s

|TestLev14,4

Act19,37

Is52,5⊕ Ez36,20

G5,3

1K7,19!

Lv18,5 Dt30,16

9,8

Mt12,41sp

7,6!

1K4,5·Dt10,16; 30,6
Jr4,4; 9,25 Ph3,2s Kol
2,11 Act7,51 Jub1,23·
7,6!|9,4 Dt4,7s Ps147,19s;
103,7

Act7,38 1P4,11|

9,6 2T2,13·PsSal8,28

Ps115,2⊕

Ps50,6⊕

1,17!

25 ἑ φυλάσσης D* latt • **26** ἑ ουχι D G K L 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣ | txt & B Ψ 945. 1506 • **27** Ⓜ G
¶ 3,1 Ⓜ* G 1241. 1505 | txt & 2 A B D K L Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1506. 1739. 1881. 2464 ℣ • **2** ἑ πρωτον μεν οτι B D* G Ψ 81. 365. 1506. 2464* latt sy^p bo^{mss} | πρωτον γαρ οτι 1881 | πρωτοι γαρ 6. 1739; Eus | txt & A D² K L 33. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 2464: ℣ sy^h co • **4** ἑ εστω G | ἑ καθαπερ & B Ψ | txt A D G K L 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 ℣ | ἑ νικησης B G L Ψ 365. 1175. 1505. 1739. 1881 pm | txt & A D K 81. 2464 pm (incert. 33. 1506)

- 1,18! ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργὴν ᾿; κατὰ
6,19 1Κ 9,8 G 3,15 | ἄνθρωπον λέγω). **6** μὴ γένοιτο· ἐπεὶ πῶς ᾿κρινεῖ ὁ θεὸς
τὸν κόσμον; **7** εἰ ᾿δὲ ἡ ἀλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύ-
σματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι καὶ γὰρ ὡς
ἁμαρτωλὸς κρίνομαι; **8** καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα
6,1! ὁ καὶ καθὼς φασὶν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν ὁ τὰ
κακά, ἵνα ἔλθῃ ᾿ τὰ ἀγαθὰ; ὧν τὸ κρίμα ἔνδικόν ἐστιν.
9 Τί οὖν; ᾿προεχόμεθα; οὐ πάντως· ᾿ προητιασάμεθα **4**
23! Ὁ γὰρ Ἰουδαίους τε ᾿ καὶ ᾿Ελληνας πάντας ὑφ᾿ ᾿μαρτίαν
εἶναι, **10** καθὼς γέγραπται ὅτι
Ps 14,1-3 (= 53,2-4) οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς,
Ecc1 7,20 **11** οὐκ ἔστιν ὁ συνίων,
οὐκ ἔστιν ὁ ᾿έκζητῶν τὸν θεόν.
12 πάντες ἐξέκλιναν ἅμα ἠχρεώθησαν·
οὐκ ἔστιν ὁ ποιῶν χρηστότητα,
□[οὐκ ἔστιν] ᾿ ἕως ἐνός.
Ps 5,10 **13** τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολοῦσαν,
Ps 139,4 ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν·
Ps 10,7 **14** ὧν τὸ στόμα ᾿ ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει,
Is 59,7s Prv 1,16 **15** ὀξείς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέει αἷμα,
16 σύντριμμα καὶ τλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς
αὐτῶν,
L1,79 **17** καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν.
Ps 35,2 **18** οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν
ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

5 ᾿κατὰ τῶν ἀνθρώπων 1739^{mg} sa; (Or^{ms}) • **6** ᾿κρίνει B² D² K* 365. 629 | *txt* K^c L P Ψ 81. (104). 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 *℣* latt co (*sine acc.* & A B* D* G 33) • **7** ᾿γαρ B D G K L P Ψ 33. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 *℣* lat sy sa | *txt* & A 81. 365. 1506 *vg*^{ms} bo • **8** ὁ B K 326. 629* | ὁ D* | ᾿εφ ἡμας 0219. 81 ar bo • **9** ᾿προεχομεθα P | προεχωμεθα (προκατεχομεθα D²); ου παντως A D² L | προκατεχομεν (προεχομεθα Ψ, κατεχομεν 1505) περισσον; D* G Ψ 104. 1505 it *syp*.^{h**} bo; Ambst | *txt* & B K 0219^{vid}. 33. 81. 365. 630. 1175. 1241. 1506. 1739. 1881. 2464 *℣* (*vg*) *sy*^{hm} co? | ᾿ητιασαμεθα D* G 104. 1505 latt | ὁ D* | ᾿πρωτον A • **11** ὁ A B G 81. 1241 | *txt* & D K L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 *℣*; Mar^{lr} | ὁ B G | ᾿ζητων B • **12** ὁ &^{2a} A B G K L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 *℣* | *txt* &*.^{2b} D 81. 326 | ὁ B 6. 1739 | *txt* & A D G K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1881. 2464 *℣* latt co • **14** ᾿αυτων B 33

19 οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῆ καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ. 20 διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.

21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη θεοῦ πεφανέρωται μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, 22 δικαιοσύνη δὲ θεοῦ διὰ πίστεως Ὁ Ἰησοῦ Χριστοῦ (εἰς πάντας) τοὺς πιστεύοντας. οὐ γὰρ ἐστὶν διαστολή, 23 πάντες γὰρ ἡμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ θεοῦ 24 δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 25 ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἰλαστήριον (διὰ [τῆς] πίστεως) ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων 26 ἐν τῇ ἀνοχηῇ τοῦ θεοῦ, πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον ὁ καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ.

27 Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου; τῶν ἔργων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. 28 ῥλογιζόμεθα ῥ γὰρ δικαιούσθαι (πίστει ἄνθρωπον) χωρὶς ἔργων νόμου. 29 ἢ Ἰουδαίων ὁ θεὸς ῥμόνον; οὐχὶ καὶ ἐθνῶν; ναὶ καὶ ἐθνῶν, 30 ῥεἶπερ εἷς ὁ θεὸς ὃς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. 31 νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ νόμον ἰσχύνομεν.

22 ° B | 'εἰς παντας και επι παντας κ² D F G K L 33. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 M it vg^{cl} sy; Ambst | lxt ϕ⁴⁰ κ* A B C P Ψ 81. 104. 630. 1506. 1739. 1881; Cl Did • 25 'δια πιστεως κ C* D* F G 0219^{vid}. 104. 365. 1505. 1506. 1739. 1881 | - A | lxt ϕ^{40vid} B C³ D² K L P Ψ 33. 81. 630. 1175. 1241. 2464 M • 26 ° F G it; Ambst | ῥ Ἰησου Χριστου 629 it vg^{cl} sy^p bo | Ἰησουν D L Ψ 33. 614. 945. 1506. 1881. 2464; Cl | - F G | lxt κ A B C K P 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739 M vgst sy^h sa bo^{ms} • 27 ° σου F G it vg^{ww} • 28 ῥ λογιζομεθα K P 1175. 2464 | ῥ ουν B C D² K L P 33. 104. 1175. 1241. 1505. 2464 M | lxt κ A D* F G Ψ 81. 365. 630. 1506. 1739. 1881 | ῥ ανθρωπον δια πιστεως F G lat • 29 ῥ μονος D | μονων B 945. 1739; Cl • 30 ῥ επειτερ κ² D*² F G L P Ψ 33. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 M; Ir^{lat} Eus | επειδητερ K | lxt κ* A B C D¹ 6. 81. 365. 1506. 1739; Cl Or

2,12

Ps 143,2 G 2,16!

Gn 6,12·7,7

28!·1,17! Dn 9,16 ① Ps

71,2.15s.18.24 Is

51,5s.8 1J1,2!

Act 10,43 |

10,12 | 9; 5,12

| 5,1

E 2,8 Tl 3,7·8,23

1K 1,30 Kol 1,14

E 1,14! L 21,28 |

Lv 16,13-15 4Mcc

17,21s H 9,5 1J 2,2!

5,9 E 1,7! 1K 11,25·

1,17!

1K 1,29,31; 3,21 E 2,9·

8,2

G 2,16!·21; 4,6

10,12

1K 8,6!·4,11s

G 2,16!

8,4! Mt 5,17

4 Τί οὖν ἐροῦμεν ἐυρηκεναί Ἀβραάμ τὸν προπάτορα ἡμῶν κατὰ σάρκα; **2** εἰ γὰρ Ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ' οὐ πρὸς θεόν. **3** τί γὰρ ἡ γραφή λέγει; *ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραάμ τῷ θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.* **4** τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα, **5** τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιούντα τὸν ἀσεβῆ λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην. **6** καθάπερ καὶ Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ὁ θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων·

3,28! Ps 31, 1s ⊕
7 μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι
καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι·

8 μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λογίσθαι κύριος ἁμαρτίαν.

9 Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν [†] ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; λέγομεν γάρ· [†] ἐλογίσθη τῷ Ἀβραάμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. **10** πῶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ· **11** καὶ σημεῖον ἔλαβεν ᾧ περιτομῆς σφραγίδα [†] τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι Ὁ[καὶ] αὐτοῖς ᾧ[τὴν] δικαιοσύνην, **12** καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἴχνεσιν τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.

13 Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραάμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. **14** εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου

| Sir 44,19-21 Jub 23,10

Gn 15,6 ⊕ G 3,6 Jc 2,23
1McC2,52 · Ps 106,31

G 2,16!

24; 9,33; 10,11 1T 1,16
Act 9,42! · 5,6

3,28!

Ps 31, 1s ⊕

Gn 17,11 · E 1,13!

2K 12,18 1P 2,21

2,17-29 G 3,7 L 3,8!p

Gn 15,5,7; 22,17 Sir

44,21 2Bar 14,13; 51,3

Jub 17,3 · H 11,7

| G 3,18!

¶ 4,1 '2-5 B 6 | Αβρααμ τον πατερα ημων ευρηκεναι K L P 33. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 M | ευρηκεναι (- 1739) Αβρααμ τον πατερα ημων K¹ C³ D F G Ψ 629. 1739 latt | lxi K* A C* 81. 365. 1506 sa bo?; Or^{lem} • 6 ᾧ καθως D F G • 8 ᾧ K² A C D² F K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 M | lxi K* B D* G 1506. 1739 • 9 ᾧ μονον D it vg^{cl}; Ambst | ᾧ ὅτι A C D^c F G K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506. 2464 M | lxi K B D* 630. 1739. 1881 • 11 ᾧ περιτομην A C* 6. 1506. 1739. 1881 sy | ᾧ δια F G | ὁ K* A B Ψ 6. 81. 630. 1506. 1739. 1881. 2464 vg^{mss} bo | lxi K² C D F G K L P 104. 365. 1175. 1241. 1505 M lat sy sa | ᾧ εἰς A 424*. 1881 lat | - K C² D* 6. 365. 424^c. 1506. 1739 | lxi B C* D² F G K L P Ψ 33. 81. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 M

κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήρηται ἡ ἐπαγγελία· **15** ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται· οὐ γὰρ οὐκ ἔστιν νόμος οὐδὲ παράβασις. **16** Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα ^τ κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὅς ἐστιν πατὴρ πάντων ἡμῶν, **17** καθὼς γέγραπται ὅτι *πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε*, κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζωοποιούντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. **18** Ὁς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον· *οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου*^τ, **19** καὶ μὴ ἀσθενήσας ^τ τῇ πίστει ^τ κατένοιησεν τὸ ἑαυτοῦ σῶμα [ἤδη] νεκρωμένον, ἑκατονταετῆς που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μητρὸς Σάρρας· **20** εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δούς δόξαν τῷ θεῷ **21** ὅκαὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπήγγελται δυνατὸς ἐστὶν καὶ ποιῆσαι. **22** διὸ [καὶ] ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. **23** Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι *ἐλογίσθη αὐτῷ*^τ **24** ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογιζέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγεύραντα Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, **25** ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

1,18!· 3,20; 5,13,20; 7,8.
10s.13 G3,19

15,8 2P1,19!

G3,29

Gn 17,5 Ⓞ Sir44,19

H11,19 2K1,9

Is48,13 2McC7,28

2Bar21,4 etc 1K1,28 |

Gn 15,5 Ⓞ

Gn 17,17 H11,11

Mt21,21

H11,34· L17,18

14,5 Kol4,12

3!

15,4 1K9,10!

1K9,10!

5!· 8,11! 10,9 G1,1

E1,20 1P1,21 1K6,14!

8,32 Is53,12 Ⓞ

5,18 1K15,17

5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ **2** δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχίκαμεν [τῇ πίστει] εἰς τὴν χάριν

G2,16!· Is32,17· Kol
1,20!· 1J3,21

E3,12!· 1P5,12

15^τ γαρ ^κ2 D F G K L P Ψ 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 [℞] sy † ^{txt} ^κ* A B C 81. 104. 945. 1506 ^{sy}hm^ε • **16** ^τ ἡ A 1505 • **18** ^τ ως οι αστερες του ουρανου και το αμμον της θαλασσης F G ar • **19** ^τ εν D* F G | ^τ ου D F G K L P Ψ 33. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 [℞] τι v^{cl} sy^h; Meth Ambst | ^{txt} ^κ A B C 6. 81. 365. 1506. 1739 m v^gl^t sy^p co | ^o B F G 630. 1739. 1881 lat sy^p sa; Meth Ambst | ^{txt} ^κ A C D K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506. 2464 [℞] m sy^h** bo • **21** ^o F G latt • **22** ^o B D* F G b m sy^p co † ^{txt} ^κ A C D^l K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 [℞] lat sy^h • **23** ^τ εις δικαιοσυνην D^c 1241 v^{cl} sy^p † **5,1** ^τ εχομεν ^κ* A B* C D K L 33. 81. 630. 1175. 1739* ^{pm} lat bo; Mcion^τ | ^{txt} ^κ! B² F G P Ψ 0220^{vid}. 104. 365. 1241. 1505. 1506. 1739^c. 1881. 2464. 1846 ^{pm} v^gm^{ss} • **2** ^ε εν τη πιστει ^κ! A v^gm^{ss} † – B D F G 0220 sa; Ambst † ^{txt} ^κ*^c C K L P Ψ 33. 81. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 [℞] lat

Kol 1,27 Ti 2,13
8,18,30 | 2K 12,9
2K 4,17 Jc 1,2-4 1P 1,6s

Ps 22,6; 25,20 Is 28,16·
Sir 18,11 Act 2,17!

4,5

| J 3,16 1J 4,10

1T 1,15 1P 3,18

14,15 1K 8,11 1Th 5,10 |
3,25! 1K 11,25· 1,18!
1Th 1,10! 1Hen 5,9
| 8,7!

2K 5,18 Kol 1,21s

2K 4,10s

1K 1,31!

Gn 2,17; 3,19· 2Bar
54,15; 23,4 4Esr
3,21s.26· 6,23!
Sap 2,24

3,23! |

4,15!· Phm 18

1K 15,21s.45-49

ταύτην ἐν ἧ ἐστήκαμεν καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ. **3** οὐ μόνον δέ^Τ, ἀλλὰ καὶ ἱκαυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα. **5** ἡ δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. **6** (Ἔτι γάρ^Τ) Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν ὤξει κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν. **7** ἄμολις γάρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν· **8** συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην (εἰς ἡμᾶς ὁ θεός), ὅτι ^Τ ἔτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. **9** πολλῶ ὄντων μᾶλλον δικαιοθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. **10** εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ· **11** οὐ μόνον δέ^Τ, ἀλλὰ καὶ ἱκαυχώμενοι ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Ὁριστοῦ δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

12 Διὰ τοῦτο ὡσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσηλθεν καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διήλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον· **13** ἄχρι γὰρ νόμου ἀμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἀμαρτία δὲ οὐκ ἔλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου, **14** ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς ὀμὴ ἀμαρτήσαντας ἑπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδὰμ ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος. **15** Ἄλλ'

3 ^Τ τουτο D* ar | ἱκαυχώμενοι B 0220. 365 • **6** ἔτι γε B 945 | εἰ γὰρ γε 1852 vg^{ms} | εἰς τι γὰρ D¹ F G lat; Ir^{lat} | lxi & A C D*² K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 M; Eriph | °D¹ K L P Ψ 33. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 M • **7** ἄμολις κ* 1739; Or • **8** εἰς ἡμᾶς B | ὁ θεὸς εἰς ἡμᾶς D F G L 629. 1241 lat; Ir^{lat} | lxi & A C K P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 M | ^Τ εἰ D¹ F G it sy^p; Cyp Ambst • **9** °D* F G it; Ir^{lat} Ambst • **11** ^Τ τουτο D* F G it; Ambst | ἱκαυχώμεθα (F G) L 104. 365. 630. 1241. 2464 latt | °B 1739. 1881°; lxi & A C D F G K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1881*^{vid}. 2464 M lat sy • **12** °D F G 1505 it; Ambst • **13** ἑλλογαται κ¹ 1881 | ἑλλογατο A (1505) | ενελογοιτο κ* it vg^c • **14** °614. 1739*. 2495* d* m; Or^{pl} Ambst | ἑν B 1505; Ir^{lat} Or^{lat}

οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως ὁ καὶ τὸ χάρισμα· εἰ γὰρ τῷ
 τοῦ ἐνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῶ μᾶλ-
 λον ἢ χάρις τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ὁ ἐν χάριτι τῆ τοῦ ἐνὸς
 ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευ-
 σεν. **16** καὶ οὐχ ὡς δι' ἐνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δῶρημα· τὸ
 μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἐνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ
 πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα^τ. **17** εἰ γὰρ (τῷ τοῦ
 ἐνὸς) παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ τοῦ ἐνὸς,
 πολλῶ μᾶλλον οἱ τὴν περισσεῖαν τῆς χάριτος καὶ τῆς
 δωρεᾶς^α τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύ-
 σουσιν διὰ τοῦ ἐνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ^β. **18** Ἄρα οὖν ὡς
 δι' ἐνὸς ἁμαρτημάτων εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κα-
 τάκριμα, οὕτως καὶ δι' ἐνὸς δικαίων εἰς πάντας ἀν-
 θρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς· **19** ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρ-
 ακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ καταστάθησαν οἱ
 πολλοί, οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς δίκαιοι
 κατασταθήσονται οἱ πολλοί. **20** νόμος δὲ παρεῖσθη, ἵνα
 πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρ-
 τία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, **21** ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευ-
 σεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ χάρις βασι-
 λεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χρι-
 στοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

6 Τί οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμένωμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις
 πλεονάσῃ; **2** μὴ γένοιτο. οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρ-
 τία, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; **3** ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι, ὅσοι
 ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐ-
 τοῦ ἐβαπτίσθημεν; **4** συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βα-
 πτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ

IT 2,5 · Is 53,11s

4Esr 7,118

1K 6,2! |

Ph 2,8 H 5,8 · Is 53,11
| 4,15!1T 1,14 |
6,23!15; 3,5-8 G 2,17
Kol 3,3 · 1P 4,1
| 7,1
G 3,27
| Kol 2,12
1P 1,3

15^ο B sy^p | ^ο1 F G • 16 ἁμαρτηματος D F G m vg^{cl} sy^p | ^τ ζωης D* vg^{mss}
 • 17 ἐν ενός 1739. 1881 m vg^s; Or | εν (+ τω D) ενι A D F G | ἴ τιν δωρεαν 6. 104 |
 της δωρεας και Ψ 0221. 365. 1505 lat sy | – B sa; Ir^{lat} Ambst | ^α C | ἴ B
 • 18 ἁνθρωπου x* | ἴ το παραπτωμα F G co? | ἴ το (και F) δικαίωμα D F G co?
 • 19 ἁνθρωπου D* F G; Ir
 ¶ 6,1 ἴ επιμενουμεν 614. 945. 1505 lat | επιμενομεν x K P 1175. 1881. 2464 pm bo^{mss};
 Tert | επιμεινωμεν L 33. 630. (365. 1739) | txt A B C D F G Ψ 81. 104. 1241. 1506 pm
 ar sa bo; Ambst • 2 ἴ ζησωμεν ^φ46 C F G L Ψ 33. 81. 365. 1241. 1506. 2464 | txt x A B
 D K P (ζησομεθα 104). 630. 1175. 1505. 1739. 1881 [℣] latt; Cl • 3^ο B 104^c. 326

7,6 2K 5,17! | 2K 4,10!
 | E 4,22!
 G 2,19; 5,24!
 Act 13,39 · 1P 4,1
 Kol 3,3s 2T 2,11 1Th
 4,17!
 1P 3,18!
 | 14,8 G 2,19 2K 5,15
 1P 2,24

νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. **5** εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἄλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα. **6** τούτο γινώσκοντες ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ. **7** ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαιώται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. **8** εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ ἴσχυήσομεν ἑαυτῷ, **9** εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. **10** ὁ γὰρ ἀπέθανεν, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὁ δὲ ζῆ, ζῆ τῷ θεῷ. **11** οὕτως καὶ ὑμεῖς λογιζέσθε ἑαυτοὺς [εἶναι] νεκροὺς μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ ζῶντας δὲ τῷ θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ^τ.

12 Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, **13** μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα δικαιοσύνης τῷ θεῷ. **14** ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γὰρ ἔστε ὑπὸ νόμον ἀλλ' ὑπὸ χάριν. **15** Τί οὖν; ἁμαρτήσωμεν, ὅτι οὐκ ἔσμεν ὑπὸ νόμον ἀλλ' ὑπὸ χάριν; μὴ γένοιτο. **16** οὐκ οἶδατε ὅτι ὅτι παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δούλοι ἔστε τοῦ θεοῦ ὑπακούετε, ἥτοι ἁμαρτίας εἰς θάνατον ἢ ἡ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; **17** χάρις δὲ τῷ θεῷ ὅτι ἦτε δούλοι τῆς ἁμαρτίας ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδασκαλίας, **18** ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς

19
 12,1
 13,12!
 5,21 · J1,17 · G 3,23!
 | 1!
 20 J 8,34!
 | 7,25!
 16,17 | 22; 8,2 2K 3,17
 G 5,1! J 8,36! · 1P 2,24

5 ἴαμα F G latt • 6 ἴ και τουτο B | τουτο δε Cl^{vid} • 8 ἴ γαρ P⁴⁶ F G 945 vg^{mss} | ἴ συζησωμεν C K P 104. 326. 614. / 249 | ἴ τω Χριστω D* F G b vgst (sy^p) • 11 ἴ νεκρους μεν P^{46vid} A D* c F G 33. / 249; Tert | νεκρους μεν ειναι K² D¹ K L P Ψ 1175. 1241. 1505 M lat | lxt P^{94vid} K* B C 81. 104. 365. 630. 1506. 1739. 1881. 2464 | ἴ τω κυριω ημων P^{94vid} K C K L P 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739^c. 1881. 2464. / 249 M vg^{cl} (sy^p) bo; Ambst | lxt P⁴⁶ A B D F G Ψ 629. 630. 1739* it vgst sy^h sa; Tert Spec • 12 ἴ αυτη P⁴⁶ D F G b; Ir^{lat} Tert Ambst | αυτη εν ταις επιθυμιαις αυτου C³ K L P Ψ (33). 104. 1175. 1241. 1505. 2464 M sy^h | lxt P⁹⁴ K A B C* 81. 365. 630. 1506. 1739. 1881 lat sy^p co; (Or) Meth Did • 13 ἴ ζωντες P⁴⁶ D* F G • 15 ἴ αμαρτησωμεν 6. 614. 629. 630. 945. 1505. 1881 pm ar t vg^{cl} | ημαρτησαμεν F G lat; Ambst • 16 ἴ η D* F G vg^{mss} sa^{ms} bo | D 1739* r vgst sy^p sa; Ambst • 17 ἴ καθαρας A • 18 ἴ ουν K* C 81 t

ἀμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. **19** Ἀνθρώπινον | 3,5!
 λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. ὥσπερ γὰρ
 παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν Ἰδούλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ
 ἀνομίᾳ ^Πεἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παρεστήσατε τὰ
 μέλη ὑμῶν Ἰδούλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἀγιασμόν. **20** ὅτε
 γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἀμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιο-
 σύνη. **21** τίνα οὖν καρπὸν εἶχετε τότε; ἐφ' οἷς νῦν ἐπαι-
 σχύνεσθε, τὸ ^Τ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. **22** νυνὶ δὲ
 ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας δουλωθέντες δὲ τῷ
 θεῷ ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἀγιασμόν, τὸ δὲ τέλος
 ζωῆν αἰώνιον. **23** τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἀμαρτίας θάνατος,
 τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
 κυρίῳ ἡμῶν.

- 8** **7** Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, γινώσκουσιν γὰρ νόμον λαλῶ, 6,3
 ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον
 ζῆ; **2** ἡ γὰρ ὑπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ·
 ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, κατήρηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ
 ἀνδρός. **3** ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρός μοιχαλὶς χρηματί-
 σει ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ,
 ἐλευθέρᾳ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου^Τ, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοι-
 χαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρῳ. **4** ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ
 ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χρι-
 στοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἐτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερ-
 θέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ θεῷ. **5** ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ
 σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἀμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου
 ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ
 θανάτῳ· **6** νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου
 Ἰἀποθανόντες ἐν ^ῶ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν Ἰἡμᾶς
 ἐν καινότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. 6,4! · 2,27,29 2Κ 3,6
9 **7** Τί οὖν ἐροῦμεν; ^Τ ὁ νόμος ἀμαρτία; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ
 τὴν ἀμαρτίαν οὐκ ἔγνωμεν εἰ μὴ διὰ νόμου· τὴν τε γὰρ 3,20

19^f δουλευειν F G latt (sy^p) | [□]B sy^p | ^fδουλευειν F G latt (sy^p) | οπλα A
 • 21 ^Τμεν ^ϕ94vid ^κ2 B D* F G 1505 sy^h | ^{lxt} ^κ* A C D² K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630.
 1175. 1241. 1506. 1739. 1881. 2464 ^ℳ; Cl

¶ 7,3 ^Ττου ανδρος 33. 629 m vg^{ww} • 6 ^Γτου θανατου D F G it vg^{cl}; Or^{lat}mss Ambst |
^fυμας 1505 | - B F G 629 | ^{lxt} ^κ A C D K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241.
 1506. 1739. 1881. 2464 ^ℳ • 7 ^Τοτι 33. 1175; Mcion^T

Ex20,17 Dt5,21 ©
13,9 4McC2,5s
4,15!

ἐπιθυμίαν οὐκ ἤδειν εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν· οὐκ ἐπιθυμήσεις. **8** ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου ἀμαρτία ἴνεκρά. **9** ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ, ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἀμαρτία ἀνέζησεν, **10** ἐγὼ δὲ ἀπέθανον καὶ εὐρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἢ εἰς ζωὴν, αὕτη εἰς θάνατον· **11** ἡ γὰρ ἀμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. **12** ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος καὶ ἡ ἐντολὴ ἀγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. **13** Τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ ἐγένετο θάνατος; μὴ γένοιτο· ἀλλ' ἡ ἀμαρτία, ἵνα φανῇ ἀμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον, ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἀμαρτωλὸς ἡ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.

IK15,56
Lv18,5 PsSal14,2
Gn2,17|
Gn3,13 2K11,3 H3,13
16 1T1,8

4,15! · IK12,3!|

2K10,3 J3,6
Ps51,7

12

14 Ὅϊδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστίν, ἐγὼ δὲ ἴσαρκινός εἰμι πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν. **15** ὁ γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὁ θέλω ὅτουτο πράσσω, ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο ποιῶ. **16** εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι ἴκαλός. **17** νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. **18** Οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἐστίν ἐν τῇ σαρκί μου, ἴ ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν ὄυ· **19** οὐ γὰρ ὁ θέλω ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλ' ὁ ὄυ θέλω κακὸν τοῦτο πράσσω. **20** εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω ὄ[ἐγὼ] τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. **21** εὐρίσκω ἄρα τὸν νόμον, τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται· **22** συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, **23** βλέπω δὲ ἕτερον νόμον

10

E3,16! | G5,17! 4Esr
7,72

8 ἴνεκρά ἡν F G latt sy^p bo † ἡν νεκρά K • **14** ἴοἶδα μὲν 33 | ἴσαρκικός κ² K L P 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 ℣ † † lxt κ* A B C D F G Ψ 33. 81. 630. 1506. 1739. 1881; Meth • **15** ὄ D F G m • **16** ἴκαλον ἐστίν F G t • **17** ἴεννοικουσα κ B vg^{mss}; Ambst † † lxt A C D F G K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 ℣ lat; Cl • **18** ἴ τὸ F G | ἴσοχ εὐρίσκω D F G K L P Ψ 33. 104. 1175. 1241. 1505. 1506. 2464 ℣ latt sy; Ir^{lat} † † lxt κ A B C 6. 81. 1739. 1881 co; Meth Did • **19** ἴμισω F vg^s † – G • **20** ὄ B C D F G 104. 1241. 1506. 2464 latt sa; Meth † † lxt κ A K L P Ψ 33. 81. 1175. 1505. 1739. 1881 ℣ bo; Cl • **22** ἴνοος B

ἐν τοῖς μέλεσίν μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοῦς μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με ὅ ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἀμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσίν μου. **24** Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; **25** ἡ χάρις δὲ τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ ὄμειν νοῖ δουλεύω νόμῳ θεοῦ τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἀμαρτίας.

25; 8,2

| Ap 3,17

8,10

6,17 1Κ 15,57 2Κ 2,14!

23!

31-39; 5,16.18 J 5,24

3,27 Jc 1,25 G 3,21

6,18! · 7,23!s

Act 13,38

H 7,18 · 32 G 4,4 ·

Ph 2,7 H 2,17 · 1,3! ·

2Κ 5,21 · H 13,11 Lv 16

| 3,31!

13,8! Mt 5,17! · G 5,16.

18,25

| 13 J 3,6

13 6,21 G 6,8 E 4,22

5,10 Jc 4,4

J 8,43! | 7,14! · 1Th 2,4!

1Κ 3,16 G 5,25 1J 3,24

1Κ 3,23; 15,23 G 5,24

2Κ 13,5 G 2,20! E 3,17

Kol 1,27 J 17,23 · 1P 4,6

4,24! 1Κ 6,14!

8 Οὐδὲν ἄρα ὄνυν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **2** ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν σε ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. **3** Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἀμαρτίας καὶ περὶ ἀμαρτίας κατέκρινεν τὴν ἀμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί, **4** ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. **5** οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. **6** τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη· **7** διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἐχθρὰ εἰς θεόν, τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται· **8** οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. **9** Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλ' ἐν πνεύματι, εἶπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. **10** εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα ἑνεκρὸν διὰ ἀμαρτίαν τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. **11** εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος ὅ ἐν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν,

23 °(A) C L 81. 104. 630. 1241. 1505. 1506. 1739. 2464 pm syP | txt κ B D F G K P Ψ 33. 365. 1175. 1881 pm latt; Cl • **25** ἡ χάρις τῷ θεῷ B; Or Meth | ἡ χάρις τοῦ θεοῦ D lat | ἡ χάρις κυρίου F G | ευχαριστω τῷ θεῷ κ* A K L P 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M sy | txt κ¹ Ψ 33. 81. 104. 365. 1506 | °κ* F G latt

¶ **8,1** °D* syP | T (4) μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν A D¹ Ψ 81. 365. 629 vg (syP); Spec (+ ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα κ² D² K L P 33^{vd}. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 M ar sy^h) | txt κ* B D* F G 6. 1506. 1739. 1881 b m co; Ambst • **2** ἡμεῖς A D K L P 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506^c. 1739^e. 1881. 2464 M lat sy^h sa; Cl | ἡμεῖς Ψ bo; Meth | txt κ B F G 1506*. 1739* ar b syP; Tert Ambst • **10** ἑστὶν νεκρὸν F G lat; Ambst Spec | νεκρὸν ἐστὶν 629 • **11** °κ² C D F G K L P Ψ 33. 81. 104. 1175. 1241. 1506. 2464 M; Cl Meth | txt κ* A B 6. 630. 1505. 1739. 1881

1Κ15,45! ὁ ἐγείρας Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν ἡ ζωοποιήσει ὁ καὶ τὰ θνη-
 2Τ1,14 τὰ σώματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ πνεύματος ἔν
 ἐν ὑμῖν.

12 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμέν οὐ τῇ σαρκί
 |6! τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν, 13 εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλ-
 Kol3,9·G5,24! λετε ἀποθνήσκειν· εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώμα-
 |G5,18 τος ἑθνατοῦτε, ζήσεσθε. 14 ὅσοι γὰρ πνεύματι θεοῦ
 9,4!·26 G3,26! 2Κ6,18! ἄγονται, οὗτοι υἱοὶ θεοῦ εἰσιν. 15 οὐ γὰρ ἐλάβετε
 2Τ1,7·1J4,18 πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα
 23 G4,5 E1,5·G4,6! υἰοθεσίας ἐν ᾧ κρίζομεν· ἀββα ὁ πατήρ. 16 Ὁ αὐτὸ τὸ
 1J3,1 πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμέν τέκνα
 G3,26!·29; 4,7 Ap21,7 θεοῦ. 17 εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν
 H1,2·2Τ2,3,12 θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συμπάσχομεν
 1Ρ4,13; 5,1 2Κ4,10! ἴνα ὁ καὶ συνδοξασθῶμεν.

18 Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν 12
 καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς
 5,2 ἡμᾶς. 19 ἡ γὰρ ἀποκαρδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκά-
 Ph1,20·Kol1,23 4Esr 7,11,75·25! λυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται. 20 τῇ γὰρ μαται-
 |1,21 E4,17 Eccl1,2 etc ὀτητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, ὀυχ ἐκοῦσα ἄλλὰ διὰ τὸν ὑπο-
 Gn3,14-19 τάξαντα, ἑφ' ἐλπίδι 21 ὅτι καὶ αὐτῇ ἡ κτίσις ἑλευθε-
 ρωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθε-
 ρίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ. 22 οἶδαμεν γὰρ ὅτι
 17! 1J3,2! | πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν·
 4Esr10,9·23,26 2Κ5,2,4 Mc8,12! 23 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύ-

11 ἑκ νεκρῶν Χριστον Ἰησουν **κ*** A 630. 1506. 1739. 1881 | εκ νεκρων Ἰησουν
 Χριστον C 81 | Χριστον Ἰησουν εκ νεκρῶν D* bo | Ἰησουν Χριστον (-/249) εκ
 νεκρῶν 104. /249 lat sy^p | τον Χριστον εκ νεκρῶν **κ**² K L P **Ψ** 33. 1175. 1241. 2464
℣ | *lxi* B D² F G 1505 m sa; Mcion^T Ir^{lat} Spec | ^ο1 **κ** A 326. 630. 1739. 1881; Epirh^{pt} |
 ἑτο ενοικουν αυτου πνευμα B D F G K L P* **Ψ** 33. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464
℣ lat sy^p; Ir^{lat} | *lxi* **κ** A C P^c 81. 104. 1505. 1506. /249 f m sy^h; Cl • 13 ἑ της σαρκος D F
 G 630 latt; Ir^{lat} • 14 υἱοι εἰσιν θεου B F G m vgst; Or Pel | εἰσιν υιοι θεου K L P **Ψ**
 33. 104. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 **℣** vg^{cl}; Ir^{lat} Cl | *lxi* **κ** A C D 81. 630. 1506. 1739 ar
 b; Ambst Spec • 16 ὤστε D (sy^p) • 17 ὀϕ46 vgm^s sam^s • 19 ἑπιστεως 2464
 • 20 ὀου θελουσα F G; Ir^{lat} | ἑεπ ἐλπίδι **ϕ**²⁷ A B² C D² K L P 33. 81. 104. 630. 1175.
 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 **℣**; Cl^{exThd} | *lxi* **ϕ**⁴⁶ **κ** B* D* F G **Ψ**
 • 21 ἑ διοτι **κ** D* F G 945 | *lxi* **ϕ**⁴⁶ A B C D² K L P **Ψ** 0289. 33. 81. 104. 630. 1175. 1505.
 1506. 1739. 1881. 2464 **℣**; Cl^{exThd} Or | ἑ ελευθερουται **ϕ**^{27c} vid vgm^s • 22 ὀδουνει F G ar
 • 23 ἑ και ημεις αυτοι D F G lat | και αυτοι ημεις οι 104. 630 | - **ϕ**⁴⁶

ματος ἔχοντες, ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ¹ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν
 °υιοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώμα-
 τος ἡμῶν. **24** τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπίς δὲ βλεπο-
 μένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὁ γὰρ βλέπει ἴτις ἔλπίζει; **25** εἰ
 δὲ ὁ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμε-
 μεθα. **26** Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνε-
 ται ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα καθὼς
 δεῖ οὐκ οἶδαμεν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ἡ
 στεναγμοῖς ἀλαλήτοις. **27** ὁ δὲ ἐραυνῶν τὰς καρδίας
 οἶδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος, ὅτι κατὰ θεὸν ἐν-
 τυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. **28** Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶ-
 σιν τὸν θεὸν ἅπαντα συνεργεῖ ἡ εἰς ἁγαθόν, τοῖς κατὰ
 πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. **29** ὅτι οὗς προέγνω, καὶ προ-
 ὥρισεν συμμόρφους τῆς εἰκόνας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ
 εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. **30** οὗς δὲ
 ἠρώρισεν, τούτους καὶ ἐκάλεσεν· καὶ οὗς ἐκάλεσεν,
 τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὗς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ
 ἐδόξασεν.

31 Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν,
 τίς καθ' ἡμῶν; **32** ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἔφείσατο ἀλλ'
 ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν
 αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται; **33** τίς ἐγκαλέσει κατὰ
 ἐκλεκτῶν θεοῦ; θεὸς ὁ δικαίων· **34** τίς ὁ κατακρινῶν;

22!

15! · 25! · 3,24!

2Κ 4,18; 5,7 Η 11,1

19,23 G 5,5 Ph 3,20!

E 6,18 Jd 20 1Κ 14,15

34 Η 7,25

22! · 2Κ 12,4 | Ap 2,23!

PsSal 4,25 etc 1Κ 2,9;
8,3 Jc 1,12; 2,5 · Ph 1,19
E 1,11!

| 1Ρ 1,2 · E 1,5!

12,2 · Ph 3,21! · 2Κ 3,18!

Gn 1,26s · Kol 1,18! ·
H 2,10 · J 20,17! |

2Th 2,13s

1Κ 6,11

2Κ 3,18

Ps 118,6

3! J 3,16! Gn 22,16

4,25!

Is 50,8 | 1Ρ 3,13

23 † και ημεις αυτοι K L P 33. 1175. 1241. 1505. 2464 ℞ | και αυτοι ημεις 630 sy^h | και
 αυτοι B 104 lat; Meth | ημεις αυτοι Ψ d* g; Ambst | αυτοι D F G vg^{ms} | txt ℥⁴⁶ ⋈ A C
 81. 1506. 1739. 1881 | °℥^{46vid} D F G 614 t; Ambst • **24** † τις, τι και ⋈² A C K L P Ψ 33.
 81. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1881. 2464 ℞ b sy^h sa; Cl | † τις, τι B² D F G lat; Or
 Cyr | τις και ⋈* 1739^{txt} | txt ℥⁴⁶ B* 1739^{vl}. m* bo | † υπομενει ⋈* A 1739^{ms} sy^p co
 • **26** † ταις ασθeneιας K L P Ψ 33. 1175. 1241. 1505. 1506. 2464 ℞ sy^h | της δεησεως F
 G | τη ασθeneια της δεησεως it; Ambst | txt ⋈ A B C D 81. 104. 630. 1739. 1881 vg
 sy^p co | † υπερ ημων ⋈² C K L P Ψ 33. 104. (630). 1175. 1241. 1505. 2464 ℞ lat sy co |
 txt ⋈* A B D F G 6. 81. 945. 1506. 1739. 1881 b • **27** † ημων 33 • **28** † παν ℥⁴⁶ | † ο θεος
 ℥⁴⁶ A B 81 sa | txt ⋈ C D F G K L P Ψ 33. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881.
 2464 ℞ latt sy bo; Cl | † το L 945 pm; Cl • **30** † προεγνω A • **32** † ουδε του ιδιου υιου
 D | ουδε υιου ιδιου F G • **34** † κατακρινων B² D² K L Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175.
 1241^s. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 ℞ (sine acc. ℥⁴⁶ ⋈ A B* C D* F G 0289^{vid})

λατρεία καὶ 'αἱ ἐπαγγελίαι', **5** ὧν οἱ πατέρες καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὧν ἐπὶ πάντων θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

6 Οὐχ οἶον δὲ ὅτι ἐκπέτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ οὗτοι Ἰσραήλ· **7** οὐδ' ὅτι εἰσὶν σπέρμα Ἀβραάμ πάντες τέκνα, ἀλλ'· ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα. **8** τοῦτ' ἔστιν, ὅτι οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. **9** ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος· κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῆ Σάρρα υἱός.

10 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἐνὸς κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· **11** μήπω γὰρ γεννηθέντων μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ φραῦλον, ἵνα ἢ κατ' ἐκλογὴν πρόθεσις τοῦ θεοῦ μένη, **12** οὐκ ἐξ ἔργων ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη ὁ αὐτῇ ὅτι ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι, **13** ὡς γέγραπται· τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἡσαὺ ἐμίσησα.

14 Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ; μὴ γένοιτο. **15** τῷ Μωϋσεὶ γὰρ λέγει· ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ καὶ οἰκτιρήσω ὃν ἂν οἰκτίρω. **16** ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος ἀλλὰ τοῦ ἐλεῶντος θεοῦ. **17** λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραῶ ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγγειρά σε ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου καὶ ὅπως διαγγελῆ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῆ. **18** ἄρα οὖν ὃν θέλει ὁ θεὸς ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει. **19** Ἐρεῖς μοι οὖν· τί ὅ[οῦν] ἔτι μέμφεται; τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν; **20** ὦ ἄνθρωπε, μενοῦνγε· σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι· τί με ἔποίησας οὕτως; **21** ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ

8|s | Ex 13,5 etc
1,3| Mt 1,1ss L 3,23ss·
E 4,6 1,25 2K 11,31
Ps 41,14

3,2

2,28

Gn 21,12 ⊕ H 11,18

| G 4,23

G 4,28· 4; 4,13; 15,8

Gn 18,10,14

11,5,28

E 1,11| | 11,6

4,17· Gn 25,23 ⊕

Mt 1,2· ⊕

Mt 20,13 Dt 32,4

Ex 33,19 ⊕

Tt 3,5 Is 49,10 AssMos
12,7

Ex 9,16

Ex 4,21; 7,3 etc |

Sap 12,12

Is 29,16 ⊕; 45,9· Job
9,12

| Jr 18,6 Sap 15,7

4 (+ η D) επαγγελια D F G ar bo^{mss} • 6 ° ϕ⁴⁶ it sy^p; Ambst | Ἰσραηλιται D F G 614. 629. 1881^c vg^{ww} • 8 ὅτι κ² B¹ Ψ 104. 365. 614. 1505. 1506 • 11 ἄκακον ϕ⁴⁶ D F G K L Ψ 104. 1175. 1241. 2464 M | txt κ* A B 6. 81. 365. 630. 945. 1506. 1739. 1881; Or • 12 ° ϕ⁴⁶ D* vg^{mss} sy^p; Or Ambst • 13 ἄκακα B; Or | txt ϕ⁴⁶ κ A D F G K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 M • 16 ἔυδοκουντος L • 18 ὁ θεός D ar m vg^{mss}; Ambst • 19 ° κ A K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 M vg sy | txt ϕ⁴⁶ B D F G it vg^{mss} • 20 ὡ ἀνθρώπε (+ μενον B) ϕ⁴⁶ B D* F G 629 latt | μενουνγε ω ἀνθρώπε κ² D² K L P Ψ 33. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 M sy^h | txt κ* A 81. 630. 1506. 1739. 1881; Or^{1739mg} | ἔπλασας D sy^p

- 2Τ2,20 πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὁ μὲν εἰς τιμὴν
σκεῦος ὁ δὲ εἰς ἀτιμίαν; **22** εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐν-
δειξασθαι τὴν ὀργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ
1,18!
2,4 2Bar 59,6 · cf Jr
27,25 ☉ Is 13,5 Symm
| 10,12; 11,33 · E 3,16!
ὡηγενεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ ὁ σκευὴ ὀργῆς κατηρι-
σμένα εἰς ἀπώλειαν, **23** ὁ καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς
ἰδούξης αὐτοῦ ἐπὶ σκευὴ ἐλέους ἃ προητοίμασεν εἰς δό-
ξαν; **24** Οὗς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων
ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν, **25** ὡς καὶ ὁ ἐν τῷ Ὄση ἐλέγει·
Hos 2,25 1P 2,10 Jub
2,19
Hos 2,1 ☉ καλέσω τὸν οὐ λαὸν μου λαὸν μου
καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην·
26 καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ ὁ οὐ ἔρρεθη αὐτοῖς·
οὐ λαὸς μου ὁ ὑμεῖς,
8,14! · 1Th 1,9! ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ θεοῦ ζῶντος.
27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ·
Is 10,22s Hos 2,1 ☉ ἐὰν ἧ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος
τῆς θαλάσσης,
11,5 τὸ ἕπόλειμμα σωθήσεται·
Is 28,22 Dn 5,28 ☉ **28** λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμων ὁ
ποιήσει κύριος ἐπὶ τῆς γῆς.
29 καὶ καθὼς προεῖρηκεν Ἡσαΐας·
Is 1,9 ☉ εἰ μὴ κύριος σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα,
Mt 10,15! ὡς Σόδομα ἃν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα
ἃν ὁμοιώθημεν.
10,20 **30** Τί οὖν ἐροῦμεν; ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιο- 15
σύνην κατέλαβεν ὁ κύριος δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ
πίστεως, **31** Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης ἔειπε
10,2s; 11,7 · Is 51,1 Dt
16,20 Prv 15,9 Sir 27,8 νόμον· οὐκ ἔφθασεν. **32** διὰ τί; ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως ἀλλ'

22 ° F G it; Ambst | ὁ τῆς F G it; Ambst • **23** ° B 326 lat; Or^(1739mg) | ὁ χρηστοτης P (syP) • **25** ° P^{46vid} B • **26** ὁ ω κ*; I^{lat} vid | ἔρρεθη B; I^{lat} vid | (ε)αν κληθησονται P⁴⁶ F G ar b d* syP | Ixi κ A D K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. (ερρηθη 1739). 1881. 2464 M vg sy^h co | ° P⁴⁶ it syP; I^{lat} vid • **27** ὁ καταλειμμα P⁴⁶ κ¹ D F G K L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739*. 1881. 2464 M | Ixi κ* A B 81. 1739c; Eus • **28** ὁ (Is 10,23) ἐν δικαιοσυνῃ οἱ λογον συντετημημενον κ² D F G K L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 M lat sy^h | ἐν δικαιοσυνῃ 81 | Ixi P⁴⁶ κ* A B 6. 1506. 1739. 1881 m* syP co; Eus • **30** ὁ τῆν P⁴⁶ G • **31** ὁ εἰς νομον δικαιοσυνης κ² F K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 M lat sy | - 33 | Ixi P^{46vid} κ* A B D G 6. 81. 945. 1506. 1739. 2464 b m co; Ambst

ὡς ἐξ ἔργων^τ προσέκοψαν τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος, Is 8,14 1P 2,8
33 καθὼς γέγραπται·

*ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος καὶ
 πέτραν σκανδάλου,* Is 28,16; 8,14 14,13! Mc
 12,10p

καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ 10,11·4,5!

οὐ κατασχυνηθήσεται.

10 Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ
 δέησις πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν εἰς σωτηρίαν.
2 μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον θεοῦ ἔχουσιν ἀλλ' οὐ
 κατ' ἐπίγνωσιν· **3** ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ δικαιο-
 σύνην καὶ τὴν ἰδίαν ὁ[δικαιοσύνην] ζητοῦντες στήσαι, τῇ
 δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. **4** τέλος γὰρ νόμου
 Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. **5** Μωϋσῆς
 γὰρ γράφει 'τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ [τοῦ] νόμου ὅτι ὁ
 ποιήσας ὁ αὐτὰ ὁ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. **6** ἡ δὲ ἐκ
 πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει· *μὴ εἶπης ἐν τῇ καρδίᾳ
 σου· τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;* τοῦτ' ἔστιν Χρι-
 στὸν καταγαγεῖν· **7** ἡ· τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον;
 τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. **8** ἀλλὰ τί λέ-
 γει; *ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ
 καρδίᾳ σου,* τοῦτ' ἔστιν τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσ-
 σομεν. **9** ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς 'ἐν τῷ στόματί σου κύριον
 Ἰησοῦν' καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν

9,1-3

G 1,14!

| 1,17!

L 16,15; 18,9 Ph 3,9
| 3,21s; 8,2s G 3,28s
J 1,17 H 8,13
1,16 Act 13,39Lv 18,5 2,13 G 3,12
L 10,28! |

Dt 9,4

Dt 30,12 Prv 30,4 Bar
3,29 4Esr 4,8| Ps 107,26 cf Dt 30,13·
Ps 70,20 © Sap 16,13
H 13,20 |

Dt 30,14

1K 12,3 2K 4,5 Ph 2,11
Kol 2,6·4,24!

32 ^τνομου **κ**² D K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506. 2464 [℣] vg^{ms} sy [‡] txt
^κ* A B F G 6. 629. 630. 1739. 1881 lat co • **33** ^τπας K L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175.
 1241. 1505. 1739. 2464 [℣] lat sy^h [‡] txt ^κ* A B D F G 81. 1506. 1881 b m sy^p co; Ambst |
 ῥ μη κατασχυνη D F G

¶ **10,1** ^ττου Ισραηλ εστιν (- 629) K L 81. 104. 629. 630. 1175. 1241. 2464 [℣] [‡] αυτων
 εστιν ^κ2 P Ψ 33. 1505 [‡] txt ^φ46 ^κ* A B D F G 6. 365. 1506. 1739. 1881. /249 m; Ambst
 • **3** ° A B D P 81. 365. 629. 630. 1506. 1739. 1881 ar vg co; Cl [‡] txt ^φ46 ^κ* F G K L Ψ 33.
 104. 1175. 1241. 1505. 2464. /249 [℣] (b) d*; Ir^{lat} • **5** ^τ7 1-4 6 ^κ* [‡] 7 1-6 D* 33*. 81. 630.
 1506. 1739. 1881 co [‡] 1-4 6-7 ^κ2 B Ψ 945. /249 [‡] οτι την δικαιοσυνην την εκ πιστεως
 A [‡] txt ^φ46 D² F G K L P 33c. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 [℣] sy^p | ° ^κ* A D 81. 630.
 1506. 1739 co | °¹ F G ar sy^p | ῥ αυτη ^κ* A B 33. 81. 630. 1506. 1739. 1881. /249 vg co [‡]
 txt ^φ46 ^κ2 D F G K L P Ψ 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 [℣] it sy • **8** ῥ λεγει η γραφη
 D 33. 104. 365. 629. /249 ar vg^{cl}; Ambst [‡] η γραφη λεγει F G bo • **9** ῥ εν τω στοματι
 σου κυριον Ιησουν Χριστον ^φ46 A t [‡] (+ τω ρημα B; Cl) εν τω στοματι σου οτι κυριος
 Ιησους B 81. /249 sa; (Cl) [‡] txt ^κ* D F G K L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505.
 1506. 1739. 1881. 2464 [℣] lat sy bo; Ir^{lat}

ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· **10** καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν.

9,33 Is 28,16·4,5!
| 3,22,29 Act 15,9,11
G 3,28!
Ph 2,9-11 Act 10,36·
9,23!
Joel 3,5 ⊕ 1K1,2!

11 λέγει γὰρ ἡ γραφή· πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῶ οὐ κατασχυνθήσεται. **12** οὐ γὰρ ἐστὶν διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνος, ὁ γὰρ αὐτὸς κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν· **13** πᾶς γὰρ ὅς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται.

14 Πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ πιστεύσωσιν οὐὶ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἴακούσωσιν χωρὶς κηρύσσοντος; **15** πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσιν; ἴκαθὼς γέγραπται· ὡς ὠραῖοι οἱ πόδες ἰπῶν εὐαγγελιζομένων ὁ[τὰ] ἀγαθὰ. **16** Ἄλλ' οὐ πάντες ὑπῆκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γὰρ λέγει· κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; **17** ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Ἰησοῦ. **18** ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἤκουσαν; μενοῦνγε·

Is 52,7 Nah 2,1

Is 53,1 ⊕ J12,38
| G 3,2,5
J17,8 |

Ps 18,5 ⊕

Mc 13,10 Mt 24,14

εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν
καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα
αὐτῶν.

19 ἀλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω; πρῶτος Μωϋσῆς λέγει·

Dr 32,21 ⊕ 11,11,14

ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει,
ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτω παροργιῶ ὑμᾶς.

20 Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει·

Is 65,1 ⊕ 9,30

εὐρέθην ὁ[έν] τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν,
ἐμφανῆς ἐγενόμην ἰ τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν.

14 ἴακουσονται **κ*** D F G K P 6. 104. 365. 1505. 1506. 1739. 1881 | ακουσονται
ϕ⁴⁶ | ακουσουσιν L 630. 1175 M; Cl | txi **κ*** A B Ψ 33. 81. 614. 1241. 2464
• **15** ἴκαθαπερ B 81 | txi ϕ⁴⁶ **κ*** A C D F G K L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505.
1506. 1739. 1881. 2464 M; Cl | ἰ των ευαγγελιζομενων ειρηνην **κ*** D F G K L P Ψ 33.
104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 M lat sy; (ἴ Ir^{lat} Eus) | txi ϕ⁴⁶ **κ*** A B C 81. 630. 1506.
1739. 1881 ar co; Cl | **ο*** **κ*** A B C D* F G P 81. 1505. 1506. 1739. 1881; Eus | txi ϕ⁴⁶ **κ***
D¹ K L Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 2464 M; Cl • **17** ἴθεου **κ*** A D¹ K L P Ψ 33.
104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 M sy; Cl | – F G; Ambst | txi ϕ⁴⁶ **κ*** B C
D* 6. 81. 629. 1506. 1739 lat co • **20** **ο*** D* F G | **ο*** **κ*** A C D¹ L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630.
1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M vgst; Cl | txi ϕ⁴⁶ B D* F G 1506^{vid} (it vg^{cl}) | ἰ εν B
D* 1506^{vid} | txi ϕ⁴⁶ **κ*** A C D¹ F G L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739.
1881. 2464 M lat; Cl

25!|
 15,16! | 10,19!
 1Τ4,16|
 2Κ 5,19! · Sir 10,21 Ⓞ ·
 4,17!
 Nu 15,19-21
 E2,11-14,19
 Jdc 9,9 Ⓞ
 | 1Κ 10,12; 15,1; 16,13!
 2Κ 1,24 1Τθ 3,8
 12,16! · Ph 2,12
 J15,2,4 Act 14,22
 | 2Κ 3,16
 πλοῦτος κόσμος καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν,
 πόσω μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν. **13** Ὑμῖν ἔγωγε λέγω τοῖς
 ἔθνεσιν· ἐφ' ὅσον (μὲν οὖν) εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος,
 τὴν διακονίαν μου ἑδοξάζω, **14** εἴ πως παραζηλώσω μου
 τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. **15** εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ
 αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμος, τίς ἡ πρόσλημψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ
 νεκρῶν; **16** εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ ὅτι
 ἡ ρίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι. **17** εἰ δέ τινες τῶν κλάδων
 ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν
 αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς (τῆς ρίζης) τῆς πύθης τῆς
 ἐλαίας ἐγένου, **18** μὴ κατακαυθῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ ἔκα-
 τακαυχᾶσαι οὐ σὺ τὴν ρίζαν βαστάζεις ἀλλ' ἡ ρίζα σέ.
19 ἔρεῖς οὖν· ἐξεκλάσθησαν ἑκ κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεν-
 τρισθῶ. **20** καλῶς· τῆ ἀπιστίας ἔξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῆ
 πίστεως ἔστηκας. μὴ ὑψηλὰ φρόνει· ἀλλὰ φοβοῦ· **21** εἰ γὰρ
 ὁ θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, [μὴ πως] οὐδὲ
 σοῦ φείσεται. **22** ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν
 τοῦ θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἄποτομία, ἐπὶ δὲ σέ ἡ χρη-
 στότης τοῦ θεοῦ, ἐὰν ἐπιμένῃς τῇ χρηστότητι, ἐπεὶ καὶ σὺ
 ἐκκοπήσῃ. **23** κἀκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμένωσιν τῇ ἀπι-

13 ἴ γαρ D F G L Ψ 33. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 ℄ latt | ουν C | LXT ⋈ A B P 81. 104. 630. 1506. 1739. 1881 sy | μεν L Ψ 33. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℄ lat sy^h | - D F G 326. 365 sy^p; Pel | LXT ϕ⁴⁶ ⋈ A B C P 81. 104. 1506 | ἑδοξασω ϕ⁴⁶ F G Ψ 33. 1175 latt • **16** ἴ γαρ A | ο ϕ⁴⁶ F G P* 6. 1241. 1506. 1881. 2464 | LXT A B C D L P^c Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739 ℄ lat sy co; Cl^{exThd} Ambst • **17** τῆς ριζης κα ⋈ A D¹ L P 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℄ vg sy | - ϕ⁴⁶ D* F G bo^{ms}; Irlat | LXT ⋈* B C Ψ 1175. 1506 b • **18** ἴ συ καυχασαι ϕ⁴⁶ D* F G it; Ambst | LXT ⋈ A B C D¹ L P Ψ (33). 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 ℄ vg • **19** τ οι D* 630. 1505 • **20** ἴ εκκασθησαν B D* F G | ἴ υψηλοφρονει C D F G L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 ℄ | LXT ϕ⁴⁶ ⋈ A vid B 81 • **21** ρ ⋈ A B C P 6. 81. 365. 630. 1506. 1739. 1881 co | LXT ϕ⁴⁶ D F G L Ψ 33. 104. 1175. 1241. 1505. 2464 ℄ latt sy; Irlat • **22** τ του ϕ⁴⁶ B | ἴ αποτομιαν ⋈^{2a} D F G L Ψ 33. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 ℄ latt; Cl | LXT ϕ⁴⁶ ⋈*^{2b} A B C 6. 81. 630. 1506. 1739 | ἴ χρηστοτητα D² F G L Ψ 33. 104. 1175. 1241. 1505. 2464 ℄ latt; Cl | LXT ϕ⁴⁶ (⋈) A B C D* 6. 81. 630. 1506. 1739. 1881 | ο D² F G L Ψ 33. 104. 1175. 1241. 1505. 2464 ℄ it sy; Cl Ambst | LXT ϕ⁴⁶ ⋈ A B C D* 81. 365. 630. 1506. 1739. 1881 vg co | ἴ επιμεινης ϕ^{46vid} A C D² F G L 33. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739* 1881. 2464 ℄; Cl | LXT ⋈ B D* Ψ 81. 630. 1739^c • **23** ἴ επιμεινωσιν ⋈² A C D² F G L 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506 ℄ | LXT ⋈* B D* Ψ 81. 1739. 1881. 2464

στιά, ἐγκεντρισθήσονται· δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ θεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. **24** εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαιίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ.

25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἦτε [παρ'] ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πῶρως ἐκ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ **26** καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται·

ἥξει ἐκ Σιών ὁ ῥυόμενος,

ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ.

27 καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ¹ διαθήκη,

ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

28 κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας· **29** ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλήσις τοῦ θεοῦ. **30** ὥσπερ γὰρ ὁ ἡμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ θεῷ, ἡμεῖς δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, **31** οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει, ἵνα καὶ αὐτοὶ [νῦν] ἐλεηθῶσιν. **32** συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς (τοὺς πάντας) εἰς ἀπειθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ.

33 Ὡ βᾶθος πλοῦτου

καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ·

ὡς ἀνεξεραυνήτα τὰ κρίματα αὐτοῦ

καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ.

34 τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου;

ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;

35 ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ,

καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;

1,13! · 16,25! 1Κ 14,2!

12,16

7s 2Κ 3,14 Act 28,27

Mc 3,5! · 12 · L 21,24

4Esr 4,35s |

Is 59,20s Ps 14,7 1Th

1,10

Jr 31,33s

Is 27,9

9,11!

9,25 | Ps 110,4

Nu 23,19

2,8 · 15,9

10,21 |

G 3,22s 1Τ 2,4

2Bar 14,8ss Job 11,7 ·

1Κ 2,10 · 9,23!

1Κ 2,7 E 3,10 · Kol 2,3

Sap 17,1

Job 5,9; 9,10 E 3,8 · Ps

76,20 Ⓞ

Is 40,13 Ⓞ Job 15,8 Jr

23,18 1Κ 2,16

Job 41,3

25 ¹ εν A B 630 † – ² ϕ⁴⁶ F G Ψ 6. 1506. 1739 lat † | ³ lxi κ C D L 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 ℳ b sy^h • **27** ⁴ παρ εμου η ϕ⁴⁶ • **30** ⁵ τ και κ² D¹ L Ψ 33. 104. 630. 1175. 1241. 1505 ℳ lat sy † | ⁶ lxi ϕ⁴⁶ κ¹ A B C D* F G 81. 365. 945. 1506. 1739. 1881 co | ⁷ Γ νυνι B 1505 • **31** ⁸ Γ υστερον 33. 365 sa † – ⁹ ϕ⁴⁶ A D¹ F G L Ψ 81. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℳ latt † | ¹⁰ lxi κ B D*^c 1506 bo • **32** ¹¹ τα παντα ϕ⁴⁶vid D* latt † | παντα F G; Ir

1Κ 8,6; 15,28 Kol1,16s
H2,10
16,27!

36 ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν
τὰ πάντα·
αὐτῷ ἢ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

Dn2,18 Theod·2Κ 1,3
6,13,19 L2,22·E5,2
1P2,5·1P2,2 TestLev
3,6
1P1,14 Ph2,7!·G1,4
E4,23 Kol3,10!
2Κ 5,17
2,18 E5,10,17 Ph1,10

12 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν 17
τοῦ θεοῦ παραστήσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν
ζῶσαν ἁγίαν (εὐάρεστον τῷ θεῷ), τὴν λογικὴν λατρείαν
ὑμῶν· **2** καὶ μὴ ἴσυσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ
ἴμεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοῦς ὧς εἰς τὸ δοκι-
μάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐ-
άρεστον καὶ τέλειον.

15,15!

Mt25,15 1Κ 12,11
E4,7 2Κ 10,13

3 Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος ὧς εἰς τῆς δοθείσης μοι παντὶ
τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν ἀλλὰ
φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστω ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισε
μέτρον πίστεως. **4** καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι ἴσπολλά
μέλη ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶ-
ξις, **5** οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμά ὅσμεν ἐν Χριστῷ, ἴτὸ δὲ
καθ' εἰς ἀλλήλων μέλη. **6** ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν
χάριν τὴν δοθείσαν ἡμῖν διάφορα, εἴτε προφητείαν κατὰ
τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, **7** εἴτε ἴδιακονίαν ἐν τῇ δια-
κονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, **8** ὅσ εἴτε ὁ πα-
ρακαλῶν ἐν τῇ παρακλήσει· ὁ μεταδιδούς ἐν ἀπλότητι, ὁ
ἴπροϊστάμενος ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν ἐν ἰλαρότητι.

1Κ 12,27!·E1,23!; 4,4
Kol3,15·E4,25!
|1,11 1Κ 7,7; 12,4
1T4,14 1P4,10·15,15!
|1P4,11
1T4,13
Ph2,1 H13,22·E4,28·
2Κ 8,2!·1Th5,12
1T5,17·Mt 6,3·2Κ 9,7
2Κ 6,6!·Ps 97,10 Am 5,15

9 Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἴἀποστύγουντες τὸ πονηρὸν,
κολλῶμενοι τῷ ἀγαθῷ, **10** τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους
φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, **11** τῇ
σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ ἴκυρίῳ δου-

|1Th4,9!

1P2,17 13,7 Ph2,3
Act 18,25; ·20,19 Kol
3,24

¶ 12,1 ἴτω θεω εὐαρεστον κ* A P 81. 1506 lat; Spec ἴεὐαρεστον θεω ϕ46 ἴεὐαρεστον
τω κυριω 1881 ἴtxt κ2 B D F G L Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739 M; Tert
• 2 ἴσυσχηματίζεσθαι A B2 D F G Ψ 33. 81. 630. 1175. 1505. 1506 pm ἴtxt ϕ46 κ B* L
P 6. 104. 365. 1241. 1739. 1881 pm; Cl ἴμεταμορφουσθαι κ A B2 D* F G Ψ 6. 81. 630.
1175. 1505. 1506. 1881 ἴtxt ϕ46 B* D1 L P 33. 104. 365. 1241. 1739 pm; Cl ἴτῶμων κ
D1 L P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506 M latt sy ἴtxt ϕ46 A B D* F G 6. 630.
1739. 1881; Cl Cyp • 3 ἴτου θεου L 81. 323. 945. 1241. 1506 t vgms syh
• 4 ἴA L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1506. 1739. 1881 M ἴtxt ϕ31,46 κ B D F G
629. 1241 latt • 5 ὦ F G ἴο D1 L Ψ 33. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 M ἴtxt
ϕ31,46 κ A B D* F G P 6. 81. 365. 1506. 1739 • 7 ὦ διακωνων κ2 1241. 1506 ἴ
ἴδιδασκαλιαν A • 8 ὦ ϕ46vid D* F G latt ἴἴπροϊστανομενος ϕ31 κ • 9 ἴμισουντες F
G lat sy • 11 ἴκαιρω D* c F G; Hiermss

λεύοντες, **12** τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, **13** ταῖς ἡχεῖαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. **14** εὐλογοῦτε τοὺς διώκοντας Ὁ[ῦμας], Ὁ εὐλογοῦτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. **15** χαίρειν μετὰ χαιρόντων, Ὁ κλαίειν μετὰ κλαιόντων. **16** τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες[†], μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. **17** μηδενὶ κακὸν ἀντικακοῦ ἀποδιδόντες, προνοοῦμενοι καλὰ Ὁ ἐνώπιον Ὁ πάντων ἀνθρώπων. **18** εἰ δυνατὸν τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. **19** μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ, γέγραπται γάρ. ἑμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει κύριος. **20** ἄλλ' ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψάμιζε αὐτόν. ἑὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν. τοῦτο γάρ ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τῆν κεφαλὴν[†] αὐτοῦ. **21** μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἀλλὰ νικά ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

13 Ὁ Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχοῦσαις ὑποτασσέσθω[†]. οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ Ὁ ὑπὸ θεοῦ, αἱ δὲ οὐσαι Ὁ ὑπὸ Ὁ θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. **2** ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήμψονται. **3** οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσίν φόβος τῷ ἀγαθῷ ἔργω ἀλλὰ τῷ κακῷ[†].

13 Ὁ μνειαῖς D* F G t vg^{ms}; Ambst • **14** Ὁ Ὁ⁴⁶ B 6. 1739 vgst; Cl | txi Ὁ A D L P Ψ 33^{vid}. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1881 Ὁ t vg^{cl} sy | Ὁ⁴⁶ (bo^{ms}) • **15** Ὁ και A D² L P 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1506 Ὁ sy^p; Tert | txi Ὁ⁴⁶ Ὁ B D* F G 6. 1505. 1739. 1881 latt sy^h • **16** Ὁ ἀγαπητοὶ P* • **17** Ὁ (2C 8,21) ἐνώπιον τοῦ θεοῦ και A¹ | οὐ μόνον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ και F G 629 lat | Ὁ τῶν Ὁ⁴⁶ A¹ D* F G it; Lcf Ambst • **20** ἑὰν οὐν D¹ L 104. 1175. 1241. 1505 Ὁ sy^h | ἑὰν Ὁ⁴⁶vid D* F G Ψ 323 it; Ambst Spec | txi Ὁ A B P 6. 81. 365. 630. 1506. 1739. 1881 lat | Ὁ και ἐὰν D* | ἐὰν δε D¹ Ψ 1505 sy^h | Ὁ τῆς κεφαλῆς B

¶ **13,1** Ὁ πασαις ἐξουσαις ὑπερεχοῦσαις ὑποτασσέσθε Ὁ⁴⁶ D* F G it; Ir^{lat} Ambst | txi Ὁ A B D¹ L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 Ὁ lat sy co | Ὁ ἀπο D* F G 629. 945 | Ὁ ἐξουσαις D¹ L P Ψ 33. 104. 1175. 1241. 1505 Ὁ sy | txi Ὁ A B D* F G 285^{vid}. 6. 81. 365. 630. 1506. 1739. 1881 latt co; Ir^{lat} Or | Ὁ του Ὁ² L Ψ 33. 1175. 1241. 1505 Ὁ; Ir | txi Ὁ* A B D F G P 285^{vid}. 81. 104. 365. 630. 1506. 1739. 1881; Or • **3** Ὁ τῶ ἀγαθοεργῶ ἀλλὰ τῶ κακῶ F* | τῶν ἀγαθῶν ἐργῶν ἀλλὰ τῶν κακῶν D¹ L Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505 Ὁ (sy) | txi Ὁ⁴⁶ Ὁ A B D* F^c G P 285. 6. 630. 1506. 1739. 1881 (lat) co; Ir^{lat} Cl

5,2s· L21,36[†] Act 2,42[†] Ph 4,6 Kol 4,2 E 6,18 1Th 5,17 | 15,26 Act 6,3 Ph 4,14· 1T 3,2; 5,10 Tr 1,8 H 13,2 1P 4,9 3J 5-8 | Mt 5,44[†] 1K 4,12 | 1K 12,26· Sir 7,34 15,5[†]· 11,20 1T 6,17

11,25 Prv 3,7 Is 5,21 | 1Th 5,15 1P 3,9 Prv 20,22 Prv 3,4 Ὁ 2K 8,21 | 14,19 1K 7,15 2K 13,11 1Th 5,13 H 12,14[†] | Lv 19,18

1,18[†] 1Th 2,16 Dt 32,35 H 10,30 2Th 1,6-8 | Prv 25,21s Ὁ Mt 5,44; 25,35 2R 6,22

| Mt 5,39 TestBenj 4,3

1P 2,13-17 Tr 3,1

J19,11 Prv 8,15s Dn 2,21 Sir 10,4 Sap 6,3

| 1P 3,13

θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν· τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· **4** θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν ὁ σοὶ εἰς ὁ¹τὸ ἀγαθόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῆ τὴν μάχαιραν φορεῖ· θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν ἕκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. **5** διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. **6** διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. **7** ἀπόδοτε πᾶσιν τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμὴν.

8 Μηδενὶ μηδὲν ῥοφείτε εἰ μὴ τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν· ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν. **9** ῥτὸ γὰρ οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, ῥ οὐκ ἐπιθυμήσεις, καὶ εἰ τις ἕτερα ἐντολή, ἐν ῥτῷ λόγῳ τούτῳ ἀνακεφαλαιοῦται [ἐν τῷ]· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ῥ σεαυτὸν. **10** ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν ῥοκ ἐργάζεται· πληρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. **11** Καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ὥρα ἦδη ὑμᾶς ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι, νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. **12** ἡ νῦξ προέκοπεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. ῥἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, ῥἐνδυσώμεθα [δὲ] τὰ ῥόπλα τοῦ φωτός. **13** ὡς

2,15 1P2,19

Mc 12,17p

12,10

1J4,11

8,4! G5,14 Kol3,14

Dt 5,17-21 Ex

20,13-17 7,7!

E1,10

Lv 19,18 G5,14 Mc

12,31p

| 1K 13,4

G5,14 1T1,5 Mt 22,40!

1K 7,29

Mc 14,4s J4,23!

E5,14 1Th 5,6

1J2,8·E5,11

6,13 2K 6,7; 10,4 1Th

5,8 E6,11.13-17

4 ° F G bo^{ms} | °¹ B | ῥεκδικος D* F G | εἰς ὀργὴν εκδικος κ* D¹ Ψ^c 33. 945. 1175. 1241 pm | txt ϣ⁴⁶ κ² A B L P Ψ* 048. 81. 104. 365. 630. 1505. 1506. 1739. 1881 pm; I^rlat • **5** ῥυποτασσεσθε D F G it; Ambst | και υποτασσεσθε ϣ⁴⁶; I^rlat | txt κ A B L P Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 M (vg) sy co • **8** ῥοφείλητε κ² | οφειλοντες κ* Ψ 945 • **9** ῥγεγραπτα F G b | ῥου ψευδομαρτυρησις (ψευδομαρτυρησις P) κ P 048. 81. 104. 365. (1505). 1506 pm ar b vg^{cl} (sy^h) bo | txt ϣ⁴⁶ A B D F G L Ψ 6. 33. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 pm vg^{sl} sy^p sa; (Cl) Ambst | ῥ A L P Ψ 048. 33. 1175. 1241 M lat; Cl | txt ϣ⁴⁶ κ B D F G 81. 104. 365. 630. 1505. 1506. 1739. 1881 ar | ϣ⁴⁶vid B F G | txt κ A D L P Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 M sy^h co; Cl | ῥεαντον F G L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1506. 1881 pm | txt ϣ⁴⁶ κ A B D 048. 6. 81. 1505. 1739 pm; Cl • **10** ῥου κατεργαζεται D* 33. 365. 1505. 1881 • **11** ῥηδη ημας ϣ⁴⁶vid κ² D F G L Ψ 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739 M latt sy^p sa | ημας ηδη 33 | txt κ* A B C P 81. 365. 1881 bo; Cl • **12** ῥαποβαλωμεθα ϣ⁴⁶ D*² F G | αποθεμενοι 1881 | txt κ A B C D¹ L P Ψ 048. 0285^{vid}. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739 M; Cl | ῥενδυσωμεθα ϣ^{46c} κ* 6 | και ενδυσωμεθα (+ δε 1506) κ² C³ D¹ F G L Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506 M latt sy | ενδυσωμεθα ουν ϣ^{46*} | txt A B C* D* P 048. 630. 1739. 1881; Cl | ῥεργα A D

ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ¹, **14** ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν² καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας³.

14 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις ἰατρολογισμῶν. **2** ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἔσθιει. **3** ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίωντα μὴ ἐξουθενεῖτω, (ὁ δὲ) μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθιοντα μὴ κρινέτω, ὁ θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. **4** σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθίσειται δέ, ἴσχυρα γὰρ ὁ ἰσχυρὸς στήσαι αὐτόν. **5** Ὅς μὲν ὁ [γὰρ] κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν· ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῦ πληροφορεῖσθω. **6** ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ φρονεῖ⁴. ὁ καὶ ὁ ἐσθίων κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων κυρίῳ οὐκ ἐσθίει καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ. **7** οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῆ καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει· **8** ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ κυρίῳ ἀποθνήσκωμεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ κυρίου ἐσμέν. **9** εἰς τοῦτο γὰρ Χρι-

1Th 4,12! · 1,29!

L 21,34! · 1K 3,3!

G 3,27!

G 5,16

15,1 1K 8,9; 9,22 1Th

5,14 · 15,7!

| 1K 10,25-27

10 Kol 2,16

2,1! · 1K 10,12!

G 4,10!

4,21

1K 10,30

2K 5,15 G 2,19s

6,11! 1Th 5,10 L 20,38!

1K 3,23! |

13 ἔρισι καὶ ζήλοισ B sy^h sa; Cl (Cyp) | ἐρισι καὶ ζήλω 1739 • **14** ἴσον Χριστον Ἰησουν B; Cl | τον κυριον Ἰησουν 323. 630. 1739. 1881 | Ἰησουν Χριστον τον κυριον ἡμων $\mathfrak{P}^{46}$ (629) ar t | txi & A C D F G L P Ψ 0285^{vid}. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506 $\mathfrak{M}$ lat sy | εἰς ἐπιθυμιαν $\mathfrak{P}^{46}$ A C | ἐν ἐπιθυμιας F G

$\mathfrak{N}^{14}$, I ἰατρολογισμων 81. 1175 • **2** ἔσθιετω $\mathfrak{P}^{46}$ D* F G it vg^{ww}; Ambst | txi & A B C D² L P Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ vgst sy co; Tert Cl • **3** ἴ καὶ ο $\mathfrak{N}^2$ D¹ L P Ψ 0285. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ lat sy^h | οὐδε ο F G | txi $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}^*$ A B C D* 048^{vid}. 1506; Cl • **4** ἴσχυρα γὰρ εσιν L 33. 81. 104. 630. 1175. 1241. 1506. 1881 $\mathfrak{M}$ | ἴσχυρα γὰρ $\mathfrak{P}^{46}$ D¹ P Ψ 365. 1505. 1739 | txi & A B C D* F G | ἴσχυρα D F G L 048. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ latt sy^h | txi $\mathfrak{P}^{46}$ & A B C P Ψ sy^p co • **5** ὁ $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}^2$ B C² D F G L Ψ 048. 33. 81. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ sy | txi $\mathfrak{N}^*$ A P 104. 326. 365. 1506 latt • **6** ^T καὶ ο μὴ φρονων την ημεραν κυριω ου φρονει C³ L P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506 $\mathfrak{M}$ sy | txi & A B C²^{vid} D F G 048. 6. 630. 1739. 1881 latt | ὁ $\mathfrak{P}^{46}$ • **8** ἀποθανωμεν C L 6. 33. 945. 1175. 1241 pm | ἀποθνήσκωμεν & C L 33. 81. 365. 1175. 1505. 1506 pm | txi A B D F G P Ψ 048. 6. 630. 1241. 1739. 1881 pm

Act 10,42!

στὸς [†] ἀπέθανεν καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. **10** Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Ἐθεοῦ, **11** γέγραπται γάρ·

2K 5,10 Mt 25,31s

Is 49,18 Jr 22,24

Ez 5,11 etc · Is 45,23 ̅

Ph 2,10s

L 16,2!

ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ.

12 ἄρα ^ο[οὖν] ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον ἔδωσε ^ο[τῷ θεῷ].

20; 9,32s Mt 17,27

1K 8,9,13; 10,32 1J 2,10

G 5,10 Ph 1,14; 2,24

2Th 3,4

20 Tt 1,15 Mc 7,15p

1K 10,25-27 |

1K 8.1.11-13

13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνουμεν· ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι ὀπρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. **14** οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ, εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκεῖνῳ κοινόν. **15** εἰ γὰρ διὰ βρωμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς· μὴ τῷ βρωματί σου ἐκείνον ἀπόλλυε ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν. **16** μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. **17** οὐ γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρωσὶς καὶ πόσις ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἀγίῳ· **18** ὁ γὰρ ἐν τούτῳ δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ θεῷ καὶ ἔδοκιμος τοῖς ἀνθρώποις. **19** Ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης ἰδιώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους[†]. **20** μὴ ἔνεκεν βρω-

1K 4,20; · 8,8

Mt 6,33

15,13 G 5,22 |

2K 5,9! · L 2,52! ·

2K 10,18

12,18!

15,2 1K 14,26! 1Th 5,11 |

9 [†] και ^κ C³ (D¹) L 81. 104. 1175. 1241. 1505. 1881 [℣] d vgst sy^h; Ir^{lat} | txt ^κ* A B C* (D*·2) F G P Ψ 33. 365. 630. 1506. 1739 vg^{cl}; Or | [†] ανεστη F G 629 vg^{ms}; Or | ανεστη και εζησεν ^κ2 D (cf [†]) L P Ψ 0209. 33. 81. 104. 630. 1175. 1241. 1505 [℣] ar sy^{pl}; (Ir^{lat}) | txt ^κ* A B C 365. 1506. 1739. 1881 vgst co • **10** [†] Χριστου ^κ2 C² L P Ψ 048. 0209. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1881 [℣] r vg^{cl} sy; Polyc Mcion[†] Ambst | txt ^κ* A B C* D F G 630. 1506. 1739 lat co • **11** [†] ει μη D^{vid} F G • **12** ^ο B D* F G P* 6. 630. 1739. 1881 lat | txt ^κ A C D¹ L P^c Ψ 0209. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506 [℣] sy^h | [†] αποδωσει B D* F G 326 | txt ^κ A C D² L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 [℣] | ^ο B F G 6. 630. 1739. 1881 r; Polyc Cyp | txt ^κ A C D L P Ψ 0209. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506 [℣] lat sy co • **13** ^ο B | [†] εις 365. 1881 | – B • **14** [†] αυτου A C* D F G L P Ψ 0209. 33. 630. 1175. 1241. 1881 [℣] | txt ^κ B C² 048. 6. 81. 104. 365. 1505. 1506. 1739 • **16** ^ο F G sy^p | txt ^κ 46 ^κ A B C D L P Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 [℣] lat sy^h co; Cl Ambst | [†] ημων D F G Ψ 1506 lat sy^p sa; Cl Ambst • **18** ^ο τουτοις ^κ2 D¹ L Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 [℣] b vg^{ms} sy | txt ^κ* A B C D* F G P 048. 0209. 81. 1506. 1739. 1881 lat | [†] δοκιμοις B G* • **19** [†] διωκομεν ^κ A B F G L P 048. 0209. 6. 326. 629 | txt C D Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 [℣] latt co | [†] φυλαξωμεν D* F G it vg^{ms} | φυλασσωμεν 629

ματος ἱκατάλυε τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. πάντα μὲν καθαρὰ[†], 14!
 ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. 13!
 21 καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ 1Κ 8,13
 ἀδελφός σου ἱπροσκόπτει[†]. 22 σὺ πίστιν Ὁ[ἦν] ἔχεις κατὰ
 σεαυτὸν ἔχε Ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μακάριος ὁ μὴ κρίνων cf 1Κ 10,25-27
 ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. 23 ὁ δὲ διακρινόμενος ἐὰν φάγη
 κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πί-
 στεως ἁμαρτία ἐστίν. [†]

18 **15** Ὁφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν 14,1!
 ἀδυνάτων βαστάζειν καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. G 6,2
 2 ἕκαστος ἱῆμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν 1Κ 10,24,33
 πρὸς οἰκοδομήν. 3 καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν, 14,19!|
 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων Ps 68,10 ☉
 σε ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ. 4 ὅσα γὰρ ἱπροεγράφη, [†] εἰς τὴν | 4,23s!· 2Τ 3,16
 ἡμετέραν διδασκαλίαν ἱἐγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ
 ὁδιὰ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν[†]. 1Μcc 12,9
 5 ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δώη ὑμῖν 2Κ 1,3· 13,33
 τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ ἱΧριστὸν Ἰησοῦν², 12,16 2Κ 13,11 Ph 2,2;
 6 ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν καὶ 4,2 1Κ 1,10 1Ρ 3,8
 πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 2Κ 1,3!
 7 Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς 14,1 Phm 17
 προσελάβετο ἱὑμᾶς εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ. 8 λέγω γὰρ Χρι-

20 ἱπολλυε κ* | [†] τοις καθαροῖς κ² • 21 ἱλυπεται κ* Ρ | [†] ἱσκανδαλιζεται ἱ
 ασθενει ϣ^{46vid} κ² B D F G L P Ψ 0209. 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 M lat
 sy^h sa | txt κ* A C 048. 81. 945. 1506. 1739 r sy^p bo • 22 ὁ D F G L P Ψ 81. 104. 365.
 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 M lat co | txt κ A B C 048 r vg^{ms} | □ κ*
 • 23 [†] [16,25-27] A L P Ψ 0209^{vid}. 33. 104. 1175. 1241. 1505. 1506. 1881 M^{vid} sy^h;
 Or^{lat} mss (sed cf 15,33 [†] et [16,25-27]) | txt ϣ⁴⁶ (cf 15,33 [†]) κ B C D F G 048^{vid}. 81. 365.
 629. 630. 1739 lat sy^p co; Or^{lat} mss Hier^{ms} (hic epistulam terminat Mcion^{Or} lat)
 ¶ 15,2 ἱυμων D¹ F G P 048. 0209^{vid}. 104. 365. 614. 630. 1505. 1506. 1881 lat bo | txt κ A
 B C D*² L Ψ 33. 81. 1175. 1241. 1739 M² r sy sa bo^{ms} • 4 ἱεγραφη B lat; Cl | [†] παντα B
 P Ψ 33 | ἱπροεγραφη κ^{2a} A L P Ψ 048. 33. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506 M sy^h | txt
 κ*.2b^{vid} B C D F G 6. 81. 630. 1739. 1881 latt sy^p; Cl | ὁ D F G P Ψ 6. 33. 81. 104. 365.
 630. 1175. 1505. 1506. 1881 pm lat; Cl | txt κ A B C L 048. 1241. 1739 pm d* | [†] τῆς
 παρακλησεως B vg^{ms}; Cl • 5 ἱ κ A C F P 048. 81. 104. 629. 1505 lat sy | txt B D G L Ψ
 33. 365. 630. 1175. 1241. 1506. 1739. 1881 M vg^{ms}; Ambst • 7 ἱημας B D* P 048. 104.
 614. 629. 1506 b r sa | txt κ A C D¹ F G L Ψ 33. 81. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739.
 1881 M lat sy bo

Mt 15,24 · Ps 88,3 ©
Mch 7,20 · 11,29
Act 3,25 4,16! Sir 36,20
11,30
Ps 17,50 © 2Sm 22,50

στὸν διάκονον ἵ γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας
θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, **9** τὰ
δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεόν, καθὼς γέγραπται·
διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν [†]
καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.

10 καὶ πάλιν λέγει·

Dt 32,43 ©

εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

11 καὶ πάλιν [†]·

Ps 117,1

αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν κύριον

καὶ ἵ ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.

12 καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει·

Is 11,10 © · Ap 5,5;
22,16 Sir 47,22

ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί

καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν,

ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν.

5!
14,17!

13 Ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος ἵ πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς
καὶ εἰρήνης[†] ἐν τῷ πιστεύειν[†], [†]εἰς τὸ περισσεύειν[†]
ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου.

14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί Ὁμου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ
ὑμῶν ὅτι [†]καὶ αὐτοὶ[†] μεστοὶ ἐστε ἵ αγαθωσύνης, πεπληρω-
μένοι πάσης [†][τῆς] γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἵ ἀλλήλους
νουθετεῖν. **15** ἵ τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν [†] ἀπὸ μέ-
ρους ὡς ἐπαναμνησκῶν ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν

1K 1,5 Ph 1,9

2P 1,12 · 1,5; 12,3,6
1K 3,10 G 2,9 E 3,7!

19

8 ἵ γενεσθαι B C* D* F G Ψ 630. 1739. 1881 †; txi ἵ A C² D² L P 048. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506 M; Epirh • **9** † (Ps 18,50) κυριε N² 33. 104. 1505 ar gue t vg^{cl} sy^h bo^{mss} • **11** † λεγει B D F G 1505 it sy; Ambst †; txi ἵ A C L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1506. 1739. 1881 M ar t vg † ἵ επαινεσατε F G L P 33. 104. 630. 1175. 1241 M latt sy †; txi P⁴⁶ ἵ A B C D Ψ 81. 365. 1505. 1506. 1739. 1881 • **13** ἵ πληροφορησαι υμας εν (- F G) παση χαρα και ειρηνη B F G † ἵ D F G b m; Spec † ἵ B 945. 1505 • **14** ὁ P⁴⁶ D* F G 1739. 1881 it; Ambst †; txi ἵ A B C D¹ L P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506 M m vg sy † ἵ P⁴⁶ D F G it; Spec † ἵ αγαπησ η F G latt † αγιωσυνη 629 † ἵ P⁴⁶ A C D F G L 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 M †; txi ἵ B P Ψ 6. 1506. 1739. 1881; Cl † ἵ αλλουσ L 33. 81. 104. 365. 1241 M sy^p †; txi P⁴⁶ ἵ A B C D F G P Ψ 630. 1175. 1505. 1506. 1739. 1881 latt sy^h • **15** ἵ τολμηροτερωσ A B 629. 1506 †; txi P⁴⁶ ἵ C D F G L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M † ἵ αδελφοι P⁴⁶ N² D F G L P Ψ 33. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506 M lat sy †; txi ἵ A B C 81. 630. 1739. 1881 ar b

μοι ^Γὕπὸ τοῦ θεοῦ **16** ^Γεἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ ^Βεἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ, ἵνα ^Γγένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν ^Οεὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἀγίῳ. **17** ἔχω οὖν [τὴν] καύχησιν ἐν Χριστῷ ^ΟἸησοῦ τὰ πρὸς τὸν θεόν· **18** οὐ γὰρ ^Ττολμήσω τι λαλεῖν ὧν οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ ^Τεἰς ἴψακοὺς ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, **19** ἐν δυνάμει ^Τσημείων ^Τκαὶ τεράτων, ἐν δυνάμει πνεύματος ^Γ[θεοῦ]· ὥστε ^Μἐμε ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκένας τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, **20** οὕτως δὲ ^Γφιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, **21** ἀλλὰ καθὼς γέγραπται·

*ῥοῖς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὄψονται,
καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν.*

22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην (τὰ πολλὰ) τοῦ ἔλθειν πρὸς ὑμᾶς· **23** νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασιν τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἔλθειν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ ^Γπολλῶν ἐτῶν, **24** ὡς ἂν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν^Τ·

[1,5; 11,13; 16,26
G2,7!· Ph2,17
4McC7,8 v.l.· 1,1!
12,1 Is66,20
| 1K1,31!
H2,17!|
2K3,5; 13,3
16,26!· 2K10,11 Kol
3,17 2Th2,17| 2K12,12!
Mc16,17· 1K2,4!

Is52,15 Ⓞ

1,13 1Th2,18· 1,10!

1,11!

15 ^Γαπο κ* B F | *lxi* ρ⁴⁶ κ² A C D G L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 M̄ • 16 ^Γδια ρ⁴⁶ | ^ΒB | ^Γγεννηθη B 1881* | ^Ο F G • 17 ^Γεχω ουν κ A L P Ψ 33. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 M̄ | ην εχω ρ⁴⁶ | *lxi* B C D F G 81. 365 | ^Ο ρ⁴⁶ 323*; Ambst • 18 ^Γτολμησω λαλειν τι L Ψ 33. 104. 1175. 1241 M̄ b | τι τολμησω λαλειν ρ⁴⁶ | τολμησω τι ειπειν D F G; Spec | τολμησω τι λαλησαι 1881 | τολμησω λαλησαι τι 1505 | τολμη τι λαλειν κ² B | *lxi* κ* A C P 81. 365. 629. 630. 1506. 1739 *lat* | ^Τλογων B | ^Γακοην B • 19 ^Ταυτου ρ⁴⁶ D*^c F G m; Spec | *lxi* κ A B C D¹ L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 M̄ *lat sy co*; Ambst | ^Ττε ρ⁴⁶ | ^Γ- B | ^Αγιου A D*² F G 33. 81. 104. 365. 630. 1739. 1881 *lat sy^{hms} co* | *lxi* ρ⁴⁶ κ D¹ L P Ψ 1175. 1241. 1505. 1506 M̄ b *sy* | ^Γπεπληρωσθαι απο Ιερουσαλημ μεχρι του Ιλλυρικοου και κυκλω (^Γ και κυκλω μεχρι του Ιλλυρικοου D¹) D*^{1,2} F G m • 20 ^Γφιλοτιμουμαι ρ⁴⁶ B D* F G b *sy^p* | *lxi* κ A C D¹ L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 M̄ *sy^h* • 21 ^Γ6 1-5 B; Ambst | *lxi* ρ⁴⁶ κ A C D F G L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 M̄ *latt sy* • 22 ^Γπολλακις ρ⁴⁶ B D F G | *lxi* κ A C L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 M̄ • 23 ^Γεχω D* F G 614 *it* | ^Γικανων B C P 81. 326. 365. 1175. 1506 | *lxi* ρ⁴⁶ κ A D (F) G L P Ψ 33. 104. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 M̄ • 24 ^Τελευσομαι προς υμας κ² L 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 M̄ *sy^h* | *lxi* ρ⁴⁶ κ* A B C D F G P Ψ 81. 1506. 1739. 1881 *latt sy^p*

ἐλπίζω γὰρ ἄδιαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ἴψ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. **25** Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ διακονῶν τοῖς ἁγίοις. **26** Ἐυδόκησαν γὰρ ἹΜακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωσίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. **27** Ἐυδόκησαν γὰρ καὶ ὀφειλέται· εἰσὶν αὐτῶν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινωνήσαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. **28** τοῦτο οὖν ἔπιτελέσας καὶ σφραγισάμενος ὁ αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς Σπανίαν· **29** (οἶδα δὲ) ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας ἡ Χριστοῦ ἐλεύσομαι.

30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς Ὁ, ἀδελφοί,] διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος συναγωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς (ὑπὲρ ἐμοῦ) πρὸς τὸν θεόν, **31** ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἱερουσαλήμ εὐπρόσδεκτος τοῖς ἁγίοις γένηται, **32** ἵνα ἐν χαρᾷ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος θεοῦ συναναπαύ-

24 ἄπορευομενος $\mathfrak{P}^{46}$ A 630. 1506. 1739. 1881 | $\mathfrak{F}$ απο (αφ) $\mathfrak{P}^{46}$ B D F G 629. 630 • **25** ἄδιακονησαι $\mathfrak{P}^{46}$ D F G latt | διακονησαν $\mathfrak{N}^*$ | *txt* $\mathfrak{N}^2$ A B C L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ • **26** εὐδοκησεν $\mathfrak{P}^{46}$ B 1241; Spec | ἹΜακεδονες F G it sy $\mathfrak{P}$; Ambst • **27** ὀφειλεται γαρ (-D) $\mathfrak{P}^{46}$ D F G it; Ambst Spec | *txt* $\mathfrak{P}^{118\text{vid}}$ $\mathfrak{N}$ A B C L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ ar vg sy co • **28** ἄρα F G | ὁ $\mathfrak{P}^{46}$ B vg mss ; Ambst • **29** ἄγνωσκω γαρ F G m vg mss ; Ambst | ἄγνωστω D F G | τὸν εὐαγγελίου του $\mathfrak{N}^2$ L Ψ 33. 104. 365. 1175. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ vg cl sy | *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}^*$ A B C D F G P 6. 81. 629. 630. 1506. 1739. 1881 lat co; Cl • **30** ὁ $\mathfrak{P}^{46}$ B | *txt* $\mathfrak{N}$ A C D F G L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ lat sy co | τὸ ὀνοματος του L 1881 | ὑμῶν F G d* m | ὑμῶν ὑπερ ἐμοῦ D vg cl • **31** ἵνα $\mathfrak{N}^2$ D² L Ψ 33. 104. 365. 1175. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ f g sy h ; Ambst | *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}^*$ A B C D* F G P 6. 81. 630. 1506. 1739. 1881 lat | ἄγνωστω B D* F G it; Ambst | *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}$ A C D² L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ f g vg mss sy co | ἐν B D* F G 1505 | *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}$ A C D¹ L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1506. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ • **32** ἐν χαρᾷ ἐλθὼν $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}^2$ B D F G L P Ψ 104. 1175. 1241 $\mathfrak{M}$ | ἐλθων ἐν χαρᾷ $\mathfrak{N}^*$ | *txt* A C 6. 33. 81. 365. 630. 1505. 1506. 1739. 1881 | ἄγνωστω B | Χριστοῦ Ἰησοῦ D* F G it; Ambst | Ἰησοῦ Χριστοῦ $\mathfrak{N}^*$ (b) | *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}^2$ A C D² L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ vg sy | ἄγνωστω συναναπαύσωμαι ὑμῖν $\mathfrak{N}^2$ L P Ψ 33. 104. 1175. 1241 $\mathfrak{M}$ | και ἀναψυξω (ἀναψυχω F G) μεθ ὑμῶν D F G | ἀναπαύσωμαι (συναναπαύσωμαι 1881^c) ὑμῖν 1881 | - $\mathfrak{P}^{46}$ B | *txt* $\mathfrak{P}^{118\text{vid}}$ $\mathfrak{N}^*$ A C 6. 81. 365. 630. 1505. 1506. 1739

σωμαι ὑμῖν¹. 33 Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν, Ὁάμην. [†]

16,20 1K 14,33
2K 13,11 Ph 4,9 1Th
5,23 H 13,20 2Th 3,16
TestDan 5,2 · 5!

16 Συνίστημι ὁδὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὗσαν ὀ[καί] διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς, **2** ἵνα ἀυτὴν προσδέξησθε ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων καὶ παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήσῃ πράγματι· καὶ γὰρ αὐτὴ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ¹.

Ph 1,11 · Act 18,18
2K 3,1 Kol 4,10 Act
18,27

3 Ἀπάσασθε Ἰρίσκαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργοὺς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ[†], **4** οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, **5** καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν¹. ἀπάσασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου, ὃς ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀσίας (εἰς Χριστόν). **6** ἀπάσασθε Μαρίαν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ὑμᾶς¹. **7** ἀπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ [†] συναιχμαλώτους μου, οἵτινές εἰσιν

1K 16,19 2T 4,19 Act
18,2!

1K 16,19 Kol 4,15 Phm 2
1K 16,15
12 1K 16,16 1Th 5,12
1T 5,17 1K 15,10!
9,3!
Kol 4,10!

33 °ϕ⁴⁶ A F G 630. 1739. 1881 m t; Ambst † txt ϕ^{118vid} x B C D L P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506 ℞ lat sy co | † [16,25-27] ϕ⁴⁶ 1506 (cf 14,23 † et [16,25-27])
¶ **16,1** °D* F G m | ἡμῶν ϕ⁴⁶ A F G P it bo^{ms}; Pel † txt x B C D L Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ f vg sy; Ambst | °1 x* A C² D F G L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ latt sy sa † txt ϕ⁴⁶ x² B C* 81 bo
• **2** ἑ προσδεξησθε ϕ^{46vid} † προσδεξησθε αυτην B C D F G ar m † txt x A L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ b vg; Ambst | ἑ αὐτῆ B² L Ψ 104. 614. 629. 630. 1175. 1505. 1739 | ἑ και εμου και αλλων (+ πολλων D¹) προστατις (παραστατις F G) εγενετο D F G | ... και αλλων πολλων εγεν[... ϕ⁴⁶ † προστατις πολλων εγενηθη και αυτου (+ και x) εμου (και εμου τε αυτου A) x A 1739. 1881 † txt B L P Ψ 33^{vid}. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 ℞ vg sy co; Ambst • **3** ἑ Πρισκυλλαν 81. 365. 614. 629. 630. 945. 1505. 1881^c ar m vg^{ms} sy (bo^{pl}); Ambst | † και την κατ οικον αυτων εκκλησιαν D*² F G ar m • **5** °D*² F G P ar | ἑ απ αρχης ϕ⁴⁶ D* g m | ἑ (1C 16,15) Αχαιας D¹ L P Ψ 33. 104. 1175. 1241. 1505. 1881 ℞ sy † txt ϕ^{46.118} x A B C D* F G 6. 81. 365. 630. 1739 latt | ἑ εν Χριστω D F G 1505. 1881 • **6** ἑ Μαριαμ ϕ⁴⁶ x D F G L 81. 630. 1175. 1241. 1881 ℞ † txt ϕ^{118vid} A B C P Ψ 104. 365. 1505. 1739 co | ἑ εις ημας C² L 33. 104. 630. 1175. 1241 ℞ ar vg^s † εν υμιν D F G † txt ϕ^{46.118} x A B C* P Ψ 6. 81. 365. 1505. 1739. 1881 • **7** ἑ Ιουλιαν ϕ⁴⁶ 6. 606. 1718. 2685 ar b vg^{ms} bo † txt B² D² L Ψ^{vid} 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ (sine acc. x A B* C D* F G P) | † τους ϕ⁴⁶ B

ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις ᾧ, οἳ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγοναν ἔν Χριστῷ. **8** ἀπάσασθε Ἐμπλιᾶτον τὸν ἀγαπητὸν Ὁμου ἐν κυρίῳ. **9** ἀπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Ἐχριστῷ καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητὸν μου. **10** ἀπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν

9,3: Ἀριστοβούλου. **11** ἀπάσασθε Ἡρῳδιῶνα τὸν συγγενῆ μου. ἀπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν

6: κυρίῳ. **12** ἀπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν κυρίῳ. ἀπάσασθε Περσίδα τὴν ἀγαπητὴν, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν κυρίῳ. **13** ἀπάσασθε Ροῦθον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. **14** ἀπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, Ἐρμῆν, Πατροβᾶν, Ἐρμᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. **15** ἀπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. **16** ἀπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ἐπάσζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ.

1Κ 16,20 2Κ 13,12 1Τθ 5,26 1Ρ 5,14

17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, Ἰσκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε Ἰ ποιῶντας, ὅκαὶ Ἰ ἐκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν. **18** οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ κυρίῳ ἡμῶν Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν ἀλλὰ τῇ ἐαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας ὅκαὶ εὐλογίας ἔξαπατῶσιν τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. **19** ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο· ἐφ' ὑμῖν οὖν

Γ 5,20· 6,17
1Κ 5,9,11 2Τθ 3,6,14
2Τ 3,5 Ττ 3,10s Μτ 18,17]

Ph 3,18s· Ε 5,6 Κολ 2,4
2Ρ 2,3

1,8:

7 ᾧ τοῖς προ εμου D F G it vg^{ms}; Ambst ἰ ος και προ εμου γεγονεν P⁴⁶ ἰ οι και προ εμου γεγονασιν C L P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505 M ἰ txi K² (- οἱ K*) A B 630. 1739. 1881 f vg sy • 8 Ἐμπλιαν B² D L P Ψ 33. 81. 104. 630. 1175. 1241. 1881. (Απλιαν 365. 1505, Αμπλια 1739^c) M vg^{ms} sy sa ἰ txi P⁴⁶ K A B* C F G 6. 1739* lat bo ἰ P⁴⁶ B F bo^{ms} • 9 Ἐκυριω C D F G Ψ 81. 326. 365. 630 it bo^{ms} ἰ txi P⁴⁶ K A B L P 33. 104. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M b vg sy sa^{ms} bo; Ambst • 15 Ἰουτιαν Νηρεαν (Νηρεα C*) C* F G ἰ Βηρεα και Αουλιαν P⁴⁶ ἰ txi K A B C² D L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M latt sy co ἰ Ὀλυμπιδα F G ἰ Olympiadem latt • 16 ὉD* F G m (cf 21 τ) • 17 Ἐρωτω D* latt ἰ ἄσφαλωσ σκοπειτε D F G (ar) m; Spec ἰ τ (+ ἡ P⁴⁶) λεγοντας ἡ P⁴⁶ D F G (ar) m; Spec ἰ txi K A B C L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M lat sy co; Ambst ἰ P⁴⁶ 1175; Spec ἰ Ἰ ἐκκλινατε P⁴⁶ K² A D F G L P 33. 81. 104. 365. 1175. 1241 M ἰ txi K* B C Ψ 6. 630. 1505. 1739. 1881. 2464 • 18 ὉD F G 33. 81 m • 19 ᾧ 4 3 1 2 P⁴⁶ D* F G 323. 1881 latt ἰ χαιρω ουν το εφ υμιν K² D¹ Ψ 33. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1739 M sy^b ἰ txi K* A B C L P 81. 365

χαίρω), 'θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς ἵνα εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. **20** ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ μεθ' ὑμῶν.'

21 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός ὁμου καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. **22** ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν κυρίῳ. **23** ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος μου καὶ ὄλης τῆς ἐκκλησίας. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐραστός ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός.

[**25** Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίζαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου, **26** φανερωθέντος δὲ νῦν διὰ τε γραφῶν προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, **27** μόνῳ σοφῷ θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.]

19 † και θελω D* F G m vg^{ms}; Spec † και θελω δε P⁴⁶ | † μεν x A C P 33. 81. 104. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 M sy^h; Cl † txt P⁴⁶ B D F G L Ψ 6. 365. 1505 latt
 • **20** † συντριψαι A 365. 630 f g t vg^{cl}; Spec | † D*^{vid} F G m vg^{ms} (cf 23 †) | † Χριστου A C L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 2464 M lat sy co | txt P⁴⁶ x B 1881
 • **21** † ασπαζονται D² L 33. 104. 1175. 1241. 2464 M vg^{ms} sy^p | txt P⁴⁶ x A B C D* F G P Ψ 81. 365. 630. 1505. 1739. 1881 lat sy^h | ° B 6. 1739 | † και αι εκκλησαι πασαι του Χριστου D* F G ar m; Pel (cf 16 °) • **23** † ολαι αι εκκλησαι F G (ar b vg^{cl}; Pel) | † (2Th 3,18) [24] η χαρις του κυριου ημων Ιησου Χριστου (- Ιησου Χριστου F G 629) μετα παντων υμων (μεθ υμων 630). αμην (- 630) D F G L Ψ 629. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 M ar vg^{cl} sy^h (p. [25-27]) 33. 104. 365 sy^p bo^{ms}; Ambst; sed - ημων P) † | txt P^{46.61} x A B C 81. 1739. 2464 b vgst co
 Ad [25-27]: om. F G 629; Hier^{ms} † | add. hic P⁶¹ x B C D 81. 365. 630. 1739. 2464 ar b vg sy^p co; Or^{lat} mss Ambst † | add. hic et p. 14,23 A P 33. 104 † | add. p. 14,23 L Ψ 0209^{vid}. 1175. 1241. 1505. 1881 M m^{vid} sy^h; Or^{lat} mss † | add. p. 15,33 P⁴⁶ † | add. p. 14,23 et p. 15,33 (sed om. 16,1-24) 1506 • **26** † και της επιφανειας του κυριου ημων Ιησου Χριστου Or Hier^{ms} • **27** † αυτω P 81. 104 † - B 630 f sy^p | † των αιωνων P⁶¹ x A D P 81. 2464 lat sy^p bo † | txt P⁴⁶ B C L Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881 M sy^h sa^{ms}; Ambst | † (cf 23 †)

H 5,14 1K 14,20
 Ph 2,15 Mt 10,16 |
 15,33! · L 10,19!
 1K 16,23 1Th 5,28 2Th
 3,18
 1K 4,17!
 Act 13,1; · 17,5s; · 20,4·
 9,3!
 1K 1,14 Act 19,29!
 2T 4,20 Act 19,22
 E 3,20 Jd 24 · 2,16!
 1,17 G 1,16; 3,23 E 3,5
 11,25 1K 14,2! E 1,9!
 Kol 1,26!s 1T 3,16!
 1P 1,20 | 3,21 E 3,5! · 1,2!
 1,5; 15,18 Act 6,7 G 3,2
 2K 10,5 1P 1,22 · 15,16!
 11,36 4McC 18,24 G 1,5
 E 3,21 Ph 4,20 1T 1,17
 2T 4,18 H 13,21 1P 4,11
 2P 3,18 Jd 25 Ap 1,6;
 4,11!

R 1,1 G1,15s· 2K1,1
E1,1 Kol1,1 2T1,1

2K1,1· 6,11

R 1,7

Act 2,21! R 10,12s Ps
99,6 Joel3,5 2T2,22
| R1,7!

R 1,8 Ph 1,3s 1Th1,2!
2Th1,3! E 5,20 Kol1,3
Phm4· R 12,6 2K 8,1
2K 8,7,9; 9,11· R 15,14

Kol2,7

12,4!ss

Ph 3,20!· 2Th1,7
1P1,7! L17,30

2K1,21!· 1T3,10!

5,5 2K1,14 1Th 5,2 2Th
2,2 2P3,10 Act2,20!
10,13!· 10,16 1J1,3

1 Παῦλος ὁ κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ² διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφὸς **2** τῆ ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ ἑτῆ οὔση ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ², κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν ^τ καὶ ἡμῶν· **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ὅμου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῆ χάριτι τοῦ θεοῦ τῆ δοθείση ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **5** ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνῶσει, **6** καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Ἰησοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, **7** ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· **8** ὅς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους² ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Ὁ[Χριστοῦ]. **9** πιστὸς ὁ θεός, ἵδι² οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν ῥαχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ

¶ 1,1 °P⁶¹vid A D 81 | ⸆ ⸈ A L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 ℳ b vgst sy | txt P⁴⁶ B D F G 33 it vg^{cl}; Ambst • 2 ⸆ 5-8 1-4 P⁴⁶ B D*² F G b m; Ambst | txt P⁶¹vid ⸈ A D¹ L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 ℳ lat sy^(p) co | τ τε ⸈² A^c D¹ L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ sy^h | txt P⁴⁶ ⸈* A*^{vid} B D* F G 33. 81. 1175. 1506 • 4 °⸈* B | txt ⸈¹ A C D F G L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ latt sy co • 6 ῥ θεου B* F G 81. 1175 sa^{ms}; Eus | txt P⁴⁶ ⸈ A B² C D L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 ℳ lat sy co; Ambst • 8 ῥ αχρι τελους D F G | τελειους P⁴⁶ | ῥ παρουσία D F G | °P⁴⁶ B | txt ⸈ A C D F G L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 ℳ lat sy co; Ambst • 9 ῥ υφ D* F G • 10 ῥ σχισμα P⁴⁶ 33

αὐτῶ νοῖ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. **11** ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί Ὁμου, ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. **12** λέγω δὲ τοῦτο ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. **13** [†] μεμέρισται ὁ Χριστός; ἢ μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ἤ ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; **14** εὐχαριστῶ [τῶ θεῷ] ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, **15** ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἔβαπτίσθητε. **16** ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον, λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. **17** οὐ γὰρ ἀπέστειλὲν με [†] Χριστός βαπτίζειν ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ ἰλόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

18 Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς ὀμιμὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ὀμήμιν δύναμις θεοῦ ἐστίν. **19** γέγραπται γάρ·

ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν

καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.

20 ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεὺς; ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου[†]; **21** ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας· **22** ἐπειδὴ ὁ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖα αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, **23** ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, **24** αὐτοῖς δὲ

3,3!

3,4,22

3,5s; 4,6; 16,12 T13,13
Act 18,24· 3,23 2K10,7
Mc9,41 |

12,13 R 6,3s

Act 18,8

R16,23 Act19,29! |

16,15.17· Act11,14!

R1,1 G1,16

2,1!· R4,14

R1,16!· 2K2,15; 4,3

2Th2,10

23· L13,23!· 24; 2,4!

Is29,14 ⊕

Ps33,10

Is19,11s; 33,18

3,19 Is44,25 Job12,17

R1,21s

Mt11,25s· R1,19-23

L8,12!

L11,16!p J2,18!

2,2 G3,1

G5,11 Mt16,23!· 18;

2,14

11 ὁ ϕ⁴⁶ C* 104 ar b d; Ambst • 13 [†] με μεμέρισται ὁ Χριστός; 326. 2464* sy^p sa | ἢ ἢ ϕ⁴⁶ (sy^p) | ἢ περὶ ϕ⁴⁶ B D* • 14 ἢ – * B 6. 1739 sa^{ms} bo^{pt} | τω θεω μου A 33. 81. 326 ar vg^{ms} sy^p.h** sa^{ms} bo^{ms} | txt [†] x² C D F G L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1881. 2464 M lat bo^{ms}; Tert Ambst • 15 ἢ εβαπτισα C³ D F G L P Ψ 1241. 1505. 1881. 2464 M it sy; Tert | εβαπτισθη 104 | txt ϕ⁴⁶ X A B C* 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1506. 1739 f* vg sy^{hm}g co • 16 ὁ F G ar b d • 17 [†] ο ϕ⁴⁶ B F G 323 | ἢ ευαγγελισασθαι B 365 | ἢ λογων ϕ¹¹ sy^p • 18 ὁ ϕ⁴⁶ B F* G* 630. 1739. 1881 | ο¹ ϕ⁴⁶ b d* r | ο² F G 6 it; Ptol^r Cyp Ambst • 20 [†] τουτου ϕ¹¹ [†] x² C³ D¹ F G L P Ψ 104. 365. 1241. 1505. 1739c. 1881 M sy sa^{ms} bo^{pt}; Cl^{pt} Eriph^{pt} | txt ϕ⁴⁶ X* A B C* D* P 33. 81. 630. 1175. 1506. 1739*. 2464 sa^{ms} bo^{pt}; Cl^{pt} Eriph^{pt} Spec • 22 ὁ ϕ⁴⁶ F G 323 vg^{ms} sy^p; Tert Cyp Ambst • 23 ἢ ελλησι C³ D² 365. 630. 1505. 1506. 1739. 1881 M; Cl | txt X A B C* D* F G L P Ψ 33. 81. 104. 1175. 1241. 2464 latt co; Or

τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλλησιν, Ἐχριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν· **25** ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶν καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων.

26 Βλέπετε ἄρα τὴν κλήσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοὶ, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς· **27** ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα καταισχύνη τοὺς σοφοὺς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα καταισχύνη τὰ ἰσχυρά, **28** καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ θεός, [†] τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, **29** ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον (τοῦ θεοῦ). **30** ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ, (δικαιοσύνη τε) καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις, **31** ἵνα καθὼς γέγραπται· ὁ καυχώμενος ἐν κυρίῳ *καυχάσθω*.

2 Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ ἕμυστήριον τοῦ θεοῦ. **2** οὐ γὰρ ἔκρινά (τι εἰδέναι) ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. **3** κἀγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῶ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, **4** καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν (πειθοῦ[ς]) σοφίας [λόγοις] ἀλλ' ἐν (ἀποδείξει) πνεύματος καὶ δυνάμεως, **5** ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

18! Kol2,3 Job12,13|

2K12,9!

2K10,7

Jr9,22 Mt11,25· Jc2,5

2Bar70,4s Mt5,3

R4,17

R3,27!

2K5,18,21 Ph3,9

R10,4 Jr23,5s·6,11·

J17,19·R3,24!

Jr9,22s 1Sm2,10 @ 2K

10,17; 1,12; 11,30! R5,11;

15,17 G6,14 Ph3,3

4.13; 1,17 2K1,12; 11,6

14,2!|

1,23

2K10,10; 11,30

G4,13·2K7,15!

!|

1,18!; 4,20 Mc13,11p

2K6,7 R15,19 1Th1,5

E1,19 1P1,5

24 Ἐχριστος θεου δυναμις και θεου σοφια P⁴⁶; C1 • **26** Γ ουν D F G • **28** † και K² B C³ D¹ L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 M Γ r vg sy; Or^p † txt P⁴⁶ K* A C* D* F G 33. 1175. 1506. 1739 b; Tert Or^p Ambst • **29** (αυτου (K^{2a})) C* Ψ 629 f vg sy • **30** † και δικαιοσυνη D^{1vid} F G 1505. 1739. 1881

¶ **2,1** μαρτυριον K² B D F G L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 M b vg sy^h sa † txt P^{46vid} K* A C ar r sy^p bo; Hipp BasA Ambst • **2** (ειδεναι τι K A F G 048^{vid}. 6. 1175. 1241. 1505. 2464 † του ειδεναι τι L 104. 1881 M † † ιδειν τι Ψ † txt B C (D) P 33. 81. 365. 630. 1506. 1739 • **4** (πειθοις ανθρωπινης σοφιας λογοις (-630) K² A C L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 M vg^{cl} † πειθοι ανθρωπινης σοφιας λογοις 1. 42. 440 † πειθοις ανθρωπινης σοφιας και λογοις 131 † πειθοις σοφιας P⁴⁶ F G † πειθοι σοφιας ανθρωπινοις λογοις 2495 † πειθοι σοφιας sine test.? † txt K* B D 33. 1175. 1506. 1739. 1881 vgst (sy^p) † † αποκαλυπει D*²

6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων· **7** ἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν, **8** ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἵεσταύρωσαν. **9** ἀλλὰ καθὼς γέγραπται·

*ὁ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὐκ ἤκουσεν
καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη,
ἃ ἠτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.*

10 ἡμῖν Ἦ δὲ ἀπεκάλυψεν ὁ θεὸς διὰ τοῦ πνεύματος^Τ· τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐραυνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ. **11** τίς γὰρ οἶδεν Ὁ ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ ἴ το πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου ἴ τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. **12** ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἴ ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἔιδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν· **13** ἃ καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος^Τ, ἴ πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. **14** ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος ἴ τοῦ θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστὶν καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. **15** ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει ἴ τὰ πάντα ἴ, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. **16** τίς γὰρ ἔγνω νοῦν

3,18·14,20 Ph 3,15 Kol 1,28!
2K 4,4 E 2,2 J12,31!
15,24,26 |
14,21· Mt 13,35
L 10,21! Kol 1,26·
R 9,23 |
J1,10 Act 3,17!
Je 2,1 |

Apc Eliae (sec. Or)
Is 64,3; 52,15
Is 65,16 Jr 3,16 Act 7,23
Sir 1,10 R 8,28!

Dn 2,22
Prv 20,27 Ⓞ· R 11,33
Job 11,7 Jdth 8,14 |
Zch 12,1

J16,13s J15,20

R 8,32

! |

J14,26!

| Je 3,15!

J14,17·1,18

J 8,43!

14,24 J12,20

| R 11,34 Is 40,13 Ⓞ Jr
23,18 Sap 9,13

8 ἔγνω ἴ⁴⁶ | ἴ αυτων ἴ⁴⁶ • **9** ἴ⁴⁶ οσα ἴ^{11vid} A B C^{vid}; Did | *txt* ἴ⁴⁶ Ⓞ D F G L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 Ⓞ; Cl Or • **10** ἴ⁴⁶ γαρ ἴ⁴⁶ B 6. 365. 1175. 1739; Cl Spec | *txt* Ⓞ A C D F G L P Ψ 33. 81. 104. 630. 1241. 1505. 1506. 1881. 2464 Ⓞ latt sy; Epiph | ἴ αυτου Ⓞ² D F G L P Ψ 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506. 2464 Ⓞ latt sy sa^{ms} bo^{ms}; Epiph Spec | *txt* ἴ^{46vid} Ⓞ* A B C 630. 1739. 1881 sa bo; Cl • **11** ἴ⁴⁶ ὁ A 33 | ἴ το πνευμα F G ar b; Spec Pel | – 1505 • **12** ἴ⁴⁶ τουτου D F G bo | ἴ (ex itac.?) ιδωμεν ἴ⁴⁶ D F G L P 0289. 1241. 1506. 1881. 2464 *pm* | *txt* Ⓞ A B C Ψ 33^{vid}. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739 *pm* latt sy co • **13** ἴ⁴⁶ αγιου D¹ L P 104. 365. 1241. 1505 Ⓞ vg^{ms} sy^h | *txt* ἴ⁴⁶ Ⓞ A B C^{vid} D* F G Ψ 0185. 0289. 6. 33. 81. 630. 1175. 1506. 1739. 1881. 2464 lat sy^p co; Cl Or Ambst Spec | ἴ πνευματικως B 33 • **14** ἴ⁴⁶ ἴ⁴⁶ 1506 sy^p; Ptol^{1r}vid Cl^{1r} | **15** ἴ⁴⁶ μεν παντα Ⓞ¹ B D¹ L Ψ 0289^{vid}. 104. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 Ⓞ | μεν παντας Ir^{lat} Did | παντα F G; Cl | μεν τα παντα P 6. 33. 81. 365. 630. 1739 | *txt* ἴ⁴⁶ A C D* 1506; Ptol^{1r}

κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νοῦν Ἰησοῦ
ἔχομεν.

3 Κἀγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς ἀλλ' ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ.
2 γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, οὐ βρῶμα· οὐπω γὰρ ἐδύνασθε. ἀλλ' οὐδὲ ὅτι νῦν δύνασθε, **3** ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε. ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις^T, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; **4** ὅταν γὰρ λέγῃ τις· ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ· ἐγὼ Ἀπολλῶ, οὐκ ἄνθρωποι¹ ἐστε^T; **5** Ἰτί οὖν ἐστὶν Ἀπολλῶς; τί δὲ ἐστὶν Παῦλος²; ^T διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστω ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν. **6** ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ θεὸς ἠῤῥξανε· **7** ὥστε οὔτε ὁ φυτεῶν ἐστὶν τι οὔτε ὁ ποτίζων ἀλλ' ὁ αὐξάνων θεός. **8** ὁ φυτεῶν δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἐν εἰσιν, ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον· **9** θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί, θεοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. **10** Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθηκα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἕκαστος δὲ βλέπew πῶς

R 7,14·13,11 E4,14

H5,12^{ts}1,10s 2K12,20 R13,13
G5,19s Jc3,14

1,12!

4,1; 9,19 2K3,6; 4,5

| Act 18,4.11·1,12!

4,5

1Th2,9[!] | 2K1,24; 6,1
1Th3,2 3J8Mc4,2-9p·E2,20-22 |
15,10 R15,15!Is3,3⊕·R15,20 H6,1
E2,20!

16 Ἰ κυρίου B D* F G 81 it; Ambst Pel | *lxt* Φ^{46} κ A C D¹ L P Ψ 048. 0289^{vid}. 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ vg sy co; Or Eriph
 $\mathfrak{N}$ **3,1** Ἰ σαρκικοίς C³ D¹ F G L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1506. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$; Cl^{pt} | *lxt* Φ^{46} κ A B C* D* 0289. 6. 33. 945. 1175. 1739; Cl^{pt} • **2** ο Φ^{46} B 0185 | *lxt* Φ^{11vid} κ A C D F G L P Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739^c. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ b sy^h co; Cl Or • **3** Ἰ σαρκίνοι D*^c F G | ^T και διχοστασιαι Φ^{46} D F G L 33. 104. 365. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ ar b sy; Ir Cyp | *lxt* Φ^{11} κ A B C P Ψ 0289. 81. 630. 1175. 1506. 1739. 1881 r vg co; Cl Or Did Ambst | Ἰ σαρκίνοι Φ^{46} D*^c F G • **4** Ἰ ουχι ανθρωποι D F G 629 | ουχι σαρκίνοι κ^2 L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ sy | *lxt* Φ^{46} κ^* A B C 048. 0289. 33. 81. 1175. 1506. 1739. 1881 | ^T (3) και κατα ανθρωπον περιπατετε P vg^{mss} • **5** Ἰ τις Φ^{46vid} κ^2 C D F G L P Ψ 104. 365. 629. 630. 1241. 1505. 1881. 2464. 2495 $\mathfrak{M}$ sy | *lxt* κ^* A B 0289. 33. 81. 1175. 1506. 1739 lat co; Ambst Pel | Ἰ Ἀπολλῶς τις δε εστιν Παυλος Φ^{46vid} κ^2 C P 630 | Ἀπολλῶς (Ἀπολλῶ F G) τις δε Παυλος D*² F G 629. 1881 | Παυλος τις δε (+ ο 1505. 2495) Ἀπολλῶς (Ἀπολλῶ 1241) D¹ L Ψ 104. 365. 1241. 1505. 2464. 2495 $\mathfrak{M}$ sy | *lxt* κ^* A B 048^{vid}. 0289. 33. 81. 1175. 1506. 1739 lat co; Ambst Pel | ^T αλλ η D¹ L P Ψ 33. 81. 104. 365. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ sy | αλλ οι 1881 | *lxt* κ A B C D* F G 0289. 6. 630. 1175. 1506. 1739 latt sa^{mss} bo • **10** ο Φ^{46} 81. 1505 b f vg^{mss}; Cl | Ἰ τεθεικα κ^2 C³ D L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1506. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$; Cl | *lxt* Φ^{46} κ^* A B C* 0289^{vid}. 33. 1175. 1739. /249; Did

ἐποικοδομεῖ. **11** θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός.

12 εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον ^τ 'χρυσόν, ἄργυρον', λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, **13** 'ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται', ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται· καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖον ἐστὶν τὸ πῦρ ^ο[αὐτὸ] δοκιμάσει. **14** εἴ τις τὸ ἔργον ^μμενεῖ ὁ ἐποικοδόμησεν, μισθὸν λήμψεται· **15** εἴ τις τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. **16** Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ ^οοἰκεῖ ἐν ὑμῖν²; **17** εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει, ^φφθερεῖ ^ττούτον ὁ θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

18 Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω^τ· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. **19** ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ θεῷ ἐστίν. γέγραπται γάρ· ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφούς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν· **20** καὶ πάλιν· κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν ^τσοφῶν ὅτι εἰσὶν μάταιοι. **21** ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστίν, **22** εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα· πάντα ὑμῶν, **23** ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ θεοῦ.

12 ^τ τουτον ^κ C³ D L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464. / 249 [℣] lat sy sa^{mss} bo; Eriph | ^{txt} ^φ46 ^κ* A B C* 0289. 81 ^{vg^{mss} sa^{mss} bo^{ms}} | ' χρυσιον αργυριον ^κ C^{vid} 630. 1175. 1506. 1739. / 249 | χρυσιον και αργυρον ^φ46 | χρυσιον και αργυριον B 0289^{vid} (sy^p); Cl | ^{txt} A D L P Ψ 33. 81. 104. 365. 1241. 1505. 1881. 2464 [℣] latt co • **13** ^ο ποιησας τουτο το εργον φανερος γενηται D* ar b; Ambst | ^ο ^φ46 ^κ D L Ψ 0289. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1506. 1881. 2464 [℣] latt; Cl | ^{txt} A B C P 6. 33. 81. 1175. 1739. / 249; Or • **14** ^μ μένει B² D² L Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1506. 1739. 2464. / 249 [℣] | ^{txt} 81. 1505 latt (*sine acc.*) ^φ46 ^κ A B* C D* P 0289. 33) • **16** ^φ B P 0289. 33. 630. 1175. 1739; (Tert) | ^{txt} ^φ46 ^κ A C D F G L Ψ 81. 104. 365. 1241. 1505. 1506. 1881. 2464. / 249 [℣] latt; Ir^{lat} Ambst Eriph • **17** ^φ φθειρει D F G L P 0289. 6. 33. 81. 614. 1175. 1241. 2464. / 249 ^{vg^{mss}}; Ir | ^{txt} ^φ46 ^κ A B C Ψ 104. 365. 630. 1505. 1506. 1739. 1881 [℣] lat co; Ir^{lat} Tert Ambst | ^φ αυτον A D F G sy^{p,hmg}; Ir • **18** ^τ κενεις λογοις D • **20** ^φ (Ps 94,11) ανθρωπων 33. 630. 1506 ar ^{vg^{mss} bo^{mss}}; Mcion^E Eriph^{pl}

Ap21,18's

4,5

2Th 1,8 M13,19·
1P1,7.17! Zch 13,9Jd 23! Am 4,11 | 6,19
2K 6,16 E 2,21· R 8,9E 2,21 Ps 64,5 ^ο; 79,1
| 1,20-25; 2,6· 8,2; 10,12;
14,37 G 6,3
4,10

Job 5,13

| Ps 93,11 ^ο

R 3,27!

1,12!· R 8,38

R 14,8 G 3,29 Mc 9,41·
15,28

12 ^τ τουτον ^κ C³ D L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464. / 249 [℣] lat sy sa^{mss} bo; Eriph | ^{txt} ^φ46 ^κ* A B C* 0289. 81 ^{vg^{mss} sa^{mss} bo^{ms}} | ' χρυσιον αργυριον ^κ C^{vid} 630. 1175. 1506. 1739. / 249 | χρυσιον και αργυρον ^φ46 | χρυσιον και αργυριον B 0289^{vid} (sy^p); Cl | ^{txt} A D L P Ψ 33. 81. 104. 365. 1241. 1505. 1881. 2464 [℣] latt co • **13** ^ο ποιησας τουτο το εργον φανερος γενηται D* ar b; Ambst | ^ο ^φ46 ^κ D L Ψ 0289. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1506. 1881. 2464 [℣] latt; Cl | ^{txt} A B C P 6. 33. 81. 1175. 1739. / 249; Or • **14** ^μ μένει B² D² L Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1506. 1739. 2464. / 249 [℣] | ^{txt} 81. 1505 latt (*sine acc.*) ^φ46 ^κ A B* C D* P 0289. 33) • **16** ^φ B P 0289. 33. 630. 1175. 1739; (Tert) | ^{txt} ^φ46 ^κ A C D F G L Ψ 81. 104. 365. 1241. 1505. 1506. 1881. 2464. / 249 [℣] latt; Ir^{lat} Ambst Eriph • **17** ^φ φθειρει D F G L P 0289. 6. 33. 81. 614. 1175. 1241. 2464. / 249 ^{vg^{mss}}; Ir | ^{txt} ^φ46 ^κ A B C Ψ 104. 365. 630. 1505. 1506. 1739. 1881 [℣] lat co; Ir^{lat} Tert Ambst | ^φ αυτον A D F G sy^{p,hmg}; Ir • **18** ^τ κενεις λογοις D • **20** ^φ (Ps 94,11) ανθρωπων 33. 630. 1506 ar ^{vg^{mss} bo^{mss}}; Mcion^E Eriph^{pl}

3,5 Act 26,16·
 Tt 1,7 IP 4,10 E 3,21·
 14,21 |
 L 12,42 |
 9,3
 Job 27,6 Ⓞ
 2K 10,18 | R 2,11
 42,5 2K 5,10 Mc 4,22p
 R 2,16
 R 8,27 1Th 2,4
 3,8 R 2,29

1,12!· 11,1
 18s; 5,2; 8,1; 13,4
 2K 12,20
 J 3,27 |
 | Ph 3,12
 Ap 3,17
 Ap 1,6! 3,21 2T 2,12
 R 8,36! Bel 31s·
 H 10,33!
 3,18· 2K 11,19 Prv 3,7
 1,25,27
 11-13; 2K 4,8-10;
 6,4-10; 11,23-27; 12,10
 L 9,58p
 Act 18,3! E 4,28 1Th
 2,9 2Th 3,8· R 12,14!

4 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος ὡς ὑπηρετάς Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων θεοῦ. **2** Ὡς λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις, ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. **3** Ἔμοι δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν, ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. **4** οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύννοϊδα, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι, ὃ δὲ ἀνακρίνων με κύριός ἐστιν. **5** ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάσῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

6 Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ἅ γέγραπται[†], ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνόου φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἐτέρου. **7** τίς γὰρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών; **8** ἤδη κεκορησμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. **9** δοκῶ γάρ, [†] ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. **10** ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Ἰησοῦ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. **11** ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινώμεν καὶ διψῶμεν καὶ Ἰγυμνιτεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν **12** καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν· λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, **13** δυσφημούμενοι

¶ 4,2[†] ὃ δε D² L 81. 365. 630. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881. 2464 ℣ | txi ϕ⁴⁶ ⋈ A B C D* F G P Ψ 6. 33. 104. 1175 latt sy co | [†] (ex itac.?) ζητετε ϕ⁴⁶ ⋈ A C D F G P 6. 33. 104. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 | txi B L Ψ 0289. 81. 630. 1175. 1241. 1506 ℣ latt sy co • 5° D* F G • 6° Γ ο D F G L 1241. 1505. 1506. 2464 ℣ ar | txi ϕ⁴⁶ ⋈ A B C P Ψ 0289. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881 sy^h; Or | [†] φρονειν ⋈² C^{vid} D² L P 0285^{vid}. 33. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1506. 2464 ℣ vg^{ms} sy | txi ϕ⁴⁶ ⋈* A B D* F G Ψ 0289^{vid}. 81. 1175. 1739. 1881 lat co • 9° [†] οτι ⋈² D¹ L Ψ 104. 365. 1241. 1505. 2464 ℣ vg^{cl} sy | txi ϕ⁴⁶ ⋈* A B C D* F G P 0289. 6. 33. 81. 630. 1175. 1506. 1739. 1881. /249. /846 lat; Tert Cl Or Ambst • 10° Γ κυριω ϕ¹¹ • 11° Γ γυμνητευομεν ϕ⁴⁶ L 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1506. 1739. 1881^{vid}. /846 ℣; Cl | txi ⋈ A(*)^c B(*)² C D(*)¹ F G P Ψ 0289. 630. 1881^c. 2464. /249 • 13° Γ βλασφημουμενοι ϕ⁶⁸ ⋈² B D F G L Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣ | txi ϕ⁴⁶ ⋈* A C P 33. 81. 1175. 1506. /249. /846; Cl Eus

παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα) τοῦ κόσμου ἐγένηθημεν, πάντων περίφημα ἕως ἄρτι.

14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ Ἔνοθετῶ[ν]. **15** Ἐάν ὄγάρ μυρίους παιδαγωγούς ἔχητε ἐν Χριστῷ ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ὁ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.

16 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταὶ μου γίνεσθε^τ. **17** Διὰ τοῦτο ^τ ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστίν μου τέκνον ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῷ [Ἰησοῦ], καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκει.

18 Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες· **19** ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς ἔάν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν· **20** οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἢ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει. **21** τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραΰτητος;

5 Ὅπως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία ἦτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν^τ, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. **2** καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἄρθῃ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο Ἑπράξας; **3** ἐγὼ μὲν γάρ, ^τ ἀπὼν τῷ σώματι παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὐτως τοῦτο κατεργασάμενον· **4** ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου

Prv 21,18 8

Tob 5,19

6,5!· 2Κ 6,13 G 4,19

1Th 2,11

Sap 11,10 PsSal 13,9]

G 3,24s

Phm 10

11,1!

16,10 2Κ 1,1.19 R 16,21

Ph 2,19! 22 1Th 3,2.6

1Τ 1,2 2Τ 1,2 Phm 1

H 13,23 Act 16,1!

7,17; 14,33

| 16,5-7; 11,34· 16,7

R 1,10; 15,32 Act 18,21!

6!

2,4! Mc 9,1

2Κ 2,1; 10,2· G 6,1

11,18· 6,18!

Lv 18,8

| 4,6!

13 of G 6,1

| Kol 2,5

| Mt 18,20

13 ὡςπερὶ καθαριματα G • **14** Ἔνοθετω 746c B D F G L Ψ 81. 1241. 1505. 1506. 1881. 2464. / 846 27 latt | νουθετη 746* | txt 711vid 8 A C P 6. 33. 104. 365. 630. 945. 1175. 1739. / 249 • **15** ο 746 g | ο¹ B 1506; Cl^{pt} • **16** ^τ (11,1) καθως καγω (εγω 629) Χριστου 104. 614. 629 ar vg^{cl} • **17** ^τ αυτο 711vid 8* A P 33. 81. 1175. 1505 | txt 746.68 8² B C D F G L Ψ 104. 365. 630. 1241. 1506. 1739. 1881. 2464 27 latt | Ἐ Χριστω A B D² L P Ψ 365. 1241 27 b vgst sy^p sa | κυριω Ιησου D* F G bo^{ms} | txt 746 8 C D¹ 6. 33. 81. 104. 629. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 ar vg^{cl} sy^h bo; Ambst

¶ **5,1** ^τ ονομαζεται 768 8² L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 27 vg^{ms} sy | txt 746 8* A B C D F G 6. 33. 81. 1175. 1739 lat co • **2** ἔξαρθη L Ψ 1241. 1505 27; Did | txt 711.46.61.68vid 8 A B C D F G P 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 | Ἑ ποιησας 746.68 B D F G L P Ψ 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 27 | txt 711vid 8 A C 33. 81. 104. 326. 1175. 2464; Did • **3** ^τ ως D¹ F G L Ψ 104. 365. 1241. 1505. 2464 27 b d sy; Lcf Ambst Pel | txt 711vid.46.68 8 A B C D* P 6. 33. 81. 630. 1175. 1739. 1881 lat co

[ἡμῶν] Ἰησοῦ) συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ, **5** παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἔν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου^τ. **6** Ὁὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὄλον τὸ φύραμα ἔζυμοι; **7** ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε ἄζυμοι· καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ἐτύθη Χριστός. **8** ὥστε ἐορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ ῥητορίας ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εὐλικρινείας καὶ ἀληθείας. **9** Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, **10** οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις καὶ ἄρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις, ἐπεὶ ὠφέειλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελεθεῖν. **11** Ἔνυν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ εἰδωλολάτρης ἢ λοιδόρος ἢ μέθυσος ἢ ἄρπαξ, τῷ τοιοῦτῳ μηδὲ συνεσθίειν. **12** τί γάρ μοι τοὺς ἔξω κρίνειν; (οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε); **13** τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρίνει. **Ἐξάρατε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.**

1Τ1,20·11,31s 1P4,6
1,8!|
G5,9 Mt16,6!p
L13,2!p
|Ex12,19; 13,7
Ex12,21 etc·J1,29!

|cf 7,1
11 2Th3,14

|9! R16,17!
R1,29!

|Kol4,5 1Th4,12
1T3,7 Mc4,11·R2,1!

Dr17,7⊕

4 Ἰησοῦ A Ψ 1505; Lcf | ἡμων Ἰησου Χριστου ϣ⁴⁶ D² F G L P 33. (81). 104. 365. 630. 1241. 1881. 2464 M vg sy^{p,h**} co; Ambst | Ἰησου Χριστου K ar | txt B D* 1175. 1739 b d | Ἰησου ϣ⁴⁶ P Ψ 629. 1505 vgst sy^h; Or | - 630. 1739 • 5 Ἰησοῦ ϣ^{61vid} K L Ψ 81. 1175. 1505. 2464 M vgst | Ἰησου Χριστου D b; Ambst | ἡμων Ἰησου Χριστου A F G P 33. 104. 365. 1241. 1881 ar vg^{cl} sy^{p,h**} co; Lcf | txt ϣ⁴⁶ B 630. 1739; Tert Eriph • 6 Ὁ Lcf Ambst | ῥδολοι D* | corrupit Ir^{lat} • 7 Ἰουν ϣ^{11vid} K² C L P Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M ar vg^{ms} sy^h | txt ϣ⁴⁶ K* A B D F G 614. 629. 2464 lat sy^p; Cl | Ἰ υπερ ἡμων K² C³ L P Ψ 104. 365. 630. 1175^c. 1241. 1505. 1881. 2464 M sy sa bo^{ms} | txt ϣ^{11vid,46vid} K* A B C* D F G 33. 81. 1175*. 1739 latt bo; Cl Or Eriph • 8 ῥμη B | ἢ 630. 1739. 1881 | ῥ πορνειας F G • 9 ῥ συναναμιγνυσθε D¹ 1241 • 10 Ἰ και K² D¹ L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 M vg^{ms} sy^(p) | txt ϣ⁴⁶ K* A B C D* F G 33. 81. 1175. 1739. 1881 lat; Tert | ῥ ἢ ϣ⁴⁶ K² D¹ L Ψ 365. 1241. 1505. 1881 M lat sy co | txt ϣ⁶¹ K* A B C D* F G P 048. 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. 2464 d | ῥ (ex itac.?) οφειλετε B² P Ψ 6. 81. 365. 630. 1505. 1739. 1881 pm • 11 ῥ νυι K* C D* 6. 104. 365. 629. 1241 pm | ῥ ἢ B² L 6. 33. 104. 365. 614. 1881 f g (sine acc. ϣ⁴⁶ K A B* C D F G P); Ir^{arm} • 12 Ἰ και D L Ψ 365. 1241. 2464 M sy^h | txt ϣ⁴⁶ K A B C F G P 6. 33. 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 latt sy^p; Or | ῥ τους εσωθεν υμεις κρινατε ϣ⁴⁶ sy^p • 13 ῥ κρινει D² L Ψ 629. 1241. 2464 d (sine acc. ϣ⁴⁶ K A B* C D* F G P) | ῥ εξαριετε ϣ⁴⁶ 6. 1739. 1881 | και εξαριετε D² L 630. 1241. 1505 M sy^(h) | txt K A B C D* F G P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 2464

3 6 Το μᾶ τις ἑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων;	1Th4,6
2 ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον ἱκρῖνουσιν; καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοι ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων;	Dn 7,22 Sap 3,8 Mt 19,28 ^p Ap 20,4
3 οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρῖνουμεν, μήτι γε βιωτικά;	2P 2,4 Jd 6
4 βιωτικά μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τοὺτους καθίζετε;	4,14; 15,34
5 πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν ἴλεω. οὕτως οὐκ ἔστι ἐν ὑμῖν (οὐδεις σοφός), ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνά μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ;	L 12,57
6 ἀλλ' ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων;	2K 6,15
7 Ἦδη μὲν οὖν ὅλως ἡττημα ὑμῖν ἐστὶν ὅτι ἱκρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε;	R 12,17 Mt 5,39
8 ἀλλ' ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ τοῦτο ἀδελφούς.	Mc 10,19!
9 Ἦ οὐκ οἴδατε ὅτι ἀδικοὶ θεοῦ βασιλείαν οὐ κληρονομήσουσιν; μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενοκοῖται	15,50 E 5,5!
10 οὔτε κλέπται οὔτε πλεονέκται, ἢ μέθυσοι, οὐ λοιδόροι, οὐκ ἄρπαγες βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσουσιν.	15,33! · R 1,29!
11 καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλ' ἀπελούσασθε, ἀλλ' ἡγιασθητε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.	Act 22,16 E 5,26!
12 Πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τίνος.	1,2 R 5,1; 8,30 · cf 1T 3,16
13 τὰ βρώματα τῆ κοιλίας καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν, ὁ δὲ	10,23 G 5,13 · 7,35 Sir 37,28
	Sir 36,18 Mc 7,18sp

¶ 6,1 Ἐξ Α Ρ 33. 104. 365. 1881* • 2 ° D² L 6. 614. 629. 1241 pm; Cyp | ἱκρῖνουσιν B² 81. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 (*sine acc.* ϕ⁴⁶ κ Α Β* C D F G P) • 5 ἱ λαλω Β | ἱ εστιν ϕ¹¹ D F G 6. 104. 365. 630. 1739. 1881 | ἱ σοφος ϕ¹¹vid D* 6. 1881 | ουδε εις σοφος F G P 1739 | σοφος ουδεις 1505 | σοφος ουδε εις D¹ L 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 2464 M | ἱ txi ϕ⁴⁶ κ Β C Ψ 33 • 7 ° ϕ⁴⁶ κ* D* 6. 33. 630. 1505. 1739. 1881 | txi κ² Α Β C D¹ L P Ψ 81. 104. 365. 1175. 1241. 2464 M syp^{h**} | ἱ κριμα κ 629. 1241. 1881 syp • 8 ἱ ταυτα L 365. 1241. 1505 M sy^h | τοτε 630 | txi ϕ⁴⁶ κ Α Β C D P Ψ 048. 33. 81. 104. 1175. 1739. 1881. 2464 latt; Cl • 10 ἱ ουτε Β D L 630. 1241. 1505. 2464 M lat sy; Ir^{lat} Meth | ουδε ϕ⁴⁶ | txi κ Α C P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881; Cl Or Spec | ἱ ου L P 81. 104. 365. 1175. 1241. 1739^c. 1881. 2464 M syp; Ir^{arm} Cl | txi ϕ⁴⁶ κ Α Β C D Ψ 6. 33. 630. 1505. 1739* sy^h • 11 ἱ Ἰησου Α D² L Ψ 1241. 1505 M sa | ἱ ημων Ἰησου Χριστου Β C^{vid} P 33. 81. 104. 365. 629. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 lat syp^{h**} bo; Eriph | txi ϕ¹¹vid.46 κ D*; Ir^{lat} Tert Cyp Ambst

θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῆ
 πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι· **14** ὁ δὲ
 θεὸς καὶ τὸν κύριον ἡγείρεν καὶ ἡμᾶς ἔξεγερεῖ διὰ τῆς
 δυνάμεως αὐτοῦ. **15**^T οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ σώματα ἡμῶν
 μέλη Χριστοῦ ἐσιν; ἄρα οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ
 ποιήσω πόρνης μέλη; μὴ γένοιτο. **16** ὁ[ἡ] οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ
 κολλώμενος τῇ πόρνη ἐν σῶμα ἐστιν; ἔσονται γάρ, φησίν,
 οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. **17** ὁ δὲ κολλώμενος τῷ κυρίῳ ἐν
 πνευμᾷ ἐστιν. **18** Φεύγετε τὴν πορνείαν. πᾶν ἁμάρτημα
 ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ
 πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. **19** ἢ οὐκ οἶδατε
 ὅτι τὸ σῶμα ἡμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος²
 ἐστιν οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; **20** ἡγο-
 ράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε Ἰδὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι
 ὑμῶν^T.

15,4! R4,24! 2K4,14
 2K13,4 Mc12,24

12,27!

Sir19,2· Gn2,24 Ⓞ Mc
 10,8p
 | Dt10,20 Ps72,28 Ⓞ
 2Rg18,6 Ⓞ | 5,1: 7,2;
 10,8 1Th4,3 TestRub
 5,5 TestSim5,3 Act
 15,20!· Sir23,17

3,16!· 1Th4,8

7,23 1P1,18s G4,5!· Ph
 1,20!

8,1; 12,1 16,1,12 cf
 5,9· 26

6,18! 1Th4,3s TestLev
 9,9s· 14,35

7 Περί δὲ ὧν ἐγράψατε^T, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ
 ἄπτεσθαι· **2** διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυ-
 τοῦ γυναῖκα ἐχέτω[□] καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω[\].
3 τῆ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ἰσοφειλὴν ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ
 καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ. **4** ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ
 ἐξουσιάζει ἀλλ' ὁ ἀνὴρ, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου
 σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλ' ἡ γυνὴ. **5** μὴ ἀποστερεῖτε
 ἀλλήλους, εἰ μὴτι ὅταν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν, ἵνα

14^f ἐξηγειρεν Ψ^{46c2} B 6. 1739 it vg^{ms}; Irlat v.l. Or^{1739mg} ! ἐξεγειρει $\Psi^{11.46*}$ A D* P
 1241 ! txt Ψ^{46c1} & C D² K L Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ vg sy^h co;
 Irlat Tert Meth Ambst • **15**^T η F G ar; Meth | Γημων &* A; Iram | ραρα P Ψ 81. 104.
 630. 1175. 1241. 1739^c. 2495 pm ! η αρα F (G) ! txt Ψ^{46} & A B C D K L 33. 365. 1505.
 1739*. 1881. 2464 pm lat sy; Irlat Meth • **16**^o Ψ^{46} D K L Ψ 6 pm r sy^h; Spec ! txt & A B C
 F G P 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 pm lat sy^p; Cl Cyp Lcf
 Meth • **19**^f τα σωματα A^c L Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1881. 2464 pm sy^h bo; Meth
 Ambst ! txt Ψ^{46} & A* B C D F G K P 630. 1241. 1739 pm b r sy^p sa bo^{ms} | ^f B (629)
 • **20**^f αρα τε 1505*^{vid} (vg) ! – &* 2495 d; Irlat | T και εν τω πνευματι υμων, ατινα εστιν
 του θεου C³ D² K L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739^{ms}. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ vg^{ms} sy ! txt
 Ψ^{46} & A B C* D* F G 33. 81. 1175. 1739^{xt} lat co; Irlat Meth

¶ **7,1** τ μοι A D F G K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ ar b vg^{cl} sy co; Ambst
 Pel ! txt Ψ^{46} & B C 33. 81. 1739. 1881. 2464 r vgst • **2**^f την πορνειαν F G latt sy | [□] F G
 • **3**^f οφειλομενη ευνοια K L 104. 365. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ sy ! txt $\Psi^{11.46}$ & A B C D F G P
 Ψ 6. 33. 81. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 latt co; Cl Or • **5**^o Ψ^{46} B r; Cl

σχολάσητε τῆ ^Τ προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἤητε, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ^Ο ὑμῶν. **6** τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην οὐ κατ' ἐπιταγήν. **7** θέλω Ἰδὲ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον ἔχει χάρισμα ἐκ θεοῦ, Ἰδὲ μὲν οὕτως, Ἰδὲ δὲ οὕτως.

2K 8,8 Phm 8

R 12,6!

8 Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐὰν μείνωσιν ὡς καγῶ. **9** εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεῦνται, γαμησάτωσαν, κρεῖττον γάρ ἐστιν Ἰγαμηῆσαι ἢ πυροῦσθαι. **10** Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω, οὐκ ἐγὼ ἀλλ' ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ Ἰχωρισθῆναι, **11** – ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω, – καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. **12** Τοῖς δὲ λοιποῖς λέγω ἐγὼ οὐχ ὁ κύριος· εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν· **13** καὶ γυνὴ Ἰεἶ τις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον καὶ Ἰοὔτος Ἰσυνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω Ἰτον ἄνδρα. **14** ἠγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικὶ ^Τ καὶ ἠγίασται ἢ γυνὴ ἢ ἄπιστος ἐν τῷ Ἰἀδελφῷ· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἠγία ἐστιν. **15** εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωρίζεσθω· οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελ-

40 | 2P1,6!

1T 5,14

12,25; 9,14; 11,23;
14,37; 15,3 1Th 4,15·
Mc 10,11sp L16,18p

10!

5 ^Τ ησητεια και τη ^κ K L 365. 1241. 1505 ^Μ sy | ^{lxt} ^ϕ 11vid.46 ^{κ*} A B C D F G P Ψ 6. 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 latt co; Cl Eriph | Ἰσυνερχησθε K L Ψ 104. 1241. 1505 ^Μ lat sy^h; Ambst | συνερχεσθε ^ϕ46 P 614 | ^{lxt} ^ϕ 11vid ^κ A B C D F G 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 b r; Or | ^ο B • 7 Ἰγαρ ^κ2 B D¹ K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ^Μ vg^{cl} sy | ^{lxt} ^ϕ46 ^{κ*} A C D* F G 33. 81. 326. 629. 2464 it vg^s; Cyp Ambst | Ἰbis ος ^ϕ46 ^κ2 K L Ψ 104. 365. 1175. 1241. 1505 ^Μ | ^{lxt} ^{κ*} A B C D F G P 6. 33. 81. 630. 1739. 1881. 2464; Cl • 9 Ἰγαμειν ^{κ*} A C* 33. 81. 945. 1505 | ^{lxt} ^ϕ46 ^κ2 B C² D F G K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 ^Μ • 10 Ἰχωριζεσθαι A D F G 1505. 1881 | χωριζεσθω ^ϕ46 614 | ^{lxt} ^κ B C K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 2464 ^Μ; Cl Eriph • 13 Ἰητις A B D² K L Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 ^Μ sy^h bo | ^{lxt} ^ϕ46 ^κ D* F G P 1505 latt sa | Ἰαυτος D² K L Ψ 365. 630. 1241. 1505 ^Μ sy | ^{lxt} ^ϕ 11.46 ^κ A B C D* F G P 33. 81. 104. 1175. 1739. 1881. 2464 bo | Ἰευδοκει ^ϕ46 B 81. 1881*. 2464 | Ἰαυτον K L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881 ^Μ sy^h; Tert | ^{lxt} ^ϕ 11.46 ^κ(*)¹ A B C D F G 33. 81. 1175. 1739. 2464 latt sy^p co • 14 ^Τ τη πιστη D F G 629 latt sy^p; Tert | Ἰανδρι ^κ2 D² K L 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 ^Μ sy^h | ανδρι τω πιστω 629 lat sy^p; Irlat Tert Ambst | ^{lxt} ^ϕ46 ^{κ*} A B C D* F G P Ψ 33. 1175. 1739 co

14,33 R12,18! φὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιοῦτοις· ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν
 G1,6 1Th4,7 E4,4 | Ἰὺμαῶς ὁ θεός. **16** τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις;
 ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;
 20,24 **17** Ἐἰ μὴ ἐκάστω ὡς ἑμέρισεν ὁ Ἰ κύριος, ἕκαστον ὡς
 4,17! κέκληκεν ὁ Ἰ θεός, οὕτως περιπατεῖτω. καὶ οὕτως ἐν ταῖς
 11,34; 16,1 | 1Mcc1,15 ἐκκλησίαις πάσαις Ἰ διατάσσομαι. **18** περιτετημημένος τις
 G5,2 ἐκλήθη, μὴ ἐπισπάσθω· ἐν ἀκροβυστία 'κέκληται τις', μὴ
 G5,6! R2,25s περιτεμενέσθω. **19** ἡ περιτομὴ οὐδὲν ἐστὶν καὶ ἡ ἀκροβυ-
 Sir32,23 στία οὐδὲν ἐστὶν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ. **20** ἕκαστος
 17! ἐν τῇ κλήσει Ἰ ἢ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. **21** δοῦλος
 ἐκλήθη, μὴ σοι μελέτω· ἀλλ' εἰ ὁ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος
 γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. **22** ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς
 E6,6 Phm16 | 6,20! δοῦλος ἀπελεύθερος κυρίου ἐστίν, ὁμοίως Ἰ ὁ ἐλεύθερος
 | 17! κληθεὶς δοῦλός ἐστὶν Χριστοῦ. **23** τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ
 γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. **24** ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη,
 ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ θεῶ.
 10! **25** Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω,
 40 2K8,10; ·4,1 γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἡλεημένος ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι.
 1T1,13! ·1Th2,4 **26** Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν
 1T1,12 | 29; 10,11! ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. **27** δέδεσαι
 1 γυναικί, μὴ ζητεῖ λύσιν· λέλυσαι ἀπὸ γυναικός, μὴ ζητεῖ
 γυναικαῖα. **28** ἐὰν δὲ καὶ Ἰ γαμήσης, οὐχ ἡμαρτες, καὶ ἐὰν
 γῆμη ὁ ἡ παρθένος, οὐχ ἡμαρτεν· θλίψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἔξου-
 | 15,50 σιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φειδομαι. **29** Τοῦτο δὲ
 26! R13,11 φημι, ἀδελφοί, Ἰ ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν· ὁ τὸ λοι-
 L14,26 πόν, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκα, ὡς μὴ ἔχοντες ὧσιν

15 Ἰ φμας $\mathfrak{P}^{46}$ $\aleph^2$ B D F G L Ψ 33. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ latt sy sa | txt $\aleph^*$ A C K 81. 326. 1175 bo • **17** Ἰ ἢ 323. 614 sy^{hms} | Ἰ μεμερικεν ($\mathfrak{P}^{46c}$) $\aleph^*$ B 81. 630. 1739 | txt $\mathfrak{P}^{46*}$ $\aleph^2$ (A) C D F G K L Ψ 33. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ | Ἰ θεος K L Ψ 629. 630. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ vg^{mss} sy^h | txt $\mathfrak{P}^{46}$ $\aleph$ A B C D F G 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 2464 b vg sy^p co; Ambst | Ἰ κύριος K L 630. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ sy^h | κύριος ο θεος G | txt $\mathfrak{P}^{46}$ $\aleph$ A B C D F Ψ 33. 81. 104. 365. 629. 1175. 1739. 1881. 2464 b vg sy^p co; Ambst | Ἰ διδασκω D* F G latt • **18** Ἰ τις κεκληται $\mathfrak{P}^{15}$ D* F G Ψ 1881 | τις εκληθη D² K L 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ | txt $\mathfrak{P}^{46}$ $\aleph$ A B P 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 2464 • **20** Ἰ εν $\mathfrak{P}^{15}$ 1739^c ar; Ambst • **21** ὁ F G ar • **22** Ἰ και K L 1175. 1241. 2464 $\mathfrak{M}$ ar b vg^{mss} sy^{p,h} | δε και D F G 1505 | txt $\mathfrak{P}^{15,46}$ $\aleph$ A B P Ψ 33. 81. 104. 630. 1739. 1881 r vg • **28** Ἰ λαβης γυναικα D F G (ex lat.?) sy^p | ὁ B F G • **29** Ἰ οτι D F G Ψ 104 | ὁ $\mathfrak{P}^{15}$ D* F G; Did

30 καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες καὶ οἱ ἀγοράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, **31** καὶ οἱ χρώμενοι 'τὸν κόσμον' ὡς μὴ 'καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. **32** Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσῃ τῷ 'κυρίῳ· **33** ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί, **34** 'καὶ μεμέρισται. καὶ' ἡ γυνὴ 'ἡ ἄγαμος καὶ ἡ παρθένος' μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ἡ ἄγια ὁ καὶ τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ 'τὰ τοῦ κόσμου', πῶς ἀρέσῃ τῷ ἀνδρί. **35** τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν ὁ αὐτῶν 'σύμφορον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον καὶ εὐπάρεδρον τῷ κυρίῳ 'ἀπερισπάστως. **36** Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἡ ὑπέρακμος καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιεῖτω, οὐχ ἀμαρτάνει, 'γαμεῖτωσαν. **37** ὃς δὲ ἔστηκεν 'ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐδραῖος' μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος καὶ τοῦτο κέκρικεν ὅτι ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ, τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιήσει. **38** ὥστε καὶ ὁ 'γαμίζων (τὴν ἑαυτοῦ παρθένον)' καλῶς 'ποιεῖ καὶ ὁ

R 12,15

9,18

1J2,17 |

1Th 2,41 |

1T 5,5

6,12 |

1Th 4,12! · 9,13

L 10,39s Sap 16,11 |

31 'τον κοσμον τουτον D* F G 33. 81. 1739* sa; Or^{1739mg} | τω κοσμω τουτω κ² D¹ K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739^c. 1881. 2464 ℳ sy^h; Eus | txt ℘^{15.46} κ* A B bo | ' παραχρωμενοι L | χρωμενοι Ψ lat • **32** 'θεω F G lat; Tert Cyp Ambst • **34** 'μεμερισται και D² F G K L Ψ 630 ℳ | μεμερισται 1241 | και μεμερισται D* 629 f | txt ℘^{15.46} κ A B P 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 lat sy^h; Or^{1739mg} Eus | '3-5 / 2 D F G K L Ψ 630. 1241. 2464 ℳ ar b sy^(p); Cyp Ambst Spec | /-5 / 2 ℘⁴⁶ κ A 33. 81. 1739. 1881; Or^{1739mg} | txt ℘¹⁵ B P 6. 104. 365. 1175. 1505 t vg co; Eus | °℘⁴⁶ A D P 33. (629). 1175. 1505 ar t vg^{cl} sy^p; Epiph | °B; Tert • **35** °℘¹⁵ 1241 latt; Eus | 'συμφορον κ² D² F G K L P Ψ 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ; Eus | txt ℘^{15.46} κ* A B D* 33 latt | ° ἀπερισπαστους ειναι ℘¹⁵ • **36** 'γαμειω D* F G 1505 d vgst sy^p • **37** '5 /-4 κ² 1505. 1881 | 5 /-3 K L Ψ 1241 ℳ | /-3 5 630. 1739 | /-4 ℘^{46vid} F G b d | 2-5 ℘^{15vid} | txt κ* A B D P 0278^{vid}. 33. 81. 104. 365. 1175. 2464 lat | °℘^{15vid} • **38** 'εκαγαμίζων K L P Ψ 104. 1241. 2464 ℳ | txt ℘^{15vid.46} κ A B D 33. 81. 365. 1175. 1505. 1739. 1881; Cl | ' την παρθενον (ε)αυτου ℘⁴⁶ B D 629; Cl | - K L Ψ 1241. 1505. 2464^c ℳ | txt ℘^{15vid} κ A P 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881. 2464* sy^{p,h**} | ° ποιησει ℘^{15.46} B 6. 1739. 1881

| R 7.2 μὴ ἴγαμίζων κρεῖσσον ποιήσει. 39 Γυνὴ δέδεταί Ἐ φ' ὅσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ Ἐ ἴκοιμηθῆ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρᾳ ἐστὶν ἥ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν κυρίῳ.
25! 40 Ἰμακαριωτέρᾳ δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως μείνη, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· δοκῶ Ἐ δὲ κἀγὼ πνεῦμα Ἰθεοῦ Ἐἔχειν.

7,1! · Act 15,29 4Mcc

5,2 · 7,10

13,4 · 14,26!

3,18! G 6,3

R 8,28! · 13,12!

10,19 G 4,8

6! Dt 6,4 etc |

Ps 136,2s

4; 12,5s R 3,30 E 4,5s

1T 2,5 MI 2,10

R 11,36!

J 1,3!

1! · 11,16

R 14,1! | H 13,9!

8 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι πάντες γνώσιν 5
ἔχομεν. ἢ Ἐ γνώσις φυσιοῖ, ἢ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ·
2 εἰ Ἐ τις δοκεῖ Ἐγνωκέναι ὅτι, Ἐοῦπω ἔγνω καθὼς
δεῖ γνῶναι· 3 εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ Ἐτὸν θεόν, οὗτος ἔγνω-
σται Ἐοῦπ' αὐτοῦ. 4 Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδω-
λοθύτων, οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἰδωλον ἐν κόσμῳ καὶ ὅτι
οὐδεὶς θεὸς Ἐ εἰ μὴ εἷς. 5 καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶν λεγόμενοι
θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς, ὡσπερ εἰσὶν θεοὶ πολ-
λοὶ καὶ κύριοι πολλοί,

6 ὁ ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατὴρ

ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν,

καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς

δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ Ἐ.

7 Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἢ γνώσις· τινὲς δὲ τῆ Ἐσυνθηεῖα
ἔως ἄρτι τοῦ εἰδώλου ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἢ
συνειδησις αὐτῶν Ἐσθενῆς οὔσα Ἐ μολύνεται. 8 βρῶμα δὲ

38 Ἰεκαμίζων Ἰ² K L P Ψ 104. 365. 1241. 1505. 2464 Ἰ | *lxi* Ἰ^{15vid.46} Ἰ* A B D F G
0278. 33. 81. 630. 1175. 1739. 1881; Cl • 39 Ἐ (R 7.2) νομῶ Ἰ² D¹ F G L P Ψ 104. 365.
630. 1505. 2464 Ἰ ar vg^{cl} sy; Eriph Ambst | γαμω K bo | *lxi* Ἰ^{15vid.46} Ἰ* A B D* 0278. 6.
33. 81. 1175. 1241. 1739. 1881 lat sa^{mss}; Tert Cl Or Cyp | Ἐ καὶ D² F G L Ψ 614. 629.
1241. 1505 *pm* sy^h | Ἰ αποθανῆ A 0278 sy^{hmg}; Cl Eriph • 40 Ἰμακαρια Ἰ⁴⁶; Cl | Ἰ γαρ B
6. 33. 104. 365. 630. 1739. 1881. 2464 t sy^h | Ἰ Χριστου Ἰ¹⁵ 33 | Ἰ εχω F G b d*; Tert
Ambst

Ἰ 8,1 Ἐ δε Ἰ⁴⁶ ar vg^{mss} (syP) • 2 Ἐ δε D F G K L 365. 1241 Ἰ vg^{cl} syP^{h**} | *lxi* Ἰ⁴⁶ Ἰ A B P
Ψ 0278. 33. 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 vg^{s1}; Cl Or Cyp Ambst | Ἰ εἶδεναι
K L 6. 365. 614. 629. 1241. 1505 Ἰ lat; Ambst | εἶναι 326 | ὁ Ἰ⁴⁶; Ambst | Ἰ ουδεπω D*
F G Ψ | ουδεπω ουδεν D¹ K L 365. 1241. 1505 Ἰ sy | *lxi* Ἰ⁴⁶ Ἰ A B P 0278. 33. 81. 104.
630. 1175. 1739. 1881. 2464; Cl Or • 3 ὁ Ἰ⁴⁶; Cl | ὁ Ἰ⁴⁶ Ἰ* 33; Cl • 4 Ἐτερος Ἰ² K L
104. 365. 1241. 1505 Ἰ sy | *lxi* Ἰ⁴⁶ Ἰ* A B D F G P Ψ 0278. 6. 33. 81. 630. 1175. 1739.
1881. 2464 latt co; Ir^{lat} • 6 ὁ Ἰ⁴⁶ B (33) b sa; Ir^{lat} | Ἰ ον B | Ἐ καὶ ἐν πνευμα Ἰγιον. εν ω
τα παντα (+ καὶ ἡμεῖς εν αυτω 630) 630. 1881 • 7 Ἰ συνειδησει Ἰ² D F G L 104. 365.
1175. 1241. 1505. 2464 Ἰ lat sy; Ambst | *lxi* Ἰ* A B P Ψ 33. 81. 630. 1739. 1881 vg^{mss}
sy^{hmg} co | Ἰ ασθενουσα Ἰ⁴⁶ 629*. (1881); Cl

ἡμᾶς οὐ ἑ παραστήσει τῷ θεῷ· οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα, οὔτε ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν'. **9** βλέπετε δὲ μὴ πως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενέσιν. **10** ἐὰν γάρ τις ἴδῃ ὁσὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλείῳ κατακειμένον, οὐχὶ ἡ συνειδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οικοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; **11** ἀπόλλυται γάρ ὁ ἀσθενῶν ἐν τῇ σῆ γνώσει, ὁ ἀδελφός· δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. **12** οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνειδησιν ὁασθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. **13** διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν ὁμου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν ὁμου σκανδαλίσω.

9 Οὐκ εἰμι ἑλεύθερος; οὐκ εἰμι ἀπόστολος²; οὐχὶ Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐόρακα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; **2** εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμι ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ σφραγίς ἰμου τῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. **3** Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν ἐστὶν αὕτη. **4** μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πεῖν; **5** μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα περιάγειν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου καὶ Κηφᾶς; **6** ἢ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς οὐκ ἔχομεν ἐξου-

R 14,13!

R 14,1!|1!

R 14,15

R 14,13!21

19·15,8! J20,18

2K 3,2s

2K 12,19 Act 22,11·4,3

9!12.14 L 10,7p 2Th 3,9

J7,3!

Mc 1,29-31p | G2,1-13 Kol 4,10 Act 4,36!

8 ἑμας **κ*** Ψ 33. 365. 1241. 1881* |^ϕ παριστησιν **κ**² D L P Ψ 104. 630. 1505. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ latt; Or^{pl} | συνιστησιν F G | *lxi* $\mathfrak{P}^{46}$ **κ*** A B 6. 33. 81. 365. 1175. 1241. 1739 co; Cl Or^{pl} | '6-9 1-5 **κ** (περισσευομεθα 1881) vg^{cl}; Tert Or^{pl} | ουτε γαρ 7-9 1-5 D F G L P Ψ 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ ar b sy; Cl Or^{pl} | 1-4 9 6-8 5 A^c 33* (- μη 33^c) | ουτε γαρ 2-8 περισσευομεν (περισσευομεθα 1739) 630. 1739 | *lxi* $\mathfrak{P}^{46}$ A^{vid} B 81 vgst co • **10** $\mathfrak{P}^{46}$ B F G latt | *lxi* **κ** A D L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ sy co • **11** ἀπολλυται συν A P | και απολλυται (+ γαρ 104) **κ**² D* Ψ 6. 81. 104. 365. 630. 1739. 1881 ar b | και απολειται D² F G L 1241. 1505. 2464^c $\mathfrak{M}$ vg (sa); Ir^{lat} Ambst | απολειται γαρ 2464* | *lxi* $\mathfrak{P}^{46}$ **κ*** B 33. 1175 bo; Cl | ἀδελφος εν τη ση (-630) γνωσει **κ**² P 630. 1175. 1505. 1739 sy^h | αδελφος επι τη ση γνωσει L Ψ 81. 104. 365. 1241. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ | *lxi* $\mathfrak{P}^{46}$ **κ*** A (- ση B) D* (- ο D¹) F G 33 latt; Ir^{lat} (Cl) • **12** $\mathfrak{P}^{46}$ • **13** $\mathfrak{O}$ D F G ar; Cyp Ambst | $\mathfrak{O}$ D* F G ar b; Cl Ambst $\mathfrak{P}$ 9,1^f 4 2 3 1 D F G K L Ψ 81. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ ar b sy^h; Ambst Pel | *lxi* $\mathfrak{P}^{46}$ **κ** A B P 33. 104. 365. 629. 630. 1175. 1739. 1881 vg (sy^p) co; Tert Or • **2** ἑτης εμης $\mathfrak{P}^{46}$ vid D F G K L Ψ 81. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ sy | *lxi* **κ** B P 33. 104. 1739 • **5** ἑγυναικας F G ar b; Tert Ambst Pel

| L3,14 σίαν μὴ ἐργάζεσθαι; **7** Τίς στρατεύεται ἰδίοις ὄψωνίοις
 Dt20,6 ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ 'τὸν καρπὸν' αὐτοῦ οὐκ
 | R3,5! ποίμνης οὐκ ἐσθίει; **8** Μὴ κατὰ ἄνθρωπον 'ταῦτα λαλῶ'
 Dt25,4 1Τ5,18 4! νόμῳ γέγραπται· οὐ 'κημῶσεις βοῦν ἀλοῶντα. μὴ τῶν
 | 10,11 R4,23!s βοῶν μέλει τῷ θεῷ **10** ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; δι' ἡμᾶς
 unde? Sir6,19 2Τ2,6 Jc γὰρ ἐγράφη ὅτι ὀφείλει ἐπ' ἐλπίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν
 5,7 καὶ ὁ ἀλοῶν 'ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν'. **11** εἰ ἡμεῖς ὑμῖν
 R15,27 τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ
 | 4! θερίσομεν; **12** εἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἐξουσίας μετέχουσιν,
 15.18 Act20,33s οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ
 2Κ11,7,9; 12,13 1Th ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν, ἵνα μὴ τινα 'ἐγκοπὴν
 2,9·13,7 δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. **13** Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι ὅ[τὰ] ἐκ τοῦ ἱεροῦ
 Nu18,8,31 Dt18,1-3 ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ 'παρεδρευόντες τῷ θυσιαστηρίῳ
 7,35 συμμερίζονται; **14** οὕτως καὶ ὁ κύριος διέταξεν τοῖς τὸ
 | 7,10!·4! εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν.
 G6,6 **15** Ἐγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐδενὶ τούτων. Οὐκ ἔγραψα
 12! δὲ ταῦτα, ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον
 2Κ11,10 ἀποθανεῖν ἢ – τὸ καύχημά μου 'οὐδεὶς κενώσει'.
16 ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι 'καύχημα·

7 ἔκ του καρπου ϕ⁴⁶ κ² C³ D¹ K L Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 ℹ it
 vg^{cl} sy^(p) bo; Ambst † | txt κ* A B C* D* F G P 0222. 33. 1175. 1739 vgst sa; Pel | ° B C² D
 F G Ψ 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 2464 latt sy^h sa † | txt ϕ⁴⁶ κ A C* K L P 33. 365.
 1241. 1881 ℹ sy^p bo • **8** ἄλεγω ϕ⁴⁶ f † ταυτα λεγω D F G lat • **9** /-3 5 6 ϕ⁴⁶ b;
 Ambst † | γεγραπται γαρ D* F G † | ϕιμωσεις ϕ⁴⁶ κ A B² C D¹ K L Ψ 33. 81. 104. 365.
 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 ℹ; Or Eriph † | txt B* D* F G 1739 • **10** ἴτης ελπιδος
 αυτου μετεχειν επ ελπιδι (- επ ελπιδι D* F G ar b sy^{hmg}) κ² D*¹ F G K L Ψ (104).
 630. 1241. 1881 ℹ ar b sy^{hmg}; (Ambst) † | txt ϕ⁴⁶ κ* A B C P 33. 81. 365. 1175. 1505. 1739.
 2464 vg sy; Or Eus • **12** ρ (ex err.?) εκκοπην κ D* L Ψ 81. 614. 629. 1175. 1241. 1505
 • **13** ° ϕ⁴⁶ A C D¹ K L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 ℹ b d sy^h;
 Ambst † | txt κ B D* F G 6. 81. 1739 lat co † | ρ προσεδρευοντες κ² K L Ψ 104. 365 ℹ † |
 txt ϕ⁴⁶ κ* A B C D F G P 33. 81. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464; Or Eus
 • **15** ὄυθεις μη καινωση A † ουδεις μη κενωση 1175 † τις κενωση F G † ινα τις
 κενωση (vel κενωση) κ² C D¹ K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 ℹ latt sy^h † |
 txt ϕ⁴⁶ κ* B D*^c 33. 1739. 1881 b; Tert Ambst Pel • **16** ἄχαρις κ* D* F G † | txt ϕ⁴⁶ κ¹ A
 B C D²vid K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℹ lat sy co;
 Ambst

ανάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ γάρ μοι ἐστὶν ἐὰν μὴ
 ἔγωγε εὐαγγελίσωμαι. **17** εἰ γὰρ ἐκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω·
 εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι· **18** τίς οὖν ἰούδαίου
 ἐστὶν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ
 εὐαγγέλιον εἰς τὸ μὴ καταχρησασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν
 τῷ εὐαγγελίῳ.

19 Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν
 ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω· **20** καὶ ἐγενόμην
 τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω·
 τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα ἡμῶν ἀντὸς ὑπὸ νόμον,
 ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· **21** τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος,
 μὴ ὢν ἄνομος θεοῦ ἀλλ' ἔννομος Χριστοῦ, ἵνα κερ-
 δάνω τοὺς ἀνόμους· **22** ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν
 ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσιν γέγονα
 πάντα, ἵνα ἅπαντας τινας σώσω· **23** πάντα δὲ ποιῶ διὰ τὸ
 εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι.

24 Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν
 τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτως τρέχετε
 ἵνα καταλάβητε. **25** πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρα-
 τεύεται, ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον
 λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἀφθαρτον. **26** ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω
 ὡς οὐκ ἀδήλων, οὕτως πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα δέρων·
27 ἀλλ' ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μὴ πως
 ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

Jr 20,9 L 17,10

4,1|

2K 11,7

12|; 7,31

1·3,5| Mc 10,43s

Act 16,3; 21,20-26

G 3,23!

G 6,2

| 2K 11,29· R 14,1!

| 10,33

2T 4,7 H 12,1

Ph 3,14

2T 4,7· 2P 1,6!

2T 2,5; 4,8 1P 5,4 Jc
1,12 Ap 2,10! Sap 4,2

4Mcc 17,12,15|

14,9

2K 13,5s

16^f ευαγγελιζωμαι P⁴⁶ & A K Ψ 33. 81. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 2464 M b d |
 ευαγγελιζομαι L P 6. 104. 614. 1175. 1881 | txt B C D F G 945 lat • 17^t ουκ 1505
 • 18^t μοι εστιν P⁴⁶ & L P Ψ 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 M (sy^h) | εσται μοι D F
 G | txt & A B C K 6. 33. 81. 365. 1739. 2464 lat sy^p | τ του Χριστου D¹ F G K L P 104.
 1241. 1505 M sy | txt P⁴⁶ & A B C D* Ψ 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 lat co;
 Ambst • 20° (F) G* 6*. 326. 1739; Cl Or^{1739mg} | D² K Ψ 81. 1241. 1881. 2464 M
 sy^p | txt & A B C D* F G P 33. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739 latt sy^h co
 • 21^f θεω et^f Χριστω D² K L Ψ 104. 630. 1241. 1505 M (sy^p) | txt P⁴⁶ & A B C D* F G P
 33. 81. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 latt sy^h | ^f κερδησω P⁴⁶ & (D) K L Ψ 81. 104. 365.
 1241. 1505. 2464 M | κερδανω 33 | txt & A B C F G P 630. 1175. 1739. 1881 | o & 2 F G
 K L Ψ 81. 365. 1241. 1505. 2464 M | txt P⁴⁶ & A B C D P 33. 104. 630. 1175. 1739.
 1881; Or • 22^t ως & C D F G K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881.
 2464 M vg^{ms} sy co | txt P⁴⁶ & A B 1739 lat; Cyp | παντας D F G latt; Did^{pt} | τους
 παντας 33; Cl • 23^f τουτου K L Ψ 1241. 1505 M sy | txt P⁴⁶ & A B C D F G P 6. 33. 81.
 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 latt • 25° K; Cl

R 1,13!

Ex 13,21s; 14,22 Ps
105,39 Sap 19,7sEx 16,4.35 Dt 8,3 Ps
78,24s J6,49Ex 17,6 Nu 20,7-11 Ps
78,15s Sap 11,4Nu 14,16 Jd 5 H 3,17
Ps 78,31 |
R 5,14Nu 11,4.34 Ps 106,14 |
Act 15,20!

Ex 32,6 ☉

6,18! · Nu 25,1.9

Nu 26,62 | L 4,12p
Ps 78,18

Nu 21,5s | Ph 2,14!

Ex 16,2s Nu 14,2.36;
16,11-35
H 11,28! |9,10! · 7,26! P 4,7
H 9,26 IJ 2,18

10 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον **2** καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἔβαπτίσθησαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ **3** καὶ πάντες (τὸ αὐτὸ) πνευματικὸν βρῶμα ἔφαγον **4** καὶ πάντες τὸ ὄαυτὸ πνευματικὸν ἔπιον πόμα· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθοῦσης πέτρας, ἡ «πέτρα δὲ² ἦν ὁ Χριστός. **5** Ἄλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ θεός, κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. **6** Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κάκεῖνοι ἐπεθύμησαν. **7** μηδὲ εἰδωλόατραι γίνεσθε καθὼς τινες αὐτῶν, ὥσπερ γέγραπται· *ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν καὶ ἀνέστησαν παίζειν.* **8** μηδὲ πορνεύωμεν, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ ἔπεσαν [†] μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσι ἑτρεῖς χιλιάδες. **9** μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Ἐχριστόν, καθὼς τινες αὐτῶν ἔπειρασαν καὶ ὑπὸ τῶν ὄφρων ἠάπώλλυντο. **10** μηδὲ ἠγογγύζετε, ἠκαθάπερ τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. **11** ταῦτα δὲ¹ τυπικῶς συνέβαιναν² ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν

¶ **10** 2 ἔβαπτισαντο P^{46c} B K L P 1175. 1241. 1739. 1881 M; Or | εβαπτίζοντο P^{46*} | *txt* N A C D F G Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1505. 2464 latt • **3** τὸ P⁴⁶ A C* | - N* | *txt* N² B (C²) D F G K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M latt sy^(p) co; Ir^{lat} Or Epiph • **4** ° P⁴⁶ A | [†] P⁴⁶ A C D¹ K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 M | *txt* N B D*.² F G 629. 1739 • **8** [†] εν N² A C D¹ K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M vgms; Ir^{lat} | *txt* P⁴⁶ N* B D* F G lat; Ambst | (Nu 25,9) τεσσαρες 81. 1175 vg^{mss} syh • **9** [†] κυριον N B C P 33. 104. 326. 365. 1175. 2464 sy^{hmg} | θεον A 81 | *txt* P⁴⁶ D F G K L Ψ 630. 1241. 1505. 1739. 1881 M latt sy co; Ir^{lat} Or^{1739mg} | [†] εξεπειρασαν P⁴⁶ N C D* F G P 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464; Or^{1739mg} | *txt* A B D² K L Ψ 1241. 1505 M | [†] απωλοντο C D F G K L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. (1881). 2464 M | *txt* (P⁴⁶) N A B 81; Or^{1739mg} • **10** [†] γογγυζωμεν N D F G 33 bo | *txt* A B C K L P Ψ 81. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M lat sy sa; Ir^{lat} Ambst | [†] καθως A C D F G Ψ 6. 33. 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 | καθως και K L 365. 1241 M | *txt* P⁴⁶ N B P • **11** [†] παντα δε ταυτα N D F G 81 bo?; Ir^{arm}.lat pt | ταυτα δε παντα C K L P 54. 365. 1241. 1505 M lat sy bo?; Ir^{lat} pt | *txt* A B 33. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 sa; Epiph | [†] τυποι (τυπικως A Ψ) συνεβαινον A D F G L Ψ 365. 1241 M syh; Ir^{arm} | *txt* P^{46vid} N B C K P 33. 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 latt sy^{hmg}; Ir^{lat} Or Epiph

αίωνων κατήντηκεν. **12** Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέση. **13** πειρασμὸς ὑμᾶς (οὐκ εἴληφεν) εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἑάσει ἑμᾶς πειρασθῆναι¹ ὑπὲρ ὃ δύνασθε ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι[†] ὑπενεγκεῖν.

14 Διόπερ, ἀγαπητοὶ μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρίας. **15** ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὁ φημι. **16** Τὸ ποτήριον τῆς ἑυλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία ἑστίν τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ²; τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; **17** ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν, οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου[†] μετέχομεν. **18** βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· ἴσχυ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν; **19** Τί οὖν φημι; ὅτι εἰδωλόθυτόν³ τί ἐστίν⁴ ἢ ὅτι εἰδωλόν⁵ τί ἐστίν⁶; **20** ἀλλ' ὅτι ἅ ἑθύουσιν, δαμονίοις [καὶ οὐ θεῷ [ἑθύουσιν]]· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἑκκοινωνοὺς τῶν δαμονίων⁷ γίνεσθαι. **21** οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαμονίων, οὐ δύνασθε τραπέζης κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαμονίων. **22** ἢ παραζηλοῦμεν τὸν κύριον; μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν;

23 Πάντα[†] ἔξεστιν ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα[†] ἔξεστιν ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. **24** μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου[†]. **25** Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ

[3.18!·R11,20!; 14.4 G 5.1 2Th 2,15
Je 1,13s
1.9 2K 1,18 1Th 5,24 2Th 3,3 2T 2,13 H 10,23;
11,11 1J 1,9 Ap 1,5! Dt 7,9 Ps 144,13a ⑥
H 13,7·cf 2P 2,9 1J 5,21·7!
11,13
11,23-26!
Act 2,42
12,27!
Lv 7,6,15
8,4! | Dt 32,17 Lv 17,7 Ps 106,37 Bar 4,7
| 2K 6,15s
M 11,7.12 ⑥
Is 65,11 ⑥
Dt 32,21
6,12!
14,26! | 13,5!·R 15,2 | R 14,14

13¹ οὐ καταλαβη F G lat; Ambst | ἴαψησι D F G | ἴ B 1175 | ἴ ὑμας ② (D²) K Ψ 104. 1241. 1505 ② | txt ④⁴⁶ ②* A B C D*^c F G L P 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464; Or • 16¹ ευχαριστίας F G 365; Ir^{lat} | ἴ²⁻⁵ / ② C D F G K L Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ② lat; Ir^{lat} | txt ④⁴⁶ A B P 2464 ar • 17¹ και του (-629) ενος (-D) ποτηριου D F G 629 it vg^{mss}; Ambst • 18¹ ουχι ④⁴⁶ ② B D¹ K L P Ψ 81. 104. 365. 1175. 1505. 1881 ② | txt ②* A C D* F G 33. 630. 1241. 1739. 2464 • 19¹ D* F G latt | ② ④⁴⁶ ②* A C* 6. 945. 1881 vg^{mss} | ἴ¹ D F G latt • 20¹ ἑθουσιν (ἑθει K 1881 ②) τα εθνη ④^{46vid} ② A C K (L) P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ② lat sy co | txt B D F G; Ambst Spec | ἴ ἑθουσιν (ἑθει K L 1881 ②) και ου θεω ④^{46vid} D F G K L 104. 1505. 1881 ② latt sy; Epiph | txt ② A B C P Ψ 33. 81. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 2464 | ἴ δαμονιον κοινωνους D*² F G; (ἴ Cl) • 23¹ bis μοι ② C³ H K L Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. (P 1739^c) ② t vg^{cl} sy | txt ④⁴⁶ ②* A B C* D F G (33). 81. 1739*. 1881. 2464 lat co; Tert Cl Cyp Ambst • 24¹ εκαστος D² K L Ψ 104. 365. 1505 ② sy | txt ④⁴⁶ ② A B C D* F G H P 6. 33. 81. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 latt co; Cl

Ps 24,1: 50,12; 89,12

L 10,8

R 14,6 1T 4,3s | Kol 3,17

| Ph 1,10 R 14,13!

13,5! 9,20-22

4,16 G 4,12 Ph 3,17!

1Th 1,6! 2Th 3,7!

H 13,7! E 5,1

17,22

23 15,3 2Th 2,15!

P 2,21 Jd 3 L 1,2 |

Kol 2,1 R 1,13!

E 5,23! · 3,23

14,1!

πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντας διὰ τὴν συν-
είδησιν· **26** τοῦ κυρίου γὰρ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.

27 εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων [†] καὶ θέλετε πορεύ-
εσθαι, ἴπᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε μηδὲν ἀνα-
κρίνοντας διὰ τὴν συνείδησιν. **28** ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἶπη·
τοῦτο ἱερόθυτόν ἐστιν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον [□]τὸν
μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν [†]. **29** συνείδησιν δὲ λέ-
γω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν τοῦ ἐτέρου. ἵνατί γὰρ
ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως;
30 εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ
εὐχαριστῶ;

31 εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι
ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ^οποιεῖτε. **32** ἀπρόσκο-
ποι καὶ Ἰουδαίους γίνεσθε καὶ Ἕλλησιν καὶ τῇ ἐκκλη-
σίᾳ τοῦ θεοῦ, **33** καθὼς καὶ γὰρ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω μὴ
ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ ἰσχυρόν ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα
11 σωθῶσιν. **1** μμηταί μου γίνεσθε καθὼς καὶ γὰρ ⁶
Χριστοῦ.

2 Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς [†] ὅτι πάντα μου μέμνησθε καί, καθ-
ὼς [†] παρέδωκα ὑμῖν, τὰς παραδόσεις κατέχετε. **3** Θέλω
δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός
ἐστίν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ Χρι-
στοῦ ὁ θεός. **4** πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων
κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
5 πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατα-
καλύπτω τῇ κεφαλῇ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς· ἐν
γὰρ ἐστίν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. **6** εἰ γὰρ οὐ κατα-

27 [†] εἰς δευτερον D* F G it vg^{ms} sa; Ambst | ἴπαντα τα παρατιθεμενα A • **28** ἑιδωλοθυτον C D F G K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175^c. 1241. 1505. 1739^c. 1881. 2464 ℣ lat sy^h bo; Tert | *lxi* ϣ⁴⁶ Ⲙ A B H 1175*. 1739* b sa; Ambst | [□]ϣ⁴⁶ | [†] (26) του γαρ κυριου η γη και το πληρωμα αυτης H^c K L Ψ 104. 1505 ℣ sy^h (p. vs 31 C³) | *lxi* Ⲙ A B C* D F G H* P 33. 81. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 latt sy^p co • **29** ἁπιστου F G ar b d vg^{ms} • **31** ^οϣ⁴⁶ F G; Spec (cf vs 28 [†]) • **33** ἱσχυρονον Ⲙ² D F G K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣ latt | *lxi* ϣ⁴⁶ Ⲙ* A B C
¶ **11,2** ἁδελφοι D F G K L Ψ 33. 104. 365. 1241. 1505 ℣ latt sy; Ambst | *lxi* ϣ⁴⁶ Ⲙ A B C P 81. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 co | [†] πανταχου F G b d • **3** ^οB* D* F G | *lxi* ϣ⁴⁶ Ⲙ A B^c C D² K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣; Cl
• **5** ἑαυτης ϣ^{46vid} B D¹ 6. 629. 945 pm; Or

καλύπτεται γυνή, και κειράσθω· εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλύπτεσθω. **7** Ἄνηρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν εἰκὼν καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων· ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστίν. **8** οὐ γὰρ ἐστίν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός· **9** καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. **10** διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἔξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. **11** πλὴν οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς ἐν κυρίῳ· **12** ὡσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικὸς· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. **13** Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστίν γυναικὰ ἀκατακάλυπτον τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; **14** [†] οὐδὲ ἡ φύσις αὐτῆ διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν, **15** γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ δόξα αὐτῆ ἐστίν; ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου ἔδεδόται [αὐτῇ]'. **16** Εἰ δὲ τις δοκεῖ φιλόνηκος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

7 **17** Τοῦτο δὲ ἑπαγγελῶν οὐκ ἐπαινῶ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖσσον ἀλλ' εἰς τὸ ἥσσον συνέρχεσθε. **18** πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν καὶ μέρος τι πιστεύω. **19** δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα ὁ [καὶ] οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. **20** Συνερχομένων ἑσὺν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἐστίν κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν· **21** ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὅς μὲν πεινᾷ ὅς δὲ μεθύει. **22** μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ

Gn 1,26s; 5,1 Sap 2,23

Sir 17,3 2K 4,4!

Gn 2,22s 1T 2,13

Gn 2,18

Gn 6,2 1Hen 6-7 Test-Rub 5,5s Ps 137,1 ☉

8

10,15

8,7

2!

17.20.33s; 14.23.26·
5.1·1,10sG 5,20 2P 2,1 Tt 3,10·
1J 2,19
| 18!

9 ἄνθρωπον [†]46 • **10** ἄκαλυμμα vg^{mss} bo^{pl}; Pto^lr • **14** [†] ἡ D¹ K L 104. 365. 1505 [†] sy^{hmg} sa † txi [†]46 [†] A B C D* F G H P Ψ 33. 81. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 latt sy bo • **15** ἔδεδόται [†]46 D F G K L Ψ [†] M b; Ambst † αὐτῆ δεδόται C H P 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ar f vg sy^h † txi [†] A B 33. 81. 365. 2464 g sy^p • **17** ἑπαγγελῶν οὐκ ἐπαινῶν A C 6. 33. 104. 326. 365. 1175. 1739 f vg; Ambst † παραγγελῶν οὐκ ἐπαινῶν B † παραγγελῶν οὐκ ἐπαινῶν D* 81 b † txi [†] A D² F G K L P Ψ 630. 1241. 1505. 1881. 2464 [†] M ar d • **19** [†] D* F G lat; Cyp Ambst † ὁ A C D¹ F G K L P Ψ 81. 104. 365. 1241. 1505. 2464 [†] M b vg^{mss} sy bo; Or Cyp † txi [†]46 B D* 6. 33. 630. 1175. 1739. 1881 vg sa bo^{mss}; Ambst † [†]46 C 2464 • **20** ἔδε 33 † - [†]46 D* F G b † txi [†] A B C D¹ K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 [†] M lat sy co

32 κρινόμενοι δὲ ὑπὸ Ὁ[του] κυρίου παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. 33 Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. 34 εἴ τῆς πεινᾶ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

1P4,17·2K6,9
H12,5-7.10
18!
18!
4,19!·7,17!

8 12 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἄγνοεῖν. 2 Οἴδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδωλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε ἄπαγόμενοι. 3 διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ Ὁλαλῶν λέγει Ἑ Ἀνάθεμα Ἰησοῦς, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Ἑ Κύριος Ἰησοῦς, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

7,1!·9,11; 14,1·R1,13!
|G4,8 1Th1,9·Hab
2,18 Ps115,5 3McC
4,16 Act17,29
1J4,2s·16,22!·Mc9,39
L6,46! J13,13 R10,9!
1J5,1

4 Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· 5 καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσὶν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος· 6 καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτὸς θεὸς ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. 7 ἐκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. 8 ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, 9 ἐτέρῳ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι, ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ ἐνὶ πνεύματι, 10 ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ

11;·1,7 R12,6 H2,4·
E4,4
28!·8,6
11 G3,5! E1,11 Ph2,13|
6,12!
2,6ss·14,6
|13,2
28,30

32 °P⁴⁶ A D F G K L P Ψ 81. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ | txt & B C 33. 104. 1175; Cl • 34 τ δε κ² D¹ K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ b vg^{ms} sy; Cl | txt P⁴⁶ κ* A B C D* F G 33. 81. 1241 lat; Ambst
¶ 12,2 ὅτε K 2464 | οτι F G 629 ar b d vg^{ms} sy; Ambst Pel | ἱαμορφα F G (ar b; Ambst) Pel | ὡς ἀνηγεσθε B² F G^c 1241 | ὡσαν ηγεσθε G* latt • 3 °D F G ar; Ambst Spec | ἀναθεμα Ἰησοῦν P⁴⁶ D G K L P Ψ 104. 365. 630. 1175*. 1505. 2464 ℳ ar vg^{ms}; Ambst | ἀναθεμα Ἰησοῦ F 629 lat; Spec | txt & A B C 6. 33. 81. 1175^c. 1241. 1739. 1881 t; Did | ἱ κυριον Ἰησοῦν D F G K L P Ψ 365. 630. 1175. 1505. 2464 ℳ ar b vg^{ms}; Ambst Pel Spec | txt P⁴⁶ κ A B C 6. 33. 81. 104. 1241. 1739. 1881 f t vg
• 6 ἱ και ο (-1241) P⁴⁶ B C 81. 365. 630. 1175. 1241. 1739 | txt & A (D F G) K L P Ψ 33. 104. 1505. 1881. 2464 ℳ latt sy^(p); Ir^{lat} Epiph | ἱ θεος ο ενεργων εστιν B 1739 | εστιν θεος ο ενεργων κ² K L 104. 1241 ℳ | θεος εστιν ο ενεργων 1175. 1505 | txt P⁴⁶ κ* A C D F G P Ψ 33. 81. 365. 630. 1881. 2464 latt; Ir^{lat} Epiph • 9 τ δε P⁴⁶ κ² A C D² K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 ℳ sy^h | txt κ* B D* F G 6. 1739 latt sy^p; Cl Did | ἱ αυτω κ C³ D F G L P 0201. 365. 1241. 1505 ℳ sy; Cl | - P⁴⁶ | txt A B 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 lat; Ambst • 10 ἱ ενεργεια (ενεργηματα P⁴⁶) δυναμεως P⁴⁶ D F G b | txt & A B C K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ lat sy^h; Cl

11,4; 14,1ss · 1Th 5,21!

28 Act 2,4 · 14,13!

6!

R 12,3!

27!

G 3,28!

| 20

15,38 Ap 4,11

14

ο[δὲ] προφητεία, ἄλλω ο[δὲ] ἱδιακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρω ἰ γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν· ἱ1 πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα διαιροῦν ἰδιὰ ἐκάστω καθὼς βούλεται.

ἱ2 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἐστίν καὶ μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος ἰ πολλὰ ὄντα ἐν ἐστίν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός· ἱ3 καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε ἱουδαῖοι εἴτε ἑλληνες εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες ἰ ἐν πνεῦμα ἐποτίσθημεν'. ἱ4 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος ἀλλὰ πολλὰ. ἱ5 ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς· ὅτι οὐκ εἰμὶ χεῖρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; ἱ6 καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς· ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; ἱ7 εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; ἱ8 ἱνυὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἑκάστων αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. ἱ9 εἰ δὲ ἦν ὅτι πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; ἱ10 νῦν δὲ πολλὰ ὁμὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. ἱ11 οὐ δύναται ὁδὲ ὁ ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ· χρεῖαν σου οὐκ ἔχω, ἡ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν· χρεῖαν ὑμῶν οὐκ ἔχω· ἱ12 ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖα ἐστίν, ἱ13 καὶ ἂν δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην

ἱ10 *o bis* $\mathfrak{P}^{46}$ B D F G 0201. 6. 630. 1739. (1881) latt; Cl | *txt* $\mathfrak{N}$ A C K L P Ψ 33^{vid}. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ sy | ἱ διακρισις $\mathfrak{N}$ C D* F G P 0201. 33. 1175 latt sy^p sa; Cl | *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ A B D² K L Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ sy^h bo | ἱ δε $\mathfrak{N}^2$ A C K L Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ sy | *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}^*$ B D F G P 0201. 6. 630. 1739. 1881 latt; Cl | ἱ διερμηνεία A D* • ἱ11 $\circ \mathfrak{P}^{46}$ D*^c F G 0201^{vid} latt sy^p | *txt* $\mathfrak{N}$ A B C D¹ K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ sy^h; Cl • ἱ12 ἱ του ενος $\mathfrak{N}^2$ D K Ψ 630 $\mathfrak{M}$ b sa^{mss}; Ambst | *txt* $\mathfrak{P}^{46\text{vid}}$ $\mathfrak{N}^*$ A B C F G L P 33^{vid}. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 lat sy sa^{mss} bo • ἱ13 ἱ εις D² L 326. 614. 945. 2464 *pm* f vg^{cl} | ἱ πομα ἐποτισθημεν 630. 1505. 1881 sy^h; Cl | σωμα εσμεν A • ἱ18 ἱ νυυ A B D* F G 1505 | *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}$ C D¹ K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ • ἱ19 $\circ$ B F G 33 • ἱ20 $\circ \mathfrak{P}^{46*}$ B D* 6. 1241 ar b vg^{mss} • ἱ21 $\circ$ A C F G P 33. 104. 326. 365. 614 lat sy^p | *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}$ B D K L Ψ 81. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ vg^{cl} sy^h; Ambst

περισσότεραν ἔχει, **24** τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρεῖαν ἔχει¹. Ἄλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα τῶ ἕστερουμένῳ περισσότεραν δοῦς τιμὴν, **25** ἵνα μὴ ἦ ἰσχύισμα ἐν τῷ σώματι ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη. **26** καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται ὁ[ἐν] μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. **27** Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ ἑμέρους. **28** Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήμψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. **29** μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; **30** μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; μὴ πάντες διερμηνεύουσιν; **31** ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ ἄμειζονα.

R 12,15

12; 6,15; 10,17 R12,5!

5

E4,11s; 2,20; 3,5 Act
13,1 2T1,11!

9!

10!

|9!

14,1!

R7,13 2K1,8; 4,17
G1,13

TestJob48-52

Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

13 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. **2** καὶ ἐὰν ἔχω προφητεῖαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὄρη ἄμειστονάαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. **3** κἂν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα ἄκαυχήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.

Ps 150,5 Θ | Mt 7,22

14,21· 12,8 Kol2,3

12,9 Mt 17,20 Mc
11,23p

Dn 3,19s

4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη¹, οὐ ζηλοῖ, ὁ[ἡ ἀγάπη] οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, **5** οὐκ

E4,2 1Th 5,14 2K 6,6
G5,22

4,6; 8,1

24 ὤ τιμης D F G sy^p | ἕστερουντι ^ϕ46 ^κ2 D F G K L Ψ 1739* [℣] | *txt* ^κ* A B C 048. 6. 33. 630. 1241. 1739^c. 1881 • **25** ἰσχύισματα ^κ D* F G L 323. 2464 *pm ar vg*^{ms} • **26** εἰ τι (εἰ ^ϕ46) B F G Ψ 1175. 1739 *latt sy*^h | ^ο ^ϕ46 ^κ* A B 1739 | *txt* ^κ2 C D F G K L P Ψ 0285. 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 [℣] *latt sy* • **27** μελους D* Ψ t *vg sy*^h; Did Ambst Epiph • **31** κρειιτονα (*vel* κρειισσونا) D F G K L Ψ 1505. 2464 [℣] it *vg*^l *bo*^{ms}; Or Ambst Pel Spec | *txt* ^ϕ46 ^κ* A B C 6. 33. 81. 104. 326. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. / 846 *vg*^s *co*; Eus | εἰ τι ^ϕ46 D* F

[℣] 13,2 ἄμειστοναειν A C K L Ψ 365. 630. 1505. 1881. 2464 [℣] | *txt* ^ϕ46 ^κ1 B D F G 048. 33. 81. 104. 326. 1175. 1241. 1739; Cl • **3** καθησομαι C D F G L 6. 81. 104. 630. 945. 1175. 1881* *latt sy*^{mg}; Tert Ambst Hier^{ms} | καθησωμαι K Ψ 365. 1241. 1739^c. 1881^c. 2464 [℣] | καθη 1505 *sy*^h | *txt* ^ϕ46 ^κ* A B 048. 33. 1739* *co*; Hier^{ms} • **4** [· et ·¹ -] | ^ο B 33. 104. 629. 1175. 2464 *lat sa bo*^{ms}; Cl Ambst | *txt* (^ϕ46) ^κ* A C D F G K L Ψ 048. 0243. 81. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 [℣] *sy*

10,24.33 Ph2,4.21 · Zch
8,17
2Κ13,8 | 9,12

ἄσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 6 οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ: 7 πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

8 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἴπτεται· εἴτε δὲ ἑροφητεῖαι, καταργηθῶσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε ἑνώσεις, καταργηθῶσονται. 9 ἐκ μέρους γὰρ γινώσκουμεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύουμεν· 10 ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ μέρους καταργηθῶσεται. 11 ὅτε ἡμῖν νῆπιος, ἐλάλουν ὡς νῆπιος, ἐφρόνουν ὡς νῆπιος, ἐλογιζόμεθα ὡς νῆπιος· ὅτε τὸ γέγονα ἀνήρ, κατήρηκα τὰ τοῦ νηπίου. 12 βλέπομεν γὰρ ἄρτι ἑσῶπτρον ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθη. 13 Νυνὶ δὲ μένει ἑπίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

14 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. 2 ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, ἑνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· 3 ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. 4 ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. 5 θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων δὲ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ.

R 8,24 · Jc 1,23
Sap 7,26 · Nu 12,8 Gn
32,31 2Κ 5,7 8,2s G 4,9
J10,14! | 3Esr 4,38 · Kol
1,4s 1Th 1,3; 5,8
H10,22-24 · R 8,35-39
12,39; 12,31 · 12,11
39; 11,4s; 12,10 1Th
5,20 | Act 19,6! · 28
2,1,7; 4,1; 13,2; 15,51
R 16,25! |
R 12,8 1Th 2,12 Sir
48,24; 49,10

26! |

Nu 11,29

13!

26!

5^r ευσχημονεῖ Ɔ⁴⁶ (1241) | ^r το Ɔ^{46*} † το μη Ɔ^{46c} B; Cl^r Or • 8^r εκπιπτεαι Ɔ² C³ D F G K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1881. 2464 Ɔ^r lat; Cl^r † txi Ɔ⁴⁶ Ɔ^{*} A B C* 048. 0243. 33. 1241. 1739 (g); Cl^r | ἑροφητεια καταργηθησεται B | ἑνωσεις καταργηθησονται A D¹ F G 365. (Ɔ³ 33) ar vg^{ms} sa^{ms} bo^{ms?} • 10^r τοτε D¹ K L 630. 1505. 2464 Ɔ^r sy; Or^r † txi Ɔ⁴⁶ Ɔ^{*} A B D* F G P Ψ 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1739. 1881 latt co; Ir^{lat} Or^r † • 11^r δε Ɔ² D² F G K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 Ɔ^r b vg^{cl} sy; Tert Cl Meth † txi Ɔ^{*} A B D* 048. 0243. 6. 1739 ar vg^{sl}; Ambst Pel • 12^r ως δι εσοπτρου D 0243. 81. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 sy^{p,h**}; Cl^r † δι εσοπτρου ως 33 † δι εσοπτρου και L P ar; (Ir^{lat}) Or • 13^r 4-6 1-3 Ɔ⁴⁶ (sy^p); Cl Or ¶ 14,2^r τω Ɔ² A D² K L Ψ 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 Ɔ^r | txi Ɔ⁴⁶ Ɔ^{*} B D* F G P 6. 630. 1739 | ἑνευμα F G b vg^{ms} • 4^r θεου F G vg^{cl} • 5^r διερμηνευει L (Ψ) 81. 104. 630. 1175. 1241. 2464 Ɔ^r | τις διερμηνευει 1505. 1881 † τις διερμηνευη 0243. 1739 † διερμηνευων D* † ἡ ο διερμηνευων F G † txi Ɔ⁴⁶ Ɔ^{*} A B D² K P 048. 0289^{vid}. 33. 365. 629 lat

6 Νῦν δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις
 λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀπο- 26
 καλύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητεία ἢ Ὁ[ἐν] διδασχῇ; 12,8
7 ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε ἀλόγος εἴτε κιθάρα, 26
 ἐὰν διαστολῆν (τοῖς φθόγγοις) μὴ δῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ 26
 ἀλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; **8** καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον
 ὄσαπιγξ φωνὴν² δῶ, τίς παρασκευάσεται εἰς πόλεμον;
9 οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὖσημον λόγον
 δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε γὰρ εἰς 9,26
 ἀέρα λαλοῦντες. **10** τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν εἰσιν
 ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν ἴ ἄφωνον· **11** ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν
 δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καὶ ὁ
 λαλῶν ὅ ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. **12** οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ
 ζηλωταὶ ἐστε ἑνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλη- 1;
 σίας ζητεῖτε ἵνα ἑπερῖσεύητε. 12,31·5,26!

13 Ἐὶδὸ ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμη- 5,26-28; 12,10
 νεύη. **14** ἐὰν Ὁ[γὰρ] προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου
 προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. **15** τί οὖν
 ἐστιν; ἑπροσεύχομαι τῷ πνεύματι, ἑπροσεύχομαι δὲ καὶ
 τῷ νοῖ· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ ὁδὲ καὶ τῷ νοῖ. **16** ἐπεὶ 5,19
 ἐὰν ἑεὐλογῆς ἑ[ἐν] πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ

6 Ὁ⁴⁶ κ* D* F G 0243. 630. 1739. 1881 vg^{ms}; Pel | *txt* κ² A B D¹ K L P Ψ 048. 33. 81.
 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 ℳ lat; Cl Ambst • **7** Ὁφoγγου B ar b (d) bo; Ambst Pel
 • **8** ^f B D F G K L Ψ 365. 1175 ℳ latt | *txt* Ὁ⁴⁶ κ A P 048. 0243. 0289. 33. 81. 104. 630.
 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 • **10** Ὁ αυτων κ² D² K L Ψ 104. 630. 1505 ℳ ar g vg^{ms}
 sy | *txt* Ὁ⁴⁶ κ* A B D* F G P 048^{vid}. 0243. 0289. 6. 33. 81. 365. 1175. 1241. 1739. 1881.
 2464 b vg co; Cl Ambst • **11** Ὁ⁴⁶ D F G 0243. 6. 81. 945. 1175. 1739. 1881 latt co; Cl |
txt κ A B K P Ψ 0289. 104. 365. 630. 2464 ℳ • **12** ἑνευματικων P 1175 ar r vg^{ms} sy^p
 co; Pel Spec | ἑπροφητευητε A I; Ambst • **13** ἑδιοπερ κ² K L Ψ 104. 365. 1175. 1505
 ℳ | *txt* Ὁ⁴⁶ κ* A B D^s F G P 048. 0243. 0289. 33. 81. 630. 1241. 1739. 1881. 2464
 • **14** Ὁ⁴⁶ B F G 0243. 1739. 1881 b sa; Ambst | *txt* κ A D^s K L P Ψ 048. 81. 104. 365.
 630. 1175. 1241. 1505. 2464 ℳ lat sy bo • **15** ἑπροσευξομαι κ A D^s F G P 33. 1241.
 2464 | *txt* B K L Ψ 0243. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 ℳ latt; Or |
^f προσευξομαι A D^s F G P 33. 2464 | προσευχωμαι 1175 | *txt* κ B K L Ψ 0243. 81.
 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℳ latt; Or | Ὁ B F G latt; Or^{p1} Epiph^{p1}
 • **16** ἑευλογησης Ὁ⁴⁶ F G K L Ψ 048. 630. 1505 ℳ | *txt* κ A B D^s P 0243. 6. 33. 81. 104.
 365. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 | ἑτω K L Ψ 104. 630. 1505. 1739. 2464 ℳ | - Ὁ⁴⁶ κ* A
 F G 0243. 33. 629. 1241. 1881 | *txt* κ² B D^s P 81. 365. 1175

- 23! · 2K 1,20 1Chr
16,36 etc
| 1,14
Jr 4,22
R 16,19 · 2,6 Mt 5,48!
Is 28,11s
| 11,18!
16 2K 11,6 Act 4,13 Prv
6,8 8 · Act 2,13
J 16,8 E 5,13 · 2,15 |
4,5 2K 4,2 Dn 2,47
IP 3,4
IRg 18,39
Is 45,14 Zch 8,23
11,18!
6; 12,7-10
13! · 4s.12; 8,1; 10,23 2K
12,19! R 14,19! E 4,12!
- ιδιώτου πῶς ἐρεῖ τὸ ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδεν· **17** σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. **18** Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ[†], πάντων ὑμῶν μᾶλλον ἰγλώσσαις ἰγαλῶ· **19** ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους (τῷ νοί μου) λαλήσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηγήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσση.
- 20** Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσὶν ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε. **21** ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι
- Ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χεῖλεσιν ἑτέρων λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται μου, λέγει κύριος.*
- 22** ὥστε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖον εἰσὶν οὐ τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. **23** Ἐὰν οὖν ἰσυνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες λαλῶσιν γλώσσαις, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; **24** ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δὲ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, **25**[†] τὰ κρυπτὰ τῆς ἰκαρδίας αὐτοῦ φανερά γίνεται, καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων ὅτι ὄντως ὁ θεὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν.
- 26** Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ἰψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, γλώσσαν ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω.
- 27** εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς

18 ἰμου K L 326. 614. 629. 945 (vg^{cl}) sa | ὅτι F G lat; Pel | ὑπερ ϕ⁴⁶ | ἰγλώσση 8 A D^s F G 0289. 33 latt bo | ἰγαλων K L 630. 1241. 1505. 2464 33 | λαλεῖν ϕ⁴⁶ | - A | *lxt* 8 B D^s F G P Ψ 048. 0243. 0289. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881 latt • **19** ἰεν τω νοι μου ϕ⁴⁶ | δια του νοος μου K L 048^{vid}. 365. 1505 33 d sy^h | δια τον νομον (ar) b; Mcion^E Ambst | *lxt* 8 A B D^s P Ψ 0243. 81. 104. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464. (F G 33) lat; Eriph • **21** ἰεαν ϕ⁴⁶ | ἰετεροις ϕ⁴⁶ D^s F G K L P 365. 630. 1175. 1505. 1881 33 lat sy^(p) co; Mcion^E | *lxt* 8 A B Ψ 0201. 0243. 6. 33. 81. 104. 326. 1241. 1739. 2464 • **23** ἰελθη ϕ⁴⁶^{vid} B G* • **25**[†] και ουτως D² K L Ψ 630. 1505. 1881 33 sy^(p) | *lxt* ϕ⁴⁶ 8 A B D* F G 048. 0201. 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1739. 2464 latt co | ἰδιανοιας ϕ⁴⁶ | ° 8* D* F G Ψ 0243. 1739 | *lxt* (ϕ⁴⁶) 8² A B D¹ K L 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 33 • **26**[†] ἰυμων 8² D F G K L P Ψ 104. 365. 1505. 2464 33 latt sy | *lxt* ϕ⁴⁶ 8* A B 0201. 0243. 0285. 33. 81. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 co

καὶ ἀνά μέρος, καὶ εἷς διερμηνευέτω· **28** ἐὰν δὲ μὴ ἦ
 Ἰδιερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λαλεῖτω
 καὶ τῷ θεῷ. **29** προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλεῖτωσαν καὶ
 οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν· **30** ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ
 καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. **31** δύνασθε γὰρ καθ' ἕνα
 πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν καὶ πάντες
 παρακαλῶνται. **32** καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις
 ὑποτάσσεται, **33** οὐ γὰρ ἐστὶν ἀκαταστασίας (ὁ θεὸς)
 ἀλλ' εἰρήνης.

2 | 1Th 5,19-21

| Ap 22,6

| R 15,33!

Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων **34** αἱ γυναῖ-
 κες ἔν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· οὐ γὰρ ἐπιτρέπεται
 αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτασσέσθωσαν, καθὼς καὶ ὁ
 νόμος λέγει. **35** εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς
 ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν· αἰσχρὸν γὰρ ὅστιν γυναι-
 κὴ λαλεῖ ἐν ἐκκλησίᾳ. **36** ἢ ἄφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ
 ἐξηλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήνησεν;

33b-36: 11,3 1T 2,11s

E 5,22-24 Kol 3,18 Tl
2,5 1P 3,1,5·4,17 | cf 11,5

Gn 3,16

7,2

37 εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπι-
 γινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν ὅτι κυρίου ἐστὶν ἐντολή· **38** εἰ
 δέ τις ἄγνοεῖ, ἄγνοεῖται. **39** Ὡστε, ἀδελφοί [μου],
 ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν καὶ τὸ λαλεῖν μὴ κωλύετε

3,18!

7,10!

1!

28 ὁ (- B 365) ἐρμηνευτής B D* F G 365 • **31** ἑκαστοὶ 6 | ἐκαστοὶ (ἐκαστον 1881)
 παντες 0243. 630. 1739. 1881 | - 33. 2464 vg^{mss} • **32** πνευμα φ¹²³ D F G Ψ* 1241 ar b
 vg^{mss} sy^p • **33** θεός φ⁴⁶ F G | - Ambst • **34/35** ὁ vs 34/35 pon. p. 40 D F G ar b vg^{mss};
 Ambst | ἑαυτῶν D F G K L 630. 1505 M ar b sy; Cyp Ambst (cf') | txt φ¹²³ & A B Ψ
 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 lat co | ἐπιτετραπτα L Ψ 81. 104.
 1505. 1881. 2464 M; Mcion^E | txt φ¹²³ & A B D F G K 0243. 33. 365. 630. 1175. 1241.
 1739 lat(t) (cf') | ὑποτασσέσθαι D F G K L Ψ 0243. 104. 630. 1505. 1739. 1881 M
 lat(t) sy (cf') | txt & A B 33. 81. 365. 1175. 1241. 2464; Eriph | ἑαυτῶν ἀνδρασιν A |
 ἑαυτῶν ἀνδρασιν & A^c 33. 81. 104. 365. 1241. 1505. 2464 | txt φ⁴⁶ & B D F G K L Ψ 0243.
 630. 1175. 1739. 1881 M (cf') | φ⁴⁶ B 81 • **37** κυρίου ἐντολή ἐστὶν & 81^{vid} | κυρίου
 ἐστὶν D* F G b; Ambst | κυρίου εἰσιν ἐντολαὶ D¹ K L Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1505.
 2464 M lat sy sa | τοῦ (- A) θεοῦ ἐστὶν ἐντολή A 1739^c. 1881 | txt φ⁴⁶ & B 048. 0243.
 33. 1241. 1739* vg^{mss} • **38** ἄγνοεῖτω φ⁴⁶ & A^c B D¹ K L Ψ 81. 104. 365. 630. 1175.
 1241. 1505. 1881. 2464 M sy | txt & A*^{vid} D* F G 048. 0243. 6. 33. 1739 b co
 • **39** φ⁴⁶ B² D* F G K L Ψ 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1505. 1739. 1881 M lat;
 Ambst | txt & A B* D¹ 048. 326. 1175. 1241. 2464 vg^{mss} | φ⁴⁶ B 0243. 630. 1739.
 1881 | txt & A D F G K L Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 M |
 ἄγνοεῖται D² K L Ψ 104. 365. 1175. 1505. 2464 M lat | ἐν γλωσσαις μὴ
 κωλύετε D* F G (sy) | μὴ κωλύετε ἐν γλωσσαις φ⁴⁶ B | txt & A P 048. 0243. 6. 33. 81.
 630. 1241. 1739. 1881

16,14· 1Th4,12!· Kol
2,5

γλώσσαις¹· **40** πάντα δὲ εὐσημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω. [†]

G1,11

G1,9 Ph4,9 1Th
2,13!· R11,20!

15 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγε- 9
λισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, **2** δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν (εἰ κατέχετε), ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῆ ἐπιστεύσατε. **3** παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφὰς **4** καὶ ὅτι ἐτάφη καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς γραφὰς **5** καὶ ὅτι ᾤφθη Κηφᾶ ἑῖτα τοῖς ἑδώδεκα· **6** ἔπειτα ᾤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ [†] ἐκοιμήθησαν· **7** ἔπειτα ᾤφθη Ἰακώβῳ ἑῖτα τοῖς ἀποστόλοις πάνσιν· **8** ἔσχατον δὲ πάντων ὡσπερὶ τῷ ἐκτρώματι ᾤφθη κάμοι. **9** Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων ὃς οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ· **10** χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ (οὐ κενὴ ἐγενήθη), ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ὅ[η] σὺν ἐμοί. **11** εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

11,2!· 7,10!
Is53,5s.8s.12 1Th5,10
1P3,18

15,20; 6,14!· Mt
16,21!p|
L24,34 J21,15ss Act
13,31 Mt28,16!|
Act2,1ss?
1Th4,13-15
G1,19!

9,1 G1,15s Act9,3p
Mt5,19 E3,8 1T1,15

G1,13!
|3,10! G1,15

2K6,1
2K11,23!· G4,11 Ph
2,16 R16,6!

3,5

Mc12,18p 2T 2,18

12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν¹ ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; **13** εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· **14** εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα ὅ[καί] τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ καὶ ἡ πίστις

40 [†] *hic vss 34/35 add.* D F G ar b vg^{ms}; Ambst

¶ **15,2** ὀφειλετε κατεχειν D*^c F G ar b t vg^{ms}; Ambst • **5** ἑπειτα x A K 33. 81. 614. 1175 † και μετα ταυτα D* F G lat † txt P⁴⁶ B D² L P Ψ 0243. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M; Or |^f (Mt 28,16) ενδεκα D* F G latt sy^{hms} • **6** † και x² A^c D² K L P Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 M † txt P⁴⁶ x* A^{vid} B D* F G 0243. 6. 630. 1739. 1881 latt sy^h; Or • **7** ἑπειτα P⁴⁶ x* A F G K 048. 0243. 33. 81. 614. 630. 1175. 1739. 1881; Or † txt x² B D L P Ψ 104. 365. 1241. 1505. 2464 M • **10** ὀ κενη ουκ εγενηθη P⁴⁶ † πτωχη ουκ εγενηθη D* b; Ambst † πτωχη ου γεγονεν F G | ὀ x* B D* F G 0243. 0270*. 6. 1739 latt † txt P⁴⁶ x² A D¹ K L P Ψ 0270*. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 M • **12** ὀ εκ νεκρων οτι P⁴⁶ D* F G 0270^{vid}; Or^{pt} • **14** ὀ P⁴⁶ x² B L Ψ 0243. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 M ar b d sy; Ir^{lat} Ambst † txt x* A D F G K P 33. 81. 326. 1241; Epiph

ἡμῶν· **15** εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν ὅτι εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. **16** εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· **17** εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαίᾳ ἡ πίστις ἡμῶν[†], ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, **18** ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. **19** εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἐν Χριστῷ ἠλπικότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμὲν.

Act 1,22! 4!

R 4,25

| 6 1Th 4,14

| 2Bar 21,13

20 Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων[†]. **21** ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. **22** ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. **23** Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, **24** εἶτα τὸ τέλος, ὅταν ἱεραδιδῶ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρὶ, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. **25** δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρι οὗ θῆ ἅπαντας τοὺς ἐχθρούς[†] ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. **26** ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος· **27** πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δηλὸν ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. **28** ὅταν δὲ ὑποταγῆ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε ὁ [καὶ] αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ὁ θεὸς ὁ [τὰ] πάντα ἐν πᾶσιν.

4! · 23 Kol 1,18 Act 26,23!

| R 5,12!·18

20! · G 5,24 · 1Th 4,15s R 8,10s 1Th 2,19!|

E 1,21!|

Ps 110,1 Mc 12,36p | 55 H 2,14! Ap 20,14; 21,4| Ps 8,7 E 1,22 H 2,8 Ph 3,21

R 11,36!

14 ἡμῶν B D* 0243. 0270*. 6. 33. 81. 1241. 1739. 1881 ar vg^{ms} sa^{ms}; Epiph
 • 15[†] D ar b r vg^{ms} sy^p; Ir^{lat} Ambst • 17[†] εστιν B D*; (Ir^{lat}) | txt ℥⁴⁶ & A D² F G K L P
 Ψ 048. 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℥[†]
 • 20[†] T εγενετο D² K L Ψ 104. 1505 ℥ sy | txt ℥⁴⁶ & A B D* F G P 0243. 6. 33. 81. 365.
 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 latt co; Ir^{lat} • 24[†] παραδω K L P 81. 104. 365. 630.
 1175. 1241. 1881. 2464 ℥ latt | txt ℥⁴⁶ & A D Ψ 0243. 0270. 1505. 1739. (B F G)
 • 25[†] αυτου A F G 33. 104. 629 ar r vg^{ms} sy^p; Mcion^T Epiph • 27[†] ℥⁴⁶ B 33. 630. 1505
 lat; Ir^{lat} Ambst | txt & A D F G K L P Ψ 0243. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464
 ℥ r; Or • 28[†] B D* F G 0243. 33. 1175. 1739 b vgst sy^p sa bo^{ms}; Ir^{lat} | txt & A D² K L P
 Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 ℥ ar f r vg^{cl} sy^h bo; Tert Ambst Epiph | ^o A B D*
 0243. 6. 33. 81. 1241. 1739 | txt & D¹ F G K L P Ψ 075. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1881.
 2464 ℥

29 Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τούτων; 30 Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; 31 καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νῆ τὴν ἕμετέραν καύχησιν, Ὁ[ἀδελφοί], ἦν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. 32 εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθνηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὐριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. 33 μὴ πλανᾶσθε·

φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίας κακαῖ.

34 ἐκνήσατε δικαίως καὶ μὴ ἀμαρτάνετε, ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινες ἔχουσιν, πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν ἁλαῶ.

35 Ἄλλ' ἐρεῖ τις· πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται; 36 ἄφρων, σὺ ὁ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ. 37 καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γεννησόμενον σπείρεις ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ τύχοι σίτου ἢ τινοσ τῶν λοιπῶν. 38 ὁ δὲ θεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων ἴδιον σῶμα. 39 Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ ἀλλ' ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ σὰρξ πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων. 40 καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· ἀλλ' ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων. 41 ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ. 42 Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ. 43 σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει. 44 σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Εἰ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν. 45 οὕτως καὶ γέγραπται· ἐγένετο ὁ πρῶτος

29 Ἦ τῶν νεκρῶν D² L ℳ sy^p bo^{ms} | txt ℥⁴⁶ x A B D* F G K P Ψ 075. 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 latt sy^h co; Or Epi^{ph} • 31 Ἦ μετεραν A 6. 365. 614. 629. 1241. 1505. 1881 | °℥⁴⁶ D F G L Ψ 075. 0243. 630. 1505. 1739. 1881 ℳ b; Ambst Pel | txt x A B K P 33. 81. 104. (326). 365. 1175. 1241. 2464 latt sy co | Ἦ κυρίῳ D* b; Ambst Pel • 34 Ἦ λεγω A F G K L 075. 104. 1881 ℳ ar | txt ℥⁴⁶ x B D P Ψ 0243. 33. 81. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 2464 lat • 37 Ἦ γεννησομενον ℥⁴⁶ F G (b) d

ὁ ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν, ὁ ἔσχατος ὁ Ἄδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιῶν. **46** ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικὸν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. **47** ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ^τ. **48** οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. **49** καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, ἴφορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανοῦ.

2K 3,6 R 8,11 J 6,63 |

| Gn 2,7 Sir 17,1

J 3,13,31

Sap 7,1

Gn 5,3

2K 3,18! · 40!

7,29 · G 1,16 E 6,12

H 2,14 · 6,9s.13

| 14,2!

1Th 4,15.17

1Th 4,16 Mt 24,31!

50 Τοῦτο ἴδε φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομησαὶ οὐ δύναται· οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. **51** ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω· ἅπαντες ἅ (οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ) ἀλλαγησόμεθα, **52** ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίζει γὰρ καὶ οἱ νεκροὶ ἔγερθήσονται ἀφθαρτοὶ καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. **53** Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. **54** ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος:

2K 5,4

45 ° B K 326. 365; Ir^{lat} | οἱ ϣ⁴⁶ • **47** ° ο κυριος 630; (Mcion^A) † ανθρωπος ο κυριος R² A D¹ K L P Ψ 075. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739^{mg}. 1881. 2464 M sy † ανθρωπος πνευματικος ϣ⁴⁶ † txt R* B C D* F G 0243. 6. 33. 1175. 1739* latt bo | ° ο ουρανιος F G latt • **49** ° φορεσωμεν (+ δη ϣ⁴⁶) ϣ⁴⁶ R A C D F G K L P Ψ 075. 0243. 33. 81. 104. 365. 945^{xl}. 1175. 1241. 1505. 1739. 2464 M latt bo; Ir^{lat} Cl Or † txt B I 6. 630. 945^{v.l.}. 1881 sa • **50** ° γαρ D F G b; Mcion^T Ir^{lat} Ambst | ° κληρονομησαι ου δυναται A C D K L P Ψ 075. 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M lat syP; Ir^{gr.} Ir^{pl} Cl^{pl} † ου κληρονομησουσιν F G ar vg^{ms} bo; Mcion^T Ir^{lat} Pl^{pl} Ophites^{Ir} lat Ambst † † txt R B 365 sy^h sa; Cl^{pl} Or • **51** ° οἱ A | ° μεν R A C² D² F G K L P Ψ 075. 0243^c. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 M lat sy^h; Ambst † txt ϣ⁴⁶ B C* D* 0243*. 1739 b | ° κοιμηθησομεθα ου (οι A*) παντες δε R A* C 0243*. 33. 1241. 1739; Hier^{ms} † ου (ουν F G) κοιμηθησομεθα ου παντες δε ϣ⁴⁶ A^c F G † αναστησομεθα ου παντες δε D* lat; Tert Ambst Spec † txt B D² K L P Ψ 075. 0243^c. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1881. 2464 M sy co; Hier^{ms} • **52** ° ροπη ϣ⁴⁶ D* F G 0243. 6. 1739 † txt R A B C D¹ K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 M; Or | ° αναστησονται A D F G P † txt ϣ⁴⁶ R B C K L Ψ 075. 0121. 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M • **54** ° 7-11 ϣ⁴⁶ R* C* 088. 0121. 0243. 1175. 1739* lat sa^{ms} bo; Ir^{lat} Ambst † 7-11 6 1-5 A 326 sa^{ms} † txt R² B C² vid D K L P Ψ 075. 81. 104. 614^c. 629^c. 630. 1241. 1505. 1739^c (- και 1739^{mg}). 1881. 2464 (την a. αθανασιαν R A 088, a. αφθαρσιαν 33) M vg^{ms} sy

Is 25,8

Hos 13,14 26!

κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος.

55 ποῦ σου, θάνατε, τὸ 'νίκος;

ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον!;

R 6,23f; · 7,13

| R 7,25!

1J 5,4

Kol 1,23

16,10

Is 65,23 1Th 3,5 2Chr
15,7

56 τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος· 57 τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 58 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν κυρίῳ.

7,11 · Act 11,29! 2K 8-9
R 15,25-28,31 G 2,19 ·
7,17! · G 1,2
Mc 16,2p Act 20,7 Ap
1,10

16 Περί δὲ τῆς λογιᾶς τῆς εἰς τοὺς ἁγίους ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. **2** κατὰ μίαν ἑαυτῶν τιθέτω θησαυρίζων ὅ τι ἐὰν εὐδοῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογεῖται γίνωνται. **3** ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσητε, δι' ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ· **4** ἐὰν δὲ ἴσχυον ἢ τὸ καμῆ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύονται.

2K 8,19ss

4,19! · Act 19,21

2K 1,16

Act 27,12! · 11 R 15,24
2K 1,16 3J 6 Act 15,3!

Act 20,2s · 4,19!

5 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν διέλθω· Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι, **6** πρὸς ὑμᾶς ὁδὲ τυχὸν παραμεινῶ (ἢ καὶ) παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε οὗ ἐὰν πορεύωμαι. **7** οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω γὰρ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἐὰν ὁ

55 6 2-5 / D F G; Ir^{lat} P^t Tert Cyp Eus^p Ambst † κεντρον που σου αδη το νικος κ² A^c K L P Ψ 075. 104. 365. 630. 1505. 1881 ℣ sy^(p) † νικος που σου αδη το κεντρον 0121. 0243. 33. 81. 326. 1175. 1241. 1739^c. 2464 † L^x P⁴⁶ κ* B C 088. 1739* lat co; Ir^{lat} P^t Eus^p ¶ 16,2 ἑαυτῶν κ² K L 075. 0121. 0243. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣ sy^h bo † L^x P⁴⁶ κ*(*)¹ A B C D F G I^{vid} P Ψ 088. 33 latt sy^p sa | ^fευσδοθη κ² A C K Ψ 088. 0121. 0243. 6. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 † L^x P⁴⁶ κ* B D F G L P 075. 33. 1505. 2464 ℣ • 3 ἑδοκιμαζετε P⁴⁶ • 4 ἑ κ* D F G K L Ψ 075. 104. 365. 1505 ℣ † L^x P⁴⁶ κ² A B C P 088. 0121. 0243. 33. 81. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 lat • 6 ὀP⁴⁶ vg^{ms}; Ambst | ἑκαταμενω P³⁴ B 0121. 0243. 6. 1739^c † παραμεινω F G † L^x P⁴⁶ κ A C D K L P Ψ 075. 088. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739* 1881. 2464 ℣ † ἑ P⁴⁶ B 0121. 0243. 6. 630. 1739. 1881 (sy^p) † και D¹ F G ar † L^x P³⁴ κ A C D^(*) 2 K L P Ψ 075. 088. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 ℣ lat sy^h • 7 ἑδε K L Ψ 075. 104. 1241. 1505 ℣ vg^{ms} sy^h † L^x P⁴⁶ κ A B C D F G P 088. 0121. 0243. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 lat sy^p co

κύριος ἐπιτρέψη. **8** Ἐπιμενω δὲ ἐν Ἐφέσω ἕως τῆς πεντηκοστῆς· **9** θύρα γάρ μοι ἀνέφωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί.

Act 19,1.10 · Tob 2,1
2McC 12,32
2K 2,12 Kol 4,3 Ap 3,8
Act 14,27 · Ph 1,28

10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε, ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται ὡς ἰκάγω· **11** μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. **12** Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ^T, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτόν, ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ· ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.

4,17!
15,58
1T 4,12 · 6!
7,1! · 1,12!

13 Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κρατιοῦσθε. **14** πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

1Th 5,6 1P 5,8 Mc
13,37! · R 11,20! G 5,1
Ph 1,27; 4,1 1Th 3,8
2Th 2,15 · Ps 30,25 Θ
E 6,10! | 14,40
17; 1,16 · R 16,5

15 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἶδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ^T, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἰαχαιῆς καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγίοις ἔταξαν ἑαυτούς· **16** ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιοῦτοις καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. **17** χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φορτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ἑμέτερον ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν· **18** ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιοῦτους.

H 13,17 · R 16,3
R 16,6! | 15!
2K 8,14!
| 2K 7,13 Phm 7

19 Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἰασπάζεται ὑμᾶς¹ ἐν κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκα σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ^T. **20** ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ.

Ap 1,4,11
R 16,3!
R 16,5! |
R 16,16!

8 Ἐπιμενω B² D² 075. 6. 33. 81. 365. 629. 1241. 1739. 1881. 2464 | txt K L Ψ 0121. 0243. 104. 630. 1175. 1505 ℞ latt (sine acc. ϕ⁴⁶ ✕ A B* C D* F G P 088) • **10** Ἐγω ϕ⁴⁶ B 0121. 0243. 6. 1739. 1881 sy^p sa | txt (vel και εγω) ϕ³⁴ ✕ A C D F G K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 ℞ latt sy^h bo • **12** Ἐδηλω ὑμιν οτι ✕* D* F G ar vg^{cl}; Ambst • **15** Ἐκαι Φορτουνατου ✕² D 104. 629. 1175. 1241. 2464 b vgst bo | και Φορτουνατου και Αχαϊκου C*^{vid} F G 365. 1505 ar vg^{cl} sy^h** ; Pel | txt ϕ⁴⁶ ✕* A B C² K L P Ψ 075. 0121. 0243. 33. 81. 630. 1739. 1881 ℞ r sy^p sa; Ambst | Ἰαχαιας αυτος 33 | Ασιας ϕ⁴⁶ bo^{ms} • **17** Ἐγμων ϕ⁴⁶ ✕ A K L Ψ 075. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 ℞ co | ημετερον 1881 | txt B C D F G P 0121. 0243. 33. 630. 1739 | Ἐαυτοι A D F G 0121. 0243. 6. 1739 lat sy^p; Ambst • **19** ἘΑ | ϕ⁴⁶ 69 | Ἰασπαζονται B F G L 075. 0121. 0243. 33. 81. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ co | txt ✕ C D K P Ψ 104. 2464 | ἘΠρισκιλλα C D F G K L Ψ 075. 81. 104. 365. 630. 1175^c. 1241. 1505. 1881^c. 2464 ℞ it vg^{cl} sy bo^{pl}; Ambst Pel | txt (ϕ⁴⁶) ✕ B P 0121. 0243. 33. 1175*. 1739. 1881* r vgst sa bo^{pl} | Ἐπαρ οις και ξενιζομαι D* F G it vg^{cl}

G6,11 Kol4,18 2Th
3,17 Phm19 |
12,3 G1,8s Act23,14
R9,3·11,26 Ap22,20
Ph4,5! | R16,20!

21 Ὁ ἀσπασμὸς τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου. **22** εἶ τις οὐ φιλεῖ τὸν κύριον, ἦτω ἀνάθεμα. ἄμαράνα θά'. **23** ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ^τ μεθ' ὑμῶν. **24** ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ^τ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β΄

1Κ1,1!
1Κ4,17!·1Κ1,2
9,2; 11,10 R16,1 | R1,7!

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς τῆ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῆ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἀγίοις πᾶσιν τοῖς οὔσιν ἐν ὄλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ, **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

E1,3! 1P1,3 11,31
R15,6;
12,1;·15,5
7,6·4,8!

3 Εὐλόγητος ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως, **4** ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα ^τ αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ. **5** ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. **6** εἶτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως ἑκαὶ σωτηρίας· εἶτε παρακαλούμεθα,

|4,10! 1P4,13

|4,15

22 ἄμαραν αθα B² D² G^{*vid} K L Ψ 323. 365. 1505 vg^{cl} sy !; μαραναθα F G^c 0121. 0243. 81. 104. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 ℹ (*sine acc.* ℥⁴⁶ & A B* C D* P 33) • **23** ^τ Χριστου &² A C D F G K L P Ψ 075. 0121. 0243. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℹ it vg^{cl} sy bo; Ambst ! txt &^{*} B 33 sa • **24** ^τ αμην & A C D K L P Ψ 075. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1739^c. 2464 ℹ lat sy^h bo; Pel ! γενεθητω γενεθητω G ! txt B F 0121. 0243. 33. 81. 630. 1739*. 1881 sy^p sa bo^{mss}; Ambst

¶ **1,4** ^τ και D* F G lat • **6/7** και σωτηριας (- και σωτηριας B 33) της ενεργουμενης εν υπομονη των αυτων (- K) παθηματων ων (ως D^{*c} F G) και ημεις πασχομεν. και η ελπις ημων (υμων B 1241) βεβαια υπερ υμων· ειτε (+ ουν 33) παρακαλουμεθα υπερ της υμων παρακλησεως και σωτηριας B D^{*2c} F G K L 0209. 33. 1241. 1505 ℹ ar b (sy^h) ! της ενεργουμενης ... υπερ υμων 81. 630 ! txt & A C P Ψ 0121. 0243. 104. 365. (υπερ ημων 629. 1175). 1739. 1881. 2464 (℥⁴⁶ 629) r vg (sy^p) co; Ambst

ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν. **7** καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν¹ εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοὶ ἐστε τῶν παθημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως.

6,4 R 5,3s

8 Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἔν τῃ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ὑπὲρ δύνάμιν ἐβαρήθημεν ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. **9** ἀλλ' αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχῆκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἑγείροντι τοὺς νεκρούς. **10** ὃς ἐκ τῆλικούτου θανάτου¹ ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύσεται¹, εἰς ὃν ἠλπικαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, **11** συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων¹ τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν.

R 1,13!

4,81 · Act 19,23 1K 15,32 · 1K 12,31!

11,23

R 4,17!

Ps 33,19; 56,14 2T 4,18

R 15,30! Ph 1,19

4,15; 9,11-13

12 Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότῃ καὶ εἰλικρινεῖᾳ τοῦ θεοῦ, ὅτι οὐκ ἐν σοφίᾳ ἑσαρκικῇ ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ, ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. **13** οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἄλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε

11,30! 1K 1,31! · H 13,18

Act 23,1! · 2,17

1K 2,1!

8 ἠελοω K bo | ἠεπι R A C D F G P 0209. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505 | *txt* P^{46vid} B K L Ψ 0121. 0243. 630. 1241. 1739. 1881. 2464 M | ἠεμιν R² D¹ K L 0209. 104. 1241. 1505 M sy co | *txt* R* A B C D* F G P Ψ 0121. 0243. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 • **9** ἠεγειραντι P⁴⁶ 326. 365. 614. 1881 vg^{ms} bo^{ms} • **10** ἠετλικουταν θαναταν P⁴⁶ 630 d (lat) sy; Or^{1739mg} Ambst | ἠεκαι ρυεται D² F G K L 0121. 0243. 104. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M vg^{cl}; Or Did | - A D* Ψ ar b sy^p; Ambst | *txt* P⁴⁶ R B C P 0209. 33. 81. 365. 1175 t vgst co | ἠεκαι ετι P⁴⁶ B D* 0121. 0243. 1739. 1881; Did | οτι και D¹ 104. 630. 1505 ar b sy^h; Or Ambst | και οτι F G | *txt* R A C D² K L P Ψ 33. 81. 365. 1175. 1241. 2464 M f t vg (sy^p) • **11** ἠεν πολλων προσωπω P⁴⁶ F G Ψ 0121. 0243. 6. 1739. 1881 ar b | εν προσωπω πολλων 365. 1175 r sy^(p); Ambst | ἠευμων P^{46*} B D² F K L P 614. 629. 630. 1241 pm vg^{ms} • **12** ἠεαγιοτητι P⁴⁶ R* A B C K P Ψ 0121. 0243. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 r co; Cl Or Did | *txt* R² D F G L 104. 1241. 1505 M lat sy | ἠεA C D F G K L P Ψ 81. 104. 365. 1241. 1505 M it; Ambst | *txt* P⁴⁶ B 0121. 0243. 6. 33. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 ar f vg sy | ἠεσαρκινη F G • **13** ἠεα F G ex lat. ? | αλλ α P⁴⁶ 33. 345. 1505 sy | αλλ η D* 0243. 1739 | αλλ A | *txt* R B C D² K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1881. 2464 M

Ἦ καὶ ἐπιγινώσκετε· ἔλπίζω δὲ ὅτι ἔως τέλους ἐπιγνώ-
σεσθε, **14** καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι
καύχημα ὑμῶν ἔσμεν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέ-
ρᾳ τοῦ κυρίου Ὁ[ἡμῶν] Ἰησοῦ.

15 Καὶ ταύτη τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην ἑπρότερον πρὸς
ὑμᾶς ἐλθεῖν, ἵνα δευτέραν ἄρχην ἴσχητε, **16** καὶ δι' ὑμῶν
διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας
ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν
Ἰουδαίαν. **17** τοῦτο οὖν βουλόμενος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ
ἐχρησάμην; ἢ ἂ βουλευόμεναι κατὰ σάρκα βουλευόμεναι, ἵνα
ἦ παρ' ἐμοὶ τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὐ οὐ; **18** πιστὸς δὲ ὁ θεὸς
ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἔστιν ναὶ καὶ οὐ.
19 ὁ τοῦ θεοῦ γὰρ υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι'
ἡμῶν κηρυχθεὶς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου,
οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὐ ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν.
20 ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ ναὶ δι' καὶ δι'
αὐτοῦ τὸ ἀμὴν τῷ θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. **21** ὁ δὲ
βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς
θεός, **22** ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρ-
ραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

13 [□] ^π46 B 104 boms • 14 ^ο ^π46vid A C D K L Ψ 1241. 1505 [℣]; Ambst | txt ^κ B F G P 0121. 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 lat sy^{p-h} co
• 15 ^ι 4 2 3 D F G 365. 629 latt | 2-4 ^κ* | ελθειν προς υμας το (-Ψ) προτερον
(δευτερον K) K L Ψ 1241 [℣]; txt ^π46vid ^κ1 A B C P 0121. 0243. 33. 81. 104. 630. 1175.
1505. 1739. 1881. 2464 sy^h | ^ι χαραν ^κ2 B L P 81. 104. 365. 614. 1175. 2464 bo | ^ι εχητε
D F G K L Ψ 365. 1241. 1505 [℣]; txt ^κ A B C P 0243. 6. 33. 81. 104. 630. 1175. 1739.
1881. 2464 • 16 ^ι απελθειν A D* F G P 365 b r | ^ι αφ ^π46 D F G 614. 1175 | εφ 33
• 17 ^ι βουλευομενος D K Ψ 365. 1241. 1505. 1881 [℣] ar b (g); Ambst | βουλευσομενος
L | txt ^π46.99 ^κ A B C F G I^{vid} P 0243. 6. 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. 2464 lat co | ^ι 2
4-6 ^π46 0243. 6. 424^e. 1739 lat; Or^{1739mg} • 18 ^ο ^π46 D* | ^ι εγενετο ^κ2 D¹ K L Ψ 104. 365.
1175. 1241. 1505. 2464 [℣] b sy | txt ^π46 ^κ* A B C D* F G P 0223. 0243. 33. 81. 630. 1739
lat co • 19 ^ι Χριστος Ιησους ^κ* A C 0223. 2464 | Ιησους 33 | txt ^π46 ^κ2 B D F G K L P
Ψ 0243. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 [℣] latt sy • 20 ^ι και δι αυτου ^π46 D*
b | (+ διο 1881) και εν αυτω D¹ K L 1241. 1505. 1881 [℣] sy^h; Ambst | εν αυτω το αμην-
διο και δι αυτου 630 | txt ^ι A B C F G P Ψ (- δι 0223). 0243. 33. 81. 104. 365. 1175.
1739. 2464 lat (sy^p) co; Eriph | ^ι και τιμην F G • 21 ^ι υμας συν ημιν C 104. 630 sy^h
• 22 ^ι και ^κ* A C* K P Ψ 33. 81. 365. 630. 1505. 1881^{vid}. 2464 r | και ο F G | txt ^π46 ^κ2
B C³ D L 0243. 0285. 104. 1175. 1241. 1739. 1881^c [℣] vg^{cl}; Ambst

23 Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκ ἐτί ἤλθον εἰς Κόρινθον. 24 οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως ἀλλὰ συνεργοὶ ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν· τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε. 1 Ἐκρινά γὰρ ἐμαυτῶ τοῦτο τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. 2 εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; 3 καὶ ἔγραψα τοῦτο αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην ἔσχω ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθῶς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. 4 ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρῶν, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἦν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς.

5 Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλ' ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας ὑμᾶς. 6 ἰκανὸν τῷ τοιοῦτῳ ἢ ἐπιτιμία αὐτῇ ἢ ὑπὸ τῶν πλειόνων, 7 ὥστε τοῦναντίον (μᾶλλον ὑμᾶς) χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μὴ πως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῆ ὁ τοιοῦτος. 8 διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην· 9 εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, ἵνα εἰς πάντα ὑπήκοοι ἐστέ. 10 ὃ δέ τι χαρίζεσθε, κἀγὼ· καὶ γὰρ ἐγὼ ὁ κεχαρίσμαι, εἶ τι κεχαρίσμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσ-

R 1,9!

13,2

4,5 1P 5,3

1K 3,9! · 1J 1,3s!

R 11,20!

12,21! 1K 4,21

9!

Act 20,31 · 7,8s

7,12

10 Κο13,13!

7,9

3; 7,12

7,15; 10,6 | ?!

23 Ἦ οὐκ F G 1175. 1505. 1881 it sy^p; Ambst

¶ 2,1 Ἦ δε x A C D¹ F G K L P Ψ 0285. 81. 104. 365. 1241. 2464 ℄ lat sy^p; Ambst † τε D* † txi φ⁴⁶ B 0223. 0243. 33. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 r sy^h • 2 Ἦ ἐστίν x² D F G K L P Ψ 0243. 0285. 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℄ † txi x^{*} A B C 81 • 3 Ἦ γαρ 33. 81. 365. 1175 sy^h** sa | Ἦ γραψα αυτο τουτο C* 0285. 33. 1175 † εγραψα τουτο A 81*. 1881 † εγραψα υμιν 630 † εγραψα υμιν τουτο αυτο x² C³ K L 104. 1241. 1505. 2464 ℄ sy † τουτο αυτο εγραψα υμιν D F G 629 it vg^{ww} † txi φ⁴⁶ x^{*} B P Ψ 0243. 81^c. 365. 1739 (f vg^{s1}); Ambst | Ἦ επι λυπην D F G Ψ 0243. 81. 104. 365. 629. (1175). 1739. 1881 lat sy^h** | Ἦ εχω x² C D F G K L 104. 1241 ℄ † txi φ⁴⁶ x^{*} A B P Ψ 0243. 0285. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 • 7 Ἦ υμας μαλλον D F G 33 † υμας A B vg^{me} † μαλλον 1881 † txi φ⁴⁶ x C K L P Ψ 0243. 0285. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 2464 ℄ r • 9 Ἦ υμιν (F G) 81. 104. 629 b vg^s † Ἦ A B 33 † - φ⁴⁶ 1505 † txi x C D F G K L P Ψ 0243. 0285. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 ℄ lat sy sa? bo • 10 Ἦ 2-4 D* † 3 4 2 / 33 † ει τι κεχαρισμαι φ¹ D¹ K L Ψ 365. 630. 1241. 1505 ℄ (b) sy^h † Ἦ κεχαρισμαι ει τι D² P 104. 1739. 1881 † txi φ⁴⁶ x A B C F G 0243. 0285. 81. 1175. 2464 lat; Ambst

L 22,31! ὡψω Χριστοῦ, **11** ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν.

Act 16,8! **12** Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ 3

IK 16,9! Χριστοῦ καὶ θύρας μοι ἀνεωγμένης ἐν κυρίῳ, **13** οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου τῷ μὴ εὐρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλ' ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.

7,5! · 7,6.13s; 8,6.16.23;
12,18 G2,1.3 2T4,10 T
1,4
7,5 Act 20,1!
8,16 9,15 R 7,25! · Kol
2,15
Ph 4,18!

14 Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντί τόπῳ· **15** ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σφζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, **16** οἷς μὲν ὁσμὴ ὅεκ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὁσμὴ ὅεκ ζωῆς εἰς ζωὴν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἰκανός; **17** οὐ γὰρ ἐσμεν ὡς οἱ ἄπολλοι καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ ἑκατέναντι θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

5,12! **3** Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; ἢ μὴ χρήσομεν ὡς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν^T; **2** ἢ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, **3** φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ^T ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξίν λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξίν καρδίαις σαρκίναις¹.

R 15,16
6,16 1Th 1,9! · Ex
31,18; 32,15 Dt 9,10s ·
Prv 7,3 · Jr 31,33 Ez
11,19; 36,26

| 2,16 Kol 1,12

4 Πεποιθήσιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν. **5** οὐχ ὅτι ἀφ' ἑαυτῶν ἰκανοὶ ἐσμεν ἰλογί-

16 ^o *bis* D F G K L Ψ 365(*)^c. 1241. 1505. 2464 ℳ latt sy; Ir^{lat} | txi ℘⁴⁶ & A B C 0243. 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. (1881); Cl • **17** ἴλοιοι ℘⁴⁶ D F G L 6. 326. 614^s. 630. 945. 1505 sy | txi & A B C K P Ψ 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 ℳ lat co; Ir Ambst Did | ^f κατεναντι του P 365 | κατενωπιον D* 1505 | κατενωπιον του &² D¹ F G K L Ψ 104. 1241 ℳ | txi ℘⁴⁶ &* A B C 0243. 33. 81. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 ¶ **3,1** ἴ (ex itac.?) ει A K L P Ψ 33. 365. 630. 1241. 2464 ℳ | txi ℘⁴⁶ & B C D F G 0243. 6. 81. 104. 326. 1175. 1505. 1739. 1881 sy bo | ^T συστατικων D K L P 104. 1241. 1505 ℳ b (sy) | συστατικων επιστολων F G | txi ℘⁴⁶ & A B C Ψ 0243. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 f* vg • **2** ἴυμων & 33. 1175. 1881 • **3** ἴ και ℘⁴⁶ B 0243. 630. 1175. 1739. 1881 f vg | ἴπλαξιν σαρκιναις 0243. 630. 1739 | πλαξιν καρδιας σαρκιναις F Ψ 629. 945. 1505 latt (syP); Ir^{lat} Eus • **5** ἴλογιζεσθαι C D F G 629

σασθαί Ὅτι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἰκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ
 θεοῦ, **6** ὃς καὶ ἰκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθή-
 κης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα
 ἄποκτενεῖ, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. **7** Εἰ δὲ ἡ διακονία
 τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη ἴσχυις ἐγενή-
 θη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσ-
 ραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ
 προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, **8** πῶς οὐχὶ μᾶλλον
 ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; **9** εἰ γὰρ ἡ
 διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῶ μᾶλλον περισ-
 σεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἴσχυις. **10** καὶ γὰρ οὐ
 δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἵνεκεν
 τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. **11** εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον
 διὰ δόξης, πολλῶ μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ.
12 Ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ
 χρώμεθα **13** καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ
 τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσ-
 ραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. **14** ἀλλ' ἐπωρώθη
 τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον ἡμέρας τὸ
 αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης
 μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται.
15 ἀλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα ἄν ἀναγινώσκηται ἡ Μωϋσῆς,
 κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. **16** ἡνίκα δὲ ἐάν

R 15,18! · 1K15,10
 | L22,20! H7,22!
 1K11,25
 R7,6! · 7,9-13
 1K15,45! |

Ex 34,30

G 3,10

R 8,33s

Ex 34,29s.35

Ex 34,33.35

R 11,25!

Act 13,15!

E2,15 R10,4

Act 15,21!

| Ex 34,34 R 11,23.26s

5 °ϕ⁴⁶ B | [†] αυτων B F G • **6** [†] αποκτεινει ϕ^{46*} A C D L 81. 365. 630. 1175. 1241. 1505.
 1881. 2464 ℣ | *txt* (*vel* αποκτεινει) ϕ^{46c} x B F G K P Ψ 0243. 6. 33. 104. 326. 614^s. 945.
 1739 co • **7** [†] γραμματι B D^{*c} F G sy^p | [†] εν x² D¹ K L Ψ 104. 365. 1175. 1241. 1505.
 1881. 2464 ℣ lat; Ambst | *txt* ϕ⁴⁶ x^{*} A B C D^{*} F G P 0243. 6. 33. 81. 630. 1739; Or
 Eriph • **9** [†] η διακονια B D¹ K L P 365. 629^c. 1241. 1881 ℣ ar f vg bo | διακονια 81.
 629*. 1505. 2464 | *txt* ϕ⁴⁶ x A C D^{*} F G Ψ 0243. 33. 104. 326. 630. 1175. 1739 (b) sy sa;
 Ambst Pel | [†] εν x² D F G K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881^c. 2464 ℣
 latt | *txt* ϕ⁴⁶ x^{*} A B C 0243. 33. 81. 326. 1739. 1881* • **13** [†] εαυτου x D K 630. 1241
 ℣ | *txt* A B C F G L P Ψ 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 |
[†] προσωπον A b f^{*} vg (bo^{mss}) • **14** ° K L Ψ 1241 ℣ sy^p | *txt* ϕ⁴⁶ x A B C D F G P 0243.
 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 latt sy^h; Cl • **15** [†] αναγινωσκηται D
 P | αναγινωσκεται F G K L 0243. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣ | *txt* ϕ⁴⁶ x
 A B C Ψ 33. 81(*)^c. 104. 1175; Or Did

ἐπιστρέψη πρὸς κύριον, περιαιρείται τὸ κάλυμμα. 17 ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὗ δὲ τὸ πνεῦμα ἱερωσύνης, ἡ ἐλευθερία. 18 ἡμεῖς δὲ ὅτι πάντες ἀνακεκαλυμμένοι προσώπων τὴν δόξαν κυρίου ἱερωσούμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα ἱερωσούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν ἱερωσούμεθα ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

4 Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἡλε-
θήμεν, οὐκ ἔγκακοῦμεν ἄλλ' ἀπειπάμεθα τὰ
κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ
μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τῇ φανερώσει
τῆς ἀληθείας ἱερωσούμενοι ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συν-
εἰδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 3 εἰ δὲ καὶ ἔστιν
κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις
ἔστιν κεκαλυμμένον, 4 ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου
ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ ἀγύγασαι
τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅς
ἔστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. 5 Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν
ἀλλ' ἵησοῦν Χριστὸν κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν
διὰ ἵησοῦν. 6 ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν· ἐκ σκότους φῶς ἔλαμ-
ψει, ὅς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν

R 6,18! |
Ex 16,7.10; 24,17·
R 8,29 1K 15,49 4,4!·
Ph 3,21!
3,6·1K 7,25!
16 G 6,9 | 1K 4,5
1K 3,19
2,17 1Th 2,3·13,8
5,12!·5,11
1K 1,18!
1K 2,6!
6
3,18! Kol 1,15 H 1,3
1K 11,7! |
R 10,9!·1,24 1K 3,5
| Gn 1,2s Ps 112,4 Job
37,15 9 Is 9,1·E 5,8
1Th 5,4 Act 26,18 1P 2,9·
4 E 1,18

17 ἱερωσύνη L | - 323 | ἱερωσύνη D¹ F G K L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464
M lat sy^h sa; Eriph | lat ἱερωσύνη A B C D* 0243. 6. 33. 81. 1175. 1739 r sy^p bo
• 18 ἱερωσύνη vg^{ms}; Spec | ἱερωσούμεθα 33 | κατωπριζόμεθα οι ἱερωσύνη | ἱερωσούμε-
μενοι ἱερωσύνη A 614 | ἱερωσούμεσθε B
¶ 4,1 ἱερωσούμεν C D² K L P Ψ 0243. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 M | lat
ἱερωσύνη A B D* F G 33. 81. 326. 1175. 2464 co • 2 ἱερωσούμεντες X C D* F G 33. 81.
326 | συνιστάνοντες D² K L Ψ 104. 365. 1241. 2464 M | lat ἱερωσύνη B P 0243. 630. 1175. 1505.
1739. 1881 • 4 ἱερωσούμεσθε C D H 365. 1175; Eriph | ἱερωσούμεσθε A 33. 104. 326.
2464 | lat ἱερωσύνη X B F G K L P Ψ 0243. 81. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 M; Eus | ἱερωσούμεντες
D¹ K L P Ψ 0209. 104. 365. 1241. 1505. 2464 M vg^{cl} sy; Spec | lat ἱερωσύνη X A B C D* F G
0243. 33. 81. 326. 630. 1175. 1739. 1881 lat; Ir^{lat} Eus Eriph • 5 ἱερωσούμεσθε B H K L Ψ 0186. 0209.
0243. 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 M ar b sy^p; Mcion^E Pel | lat ἱερωσύνη X A
C D (F G) P 81. 326. 629. 1505 lat sy^h; Ambst | ἱερωσούμεσθε ἱερωσύνη A^c C 0243. 33. 1739. 1881
co; Mcion^E | Χριστοῦ X¹ 2464 t vg^{ms} bo^{ms} | ἱερωσούμεσθε Χριστοῦ 0186 | Χριστοῦ 326.
1241 | ἱερωσούμεσθε Χριστοῦ 629. 630 (ar) b | lat ἱερωσύνη B D F G H K L P Ψ 0209. 81. 104.
365. 1175. 1505 M • 6 ἱερωσούμεσθε X² C D² F G H K L P Ψ 0209. 33. 81. 104. 365. 630.
1175. 1241. 1505. 1881. (2464) M latt | lat ἱερωσύνη X* A B D* 0243. 6. 1739; Cl Eriph | ὁ D*
F G 81 it vg^{ms}; Mcion^T Ambst

τῆς γνώσεως ἰσότης δόξης ἑνὸς θεοῦ ἐν προσώπῳ [Ἰησοῦ] Χριστοῦ¹.

- 6 **7** Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἡ τοῦ θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν. **8** ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι, **9** διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, **10** πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν ἡμῶν σώματι φανερωθῇ. **11** Ἐπεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. **12** ὥστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. **13** Ἐχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον· *ἐπίστευσα, διὸ ἔλάλησα*, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, **14** εἰδότες ὅτι ὁ ἐγεῖρας τὸν Ὁκύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς ἰσὺν Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. **15** τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.
- 16** Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἕξω ἡμῶν ἀνθρώπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἕσω ἡμῶν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. **17** τὸ γὰρ παραυτίκα ἔλαφρον τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον

Thr 4,2

8-10: 1Κ 4,11-13!
1,4,8: 7,51,5; 13,4 R 6,5,8; 8,17
Ph 3,10s · 1Κ 15,31
G 6,17 · Ph 1,20!
| 6,9 R 8,36!

Ps 115,1 8

1Κ 6,14!

11,2 E 5,27!

1,6

1,11!

1!

E 3,16! · Κο 1,10!

| J 16,22 R 8,18 H 12,11
1Ρ 1,6s · 1Κ 12,31!

6° 33 vg^{ms} | ἑαυτου ᾠ⁴⁶ C* D* F G b r | txt 8 A B C³ D¹ K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M t vg sy co | ἑ Χριστου A B 33; Tert | Χριστου Iησου D F G 0243. 630. 1739*. 1881 lat; Ambst | txt ᾠ⁴⁶ 8 C H K L P Ψ 0209. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1739^c. 2464 M t vg^{ms} sy • **10** ἑ τοις σωμασιν 8 0243. 326. 1739. 1881 r t vg sy^p bo^{pl}; Or • **11** ἑ ει ᾠ⁴⁶ F G ar b sy^p; Ir^{lat} Tert Ambst • **13** ἑ και 8 F G 0186. 1175 sy | txt ᾠ⁴⁶ B C^{vid} D K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M latt • **14** ὁ ᾠ⁴⁶ B 629. 1175*. (- τον κυριον 0243. 33. 630. 1739) r vg sa bo^{ms}; Tert | txt 8 C D F G K L P Ψ 81. 104. 365. 1175^c. 1241. 1505. 1881. 2464 M ar b sy bo | ἑ δια 8² D² K L Ψ 630. 1241. 1505 M sy | txt ᾠ⁴⁶ 8* B C D* F G P 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 latt co; Tert • **16** ἑ εκκακουμεν C D² K L P Ψ 0243. 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M | txt ᾠ⁴⁶ 8 B D* F G 6. 81. 326. 2464 co | ἑ εσωθεν K L 629. 1241 pm | εσωθεν ημων D¹ Ψ 1505 | εσω P 323. 945 • **17** ἑ προσκαιρον και D* F G (latt sy); Tert | ὁ ᾠ⁴⁶ B sy^p | txt 8 C^{vid} D F G K L P Ψ 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M latt sy^h; Or

| 5,7 H11,1.3

βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, **18** μὴ σκοποῦντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

Job 4,19 Is 38,12

2P1,13s Sap 9,15

Mc 14,58 H9,11! Kol

2,11 |

4 R 8,22!

| Sap 9,15

2!

1K 15,53s

1,22!

| 4,18! R 8,23s 1K 13,12

1P1,8 1J3,2

Ph 1,23

R 14,18 E 5,10 H13,21!

R 14,10 Act 10,42!

E 6,8

11,15! Eccl 12,14

7,1 1P1,17· G1,10

4.2

3,1; 4,2; 6,4; 10,12,18;

12,11

5 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνου καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **2** καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, **3** 'εἶ γε' καὶ 'ἐκδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὐρεθησόμεθα. **4** καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει ^τ στενάζομεν βαρούμενοι, ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. **5** ὁ δὲ ^τ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, ὁ ^τ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος. **6** Θαρροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ^τ ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ^τ ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου· **7** διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἶδους· **8** ^τ θαρροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημησαί ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημησαί πρὸς τὸν κύριον. **9** διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. **10** τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος ^τ ἀ ^τ διὰ τοῦ σώματος ^τ πρὸς ἃ ^τ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε ^τ φαῦλον.

11 Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου ἀνθρώπους ^τ πειθόμεν, θεῷ δὲ πεφανερῶμεθα· ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. **12** οὐ ^τ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν ἀλλ' ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχῆ-

¶ 5,3 'εἰπερ ^τ 46 B D F G 33. 1175 | ^τ ἐνδυσάμενοι ^τ 46 & B C D² K L P Ψ 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ^τ lat sy co; Cl | ^τ txt D*^c F G ar f^c; Mcion Tert Spec • **4** ^τ τουτω D F G 81. (104). 1505 it vg^{cl} sy; Tert Ambst Spec | ^τ βαρυνόμενοι D*^c F G 1505 • **5** ^τ κατεργαζόμενος D F G lat; Ambst | ^τ και ^τ 2^d D¹ K L 33. 81. 104. 365. 1241. 1505 ^τ M^{sy}; Ir^{v.1}. Ambst | ^τ txt ^τ 46 * B C D* F G P Ψ 0243. 6. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 lat sy^p co; Ir Or • **6** ^τ επιδημουντες D* F G | ^τ αποδημουμεν D F G • **8** ^τ θαρρουντες & 0243. 6. 33. 81. 630. 1739. 1881. 2464; Tert • **10** ^τ ἃ D* F G | ^τ ἰδια ^τ 46.99 365 lat; Cyp | ^τ D* F G | ^τ κακον ^τ 46 B D F G K L P Ψ 104. 1175. 1241. 1505. 2464 ^τ M^l; Cl | ^τ txt & C 048. 0243. 33. 81. 326. 365. 630. 1739. (1881) • **11** ^τ πειθωμεν ^τ 46.99 P Ψ 629. 2464 vg^{ms} • **12** ^τ γαρ D² K L P 048. 33. 365. 630. 1175. 1241. 1505 ^τ M^{sa} | ^τ txt ^τ 46 & B C D* F G Ψ 0243. 81. 104. 326. 1739. 1881. 2464 latt sy bo

ματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ
καυχωμένους καὶ (μὴ ἐν) καρδίᾳ. **13** εἴτε γὰρ ἐξέστημεν,
θεῶ· εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. **14** ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χρι-
στοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι [†] εἶς ὑπὲρ πάν-
των ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· **15** καὶ ὑπὲρ πάν-
των ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν ἀλλὰ
τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. **16** Ὡστε
ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα· (εἰ καὶ)
ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώ-
σκομεν. **17** ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρ-
χαῖα παρήλθεν, ἰδοὺ γέγονεν ἁγιασμός. **18** τὰ δὲ πάντα ἐκ
τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Χριστοῦ
καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, **19** ὡς ὅτι
θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λο-
γιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν καὶ θέμενος ἐν
ἡμῖν (τὸν λόγον) τῆς καταλλαγῆς. **20** [†] Ὑπὲρ Χριστοῦ
οὐδὲν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν·
δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ. **21** τὸν μὴ
γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα
ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

1,14·11,18·1Sm16,7
|1K14,2.15.18s

R 6,6 1P4,1 |
R 14,7!s·R 6,11; 7,4

R 8,1·R 6,4; 12,2
G 6,15 Ap 21,5 E 2,15!
Is 43,18s |
1K 1,30·R 5,10 E 2,16
Kol 1,20.22·Act 20,24

R 4,8

E 6,20

J 8,46!·G 3,13
R 1,17!·1K 1,30
1K 3,9!·15,10

Is 49,8 ☉

J 4,23! L 4,21!

6 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν
τὴν χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς· **2** λέγει γάρ·

καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου

καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι.

ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτη-
ρίας. **3** Μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα

12 ἱ ὡμων P⁴⁶ B 33 g vg^{ms} | ' ουκ εν D* F G | ου C D² K L P Ψ 1241 M | txt P⁴⁶ B B
0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 • 14 ἱ ει K² C* 048. 0243. 81.
104. 365. 629^c. 630. 1175. 1739. /249 pm f vg sa bo^{ms} • 16 ἱ και ει F G | ει δε K | ει δε
και K² C² D¹ L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 M sy^h | txt P⁴⁶ K* B D*
0225. 0243. 33. 326. 1739. 1881. /249; Eus • 17 ἱ τα παντα καινα 6. 33. 81. 365. 614.
630. 1241. 1505. 1881 pm ar b vg^{cl}; (Ambst) | καινα τα παντα D² K L P Ψ 104. 326. 945.
2464 pm sy^h | txt P⁴⁶ B C D* F G 048. 0243. 629. 1175. 1739. /249 vgst co; Cl
• 19 ἱ το ευαγγελιον P⁴⁶ | (+ του D*) ευαγγελιου τον λογον D* F G (d)
• 20 ἱ τον D* F G | txt P³⁴ B C D² K L P Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505.
1739. 1881. 2464 M b vg sy | ° P⁴⁶ D* F G Ψ b | txt P³⁴ B C D² K L P 048. 33. 81. 104.
365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M vg sy
¶ 6,1 ἱ παρακαλουντες P⁴⁶ D* F G 1505 ar b | txt B C D² K L P Ψ 33. 81. 104. 365.
630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 M r vg • 2 ἱ δεκτος F G

| 5,12! μὴ μωμηθῆ ἡ διακονία[†], **4** ἀλλ' ἐν παντὶ Ἰσυνιστάντες
 4-10: 1Κ4,11-13!· 1,6! ἐαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψε-
 | 11,23 Act 16,23; 19,29; σιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, **5** ἐν πληγαῖς, ἐν φυ-
 21,30· 11,27 1Κ4,11s λακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν
 11,3· G5,22! νηστείαις, **6** ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν
 R 12,9 1Τ1,5 1Ρ1,22 χρηστότητι, ἐν πνεύματι ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ,
 1Κ2,4!· 10,4 R 13,12! **7** ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ· διὰ τῶν ὄπλων τῆς
 δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, **8** διὰ δόξης καὶ
 4,10s! Ps 118,17s ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι καὶ ἀλη-
 1Κ11,32 θεῖς, **9** ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνή-
 8,9 Jc 2,5 σκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς Ἰ παιδευόμενοι καὶ μὴ θανα-
 1Κ3,21s τούμενοι, **10** ὡς λυπούμενοι αἰεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ
 πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα
 κατέχοντες.

G 3,1 Ph 4,15 **11** Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέφωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ
 Ps 118,32 7,3! καρδία ἡμῶν πεπλάτνται· **12** οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν
 1Κ4,14! ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν· **13** τὴν
 δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ
 ὑμεῖς.

Dt 22,10 **14** Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς γὰρ με-
 1Th 5,5! E 5,7.11 τοχὴ δικαιοσύνη καὶ ἀνομία, ἢ τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς
 1Κ10,20s 1Rg 18,21 σκότος; **15** τίς δὲ συμφώνησις Ἰ Χριστοῦ πρὸς Ἰ Βελιάρ, ἢ
 τίς μερίς Ἰ πιστῶ μετὰ ἀπίστου; **16** τίς δὲ συγκατάθεσις
 1Κ3,16!· 3,3! ναῶ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ἡμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐσμεν᾽
 ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι

Lv 26, 11s J14,23! Ap
 21,3
 Ez 7,27

*ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω
 καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεὸς καὶ αὐτοὶ ἔσονται
 Ἰ μου λαός.*

3 Ἰ ημων D F G 629. 1505 it vg^w sy co; Ambst • **4** Ἰ συνιστανοντες B P 104. 1175. 1505 † συνιστωντες R² D² K L Ψ 048. 365. 630. 1241. 1881^c. 2464 M † txt P⁴⁶ R* C D* F G 0225. 0243. 33. 81. 1739. 1881^{vid}; Cl • **9** Ἰ πειραζομενοι D* F G it; Ambst • **11** Ἰ (ex itac.?) υμων R B 0243. 1881. 2464 • **15** Ἰ Χριστω D F G K L Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 M sy † txt P⁴⁶ R B C P 0243. 33. 326. 1739. 1881 lat; Cl Ambst † Ἰ Βελιαν D K Ψ 6 (b) vg^{ms} † Βελιαβ F G d † Βελιαλ lat; Tert † Ἰ πιστου B 33 • **16** Ἰ υμεις γαρ ναος θεου εστε P⁴⁶ C D² F G K Ψ 630. 1241. 1505 M lat sy; Tert † υμεις γαρ ναος εστε (Ἰ εστε ναος 0209) θεου R² 0209 † ημεις γαρ ναοι θεου εσμεν R* 0243. 1739; Cl † txt B D* L P 6. 33. 81. (104). 326. 365. 1175. 1881. 2464 co; Or † Ἰ μοι D F G K L Ψ 0209. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 M latt sy co; Tert Eus Epiph † txt P⁴⁶ R B C I^{vid} P 0243. 33. 81. 1175. 1739; Cl Or

17 διὸ ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν
καὶ ἀφορίσθητε, λέγει κύριος,
καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε·
καγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς

Is 52,11 Ap 18,4

18 καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα
καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας,
λέγει κύριος παντοκράτωρ.

Ez 20,34,41

2Sm 7,14 Jr 31,9

R 8,14! · Is 43,6

2Sm 7,8 ⊕ Am 3,13

7 Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθα-
ρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ
ῥ' πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ῥ' ἀγιωσύνην ἐν ῥ' φόβῳ θεοῦ.

1J 3,3 · 2Mcc 5,27

5,11!

8 2 Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἠδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθεί-
ραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. 3 πρὸς κατάκρισιν οὐ
λέγω· προεῖρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς
τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. 4 πολλή μοι παρρησία πρὸς
ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ
παρακλήσει, ὑπερπερισεύομαι ἧ τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ
θλίψει ἡμῶν.

6,13

12,17s |

6,11; 3,2 Ph 1,7

8,24! · Phm 7

5 Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν
'ἔσχηκεν ἀνεσιν' ἢ σὰρξ ἡμῶν ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι·
ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν ῥ' φόβοι. 6 ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς
ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τί-
του, 7 οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ
παρακλήσει ἧ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν
ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὄδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον
ὑπὲρ ἐμοῦ ὥστε με μᾶλλον χαρῆσαι. 8 Ὅτι εἰ καὶ
ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ῥ' ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι· εἰ ἧ καὶ
μετεμελόμην, ῥ' βλέπω [γὰρ] ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἰ καὶ
πρὸς ὥραν ἐλύπησεν ὑμᾶς, 9 νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυ-
πήθητε ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γὰρ
κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. 10 ἧ γὰρ
κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον

2,13!

2,13; 8,13 2Th 1,7 · 4,8!

| 1,3s · Is 49,13

2,13!

cf 1Th 3,6s

11

| 2,2-4

2,7

¶ 7,1 ῥ' πνευματι ϣ⁴⁶ | ῥ' ἀγιωσύνης ϣ⁴⁶ | ῥ' ἀγαπη ϣ⁴⁶ • 4 ῥ' ἐν Β • 5 ῥ' ἐσχεν ἀνεσιν Β
Κ | ἀνεσιν ἐσχεν ϣ⁴⁶ F G | ἀνεσιν ἐσχηκεν C 33. 1505 | *lxi* & D L P Ψ 0243. 81. 104.
365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 ℣ | ῥ' φόβος ϣ⁴⁶ sy^p; Tert • 8 ῥ' προτερα ἐπιστολη
1505 sy^h | ἐπιστολη μου D* F G | ῥ' δε ϣ¹¹⁷ B | ῥ' βλέπω ϣ^{46c.117} B D* it sa; Ambst |
βλεπων ϣ^{46*} vg | *lxi* & C D¹ F G K L P Ψ 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505.
1739. 1881. 2464 ℣ vg^{mss} sy bo

ἔργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. **11** ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι ἵ πόσην κατειργάσατο ἡμῖν σπουδὴν, ἀλλ' ἀπολογία, ἀλλ' ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλ' ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλ' ἐκδίκησιν. ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἀγνοοῦς εἶναι τῷ πράγματι. **12** ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ ἔνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος οὐδὲ ἔνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος ἀλλ' ἔνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ἡμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **13** διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. Ἐπὶ ὁδὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν περισσοτέρως μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. **14** ὅτι εἶ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατησχύνθη, ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν (ἡ ἐπὶ Τίτου) ἀλήθεια ἐγενήθη. **15** καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστὶν ἀναμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. **16** χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

2,9· 1Κ2,3 Ph2,12
E6,5 Ex 15,16 Ps2,11

9,14
R15,26
1Th 1,6; 2,14s

8 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, **2** ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεια τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βῆθους πτωχεῖα αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸ

10 ἱ κατεργάζεται P⁹⁹ N² F G K L Ψ 0243. 0296. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M; Eus Did | txt P⁴⁶ N* B C D P 81. 1175; Cl • **11** ἵ υμας N² D K L P Ψ 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464^c M ar f vg; Cl Pel | txt P⁴⁶ N* B C F G 0243. 33. 81. 630. 1739. 1881. 2464* b r ρ; Ambst | ἑ εν N² C F G P 104. 326. 365. 629. 1505. 2464 pm ar vg sy; Ambst Pel | txt P⁴⁶ N* B D K L Ψ 0243. 6. 33. 81. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 pm (b) r ρ; Cl | ἑπιποθιαν P⁴⁶ N* 1505 | ἑ εν D¹ K L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505 M d sy | txt N B C D* F G 0243. 33. 81. 1175. 1739. 1881. 2464 lat; Cl Ambst • **12** ἑ αλλ N² B 365. 1175; Ambst | ἑ ημων D¹ G 323. 945 d vg^{ms} lat; Ambst | txt N D*^c F 0243. 629 | ἑ υμων N D* F 0243. 323. 629. 945 lat; Ambst | txt D¹ G d vg^{ms} • **13** ὁ P⁴⁶ 81. 104. 365. 629. 630. 1175 • **14** ἑ παντοτε C F G 81. 1505 sy^h co | παντων 326 | ἑ υμων B F | ἑ επι Τιτου N* B 81. 326. 1881 | ἑ προς Τιτον D F G P Ψ 365. 614. 1175 latt | txt P⁴⁶ N² C K L 0243. 33. 104. 630. 1241. 1505. 1739. 2464 M
¶ **8,2** ἑ βαθος P⁴⁶ D* bo | ἑ τον πλουτον N² D F G K L Ψ 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 M | txt P^{46,99} N* B C P 0243. 6. 33. 81. 104. 1739. 2464

πλουτος¹ τῆς ἀπλότητος αὐτῶν· **3** ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρ- 9,11.13 R12,8 |
 τυρῶ, καὶ ἴσχυρῶς ἀντιτάσσεται **4** μετὰ πολλῆς πα- 9,13 R15,26 H13,16
 ρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν 9,1 1K16,1! |
 τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους[†], **5** καὶ οὐ καθὼς ἠλπί-
 σαμεν ἀλλ' ἐαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ ἰσχυρῶ καὶ ἡμῶν 117-2,13! |
 διὰ θελήματος θεοῦ **6** εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, R15,28
 ἵνα καθὼς ἴσχυρῶς προενηύξατο οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς 1K1,5 |
 καὶ τὴν χάριν ταύτην. **7** Ἀλλ' ὡσπερ ἐν παντὶ περισ-
 σεύετε, πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ 1K7,6! |
 τῇ ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν ἁγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι
 περισσεύητε. **8** Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω ἀλλὰ διὰ τῆς
 ἐτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἁγάπης γνήσιον ἴσχυ-
 ροῦσιν. **9** γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν 9,11.13 R12,8 |
 Ἰησοῦ Ἰησοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ὢν, Ph2,6-8
 ἵνα ὑμεῖς τῇ ἰσχυρῶς πτωχεύσῃτε. **10** καὶ 6,10 1K1,5
 γνώμη ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτι- 1K7,25! |
 νες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν ἰσχυρῶς Ph2,13! |
 ἔργασθε ἀπὸ πέρυσι. **11** νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπι- 9,2 |
 τελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτως 12,19; 9,2
 καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. **12** εἰ γὰρ ἡ προθυμία 1K16,2 | 11! |
 πρόκειται, καθὼς ἐὰν ἔχη εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὼς οὐκ R15,31
 ἔχει. **13** οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν ἰσχυρῶς, ἀλλ' ἐξ 7,5! |
 ἰσότητος. **14** ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περισσεύμα εἰς τὸ 9,12 1K16,17 Ph2,30
 ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περισσεύμα Kof1,24
 ἰσότητος γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσότη-
15 καθὼς γέγραπται· ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασεν, καὶ ὁ τὸ 9,12 1K16,17 Ph2,30
 ὀλίγον οὐκ ἠλαττόνησεν. Ex 16,18

3 ἰσχυρῶς K L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505 ℣ | txt ℣⁹⁹ κ B C D F G 0243. 6. 33. 81.
 1175. 1739. 1881. 2464 • 4 ἰσχυρῶς ἡμῶν 6. 945 • 5 ἰσχυρῶς ar f r vg^{ms}; Ambst
 • 6 ἰσχυρῶς ℣⁹⁹ B • 7 ἰσχυρῶν ἐν ἡμῖν κ C D F G K L P Ψ 81. 365. 1241. 1505 ℣ lat
 sy^h | ἰσχυρῶν εἰς ἡμῶν 33 | ἰσχυρῶν ἐν ὑμῖν 326. 629. 2464 | txt ℣⁴⁶ B 0243. 6. 104. 630.
 1175. 1739. 1881 r sy^p co; Ambst • 8 ἰσχυρῶς D* F G • 9 ἰσχυρῶς sa | ἰσχυρῶς C K 6. 323.
 614; Eus Did^{pt} | ἰσχυρῶς D F G sy^p; Did • 10 ἰσχυρῶς D* F G 629*
 • 13 ἰσχυρῶς D F G K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 ℣ lat sy^h; Cl Ambst |
 txt κ* B C 048. 0243. 33. 81. 323. 1739. 1881 d p; Cyp • 14 ἰσχυρῶς 0243. 630. 1175. 1739.
 1881

R 7,25! 16 Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ Ἰδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ
 2,13! | 6 ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, 17 ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέ-
 22; 12,18 ξαστο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξῆλθεν
 πρὸς ὑμᾶς. 18 συνεπέμψαμεν δὲ ἄμετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελ-
 φόν¹ οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν
 Act 6,6 ἐκκλησιῶν, 19 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ
 τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν ἴσυν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ
 11! | διακονουμένη ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν ἴ[αυτοῦ] τοῦ κυρίου
 δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν, 20 στελλόμενοι τοῦτο, μὴ τις
 ἡμᾶς μωμῆσται ἐν τῇ ἀδρότῃ ταύτῃ τῇ διακονουμένη
 Prv 3,4 ⊕ R 12,17 ὑφ' ἡμῶν· 21 ἄπρονοοῦμεν γὰρ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον
 ἴκυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. 22 συνεπέμψαμεν
 18! δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς
 πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ ὁπολύ σπουδαιότερον
 | 2,13! πεποιθήσει ἰ πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. 23 εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοι-
 νωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν,
 Ph 2,25 | ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. 24 τὴν οὖν ἐνδειξιν
 1,14; 7,4,14; 9,3 1Th 2,19 2Th 1,4 τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχῆσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς
 αὐτοὺς ἔνδεικνύμενοι εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.
 8,4! **9** Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους
 8,11! ἴπερισσόν μοι ἔστιν τὸ γράφειν ὑμῖν· 2 οἶδα γὰρ τὴν
 8,10 προθυμίαν ὑμῶν ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι
 Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι, καὶ ἴτὸ ἴ ὑμῶν ζῆλος
 ἠρέθισεν τοὺς πλείονας. 3 ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα

16 ἴδιδοντι **κ*** B C I^{vid} K P Ψ 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 **ℳ** sa |
 t_{xt} **ϕ**⁴⁶ **κ**² D F G L 6. 323. 326. 1241. 1505 lat sy bo; Ambst • 18 ἴ 3 4 1 2 **κ*** P
 • 19 ἴεν B C P 0225. 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 f vg co;
 Ambst | t_{xt} **ϕ**⁴⁶ **κ** D F G K L Ψ 1241. 1505 **ℳ** ar b ρ | ἴ αὐτην P 0243. 630. 1739. 1881^c
 v^{gms} | - B C D* F G L 81. 104. 326. 365. 629. 1175. 2464 lat co; Ambst | t_{xt} **κ** D¹ K Ψ
 1241. 1505. 1881* **ℳ** sy • 21 ἴπρονοοῦμενοι γὰρ C 0225. 33. 81. 326. 365. 1505; CI |
 προνοοῦμενοι K L Ψ 104. 1241. 2464 **ℳ** | t_{xt} **ϕ**⁴⁶ **κ** B D F G P 0243. 6. 630. 1175. 1739.
 1881 latt | ἴ του θεου **ϕ**⁴⁶ lat sy^p; Ambst • 22 ὁ **ϕ**⁴⁶^{vid} | ἴ δε B • 24 ἴ ενδειξασθε **κ** C
 D¹ K L P Ψ 0225. 0243. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 **ℳ** lat | t_{xt}
 B D* F G 33 b ρ v^{gms}
 ¶ 9,1 ἴπερισσοτερον **ϕ**⁴⁶ g • 2 ἴο C D F G K L P Ψ 0243. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505.
 1739. 1881. 2464 **ℳ** | t_{xt} **ϕ**⁴⁶ **κ** B 33. 1175 | ἴ εξ D F G K L Ψ 0209. 104. 365. 1241.
 1505. 2464 **ℳ** v^{gms} sy^h | t_{xt} **ϕ**⁴⁶ **κ** B C P 0243. 6. 33. 81. 326. 630. 1175. 1739. 1881 lat sy^p
 co; Ambst

μη τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῆ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον παρεσκευασμένοι ἦτε, **4** μή πως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὐρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους καταισχυρθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ ἴλέγω ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ[†]. **5** ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν ἔεις ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προεπηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν ὅκαι μὴ ὡς πλεονεξίαν.

8,24!

Act 17,14s; 20,4

11,17 H 3,14!|

6 Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. **7** ἕκαστος καθὼς ἴσχυρηται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης· ἰλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ θεός. **8** Ἰδυνατεῖ δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, **9** καθὼς γέγραπται·

Prv 11,24

Dt 15,10

Phm 14· Prv 22,8aⓄ
Sir 35,8

1T 6,6!

E 2,10 Kol 1,10 2Th
2,17 2T 3,17 T 2,14|
Ps 111,9Ⓞ

ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν,

ἢ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα[†].

10 ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν ἴσχυρον τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρώσιν ἴσχυρησεί καὶ ἴπληθυνεῖ τὸν σπῶρον ὑμῶν καὶ ἴαυξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν. **11** ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, ἴητις κατεργάζεται

Is 55,10

Hos 10,12Ⓞ Prv 3,9Ⓞ

1K 1,5· 8,2!

4 ἴλεγωμεν x B C² L P Ψ 0209. 0243. 33. 81. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M f vg sy sa^{mss} bo | txt P⁴⁶ C* D F G 048 ar ρ vg^{mss} sa^{mss}; Ambst | [†] της καυχησεως x² D² K L P (Ψ) 0209. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 M sy^(p) | txt P⁴⁶ x* B C D* F G 048. 0243. 33. 81. 629. 1739. 1881. 2464 latt co • 5 ἴ προς B D F G 365. 1175. 1505 | o P^{46vid} x* F G latt sy^p • 7 ἴ προαιρειται D K L Ψ 048. 81. 630. 1241. 1505. (2464) M | txt P⁹⁹ x B C F G P 0243. 6. 33. 104. 365. 1175. 1739. 1881 lat co; Cyp • 8 ἴ δυναται 33. 81 f g ρ vg^{mss} | δυνατος C² D¹ K L P Ψ 048. 0243. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M b | txt P⁴⁶ x B C* D* F G 104 t vg; Ambst • 9 ἴ του αιωνος F G K 0243. 6. 326. 629. 630. 1241. 1739. 1881 ar vg^{cl} bo^{mss} • 10 ἴ σπερμα x C D¹ K L P Ψ 048. 0209. 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M | txt P⁴⁶ B D* F G 1175 | ἴ χορηγησαι x² D² F G K L Ψ 0209. 0243. 365. 630. 1241. 1739. 1881 M | επιχορηγησαι 1505 | txt P⁴⁶ x* B C D* P 33. 81. 104. 326. 1175. 2464 latt | ἴ πληθυνται x² D² F G K L Ψ 0209. 0243. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 M | txt P⁴⁶ x* B C D* P 33. 81. 104. 326. 1175. 2464 latt | ἴ αυξησαι P⁴⁶ x² D² K L Ψ 0209. 0243. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 M | txt x* B C D* F G P 33. 81. 326. 1175. 2464 latt • 11 ἴ (ex itac.?) ει τις P⁴⁶ D* 326 b; Ambst

δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν (τῷ θεῷ). **12** ὅτι ἡ διακονία τῆς
 R 15,27 λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ
 8,14! ὑστερήματα τῶν ἀγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ
 1,11!| πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ θεῷ. **13** ^T διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς
 διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς
 8,2!· 8,4! ἀπολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ
 | R 7,25! ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. **15** Χάρις τῷ
 θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγῆτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ.

G 5,2 **10** Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς 10
 10 πραῦτητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ
 11!· 1K 4,21 πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς
 1,17!| G 2,20 ὑμᾶς. **2** δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ἢ
 | R 13,12! λογιζομαι τολμῆσαι ἐπὶ τινὰς τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς
 8; 13,10· Prv 21,22 κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. **3** Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦν-
 R 16,26! τες οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα, **4** τὰ γὰρ ὄπλα τῆς
 2,9! «στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς
 1K 1,26 καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, λογισμοὺς καθαιροῦντες **5** καὶ
 1K 1,12! πᾶν ὕψωμα ἐπαίρομενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ
 8; 13,10· Prv 21,22 αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χρι-
 2,9! στοῦ, **6** καὶ ἐν ἐτοιμίῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρα-
 1K 1,26 κοήν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή.
 11,16; 12,6· 13,10 **7** Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε. εἴ τις «πέποιθεν ἐαυτῷ
 11,16; 12,6· 13,10 Χριστοῦ ^T εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν «ἐφ' ἐαυτοῦ, ὅτι
 11,16; 12,6· 13,10 καθὼς αὐτὸς «Χριστοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς. **8** ἐάν «[τε] γὰρ
 11,16; 12,6· 13,10 περισσώτερόν τι «καυχῆσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν ἢς

11 «θεοῦ D* | θεοῦ B • 12 «εὐχαριστιαν P⁴⁶ (d g r); Ambst • 13 ^T καὶ B sa
 • 14 «ἡμῶν K* B 1881 vg^{ms}

¶ 10,4 «στρατιᾶς (!) D² K L 1175. 1241. 1881 (sine acc. P⁴⁶ K B* C D* P 2464) | LxI B² P
 33. 81. 104. 365. 630. 1505. 1739 pm (στρατιᾶς F G) • 7 «δοκεῖ πεποιθῆναι B |
^T δουλός D* F G ar vg^{ms}; Ambst | «αφ C D F G H K P Ψ 0209. 0243. 33. 81. 104. 365.
 630. 1241. 1739. 1881. 2464 M sy | LxI P⁴⁶ K B L 1175. 1505 | «ο Χριστός P⁴⁶
 • 8 «P⁴⁶ B F G H 0243. 6. 33. 365. 630. 1175. 1739. 1881 it vg^{ms} | LxI K C D K L P Ψ
 (0209). 81. 104. 1241. 1505. 2464 M f (r) vg sy; Ambst | «καυχῆσωμαι K L P 0209. 0243.
 6. 104. 326. 1175. 1241. 1505. 1881* (g) | καυχῆσωμαι καυχῆσωμαι P⁴⁶ | καυχῆσω-
 μεθα 33 | LxI B C D F G K Ψ 81. 365. 630. 1739. 1881^c. 2464 M

ἔδωκεν (ὁ κύριος) εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεισιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι. **9** ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. **10** ὅτι αἱ ἑπίστολαι μὲν¹, ἴσησιν, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενής καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος. **11** τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἳοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ.

12,19¹· Jr24,6·4¹

| 1

1K 2,31·11,6¹ |

R 15,18!

2; 12,20; 13,2.10

12 Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρίναι ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων, ἀλλ' αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς ὡς συνιασιν. **13** ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμεθα ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. **14** (οὐ γὰρ ὡς) μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτοὺς, ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, **15** οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες ἀξαναομένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσεῖαν **16** εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχῆσασθαι. **17** Ὁ δὲ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω. **18** οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλ' ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.

5,12!

15s R 12,3 G 2,7.9

R 15,20

13

R 15,23s

| Jr 9,22s 1K 1,31!

| 5,12!·1K 4,4s

11 Ὁφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν ὅτι ἄφροσύνης· ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. **2** ζήλω γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλω, ἡρμოსάμην γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἀγνὴν παραστήσαι τῷ Χριστῷ. **3** φοβοῦμαι δὲ 'μή πως', ὡς ὁ

16s.19.21.23; 12,6.11

Ap 14,4·E 5,25ss·7,11
4,14 |

8 ὁ κύριος ἡμῖν (ἡμῶν 0209) **8**² D² F G K L 0209. 104. 1241 $\mathfrak{M}$ sy^h | ἡμῖν ο κύριος P Ψ 629. 1505. 1881 it | *lxt* $\mathfrak{P}^{46}$ **8*** B C D* H 0243. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 2464 b vg^{s1}
• **10** ὁ κύριος D F G I K L P Ψ 0209. 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464
 $\mathfrak{M}$ sy^h | *lxt* $\mathfrak{P}^{46vid}$ **8*** B H 326. 1175 | ἴσησιν B lat sy | - $\mathfrak{P}^{46vid}$ 1881 b bo^{mss}; Ambst
• **12/13** $\mathfrak{D}^*$ F G ar b (vg); Ambst | καυχώμενοι F G ar | - D* • **14** ὡς γὰρ B
• **18** συνιστῶν D² K L Ψ 630. 1241. 1881 $\mathfrak{M}$ | *lxt* $\mathfrak{P}^{46}$ **8** B D* F G H I vid P 0121. 0243. 6.
33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 2464

¶ **11,1** ὁ F G H K L P 81. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ it; Lcf Ambst | *lxt* $\mathfrak{P}^{46}$ **8** B D Ψ 0121. 0243. 6. 33. 365. 1739. 1881 f t vg sy^h | ἴσης ἀφροσύνης F G 6. 81. 630. 1175 | τη ἀφροσύνη H K L 104. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ | *lxt* $\mathfrak{P}^{46vid}$ **8** B D P Ψ 0243. 33. 365. 1739. 1881 • **3** ἄποτε F G 630. 1505. 1739. 1881 vg^{ms} | μη D* lat; Jul^{cl} | μητε 0243

Gn3,13 1Τ2,14· R 7,11

6,6

| 1Κ2,2

G1,6-9

12,11· 23!

1Κ14,23!· 10,10

1Κ2,1!

Ph4,12 L14,1!!

1Κ9,12.18· 1Th2,2!

Ph4,10.15s· 1Κ9,7

12,13s· Ph4,15

R9,1· 1Κ9,15

12,15· 12,2s

| Ap2,2· Ph3,2

VitAd9

ὄφεις ἐξηπάτησεν Εὐάν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, ὁ φθαρεῖ
τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος [καὶ τῆς ἀγνότη-
τος] τῆς εἰς ὅτον Χριστόν. **4** εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλ-
λον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτε-
ρον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ
οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἄνέχεσθε.

5 Λογίζομαι ἄρα μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν
ἀποστόλων. **6** εἰ δὲ καὶ ιδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ
γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ φανερώσαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς.

7 Ἡ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἑμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψω-
θῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην
ὑμῖν; **8** ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὀψώνιον πρὸς
τὴν ὑμῶν διακονίαν, **9** καὶ παρῶν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστε-
ρηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐθενός· τὸ γὰρ ὑστέρημά μου
προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας,
καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ ἑμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα καὶ τηρήσω.

10 ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοὶ ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ
φραγῆσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς Ἀχαΐας. **11** διὰ τί;
ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ θεὸς οἶδεν.

12 Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν
τῶν θελούντων ἀφορμὴν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται εὐρεθῶσιν
καθὼς καὶ ἡμεῖς. **13** οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐρ-
γάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χρι-
στοῦ. **14** καὶ οὐ θαῦμα· αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχη-
ματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. **15** οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ

3 Ὅπως D¹ K L Ψ 0121. 0243. 0278. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M lat sy; Ambst | txt P^{46.124} N B D* F G H P 33. 81. 1175 r; Jul^{cl} Cl Lcf | N² H K L P Ψ 0121. 0243. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M (b) f* vg sy^p; Jul^{cl} | txt P^{46.124} N* B F G 33. 81. 104. (D 326) ar r sy^h** co; Pel | N F G 0121. 0243. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 | txt P^{46.124}vid B D H K L P Ψ 33. 81. 104. 1241. 2464 M; Jul^{cl} Cl Eriph • **4** ἄνεχεσθε (ἠνεχεσθε F^{vid} Ψ) P³⁴ N D² F^{vid} G H K L P Ψ 0121. 0243. 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M lat sy | txt P⁴⁶ B D* 33 r sa • **5** ἄδε B • **6** P⁴⁶ | φανερωσαντες εαυτους 0121. 0243. 630. 1739. 1881 | φανερωθεντες P³⁴ N² D² K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 M r (vg^{cl}) | φανερωθεις D* (lat; Ambst) | txt N* B F G 33 • **7** ἑαυτον D F G K* L P 365 | txt P^{34.46} N B K^c Ψ 0121. 0278. 33. 81. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M sy • **14** ἄθαναστον D¹ K L Ψ 0121. 104. 1241. 1505 M | txt P⁴⁶ N B D* F G P 098. 0243. 0278. 6. 33. 81. 326. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464; Or

διάκονοι αὐτοῦ μετασηματίζονται ὡς διάκονοι δικαιοσύνης· ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

16 Πάλιν λέγω, μή τις με δόξη ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μή γε, κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ μικρόν τι καυχῶμαι. **17** ὁ λαλῶ, οὐ κατὰ ἴκρυριον λαλῶ ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνη, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. **18** ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, κἀγὼ καυχῶμαι. **19** ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες· **20** ἀνέχεσθε γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις εἰς πρόσωπον ὑμᾶς δέρει. **21** κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήκαμεν.

Ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνη λέγω, τολμῶ κἀγὼ. **22** Ἑβραῖοί εἰσιν; κἀγὼ. Ἰσραηλιταί εἰσιν; κἀγὼ. σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν; κἀγὼ. **23** διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν; παραφρονῶν λαλῶ, ὑπὲρ ἐγὼ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως¹, ἐν θανάτοις πολλάκις. **24** Ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, **25** τρις ἐρραβδίσθη, ἀπαξ ἐλιθάσθη, τρις ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· **26** ὁδοιπορίας πολλάκις, κινδύνους ποταμῶν, κινδύνους ληστῶν, κινδύνους ἐκ γένους, κινδύνους ἐξ ἔθνων, κινδύνους ἐν πόλει, κινδύνους ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνους ἐν θαλάσσει, κινδύνους ἐν ψευδαδέλφοις, **27** τὴν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι· **28** χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἢ ἐπίστασις ἴμοι ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα

Ph3,19·5,10 R2,6!

!|

10,8!|

9,4!

5,12 G6,13·Ph3,4

!|·1K4,10

Ps53,5 Is9,11

|10,10!

!|

Ph3,5·R11,1

|6,4 cf 15·!|

5; 12,11 Ph3,4·1Th2,9!·23-27: 1K4,11-13! 6,5!

|Dt25,3

|Act16,22

Act14,19

Act13,50; 20,3 etc

G2,4|1Th2,9!

6,5!·1K4,11

Act24,12

17^Γ θεον ar f r t vg^{cl}; Ambst Pel • 18^Τ την κ² B D¹ K L P Ψ 0121. 630. 1241. 1739^c. 1881^c. 2464 ℣ | txt ℣⁴⁶ κ^{*} D* F G H 098. 0278. 33. 81. 104. 365. 629. 1175. 1505. 1739*. 1881* • 21^Γ ἡσθενησαμεν D F G I^{vid} K L P Ψ 0121. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739^c. 2464 ℣ | txt ℣⁴⁶ κ B H 0243. 0278. 33. 81. 1175. 1739*. 1881 • 23^ς 4 2 3 1 5 κ^{*} F G; Or | 1 5 3 4 2 P | 4 5 3 1 2 κ² D¹ H K L P Ψ 0121. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 ℣ sy^(p) | 3-5 81; Cl | txt ℣⁴⁶ B D*² 33. 629. 630. (0243. 1739. 1881) lat; Ambst • 27^Τ εν κ¹ H K L P 0121. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 ℣ lat; Ambst | txt ℣⁴⁶ κ^{*} B D F G Ψ 0243. 1739 • 28^Γ επισυστασις H^c I^{vid} K L P Ψ 0121. 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 ℣ | txt ℣⁴⁶ κ^{*} B D F G H* 0243. 0278. 33. 81. 326. 1175. 1739. 1881 | ρ μου κ² D K L P Ψ 0121. 0243. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣ lat; Ambst | txt ℣⁴⁶ κ^{*} B F G H 0278. 33. 81. 1175 b d

| 1Κ 9,22 πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. **29** τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; **30** Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας ὁμοῦ καυχῆσομαι. **31** ὁ θεὸς ^Τ καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ οἶδεν, ὁ ὧν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. **32** ἐν Δαμασκῶ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν πόλιν Δαμασκηῶν πιάσαι με^Τ, **33** καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

12 ^Τ Καυχᾶσθαι ἴδει, οὐ ἴσμεν μὲν, ἐλεύσομαι ἴδει εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις κυρίου. **2** οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῶ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων, εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν, ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. **3** καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, εἴτε ἐν σώματι εἴτε ἄχωρίς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν, **4** ὅτι ἠρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. **5** ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχῆσομαι, ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις^Τ. **6** Ἐὰν γὰρ ἠελήσω καυχῆσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ· φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσσεται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει ὅτι ἐξ ἐμοῦ **7** καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων. ὁδὸ ἵνα μὴ

Act 26,19 L1,22; 24,23
 11,11 - 4 1Th 4,17 Act 8,39! • Test Lev 2
 2! • L 23,43 Ap 2,7 - 1Κ 2,9
 11,30!
 | 10,8!
 11,1!

30 °ϕ^{46vid} B H 1175 • **31** ^Τ του Ισραηλ D* • **32** ^Τ θελων & D² H K L P Ψ 0121. 0243. 0278^{id}. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464. (F G 1739) ℣ sy^h bo | txt B D* sa; Eus

¶ **12,1** ^Τ ει &² H 81. 326. 1175 ar f vg sa; Ambst | ἴδε & D* Ψ bo; (Ambst) | ὅη K 0121. 945. 1505 pm | txt ϕ⁴⁶ B D² F G H L P 0243. 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 629. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 pm latt sy sa bo^{ms} | ἴσμεν μὲν D* 81 | ἴσμεν μὲν P | ἴσμεν μοι D¹ H K L Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 ℣ it vg^{ms} sy^h; Ambst Pel | txt ϕ⁴⁶ & B F G 0243. 0278. 33. 1175. 1739 (f vg) co | ἴσμεν D K L Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881 ℣ sy | δε και B | txt ϕ⁴⁶ & F G H P 0243. 0278. 33. 81. 1175. 1739. 2464 lat • **3** ἴσμεν & D¹ F G H K L P Ψ 0121. 0243. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣ latt | txt ϕ⁴⁶ B D* | ° B sa; Ir^{lat} • **5** οὐδεν ϕ⁴⁶ lat | τ μου & D² F G K L P Ψ 0121. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 ℣ lat; Ambst | txt ϕ⁴⁶ B D* 0243. 0278. 6. 33. 1175. 1739 sy co • **6** ἠελω καυχησομαι ϕ⁴⁶ | ° & B D² F G I 6. 33. 81. 1175. 1739 ar b vgst co | txt ϕ⁴⁶ & D* K L P Ψ 0243. 0278. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 ℣ f vg^{cl} sy^h; Ambst • **7** °ϕ⁴⁶ D K L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 ℣ lat sa; Ir^{lat} | txt & A B F G 0243. 33. 81. 1175. 1739 sy^h bo

ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῆ σαρκί, ἄγγελος Ἰσανᾶ, ἵνα με κολαφίξῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. **8** ὑπὲρ τούτου τρίς τὸν κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστή ἀπ' ἐμοῦ. **9** καὶ εἰρηκέν μοι· ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου, ἡ γὰρ δύναμις ἔν ἀσθενείᾳ ἑτελείται. Ἡδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις ὁμοῦ, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. **10** διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.

Nu 33,55 Ez 28,24· G 4,13s· Mt 25,41!

Mt 26,44

13,4 1K 1,25

11,30! R 5,3· J1,14

| 1K 4,11-13!

Ph 4,13

11,1!

5,12!· 11,23!

Act 5,12! R 15,19 H 2,4
Sap 10,16

14; 11,9

7,2; 11,7

13,1!

13!· Ph 4,17

| Ph 2,17

11,11

11 Γέγονα ἄφρων, ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. ἐγὼ γὰρ ὄφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων εἰ καὶ οὐδὲν εἰμι. **12** τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, (σημείοις τε) καὶ τέρασιν καὶ δυνάμεσιν. **13** τί γὰρ ἐστὶν ὃ ἠσώθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην.

14 Ἰδοὺ τρίτον ὁτοῦτο ἐτοιμῶς ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω· οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν ἀλλ' ὑμᾶς. οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. **15** ἐγὼ δὲ ἠδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. Ἐἰ περισσοτέρως

7 Ἰσανᾶν ^{h2} A^c D¹ K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 ^{h3} sy^h | ^{h4} ^{h5} ^{h6} ^{h7} ^{h8} ^{h9} ^{h10} ^{h11} ^{h12} ^{h13} ^{h14} ^{h15} ^{h16} ^{h17} ^{h18} ^{h19} ^{h20} ^{h21} ^{h22} ^{h23} ^{h24} ^{h25} ^{h26} ^{h27} ^{h28} ^{h29} ^{h30} ^{h31} ^{h32} ^{h33} ^{h34} ^{h35} ^{h36} ^{h37} ^{h38} ^{h39} ^{h40} ^{h41} ^{h42} ^{h43} ^{h44} ^{h45} ^{h46} ^{h47} ^{h48} ^{h49} ^{h50} ^{h51} ^{h52} ^{h53} ^{h54} ^{h55} ^{h56} ^{h57} ^{h58} ^{h59} ^{h60} ^{h61} ^{h62} ^{h63} ^{h64} ^{h65} ^{h66} ^{h67} ^{h68} ^{h69} ^{h70} ^{h71} ^{h72} ^{h73} ^{h74} ^{h75} ^{h76} ^{h77} ^{h78} ^{h79} ^{h80} ^{h81} ^{h82} ^{h83} ^{h84} ^{h85} ^{h86} ^{h87} ^{h88} ^{h89} ^{h90} ^{h91} ^{h92} ^{h93} ^{h94} ^{h95} ^{h96} ^{h97} ^{h98} ^{h99} ^{h100} ^{h101} ^{h102} ^{h103} ^{h104} ^{h105} ^{h106} ^{h107} ^{h108} ^{h109} ^{h110} ^{h111} ^{h112} ^{h113} ^{h114} ^{h115} ^{h116} ^{h117} ^{h118} ^{h119} ^{h120} ^{h121} ^{h122} ^{h123} ^{h124} ^{h125} ^{h126} ^{h127} ^{h128} ^{h129} ^{h130} ^{h131} ^{h132} ^{h133} ^{h134} ^{h135} ^{h136} ^{h137} ^{h138} ^{h139} ^{h140} ^{h141} ^{h142} ^{h143} ^{h144} ^{h145} ^{h146} ^{h147} ^{h148} ^{h149} ^{h150} ^{h151} ^{h152} ^{h153} ^{h154} ^{h155} ^{h156} ^{h157} ^{h158} ^{h159} ^{h160} ^{h161} ^{h162} ^{h163} ^{h164} ^{h165} ^{h166} ^{h167} ^{h168} ^{h169} ^{h170} ^{h171} ^{h172} ^{h173} ^{h174} ^{h175} ^{h176} ^{h177} ^{h178} ^{h179} ^{h180} ^{h181} ^{h182} ^{h183} ^{h184} ^{h185} ^{h186} ^{h187} ^{h188} ^{h189} ^{h190} ^{h191} ^{h192} ^{h193} ^{h194} ^{h195} ^{h196} ^{h197} ^{h198} ^{h199} ^{h200} ^{h201} ^{h202} ^{h203} ^{h204} ^{h205} ^{h206} ^{h207} ^{h208} ^{h209} ^{h210} ^{h211} ^{h212} ^{h213} ^{h214} ^{h215} ^{h216} ^{h217} ^{h218} ^{h219} ^{h220} ^{h221} ^{h222} ^{h223} ^{h224} ^{h225} ^{h226} ^{h227} ^{h228} ^{h229} ^{h230} ^{h231} ^{h232} ^{h233} ^{h234} ^{h235} ^{h236} ^{h237} ^{h238} ^{h239} ^{h240} ^{h241} ^{h242} ^{h243} ^{h244} ^{h245} ^{h246} ^{h247} ^{h248} ^{h249} ^{h250} ^{h251} ^{h252} ^{h253} ^{h254} ^{h255} ^{h256} ^{h257} ^{h258} ^{h259} ^{h260} ^{h261} ^{h262} ^{h263} ^{h264} ^{h265} ^{h266} ^{h267} ^{h268} ^{h269} ^{h270} ^{h271} ^{h272} ^{h273} ^{h274} ^{h275} ^{h276} ^{h277} ^{h278} ^{h279} ^{h280} ^{h281} ^{h282} ^{h283} ^{h284} ^{h285} ^{h286} ^{h287} ^{h288} ^{h289} ^{h290} ^{h291} ^{h292} ^{h293} ^{h294} ^{h295} ^{h296} ^{h297} ^{h298} ^{h299} ^{h300} ^{h301} ^{h302} ^{h303} ^{h304} ^{h305} ^{h306} ^{h307} ^{h308} ^{h309} ^{h310} ^{h311} ^{h312} ^{h313} ^{h314} ^{h315} ^{h316} ^{h317} ^{h318} ^{h319} ^{h320} ^{h321} ^{h322} ^{h323} ^{h324} ^{h325} ^{h326} ^{h327} ^{h328} ^{h329} ^{h330} ^{h331} ^{h332} ^{h333} ^{h334} ^{h335} ^{h336} ^{h337} ^{h338} ^{h339} ^{h340} ^{h341} ^{h342} ^{h343} ^{h344} ^{h345} ^{h346} ^{h347} ^{h348} ^{h349} ^{h350} ^{h351} ^{h352} ^{h353} ^{h354} ^{h355} ^{h356} ^{h357} ^{h358} ^{h359} ^{h360} ^{h361} ^{h362} ^{h363} ^{h364} ^{h365} ^{h366} ^{h367} ^{h368} ^{h369} ^{h370} ^{h371} ^{h372} ^{h373} ^{h374} ^{h375} ^{h376} ^{h377} ^{h378} ^{h379} ^{h380} ^{h381} ^{h382} ^{h383} ^{h384} ^{h385} ^{h386} ^{h387} ^{h388} ^{h389} ^{h390} ^{h391} ^{h392} ^{h393} ^{h394} ^{h395} ^{h396} ^{h397} ^{h398} ^{h399} ^{h400} ^{h401} ^{h402} ^{h403} ^{h404} ^{h405} ^{h406} ^{h407} ^{h408} ^{h409} ^{h410} ^{h411} ^{h412} ^{h413} ^{h414} ^{h415} ^{h416} ^{h417} ^{h418} ^{h419} ^{h420} ^{h421} ^{h422} ^{h423} ^{h424} ^{h425} ^{h426} ^{h427} ^{h428} ^{h429} ^{h430} ^{h431} ^{h432} ^{h433} ^{h434} ^{h435} ^{h436} ^{h437} ^{h438} ^{h439} ^{h440} ^{h441} ^{h442} ^{h443} ^{h444} ^{h445} ^{h446} ^{h447} ^{h448} ^{h449} ^{h450} ^{h451} ^{h452} ^{h453} ^{h454} ^{h455} ^{h456} ^{h457} ^{h458} ^{h459} ^{h460} ^{h461} ^{h462} ^{h463} ^{h464} ^{h465} ^{h466} ^{h467} ^{h468} ^{h469} ^{h470} ^{h471} ^{h472} ^{h473} ^{h474} ^{h475} ^{h476} ^{h477} ^{h478} ^{h479} ^{h480} ^{h481} ^{h482} ^{h483} ^{h484} ^{h485} ^{h486} ^{h487} ^{h488} ^{h489} ^{h490} ^{h491} ^{h492} ^{h493} ^{h494} ^{h495} ^{h496} ^{h497} ^{h498} ^{h499} ^{h500} ^{h501} ^{h502} ^{h503} ^{h504} ^{h505} ^{h506} ^{h507} ^{h508} ^{h509} ^{h510} ^{h511} ^{h512} ^{h513} ^{h514} ^{h515} ^{h516} ^{h517} ^{h518} ^{h519} ^{h520} ^{h521} ^{h522} ^{h523} ^{h524} ^{h525} ^{h526} ^{h527} ^{h528} ^{h529} ^{h530} ^{h531} ^{h532} ^{h533} ^{h534} ^{h535} ^{h536} ^{h537} ^{h538} ^{h539} ^{h540} ^{h541} ^{h542} ^{h543} ^{h544} ^{h545} ^{h546} ^{h547} ^{h548} ^{h549} ^{h550} ^{h551} ^{h552} ^{h553} ^{h554} ^{h555} ^{h556} ^{h557} ^{h558} ^{h559} ^{h560} ^{h561} ^{h562} ^{h563} ^{h564} ^{h565} ^{h566} ^{h567} ^{h568} ^{h569} ^{h570} ^{h571} ^{h572} ^{h573} ^{h574} ^{h575} ^{h576} ^{h577} ^{h578} ^{h579} ^{h580} ^{h581} ^{h582} ^{h583} ^{h584} ^{h585} ^{h586} ^{h587} ^{h588} ^{h589} ^{h590} ^{h591} ^{h592} ^{h593} ^{h594} ^{h595} ^{h596} ^{h597} ^{h598} ^{h599} ^{h600} ^{h601} ^{h602} ^{h603} ^{h604} ^{h605} ^{h606} ^{h607} ^{h608} ^{h609} ^{h610} ^{h611} ^{h612} ^{h613} ^{h614} ^{h615} ^{h616} ^{h617} ^{h618} ^{h619} ^{h620} ^{h621} ^{h622} ^{h623} ^{h624} ^{h625} ^{h626} ^{h627} ^{h628} ^{h629} ^{h630} ^{h631} ^{h632} ^{h633} ^{h634} ^{h635} ^{h636} ^{h637} ^{h638} ^{h639} ^{h640} ^{h641} ^{h642} ^{h643} ^{h644} ^{h645} ^{h646} ^{h647} ^{h648} ^{h649} ^{h650} ^{h651} ^{h652} ^{h653} ^{h654} ^{h655} ^{h656} ^{h657} ^{h658} ^{h659} ^{h660} ^{h661} ^{h662} ^{h663} ^{h664} ^{h665} ^{h666} ^{h667} ^{h668} ^{h669} ^{h670} ^{h671} ^{h672} ^{h673} ^{h674} ^{h675} ^{h676} ^{h677} ^{h678} ^{h679} ^{h680} ^{h681} ^{h682} ^{h683} ^{h684} ^{h685} ^{h686} ^{h687} ^{h688} ^{h689} ^{h690} ^{h691} ^{h692} ^{h693} ^{h694} ^{h695} ^{h696} ^{h697} ^{h698} ^{h699} ^{h700} ^{h701} ^{h702} ^{h703} ^{h704} ^{h705} ^{h706} ^{h707} ^{h708} ^{h709} ^{h710} ^{h711} ^{h712} ^{h713} ^{h714} ^{h715} ^{h716} ^{h717} ^{h718} ^{h719} ^{h720} ^{h721} ^{h722} ^{h723} ^{h724} ^{h725} ^{h726} ^{h727} ^{h728} ^{h729} ^{h730} ^{h731} ^{h732} ^{h733} ^{h734} ^{h735} ^{h736} ^{h737} ^{h738} ^{h739} ^{h740} ^{h741} ^{h742} ^{h743} ^{h744} ^{h745} ^{h746} ^{h747} ^{h748} ^{h749} ^{h750} ^{h751} ^{h752} ^{h753} ^{h754} ^{h755} ^{h756} ^{h757} ^{h758} ^{h759} ^{h760} ^{h761} ^{h762} ^{h763} ^{h764} ^{h765} ^{h766} ^{h767} ^{h768} ^{h769} ^{h770} ^{h771} ^{h772} ^{h773} ^{h774} ^{h775} ^{h776} ^{h777} ^{h778} ^{h779} ^{h780} ^{h781} ^{h782} ^{h783} ^{h784} ^{h785} ^{h786} ^{h787} ^{h788} ^{h789} ^{h790} ^{h791} ^{h792} ^{h793} ^{h794} ^{h795} ^{h796} ^{h797} ^{h798} ^{h799} ^{h800} ^{h801} ^{h802} ^{h803} ^{h804} ^{h805} ^{h806} ^{h807} ^{h808} ^{h809} ^{h810} ^{h811} ^{h812} ^{h813} ^{h814} ^{h815} ^{h816} ^{h817} ^{h818} ^{h819} ^{h820} ^{h821} ^{h822} ^{h823} ^{h824} ^{h825} ^{h826} ^{h827} ^{h828} ^{h829} ^{h830} ^{h831} ^{h832} ^{h833} ^{h834} ^{h835} ^{h836} ^{h837} ^{h838} ^{h839} ^{h840} ^{h841} ^{h842} ^{h843} ^{h844} ^{h845} ^{h846} ^{h847} ^{h848} ^{h849} ^{h850} ^{h851} ^{h852} ^{h853} ^{h854} ^{h855} ^{h856} ^{h857} ^{h858} ^{h859} ^{h860} ^{h861} ^{h862} ^{h863} ^{h864} ^{h865} ^{h866} ^{h867} ^{h868} ^{h869} ^{h870} ^{h871} ^{h872} ^{h873} ^{h874} ^{h875} ^{h876} ^{h877} ^{h878} ^{h879} ^{h880} ^{h881} ^{h882} ^{h883} ^{h884} ^{h885} ^{h886} ^{h887} ^{h888} ^{h889} ^{h890} ^{h891} ^{h892} ^{h893} ^{h894} ^{h895} ^{h896} ^{h897} ^{h898} ^{h899} ^{h900} ^{h901} ^{h902} ^{h903} ^{h904} ^{h905} ^{h906} ^{h907} ^{h908} ^{h909} ^{h910} ^{h911} ^{h912} ^{h913} ^{h914} ^{h915} ^{h916} ^{h917} ^{h918} ^{h919} ^{h920} ^{h921} ^{h922} ^{h923} ^{h924} ^{h925} ^{h926} ^{h927} ^{h928} ^{h929} ^{h930} ^{h931} ^{h932} ^{h933} ^{h934} ^{h935} ^{h936} ^{h937} ^{h938} ^{h939} ^{h940} ^{h941} ^{h942} ^{h943} ^{h944} ^{h945} ^{h946} ^{h947} ^{h948} ^{h949} ^{h950} ^{h951} ^{h952} ^{h953} ^{h954} ^{h955} ^{h956} ^{h957} ^{h958} ^{h959} ^{h960} ^{h961} ^{h962} ^{h963} ^{h964} ^{h965} ^{h966} ^{h967} ^{h968} ^{h969} ^{h970} ^{h971} ^{h972} ^{h973} ^{h974} ^{h975} ^{h976} ^{h977} ^{h978} ^{h979} ^{h980} ^{h981} ^{h982} ^{h983} ^{h984} ^{h985} ^{h986} ^{h987} ^{h988} ^{h989} ^{h990} ^{h991} ^{h992} ^{h993} ^{h994} ^{h995} ^{h996} ^{h997} ^{h998} ^{h999} ^{h1000} ^{h1001} ^{h1002} ^{h1003} ^{h1004} ^{h1005} ^{h1006} ^{h1007} ^{h1008} ^{h1009} ^{h1010} ^{h1011} ^{h1012} ^{h1013} ^{h1014} ^{h1015} ^{h1016} ^{h1017} ^{h1018} ^{h1019} ^{h1020} ^{h1021} ^{h1022} ^{h1023} ^{h1024} ^{h1025} ^{h1026} ^{h1027} ^{h1028} ^{h1029} ^{h1030} ^{h1031} ^{h1032} ^{h1033} ^{h1034} ^{h1035} ^{h1036} ^{h1037} ^{h1038} ^{h1039} ^{h1040} ^{h1041} ^{h1042} ^{h1043} ^{h1044} ^{h1045} ^{h1046} ^{h1047} ^{h1048} ^{h1049} ^{h1050} ^{h1051} ^{h1052} ^{h1053} ^{h1054} ^{h1055} ^{h1056} ^{h1057} ^{h1058} ^{h1059} <

ὑμᾶς ἁγαπῶ[ν], ἦσσαν ἀγαπῶμαι; **16** Ἔστω δέ, ἐγώ 'οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς· ἀλλ' ὑπάρχων πανοῦργος δόλω ὑμᾶς ἔλαβον. **17** μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; **18** παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν; **19** Ἰάλαι δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα. Ἐκατέναντι θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. **20** φοβοῦμαι γὰρ μή πως ἐλθὼν οὐχ οἴους θέλω εὔρω ὑμᾶς κἀγὼ εὔρεθῶ ὑμῖν οἶον οὐ θέλετε· μή πως ἔρις, ἔζηλος, θυμοί, ἐριθειαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι· **21** μή πάλιν ἐλθόντος μου ταπεινώσῃ με ὁ θεός μου πρὸς ὑμᾶς· καὶ πενήθσω πολλοὺς τῶν προσημαρτηκῶν καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ἣ ἔπραξαν.

13 Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. **2** προεῖρηκα καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὸ δεῦτερον καὶ ἀπὼν νῦν^T, τοῖς προσημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι, **3** ἔπει δοκιμῆν

15 ἁγαπῶ **κ*** A 33. 104*. 1241. 1505 | *txt* Φ^{46} κ^2 B D F G K L P Ψ 0243. 81. 104^c. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ latt • **16** 'οὐκ εβάρησα υμας Φ^{46} D* | ου κατεναρκησα υμων **κ** F G 81. 326. 629. (104. 1881) | *txt* A B D² K L P Ψ 0243. 33. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 2464^c (- ου 2464*) $\mathfrak{M}$ • **19** 'ου παλαι Φ^{46} | παλιν κ^2 D K L P Ψ 0278. 104. 630. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ g vg^{ms} sy bo | *txt* **κ*** A B F G 0243. 6. 33. 81. 365. 1175. 1739. 1881 lat | ^f κατενωπιον του D¹ K L Ψ 104. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ | κατενωπιον D* P | ενωπιον του θεου και εναντιον του 1739^{mg}; Or | *txt* Φ^{46} **κ** A B F G 0243. 0278. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739^{ixt}. 1881. 2464 | $\square$ Φ^{46} b d; Ambst • **20** ἔρεις B D F G K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 2464 $\mathfrak{M}$ latt sy^h sa bo? | *txt* $\Phi^{46.99vid}$ **κ** A 0243. 33. 326. 945. 1505. 1739. 1881 sy^p bo? | ^f ζηλοι **κ** D¹ K L P Ψ 0243. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ latt sy^h sa bo? | *txt* $\Phi^{46.99}$ A B D* F G 33. 326 sy^p bo^{ms} • **21** ἐλθοντος μου ταπεινωσει με ο θεος μου προς υμας Φ^{46} B F G P 81. 326 | ελθοντα με ταπεινωση (+ με **κ**) ο θεος μου (- 1881) προς υμας κ^2 K Ψ 0243. 945. 1739. 1881 *pm* lat? | ελθοντα με ταπεινωσει (+ με 104) ο θεος μου (- 1505) προς υμας L 0278. 6. 33. 104. 365. 614. 629. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 *pm* | ελθοντα με προς υμας ταπεινωσει με (- D¹) ο θεος μου D sy^p | *txt* **κ*** A

¶ 13,1 ἑτοιμῶς εχω ελθειν A vg^{ms} • **2** ἑγραφα D² K L P Ψ 104. 365. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ vg^{ms} sy sa (bo) | *txt* Φ^{46} **κ** A B D*^c F G I 0243. 6. 33. 81. 630. 1175. 1739. 1881 lat | $\square$ Φ^{46} F G • **3** ὅτι F G 0278^{vid} b d r; Ambst | επειδη 6

ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἄσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. **4** καὶ γὰρ ὁ ἑσταυρώθη ἐξ ἄσθενείας, ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυνάμεως θεοῦ. καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἔν αὐτῷ, ἀλλὰ ἔζησομεν ἵσὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ ἕως ὑμᾶς.

R 15,18!

| Ph 2,7s

1K 6,14! R 1,4!

4,10! 12,9! · 1Th 4,17!

5 Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν; εἰ μὴτι ἀδόκιμοὶ ἐστε. **6** ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. **7** εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ᾧμεν. **8** οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ

1K 11,28 G 6,4

R 8,10!

τῆς ἀληθείας ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. **9** χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾗτε· τοῦτο καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. **10** Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ὁ κύριος ἔδωκέν μοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν.

| 4,2 1K 13,6

11 G 6,1 |

10,11!

10,8! · 12,19!

10,4!

11 Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. **12** Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.

Ph 3,11 · 9!

R 15,5! · R 12,18! ·

R 15,33!

| R 16,16!

13 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Ὁ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ὁσίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ὑ

Ph 2,1

4 Ὑ εἰ κ² A D¹ L Ψ 630. 1175. 1505. 1881. 2464 ℣ lat sy; Ambst | txt ℣^{46vid} κ* B D* F G K P 0243. 33. 81. 104. 365. 1241. 1739 co; Eus | Γ συν κ A F G r sy^p bo | txt B D K L P Ψ 0243. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣ ar vg sy^h sa; Ambst | ἔζησομεθα D² K L Ψ 1505 ℣ | ζωμεν ℣⁴⁶ | txt κ A B D*^c F G 0243. 0278^{vid}. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 | Γ εν ℣^{46vid} D*^c 33. 326 (g); Pel^{tr} | □ B D² r • **5** Ὑ κ A F G P 0243. 81. 326. 629. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 b vg; Cl Ambst | txt B D K L Ψ 33. 104. 365. 1505 ℣ ar vg^{ms} sy | Ὑ ἐστιν κ A D¹ F G K L P Ψ 0243. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣ | txt ℣⁴⁶ B D* 33; Cl • **7** εὐχομαι D² L Ψ 0243. 630. 1739. 1881 ℣ ar b vg^{ms} sy^p sa^{ms}; Ambst | txt ℣⁴⁶ κ A B D* F G K P 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 lat sy^h co • **13** ° B Ψ 323. 1881 | οἰ ℣⁴⁶ | Ὑ αμην κ² D K L P Ψ 104. 365. 1505. 2464 ℣ lat sy bo | txt ℣⁴⁶ κ* A B F G 0243. 6. 33. 81. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 sa bo^{ms}; Ambst

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

11s **1** Παῦλος ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγεύραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, **2** καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοὶ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ **4** τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέλθαι ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος ἡμῶν, ὅπως ἐξέλθαι ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος ἡμῶν, ὅπως ἐξέλθαι ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος ἡμῶν, ὅπως ἐξέλθαι ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος ἡμῶν, **5** ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων, ἀμήν.

6 Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι [Χριστοῦ] εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, **7** ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μὴ τινὲς εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. **8** ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. **9** ὡς προειρήκαμεν καὶ ἄρτι πάλιν λέγω· εἰ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω.

11s R 4,24! | 1K 16,1 R 1,7! | 2,20 1T 2,6! R 12,2 E 5,16 1J 5,19· H 10,10 R 16,27! 5,8·8 2K 11,4 1T 6,3 5,10 Act 15,24 6!· 1K 16,22! 5,21 2K 13,2 1Th 3,4; 4,6· 1K 15,1!

¶ 1,1 [□] Mcion^{Hier} • 3 ^ϛ και κυριου ημων ^ϕ46.51^{vid} B D F G H K L 104. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 [℣] vg sy sa bo^{mss} | και κυριου 0278 vg^{mss} | ^{txt} ^ⲛ A P ^Ψ 33. 81. 326. 365. 1241. 2464 ar b; Ambst • 4 ^ϛ περι ^ϕ46 ^ⲛ* A D F G K L P ^Ψ 104. 1739. 1881 [℣] (g) | ^{txt} ^ϕ51 ^ⲛ1 B H 0278. 6. 33. 81. 326. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 | ^ϛ ἐνεστῶτος αἰῶνος ^ⲛ2 D F G H^{vid} K L P ^Ψ 0278. 104. 365. 1175. 1505. 2464 [℣] latt | ^{txt} ^ϕ46.51^{vid} ^ⲛ* A B 33. 81. 326. 630. 1241. 1739. 1881 • 6 [∘] F G | ^ϛ Ἰησοῦ Χριστοῦ D 326. 1241 ^{sy}h* | – ^ϕ46^{vid} F* G H^{vid} ar b; Tert Cyp Ambst Pel | ^{txt} ^ϕ51 ^ⲛ A B F^c K L P ^Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 [℣] f vg sy^p bo • 8 ^ϛ εὐαγγελισθαι ὑμιν ^ⲛ2 A 81. 104. 326. 1241 d; Tert^{pl} Ambst | εὐαγγελισθαι ^ⲛ* b g; Mcion^T Tert^{pl} Lcf | εὐαγγελισθαι F G ^Ψ ar; Cyp | ὑμιν εὐαγγελίζεται ^ϕ51^{vid} B H 630. 1175. 1739 | εὐαγγελίζεται ὑμιν K P (^ϛ 0278). 365. 614. 1505. 1881. 2464 ^{pm} | ^{txt} D(*.c).2 L 6. 33. 945 ^{pm} vg • 9 ^ϛ προειρηκα εἰ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω ^ϕ51 | εὐηγγελισαμεθα ὑμιν ^Ψ

10 Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ ὅτι ἔτι ἀνθρώποις ἤρρασκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἦμην. 11 Γνωρίζω γὰρ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον· 12 οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. 13 Ἦκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν, 14 καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. 15 Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ἡμεῖς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ· 16 ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι 17 οὐδὲ ἀνήλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλ' ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. 18 Ἐπειτα μετὰ ἑτὴ τρία ἀνήλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορήσαι Κηφᾶν καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε, 19 ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων (οὐκ εἶδον) εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου. 20 Ἄ δε γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. 21 Ἐπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ Ὀτῆς Κιλικίας· 22 ἦμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς

2K 5,11 · 1Th 2,4!

R 1,1!

| 1K 15,1

1 1Th 2,13

1K 11,23

16!

1K 12,31! · 23 1K 15,9
Ph 3,6 1Ti 1,13 Act 8,3!R 10,2 Ph 3,6 Act 22,3 ·
Mc 7,5

| Act 13,2 R 1,1

Is 49,1 Jr 1,5 · 1K 15,10

| 12 1K 15,8! L 10,22

2,7!

1K 15,50! |

Act 9,26

2,9,12 1K 15,7 Act
12,17! |

R 9,1!

Act 9,30; 15,23,41

1Th 2,14

10 Ὅτι γὰρ D¹ K L P 104. 1505 ℳ sy | txt ℥⁴⁶ ⋈ A B D* F G Ψ 0278. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 latt bo • 11 ὅτι δε ℥⁴⁶ ⋈*² A D¹ K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ b vg^{ms} sy bo | οὐν 0278 | txt ⋈¹ B D*^c F G 33 lat sa • 12 ὅτι οὐδε ⋈ A D*^c F G P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 | txt ℥⁴⁶ B D² K L 1505 ℳ • 13 ὅτι ἐπολεμουν F G ex lat. ? • 15 ὁ ℥⁴⁶ B F G 629. 1505 lat sy^p; Ir^{lat pt. arm} Eriph | txt ⋈ A D K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 ℳ syh^{ms} co; Ir^{lat pt} | ⋈¹ ℥⁴⁶ 6. 1739. 1881 • 16 ὅτι εὐαγγελισωμαι ℥⁴⁶ D* • 17 ὅτι ἀπῆλθον ℥⁵¹ B D F G 2464 | ἦλθον ℥⁴⁶ | txt ⋈ A K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℳ sy^h • 18 ὅτι ⋈ A P 33. 81. 326. 630. 1241. 1739. 1881. 2464 | txt ℥⁴⁶ B D F G K L Ψ 0278. 104. 365. 1175. 1505 ℳ | ὅτι Πέτρον ⋈² D F G K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739^{ms}. 1881. 2464 ℳ latt sy^h | txt ℥^{46,51} ⋈* A B 33. 1241. 1739^{xt} sy^{hms} co • 19 ὅτι εἶδον οὐδενα D* F G | οὐκ εἶδον οὐδενα ℥⁵¹ vid • 21 ὁ ⋈* 33. 1505. 1881

Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ. **23** μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἣν ποτε ἔπόρθει, **24** καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν θεόν.

13!

Is49,3

Act15,2

1K9,6!·2K2,13!

1T3,16

6.9·4,11 Ph2,16!

14; 6,12

Act15,1.24·Jd4·

2K11,26·5,11!

14; 4,16!

2!·6,3 Act5,36!

Dt10,17 R2,11!

1T1,11!·1,16 R15,16!

E3,8 1T2,7 Act9,15

|3,5!

R15,15!·1,19!

J1,42·Act3,1!·2!·Ap

3,12

|1K16,1!

Act14,26!

Act13,8!

1,19!·Act11,3

2 Ἐπειτα διὰ ἑκατεσάρων ἐτῶν ἄλλιν ἀνέβην² εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρναβᾶ συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον· **2** ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν· καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν, μή πως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. **3** ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἕλλην ὢν, ἠναγκάσθη περιτομηθῆναι· **4** διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισηθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσουσιν, **5** οἷς οὐδὲ² πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. **6** Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναι τι, – ὅποιοι ποτε ἦσαν οὐδὲν μοι διαφέρει· πρόσωπον Ὁ[ό] θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει – ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκούντες οὐδὲν προσανέθεντο, **7** ἀλλὰ τοῦναντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς, **8** ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη, **9** καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰακώβος καὶ Κηφᾶς³ καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκούντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρναβᾶ κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν· **10** μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. **11** Ὅτε δὲ ἦλθεν Κηφᾶς εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. **12** πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν ἄπο Ἰακώβου μετὰ τῶν ἐθνῶν ἔσυν-

23 Ἐπολεμεῖ F G *ex lat.*?

¶ **2,1** ἑσσαρων 1241 | ἀνεβην παλιν D F G ar b | ανεβην vg^{ms} bo; Mcion^T Ir^{lat} Ambst | παλιν ανηλθον C • **4** ὤμη F G • **5** οὔδε Mcion^T | – D* b; Ir^{lat} Tert MVict Ambst Hier^{ms} | διαμενη A F G • **6** ° B C D F G K L 630. 1505. 1739. 1881. 2464 M | *txt* P⁴⁶ X A P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 614. 1175. 1241 • **9** Ἰακωβος A | Ἰακωβος και Πετρος P⁴⁶ r | Πετρος και Ἰακωβος D F G 629 ar b vg^{ms}; Tert Ambst Pel | *txt* X B C I^{vid} K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M vg sy co • **11** Ἰ Πετρος D F G K L 630. 1505. 2464 M it vg^{ms} sy^h; Ambst | *txt* X A B C H P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 629. 1175. 1241. 1739. 1881 vg sy^{hmg}; Cl Eus • **12** ἑ τινα P⁴⁶ d g c r*; Ir^{lat} | ἑ συνησθιον P⁴⁶ vg^{ms}

ήσθιεν· ὅτε δὲ ἤλθον, ὑπέστελλεν καὶ ἀφώριζεν ἑαυτὸν φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. **13** καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ ὅ[καὶ] οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρναβᾶς συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. **14** ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Ἰησοῦ ἔμπροσθεν πάντων· εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς (καὶ οὐχὶ Ἰουδαϊκῶς ζῆς), πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν; **15** Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἀμαρτωλοί· **16** εἰδότες ὅ[δὲ] ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, ὅτι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ. **17** εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἀμαρτωλοί, ἴαρα Χριστὸς ἀμαρτίας διάκονος; μὴ γένοιτο. **18** εἰ γὰρ ἂ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν συνιστάνω. **19** ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα θεῶ ζῆσω. Χριστῷ συνεσταύρωμαι· **20** ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ (υἱοῦ τοῦ θεοῦ) τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδότος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. **21** Οὐκ

Julb 22,16
Kol4,11 Tt 1,10 Act
11,21|
1K 9,6! · 2P 3,17

5!
1T 5,20
3!

[3,2 R 3,28 Ph 3,9 E2,8s
3,11 R 3,20!
3,8,24 R 3,30; 4,5; 5,1

R 6,1!

| R 6,10; 7,4,6

R 6,6,8

8,10! Ph 1,21
2K 10,3 Ph 1,22 · E 3,17
R 14,7!s
1,4!

12 ἤλθεν $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}$ B D* F G 33 b d g; Irlat | txt A C D¹ H K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ ar f r vg sy co • 13 $\circ\mathfrak{P}^{46}$ B 6. 630. 1739. 1881 ar f vg bo | txt $\mathfrak{N}$ A C D F G H K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ b r vg^{ms} sy sa; Ambst Pel • 14 Ἰησοῦς D F G K L P 104. 630. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ it vg^{mss} sy^h; Ambst Pel | txt $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}$ A B C H Ψ 0278. 33. 81. 365. 629. 1175. 1241. 1739. 1881 vg co | ' και (-6. 630. 1739) ουκ Ιουδαϊκως ζης F G 6. 630. 1739 | ζης και ουχι (ουκ D¹ L $\mathfrak{M}$) Ιουδαϊκως D K L 326. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ vg^{cl} | ζης $\mathfrak{P}^{46}$ 1881 ar b d; Ambst | txt $\mathfrak{N}$ A B C H P Ψ 0278. 33. 81. 104. (365). 1175. 1241 | ϵ τι K L 1505 $\mathfrak{M}$ sy^h | txt $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}$ A B C D F G H P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 latt sy^p co • 16 $\circ\mathfrak{P}^{46}$ A D² K P Ψ 0278*. 33. 365. 630. 1505. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ sy^h | txt $\mathfrak{N}$ B C D* F G H L 0278^c. 81. 104. 1175. 1241. 2464 lat | ϵ A B 33 vg^{mss} | txt $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}$ C D F G H K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ lat sy | ϵ $\mathfrak{P}^{46}$ B H 33. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ar d sy | txt $\mathfrak{N}$ A C D F G I^{vid} K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 2464 $\mathfrak{M}$ lat | ϵ διοτι C D² H K L P Ψ $\mathfrak{M}$ f vg | txt $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}$ A B D* F G I 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 • 17 ἴαρα B² H 0278. 365. 945. 1175. 1739. 1881 it; Ambst (sine acc. $\mathfrak{P}^{46}$ $\mathfrak{N}$ A B* C D F G) • 20 ἰησοῦ καὶ Χριστοῦ $\mathfrak{P}^{46}$ B D* F G (b) MVict | txt $\mathfrak{N}$ A C D¹ K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ lat sy co; Cl

ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

L24,25·2K6,11!·5,7

1K1,23!

2,16!

E1,13·R10,16!

4,6 1Th4,8 H2,4

2,8 Mc6,14 1K12,6!

Gn15,6 ⊕ R4,3!

|R4,11s!

29!|

2,16!

Gn12,3; 18,18 Act3,25

Jub18,16

R4,16

3 Ὡ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν^T, οἷς κατ'⁴ ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη^T ἑσταυρωμένος; **2** τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν· ἐξ ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; **3** οὕτως ἀνόητοί ἐστε, ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; **4** τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῆ; εἶ γε καὶ εἰκῆ. **5** ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;

6 Καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην· **7** γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι (ἰοῖοί εἰσιν) Ἀβραάμ. **8** προῖδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ θεός, προευηγγελίσαστο τῷ Ἀβραάμ ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη· **9** ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ.

Dt27,26; 28,58; 30,10

5,3!

2,16!

Hab2,4 R1,17

Lv18,5 ⊕ R10,5

|4,5!

2K5,21

Dt27,26; 21,23

Act5,30!

10 Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσίν, ὑπὸ κατάραν εἰσίν· ⁶ γέγραπται γὰρ ὅτι ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει^T πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά. **11** ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ θεῷ δῆλον, ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται· **12** ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὁ ποιήσας αὐτά^T ζήσεται ἐν αὐτοῖς. **13** Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα, ὅτι γέγραπται· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου, **14** ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἢ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ γένηται ἐν^ς Χριστῷ

¶ **3,1** ^T (5,7) τη αληθεια μη πειθεσθαι C D² K L P Ψ 0278. 33*. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 ℳ vg^{cl} sy^h; Hier^{mss} | Lxi ℵ A B D* F G 6. 33*. 81. 630. 1739 lat sy^p co; Hier^{mss} | ^T εν υμιν D F G K L 33*. 1505. 2464 ℳ it vg^{cl} sy^h | Lxi ℵ A B C P Ψ 0278. 33*. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 f r vgst co • **7** εἰσιν υιοι ℵ² A C D F G K 0278. 33. 104. 365. 1175. 1739. 1881 ℳ latt; I^{lat} | εἰσιν οι υιοι L 630. 1505 | Lxi ℘⁴⁶ ℵ* B P Ψ 81. 326. 1241. 2464 • **10** ^T εν ℵ² A C D F G K L P ℳ latt | Lxi ℘⁴⁶ ℵ* B Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. (1505). 1739. 1881. 2464 • **12** ^T ανθρωπος D² K L 81*. 630. 1505. 1881. 2464 ℳ ar vg^s sy^{hm}g | Lxi ℘⁴⁶ ℵ A^{vid} B C D* F G P Ψ 0278. 6. 33. 81*. 104. 365. 629. 1175. 1241. 1739 b r vg sy^h co; Ambst • **14** ^s ℵ B sy^p | Lxi ℘⁴⁶ A C D F G K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ latt sy^h

	Ἰησοῦ ² , ἵνα τὴν ἑπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.	Act 2,33
7	15 Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω· ὁμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται.	R 3,5!
	16 τῷ δὲ Ἀβραάμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. οὐ λέγει· καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός· καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστιν Χριστός.	29! Gn 13,15; 17,8; 24,7
	17 τοῦτο δὲ λέγω· διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἡ μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γεγωνὸς νόμος οὐκ ἀκυροῖ εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν.	Ex 12,40s ⑥
	18 εἰ γὰρ ἕκ νόμου ἢ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραάμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ θεός.	R 4,14; 11,6
	19 Τί οὖν ὁ νόμος; τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται, διαταγείς δι' ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου. 20 ὁ δὲ μεσίτης ἑνός οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ θεὸς εἷς ἔστιν. 21 ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν [τοῦ θεοῦ]; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἕκ νόμου ἂν ἦν ἡ δικαιοσύνη. 22 ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.	R 4,15! Act 7,53! · Lv 26,46 Dt 5,4s AssMos 1,14 R 7,7 R 7,10
	23 Πρὸ τοῦ δὲ ἔλθειν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι, 24 ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς	R 3,9-19; 11,32 4,4s,21; 5,18 R 6,14s 1K 9,20 R 11,32 1K 4,15

14 ἑυλογίαν $\mathfrak{P}^{46}$ D*^c F G b vg^{ms}; Mcion^T Ambst | txt $\mathfrak{P}^{99}$ $\aleph$ A B C D² K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ lat sy co • **16** Ἦ D* F^c 81. 1505; Ir^{lat} | οὗ F* G • **17** Ἦ εις Χριστον D F G I K L 0176. 0278. 104. 365. 630. 1505 $\mathfrak{M}$ it sy; Eus Ambst | txt $\mathfrak{P}^{46}$ $\aleph$ A B C P Ψ 6. 33. 81. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 r t vg co • **18** Ἦ δια $\mathfrak{P}^{46}$ • **19** Ἦ νομος; των παραδοσεων χαριν ετεθη D* | νομος των πραξεων; ετεθη F G it; Ir^{lat} Ambst Spec | νομος των πραξεων $\mathfrak{P}^{46}$ | txt $\aleph$ A B C D¹ K L P Ψ 0176^{vid}. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. (ετεθη 2464) $\mathfrak{M}$ (lat; Cl) | Ἦ αν B 0278. 33. 1175. 2464; Cl | txt $\mathfrak{P}^{46}$ $\aleph$ A C D F G K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$; Ir^{lat} • **21** Ἦ – $\mathfrak{P}^{46}$ B d; Ambst | του Χριστου 104 | θεου F G | txt $\aleph$ A C D K L P Ψ 0278. 33. 81. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ lat sy co | Ἦ αληθεια F G | Ἦ εκ νομου ην D* 1881 | εκ νομου F G d | αν εκ νομου ην D¹ K L P 0176^{vid}. 1505 $\mathfrak{M}$ | εκ νομου ην αν $\aleph$ Ψ (*)^c 0278. 33. 104. 365. 630. 1175. 1739 | εν νομο ην αν $\mathfrak{P}^{46}$ | εν νομο αν ην B | txt A C 81. 1241. 2464 • **23** Ἦ συγκεκλεισμενοι C D¹ K L 0176. 0278. 365. 630. 1175. 1505 $\mathfrak{M}$; Cl^{pt} | txt $\mathfrak{P}^{46}$ $\aleph$ A B D* F G P Ψ 33. 81. 104. 1241. 1739. 1881. 2464; Cl^{pt} • **24** Ἦ εγενετο $\mathfrak{P}^{46}$ B; Cl^{pt}

2,16! Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν· **25** ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἔσμεν. **26** Πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἐστε διὰ ὁτῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· **27** ὅσοι γὰρ εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε. **28** οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· ἄπαντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **29** εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἐστέ, κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

4 Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου κύριος πάντων ὧν, **2** ἀλλ' ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστίν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. **3** οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἤμεθα δεδουλωμένοι· **4** ὅτε δὲ ἤλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, **5** ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν. **6** Ὅτι δὲ ἐστε υἱοὶ, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν κρᾶζον· ἀββα ὁ πατήρ. **7** ὥστε οὐκέτι οἷς δοῦλος ἀλλ' υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος διὰ θεοῦ.

8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς ὀφύσει μὴ οὔσιν θεοῖς· **9** νῦν δὲ γνόντες θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε; **10** ἡμέρας παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς, **11** φοβοῦμαι ὑμᾶς μή πως εἰκῆ γεκοπίακα εἰς ὑμᾶς.

9 Kol2,20! · 5,1; 3,23 |

Mc1,15 E1,10 Tob
14,5 Kol1,19·
J5,36 1J4,9·3,23!

3,13·1K6,20!·R8,15!
|3,26 R8,14!

R8,15 Mc14,36
L11,2!p |
3,29 R8,17

1Th4,5!

2Chr13,9 Is37,19 Jr
2,11 1K8,4!s; 12,2 |
1K13,12!

3!

R14,5 Kol2,16! 1Hen
72-82
|2,2!·1K15,10!

26 ° φ⁴⁶ P 2464; C1 | ' Χριστου Ιησου φ⁴⁶ 6. (φ 1739. 1881 sy^p) sa | - P • **28** Γαπαντες & A B² | ' εν εστε εν Χριστω F G 33 | εστε Χριστου φ⁴⁶ & A | εστε εν (vel εν?) Χριστου &* (vg^{ms}) ; txi &² B C D K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M; C1

¶ **4,3** Γημεν A B C D¹ K L P Ψ 81. 104. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M; C1 | txi φ⁴⁶ & D* F G 0278. 33. 365. 1175 • **6** ° B 1739 sa | ° φ⁴⁶ | Γυμων D² K L Ψ 33. 81. 365. 630. 1505. 2464 M vg^{cl} sy bo^{pl} | txi φ⁴⁶ & A B C D* F G P 0278. 104. 1175. 1241. 1739. 1881 lat sa bo^{pl} • **7** ° F G | ' δια θεον F G 1881 | δια Χριστου 81. 630 sa | δια Ιησου Χριστου 1739° ; θεου δια Χριστου &² C³ D K L 0278. 104. 365. 1175. 1241. 2464 M ar ; θεου δια Ιησου Χριστου P 6. 326. 1505 sy | κληρονομος μεν θεου, συγκληρονομος δε Χριστου Ψ | txi φ⁴⁶ &* A B C* 33. 1739*^{vid} lat bo; C1 • **8** ° K b d; Ir^{lat} Ambst Spec • **9** Γδουλευσαι & B | txi φ⁴⁶ A C D F G K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M • **10** Γ παρατηρουντες φ⁴⁶ • **11** Γ εκοπιασα φ⁴⁶ 1739. 1881

12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι καὶ γὰρ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. οὐδέν με ἠδικήσατε· **13** οἶδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον, **14** καὶ τὸν πειρασμὸν ἔμωμ ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ ἐξουθενήσατε ὁὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλ' ὡς ἄγγελον θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. **15** Ἐποῦ οὖν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἐδώκατέ μοι. **16** ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν; **17** ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλ' ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. **18** καλὸν δὲ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναι με πρὸς ὑμᾶς. **19** Ἐτέκνα μου, οὐς πάλιν ὠδίνω μέχρις οὗ μορφωθῆ Χριστὸς ἐν ὑμῖν. **20** ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν.

21 Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἄκούετε; **22** γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἓνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. **23** ἀλλ' ὁ ὁμὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας δι' ἐπαγγελίας. **24** ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα· αὐταὶ γὰρ εἰσιν δύο διαθήκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ εἰς δουλείαν γεννώσα, ἥτις ἐστὶν Ἀγάρ. **25** τὸ δὲ Ἀγάρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ· συστοιχεῖ

1K 11,1f; ·9,21

1K 2,3f · cf Act 16,6

Mt 10,40f |

2,5; 5,7 E 4,15 J 8,45 |

1,7

| 1K 4,14f

1K 4,15

3,23f ·9

| Gn 16,15; 21,2

R 9,7-9; 4,20 Gn 17,16, 19 |

Ex 24,7s

5,1

14 μου τον C^{vid} D¹ K L P Ψ 365. 630. 1175. 1505 M ar vg^{ms} sy^h sa bo^{ms} | μου P⁴⁶ | τον K² 0278. 81. 104. 326. 1241. 2464 | υμων τον 6. 1739. 1881; Or | LXT K* A B C² D* F G 33 bo | P⁴⁶ • **15** τις D K L 630. 1505 M b r sy^h; Ambst | LXT P⁴⁶ K A B C F G P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 lat sy^{p,hmg} co | T ην D K 630 M b r; Ambst | η F G | LXT P⁴⁶ K A B C L P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 sy • **17** T (1C 12,31) ζηλουτε δε τα κρειττω χαρισματα D* F G ar b; Ambst • **18** ζηλουσθε K B 33 lat | το ζηλουσθαι D F G K L P 104. 630. 1505 M | LXT A C 062. 0278. 6. 81. 326. 365. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 • **19** τεκνια K² A C D¹ K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 M lat; Cl | LXT K* B D* F G 062. 323. 1739; Tert Did Ambst • **21** αναγινωσκετε D F G 104. 1175 latt sa (bo^{pl}) • **23** P⁴⁶ B f vg; Pel | LXT K A C D F G K L P Ψ 062^{vid}. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M; Or | κατ 323. 945 | LXT P⁴⁶ K A C Ψ 33. 81. 104. 1241. 2464 • **25** γαρ Σινα K C F G 1241. 1739 lat (sa; Ambst) | δε Σινα P⁴⁶ | γαρ Αγαρ Σινα K L P Ψ 062. 33. 81. 104. 630. 1505. 1881 M sy bo^{ms}; γαρ Αγαρ d | LXT A B D 0278. 323. 365. 1175. 2464 sy^{hmg} bo^{pl} | η (-D*) συστοιχουσα D* F G lat

δὲ ἰ τῆ νῦν Ἰερουσαλήμ, δουλεῦει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων
 ἀυτῆς. **26** ἡ δὲ ἄνω Ἰερουσαλήμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἣτις
 ἐστὶν μήτηρ ἡμῶν. **27** γέγραπται γάρ·

*εὐφράνθητι, στείρα ἢ οὐ τίκτουσα,
 ῥῆξον καὶ βόησον, ἢ οὐκ ᾠδίνουσα·
 ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου
 μᾶλλον ἢ τῆς ἐχοῦσης τὸν ἄνδρα.*

28 Ἔγμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα
 ἐστέ. **29** ἀλλ' ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίω-
 κεν τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτως καὶ νῦν. **30** ἀλλὰ τί λέγει ἡ
 γραφή; *ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ
 μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς
 ἐλευθέρας.* **31** διό, ἀδελφοί, οὐκ ἐσμεν παιδίσκης τέκνα
 ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

5 Ἐτῆ ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χριστὸς ἠλευθέρωσεν· στήκετε
 οὖν καὶ μὴ πάλιν ζυγῶ δουλείας ἐνέχεσθε. **2** Ἴδε
 ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, Χριστὸς
 ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. **3** μαρτύρομαι δὲ ὁπάλιν παντὶ ἀν-
 θρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νό-
 μον ποιῆσαι. **4** κατηργήθητε ἀπὸ Χριστοῦ, οἵτινες ἐν
 νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. **5** ἡμεῖς γὰρ
 πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα.
6 ἐν γὰρ Χριστῷ ὉἸησοῦ οὔτε περιτομὴ τι ἰσχύει οὔτε
 ἀκροβυστία ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.

13; 2,4 R 6,18¹·
 IK 16,13¹
 4,3,9 Act 15,10
 2K 10,1 - cf Act 15,1
 H 4,2
 3,10¹ R 2,25 Jc 2,10
 | cf R 7,2,6
 R 8,25¹
 6,15 1K 7,19¹
 IT 1,5 Jc 2,18

26 ὤπαντων R² A C³ K L P 0261^{vid}. 0278. 81. 104. 365. 630. 1175 M ar b t vg^{ms} sy^h;
 Irlat | txi P⁴⁶ R* B C* D F G Ψ 6. 33. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 lat sy^{p,hmg} co; Mcion^T
 Iram^m Or Ambst • **28** ἡμεῖς et^r F εσμεν R A C D² K L P Ψ 062. 81. 104. 630. 1241. 1505.
 2464 M lat sy bo | txi P⁴⁶ B D* F G 0261^{vid}. 0278. 6. 33. 365. 1175. 1739. 1881 b sa; Irlat
 Ambst • **30** ἡ κληρονομησι A C F G K L Ψ 104. 365. 630. 1505. 1739. 1881 M | txi P⁴⁶ R
 B D H P 0261^{vid}. 0278. 6. 33. 81. 326. 1175. 1241. 2464 | ἡμου Ἰσαακ D* F G it vg^{ms};
 Ambst • **31** ἡρα P⁴⁶vid D² K L 104. 630. 1505 M sy^h | ἡρα ουν F G | ἡμεῖς δε A C P 81.
 1241. 2464 r bo | - Ψ | txi R B D* H 0261. 0278. 33. 365. 1175. 1739. 1881 sa; Mcion^T
 ¶ **5,1** ἡ τῆ ἐλευθερία ουν (-D 104. 1505. 2464 sy^{hmg}) ἡ ἡ Χριστος ἡμας (υμας 630)
 ἡλευθερωσεν (εξηγορασεν 1505 sy^h) στήκετε (+ ουν 104. 2464) D¹ K L 104. 630.
 1505. 2464 M sy^{hmg} | ἡ ἐλευθερία (+ ουν C² 614) Χριστος ἡμας ἡλευθερωσεν στή-
 κετε (στήτε H 0278. 365. 1175) ουν (-614) R² C H Ψ 0278. 81. 365. 614. 1175. 1241.
 1739. 1881 | ἡ ἐλευθερία ἡμας Χριστος ἡλευθερωσεν στήκετε ουν F G r; Ambst |
 txi R* A B (- ουν D*) P 33 sa (bo) • **3** ὀD* F G 1739. 1881 it; Ambst | ἡ πληρωσαι
 1505 sy^h; Mcion^E • **6** ὀB; Cl

- 7 Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν ^ο[τῆ] ἀληθεία μὴ πείθεσθαι; ^τ 8 ἡ πεισμονὴ ^οοὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. 9 μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ἔζυμοῖ. 10 ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ^μἐν κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε· ὁ δὲ ταράσσω ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα, ὅστις ἐὰν ᾔ. 11 Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ^οἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; ἄρα κατήρηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. 12 ^ΓὉφελον καὶ ^Γἀποκόπονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς.
- 11 13 Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῆ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης) δουλεύετε ἀλλήλοις. 14 ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ) ἑπλήρωται, ἐν τῷ· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 15 εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. 16 Λέγω δέ, πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. 17 ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος, τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς, ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἂ ἐὰν θέλητε ταῦτα ποιῆτε. 18 εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. 19 φανερὰ δὲ ἐστὶν τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς, ἅτινά ἐστιν ^τ πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, 20 εἰδωλολατρία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρις, ἔζηλος, θυμοί, ἐριθείαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις,
- 3,1-4,16!
|1,6
1Κ5,6!
R14,14!
1,7!
4,29; 6,12·1Κ1,23
Ph3,2 Dt23,2
- !!
1P2,16 1Κ6,12!
|R13,8-10!
Lv19,18 R13,9!
18.25 R8,4·E2,3
1J2,16 1P2,11 2P2,18
|R7,15.23 Jc4,1 1P2,11
16! R8,14·3,23!
19-21: R1,291·
2Κ12,21!
1Κ3,3!

7 ^οκ* A B | lxt ^ϕ46 κ² C D F G K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 [℣] | ^τμηδενι πειθεσθε F G ar b vg^s; Lcf Pel • 8 ^οD* b; Lcf • 9 ^Γδολοῖ D* lat; Mcion^E Lcf • 10 ^μB • 11 ^οD* F G 0278. 6. 1739. 1881 ar b vg^{mss}; Ambst • 12 ^Γαρα ^ϕ46 | ^Γαποκοψονται ^ϕ46 D F G • 13 ^τη αγαπη του πνευματος D F G sa bo^{mss} (it vg^{cl}; Ambst) | δια της αγαπης του πνευματος 104 • 14 ^υμιν Mcion^E | υμιν εν ενι λογω D* F G ar b; Ambst | ολιγω 1505 (sy^h) | ^Γπληρουται D F G K L P Ψ 0122. 630. 1505. 1881. 2464 [℣] latt | ανακεφαλαιουται 365 | lxt ^ϕ46 κ A B C 062^{vid}. 0254. 0278. 33. 81. 104. 326. 1175. 1241. 1739 co; Mcion^E • 17 ^Γδε κ² A C D² K L P Ψ 0122. 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 [℣] sy^h | lxt ^ϕ46 κ* B D* F G 33 lat • 19 ^τμοιχεια κ² D K L Ψ 0122. 104. 630. 1505. 1739^{mg}. (0278. 365) [℣] sy^h; Ambst | μοιχεια F G b; Ir^{lat} Cyp | lxt κ* A B C P 33. 81. 1175. 1241. 1739^{int}. 1881. 2464 ar vg sy^p co; Cl • 20 ^Γερεις C D¹ F G K L P Ψ 0122. 0278. 81. 104. 365. 1175. 1241. 2464 [℣] latt sy^h co; Mcion^E Ir^{lat} Cl | lxt κ A B D* 326. 614. 630. 1505. 1739. 1881 sy^p | ^Γζηλοι κ C D¹ (F G) K L Ψ 0122. 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 [℣] lat sy^h co; Mcion^E Ir^{lat} Cl Cyp | lxt B D* P 33. 1739. 1881 sy^p

21 φθόνοι [†], μέθαι, κῶμοι καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προ-
λέγω ὑμῖν, καθὼς [†] προεἶπον ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσον-
τες βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. **22** ὁ δὲ καρπὸς
τοῦ πνεύματός ἐστιν ἀγάπη χαρὰ εἰρήνη, μακροθυμία
χρηστότης ἀγαθωσύνη, πίστις **23** πραΰτης ἐγκράτεια[†].
κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστιν νόμος. **24** οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ
οἱ [Ἰησοῦ] τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ
ταῖς ἐπιθυμίαις. **25** εἰ ζῶμεν πνεύματι, ἴπνεύματι καὶ
στοιχῶμεν. **26** μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκα-
λοῦμενοι, ἄλλήλοις φθοноῦντες.

6 Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλημφθῆ ἄνθρωπος ἐν τινι πα-
ραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοι-
οῦτον ἐν πνεύματι πραΰτητος, σκοπῶν σεαυτὸν μὴ καὶ σὺ
πειρασθῆς. **2** Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε καὶ οὕτως
ἴαναπληρώσετε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ. **3** εἰ γὰρ δοκεῖ τις
εἶναι τι μηδὲν ὧν, φρεναπατᾶ ἑαυτόν. **4** τὸ δὲ ἔργον ἑαυ-
τοῦ δοκιμαζέτω ὁ ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ
καύχημα ἔξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον. **5** ἕκαστος γὰρ τὸ
ἴδιον φορτίον βαστάσει.

6 Κοινωνεῖτω δὲ ὁ καταχούμενος τὸν λόγον τῷ κατη-
χοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. **7** Ὁ μὴ πλανᾶσθε, θεὸς οὐ μυ-
κτηρίζεται. Ὁ γὰρ ἐὰν σπεῖρη ἄνθρωπος, [†] τοῦτο καὶ θερί-
σει. **8** ὅτι ὁ σπεῖρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς
θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπεῖρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύ-
ματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. **9** τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ

1,9!

E 5,5! | E 5,9 Ph 1,11!
2K 6,6 1T 4,12; 6,11
2T 2,22 2P 1,5ss
| 6,1!1T 1,9 | 1K 15,23
6,14 R 6,6; 8,13 K 5
3,5 · R 7,5
| R 8,9! · 16!

Ph 2,3

Sap 17,16

1Th 5,14! 2T 4,2 T 3,10
Jc 5,19 L 17,3!p
2K 13,11 · 5,23 1K 4,21
R 15,1
1K 9,21 R 3,27 Jc 1,25
J 13,34! | 1K 3,18!
2,6! · T 1,10 | 2K 13,5!1K 9,14 R 15,27 · L 1,4 ·
Ph 1,14 Kol 4,3 1Th
1,6 2T 4,2 Mc 2,2! |
1K 15,33!
Job 4,8 Prv 22,8 Sir 7,3
R 8,6!
Kol 2,22 2P 2,12 · Hos
10,12
| 2Th 3,13 · 2K 4,1!

21 [†] φνοι A C D F G K L P Ψ 0122. 0278. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M̄ lat sy^(p) bo; (Cyp) | txt P⁴⁶ N B 33. 81. 323. 945 vg^{ms} sa; Mcion^E Ir^{lat} Cl Ambst | [†] και N² A C D K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 M̄ g t vg^{ms} sy^(p) bo; Mcion^E Ir^{lat} Cl Ambst | txt P⁴⁶ N* B F G 6. 1739. 1881 lat sa • **23** [†] αγνεια D* F G it vg^{cl}; Ir^{lat} Cyp Ambst • **24** ^o P⁴⁶ D F G K L 0122*·2. 81. 104^c. 365. 630. 1505. 2464 M̄ latt sy | txt N A B C P Ψ 0122! . 0278. 33. 104* . 1175. 1241. 1739. 1881. /249 co • **25** ἴπνεύματι P⁴⁶ F G ar b d | και πνευματι Ψ 1505 • **26** ἴαλληλους P⁴⁶ B G^{ixt} P 0278. 104. 326. 365. 614. 1241. 1505. 1881. 2464 pm; Cl^p | txt N A C D F G v^l. K L Ψ 33. 81. 630. 1175. 1739. /249 pm; Cl^p

¶ **6,1** ἴανθρωπος εἰς ὑμων Ψ 0278. 1175. 2464 sy^h sa | τις εἰς ὑμων P sy^p • **2** ἴαναπληρωσατε N A C D K L P Ψ 0122. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464. /249 M̄; Cl | αποπληρωσατε P⁴⁶ | txt B F G 323 latt co; Mcion Cyp • **4** ^o P⁴⁶ B vg^{ms} sy^p sa^{ms} • **7** ^o Mcion | ἴα P⁴⁶ lat; Spec | ἴταυτα P⁴⁶ D* F G lat; Spec

ἔγκακῶμεν, καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι.
10 Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἔργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν
 πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως.

E 5,16!

11 Ἴδετε ἠηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χει-
 ρί. **12** Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι
 ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμεσθαι, μόνον ἵνα τῷ σταυρῷ
 τοῦ Χριστοῦ ἢ μὴ ἰδιώκωνται. **13** οὐδὲ γὰρ οἱ ἑπι-
 τεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν ἀλλὰ θέλουσιν
 ὑμᾶς περιτέμεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρῃ σαρκὶ καυχῆσων-
 ται. **14** Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ
 σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κό-
 σμος ἐσταύρωται καὶ γὰρ κόσμῳ. **15** (οὔτε γὰρ) περιτομή τί
 ἔστιν οὔτε ἀκροβυστία ἀλλὰ καινὴ κτίσις. **16** καὶ ὅσοι
 τῷ κανόνι τούτῳ ἑτοιχῆσουσιν, εἰρήνην ἐπ' αὐτοὺς καὶ
 ἔλεος καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ.

1K 16,21!

2,3! · Ph 3,18

5,11! |

2K 11,18!

1K 1,31!

2,19; 5,24! · 1K 7,29-31

| 5,6!

2K 5,17! |

Ph 3,16 v.l. · Ps 125,5;
128,6

17 Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ
 τὰ στίγματα τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω.

L 11,7!

3Mcc 2,29 Ap 13,16! ·
2K 4,10 Ph 3,10

18 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ
 πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν.

Ph 4,23 2T 4,22 Phm 25

9 ἑκκακῶμεν C D² K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739^s. 1881. 2464 ℄;
 Cl^l | εκκακῆσωμεν F G | εκλυθῶμεν ℘⁹⁹vid | txt ℘ A B D* 33. 81. 326 co; Cl^l
 • 10 ἔχωμεν ℘ B* 6. 33. 104. 326. 614 | txt ℘⁴⁶ A B² C D F G K L P Ψ 81. 365. 630.
 1175. 1241. 1505. 1739^s. 1881. 2464 ℄; Cl | ἔργαζόμεθα A B² L P 6. 104. 1175. 1881
 pm | ἐργασώμεθα ℘⁴⁶ K 1505. 2464 | txt ℘ B* C D F G Ψ 33. 81. 365. 630. 1241. 1739
 pm lat; Cl Or Chr • 11 ἠηλίκοις ℘⁴⁶ B* 33 | ποικίλοις 0278 • 12 Ἰησοῦ ℘⁴⁶ B 1175 |
 txt ℘ A C D F G K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 2464 ℄ latt sy |
 ἰδιωκωνται ℘⁴⁶ A C F G K L P 0278. 6. 81. 104. 326. 629. 1175. 1241. 1505. 2464 pm |
 txt ℘ B D Ψ 33. 365. 614. 630. 1739 pm • 13 ἑπιτετεμνημενοι ℘⁴⁶ B L Ψ 6. 365. 614.
 630. 1175 pm b d r sa? bo; Ambst | txt ℘ A C D (F G) K P 0278. 33. 81. 104. 1241. 1505.
 1739. 2464 pm ar f vg sy sa? • 15 (5,6) ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε ℘ A C D F G K L P
 0278. 81. 104. 365. 630. 1241. (1739^c). 1881. 2464 ℄ lat sy^h** sa^{ms} bo | txt ℘⁴⁶ B Ψ 33.
 1175. 1505. 1739* r (sy^p) sa^{ms}; Ambst GrNy Chr | ἰσχυεῖ ℘² D² K L P Ψ 104. 365. 630.
 1505. 1881 ℄ lat sy^h | txt ℘⁴⁶ ℘* A B C D* F G 0278. 6. 33. 81. 1175. 1241. 1739. 2464
 sy^p.hmg co; Ambst • 16 ἑτοιχῆσωσιν ℘⁴⁶ | στοιχουσιν A C* D F G 1739. 1881 it;
 Ambst | txt ℘ B C² K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 ℄
 • 17 Χριστοῦ P Ψ 0278. 81. 365. 1175. 2464 bo | κυριου (+ μου 1739) Ἰησοῦ C³ D² K
 L 104. 630. 1505. 1739. 1881 ℄ vg^{cl} sy^(p) | κυριου ἡμων (-℘ D¹) Ἰησοῦ Χριστοῦ ℘
 D*.¹ F G it (sa^{ms}); Ambst Pel | txt ℘⁴⁶ A B C* 33. 629. 1241 f t vgst sa^{ms}
 • 18 ὁ ℘ P 1241. 1739. 1881. 2464

‘ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ’

1K1,1!
1K1,2 Kol1,2
R1,7!
2K1,3!·17
20; 2,6; 3,10 6,12
J13,18!·J17,24 1P1,20
5,27 Kol1,22·2,4
11 R8,29·G3,26!
|12,14 Ph1,11
Mc1,11!p Dt32,15;
33,5,35 ⑧ Is44,2 ⑨|
Kol1,14·14!·2,13
R3,25 Kol1,20 H9,12!
Ap1,5!·2,7; 3,8.16|
Kol1,9|
3,3s.9; 6,19 R16,25!
Kol1,9
|3,2!·G4,4!
Kol1,16

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ² διὰ θελήματος
θεοῦ τοῖς ἀγίοις ἑταῖροις οὖσιν [ἐν Ἐφέσῳ] καὶ πιστοῖς
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πα-
τρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευ-
ματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, **4** καθὼς ἐξελέ-
ξατο ἡμᾶς (ἐν αὐτῷ) πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς
ἀγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ· ἐν ἀγάπῃ,¹
5 προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς
αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, **6** εἰς ἔπ-
αινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἧς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν
τῷ ἡγαπημένῳ⁷. **7** Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ
τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ
τὸ πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ **8** ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς
ἡμᾶς, ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, **9** γινώρισας ἡμῖν τὸ
μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν
αὐτοῦ ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ **10** εἰς οἰκονομίαν τοῦ πλη-
ρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα
ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς·

Inscriptio: ‘προς Λαοδικεις (vel Λαοδικεας) Mcion^{T,E}

¶ 1,1 ὧ A F G K L Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 ℣ it vg^{cl} sy^p | txt
ϕ⁴⁶ B D P 0278. 33. 1505 b vg^{st,ww} sy^h; Ambst | ἑταῖροις ἑ A P 81. 326. 629. 2464 b f
vg^{(cl),st,ww} bo | – ϕ⁴⁶ | txt ἑ* B D F G K L Ψ 0278. 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505.
1739. 1881 ℣ ar; MVict Hier | ϕ⁴⁶ ἑ* B* 6. 1739; (Mcion^{T,E}, cf Inscr.) | txt ἑ² A B² D
F G K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 ℣ latt sy co
• 3 ὦ B • 4 ἑαυτῶ F G | [·, et :1 –] • 6 ἑν ἡ ἑ² D (F) G K L Ψ 104. 630. 1241. 1505
℣ | txt ϕ⁴⁶ ἑ* A B P 0278. 6. 33. 81. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 | ἑταῖροις αὐτοῦ D* F G
629 it vg^{cl} sy^h** sa; Ambst • 7 ἑσχομεν ἑ* D* Ψ 104. 1505 co; Ir^{lat} P | ἑ (R 2,4)
χρηστοτητος A 365 bo • 9 γινωρισαι F G (latt) | ὦ D F G b vg^{mss}; MVict | ἑαυτῶ P
• 10 ἑν A F G K P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 pm sy^h | τε εν ἑ² 323.
945; Ambr | txt ϕ⁴⁶ ἑ* B D L 6. 629. 630. 1241. 1505 pm | [· et :1 –]

- ἐν αὐτῷ¹. **11** Ἐν ᾧ καὶ ἔκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν ἡ τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ **12** εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότητας ἐν τῷ Χριστῷ. **13** Ἐν ᾧ καὶ ἡμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, **14** ὅ ἐστιν ἄρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.
- 2** **15** Διὰ τοῦτο καγὼ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους¹ **16** οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνειάν ἡ ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **17** ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, ἡ δῶῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, **18** πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὁ[ὑμῶν] εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστὶν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, ἡ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, **19** καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. **20** Ἦν ἔνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ ἡ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ

Kol 1,12·5
3,11 R 8,28 2T1,9·
IK 12,6!
6!·Kol 1,5
Kol 1,5 2T 2,15!
4,30 R 4,11 2K 1,22·
G 3,2
2K 1,22!·7!; 4,30 R
3,24!·M13,17 1P 2,9·6!
Kol 1,4 Phm 5
Kol 1,3 Phm 4·Kol
1,9·R 1,9!
|3
Ps 29,3 Act 7,2 R 6,4·Is
11,2 Sap 7,7·Kol 1,9
4,4 Kol 1,5,27
3,16!·Act 20,32! Kol
1,12; 3,24 H 9,15 1P 1,4
Kol 1,11; 2,12·Is 50,26
⊗ Dn 4,30 Theod
R 4,24!·Ps 110,1

11 ἔκληθημεν A D F G | ἡ τοῦ θεοῦ D F G 81. 104. 365. 1175 ar vg^{mss} sa bo^{ms}; Ambst
• **13** ἡμεῖς κ^{2a} A K L Ψ 326. 629. 630. 1241. 2464 † lxi ϕ⁴⁶ κ^{*.2b} B D F G P 33. 81. 104.
365. 1175. 1505. 1739. 1881 ℣ latt sy co; Ir^{lat} | ἡ μων K Ψ 323. 630. 945. 1505. 2464
• **14** ὁς κ D K Ψ 33. 630. 1241 ℣ † lxi ϕ⁴⁶ A B F G L P 6. 81. 104. 365. 1175. 1505.
1739. 1881. 2464 b d syP; Ir^{lat} • **15** 3-7 ϕ⁴⁶ κ^{*} A B P 33. 1739. 1881. 2464 bo^{pt}; Hier †
3-7 2 81. 104. 326. 365. 1175 † | 2 4-7 D* F G † lxi κ² D¹ K L Ψ 630. 1241. 1505 ℣ latt
sy^h sa bo^{pt} • **16** ἡ μων D² (F G) K L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 ℣ latt sy † lxi
ϕ⁴⁶ κ A B D* 33. 81. 326. 1175. 1739. 1881; Hil • **17** ἡ δῶ B 1739. 1881
• **18** ὁ ϕ⁴⁶ B 6. 33. 1175. 1739. 1881 † lxi κ A D F G K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630.
1241. 1505. 2464. /249 ℣ latt sy | ἡ καὶ κ² D¹ K L P Ψ 365. 630. 1241. 1505. 2464. /249
℣ ar vg^{cl} sy; Hier † lxi ϕ⁴⁶ κ^{*} A B D* F G 0278. 33. 81. 104. 1175. 1739. 1881 it
vg^{st.ww}; Ambst Pel • **19** ἡ γμας D* F G P 33. 104. 629. 1175 it; Ambst • **20** ἡ ενηργηκεν
A B 81 † lxi κ D F G K L P Ψ 0278. 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881.
2464. /249 ℣ † ἡ εκαθισεν (+ αὐτον Ψ) D F G K L P Ψ 630. 1241 ℣ b r; Ambst †
καθίσας αὐτον κ A 33. 81. 2464. /249 g vg^{mss}; Mcion^T Eus MVict † lxi ϕ^{92vid} B 0278.
104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 ar f t vg

1,3! | 2,2; 3,10; 6,12
R 8,38 1K 15,24 Kol
1,13.16; 2,10.15·
1P 3,22· 2P 2,10· Ph 2,9

Ps 8,7 Mt 28,18!

4,15!

4,12 R 12,5! Kol 1,18,
24; 2,17· Kol 1,19!
4,10· Kol 3,11 cf 1K

15,28 |

5 Kol 2,13 R 5,12·
L 15,24 |

Kol 3,7!

1K 2,6!· 1,21! Act 26,18

5,6 | Kol 3,7

G 5,16!

Sap 13,1· 5,6!· 1Th
4,13! |

Tt 3,5 1P 1,3· 1,4

||

Kol 2,13· 8

1,20 Kol 2,12!· 1,3! Ph
3,20

1,7!

5 R 3,24· G 2,16!

| 2T 1,9!

R 3,27! |

15!· 4,24!· 2K 9,8!

ἐν τοῖς ἑπουρανόις **21** ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου, οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· **22** καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, **23** ἣτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

2 Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν, **2** ἐν αἷς ποτε περιπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας· **3** ἐν οἷς (καὶ ἡμεῖς) πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν ποιῶντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἡμεθα τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποὶ· **4** ὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην ὁ αὐτοῦ (ἦν ἡγάπησεν) ἡμᾶς, **5** καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς (τοῖς παραπτώμασιν) συνεζωοποίησεν ἡμᾶς ἐν Χριστῷ, **6** καὶ συνηγείρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανόις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **7** ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις (τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος) τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **8** Τῇ γὰρ χάριτι ἐστε σεσωσμένοι διὰ τὴν πίστεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, θεοῦ τὸ δῶρον· **9** οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μὴ τις καυχῆσθαι. **10** αὐτοῦ γὰρ ἔσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς οἷς προητοίμασεν ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

20 ἑπουρανόις B 365. 629 sy^p; M^{Vict}

¶ **2,1** ἑπιθυμίας B • **3** καὶ ὑμεῖς· D* 81*. 326. 365 | - F G L | *txt* ʔ⁴⁶ & A B D¹ K P Ψ 0278. 33. 81^c. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ʔ^{lat} sy sa bo; Tert • **4** ὀργῆς D* F G b; Ambr Aug | *txt* & A^{vid} B C D¹ K L P^{vid} Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. (1881). 2464. / 249 ʔ^{ar} f vg sy; Cl Hier | ἡλεπεν ʔ⁴⁶ b d; Ambst • **5** τοῖς σωμασιν ʔ⁴⁶ | ταῖς ἁμαρτίαις D* | τη ἁμαρτία F G | τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις Ψ; Or^{lat} | ἐν τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις B ar | *txt* & A D² K L P 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464. / 249 ʔ^{co}; Cl | ^T ἐν ʔ⁴⁶ B 33 ar (g) vg^{cl}; M^{Vict} Ambst Chr | ^T οὐ (+ τη D*) D* F G ar b vg^{cl} sy^p; M^{Vict} Ambst Aug • **7** τον υπερβαλλοντα πλουτον D¹ K L P Ψ 0278. 104. 365. 630. 1241. 1505 ʔ^{ar} | *txt* ʔ⁴⁶ & A B D* F G 6. 33. 81. 1175. 1739. 1881. 2464. / 249 • **8** τῆς A D² K L Ψ 81. 365. 630. 1241. 1881. / 249 ʔ^{ar} | *txt* & B D* F G P 0278. 6. 33. 104. 1175. 1505. 1739. 2464 bo

11 Ἐὰν μνημονεύετε ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, **12** ὅτι ἦτε τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. **13** νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτε ὄντες μακρὰν ἐγενήθητε ἐγγὺς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ. **14** Αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, **15** τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ὧν δόγμασιν ἠκαταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην **16** καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν ἑαυτῷ. **17** καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ εἰρήνην τοῖς ἐγγύς. **18** ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. **19** Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστέ ξένοι καὶ πάροικοι ἀλλ' ἐστέ συμπολίται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ, **20** ἐπιδοκομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ, **21** ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὐξεῖ εἰς ναὸν ἅγιον ἐν κυρίῳ, **22** ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

3 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν **2** – εἰ γε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς

13; 5,8 · R11,17
R 2,28s

4,18!

R 9,4 · 1Th 4,13!

11! · 17! Act 2,39 · 1,7!

Is 9,5 Mch 5,4

G 3,28

Kol 1,22!

Kol 2,14 · 2K 3,14

10; 4,24! 2K 5,17!

2K 5,18s · 4,4!

6,15! · 13 Is 57,19

| H 7,25 · 3,12!

4,4!

H 11,13!

3,6 H 3,6 | Mt 16,18 Kol

2,7 1K 3,9-11 ·

Ap 21,14 · 3,5; 4,11!

Mc 12,10!p

4,12! · Kol 2,19

1K 3,16! |

IP 2,5

4,1 Kol 4,18 Ph 1,7! · 13!

9; 1,10 Kol 1,25

1K 4,1! · 7!s

11 Ἐὰν τουτο F G † – 104 d; MVict Ambst • 13 Ἰησου 0278 † – ϕ⁴⁶ B
• 15 ^oϕ⁴⁶ v^gms | Ἐαυτω κ² D G K L Ψ 81. 365. 630. 1241^s. 1505. 2464 ℳ latt; Mcion^T
Ephr † | *lxi* ϕ⁴⁶ κ* A B F P 33. 104. 326. 1175. 1739. 1881. / 249 | Ἐκοινων ϕ⁴⁶ F G † και
μονον K • 16 Ἐαυτω F G latt • 17 ^oK L Ψ 81. 104. 630. 1241^s. 1505 ℳ sy^h; Mcion^T
Tyc † | *lxi* ϕ⁴⁶ κ A B D F G P 33. 365. 1175. 1739. 1881. 2464. / 249 latt co; Cyp Eus Did
• 19 ^oϕ⁴⁶vid F G Ψ 1739. 1881 sy^p | Ἐκαι 1739. 1881 † – D² K L P Ψ 81. 365. 630. 1241^s.
1505 ℳ; Hier † | *lxi* κ A B C D* F G 33. 104. 1175. 2464 latt • 20 Ἐλιθου D* F G 629
latt; Or^p • 21 Ἐη κ¹ A C P 6. 81. 326. 1739^c. 1881; Or^{com} 1739mg † | *lxi* κ* B D F G K L Ψ
33. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739*. 2464 ℳ; Cl Or • 22 ἘΧριστου B
¶ 3,1 ^oκ* D* F G 365 sa^{ms}; MVict † | *lxi* ϕ⁴⁶ κ¹ A B C D¹ K L P Ψ 33. 81. 104. 1175.
1241^s. 1505. 1739. 2464. (630. 1881) ℳ lat sy sa^{ms} bo; Or | Ἐπρεσβευ D 104* †
κεκαυημα 2464

G1,12·1,9! ὑμᾶς, **3** ὅτι] κατὰ ἀποκάλυψιν ἔγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ, **4** πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ, **5** ὃ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἔγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ὁ αποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι, **6** εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμετοχα τῆς ἐπαγγελίας Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, **7** οὗ ἐγενήθη διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

8 Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ὁσίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἵνα τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ **9** καὶ φωτίσαι ὅσους πάντας τῆς οἰκονομίας τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ὅτι ἐν τῷ θεῷ τῷ πάντα κτίσαντι, **10** ἵνα γνωρίσθῃ ὅτι νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποικίλος σοφία τοῦ θεοῦ, **11** κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἦν ἐποίησεν ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, **12** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ προσαγωγὴν ἐν ἑαυτοῖς διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. **13** διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἔγκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἵνα ἴσῃς ὅτι ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

14 Τοῦτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν 5

3 ὁ 346 B F G b d sam^s; Ambst | txi & A C D K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 M ar vg sy sam^{ss} bo | Γ γαρ ἐγνωρίσθη F G | ἐγνωρίσεν D² K L 630. 1241^s M | txi 346 & A B C D* P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 lat sy; Cl • 5 ὁ B b; Ambst • 6 ὁ αὐτοῦ D¹ F G K L Ψ 104. 630. 1241^s. 1505 M ar vg^{cl} sy^b; Ambst | txi 346 & A B C D* P 33. 81. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 b vgst.w^{ww} co • 7 ὁ τὴν δοθείσαν D² K L Ψ 630. 1241^s. 1505. 1739. 1881 M | txi 346 & A B C D* F G I P 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 2464 • 8 ὁ 346 | ὁ τὸν D F G K L Ψ 33. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881 M latt | txi 346 & A B C P 81. 104. 2464 co • 9 ὁ & A 6. 1739. 1881; Ambst Aug | txi 346 & B C D F G K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 2464 M latt sy co; Tert | ὁ & * 614; Mcion^T | ὁ τὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ D² K L 104. 630. 1241^s. 1881 M sy^h** | δια Χριστοῦ Ἰησοῦ 0278 | txi 346 & A B C D* F G P Ψ 33. 81. 365. 1175. 1505. 1739. 2464 latt sy^p co • 10 ὁ F G 629 lat sy^p; Tert MVict • 12 ὁ τὸν ελευθερωθῆναι D* • 13 ὁ ἔγκακεῖν C D² F G K L P Ψ 0278. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 M | txi 346 & A B D* 33. 81. 326 co | ὁ ἡμῶν 346 81* bo^{ms} | ὁ ἡ τίς 1175. 1881

πατέρα[†], **15** ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν ἑοὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, **16** ἵνα δῶ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, **17** κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, **18** ἵνα ἐξιχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ ῥῆκος καὶ ὕψος καὶ βάθος[‡], **19** γινῶναι τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλῆρωμα τοῦ θεοῦ[†].

Kol1,11·1,7!·1,18
Kol1,27 R9,23 Ph4,19
R7,22 2K4,16 1P3,4 |
R8,10!·Kol2,7
Kol1,23 |
|Kol2,2s
Kol1,19!

20 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὕπερ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, **21** αὐτῷ ἢ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὁκαὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων, ἀμήν.

R16,25!
Ph4,7·Kol1,29!
|R16,27!

- 6 **4** Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, **2** μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραύτητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, **3** σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης· **4** Ἐν σώμα καὶ ἐν πνεύμα, καθὼς ὁκαὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν·

3,11·1Th2,12!
|Act20,19
Kol3,12s·1K13,4
Ph1,27·Kol3,14s
2,16.18 R12,5! 1K12

14[†] του κυριου ημων Ιησου Χριστου $\aleph^2$ D F G K L Ψ 0278. 104. 630. 1241^s. 1505. 1881. 2464 $\aleph$ lat sy | *lxi* $\mathfrak{P}^{46}$ $\aleph^*$ A B C P 6. 33. 81. 365. 1175. 1739 vg^{ms} co; Or BasA Hier
• 15 ἑουρανω P 0278. 81. 104. 365. 945. 1175 ar vg^{mss} sy^{hmg}; Hil Epiph^{pt}
• 18 ^f 1 2 5 4 3 $\aleph$ A K L Ψ 104. 630. 1241^s. 1739. 1881. 2464 $\aleph$ sy^h; Or Hier^{pt} | 5 4 1-3
1505 | 3-5 2 1 326 | *lxi* $\mathfrak{P}^{46}$ B C D F G I P 0278. 0285. 33. 81. 365. 1175 lat co;
Or^{lxi}. 1739^{mg} • 19 ἑπληρωθη $\mathfrak{P}^{46}$ B 0278. 33. 1175 sa | πληροφορηθητε εἰς 81 | *lxi* $\aleph$ A C
D F G K L P Ψ 104. 365. 630. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 $\aleph$ sy bo | [†] εἰς υμας 33
• 20 $\mathfrak{P}^{46}$ D F G lat | *lxi* $\aleph$ A B C I^{vid} K L P Ψ 0278. 0285. 33. 81. 104. 365. 630. 1175.
1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 $\aleph$ ar sy co; Hier • 21 ^o D¹ K L P Ψ 104^c. 630. 1241^s. 1505.
2464 $\aleph$ vg^{mss} sy sa^{mss} bo^{mss}; Cass | *lxi* $\mathfrak{P}^{46}$ $\aleph$ A B C (D* F G) 0278. 6. 33. 81. 104*^c. 365.
614. 1175. 1739. 1881 vg sa^{ms} bo
¶ 4,4 ^o B 323. 326 lat sy^p sa bo^{pt}

- J10,16 1Κ 8,6
1Κ 8,6!
- 3,7! R12,3! 6
- Ps* 68,19
- J3,13! · *Ps* 63,10
| H7,26!
Kol1,19!
- 1Κ 12,5,28s 2,20!
Act 21,8! · 20,28
- 2,21s 1Κ 14,26! IP2,5
Jd20 · 1,23!
- Ph3,8
Kol1,28 H5,14 · Kol
1,19!
- 1Κ 3,1! H5,13 · Is57,20
⊕ Jc 1,6 · H13,9
Sir 5,9 ⊕
2Κ 11,3 · 6,11
- G4,16
1,22; 5,23 Kol1,18;
2,10.19 | Kol2,19
2,21
- 5** εἷς κύριος, μία πίστις, ἔν βάπτισμα,
6 εἷς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων,
ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν[†].
- 7** Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς
δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. **8** διὸ λέγει·
ἀναβάς εἰς ὕψος ἠχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν,
[†] *ἔδωκεν δόματα ἰστοῖς ἀνθρώποις.*
- 9** τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστίν, εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη[†] εἰς τὰ κατώ-
τερα ὁ [μέρη] τῆς γῆς; **10** ὁ καταβάς αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀνα-
βάς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάν-
τα. **11** Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ
προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ δι-
δασκάλους, **12** πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον
διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ,
13 μέχρι καταστήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πί-
στεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα
τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ,
14 ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφε-
ρόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν
ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδεῖαν τῆς πλάνης[†],
15 ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ
πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ[†], Χριστός, **16** ἐξ οὗ πᾶν τὸ
σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης
ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας ἡ κατ' ἐνεργεῖαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐκά-

6 [†] ἡμιν D F G K L Ψ 0278. 365. 630. 1175. 1505 ℳ lat sy; Ir | υμιν 1739^c | αμην 1241^s | txt ℱ⁴⁶ ⋈ A B C P 082. 6. 33. 81. 104. 1739*. 1881. 2464 co; Mcion^E Hier Aug
• 7 ^o B D* F G L P* Ψ 082. 6. 326. 1505. 1739. 1881 co | txt ℱ⁴⁶ ⋈ A C D² K P^c 0278. 33.
81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 2464 ℳ • 8 [†] και ⋈² B C*³ D² K L P Ψ 81. 104. 365. 630.
1175. 1505. 1739. 1881 ℳ sy; MVict | txt ℱ⁴⁶ ⋈* A C² D* F G 33. 1241^s. 2464 latt;
Ir^{lat} | εν F G 614. 630. 2464 vg^{ms}; Hier^{pl} • 9 [†] πρωτον ⋈² B C³ K L P^{vid} Ψ 104. 365.
630. 1175. 1505. 2464 ℳ f m^c vg sy sa^{ms}; Eus | txt ℱ⁴⁶ ⋈* A C* D F G I^{vid} 082. 6. 33. 81.
1241^s. 1739. 1881 it vg^{ms} sa^{ms} bo; Ir^{lat} Cl^{exThd} Ambst | οϕ⁴⁶ D* F G it; Ir^{lat} Cl^{exThd}
Ambst | txt ⋈ A B C D² I K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881.
2464 ℳ f vg • 11 [†] δεδωκεν ℱ⁴⁶; Cl^{pl} • 13 ^o F G b; Cl^{pl} Lcf • 14 [†] του διαβολου A
• 15 [†] αληθειαν δε ποιουντες F G ex lat. ? | ^o D* F G 6. 1739. 1881; Cl | txt ℱ⁴⁶ ⋈ A B
C D² K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 2464 ℳ | [†], ο Χριστος ⋈² D F G
K L P Ψ 104. 365. 630. 1505 ℳ | του Χριστου ℱ⁴⁶ | txt ⋈* A B C 6. 33. 81. 1175. 1241^s.
1739. 1881. 2464 • 16 [†] και ενεργειας ℱ⁴⁶ | – F G it; Ir^{lat} Lcf Ambst

στου ἴμερους τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

- 7 **17** Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοῦς αὐτῶν, **18** ἔσκοτωμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πῶρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, **19** οἵτινες ἠπληγῆκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ'.
20 Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, **21** εἴ γε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐστὶν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, **22** ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, **23** ἄνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοῦς ὑμῶν **24** καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας'.
25 Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. **26** ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ ὅτῳ παροργισμῷ ὑμῶν, **27** μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. **28** ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιᾷτω ἐργαζόμενος ταῖς [ιδίαις] χερσὶν τὸ ἀγαθόν, ἵνα ἔχη μεταδιδόναι τῷ χρεῖαν ἔχοντι. **29** πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ

17s: R 1,21

1P1,18

2,12 Kol 1,21 · 1P1,14

Mc 3,5!

5,3 Kol 3,5

Kol 2,7!

| 25 Kol 3,8!

R 6,6 Kol 3,9 · R 8,6!

2P1,4 | R 12,2

| G 3,27! · 2,15! ·
2,10 Kol 3,10 G 1,26s ·
L 1,75 Sap 9,3

1Th 2,10

22! · Zch 8,16

5,30 R 12,5 1K 12,27!

Ps 4,5 © Mt 5,22! · Dt
24,15

| 6,11!

Dt 5,19

1Th 4,11 1K 4,12!

| J 3,17 | 5,4 Kol 3,8 Mc
7,15! Jc 3,10

16 ἴμελους A C Ψ 365 ar vg sy^p bo | ἑαυτοῦ κ D* F G 1241^s. 1505 | *txt* P⁴⁶ A B C D² K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 M; I^{lat} • **17** ἴλουτα κ² D¹ K L P Ψ 104. 630. 1505 M vg^{ms} sy | *txt* P^{46.49vid} κ* A B D* F G 082. 33. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 lat; Cl • **18** ἑσκοτισμένοι D F G K L P 082. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 M; Cl | *txt* P^{46.49} κ A B I Ψ 33. 1241^s • **19** ἠπληγῆκότες P⁹⁹ D F G P 1241^s latt sy^p | ἑκαὶ (-1241^s) πλεονεξίας D F G 1241^s it vg^{ms}; Cl MVict Ambst • **22** ἑν ἐπιθυμίαν D bo^{pl}; Lcf • **23** ἄνανεουσθε P⁴⁶ D¹ K 33. 323. 1241^s latt; Cyp | ἑν P⁴⁹ B 33. 1175. 1739. 1881 • **24** ἐνδύσασθε P⁴⁶ κ B D¹ K 104. 323. 1241^s. 1881 latt; Cl^{pl} | *txt* A D* F G L P Ψ 33. 81. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 2464 M; Cl^{pl} Hier^{pl} | ἑκαὶ ἀληθεία D* F G it vg^{ms}; Cyp Lcf • **25** ὀP⁴⁶ b m*; Lcf Did • **26** ὀP⁴⁹ κ* A B 1739* | *txt* κ² D F G K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739c. 1881. 2464 M; Cl • **28** ἑ / 3-5 P^{46.49vid} κ² B ar vg^{st.ww}; Ambst | 4 5 P 6. 33. 1739. 1881; Cl Spec | 4 5 / 3 L Ψ 323. 326. 614. 630. 945 | 4 5 /-3 K 1505 | ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ το ἀγαθόν 629 | *txt* κ* A D F G 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 2464 pm it vg^{cl}; Aug

στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς ἡραίας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. **30** καὶ Ὁμὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. **31** πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ. **32** γίνεσθε [δὲ] εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὐσπλαγχοὶ, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ἑαυτῶν.

Kol4,6

Is63,10

1,13!·1,14!|Jc3,14

R1,29! 1P2,1

Kol3,12s

1K11,1!·L6,36p

25 G2,20

1T2,6!

Ps40,7 H10,10·Ph

4,18!

3-5: R1,29!·2K12,21!

4,29

20|

G5,21 1K6,9s

R16,18 Kol2,4,8·

Kol3,6·2,3 R1,18!

2,2

|2K6,14|2,11!·2K4,6!

Mt5,14!·J12,36!

G5,22!

5 Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητὰ **2** καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.

3 Πορνεία δὲ καὶ ἀκαθαρσία πᾶσα ἡ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις, **4** καὶ αἰσχροῦτος καὶ μωρολογία ἢ εὐτραπελία, ἃ οὐκ ἀνήκεν, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. **5** τοῦτο γὰρ ἴστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ὃ ἐστὶν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ. **6** Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. **7** μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν· **8** ἴτε γὰρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε **9** – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ φωτὸς ἐν πάσῃ ἀγαθῶσύνῃ

29 ἦ πιστεως D* F G it vg^{cl}; Tert Cyp Ambst • **30** οἰ 346 • **32** οἰ D* F G 1175 b | – 346 B 0278. 6. 104*. 1739^{xt}. 1881 t vg^{ms}; Cl | *txt* 349 x A D² K L P Ψ 33. 81. 104^c. 365. 630. 1241^s. 1505. 1739^{mg}. 2464 M lat sy^h; Tert | ἦ μιν 349 B D K L Ψ 0278. 33. 104. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 M vg^{st.vvw} sy bo^{ms}; Cass | *txt* 346 x A F G P 6. 81. 326. 365. 614. 629 it vg^{cl} co; Cl Or^{lat} MVict Ambst

¶ **5,2** ἦ μιν x*^{2b} A B P 81. 326. 1175. 1241^s it co; Cl^{pl} MVict Ambst Spec | *txt* 346 x^{2a} D F G K L Ψ 0278. 33. 104. 365. 630. 1505. 1739. 1881. 2464 M lat sy; Cl^{pl} Hier | ἦ μιν προσφοραν B 0278^c. 1175 b m* co; MVict Ambst Spec • **4** ἦ A D* F G Ψ 81. 104. 1241^s latt sa; Ir^{lat} | *txt* 346 x B D² K L 33. 630. 1505 M sy^p (bo); Cl Hier | ἦ x* A D* F G P 0278. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241^s. 1739. 2464 latt sy^h sa bo^{ms}; Ir^{lat} | *txt* 346 x¹ B D² K L 33. 630. 1505 M sy^p (bo); Cl Hier | ἦ καὶ 346 629; Cyp • **5** οἰ A D K L P 0278. 81. 104. 630. 1241^s. 2464 M; Cl | *txt* 346 x B F G Ψ 33. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 latt | ἦ του θεου 346 | του θεου και Χριστου F G bo^{ms}; Ambst | Χριστου του θεου 1739* vg^{ms} • **9** ἦ πνευματος 346 D² K L Ψ 104. 365. 630. 1175*. 1241^s. 1505 M sy^h | *txt* 349 x A B D* F G P 6. 33. 81. 629. 1175^c. 1739. 1881. 2464 latt sy^p co

καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀληθεία – **10** δοκιμάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ κυρίῳ, **11** καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. **12** τὰ γὰρ κρυφῆ γινόμενα ὑπ’ αὐτῶν αἰσχρὸν ἐστὶν καὶ λέγειν, **13** τὰ δὲ πάντα ἐλεγγόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται, **14** πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. διὸ λέγει· ἔγειρε, ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφάσει σοὶ ὁ Χριστός’.

| R 12,2!

2K 5,9! Kol 3,20

R 13,12 · 1T 5,20!

2K 4,2

J 3,20s 1K 14,24s

unde? R 13,11!

15 Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς πῶς περιπατεῖτε μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ’ ὡς σοφοί, **16** ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν. **17** διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνιετε τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. **18** καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστὶν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, **19** λαλοῦντες ἑαυτοῖς [ἐν] ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες [τῇ καρδίᾳ] ὑμῶν τῷ κυρίῳ, **20** εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ’.

15s: Kol 4,5

| Dn 2,8

6,13 G 1,4 Am 5,13 |

R 12,2!

Prv 23,31 @ L 21,34!

Kol 3,16!

1K 14,15

| Kol 3,17 1Th 5,18

21 Ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ κυρίου, * **22** αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὡς τῷ κυρίῳ, **23** ὅτι ἀνὴρ ἐστὶν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κε-

G 5,13 Ph 2,3 1P 5,5

22-6,9: Kol 3,18-4,1

1P 2,18-3,7 · 1K 14,34! |

1K 11,3 Gn 3,16 · 4,15!

10 θεῶ D* F G 81* lat; Ambst • **14** ἐπιψαυσεις του Χριστου D* b; MVict Ambst Chr^{ms} • **15** πως ακριβως D F G K L P Ψ 365. 630. 1505. 1881. 2464 M b m* sy; MVict | αδελφοι πως ακριβως x² A 629 ar vg (bo) | txt p⁴⁶ x² B 0278. 33. 81. 104. 1175. 1241^s. 1739 sa • **17** συνιεντες D² K L Ψ 104. 630. 1175. 1505. 1881. 2464 M latt sy^h | συνιοντες D* F G | txt p⁴⁶ x² A B P 0278. 6. 33. 81. 365. 1241^s. 1739; Hier Aug | φρονημα x² | θεου A 81. 365. 614. 629. 2464 ar d vg^{cl} sy^p bo^{pt}; Hier Cass | Χριστου p⁴⁶ • **19** ο x² A D F G K L Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1881. 2464 M vgm^s | txt p⁴⁶ B P 0278. 6. 33. 1739 lat | πνευματικαις εν χαριτι A | - p⁴⁶ B b d; Ambst | txt x² D F G K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 M lat sy co | εν τη καρδια K L Ψ 0278. 33. 81. 104. 630. 1175. 1241^s. 1505. 2464 M | εν ταις καρδιαις x² A D F G P 365 latt sy^{p,hmg} co | txt p⁴⁶ x² B 1739. 1881 • **20/21** p⁴⁶ D*² F G 1175. 2464 it; MVict Ambst | txt x² A B D¹ K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1241^s. 1505. 1739. 1881 M f vg sy^(p) bo^{pt}; Hier | [· - et ‘.] | Ἰησου Χριστου (f D) F G | κυριου K bo^{ms} | θεου 6. 81. 614. 630. 1881 pm; Cl Ambst^{ms} • **22** υποτασεσθωσαν x² A I P (Ψ) 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 lat sy^{hmg} co | υποτασεσθε (D F G) K L 630 M sy | txt p⁴⁶ B; Cl Hier^{ms} • **23** f B 0278. 104. 365. 1175 lat; Tert

φαλή τῆς ἐκκλησίας, ἡ αὐτὸς σωτὴρ τοῦ σώματος· **24** ἄλλ' ὡς ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἀνδράσιν ἐν παντί.

25 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας^T, καθὼς καὶ ὁ

1IT2,6! Χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν
| 1K 6,11 Π3,5 H10,22 ὑπὲρ αὐτῆς, **26** ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ
2P1,9 Ez16,9 τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, **27** ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς ἑαυτῷ
| 2K 4,14 Kol1,22! ἑνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ρυτίδα ἢ τι
2K11,2

1,4! τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ἡ ἀγία καὶ ἄμωμος. **28** οὕτως

33 ὁφείλουσιν [καὶ] οἱ ἄνδρες ἠγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ. **29** Οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ

1Th2,7 ἡ Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν, **30** ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος
| 4,25! αὐτοῦ^T. **31** ἀντὶ τούτου καταλείπει ἄνθρωπος ὁ [τὸν] πατέρα

Gn2,24 & Mc10,7sp καὶ [τὴν] μητέρα ἡ καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

Ap19,7 **32** τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν· ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ ὁ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. **33** πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

28

23 Ἦ καὶ αὐτός ἐστιν κ² D¹ K L P Ψ 0278. 104. 365. 630. 1241^s. 1505. 2464 ℞ (ar b m vg^{ms}) vg^{ms} sy † | txi ℘⁴⁶ κ* A B D* F G I^{vid} 048. 33. 81. 1175. 1739. 1881 lat; Cl • **24** ° B Ψ b; Ambst • **25** ὁ ἑαυτῶν F G it vg^{cl,ww} sy † | εαυτων D K L Ψ 0278. 104. 365. 630. 1175. 1505. (P 629. 1739. 1881. 2464) ℞; Cl^p † | txi κ A B 048. 33. 81. 1241^s vg^s; Cl^p • **28** / 1 3 4 κ K L Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1241^s. 1739. 1881. 2464 ℞ sy^p; Did Meth † | 2-4 / A D F G P 048^{vid}. 0285^{vid}. 629 lat; Cl † | txi ℘⁴⁶ B 33. 1175. 1505 sy^h • **29** Ἦ κυριος D² K L 630 ℞ † | txi ℘⁴⁶ κ A B D* F G P Ψ 048. 0278. 0285. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 latt sy co • **30** ὁ (Gn 2,23) ἐκ τῆς σαρκος αὐτου καὶ ἐκ τῶν ὀστέων (ἐκ τοῦ σώματος K) αὐτου κ² D F G K L P Ψ 0278. 0285^{vid}. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739^{mg} ℞ lat sy^p; Ir † | txi ℘⁴⁶ κ* A B 048. 6. 33. 81. 1739^{ixl}. 1881. 2464 vg^{ms} co; Meth Hier • **31** ° bis B D* F G † | txi ℘⁴⁶ κ A D² K L P Ψ 048. 0278. 0285^{vid}. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 ℞; Or † ἡ καὶ προσκολληθήσεται (κολληθήσεται D* F G) τῇ γυναικὶ αὐτου (-κ*) ℘⁴⁶ κ*.¹ A D* F G 0285. 33. 81. 1241^s latt † | - 6. 1739^{ixl}; Cyp Hier † | txi κ² B D² K L (P) Ψ 0278. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739^{mg}. 1881. 2464 ℞; Or • **32** ° B K; Ptol^{lr} Tert Cyp Epiph

6 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν [¶][ἐν κυ-
ρίῳ]· τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. **2** *τίμα τὸν πατέρα σου*
καὶ τὴν μητέρα, ἣτις ὁ ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ,
3 *ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς*
γῆς. **4** Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν
ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ κυρίου.

Ex20.12 Ⓞ Dt5.16 Ⓞ

Prv 3.11; 2.2

1T6.1s

2K7.15!

1K7.22!

2K5.10·1K12.13

R 2.11!

2T2.1 R 4.20 1K16.13·

Is40.2,7]

| R13.12! Sap5.17

4.14·4.27 1T3.6s! 1P

5.8 Jc4.7]

1K15.50!·1.21!

10 [¶]Τοῦ λοιποῦ[†], ἔνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ καὶ ἐν τῷ
κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. **11** ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν
τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθο-
δείας τοῦ διαβόλου· **12** ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμίην ἢ πάλῃ πρὸς
αἷμα καὶ σάρκα ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας[†],
πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους [†] τούτου, πρὸς τὰ

¶ 6,1^a B D* F G b; Mcion^Tvid Cyp Ambst | txt [¶]ϕ⁴⁶ κ A D¹ | [¶]vid K L P Ψ 0278. 0285. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 [¶]ℳ ar m vg sy co • 2° B • 5° ϕ⁴⁶ D F G K L Ψ 630 [¶]ℳ | txt κ A B P 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464; Cl | °κ 323. 945. 1739. 1881 • 7° D² K L Ψ 326. 614. 629. 1241^s*. 2495; Ambst • 8° ἑκαστος ο (ε)αν (+ τι D²) ποιηση A D F G P 0278. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241^s. 2464 | ο (-κ*) εαν ποιηση (τις ποιη Ψ) εκαστος κ*² Ψ | ο εκαστος ποιηση K vg^{ms}; Hier | ο εαν τι εκαστος ποιηση L^c 1505 [¶]ℳ | εαν τι εκαστος ποιηση L* 630. 1739. 1881 | ο εαν τις εκαστος ποιηση 2495 | [εκαστος] εαν τι ποιη ϕ⁴⁶ | txt B d • 10° ἑ το λοιπον κ² D F G K L P Ψ 104. 365. 630. 1505 [¶]ℳ | txt ϕ⁴⁶ κ* A B I 0278. 33. 81. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 | [†] αδελφοι μου κ² K L P 104. 365. 630. 1505 [¶]ℳ lat sy bo | αδελφοι F G Ψ 365. 1505. (A 0278. 2464) | txt ϕ⁴⁶ κ* B D I 33. 81. 1175. 1241^s. 1739. 1881 b m* sa; Lcf Ambst Spec | ἑ δυναμουσθε ϕ⁴⁶ B 33 • 12° ἑ υμιν ϕ⁴⁶ B D* F G Ψ 81. 1175 it vg^{ms} sy^p; Lcf Ambst Spec | txt κ A D² I K L P 0278. 33. 104. 365. 630. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 [¶]ℳ ar g* vg sy^h co; Cl Or | ἑ μεθοδιας ϕ⁴⁶ | [†] του αιωνος κ^{2a} D² K L P Ψ 81: 104. 365. 630. 1241^s. 1505. 1739^{ms}. 1881. 2464 [¶]ℳ sy^h*; Tert | txt ϕ⁴⁶ κ*^{2b} A B D* F G 0278. 6. 33. 1175. 1739^{ixt} latt sy^p co; Cl Or Eus

1,3! πνευματικὰ τῆς πονηρίας [□]ἐν τοῖς ἐπουρανίοις^λ. **13** διὰ
 11! τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε
 5,16! ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργα-
 | Is11,5 L12,35! σάμενοι στῆναι. **14** στήτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν
 Is59,17 Sap5,18 1Th ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιο-
 5,8 R13,12! σύνης **15** καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ
 Is52,7 Nah2,1 εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, **16** ^Γἐν πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυ-
 2,17 Act10,36 L2,14| ρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνησθε πάντα τὰ βέλη τοῦ
 Sap5,19,21 πονηροῦ [□][τὰ] πεπυρωμένα σβέσαι· **17** καὶ τὴν περικε-
 1Th5,8 Is59,17· φαλαίαν τοῦ σωτηρίου [□]δέξασθε καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ
 H4,12! πνεύματος, ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ. **18** Διὰ πάσης προσευχῆς
 | Mc14,38p R12,12! καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι,
 Jd20 καὶ εἰς αὐτὸ ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερῆσαι καὶ
 R15,30! δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων **19** καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι
 L21,15 Kol4,3· δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρη-
 Act2,29! σίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον [□]τοῦ εὐαγγελίου^λ, **20** ὑπὲρ οὗ
 1,9! πρεσβεύω ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ^λ παρρησιάσωμαι ὡς
 2K5,20 δεῖ με λαλῆσαι.
 Kol4,4

Ph1,12! **21** Ἴνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς^λ τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω,
 Kol4,7· Act20,4 πάντα ἔγνωρίσει ὑμῖν^λ Τύχικος ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ
 2T4,12 Tt3,12 πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ, **22** ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς
 | Kol4,8 αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς
 καρδίας ὑμῶν.

23 Εἰρήνη τοῖς ^Γἀδελφοῖς καὶ ^Γἀγάπῃ μετὰ πίστεως ἀπὸ
 θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **24** ἡ χάρις μετὰ
 IP1,8 πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν
 IP1,4! ἐν ἀφθαρσίᾳ. [†]

12 [□]ϣ⁴⁶; Did • **16** ^Γεπι A D F G K L Ψ 81. 365. 630. 1241^s. 1505 [℞]; Ambst Hier † *lxt* ϣ⁴⁶ ^κB P 0278. 33. 104. 1175. 1739. 1881. 2464 *latt*; Meth | [□]ϣ⁴⁶ B D* F G † *lxt* ^κA D² K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 [℞] • **17** [□]D* F G b m*; Cyp Ambst Spec • **19** [□]B F G b m*; MVict Ambst † *lxt* ^κA D I K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 [℞] *lat sy co* • **20** ^Γαυτο ϣ⁴⁶ B 1739. 1881 • **21** ^Γκαι υμεις ειδητε ^κA D F G I P 81. 326. 630. 1241^s. 2464. 2495 *lat* † *ειδητε* ϣ⁴⁶ 33 *vg^{mss}* † *lxt* B K L Ψ 0278. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 [℞] *vg^{ms}*; Ambst Hier | ^ΓA K L 630. 1505 [℞] *vg^{cl}* † *lxt* ϣ⁴⁶ ^κ(*^{2a}).1.2b B D F G P Ψ 0278. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 (*ar b m vgst.ww*) • **23** ^Γαγιοις ϣ⁴⁶ | ^Γελεος A • **24** [†]αμην ^κ2 D K L P Ψ 104. 365. 630. 1505. 1739^c. 2464 [℞] *it vg^{cl}.ww sy bo^{pl}* † *lxt* ϣ⁴⁶ ^κ* A B F G 0278. 6. 33. 81. 1175. 1241^s. 1739*. 1881 m* *vgst sa bo^{pl}*

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

Act 16,12! 1Th 2,2
cf Act 20,1-3

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Χριστοῦ Ἰησοῦ πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις (σὺν ἐπισκόποις) καὶ διακόνους, **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2,19!·22·R1,1!
1K1,2
1T3,1s Tt1,7 Act
20,28·1T3,8|R1,7!

3 Ἐὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνεΐᾳ ὑμῶν **4** πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος, **5** ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ ὁτῆς πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, **6** πεποιθῶς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας Ἰησοῦ Χριστοῦ. **7** Καθὼς ἐστὶν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ ὅ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου συγκοινωνοῦς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας. **8** μάρτυς γάρ ἔμou ὁ θεὸς ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγγχοις Χριστοῦ Ἰησοῦ. **9** Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει **10** εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, **11** πεπληρωμένοι καρπῶν

1K1,4!
18!|
1Th 5,24
10; 2,16 1K1,8!
2K 7,3!·13.17 E3,1!
2T1,8! Phm 1!
16
4,14
R1,9!·R1,11! 2,26
1Th 3,12
R15,14 Kol 1,9 Phm 6
R12,2!; 2,18·
1K10,32 Act 24,16
6!|H12,11 Jc 3,18 Prv
3,9; 11,30 Am 6,12
G 5,22!

¶ 1,1 (συνεπισκοποῖς B² D² K P^{vid} 075. 33. 1241. 1739. 1881 r; Cass^{pl} • 3 ἔγωγ μεν ευχαριστω τω κυριω ημων D* F G b; Ambst Cass^{pl} • 4 τ και F G Ψ 2495 vg^{mss} sy^h • 5 ° D F G K L Ψ 075. 0278. 104. 365. 630. 1739*. 2464^e M | txi P⁴⁶ X A B P 33. 81. 1175. 1241. 1505. 1739^e. 1881. 2464* • 6 ^s X A F G K P 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 614. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 ar vg^{mss} sy | txi P⁴⁶ B D L Ψ 630. 1241 M lat; Ambst • 7 ° A D* F G vg^{mss} • 8 Γμοι X^{3vid} D F G Ψ 0278. 104. 326. 365. 1175. 1241 | - P⁴⁶ ar | τ εστιν X² A D K L P 075. 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 M lat sy^h | txi P⁴⁶ X* B F G Ψ 6. 33. 1739 d • 9 Γπερισσευση B D Ψ 81. 2464. 2495 • 10 τ την P⁴⁶ • 11 Γκαρπαν δικαιοσυνης των P Ψ 365. 630. (1241). 1505. 1739^e. 1881 M sy | txi P⁴⁶ X A (- τον B) D F G I K L 048^{vid}. 075. 0278. 6. 33. 81. 104. 326. 1175. 1739*. 2464 lat co

E1,6 δικαιοσύνης τὸν¹ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς δόξαν ἑκαὶ ἔπαινον θεοῦ¹.

E 6,21 Kol 4,7

25!

7!

Act 23,35

R 14,14!

Act 28,31; 8,25! · G 6,6!

7

2,3 R 2,8

7!

L 9,50

4; 2,2.17; 4,1.10

| Job 13,16 ⊕ R 8,28

2K 1,11!

Mc 13,11p G 3,5

R 8,19 · Ps 21,6 ⊕ etc

IP 4,16 IJ 2,28

IK 6,20 2K 4,10

| G 2,20! Kol 3,4

| G 2,20!

R 1,13 IK 9,1

2T 4,6

12 Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, **13** ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὄλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, **14** καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον ἑλαλεῖν. **15** τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουν. **16** οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι, **17** οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας ὁτὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἀγνώως, οἰόμενοι θλίψιν ἑγείρειν τοῖς δεσμοῖς μου.¹ **18** Τί γάρ; ἢ πλὴν ὅτι παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται, ἑκαὶ ἐν τούτῳ χαίρω.

Ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι, **19** οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ **20** κατὰ τὴν ἄποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ ὡς πάντοτε καὶ νῦν μεγαλυνηθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. **21** Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. **22** εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου, καὶ τί αἰρήσομαι οὐ γνωρίζω. **23** συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων ὅεις τὸ ἀνα-

11 ἑκαὶ ἐπαινον Χριστοῦ D* | καὶ ἐπαινον μοι F G; Ambst | Θεοῦ καὶ ἐπαινον ἐμοὶ ϕ⁴⁶ (g) | txt Ἄ A B D² I K L P Ψ 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣ lat sy co • **14** ἑκαὶ τοῦ θεοῦ Ἄ A B (D*) P Ψ 048^{vid}. 075. 0278. 33. 81. 104. 326. 365. 629. 1175. 1241. 2464 lat sy^{p,h**} co; Cl | κυρίου F G | txt ϕ⁴⁶ D² K 630. 1505. 1739. 1881 ℣ r vg^{ms}; Mcion^T • **16/17** ἑκαὶ vs 17 a. vs 16, sed οἱ μὲν ... οἱ δε D¹ K Ψ 104. 630. 1505 ℣ sy^h | vs 16, sed οἱ δε L | txt ϕ⁴⁶ Ἄ A B D* F G P 048. 075. 0278. 33. 81. 365. 629. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 latt (sy^p) co (cf ° et °) | ° Ἄ^{2a} B F G Ψ 0278. 1739. 1881 | ἑπεγγεῖρειν D^{1vid} P 81. 1175 | ἐπιφέρειν D² K Ψ 075. 0278. 630. 1505 ℣ sy | txt Ἄ A B D* F G 33. 104. 326. 365. 1241. 1739. 1881. 2464 latt co • **18** ὅτι B | πλὴν D K L Ψ 630. 1505. 1881 ℣ sy^h | txt ϕ⁴⁶ Ἄ A F G P 048. 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 614. 1175. 1241. 1739. 2464 | ἑκαὶ Ἄ⁴⁶ bo^{ms} • **19** ἑκαὶ δε ϕ⁴⁶ B 0278. 1175. 1739. 1881; Ambst • **20** ἑκαὶ καραδοκίαν F G • **22** ἑκαὶ εἴτε ϕ⁴⁶ D* | ἑκαὶ αἰρήσομαι ϕ⁴⁶ B 2464 • **23** ὅεις ϕ^{46c} D F G

λῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι, ἰσχυρῶ [γὰρ] μᾶλλον κρείσσον· **24** τὸ δὲ ἐπιμένειν ὅ[ἐν] τῇ σαρκὶ ἀναγκαϊότερον δι' ὑμᾶς. **25** καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα ὅτι μενῶ καὶ παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, **26** ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς.

L23,43 J14,3 2K 5,8
1Th 4,17!

| 2,24 Phm 22

12 1T 4,15

3 **27** Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὸν ἄκούω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθροῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου **28** καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, ἧτις ἐστὶν αὐτοῖς ἐνδειξις ἀπωλείας, ἱμῶν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ θεοῦ· **29** ὅτι ἱμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν, **30** τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες, οἷον εἶδετε ἐν ἐμοὶ καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί·

1Th 2,12! · Act 23,1

1K 16,13! E 4,3 · Act
4,32 · R 15,30!

1K 16,9 · 2Th 1,5

Act 5,41!

Kol 2,1 · Act 16,19ss

2 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία πνεύματος, εἴ τις σπλάγχχνα καὶ οἰκτιρμοί, **2** πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμψυχοι, τὸ ἔν φρονούντες, **3** μηδὲν κατ' ἐριθείαν ἢ μηδὲ κατὰ κενοδο-

R 12,8! · 1Th 5,14

2K 13,13

| 1,18! · R 15,5!

1,17! · G 5,26

23 ἰσχυρῶ μᾶλλον **κ*** D² K L P Ψ 630. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ lat sy^h | ποσῶ μᾶλλον D* F G | πολλῶ γαρ $\mathfrak{P}^{46}$ 0278; Cl | txi **κ**¹ A B C 075. 6. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241. 1739. 1881 vg^{mss}; Aug • **24** ἐπιμένειναι B 0278. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 2464 | ° **κ** A C P Ψ 075. 6. 33. 1739. 2495; Cl Or | txi $\mathfrak{P}^{46}$ B D F G K L 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ • **25** ἰσχυρῶ παραμενῶ D² K L P 075. 0278^c. 365. 630. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ | txi $\mathfrak{P}^{46}$ **κ** A B C D* F G Ψ 0278*. 6. 33. 81. 104. 323. 1175. 1739. 1881 • **27** ἰσχυρῶ **κ**¹ A C D² F G K L Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$; | ακουῶν 075 | txi $\mathfrak{P}^{46}$ **κ*** B D* P 629. 1241. 2464 • **28** αὐτοῖς μεν ἐστὶν K L 630 $\mathfrak{M}$; (MVict Aug) | ἐστὶν αὐτοῖς μεν D¹ P Ψ 075. 104. 1505 | txi **κ** A B C D* F G 0278. 33. 81. 365. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 lat | ἰσχυρῶν D¹ K L 075. 630 $\mathfrak{M}$ lat co | ἰσχυρῶν C* D* F G b vg^{ms} | txi **κ** A B C² P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 (d) sy; (Aug) • **29** ἰσχυρῶν A 1241 • **30** $\mathfrak{P}^{46}$ 81

¶ **2,1** ἰσχυρῶ **κ**¹ C L 33. 2495 | ἰσχυρῶ K Ψ 81. 323. 365. 614. 630. 945. 1241. 1739. 1881 vgst.^{ww} | τινα it vg^{cl}; Ambst Spec • **2** ἰσχυρῶ **κ*** A C I Ψ 33. 81. 1241. 2464 f vg | txi $\mathfrak{P}^{46}$ **κ**² B D F G K L P 075. 0278. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ it vg^{mss} sy; Cl Hil Ambst • **3** ἰσχυρῶ $\mathfrak{P}^{46}$ **κ**² | ἰσχυρῶ D F G K L P Ψ 075. 630 $\mathfrak{M}$ sy^h | ἰσχυρῶ 629. 2464 ar bo^{mss} | txi **κ*** A B C 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1739. 1881 lat co; Ambst

E 5,21! R 12,10 1K 13,5!	ξίαν ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι Ἵ ^Τ ὑπερέχοντας ἑαυτῶν, 4 μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος ἴσκοποῦν- τες ἀλλὰ Ὁ[καί] τὰ ἐτέρων· ἴἕκαστοι.· ¹
R 15,5 J1,1s; 3,13!; 17,5	5 Τοῦτο Ἵ φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 6 ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῶ, 7 ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἁνθρώπων γενόμενος· καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος 8 ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. 9 διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ Ὁτὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, 10 ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων 11 καὶ πᾶσα γλῶσσα ἑξομολογήσεται ὅτι 'κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς' εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς.
J 5,18 2K 8,9 Is 53,3,11 R 8,3! R 12,2 L 14,11! H 2,9 Sir 2,17; 3,18 Ⓞ etc H 5,8 H 12,2 Act 2,33!	
E 1,21 H 1,4	
Is 45,23 Ⓞ R 14,11 Ap 5,13! Is 45,23 Ⓞ R 10,9!	

3 Ἵ προηγούμενοι Ἵ⁴⁶ D*·c I K 075. 0278. 1175. 1505 | Ἵ τους Ἵ⁴⁶ B • 4 Ἵ ἕκαστοι A B F G Ψ 0278. 33. 81. 1175 lat | *lxt* Ἵ⁴⁶ ⋈ C D K L P 075. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 *℣* sy^p; Hil Ambst Aug | Ἵ σκοπεῖτε L Ψ 630 *℣* | σκοπεῖτω K 945. 1505 sy^h; MVict | *lxt* Ἵ⁴⁶ ⋈ A B C D F G P 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 latt | Ὁ D*·c F G K it vg^{cl} | *lxt* Ἵ⁴⁶ ⋈ A B C D¹ L P Ψ 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 *℣* vg^{st,ww} sy; Cass | [· et ·¹ -] | Ἵ¹ ἕκαστος K L 0278. 630. 1505 *℣* d sy; Hier | - F G lat; Ambst Pel | *lxt* Ἵ⁴⁶ ⋈ A B D P Ψ 075. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464; MVict • 5 Ἵ γαρ Ἵ⁴⁶ ⋈² D F G K L P 075. 0278. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 *℣* lat sy^h | *lxt* ⋈* A B C Ψ 33. 81. 1241. 2464. 2495 t vg^{mss} co; Or Aug | Ἵ φρονεῖσθε C² K L P Ψ 075. 0278. 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 *℣*; Or | *lxt* Ἵ⁴⁶ ⋈ A B C* D F G 33. 81. 1175. 1739. 1881 latt sy • 7 Ἵ ἀνθρώπου Ἵ⁴⁶ t vg^{mss}; Mcion^T Cyp • 9 Ὁ D F G K L P Ψ 075. 0278. 81. 104. 365. 630. 1175·c. 1241. 1505. 1881. 2464 *℣*; Cl^{exThd} | *lxt* Ἵ⁴⁶ ⋈ A B C 33. 629. 1175*. 1739 • 11 Ἵ ἐξομολογήσεται A C D F* G K L P Ψ^{vid} 075. 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 630*. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 *pm*; Ir^{v.l} | *lxt* Ἵ⁴⁶ ⋈ B F^c 323. 630·c. 2495 *pm*; Ir Cl^{exThd} Cl | Ἵ κύριος Ἰησους (A^c) F G 1505* b g vg^{ms} sa^{ms}; Or^{lat pt} | Χριστος κυριος K

12 Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον ἀλλὰ νῦν πολλῶ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τῆν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε· **13** ὁ θεὸς γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. **14** Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, **15** ἵνα ᾗ γενήσθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα θεοῦ ἄμωμα μέσον γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, **16** λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἔμοι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἔκοπίασα. **17** Ἄλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν· **18** τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ μοι.

19 Ἐλπίζω δὲ ἐν ἑκείνῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα καγὼ εὐψυχῶ γνοῦς τὰ περὶ ὑμῶν. **20** οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει· **21** οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **22** τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ ἠγινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἔμοι ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. **23** τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ἀφίδω τὰ περὶ ἐμὲ ἐξαυτῆς· **24** πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι[†].

25 Ἀναγκαῖον δὲ ἠγησάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς,

2K 7,15!

| 1.6; 4,13

1Th 2,13 · 2K 8,10s

| 1K 10,10! 1T 2,8 1P 4,9

Jd 16 · 1T 2,8

1Th 3,13! · Mt 10,16

Act 2,40!

Dn 12,3 ③ Mt 5,14!

J 12,36! | Act 5,20

2K 1,14 1Th 2,19 · 1,6!

G 2,2! · Is 49,4; 65,23 ③

1Th 3,5 · 1K 15,10! |

2T 4,6 · 2K 12,15

1,18! |

3,1!

1,1 1K 4,17!

1T 1,2

1K 13,5!

1K 4,17; · 16,10

1,25! · R 14,14!

4,18

Phm 2! · 2K 8,23

12 ° B 33. 1241 vg^{mss}; Ambst • **13** † ο D¹ L Ψ 075. 0278. 104. 630. 1505. 1739^c. 2464 ℵ | *txt* ⋈ A B C D* F G I K P 33. 81. 365. 1175. 1241. 1739*. 1881 • **15** † ητε ϖ⁴⁶ A D* F G latt | *txt* ⋈ B C D² K L P Ψ 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℵ | † αωωμητα D F G K L P Ψ 075. 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 ℵ | *txt* ϖ⁴⁶ ⋈ A B C 33. 1241; Cl • **19** † Χριστω C D* F G 630. 1739. 1881 bo^{pl} • **21** † Χριστου (+ του 1505) Ιησου B L 0278. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 ℵ vgst sy^b; Ambst Cass | Χριστου K; Cyp | *txt* ϖ⁴⁶ ⋈ A C D F G P Ψ (075). 33. 81. 326. 1739. 1881. 2464. 2495 it vg^{cl}.^{ww} sy^p; Cl MVict • **22** † οιδατε ϖ⁴⁶ • **24** † προς υμας ⋈* A C P 0282. 326. 629. 1241. 2464 lat sy^p sa^{mss} bo; Aug | *txt* ϖ⁴⁶ ⋈² B D F G K L Ψ 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 ℵ b sy^h sa^{mss}; Ambst

1,8! **26** ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν ἅπαντας ὑμᾶς¹ καὶ ἀδημονῶν, διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησεν. **27** καὶ γὰρ ἠσθένησεν πλησίον ἑθανάτω· ἀλλ' ὁ θεὸς ἠλέησεν αὐτόν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύπην σχῶ. **28** σπουδαιότερος οὖν ἔπεμψα αὐτόν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν χαρῆτε καγὼ ἀλυπότερος ὦ. **29** προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, **30** ὅτι διὰ τὸ ἔργον Ἰησοῦ μέχρι θανάτου ἠγγισεν ἑ παραβολευσάμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρὸς με λειτουργίας.

1K 16,16.18

2K 8,14!

2,18; 4,4 2K 13,11 1Th 5,16

3 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν κυρίῳ. τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἄσφαλές.

Ap 22,15· 2K 11,13
G 5,12 | R 2,28s!
R 1,9· 1K 1,31!

2K 11,18!

| L 1,59 | 2K 11,22

R 11,1

Act 23,6 | G 1,14! Sir 45,23· G 1,13!

2 Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν. **3** ἡμεῖς γὰρ ἐσμεν ἡ περιτομή, οἱ πνεύματι ἑθεοῦ λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες, **4** καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποιθήσιν καὶ ἐν σαρκί. Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον· **5** περιτομῆ ὀκταήμερος, ἐκ γένου Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμίν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, **6** κατὰ ἱζήλος διώκων τὴν ἐκκλησίαν^τ, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμemptος. **7** Ὁ[Ἄλλ'] ἄτινα ἔῃν μοι² κέρδη, ταῦτα ἠγγμαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. **8** ἀλλὰ μενοῦνγε ὁκαὶ ἠγοῦμαι πάντα

26 ὕμας παντας B b (vg^{ms}); Ambst | παντας υμας ιδειν **κ*** A C D I^{vid} 0278. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241. 2495 sy bo | ιδειν παντας υμας 075 | πεμψαι προς υμας **ϕ**^{46vid} | **ι**xt **κ*** F G K L P Ψ 630. 1505. 1739. 1881. 2464 **ℳ** lat sa • **27** θανατου **κ*** B P Ψ 075. 0278*. 81. 104. 365. 1175. 2464. 2495 • **30** [†] (+ του 81) κυριου **κ** A P Ψ 075. 33. 81. 104. 365. 1241. 1505 sy^h bo | του Χριστου D K L 630 **ℳ** | - C | **ι**xt **ϕ**⁴⁶ B F G 0278. 6. 1175. 1739. 1881. 2464 sa | ἑ παραβολευσαμενος C K L P Ψ 075. 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 **ℳ** sy bo^{pl} | **ι**xt **ϕ**⁴⁶ **κ** A B D F G 0278^{vid}. 1175 sa bo^{pl} ¶ **3,1** [†] το 104. 323. 614. 629. 945. 2464 • **3** [†] θεω **κ*** D* P Ψ 075. 365. 1175 lat sy; Chr | - **ϕ**⁴⁶ vg^{ms} | **ι**xt **κ*** A B C D² F G K L 0278^{vid}. 33. 81. 104. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 **ℳ** vg^{ms} sy^{hmg} co; Ambr • **6** [†] ζηλον **κ*** D¹ K L P Ψ 075. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 **ℳ** | **ι**xt **ϕ**⁴⁶ **κ*** A B D* F G I | [†] θεου F G lat (του θεου 0282. 629) • **7** ὁ **ϕ**^{46.61vid} **κ*** A G 0282. 33. 81. 1241 b d; Lcf Ambst | **ι**xt **κ*** B D F K L P Ψ 075. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 **ℳ** lat sy co | [†] B 614 lat • **8** ὁ **ϕ**^{46vid} **κ*** 6. 33. 1739. 1881 lat

ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως [†] Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθη, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα[†], ἵνα Χριστὸν κερδήσω **9** καὶ εὔρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, **10** τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ ^ο[τὴν] κοινωνίαν ^ο[τῶν] παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφιζόμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, **11** εἰ πως καταστήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν (τὴν ἐκ) νεκρῶν.

E4,13 2P3,18

R1,17!

R1,4 E1,19s

2K4,10! G6,17

12 Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον [†] ἢ ἤδη τετελειώμαι, διώκω δὲ εἰ ^οκαὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήμφθην ὑπὸ Χριστοῦ ^ο[Ἰησοῦ]. **13** ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν ἴσως λογίζομαι κατεληφέναι· ἐν δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, **14** κατὰ σκοπὸν ἰδιώκω ἑαυτὸν τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως ἑαυτοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **15** Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν· καὶ εἰ τι ἐτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει· **16** πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, (τῷ αὐτῷ στοιχείν).

1K4,8·L13,32!

1T6,12·G4,9!

L9,62

1K9,24·H3,11·Kol3,1s

1K2,6!

G6,16

8 [†] του P⁴⁶.61 B | [†] εἶναι P⁶¹vid x² A D² K L P Ψ 075. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M vg^{ms}; Aug | *txt* x^{*} B D* F G 33 lat • **10** ^ο P⁴⁶ x^{*} A B 1241. 2464 | *txt* x² D F G K L P Ψ 075. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 M | ^ο P⁴⁶ x^{*} B | *txt* x² A D F G K L P Ψ 075. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M • **11** ἑτων K L 075. 630. 1241. 1739*. 1881. 2464 M bo; Hier Aug | των εκ F G | *txt* P⁴⁶ x A B D P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739^c lat sa; Ir^{lat} Tert • **12** [†] ἢ ἡδη δεδικαιωμαι P⁴⁶ D*.c (F G) ar (b; Ir^{lat}) Ambst | ^ο x^{*} D* F G 326. 2464. 2495 lat sy^p | *txt* P⁴⁶.61vid x² A B D² K L P Ψ 075. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M sy^h; Cl | ^ο B D F G 33 b; Tert Cl Ambst | *txt* P⁴⁶.61vid x A K L P Ψ 075. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M ar vg sy • **13** ἑουπω x A D* P 075. 33. 81. 104. 365. 614. (629). 1175. 1241 ar vg^{ms} sy^h** bo; Cl | *txt* P⁴⁶ B D² F G K L P Ψ 630. 1505. 1739. 1881. 2464 M lat sy^p sa; Tert • **14** ἑδιωκων I Ψ | ἑπι D F G K L P 075. 104. 630 M | *txt* P¹⁶.46 x A B I Ψ 33. 81. 365. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464; Cl | ἑανεγκλησιας 1739^{v.l.}; Tert | ἑθεου P⁴⁶; Ambst | εν Χριστω Ιησου Cl | εν κυριω Ιησου Χριστω F G | του θεου εν κυριω Ιησου Χριστω D* | του θεου εν Ιησου Χριστω P¹⁶ | *txt* P⁶¹vid x A B D¹ I K L P Ψ 075. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M lat sy^p co; Or • **15** ἑφρονουμεν x L 326. 1241; Cl • **16** ἑφθαασατε P¹⁶vid sa^{ms} | ἑτω αυτω στοιχειν κανονι το αυτο φρονειν x² K L P Ψ 075. 630. 1505. 2464 M sy^p | το αυτο φρονειν (+ και 629) το αυτω (αυτοι D*) κανονι (- D*) στοιχειν (+ κανονι D²) D 81. 104. 365. 629. 1175. 1241 (vg) | το αυτο φρονειν τω αυτω συνστοιχειν F G | το αυτο φρονειν 1881 | *txt* P¹⁶.46 x^{*} A B I vid 6. 33. 1739 b co; Hil Aug

IK11,1! 4,9
 ITh1,7 2Th3,9
 IT4,12 TI2,7 IP5,3

G6,12
 |2K11,15 2P2,1!·
 R16,18
 Hos4,7· Kol3,2
 E2,6 Kol3,1s· IK1,7
 ITh1,10 TI2,13 H9,28
 R8,25!· 2T1,10! |
 IK15,43.49.53
 R8,29 2K3,18 IJ3,2·
 E1,19-22· IK15,27!

I,18!

ITh2,19!· IK16,13!

R15,5!

R15,30!

Ap3,5!

3,1!

Sap2,19 IT3,3 TI3,2·
 IK16,22! Jc5,8s Ps
 145,18 H10,25 |
 L12,22!-32p· R12,12!

|J14,27 Kol3,15·
 E3,20

Sir4,7; 20,13

Sap8,7 2P1,5 |3,17!

IK15,1!

17 Συμμηηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτως περιπατοῦντας καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς.

18 πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω, ^T τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, **19** ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονούντες. **20** ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, **21** ὃς μετασχηματίζει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν ^T σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ^T αὐτῶ τὰ πάντα.

4 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ ⁶ καὶ στέφανός μου, οὕτως στήκετε ἐν κυρίῳ, ἀγαπητοί.

2 Εὐδοκίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ. **3** ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, γνήσιε σύζυγε, συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθησαν μοι μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζῶῃς.

4 Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. **5** τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθῆτω πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ κύριος ἐγγύς. **6** μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωρίζεσθω πρὸς τὸν θεόν. **7** καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν ^T Χριστῷ Ἰησοῦ.

8 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος^T, ταῦτα λογίζεσθε. **9** ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν

18 ^T βλέπετε ^ϕ46 • **21** ^T εἰς το γενεσθαι αυτο D¹ K L P Ψ 075. 33. 104. 365. 630. 1505. 2464 ^M sy; Ir Ambr | txi ^κ A B D* F G 6. 81. 323. 1175. 1241. 1739. 1881 latt co; I^{lat} Tert | ^Γ εαυτω ^κ2 D² L Ψ 6. 81^{vid}. 104. 326. 630. 1175. 1241 ^{pm} lat | txi ^κ* A B D* F G K P 075. 33. 365. 614. 629. 1505. 1739. 1881. 2464 ^{pm} b sy; MVict

¶ **4,1** ^Γ αγαπητοι μου B 33 sy | - D* ar b ^{vg}ms^s • **3** ^Γ συνεργων μου και των λοιπων ^ϕ16^{vid} ^κ* • **7** ^Γ Χριστου A t ^{vg}ms^s sy^{hms} | ^Γ σωματα F G ar d; MVict Pel | νοηματα και τα σωματα ^ϕ16^{vid} | ^Γ κυριω ^ϕ46 • **8** ^T επιστημης D* F G ar ^{vg}cl; Ambst

- ἔμοι, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. R 15,33!
- 7 **10** Ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθά- 1,18!
 λετε ἰτὸ ὑπὲρ ἔμοῦ φρονεῖν, ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἡκαι- 15 2K 11,8s
 ρεῖσθε δέ. **11** οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω, ἐγὼ γὰρ
 ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι. **12** οἶδα καὶ ταπεινοῦ- 1T 6,6!|
 σθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν με-
 μύημαί, καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν καὶ περισσεύειν
 καὶ ὑστερεῖσθαι. **13** πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί 2,13! 2K 12,9s
 με^τ. **14** Πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές μου 1,7 R 12,13 H 10,33
 τῇ θλίψει. **15** οἶδατε ὁδὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν 2K 6,11!
 ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδ-
 εμία μοι ἐκκλησία ἐκοινωνήσεν εἰς λόγον δόσεως καὶ 10!
 λήμψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι, **16** ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ
 καὶ ἅπαξ καὶ δις ἑἰς τὴν χρεῖαν μοι ἑπέμψατε. **17** οὐχ 1Th 2,18
 ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεο- 2K 12,14
 νάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. **18** ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισ-
 σεύω· πεπλήρωμαι ^τ δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ 2,25
 παρ' ὑμῶν, ὁσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον τῷ E 5,2! 2K 2,14s Gn 8,21
 θεῷ. **19** ὁ δὲ θεὸς μου ἁπληρώσει πᾶσαν χρεῖαν ὑμῶν Ex 29,18 Ez 20,41 · Is
 κατὰ τὸ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **20** τῷ 56,7 Sir 35,6 Θ· R 12,1
 δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν H 13,16 | E 3,16!
 αἰώνων, ἀμήν. R 16,27!
- 21** Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπά-
 ζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἔμοι ἀδελφοί. **22** ἀσπάζονται ὑμᾶς
 πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. cf 1,13
- 23** Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύ- G 6,18!
 ματος ὑμῶν. ^τ

10 ἰ του F G • **13** ^τ (1T 1,12) Χριστῷ κ² D² (F G) K L P Ψ 075. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 ℣ sy; Hier † | *txt* κ* A B D* I 33. 629. 1739 lat co; Cl
 • **15** °ϱ⁴⁶ D* 1505 vg^{ms} sy^h • **16** ἴ την χρεῖαν μοι ϱ⁴⁶ A 81. 104. 326. 1175. 1241. 2464 †
 την χρεῖαν μου D* 075 (ar g^{v.1}) † εἰς την χρεῖαν μου D¹ L P 323. 614. 629. 630 g^{xt};
 (Ambst) † | *txt* κ B F G K Ψ 33. 365. 1505. 1739. 1881 ℣ lat • **18** ^τ δε ϱ⁴⁶ vg^{ms} † δε καὶ
 2495 • **19** ἴ πληρωσαι D* F G Ψ 075. 6. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241. 1505. 1739.
 1881 latt † | *txt* ϱ⁴⁶ κ A B D² K L P 630 ℣ co • **23** ἴ παντων κ² K L Ψ 630. 1505. 2464 ℣
 sy † | *txt* ϱ⁴⁶ κ* A B D F G P 075. 6. 33. 81. 104. 365. 629. 1175. 1241. 1739. 1881 latt
 co † ^τ αμην ϱ⁴⁶ κ A D K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739^c. 2464 ℣ lat
 sy bo † | *txt* B F G 075. 6. 1739*. 1881 b sa; Ambst

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ

1Κ1,1! **1** Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος
 θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς **2** τοῖς ἐν Ἑκκοσσαιῖς
 ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῶ[†], χάρις ὑμῖν καὶ
 εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν[†].

E1,16! 1Κ1,4! **3** Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ[†] πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
 σοῦ ὉΧριστοῦ πάντοτε ἑπεὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, **4** ἀ-
 κούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγά-
 πην ἣν ἔχετε[†] εἰς πάντας τοὺς ἁγίους **5** διὰ τὴν ἐλπίδα
 τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε
 ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου **6** τοῦ παρόντος
 εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ[†] ἐστὶν καρπο-
 φοροῦμενον[‡] καὶ αὐξανόμενον[‡] καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ'
 ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν
 ἀληθείᾳ· **7** καθὼς[†] ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ
 συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ἑμῶν διάκονος
 τοῦ Χριστοῦ, **8** ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν
 πνεύματι.

¶ **1,2** Ἑκκοσσαιῖς I K P Ψ 075. 6. 33. 81. 104. 326. 614. 629. 630. 1241^s. 1505. 1739. 1881
pm sy (bo) | txt ⋈ B D F G L 365. 1175. 2464 *pm sa | †* Ἰησοῦ A D* F G 33. 104. 629 *lat*
 (*syP*) sa^{ms} bo^{pl} | † και κυριου Ἰησου Χριστου του κυριου ημων P | *txt* B D K L
 Ψ 33. 81. 1175. 1505. 1739. 1881 *ar m* vg^{st-ww} sy^P sa; Ambst • **3** † τῷ D* F G | και ⋈ A
 C² D¹ I K L P Ψ 075. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1881. 2464 *℣ lat | txt* ϣ^{61vid} B C*
 1739 | ° B 1739. 1881 vg^{ms} | † ὑπερ B D* F G 075. 33. 104 | *txt* ⋈ A C D² I K L P Ψ 81.
 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 *℣* • **4** † τὴν D² K L Ψ 630. 1739. 1881
℣ | – B | txt ϣ^{61vid} ⋈ A C D* F G P 075. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241^s. 1505. 2464
latt sy^h co • **6** † και D¹ F G K L Ψ 075. 630. 1505. 2464^c *℣ d m sy*; Ambst | *txt*
 ϣ^{46.61vid} ⋈ A B C D* P 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464* | ° D¹ K 6.
 323. 614. 629. 630 *pm* • **7** † και D² K L Ψ 075. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881 *℣*
 vg^{ms} sy^h sa^{ms} | *txt* ϣ^{46.61vid} ⋈ A B C D* F G P 33. 81. 629. 1241^s. 2464 *lat sy^P sa^{ms} bo |*
 † ημων ϣ⁴⁶ ⋈* A B D* F G 1505 *m | txt* ⋈² C D¹ K L P Ψ 075. 33. 81. 104. 365. 630.
 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 *℣ lat sy co*

2 **9** Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ
 πανόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι [□]καὶ αἰτούμενοι, E1,16s
 ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν
 πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ, **10** περιπατήσαι [†]
 ἀξίως τοῦ κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν, ἐν παντὶ ἔργῳ Ph1,9!·R2,18!
 ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ ἀύξανόμενοι ^(τῇ ἐπιγνώσει) E1,8|1Th2,12!
 τοῦ θεοῦ, **11** ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ
 κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μα- 2K9,8!
 κροθυμίαν· 6 Mc4,8.20 R7,4·
2P1,2!

Μετὰ χαρᾶς· **12** [†] εὐχαριστοῦντες [†] τῷ [†] πατρὶ τῷ Ph1,4|3,17!
[†]ικανώσαντι [†]ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων E1,18! Act26,18
 ἐν τῷ φωτί· **13** ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ |L22,53·E1,21!
 σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς
 3 ἀγάπης αὐτοῦ, **14** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν [†], τὴν |E1,7!·R3,24!
 ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν·

15 ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου, 2K4,4!·1T1,17!

πρωτότοκος πάσης κτίσεως, Ap3,14

16 ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα J1,3!

[†] ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ [†] ἐπὶ τῆς γῆς, 20 E1,10

τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα,

εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες E1,21!

εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι·

[†]τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται·

9[□] B K vg^{ms} • **10** [†]υμας κ² D² K L P Ψ 075. 104. 365. 630. 1505 ℳ | *lxi* ℳ^{46.61vid} κ* A B C D* F G 6. 33. 81. 326. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464; Cl | [†]εν τη επιγνωσει κ² Ψ 075. 104. 1175. 1505 lat | εἰς την επιγνωσιν D² K L 630 ℳ | *lxi* ℳ⁴⁶ κ* A B C D* F G I P 33. 81. 365. 1241^s. 1739. 1881. 2464 vg^{ms}; Cl • **11** [· - et ·! ·] • **12** [†]και ℳ⁴⁶; Ambst | [†]αμα ℳ⁴⁶ B | [†]ι θεω κ (F G) f g vg^{cl} sy^p sa^{ms} bo^{ms}; Or^{lat} Spec | θεω και C³ 075. 6. 81^c. 104. 326. 365. 614. 629. 1739^{mg} ar vg^s sy^{h*} | *lxi* ℳ^{46.61} A B C* D K L P Ψ 33. 81*. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739^{lxi}. 1881. 2464 ℳ b m vg^{st.ww} sa^{ms} bo; Or Ambst | [†]καλεσαντι D*^c F G 33. 1175 it sa; Ambst Spec | [†]καλεσαντι και ικανωσαντι B | *lxi* ℳ^{46.61vid} κ A C D² I K L P Ψ 075. 81. 104. 365. 630. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ vg sy bo; Or Aug | [†]ημας A C D F G K L P Ψ 075. 33. 81. 630. 1241^s. 1505. 2464 ℳ lat sy bo | *lxi* κ B 104. 365. 629. 1175. 1739. 1881 vg^{ms} sy^{hmg} sa; Ambst • **14** [†]εσχομεν B co | [†](E 1,7) δια του αματος αυτου 614. 630. 1505. 2464 vg^{cl} sy^h; Cass • **16** [†]τα (+ τε C) κ² A C D¹ K L P 075. 81. 104. 365. 630. 1175. 1881 ℳ vg^{ms}; Eus Lcf | *lxi* ℳ⁴⁶ κ* B D* F G Ψ 6. 33. 1739 lat | [†]τα κ² A C D F G K L P 075. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 2464 ℳ vg^{ms}; Eus Lcf | *lxi* ℳ⁴⁶ κ* B Ψ 6. 33. 1739. 1881 lat | [†]οτι ℳ⁴⁶

- J1,1! 17 καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων
 H1,3 καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν,
 E4,15!; ·1,23! 18 καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος
 τῆς ἐκκλησίας·
 ὅς ἐστιν ὁ ἀρχή,
 1K 15,20! πρωτότοκος ὁ ἐκ τῶν νεκρῶν,
 15 Ap 1,5 R 8,29 H1,6 ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων,
 2,9·E1,23; 3,19; 4,10. 19 ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα
 13 J1,16 κατοικῆσαι
 22 2K 5,18!s 20 καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα
 εἰς αὐτόν,
 R 5,1 Is 53,5 E2,13ss; · εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ
 1,7! αὐτοῦ,
 16! Ϡ[δι' αὐτοῦ] ἢ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς
 εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
 E4,18!·R 5,10 21 Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχ- 4
 J3,19! θροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, 22 νυνὶ δὲ
 20!·2,11! R 1,3! E2,14 ἄποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ
 J1,14! θανάτου ὁ παραστήσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀν-
 28 E 5,27!; ·1,4!· ἐγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ, 23 εἴ γε ἐπιμένετε τῇ πί-
 1T3,10! στει θεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι ὁ καὶ μὴ μετακινούμενοι
 E3,17·1K 15,58 ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὐ ἠκούσατε, τοῦ κηρυ-
 Mc 16,15 1T3,16 χθέντος ἐν πάσῃ ὁ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὐ ἔγε-
 R 8,19ss νόμην ἐγὼ Παῦλος ὁ διάκονος.
- E3,13! 24 Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὁ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἀντ- 5
 ἀναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν

18 ὁ ἰϛ⁴⁶ B 075. 0278. 6. 81. 104. 1175. 1739. 1881 | ὁ ἰϛ⁴⁶ κ*; I^{lat} pt • 20° B D* F G I L
 075. 0278. 81. 104. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 latt sa; Or † lxi ἰϛ⁴⁶ κ A C D¹ K P Ψ
 048^{vid}. 33. 365. 630. 1505 ℣ sy bo; Hil • 22 ἄποκατηλλαγητε ἰϛ⁴⁶ B † ἀποκατα-
 λαγεντες D* F G b vg^{ms}; I^{lat} Ambst Spec † ἀποκατηλλακται 33 † ἀπηλλαξεν 104 † lxi
 κ A C D² K L P Ψ 048. 075. 0278. 81. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣ lat
 sy † ἄυτου κ A P 81. 326. 614. 630. 1241^s. 2464 ar sy^p.h**; I^{lat} Spec † lxi ἰϛ^{46vid} B C D F
 G I^{vid} K L Ψ 075. 0278. 33. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 ℣ lat; Tert
 • 23 ὁ ἰϛ^{46vid} 33 † ὁ ἰϛ² D² K L P Ψ 075. 0278. 81. 104. 365. 630. 1505. 1739. 1881. 2464
 ℣ † lxi ἰϛ⁴⁶ κ* A B C D* F G 33. 326. 614. 1175. 1241^s | ἄ κηρυξ και αποστολος κ* P
 m † κηρυξ και αποστολος και διακονος A sy^{hmg} sa^{ms} † διακονος και αποστολος 81
 vg^{ms} • 24 ὁ ἰϛ² 075. 81. 323. 326. 629. 1241^s. 1505. 2464 t vg^{ms} sy^h; Chr

- τῆ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ ἐκκλη-
 σία, **25** ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν
 τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον
 τοῦ θεοῦ, **26** τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν
 αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν – νῦν δὲ ἐφανερώθη τοῖς
 ἀγίοις αὐτοῦ, **27** οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τί τὸ
 πλοῦτος ἰσχύος τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔ-
 θνεσιν, ὃ ἐστὶν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης·
28 ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρω-
 πον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ,
 ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ·
29 εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐ-
 τοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.
- 2** Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναί ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω ὑπὲρ
 ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ ὅσοι οὐχ ἐόρα-
 καν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί, **2** ἵνα παρακληθῶσιν
 αἱ καρδίαι αὐτῶν συμβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ ὅκαὶ εἰς
 (πάν πλοῦτος) τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπί-
 γνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ, Χριστοῦ, **3** ἐν ᾧ εἰσιν
 πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ ἡ γνῶσεως ἀπόκρυ-
- E1,23!
 E3,7
 E3,2!·R15,19
 |27; 2,2; 4,3 R16,25s!
 1K2,7 E3,9
 E3,5!
 E3,16!·26!
 R8,10!·R5,2!
 3,16
 22!·4,12 1K2,6! E4,13!
 2,1; 4,12 1Th2,2·
 E3,7·20·Ph4,13
 1K11,3!·1,29!
 4,13.15s Ap3,14!
 1,26!s |
 Sir1,24s 1Hen46,3 1s
 45,3 Prv2,3s R11,33
 1K1,24,30
- 27** [□]ϕ⁴⁶ | ἴ του θεου D* F G b vg^{mss}; Ambst | του **κ*** | ἴ ος **κ** C D H I K L Ψ 075. 0278.
 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 2464 **℣** | *txt* ϕ⁴⁶ A B F G P 33. 1739. 1881 *latt*
 • **28** [□]D* F G 0278. 33. 614. 629 *it* vg^{mss} (*syP*); Cl Ambst | ἴ Ἰησου **κ**² D¹ H K L P Ψ 075.
 0278. 104. 365. 630. 1175. 1505 **℣** *lat sy*^(p) sa bo^{mss} | *txt* ϕ⁴⁶ **κ*** A B C D* F G 33. 81.
 1241^s. 1739. 1881. 2464 b m* vg^{mss} bo; Cl Ambst
1 **2**,1 ἴ περι D*² F G K L 0208. 630. 1241^s **℣** m | *txt* ϕ⁴⁶ **κ** A B C D¹ H P Ψ 075. 0278.
 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 *lat*; Ambst | ἴ (4,13) και των εν Ιερα-
 πολει 104. 424 vg^{mss} sy^{h**} • **2** ἴ συμβιβασθεντων **κ**^{2a} D² K L Ψ 075. 0278. 81. 104. 365.
 630. 1505 **℣** sy^{hmg} | συμβιβασθωσιν 1881 | *txt* ϕ⁴⁶ **κ***^{2b} A B C D* H P 6. 33. 1175.
 1241^s. 1739. 2464; Cl | ὁ D* *syP*; Hil Ambst | ἴ παν το πλουτος A C 33. 81 | παντα
 (+ τον D*) πλουτον **κ**² D*¹ H^{vid} K L P Ψ 075. 0278. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1881.
 2464 **℣** | *txt* ϕ⁴⁶ **κ*** B 0208^{vid}. 6. 1241^s. 1739; Cl | ἴ του θεου D¹ H P 1881. 2464 sa^{mss} |
 του (-1739) Χριστου 81. 1241^s. 1739 b; Fulg | του θεου ο εστιν Χριστος D* ar
 vg^{mss}; Aug | του θεου του εν Χριστω 33; (Cl) Ambst | του θεου πατρος του (-**κ*** 048)
 Χριστου **κ*** A C 048^{vid}. 1175 vg^{mss} sa^{mss} bo (m vg^{st.wv} *syP*) | του θεου και πατρος του
 Χριστου **κ**² Ψ 365. 945. 1505 vg^{mss} (bo^{mss}) | του θεου και (-075. 0208. 0278) πατρος και
 του Χριστου D² K L 075. 0208. 0278. 104. 630 **℣** (vg^{cl}) sy^{h**} | *txt* ϕ⁴⁶ B vg^{mss}; Hil
 • **3** ἴ τῆς **κ**² A D² H K L P 0278. 81. 104. 365. 630 **℣**; Cl | *txt* ϕ⁴⁶ **κ*** B C D* Ψ 075.
 0208. 33. 1175. 1739. 1881. 2464

R 16,18! φοι. **4** Τοῦτο [†] λέγω, ἵνα ἱμεῖς παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ. **5** εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν.

R 10,9! **6** Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, **7** ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι ἵ τῇ πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν εὐχαριστίᾳ¹. **8** Βλέπετε μὴ τις ἑμᾶς ἔσται² ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν· **9** ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, **10** καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας. **11** Ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος [†] τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, **12** συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ ἁγιασμῷ, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ [†] νεκρῶν· **13** καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ὅ[ἐν] τοῖς παρὰ πτώμασιν καὶ [†] τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκός ὑμῶν, συν-

7

4 [†] δε κ² A^c C D K L P Ψ 048. 075. 0208. 0278. 33. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ lat sy; Cl | txt ℘⁴⁶ κ* A^{vid} B H 81. 1241^s m; Ambst Aug | ἱμεῖς κ² K L Ψ 075. 0278. 104. 630. 1505 ℳ sy; Cl^{pl} | txt κ* A B C D H P 048. 0208. 33. 81. 326. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464; Cl^{pl}. • **7** [†] εν A C I Ψ 2464 | εν τη κ D² K L P 0278. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 ℳ; Cl | txt B D* H 075. 0208. 33. 81. 326. 365. 1241^s lat | εν αυτη εν ευχαριστια B D² H^c K L 0278. 104. 365. 630. 1505 ℳ (ar) m sy sa^{ms} bo; (Ambst) Aug | εν αυτη P Ψ 048^{vid} | εν αυτω εν ευχαριστια κ² D* (b) f vg^{cl} sy^{hmg} | txt κ* A C H* I^{vid} 075. 0208. 33. 81. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 vgst.ww sa^{mss} • **8** [†] κ A D 81. 1881; (Tert) Cl^{pl}. • **10** [†] ὁ ℘⁴⁶ B D F G; Hil^{pl} | txt κ A C K L P Ψ 075. 0208. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ lat; Ambst • **11** [†] των αμαρτιων κ² D¹ K L Ψ 075. (0278). 104. 630. 1505 ℳ (b) sy; Aug^{pl} | txt ℘⁴⁶ κ* A B C D* F G P 6. 33. 81. 365. 629. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 lat co; Cl • **12** [†] βαπτισματι κ* A C D² K L P Ψ 33. 81. 104. 630. 1175. 1241^s. 1505. 2464 ℳ; Tert | txt ℘⁴⁶ κ² B D* F G 075. 0278. 6. 365. 1739. 1881 latt | των B D F G 0278. 6. 33. 323. 326. 629 pm | txt ℘⁴⁶ κ A C K L P Ψ 075. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 pm • **13** [†] κ* B L Ψ 075. 0278. 33. 81. 365. 1175. 1241^s. 1881. 2464 pm b vg^{mss}; Or^{1739mg} Ambr | txt ℘⁴⁶ κ¹ A C D F G K P 048. 104. 326. 630. 1505. 1739 pm lat | [†] εν D* F G vg^{mss}

εξωποίησεν ἱμαῖς σὺν αὐτῶ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα. **14** ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρογρά-
 φον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῶ.

| Act 3,19

E 2,15

1P 2,24

15 ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἔδειγ-
 μάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτούς ἐν αὐτῶ.

E 1,21!

2K 2,14

8 **16** Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ καὶ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νεομηνίας ἢ σαββάτων. **17** ἅ ἐστιν σκιά τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. **18** μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευνέτω θέλων ὅτι ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἃ ἐόρακεν ἐμβατεύων, εἰκὴ φυσιοῦμενος ὑπὸ τοῦ νοῦς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, **19** καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἀφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον αὖξει τὴν αὖξιν τοῦ θεοῦ.

R 14,1ss · 1T 4,3

G 4,10 Jub 6,38

H 10,11 · E 1,23!

1K 9,24! · 23

E 4,15! · 4,16

E 2,21

20 Εἰ ἄπεθάνετε σὺν Χριστῶ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε; **21** μὴ ἄψη μηδὲ γεύση μηδὲ θίγης, **22** ἅ ἐστιν πάντα εἰς φθορὰν τῆ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων, **23** ἅτινά ἐστιν λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκίᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ ἢ [καὶ] ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινὶ πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

3,3 R 6,2 · 8 G 4,3!
2P 3,10!

| G 6,8

Is 29,13 Ⓞ Mc 7,7!p

18

3 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῶ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος. **2** τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. **3** ἀπεθάνετε γὰρ καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῶ ἐν τῷ θεῶ. **4** ὅταν ὁ

2,12! · Ph 3,14

R 8,34!

Ph 3,19s | R 6,8! · 2,20

13 ἱμαῖς P⁴⁶ B 33. 323 m vg^{ms}; Or^{1739mg} Ambr | - ⲛ² D F G P Ψ 075. 0208. 0278. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 2464 M lat; Tert | txt ⲛ* A C K L 6. 81. 326. 630. 1739. 1881 vg^{ms} | ^f υμιν ⲛ² K* L P 6. 323. 326 f vg sa^{ms}; Tert • **14** □ 1881 • **15** ^τ καὶ P⁴⁶ B vg^{ms} • **16** ἢ ⲛ A C D F G I K L P Ψ 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 2464 M lat sy^h; Mcion^E Eus | txt P⁴⁶ B 1739. 1881 b vg^{ms} • **17** ὄ B F G 614 b d; Mcion^E Ambst Spec • **18** ⲟ ⲛ* | ἱ ἄ (-81) μη ⲛ² C D¹ K L P Ψ 075. 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1881. 2464 M; Hier^{miss} | ἄ ουκ F G | txt P⁴⁶ ⲛ* A B D* I 6. 33. 1739 b vg^{ms} co; Or Ambst Hier^{miss} Spec • **19** ^τ Χριστον D* 1505 (b) sy^h; Nov (MVict) • **20** ^τ ουν ⲛ*(*)² 0278^c. 6. 326. 365. 614. 629. 630. 1505 ar m vg^{ms} sy^h; Ambr Spec • **23** ^τ του νοος F G it (bo); Hil Ambst Spec | ⲟ P⁴⁶ B 1739 b m vg^{ms}; Hil Ambst Spec | txt ⲛ A C D F G H K L P Ψ 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1881. 2464 M lat sy; Cl

1P5,4 1J3,2·Ph1,21!
1K15,43

Χριστὸς φανερωθῆ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς ὁσὺν
αὐτῶ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ.

R 7,5,23

5 Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν ⁹

R1,29! E5,3,5·

ἀκαθαρσίαν πάθος ἐπιθυμίαν ὀκακὴν, καὶ τὴν πλεονεξί-

2K12,21!·1Th4,7·

G5,24!·E4,19|E5,6!

αν, ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, **6** δι' ἧ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ

|E2,2 T3,3

θεοῦ [ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας]· **7** ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς

E4,22! Jc1,21 1P2,1

περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζήτε ἐν τούτοις· **8** νυνὶ δὲ

E4,29!

ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμόν, κακίαν,

E4,22!

βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· **9** μὴ

R 8,13 |G3,27!

ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄν-

R12,1! T3,5 2K4,16·

E4,24!

θρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ **10** καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν

|G3,28!

νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ

E1,23!

κτίσαντος αὐτόν, **11** ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλληνας καὶ Ἰουδαίους,

1P2,9

περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἄ-

E4,32a

ἐλεύθερος, ἀλλὰ ὅτι πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός.

E4,2

12 Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἅγιοι καὶ

E4,32b 2K2,7

ἠγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ χρηστότητα ταπεινο-

R13,8!·10 1K16,14·

E4,3

φροσύνην πραῦτητα μακροθυμίαν, **13** ἀνεχόμενοι ἀλ-

λήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἐάν τις πρὸς τινα ἔχη

ἠμιόνην· καθὼς καὶ ὁ κύριος ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτως καὶ

ὑμεῖς· **14** ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἧ ὅστις ἐστὶν σὺν-

¶ **3,4** ἤμων B^{(*)2} D¹ H K L 0278. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 2464 M sy sa; Meth Ambr | txt P⁴⁶ X C D* F G P Ψ 075. 33. 81. 104. 365. 945. 1881 latt bo; Cyp | P A 1881. 2464 • **5** τ ὑμων X² A C³ D F G H K L P 075. 0278. 104. 365. 630. 945^s. 1505. 1881 M lat sy; Ir^{lat} | txt P⁴⁶ X* B C* Ψ 33. 81. 945*. 1175. 1241^s. 1739. 2464 m* vg^{ms}; Cl Or Epiph | P⁴⁶ • **6** ὁ C^{vid} D* F G vg^{ms} | ταυτα γαρ P⁴⁶ sy^p | P⁴⁶ B b sa; Ambst | txt X A C D F G H I K L P Ψ 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 M lat sy bo • **7** ἄυτοις D² (F) G K L 048. 104. 630. 1739. 1881 M lat sy^p | txt P⁴⁶ X A B C D* H I P Ψ 075. 0278. 33. 81. 365. 1175. (1241^s). 1505. 2464 • **8** τ μη εκπορευεσθω F G it vg^{ms} co; Ambst • **11** τ (G 3,28) αρσεν και θηλυ D* F G 629 it vg^s; Hil Ambr | τ και A D* F G 629 lat(t) sy^p; Hil | P X* A C 33. 1241^s; Cl | txt X² B D F G K L P Ψ 075. 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 M • **12** ὁ A D* F G 1505. 1881 | txt X B C D² K L P Ψ 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1241^s. 1739. 2464 M; Cl | P B 6. 33. 1739 • **13** ἠμεψιν D* | ὀργην F G | F Χριστος X¹ C D¹ K L P Ψ 075. 81. 104. 365. 630. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 M ar m sy co; Cl Ambst | θεος X* vg^{ms} | θεος ειν Χριστω 33 | txt P⁴⁶ A B D* F G 1175 lat • **14** ὁς X* D* 81 | ητις X² D¹ K L Ψ 075. 630. 1175. 1505. 2464 M b g vg^{ms} | η 104 | txt A B C F G P 048. 33. 365. 1241^s. 1739. 1881; Cl

- δεσμος τῆς ἁτελειότητος. **15** καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Ἐχριστοῦ | Ph 4,7
 βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν
 10 ὁ ἐνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. **16** Ὁ λόγος τοῦ R 12,51· 17! |
 Ἐχριστοῦ ἐνοικεῖται ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ δι- 1,28· E 5,19 Act 16,25!
 δάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοῦς, ψαλμοῖς ἔμνοις
 ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν ὁ[τῆ] χάριτι ἄδοντες ἐν ταῖς καρ-
 δίαις ὑμῶν τῷ Ἐθεῷ. **17** καὶ πᾶν ὅ τι ἐὰν ποιῆτε ἐν λόγῳ | 1Κ 10,31· R 15,18!
 ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι Ἐκυρίου Ἰησοῦ, εὐχαρι- 1,12; 2,7; 3,15; 4,2
 στοῦντες τῷ θεῷ Ἐπατρὶ δι' αὐτοῦ. E 5,20!
18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἄνδράσιν ὡς ἀνή- 18-4,1: E 5,22-6,9
 κεν ἐν κυρίῳ. **19** Οἱ ἄνδρες, ἀγαπάτε τὰς γυναῖκας Ἐ καὶ 1P 2,18-3,7· 1Κ 14,34!
 μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. **20** Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς Tob 10,13 |
 γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ εὐάρεστόν ἐστιν Ἐ ἐν κυ- E 5,10
 ρίῳ. **21** Οἱ πατέρες, μὴ ἔρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ
 ἀθυμῶσιν.
22 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε Ἐ κατὰ πάντα ἔ τοῖς κατὰ σάρ-

14 Ἐνοητος D* F G it vg^{mss}; Ambst • **15** Ἐ θεου κ² C² D² K L Ψ 33. 104. 630. 1881 M
 vg^{mss}; Ambst | txi κ* A B C* D* F G P 075. 81. 365. 629. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 2464
 lat sy co; Cl | ὁ ἔ⁴⁶ B 6. 1739. 1881 • **16** Ἐ κυρίου κ* I 1175 bo; Cl | θεου A C* 33. 104.
 323. 945. 1241^s vg^{mss}; Aug | txi ἔ⁴⁶ κ² B C² D F G K L P Ψ 075. 81. 365. 630. 1505. 1739.
 1881. 2464 M lat sy^(p) sa bo^{ms}; Ambst | Ἐ καὶ ὑμνοὶς καὶ C³ D¹ I^{vid} K L Ψ 075. 81. 104.
 365. 630. 2464 M vg^{mss} sy^p; Ambr | καὶ ὑμνοὶς C² P 33. 1881 | ὑμνοὶς καὶ A^{vid} | txi
 ἔ⁴⁶ κ B C* D* F G 1175. 1241^s. 1505. 1739 it vg^{st,ww} sy^h; Cl | ὁ κ* A C D² K L 075. 33.
 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1881. 2464 M | txi ἔ⁴⁶ κ² B D* F G Ψ 6. 1505. 1739; Cl |
 Ἐ τῆ καρδία D² I K L 365. 630 M; Cl | txi ἔ⁴⁶ κ A B C D* F G Ψ 075. 6. 33. 81. 104. 326.
 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 latt sy co | Ἐ κυρίου C² D² K L Ψ* 104. 630. 1241^s M
 ar vg^{ms} bo^{mss} | txi ἔ^{46vid} κ A B C* D* F G Ψ^c 075. 6. 33. 81. 365. (1175). 1505. 1739.
 1881. 2464 lat sy co; Cl • **17** Ἐ Ἰησοῦ Χριστοῦ A C D* F G | (+ του κ²) κυρίου Ἰησοῦ
 Χριστοῦ κ 365. 1175 vg^{cl} sa^{mss} bo (ar b sy^p) | κυρίου L; Hier | txi ἔ⁴⁶ B D² K 075. 33.
 81. 630. 1505. 1739. 1881. 2464 (+ του Ψ 104. 1241^s) M f m vg^{st,ww} sy^h sa^{mss}; Cl Ambst |
 Ἐ καὶ D F G K L Ψ 075. 33. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1881. 2464 M lat sy^h; Cl
 Ambst | txi ἔ⁴⁶ κ A B C 81. 1739 it vg^{mss} sy^p; Spec • **18** Ἐ ἀνδράσιν ὑμῶν D* F G 075 it
 vg^{mss} sy^{p,h**} | ἰδιοῖς ἀνδράσιν L 6. 365. 614. 630. 1175. 1881. 2464 pm • **19** Ἐ ὑμῶν C²
 D* F G it vg^{cl} sy; Ambst Spec | ἑαυτῶν (κ² 075). 1175 | txi ἔ⁴⁶ κ* A B C* D² K L P Ψ
 33. 81. 104. 365. 630. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 M m* vg^{st,ww} sa^{ms} bo^{ms}; Cl
 • **20** Ἐ τῷ 0198. 81. 326. 629. 630. 945. 1241^s (ar) vg^{mss}; Cl Ambst • **21** Ἐ (E 6,4) παρορ-
 γίζετε κ A C D* F G L 075. 0198. 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505; Ambst | txi
 ἔ^{46vid} B D¹ K Ψ 630. 1739. 1881. 2464 M; Cl • **22** Ἐ ἔ⁴⁶ 075. 0278. 81. 1241^s vg^{ms} sa

κα κυρίοις, μὴ ἐν ἴοφθαλμοδουλίᾳ ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότῃ καρδίας φοβούμενοι τὸν ἴκύριον. **23** ἴδὸ ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ὡς τῷ κυρίῳ ἴκαι οὐκ ἀνθρώποις, **24** εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου ἴαπολήμψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας ἴ. τῷ ἴκυρίῳ Χριστῷ ἴδουλεύετε. **25** ὁ γὰρ ἀδικῶν κομίζεται ὁ ἴδίκησεν, καὶ οὐκ ἴἔστιν προσωποληψίαἴ. **1** Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἴσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ἴμεῖς ἴχετε κύριον ἐν ἴοὐρανῷ.

E1,181·R12,11!

R2,111|Mt20,4

Act2,42| R12,12!

3,17| R15,30!

E6,19·1K16,9!·G6,6!

1,26!

E6,20; |5,15s

1K5,12s|E4,29

Mt5,13

1P3,15

2 Τῇ προσευχῇ ἴπροσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἴἐν εὐχαριστίαἴ, **3** προσευχόμενοι ἴμα καὶ περὶ ἴμῶν, ἴνα ὁ θεὸς ἀνοιξῆ ἴμῖν θύραν τοῦ λόγου ἴλαλήσαι τὸ μυστήριον τοῦ ἴΧριστοῦ, δι' ἴδὸ καὶ δέδεμαι, **4** ἴνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλήσαι. **5** ἴἘν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἴξω τὸν καιρὸν ἴἐξαγοραζόμενοι. **6** ὁ λόγος ἴμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἴἄλατι ἴηρυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ἴμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ ἴἀποκρίνεσθαι.

Ph1,121·E6,21!

E6,22

7 Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ἴμῖν Τύχικος ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν κυρίῳ, **8** ὄν ἴπεμψα πρὸς ἴμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἴνα ἴγνώτε τὰ

22 ἴοφθαλμοδουλίαις ἴC K L Ψ 0278. 33^{vid}. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 ἴsy^h; Cl | ἴxtl ἴϕ⁴⁶ A B D F G 075. 81. 104. 365. 1241^s co | ἴ^fθεον ἴϕ⁴⁶ ἴx² D² K 104. 630 ἴd vg^{cl} | ἴxtl ἴx* A B C D* F G L Ψ 048. 075. 0278. 33. 81. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 it vgst.^{ww} sy co; Cl | • **23** ἴκαι παν ο 104. 326; Cl | παν ο ἴx² 075. 0278 | και παν ο τι D¹ K L 630 ἴd | παν ο τι Ψ 1505 (sy^h) | ἴxtl ἴϕ⁴⁶ ἴx* A B C D*^c F G 33. 81. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 | ἴ^t (E 6,7) δουλευοντες A 075; Cl | ἴ^o ἴϕ⁴⁶ B 1739; Ambst • **24** ἴλημψεσθε ἴϕ⁴⁶ ἴx² A C² K L Ψ 075. 0278. 81. 104. 365. 630. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 ἴd | ἴxtl ἴx* B C*^{vid} D F G 33. 629. 1175; Cl | ἴ^t του κυριου ημων Ιησου Χριστου, ἴϕ F G (ar d m* bo^{pl}; Ambst) | ἴ^t γαρ D¹ K L Ψ 075. 104. 630. 1175. 1505 ἴd sy; Cl | ἴxtl ἴϕ⁴⁶ ἴx A B C D* F G 0278. 33. 81. 365. 1241^s. 1739. 1881. 2464 • **25** ἴ^t (E 6,9) παρα τω θεω F G I 629 it vg^{cl}; Ambst Pel Cass

ἴ¹ ἴουρανοις ἴx² D F G K L Ψ 075. 365. 630. 1175. 1505. 2464 ἴd it vg^{ms} sy^h bo^{pl}; Ambst Spec | ἴxtl ἴx* A B C I 0278. 33. 81. 104. 326. 1241^s. 1739. 1881 lat sa bo^{pl}; Cl • **2** ἴπροσκαρτερουντες I 33. 1241^{s*}. 1881 vg^{ms}; Or^{lat} | ἴD*; Ambst • **3** ἴ^t εν παρησια A | ἴ^fθεου B* L 614 vg^{ms} sa^{ms} | ἴ^fον B F G vg^{ms} • **8** ἴ^t γνω τα περι υμων ἴϕ⁴⁶ ἴx^(2a).^{2b} C D¹ K L Ψ 104. 630. 1505. 1739. 1881. 2464 ἴd f vg sy sa^{ms} bo; Ambst | ἴxtl A B D*^c F G P 048. 075. 0278. 33. 81. 365. 1175 (ἴx* 1241^s) it sa^{ms}

περὶ ἡμῶν' καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, **9** σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωρίσουσιν τὰ ὄδε^τ.

Phm 10

10 Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου καὶ Μάρκος ὁ ἀνεπιὸς Βαρναβᾶ (περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολάς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν) **11** καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰουστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. **12** ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Ἰησοῦ [Ἰησοῦ], πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα ἁγιασθῆτε τέλειοι καὶ ἁπλοῦς πληροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. **13** μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ἄπονον ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. **14** ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Λουκάς ὁ ἰατρός ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς.

Phm 24 Act 27,2! · R 16,7 Phm 23 · 2T 4,11 Phm 24 Act 12,12! · 1K 9,6! · R 16,2!

G 2,12!

| 1,7!

R 1,1! · 1,29!

1,28! · R 4,21!

2,1! |

2T 4,11 Phm 24 · 2T 4,10 Phm 24

R 16,5!

1Th 5,27

| Phm 2

2T 4,5

1K 16,21!

E 3,1! · 1T 6,21 2T 4,22 T 3,15 H 13,25

15 Ἀσπασάσαθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς καὶ Νύμφαν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῆς ἐκκλησίαν. **16** καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικεῶν ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. **17** καὶ εἶπατε Ἀρχίππῳ· βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. **18** Ὁ ἀσπασμὸς τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου. μνημονεύετε μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. ^τ

9 ^τπραττομενα F G ex lat. ? • **12** Ἰησου Χριστου P 1241^s vg^{miss} ! Χριστου ^ψ46 D F G K Ψ 075. 630. 1505. 1739. 1881 ^{it} vg^{miss} sy; Ambst Hier | txt ^κ A B C I L 0278. 33. 81. 104. 365. 629. 1175. 2464 lat | ^ρστητε ^κ2 A C D F G K L P Ψ 075. 0278. 33. 104. 630. 1175. 1505 ^{it} | ητε I 2464 ar m vg^{miss} sy^{hmg}; Ambst | txt ^κ* B 81. 365. 1241^s. 1739. 1881 | ^ρπεπληρωμενοι ^ψ46 D¹ K L P Ψ 075. 0278. 630. 1175. 1505 ^{it} sy | txt ^κ A B C D*^c F G 33. 81. 104. 365. 1241^s. 1739. 1881. 2464 sy^{hmg} • **13** ἄπονον κοπον D* F G 629 | πολυν ποθον 104 | πολυν αγωνα 6. 1739. 1881 | ζηλον πολυν K L Ψ 630. 1505 ^{it} sy | πολυν ζηλον D¹ 075. 33 | πονον πολυν 365. 2464 | txt ^κ A B C P 0278. 81. 1175. 1241^s • **14** ^ρ33 • **15** ^ρΝυμφᾶν D² K L 104. 326. 365. 630. 1175. 1505. 1739*. 2464 ^{it} bo | txt B² 075. 0278. 6. 81. 1241^s. 1739^c. 1881 sa (sine acc. ^κ A B* C D* F G P Ψ 048. 33) | ^ραυτου D F G K L Ψ 365. 630. 1241^s. 1505 ^{it} sy^{p,hmg} | αυτων ^κ A C P 075. 33. 81. 104. 326. 1175. 2464 bo | txt B 0278. 6. 1739. 1881 sy^h sa • **18** ^ταμην ^κ2 D K L P Ψ 075. 0278. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739^c. 2464 ^{it} lat sy bo^{pl} | txt ^κ* A B C F G 048. 6. 33. 81. 1739*. 1881 vg^{miss} sa bo^{pl}; Ambst

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α΄

2Κ1,19!·1Κ4,17!

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ [†] καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη[†].

R 1,7!

2,13 1Κ1,4!

R 1,9!·2,13

2Th 1,11·Ap 2,2

1Κ13,13!·4McC 17,4

2Th 2,13!

[9 R 1,16! 1Κ 2,4!s

2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν [†] μνεΐαν [†] ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, ἀδιαλείπτως **3** μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, **4** εἰδότες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ ^ο[τοῦ] θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, **5** ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη 'εἰς ὑμᾶς' ἐν λόγῳ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ ^ο[ἐν] πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ^ο[ἐν] ὑμῖν δι' ὑμᾶς. **6** Καὶ ὑμεῖς μμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς [†] πνεύματος ἀγίου, **7** ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς [†] τύπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. **8** ἄφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχεται ὁ λόγος τοῦ κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ

2,14 1Κ11,1!
2,13 Act 8,14!·G 6,6!
13,52
Ph 3,17!·4,10

2Th 3,1

¶ 1,1 [†] ημων A 81. (629) ar r vg^s sa^{mss} | [†] (2Th 1,2) απο θεου πατρος ημων (-D) και κυριου Ιησου Χριστου κ A D I K L P 33. 81. 104. (365). 630. 1175. 1241. 1505. 2464 ℳ (m) vg^{mss} syh^{**} bo | txt B F G Ψ 0278. 629. 1739. 1881 lat sy^p sa • 2 [†] υμων κ² C D F G K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 ℳ it vg^{cl.ww} sy; Ambst | txt κ* A B I 0278. 6. 33. 81. 323. 1739. 1881 m vgst • 4 ^ο B D F G L 33. 365. 630. 1241. 2464 ℳ | txt κ A C K P Ψ 0278. 81. 104. 945. 1175. 1505. 1739. 1881 • 5 [†] του θεου C | του θεου ημων κ* | ' προς υμας A C² D F G 0278 | εν υμιν P | txt κ B C^{*vid} K L Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ | ^ο κ B 33 r vg^{mss} | txt A C D F G K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ lat | ^ο κ A C P 048. 33. 81. 104. 326*. 945. 1739. 1881 vgst | txt B D F G K L Ψ 0278. 326^c. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 ℳ it vg^{cl.ww} sy^(p) • 6 [†] και B vg^{mss} • 7 [†] τυπουσ κ A C D² F G K L P Ψ 0278. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 ℳ sy^h | txt B D^{*c} 6. 33. 81. 104. 1739. 1881 lat sy^p

καὶ [ἐν τῇ] Ἀχαΐα, ἀλλ' ὅτι ἐν παντὶ τόπῳ ἢ πίστις ὑμῶν ἢ πρὸς τὸν θεὸν ἐξελέλυθεν, ὥστε μὴ χρεῖαν ἔχειν ἡμᾶς λαλεῖν τι. **9** αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὅποιαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ **10** καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ [τῶν] νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ρυόμενον ἡμᾶς ἐκ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

R 1,8! · 4Mcc 15,24;
16,22 Phm 5

5; 2,1 · Act 15,19!
1K 12,2
R 9,26 2K 3,3! 1T 3,15!
H 9,14! Act 14,15! Mt
16,16! Ap 7,2! · J17,3 |
Ph 3,20! · Act 3,15! ·
R 11,26
2,16; 5,9 R 1,18!

2 Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, **2** ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες, καθὼς οἶδατε, ἐν Φιλίπποις ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν λαλήσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. **3** ἢ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας ἢ οὐδὲ ἐν δόλῳ, **4** ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσαμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες ἀλλὰ ὡς θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. **5** Οὐτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἶδατε, οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας, θεὸς μάρτυς, **6** οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων, **7** δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀποστολοὶ. ἀλλ' ἐγενήθημεν ἡγήσιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἐὰν τροφὸς θάλπη τὰ ἑαυτῆς τέκνα, **8** οὕτως ὁμιρομένοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέ-

1,9!

Act 16,20-24
Act 17,1-9 · 8s R 1,1!
2K 11,7 1P 4,17 Mc
1,14 · Kol 1,29!

2K 4,2!

1T 1,11! · 15; 4,1 R 8,8
G 1,10 1K 7,32
Jr 11,20

2P 2,3 · 1Th 2,10 R 1,9!

J 5,41.44

E 5,29 |

2!

8^r τη 1881 | – B K 6. 33. 365. 614. 629. 630. 1505. 1739 r vg^{mss} | txi x C D F G L P Ψ 0278. 81. 104. 1175. 1241. 2464 M lat | τ και D² K L 0278. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 M m vg^{cl}; Ambst | txi x A B C D* F G P Ψ 33. 81. 1739. 1881. 2464 it vg^{st,ww} sy • **9** ὤμων B 81. 323. 614. 629. 630. 945 ar d vg^{mss} sa^{mss} bo^{ms} • **10** ὑπομενειν η^{46vid} | ο η^{46vid} A C K 323. 629. 945. 1881*. 2464; Eus | txi x B D F G I L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881^c M | φ απο C D F G K L Ψ 104. 365. 630. 1241 M latt | txi x A B P 0278. 33. 81. 1505. 1739. 1881. 2464
¶ **2,3** ουτε D² K L 104. 365. 630. 1241. 1505 M | txi x A B C D* F G P Ψ 0278. 6. 33. 81. 326. 629. 1739. 1881. 2464 • **4** τ τω x² A D² F G K L Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M | txi x* B C D* P; Cl • **5** ο x² B 33. 326. 2464; Cl • **7** ηπιοι x^c A C² D² K L P Ψ^c 0278. 33. 81. 104^c. 326*. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 M vgst (sy) sa^{mss}; Cl | txi η⁶⁵ x* B C* D* F G I Ψ* 104*. 326^c it vg^{cl,ww} sa^{ms} bo • **8** ἡμειρομενοι 0278. 323. 629. 630. 945. 1505. 1881 | ε ευδοκησαμεν 33. 81 f vg

γέλιον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπῆτοι ἡμῖν [†] ἐγενήθητε. **9** Μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς [†] καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ. **10** Ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ θεός, ὡς ὀσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς [†] πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, **11** καθάπερ οἴδατε, ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ **12** παρακαλοῦντες ὁμᾶς καὶ παραμυθούμενοι καὶ μαρτυρούμενοι εἰς τὸ περιπατεῖν ὑμᾶς ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ [†] καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.

13 ^οΚαὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς (ἔστιν ἀληθῶς) λόγον θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. **14** Ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, **15** τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς [†] προφῆτας καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων καὶ θεῷ μὴ ἄρεσκόντων καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων, **16** κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. Ἐφθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργή [†] εἰς τέλος.

17 Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς ² καιρὸν ὥρας, προσώψω οὐ καρδίᾳ, περισσοτέρως ἐσπου-

3,5 1K 3,8 2K 11,23.27·
1K 4,12!

| 5!

E 4,24!

| Act 20,31

1K 4,14s

4,1 E 4,1 Kol 1,10 Ph
1,27·4,7! 2Th 2,14
1P 5,10

1,2!

4,1 2Th 3,6 1K 15,1!·
H 4,2·G 1,11s

1,6!

H 4,12

1,6!

G 1,22

Act 17,13

Act 2,23!·L 13,34!p

4!

| Act 17,5

1K 10,33

Gn 15,16 Sap 19,4 Mt
23,32
1,10!

8 [†] γεγενησθε K Ψ $\mathfrak{M}$ | εγενεσθε 1505 | *txt* $\times$ A B C D F G I^{vid} L P 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1739. 1881. 2464 • **9** [†] γαρ D² K L 104. 630. 1241 $\mathfrak{M}$ sy^{hmg} | *txt* $\times$ A B D* F G H P Ψ 0278. 6. 33. 81. 326. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 *latt* sy co • **10** [†] πιστευσασιν $\mathfrak{P}^{65vid}$ *lat* • **12** ^ο $\times$ vg^{ms} | [†] καλεσαντος $\times$ A 104. 326. 945. 1505. 2464 *lat* sy co; Aug Spec • **13** ^ο D F G H K L 0278. 33. 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ *lat* sy^p | *txt* $\times$ A B P Ψ 6. 81. 1739. 1881 m sy^h; Ambst | [†] ἀληθως εστιν $\times$ B 33. 326. 1739. 1881 | εστιν $\times$ * | *txt* A D F G H K L P Ψ 0208^{vid}. 0278. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ *lat* sy • **15** [†] ιδιους D¹ K L Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ sy; Mcion^T | *txt* $\times$ A B D* F G I P 0208. 0278. 6. 33. 81. 629. 1739. 1881 *latt* co; Or • **16** [†] εφθακεν B D*^c Ψ 0278. 104. 1505 | *txt* $\times$ A D² F G K L P 33. 81. 365. 630. 1241. 1739. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ | [†] του θεου D F G 629 *latt*

δάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. **18** διότι ἠεληήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἅπαξ καὶ δῖς, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ σατανᾶς. **19** τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπίς ἢ χαρὰ ἢ στέφανος ἱκανοῦς – ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς – ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; **20** ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρὰ.

3 Ἐπεὶ οὖν στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι **2** καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν (καὶ συνεργὸν τοῦ θεοῦ) ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι ἵνα ὑπερ τῆς πίστεως ὑμῶν **3** τὸ μηδένα ἱσαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις. αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. **4** καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. **5** διὰ τοῦτο καὶ γὰρ μηκέτι στέγων ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μὴ πως ἐπειράσεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν.

6 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν καὶ ὅτι ἔχετε μνησίαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, **7** διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως, **8** ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς στήκετε ἐν κυρίῳ. **9** τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ἣ χαιρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν, **10** νυκτὸς καὶ

3,6!

Ph4,16 · R 15,22!

3,9 · Ph4,1; · 2,16 2K
8,24! · 3,13; 4,15; 5,23
2Th2,1,8 1K15,23
Je5,7s 2P1,16! 1J2,28
Mt24,3! |

5

Act17,15! | 1K4,17!

1K3,9!

13!

| 2Th1,4s E,13 12 2T3,12
Act14,22

2Th2,5; 3,10 · G1,9!

1

Mt4,3

Ph2,16! · 2,9!

Act18,5

L1,19 · 1,3

10; 2,17 R1,11! |

1K16,13! |

2,19s

19 ἁγαλλιασεως A; Tert

1 3,1 ἁγαλλιασεως A; Tert
1 3,1 ἁγαλλιασεως A; Tert
2 ἁγαλλιασεως B vg^{ms} | καὶ διακονον του θεου K A P Ψ 0278. 6.
81. 1241. 1739. 1881. 2464 lat co; Bas | καὶ διακονον του θεου και συνεργον ημων D²
K L 104. 365. 630. 1505 M vg^{ms} syp^{h*} | διακονον και συνεργον του θεου F G | txt
D* 33 b; Ambst | τ υμας D² K L 365. 630. 1175. 1241 M vg^{ms} syp | txt K A B D* F G I P
Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 326. 629. 1505. 1739. 1881. 2464 lat sy^h | ἁγαλλιασεως D² L 365. 630.
1175. 1241 M | txt K A B D* F G I K P Ψ 0278. 33. 81. 104. 1505. 1739. 1881. 2464
• 3 ἁγαλλιασεως F G • 5 ἁγαλλιασεως B 0278 • 7 καὶ A • 8 ἁγαλλιασεως K* D • 9 ἁγαλλιασεως K* D*
F G ar b vg^{ms} bo^{ms} | txt K² A B D¹ K L Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505.
1739. 1881 M lat sy co; Ambst | ἁγαλλιασεως K* ar b m vg^{ms}

6! ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν;

2Th 2,16

Jdth 12,8 ⊕

2Th 1,3 Ph 1,9 · 5,15
G 6,10 1P 2,17

2 2Th 2,17 Jc 5,8
R 1,11! · 5,23 Ph 2,15
2,19!

2Th 1,7.10 Zch 14,5

11 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν **12** ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, **13** εἰς τὸ στηριξάει ὑμῶν τὰς καρδίας ἁμέμπτους ἐν ἁγίωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ, °[ἀμήν].

4 Λοιπὸν °οὔν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, °ἵνα καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν θεῷ, °καθὼς καὶ περιπατεῖτε, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. **2** οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.

2,13! · 2,12! · 2,4!
10; 3,10!
2Th 3,4

5,23 H 10,10! 1P 1,16
1K 6,18! Act 15,20!

1P 3,7

Jr 10,25 Ps 79,6 G 4,8
2Th 1,8
| 1K 6,1

Ps 94,1 Sir 5,3 R 12,19
G 1,9!

2,12 2Th 2,13s

| L 10,16!

3 Τοῦτο γάρ ἐστιν θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, **4** εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκευὸς κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, **5** μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν θεόν, **6** τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἕκδικος κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. **7** οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. **8** τοιγαροῦν ὁ ἀθροῦν οὐκ

13 ἁμεμπτῶς B L 0278. 33. 81. 104. 365. 1241 latt | ° δίκαιοσυνη A | ° κ² B D² F G K L Ψ 0278. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣ it vg^{mss} sy sa bo^{mss} | txt κ* A D* 81. 629 lat bo

¶ **4,1** ° B* 33. 629. 630. 1175. 1739* vg^{mss} sy^p bo^{pt} | ° κ A D² K L Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℣ sy^h | txt B D* F G 0278. 33. 2464 sy^p co | ° D² K L Ψ 630. 1175. 1241. 2464^{vid} ℣ sy^p | txt κ A B D* F G 0183^{vid}. 0278. 33. 81. 104. 326. 365. 629. (- και 1505) (latt sy^h) co • **3** ἁπασης κ² Ψ 104. 365 | πασης της F G^c | txt κ* A B D G* K L 0183. 0278. 33. 81. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℣ lat sy^h co; Tert C I

ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεὸν τὸν Ὁ[καί] ῥιδόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ῥύμας.

Ez 36,27; 37,14 1Κ 6,19
2Κ 1,22

9 Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ῥέχετε ῥγράφειν ὑμῖν, αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδιδασκτοὶ ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους, 10 καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ ῥ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς [τούς] ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον 11 καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς Ὁ[ιδίαις] χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγεῖλαμεν, 12 ἵνα περιπατῆτε εὐσημόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μηδενὸς χρεῖαν ἔχητε.

R 12,10 H 13,1 1Ρ 1,22
2Ρ 1,7
J 6,45! · 13,34!

5 13 Οὐ ῥθέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν ῥκοιμωμένων, ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ Ὁοὶ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. 14 εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως ῥκαὶ ὁ θεὸς ῥ τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. 15 Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ ῥκυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας· 16 ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ, καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται ῥπρῶτον, 17 ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες ῥοὶ περιλειπόμενοι ἅμα σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ῥἀπάντησιν τοῦ κυρίου εἰς ἀέρα· καὶ οὕτως πάντοτε ῥσὺν κυρίῳ ἐσόμεθα. 18 Ὡστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις ῥ.

1,7s
1! |
2Th 3,12 1T 2,2.11s
E 4,28
R 13,13 · 1Κ 7,35;
14,40; · 5,12!s
13-17: 2Th 2,1-12 · R 1,13!
5,6 E 2,3 · E 2,12 Sap
3,18
R 14,9 1Κ 15,3s.12
17! |
1Κ 7,10! · cf 4Esr 13,24 ·
1Κ 15,51
2,19!
1Κ 15,52!
2Th 1,7 · 1Κ 15,23!
2Κ 12,2!
14; 5,10 R 6,8! Ph 1,23!
5,11!

8 ° A B D¹ I 0278. 33. 365. 614. 1739*. 2464 b t sy^p sa^ms bo; Ambst Spec | t x t κ D* · c F G K L Ψ 81. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1739^c. 1881 M lat sy^h sa^mss; Cl | ῥδοντα κ² A K L Ψ 0278. 33. 81. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M sy co; Cl | t x t κ* B D F G I 365. 2464 | ῥημας A 6. 365. 1505. 1739. 1881 ar f m t vg^{cl} sy^h; Ambr Spec • 9 ῥεχομεν κ² D* F G Ψ 0278. 6. 104. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 lat sy^h | εἰχομεν B I t vg^mss | t x t κ* A D¹ H K L 33. 81. 630. 1175. 1241 M sy^p co; Aug | ῥγραφεσθαι H 81; Aug • 10 ῥκαὶ B | ῥκαὶ τοὺς Ψ 0278 | - κ* A D* F G 629 lat | t x t κ² B D¹ H K L 33^{vid}. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M vg^ms • 11 ° κ² B D* F G Ψ 0278. 6. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 sy^h | t x t κ* A D² K L 33. 81. 630. 1241. 2464 M • 13 ῥθελω 104. 614. 630. 1505. / 846 vg^mss sy; Aug^{pl} | ῥκεκοιμημενων D (F G) K L Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 M | t x t κ A B 0278. 33. 81. 326. 1175. 1739. / 846; Or | ° F G • 14 ῥ B 1739 • 15 ῥΙησου B • 16 ῥπρωτοι D* F G latt; Tert Eus • 17 ῥF G ar b; Tert Ambst Spec | ῥυπαντησιν D* F G | ῥεν B • 18 ῥπνευματος 1739^c

Mc 13,32|p

5 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ
 6 χρεῖαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι, 2 αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς
 οἶδατε ὅτι ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ οὕτως
 ἔρχεται. 3 ὅταν λέγωσιν· εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε
 αἰφνίδιος ἑπίσταται ὀλεθρος ὡσπερ ἡ ὄδιον τῆ ἐν
 γαστρὶ ἐχοῦση, καὶ οὐ μὴ ἔκφυγῶσιν. 4 ὑμεῖς δέ, ἀδελ-
 φοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτῃς
 καταλάβῃ· 5 πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ
 ἡμέρας. Οὐκ ἔσμεν νυκτὸς οὐδὲ σκότους· 6 ἄρα οὖν
 μὴ καθεύδωμεν ὡς οἱ λοιποὶ ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ
 νήφωμεν. 7 Οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσιν
 καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν· 8 ἡμεῖς δὲ ἡμέ-
 ρας ὄντες νήφωμεν ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγά-
 πης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας· 9 ὅτι οὐκ
 ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργὴν ἀλλ' εἰς περιποίησιν
 σωτηρίας διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Ὁριστοῦ 10 τοῦ
 ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε
 καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ἤζήσωμεν. 11 Διὸ παρακαλεῖ-
 τε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ
 ποιεῖτε.

R 16,6! · R 12,8!

12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοιπῶν-
 τας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν κυρίῳ καὶ νου-
 θετοῦντας ὑμᾶς 13 καὶ ἠγεισθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισ-

¶ 5,2 ὁ ἦ A K L Ψ 0278. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 ℳ ; txt κ B D F G P 33.
 81. 1739. 2464 • 3 ὁ δε κ² B D 0226. 6. 104. 1505. 1739. 1881. 2464 sy^h ; γαρ K L P Ψ
 0278. 81. 365. 630. 1175. 1241 ℳ ar vg ; txt κ* A F G 33 it vg^{ms} sy^p; Irlat Tert | 'αυτοις
 επισταται κ L 33. 326. 1881 ; επισταται αυτοις B 0226^{vid} (lat) ; αυτοις φανησεται F G
 b d; Aug^{pl} ; txt A^{vid} D K P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 2464 ℳ;
 Irlat | ἔκφευζονται D*·c F G • 4 ἔ κλεπτας A B bo^{pl} • 5 ἔ εστε D* F G it vg^{mss} sy^p sa;
 Ambst • 6 ὁ τ και (+ υμεις Ψ) κ² D F G K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241.
 1505 ℳ it vg^{cl} sy^h co; Ambst ; txt κ* A B 33. 1739. 1881 b f vgst.ww sy^p; Cl
 • 7 ἔ μεθοντες B • 9 ἔ ρ³⁰ B | ο ρ³⁰^{vid} B b m* vg^{mss} sa • 10 ἔ περι κ* B 33 ; txt ρ³⁰ κ² A
 D F G K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ | ἔ ζωμεν
 D* ; ζησομεν A • 12 ἔ προϊστανομενους κ A ; txt B D F G K L P Ψ 0278. 33. 81. 104.
 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ • 13 ἔ ηγεισθε B Ψ 6. 81. 104. 326. 1739
 sy | ἔ υπερεκπερισσως B D* F G ; εκπερισσου ρ³⁰^{vid} 365 ; txt κ A D² K L P Ψ 0278.
 33. 81. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ

σοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν ἱερα-
τοῖς. **14** Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νουθετεῖτε
τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀν-
έχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. **15** ὁρά-
τε μὴ τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδοῖ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ
ἀγαθὸν διώκετε ὅ[καί] εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας.

16 Πάντοτε χαίρετε,

17 ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε,

18 ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα
θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.

19 τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε,

20 προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε,

21 πάντα ὁδὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε,

22 ἀπὸ παντὸς εἶδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.

23 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὀλοτε-
λεῖς, καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ
σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ τηρηθεῖ. **24** πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιή-
σει.

25 Ἀδελφοί, προσεύχεσθε ὅ[καί] περὶ ἡμῶν.

26 Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι
ἀγίῳ. **27** Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν
ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ἄδελφοῖς.

28 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ'
ὑμῶν. ὧ

Mc 9,50 R 12,18!

2Th 3,15.6! G 6,1! · Is
35,4; 57,15 Ⓞ
R 14,1! · 1K 13,4

R 12,17!

3,12!

Ph 3,1!

R 12,12!

E 5,20!

Nu 11,26-29

1K 14,1!

1K 12,10; 14,29 1J 4,1

Job 1,1.8

R 15,33! · 4,3!

3,13! Ph 1,10 · 2,19!

1K 10,13! Ph 1,6

R 15,30!

R 16,16!

Kol 4,16

R 16,20!

13^Γ αντοις $\mathfrak{P}^{30}$ $\aleph$ D* F G P Ψ 81. 104. 1505. 1881*. 2464 *pm* lat; Cass † *txt* A B D² K L
0278. 33. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881^c *pm*; Cl • 15^ο $\aleph$ * A D F G 6. 33. 1739. 1881.
2464 *it* vg^{cl} syP; Ambst Spec † *txt* $\mathfrak{P}^{30}$ $\aleph^2$ B K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241.
1505 $\aleph$ vg^{sl}.ww sy^h • 21^ο $\aleph$ * A 33. 81. 104. 614. 629. 630. 945 *pm* f* vg^{ms} syP; Did
• 25^ο $\aleph$ A D¹ F G I^{vid} K L P Ψ 365. 630. 1175. 1241 $\aleph$ lat syP bo † *txt* $\mathfrak{P}^{30}$ B D* 0278. 6.
33. 81. 104. 326. 1505. 1739. 1881. 2464 b sy^h sa; Ambst • 27^Γ ορκίζω $\aleph$ D¹ F G K L P
 Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 $\aleph$ † *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ A B D* 0278. 6. 33. 323. 945.
1739. 1881 † ὧ αγιοις $\aleph^2$ A K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881.
2464 $\aleph$ ar vg sy bo † *txt* $\aleph$ * B D F G 0278 *it* sa; Ambst • 28^Τ αμην $\aleph$ A D¹ K L P Ψ 81.
104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739^c. 2464 $\aleph$ lat sy bo † *txt* B D* F G 0278. 6. 33.
1739*. 1881 *it* vg^{ms} sa; Ambst

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β΄

1Th 1,1! **1** Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς Ὁ[ἡμῶν] καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2,13 1K 1,4! **3** Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν

1Th 3,12 | 2K 8,24! εἰς ἀλλήλους, **4** ὥστε αὐτοὺς ἡμᾶς ἐν ὑμῖν ἔγκραυξασθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ

Ap 3,10! πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς Ἔνευθε, **5** ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ θεοῦ

L20,35 Act 5,41 | Ph 1,28 εἰς τὸ καταξιοθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε, **6** εἴπερ δίκαιον παρὰ θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλίψιν **7** καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις

| R 12,19! Ap 18,6 ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ **8** Ἐν πυρὶ φλογός, ἡ δίδοντας ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ,

1K 1,7! **9** οἵτινες δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, **10** ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν, ὅτι ἔπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. **11** Εἰς ὃ καὶ

1Th 4,16; 3,13 Mt 16,27! | 1K 3,13.15 Is 66,15 · 1Th 4,5! Is 66,4 R 10,16 1P 4,17

Is 2,10.19.21 ☩ **9** οἵτινες δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, **10** ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν, ὅτι ἔπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. **11** Εἰς ὃ καὶ

Ps 88,8 ☩; 67,36 ☩ · 1Th 3,13 Is 2,11.17

¶ **1,2** ° B D P 0111^{vid.} 33. 1739. 1881 m bo^{pl} | *lxi* Ⲙ A F G I K L 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 *℣* lat sy sa bo^{pl} • **4** ^Γ (+ καὶ 1739) καυχασθαι D K L Ψ 0278. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 *℣* | καυχασασθαι F G | *lxi* Ⲙ A B P 0111. 33. 81. 2464 | ^Γ ενεχεσθε B • **8** ^Τ καὶ F G b d; Ir^{lat} Tert | ^Γ εν φλογι πυρος B D F G Ψ 1505. 2464 lat sy co; Ir^{lat} Tert | *lxi* Ⲙ A K L P 0111^{vid.} 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 *℣* (b) d m sy^{hm}; Ambst | ^Γ διδους D* F G Ψ 1505 b vg^{ms} | δουναι Ir^{lat} • **9** ^Γ ολεθρου b d; Ir^{lat} | ολεθριον A 0278. 33. 1505; Mcion^Γ • **10** ^Γ πιστευσασιν εἰς αυτον 0278 | πιστευουσιν Ψ 33. 630. 2464 t sy^p sa bo^{pl}; Ir^{lat} | ^Γ επιστωθη 104

προσευχόμεθα πάντοτε περι ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ἱκανώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργων πίστεως ἐν δυνάμει, **12** ὅπως ἐνδοξασθῆ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [†] ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

1Th 1,2

1Th 1,3 | 10

Is 66,5 Ⓞ MI 1,11

- 2 **2** Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου Ὁμήμων Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτὸν **2** εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοός ἢ μὴδε θροεῖσθαι, μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ [†]κυρίου·

1-12: 1Th 4,13-17 · 1Th 2,19!

2Mcc 2,7 Mc 13,27p L 13,34p H 10,25

Mc 13,7p

15

1Th 5,2ss 1K 1,8!

3 Μὴ τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον. ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῆ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁνομίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, **4** ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραινόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ [†] καθίσει ἀποδεικνύοντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶν θεός. **5** Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ἦν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; **6** καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. **7** τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἁνομίας· μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται. **8** καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ κύριος Ὁ[Ἰησοῦς] ἄνελεῖ τῷ

1T 4,1 H 3,12 · Is 57,3s Ⓞ Ps 88,23 Ⓞ J 17,12

Dn 11,36

Ez 28,2 |

1Th 3,4 | Hab 2,3

11 ἱκανώσῃ A K P Ψ 0278. 6. 326. 1241. 2464 • **12** [†]Χριστοῦ A F G P 0278. 33. 81. 104. 365. 1505. 1739. 1881 pm lat sy bo^{pl}; Ambst | txt ⋈ B D K L Ψ 0111. 6. 323. 630. 1175. 1241. 2464 pm b sa bo^{pl}

¶ **2**,1 ^o B Ψ vg^{ms} sy^h • **2** ἡμετε D² K L P 81. 104. 630. 1175. 1241. 2464 Ⓞ; Or | μηποτε 33 | txt ⋈ A B D^{*c} F G Ψ 0278. 365. 1505. 1739. 1881 | [†]Χριστοῦ D² K 630. 1175 Ⓞ | κυρίου Ἰησοῦ 33 | txt ⋈ A B D^{*} F G L P Ψ 0278. 6. 81. 104. 365. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 latt sy co; Or Eriph • **3** ἁμαρτίας A D F G K L P Ψ 630. 1175. 1241. 1505 Ⓞ lat sy; Ir^{lat} Eus | txt ⋈ B 0278. 6. 81. 104. 326. 365. 1739. 1881. 2464 m co • **4** [†]ως θεοῦ D² (F G) K L 0278. 630. 1175. 1241 Ⓞ sy^{p-h*}; Ir^{arm} | txt ⋈ A B D^{*} P Ψ 6. 33. 81. 104. 323. 365. 629. 1505. 1739. 1881. 2464 lat co; Ir Or BasA • **5** ἑμου οντος D^{*} b; Ambst • **6** αὐτου ⋈* A I K P 33. 81. 323. 326. 365. 630. 1505. 2464; Or | txt ⋈ B D F G L Ψ 0278. 104. 1175. 1241. 1739. 1881 Ⓞ • **8** ^o B D^{2vid} K L* 630. 1175. 1505. 1739. 1881 Ⓞ bo^{ms}; Ir | txt ⋈ A D^{*} F G L^c P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 1241. 2464 latt sy co; Ir^{lat} Or Did | [†]ανελοι ⋈* (αναλοι ⋈*) D^{*vid} F G 33. 1739; Did | αναλωσει D² K L Ψ 630. 1175. 1241. 1505. 1881 Ⓞ co | txt A B P 0278. 81. 104. 365. 2464 latt; Ir

Is 11,4 Job 4,9 Ps 32,6
 Ap 19,15
 IT 6,14! · ITh 2,19! |
 Ap 13,13!
 | Mc 4,19! · IK 1,18!

| R 1,28

| R 2,8

1,3!

ITh 1,4 Dt 33,12
 Jc 1,18 · ITh 5,9 · IP 1,2
 IK 6,11
 IP 1,22 | ITh 2,12!
 R 8,30 · ITh 5,9!

IK 16,13! · 3,6 IK 11,2!

Kol 2,7! · 2

ITh 3,11

ITh 3,13! · 2K 9,8!

R 15,18!

πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφαι-
 νεΐᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, **9** οὗ ἔστιν ἡ παρουσία κατ'
 ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ
 τέρασιν ψεύδους **10** καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ ἡ ἀδικίας ἡ τοῖς
 ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην (τῆς ἀληθείας) οὐκ
 ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. **11** καὶ διὰ τοῦτο ἡ πέμψις
 αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτούς
 τῷ ψεύδει, **12** ἵνα κριθῶσιν ἅπαντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ
 ἀληθείᾳ ἀλλ' εὐδοκῆσαντες ἡ ἀδικίᾳ.

13 Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάντοτε
 περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ ἡ κυρίου, ὅτι εἴλατο
 ὑμᾶς ὁ θεὸς ἡ ἀπαρχὴν εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιασμῷ πνεύ-
 ματος καὶ πίστει ἀληθείας, **14** εἰς ὃ ἡ ἐκάλεσεν
 ἡ ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

15 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς πα-
 ραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς
 ἡμῶν. **16** Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ
 ἡ θεὸς ἡ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δούς πα-
 ράκλησιν αἰώνιαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, **17** παρα-
 καλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίζαι ἐν παντὶ ἔργῳ
 καὶ λόγῳ ἡ ἀγαθῷ.

10 ἡ τῆς κ² D K L P Ψ 365. 630. 1175. 1241. 1505 M | txt κ* A B F G 0278. 6. 33. 81. 104. 1739. 1881. 2464; Or | ἡ εν κ² D¹ K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 M sy | txt κ* A B D* F G 0278. 33. 81. 1739. 2464 latt; Ir^{lat} | ἡ του θεου Irgr. lat pt | τῆς ἀληθείας Χριστοῦ D* • **11** ἡ πέμψις κ² D² K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 M it vg^{cl} sa^{mss} bo; Ir^{lat pt} Ambst | txt κ* A B D* F G 6. 33. 1739. 1881 b vg^{st. ww} sa^{mss}; Irgr. lat pt. arm • **12** ἡ ἁπαντες κ A F G 33. 81. 104. 1739. 1881 | txt B D K L P Ψ 0278. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 M | ἡ εν κ² A D² K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241 M; Cyp | txt κ* B D* F G 0278. 33. 323. 1505. 1739. 1881. 2464 latt; Ir^{lat} • **13** ἡ (ITh 1,4) θεου D*^c lat | ἡ απ αρχης κ D K L Ψ 104. 630. 1175. 1241 M it vg^{ms} sy^p sa; Ambst | txt B F G P 0278. 33. 81. 323. 326. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 vg sy^h bo • **14** ἡ A^{vid} B D K L Ψ 33. 104. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 M ar b m* vg^{mss} sy^p; Ambst | txt κ F G P 0278. 81. 365. 1505. 2464 lat sy^h | ἡ ἡμας A B D* 1881 b f vg^{mss} • **16** ἡ κ^{2a} B D* K 33. 1175. 1739. 1881 | txt κ*^{2b} A D¹ F G I L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 M | ἡ κατ A D² I K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 M lat sy^h | - κ² 0278 | txt κ* B D* F G 33. 1739. 1881 ar vg^{mss} sy^p co; Ambst • **17** ἡ ἡλογω και εργω F G K 6. 323. 630. 1175 b m (sy^p) | εργω 33

- 4 **3** Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου τρέχη καὶ δοξάζεται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, **2** καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. **3** Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ κύριος, ὃς ἵστηριξε ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. **4** πεποιθᾶμεν δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἃ παραγγέλλομεν ^τ [καὶ] ποιεῖτε καὶ ποιήσετε'. **5** Ὁ δὲ κύριος κατευθῆναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.
- 5 **6** Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν ἑπαρέλαβον παρ' ἡμῶν. **7** Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε πῶς δεῖ μμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν **8** οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρὰ τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ (νυκτὸς καὶ ἡμέρας) ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τίνα ὑμῶν. **9** οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ μμεῖσθαι ἡμᾶς. **10** καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι μηδὲ ἐσθιέτω. **11** Ἀκούομεν γὰρ τινὰς περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως μηδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ περιεργαζομένους. **12** τοῖς δὲ τοιοῦτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν (ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ), ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι

R 15,30!
 1Th 1,8 Ps 147,15
 R 15,31 Is 25,4 @ Ps 140,2
 1K 10,13! · Mt 6,13!
 R 14,14! · 1Th 4,2
 1Chr 29,18 · J 5,42!
 R 16,17!
 11 1Th 5,14 · 2,15!
 1Th 2,13!
 9 1K 11,1!
 Jr 20,18 @ v.1. 1K 4,12!
 | Mt 10,10 1K 9,4!
 Ph 3,17! · 7!
 1Th 3,4!
 6!
 1T 5,13
 1Th 4,11!

¶ 3,3^f θεος A D*^c F G 2464 it vg^{cl} bo^{ms}; Ambst † | txi x*(*)² B D² K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ vg^{st.ww} sy co | ^f στηρισει B | τηρησει F G • 4 ^τ υμιν A D² F G K L P 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 ℞ it sy † | txi x B D* Ψ 6. 33. 1739 b vg bo^{ms}; Ambst | 'ποιεите και ποιησετε (ποιησατε D*) x* A D* 6. 29. 1739. 1881 b d m vg^{ms} † και εποηισατε και ποιεите F G (sy^p) † και εποηισατε και ποιεите και ποιησετε B ar sa † | txi x² D² K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 ℞ f vg sy^b; Ambst • 6 ^ο B D* † | txi x A D² F G K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℞ lat sy | ^f παραλαβετε B F G 1505. 2464 vg^{ms} sy^h sa † παραλαβον x² D¹ K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 ℞ † | txi x* A (ελαβουσαν D*) 0278. 33 | ^f αφ B 104. 630 • 8 ^ν νυκτα και ημεραν A D I K L P Ψ 630. 1175. 1241. 1739. 1881 ℞ † | txi x B F G 0278. 33. 81. 104. 365. 1505. 2464 • 12 ^δ δια του κυριου ημων (- Ψ 1505) Ιησου Χριστου x² D² K L Ψ 630. 1175. 1241. 1505 ℞ sy^h † | txi x* A B (D*) F G (- Χριστω P bo) 0278. 33. 81. 104. 365. 1739. 1881. 2464 lat (sy^p sa bo^{ms})

- ροδιδασκαλεῖν **4** μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ἔκζητήσεις παρέχουσιν μᾶλλον ἢ ὀικονομίαν θεοῦ τὴν ἐν πίστει. **5** τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, **6** ὧν τινες ἀστοχῆσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν **7** θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἃ λέγουσιν μήτε περὶ τίνων διαβεβαίουνται. **8** Οἶδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως ἔχρηται, **9** εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσιν καὶ ἀμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατρολώαις καὶ μητρολώαις, ἀνδροφόνοις **10** πόρνοις ἀρσενοκοίταις ἀνδραποδισταῖς ψεύσταις ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῆ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται **11** κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθη ἐγώ.
- 2** **12** Ὑψίστην χάριν ἔχω τῷ ἔνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἠγήσατο θέμενος εἰς διακονίαν **13** τὸ πρότερον ὄντα ὕβριστήν καὶ βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν, ἀλλ' ἠλεήθη, ὅτι ἀγνωῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ· **14** ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **15** πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. **16** ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθη, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτῳ ἐνδείξηται Ἐπιεικὴς Ἰησοῦς τὴν ἄπασαν μακροθυμίαν πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεῦειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. **17** Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ ἀορά-
- 4,7 2T4,4 T1,14
2P1,16 · T3,9
2T2,23!
| R13,10
Mt 5,8! · 3,9!
2T1,5 2K 6,6!
6,20s 2T2,18 · T1,10
| R7,12,16
G 5,23 · T1,10
9-10: R1,29!
6,3 2T4,3; 1,13 T1,9;
2,1 |
6,15 · G2,7 1Th 2,4 T
1,3
2T4,17
1K 7,25 · Act 9,15!
G1,13!
16 1K 7,25! · Act 3,17!
R 5,20
2T1,13
3,1; 4,9 2T2,11 T3,8
R 5,8 L19,10! · 1K 15,9!
13! · cf R 9,22s
2T1,13 · R 4,5!
| Tob 13,7,11 · R1,23 ·
6,16 R1,20 Kol1,15
H11,27 J1,18!
- 4 Ὑψίστησις D F G K L P Ψ 0285^{vid}. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 M; Ir | txt R A 33. 81. 1175 | ὀικοδομῆν D* (οικοδομῆαν D²) latt; Ir • 8 Ὑψίστησις A P; Cl • 12 Ὑψίστην καὶ D K L 630. 1241. 1505 M ar b f* sy; Lcf Ambst | txt R A F G H I P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881 m vg co; Epiph | ἔνδυναμουντι R* 33 sa • 13 Ὑψίστην D² H^c K L 104. 630. 1241 M (ar r vg^{mss}) | txt R A D* F G H* I P Ψ 6. 33. 81. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 | Ὑψίστην με A Ψ 81 • 16 Ὑψίστην Χριστὸς R D² K L P 630. 1241. 1505 M ar vg^{mss} sy | Ἰησοῦς F G 1739. 1881 | Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς 614 | txt A D* H Ψ 0262^{vid}. 33. 81. 104. 326. 365. 629. 1175 lat • 17 Ὑψίστην ἀοράτῳ ἀοράτῳ D*^c lat sy^{hmg}; Tert | ἀφθάρτῳ ἀοράτῳ ἀθανάτῳ F G (ar m r)

J5,44! · R16,27! τῷ μόνῳ Ἐθεῶ, τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων, ἀμήν.

18 Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον 3
 4,14 Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα
 2Τ4,7! Ἐστρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν 19 ἔχων πίστιν
 3,9! καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἣν τινες ἀποσάμενοι περὶ τὴν
 |2Τ2,17;·4,14 Act πίστιν ἐναυάγησαν, 20 ὧν ἐστὶν Ἰμέναιος καὶ Ἀλέξαν-
 19,33 δρος, οὓς παρέδωκα τῷ σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσιν μὴ
 1Κ8,5 βλασφημεῖν.

R12,12! 2 Ἐπαρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιῆσθαι δεήσεις 4
 προσευχὰς ἐντεύξεις εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀν-
 Esr6,10 Bar1,11s Jr θρώπων, 2 ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ
 29,7·2Μcc3,11 ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ
 1Th4,11! εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. 3 τοῦτο Ἐκαλὸν καὶ ἀπόδεκτον
 |5,4 ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, 4 ὃς πάντας ἀνθρώπους
 1,1! |4,10! R11,32 θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν.

2P3,9 Ez18,23 5 Εἷς γὰρ θεός,
 2Τ3,7! εἷς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων,
 1Κ8,6! ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς,
 Η9,15! 6 ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων,
 R5,15 'τὸ μαρτύριον' καιροῖς ἰδίουςἘ.

|G1,4! E5,2! Π2,14 7 'εἰς ὃ ἐτέθη' ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος, ἀλήθειαν λέγω
 Mc10,45p Ps49,8 Ἐοὐ ψεύδομαι, διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν Ἐπίστει καὶ ἀλη-
 Π1,3 θείᾳ.
 2Τ1,11·R9,1 3,16! G2,7!

Μ11,11 8 Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ
 Ps141,2·Ph2,14 τόπῳ ἐπαίροντας ὀσίους χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ Ἐδια-

17 Ἐσοφῷ θεῷ κ² D¹ H^c K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1881 ℣ sy^h; Eriph | θεῷ σοφῷ 1505 | txi κ* A D* F G H* 33. 1739 lat sy^p co • 18 Ἐστρατεύση κ* D* Ψ 1175; Cl | txi κ² A D¹ F G H K L P 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881^{vid} ℣
 ¶ 2,1 Ἐπαρακαλεῖ D* F G b vg^{ms}; Ambst • 3 Ἐγὰρ κ² D F G H K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 ℣ latt sy | txi κ* A 6. 33. 81. 1739. 1881 co • 6 Ἐκαὶ μαρτυριον κ* | οὗ το μαρτυριον D* F G 104 ar (m) vg^s; Ambst | - A | Ἐεδοθη D* F G it vg^{ms}; Ambst
 • 7 Ἐοπιστευθη A | Ἐεν Χριστῷ κ* D² H K L 33^{vid}. 365. 630. 1241 ℣ ar vg^{ms} | txi κ² A D* F G P Ψ 6. 81. 104. 629. 1175. 1505. 1739. 1881 lat sy co | Ἐγνώσει κ | πνευματι A | txi D F G H K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℣ latt sy co; Tert • 8 Ἐδιαλογισμων κ² F G H 33. 81. 104. 365. 630. 1505. 1739. 1881 sy | txi κ* A D K L P Ψ 1175. 1241 ℣ lat

- λογισμοῦ. **9** Ὡσαύτως ^Γ[καὶ] γυναῖκας ἐν καταστολῇ ^Ικοσμῶ μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἐαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν ^Γκαὶ ^Γχρυσίῳ ἢ μαργαρίταις ἢ ἱματισμῶ πολυτελεῖ, **10** ἀλλ' ὁ πρέπει γυναίξιν ἐπαγγελιομένης θεοσέβειαν, δι' ἔργων ἀγαθῶν. **11** Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ· **12** διδάσκειν δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω οὐδὲ αὐθεντεῖν ἄνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. **13** Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὐά. **14** καὶ Ἀδὰμ οὐκ ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἔξαπατηθεῖσα ἐν παραβάσει γέγονεν· **15** σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγιασμῶ μετὰ σωφροσύνης· **1** ^Γπιστὸς ὁ λόγος·^Ι.
- 3** Εἰ τις ἐπίσκοπὸς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. **2** δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίλημπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον σώφρονα κόσμιον φιλόξενον διδασκτικόν, **3** μὴ πάροινον μὴ πλήκτην^Τ, ἀλλ' ἐπιεικῆ ἄμαχον ἀφιλάργυρον, **4** τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ, μετὰ πάσης σεμνότητος **5** (εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδεν, πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται); **6** μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεῖς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. **7** δεῖ δὲ ^Τ καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὄνειδισμόν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου.
- 8** Διακόνους ὡσαύτως ὁσεμνοῦς, μὴ διλόγους, μὴ οἴνω πολλῶ προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, **9** ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. **10** καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἶτα διακονεῖτωσαν ἀν-

1P3,3-5

5,10! | 1Th4,11!
1K14,34!

Gn3,16

Gn2,7,22 1K11,8s

Gn3,6,13 2K11,3

| 5,14

Tt2,4s

1,15!

Ph1,1!

2-4: Tt1,6s·12

R12,13!·2T2,24

Tt1,7·Ph4,5!

H13,5 | 12.15!

Act20,28 | 6,4!

1K5,12!s

6,9·2T2,26·E6,11!

Ph1,1 of Act6,3

Tt1,7! |

16·1,5,19 2T1,3 Act

23,1! H9,14! |

1K1,8 Kol1,22 Tt1,6s

9^Γ – ^{κ*} A H P 33. 81. 1175 sa^ms bo^ms | και τας D¹ K L Ψ 104. 630. 1241. 1505. 1881
 M | txi ^κ2 D* F G 6. 365. 1739; Ambst Spec | ^Γ κοσμιως ^κ2 D* F G H 33. 365. 1739.
 1881 | txi ^{κ*} A D¹ (K) L P Ψ 81. 104. 630. 1175. 1241. 1505 M latt sy; Cl | ^Γ ἢ D² H K L
 Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505 M lat sy^b; Cl | – P 33 | txi ^κ A D*^c F G 1175. 1739.
 1881 sy^p co | ^Γ χρυσω ^κ D K L Ψ 365. 630. 1241 M; Cl | txi A F G H I P 33. 81. 104.
 1175. 1505. 1739. 1881 • **14** ^Γ απατηθεισα ^κ2 D¹ K L 630. 1241. 1505 M | txi ^{κ*} A D*^c F
 G P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881 • **15** [^Γ . est 3,1 :¹ :]

¶ **3,1** ^Γ ανθρωπινος D* b g m; Ambst Spec • **3** ^Τ (Tt 1,7) μη αισχροκερδη 326. 365. 614.
 630 pm • **7** ^Τ αυτον D K L P 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739^mg M | txi ^κ A F G^c
 H I Ψ 33. 81. 326. 1739^{xt}. 1881 • **8** ^ο ^{κ*}

| Π 2,3 ἐγκλητοὶ ὄντες. **11** Γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ δια-
βόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πᾶσιν. **12** διάκονοι ἔστω-
2·4^{ss} σαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι
καὶ τῶν ἰδίων οἰκῶν. **13** οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες
βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται καὶ πολλὴν παρρη-
σίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

4,13 **14** Ταῦτά σοι γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σέ· ἐν τά-
4^{ss} H 3,6! χει· **15** ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῆς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ θεοῦ
ἀναστρέφεσθαι, ἣτις ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ ζῶντος, στυλὸς
καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας. **16** καὶ ὁμολογουμένως μέγα 7
ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον·

Ἵὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί,
ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι,
ᾧφθη ἀγγέλοις,
ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν,
ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ,
ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.

2,7 2T4,17 G2,2 Kol
1,23
Kol1,6
Act 1,2!

2T4,3; 3,1!
2Th2,3!
1J4,6 Is19,14
2P2,1 Jc3,15

1K7,1s· Kol2,16!
Gn9,3· 1K10,30s
2T3,7! | Gn1,31

4 Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς
ἀποστήσονται τινες τῆς πίστεως προσέχοντες πνεύ-
μασιν ἁπλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, **2** ἐν ὑποκρί-
σει ψευδολόγων, Ἐ κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνειδη-
σιν, **3** κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων, ἃ ὁ θεὸς
ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς
καὶ ἐπεγνώκωσιν τὴν ἀλήθειαν. **4** ὅτι πᾶν κτίσμα θεοῦ
καλὸν καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανό-
μενον· **5** ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύξεως.

6 Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔση διά-
κονος Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πί-
στεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἧς ἡ παρηκολούθηκας·
7 τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραῶδεις μύθους παραιτοῦ.

2T3,10
6,20 2T2,16· 1,4!· 5,11
2T2,23 Tt3,10

14^a F G 6. 1739. 1881 vg^{ms} sa | ἴ ταχιον x (D²) F G K L 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505.
1739. 1881 x̄ | txt A C D* P Ψ 33. 81 • 16 ὁμολογοῦμεν ὡς D* 1175 | ἴ ὅ D* lat |
θεος x³ A^c C² D² K L P Ψ 81. 104. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 x̄ vg^{ms} | txt x* A* C* F
G 33. 365. 1175; Did Eriph

¶ 4,1 ἴ (ex itac.?) πλανης P Ψ 104. 614. 630. 945 lat • 2 ἴ και F 0241^{vid} lat sy^p
• 6 ἴ ης A 365 | ἴ παρηκολουθησας C F G

- 8 Γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν· **8** ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος, ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμος ἐστὶν ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. **9** πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος· **10** εἰς τοῦτο γὰρ [†] κοπιῶμεν καὶ [†] ἀγωνιζόμεθα, ὅτι [†] ἠλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστὶν σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων μάλιστα πιστῶν.
- 9 **11** Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. **12** Μηδεὶς σου τῆς νεότητος καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, [†] ἐν πίστει, ἐν ἀγνεῖα. **13** ἕως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. **14** μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοὶ διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ [†] πρεσβυτερίου. **15** ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ [†] πᾶσιν. **16** ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ, ἐπίμενε αὐτοῖς· τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.
- 10 **5** Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξης ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, **2** πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἀγνεῖα.
- 11 **3** Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. **4** * εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, [†] μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις· τοῦτο γὰρ ἐστὶν [†] ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **5** ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἠλπικεν ἐπὶ [†] θεὸν καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας, **6** ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα τέθηκεν. **7** καὶ ταῦτα παράγγ-

6,6

| 1,15!

3,15! · 1,1!

2,4! | 2,11

5,7; 6,2 |

| 2,15 | 1Κ16,11

Ph 3,17!

G 5,22! · 5,2

3,14 · Act 13,15!

2Τ1,6

1,18 · 5,22 2Τ1,6 Act

6,6!

Ph 1,25! | Act 20,28

R 11,14

17! · Lv 19,32

4,12

5,16 |

| 3!

Jr 49,11

L 2,37

| 4,11!

10 [†] καὶ F G K L 104. 630. 1241. 1505. 1881 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\aleph$ A C D P Ψ 0241^{vid.} 6. 33. 81. 365. 1175. 1739 lat sy; Ambst | [†] ονειδιζόμεθα $\aleph^2$ D L P 0241^{vid.} 81. 365. 630. 1241. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ latt sy co | *txt* $\aleph^*$ A C F G K Ψ 33. 104. 326. 1175. 1505; Ambst | [†] ἠλπίσαμεν D* 33 • **12** [†] ἐν πνευματι K L P 365. 630. 1241 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\aleph$ A C D F G I Ψ 6. 33. 81. 104. 629. 1175. 1505. 1739. 1881 latt sy co; Cl • **14** [†] πρεσβυτερου $\aleph^*$ 1881^c • **15** [†] ἐν D² K L P Ψ 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 $\mathfrak{M}$ vg^{mss} | *txt* $\aleph$ A C D* F G 6. 33. 81. 104. 1739 lat co

¶ **5,4** [†] μανθανετω 945 d f m vg^{cl}; Ambst Pel Spec | [†] (2,3) καλον και 323. 365. 945 sa^{mss} bo • **5** [†] τον (- $\aleph^*$) κυριον $\aleph^*$ D* 81 vg^{mss} | τον θεον $\aleph^2$ A D² K L 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ | *txt* C F G P Ψ 048 lat sy co

γελλε, ἵνα ἀνεπίλημπτοι ᾦσιν. **8** εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα [†] οἰκείων οὐ [†]προνοεῖ, τὴν πίστιν ἤρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων.

9 Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἐξήκοντα γεγονυῖα, ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, **10** ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἀγίῳ πόδας ἐνίψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπήκολούθησεν. **11** νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν **12** ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν· **13** ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσιν περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περιέργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. **14** Βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λουδορίας χάριν· **15** ἤδη γάρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ. **16** εἰ τις [†]πιστὴ ἔχει χήρας, [†]ἐπαρκεῖται αὐταῖς καὶ μὴ βαρεῖσθω ἢ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκεσῇ.

17 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ¹² ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ. **18** λέγει γὰρ ἡ γραφή· *ἄξιον ἔστιν ἵνα ἀλοῶνται οὐ φιμώσεις*, καὶ· *ἄξιός ἐστιν ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ* αὐτοῦ. **19** κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, [†]ἐκτός εἰ μὴ ἐπὶ *δύο ἢ τριῶν μαρτύρων*. **20** Τοὺς [†]ἀμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγγε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. **21** Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ Ἰησοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυλάξης χωρὶς προ-

3,2.12|25; 2,10; 6,18 Π
2,7.14; 3,8.14
R 12,13!
L 7,44 J13,14 1Sm
25,41
|4.7!

2Th 3,11

|1K 7,9

2,15· Π2,5

3!

R 12,8!· 1.19 Π1,5!

R 16,6!

Dt 25,4 1K 9,9

unde? L10,7|p|17!

Dt 19,15 Mt 18,16!

G2,14· E5,11 2T4,2 Π
1,9.13; 2,15

6,13 2T2,14; 4,1· L9,26

8 [†]των C D¹ K L P 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 ℞ | txt ℞ A D* F G I Ψ 048. 1739 | [†]προνοεῖται ℞* D* F G I K 104. 1881 | txt ℞² A C D¹ L P Ψ 33. 81. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739 ℞ • **16** [†]πιστός ἢ D K L Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 ℞ ar b vg^{miss} sy; Ambst | txt ℞ A C F G P 048. 33. 81. 1739. 1881 m vg co; Ath | [†]ἐπαρκεῖσθω ℞ A F G 33. 1175 | txt C D K L P Ψ 048. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ • **18** [†]3 4 1 2 A C I P Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 1175 (lat); Or Ambst | βουν αλοωντα ου κημωσεις D* | txt ℞ D² F G K L 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ (it vg^{ms}; Cl) | [†]της τροφης ℞*vid (ar*; Cl) • **19** [†]ab; Ambst Pel • **20** [†]δε A D* (F G) 1175 it vg^{ms}; Ambst | txt ℞ D² K L P Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ r vg sy; Lcf • **21** [†]κυριου Ιησου Χριστου D² K L P 630. 1241. 1505 ℞ sy | Ιησου Χριστου F Ψ 1175. 1739. 1881 bo^{ms} | txt ℞ A D* G 33. 81. 104. 365. 629 latt co; Cl

- 13 κρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ ἑπίσκοπον. **22** χεῖρας τα- | 4,14!
χέως μηδενὶ ἐπιτίθει μηδὲ κοινῶναι ἀμαρτίαις ἄλλο- 2J11!
τρίας· σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει.
- 23** Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλ' οἶνω ὀλίγω χρῶ διὰ τὸν
14 στόμαχον [†] καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. **24** Τινῶν ἀν-
θρώπων αἱ ἀμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν προάγουσαι εἰς κρί-
σιν, τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. **25** ὡσαύτως [†] καὶ τὰ cf Ap 14,13 |
ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα κρυβῆναι 10!
οὐ [†]δύνανται.
- 15 **6** Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας Π 2,9s E 6.5
πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Π 2,5
θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται. **2** οἱ δὲ πιστοὺς
ἔχοντες δεσπότας μὴ καταφρονεῖτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰ- Phm 16
σιν, ἀλλὰ μάλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοὶ εἰσιν καὶ ἀγα-
πητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι.
- 16 Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. **3** εἴ τις ἑτεροδιδα- 4,11! | 1,3 G 1,6-9
σκαλεῖ καὶ μὴ ἑπιστρέφεται ὑγιαίνουσιν λόγοις τοῖς 1,10!
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν Π 1,1
διδασκαλίᾳ, **4** τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νο- 3,6 2T 3,4
σῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεταί [†]φθό- 2T 2,23!; -2,14
νος [†]ἕρις βλασφημίας, ὑπόνοιαι πονηραί, **5** διαπαρα- 4b-5: R 1,29!
τριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ [†]ἀπεστε- 2T 3,8
ρημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν 2T 4,4 Π 1,14
εὐσέβειαν. [†]
- 6** Ἔστιν δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρ- 4,8-8 Ph 4,11 2K 9,8
κείας· H 13,5

21 ἑπίσκοπον A D L P Ψ 33. 104. 365. 1175. 1241. 1505. 1739 ℣ | *lxi* & F G K 81.
630. 1881 *latt* sy; Cl • **23** [†]σου D² F G K L 365. 630. 1175. 1241. 1505 ℣ ar vg sy; Cl |
lxi & A D* P Ψ 33. 81. 104. 1739. 1881 b m* r vg^{ms}; Ambst • **25** [†]δε A F G 81 ar m^c
vg^{ms} | *lxi* & D K L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℣ *latt* sy |
[†]δύνανται & F G L 6. 326. 1241. 1505. 1739 *pm*

¶ **6,3** ἑπιστρέφεται &* lat; Cyp • **4** γένωνται D*^c lat | [†]φθονοὶ D* *latt* bo | [†]ἕρις
D F G L P Ψ 6. 81. 365. 629. 1175 *latt* sy^h sa^{ms} bo | *lxi* & A K P 048. 33. 104. 630. 1241.
1505. 1739. 1881 ℣ sy^p sa^{ms}; (f Cl) • **5** ἀπεστραμμένων ἀπο D* | ἀπερριμμένων
365 | [†]ἀφίστασο ἀπο τῶν τοιοῦτων D² K L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505 ℣ ar b m
vg^{ms} sy; Cyp Lcf Ambst | *lxi* & A D* F G 048. 6. 33. 81. 1175. 1739. 1881 *lat* co

Job 1,21 Eccl 5,14 Sap
7,6

7 οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον,
ἵνα οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα·

8 ἔχοντες δὲ ἱδιατροφὰς καὶ σκεπάσματα,
τούτοις ἀρκεσθησόμεθα.

6!
Prv 28,22
3,7!

9 οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν
καὶ παγίδα ἡ καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἄνοήτους καὶ βλα-
βερὰς, αἵτινες βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον
καὶ ἀπώλειαν. 10 ρίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ
φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς
πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύνας ἡ πολλὰς.

2T 3,17 1Sm 2,27 1Rg
13,1 etc · 2T 2,22
G 5,22!

11 Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε ἡ τοῦ θεοῦ, ταῦτα φεῦγε·
δίωκε δὲ δικαιοσύνην εὐσέβειαν πίστιν,
ἀγάπην ὑπομονὴν ἡ πραῦπαθίαν.

2T 4,7!

12 ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως,
ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν ἡ ἐκλήθης
καὶ ὁμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν
ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων.

5,21!

13 παραγγέλλω Ὁ [σοι] ἐνώπιον Ὁ τοῦ θεοῦ τοῦ ἡζωγο- 17
νοῦντος τὰ πάντα καὶ ἡΧριστοῦ ἡἸησοῦ τοῦ μαρτυρήσαν-
τος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, 14 τηρῆσαι
σε τὴν ἐντολὴν ἡσπιλον ἀνεπίλημπτον μέχρι τῆς ἐπιφα-
νειας τοῦ κυρίου ἡμῶν ἡἸησοῦ Χριστοῦ, 15 ἡν καιροῖς
ἡἰδίοις δεῖξει

Mc 15,2p J 18,36s |
2T 1,10; 4,1,8 Tt 2,13
2Th 2,8
| 2,6!

1,11 · Sir 46,5 2Mcc
12,15 etc
Ap 17,14!

Ὁ μακάριος καὶ ὁ μόνος δυνάστης,
Ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων
καὶ κύριος τῶν κυριευόντων,

7 ἡ ἀληθες οτι D* ar b vg^{ms}; Ambst Spec | δηλον οτι κ² D¹ K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 M (f m vg) sy | – co; Hier | txt κ* A F G 048. 33. 81. 1739. 1881 r; Did • 8 ἡ διατροφην D F G K P 048^{vid}. 1739^{txt.c} it vg^{ms} sy^p co; Cyp Ambst | txt κ A L Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739^{mg.vid}. 1881 M f vg sy^h • 9 ἡ (3,7) του (-629) διαβολου D* F G 629 it vg^{cl}; Spec | ἡ αννητους 629 lat • 10 ἡ ποικιλαις κ* H • 11 ἡ του κ² D F G H K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 M | txt κ* A I 33. 1739. 1881 | ἡ πραυτητα (vel) πραοτητα κ² D K L Ψ 33. 630. 1241. 1505 M | txt κ* A F G H P^{vid} 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881 • 12 ἡ και 81. 1505 sy^{h**} • 13 Ὁ κ* F G Ψ 6. 33. 1739 m sa^{ms} | txt κ² A D H K L P 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 M lat sy sa^{ms} bo; Tert | Ὁ κ | ἡ ζωοποιουντος κ K L 630. 1241 M | txt A D F G H P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 | ἡ κ F G 326 sy^p; Tert | txt A D K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M lat sy^h

16 ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν,

[†] φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον,

ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται·

1,17[†] Ex 33,20

ᾧ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον, ἀμήν.

18 **17** Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ

ὑψηλοφρονεῖν μηδὲ ἠλκικένας ἐπὶ πλοῦτου ἀδηλότητι

Jc 1,10[†]· R 12,16[†]

ἀλλ' ἐπὶ θεῷ [†] τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς

Ps 62,11

Ps 145,15s

ἀπόλαυσιν, **18** ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς,

εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, **19** ἀποθησαυρίζοντας

ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται

L 12,33p

τῆς ὄντως ζωῆς.

20 Ὡς Τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον ἐκτρεπόμενος

2T 1,14[†]

τὰς βεβήλους ἁρπαγῆς καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύ-

4,7[†]

μου γνώσεως, **21** ἢν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν

ἠστόχησαν.

1,6[†]

Ἡ χάρις ἡμεῖς ὑμῶν. [†]

Kol 4,18[†]

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β΄

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος

1K 1,1[†]

θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ

1J 2,25[†] 1T 4,8

2 Τιμοθέω ἀγαπητῷ τέκνω, χάρις ἔλεος εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ

1K 4,17[†]· 1T 1,2[†]

πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

16 [†] καὶ D* 629 ar b m* vg^{cl}; Tert Ambst • **17** ὑψηλα φρονεῖν **κ** I 048^{vid}. 33*; Or | [†] ἐπι

(-629) τω A I P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. 629. 1175. 1505. 1739. 1881; Bas Did | εν τω D² K

L 630. 1241 **℣** | *txt* **κ** D* F G; Or | [†] (4,10) τω (-D*) ζωντι D*² K L 630. 1241. 1505 **℣**

ar b m vg^{cl} sy bo^{ms}; Ambst Spec | *txt* **κ** A F G I P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881

vgst.ww co; Or • **19** ἁγιωσύνης D² K L P 630. 1241. 1881 **℣** bo^{ms} | ἁγιωσύνης 1175 |

txt **κ** A D* F G Ψ 81. 104. 365. 1505. 1739 latt sy • **20** [†] (ex itac.?) καινοφωνίας F G lat;

I[†]lat • **21** ἡμεῖς σου D K L Ψ 048. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 **℣** lat sy

bo^{ms} | *txt* **κ** A F G P 33. 81 bo | [†] ἡμεῖς **κ**² D¹ K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505.

1739^c **℣** f vg^{cl}.ww sy bo; Ambst | *txt* **κ*** A D* F G 33. 81. 1739*. 1881 it vgst sa bo^{mss}

¶ **1,2** Ἰησοῦ Χριστοῦ 629. 1739. 1881 vg^{ms} | κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ **κ*** 33 (syP) | *txt*

κ² A D F G I K L Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 **℣** lat sy^h sa bo[†]

Ph 3,5
IT 3,9! · R 1,9!
4,9! R 1,11!
IT 1,5
3,15 Act 16,1
IT 4,14!

3 Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρχᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περι σου μνειάν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, **4** ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρῶν, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, **5** ὑπόμνησιν ἱλαβὸν τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἣτις ἐνώκησεν πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωῖδι καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκη, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοὶ.

R 8,15 J14,27
IT 2,15 | 2,15 R 1,16!
2,9 Ph 1,7! · 2,3!

6 Δι' ἣν αἰτίαν ἱναμνησκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. **7** οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. **8** μὴ οὖν ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ,

H 3,1!
Tt 3,5 E 2,8s! G 2,16!
E 1,11!
Tt 1,2

9 τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἀγία, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κατὰ ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων,

E 3,5! 1P 1,20
IT 6,14! Tt 2,11; · 1,4;
2,13; 3,6 Ph 3,20
2P 1,11!
H 2,14!

10 φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν (Χριστοῦ Ἰησοῦ),

J1,4,9 Act 26,23 ·
IK 15,53s

καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου

IT 2,7
IP 4,16
14!
IT 1,16; · 1,10!

11 εἰς ὃ ἐτέθη ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος (καὶ διδάσκαλος), **12** δι' ἣν αἰτίαν ὁκαὶ ταῦτα πάσχω· ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι, οἶδα γὰρ ᾧ πεπίστευκα καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατὸς ἐστὶν τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. **13** Ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαίνοντων λόγων ὧν

5 ἱλαμβανων κ² D K L 81. (365). 630. 1241. 1505 ℳ sy^h | txt κ* A C F G Ψ 33. 104. 1175. 1739. (1881) • **6** ἱυπομνησκω D Ψ 365. 1505 | ἱ Χριστου A • **10** ἱησοου Χριστου κ² C D² F G K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℳ lat sy; Or | θεου I | txt κ* A D* vg^{mss}; Ambst • **11** ἱ και (-C P) διδασκαλος εθνων κ² C D F G K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℳ latt sy co | και διακονος 33 | txt κ* A I 1175 • **12** ὁ κ* Ψ 1175 vg^{mss} syp

- παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ 2,21· 1Τ1,14
 Ἰησοῦ· **14** τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ πνεύματος 12 1Τ6,20
 ἀγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. R 8,11
- 2 **15** Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ 4,16!
 Ἀσίᾳ, ὧν ἐστὶν Φύγελος καὶ Ἑρμογένης. **16** δῶν ἔλεος ὁ 4,19
 κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλακίς με ἀνέψυξεν
 καὶ τὴν ἄλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη, **17** ἀλλὰ γενόμενος
 ἐν Ῥώμῃ ῥσπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ εὔρεν· **18** δῶν Act 28,30
 αὐτῷ ὁ κύριος εὔρεϊν ἔλεος παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ Jd 21
 ἡμέρᾳ. καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησεν^T, βέλτιον σὺ γινώ-
 σκεις.
- 2** Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν E 6,10
 Χριστῷ Ἰησοῦ, **2** καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ | 1,13; 3,14
 πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, 1Τ1,18
 οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἐτέρους διδάξαι. **3** ῤσυγκακο- | 1,8; 4,5
 πάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Χριστοῦ Ἰησοῦ. **4** οὐδεὶς Phm 2!
 στρατευόμενος ^T ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματεῖαις,
 ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. **5** ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ
 στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. **6** τὸν κοπιῶντα 1Κ 9,25! | 1Κ 9,7,10!
 γεωργὸν δεῖ ῥπρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. **7** νοεὶ
 ῥὸ λέγω· ῥδώσει γάρ σοι ὁ κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν. Prv 2,6
8 Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγγεγερμένον ἐκ 1Κ 15,4!
 νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, R 1,3!; · 2,16
9 ἐν ῥῷ κακοπαθῷ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος, ἀλλ' ὁ 1,8!
 λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται· **10** διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω Ph 1,12-14 | Mc 13,20p
 διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν τῆς E 3,13!
 4 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου. **11** πιστὸς ὁ λόγος: | 1Τ1,15!

17 ῥσπουδαιοτερον (σπουδαιοτερος A 365) A D¹ K L Ψ 365. 630. 1241. 1505 M^h
 sy^h | txt K C D* F G P 6. 33. 81. 104. 1175. 1739. 1881 latt sy^p co; Or • 18 ῥμοι 104.
 365. (629) it vg^{cl} sy

¶ 2,3 ῥκακοπαθησον 1175 lat | συ ουν κακοπαθησον C³ D¹ H^c K L Ψ 630. 1241. 1505.
 1881^c M^h sy^h | txt K A C* D* F G H* I P 33. 81. 104. 365. 1739. 1881^{vid} m sy^{hm}g bo
 • 4 ῥτω θεω F G it vg^{cl,ww}; Cyp Ambst • 6 ῥπροτερον K* • 7 ῥα K² D H K L Ψ 81.
 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 M^h lat sy^h | txt K* A C F G P 33. 1739; Epiph |
 ῥδωη C³ H K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881 M^h | txt K A C* D F G 048. 33.
 1175. 1739 latt; Epiph

	R 6,8!	εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζηήσομεν·
Mt 10,22! Ap 3,10!		12 εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν·
	L 12,9!p	εἰ ἄρνησόμεθα, κάκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς·
R 3,3· 1K 10,13!		13 εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει,
		ἀρνήσασθαι ὁ γὰρ ἑαυτὸν οὐ δύναται.
IT 5,21!		14 Ταῦτα ὑπομίμησκει διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ
IT 6,4		Ἐθεοῦ μὴ ἱερομαχεῖν, ἱερὸν οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ κατα-
	1,8	στροφῇ τῶν ἀκούοντων. 15 σπουδάσον σεαυτὸν δόκιμον
2K 6,7 Kol 1,5! Jc 1,18!	IT 4,7!	παραστήσαι τῷ θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτο-
	3,13	μοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. 16 τὰς δὲ βεβήλους ἱε-
		ροφωνίας περιῖστασο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσε-
	IT 1,20!	βείας 17 καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομῆν ἔξει. ὧν
IT 1,6!· cf 1K 15,12		ἔστιν Ὑμέναιος καὶ Φίλητος, 18 οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθει-
	Kol 2,12!	αν ἠστόχησαν, λέγοντες ὅτι ἡ ἀνάστασις ἤδη γεγονέναι,
		καὶ ἀνατρέπουσιν τὴν τιμὴν τῆς πίστεως. 19 ὁ μέντοι στερεὸς
		θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην·
Nu 16,5· Sir 17,26;		ἔγνω κύριος ὁ θεὸς τὸν ὄντα αὐτοῦ, καὶ ἀποστήτω ἀπὸ ἀδι-
	35,3	κίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα κυρίου. 20 Ἐν μεγάλῃ δὲ
Is 26,13 Sir 23,10 v.l. cf		οἰκίᾳ οὐκ ἔστιν μόνον σκευὴ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἀλλὰ
	Lv 24,16!	καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν ἃ δὲ εἰς
	R 9,21	ἀτιμίαν· 21 ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων,
		ἔσται σκευὸς εἰς τιμὴν, ἡγιασμένος, ἵνα εὐχρηστον τῷ δε-
	Phm 1!	σπότη, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένος.
	3,17	22 Τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεύγε, δῶκε δὲ δι-
	IT 6,11	καιοσύνην πίστιν ἀγάπην εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλου-
G 5,22!· 1K 1,2!		

12 ἱερονομεθα $\aleph^2$ D K L P 630. 1241. 1505. 1739. 1881 $\aleph$; Cyp Ambst | *txt* $\aleph^*$ A C Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 1175 lat; Tert • **13** $\circ^{\aleph^2}$ K Ψ 630. 1241. 1505 $\aleph$ lat sy^h sa bo^{mss}; Tert | *txt* $\aleph^*$ A^{vid} C D F G L P 048^{vid}. 6. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1739. 1881 sy^p bo • **14** ἱερονομοῦ A D K L P Ψ 048. 81. 104. 365. 1241. (1505). 1739. 1881 $\aleph$ b vg sy sa^{mss} bo^{pl} | *txt* $\aleph$ C F G I 614. 629. 630. 1175 ar vg^{mss} sy^{hmg} sa^{mss} bo^{pl} | ἱερομαχεῖν A C* 048. 1175 latt | *txt* $\aleph$ C³ D F G I K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 $\aleph$ sy; Cl | ἱερομαχεῖν D K L Ψ 81. 104. 365. 630. 1505. 1739. 1881 $\aleph$ | *txt* $\aleph^*$ A C F G I P 048. 33. 1175. 1241 • **16** ἱερονομοῦ (ex itac.?) ἱεροφωνίας F G b d; Lcf Spec • **18** $\circ^{\aleph}$ F G 048. 33 | *txt* A C D K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 $\aleph$ • **19** ἱερονομοῦ $\aleph^*$ • **21** ἱερονομοῦ C* D¹ K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 $\aleph$ lat sy^h; Or | *txt* $\aleph^*$ A C² D* F G 048. 33. 629 it; Ambst • **22** ἱερονομοῦ των (- F G) ἐπικαλουμένων C F G I 048^{vid}. 33. 81. 104. 326. 1505 sy^h sa bo^{pl} | παντων των ἀγαπωντων A | *txt* $\aleph$ D K L P Ψ 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 $\aleph$ lat sy^p bo^{pl}

- μένων' τὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. **23** τὰς δὲ μαρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσιν μάχας· **24** δοῦλον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι ἀλλ' ἤπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον, **25** ἐν πραϋτητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε Ἰδῶν αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας **26** καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐζωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.
- 6** **3** Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί· **2** ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι φιλάργυροι ἀλαζόνες ὑπερήφανοι βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἰαχάριστοι ἀνόσιοι **3** ἄστοργοι ἄσπονδοι' διάβολοι ἀκρατεῖς ἀνήμεροι ἀφιλάγαθοι **4** προδόται προπετεῖς τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, **5** ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρημένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπου. **6** Ἐκ τούτων γὰρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ ἰαχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἀμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις [†] ποικίλαις, **7** πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. **8** ὃν τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ, οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. **9** ἀλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἐκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο.
- 7** **10** Σὺ δὲ παρηκολούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, [□]τῇ ἀγάπῃ, ^ᾠτῇ ὑπομονῇ, **11** τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷα

Mt 5,8!
Π3,9 1Τ1,4; 6,4 Act
15,21· 1Τ4,7!
| Π3,2 1Τ3,2s

3,7!
1Τ3,7!

1Τ4,1! 2Π3,3 Jd 18

2-4: R1,29!

1Τ6,4!

R 2,20

Π1,16· R 16,17!

Mc 12,40p Π1,11

2,25 1Τ2,4; 4,3 Π1,1
H10,26 2J1 |
Ex 7,11.22· Act 13,8!

1Τ6,5

Π1,16|

1Τ4,6

24 ἠπιον D* F G | LXT & A C D² K L P Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℣ sy co • **25** ἰδῶν κ² D² K L P 33. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℣ | LXT κ* A C D* F G Ψ 81. 104

¶ **3,1** ἰγινωσκετε A F G 33 | ἰγινωσκετω 1175; Ambst Spec • **2** ἰαχρηστοι C* K • **3** ἰασπονδοι αστοργοι D 365. 1175 (ar) g m vg^{ms}; Ambst | ασπονδοι κ • **6** ἰαχμαλωτευοντες D² K L 1241 ℣ | LXT & A C (εκμαλωτιζοντες D*·e) F G P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 | ἰ και ηδοναις A 1505 sy^h • **8** ἰΜαμβρης F G it vg^{cl}.wv; Cyp • **9** ἰδιανοια A • **10** ἰπαρηκολουθηκας D K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℣ | LXT & A C (ηκολουθησας F G) 33 | □ A

Act 13,14! · Act
14,11,5! · Act 14,8!
4,18 Ps 34,20 PsSal
4,23 |
1Th 3,3! · Ti 2,12

2,16

2,2!

| 1,5!

Ps 118,98 8

| 2P1,21

R 15,4

1T 6,11! · 2,21

1T 5,21!

Act 10,42!

1T 6,14! · 18

G 6,6! · Mt 18,15!

1T 5,20! · G 6,1!

1T 4,1! · 1,10!

H 13,22

1T 6,5!

1T 1,4!

1Th 5,6! · 2,3! · Act 21,8!

Kol 4,17

Ph 2,17 · 2P1,14 · Ph
1,23

μοι γέγενετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, οἷους
διωγμὸς ὑπήνεγκα καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ κύριος.

12 καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν¹ ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ διωχθήσονται. **13** πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες
προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον πλανῶντες καὶ πλανώμενοι.

14 Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστάθης, εἰδὼς παρὰ
ῥτῶν ἔμαθες, **15** καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους ὅ[τὰ] ἱερά γραμ-

ματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσει εἰς σωτηρίαν διὰ
πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **16** πᾶσα γραφὴ θεόπνευ-

στος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγμόν,
πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ,

17 ἵνα ῥαῖτιος ᾦ ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον
ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.

4 Διαμαρτύρομαι Ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ Χριστοῦ Ἰη-
σοῦ τοῦ μέλλοντος ῥκρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς², καὶ

τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. **2** κήρυξον
τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγχον, ἐπι-

τίμησον, παρακάλεσον³, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ δι-
δαχῇ. **3** Ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδα-

σκασκαλίας οὐκ ἀνέξονται ἀλλὰ κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας⁴
ἑαυτοῖς ἐπισωρεύουσιν διδασκάλους κηθόμενοι τὴν

ἀκοὴν **4** καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέ-
ψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. **5** Σὺ δὲ

νῆφε ἐν πᾶσιν, ὀκακοπάθησον⁵, ἔργον ποιήσον εὐαγγε-
λιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον.

6 Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύ-

11 Ἦγενοντο A K 81. 614. 629. 1881 • **12** ῥ N A P 33. 104. 365. 1505. 1739 | *txt* C D F
G K L Ψ 81. 630. 1175. 1241. 1881 ™ *lat*(t) • **14** ῥ τινος C³ D K L Ψ 104. 365. 630. 1241
™ *lat* | *txt* N A C* F G P 33. 81. 1175. 1505. 1739. 1881 b d; Ambst • **15** ὀ N C^{2vid} D* F
G 33. 1175 co; Cl | *txt* A C* D¹ K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ™
• **16** ῥ ἔλεγχον D K L P Ψ 630. 1241. 1505 ™; Cl | *txt* N A C F G I 33. 81. 104. 365.
1175. 1739. 1881 • **17** ῥ τελειος D* *ex lat*. ?

¶ **4,1** ῥ ουν Ψ 1505 | ἐγω 326* | ουν ἐγω D¹ K L 630. 1241 ™ | *txt* N A C D* F G I P 6.
33. 81. 104. 326^c. 365. 1175. 1739. 1881 *latt* | ῥ κριναι F G 6. 33. 81. 1881 | ῥ κατα N² D¹ K
L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881 ™ *vg*^{cl}(sy) sa | *txt* N* A C D* F G 6. 33. 1175.
1739 *it* *vg*^{sl}.^{ww} bo • **2** ῥ N* F G 1739. 1881 *latt* co • **3** ῥ ἐπιθυμιας τας ιδιας K L 630. 1241
™ | *txt* N A C D F G P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 • **5** ὀ N* *vg*^{ms} | ῥ (2,3) ως
καλος στρατιωτης Χριστου Ιησου A • **6** ῥ ἐμης αναλυσεως D K L Ψ 1241. 1505 ™ *ar*
f t *vg*^{sl}.^{ww} | *txt* N A C F G P 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881 b *vg*^{cl}; Ambst

σεώς μου) ἐφέστηκεν. **7** τὸν ἄκαλον ἀγῶνα) ἠγωνίσμαί, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· **8** λοιπὸν ἀποκείταιί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτῆς, οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ ὅπασιν τοῖς ἠγαπηκόσιν τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

| 1Κ 9,25 1Τ1,18; 6,12
H12,1 Jd3 L13,24
4McC 17,11-15 Sap 4,2·
Act 20,24! 1Κ9,24! |
1Κ9,25! Sap 5,16·
H12,23!
1Τ6,14!

9 Σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με ἄταχέως· **10** Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλειπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν· **11** Λουκᾶς ἐστὶν μόνος μετ' ἐμοῦ. Μᾶρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ, ἔστιν γάρ μοι εὐχρηστος εἰς διακονίαν. **12** Τύχικον δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον. **13** τὸν φαιλόνην ὃν ἀπέλειπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία μάλιστα τὰς μεμβράνας. **14** Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλὰ μοι κακὰ ἐνεδείξατο· ἀποδώσει αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· **15** ὃν καὶ σὺ φυλάσσου, λίαν γάρ ἄντεστη τοῖς ἡμετέροις λόγοις. **16** Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδεὶς μοι παρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλειπον· μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν· **17** ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέν με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ καὶ ἀκούσωσιν

21; 1,4 | Kol4,14!· 16!
2Κ2,13!
Kol4,14!· 4,10!
Phm 11!
E 6,21!
Act 16,8!
| 1Τ1,20!
Ps 62,13 Prv 24,12
R 2,6! |
10; 1,15 Mc 14,50p
Act 23,11· 1Τ1,12
1Τ3,16!

7 ἄγωνα τον καλον D K L P Ψ 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞; Or † txi ⋈ A C F G 33. 81. 104. 629. 1175; Eus Did • 8 °D* 6. 1739*. 1881 lat syP; Ambst • 9 ἄταχιον I 33 • 10 ἔγκατελειπεν A C D¹ F G L P 33. 81. 1175. 1881 † txi ⋈ (κατελειπεν D*) Ivid K Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739 ℞ | Ἐ Γαλλιαν ⋈ C 81. 104. 326 vgst.^{ww} sa boP¹; Eus Eriph • 11 ἄγαγε A 104. 365 † αναγαγε 1881* • 13 ἄπελειπον A C F G L P 33. 104. 326. 1175. 1881^c † txi ⋈ D K Ψ 81. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881* ℞ | † δε D* lat; Ambst † και 1175 • 14 ἄποδωη D² K L Ψ 1241. 1505 ℞ b vgst.^{ww}; Ambst † txi ⋈ A C D*^c F G 6. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881 ar vgs¹ • 15 ἄανθεστηκεν ⋈² D² K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ ar g vgmss † txi ⋈* A C D* F G 33. 1175 lat; Ambst • 16 ἄσυμπαρεγενετο ⋈² D K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739^c. 1881 ℞ † txi ⋈* A C F G 33. 326 latt; Did (incert. 1739*) | Ἐ ἔγκατελειπον A C D¹ F G L P 33. 104. 326. 1175 † txi ⋈ D* K Ψ 81. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ • 17 ἄκουση K L Ψ 630. 1241. 1505 ℞ † txi ⋈ A C D F G P 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1739. 1881

1McC2,60 Dn6,21
Theod Ps22,22 | 3,11!
Mt6,13! 2K1,10
1·R16,27!

πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρρύσθην ἐκ στόματος λέοντος.
18 [†] ῥύσεται με ὁ κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ
σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ᾧ ἡ δόξα
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

R16,3!·1,16
R16,23!·Act21,29!
|9!

19 Ἄσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὀνησιφό-
ρου οἶκον. **20** Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον
δὲ ἄπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. **21** Σπούδασον πρὸ
χειμῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεται σε Εὐβουλος καὶ Πούδης
καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὅπαντες.

G6,18!·Kol4,18!

22 Ὁ κύριος [†] μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ἡ χάρις μεθ'
ὑμῶν.¹ [†]

2K2,13!

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

R1,1! 2P1,1
2T3,7!·1T6,3
|3,7·1J2,25!·R1,2
H6,18!·2T1,9
1T2,6!
1T1,11!·1T1,1!
2K2,13!·1T1,2·R1,7!

1 Παῦλος δοῦλος θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ¹
κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας
τῆς κατ' εὐσέβειαν **2** ἔπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγ-
γεϊλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, **3** ἐφάνε-
ρῶσεν δὲ καιροῖς ἰδίους τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι, ὃ
ἐπιστεύθη ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ,
4 Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν, χάρις ἑκαὶ

18 [†] καὶ D² F G K L P Ψ 365. 630. 1241. 1505 ℣ sy | *lxi* ⋈ A C D* 6. 33. 81. 104. 1175. 1739. 1881 *lat* • **20** ἑαλειπον C L P 33. 104. 323. 326. 365. 1175. 1241 • **21** °⋈* 33. 1739. 1881 • **22** [†] Ἰησους A 104. 614 *vg*st | Ἰησους Χριστος ⋈² C D K L P Ψ 81. 365. 630. 1175. 1241. 1505 ℣ ar b f *vg*^{cl.wv} sy bo; Ambst | *lxi* ⋈* F G 33. 1739. 1881 sa | ἡ χάρις μεθ ἡμων 614 *vg*st bo^{ms} | η χάρις μετὰ σου sy^p sa^{ms} bo^{ms} | ερρωσ(ο) εν ειρηνη D*.¹ ar b; (Ambst) | - sa^{ms} | [†] αμην ⋈² D K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739^c ℣ *lat* sy bo^{pl} | *lxi* ⋈* A C F G 6. 33. 81. 1739*. 1881 b *vg*^{ms} sa bo^{pl}; Ambst

¶ **1,1** Ἰησοῦ Χριστοῦ A 629. 1175 ar b *vg*^{ms} sy^h; Ambst | Χριστοῦ D* • **2** ἑν F G H 365 | - 33 • **4** ἑλεος A C² K L 81. 104. 630. 1241. 1505 ℣ sy^h bo^{ms} | ὑμιν καὶ 33 | - 1739. 1881 | *lxi* ⋈ C* D F G P Ψ 088. 365. 629. 1175 *latt* sy^p co; Chr

εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Ἰησοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. 2Τ1,10!

- 1 5 Τούτου χάριν ἄπελιπόν σε ἐν Κρήτη, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ καὶ καταστήσῃ κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διαταξάμην, 6 εἴ τίς ἐστὶν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. 7 δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, 8 ἀλλὰ φιλόξενον φιλάγαθον σώφρονα δίκαιον ὄσιον ἐγκρατῆ, 9 ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγγειν^Τ. Act 14,23! 1Τ5,17! Jc 5,14 1P5,1! 6-8: 1Τ3,2-4· 1Τ3,10! | Ph 1,1! 1Κ4,1! 1Τ3,3· 11 1Τ3,8 1P5,2 R 12,13! 1Τ1,10! 1Τ5,20!
- 2 10 Εἰσὶν γὰρ πολλοὶ ὁ[καὶ] ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ ὁ¹τῆς περιτομῆς, 11 οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσιν διδάσκοντες ἅ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν^Τ. 12 εἰπέν^Τ τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφήτης· 1Τ1,9,6 G 6,3· G 2,12! 2Τ3,6 1Τ5,13· 7!
- Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. 13 ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. δι' ἣν αἰτίαν ἐλεγγε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ὅ ἐν τῇ πίστει, 14 μὴ προσέχοντες Ἰουδαίκοις μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων 1Τ5,20! 2,2 1Τ1,4!· Mc 7,7!

4 Ἰησοῦ Χριστοῦ 1739. 1881 | κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ (-1175) D² F G K L P 104. 630. 1175. 1241. 1505 ℣ sy | txt ⋈ A C D* Ψ 088. 0240. 33. 81. 365. 629 lat; Ambst • 5[†] ἀπελειτον A C F G 088. 0240. 33. 1175 | κατελιπον ⋈² D² K 104. 630. 1241 ℣ | κατελειπον L P 104. 326 | txt ⋈* D* Ψ 81. 365. 1505. 1739. 1881 | Ἐπιδιορθώσης A Ψ 1881 | επανορθώσης D* | διορθώσης F G | txt ⋈ C D² K L P 088. 0240. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739 ℣ • 9[†] τους εν παση θλιψει A | Ἰμη χειροτονειν διγαμους μηδε διακονους αυτους ποιειν μηδε γυναικας εχειν εκ διγαμιας, μηδε προσερχεσθωσαν εν τω θυσιαστηριω λειτουργειν το θειον. τους αρχοντας τους αδιοκριτας και αρπαγας και ψευστας και ανελεημονας ελεγγε ως θεου διακονος 460 • 10^ο ⋈ A C P 088. 81. 104. 365. 614. 629. 630 ar vg^{ms} sy co; Ambst | txt D F G I K L Ψ 33. 1241. 1505. 1739. 1881 ℣ lat; Lcf Spec | ^ο A D¹ F G K L P Ψ 630. 1241. 1505 ℣ | txt ⋈ C D*^c I 088. 33. 81. 104. 365. 1739. 1881 • 11[†] τα τεκνα οι τους ιδιους γονεις υβριζοντες η τυπτοντες επιστομιζε και ελεγγε και νουθετει ως πατηρ τεκνα 460 • 12[†] δε ⋈* F G 81 • 13^ο ⋈* • 14[†] ενταλμασιν F G | γενεαλογιας 075

IT 6,5^l | R 14,14^l 20
L 11,4^l

2T 3,5 1J 2,4

Ps 14,1 · cf 3,1

2T 3,8

ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν. **15** πάντα ^T καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμιάνται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνειδησις. **16** θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναί, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς ^οκαὶ πρὸς πᾶν ἔργον ^οἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

IT 1,10^l

1,13

IT 3,11

IT 5,14

IK 14,34^l · IT 6,1

2 Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ. **3** Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνοὺς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ· **3** πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστάματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους ^ρμὴ οἴνω πολλῷ δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, **4** ἵνα ^ρσώφρονίζωσιν τὰς νέας φιλόνηδρους εἶναι, φιλοτέκνους **5** σώφρονας ἀγνάς ^ροἰκουργοὺς ἀγαθὰς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ^T βλασφημῆται.

Ph 3,17^l · IT 5,10^l

2Th 3,14

IT 6,1^{ls}

6 Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν **7** περὶ ἅπαντα, σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἄφθορίαν, σεμνότητα^T, **8** λόγον ὑγιῆ ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῆ μηδὲν ἔχων λέγειν περὶ ἡμῶν φαῦλον.

9 Δούλους ἰδίοις δεσπόταις² ὑποτάσσεσθαι· ἐν πᾶσιν¹, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, **10** μὴ νοσηζομένους, ἀλλὰ πᾶσαν πίστιν ἐνδεικνυμένους ἀγαθῆν¹,

15 ^Tμεν κ² D² K L Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505 ℣ sy^h | γαρ sy^p bo^{pl} | lxi κ* A C D* F G P 6. 33. 81. 1739. 1881 latt sa bo^{pl} • **16** °κ*; Ambst | °ι κ* 81

¶ **2,3** ἱεροπρεπει C 33. 81. 104 latt sy^p sa; Cl | ^ρμηδε κ* A C 81. 1739. 1881 sy^p | lxi κ² D F G H K L P Ψ 33. 104. 365. 630. 1241. 1505 ℣ latt sy^h; Cl • **4** ^ρσώφρονίζουσιν κ* A F G H P 81. 104. 326. 365. 1241. 1505 | lxi κ² C D K L Ψ 630. 1739. 1881 ℣; Cl • **5** ^ροικουρους κ² D¹ H K L P 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℣; Cl | lxi κ* A C D* F G I Ψ 33 | ^T(IT 6,1) και η διδασκαλια C vg^{ms} sy^h • **7** ^ρπαντας εαυτον Ψ 33. 104. 326 | παντα εαυτον D* | παντων σεαυτον P | lxi κ A C D² F G K L 81. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℣ lat | ^ραδιαφθοριαν κ² D¹ L Ψ 365. 630. 1241. 1505 ℣ | αφθονιαν ℣³² F G 1881 | lxi κ* A C D* K P 33. (αφθορια 81). 104. 1739 | ^T(2T 1,10) αφθαρσιαν D² K L Ψ 104. 630. 1241. 1505 ℣ sy^h | lxi ℣³²vid κ A C D* F G P 33. 81. 365. 1739. 1881 latt co • **8** ^ρυμων A ar vg^{ms} • **9** ^ρA D P 81. 326. 1739. 1881 | lxi κ C F G K L Ψ 33. 104. 365. 630. 1241. 1505 ℣ | [·, et ·· -] • **10** ^ρμηδε C² D*·c F G 33 sy^p | ^ρ1 3 2 4 F G | ^ρ1 4 2 3 629 | ^ρ2 1 3 4 K L Ψ 630. 1241 ℣ | ^ρ1 3 4 κ* | πασαν ενδεικνυμενους αγαπην 33 | lxi κ² A C D P 81. 104. 326. 365. 1505. 1739. 1881

ἵνα τὴν διδασκαλίαν ὁ τὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ κοσμῶ-
σιν ἐν πᾶσιν.

IT1,1!

11 Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἁγίου σωτήριος πᾶσιν ἀν-
θρώποις **12** παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέ-
βειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως
καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, **13** προσδεχόμενοι
τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ με-
γάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν (Ἰησοῦ Χριστοῦ), **14** ὃς
ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσεται ἡμᾶς ἀπὸ
πάσης ἀνομίας καὶ καθάριση ἑαυτῶν λαὸν περιούσιον,
ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. **15** Ταῦτα ἑλάλει καὶ παρακάλεи
καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς· μηδεὶς σου ἑπιφρο-
νεῖτω.

3,4 2T1,10 2Mcc 3,30
3Mcc 6,9 · IT4,10!

IJ2,16

2T3,12

Ph 3,20! · R 5,2 ·
IT6,14! · 2T1,10!IT2,6! · IP1,18 Ps
130,8 · Ez 37,23 · Ex
19,5 Dt 7,6; 14,2

IP3,13 H10,24 IT5,10!|

IT5,20! · IT4,12!

3 Ὑπομίμησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς ἑξουσίαις ὑποτάσσε-
σθαι, ἑπιθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοίμους
εἶναι, **2** μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπεικειῖς,
πᾶσαν ἑνδεικνυμένους πραῦτητα ἑπὶ πάντας ἀνθρώ-
πους. **3** Ἡμεν γὰρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἄπειθεις,
πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικί-
λαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοὶ, μισοῦντες
ἀλλήλους.

R13,11! · IT2,1s

cf 1,16

2T2,24 · Ph4,5!

E5,8 Kol3,7! IT1,13
R1,29!

4 ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη
τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ,

2,11! · Ps 31,20 · Sap 1,6

IT1,1!

5 οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ
ἡμεῖς ἐποίησαμεν ἡμεῖς

Dt 9,5 2T1,9!

ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος

E2,4!

ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας

E5,26! · Mt 19,28 J3,5

καὶ ἀνακαινώσεως ἡμῶν πνεύματος ἁγίου,

IP1,3

Kol3,10!

10 °K L P 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℣ | txt 8 A C D F G Ψ 33. 81

• **11** ἁγίου σωτήριος 8* t vg^{ms} | του σωτηρος ημων F G ar b vg^{cl,ww} co; Lcf | η σωτηριος
(C³) D¹ K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881 ℣ | txt 8² A C* D* 0278. 1739
vgst; Cl • **13** ἁγίου Χριστου Ιησου 8* F G b | Ιησου 1739 | txt 8² A C D K L P Ψ 0278. 33.
81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881 ℣ lat sy; Cl Lcf Ambst Epiph • **15** ἁγίου διδασκε A |
ἁ καταφρονεῖτω P

¶ **3,1** ἁ και D¹ K L P 0278. 81. 365. 630. 1241. 1505 ℣ lat sy | txt 8 A C D* F G Ψ 33.
104. 1739. 1881 b | ἁ και πειθαρχειν F G | πειθαρχειν και A • **2** ἁ ενδεικνυσθαι
σπουδην τα 8* • **3** ἁ και D ar b t vg^{ms} syP; Lcf • **5** ἁ ὄν C² D² K L P Ψ 104. 365. 630.
1241. 1505. 1881 ℣ | txt 8 A C* D* F G 33. 81. 1739; Cl | ἁ δια D* F G b vg^{ms}; Lcf

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ

- 1** Παῦλος ἡ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς Φιλῆμονι τῷ ἀγαπητῷ [†] καὶ συνεργῷ ἡμῶν
2 καὶ Ἀπία (τῇ ἀδελφῇ) καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιῶτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἴκόν σου ἐκκλησίᾳ, **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 9-13 Ph 1,7! - 1Κ4,17!
- 4** Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε μνησίαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **5** ἀκούων σου τὴν ἁγάπην καὶ τὴν πίστιν², ἣν ἔχεις πρὸς τὸν κύριον Ἰησοῦν[†] καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, **6** ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργῆς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς [†] ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν[†] εἰς Χριστόν[†]. **7** Ἐχαρὰν γὰρ πολλὴν ἔσχον[†] καὶ παρὰ κλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπαιται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. E1,16! 1Κ1,4! | E1,15! 1Th1,8! Ph 1,9! | 2Κ7,4 12,20 1Κ16,18! 1Κ7,6!
- 8** Διὸ πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον **9** διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ, τοιοῦτος ὢν ὡς Παῦλος πρεσβύτης Ἰσχυρὸς καὶ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ. **10** παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, !! | 1Κ4,14!

¶ 1 Ἰ ἀποστολος D* | αποστολος δεσμιος 629 | δουλος 323. 945 | Ἰ ἀδελφῷ D* (ar) b; Ambst • 2 Ἰ τῇ ἀγαπητῇ D² K L Ψ 365. 630. 1241. 1505 ℞ (sy^p) sa^{mss} | ἀδελφῇ τῇ ἀγαπητῇ 629 ar (b vg^{ms}) vg^{cl} sy^h; Ambst | *lxi* & A D* F G I P 048. 0278. 33. 81. 104. 1739. 1881 vgst.ww sa^ms bo • 5 Ἰ πιστιν και την (- 1881) ἀγαπην ϐ⁶¹vid D 323. 365. 629. 945. 1739. 1881 ar b vg^{mss} sy^p; Ambst | Ἰ εἰς τον κυριον Ιησουν (+ Χριστον D*) A C D* 048. 0278. 33 | ἐν Χριστῷ Ιησου 629 | *lxi* & D² F G K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ • 6 Ἰ εργου F G vg^{cl} | Ἰ ἡ 1739. 1881 it vg^{mss}; Ambst | - ϐ⁶¹ A C 048. 33. 629 f vgst.ww | *lxi* & D F G K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505 ℞ vg^{cl}; Hier | Ἰ ἐν υμιν ϐ⁶¹ & F G P 0278. 33. 104. 365. 1505. 1739. 1881 ar b vg^{cl}.ww sy co | - 629 vg^{mss} | *lxi* A C D K L Ψ 048^{vid}. 81. 630. 1241 ℞ vgst sy^{hmg}; Ambst | Ἰ Ἰησουν &² D F G K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ latt sy^(p) | *lxi* ϐ⁶¹ &* A C 33 co; Ambst • 7 Ἰ χαριν K L P 629*. 1241 ℞ | *lxi* & A C D F G Ψ 048. 0278. 33. 81. 104. 365. 629^c. 630. 1505. 1739. 1881 latt sy co | Ἰ πολλην εσχομεν D* b | μεγαλην εχωμεν 629 | εχωμεν πολλην K L Ψ 630. 1241. (Ἰ D² 1505) ℞ sy | *lxi* ϐ⁶¹vid & A C F G P 048. 0278. 33. 81. 104. 365. 1739. 1881 (f vg) co • 9 Ἰ νυν A

15·Kol4,9 ὄν [†] ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς[†], Ὀνήσιμον, **11** τόν ποτέ
 2T2,21; 4,11 σοι ἄχρηστον νυνὶ δὲ ^ο[καί] σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον, **12** ὄν
 71 ἀνέπεμψά 'σοι, αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα·
13 ὄν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ
 2K 9,7 1P 5,2 σοῦ μοι διακομῆ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, **14** χωρὶς
 δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς
 κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ἦ ἀλλὰ κατὰ ἐκούσιον.

15 Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὦραν, ἵνα αἰώ-
 |IK 7,22| νιον αὐτὸν ἀπέχης, **16** οὐκέτι ὡς δοῦλον ἀλλ' ὑπὲρ δοῦ-
 IT 6,2 λον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσῳ δὲ μᾶλλον
 R 15,7| σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν κυρίῳ. **17** εἰ οὖν με ἔχεις κοινω-
 1K 16,21!·cf R 15,26s νόν, προσλαβοῦ αὐτόν ὡς ἐμέ. **18** εἰ δέ τι ἠδίκησέν σε ἢ
 71 ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἔλλόγα. **19** ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ
 ἐμῇ χειρὶ, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα μὴ λέγω σοὶ ὅτι καὶ σεαυτὸν
 μοι προσοφείλεις[†]. **20** ναὶ ἀδελφέ, ἐγὼ σου ὀναίμην ἐν
 κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Ἰησοῦ.

21 Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ
 Ph 1,25! ὑπὲρ ἱ' ἄ λέγω ποιήσεις. **22** ἅμα δὲ καὶ ἐτοίμαξέ μοι ξε-
 νίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθῆ-
 σομαι ὑμῖν.

Kol 1,7;· 4,10! **23** Ἰσπάζεταιί σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν
 Kol 4,10!·Kol 4,14! Χριστῷ Ἰησοῦ, **24** Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς,
 οἱ συνεργοί μου.

G 6,18! **25** Ἡ χάρις τοῦ κυρίου [†] Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ
 πνεύματος ὑμῶν. [†]

10 [†] E γω A 1505 ar | [†] μου ^κ C D¹ K L P Ψ 0278. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739^c. 1881 ^ℓ sy | *txt* ^κ* A D* F G 33. 81. 1739* latt • **11** ^ο ^κ* A C D K L P 0278. 81. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ^ℓ it ar f sy^h | *txt* ^κ*² F G 33. 104 vg sy^p • **12** ^ι ^ο σοι αυτον τουτ εστιν τα εμα σπλαγχνα προσλαβου C* | συ (σοι συ C² D*, σοι Ψ) δε αυτον τουτ εστιν τα εμα σπλαγχνα προσλαβου ^κ* C² D*² K L P Ψ 0278. 81. 104. (365). 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ^ℓ lat (sy) | σοι συ δε αυτον προσλαβου τουτ εστιν τα εμα σπλαγχνα 048 g; (Thret^{lem}) | *txt* ^κ* A (συ δε loco σοι F G) 33 • **18** ^ι ελλογει ^κ*^{2a} D¹ Ψ 1739. 1881 ^ℓ | *txt* ^κ*^{2b} A C D* F G P 048. 33. 81. 104 • **19** ^ι εν κυριω D* • **20** ^ι κυριω D² K ^ℓ ar vg | *txt* ^κ* A C D* F G L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 vg^{ms} sy co; Ambst • **21** ^ι ο D K L Ψ 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ^ℓ lat | *txt* ^κ* A C P 0278. 33. 81. 104. 365 • **23** ^ι ασπαζονται D¹ K L 104. 630. 1241 ^ℓ f vg^{ms} | *txt* ^κ* A C D* P Ψ 048. 0278. 6. 33. 81. 365. 1505. 1739. 1881 lat • **25** ^ι ημων A C D K L Ψ 0278. 630. 1241 ^ℓ lat sy^p co; Ambst | *txt* (P⁸⁷) ^κ* P 33. 81. 104. 365. 1505. 1739. 1881 b vg^{ms} sy^h | [†] αμην ^κ* C D¹ K L P Ψ 0278. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739^c ^ℓ lat sy bo | *txt* A D* 048^{vid}. 6. 33. 81. 1739*. 1881 vg^{ms} sa bo^{ms}

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

- 1 **1** Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας
 τοῖς πατράσιν [†] ἐν τοῖς προφήταις **2** ἐπ' ἑσχάτου τῶν
 ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκεν κληρο-
 νόμον πάντων, δι' οὗ ^οκαὶ ἑποίησεν τοὺς αἰῶνας¹.
 3 ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτῆρ τῆς ὑπο-
 στάσεως αὐτοῦ,
 ἄφ' ἑρῶν τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως ^οαὐτοῦ,
[†] καθαρισμόν ἑτῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος¹
 ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς,
4 τοσοῦτῳ κρείττων γενόμενος ^οτῶν ἀγγέλων
 ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοῦς κεκληρονόμηκεν
 ὄνομα.
- 2 **5** Τίτι γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων·
*υἱὸς μου εἶ σύ,
 ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε;*
 καὶ πάλιν·
*ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα,
 καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν;*
- 6** ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν
 οἰκουμένην, λέγει·
καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ.
- L1,55 Hos 12,11
 | 9,26 1P1,20 Jr 23,20
 Ps 2,8 Mc 12,7p
 10 J1,3!
 Sap 7,25s 2K 4,4! ·
 3,14!
 Kol 1,17
 9,14.26 Job 7,21 2
 8,1; 10,12; 12,2 Ps 110,1
 Mc 16,19 E1,20 · Ps
 113,5 | E1,21 1P 3,22
 Ph 2,9
 13
 Ps 2,7 2 5,5 Act 13,33
 2Sm 7,14 1Chr 17,13
 Kol 1,18! Ps 89,28
 Dt 32,43 2 Ps 96,7 2

† 1,1 [†] ημων φ¹²vid.46c ar t v vg^{ms} syP; C^{lat} • 2 ἑσχατων Ψ 629. 1505 ar b d t | °φ⁴⁶
 0150 sa^{ms} bo? | [†] D¹ K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739*. 1881. 2464 ℳ ar b
 vg^{ms} sy^h | txf φ⁴⁶ 8 A B D*² I 0243. 0278. 33. 1175. 1739c. / 249 lat • 3 ἑφανερων
 B*³ | °φ⁴⁶ 0243. 6. 1739. 1881* | [†] δι εαυτου D² H^c K L 0243. 104. 630. 1241. 1739.
 1881 ℳ ar b vg^{ms} sy sa bo | δι αυτου φ⁴⁶ D* 0278. 365. 1505 | txf 8 A B D¹ H* P Ψ 33.
 81. 629. 1175. 2464. / 249 lat | ἑτων αμαρτιων ημων ποιησαμενος 8² D¹ H 33. 2464 |
 ποιησαμενος των αμαρτιων ημων K L 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881 ℳ sy | txf φ⁴⁶ 8*
 A B D* P Ψ 0243. 0278. 6. 81. 1175. 1739. / 249 latt • 4 °φ⁴⁶ B

- 7 καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ ἵπνεύματα
Ps 103,4 Ⓞ καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα,
- 8 πρὸς δὲ τὸν υἱόν·
Ps 44,7s Ⓞ ὁ θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα ἰτου αἰῶνος, ὁ καὶ ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος ῥάβδος τῆς βασιλείας ἵσου.
- 9 ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἵανομίαν·
 διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεὸς ὁ θεὸς σου
 ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.
- 10 καί·
10-12:
Ps 101,26-28 Ⓞ · 2! σὺ κατ' ἀρχάς, κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας,
 καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί·
- 11 αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ ἵδιαμένεις,
Is 50,9 Ⓞ; 51,6 καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,
- 12 καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἔλιξεις αὐτούς,
Is 34,4 Ⓞ Ἀρ 6,14 ὡς ἱμάτιον καὶ ἀλλαγῆσονται·
- 13 πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἶρηκέν ποτε·
13,8
5
Ps 109,1 Ⓞ Ἰc 12,36! κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;
- 14 οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς ἵδιακο-
Mt 4,11; 18,11 Ἰn 7,10 νίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν
Ps 34,8 σωτηρίαν;
- 2 Ἰδια τοῦτο δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς τοῖς
 ἄκουσθεῖσιν, μήποτε παραρῶμεν. 2 εἰ γὰρ ὁ δι'
Act 7,53!
2P 1,19! ἵαγγέλων λαληθεῖς λόγος ἐγένετο βέβαιος καὶ πᾶσα πα-

7 ὁ αὐτοῦ D* | ἵπνευμα D 326. 2464 sy^p • 8 ὁ B 33 t vg^{ms} | ὁ D² K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464. / 249 ℣ t vg^{cl} sy | txi ἵ46 κ A B D* 0243. 33. 1739 it vg^{st,ww} | ἵραβδος ευθυτητος η D K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 ℣ | η κ* | txi ἵ46 κ¹ A B 0243. 33. 1739 | ἵαυτοῦ ἵ46 κ B | txi A D K L P Ψ 0243. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464. / 249 ℣ latt sy co • 9 ἵανομιας D* | αδικιαν κ A 33^{vid}; Or | txi ἵ46 B D² K L P Ψ 0243. 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464. / 249 ℣ latt sy^h • 11 ἵδιαμενεῖς D² 0243. 365. 629 lat • 12 ἵαλλαξεις κ* D* t vg^{cl,ww}; Ath | ὁ D¹ K L P Ψ 0243. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464. / 249 ℣ lat sy sa^{ms} bo; Ath | txi ἵ46 κ A B D* 1739 vg^{ms} • 14 ἵδιακονιας B sa; Or^p

¶ 2,1 ὁ 0243. 1739. 1881 • 2 ἵαγγελου L

ράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, 3 πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας, ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, 4 Ἦ συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημεῖοις ὅτε καὶ τέρασιν καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ πνεύματος ἀγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν;

10,35!
10,28s; 12,25· L3,7p·
Mt 22,5
Act 10,37 Mc 1,1· 7,14
L1,2· 1K 1,6
Mc 16,20· 2K 12,12!
1K 12,4,11 G 3,5

5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. 6 διεμαρτύρατο δὲ πού τις λέγων·

cf Dt 32,8 ⊕ Sir 17,17·
6,5; 13,14

*Ἦτί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμήσκη αὐτοῦ,
ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν;*

Ps 8,5-7 ⊕

7 ἤλάττωσας αὐτόν βραχὺ τι παρ' ἀγγέλου,
δόξη καὶ τιμὴ ἐστεφάνωσας αὐτόν, ὧ

8 πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

1K 15,27!

ἐν τῷ γὰρ ὑποτάξαι ὅ[αὐτῶ] τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὕτω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα· 9 τὸν δὲ βραχὺ τι παρ' ἀγγέλου ἠλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξη καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως ἡ χάριτι θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσεται θανάτου.

7 Ph 2,8s

5,4s

Mc 9,1!p

10 Ἐπρεπεν γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι. 11 ὅτε γὰρ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἐνὸς πάντες· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοῦς ἡ καλεῖν 12 λέγων·

R 11,36!
R 8,29· 5,8s· 12,2; Act
3,15!· 5,9; 7,28; 11,40;
12,23 L13,32!
9,13; 13,12 Ex 31,13 etc
J17,19· 10,10!
11,16· J20,17!

*ἀπαγγεῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου,
ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε,*

Ps 21,23 ⊕ J17,6

4 Ἦ συμμαρτυροῦντος B | ° P 0243. 0278. 33. 81. 323. 365. 629. 630. 1505. 1739 lat | Ἦ τοῦ θεοῦ D* • 6 Ἦ τις Ἦ⁴⁶ C* P 81. 104. 1881 d vg^{mss} bo • 7 Ἦ (Ps 8,7) καὶ κατεστησας αὐτον ἐπι τα εργα των χειρων σου Ἦ A C D* P Ψ 0243. 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 629. 1505. 1739. 1881. 2464 lat (sy^{p-h**}) co | txi Ἦ⁴⁶ B D² K L 630. 1175. 1241 M vg^{mss} • 8 Ἦ γαρ τω Ἦ⁴⁶ A C K L P 0278. 33. 81. 365. 629c. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 M | τω 104. 629*. 2464 bo^{pt} | txi Ἦ B D Ψ 0243. 1739 bo^{pt} | ° (Ἦ⁴⁶) B d v vg^{mss} bo^{ms} | txi Ἦ A C D K L P Ψ 0243. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M lat sy • 9 Ἦ χωρις θεου 0243. 1739* vg^{ms}; Or^{mss} Ambr Hier^{mss} Fulg • 11 Ἦ κάλων 33

13 καὶ πάλιν·

Is 8,17; 12,2 Ⓞ
2Sm 22,3
ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ,
καὶ πάλιν·

Is 8,18 Ⓞ
ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θεός.

1Κ 15,50!

Ρ 8,3 J1,14

2Τ1,10 1Κ 15,26! · Ap
12,10

G 5,1 |

Is 41,8s

1Is; 4,15 Ρ 8,3!

1Sm 2,35 · 4,14! · 5,1

Ρ 15,17 Ex 4,16 · 1J 2,2!

4,15! · 4,16

14 Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχευ τῶν αὐτῶν^Τ, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἔστιν τὸν διάβολον, 15 καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. 16 οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται. 17 ὅθεν ὤφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεὸν εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι (τὰς ἀμαρτίας) τοῦ λαοῦ. 18 ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

9,15 Ph 3,14 2Τ1,9

4,14! · 10,23!

| Is 17,7

Nu 12,7 Ⓞ | 2Κ 3,7ss

Is 40,28

Nu 12,7 Ⓞ

Jos 1,2 etc

10,21 · E 2,19 1Τ 3,15

14 · 4,16! · 10,23 Ρ 5,2

3 Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, 4 κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν, 2 πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν Ὁ[ῶλφ] τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. 3 πλείονος γὰρ ὅυτος δόξης¹ παρὰ Μωϋσῆν ἤξιώται, καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν· 4 πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τίνος, ὁ δὲ ^Τ πάντα κατασκευάσας θεός. 5 καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὄλφ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων, 6 Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ· οὐ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, Ἐάν[περ] τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος ^Τ κατάσχωμεν.

14 ^Τ παθημάτων D* b (t) vg^{ms} • 17 ῥ ταις ἀμαρτιας A Ψ 33

¶ 3,2 ὀ ρ^{13,46vid} B vg^{ms} co; Ambr † txi & A C D K L P Ψ 0243. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ lat sy • 3 ῥ ρ¹³ K L 0243. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 ℳ lat † txi ρ^{46vid} & A B C D P Ψ 1505 • 4 ^Τ τα C³ D² L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 ℳ † txi ρ^{13,46} & A B C* D* I K 0243. 6. 33. 1739. 1881 • 6 ῥ ος ρ⁴⁶ D* 0243. 6. 1739 lat (syP) † txi ρ¹³ & A B C D¹ I K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 ℳ v co; Hier † ῥ εαν ρ¹³ & B D* P 0243. 33. 1739. 1881 lat † καν &* † txi ρ⁴⁶ &² A C D² K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 ℳ vg^{ms}; Lcf † | μεχρι τελους βεβαιαν & A C D K L P Ψ 0243. 0278. 33. 81. 104. (323). 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ latt sy^(P) bo † | txi ρ^{13,46} B sa; Lcf

- 7 Διό, καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον·
σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, 15; 4,7 Ps 95,7-11 · 13
8 μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ
παραπικρασμῷ
κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ex 17,7 Nu 20,2
9 οὐ ἐπείρασαν [†] οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ[†]
καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου **10** τεσεσράκοντα ἔτη· Dt 6,16
διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ [†]ταύτῃ
καὶ εἶπον· ἀεὶ πλανῶνται [†]τῇ καρδίᾳ,
αὐτοὶ δὲ ἴσως ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου,
11 ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου· Nu 14,21-23
εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. 18; 4,1.3.5.8.10s
- 12** Βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν καρδία
 πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστήναι ἀπὸ θεοῦ ζῶντος, Jr 16,12; 18,12
13 ἀλλὰ [†]παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἐκάστην ἡμέραν, 2Th 2,31·9,14!
 ἄχρις οὗ τὸ σήμερον [†]καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ [†]τις ἐξ 1Th 5,11!
 ὑμῶν² ἀπάτῃ τῆς ἀμαρτίας – **14** μέτοχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ 7 cf 2K 6,2
 γεγόναμεν, ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέ- Mc 4,19! R 7,11! | 1,9
 λους βεβαίαν κατάσχωμεν – **15** ἐν τῷ λέγεσθαι· 6·1,3; 11,1 2K 9,4·6,11
- σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,* 7s! Ps 95,7s
μη σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ
παραπικρασμῷ.
- 16** [†]Τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν; ἀλλ' οὐ πάντες Ex 17,1ss
 οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως; **17** τίσιν δὲ [†] 10
 προσώχθισεν τεσεσράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς [†]ἀμαρτήσασιν, Nu 14,29.32 1K 10,5 |
 ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; **18** τίσιν δὲ ὤμοσεν μὴ 11! Nu 14,22s
 εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς
- 9 [†]με κ² D² K L P Ψ 0243. 0278. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ lat sy
 bo | lxi ϕ^{13,46} κ* A B C D* 33 sa; Cl Lcf | [†]εδοκιμασαν v vg; Ambr | [†]εδοκιμασαν με
 κ² D² K L Ψ 0278. 104. 630. 1241. 1505. 2464 ℳ ar vg^{mss} sy(p) | lxi ϕ^{13,46} κ* A B C D* P
 0243. 33. 81. 365. 1739. 1881 b vg^{ms} co; Cl Lcf • **10** [†]εκεινη C D² K L P Ψ 0278. 81.
 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 ℳ ar vg^{mss} sy bo | lxi ϕ^{13,46} κ A B D* 0243. 6. 33. 1739.
 1881 lat sa; Cl | [†]εν τη καρδια αυτων διο ϕ¹³ • **13** [†]παρακαλεσατε ϕ¹³ | [†](ex itac.?)
 καλειτε A C 104. 1241. 2464 | [†]B D K L 365. 630. 1505 ℳ sy^b | lxi ϕ¹³ κ A C H P Ψ
 0243. 0278. 33. 81. 104. 629. 1241. 1739. 1881. 2464 lat • **14** [†]υποστασεως αυτου A
 629. 1505 ar vg^{cl,ww} | πιστεως 424^c • **16** [[†]τινες et[†]; K L P Ψ 0243. 0278. 1739. 1881
 pm latt] • **17** [†]και A d | [†]γαπειθησασιν A

12; 4,6 ἄπειθήσασιν; **19** καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

9 **4** Φοβηθῶμεν οὖν, μήποτε καταλειπομένης ἡ ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῆ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκεῖναι. **2** καὶ γὰρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι καθάπερ ἀκαεῖνοι· ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ ἵσχυκερασμένους τῇ πίστει ἰσχυροῦς ἀκούσασιν'. **3** Ἐισερχόμεθα ἵνα γὰρ εἰς ὅλην τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἶρηκεν·

Ps 95,11 ὡς ὄμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου·

οἱ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου,

καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων.

Gn 2,2 4 εἶρηκεν ὁ γὰρ πῦρ περὶ τῆς ἐβδόμης οὕτως· καὶ κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, **5** καὶ ἐν τούτῳ πάλιν· Ἐἰ εἰσελεύσονται

Ps 95,11 3,11 εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. **6** ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες

3,19 οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπειθείαν, **7** πάλιν τινὰ ὀρίζει ἡμέραν, σήμερον, ἐν Δαυὶδ λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς προεῖρηται·

3,7s; Ps 95,7s σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.

Jos 22,4 · 3,11 **8** εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. **9** ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ. **10** ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ὡσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ θεός. **11** Σπουδάσωμεν οὖν

18 ἄπιστησασιν Φ^{46} lat

Φ 4,1 ἰ της D* • 2 ἰ συγκερασμενος $\aleph$ (104) b d vg^{cl} sy^p sa^{mss}; Lcf † lxi $\Phi^{13vid.46}$ A B C D K L P Ψ 0243. 0278. 33. 81. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\aleph$ ar t v vg^{st.ww} sy^h sa^{mss} | ἰ των ακουσαντων D* 104. 1505 sy^{hmg}; Lcf • 3 ἰ εισερχομεθα A C | ἰ ουν $\aleph$ A C 0243. 0278. 81. 104. 365. 1739. 1881. 2464 vg^{ms} | δε sy^p | lxi $\Phi^{13.46}$ B D K L P Ψ 33. 630. 1241. 1505 $\aleph$ lat sy^h | ο $\Phi^{13vid.46}$ B D* | lxi ἰ A C D¹ K L P Ψ 0243. 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\aleph$ | ο Φ^{13vid} A • 4 ο Φ^{13} vg^{mss} sy^p • 5 ἰ I 33. 326 | - Φ^{13} D* 81. 629. 1739 bo | lxi Φ^{46} $\aleph$ A B C D¹ K L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 $\aleph$ lat sy^h sa^{mss} • 6 ἰ απιστιαν Φ^{46} $\aleph^*$ lat • 7 ἰ προειρηκεν B 1739. 1881 | ειρηται D² K L 365. 630. 1241 $\aleph$ | lxi Φ^{46} $\aleph$ A C D* P Ψ 0278. 33. 81. 104. 326. 1505. 2464 latt sy^(p) • 8 ἰ αρα B

εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ
 τις ὑποδειγματι πέσῃ τῆς ῥάπειθείας. **12** Ζῶν γὰρ ὁ λόγος
 τοῦ θεοῦ καὶ ῥένεργῆς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μά-
 χαιραν δίστομον καὶ διῆκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς
 καὶ ῥνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς
 ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας· **13** καὶ οὐκ ἔστιν κτί-
 σις ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχη-
 λισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος.

3,11!
 3,18 | Act 7,38! 1P1,23
 Is 55,11 · Ap 2,12! ·
 E 6,17
 J12,48
 1K 14,25 |
 1Hen 9,5
 L 16,2!

14 Ἐχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐ-
 ρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμο-
 λογίας. **15** οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμ-
 παθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ
 πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. **16** προσερχώμεθα
 οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν
 ἔλεος καὶ χάριν ὁεῦρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.

2,17; 3,1; 5,5,10; 6,20;
 7,26; 8,1; 9,11; 10,21 ·
 7,26! · 7,31 · 10,23!
 5,2
 2,17!s L 4,1-13p Mc
 14,38p L 22,28
 R 8,3! · 7,26 J 8,46!
 PsSal 17,36 | 10,22 ·
 3,6; 10,19.35 1J 3,21!
 2,18

5 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ
 ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν θεόν, ἵνα προσ-
 φέρῃ δῶρᾶ ὅτε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, **2** μετριοπαθεῖν
 δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσιν καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐ-
 τὸς περικείται ἀσθένειαν **3** καὶ ῥδι' αὐτὴν ῥοφείλει, καθὼς
 περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτως καὶ περὶ ῥαυτοῦ προσφέρειν ῥπερὶ
 ἁμαρτιῶν. **4** καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν ἀλλὰ
 καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ ῥκαθὼςπερ καὶ ῥΑαρῶν.

7,28
 2,17! Ex 18,19
 8,3 | 4,15
 7,28 | 7,27; 9,7 Lv 9,7;
 16,6,17

5 Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασεν γεννηθῆ-
 ναι ἀρχιερέα ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν·

J 3,27
 Ex 28,1

υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε·

2,7
 4,14!
 1,5! Ps 2,7 ☉

6 καθὼς καὶ ἐν ἐτέρῳ λέγει·

σὺ ῥιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ,

6,20!; c. 7 Ps 110,4 ·
 1McC 14,41

11 ῥαπιστίας P⁴⁶ 104 lat sy^h | αληθείας D* • 12 ῥεναργῆς B; Hier^{pl} | ῥσωματος 1505.
 2464 • 16 ὁ B

¶ 5,1 ὁ P⁴⁶ B D¹ Ψ • 3 ῥδια ταυτην C³ D² K L 104. 365. 630. 1241 M^h sy^{hm} B | δια ταυτα
 467 ar b vg^{cl}.ww | txt P⁴⁶ K A B C* D* P 0278. 33. 81. 1505. 1739. 1881. 2464. /249. /846
 sy co | ῥεαυτου K A C D² K L P Ψ^{vid} 0278^c. 33. 81. 104. 630. 1241. 1505. 1739. 2464.
 /249 M | txt P⁴⁶ B D* 0278*. 365. 1881. /846 | ῥυπερ C³ D² K L 365. 630. 1241. 2464
 M | txt P⁴⁶ K A B C* D* P Ψ 0278. 33. 81. 104. 1505. 1739. 1881. /249. /846
 • 4 ῥκαθωπερ N² C² D² K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464
 M | καθως C* /846 | txt P⁴⁶ K* A B D* 33. /249 • 6 ῥει P⁴⁶ P 629

7 ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ ἰκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῶζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, **8** καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακοήν, **9** καὶ τελειωθείς ἐγένετο πᾶσιν τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου, **10** προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ.

Ps22,25

2,10 · Ph2,8 | 2,10!

9,12 Is45,17

4,14! · 6,20!

11 Περί οὗ πολλὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμηνεύτος λέγειν, ἐπεὶ νωθοὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. **12** καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρεῖαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς ἴτινα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ θεοῦ καὶ γεγόνατε χρεῖαν ἔχοντες γάλακτος ὁ[καὶ] οὐ στερεᾶς τροφῆς. **13** πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γάρ ἔστιν· **14** τελειῶν δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

6,12

6,1

1K3,1-2 1P2,2

E4,14!

E4,13!

R16,19 Gn2,17; 3,5

5,12

1K3,10!

9,14

Act6,6!

Act18,21!

10,26s.32; 12,17 Mc

3,28sp

J4,10

| Jos21,45; 23,15 ⑥

2,5! Mt12,32

| 10,29 2P2,21

6 Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανόιας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων καὶ πίστεως ἐπὶ θεόν, **2** βαπτισμῶν ἰδουχαίης ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς ὅτε νεκρῶν καὶ κρίματος αἰωνίου. **3** καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπη ὁ θεός.

4 Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας, γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γενηθέντας πνεύματος ἁγίου **5** καὶ καλὸν γευσαμένους θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος **6** καὶ παραπεσόντας, πά-

11 ὁ ϕ⁴⁶* D* P • **12** ἴτινα B² D² K L 0122. 0278. 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 ℳ latt sa^{ms} bo | - 6. 1739. 1881 | txt Ψ 81 (sine acc. ϕ⁴⁶ κ Α Β* C D* P 33) | ὁ ϕ⁴⁶ κ* B² C 33. 81. 1739 lat; Or Did | txt κ² Α Β* D K L P Ψ 0122. 0278. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 ℳ vg^{ms} sy; Cl • **13** ἰακμην D*

¶ **6,2** ἰδουχαίην ϕ⁴⁶ B 0150 d | ὁ B D* P 365 vg^{ms} co | txt ϕ⁴⁶ κ Α C D² I K L Ψ 0122. 0252. 0278. 33. 81. 104. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℳ lat • **3** ἰποιησωμεν Α C D P Ψ 81. 104. 326^{vid}. 365. 1505. 2464 pm vg^{ms} | txt ϕ⁴⁶ κ Β I K L 0122. 0278. 6. 33. 629. 630. 1241. 1739. 1881 pm lat sa^{ms} bo

λιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. **7** γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον πολλάκις ὑετὸν καὶ τίκτουσα βοτάνην εὐθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ θεοῦ· **8** ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἧς τὸ τέλος εἰς καῦσιν.

7,31· Kol2,15 PsSal
2,12 | Dt11,11
Gn1,11s

| Gn3,17s

Mt7,16 Mc4,7p

9 Πειπίσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἄγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. **10** οὐ γὰρ ἄδικος ὁ θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ [†] τῆς ἀγάπης ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες. **11** ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἑλπίδος ἄχρι τέλους, **12** ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας.

R15,14

Ap2,19

10,22· 3,14 | 5,11

13,7!· 15,17; 10,36!
11,9 PsSal12,6

8 **13** Τῷ γὰρ Ἀβραάμ ἐπαγγεῖλάμενος ὁ θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὁμόσαι, ὥμοσεν καθ' ἑαυτοῦ **14** λέγων·

Gn22,16

*‘εἰ μὴν’ εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνω
πληθυνῶ σε·*

Gn22,17

15 καὶ οὕτως μακροθυμήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας. **16** ἄνθρωποι [†] γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσιν, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὄρκος· **17** ἐν ᾧ ἑπερισσότερον ἑβουλόμενος ὁ θεὸς ἑπίδειξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὄρκῳ, **18** ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι ὁ[τὸν]

12!; 11,33

Ex22,10

12!

| J8,17!
Ti1,2 Nu23,19 1Sm
15,29

9 ἄδελφοὶ **κ*** Ψ 0278 sy • **10** [†] (1Th 1,3) του κοπου (+ και D²) D² K L 630. 1175. 1241 M bo | Lxi P⁴⁶ **κ** A B C D* P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 latt sy sa | ἡν P⁴⁶ B² (Ψ) 1505. 1739. 1881 | Lxi **κ** A B* C D K L P 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 2464 M • **11** ἰπιστεως I ar* | πιστεως της ελπιδος 33 • **14** ἡ μνην K (L*) Ψ 81. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M | ει μη D¹ L^c latt | οντως δη 0278 | Lxi P⁴⁶ **κ** A B C D* P 33. 104. 326. 2464 • **16** [†] μεν C D² K L 0278. 33. 104. 365. 630. 1175. 1241. 2464 M bo | Lxi P⁴⁶ **κ** A B D* P Ψ 81. 1505. 1739. 1881 lat sa • **17** ἑπερισσοτερως B | ἑP⁴⁶.^{89vid} D 323 ar vg^{ms} | ἑ επιδειξασθαι A • **18** ^ο **κ**² B D K L Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 2464 M; Eus^{pt} | Lxi P⁴⁶ **κ*** A C P 0278. 33. 1505. 1739. 1881; Eus^{pt}

θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος· **19** ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, **20** ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσήλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

Kol 1,5 |

Lv 16,2.12.15·9,3;

10,20

5,6.10 Ps 110,4

4,14!

Gn 14,17-20

7 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐλογήσας αὐτόν, **2** ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραὰμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ, ὁ ἐστὶν βασιλεὺς εἰρήνης, **3** ἀπάτωρ ἀμήτωρ ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές.

J7,27·1,2s.11s

4,14; 6,6; 10,29

Ps 110,4·10,1.12.14

2 Gn 14,20

Nu 18,21

Gn 35,11

Gn 12,2s

Gn 14,19 |

5,6! |

Gn 14,17

4 Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ [καὶ] δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. **5** καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἐστὶν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραὰμ· **6** ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν Ἐβραὰμ καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. **7** χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. **8** καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῆ. **9** καὶ ὡς ἔπος εἶπεῖν, δι' Ἀβραὰμ καὶ Λευὶ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται· **10** ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήνησεν αὐτῷ Ἐβραὰμ Μελχισέδεκ.

19 ἔχωμεν D 0278 ar vg^{mss}

¶ **7,1** ῥος X A B C³ D I K 0278. 33 | txi ʔ^{46vid} C* L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ʔ • **2** ῥαντος B | παντος αυτω ʔ⁴⁶ sy^p • **4** °ʔ⁴⁶ B D* 6. 1739. 1881 r vg^{mss} sy^p co | txi X A C D² K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 ʔ lat sy^h • **6** ῥ τον X² A D¹ K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ʔ; Eriph | txi ʔ⁴⁶ X* B C D* 33 | ῥ ευλογησεν A C P Ψ 0278. 81. 104. 365. 1505. 1739. 1881 | txi X B D K L 33. 630. 1175. 1241 ʔ • **9** ῥ Λευ(ε)ις X² A B C* I 6. 81. 630*. 1505. 1739 μ | txi (vel Λευει) X* C² D K L P Ψ 0278. 33. 104. 365. 630^c. 1175. 1241. 1881 ʔ lat sa^{ms} bo • **10** ῥ ο A C³ D² K L P 33. 81. 104. 630. 1175. 1241. 1881 ʔ | txi ʔ⁴⁶ X B C* D* Ψ 0278. 365. 1505. 1739

10 **11** Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης ὦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῆς ἱενομοθέτηται, τίς ἔτι χρεία κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; **12** μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάρθεσις γίνεται. **13** ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἐτέρας ἑμετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς ἑπροσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ· **14** πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος ἡμῶν[†], εἰς ἣν φυλὴν ἑπεὶ ἱερέων οὐδὲν Μωϋσῆς ἐλάλησεν[†]. **15** καὶ περισσώτερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισέδεκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, **16** ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς ἑσαρκίνης γέγονεν ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. **17** ἑμαρτυρεῖται γὰρ ὅτι

8,6

1; 5,6 Ps 110,4

12,27

Gn 49,10 Is 11,1 Jr 23,5
⊗ Ap 5,5·2,3

11!

σὺ ἑιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ.
18 ἀθέτησις ὁμὲν γὰρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές – **19** οὐδὲν γὰρ ἑτελείωσεν ὁ νόμος – ἐπεισαγωγή δὲ κρείττονος ἐλπίδος δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ θεῳ.

5,6 Ps 110,4

R 8,3 | 9,9; 10,1s.4.11
cf G 3,21

20 Καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσίας· οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες, **21** ὁ δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν·

ἠμωσεν κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται·

Ps 110,4

σὺ ἑιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα[†].

5,6

11° B | ἑαυτη D² K 81. 630. 1881 M | αυτην 6. 326. 614 | lxi P⁴⁶ & A B C D* L P Ψ 0278. 33. 104. (365). 1175. 1241. 1505. 1739 | ἑνενομοθετητο D² K L Ψ 326 M | lxi P⁴⁶ & A B C D* P 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1505. 1739. 1881 • **13** ἑμετεσχεν P⁴⁶ | ἑπροσεσχεν P⁴⁶ A C 33. 81. 1739 | μετεσχεν P | μετεσχηκεν K | lxi & B D L Ψ 0278. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 M co • **14** ἑΙησους 104. 365 | ἑI-3 5 4 0278 | I 2 4 3 5 P⁴⁶ &* 104 | 3 I 2 4 5 81. 1739. 1881 lat | ουδεν περι ιερωσυνης Μωυσης ελαλησεν D² K L 630. 1175. 1241. (C³ Ψ 1505) M b vg^{ms} | lxi &² A B C* D* P 33. 365 • **16** ἑσαρκικης C³ D¹ K Ψ 104. 1175. 1241. 1505. 2464 M | lxi P⁴⁶ & A B C* D*^c L P 0278. 6. 33. 81. 365. 614. 630. 1739. 1881 • **17** ἑμαρτυρει C D² K L 630. 1175. 1241. 1505 M sy | lxi P⁴⁶ & A B D* P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1739. 1881. 2464 co | ἑει P⁴⁶ D² K P 326. 1175. 1881 pm • **18** ὁP⁴⁶ 1241 sa • **21** ἑει P⁴⁶ D² K P 326. 1175. 1739 | lxi & A B C D* L Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 M; Eus | ἑ (17) κατα την ταξιν Μελχισεδεκ &² A D K L P Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M vg^{ms} sy bo^{pt}; Eus | lxi P⁴⁶ (&*) B C 0278. 33. 81. 629. 2464 lat sa bo^{pt}

8,6-10; 9,15-20; 12,24;
13,20! L 22,20! - Sir
29,14ss

22 κατὰ ῥ' τοσοῦτο ὁ[καὶ] κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἔγ-
γυος Ἰησοῦς. **23** Καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσιν γεγονότες
ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν· **24** ὁ δὲ διὰ
τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν
ῥ' ἱερωσύνην· **25** ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται
τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς
τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν.

5,6f; 13,8 L1,33 J8,35

11,6· Ap1,18

9,24 R8,34

4,14!

4,15!

4,14 E4,10|

10,11 Ex29,38 Nu
28,3· 5,3!

9,12!

5,1· 5,2

2,10!

26 Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ὁ καὶ ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς, ὅσιος
ἄκακος ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ
ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος, **27** ὃς οὐκ ἔχει καθ'
ἡμέραν ἀνάγκην, ὡσπερ ὁ ἀρχιερεὺς, πρότερον ὑπὲρ
τῶν ἰδίων ἀμαρτιῶν ῥ' θυσίας ἀναφέρειν ἔπειτα τῶν τοῦ
λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ῥ' ἀνενέγκας.
28 ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ῥ' ἀρχιερεῖς ἔχον-
τας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν
νόμον υἴον εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

4,14!· 1,3! Ps110,1

| Lv16,20

9,11! cf Ex33,7

5,1

8 Κεφάλαιον δὲ ῥ' ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν
ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς με-
γαλωσύνης ἐν τοῖς ῥ' οὐρανοῖς, **2** τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ
τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἐπηξεν ὁ κύριος, ῥ' οὐκ ἄν-
θρωπος. **3** Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά
τε καὶ θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ
τοῦτον ὃ προσενέγκῃ. **4** εἰ μὲν ῥ' οὖν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἄν

22 ῥ' τοσοῦτον $\aleph^2$ D² K L Ψ 0278. 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\aleph$ | *txt*
 $\aleph^{46}$ $\aleph^*$ A B C D* P 33. 81. 326. 365 | $\circ\aleph^{46}$ $\aleph^2$ A C² D K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630.
1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 $\aleph$ lat sy co | *txt* $\aleph^*$ B C* 33 μ • **24** ῥ' ἱερατεῖαν D*
• **26** $\circ\aleph$ C K L P Ψ 0278. 33. 81. 104^c. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 $\aleph$ co | *txt*
 $\aleph^{46}$ A B D 104*. 1739 sy; Eus • **27** ῥ' ο ἀρχιερεὺς D* | οἱ ἱερεῖς 323. 945 | ῥ' θυσίαν D P
630 r vg^{mss}; Ambr Aug | - $\aleph^{46}$ vg^{mss} | ῥ' προσενεγκας $\aleph$ A I 0278. 33. 81. 365. 2464
sy^{hmg} | *txt* $\aleph^{46}$ B D K L P Ψ 104. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 $\aleph$ sy^h co
• **28** ῥ' ἱερεῖς $\aleph^{46}$ vid D* Ivid (ex lat.?) sy^p sa

$\aleph$ **8,1** ῥ' εν A b vg^{ms} | ῥ' ὑψηλοῖς 33 vg^{mss}; Eus | οὐρανοῖς 365 • **2** ῥ' καὶ $\aleph^2$ A D² K L P Ψ
0278. 81. 104. 365. 630vid. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 $\aleph$ lat sy; Or | *txt* $\aleph^{46}$ $\aleph^*$ B D* 33.
1739; Eus • **4** ῥ' γαρ D² K L Ψ 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 $\aleph$ sy^h | *txt* $\aleph^{46}$ $\aleph$ A B
D*^c P 0278. 33. 81. 1739. 1881. 2464 latt bo

ἦν ἱερεὺς, ὄντων ^Τ τῶν προσφερόντων κατὰ ^Τ νόμον τὰ δῶρα· 5 οἷτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχηρημάτισται Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν· ὅρα γάρ φησιν, ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει· 6 Ἔνυ[ι] δὲ διαφορωτέρας ^Γτέτυχεν λειτουργίας, ὅσα ^Οκαὶ κρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης, ἣτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίας νομοθετήται.

9,23·10,1 Kol2,17
12,25!
Ex25,40.39 Act7,44
7,22!·9,15!
7,11

11 7 Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν ^Γδευτέρως ἐζητεῖτο τόπος. 8 μεμφόμενος γὰρ ^Γαὐτοὺς λέγει·

ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος,

Jr 31,31-34

καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ

καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην καινὴν,

9 οὐ κατὰ τὴν διαθήκην, ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν

Ex 19,5s

ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,

ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου,

Dt 27,26

κάγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει κύριος·

10 ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη^Τ, ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ

10,16s

μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει κύριος·

διδούς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν

καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς,

καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν,

2K 6,16!

καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν·

4 ^Τ των ιερεων D² K L 0278. 104. 630. 1175. 1241. 1505 M sy | ιερεων ετερων Ψ | txt P⁴⁶ x A B D* P 6. 33. 81. 365. 629. 1739. 1881. 2464 lat co | ^Τ τον x² D K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 2464 M | txt P⁴⁶ x* A B 33. 1505. 1881 • 6 ἔνυ P⁴⁶* B D* | txt P^{46c} x A D¹ K L P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M | ^Γ τετευχεν x² B D² 0278. 365. 945. 1175 pm | τετυχηκεν P Ψ 6. 33. 104. 326. 629. 630. 1505. 1739. 1881 | txt P⁴⁶ x* A D* K L 81. 1241. 2464 pm | ^Ο D* K 326. 1505 • 7 ἑτερας B* | δευτερος 365 • 8 ἄ αυτοις P⁴⁶ x² B D² L 0278. 104. 630. 1241. 1739. 1881 M | txt x* A D* I K P Ψ 33. 81. 326. 365. 1505. 2464 latt co; Cyr • 9 ἡμεραις B sa^{ms} • 10 ^Τ μου A D Ψ bo^{pl} | καρδιαν x* K | καρδιας P 104 d vg^{ms} | καρδια B | txt P⁴⁶ x² A D L Ψ 0278. 0285. 33. 81. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 M sy; Cyr | ἑγραψω P⁴⁶ B Ψ 0285*^{vid}

11 καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν ἱερέα αὐτοῦ
καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν ὁ αὐτοῦ λέγων· γνώθι τὸν
κύριον,

ὅτι πάντες εἰδήσουσίν με

ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν,

12 ὅτι ἴλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν

καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.

R 10,4! **13** ἐν τῷ λέγειν καινὴν πεπαλαιώκεν τὴν πρώτην· τὸ δὲ
παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

10 **9** Εἶχεν μὲν οὖν ὁ [καὶ] ἡ πρώτη ἡ δικαιοσύνη λατρείας
τοῦ ἁγίου κοσμικόν. **2** σκηνὴ γὰρ κατασκευάσθη ἡ

Ex 25,31.23·2Chr
13,11 ⊕ Ex 25,30

6,19! Ex 26,31.33

Ex 30,1ss;·25,10ss

Ex 16,33 ⊕

Nu 17,23.25

Di 9,9 |

Ex 25,18.20·R 3,25!

Nu 18,3s

Ex 30,10

Lv 16,2.14s.18s·18

5,3!

πρώτη ἐν ἧ ἡ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν
ἄρτων^τ, ἧτις λέγεται ἱεράγια· **3** μετὰ δὲ τὸ δεῦτερον κατα-
πέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη ἱεράγια ἁγίων, **4** χρυσοῦν
ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης πε-
ρικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ἧ στάμνος χρυσοῦ
ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα
καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, **5** ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερου-
βὶν δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱερόν· περὶ ὧν οὐκ
ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος. **6** Τούτων δὲ οὕτως κατα-

σκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διὰ παντὸς
εἰσίσαισι οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, **7** εἰς δὲ τὴν
δευτέραν ἅπασι τοῦ ἑνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς
αἵματος ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ
ἀγνοημάτων, **8** τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου,

11 ἱερέα P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 lat sy^{hmg}; Cyr | πλησιον αυτου και εκαστος
τον πολιτην 326 | lxi ϕ⁴⁶ N A B D K L 0278. 33. 1241. 1505. 1739. 1881 M sy co | ϕ⁴⁶
D* | τ αυτων D² L 365. 630. 1241. 1505 M vg^{ms} sy co | lxi ϕ⁴⁶ N A B D* K P 0278. 0285.
33. 81. 104. 1739. 1881. 2464 lat; Cyr • 12 ἱ (10,17) αμαρτιων αυτων και των ανομιων
N² A D K L P 0285^{vid}. 104. 365. 630. 1241. 1505. 2464 M vg^{ms} sy^h | ανομιων αυτων και
των αμαρτιων 075 | ανομιων 0278. 33; Cyr | lxi ϕ⁴⁶ N* B 81. 629. 1739. 1881 lat sy^p co
ϕ⁴⁶ 9,1 ϕ⁴⁶ B 6. 629. 1739. 1881 sy^p co | lxi N A D K L P 0278. 0285. 33. 81. 104. 365. 630.
1241. 1505. 2464 M latt sy^h | τ σκηνη 6^{mg}. 81. 104. 326. 365. 629. 630. 2464 vg^{ms}
• 2 τ και το χρυσοῦν θυμιατηριον B sa^{mss} (cf vs 4') | ἱεράγια 365. 629 b vg^{mss} | τα αγια
B | αγια αγιων ϕ⁴⁶ A D* vg^{mss} | lxi D² K L 0278. 33. 81. 104. 630. 1241. 1505. 1739.
1881. 2464 M (sine acc. N D¹ I P) • 3 ἱ τα αγια των αγιων N² B D² K L 0278. 1241.
1505 | αγια των αγιων P 1739 | ανα (!) ϕ⁴⁶ | lxi N* A D* I^{vid} 33. 81. 104. 365. 630.
1881. 2464 M • 4 ἱ εχουσα (cf vs 2 τ) B sa^{mss} | ⊕ B

μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσιν, **9** ἦτις [†] παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ἣν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, **10** μόνον ἐπὶ βρώμασιν καὶ πόμασιν καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς [†], δικαιώματα σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα.

cf 10,19

7,19!

13,9 Lv 11,2

Lv 15,18 Nu 19,13 etc · 1

¹² **11** Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν [†]γενομένων ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, **12** οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια [†] αἰωνίαν λύτρωσιν εὐράμενος. **13** εἰ γὰρ τὸ αἷμα τράγων καὶ ταύρων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, **14** πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ πνεύματος [†]αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ θεῷ, καθαρῶς τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι [†].

4,14! · 10,1

24; 8,2 2K 5,1!

| 19; 10,4 · 10,19; 13,12 E1,7!

24 · 26! 7,27; 10,10 · 5,9 · L 24,21!

Nu 19,9,17

1J1,7! · 25

1P1,19 · 1,3 · 10,2,22; 13,18 1T 3,9!

6,1 · 3,12; 10,31; 12,22 1Th 1,9! Act 14,15!

15 Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. **16** Ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου. **17** διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ [†]μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῆ ὁ διαθέμενος. **18** ὅθεν οὐδὲ ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται. **19** λαληθείσης γὰρ πάσης [†] ἐντολῆς κατὰ

7,22! Jr 31,31 · 8,6;

12,24 1T 2,5 Job 9,33

3,1

E1,18! |

7

Ex 24,3-8

9 [†] πρώτη D* | [†] ὄν D² K L P 81. 104. 365. 630. 1241 $\mathfrak{M}$ (d) sy^h bo | [†] txt $\aleph$ A B D* 0278. 33. 1505. 1739. 1881. 2464 lat • **10** [†] καὶ δικαιώματα $\aleph^2$ B | καὶ δικαιώμασιν D¹ K L 365. 630. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ ar vg sy^h | , δικαιῶμα D* | [†] txt $\mathfrak{P}^{46}$ $\aleph^*$ A I P 0278. 33. 81. 104. 1739. 1881. 2464 b sa • **11** [†] μελλοντων $\aleph$ A D² I^{vid} K L P 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ lat sy^{hms} co; Eus | [†] txt $\mathfrak{P}^{46}$ B D* 1739 sy^(p).h • **12** [†] των αγιων P • **14** [†] αγιου $\aleph^2$ D* P 81. 104. 326. 365. 629. 630. 2464 ar vg sa^{mss} bo | [†] txt $\mathfrak{P}^{17vid.46}$ $\aleph^*$ A B D² K L 0278. 33. 1241. 1505. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ b sy; Ambr | [†] υμων $\aleph$ D² L 0278. 33. 81. 104. 630. 1241. 1505. 1739c. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ lat sy^h sa bo^{pl} | – 614 | [†] txt A D* K P 365. 1739* vg^{cl} sy^p bo^{pl}; Ambr | [†] (1Th 1,9) καὶ αληθινω A P 0278. 104 b bo • **17** [†] μη τοτε $\aleph^*$ D* • **19** [†] της $\mathfrak{P}^{46}$ D*

12Is ὁ τὸν νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν ῥόγων [καὶ τῶν τράγων] μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώπου αὐτὸ τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐρράντισεν **20** λέγων·

Ex24,8 Mc14,24p τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ θεός.

Lv8,15,19 Ex40,9 | Lv17,11 **21** καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκευὴ τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισεν. **22** καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεςις.

8,5 **23** Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσιν θυσίαις παρὰ ταύτας. **24** οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν ἅγια Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ

| 11! τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν· **25** οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, ὡσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια [†] κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτριῷ, **26** ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· νυνὶ δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν [τῆς] ἁμαρτίας[†] διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. **27** καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, **28** οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν[†].

7,25! | 14

7

12! 28! 10,2 1P3,18! · 1P1,20 · 1,2 Mt13,39! 1K10,11! · 1,3 TestLev 18,9 · 1J3,5 Gn3,19

26! 10,12,14 1P2,24; 3,18! · Is53,12

Ph3,20!

8,5 Kol2,17 · 9,11 v.1.

10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, (οὐκ αὐτὴν) τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις [†] ὡς προσφέρουσιν εἰς τὸ διη-

19 °κ* D² K P 365. 630. 1739. 1881 ℣ | txt ℣⁴⁶ κ² A C D* L 0278. 33. 81. 104. 1241. 1505. 2464 | ρόσων ℣⁴⁶ κ² K L Ψ 0278. 1241. 1505. 1739. 1881 sy^(p) | 4 2 3 I D 365 sa^{ms} | I 2 4 P 33. 104. 630 ℣ bo | txt κ* A C 81. 326. 629. 2464 lat sa^{mss} • **25** [†] των αγτων κ² sa^{mss} • **26** ἁμαρτίας ℣⁴⁶ C D² K L Ψ 0278. 0285. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℣ | ἁμαρτιων D*; (Eus) Aug | txt κ A I P 33. 81. 104. 365 • **28** [†] δια (+ της 1505) πιστεως A P (0278). 0285. 81. 1505 b vg^{mss} sy^h | txt ℣⁴⁶ κ C D K L Ψ 33. 104. 365. 630. 1241. 1739. 1881 ℣ lat sy^p co ¶ **10,1** ρ και ℣⁴⁶ | τ αυτων κ P (365) b | ρ αις D* H L 0278 z | - ℣⁴⁶* A 33. 1505 | txt ℣^{46c} κ C D² K P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1739. 1881 ℣ lat

- νεκὲς οὐδέποτε ἴδύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶ- 7,19!
σαι· **2** ἐπεὶ (οὐκ ἂν) ἐπαύσαντο προσφερόμεναι διὰ τὸ
μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἀμαρτιῶν τοὺς λατρεύον- 9,14!
τας ἀπαξ κεκαθαρισμένους; **3** ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις 9,26! | Nu 5,15 Ⓞ
ἀμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν· **4** ἀδύνατον γὰρ αἷμα ἑταύρων 9,7! | 7,18s! · 9,12!s
καὶ τράγων¹ ἄφαιρεῖν ἀμαρτίας. **5** Διὸ εἰσερχόμενος | J11,27!
εἰς τὸν κόσμον λέγει·
θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, Ps 40,7-9 Mt 9,13!
σῶμα δὲ κατηρίσω μοι·
6 ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἀμαρτίας οὐκ 7,19!
εὐδόκησας.
7 τότε εἶπον· ἰδοὺ ἦκω,
ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται ἡ περὶ ἐμοῦ,
τοῦ ποιῆσαι ὁ θεὸς τὸ θέλημά σου. 36
8 ἀνώτερον λέγων ὅτι
(θυσίας καὶ προσφορὰς) καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ 5s
περὶ ἀμαρτίας
οὐκ ἠθέλησας οὐδὲ εὐδόκησας,
αἵτινες κατὰ τὸ νόμον προσφέρονται, **9** τότε εἶρηκεν· ἰδοὺ 7
ἦκω τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου. ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα 7
τὸ δεῦτερον στήσῃ, **10** ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν τὸ 14,29; 2,11; 13,12 1Th
διὰ τῆς προσφορὰς τοῦ σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. 4,3
E 5,2 · 9,12!
11 Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔστηκεν καθ' ἡμέραν λει- 7,27! · Dt 10,8; 18,7
τουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵ- 2Chr 13,10 etc

1 ἴδύναται κ A C D¹ P 0278. 33. 81. 104. 614. 1241. 1505 pm ar b z* vgm^s sy † lxi ϕ⁴⁶
D*.² H K L^s 0285. 326. 365. 629. 630. 1739. 1881 pm Γ r vg • 2 ἴου H* † καν ϕ⁴⁶ † ουν
καν 365 † αν 614. 630. 1505. 1739. 1881 • 4 ἴ ϕ⁴⁶ κ 326. 1881 sa; Aug † lxi A C D K L P
Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 2464 ℞ latt sy bo † ἱ ἀφελειν L
• 6 ἴ ολοκαυτωμα ϕ⁴⁶ D 1881 vgm^s sam^{ss} † lxi κ A C K L P Ψ 0278. 81. 104. 365. 630.
1241. 1505. 1739. 2464 ℞ r vgl^{cl} sy sam^{ss} bo • 7 ἴ γαρ ϕ⁴⁶ D*.^c • 8 ἴ θυσιαν και
προσφοραν κ² D² I K L Ψ 0278. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 ℞ sy^h
sam^{ss} † lxi κ* A C D* P 33. 1175 latt sy^p sam^{ss} bo † τ τον D K L 365. 630. 1241 ℞ † lxi
ϕ⁴⁶ κ A C P Ψ 0278. 33. 81. 104. 326. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 • 9 τ ο θεος κ² L
0278^{vid}. 81. 104. 365. 630. 1241. 1739 ℞ lat sy^{p,h**} bo^{ms} † lxi ϕ⁴⁶ κ* A C D K P Ψ 33. 326.
1175. 1505. 1881. 2464 r • 10 τ οι D² K L 1241 ℞ † ημεις 323 † lxi ϕ⁴⁶ κ A C D* P Ψ
0278. 33. 81. 104. 365. 629. 630. 1505. 1739. 1881. 2464 latt co † ἱ αματoς D*
• 11 ἴ αρχιερευς A C P 0278. 104. 365. 614. 630. 1175. 2464 sy^{p,h**} sa † lxi ϕ^{46,79vid} κ D K
L Ψ 33. 81. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ bo

7,18s! τινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας, **12** ὁὗτος
 9,28! δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διη-
 1,3! Ps 110,1 Mc 12,36!p νεκὲς ἐκάθισεν (ἐν δεξιᾷ) τοῦ θεοῦ, **13** τὸ λοιπὸν ἐκδε-
 1,13 χόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ ὁ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν
 9,28! ποδῶν αὐτοῦ. **14** μιᾷ γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ
 10!| διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους. **15** Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ
 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· μετὰ γὰρ τὸ ἔειρηκέναι·

8,10 Jr 31,33 **16** αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς
 μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει κύριος·

διδούς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν
 καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς,

8,12 Jr 31,34 **17** ἡ καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν
 οὐ μὴ ἠμνησθήσομαι ἔτι.

18 ὅπου δὲ ἄφεσις ὁ τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρ-
 τίας.

4,16! E 3,12 **19** ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον
 9,12!| τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, **20** ἦν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν
 J14,6·6,19!s ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος,
 |4,14! Zch 6,11s·3,6 τοῦτ' ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, **21** καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν
 |4,16·cf 3,12·Is 38,3 0 οἶκον τοῦ θεοῦ, **22** ἠπροσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρ-
 6,11 δίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας
 9,14!·E 5,26! Lv 16,4· ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ λελουσμένοι τὸ σῶμα ὕδα-
 Nu 5,17 Ez 36,25 τι καθαρῶ· **23** κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἡ
 |3,6!·3,1; 4,14 ἄκλινῆ, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγελιάμενος, **24** καὶ κατανοῶ-
 1K 10,13! μεν ἀλλήλους (εἰς παροξυσμὸν) ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων. 14

11 ἁμαρτιαν Φ^{13} • 12 ἁυτος D² K L 104. 365. 630. 1175. 1241. 2464 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\Phi^{13,46,79vid}$ κ A C D* P Ψ 0278. 33. 81. 1505. 1739. 1881 *latt sy co* | ἕκ δεξιῶν (κ^*) A 104 • 13 $\circ\Phi^{13}$ • 14 ἁνασῶζομενους Φ^{46} • 15 ἁπροειρηκεναι K L 630. 1241 $\mathfrak{M}$ | *txt* $\Phi^{13,46}$ κ A C D P Ψ 33. 81. 104. 326. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 *latt co* • 16 ἁδε Φ^{13} D*^c *lat* | ἁτων διανοιῶν D¹ K L Ψ 365. 630. 1175. 1241. 1505 $\mathfrak{M}$ *it vg^{cl} sy^{pl}*; Ambr | *txt* $\Phi^{13,46}$ κ A C D* I P 33. 81. (104). 1739. 1881. 2464 *z vgst* • 17 ἁυστερον λεγει 104. 323. 945. 1739. 1881 *vg^{ms} sy^{hms} sa* | *τοτε ειρηκεν* 1505 *sy^h* | $\circ\Phi^{13vid,46}$ D* 33. 81. 104. 1739 *lat* | *txt* κ A C D² K L P Ψ 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881. 2464 $\mathfrak{M}$ *vg^{ms} sy* | ἁμνησθῶ Φ^{46} κ^2 D² K L P Ψ^{vid} 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 2464 $\mathfrak{M}$ | *txt* Φ^{13} κ^* A C D* I 33. 81. 1739. 1881 • 18 $\circ\kappa^*$ b r • 22 ἁπροσερχομεθα (+ γαρ Φ^{46*}) D K L P 104. 326. 365. 629. 1241. 1881 | *txt* $\Phi^{13,46c}$ κ A C Ψ 33. 81. 630. 1175. 1505. 1739 $\mathfrak{M}$ *latt co* • 23 ἁημων κ^* *lat sy^p* • 24 ἕκ παροξυσμου Φ^{46}

25 μὴ ἔγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθ-
ὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες[†], καὶ τοσοῦτω μάλ-
λον ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσιν τὴν ἡμέραν.

26 Ἐκουσίως ὁ γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν
τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἄπο-
λείπεται θυσιά, 27 φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυ-
ρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοῦς ὑπεναντίους. 28 ἀθε-
τήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν [†] ἐπὶ δυσὶν ἢ
τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνήσκει· 29 πόσῳ δοκεῖτε χεῖρονος
ἄξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καταπατήσας
καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἠγησάμενος, ἔν ᾧ
ἡγιάσθη, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας; 30 οἴ-
δαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα·

ἔμοι ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω[†].

καὶ πάλιν· [†]

ῥκρινεῖ κύριος² τὸν λαὸν αὐτοῦ.

31 φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος.

15 32 Ἀναμνηθήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς
φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων,
33 τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν ἑαυτῶν ἰσχυροῦντες,
τοῦτο δὲ κοινῶν τῶν οὕτως ἀναστρεφόμενων γεννηθέν-
τες. 34 καὶ γὰρ τοῖς ἁμαρτωλοῖς συνεπαθήσατε καὶ τὴν ἀρ-
παγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε
γινώσκοντες ἔχειν ἑαυτοὺς κρείττονα ὑπαρξίν [†] καὶ μέ-
νουσαν. 35 Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρησῖαν ὑμῶν, ἥτις
ἔχει μεγάλην μισθαποδοσίαν. 36 ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε

2Th 2,1 Jc 2,2 2McC 2,7
3,13; 13,22

Ez 7,4 ⊕

6,4-6! 2P 2,21

2T 3,7!

| 31

Is 26,11 ⊕ Zph 1,18 |
Is 24,16 ⊕ Ez 22,26 ⊕ ·
Dt 17,6 Nu 35,30 Mt
18,16! | 2,3!

7,3!

13,20!

10! · Zch 12,10

R 12,19 Dt 32,35

Dt 32,36 ⊕ Ps 134,14 ⊕

27 · L 12,5p · 9,14!

6,4 · 4McC 6,9s

1K 4,9 L 23,48!

Ph 4,14

13,3!

4,16!

11,6,26; 2,2 | 12,1 L 8,15!

25 ἔγκαταλείποντες [†] 26 ὁ γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν
τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἄπο-
λείπεται θυσιά, 27 φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυ-
ρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοῦς ὑπεναντίους. 28 ἀθε-
τήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν [†] ἐπὶ δυσὶν ἢ
τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνήσκει· 29 πόσῳ δοκεῖτε χεῖρονος
ἄξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καταπατήσας
καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἠγησάμενος, ἔν ᾧ
ἡγιάσθη, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας; 30 οἴ-
δαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα·
ἔμοι ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω[†].
καὶ πάλιν· [†]
ῥκρινεῖ κύριος² τὸν λαὸν αὐτοῦ.
31 φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος.
32 Ἀναμνηθήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς
φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων,
33 τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν ἑαυτῶν ἰσχυροῦντες,
τοῦτο δὲ κοινῶν τῶν οὕτως ἀναστρεφόμενων γεννηθέν-
τες. 34 καὶ γὰρ τοῖς ἁμαρτωλοῖς συνεπαθήσατε καὶ τὴν ἀρ-
παγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε
γινώσκοντες ἔχειν ἑαυτοὺς κρείττονα ὑπαρξίν [†] καὶ μέ-
νουσαν. 35 Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρησῖαν ὑμῶν, ἥτις
ἔχει μεγάλην μισθαποδοσίαν. 36 ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε

25 ἔγκαταλείποντες [†] 26 ὁ γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν
τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἄπο-
λείπεται θυσιά, 27 φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυ-
ρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοῦς ὑπεναντίους. 28 ἀθε-
τήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν [†] ἐπὶ δυσὶν ἢ
τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνήσκει· 29 πόσῳ δοκεῖτε χεῖρονος
ἄξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καταπατήσας
καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἠγησάμενος, ἔν ᾧ
ἡγιάσθη, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας; 30 οἴ-
δαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα·
ἔμοι ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω[†].
καὶ πάλιν· [†]
ῥκρινεῖ κύριος² τὸν λαὸν αὐτοῦ.
31 φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος.
32 Ἀναμνηθήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς
φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων,
33 τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν ἑαυτῶν ἰσχυροῦντες,
τοῦτο δὲ κοινῶν τῶν οὕτως ἀναστρεφόμενων γεννηθέν-
τες. 34 καὶ γὰρ τοῖς ἁμαρτωλοῖς συνεπαθήσατε καὶ τὴν ἀρ-
παγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε
γινώσκοντες ἔχειν ἑαυτοὺς κρείττονα ὑπαρξίν [†] καὶ μέ-
νουσαν. 35 Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρησῖαν ὑμῶν, ἥτις
ἔχει μεγάλην μισθαποδοσίαν. 36 ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε

7 χρείαν ἵνα τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν.

6,12; 11,13.39

Is 26,20 Ⓞ

L 7,19! p· Hab 2,3 Ⓞ

2P 3,9 Jc 5,8

Hab 2,4 Ⓞ R 1,17!

37 ἔτι ὄγὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον,

ὁ ἐρχόμενος ἤξει καὶ οὐ χρονίσει·

38 ὁ δὲ δίκαιός μου ἐκ πίστεως ἤσεται,

καὶ ἐὰν ὑποστειληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου¹ ἐν αὐτῷ.

39 ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

1Th 5,9!· L 17,33; 21,19

R 8,24!· 3,14!

11 Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. **2** ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. **3** Πίστει νοοῦμεν κατηγορητῆσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὸ βλεπόμενον γεγονέναι. **4** Πίστει πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάιν προσήνεγκεν τῷ θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι Ἰαλαεὶ.

16

4s.39 |

Gn 1 Ps 33,6,9 etc·

cf R 4,17

| Gn 4,4s

2!· Mt 23,35 J 3,12

12,24 Gn 4,10

Gn 5,24 Sir 44,16 Sap

4,10

2!

13,21!

7,25

10,35!

12,25!· 1

Gn 6,13ss 1P 3,20

Ez 14,14.20 Sir 44,17

R 3,22 2P 2,5· R 4,13

5 Πίστει Ἐνώχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ ἠύρισκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός. πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως ἠμεμαρτύρηται εὐαρεστηκέναι τῷ θεῷ.

6 χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστηθῆσαι· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ θεῷ ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. **7** Πίστει χρηματισθεῖς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ δι' ἧς κατέκρινεν τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος.

37 ° ϕ¹³ 104 vg^{ms} • 38 ἑκ πίστεως ϕ¹³ D² H^c I K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1881 ℳ b t z vg^{ms} bo † εκ πίστεως μου D* μ sy † txt ϕ⁴⁶ ⋈ A H* 33. 1739 lat sa bo^{ms}; Cl | ϕ^{13.46} D*.²

¶ 11,1 ἑπραγματων αποστασις ϕ¹³ • 2 ἑαυτη ϕ¹³ • 3 ἑτα βλεπομενα D² K L Ψ 104. 365. 630. 1175. 1505 ℳ lat sy † txt ϕ¹³ ⋈ A D* P 0285. 33. 81. 1241. 1739. 1881; Cl Ath • 4 ° ϕ¹³; Cl | ἑαυτου τω θεω ⋈* A D* 33. 326 † αυτω του θεου ϕ^{13c} z; Cl | txt ϕ^{13*.46} ⋈² D¹ K L P Ψ 0285. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℳ lat sy bo | ἑλαλειται D K L Ψ 630. 1175 ℳ (z) † txt ϕ^{13.46} ⋈ A P 0285. 6. 33. 81. 104. 365. 1241. 1505. 1739. 1881 lat sy; Cl Epiph • 5 ἑαυτου ⋈² D¹ K L Ψ 104. 630. 1175. 1505 ℳ vg^{ms} sy † txt ϕ^{13.46} ⋈* A D* P 0285^{vid}. 6. 33. 81. 365. 1241. 1739. 1881 lat bo • 6 ° ⋈* D¹ I 33. 326. 1241; Epiph | txt ϕ⁴⁶ ⋈² A D* K L P Ψ 0285. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 ℳ | ἑζητουσιν ϕ¹³ P

8 Πίστει ^Τ καλούμενος Ἀβραάμ ὑπήκουσεν ἐξελεθεῖν εἰς ^Τ τόπον ὃν ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. **9** Πίστει παρώκησεν εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἄλλοτρίαν ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς· **10** ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. **11** Πίστει καὶ ἡ αὐτὴ Σάρρα στεῖρα ἔδυναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν ^Τ καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας^Τ, ἐπεὶ πιστὸν ἠγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. **12** διὸ καὶ ἄφ' ἐνὸς ἔγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νεκρωμένοι, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος ^Μ ἡ παρὰ τὸ χειλὸς τῆς θαλάσσης ἡ ἀναριθμητος.

13 Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ ἔλαβόντες τὰς ἐπαγγελίας ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. **14** οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἔπιζητοῦσιν. **15** καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἔμνημόνευον ἄφ' ἧς ἔξέβησαν, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι· **16** νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανοῦ. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ θεὸς θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἠτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν.

17 Πίστει προσενηόχεν Ἀβραάμ τὸν Ἰσαὰκ πειρα-

Gn 12,1,4

Gn 15,7 etc

| Jn 23,4; 35,27

Gn 12,8; 13,12 etc

6,12!

| Ap 21,14.19 · 12,22!

Sap 13,1

Gn 17,19; 21,2

R 4,19!s

1 K 10,13!|

Is 51,2 · R 4,19 · Gn

22,17; 32,13 etc Sir

44,21 Dn 3,36 Ⓞ

10,36! · J 8,56

Gn 23,4 1 Chr 29,15 Ps

39,13 cf 1 P 1,1; 2,11

E 2,19|

13,14|

3,1

2,11 · Ex 3,6 Mc 12,26p

J 14,2 · Ap 21,2

Gn 22 Jc 2,21 · Sir

44,20 1 Mcc 2,52

8 ^Τ ο ^ϕ46 A D* 33. 1739. 1881 | *txt* ^κ D² K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505
^Μ | ^Τ τον ^κ2 D² K L 630. 1175. 1505. 1739. 1881 ^Μ | *txt* ^ϕ46 ^κ* A D* P Ψ 33. 81. 104.
 365. 1241 • **11** ἡ αὐτὴ Σαρρα ^ϕ13vid ^κ A D² K L 33. 630. 1175 ^Μ; Aug | αὐτὴ Σαρρα
 στεῖρα οὐσα P 104. 365. 1505 sy^(p) | αὐτὴ Σαρρα ἡ στεῖρα D¹ 6. 81. 1241. 1739.
 1881 | *txt* ^ϕ46 D* Ψ latt | ^Τ εἰς τὸ τεκνωσαὶ D* P 81. 1505 b vg^{ms} (sy^h) | ^Τ ετεκεν ^κ2
 D² K L P 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 ^Μ b sy | *txt* ^ϕ13vid.46 ^κ* A D* Ψ 6. 33. 81. 1739.
 1881 lat co • **12** ἔγεννηθησαν ^ϕ46 A D* K P 6. 33. 81. 104. 326. 365. 1175 lat | *txt* ^κ D¹
 L Ψ 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ^Μ (z) sy | ^ϕ46* D* Ψ • **13** ^ϕ κομισαμενοι ^κ* I P 33.
 81. 326. 365. 1241 | προσδεξαμενοι A | *txt* ^ϕ46 ^κ2 D K L Ψ 104. 630. 1175. 1505. 1739.
 1881 ^Μ • **14** ἔζητουσιν ^ϕ46 D* 629 • **15** ἔμνημονευσαν 33. 104 | μνημονεουσιν
^ϕ46 ^κ* Ψ 81. 1505. 1739* | *txt* ^κ2 A D² K L P 365. 630. 1175. 1241. 1739c. 1881 ^Μ sy^h;
 Hier^{pl} | ἔξηλθον ^κ2 D² K L Ψ 104. 365. 630. 1175. 1505 ^Μ | *txt* ^ϕ46vid ^κ* A D* P 33.
 81. 1241. 1739. 1881 • **17** ^ϕ 3 4 ^ϕ46vid | 2-4 Ψ b vg^{ms} | 2-4 I D | 2 3 I 4 1505 | *txt* ^κ A K
 L P 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 ^Μ z vg

L7,12! cf J 3,16!

Gn21,12 ⊗ R9,7

R4,17!

9,9

Gn27,27-29

Gn27,39s | Gn48

Gn47,31 ⊗

| Gn50,24s

Ex2,2 Act7,20

Ex1,22

Ex2,11 Act7,23

4Mcc15,2,8

13,13 Ps88,51s ⊗;

68,10 ⊗ · 10,35!

| Ex2,15; 12,51

IT1,17!

Sir2,2 | Ex12,48 2Rg

23,21 · Ex12,21-23 ·

Ex12,23 Sap18,25 1K

10,10

Ex14,22-27

| Jos6,14-16.20

| Jos2; 6,17,22-25 Je

2,25

ζόμενος¹ καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερον, ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, **18** πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι

ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα,

19 λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἔγειρειν Ἔδυνατος ὁ θεός, ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. **20** Πίστει ὁ καὶ περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαῦ. **21** Πίστει Ἰακώβ ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ εὐλόγησεν καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. **22** Πίστει Ἰωσήφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσεν καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο.

23 Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. [†] **24** Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραῶ, **25** μᾶλλον ἐλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἀμαρτίας ἀπόλαυσι, **26** μείζονα πλοῦτον ἠγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὄνειδισμόν τοῦ Χριστοῦ· ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν μισθ-αποδοσίαν. **27** Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον μὴ φοβη-θεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὄρων ἐκαρτέρησεν. **28** Πίστει πεποιήκεν τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρωτό-τοκα θίγῃ αὐτῶν. **29** Πίστει διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θά-λασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς ὁγῆς, ἧς πείραν λαβόντες οἱ Αἰγύ-πτιοι ἔκατεπόθησαν. **30** Πίστει τὰ τεῖχη Ἱερικῶ ἐπεσαν κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. **31** Πίστει Ῥαὰβ ἡ [†] πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἄπειθησασιν δεξαμένη τοὺς κατα-σκόπους μετ' εἰρήνης.

19 ἔγειραι A P 33. 81. 326. 1241; CyrJ | ἔδυνατος εστιν P | δυναται A D¹ Ψ 1505 d; CyrJ Aug | *txt* ϣ⁴⁶ κ D^{*2} K L 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 ℣ • **20** ° κ D² K L P Ψ 104. 365. 630. 1505 ℣ vg^{ms} sy | *txt* ϣ⁴⁶ A D^{*} 6. 33. 81. 1241. 1739. 1881 lat • **23** ὁ πίστει μέγας γενομενος Μωυσης ανειλεν τον Αιγυπτιον κατανωαν την ταπεινωσιν των αδελφων αυτου D^{*} vg^{ms} • **29** ° D² K L P 630 ℣ | *txt* ϣ^{13.46} κ A D^{*} Ψ 0227. 33. 81. 104. 365. 1241. 1505. 1739. 1881 latt sy | ἔκατεποντισθησαν 104 • **31** ὁ ἐπιλεγομενη κ^{*} sy^h | ἔαπισθησασιν ϣ⁴⁶

32 Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείπει (με γὰρ) διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ Ὶ, Σαμψών, Ἰεφθάε, Δαυὶδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν, **33** οἱ διὰ πίστεως (κατηγωνίσαντο βασιλείας), εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, **34** ἔσβησαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρης, ἔδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτριῶν. **35** Ἔλαβον ἄρσενες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττωνος ἀναστάσεως τύχωσιν. **36** ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστιγῶν πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς. **37** ἐλιθάσθησαν, ἐπίρυσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον, περιήλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, **38** ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐπὶ ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσιν καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς. **39** Καὶ οὐτοὶ πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο (τὴν ἐπαγγελίαν), **40** τοῦ θεοῦ περὶ ἡμῶν κρείττον τὴν προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.

17 **12** Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἵστασθε ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν ἑυπερίστατον ἀμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα **2** ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προ-

Jdc 6,11ss; · 4,6ss; · 13,24ss; · 11,1ss · 1Sm 16,10ss; 1,20ss | Jdc 4,15s; 7,22ss 2Sm 8,1ss; · 8,15 Ps 14,2 ⊕ 6,15; · Jdc 14,6 1Sm 17,34s Dn 6,23 | Dn 3,25 1McC 2,59

Ps 45,7 ⊕ | 1Rg 17,23 2Rg 4,36 2McC 6,18ss; 7,1ss

2Chr 36,16

Jr 20,2; 37,15 2Chr 24,21 L13,34!p · MartIs 5,11-14 · 1Rg 19,10 Jr 26,23 · 1Rg 19,13 19 2Rg 2,8.13s 13,3 | 1Rg 19,4 Jdc 6,2 1Rg 18,4 1Sm 13,6 2McC 6,11 | 2! · 10,36!

Ps 36,13 ⊕ · 2,10!

1T 6,12

10,36! · 1K 9,24!

2T 4,7! | Ph 1,6

2,10!

32 γαρ με $\Phi^{13,46}$ D² I K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 $\mathfrak{M}$ latt; CI | με Ψ | txt $\aleph$ A D* 33 | Γ τε (-D*) και Σαμψων και D*² K L P Ψ 630. 1505 $\mathfrak{M}$ (sy) | τε (-81) και Σαμψων 81. 104. 365 | txt $\Phi^{13,46}$ $\aleph$ A I 33. 1241. 1739. 1881 lat; CI Eriph • **33** βασιλεις Φ^{46} • **34** ενεδυναμωθησαν $\aleph^2$ D¹ K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. / 249 $\mathfrak{M}$ | txt $\Phi^{13,46}$ $\aleph^*$ A D* • **35** γυναικας $\aleph^*$ A D* 33 | txt $\aleph^2$ D¹ K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881. / 249 $\mathfrak{M}$ lat • **37** επειρασθησαν επρισθησαν $\aleph$ L P 048. 33. 81. 326. 1505 sy^h bo^{ms} | επρισθησαν επειρασθησαν Φ^{13vid} A D(*).1 K Ψ 104. 365. 630. 1739. 1881. / 249 $\mathfrak{M}$ lat bo; Or^{pl} | επειρασθησαν 0150 vg^{ms}; CI | txt Φ^{46} 1241 sy^p sa; Or^{pl} Eus • **38** εν D K L Ψ 81. 104. 630. 1505 $\mathfrak{M}$; CI Or Eus | txt $\Phi^{13,46}$ $\aleph$ A P 33. 365. 1241. 1739. 1881. / 249; Hes • **39** ο $\Phi^{13vid,46}$ 1739. 1881 sa; CI | τας επαγγελιας A I 1505. / 249 sa bo^{ms}; Eus Aug^{pl} • **40** προσβλεψαμενου 365. 1241 | προσβλεψαμενοι Φ^{46} | προειδομενου CI ¶ **12,1** τηλικουτον $\aleph^*$ I | ευπερισπαστον Φ^{46} 1739

Ph 2,8
1,3!
L 2,34!
G 6,9
10,32-34 · 2McC 13,14

κειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινεν [†] σταυρὸν αἰσχύνης καταφρονήσας ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ [†] κεκάθικεν. **3** ἀναλογίσασθε γὰρ ^ο τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν εἰς [†] ἑαυτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ^ο ἰϋμῶν [†] ἐκλυόμενοι.

4 Οὐπω [†] μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἀμαρτίαν [†] ἀνταγωνιζόμενοι. **5** καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται·

*υἱέ ^ομου, μὴ ὀλιγῶρει παιδείας κυρίου
†μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος·*

6 ὃν γὰρ ἀγαπᾷ κύριος παιδεύει,
μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.

7 [†] εἰς παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεός. τίς γὰρ [†] υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; **8** εἰ δὲ χωρὶς ἐστε παιδείας ἧς μέτοχοι γεγόνασιν πάντες, ἄρα νόθοι καὶ οὐχ υἱοὶ ἐστε. **9** εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἶχομεν παιδευτὰς καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολὺ ^ο [δὲ] μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν [†] πνευμάτων καὶ ζήσομεν; **10** οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. **11** πᾶσα [†] δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης.

12 Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα ¹⁸
γόνατα ἀνορθώσατε, **13** καὶ τροχιάς ὀρθὰς [†] ποιεῖτε τοῖς

Prv 3,11s · 1K 11,32 Dt
8,5

Ap 3,19

Jdth 8,27

PsSal 10,2; 14,1

Prv 13,24

Nu 16,22; 27,16 Ⓞ
2McC 3,24 Ap 22,6

2K 1,12 app | 2K 4,17!

Jc 3,18 Ph 1,11!

Is 35,3 Sir 25,23 Job
4,3s
| Prv 4,26 Ⓞ

2 [†] τον ϕ^{13,46} D*.c | [†] ἑκαθισεν ϕ⁴⁶ • **3** ^ο ϕ^{13,46} D* Ψ* | [†] LxI K A D¹ K L P Ψ^c vid 048. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M | [†] αυτον D² K L Ψ* 365. 630. 1175. 1505. 1739^c. 1881 M | [†] αυτους ϕ^{13,46} K² (εαυτους K* D*) Ψ^c 33. 81. 1739* lat sy^p bo | [†] LxI A P 104. 326. 1241 ar vg^l | ^ο ϕ^{13,46} 1739. 1881 b d | [†] εκλελυμενοι ϕ^{13,46} D*.c 1739. 1881 • **4** [†] γαρ D* L ar b | [†] αγωνιζομενοι ϕ^{13,46} 1505 z • **5** ^ο D* 81. 614. 630. 1241 b | [†] και μη ϕ¹³ • **7** [†] ει Ψ* 104. 326. 365. 630. 945 | [†] εστιν K² D K L 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M | [†] LxI ϕ¹³ K* A I P Ψ • **9** ^ο K* A D² I K L Ψ 048. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505 M latt sy^h | [†] LxI ϕ^{13,46} K² D* 1739. 1881 | [†] πατερων 1241 • **11** [†] μεν K* P 33. 1739. 1881 (d z) | [†] τε 630 | - D* 048. 104 | [†] LxI ϕ^{13,46} K² A D² H K L Ψ 81. 365. 1175. 1241. 1505 M lat sy; Aug • **13** [†] ποιησατε K² A D H K L Ψ 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M | [†] ποιησατε 048 | [†] LxI ϕ⁴⁶ K* P 33

ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χαλὸν ἐκτραπῆ, ἰαθῆ δὲ μάλλον.
14 Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων καὶ τὸν ἀγιασμόν, οὗ
 χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν κύριον, **15** ἐπισκοποῦντες μὴ τις
 ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, *μὴ τις ρίζα πικρίας*
ἀνω φύουσα ἔνοχλῃ καὶ ἴδι' αὐτῆς ἴμιανθῶσιν ὧ πολλοί,
16 μὴ τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως
 μιᾶς ἀπέδετο τὰ πρωτοτόκια ἑαυτοῦ. **17** ἴστε γὰρ ὅτι
 καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομησαὶ τὴν εὐλογίαν ἀπε-
 δοκιμάσθη, μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὔρεν καίπερ μετὰ
 δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν.

¹⁹ **18** Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ὧ καὶ κεκαυ-
 μένῳ πυρὶ καὶ γνόφῳ ἢ ζόφῳ καὶ θυέλλῃ **19** καὶ σάλ-
 πιγγος ἤχῳ καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες παρητή-
 σαντο ὡμῆ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον, **20** οὐκ ἔφερον γὰρ
 τὸ διαστελλόμενον· κὰν θηρίον θίγη τοῦ ὄρου, λιθοβο-
 ληθήσεται· **21** καί, οὕτως φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον,
 Μωϋσῆς εἶπεν· *ἔκφοβός εἰμι* καὶ ἔντρομος. **22** ἀλλὰ προσ-
 εληλύθατε Σιών ὄρει ὧ καὶ πόλει θεοῦ ζῶντος, Ἰερουσα-
 λὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ ἄμυρῶσιν ἀγγέλων, πανηγύρει **23** καὶ
 ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἄπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς ὧ
 καὶ κριτῇ θεῶ πάντων καὶ πνεύμασιν ἰδικαίων τετελειω-
 μένων **24** καὶ διαθήκης νέας μεσίτη Ἰησοῦ καὶ αἵματι
 ῥαντισμοῦ ὧ κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἄβελ.

25 Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα· εἰ γὰρ
 ἐκεῖνοι οὐκ ἔξέφυγον ὧ ἐπὶ γῆς παραιτησάμενοι τὸν ὧ

Ps 34,15 R 12,18!
 2T 2,22 1P 3,11 Mt 5,9
 Mc 9,50· Mt 5,8 1J 3,2 |
 4,1· Dt 29,17 ὧ

Gn 25,31-34

Gn 27,30-40· 1P 3,9
 6,4! Sap 12,10

Ex 19,12

Dt 4,11; 5,22s

Ex 19,16-19; 20,18· Dt
 4,12· 25

Ex 19,12s

Dt 9,19· 1Mcc 13,2
 Ap 14,1! Ps 74,2· 11,10;
 13,14· 9,14!· Ap 21,2!
 Ap 5,11!

L 10,20!
 2T 4,8 Jc 4,12!· 1Hen
 22,9· 2,10!
 7,22!· 9,15!· 9,13s 1P 1,2
 11,4!

19

2,3!

15 ἔνχλ· λη (!) ὧ⁴⁶ | ὧ δια ταυτης ὧ D L Ψ 630 ὧ⁴⁶ | txt ὧ⁴⁶ A H K P 048. 6. 33. 81. 104. 365.
 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 sy co; Cl | τ οἱ ὧ A 048. 33. 81. 104. 326. 1241. 1505; Cl | txt
 ὧ⁴⁶ D H K L P Ψ 365. 630. 1175. 1739. 1881 ὧ⁴⁶ • **16** ὧ τας πρωτοτοκειας ὧ⁴⁶ ar z | ὧ αυτου
 ὧ² D* H K L P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ὧ⁴⁶ | - ὧ⁴⁶; Cl | txt ὧ⁴⁶
 A C D¹ • **18** τ ορει D K L P Ψ 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ὧ⁴⁶ vg^{cl} sy^h | txt ὧ⁴⁶ ὧ A
 C 048. 33. 81. 1175 lat sy^p co | ὧ και σκοτω ὧ² D¹ L 630. 1505. 1739. 1881 ὧ⁴⁶ | και σκοτει
 ὧ⁴⁶ Ψ | - K d | txt ὧ⁴⁶ A C D* P 048. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241 • **19** ὧ ὧ⁴⁶ P 048.
 326. 1175 | ὧ προσθειναι A • **21** ὧ εκτρομος ὧ D* • **22** ὧ D* | ὧ μυριων αγιων D*
 • **23** ὧ K 0228. 630 ὧ⁴⁶ | txt ὧ⁴⁶ ὧ A C D L P Ψ 048. 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 1505.
 1739. 1881 latt; (Cl) | ὧ πνευματι D* b vg^{mss} | ὧ δικιων θεμελιωμενων D*; (Hil) |
 τελειων δεδικαιωμενοις ὧ⁴⁶ • **24** ὧ κρειττονα ὧ⁴⁶ 1505 | ὧ το ὧ⁴⁶ L^s sy • **25** ὧ εφυγον ὧ⁴⁶
 ὧ² D K L Ψ 0243. 0285. 104. 365. 630^{vid}. 1505. 1739. 1881 ὧ⁴⁶ z^c | txt ὧ⁴⁶ A C I P 048. 33.
 81. 326. 1175. 1241 lat | ὧ⁴ 4 1-3 ὧ⁴⁶* ὧ² K L P Ψ 0285. 365. 630. 1505 ὧ⁴⁶ | 3 4 1 2 104.
 629 lat | txt ὧ^{46c} ὧ⁴⁶ A C D I 048. 0243. 33. 81. (της γης 1175). 1241. 1739. 1881 co

8,5; 11,7
Ex 19,18 Jdc 5,4s Ps
45,7 9; 77,19;
Hgg 2,6 9 Mc 13,25p

χρηματίζοντα, πολὺ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' ἱουρανῶν ἀποστρεφόμενοι, **26** οὐ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλειψεν τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται λέγων·

ἔτι ἅπαξ ἐγὼ ἱσεισω οὐ μόνον τὴν γῆν ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.

7,12 **27** τὸ δὲ ἔτι ἅπαξ δηλοῖ [τὴν] τῶν σαλευομένων ὑμετέρων ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνη τὰ μὴ σαλευόμενα. **28** Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι' ἧς ἱλατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ θεῷ μετὰ εὐλαβείας καὶ δέους· **29** ἱκαὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον.

Dn 7,14.18

13,21!

Dt 4,24; 9,3

1Th 4,9! | R 12,13!

Gn 18,2ss; 19,1-3

10,34 Mt 25,36

11,37

1Th 4,3-5

1 | T 3,3

1 | T 6,6!

Dt 31,6.8 | Chr 28,20

Gn 28,15 Jos 1,5

Ps 117,6 9

13 Ἡ φιλαδελφία μενέτω. **2** τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. **3** μιμησθε τῶν δεσμιῶν ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχομένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. **4** Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος, πόρνος γὰρ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ θεός. **5** Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἱαρκούμενοι τοῖς παροῦσιν. αὐτὸς γὰρ εἶρηκεν· οὐ μὴ σε ἀνῶ οὐδ' οὐ μὴ σε ἱεγκαταλίπω, **6** ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν·

κύριος ἐμοὶ βοηθός, ὁ[καὶ] οὐ φοβηθήσομαι, τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;

25 ἱουρανοῦ 0243. 0285. 6. 614. 630. 1241. 1739. 1881 t • **26** ἱσειω D K L P Ψ 81. 104. 365. 630. 1505 9 | txt 9⁴⁶ 8 A C I 048. 0243. 0285. 6. 33. 1175. 1241. 1739. 1881 lat co • **27** ἱτων σαλευομενων την D² K P Ψ 81. 104. 365. 630. 1505. 1881 9 | των σαλευομενων 9⁴⁶ D* L 0243. 323. 1739 | txt 8^{*(2)} A C 0285. 33. 326. 1175. 1241 • **28** ἱεχομεν 9^{46*} 8 K P 6. 33. 104. 326. 365. 629. 1505. 1881 lat | txt 9^{46c} A C D L Ψ 0243. 81. 630. 1175. 1241. 1739 9 ar b vg^{ms} co | ἱλατρευσωμεν 9⁴⁶ bo | λατρευομεν 8 (Ψ) 0243. 0285^{vid}. 1739. 1881 9 | txt A D L 048. 33. 326 latt sa bo^{ms} | ἱδεους και ευλαβειας 365 | αιδους και ευλαβειας K L Ψ 104. 630. 1505 9 | ευλαβειας και αιδους 8^{2a} D¹ P 0243. 614. 945. 1739. 1881 d | txt 9⁴⁶ 8^{*,2b} A C D* 048. 33. 81. 1175. 1241 sa^{ms} bo • **29** ἱκυριος D* 9 | **13,4** ἱδε C D² K L Ψ 33. 104. 630. 1241. 1505 9 ar vg^{ms} sy; Cl Eus Ambr | txt 9⁴⁶ 8 A D* P 0243. 81. 365. 1175. 1739. 1881 lat • **5** ἱαρκουμενος 9^{46c} vid 0243. 81. 1739*. 1881 | ἱεγκαταλειπω 9⁴⁶ 8 A C D² K L P Ψ 0243. 0285. 33. 104. 1739. 1881 9 | txt D* 81. 326. 365. 629. 630. 945. 1175. 1241. 1505; Eriph • **6** 9^{46*} C* P 0285^{vid}. 33. 1175. 1739 lat sy^p | txt 9⁴⁶ 8² A C² D K L Ψ 0243. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1881 9 vg^{ms} sy^h

- 7 Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν. 8 Ἰησοῦς Χριστὸς ἐχθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας[†].
- 21 9 Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξένοις μὴ παραφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατοῦντες. 10 ἔχομεν θυσιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ὀξέουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. 11 ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζῶων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. 12 Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἀγίασῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν. 13 τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς τὸν ὄνειδισμόν αὐτοῦ φέροντες· 14 οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. 15 Ἐπι αὐτοῦ [οὖν] ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ θεῷ, τοῦτ' ἔστιν καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 16 τῆς δὲ εὐποΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ θεός. 17 Πειθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπέικετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἁποδώσοντες, ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στενάζοντες· ἄλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο.
- 18 προσεύχεσθε ὑπερὶ τῶν ἡμῶν· πειθόμεθα γὰρ ὅτι καλὴν συνειδήσιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. 19 περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν.

17,24 L 22,26 Act 15,22 Dt 1,13 © Sir 33,19 · Act 8,25! · Sap 2,17
6,12 1K 11,1!
1,12 Ps 102,28 · 7,24!
E 4,14
2K 1,21! · 9,10 R 14,17 1K 8,8
Lv 16,27
2,11! 10,10! · 9,12!
L 20,15p! |
Ex 33,7 Lv 24,14 Nu 15,35 · 11,26
2,5! 12,22! · 11,14
| Lv 7,12 2Chr 29,31 Ps 50,14,23
Is 57,19 Hos 14,3 PsSal 15,3
Is · Act 2,42 2K 8,4!
Ph 4,18! · 21! | 7!
L 16,2!
R 15,30! Act 23,1!
9,14!
Phm 22

7[†] προηγουμενων D* • 8[†] αμην D* • 9[†] περιφερεσθε K L |[†] περιπατησαντες κ² C D² K L P Ψ 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M sy | txt P⁴⁶ κ* A D* co • 10° D* 0243 • 12[†] παρεμβολης P⁴⁶ P 104 bo^{ms} | πυλης της παρεμβολης P¹²⁶ • 15[†] δι αυτου P⁴⁶ κ* D* P Ψ | δια τουτου συν K | txt κ² A C D¹ 0243. 0285. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 M lat sy^h • 16[†] της P⁴⁶ D* 81. 1505 • 17[†] αποδωσονται περι υμων D* • 18[†] και D*

R 15,33; · 10,7!
Is 63,11 Ⓞ J10,11!
1P 5,4! · 10,29 Ex 24,8
Zch 9,11 · 7,22! Is 55,3;
61,8 Jr 32,40; 50,5 Ez
16,60; 37,26 |
16; 11,5s; 12,28 2K 5,9!

R 16,27!

2T 4,3 · Act 13,15!
10,25! · 5,11; 9,5 11,32
1P 5,12
1K 4,17!

cf Ph 4,21s · 7!

Kol 4,18!

20 Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν 22
ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης
αἰωνίου, τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν[†], **21** καταρτίσαι ὑμᾶς
ἐν παντὶ [†] ἀγαθῶ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, [†]
ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ
Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας [□][τῶν αἰώνων][]], ἀμήν.

22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἵνα ἀνέχεσθε τοῦ λόγου
τῆς παρακλήσεως, καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν.

23 Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Τιμόθεον ἀπολελυμέ-
νον, μεθ' οὗ ἐὰν τάχιον ἔρχηται ὄψομαι ὑμᾶς.

24 Ἀσπάσασθε ^οπάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ
πάντας τοὺς ἀγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.

25 Ἡ χάρις μετὰ πάντων ἡμῶν. [†]

20 [†] Χριστον D* Ψ 33. 104. 323. 629 ar z vg^{cl} sy bo • **21** [†] εργω C D² K P 0243. 0285. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ sy sa | (2Th 2,17) εργω και λογω A | τω [†]46 | lxt [†] D* Ψ latt bo | [†] αυτω [†]* A C* 33*. 81. 1175. 1241. 1739^{mg} sa^{mss} bo | αυτο [†]46 | lxt [†] C³ D K P Ψ 0243. 0285. 33^c. 104. 365. 630. 1505. 1739^{txt}. 1881 ℞ ar vg sa^{ms} bo^{ms} | ἱ υμιν C P Ψ 6. 629*. 630. 1505 pm latt sy^h | lxt [†]46 [†] A D^{vid} K 0243. 0285. 33. 81. 104. 326. 365. 629^c. 1175. 1241. 1739. 1881 pm sy^p co | [□]46 C³ D Ψ 6. 104. 365. 1241. 1505 sy^h sa^{mss} | lxt [†] A C* K P 0243. 0285. 33. 81. 1739. 1881 ℞ latt sy^p sa^{mss} bo • **22** [†] ανεχεσθαι D* Ψ 33. 81. 1241 latt • **23** ἱ υμων 629 | – [†] D¹ K P Ψ 630. 1505 ℞ | lxt [†]46 [†]* C D* 0243. 0285. 33. 81. 104. 326. 365. 1241. 1739. 1881 lat sy (*incert.* A) • **24** ^ο46 • **25** ἱ των αγιων D* | – [†]46* | [†] αμην [†] A C D H K P Ψ 0243. 81. 104. 365. 630. 1241. 1505. 1739. 1881 ℞ lat sy bo | lxt [†]46 [†]* I^{vid} 6. 33 vg^{ms} sa

ἸΑΚΩΒΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Act 12,17!

1 Ἰάκωβος θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν.

2P1,1 Jd 1 R 1,11·
1P1,1 J7,35 Jr 15,7
2McC 1,27· Act 15,23! |
1P1,6; 4,12s Sap 3,4s
Sir 2,1 | Prv 27,21 Ⓞ
1P1,7· R 5,3s TestJos
10,1 4McC 1,11
Mt 5,48!

2 Πᾶσαν χαρὰν ἠγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, 3 γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν. 4 ἢ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ᾗτε τέλειοι καὶ ὀλόκληροι ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.

5 Εἰ δὲ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ ἄμεινον, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. 6 αἰτείτω δὲ ἐν πίστει μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. 7 μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμμεται ὅτι παρὰ τοῦ κυρίου, 8 ἀνήρ διψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

Prv 2,3-6 Sap 7,7·
3,13.15.17· Mt 7,7!

| Mc 11,23sp

E 4,14!

9 Καυχᾶσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ὅτι ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, 10 ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. 11 ἀνέτειλεν γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσῳ καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν, καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο· οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται.

4,8 1Hen 9,1 Sir 1,28·
3,8.16
2,5 L 1,52s!

5,1 1T 6,17

Is 40,6 1P1,24 | Mc 4,6p

Is 40,7 Job 14,2

12 Μακάριος ἄνθρωπος ὃς ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δοκιμος γενόμενος λήμμεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς ὃν ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. 13 μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ἀπὸ θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ θεὸς ἀπεί-

5,11 Dn 12,12

R 5,4· 1K 9,25!

2,5 R 8,28! | Sir 15,11-20

Inscriptio: Ἰακωβου καθολικη επιστολη 18 † - & A B* † txi B²

† 1,3 ἡμῶν τῆς πίστεως 2344* † ὑμῶν B² ff; Did^{pt} • 5 ἄσπετος 307. 442. 642 Byz • 7 ὁ & C*^{vid} vg^{ms} • 9 ὁ B Ψ | οἱ ἡ⁷⁴ • 11 ὁ 1448*. 1611 | οἱ B • 12 ἄνθρωπος A Ψ 1448; Cyr | ὑπομενεῖ P 1735 † ὑπομενη 1243 † ὑπομεινη 33^{vid}. 1852. 2344 | τ[†] κυριος C † ο κυριος P 5. 307. 436. 442. 642. 1448. 1611 Byz † ο θεος 1175. 1243. 1735. 1739. 1852. 2492 vg sy^p; Ath Did^{pt} Cyr † txi ἡ⁷⁴ & A B Ψ 81. 2344 ff co; Did^{pt} • 13 ὑπο & 81. 1611

ραστός ἐστὶν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. **14** ἔκα-
στος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος
καὶ δελεαζόμενος· **15** εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα
τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει
θάνατον.

16 Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. **17** πᾶσα δό-
σις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστὶν ἱκατα-
βαῖνον ἵ ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φῶτων, παρ' ᾧ οὐκ ἵ ἐνὶ ἱκατα-
αλλαγῇ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα'. **18** ἱ βουλευθεὶς ἀπεκῆ-
σεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινα
τῶν ἱαυτοῦ κτισμάτων.

19 ἱ ἱστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· ἱετω δὲ ἱ πᾶς ἱανθρω-
πος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς
εἰς ὀργὴν· **20** ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ ὀου κατ-
εργάζεται'. **21** διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ πε-
ρισσεῖαν κακίας ἐν πραῦτητι ἱ δέξασθε τὸν ἱμφυτον λό-
γον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ἱμῶν.

22 Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ ἱλόγου καὶ μὴ ἱμόνον ἀκροαταὶ ἱ
παραλογιζόμενοι ἱαυτοῦς. **23** ὀδι εἶ τις ἀκροατῆς ἱλόγου
ἐστὶν καὶ οὐ ποιητῆς, οὗτος ἱοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ
πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ· **24** κατενόη-
σεν ἱγὰρ ἱαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν καὶ εὐθέως ἐπελάθετο
ὀποῖος ἱην. **25** ὀ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς
ἐλευθερίας καὶ παραμεινίας ἱ οὐκ ἀκροατῆς ἐπιλημονῆς

17 ἱκατερχομενον 1739 | ἱκαπαρὰ 5. 2344 | ἱκαεστιν κ P 436. 642. 1611 | ἱκαπαρὰλλαγη
οὐδε τροπῆς ἀποσκίασμα Ψ vg syP | ἱκαπαρὰλλαγη ἡ τροπῆς ἀποσκίασματος κ* B |
παραλλαγῆς ἡ τροπῆς ἀποσκίασματος ϖ²³ | ἱκαπαρὰλλαγη ἡ ροπή ἀποσκίασματος ff;
(Aug) • 18 ἱκααυτος 1852 sy^{p,h**} | ἱκαεαυτου κ² A C P Ψ 1175. 1739 • 19 ἱκαετω δε
ϖ^{74vid} A sa^{mss} bo^{mss} | ὀωστε P Ψ 5. 307. 442. 642. 1448. 1611. 1735. 1852. 2492^c Byz sy^h |
lxi κ B C 81. 436. 1175. 1243. 1739. 2344. 2492* lat sy^{hmgms} sa^{mss} bo ac^{vid} | ἱκαετω P^c Ψ 5.
307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 2492 Byz sy | καὶ εἱτω A 33. 81 | lxi κ
B C P* 1739. 1852. 2344 lat sa^{mss} bo • 20 ἱκαουκ εργαζεται κ A B C³ Ψ 5. 81. 436. 442.
2344; Did | κατεργαζεται 2492* | lxi C* P 307. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735.
1739. 1852. 2492^c Byz • 21 ἱκασοφιας P 1852 | ἱκαημων 307. 442. 642. 2344. 2492^c Byz^{pt}
• 22 ἱκανομου C² 436. 1852 | ἱκα B 1448. 1611. 1852 latt sy | lxi ϖ⁷⁴ κ A C P Ψ 5. 81. 307.
436. 442. 642. 1175. 1243. 1735. 1739. 2344. 2492 Byz • 23 ὀϖ^{74vid} A 33. 81. 436. 1243.
1735. 1739. 2344. 2492 vg^{ms} bo | ἱκανομου Byz^{pt}; Cass^{pt} • 24 ἱκαδε 1611 sy^h
• 25 ἱκαουτος P Ψ 5. 307. 642. 1448. 1611. 2492 Byz sy^h

γενόμενος ἀλλὰ [†] ποιητῆς ἔργου, ^οούτος μακάριος ἐν τῇ J13,17
ποιήσει αὐτοῦ ἔσται.

26 'Εἴ τις' δοκεῖ θρησκὸς εἶναι [†] μὴ ἱεροσολωνίων 19; 3,2 Ps 34,14

ἠγάπησεν αὐτοῦ ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν ἑαυτοῦ, τούτου μάταιος ἢ θρησκεία. **27** ὁ θρησκεία [†] καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ ^οὐ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτῆ ἐστίν, ἔπισκεπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

Mt25,35s Ps 10,14.18
Is 1,17 Jr22,3 Sir 4,10.
2P3,14

3 **2** Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις ἔχετε τὴν πίστιν R 2,11!
(τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης). **2** ἐὰν 1Κ 2,8

γὰρ εἰσέλθῃ εἰς [†] συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος H 10,25!

ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ

ἐσθῆτι, **3** ἐπιβλέψῃτε δὲ ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα

τὴν λαμπρὰν καὶ εἶπῃτε [†]· σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ

πτωχῷ εἶπῃτε· σὺ στήθῃ ἢ κάθου ἐκεῖ [†] ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν

μου, **4** καὶ οὐ' διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κρι-

ταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; **5** ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγα-

πητοί· οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς (τῷ κόσμῳ)

1,9 1Κ 1,26-28 L 6,20!p
Ap 2,9

25 [†] ακροατῆς νομοῦ καὶ 33. 2344 | ^ο P⁷⁴ • **26** εἰ δε τις C P 33. 442. 1175. 1243. 1739. 2344. 2492 ff vg | [†] εν υμιν 5. 307. 642. 2492 Byz; Cyr | ἱεροσολωνίων B | ἑαυτου B P 436. 1175. 1611. 1852 | ἑαυτου B C 1852 | - 1611 • **27** ^ο 33 | [†] γαρ A sy^p | ^ο **† C² 5. 307. 436. 442. 642. 1175 Byz; Did | ἑπισκεπτεσθε P⁷⁴ & 33 | ἄσπιλον τηρειν εαυτον 436 | ασπιλον σεαυτον τηρειν A | ασπιλους εαυτους τηρειτε 1611 sy^h | υπερασπιζειν αυτους P⁷⁴**

¶ **2,1** τῆς δόξης του κυριου ημων Ιησου Χριστου 436. 1448. 1611 sy sa^{ms} bo | του κυριου ημων Ιησου Χριστου 33 | του Χριστου 2344 • **2** [†] την κ² A P 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1243. 1448^c. 1735. 1739. 1852. 2344. 2492 Byz | *txt* **† B C Ψ 1175. 1448*. 1611 • **3** [†] και επιβλεψητε P⁷⁴vid & A 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1735. 2344 Byz co | *txt* B C P Ψ 1175. 1243. 1448. 1611. 1739. 1852. 2492 ff sy^h | [†] αυτω P 5. 307. 442. 642. 1739. 2492 Byz t vg^{cl} sy^p co | ἑκει η καθου A Ψ 33. 81. 1448*. 1611 vg sy^h sa^{ms}; Cyr | εκει και καθου C* | εκει η καθου ωδε & P 5. 307. 436. 442. 642. 1448^c. 1735. 2344 Byz sy^p bo | εκει και καθου ωδε C² | *txt* B 1175. 1243. 1739. 1852. 2492 ff sa^{ms} | ἑπι B² P Ψ 33. 442. 642. 1175. 1448. 1611. 1739. 1852 vg^{ms} sy^h sa^{ms} | ἑτων ποδων μου A 33 (t) vg | - Ψ • **4** [†] ου & A B² C 33. 81. 436. 442. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 2344. 2492 | ουχι Ψ | - B* 1852 ff | *txt* P 5. 307. 642 Byz • **5** [†] του κοσμου A^c C² P Ψ 5. 81. 307. 436. 442. 642. 1243. 1448. 1611. 1735. 1852. 2492 Byz ff; Prisc | *txt* & A* B C* 33. 1175. 1739. 2344**

πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; **6** ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν. Ὁὐχ οἱ πλοῦσοι καταδυναστεύουσιν ἡμῶν καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; **7** οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς;

8 Εἰ μέντοι ἄνομον τελεῖτε βασιλικόν ἢ κατὰ τὴν γραφήν· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν, καλῶς ποιεῖτε· **9** εἰ δὲ προσωπολημπτεῖτε, ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται. **10** ὅστις γὰρ ὄλον τὸν νόμον ἡγήσῃ, ἡπταίση δὲ ἐν ἐνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος. **11** ὁ γὰρ εἰπὼν· μὴ μοιχεύσης, εἶπεν καὶ· μὴ φονεύσης· εἰ δὲ οὐ *μοιχεύεις, φονεύεις³ δέ, γέγονας ἡπαραβάτης νόμου.

12 Οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. **13** ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως.

14 Τί ὁ τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν ἴδῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχη; μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; **15** ἐὰν ἄδελφός ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν ἢ καὶ λει-

1,12 R 8,28! |
Prv 14,21 1K 11,22

IP 4,4 · Jr 14,9 Dt 28,10
Act 15,17

Lv 19,18 Mc 12,31!p
R 2,11! Lv 19,15
| G 5,3! Mt 5,18s

Ex 20,13s Dt 5,17s

R 2,25

1,25

| Mt 18,29s.34; 25,45s;
5,7 Tob 4,10 Prv 19,17

Mt 7,21!; 21,30 T 3,8

Mt 25,35s 1J 3,17

5^Γ (H 6,17) επαγγελίας κ* A • 6^Γ ουχι A C*^{vid} 1175. 1448. 1611. 1735 | ουχι και ρ^{74vid} Ψ | ἡμας ρ⁷⁴ κ* A 2344^{vid} • 7^Γ και ρ⁷⁴ A Ψ 33. 81. 1448. 1611. 1735. 2344^{vid} sy^h
• 8 ἄνομον τελειτε τον βασιλικον P | νομον βασιλικον τελειτε C | ⁵
• 10^Γ τηρησει P 5. 307. 442. 642. 1243. 2492 Byz | τηρη 1175 | τελεσει Ψ 81. 436. 1735. 2344^{vid} | τελεση 1739 | πληρωσει A 1448. 1611 sy^h | πληρωσας τηρησει 33 | txt κ B C 1852 | ἡπταισει P Ψ 5. 81. 307. 436. 442. 642. 1243. 1448. 1611. 1735^c. 1739. 1852 Byz vg^{mss} | πεση 1735* | παυσει 2492 | txt κ A B C 1175. 2344^{vid} | ἄπαντων ἔνοχος εσται Ψ • 11 ἄμοιχευσεις ... μη φονευσεις 2344 | μοιχευσης ... ου φονευσεις Ψ | φονευσης ... μη μοιχευσης C 1739. 1852. 2492 | φονευσης ... ου μοιχευσεις 1448. 1611 | txt A B P 5. 307. 436^c. 442. 642. 1175. 1735 Byz | ἄμοιχευσεις φονευσεις 5. 81. 436. 642. 1852. 2344 Byz | φονευεις μοιχευεις 1175*^(c). 1739 | φονευσεις μοιχευσεις P 2492 | μοιχευσεις μεν φονευσεις 33 | txt κ A B C Ψ 307 bo; Cyr | ἔγενου ρ⁷⁴ A 33 | ἄποστατης ρ⁷⁴ A • 12^Γ λογου ρ⁷⁴ • 13^Γ κατακαυχεται δε κ^{2a} 436. 1735 lat sy^h sa^{mss} bo^{mss} | κατακαυχασθω 1175. 1739^c | κατακαυχασθω δε A 33. 81. 2344 | κατακαυχασθε C² 1739* sy^p • 14^ο B C* 1175. 1243 | λεγει τις 33^{vid}. 81. 1243. 1735. 1852. 2344 | τις λεγη A C | ἔχει 33. 81. 1175. 1243. 2344 Byz^{pl} | σχη 1611 • 15^Τ γαρ 1735 sa | δε A C Ψ 1175. 1448. 1611. 2344 Byz vg sy^h bo^{mss} | ἡ A 33. 81. 436. 642. 2344 | και η Ψ | - 1735

πόμενοι ὧσιν τῆς ἐφημέρου τροφῆς, **16** εἶπη δέ τις ἀν-
τοῖς ἐξ ὑμῶν ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορ-
τάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί
ὄτ' ὄφελος; **17** οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχη ἔργα),
νεκρά ἐστιν καθ' ἑαυτήν.

Jdc 18,6 Mc 5,34!

26

18 Ἄλλ' ἐρεῖ τις· σὺ πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω. δεῖ-
ξόν μοι τὴν πίστιν ὅσου ἄχωρίς τῶν ἔργων^T, κἀγὼ σοι
δείξω^ω ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν^F. **19** σὺ πιστεύεις ὅτι
'εἷς ἐστιν ὁ θεός', καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πι-
στεύουσιν καὶ φρίσσουν.

3,13·G 5,6

Dt 6,4·Mc 1,24p; 5,7p

20 Θέλεις δὲ γνῶναι, ὃ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις
χωρὶς τῶν ἔργων ἄργή ἐστιν; **21** Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν
οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν ἀν-
τοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; **22** βλέπεις ὅτι ἡ πίστις ἄσυνήρ-
γει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ἔργων^T ἡ πίστις ἐτε-
λειώθη, **23** καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα· ἐπίστευσεν
ὁ δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην
καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη. **24** ὁρᾶτε^T ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦ-
ται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. **25** ὅμοίως δέ'
καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ὑποδεξαμένη
τοὺς ἄγγέλους καὶ ἐτέρα ὁδῶ ἐκβαλοῦσα; **26** ὡσπερ
ὄγαρ τὸ σῶμα χωρὶς^T πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως καὶ
ἡ πίστις χωρὶς^F ἔργων νεκρά ἐστιν.

J 8,39 R 4,1.12

Gn 22,2,9

Gn 15,6 © R 4,3!
2Chr 20,7 Is 41,8 Sap
7,27 |Jos 2,1.4.15; 6,17
H 11,31

17

15 °B C 1175. 1243. 1735. 1852. 2492; Did | *txt* A P Ψ 5. 33. 81. 436. 1448. 1611. 1739.
2344 Byz; Cyr • **16** εἵποι δε 2492 | καὶ εἶπη A Ψ 81. 436. 642. 1735. 1739. 2344 sa^{mss}
bo^{pl} | °B C* 1175 • **17** εἶχη τα εργα Ψ | εργα εχη 436. 1739 Byz; Hier Prim
• **18** °p^{54vid} 442 ff | °εκ p^{54vid} 5. 307. 642. 1448c. 1611c Byz; Cass | °του C 5. 307. 442. 642.
1175. 1243. 1448c. 1611c. 1852. 2492 Byz | °p⁷⁴ A C Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1735.
1739. 2344 Byz vg | *txt* B 1175. 1243. 1448. 1611. 1852. 2492; Pel | °μου p⁷⁴ A P^{vid} 5.
307. 642. 1448c. 1611c. 1735. 2344 Byz vg sy co • **19** °εις εστιν θεος 1739 vg? | εστιν θεος
Ψ; Ath | °εις ο θεος εστιν C 33^{vid}. 81. 1175. 1243. 2344. 2492 | °εις θεος εστιν B 1611.
1852 | °ο θεος εις εστιν 5. 307. 436. 642. 1448 Byz; Did | °εις ο θεος ff; Cyr^{pl} | *txt* p⁷⁴ B A
442. 1735 vg? • **20** °νεκρα B A C² P Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1448. 1611. 1735.
1852. 2344. 2492 Byz t vg^{cl} sy bo; Cyr | °κενη p⁷⁴ ff | *txt* B C* 1175. 1243. 1739 vgst.ww sa
• **22** °συνεργει B A 33 ff vg^{mss} sa^{mss} | °αυτου 1448. 1611. 1852 sy^h sa^{mss} • **23** °p²⁰ Ψ 5.
1448. 1611 lat sy co | °δουλος 1611. 1852 sy^h • **24** °τοιουν 5. 442. 1448c Byz; Pel
• **25** °ομοιως 5 ff vg^{cl}.ww sy^h | °ουτως C | °κατασκοπους C 307c. 642. 1739 ff sy^p.(hmg) bo
• **26** °B 1175. 1243. 2492 sy^p; Did | °του 33. 307. 436. 1739. 2344 bo ac | °των A C P 5.
33. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1735. 1739. 2344. 2492 Byz co | *txt* p^{20.74} B Ψ 81. 1448.
1611. 1852

Mt 23,8.10 1K 12,28!
Mc 12,40 · R 13,2
Ecc 17,20 1J 1,8 ·
Sir 14,1; 19,16
1,26 | Ps 32,9

3 Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ⁵ ὅτι μεῖζον κρίμα λημψόμεθα. **2** πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες. εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ [†]δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὄλον τὸ σῶμα. **3** εἰ δὲ τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα[†] βάλλομεν εἰς τὸ πείθεσθαι [†]αὐτοὺς ἡμῖν², καὶ ὄλον τὸ σῶμα [†]αὐτῶν μετα-
ἀγομεν². **4** ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα [†]τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ [†]ἀνέμων σκληρῶν² ἐλαυνόμενα μεταγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου ὅπου [†]ἡ ὀρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βούλεται. **5** οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶν καὶ μέγала ἀρχεῖ[†]. ἰδοὺ [†]ἠλίκον πῦρ ἠλίκην ὕλην ἀνάπτει. **6** καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ. ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας [†]ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν [†]ἡ σπιλοῦσα ὄλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως [†]καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. **7** πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἐρπετῶν τε καὶ ἐναλίων [†]δαμάζεται καὶ δεδάμασαι[†] τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ, **8** τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς [†]δαμάσαι δύναται ἀνθρώπων², ἀκατάστατον κακόν, μεστὴ ἰοῦ θανατηφόρου. **9** ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν κύ-

Prv 18,21

| Mt 12,36s Sir 5,13

Prv 16,27 · 1Hen 48,7

Mt 15,11!

| Gn 9,2

1,8!

Ps 140,4 R 3,13 | 1Chr
29,10 Is 63,16 Sir 23,1,4

¶ **3,2** † πταισει 1611 | † δυναμενος & 1448. 1852 Byz^{pl} • 3 † ἴδε 81. 442. 642. 1175. 1448. 1739 Byz^{pl} sy^hms[†] | εἶδε (= ἴδε?) γὰρ &* sy^hms | † το στομα 7⁵⁴ A 5. 33^{vid}. 81. 436. 2344 | στομα προς στοματα Ψ | † προς A P 5. 33^{vid}. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1448. 1611. 1852. 2344 Byz sy^h | txt & B C Ψ 1735. 1739 | † A C Ψ 33. 81. 436. 1735. 1739. 2344 | † A Ψ 33^{vid}. 81. 2344 • 4 † τα B | † ♦ A Ψ 5. 33. 436. 442. 642. 1735. 1739. 2344 Byz^{pl} | † αν A C P Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2344. 2492 Byz sy^hms[†] | txt 7^{20vid} & B | † βουληται A C P Ψ 5. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1739. 1852. 2344. 2492 Byz; PsAmbr | βουληθη 33 | txt & B 81. 1735 • 5 † ωσαντως 7^{74vid} A Ψ 5. 81. 436. 642. 1735. 2344 | † μεγαλαυχει 7²⁰ & C² Ψ 5. 307. 436. 442. 642. 1175. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2492 Byz | txt 7⁷⁴ A B C* P 33^{vid}. 81. 1243. 2344 | † ὀλιγον A*^{vid} C* Ψ 5. 33. 307. 436. 442. 642. 1448. 1611. 1735. 1739 Byz ff v^gms[†]; Hier Cass | txt 7⁷⁴ & A^c B C² P 81. 1175. 1243. 1852. 2344. 2492 v^g • 6 † ο &* v^gms[†] | † ουτως P 5. 307. 442. 642. 1448^c. 2492 Byz sy^h** | † και &* bo^{pl} | † ημων & 442 v^g • 7 † 7^{20vid} C 1739. 2492 • 8 † δυναται δαμασαι ανθρωπων & A P Ψ 5. 81. 307. 1175. 1448. 1611. 1735. 1852. 2344 | † δυναται ανθρωπων δαμασαι 436. 442. 642. 1243. 2492 Byz; Cyr | txt 7^{20vid} B C 1739 sy^h | † ακατασχετον C Ψ 5. 81. 307. 436. 442. 642. 1448. 1611. 1739^c. 1852. 2344. 2492 Byz sy^h; Hier^{pl} Pel Cyr Spec | txt & A B P 1175. 1243. 1735. 1739* lat co • 9 † θεον 307. 436. 442. 642. 1243. 1448. 1611. 2344. 2492^c Byz v^gst.w^w sy^h sa bo^{pl} ac

ριον καὶ πατέρα καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώ-
πους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ ἡγεγονότας· **10** ἐκ τοῦ αὐ-
τοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. οὐ χρή,
ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. **11** μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς
αὐτῆς ὀπῆς βρῦει τὸ ἄγλυκόν καὶ τὸ πικρόν; **12** μὴ δύνα-
ται, ἀδελφοί μου, συκὴ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα;
† οὔτε ἀλυκὸν ἄγλυκόν ποιῆσαι ὕδωρ.

13 Ἔτι σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δεῖξάτω ἐκ τῆς
καλῆς ἀνατροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραύτητι σοφίας.
14 εἰ δὲ † ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθειάν ἐν ἑαυτοῖς
καρδίας ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀλη-
θείας. **15** οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη
ἀλλ' ἐπίγειος, ψυχικὴ, δαιμονιώδης. **16** ὅπου γὰρ ζῆλος
καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγ-
μα. **17** ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστίν, ἔπειτα
εἰρηνικὴ, ἐπιεικὴς, εὐπειθής, μεστή ἐλέους καὶ καρπῶν
ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, ἀνυπόκριτος. **18** καρπὸς δὲ †
δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπεύρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

4 Πόθεν πόλεμοι καὶ πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ ἐν-
τεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν
τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; **2** ἐπιθυμεῖτε καὶ οὐκ ἔχετε, φονεύετε
καὶ ζηλοῦτε καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν, μάχεσθε καὶ πο-

9^f γεγεννημενους A 5. 33. 436. 642. 1735. 2344 co † γενομενους Ψ • **11** ἄγλυκον και
πικρον 307 sy † πικρον και το γλυκον 1448. 1611. 1852 † γλυκον και το αλυκον
ᾠ74vid ff co • **12** † οὕτως κ C² P Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1448^c. 1735. 1739. 2344.
2492* Byz latt sy^{p-h**} bo; Cyr † txt A B C* 1175. 1243. 1448*. 1611. 1852. 2492^c sy^h sa |
‘ ουδε αλυκον κ 33. 81. 1739. 2344; Cyr † ουτε αλυκον και 1735. 2492^c † αλυκον και
2492* † ουδεμια (ουτε μια P) πηγη αλυκον και P 5. 307. 436. 442. 642. 1448. 1611 Byz
sy^h † txt A B C Ψ 1175. 1852 • **13** † ει τις 436; Nil † - 307 • **14** † αρα A P Ψ 33. 81.
1735. 1739. 2344 | † ταις καρδιαις κ 1735. 1739 lat sy bo | † κατακαυσαθε A 1448 | † κατα
(-κ*) της αληθειας και ψευδεσθε κ*.² • **15** † η σοφια αυτη C 1448. 1611. 1739. 1852;
Cyr • **16** † ερις P 1739. 2492 † ερις C 1175 | † και κ A 33. 81. 436. 1735. 2344 sy^p
• **17** † μεστη ᾠ74 † ἔργων C 1243. 1739; Did | † και ᾠ100 307. 436. 442. 642. 1175^c Byz
• **18** † ο κ* Ψ † της 307. 1448. 2492 Byz^{pl}

¶ **4,1** † και ποθεν εν υμιν μαχαι 33 † εν υμιν και ποθεν μαχαι A Ψ 5. 1735. 2344;
Cyr † και μαχαι εν υμιν 436. 442. 642 Byz vg sy^p sa † txt κ B C P 81. 307. 1175. 1243.
1448. 1611. 1739. 1852. 2492 ff sy^h

L 6,28 R 12,14 · Gn 1,26s

Sir 28,12 E 4,29!

L 6,44p

Dt 1,13; 4,6 · 2,18

1P 1,15! · 1,21! · 1,5!

16 1K 3,3 2K 12,20
G 5,20 E 4,31

1,5! 17

Ph 3,19 · 1K 2,14 Jd

19 · 1T 4,1! | 14

1,8!

1,5!

H 12,11 R 12,18 · Ph

4,5 · 2,13

1,6; 2,4 | Ph 1,11! · Is

32,17 · Mt 5,9!

G 5,17!

| J 3,15 Sir 34,25-27

G 5,20s

λεμείτε, 'οὐκ ἔχετε' διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς, **3** αἰτεῖτε ^Τ καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδο-
 ναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. **4** ^Τ μοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ
 φιλία τοῦ κόσμου ^Τ ἔχθρα (τοῦ θεοῦ ἐστίν); ὅς ἐάν οὖν
 βουληθῆ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθ-
 ἴσταται. **5** ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει· πρὸς ἴσθον
 ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ ἱκατόκισεν ἐν ἡμῖν, **6** μείζονα
 δὲ δίδωσιν χάριν; διὸ λέγει·

*ὁ θεὸς ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται,
 ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.*

7 ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ, ἀντίστητε ἰδὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ
 φεύξεται ἀφ' ὑμῶν· **8** ἐγγίσατε τῷ θεῷ καὶ ἐγγίει ὑμῖν.
 καθάρισατε χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσατε καρδίας,
 δίψυχοι. **9** ταλαιπωρήσατε καὶ πενήθησατε 'καὶ κλαύσα-
 τε'. ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος *ἔμετατραπήτω καὶ ἡ χαρὰ
 εἰς κατήφειαν. **10** ταπεινώθητε ^Τ ἐνώπιον (τοῦ κυρίου)
 καὶ ὑψώσει ὑμᾶς.

11 Μὴ καταλαλεῖτε (ἀλλήλων, ἀδελφοί). ὁ ^Τ κατα-
 λαλῶν ἀδελφοῦ ἢ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ
 νόμου καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, ἴσθαι εἶ
 ποιητῆς νόμου ἀλλὰ κριτῆς. **12** εἰς ἐστὶν ὁ νομοθέτης
 καὶ κριτῆς ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι· σὺ οἶδὲ
 τίς εἶ *ὁ κρίνων τὸν ἱερῆσιον;

2 και ουκ εχετε κ P Ψ 5. 307. 436. 442. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1852. 2492 ff vg^{cl} sy bo | ουκ εχετε δε 1739 | txt ϕ¹⁰⁰ A B 33. 81. 642. 2344 Byz vg^{st.ww} sa • **3** τ δε ϕ^{74vid} P Ψ 5. 81. 436. 642. 1175. 1243. 1735. 1739 • **4** τ μοιχοι και κ² P Ψ 5. 307. 436. 442. 642. 1175*. 1243. 1448. 1611. 1735. 2344. 2492 Byz sy^{h**} | txt ϕ¹⁰⁰ κ* A B 33. 81. 1175*. 1739. 1852 latt sy^{p-h} | τ τουτου κ 442. 1735. 2344 sy | εστιν τω θεω κ • **5** ἴ φωνον 1243. 2492 | ἴ κατωκησεν P 5. 33. 307. 436. 442. 642. 1243. 1448. 1611. 1735. 1852. 2344. 2492 Byz | txt ϕ⁷⁴ κ B Ψ 1739 (incert. A 81. 1175) • **7** ἴ ουν 2344 | - P Ψ 5. 436. 442. 1243. 2492 vg^{mss} sa • **9** ἴ κλαυσατε κ A | - 307. 2344 vg^{mss} sy^p bo^{ms}; Aug^{pl} | ἴ μεταστραφητω κ A Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1448*. 1735. 2344 Byz | txt ϕ¹⁰⁰ B P 1175. 1243. 1448*. 1611. 1739. 1852. 2492 • **10** τ ουν κ ac^{vid} | ἴ κυριου κ A B P Ψ 33. 81. 307. 1175. 1243. 1611. 1735. 1852. 2344; Or | του θεου 1739 bo^{pl} ac | txt ϕ¹⁰⁰ 5. 436. 442. 642. 1448. 2492 Byz sy • **11** ἴ αδελφοι αλληλων Ψ 5 | αλληλων αδελφοι μου 81. 1175 | αδελφοι μου αλληλων A 33. 1735. 2344 | τ γαρ 1448. 1611. 1852 Byz^{pl} I sy bo; Spec | και 5. 307. 442. 642 Byz ff sa^{ms}; Spec | ἴ ουκετι P Ψ 1175. 1243. 1739. 2492 I vg^{mss} co; Spec • **12** ο ϕ^{74.100} B P 1175. 1243. 1448. 1852. 2492 | ρ ϕ⁷⁴ 442. 642 Byz | οⁱ 1448. 1611 sa^{ms} bo^{pl} | ἴ κρινων 2492 | ἴ ος κρινεις 307. 442. 642 Byz | ἴ ετερον 307. 442. 642 Byz

| Mt 12,39!

IJ2,15·R 8,7

unde?

Prv 3,34 ⊕ Job 22,29
IP 5,5

IP 5,8s E 6,11s

TestNaph 8,4 | Hos 12,7

⊕ TestDan 6,2·Zch 1,3

MI 3,7·Ps 18,21.25 Is

1,15s·1,8! | L 6,25

| L 14,11! IP 5,6

IP 2,1! Ps 101,5 Sap 1,11

R 2,1!

5,9 H 12,23!·Mt
10,28·R 14,4

6	<p>13 Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες· σήμερον ἢ αὔριον ἴπορευ- σόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ ἴποιήσομεν ὁκεῖ ἐνιαυ- τὸν ἑ καὶ ἴεμπορευσόμεθα καὶ ἴκερδήσομεν, 14 οἵτινες οὐκ ἴέπιστασθε ἴτὸ τῆς αὔριον ποία ἑ ἴζωῆ ἴύμων – (ἄτιμις γὰρ ἐστε) ἑ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἴπειτα ἴκαὶ ἄφανιζομένη – 15 ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς· ἐὰν ὁ κύριος ἴθελῆσῃ καὶ ἴζήσομεν καὶ ἴποιήσομεν τοῦτο ἑ ἐκεῖνο. 16 νῦν δὲ ἴκαυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν· ἴπᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρὰ ἐστίν. 17 εἰδότει οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἄμαρτία αὐτῶ ἐστίν.</p> <p>5 Ἄγε νῦν οἱ πλοῦσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις^τ. 2 ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν καὶ τὰ ἴμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν, 3 ὁ χρυσὸς ὑμῶν (καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται) καὶ ὁ ἴδς</p>	<p>L 12,18s 1Hen 97,8-10 Mc 8,36p Prv 27,1 Hos 13,3 Ps 39,6.12 Act 18,21! 1J 2,16 L 12,47 L 6,24! Job 13,28 Is 51,8 Mt 6,19 Sir 29,10</p>
---	--	---

13 ἴκαὶ A P 307. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1852. 2492 Byz sy^h bo^{ms}; Hier Cyr ἴ lxt
ἴ74^a κ B Ψ 5. 33. 81. 436. 1735. 1739. 2344 latt sy^p co ἴ ἴπορευσόμεθα A Ψ 5. 33. 81. 307.
436. 442. 1448. 1611. 1735. 2492 Byz l ἴ lxt ἴ100vid κ B P 642. 1175. 1243. 1739. 1852. 2344
lat co; Cyr ἴ ἴποιήσωμεν κ A Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735.
1852. 2492 Byz ἴ lxt ἴ100 B P 642. 1739. 2344 latt co; Cyr ἴ ὀ A Ψ 33. 81. 436. 1735. 2344;
Cyr ἴ ἴενα A Ψ 5. 33. 81. 436. 442. 642. 1175. 1448. 1611. 1735. 1852. 2344 Byz sy; Hier
Cyr ἴ lxt κ B P 307. 1243. 1739. 2492 latt co ἴ ἴεμπορευσόμεθα Ψ 5. 81. 307^c. 436. 442.
1448. 1611. 1735. 1852. 2492 Byz ἴ πορευσόμεθα 307* ἴ lxt ἴ100vid κ A B P 33. 642. 1175.
1243. 1739. 2344 sa bo^{pl} ἴ ἴκερδήσωμεν Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 1448. 1611. 1735.
1852. 2492 Byz l; Hier ἴ lxt κ A B P 642. 1175. 1243. 1739. 2344 lat sa; Cyr
• **14** ἴεπιστανται P 442 sy^p bo ἴ ἴτᾶ A P 33. 81. 1175. 1243. 1448. 1611. 1739. 1852.
2344. 2492 sy^h ἴ – B l ἴ lxt κ Ψ 5. 307. 436. 442. 642. 1735 Byz ff vg; Hier ἴ ἴγαρ
ἴ74.100 κ² A P Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1735. 1739. 2344. 2492 Byz vg
sy^p bo ἴ lxt κ* B 1448. 1611. 1852 l sy^h bo^{mss} ἴ ἴημων 33. 2344^c Byz^{pl} vg^{mss} sy^p ἴ ἴατιμις
γαρ (– A) ἐστὶ A P Ψ 307. 436. 442. 1448. 1611 Byz^{pl} (l) ἴ ἴατιμις γὰρ ἐστίν 5 Byz^{pl} sa
bo^{mss} ἴ ἴατιμις ἐστίν 33. 1735. 2344 vg bo ἴ – κ ἴ lxt B 81. 642. 1175. 1243. 1739. 1852.
2492 sy^h; Hier ἴ ἴδε 1448^c sa ἴ ἴδε καὶ P 33. 436. 442. 642. 1243. 2492 Byz^{pl} ἴ – 1611
Byz^{pl} vg^{st.ww} sy^h bo • **15** ἴθελῆσῃ 1175 ἴ ἴθελῃ B P 33^{vid}. 81. 642. 1611. 1735. 1852.
2344 ἴ ἴζήσωμεν Ψ 33. 81. 307. 436. 442. 1175. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2344. 2492
Byz sa^{mss} bo ἴ lxt κ A B P 5. 642. 1243 bo^{mss} ἴ ἴποιήσωμεν Ψ 33. 81. 307. 436. 442. 1243.
1448. 1611. 1735. 1852. 2492 Byz ἴ lxt ἴ100vid κ A B P 5. 642. 1175. 1739. 2344 lat co
• **16** ἴκατακαυχᾶσθε κ 1739 ἴ ἴαπασα κ
ἴ 5,1 ἴ ἴυμιν κ 5; Nil • **3** ἴκαὶ ὁ ἀργυρος κατιῶνται 1852 ἴ κατιῶται καὶ ὁ ἀργυρος
ἴ74^{vid} A 33^{vid}. 1735. 2344

Jdt 16,17 Ps 21,10
 Tob 4,14 Mt 3,5 Lv
 19,13 Dt 24,14s
 Ps 18,7
 Is 5,9
 L 16,19,25
 Jr 12,3
 Ps 37,14,32 Sap 2,10,
 12,19s
 8.10 H 6,12,15· 1Th
 2,19f
 Mc 4,26-29
 Dt 11,14 Jr 5,24 ⑥ Hos
 6,3 ⑥ etc
 7f· 1Th 3,13
 R 13,11s Ph 4,5
 H 10,25,37f 1P 4,7
 2,13 Mt 7,1s
 4,12f· Mc 13,29p Ap
 3,20f
 4Mcc 9,8· 7f
 Mt 5,12f· Dn 9,6
 | 1,12f Dn 12,12· Job
 1,21s; 2,10
 Job 42,10-17
 Ex 34,6 Ps 103,8; 111,4

αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ^Τ ὡς πῦρ. ἐθήσαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. **4** ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ^ϙ ἀπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θηρισάντων εἰς τὰ ὄτα κυρίου σαβαὼθ ^Ϛ εἰσεληλύθασιν. **5** ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς ^ο καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς ^Γ καρδίας ὑμῶν ^Τ ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς, **6** κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· ^Τ οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.

7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῶ, ἕως ^Τ λάβῃ ^Τ πρόϊμον καὶ ὄψιμον. **8** μακροθυμήσατε ^Τ καὶ ὑμεῖς, στηριξάτε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ κυρίου ^Τ ἤγγικεν. **9** μὴ στενάζετε, ἀδελφοί, κατ' ἀλλήλων, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἰδοὺ ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. **10** ὑπόδειγμα ^Γ λάβετε, ἀδελφοί, τῆς ^Ϛ κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας ^Τ τοὺς προφήτας οἱ ἐλάλησαν ὅ ἐν τῷ ὀνόματι ^Γ κυρίου. **11** ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ^Γ ὑπομείναντας· τὴν ὑπομονὴν Ἰωβ ἠκούσατε καὶ τὸ ^Ϛ τέλος κυρίου ^Γ εἶδετε, ὅτι ^Ϛ πολυσπλαγχνός ἐστιν (ὁ κύριος) καὶ οἰκτίρμων.

3 ^Τ ο ἰος **κ**² A P Ψ 5. 33. 81. 1175. 1448. 1852. 2344 sy^h sa (ac) | ο ἰος ον 1611 | txt **κ**^{*} B 307. 436. 442. 642. 1243. 1735. 1739. 2492 Byz latt sy^p bo • 4 ^Γ ἀφυστερημενος **κ** B^{*} | txt A B² P Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2344. 2492; Cyr Did | ^Ϛ εἰσεληλυθεισαν 048^{vid} • 5 ^ο A Ψ 81. 436 bo^{pl} | ^Ϛ σαρκας Ψ 436 (t) sy^p | ^Τ ὡς **κ**² P Ψ 048^{vid} 5. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 2344. 2492 Byz sy | txt **κ**^{*} A B P 33. 1852 latt co • 6 ^Τ και 307 vg^{cl} sy • 7 ^Γ αυτον 442. 2492 Byz | ^Τ αν **κ** P Ψ 5. 1175. 1243. 1611. 2492 Byz^{pl} sy^{hmg} | οὗ 442 | ^Τ υετον A P Ψ 5. 33. 81. 307. (436). 442. 642. 1243. 1448. 1611. 1735. 1852. 2344. 2492 Byz (t vg^{ms}) sy^{p,h} | καρπον (+ τον **κ**^{*}) **κ**^{*2} 1175 (ff) sy^{hmg} bo; Cass | txt ^Ϛ74 B 048. 1739 vg sa • 8 ^Τ ουν ^Ϛ74 **κ** | ^Τ ημων 1448. 1611. 1852 sy^h sa • 9 ^Γ αδελφοι μου κατ αλληλων A 33. 81. 436. 642. 1175. 1735. 2344 | κατ αλληλων αδελφοι **κ** 442. 1243. 2492 Byz | κατ αλληλων 307 | txt B P Ψ 5. 1448. 1611. 1739. 1852 lat sy^h • 10 ^Γ ελαβετε 1852 | - A Ψ 33. 436. 1735. 2344 | ^Ϛ καλοκαγαθιας **κ** | ^Τ εχετε **κ**² A Ψ 5. 33. 436. 1735. 2344 | - A Ψ 33. 81. 442. 642. 1735. 2344 Byz^{pl} | ^Γ του κυριου 5. 436. 1175. 1611. 1739 | αυτου 1852 • 11 ^Γ υπομενοντας 307. 442. 642. 1243. 1448. 1611. 1852 Byz | ^Ϛ ελεος 1175. 1739* | ^Γ ιδετε A B² P Ψ 5. 33. 81. 436. 442. 1175. 1243. 1735. 1739. 1852. 2344 Byz^{pl} | txt **κ** B^{*} 307. 642. 1448. 1611. 2492 Byz^{pl} latt co | ^Ϛ πολυευσπλαγχνος 442. 642. 1243. 1611. 1739^c. 2492 Byz^{pl} | ^Γ κυριος B | - 307. 436. 442. 642. 1448^c. 2492 Byz

12 Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἦτω δὲ ὕμῶν τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὐ οὐ, ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσιν πέσητε.

Mt 5,34-37

2K1,17

13 Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν, προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις, ψαλλέτω· **14** ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν, προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν ἀλείψαντες ὁ αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου· **15** καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· κὰν ἁμαρτίας ἢ πεπονηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ· **16** ἐξομολογεῖσθε ὁσὺν ἀλλήλοις ἅτας ἁμαρτίας· καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε. πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη· **17** Ἡλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθῆς ἡμῖν καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ· **18** καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ἕτερόν ἔδωκεν καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν καρπὸν αὐτῆς.

Ps 50,15; 91,15· Act 16,25!

Tt 1,5!

Mc 6,13!

Mc 16,18

Mc 2,5

| 1J1,9!

Act 14,15

L 4,25!

| 1Rg 18,42-45

19 Ἀδελφοί ὁμοι, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῆ ἀπὸ τῆς ἀληθείας· καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, **20** γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου· καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

G 6,1!

Ez 3,18-21 Mt 18,15 Ps 51,15

Prv 10,12 1P 4,8!

12 ἄλλον ὄρκον τινὰ A Ψ 1739 | (Mt 5,37) ο λογος κ* 1243. 2492 t vg^{cl} sy^p bo | εἰς ὑποκρίσιν P Ψ 5. 81. 307. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1852. 2492 Byz | txt κ A B 33^{vid}. 436. 1739. 2344 latt sy co; Eus • **14** ° B P 1175. 1243 ff vg^{ms} sa^{ms} | κυριου A Ψ 81 | - B • **15** ° προσευχη P 81. 1739 | ἀφεθησονται P 436. 1448. 1611. 1739. 1852 sy; Chr • **16** ° Ψ 442. 642. 1448 Byz ff vg^{ms} | τα παραπτωματα 307. 442. 1448 Byz syP; Or | τ ὤμων 1611. 1739 sy | εαυτων 5 | προσευχεσθε A B 048^{vid} 436 | τ γαρ 642 lat sy^{p,h**} bo^p • **17** ° του μη βρεχειν Ψ | του μη βρεξαι υετον 5. 436. 1739 sy^{h**} • **18** ° εδωκεν (+ τον κ bo^{ms}) υετον κ A Ψ 5. 33. 436. 1735. 1739. 2344 latt bo^{ms} • **19** ° 442. 1448 Byz | απο της οδου ϖ⁷⁴ | απο της οδου της αληθειας κ 33. 81. 307. 642. 2344^{vid} sy^p | - Ψ | και επιστρεψητε 1611 | επιστρεψατε Ψ • **20** ° γινωσκετε οτι B sy^h | οτι Ψ | - ϖ⁷⁴ ff sa | τ την A 436. 1243. 1735. 2492 | εκ θανατου αυτου ϖ⁷⁴^{vid} B 1611 ff | εκ θανατου Ψ 81. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1852. 2492 Byz co; Or^{lat} | τ αμην 1448. 1611. 1852 sy^h | οτι αυτω η δοξα εις τους αιωνας αμην 2492

‘ΠΕΤΡΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ’

2,11 H11,13!

Jc 1,1!

| R 8,29

2Th 2,13 · Ex 24,7s

H 9,19s · 14.22 R 16,26!

H 12,24 · Dn 4,1 Theod;

6,26 Theod 2P 1,2 Jd 2 |

2K 1,3! Sir 16,12 E 2,4!

23! T 3,5! · R 6,4 · 3,15

E 1,18! · 23; 3,4 E 6,24

2T 1,10 · Kol 1,5.12

1K 2,5

7! · 20

4,13; 5,10 R 8,18 · R 5,3

2K 4,17! Jc 1,2!

L 6,22sp |

Ps 66,10 Prv 17,3 Sap

3,6 Sir 2,5 · Jc 1,3!

R 2,7.10 · 13; 4,13

1K 1,7!

E 6,24 · J 20,29 2K 5,7

1 Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεκτοῖς ^τ παρ- /
 επιδήμοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκί-
 ας, Ἀσίας καὶ Βιθυνίας) **2** κατὰ πρόγνωσιν θεοῦ πατρός
 ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵμα-
 τος Ἰησοῦ Χριστοῦ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖη.

3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ ὁ κατὰ ὁτὸ πολὺ ἑαυτοῦ ἔλεος ἠναγεννήσας
 ὁ ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ἠζῶσαν δι’ ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ
 ἐκ νεκρῶν, **4** εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτον καὶ ἁμίαντον
 καὶ ἀμάραντον ἰτετηρημένην ἐν οὐρανοῖς) εἰς ὑμᾶς
5 τοὺς ἐν δυνάμει ὁθεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς
 σωτηρίαν ἐτοιμῆν ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ
6 ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον ὅεστίν, ἠλυ-
 πηθέντας ἐν ἠποικίλοις πειρασμοῖς, **7** ἵνα τὸ ἠδοκίμιον
 ἠῶν τῆς πίστεως ἠπολυτιμότερον ἠχρυσίου τοῦ ἀπολ-
 λυμένου, (διὰ πυρὸς δὲ) δοκιμαζομένου εὔρεθῆ εἰς ἠπαι-
 νον καὶ ἠδόξαν καὶ τιμῆν) ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ
8 ὃν οὐκ ἠιδόντες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἠρτι μῆ ὀρῶντες, πι-

Inscriptio: ‘Πετρου πρωτη B² | – N* B* | Πετρου καθολικη πρωτη επιστολη 18 | txi
 ϕ⁷² N¹ A^{vid}

¶ **1**,1 ^τ και N* sy | ‘ και Ασιας και Βιθυνιας 1243. 1611. 1852. 2492 l s sy | και
 Βιθυνιας N* 048 vg^{ms} | Ασιας B* | – 1175 • 3 ° ϕ⁷² | ^ς ϕ⁷² 048. 33. 442. 1175. 1611.
 1852. 2344 Byz^{pt}; Cl^{lat} | ° ϕ⁷² | ἠζωης 1852 l vg^{ms} sy^h bo; Hier • 4 ἠαμαραντον και
 αμιαντον N | αμιαντον 1852 | ἐν τοις ουρανοις Ψ 1448. 1611. 1852 | εν ουρανω N |
 ἠημας ϕ⁷²vid 5. 2492* • 5 ° ϕ⁷² sa^{ms} • 6 ἠω 1175. 1243. 1739. 2492 | – ϕ⁷² C² | ° N* B
 1448. 1611 sy^h; Cl | ἠλυπηθεντες ϕ⁷² N² A B C P Ψ 5. 33. 81. 1611. 1739 Byz co; Cl Or
 Did | txi N* 048^{vid}. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1735. 1852. 2344. 2492 |
^ς πολλοις ϕ⁷² bo • 7 ἠδοκιμον ϕ⁷² 1852 | ^ς της πιστεως υμων ϕ⁷² 436; Cl | ^ς χρυσου
 B | ‘ και δια πυρος ϕ⁷² 442. 1243. 1739. 2492 vg^{ms}; Cl Or | και δια πυρος δε 1175 |
 ἠτιμην και δοξαν 442. 1739 Byz^{pt} | τιμην και εις δοξαν P 1448 Byz^{pt} • 8 ἠειδοτες A P
 Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1243. 1448. 1611. 1735. 2344. 2492 Byz bo; Cl Aug | txi
 ϕ⁷² N B C 048^{vid}. 1175. 1739. 1852 lat sy sa; Ir^{lat}

- στεύοντες δὲ ἁγαλλιᾶσθε χαρᾶ ἀνεκκλαλήτω καὶ δεδο-
 ξασμένη **9** κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὁμῶν
 σωτηριάν ψυχῶν. **10** περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ
 ἐξηραύνησαν προφήται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος
 προφητεύσαντες **11** ἐραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν
 (ἐδήλου τὸ) ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Ὁ Χριστοῦ ἁρμομαρτυρούμε-
 νον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας.
12 οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ὑμῖν δὲ δικόνουν
 αὐτὰ ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων
 ὑμᾶς ὅτι ἐν πνεύματι ἀγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ
 ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι.
- 2** **13** Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν
 νήφοντες τελείως ἐλπίζατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν
 ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. **14** ὡς τέκνα ὑπακοῆς μὴ
 συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον (ἐν τῇ ἀγνοίᾳ) ὑμῶν
 ἐπιθυμίαις, **15** ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ
 αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, **16** (διότι γέ-
 γραπται)· ἁγιοὶ ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιος^τ. **17** καὶ εἰ
 πατέρα ἔπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήμπτως κρίνοντα
 κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας
 ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε
- 18** εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ,
 ἐλυτρώθητε
 ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου²
- 19** ἀλλὰ τὴν τιμὴν αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου
 Χριστοῦ
- 20** προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου,
- 8** ἁγαλλιᾶτε B C^{*vid} 1175. 1852; Or • **9** ὁ B sa; Cl Ath Hier Aug • **11** ἐδηλοῦτο Ψ
 33. 642. 1175. 1243. 1852. 2344. 2492 vg sy^h | ἐδηλον το 5 | lxt B² 81. 307. 436. 442.
 1448. 1611. 1735. 1739 Byz (sine acc. ʔ⁷² & A B* C P 048) r s vgmss | ὁ B | ἁρμομα-
 ρτυρούμενον ʔ⁷² A P; Cyr | ἁρμομαρτυρούμενοι 1175 • **12** ὁ ʔ⁷² A B Ψ 33. 436. 1735c.
 1852. 2344 lat; Did Cyr • **14** ἐν τῇ διανοίᾳ 1175 | ἐν ἀγνοίᾳ 81. 1243. 2492 | ἀγνοία
 ʔ⁷² • **16** ἄδιο γεγραπται & C | - 33. 1243 | τὸν B Ψ 1735 | ἁγενεσθε P 442. 1739.
 1852* Byz^{pl} | γινεσθε 436. 1448 Byz^{pl} | ἁδιοτι ʔ⁷² & 81. 1175; Cl | καθως t sy^p | τὴν
 ʔ⁷² A C P Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1243. 1448. 1611. 1739. 1852. 2344. 2492 Byz
 latt sy^h | λεγει κυριος εἰμι 1175 | lxt & A* B 1735; Cl • **17** ἁκαλεισθε 5 | καλειτε
 ʔ⁷² | τὸν ʔ⁷² • **18** ἁ C Ψ 1175. 1243. 1611. 1739. 1852. 2492 • **19** τὸν C 1175. 1243.
 2492

Act 16,34

R 6,22

Mc8,35p | Mt13,17p

L1,70; 24,27 J12,41

Act7,52 R1,2

5,1 L24,26!

1Hen1,2

E3,7

E3,10

L12,35!

4,7; 5,8 1Th 5,6!

7! | 2! · R12,2!

Act17,30 E4,18

2,11; 4,2s |

Lv11,44s; 19,2; 20,7.26

| Ps89,27 Jr3,19 Mt

6,9! R 8,15 · 2,11!

2,6! · 2K 5,11! · 2,11!

Is 52,3 · Tt,14 1K 6,20!

4,3 Act14,15 E4,17.

22 · 15!

H9,12.14 Ap5,9 ·

J1,29!

Act2,23 · R16,25s

2T1,9s · E1,4!

5 H1,2!

J14,6!

R 4,24! · J17,22

2! · G 5,7!

3,8 1Th4,9! · 2K 6,6!

2,17; 4,8; 5,14 J13,34! |

3 · J1,13; 3,3 · 18 · L8,11

Jc1,18 · 2,2,8; 3,1 ·

H4,12! · Dn6,27 Theod

Is 40,6s

Jc 1,10s

Is 40,8s

Kol3,8! E4,31

2K12,20 Jc4,11

1,23! · H 5,12!s

Ps 34,9

7! Ps 118,22

Is28,16 6!

φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἑσχάτου τῶν χρόνων)
δι' ὑμᾶς **21** τοὺς δι' αὐτοῦ ἴπιστοὺς εἰς θεὸν
τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα,
ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἵ ἐλπίδα εἶναι εἰς θεόν.

22 Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀλη-
θείας ἵ εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον ἐκ *καθαρᾶς καρ-
δίας) ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς **23** ἀναγεγεννημένοι
οὐκ ἐκ ἱσπορᾶς φθαρτῆς ἀλλ' ἀφθάρτου διὰ λόγου
ἱζῶντος θεοῦ² καὶ μένοντος^Τ. **24** ἱδιότι

πᾶσα σὰρξ ἱὼς χόρτος

καὶ πᾶσα δόξα ἱαὐτῆς Ἴως ἄνθος Ὁχόρτου·

ἐξηράνθη ὁ χόρτος καὶ τὸ ἄνθος ἵ ἐξέπεσεν·

25 τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

τοῦτο δὲ ἐστὶν ἱτὸ ῥῆμα τὸ ἱεὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς².

2 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ³

2 ἱυποκρίσεις καὶ ἱφθόνους καὶ ἱπάσας καταλαλιᾶς)

2 Ἴως ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἵ ἄδολον γάλα ἐπι-

ποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ ἀυξηθῆτε ἱεἰς σωτηρίαν), **3** ἱεἰ

ἐγεύσασθε ἵ ὅτι ἱχρηστὸς ὁ κύριος. **4** πρὸς ὃν προσερ-

χόμενοι λίθον ζῶντα ἱὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοδοκιμα-

σμένον, παρὰ δὲ θεῶ ἐκλεκτὸν ἔντιμον, **5** καὶ αὐτοὶ Ἴως

20 ἱεσχατων των χρονων P 436. 442. 1448. 1735. 1852 Byz; (Cl^{lat}) ἱεσχατων χρονων
ϕ⁷² ἱεσχατου του χρονου N* Ψ ἱεσχατων των ημερων 1175 • **21** ἱπιστευοντας
ϕ⁷² K C P Ψ 5. 81. 307*. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1739. 1852. 2492 Byz ἱ
πιστευσαντας 33. 2344 ἱ txi A B 307^c. 1735 vg ἱ τ την ϕ⁷² 1243. 2492 • **22** ἱδια
πνευματος P 5. 307. 442. 642. 1175. 1448^c. 1611. 1735 Byz ἱvid vg^{ms}; Prisc Spec ἱ♦ καρ-
διας A B 1852 vg ἱ καρδιας αληθινης K² vg^{ms} • **23** ἱφθορας K A C ἱΨ 307 ἱ τ εις τον
(-5) αιωνα P 5. 307. 442. 642. 1175. 1448^c. 1611. 2492 Byz ἱ t vg^{cl,ww}; Prisc Did^{pt}
• **24** ἱστι ϕ⁷² ἱ διο Ψ 1852 ἱ ἱωσει N* ἱ - K² A Ψ 33. 307. 1611. 1735. 1739. 2492 ἱ
vg^{ms} sy; Aug ἱ ἱαυτου N* ἱ ανθρωπου P Ψ 442. 642. 1448. 2344. 2492 Byz; Aug^{pt} ἱ
οϕ⁷² ἱ τ αυτου C P 307. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1739. 1852. 2492 Byz
• **25** ἱA ἱ ἱεις υμας ευαγγελισθεν ϕ⁷²

¶ **2,1** ἱυποκρισιν N^{2a} B ἱ t; Cl Ambr Aug ἱ ἱφονους B 1175 ἱ ἱσυνακαταλαλια[.] (l)
ϕ¹²⁵ ἱ πασαν καταλαλιαν N* ἱ καταλαλιας A 1735 ἱ ἱ καταλαλιαν Cl
• **2** ἱ τ και 33. 642. 1448. 1611. 2344 ἱ vg^{ww} sy^h; Eus Did ἱ ἱ642 Byz^{pt} • **3** ἱειπερ K² C P Ψ
5. 33^{vid}. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1739. 1852. 2344. 2492 Byz ἱ
vg^{cl,ww}; Cyr ἱ txi ϕ^{72,125} N* A B 1735 t vg^{sl}; Cl ἱ τ επιστευσατε ϕ⁷² ἱ ἱχριστος ϕ⁷² 33.
442. 642. 1243. 1611. 1735. 1852. 2344 Byz^{pt} sa^{ms} bo • **4** ἱυπερ 5 ἱ απο C 307^c. 1175.
1243. 1611. 1739. 1852. 2492

λίθοι ζῶντες ἱκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς Ὁεῖς ἱεράτευμα ἅγιον ἀνερέγκαι (πνευματικὰς θυσίας) εὐπροσδέκτους Ὁ θεῶ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 6 διότι περιέχει ἔν γραφῇ·

ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον ἄκρογωνιαῖον ἐκλεκτὸν ἔντιμον,

καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ κατασχυνηθῇ.

7 ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν, ἱαπιστοῦσιν δὲ ἱ λίθος ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ ἱκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας 8 καὶ λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα σκανδάλου· οἱ ἱπροσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἱαπειθοῦντες εἰς ἱὸ καὶ ἐτέθησαν. 9 ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτὸν, βασιλείιον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν Ὁαυτοῦ φῶς· 10 οἱ ποτε οὐ λαὸςὉ, νῦν δὲ λαὸς θεοῦ, οἱ οὐκ ἡλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες.

11 Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους ἱἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν αἴτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς· 12 τὴν ἀναστροφὴν ἱὺμῶν ἱἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήνἱ, ἱνα ἐν ᾧ ἱκαταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν ἐκ τῶν καλῶν Ὁ ἔργων Ὁἱ ἐποπτεύοντες δοξάσωσιν Ὁ τὸν θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς.

E4,12| Mt 16,18·9!
R 12,1 H 13,15s

Is 28,16 4 R 9,33·
E 2,20

Ps 117,22 ④ 4 Mc
12,10!p
Is 8,14 R 9,33

1,23!·4,17

| Is 43,20 Kol 3,12
Ap 1,6!·5·Is 43,21·
Ml 3,17
Is 42,12·Mt 4,16
2K 4,6! Kol 1,12s |
Hos 1,6,9; 2,25 R 9,25·
1,3!

1,17 Gn 23,4 Ps 39,13
1,1!

G 5,17! 16!·1,14!

| 1,15!

3,16

3,1s·Mt 5,16!

Is 10,3 L 19,44!

5 ἱεποικοδομεῖσθε N A^c C 5. 81. 307. 436. 442. 642. 1739. 2344 s vg; Did^{pl} Cyr | Ὁ P 642. 1175. 1448. 1611 Byz vg; Cl | ἱθυσίας πνευματικὰς Byz^{pl} | ἱθυσίας N; Cass | πνευματικὰς ἱ72 | Ὁ τω ἱ72 N² P 5. 81. 307. 442. 642. 1175. 1448. 1611. 1735. 1852 Byz; Did | txt N^{*} A B C Ψ 436. 1243. 1739. 2344. 2492; Or • 6 ἱἐν τη γραφῇ P 5. 442 Byz^{pl} | ἱη γραφῇ C 81. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1739. 1852. 2492 Byz^{pl} | txt ἱ72 N A B Ψ 33. 307. 436. 1735. 2344 | ἱB C 307. 1175. 1243. 2492 • 7 ἱαπειθοῦσιν A P 307. 436. 642. 1611. 1735. 2344. 2492 Byz sy^p | ἱλίθον N^{*} C² P Ψ 5. 81. 307. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 2344. 2492 Byz l vg^{ms} sa | txt ἱ72 N² A B C^{*} 436. 1852 lat bo • 8 ἱπροσκοποῦσιν ἱ125 bo | ἱαπιστοῦντες B | απειθοῦσιν 1852 | ἱὸν 1448. 1611 • 9 Ὁ ἱ72.125 sa^{ms} bo^{ms} • 10 Ὁ μου ἱ125vid • 11 ἱἀπέχεσθε ἱ72 A C P 5. 33. 81. 442. 1243. 1735. 1852. 2344. 2492 Byz^{pl} vg^{ms} sy^h bo | txt N B Ψ 307. 436. 642. 1175. 1448. 1611. 1739 Byz^{pl} lat sa • 12 ἱὺμῖν N | ἱἐχοντες καλην εν τοις εθνεσιν P 642 Byz | εν τοις εθνεσιν καλην εχοντες ἱ72 1243. 2492 | ἱκαταλαλωσιν P 5. 307. 442. 1243. 2344. 2492 Byz^{pl}; Cl^{v.l.} | Ὁ ὑμων 1448. 1611 vg^{ms} sy co; Cyr | ἱἱ ἐποπτευσαντες A P Ψ 5. 33. 81. 436. 642. 1735. 2344 Byz; Cl | Ὁ ὑμων ἱ72

R 13,11-7 E 5,21!

13 Ὑποτάγητε [†] πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει¹ διὰ τὸν κύριον, εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι **14** εἴτε ἡγεμόσιν ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν [†] κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν¹, **15** ὅτι οὕτως ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἀγαθοποιούντας [†] φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἄγνοσίαν, **16** ὡς ἐλεύθεροι καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν ἀλλ' ὡς [†]θεοῦ δοῦλοι². **17** πάντας τιμήσατε, τὴν ἀδελφότητα ἄγαπάτε, τὸν [†]θεὸν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

| 3,17; 4,2,19

3,16·14,20;

3,6,11.13,17; 4,19;

G 5,13

I Th 3,12!· I,22!· R 12,10

Prv 24,21 Mc 12,17p

18–3,7; E 5,22–6,9 Kol

3,18–4,1· E 6,5!

18 Οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ¹ τοῖς δεσπόταις[†], οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν ἀλλὰ ^οκαὶ τοῖς σκολιοῖς. **19** τοῦτο γὰρ χάρις, [†] εἰ διὰ συνείδησιν [†]θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως. **20** ποῖον γὰρ κλέος, εἰ ἁμαρτάνοντες [†]καὶ κολαφιζόμενοι¹ ἴπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιούντες καὶ πάσχοντες [†]ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ θεῶ.

L 6,32s· Mc 14,65p

3,14,17; 4,13s.19· 15!

3,9

3,18

J 13,15

Mc 8,34p· R 4,12!

J 8,46!· Is 53,9

21 εἰς τοῦτο γὰρ [†]ἐκλήθητε, ὅτι ^οκαὶ Χριστὸς ἔπαθεν [†]ὑπὲρ ὑμῶν ὑμῖν¹ [†]ὑπολιμπάνων ὑπογραμμόν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ, **22** ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ,

13 [†]ουν P 5. 307. 442. 642. 1175. 1448. 1611. 1739. 2492 Byz sy^h | ἴκτισει ἀνθρωπινή 1175. 1243. 1852. 2492 | κτίσει ^{κ*} | φύσει ἀνθρωπινή C • **14** [†]μεν C P 307. 442. 1175. 1243. 1611. 1739. 1852. 2492 Byz^{pt} sy^{h*}; Or^{lat} | ἴεις ἐπαινον δε ἀγαθοποιων 1448^{v.1} | – 1448* • **15** [†]υμας C 1175. 1739. 1852 | ἴαγωνιαον [†]72 • **16** [†]A P 33. 642. 1243. 1448. 1611. 1735. 2344. 2492 Byz; Cl • **17** ἴαγαπησατε 2344 Byz | [†]δε [†]72; Spec • **18** [†]εν παντι φοβω υποτασσομενοι ^κ Ψ | υποτασσομενοι ητε εν παντι φοβω 1611 | [†]υμαον ^κ sy^p co | ^ο [†]72 81 sa^{ms} • **19** [†]παρα τω θεω C 442. 1175. 1243. 1611. 1739. 1852. 2492 vg^{ms}; Spec? | παρα θεω Ψ 33. 307. 436. 2344 vg^{ms}?; Spec? | θεου 5 | txt [†]72 ^κ A B P 81. 642. 1448. 1735 Byz lat co | ἴαγαθην θεου [†]72 81 (ἴA* 33. 2344) | αγαθην C Ψ 307. 442. 1175. 1243. 1448. 1611. 1739. 1852. 2492 sy | txt ^κ A^c B P 5. 436. 642. 1735 Byz lat co • **20** ἴκαι (– [†]72) κολαζομενοι [†]72 ^κ2 P Ψ 1175. 1611. 1739 r z; Ambr Spec | ἴυπομενετε [†]72 ^κ2 Ψ 5. 307. 1175. 1448. 1611. 1739 lat | ἴυπομενετε [†]72 Ψ 5. 1739 | υπομεινητε 1175 | – C^{vid}; Ambr • **21** [†]και [†]72 442. 1739 Byz^{pt} | ^ο [†]81 A 81. 436. 442. 1448. 1611. 1735 sy^h sa^{ms} | ἴ(3,18) απεθανεν [†]81 ^κ Ψ 5. 307 sy^p; Cyr | ἴπερι [†]72 A 1735 | ἴημων ημιν P 33. 307. 436 Byz vg^{cl}; Tert | ἴημων ημιν 642. 1243. 2344 | ἴμων ημιν 2492 | ἴαπολιμπανων [†]72 | ἴυπολαμβανων P

23 ὅς λαιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει,
πάσχων οὐκ ἠπείλει,

παρεδίδου Ἰδὲ Ὡ τῶ κρίνονται Ἰδικαίως

24 ὅς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν

ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον,

ἵνα ταῖς ἀμαρτίαις ἀπογενόμενοι

τῇ δικαιοσύνῃ Ἰζήσωμεν,

οὐ τῷ μῶλωπι Ὡ Ἰιάθητε.

25 ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα Ἰπλανώμενοι,

ἀλλ' ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα

καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν Ἰύμῶν.

3 Ὁμοίως Ἰαὶ γυναῖκες, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις

ἀνδράσιν, ἵνα Ἰκαὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ, διὰ

τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδη-

θήσονται **2** Ἰεποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνὴν ἀνα-

στροφήν ὑμῶν. **3** ὣν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν Ἰἐμπλοκῆς Ὡτριχῶν

καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως Ἰματίων κόσμος,

4 ἀλλ' ὁ κρυπτός τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ

τοῦ Ἰπραέως καὶ Ἰησυχίου πνεύματος ὁ ἔστιν ἐνώπιον τοῦ

θεοῦ πολυτελής. **5** οὕτως γὰρ ποτε καὶ αἱ Ἰαἰ γυναῖκες

αἱ ἐλπίζουσαι Ἰεἰς Ὡ θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτὰς ὑποτασσό-

μεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, **6** ὡς Σάρρα Ἰυπήκουσεν τῷ

ἸΑβραάμ κύριον αὐτὸν καλοῦσα Ἰῆς ἐγενήθητε τέκνα

ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν Ἰπτότησιν.

3,9· Mt 5,39! Mc

14,60s!; 15,16-19.29-32

Jr 11,20 J8,50

Is 53,4.12 J1,29! H9,28

Kol 1,22 H10,10

R 6,2.11.18

Is 53,5

Is 53,6 Ez 34,5s.16 Mc

6,34p

5,4! J10,11

Job 10,12 ⊕ Sap 1,6

5 Pt 2,5

1,23!

1,15!

2,12·1,15!

1T 2,9

1K 14,25 E 3,16!·1,4!

Mt 5,5

Gn 18,12

2,15!·Prv 3,25

23 Ἰτε C | – ϕ⁷² sa^{ms} bo^{ms} | Ὡ τον τοπον ϕ^{81vid} sa | εαυτον lat; (Cl^{lat}) Cyp Aug^{pt} | Ἰαδικως t vg; Cl^{lat} Cyp • **24** Ἰυμων ϕ⁷² B sa^{ms} | Ἰζησωμεν 1175 | συζησωμεν C 1739 | συζησωμεν 1243 | Ὡ (Is 53,5) αὐτου Ἰ* P 436 Byz sy | Ἰιαθημεν 81*^{vid} (syhmg) sa^{ms} • **25** Ἰπλανωμενα ϕ⁷² C P Ψ 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1448. 1611. 1739. 1852. 2344. 2492 Byz | lxt Ἰ A B 5. 1175. 1735 sy; PsDion | Ἰημων 642*. 1243. 1852*. 2344*. 2492 Byz^{pt}

¶ **3,1** Ἰδε και αι 307 | – ϕ⁸¹ Ἰ* A B 81 | Ἰει και τινες C 1175. 1243. 1739. 1852. 2344. 2492 | ει τινες ϕ^{81vid} B 1448*. 1611 sy^h co | και οτιτινες 81 • **2** Ἰεποπτευοντες ϕ⁷² Ἰ* 442. 1243. 1739 sa^{ms} bo; Did • **3** Ἰεκ πλοκης 1243. 2492 | °ϕ⁷² C Ψ 1852 sa; Cl • **4** Ἰπραεως και ησυχου 1175 | ησυχου και πραεως B bo • **5** Ἰεπι Ἰ P 5. 436. 442 Byz | Ὡ τον Ἰ 442. 1243. 1448. 1611. 2492 Byz • **6** Ἰτω Αβρααμ υπηκουσεν ϕ⁷² | υπηκουεν τω Αβρααμ B Ψ | Ἰπτωσιν P 33 | ποιησιν 5. 1852*^{vid}

7 Ὅτι ἄνδρες ὁμοίως, ἁσθενεστέρω σκεύει τῷ γυναικείῳ, ἀπονέμοντες τιμὴν ὡς καὶ ἱσχυροτέροις ἡμετέροις ἡμετέροις εἰς τὸ μὴ ἐγκοπτεσθαι ἡμῶν.

1Th4,4

R 15,51· 1,22!

E4,32· 5,5s | R 12,17!

2,23

L 6,28 Mt 5,44!· 2,21

8 Τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὐσπλαγχοί, ταπεινόφρονες, 9 μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τὸνναντίον δὲ εὐλογοῦντες, ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε.

Ps 34,13-17

10 ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν

καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς

παυσάτω τὴν γλώσσαν ἀπὸ κακοῦ

καὶ χεῖλη τὸ μὴ λαλῆσαι δόλον,

2,22

2,15!

11 ἐκκλινάτω ὁ δὲ ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν·

12 ὅτι ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους

καὶ ὅρα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν,

πρόσωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιούντας κακά·

R 8,34!· 2,15! R 13,3 T

2,14

2,20! Mt 5,10

Is 8,12 Ap 2,10

Is 8,13

Kol 4,6

13 Καὶ τίς ὁ κακῶσων ὑμᾶς, ἂν τοῦ ἀγαθοῦ ζήλωται ἡ γέννησθε; 14 ἄλλ' εἰ καὶ πάσχετε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε (μηδὲ ταραχθῆτε), 15 κύριον δὲ τὸν Χριστὸν ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἔτοιμοι αἰεὶ πρὸς ἀπολογία πάντι τῷ αἰ-

7 Ὅτι δε 442 | - ʔ⁸¹vid B | ἁσθενεστέροις κατ ἐπιγνώσιν 436 | ἁσθενεστέροις κατὰ γνώσιν θεοῦ 1175 | συνομιλοῦντες ʔ* | ἱσχυροτέροις A C P Ψ 5. 81. 307. 436. 642. 1611. 1735 Byz co; Hier | ἡμετέροις ζωῆς Byz^{pl} | ποικίλης χαριτος ζωῆς ʔ A 5. 442. 1448. 1611 sy^h bo? | ποικίλης χαριτος C² | χαριτος ζωῆς αἰωνίου ʔ⁷² sy^p | ἡμετέροις ʔ⁸¹ B • 8 ἡφιλοφρονες P 307* Byz^{pl} | φιλοφρονες ταπεινόφρονες 1448^{v.l.}vid • 9 ἡεἰδοτες P 5. 307^c. 436. 442. 642. 1448^c. 1611. 2492 Byz sy^{hms} • 10 ἡαυτου ʔ P 5. 307. 442. 642. 1448. 1611. 1852. 2344 Byz lat sy co | ἡαυτου P 307. 436. 642. 1448 Byz lat sy^p co | ἡλαλειν ʔ⁷² • 11 ὁ ʔ C² P Ψ 5. 33. 307. 436. 642. 1735. 1739. 2344 Byz vg^{cl} sy^p co | τχι ʔ⁷² A B C* 81. 1175. 1243. 1448. 1611. 1852. 2492 it vgst.ww sy^h • 12 ἡτου εξολοθρευσαι αυτους εκ γης 1448. 1611 sy^h • 13 ἡει B | ἡμμηται P 307. 2492 Byz vg^{ms} | ἡγενοιθε B | εστε Ψ | γενεσθε ʔ⁷² ʔ* 1175 • 14 ἡεστε ʔ C | ἡκαι ου μη ταραχθητε 1611. 1852 | - ʔ⁷² B sa^{ms}; Hier • 15 ἡθεον P ʔ 81. 307. 436. 442. 642. 1448. 1735. 2344. 2492 Byz; Did | τχι ʔ⁷² ʔ A B C Ψ 33. 1175. 1243. 1611. 1739. 1852 latt sy co; Cl | ἡδε P Ψ 642. 2492 Byz; Cl | ἡαπαιτουντι ʔ² A Ψ 1735

τοῦντι ὑμᾶς λόγον περι τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, 16 ὁλλὰ μετὰ πραυτήτος καὶ φόβου, συνειδήσιν ἔχοντες ἀγαθὴν, ἵνα ἐν ᾧ ῥκαταλαλεῖσθε ῥκαταισχυθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν ῥτὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφῆνῗ. 17 κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιούντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, πάσχειν ἢ κακοποιούντας.	L16,2· 1,3 21 Act23,1! 2,12 1,15! 2,20!· 2,15!
18 ὅτι ὁκαὶ Χριστὸς ἀπαξ ῥπερὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθενῗ, ὁδίκαιος ὑπὲρ ἀδίκωνῗ, ἵνα ῥὑμᾶς προσαγάγῃ ῥτῷ θεῷῗ θανατωθεῖς ὁμὲν σαρκί, ζῶποιοηθεῖς δὲ ῥ πνεύματι·	2,21-24 H9,26!·28! G1,4 Act3,14! E3,12! 4,1 R1,3s 1T3,16 1K15,44
19 ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ ῥ πνεύμασιν πορευθεῖς ἐκήρυξεν	4,6 1Hen9,10; 10,11-15
20 ἀπειθήσασιν ποτε, ὅτε ῥἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ εἰς ἣν ῥὲλίγοι, τοῦτῗ ἔστιν ὁκτῶ ψυχαί, διεσώθησαν διῗ ὕδατος 21 ῥὲ καὶ ῥὑμᾶς ἀντίτυπον νῦν σφῶζει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς θεόν, διῗ ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ	2P3,9! Gn7,13.17.23 H11,7 2P2,5!· E5,26! H10,22 H9,13· 16! 1,3

16 ὁ P 307. 442. 642. 2492 Byz sy^p; Spec | ῥ(2,12) καταλαλωσιν υμων ως κακοποιων 307. 436. 442. 1243. 1735. 2344 Byz^{pl} | καταλαλουσιν υμων ως κακοποιων κ A C P 5. 33. 81. 642. 1448^c Byz^{pl}; Beda | καταλαλουσιν υμων ως κακουργων 2492 | καταλαλουσιν 1448* | txt $\mathfrak{P}^{72}$ B Ψ 1175. 1611. 1739. 1852 sy^h; Cl | ῥαισχυθωσιν $\mathfrak{P}^{72}$ | ῥτην εν Χριστω αγαθην αναστροφην $\mathfrak{P}^{72}$ 1611. 1739 Byz^{pl} | ῥτην αγαθην εις Χριστον αναστροφην κ* | τη αγαθη εν Χριστω αναστροφη Byz^{pl} | ῥτην αγνην εν Χριστω αναστροφην 1175 | ῥτην εν Χριστω αγνην αναστροφην C 1243 • **18** ὁ $\mathfrak{P}^{72}$ κ z vg^{mss} sa | ῥυπερ αμαρτιων επαθεν 2492 | περι αμαρτιων υπερ ημων επαθεν 81. 307. 1448 | περι αμαρτιων ημων απεθανεν C*vid z? vg^{cl}? sy^p sa^{mss}; Cl^{lat} Aug? | (cf 2,21) περι (+ των κ*) αμαρτιων υπερ ημων (υμων $\mathfrak{P}^{72}$ A 1611. 1735) απεθανεν $\mathfrak{P}^{72}$ κ*·2 A C² 5. 436. 442. 1175. 1243. 1611. 1735. 1739. 1852. 2344. (incert. 33) | περι υμων υπερ αμαρτιων απεθανεν Ψ | txt B P 642 Byz | ὁ Ψ | ῥημας κ² A C 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1735. 1739. 2344 Byz^{pl} t vg sy^{hmg} sa^{mss} bo; Cl^{lat} Cyp Cyr | – κ* | txt $\mathfrak{P}^{72}$ B P Ψ 1175. 1243. 1448. 1611. 1852. 2492 Byz^{pl} z vg^{mss} sy sa^{mss} | ῥθεω C Ψ 1243 | – B | οἱ $\mathfrak{P}^{72}$ A*vid Ψ 1735 vg^{st,ww} sa^{mss} | ῥτω 81. 1448 | εν $\mathfrak{P}^{72}$ • **19** ῥ κατακεκλεισμενοις C z vg^{mss} sy^p; Aug | ῥ πνευματι $\mathfrak{P}^{72}$ • **20** ῥ απεδεχετο 1175. 2344 | ῥ ὁλιγα C P Ψ 81. 307. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1739. 1852. 2492 Byz sy^h; Cyr | txt $\mathfrak{P}^{72}$ κ A B 5. 436. 1735. 2344 lat; Or | ὁ $\mathfrak{P}^{72}$ • **21** ῥ ω 642 sy^p | – $\mathfrak{P}^{72}$ κ* 436 | ῥημας C 436. 442. 1448. 1611 (307. 642. 2492 Byz)

E1,20· Act 1,10
E1,21! H1,4; 2,8

22 ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ ὁ τοῦ θεοῦ πορευθεὶς εἰς οὐρανὸν ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

3,18· 2,21 2K 5,14s

R 6,2,6s

IJ2,16s· 1,14!

2,15!

1,18 Π 3,3!

R 1,29!

Jc 2,7

L16,2!

Act 10,42! | 3,19

IK 5,5

R 8,10

IK 10,11! R 13,12;·
12,3

1,13!· L 21,36! | 1,22!

Prv 10,12 Jc 5,20 Dn

4,24 Tob 12,9 Sir 3,30

Mt 5,7! L 7,47 |

R 12,13!· Ph 2,14! |

R 12,6!· L 12,42!

4 Χριστοῦ οὖν (παθόντος σαρκί) καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὀπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν ἴσαρκι πέπαυται ἁμαρτίας **2** εἰς τὸ μηκέτι (ἀνθρώπων ἐπιθυμίας) ἀλλὰ θελήματι θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκί βιώσαι χρόνον. **3** ἀρκετὸς γὰρ ὁ παρεληλυθὸς χρόνος τὸ βούλημα τῶν ἐθνῶν κατειργάσθαι πεπορευμένους ἐν ἀσελείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρίαις. **4** ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν βλασφημούντες, **5** (οἱ ἀποδώσουσιν λόγον) τῷ ἑτοιμῶς ἔχοντι κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς. **6** εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσιν μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσιν δὲ κατὰ θεὸν πνεύματι.

7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν. σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς προσευχὰς **8** πρὸ πάντων τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν, **9** φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμοῦ, **10** ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος θεοῦ.

22 °κ* B Ψ

¶ **4**,1 παθόντος υπερ ημων σαρκι κ² A P 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1448. 1611. 1735. 2344. 2492 Byz sy^h; Did Aug^{pl}? Cyr | παθόντος σαρκι υπερ ημων 1175. 1852; Aug^{pl}? | αποθανόντος υπερ υμων σαρκι κ* | Ιχι ϖ⁷² B C Ψ 1243. 1739 lat?; Nic | τ εν P 2492 Byz^{pl} | ἁμαρτιας κ² B Ψ z vg | αμαρτια 2344 • 2 ἐπιθυμιας ανθρωπων C | ανθρωπων αμαρτιας Ψ | ἁνθρωπου κ* | φ σωσαι ϖ⁷² • 3 τ ημιν C P 5. 307. 442. 1448. 2492 Byz^{pl} | υμιν κ* 1175 Byz^{pl} bo; Aug^{pl} | τ του βιου P 307. 442. 642. 1448. 1611. 1735. 2492 Byz^{pl} | ἁ θελημα P 442. 1448. 1611. 2492 Byz | φ πορευομενους κ co • 4 φ και βλασφημουσιν κ* C* 81. 1175. 1243. 1739. 1852 • 5 οἱ αποδωσουσιν τον λογον Ψ | οἱ αποδωσουσιν ϖ⁷² | - κ* | ετοιμως κρινοντι B C* 1448. 1852 | ετοιμως κρινουσι Ψ | ετοιμω κριναι ϖ⁷² 1739 • 7 τ ας P 442. 1735. 2492 Byz • 8 τ δε P 5. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2492 Byz t vg^{cl} sy^h sa^{ms} bo; Spec | Ιχι ϖ⁷² κ A^{vid} B Ψ 33. 2344 lat sa^{ms} | φ αυτους ϖ⁷² 5 | φ καλυπει ϖ⁷² κ P 436. 642. 1448. 2492 Byz^{pl} • 9 φ γογγυσμων P 307. 2492 Byz

τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν * (ἐν Χριστῶ) ὀλίγον παθόντας
αὐτὸς ῥακαρτίσει, στηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει).

11 αὐτῶ (τὸ κράτος) εἰς τοὺς αἰῶνας* ^τ, ἀμήν.

12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογι-
ζομαι, (δι' ὀλίγων) ἔγραψα παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν
ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ θεοῦ εἰς ἣν ῥστητε.

13 ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν ῥαβυλῶνι ^τ συνεκλεκτῆ καὶ
Μᾶρκος ὁ υἱός μου. **14** ἀσπάσαθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι
ῥγάτης.

ῥεῖρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν Χριστῶ* ^τ. ^τ

1,6

2Th3,3 2P1,12 · E3,17

4,11!

2K1,19!

H13,22·1; 2,11

2,19 R 5,2

Ap14,8 etc·2J1!

Act12,12! | R16,16!

1,22!

E6,23 G6,16

10 ἐν τῷ Χριστῷ B | ♦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ^φ72 A P Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1175.
1243. 1448. 1735. 1739. 1852. 2344. 2492 Byz latt sy^h** bo | txt & 1611 sy^h | ῥκαρτίσει
στηρίξει σθενώσει θεμελιώσει 1448. 1611 sy^h? | καρτίσει στηρίξει θεμελιώσει
^φ72 81. 1175 r t vg^{mss} sy^p | καρτίσει στηρίξει σθενώσει A B Ψ vg | καρτίσει
μα στηρίξει σθενώσει θεμελιώσει P 307. 1735 | καρτίσει ὑμας στηρίξει σθε-
νωσει θεμελιώσει 5. 642. 1739^c. 2492 | txt & 33. 436. 442. 1243. 1739*. 1852. 2344 sy^h?
• **11** ῥκράτος ^φ72 | ἡ δοξα καὶ τὸ κράτος & P 307. 442. 642. 1735. 2492 Byz^{pt} vg^{cl}
(sy^p) | ἡ δοξα κράτος Byz^{pt} | δοξα κράτος 436 | τὸ κράτος καὶ ἡ δοξα 5. 33. 81. 1175.
1243. 1448. 1611. 1739. 1852. 2344 sy^h bo | txt A B Ψ vg^{st,ww} | ^τ ♦ τῶν αἰῶνων & A P Ψ
5. 33. 81. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2344. 2492 Byz latt sy
sa bo^{mss} | txt ^φ72 B 307 bo • **12** ῥδὲ ὀλιγον 1852 | δια βραχεων ^φ72 | ^ο ^φ72 Ψ 33. 81. 442.
1175. 1243. 1739. 2344 | ῥεστηκατε P 307. 642. 1448. 1611. 2492 Byz h r vg^{cl} | αἰτεῖτε Ψ
• **13** ῥΡωμη 1611^c | ῥεκκλησια & sy^p • **14** ῥαγιω 5. 436. 642. 1735 vg sy^p | ^ο ^φ72 |
^τ ♦ Ἰησοῦ & P 5. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852 Byz h
vg^{cl} sy^h sa^{mss} bo | txt A B Ψ 33^{vid}. 2344. 2492 vg^{st,ww} sy^p sa^{ms} bo^{mss} | ^τ ἀμην & P 5. 307.
436. 442. 642. 1448. 1611. 1735. 1739^c. 1852. 2492 Byz h vg^{cl,ww} sy bo^{mss} | txt ^φ72 A B Ψ
81. 1175. 1243. 1739*. 2344 vgst co

‘ΠΕΤΡΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ’

Act 15,14· Jc 1,1!
Act 11,17!
11! T 2,13
1P1,2!· 3.8; 2,20; 3,18
Kol 1,9s

1 Συμεών Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ /
τοῖς ἰσότημον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ‘ἐν δικαιοσύνη’
τοῦ ἰσότημον ἡμῶν καὶ σωτήρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, **2** χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνην πληθυνθεῖη ἐν ἐπιγνώσει ‘τοῦ θεοῦ καὶ Ἰησοῦ
τοῦ κυρίου ἡμῶν’.

3 Ὡς ἴ πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς
2!
ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως
1P 2,9; 5,10· 17
3,13
2,18.20· E 4,22
Jd 3· 11· 5b-7: G 5,22!

σπουδῆν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ
πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν,

Inscriptio: ‘Πετροῦ δευτερα κ¹ B² | Πετροῦ καθολικη δευτερα επιστολη 18 | – κ*
B* | txt ʔ⁷² C

¶ **1,1** ‘εις δικαιοσυνην κ | ἰσότημον κ Ψ 442 sy^{ph} sa • **2** ‘ του θεου και (+ σωτηρος
442) Ἰησοῦ Χριστοῦ του κυριου ἡμων κ A 307. 442. 1735. 1739. 2492 r? vg^{mss?} bo | του
θεου και Χριστοῦ Ἰησοῦ του κυριου ἡμων 5. 33. 81. 436. 642. 2344 r? vg^{mss?} vg^{cl} | του
θεοῦ Ἰησοῦ του κυριου ἡμων ʔ⁷² | του κυριου ἡμων Ἰησοῦ Χριστοῦ 1611 sy sa^{ms} |
του κυριου ἡμων P Ψ 1175. 1852 vg^{sl,ww} | του θεου ἡμων 1243 | txt B C 1448 Byz
• **3** ἴ τα κ A Ψ 5. 33. 81. 1611. 1735. 2344; Did | ‘ δια δοξης και αρετης ʔ⁷² B 5. 642.
1175. 1448. 1611. 2492 Byz • **4** ‘ ♦ τιμια ἡμιν και μεγαιστα επαγγελματα κ 642 Byz
sy^{h?} | τιμια και μεγαιστα επαγγελματα ἡμιν ʔ⁷² sy^{h?} | μεγαιστα και τιμια ἡμιν επαγ-
γελματα C P 5. 33. 81. 307. 1175. 1243. 1739. 2344 (h) vg | μεγαιστα και τιμια ὑμιν
(ὑμων Ψ) επαγγελματα A Ψ 442. 1735 sy^{ph} | μεγαιστα ἡμιν επαγγελματα 2492 | txt B
436. 1448. 1611. 1852 | ‘ την εν τω κοσμω επιθυμιαν φθορας (φθοραν ʔ⁷²) ʔ⁷² κ | της
εν τω κοσμω επιθυμιας και φθορας 1611. 1852 sy^{h?} | ♦ της εν κοσμω εν (-2344)
επιθυμιας φθορας 33. 81 sa^{mss} bo cv^{vid} | της εν κοσμω επιθυμιας και φθορας C Ψ 5.
1175. 1243. 1739 sy^{h?} | txt A B lat? (incert. P) • **5** ‘ ♦ αυτο δε τουτο κ C² Ψ 5. 33. 81.
307. 442. 642. 1448. 1611. 1739. 1852. 2344 Byz^{pl} sy | αυτο τουτο 1243 bo | αυτοι δε A
1735 latt | αυτοι δε τουτο 436 | txt ʔ⁷² B C* P 1175. 2492 Byz^{pl}

- 6 ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, 7 ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. 8 ταῦτα γὰρ ὑμῖν ἵπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργούς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν· 9 ᾧ γὰρ μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλὸς ἐστὶν μωπάζων λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ * ἁμαρτιῶν. 10 διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε ἵ βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλησιν καὶ ἐκλογὴν ἵ ποιῆσθαι· ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταιστέ ὅποτε. 11 οὕτως γὰρ πλουσιῶς ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος ἵ εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.
- 12 Ἐν δὲ τῇ ἐπιθυμίᾳ ἡμῶν ὑπομνήσκων περὶ τούτων καίπερ εἰδόμενος καὶ ἐστηριγμένος ἐν τῇ παρουσίᾳ ἀληθείᾳ. 13 δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμι ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ἵ ὑπομνήσει 14 εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστὶν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, ἵ καθὼς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι. 15 ἵ σπουδάσω δὲ ὅ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων ἵ μνήμην ποιῆσθαι.
- 16 Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν ἀλλ' ἐπόπτει γεννηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. 17 λαβὼν γὰρ παρὰ ἵ θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαῦτα ὑπὸ

Act 24,25 1K 9,25
G 5,23 Tr 1,8
1Th 6,11 |
1Th 4,9!

Mc 4,19! · 2!

1J 2,9,11 Dt 28,28s
E 5,26! · H 1,3 |

5 · J 3,5
2,20; 3,2,18; 1,1
2T 1,10!

R 15,15 Jd 5
1J 2,21 · 1P 5,10 · Kol
1,5s
2K 5,1

3,1
2T 4,6
J 21,18s

L 9,31
1T 4,7!

3,4,12 1Th 2,19! · J 1,14
Act 4,20! L 9,32,43

8 ἵ παροντα A Ψ 5. 436. 1735. 2344 sy^{ph} • 9 ἵ ἁμαρτηματων κ A Ψ 5. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1735. 1739 Byz^{pt} | txi ϣ⁷² B C P 33. 81. 1448. 1611. 1852. 2344. 2492 Byz^{pt} • 10 ἵ δια των καλων εργαων 442 | ινα δια των καλων εργαων κ Ψ 5. 81. 307. 436. 1175. 1611. 1852 h vg sy^h co | ινα δια των καλων εργαων υμων 1735 sy^{ph}? | ινα δια των καλων υμων εργαων A sy^{ph}? | ἵ ποιησθε 1243. 2344 | ποιησθε κ A Ψ 5. 81. 307. 436. 1611. 1735. 1852 h? vg? co? | ποιησθε 1175 h? vg? co? | txi ϣ⁷² B C P 442. 642. 1448. 1739. 2492 Byz; Ambr | ° A Ψ 436 h; Ambr • 11 ἵ τῇ ϣ⁷² 436. 2492 Byz^{pt} • 12 ἵ διο μελλω 1175 | δι ου μελλησω ϣ⁷² Ψ | διο ου μελλησω 1611* | διο ουκ αμελησω 5. 81. 307. 436. 442. 642. 1448. 1611^c. 1735. 1852. 2492 Byz h vg^{miss} sy sa | txi κ A B C P 1243. 1739. 2344 bo • 13 ἵ τη κ A Ψ 5. 1735 • 14 ἵ κ • 15 ἵ σπουδαζω ϣ⁷² κ 1735 | ° ϣ⁷² w vg^{miss} bo | ἵ μνειαν P 5. 33. 442. 1243. 2344 • 17 ἵ του κ C Ψ 1611. 1852

Mt 17,5p! τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης· ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός μου οὗτός ἐστιν· ἔεις ὃν ἐγὼ εὐδόκησα **18** καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἔξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει· **19** καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον ἢ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν ἀύχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα δι-
 Ap 2,28! · L1,78! αυγάση καὶ ἠφωσφόρος ἀνατείλη ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, **20** τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅτι πᾶσα ἑπιγραφὴ ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται· **21** οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη *ἑπιγραφὴ ποτέ, ἀλλ' ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἀπὸ θεοῦ ἄνθρωποι.

Mc 4,34 |
 2T 3,16 Act 2,1-6; 28,25

Mc 13,22!

IT 4,1!

IK 11,19; · 6,20!

Jd 4 · Ph 3,19!

Jd 4

Ps 119,30 Sap 5,6 · Is 52,5 R 2,24

14 ITh 2,5 · R 16,18

2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται (ἐν τῷ λαῷ), ὡς καὶ **3**
 ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι οἵτινες παρεισ-
 ἄξουσιν αἰρέσεις ἀπωλείας καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς
 δεσπότην ἀρνούμενοι ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώ-
 λειαν. **2** καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελ-
 γείαις δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται,
3 καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται
 οἷς τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ
 *ἑνυστάζει.

Gn 6,1-4 Jd 6!

Job 41,24 Ⓞ

4 Εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο
 ἀλλὰ ἑσειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν

17 (Mt 17,5) οὗτος ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός Ⓝ A C¹ Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2344. 2492 Byz latt sy | οὗτος ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός οὗτος ἐστὶν P 1175 sa^{ms} bo | οὗτος ἐστὶν ὁ υἱός μου οὗτος ἐστὶν C^{vid} | txi ϕ⁷² B sa^{ms} | ἔεις ὃν 2344. 2492 | ἐν ὧ Ψ 33. 1175. 1243. 1611. 1852 • **18** ἔκ του Ⓝ A Ψ 81. 436. 1735. 2344 | ὄρει τῷ ἁγίῳ Ⓝ A C³ P Ψ 5. 81. 307. 436. 442. 642. 1448. 1611^c. 1735. 1739. 2344. 2492 Byz | txi ϕ⁷² B C* 33. 1175. 1243. 1611^{*vid}. 1852 • **19** ἡ Ⓝ P Ψ 33. 81. 436. 442. 1739. 2344 | ἠφωσφόρος 1611^{*vid}. 1852 sy^{hmg} • **20** ἑπιγραφὴ καὶ γραφὴ ϕ⁷² (vg^{ms}) | γραφὴ προφητείας 1611 (vg^{ms}) sy^h • **21** ἡ προφητεία ποτε ϕ⁷² 1852 sy^h? | ♦ ποτε προφητεία Ⓝ A Ψ 5. 436. 642. 1735. 1739. 2344 Byz sy^{ph} | txi B C P 33. 81. 307. 442. 1175. 1243. 1448. 1611. 2492 sy^h? | ἑπιγραφὴ θεοῦ Ⓝ Ψ 5. 33. 307. 436. 642. 1448. 1611. 1735. 2344 Byz h vg? sy^{ph}? | ἁγίος τοῦ θεοῦ A vg? sy^{ph}? | ἀπο θεοῦ ἁγίος C | ἁγίος ἀπο θεοῦ 81 | txi ϕ⁷² B P 442. 1175. 1243. 1739. 1852. 2492 (vg^{ms}) sy^h
 ¶ **2,1** ἐν τῷ λαῷ ἐκεῖνῳ 1611. 1852 sy^h | – Ⓝ² sa; Cyr | ἁγίοις Ψ 81. 1175. 1243 | αὐτοῖς 1611 • **2** ἠδοξά Ⓝ² A sa • **3** ἠενυστάζει Ψ 33. 307. 1448. 1611. 1739 Byz sa^{ms} bo; Prisc • **4** ἠσιροῖς Ⓝ A B C 81 h vg^{ms}; Aug Cass

Ἐτηρουμένους **5** καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο ἀλλ' ὄγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν κατακλυσμὸν ἑκ κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας **6** καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας ἑκαταστροφῇ κατέκρινεν ὑπόδειγμα μελλόντων ἑκ ἀσεβείῃ τεθεικῶς **7** καὶ δίκαιον Λὼτ καταπονύμενον ὑπὸ τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελείᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο· **8** βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἐργοῖς ἐβασάνιζεν· **9** οἶδεν κύριος εὐσεβεῖς ἐκ ἑπειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, **10** μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μiasμοῦ πορευομένους καὶ κυριότητος καταφρονούντας, τολμηταὶ αὐθάδεις δόξας οὐ τρέμουσιν βλασφημοῦντες, **11** ὅπου ἄγγελοι ἰσχυροὶ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες οὐ φέρουσιν κατ' αὐτῶν * ἑκ παρὰ κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν.

3,6!
1P3,20 Gn7,13; 8,18·
H11,7
| Gn19,24s Jd7 Mt
10,15!
| Gn19,7-9.16.29 Sap
10,6 L17,28s·3Mcc
2,2.13

1K10,23 Ap3,10
2T4,18!·Jd6
Jd7.16
Jd8 E1,21!

Jd9
Jd10

15 Act1,18
3,14 Jd12·Mc4,19!
| Mt5,28

12 Οὗτοι δὲ ὡς ἄλογα ζῶα γεγεννημένα φυσικῶς εἰς ἄλωσιν καὶ φθορὰν ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν βλασφημοῦντες ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ φθαρῆσονται· **13** ἄδικούμενοι μισθὸν ἀδικίας ἠδονὴν ἠγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφὴν, σπῖλοι καὶ μῶμοι ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευωχοῦμενοι ὑμῖν, **14** ὀφθαλμοὺς ἔχοντες ὁμοιοῦς

4^f (9) κολαζομενους τηρειν κ Α Ψ 5. 81. 436. 1735. 2344 h? (vg?) co? | κολαζομενους τηρεισθαι 33 h? (vg?) co? | τηρουμενους κολαζομενους τηρειν C² • 5^f κοσμου (κ*) Ψ 1611. 1852 • 6^f κατεκρινεν φ⁷²* B C* 442. 1175. 1243. 1739 bo | κατεστρεψεν P 1852 | κατεπρησεν φ^{72c} | ἑκ ἀσεβεισιν φ⁷² B P 1175. 1243. 1852 sy • 8° B • 9^f ἑπειρασμων κ* 81. 1175. 1448. 1611. 1852 Byz^{pl} sy^h bo | ῥυσασθαι φ⁷² • 10^f ἐπιθυμιας μiasμου κ* C 5. 307. 442. 1243. 1611. 1739. 1852 sy^{ph}mss? sy^h bo? | ἐπιθυμιας μολυσμου P 1175 sy^{ph}mss? bo? | ἐπειθυμιας σαρκος φ⁷² • 11^f ἰσχυι και τη δυναμει 81 | και δυναμει φ⁷² vg^{ms} | ἑκ παρὰ κυριου φ⁷² 5. 307 vg^{mss} sy^{ph}mss.h** | ♦ - Α Ψ 33. 81. 436. 442. 642. 1448*. 1611. 1735. 2344 vg sy^{ph}mss.h co | txt κ B C P 1175. 1243. 1448^c. 1739. 1852. 2492 Byz • 12^f φυσικα γεγεννημενα Ψ 81 | γεγεννημενα φυσικα κ A^c 33. 442. 642. 1448*. 1611. 1852. 2344 Byz^{pl} sy^h | φυσικα γεγεννημενα 5. 436. 1448^c. 2492 Byz^{pl} | γεγεννημενα 307 | φυσικα φ⁷² | txt A* B C P 1175. 1243. 1735. 1739 | ἑκαταφθαρησονται κ² C² 5. 307. 436. 642. 1243. 1448. 1611. 1735. 2492 Byz sy^{ph} sa bo • 13^f κομιουμενοι κ² A C 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1448. 1611. 1735. 1739. 2344. 2492 Byz latt sy^h co | txt φ⁷² κ* B P Ψ 1175. 1243. 1852 sy^{ph} | (Jd 12) αγνοιας αυτων 1739 | αγαπαις αυτων Α Β Ψ 5. 1611 sy^{ph}.hmg sa^{mss} | αγαπαις υμων 1243 • 14° φ⁷²

3,16·3! ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας
 | Act 13,10! ἔχοντες, κατάρως τέκνα. **15** ἠκαταλιπόντες εὐθεΐαν ὁδὸν
 Jd 11 Nu 22,7,17s; ἐπλανήθησαν ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ
 31,16 Dt 23,5 Neh 13,2 ἠβοσὸρ ἕως μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν, **16** ἔλεγεσιν δὲ ἔ-
 Ap 2,14·13! σθεν ἰδίας παρανομίας· ὑποζύγιον ἄφωνον ἔν ἀνθρώπου
 Nu 22,28-30 φωνῇ) φθεγεξάμενον ἐκώλυσεν τὴν τοῦ προφήτου ἠα-
 Jd 12 ραφρονίαν. **17** οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνυδροι ἠκαὶ ὁμίχλαι
 Jd 13 ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι) οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους ἠ
 Jd 16! τετήρηται. **18** ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δε-
 G 5,16! λεάζουσιν ἐν ἠἐπιθυμίαις σαρκὸς ἠἀσελγείαις τοὺς
 1,4!·3,17 ἠἰδῶντας ἠἀποφεύγοντας τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους,
 J 8,34! R 8,21 **19** ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι αὐτοὶ δοῦλοι
 1,4! ἠὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ἠὲ γὰρ τις ἠττηται, τούτω ἠδε-
 1,2!·1,11! δούλωται. **20** εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κό-
 L 11,26p | H 6,6; 10,26 σμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ κυρίου ἠκαὶ σωτήρος ἠἸησοῦ Χρι-
 Mt 21,32! Prv 21,16 στοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἠττωνται, γέγονεν
 αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χεῖρονα τῶν πρώτων. **21** κρεῖττον γὰρ
 ἠὴν αὐτοῖς μὴ ἠἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης ἠ

14 ἠμοιχαλειας κ A 33. 436. 442 | ἠμοιχειας Ψ 2344 | ἠακαταπαυστου 33. 442. 1739.
 2344 vg^{cl} • **15** ἠκαταλειποντες κ A B* 33. 442 | - 1175 | ἠBeωp B vg^{mss} sy^{ph} sa; Aug |
 Beωopopop κ* | ἠμισθον ἀδικίας ἠγαπησεν κ* vg^m | ἠμισθον ἀδικίας ἠγαπησαν ϕ⁷² B
 • **16** ἠἀνθρωπου φωνη κ* | ἐν ἀνθρωποις φωνη ϕ⁷² B | ἐν ἀνθρωποις φωνη 1611
 sy^h | ἐν ἀνθρωποις Ψ sa | ἠπαραφροσυνην Ψ 5 | ἠπαρανομιαν 81 • **17** ἠκαὶ ὁμίχλη ὑπο
 λαίλαπος ἐλαυνομενη P 1175. 1852 sy^h | καὶ ὑπο λαίλαπος ὁμίχλαι ἐλαυνομενοι 33.
 2344 | νεφελαι ὑπο λαίλαπος ἐλαυνομεναι 048^{vid}. 642. 1448. 2492 Byz sy^{ph}mss | καὶ
 νεφελαι ὑπο λαίλαπος ἐλαυνομεναι 1611 sy^{ph}ms | ο ϕ⁷² | ἠ(Jd 13) εἰς αἰωνα A C P 5.
 33. 307. 436. 1448^c. 1611. 1735. 1739. 1852. 2344. 2492 Byz^{pt} bo^ms | εἰς αἰωνας 81. 442.
 642 Byz^{pt} | txi ϕ⁷² κ B Ψ 048. 1175. 1243. 1448* latt sy co • **18** ἠἐπιθυμια 1735 |
 ἐπιποθυμιας 1243 | ἠἀσελγείας P Ψ 81. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1611. 1739. 1852.
 2344 Byz^{pt} vg sy^h | txi ϕ⁷² κ A B C 5. 33. 307. 1448. 1735. 2492 Byz^{pt} | ἠὲ ὀλιγως ϕ⁷² κ² A
 B Ψ 33. 436 latt? sy? co? | ὀλιγον 2344 latt? sy? co? | txi κ* C P 048. 5. 81. 307. 442. 642.
 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2492 Byz | ἠἀποφυγοντας P 81. 307. 436. 642.
 1175. 1448. 1611. 2344. 2492 Byz co; Hier • **19** ἠοντες A 1739 | ἠκαὶ κ² A C P Ψ 048.
 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2344. 2492 Byz vg
 sy | txi ϕ⁷² κ* B co • **20** ἠττωνται ϕ⁷² κ A C P Ψ 048^{vid}. 5. 33. 81. 323. 436. 442. 623. 642.
 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2200. 2298. 2344. 2541 vg sy^h | txi B 307. 2492
 Byz • **21** ἠεγνωκεναι ϕ⁷²

ἐπιγνοῦσιν ἕποστρέψαι ἐκ' τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. **22** συμβέβηκεν ἑ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας· κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καὶ ὕς λουσαμένη εἰς ἄγκυλισμὸν βορβόρου.

1K11,2!

Prv 26,11 Heraclit?
Mt 7,6

3 Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὁμῶν γράφω ἐπιστολὴν ἐν αἷς διεγείρω ἑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν **2** μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ἑμῶν ἐντολῆς τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος. **3** τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅτι ἐλεύσονται ἐπ' ἑσχάτων τῶν ἡμερῶν (ἐν ἐμπαιμονῇ) ἐμπαίκεται κατὰ τὰς ἑιδίας ἐπιθυμίας αὐτῶν) πορευόμενοι **4** καὶ λέγοντες· ποῦ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἑ ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως. **5** λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἑκπαλαι καὶ ἑ γῆ (ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος) ἑ συνεστῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ **6** (δι' ὄν) ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεῖς ἀπώλετο· **7** οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ὁ ἑ γῆ τῷ ἑ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας ὁτῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων.

1,13

|Jd 17

1,11!|

2T3,1!

|Jr 17,15 Ez 12,22
L 12,45p
1,16! · cf Mc 13,30

Gn 1,2,6,9 Ps 24,2

2,5 L 17,26sp Gn 7,21
1Hen 83,3-510.12 2Th 1,8 Is 66,15s
Zch 12,6 MI3,19

21 (+ παλιν 1243) επιστρεψαι εκ 436. 642. 1243. 1448. 2492 Byz | εις τα οπισω επιστρεψαι απο 1611 sy? | υποστρεψαι εις τα οπισω απο 1852 | εις τα οπισω ανακαμψαι απο κ Α Ψ 048^{vid}. 5. 33. 81. 1735. 2344 sy?; Did Cyr | *txt* ϕ⁷² B C P 307. 442. 1175. 1739 • **22** ἑ δε κ² C P Ψ 5. 81. 307. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2344^{vid}. 2492 Byz sy | *txt* ϕ⁷² κ* A B 048^{vid}. 33. 436 vg^{ms} sa; Did Spec | ϕ⁺ κυλισμα κ A C² P Ψ 048. 5. 33^{vid}. 81. 307. 436. 442. 642. 1448. 1735. 2344. 2492 Byz; Did Cyr | *txt* ϕ⁷² B C* 1175. 1243. 1611. 1739. 1852

¶ **3,1** ὁ Ψ | ἑ μιν A* 33. 1739* • **2** ἑ μων Ψ 5. 1448. 1611. 1735^c. 1852 sy | – 1739. 2344 co • **3** ϕ⁺ εσχάτου P 81^{vid}. 307. 436. 1448. 1852. 2492 Byz | εσχάτω C* | ἑ μπαιμονη ϕ⁷² C P 5. 442. 1175. 1243. 1739. 1852 | εμπαυμονης 1611 sy^h | – 642. 1448. 2492 Byz bo^{ms} | *txt* κ A B Ψ 048^{vid}. 81. 307. 436. 1735. 2344 | ἑ ιδίας αυτων επιθυμιας κ A 307. 436. 1611. 1735 Byz^{pl} | επιθυμιας αυτων 048. 81 bo | ιδίας επιθυμιας ϕ⁷² Ψ t vg • **4** ἑ μων 1611. 1852 sy co | αυτων 436 • **5** ἑ η C P 1243. 2492 | (J 3,5) εξ υδατων και δι υδατος P 1175 | και υδατα Ψ | ἑ συνεστωτα κ* Ψ Byz^{pl} • **6** ἑ δι ων ϕ⁷² κ A B C Ψ 048. 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2344. 2492 Byz lat sy co | *txt* P 1175 t vg^{ms} • **7** ὁ ϕ⁷² | ἑ αυτου κ C 5. 307. 436. 442^c. 642. 1243. 1448. 1735. 2492 Byz sy cv | ὁ¹ ϕ⁷²

8 Ἐν δὲ τούτῳ ἢ μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα ἑπαρὰ κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη ἑκαὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. 9 οὐ βραδύνει ἑ κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὡς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται, ἄλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ὑμᾶς ἢ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι ἄλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι.

10 Ἡξει δὲ ἑ ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτῃς ἑ ἐν ἡ οἰοῦρανοὶ ροιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται, ἑκαὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα οὐχ εὑρεθήσεται. 11 Τούτων οὕτως πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ἑυάρχειν ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὑσεβείαις 12 προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται καὶ στοιχεῖα καυσούμενα ἑτήκεται. 13 καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ ἑγῆν καινὴν ἑκατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.

14 Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἑάμωμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ 15 καὶ

8 ἑν δε τουτω ϖ72 5. 33. 81. 307. 2344 | ἑ κυριω 1611. 1852 sy | ἑ καὶ χιλια 1175 | - ϖ72 κ • 9 ἑ βραδυνει 1852 vg^{ms} co (sine acc. ϖ72 κ A B C P 048) | το 5. 436. 642. 1448. 1611. 1735. 2492 Byz | ἑ ψ 048 vg^{st.ww}; Pel | ἑ εις ημας 307. 442. 642. 2492 Byz | δι υμας κ A ψ 5. 33. 436. 1611. 1852 latt sy sa | txt ϖ72 B C P 048^{vid}. 81. 1175. 1243. 1448. 1735. 1739. 2344 • 10 τ ϖ η κ A P 5. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1852. 2492 Byz | txt ϖ72 B C ψ 048. 33. 81. 1739. 2344 | τ (1Th 5,2) εν νυκτι C 81. 307. 436. 642. 1448. 1611. 2492 Byz vg^{mss} sy^h | ο κ ψ 048. 5. 33. 81. 436. 642. 1611. 1735. 2344 Byz^{pt} | ἑ ψ vg^{st.ww}; Pel | ἑ ευρεθησεται κ B P 1175. 1448. 1739^{txt}. 1852 sy^h mss txt sy^{hmg} | ευρεθησεται λυομενα ϖ72 | αφανισθησονται C | κατακαησεται A 048. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1611. 1739^{v.l.}. 2344 Byz vg^{cl} sy^h mss v.l. sy^h; Cyr | κατακαησονται 5. 1243. 1735. 2492 | txt sy^h mss sa cv^{vid} • 11 οὕτως παντως ϖ72 | δε παντων 5 vg^{ms}; Cyr | δε ουτως παντων C | δε ουτως απαντων P 1175 | ουν παντων κ A ψ 048. 33. 307. 436. 442. 642. 1448. 1735. 2344. 2492 Byz vg sy^h.hmg sa^{ms} bo | ουν ουτως παντων 81 sa | ουτως 1243 | txt B 1611. 1739. 1852 sy^h | ἑ υμας υπαρχειν 642 | υπαρχειν ημας κ* 5 | υπαρχειν ϖ72*.74^{vid} B 1175 vg^{ms} | παρεχειν εαυτους 1243 • 12 ἑ καὶ φευγοντας καὶ σπευδοντας 1611 sy^h | - κ* | ἑ κυριου C P 442. 642. 1175. 1243. 1739. 1852 t vg^{cl} sy^h mss* bo; Spec | ἑ τακησεται C 307. 1175. 1243 lat? | τακησονται P ψ 1852 lat? | λυθησονται 1611 sy^h • 13 ἑ κ A ψ 048. 5. 33. 81. 436. 1735. 1739. 2344 t vg | ἑ κατὰ επαγγελμα C³ sy^h mss | κατὰ τα επαγγελματα κ ψ 5. 1735 t vg^{cl} sy^h mss bo cv^{vid} | καὶ τὰ επαγγελματα A vg^{st.ww} sa • 14 ἑ αμωμοι A 5. 33. 442. 642. 1243. 1448. 1611. 1852. 2344 | txt ϖ72 κ B C P ψ 81. 307. 436. 1175. 1735. 1739. 2492 Byz

Ps 90,4
| 2Bar 21,20s Sir 35,19
Hab 2,3 H10,37
15 1P 3,20 R 2,4

1T 2,4!

1K 1,8!

Mt 24,29.35 · 12 Kol
2,20! · 7!

1,16!

7! · 10!

Is 65,17; 66,22 Ap 21,1 ·
1,4

2,13 Jd 24

τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε,	R 2,4!
καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν	R 15,15!
δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, 16 ὡς καὶ ἐν πά-	
σαις ὁταῖς ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων ἐν	2,14
ῥαῖς ἐστὶν δυσνόητά τινα ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι	
Ἰσχυροῦσιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν	2,1
ῥαυτῶν ἀπώλειαν.	
17 Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσετε,	2,18 Mc 13,5 · G 2,13
ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε	
τοῦ ἰδίου σπηριγμοῦ, 18 ῥαυξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ	1,2! Ph 3,8! · 1,11!
ῥαγῶσει τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.	R 16,27! · Sir 18,10
αὐτῷ ἡ δόξα ῥαὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. [†]	

ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

1 Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς	2,24 L 1,2 Act 4,20
ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν	J 1,14; 15,27; 20,20.25
ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς – 2 καὶ ἡ ζωὴ ἐφα-	2P 1,16 · L 24,39! J 20,27
νερώθη, καὶ [†] ἐωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγ-	J 1,11.4 2,13s
γέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἣτις ἦν πρὸς τὸν	4,9 J 1,4
	J 3,11; 15,27
	5,11.20 · J 1,1.18

15 ῥαυμον 5 | – P 307. 1175. 1243 sy^{ph} bo^{ms} • **16** ὁϕ72 A B C Ψ 5. 33. 2344 | ῥαυοις C P 307. 1243. 2492 Byz | ῥαυσχυροῦσιν x A B C² Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 1448. 1611c. 1735. 2492 Byz co | txt ϕ72 C*vid P 442. 642. 1175. 1243. 1611*. 1739. 1852 | ῥαυεαντων ϕ72 • **18** ῥαυξανεσθε ϕ72 C P 81. 307. 1175 | αυξανητε 5 Byz^{pl} | ῥαυπιστει P 1175 | ῥαυκαυ θεου πατρος 1611. 1852 sy | ῥαυκαυ νυν καυ εἰς ἡμερας αἰωνος 1611 sy^(ph).h^{ms} | νυν καυ εἰς ἡμεραν αἰωνος Ψ vg | νυν καυ αει καυ εἰς τους αἰωνας των αἰωνων 5 | ῥαυαμην ϕ72 x A C P Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1448. 1611. 1735. 1739c. 1852. 2344. 2492 Byz vg sy co | txt B 1175. 1243. 1739* vg^{ms}

Inscriptio: ῥαυΙωαν(ν)ου πρωτη A B² | ῥαυΙωαννου καθολικη πρωτη επιστολη 18 | – x* B* | txt x¹

¶ 1,2 ῥαυο B 1175 cv

πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν – 3 ὁ ἐωράκαμεν καὶ ἀκηκόσαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὁ καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν. καὶ ἡ κοινωνία ὁ δὲ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 4 καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς, ἵνα ἡ χαρὰ ὁ ἡμῶν ἡ πεπληρωμένη.

2,25; 3,11; 5,11

IT 6,16 Jc 1,17

2,11 J8,12!

2,4! | J3,21

Is 2,5 E 5,8

3· Ap 1,5! H9,14

IP 1,2.18s

Prv 20,9

2,4! | Prv 28,13 Ps 32,5

J20,23! Jc 5,16

1K 10,13! Dt 32,4

2,12 Ex 34,6s Mch

7,18-20

8

5,10

5 Καὶ ἔστιν αὐτῆ ἡ ἄγγελία ἣν ἀκηκόσαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστὶν καὶ σκοτία ἔν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. 6 ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν. 7 ἐὰν ὁ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτὸς ἐστὶν ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἡ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. 8 ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἐαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. 9 ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστὸς ἐστὶν καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῆ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ ἡ καθαρίσις ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. 10 ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτόν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

3 ° 5. 307. 436. 642. 1175^c. 1243. 1448. 1611. 1735. 1852. 1881. 2492 Byz t vg^{cl,ww} sy^h sa^{mss} bo | txt κ A B C P Ψ 33. 81. 442. 1175*. 1739. 2344 z vgst sy^{p,h**} sa^{mss} | ° C* P 33. 81. 436. 1175. 1611. 1739. 1852. 1881. 2344 sy^h sa cv • 4 ὁ ἡμῖν A° C 5. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 1881. 2344 Byz t vg sy sa^{mss} bo cv | txt κ A*^{vid} B P Ψ 33 z* sa^{mss} | ° ρ ὡμων A C P 5. 33. 81. 307. 442. 642. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 1881. 2344 Byz^{pl} t vg^{cl} sy^h bo cv; Aug | txt κ B Ψ 436. 1175 Byz^{pl} z vg^{st,ww} sy^p sa • 5 ὁ A 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1243. 1735. 1739. 1881. 2344 sy^{hmg} | txt κ B C P Ψ 1175. 1448. 1611. 1852 Byz | ὁ ἐπαγγελίας C P 33. 81. 436. 442. 1243. 1611. 1739. 1852. 1881. 2344 sy^h | ἀγαπή της ἐπαγγελίας κ(*).1 Ψ | txt κ² A B 5. 307. 642. 1175. 1448. 1735 Byz | ° 3 4 I 2 B 33. 81. 436. 2344 • 7 ° δε κ A B C P 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1448. 1611. 1735. 1852. 2344. 2492 Byz sy co; Cl | txt Ψ 1243. 1739. 1881 I z* bo^{mss}; Cyr | ὁ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ A 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1448. 1735. 2344. 2492 Byz t w z vg^{cl,ww} sy^{h**} | txt κ B C P Ψ 1243. 1611. 1739. 1852. 1881 I vgst sy; Cl | ὁ καθαρίσει 5. 1739. 1852 co • 8 ὁ τοῦ θεοῦ 1448. 1611 sy^h | ° 3 4 I 2 A C P 5. 33. 307. 642. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 1881. 2344 sy^h | txt κ B Ψ 81. 436. 442. 1175. 2492 Byz • 9 ὁ ἡμῶν κ C Ψ 5. 81. 307. 442. 1448^c. 1611. 1852 sy bo cv | ὁ καθαρίσει A C³ 33. 442. 1243. 1735. 1852 bo • 10 ὁ ἡμαρτομεν 1739. 1881 | ° 3 4 I 2 1448. 1611. 1852 sy^h

2 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε. καὶ ἔάν τις ἁμάρτη, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον· **2** καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ ἴμόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

R 8,34!
29; 3,7 Act 3,14! | 4,10
R 3,25! H2,17
J11,51s

J1,29 2K 5,19

3 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐάν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ἤτηρῶμεν. **4** ὁ λέγων ὅτι ἐγνώκα αὐτόν καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ μὴ τηρῶν ψεύστης ἐστίν, ὁ καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· **5** ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ὁ ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται· ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν^τ. **6** ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν, καὶ αὐτὸς ὁ οὕτως περιπατεῖν.

5,2

3,22|9; 1,6; 4,20 T1 1,16

J15,10

1,8 J8,44|5,3! J14,21.23

4,12.17s

3,16 J13,14s 1P2,21

7 Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἐστίν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε^τ. **8** πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ὃ ἐστίν ἡ ἀληθὴς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. **9** Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἔν τῃ σκοτίᾳ ἐστίν ἕως ἄρτι. **10** Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἔν αὐτῷ οὐκ ἔστιν². **11** ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῃ σκοτίᾳ ἔστιν καὶ ἐν τῃ σκοτίᾳ περιπατεῖ καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

3,11.23; 4,7.11 2J5
J13,34!
24

R 13,12! J8,12!

4:11 - 3,10.15

Ps 119,165 Mt 18,6s

R 14,13

9! - 1,6

J12,35!

12 Γράφω ὑμῖν, τέκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

1,9! - Act 2,38; 10,43
1K 6,11

13 γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρὸν.

1,1!

4,4; 5,4s.18

¶ 2,1 ἁμαρτανητε 1611. 1852 • 2 ἴμονων B 33*^{vid.}. 1243 Byz^{pt} • 3 ἠτηρῶμεν Ψ 1852 | φυλαξόμεν κ* • 4 ὁ ♦ C P 5. 307. 1175. 1881 Byz; Cl^{pt} | ὁ¹ A P Ψ 33. 1243. 1739 h vgst | ἡ ἀληθεια εν τουτω 1881 | εν τουτω ἀληθεια Ψ 5. 436. 1852 | ἡ ἀληθεια του θεου κ • 5 ὁ¹ 1739. 1881 | τ εαν εις αυτον τελειωθωμεν Ψ (t vg^{mss}); Aug Beda • 6 ὁ ♦ A B 5. 33. 436. 642. 1735. 2344 w z vg; Cl Cyr Cyp • 7 ἁδελφοι 1175. 1448. 2492 Byz | τ απ αρχης 81. 307. 1175. 1448. 1611. 1735. 2492 Byz • 8 ἐν αυτω ἀληθες A | ἀληθες κα εν αυτω κ vg; Hier | ἠμιν A 81^{vid.}. 436. 1739. 1881 h t vg^{mss} sy^{hmg}; Hier | ἴσκια A • 9 τ ψευσης εστιν και κ 307 • 10 ἴ 3 4 1 2 κ A C 5. 81. 1735 • 11 ἴμενει P 1243 • 12 ἴ παιδια 442. 1739. 1881; Did | ἴ υμων Ψ 307^c. 442. 1611; Did • 13 ἴ το κ bo^{mss}

12
13a!
13b! · E 6,10
2,24; 3,24 J 5,38

14 Ἐγραψα ὑμῖν, παιδιά, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. Ἐγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Ἐγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροὶ ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρὸν.

1Κ 7,31

Jc 4,4 · J 5,42!
J R 8,7 G 5,16! T 2,12
IP 4,2 · Prv 27,20 Eccl
4,8 Sir 14,9 · Jc 4,16 ·
3,17 · 3,10; 4,3s.6; 5,19
J 8,47 · 4,5 J 15,19!
1Κ 7,31 · Mt 7,21!
IP 4,2 Sap 5,15

15 Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν ὧ κόσμῳ. ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ. **16** ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. **17** καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

1Κ 10,11!

22; 4,3 2J 7 Mc
13,6p.22p

Act 20,30

1Κ 11,19

J 27 2Κ 1,21 Act 10,38!

J 6,69!

J 8,32 1Κ 2,12 2P 1,12

3,19 J 18,37!

5,1 · L 12,9p

18! · J 17,3

J 4,15 2J 9 J 5,23!

L 12,8sp

|| 1,1!

18 Παιδιά, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γηγόνασιν, ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. **19** ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθαν ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, εἰ γὰρ ἐξ ἡμῶν ἦσαν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν – ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡμῶν. **20** καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἀγίου καὶ οἴδατε πάντες. **21** οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτὴν καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν.

22 Τίς ἐστὶν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. **23** πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει, ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν καὶ τὸν πατέρα ἔχει. **24** Ὑμεῖς ὁ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν

14 Ἐγραψα 81^{vid.} 642. 1175. 1448. 2492 Byz it vg^{cl.}ww sy^{pms} cv | ^F το B Ψ*; Aug^{pt} | [□] B sa cv • **15** ° 1852. 1881* | τ^ϛ θεου A C 33. 307. 642. 1735. 2344 w z bo^{pt}; Cn • **17** ° ♦ A P 5. 33. 436. 1243. 1739. 2344 h vg^{mss} sa^{ms}; Or • **18** ὅτι ο κ² 33. 81. 307. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1852. 2344. 2492 Byz | ο A 1881 | txt κ* B C Ψ 5. 436. 1739; Or Dion Eriph • **19** ἦσαν ἐξ ἡμῶν κ A P 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1735. 1739. 2344. 2492 Byz; Ir^{lat} Cl Did | txt B C Ψ 1448. 1611. 1852. 1881 sy | φανερωθῆ 1611 sy^{p.hms} | ° 436. 1611 vg^{mss} sy^p; Ir^{lat} Cl^{lat} • **20** ° B sa | τ^ϛ παντα A C 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1881. 2344. 2492 Byz latt bo; CyrJ Did | txt κ B P Ψ 1852 sy sa; Hes • **21** ° C • **23** ° 81. 642. 1175. 2492 Byz bo^{ms} • **24** Ὑμεῖς ουν 5. 81. 307. 642. 1175. 1448. 1735. 2492 Byz | και υμεις 442. 2344 sy^p bo

μενέτω. ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνη ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ 'υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ' μενεῖτε. **25** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

3,24
|1,5!
J5,24! 2T1,1 T1,2

26 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. **27** καὶ ὑμεῖς τὸ ἡχρῖσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ 'μένει ἐν ὑμῖν', καὶ οὐ χρεῖαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκη ὑμᾶς, 'ἀλλ' ὡς¹ ('τὸ αὐτοῦ χρῖσμα') διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθὲς ἐστὶν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, ὁ καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, ἴμενετε ἐν αὐτῷ.

3,7!
20!·J14,16
J6,45!; 14,26!

28 Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἔὰν φανερωθῆ, ἴσχωμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυρθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ'. **29** ἐὰν *εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστιν, γινώσκετε ὅτι ὁ καὶ πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

3,2
3,21!· Mc8,38p R9,33!
Ph1,20
1Th2,19! |2,1!
3,7.9s·4,7!

3 Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην 'δέδωκεν ἡμῖν' ὁ πατήρ, ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶμεν, καὶ ἐσμέν'. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. **2** ἀγαπητοὶ νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὐπω ἐφανερῶθη τί ἐσόμεθα. οἶδαμεν ὅτι ἐὰν φανερωθῆ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁσόμεθα αὐτόν, καθὼς ἐστὶν. **3** καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστιν.

J1,12! R8,16 Ph2,15
J16,3!
2K5,7!
2,28· Kol3,4· Ph3,21!
Ex33,20.23 Ps42,3
H12,14 Mt5,8 |2K7,1

24 'πατρι και εν τω υιω κ 5. 436. 442 Byz^{pt} sy^p | υιω και τω πατρι B • **25** ἴμιν B 1881 vg^{ms} • **26** ἴδε κ 1852 sy^pms • **27** ἡχρῖσμα B 1611 | ἐν υμιν μενει 81. 307. 1175. 1448 Byz | μενετω εν υμιν P Ψ 5. 33. 436. 442. 642. 1243. 1739. 1852. 1881. 2344. 2492 it vg^{cl}.ww | εν υμιν μενετω 1611 sy^h | txt κ A B C 1735 vgst | 'αλλα B cv | ἴ το αυτου χαρισμα 33 | το αυτου πνευμα κ* 436 (bo) | το αυτο χρισμα A 642. 1175. 1448. 1735 Byz | του αυτου χρισμα 1243 | ° A | ἴ μενειτε 81. 307. 1175 Byz sa^{ms} • **28** ὅταν 307. 436. 442. 1175. 1448. 1611 Byz | ἴ εχωμεν κ* 5. 33. 436. 1448. 1611 Byz | εχομεν 1175. 2344 | '3 4 5 6 1 2 κ | επ αυτου εν τη παρουσια αυτου Ψ | παρ αυτου εν τη παρουσια αυτου 1448*vid. 1611 • **29** ἴ ιδητε A P Ψ 5. 33vid. 307. 442. 1175. 1243. 2344 Byz^{pt} | ° B Ψ 5. 81. 307. 1175. 1243. 1881. 2492 Byz it vg^{ms} sy^h sa^{ms} bo ¶ **3,1** ἴ δεδωκεν υμιν B 2492 | εδωκεν ημιν A Ψ 5. 33. 436. 642. 1243. 1735. 1739. 1881. 2344 sy^h? | εδωκεν υμιν 81 | txt κ C P 307. 442vid. 1175. 1448. 1611. 1852 Byz sy^h? | ° 642. 1175. 1448. 2492 Byz vg^{ms} | ἴ υμας κ* C P 81. 436. 442. 1175. 1881. 2344. 2492 Byz^{pt} vg^{ms} • **2** ἴ δε 307. 642. 1175. 1448. 1611. 1735. 2492 Byz sy^p sa^{ms} bo cv; Or^{pt}

8a· 5,17· Mt 7,23·
2Th 2,3,7s
| 8b J1,29!
Is 53,4s. 11s IP 2,24!
1,7; 2,2!· J8,46! Is 53,9
9! R 6,2.14· 3J 11

4 Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. **5** καὶ οἶδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἦ ἄρη, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. **6** πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἐώρακεν αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν.

2,4

2,26; 4,6 2J 7· 2,29!

7 Παιδιά, ἤμεις πλανᾶτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν·

2,1!

J 8,34.44

8 Ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. **9** Πᾶς ὁ γε-

5

4,7!· 6; 5,18 Mt 7,18

γεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ

| 1!

2,29

2,16!

τοῦ θεοῦ γεγέννηται. **10** ἐν τούτῳ φανερά ἐστιν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου· πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

1,5! 2,7!

23; 4,7.11s 2J 5 J13,34! |

Gn 4,8

H 11,4!

11 Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἄγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, **12** οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια.

J 15,18!s

J 5,24

2,11

13 Ὁ καὶ μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί^T, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. **14** ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς^T· ὁ μὴ ἀγαπῶν^T μένει ἐν τῷ θανάτῳ. **15** πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν

5 ἴδομεν R vgms syp^{ms} sa^{mss} bo^{mss} cv | Ἰημων R C Ψ 81. 307. 442. 642. 1175. 1448. 1611. 2492 Byz vg^{cl,ww} syp sa cv | txt A B P 5. 33. 436. 1243. 1735. 1739. 1852. 1881. 2344 it vgst sy^h bo • 7 Ἰτεκνια R B 81. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1852. 2492 Byz sy^h | τεκνια μου 307. 442 | txt A C^{vid} P Ψ 5. 33. 436. 1735. 1739. 1881. 2344 sy^{hmg} | Ἰμη τις A • 8 Ὁ δε A 436. 442. 1735 syp^{ms,h} sa^{ms} bo^{pt} cv; C^{lat} | και ο Ψ • 10 Ἰποιων την δικαιοσυνην A C P 5. 81. 436. 442. 1243. 1739. 1881. 2344 syp^{h?} bo? cv? | ων δικαιοσ Ψ t vg sy^{hmg} sa; Tert Or Cyp | txt R B 33. 307. 642. 1175. 1448. 1611. 1735. 1852. 2492 Byz syp^{h?} bo? cv? • 11 Ἰεπαγγελια R C P Ψ 1243. 1611. 1739. 1852. 1881. 2344 sy^h • 13 Ὁ A B 5. 33. 81. 436. 442. 642. 1175. 1448. 1611. 1735. 1852. 2344 Byz lat syp^{ms,h} sa bo cv | txt R C P Ψ 307. 1243. 1739. 1881. 2492 syp^{mss} | Ἰμου 81. 1448. 1611 sy • 14 Ἰημων R Ψ 442 syp | Ἰτον αδελφον C Ψ 5. 81. 307. 642. 1175. 1735 Byz vg^{mss}; Cass | τον αδελφον αυτου P 436. 442. 1448. 1611 vg^{mss} sy | txt R A B 33. 1243. 1739. 1852. 1881. 2344. 2492 lat sa^{mss} bo

Ἐαυτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν, καὶ οἶδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσαν. **16** ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς ἑθῆναι. **17** ὃς δ' ἂν ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; **18** Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ (μηδὲ τῆ) γλώσσει, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ,

19 (Καὶ ἐν τούτῳ) γινωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν. καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὴν καρδίαν ἡμῶν, **20** ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. **21** Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν θεὸν **22** καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν, λαμβάνομεν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν.

23 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν

J8,44· Mt 5,21s G 5,20s
Ap 21,8
2J2

J15,13!

2,6!

R 16,4 |

2,16· Jc 2,15s Dt 15,7s

4,20 |

Jc 1,22!

2,21!

J21,17

Sir 14,2

2,28; 4,17; 5,14 H4,16!

R 5,1s | 5,14 L 11,9!p

J14,13!· 2,3!

J8,29 H 13,21

15 ἑαυτου B | ἑαυτω κ A C P Ψ 5. 81. 436. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1881. 2344. 2492 Byz^{pl} | txt B 33. 307. 442. 1852 Byz^{pl} • **16** ἑπερι P Ψ 1243. 2492 | ἑπιθεναι 642. 1175. 1448. 1611 Byz | - Ψ • **17** ἑχει 33. 442. 642. 1243. 1735 | ἑθεωρει 5. 81. 307. 442. 1243. 1448. 1735. 1852. 1881. 2344. 2492 Byz^{pl} | txt κ A B C P Ψ 436. 642. 1175. 1611. 1739 Byz^{pl} | ἑκλεισει 5. 33. 442. 1243. 1881c. 2344 | ἑμενει B² 81. 307. 436. 642. 1448. 1611. 1735. 2344 bo | μενη Ψ 1243 | txt 5. 442. 1175. 1739. 1852. 1881. 2492 Byz (sine acc. κ A B* C P 2464) • **18** ἑμου 1175 Byz | ἑκαι κ | μηδε εν 1735 | μηδε P Ψ 5. 33. 307. 642. 1243. 1881. 2344. 2492; Cl | txt A B C 81. 436. 442. 1175. 1448. 1739. 1852 Byz • **19** ἑκαι εκ τουτου 1611. 1852 (sy^h) | εν τουτω A B 5. 436. 642. 1735. 2344 lat bo cv; Cl | ἑγινωσκομεν 5. 642. 1175. 1448 Byz lat sa^{ms} | γινωσκομεθα 1852 | ἑπεισωμεν Ψ 5. 442. 1243. 1739 Byz^{pl} | ἑτας καρδιας κ A^c C P 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1852. 2344. 2492 Byz t vg sy^h | txt A* B Ψ 1735. 1739. 1881 h r co; Aug • **20** ἑμη Ψ 1243. 2492 | ὁ A 33. 436. 642. 2344 latt sa^{ms} bo • **21** ἑαδελφοι κ | ἑμη καταγινωσκη ημων Ψ 436. 1739; Meth | ἑμων μη καταγινωσκει 1243* | μη καταγινωσκει ημων A 33. 1735. 2344 | ἑμων μη καταγινωσκη ημων κ² 5. 81. 307. 642. 1175. 1448. 1611. 1881. 2492 Byz sy?; Did | ἑμων μη καταγινωσκει ημων 1243c sy? | μη καταγινωσκη B | txt C 442. 1852; Cl^{at} Or | ἑχει B Ψ 1739 | ἑχωμεν 33. 1243 vg^{ms}; Lcf • **22** ἑπαρ 307. 436. 642. 1175. 1448 Byz • **23** ἑπιστευωμεν κ A C Ψ 5. 33. 81. 436. 442. 1448. 1611. 1739. 1852c. 1881. 2344. 2492 Byz^{pl} | πιστευωμεν 1243^{vid}. 1852* | txt B 307. 642. 1175. 1735 Byz^{pl}

5,13! J6,29
11!
2,24; 4,15s J6,56!
4,13 R8,9

‘τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ’ καὶ ἀγαπῶ-
μεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν Ὁμίην. **24** καὶ ὁ
τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν
αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ
πνεύματος οὗ ὃς ἡμῖν ἔδωκεν¹.

4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε ἀλλὰ δοκι-
μάζετε ‘τὰ πνεύματα’ εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, ὅτι πολ-
λοὶ ψευδοπροφήται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. **2** ἐν
τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὁ ὁμο-
λογεῖ ὃ Ἰησοῦν Χριστὸν² ἐν σαρκὶ ἔληλυθότα ἐκ τοῦ
θεοῦ ἐστίν, **3** καὶ πᾶν πνεῦμα ὁ ‘μὴ ὁμολογεῖ’ τὸν Ἰη-
σοῦν³ ἢ ὅ ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστιν· καὶ τοῦτο ἐστίν τὸ τοῦ
ἀντιχρίστου ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ
κόσμῳ ἐστίν ἤδη.

4 Ὑμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστε, τέκνία, καὶ νενικήκατε αὐ-
τούς, ὅτι μείζων ἐστίν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. **5** αὐτοὶ
ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν, διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν
καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. **6** ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν· ὁ
γινώσκων τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν· ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ
θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν⁴. ‘ἐκ τούτου’ γινώσκομεν τὸ πνεῦ-
μα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

7 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους,
ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν,
καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἢ ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται
καὶ γινώσκει τὸν θεόν.

2,29; 3,9; 5,1.4.18 J1,13
2,3 J17,3

23 εἰς το ὄνομα του υιου αυτου Ιησου Χριστου 5 | τω ὀνοματι αυτου Ιησου Χρι-
στου A vg^{mss} | τω υιω αυτου Ιησου Χριστω 33. 81. 307. 436. 642. 2344 | °642. 1175
Byz • **24** ὁ 81. 436. 442. 642. 1243. 1448. 1611 Byz^{pt}

¶ **4,1** ‘παν πνευμα Ψ • **2** γινωσκεται Ψ* 81. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1735 Byz lat
sy^p | γινωσκομεν 8* 1611 (bo^{mss} cv) | ὁ C | ἔληλυθεναι B • **3** ‘μη ὁμολογη 442. 1243.
1881^c vid | λυει vg; Ir^{1739mg} Cl^{1739mg} Or^{1739mg} Lcf Socr | ‘Ιησουν 1881 | Ιησουν Χριστον
5. 642. 1243. 1735. 2492 Byz | τον Ιησουν Χριστον 442. 1175 1 | Ιησουν κυριον 8 | τον
Χριστον Ιησουν 307 | txt A B Ψ 33. 81. 436. 1448. 1611. 1739. 1852. 2344; Ir^{1739mg}
Cl^{1739mg} Or | ὁ εν σαρκι εληλυθota 8 Ψ 5. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448.
1611. 1852. 2492 Byz I? vg^{mss}? sy?; Cyp? Ambr? Aug? | εν σαρκι εληλυθεναι 33. 2344 I?
vg^{mss}? sy?; Cyp? Ambr? Aug? | txt A B 1735. 1739. 1881 r vg co; Ir^{lat} Or | °307. 1175 |
‘οὔ Ψ | οτι 8 5 • **6** A 1881 | ‘εν τουτω A 81. 436 vg sy^p sa bo • **7** ὁ τον θεον A

- 8** Ὅ μὴ ἀγαπῶν (οὐκ ἔγνω τὸν θεόν)¹,
ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν. 16
- 9** ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν,
ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν
ὁ θεὸς
εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. 1,2!
G 4,4s R 8,3s · J 3,16!
- 10** ἐν τούτῳ ἐστίν ἡ ἀγάπη^T,
οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήκαμεν τὸν θεόν,
ἀλλ' ὅτι ἠαὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς
καὶ ἠἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ
ἰλασμόν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν. 19 2Th 2,16 · R 5,8
2,2!
- 11** Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς
ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. **12** θεὸν οὐδεὶς πώποτε
τεθέαται. ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει
καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ * (ἐν ἡμῖν τετελειωμένη ἐστίν). **13** Ἐν
τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν
ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ἠδέδωκεν ἡμῖν. **14** καὶ
ἡμεῖς ἠθεαίμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλ-
κεν τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. **15** ὃς (ἐὰν ὁμολογήσῃ)
ὅτι Ἰησοῦς ἠ ἐστίν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει
καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ¹. **16** καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ ἠπε-
πιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν.
6 1,1s J 1,14 · 9 J 3,17
J 4,42 | 2,23!
5,5 · 10 · 5,12 · 3,24!
| J 6,69
9
8 · J 15,9 · 3,24!
| 2,5!
3,21!
Mt 10,15!
| R 8,15
- Ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ
θεῷ μένει, καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ ὀμένει. **17** ἐν τούτῳ τε-
τελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν
τῇ ἠμέρᾳ τῆς κρίσεως^T, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστίν, καὶ
ἡμεῖς ἠέσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. **18** φόβος οὐκ ἔστιν ἐν

8 [□] [✠] | ἠ οὐκ ἐγνώκεν τὸν θεόν ^Ψ | οὐ γινώσκει τὸν θεόν A 048^{vid}. 5. 33. 81. 436. 1735
sy^h sa | οὐκ ἐγνώκεν ^κ2 (cf [□]) | *txt* B 307. 442. 1175. 1243. 1448. 1611. 1739. 1852. 1881
Byz • **10** ^T τοῦ θεοῦ ^κ 436 vg^{mss} sa | ἠγαπησαμεν ^κ2 A 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642.
1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1852. 1881. 2344. 2492 Byz | ἠγαπησεν ^κ* | *txt* B ^Ψ 1739 |
^Γ ἐκεῖνος A | ^Γ ἀπεσταλκεν ^κ • **12** ^ϛ 3 4 1 2 ^Ψ 307. 642. 1175. 1881. 2344. 2492 Byz
sy^h | 3 1 2 4 ^κ B | ἐν ἡμῖν τετελειωται καὶ τετελειωμενη ἐστίν 33 • **13** ἠ ἐδωκεν A ^Ψ
5. 33. 436. 442. 1243. 1735. 1739. 2344. 2492 | *txt* ^κ B 81. 307. 642. 1175. 1448. 1611. 1881
Byz • **14** ἠ εθεασαμεθα A ^Ψ 5. 33. 81. 436. 442. 1243. 1735. 1739. 1881. 2344. 2492 | *txt* ^κ
B 048^{vid}. 307. 642. 1175. 1448. 1611. 1852 Byz • **15** ὀμολογησει ^Ψ | ἐαν ὀμολογησει
1881*^{vid} | ἐαν ὀμολογη A 5. 2344 | ἀν ὀμολογει 33^{vid} | ^T Χριστος B (vg^{mss}) | ἠ αὐτω
ἐστίν ^ϣ9^{vid} • **16** ἠ πιστευομεν A 33. 436. 1735. 2344 cv | [□] A 5. 33. 436. 642. 1735. 1881^c.
2344. 2492 Byz^{pl} w vg • **17** ἠ ἀγαπη ^κ | ^T πρὸς τὸν ἐνανθρωπησαντα 1611 | ^Γ ἐσομεθα ^κ

τῆ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελειώται ἐν τῆ ἀγάπῃ. **19** ἡμεῖς ὁ ἀγαπῶμεν[†], ὅτι ἁυτὸς ἁρῶτος ἡγάπησεν ἡμᾶς. **20** ἐάν τις εἶπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν θεὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν εἶρακεν, τὸν θεὸν ὃν οὐχ εἶρακεν *οὐ δύναται ἀγαπᾶν. **21** καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ[†], ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ ὁ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. **2** ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ, ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ποιῶμεν. **3** αὕτη γάρ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν, καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν. **4** ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν.

5 Τίς (δέ ἐστιν) ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; **6** οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ ἁίματος, Ἰησοῦς Χριστός, οὐκ ἐν τῷ ὕδατι ἁμόνον, ἀλλ' ἐν τῷ *ὕδατι καὶ ἐν τῷ αἵματι[†]· καὶ τὸ πνεῦ-

4,15! 2,22 Act 9,22!

4,7! J3,3 · 1P1,22s

2,3!

2,5! 2J6 J14,15!

Dt 30,11 Mt 11,30

4,7!

4,4! J16,33 1K 15,57

R 8,37 E 6,16

4,15! |

Mc 1,10sp J1,31.33

J19,34 · 1,7!

19 ὁ συν ἡ⁷⁴vid A 048^{vid}. 5. 33. 1735. 2344^{vid} r vg syP | ὁ αὐτον Ψ 307. 1175. 2492 Byz | τον θεον κ 048. 33. 81. 436. 442. 642. 1448. 1611. 1735. 2344 w vg^{cl} sy bo cv^{vid} | txt A B 5. 1243. 1739. 1852. 1881 vgst.ww sa | ὁ θεος A 5. 33. 81. 436. 1735. 2344 lat | ὁ πρῶτον 5. 1175. 1448. 1611 sy^{p-h} • **20** ὁ πῶς A 048. 5. 33. 81. 307. 436. 642. 1175. 1448^c. 1735. 1881. 2344. 2492 Byz latt sy^p bo cv | txt κ B Ψ 442. 1243. 1448*^{vid}. 1611. 1739. 1852 sy^h sa; Cyp Lcf • **21** ὁ απ αυτου εχομεν 1881 | εχομεν απο του θεου A r vg^{cl}
 ¶ **5,1** ὁ B Ψ 048. 33 r vgst.ww sa bo^{ms} | ὁ το κ • **2** ὁ ποιουμεν 5 | τηρωμεν κ A P 307. 442. 1175. 1243. 1448^c. 1735. 1881. 2492 Byz vg^{ms} | τηρουμεν 048 | txt B Ψ 81. 436. 642. 1448*^{vid}. 1611. 1739. 1852. 2344 l r vg co; Lcf Aug • **4** ὁ υμων 048. 81. 1175. 1735. 1881 Byz^{pt} vg^{ms} sy^{pms} • **5** ὁ εστιν δε B | εστιν A Ψ 048. 5. 81. 436. 642. 1175. 1735 Byz vg sa^{ms} bo^{ms} cv • **6** ὁ (J 3,5) αιματος και πνευματος κ A 33^{vid}. 307. 436. 1448. 1611. 1735. 1739c. 2344 l? vg^{ms}? sy^h sa^{ms} bo | πνευματος και αιματος P 5. 81. 442. 1243. 1852. 2492 l? vg^{ms}? | txt B Ψ 642. 1175. 1739*. 1881 Byz r vg sy^p cv^{vid}; Tert Cl^{lat} | ὁ μων B 81 | ὁ αιματι και εν (-1881) τω υδατι P 1243. 1739*. 1881 | υδατι και εν τω πνευματι A 1735 | αιματι και εν τω υδατι και πνευματι 1739^c | ὁ υδατι και τω αιματι κ 436. 442. 642. 1448. 2492 Byz sy? sa bo^{ms} | υδατι και αιματι 81 sy? cv | txt B Ψ 5. 33. 307. 1175. 1611. 1852. 2344 sy? bo

μά ἐστὶν τὸ μαρτυροῦν, ὅτι Ὁ τὸ πνεῦμά ἐστὶν ἡ ἀλήθεια. 2,27 J14,7!
7 ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες, **8** τὸ πνεῦμα καὶ τὸ Dt19,15|
 ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν. **9** εἰ τὴν
 μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ
 θεοῦ μεῖζων ἐστίν· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ, J5,32!
 ὅτι μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ^τ. **10** ὁ πιστεύων J4,15!
 εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ^τ ἐν ἑαυτῷ, ὁ μὴ
 πιστεύων (τῷ θεῷ) ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πε- 1,10
 πίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεός¹
 περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. **11** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι 1,5!
 ζῶν ἀιώνιον *ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεός², καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν 1,2!; 2,25·20 J3,15s;
 τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστὶν. **12** ὁ ἔχων τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ 5,26; 6,40; 14,6; 17,2s;
 μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. 20,31 | J3,36 2J9

13 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώ- 1,2 J20,31
 νιον, τοῖς πιστεύουσιν¹ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. 3,23 J1,12

6 Ὁ • **7/8** 'in terra, spiritus et aqua et sanguis (+ et hi tres unum sunt in Christo Iesu
 vg^{mss}; Spec). et tres sunt, qui testimonium dicunt in caelo, pater, verbum (filius l vg^{mss}) et
 spiritus, et hi tres unum sunt (+ in Christo Iesu l vg^{mss}) l r vg^{mss}; Spec (Prisc Fulg) | εν τω
 ουρανω πατηρ λογος και πνευμα αγιον και ουτοι οι τρεις εν εισιν και τρεις εισιν
 οι μαρτυρουντες εν τη γη πνευμα υδωρ και αιμα 61 (629) | εν τω ουρανω ο πατηρ (+
 και 88^{v.l.}) ο λογος και το αγιον πνευμα και ουτοι οι τρεις εν εισιν και τρεις εισιν οι
 μαρτυρουντες εν τη γη το πνευμα και το υδωρ και το αιμα και οι τρεις εις το εν
 εισιν 88^{v.l.}, 221^{v.l.}, 2318. 2473. (429^{v.l.}, 626^{v.l.}, 918) vg^{cl} • **9** ἦν P 307. 436. 442. 642. 1175.
 1448^c. 1611. 1735. 1881 Byz | ο ην 81 | lxt κ A B Ψ 5. 33. 1243. 1448^{*vid}. 1739. 1852. 2344.
 2492 lat co | ^τ και αυτη εστιν η μαρτυρια οτι ζωνη αιωνιον εδωκεν ημιν ο θεος Ψ* |
 quem misit salvatorem super terram, et filius testimonium perhibuit in terra scripturas
 perficiens, et nos testimonium perhibemus quoniam vidimus eum et adnuntiamus vobis ut
 credatis, et ideo vg^{mss}; Bea • **10** ^τ του θεου P^{74vid} A 5. 81. 436. 642. 1735. 2344 latt bo |
 ἑαυτω κ Ψ 5. 1243. 1611. 1739. 1881^c. 2492 Byz^{pl} | lxt A B P 81. 307. 436. 442. 642. 1175.
 1448. 1735. 1852. 1881*. 2344 Byz^{pl} | ἑ τω υιω A 5. 81. 436. 642. 1739*. 2344 vg sy^{hms} | ἑην
 μεμαρτυρηκεν 642. 1881 vg^{mss} sy^{pms}; Aug | - 048^{vid} • **11** ^ς ♦ 1342 B 1611. 1739. 1881. 2492
 Byz^{pl} sy^h | 3 4 1 2 442 • **13** ἵνα εἰδητε οτι ζωνη εχετε αιωνιον (ἑ αιωνιον εχετε κ²
 436) οι πιστευοντες κ² A 5. 33^{vid}. 436. 1735. 2344 | ινα ειδητε (ιδητε Ψ) οτι ζωνη
 εχετε αιωνιον και ινα πιστευητε Ψ 1243. 1739. 1881 | τοις πιστευουσιν εις το ονο-
 μα του υιου του θεου ινα ειδητε (ιδητε 307) οτι ζωνη αιωνιον εχετε (ἑ εχετε αι-
 ωνιον 442) και ινα πιστευητε P 307. 442. 1175. 1448^c. 1611 Byz | τοις πιστευουσιν εις
 το ονομα του υιου του θεου ινα ειδητε οτι ζωνη αιωνιον εχετε και ινα πιστευητε
 642. 2492 | τοις πιστευουσιν εις το ονομα του υιου του θεου ινα ειδητε οτι ζωνη
 εχετε αιωνιον οι πιστευοντες και ινα πιστευητε 81 | τοις πιστευουσιν εις το ονο-
 μα του υιου του θεου ινα ειδητε οτι ζωνη αιωνιον εχετε 1448* | lxt κ* B 1852 r vg sy^h

3,21! **14** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι
3,22! (ἐάν τι) αἰτώμεθα κατὰ τὸ ἴθλημα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν.

15 καὶ ἐὰν οἶδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὁ ἐὰν αἰτώμεθα,
Mc 11,24 οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἠτήκαμεν (ἀπ' αὐτοῦ).

1,8 **16** Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρ-
τιαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ καὶ δώσει αὐτῷ ζωὴν, (τοῖς
Mc 3,28stp 3,14s J8,21 ἁμαρτάνουσιν) μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς
Ap 3,1s θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. **17** πᾶσα
Jr 7,16; 11,14; 14,11 ἀδικία ἁμαρτία ἐστίν, καὶ ἔστιν ἁμαρτία Ἰου πρὸς θάνα-
J17,9 | 3,4 · 1,9 τον.

4,7! · 3,9! **18** Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ
J10,28; 17,12 Jd 1 ἁμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ' τοῦ θεοῦ τηρεῖ ἑαυτὸν
J17,15! | 4,6! καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτειται αὐτοῦ. **19** οἶδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ
G1,4! θεοῦ ἐσμεν καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται.

Is 35,4 J8,42 **20** (οἶδαμεν δὲ) ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἤκει καὶ ἔδεδωκεν
Jr 24,7 · J17,3! Is ἡμῖν διάνοιαν, ἵνα ἴγνώσκωμεν τὸν ἀληθινόν[†], καὶ
65,16 · Ap 3,7! ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ.
11! οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ἔζωη αἰώνιος[†].

J1,1,18; 20,28 Tr 2,13
H1,8s · 1,2! J11,25s! |
1K 10,14 EpistJer 72 ·
Ap 9,20; 21,8!

21 Τεκνία, φυλάξατε *ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων. [†]

14 ἔχομεν A 642*^{vid}. 1243 vg^{ms} | ὁ εαν 33. 81. 436. 2344 latt | εαν A 442 | α 1735 |
† ονομα A • **15** ἠτησαμεν 1739. 1881 | † παρ αυτου A P Ψ 307. 642. 1175. 1448. 1611.
1735. 1739. 1881. 2344 Byz | αυτω 442 | txt κ B 5. 33. 81. 436. 1243. 1852
• **16** † τω αμαρτανοντι 1611. 1852 l vg^{cl,ww} sy^h | τοις μη αμαρτανουσιν αμαρτιαν A
• **17** † μη 442; Cl | - 33. 1243. 1852. 2492 l t vg^{cl,ww} sy^h sa bo^{ms} • **18** † εγεννηθη ο δε
γεννηθεις εκ 33 | η γεννησις (cf †) 1852 latt sy^h bo | † αυτον A* B 1852 latt
• **20** † και οιδαμεν A Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1611. 1735. 1739. 1852. 1881. 2344
sy sa cv^{vid} | οιδαμεν P 1243. 2492 bo^{ms} | txt κ B 1175. 1448 Byz bo | † εδωκεν A Ψ 5.
33. 436. 1448. 1611. 1735. 2344 | † ἴγνωσκομεν κ A B* P 33. 81. 307. 442. 1243. 1735.
1881 | † † θεον A Ψ 5. 33. 436. 642. 1611. 1735. 1739. 1852. 1881. 2344 (t) vg | txt κ B P
81. 307. 442. 1175. 1243. 1448. 2492 Byz sy bo^{ms}; Spec | † η ζωη αιωνιος 5. 442. 1243 | η
ζωη η αιωνιος P 81. 1175. 1448. 1611. 1852. 2344 Byz^{pl} | ζωην αιωνιον παρεχων Ψ |
txt κ A B 33. 642. 1735. 1739. 2492 Byz^{pl} • **21** † † εαυτους κ² A P 048. 5. 33. 81. 307.
436. 442. 642. 1448. 1611. 1735. 1852. 1881. 2344. 2492 Byz^{pl}; Did | txt κ* B Ψ 1175.
1739 Byz^{pl} | † † αμην P 81. 307. 1175. 1852 Byz vg^{cl}

ἸΩΑΝΝΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

- 1 Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῆ κυρία καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, 2 ὁδία τὴν ἀλήθειαν τὴν ἠκούσαν ἐν ἡμῖν καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. 3 ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις ἔλεος εἰρήνη παρὰ θεοῦ πατρὸς καὶ παρὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρὸς ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.
- 4 Ἐχάρην λίαν ὅτι εὔρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἔλαβομεν παρὰ τοῦ πατρὸς. 5 καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν ἠγάπων σοι καινὴν ἀλλ' ἦν εἶχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. 6 καὶ αὕτη ἔστιν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ· αὕτη ἡ ἐντολὴ ἔστιν, ὡς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατήτε.
- 7 Ὅτι πολλοὶ πλάνοι ἐξῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. 8 βλέπετε ἑαυ-

3J1 1P5,1·5 1P5,13·13
3 J1 1J3,18
J8,32 2T3,7!
1J2,4!
|1T1,2!
3J3s
2Rg20,3 Ө J16,13·
1J3,23; 4,21
|1·1J2,7!
1J3,11!
|1J5,3!
1J3,7!·1J4,2!
1J2,18!|Mc13,5p,9

Inscriptio: Ἰωαν(ν)ου δευτερα **κ**¹ **B**² | - **κ**^{*} **B**^{*} | *txt* 18

¶ 1,2 **Π** 307. 1448. 1611. 1739. 1852 *sy^h* | ἠενοικουσαν **A** 048. 1735 | ουσαν 33. 642. 2344 *co* | *υ*μιν **P** 81. 442 | *υ*μων 81 • 3 ἔσται μεθ υμων 5. 81. 1735^c *Byz^{pl}* 1 *vg^{cl}.ww* | ἔσται γαρ (δε 307) μεθ ημων 048. 307 | και εσται μεθ ημων 2492 | - **A** 1448. 1852 | ἠαρα κυριου **κ**² **P** 5. 33. 307. 1175. 1448. 2344. 2492 *Byz sy^{ph}mss.h* | κυριου **κ**^{*} 1611 | *txt* **A B Ψ** 048. 81. 436. 442. 642. 1243. 1735. 1739. 1852 *vg sy^{ph}mss* | ἠτου υιου αυτου του πατρος **κ**^{*} | υιου του πατρος **Ψ** 1852 • 4 ἠελαβον **κ** 33. 2344 • 5 ἠκαινην γραφων σοι **κ** **A** 048. 33. 442. 642^c. 1243. 1611. 1739. 2344 *vg* | καινην γραφω σοι **Ψ** 5. 81. 642*. 1852 *l*; *Aug^{pl}* | *txt* **B P** 436. 1175. 1448. 1735. 2492 *Byz*; *lcf* | *txt* **A B Ψ** 5. 33. 1611. 1735. 1739. 1852. 2344 *vgst.ww sy^{ph}mss.h* | ἠινα καθως ηκουσατε απ αρχης 5. 33. 307. 436. 442. 1243. 1739. 2344. 2492 *l vg co* | ινα καθως ηκουσατε απ αρχης ινα **κ** **A** 048^{vid}. 1735 | *txt* **B P Ψ** 642. 1175. 1448. 1611. 1852 *Byz sy* • 7 ἠεισηλθον **P** 1175. 1448 *Byz* | *ο* **κ** 2492

J6,27-29 · Ap11,18;
22,12 · Rth2,12

τούς, ἵνα μὴ ἀπολέσητε ἃ εἰργασάμεθα ἄλλὰ μισθὸν
πλήρη ἱκανοποιήθητε.

IJ2,23! J7,16

2T3,14 · IJ2,24; 5,12

| R16,17

Mt10,13sp

IT5,22 Ap18,4

9 Πᾶς ὁ ἱκανοποιῶν καὶ μὴ μένων ἐν τῇ ἱκανοποιῇ τοῦ Χρι-
στοῦ θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ ἱκανοποιῇ[†], οὗτος καὶ
τὸν ἱκανοποιῶν καὶ τὸν υἱὸν ἔχει^λ. **10** εἰ τις ἔρχεται πρὸς
ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν ἱκανοποίησιν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐ-
τὸν εἰς οἰκίαν καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· **11** ὁ λέγων
γὰρ αὐτῷ[†] χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονη-
ροῖς. [†]

3J13

3J14

Nu12,8 Jr32,4 ·
4 IJ1,4!

12 Πολλὰ ἔχων ὑμῖν ἱκανοποιῶν οὐκ ἐβουλήθη διὰ χάρι-
τος καὶ μέλανος, ἄλλ' ἐλπίζω γενέσθαι πρὸς ὑμᾶς καὶ
στόμα πρὸς στόμα λαλήσαι, ἵνα ἡ χάρις ἱκανοποιῶν[†]
πεπληρωμένη^λ.

II!

13 Ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἱκανο-
ποιῆσιν. [†]

8 ἀπολεσητε (απολησθε κ*) α εἰργασασθε κ*.² A Ψ 048^{vid}. 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. (1243). 1611. 1735. 1739. 1852^{vid}. 2344^{vid} latt? sy^{ph,h} | απολεσωμεν α εἰργασασμεθα P 1175. 1448 Byz | txt B 2492 sy^{hmg} sa^{mss} | ἱκανοαβωμεν P 1175. 1448 Byz • **9** παραβαινων P Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2344^{vid}. 2492 Byz I vg^{mss} sy; Lcf | txt κ A B 048 vg^{st,ww} co | [†] (IJ 4,16) αγαπη 33. 2344 | [†] του Χριστου P 5. 307. 436. 642. 1175. 1448. 1611. 1735. 2492 Byz sy^{ph,ms} bo | αυτου sy^{ph,mss,h*} | txt κ A B Ψ 048. 33. 81. 442. 1243. 1739. 1852. 2344 I vg sa bo^{mss} | [†] 4 2 3 I 5 A 33. 81. 442. 1243. 1735. 1739. 2344^{vid}. 2492 | I 5 2 3 4 1611 sy^h | txt κ B P Ψ 5. 307. 436. 642. 1175. 1448. 1852 Byz sy^{ph} • **11** γαρ λεγων αυτω Byz^{pt} sy | γαρ λεγων P Ψ 307. 642. 1175. 1448. 1611. 1852 Byz^{pt} | λεγων αυτω 81. 442 sa bo^{pt} | txt κ A B 048^{vid}. 5. 33. 436. 1243. 1735. 1739. 2344. 2492 | [†] ecce praedixi vobis ut in diem domini nostri (+ Iesu Christi vg^{mss}) non confundamini vg^{mss}; (Spec) • **12** εχω κ* A* sa^{mss} bo^{mss} | ἱκανοποιῶν A 048^{vid} 436. 1735 | ἐλπίζω γαρ γενεσθαι A 048^{vid}. 5. 33. 81. 642. 1735. 1739. 2344 vg | αλλα ελπίζω ελθειν P 307. 436. 1175 Byz I? sy^{ph} sa | txt κ B Ψ 442. 1243. 1448. 1611. 1852. 2492 I? sy^h | [†] υμων A B 5. 33. 81^{vid}. 436. 442. 1243. 1739. 2344*. 2492 I vg bo | txt κ P Ψ 307. 642. 1175^{vid}. 1448. 1611. 1735. 1852. 2344^{vid} Byz sy vg^{mss} | [†] κ B 1852 vg | txt A P Ψ 048^{vid}. 5. 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 2344. 2492 Byz sy • **13** εκκλησιας 307 vg^{mss} | [†] η χαρις μετα σου 442 | αμην 307. 1175. 1448. 1611. 1852 Byz

ἸΩΑΝΝΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΡΙΤΗ

1 Ὁ πρεσβύτερος Γαῖω τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. 2J1! · Act 19,29!

2 Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὐχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχὴ. 3 ἐχάρην ὁ γὰρ λῖαν ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς 4 μειζότεραν 'τούτων οὐκ ἔχω χαράν', ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἔν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. | 2J4!

5 Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἔργαση εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοῦτο ξένους, 6 οἱ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς 'ποιήσεις προπέμψας' ἀξίως τοῦ θεοῦ. 7 ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἡ ἐξῆλθον μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἔθνικῶν. 8 ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ὑπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα (τῇ ἀληθείᾳ). G6,10 H13,2 | 1K16,6! | Act9,15s R1,5 Mt10,8 | Mt10,41 1K3,9!

9 Ἐγραψά ἔτι τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρέφης οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. 10 διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν τῇ ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκοῦμενος ἐπὶ τούτοις οὔτε Mc10,44p

Inscriptio: Ἰωαννου τριτη επιστολη 18 | Ιωα(ν)νου τριτη κ¹ B² | - κ* B*

¶ 1,3 °κ 5. 33. 81. 642. 1735. 2344 | vg co • 4 'τούτων χαραν ουκ εχω C sy^hmss | ταυτης χαραν ουκ εχω 442. 1739 | ταυτης ουκ εχω χαραν 436. 642 sy^{ph}.h.ms | τουτων ουκ εχω (εχων B*) χαριν B*.2 vg | ταυτης χαριν ουκ εχω 1243. 2492 bo | ἔν τῃ A B C*^{vid} 33. 81. 436. 1735. 1852 | τη 2344 | txi κ C² P Ψ 048^{vid}. 5. 307. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1739. 2492 Byz • 5 ἔργαζη A Ψ 436. 1611. 1735 | ἔεις τους P 5. 307. 1175. 1448. 1611. 2492 Byz | τους 81. 642 • 6 ἄληθεια και 1611 sy^h | ποιεις προπεμψας 442. 1735. 1739 | ποιησας προπεμψεις C vg^{cl} • 7 αὐτου Ψ sy^{ph}.h.ms | του θεου 1735 | ἔθνων P 5. 307. 642. 1175. 1448 Byz vg sy^{ph}.h.mss sa bo^{ms} • 8 ἄπολαμβάνειν C² P 307. 642. 1175. 1448. 1611. 1735. 2492 Byz | τῆς ἀληθειας 5. 1611 | sa^{mss} bo^{mss} | τη εκκλησια κ* A • 9 ἔγραψας B co | ἄν κ² 048. 33. 81. 307. 436. 642. 1243. 1735. 2344. 2492 vg | αν τι 1611*^{vid} | - C P Ψ 5. 1175. 1448. 1611^c. 1852 Byz sy | txi κ* A B 442. 1739 co • 10 ἔεις C sa

- 2J10 αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφούς καὶ τοὺς ἄβουλομένους
 J9,34s; 6,37 κωλύει καὶ ὁ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει.
- 11 Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ
 1J3,10f· 1J3,6 ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν· ὁ ὁ κακοποιῶν οὐχ ἐώ-
 ρακεν τὸν θεόν. 12 Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων 2
 καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἁληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν,
 J19,35f; J5,32 καὶ ῥοῖδας ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθῆς ἐστίν.
- 13 Πολλὰ εἶχον ἄγραψαι σοι ἄλλ' ὅτι θέλω διὰ μέ- 3
 J2J12 λανος καὶ καλάμου ἵσοι γράφειν· 14 ἐλπίζω δὲ εὐθέως
 2J12f ἴσε ἰδεῖν, καὶ στόμα πρὸς στόμα ἁλαλήσομεν.
- 15 Εἰρήνη σοι. ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι. Ἐσπάζου τοὺς
 IP5,14f· J20,19f· Π 3,15· L12,4f; J10,3 φίλους κατ' ὄνομα. ὁ

ἸΟΥΔΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

- Mc6,3p· Jc1,1f· 1K9,5 1 Iούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου,
 1J5,18 | τοῖς ὁ ἐν θεῷ πατρὶ ἡγαπημένοις καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ
 1P1,2f | τετηρημένοις κλητοῖς· 2 ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη ὁ καὶ ἀγά-
 πη πληθυνθείη.

10 ἑπιδεχομενους C 1243. 1739 vg^{cl} sy^{ph}.hmg sa | ὁ 307. 1243. 1611. 1739. 2492
 • 11 ὁ δε 1852 Byz^{pt} bo • 12 ἑκκλησιας A^{*vid} | εκκλησιας και της αληθειας C
 sy^{ph}.hmg? | εκκλησιας και αληθειας 74^{*vid} sy^{ph}.hmg? | ῥοιδατε P 1175. 1448. 1611. 2492
 Byz^{pt} vg^{ms} sy^h | οιδαμεν Byz^{pt} bo^{ms} • 13 ἄγραφειν P 307. 642. 1175. 2492 Byz | σοι
 γραψαι 048^{vid} | ῥουκ εβουληθην A vg | ἄγραφειν σοι A Ψ 048. 81. 436. 1448. 1611.
 1735. 1739. 1852 | σοι γραψαι P 307. (ῥ 642). 1175. 2492 Byz | txt 8 B C 5. 33. 442. 1243
 • 14 ῥ 8 P Ψ 307. 442. 642. 1175. 1448. 1611. 1852. 2492 Byz | txt A B C 048. 5. 33. 81.
 436. 1243. 1735. 1739 | ἁλαησωμεν 307. 1243 vg^{ms} | λαλησαι 81 d vg^{ms} | λαλησαι σοι
 442. 1735 • 15 ἁδελφοι A 33. 81*. 436. 642 sy^{ph}.hmg | ἀδελφοι παντες 1735 | ῥ α-
 σπασαι 8 048^{vid} | ῥι φιλους σου Ψ | ἀδελφους 436. 1448. 1611 sy^h bo^{ms} | ὁ αμην 307.
 1852

Inscriptio: Ἰουδα 8¹ B² | Ιουδα καθολικη επιστολη 18 | - 8* B* | txt 772 A
 ¶ 1,1 ὁ εθνεσιν 307^c. 1243. 1611. 1739. 1852. 2492 sy | ῥ ηγιασμενοις P 307. 642. 1175.
 1448. 1735 Byz • 2 ὁ εν κυριω 1611 sy^h

- 1 3 Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ἱποιοῦμενος ἵ γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας ἀνάγκην ἔσχον ἵ γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἀπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἀγίοις πίστει. 4 ἵ παρεσέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο ὅτι κρῖμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ τὸν μόνον ἵ δεσπότην καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἄρνοῦμενοι. 2P1,5
2T4,71·1K11,2
| G2,4
2P2,2·Act2,24!·2P2,1
1Hen48,10
L12,9!p
5 ἵ υπομῆσαι ἵ δὲ ὑμᾶς βούλομαι ἵ, εἰδὸτας ἵ μᾶς ἀπαξ πάντα ὅτι Ἰησοῦς λαὸν ἐκ ἵ γῆς Αἰγύπτου σώσας τὸ δευτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν, 6 ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν ἀλλ' ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς ἵ ἀϊδίους ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν, 7 ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτάς πόλεις τὸν ὅμοιον τρόπον τούτοις ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας, πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰωνίου δίκην ἵ υπέχουσαι. 2P1,12
Nu14,29-37 1K10,5
H3,17-19 | Gn6,1-3
2P2,4 1Hen·10,4s.11-14;
12,4·1Hen10,6;
22,11 2P2,9 |
Gn19,4-25 2P2,6·Mt
10,15!
2P2,10
8 ἵ Ὅμοίως μέντοι καὶ ἵ οὔτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα ὁμὲν μαινοῦσιν ἵ κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν ἵ δόξας δὲ βλασφημοῦσιν 9 Ὅ δὲ ἵ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ἵ ὅτε τῷ 2P2,10!
Dn10,13,21; 12,1 Ap
12,7·AssMosis?

3 ἵ ποιησαμενος ἵ72 | ἵ του ἵ72 κ Ψ | ἵ ημων ζωης 1611 sy^{ph}ms.h | ἵ ημων σωτηριας και ζωης κ Ψ | σωτηριας P 642. 1175. 1448. 2492 Byz | txi ἵ72 A B 5. 81. 88. 307. 436. 442. 1243. 1735. 1739. 2344^{vid} vg^{mss}; Cyr Lcf | ἵ γραφειν κ Ψ 1735 • 4 ἵ παρεδυσαν 1735 | ὁ ἵ72* | ἵ κηρυγμα Ψ | ἵ ημων ἵ72; Lcf | ἵ και κυριον Ιησουν Χριστον ημων ἵ72 | κυριον ημων Ιησουν Χριστον ἵ78 co | θεον και κυριον ημων (-88) Ιησουν Χριστον P^{vid} Ψ 5. 88. 1175. 1448. 1611. 1735. 2492 Byz sy | txi κ A B C 33. 81. 307. 436. 442. 642. 1243. 1739. 2344 vg • 5 ἵ ουν C Ψ 1243. 1739. 2492; Lcf | ἵ αδελφοι ἵ78 | ἵ υμας παντα οτι κυριος απαξ κ | υμας απαξ τουτο οτι ο κυριος 1175. 1448 Byz | απαξ παντα (τουτο 5) οτι ο θεος C² 5 vg^{ms}; απαξ τουτο οτι ο κυριος 307. 436. 642 | παντα οτι ο θεος απαξ 442. 1243. 2492 vg^{mss} sy^{ph}; (C1) | παντα οτι ο (-Ψ) κυριος απαξ Ψ 1611 latt sy^h | απαξ παντα (παντας ἵ72*) οτι θεος Χριστος ἵ72 | απαξ παντα οτι (+ ο 33*) Ιησους A 33. 81. 2344 vg | παντα οτι ο Ιησους απαξ 88 sa^{ms}? bo? | παντα οτι Ιησους απαξ 1739^{int} sa^{ms}? bo?; Or^{1739mg} | απαξ τουτο οτι κυριος Ιησους 1735 | παντα απαξ γαρ Ιησους 1739^{v.l.} | txi B | ἵ της Ψ sy^{ph} • 6 ἵ αλυτοις και 33. 2344 • 7 ἵ τουτοις τροπον 307. 436. 642. 1175 Byz vg^{mss}; Lcf | ἵ τροπον αυτοις Ψ | τροπον 88 vg | ἵ επεχουσαι ἵ78 1611 (sa^{ms}) | υπεχουσιν κ² • 8 ἵ ομως A | ἵ αυτοι ἵ78 1735 | ὁ ἵ72 2344 bo^{pt} | ἵ κυριοτητας κ Ψ vg^{ms} sy^{ph}ms sa; Prisc | ἵ δοξαν ἵ78^{vid} 5 vg^{cl.wv} sy^{ph}; C1^{lat} • 9 ἵ οτε B (cf ἵ) | ἵ τοτε B

διαβόλω διακρινόμενος διελέγετο περι τοῦ Μωϋσεώς
 σώματος, οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας
 ἀλλ' εἶπεν, ἐπιτιμήσαι Ἐσοι Ἐκύριος. **10** οὗτοι δὲ ὅσα μὲν
 οὐκ οἶδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα
 ζῶα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. **11** οὐαὶ αὐτοῖς, 2
 ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Καὶν ἐπορεύθησαν καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Ἐβα-
 λαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κόρε
 ἀπώλοντο. **12** οὗτοί εἰσιν Ἐοιοὶ ἐν ταῖς Ἐγάταις Ἐύμων
 σπιλάδες Ἐσυνευαχοῦμενοι Ἐἀφόβως, Ἐἔαντους ποιμαί-
 νοντες, νεφέλαι ἄνυδροι Ἐὑπὸ ἀνέμων Ἐπαραφερόμενοι,
 δένδρα φθινοπωρινὰ ἄκαρπα δις ἀποθανόντα ἐκριζω-
 θέντα, **13** Ἐκύματα ἄγρια Ἐθαλάσσης Ἐπαφρίζοντα τὰς
 ἔαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες Ἐπλανῆται οἷς ὁ ζόφος Ὀτου
 σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται.
14 Προεφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἔβδομος ἀπὸ Ἀδάμ
 Ἐνώχ λέγων, ἰδοὺ ἤλθεν κύριος ἐν ἁγίαις μυριάσιν αὐ-
 τοῦ Ἐποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξει Ἐπᾶσαν
 ψυχὴν Ἐπερὶ πάντων Ἐτῶν ἔργων Ἐἀσεβείας αὐτῶν Ἐν
 ἠσέβησαν καὶ περὶ πάντων Ἐτῶν σκληρῶν Ἐν ἐλάλησαν
 κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. **16** οὗτοί εἰσιν γογγυσταὶ

9^f εν σοι B*^{vid} Ψ 1739 | σε 642 | Ἐο κυριος κ² 442. 1448. 1611. 1735 | ο θεος κ* 1739
 vg^{ms}; Hier^{pl} • **11** Ἐβαλαακ ϕ⁷² • **12** Ἐγογγυσται μεμψιμοιροι κατα τας (+ ιδίας C²)
 επιθυμιας αυτων πορευομενοι κ C² (sa^{mss} bo^{mss}) | ο κ* 436. 642. 1175 Byz | Ἐ(2P,13)
 απαταις A C 88. 1243. 2492 | Ἐημων 1243 | αυτων A^c (cf Ἐ) sy^{ph} sa^{ms} | Ἐσυνευχομενοι
 ϕ⁷² | ευαχομενοι 1735 | Ἐυμιν C 88. 1243. 1739. 2492 | Ἐαυτους ϕ⁷²* | Ἐπαντι
 ανεμο κ; Lcf | Ἐπαραφερομενοι ϕ⁷²* B Ψ 442. 1852 • **13** Ἐκ | Ἐαπαφριζοντα ϕ⁷² C 5.
 33. 81. 442. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2344 | txi κ A B Ψ 88. 307. 436. 642.
 1175. 2492 Byz | Ἐπλανητες B | ο ϕ⁷² B | ο¹ B • **14** Ἐμυριασιν αγιας αυτου C 1243.
 1448. 1611. 1739 sy^{h?} | αγιας μυριασιν αγγελων Ψ | αγιων αγγελων μυριασιν
 ϕ⁷² | μυριασιν αγιων αγγελων αυτου (-κ) κ 88. 442 | αγιας μυριασιν 1852 | txi A B
 5. 33. 81. 307. 436. 642. 1175. 1735. 2344. 2492 Byz vg sy^{h?} • **15** Ἐπαντας τους ασεβεις
 A B C Ψ 5. 33. 81. 307. 436. 642. 1243. 1448. 1611. 1735. 2344 vg? sy^{ph} mss.h? bo? | παντας
 τους ασεβεις αυτων 88. 1175. 2492 Byz | παντας ασεβεις 1739 vg? sy^{ph} mss.h? bo? | τους
 ασεβεις 442 sy^{ph} ms | txi ϕ⁷² κ 1852 (sy^{ph} mss) sa bo^{mss} | ο ϕ⁷² | Ἐτων ασεβειων αυτων Ψ
 1611 sy^{h?} | ασεβειων αυτων 1852 sy^{h?} | αυτων C 307. 442. 1243 | - κ 1739 sy^{ph} sa fa |
 Ἐλογων κ C 33. 81. 88. 307. 442. 1243. 1448. 1611. 1739. 1852. 2344 vg^{mss} sy sa fa |
 ϕ⁷² A B P Ψ 5. 436. 642. 1175. 1735. 2492 Byz bo

- μεμψίμοιροι [□]κατὰ τὰς ἐπιθυμίας ἑαυτῶν πορευόμενοι¹, 18 2P2,10
καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες 2P2,18 Dn 11,36 Theod
πρόσωπα ὠφελείας χάριν. 1Hen 5,4
Lv 19,15 etc
- 3 17 Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, ἠμνήσθητε τῶν * ῥημάτων τῶν 2P3,2
προειρημένων¹ ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ 18 ὅτι ἔλεγον ὑμῖν * [†] ἔπ' ἐσχάτου χρόνου¹ 2P3,3 2T3,11
ἔσονται ἐμπαίκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευ-
όμενοι τῶν ἀσεβειῶν. 19 Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες[†],
ψυχικοί, πνεῦμα μὴ ἔχοντες. Je 3,15!
20 Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς τῆ
ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει¹, ἐν πνεύματι ἀγίῳ προσευχόμε-
νοι[†], 21 ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ θεοῦ ἠτηρήσατε προσδεχόμε-
νοι τὸ ἔλεος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζῶν¹
αἰώνιον. 22 ^οκαὶ οὓς μὲν ἔλεατε διακρινόμενους¹,
23 οὓς δὲ σῶζετε ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες, οὓς δὲ ἔλεατε Am 4,11 Zch 3,2
- 16 [□]ϕ⁷²* | ἑαυτων **κ** A B* Ψ 5. 33. 81. 88. 307. 1611. 1735. 2344 • 17 ἠμνημονευετε
1739 | [†] ϕ προειρημενων ρηματων A 1448. 1611. 1739 sy; Lcf • 18 [†] τ ^οστι Φ ⁷² A C P 5.
33. 81. 88. 307. 436. 442. 642. 1175. 1243. 1448. 1611. 1735. 1739. 1852. 2492 Byz vg sy |
txi **κ** B Ψ 2344; Lcf | [†] επ εσχατου του χρονου **κ** A 33. 436. 1611. 1852 sy^{ph.ms.b?} | επ
εσχατων των χρονων 442. 2344 bo^{mss} | εν εσχατω (+ τω P) χρονω P 88. 642. 1175.
1448^{vid}. 2492 Byz | επ εσχατου των χρονων 81. 307. 1739 (vg^s) sy^{ph.mss} co | επ εσχατων
του χρονου 1735 | txi Φ ⁷² B C Ψ 5. 1243 sy^{ph.ms.b?} | ἑλευσονται **κ**² A C² 5. 33. 81. 307.
436. 1735. 1739. 2344 vg co | αναστησονται Ψ | txi Φ ⁷² **κ*** B C* P 88. 442. 642. 1175.
1243. 1448^{vid}. 1611. 1852. 2492 Byz • 19 [†] τ εαυτους C 5. 88. 642. 1243. 1611. 1739^c
vg^{cl.wv}; Aug • 20 [†] εποικοδομουντες εαυτους τη αγιωτατη ημων πιστει C 1739.
1852 | τη εαυτων αγιοτητι πιστει ανοικοδομεισθε Φ ⁷² | τη αγιωτατη υμων (ημων
307) πιστει εποικοδομουντες εαυτους P 307. 1175. 2492 Byz (t) | [†] τ εαυτοις Φ ⁷² 1175.
1735 • 21 ἠτηρησητε C²^{vid} | τηρησωμεν Φ ⁷² B C*^{vid} Ψ 1448. 1611. 1852 sy bo |
τηρησωμεν 1243 | [†] εις ζωνη ημων Ιησου Χριστου Φ ⁷² | ημων Ιησου εις ζωνη 1735
• 22 ^ο Φ ⁷² | [†] ελεειτε διακρινομενους 1852 | ελεειτε διακρινομενοι P 307. 642. 1175.
1448. 2492 Byz | ελεγγετε διακρινομενους A C* 5. 33. 81. 436. 1611. 1735. 1739.
2344 vg bo | - Φ ⁷² t sy^{ph} sa; Cl Hier (cf vs 23 ^ο) | txi **κ** B C² Ψ 88. 442. 1243 sy^h
• 23 [†] ους δε σωζετε εκ πυρος αρπαζοντες ους δε ελεειτε (ελεγγετε 307. 442) εν
φοβω 5. 307. 436. 442. 2344 bo? | ους δε εν φοβω σωζετε εκ πυρος αρπαζοντες ους
δε ελεατε (ελεγγετε 88) εν φοβω 88. 1611 | σωζετε εκ πυρος αρπαζοντες ους δε
ελεατε εν φοβω B | ους δε εν φοβω σωζετε εκ πυρος αρπαζοντες P 1175. 1448. 2492
Byz | ους δε σωζετε εκ πυρος αρπαζοντες εν φοβω C 1243. 1852 sy^h | ους δε σωζετε
εκ πυρος αρπαζοντες 642 | εκ πυρος αρπασατε διακρινομενους δε ελεειτε εν φοβω
 Φ ⁷² t sy^{ph} sa; (Cl) | txi **κ** A Ψ 33. 81. 1735. 1739 vg bo?; Cl^{lat}

Ap 3,4 Zch 3,3s ἐν φόβῳ¹ μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐπιλωμένον χιτῶνα.

R 16,25¹ 24 Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ἑαυτὸν ἀπαιτούς καὶ 4

2P 3,14¹ στήσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἑαυτούς ἐν ἀγαλ-

R 16,27¹· 1ΤΓ,1,1¹ 25 μόνῳ ἑαυτῶν ἡμῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ

2P 3,18 τοῦ κυρίου ἡμῶν δόξα μεγαλωσύνη κράτος καὶ ἐξου-

σία¹ ἑαυτῶν ἀπὸ παντὸς τοῦ αἰῶνος² καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας³, ἀμήν.

24 ἑστηρίξαι ἀσπίλους ἑαυτούς ἀπεναντι τῆς δόξης αὐτοῦ ᾠ72 (t) | ἑαυτὸν ἀπαιτούς P Byz | ἑαυτῶν ἡμῶν A • 25 ἑαυτῶν (R 16,27) σοφῶ P 5. 307. 642. 1175. 1448. 1735 Byz | ἑαυτῶν ᾠ72 | σωτηρι 1175 | ᾠP 642. 1175. 1243. 1448 Byz | ἑαυτῶν καὶ ἐξουσία P 88. 307. 642. 1175. 1448 Byz bo | ἐξουσία ᾠ72 | καὶ ἐξουσία ᾠ72 | ἑαυτῶν ἀπὸ παντὸς αἰῶνος 88. 307. 436. 1739. 2344 | – ᾠ72 P 1175. 1448 Byz | ἑαυτῶν καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας αἰῶνας ᾠ72 | καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας αἰῶνας X bo^{ms} | καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας αἰῶνας τῶν αἰῶνων 88. 442. 1448 sy^{hmg} bo | καὶ νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς πάντας αἰῶνας τῶν αἰῶνων 33. 2344 | νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς πάντας αἰῶνας 307 | καὶ νῦν εἰς πάντας αἰῶνας 436 sa

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ἸΩΑΝΝΟΥ

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ, 2 ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅσα εἶδεν¹Τ. 3 Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες¹ τοὺς λόγους¹ τῆς προφητείας Τ καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα, ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

Am 3,7· 19; 4,1; 22,6
Dn 2,28s.45 Theod
22,16

9 | 6,9!

19,10· 1J1,1-3

14,13; 16,15; 19,9; 20,6;
22,7.14· 22,18!s

22,10

4 Ἰωάννης ταῖς ἐπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Τ ὃ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος καὶ ἀπὸ τῶν ἐπτὰ πνευμάτων ἧ ἀνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ 5 καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς, ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος Τ τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Ὁ τῷ ἄγαπῶντι ἡμᾶς καὶ ἠλύσαντι ὡς ἡμᾶς ἑκ τῶν ἁμαρτιῶν ὡς ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, 6 καὶ ἔποιήσεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ

11

8; 4,8· 11,17; 16,5· Ex
3,14 Is 41,4· L 7,19!
3,1; 4,5; 5,6 Is 11,2s

1Hen 90,20 |

3,14· 19,11 Ps 89,38 Jr
42,5· Ps 89,28· Kol 1,18·
Is 55,4

Is 40,2 Ps 130,8

5,9; 7,14; 12,11 1J1,7! |

5,10; 20,6 Ex 19,6;
23,22· Is 61,6 1P 2,5,9
Jub 16,18; 33,20

Inscriptio: Ἰωαννου του θεολογου 1006. 1841. 2329. 2351 M | Ιωαννου του θεολογου και ευαγγελιστου 046. 1611 | του απο Ιωαννου και ευαγγελιστου P | του αγιου Ιωαννου του αποστολου και ευαγγελιστου του θεολογου 2050 | - K* | txt N¹ (A) ¶ 1,1/2 ἄτης γεναμενης εις εμε Ιωαννην τον αποστολον του κηρυξαι τον λογον του θεου και την μαρτυριαν Ιησου Χριστου οσα ειδον 2050 | ἄ αγιοις K* | Τ και ατινα εισιν και ατινα χρη γενεσθαι μετα ταυτα M^A • 3 ἄκουων 2053. 2062 it vg^c; Apr Bea | ἄ τους λογουσ τουτουσ C | τον λογον K 046. 1854 | Τ ταυτης 1611. 2053. 2062 gig vg^{ms} sy bo • 4 Τ θεου 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 M (ar) t; Vic Prim | txt P^{18vid} K A C P 2050 lat sy co; Apr | ἄ των K A | α εστιν P 2053 M^A • 5 Τ εκ M^A | ὁ bis K* | ἄ αγαπησαντι P 2053. 2062 M^A | ἄ λουσαντι P 046. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062 M^K lat bo | txt P¹⁸ K A C 1611. 2050. 2329. 2351 M^A h sy; Prim | ἄ απο P 046^c. 1006. 1841. 2351 M^K | ὁ A • 6 ἄ ποιησαντι 046^c. 1854 | ἄ ημιν A 1854. 2053. 2062. 2344 | ημων C 1611. 2329 h t vg | txt K P 046^c. 1006. 1841. 2050. 2351 M ar gig vg^c; Tert Vic Prim | ἄ βασιλειον 046. 1854. 2050. 2351 | βασιλεισ και P M^A | ἄ ιερατευμα 2351 vg^{ms}

R 16,27! ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας [τῶν αἰώνων] ἀμήν).

Dn 7,13 Mc 13,26p
Zch 12,10ss Aqu Theod
J19,37 Jub 1,28

Gn 12,3; 28,14

7 Ἴδου ἔρχεται ἔμετὰ τῶν νεφελῶν,
καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς
καὶ οἵτινες ὁ αὐτὸν ἐξεκέντησαν,
καὶ κόπονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.
ναί, ἀμήν.

12,6; 22,13
4! · 11,17! Am 3,13 ⊕
etc

8 Ἐγὼ εἰμι τὸ ἄλφα καὶ τὸ ᾠ^Τ, λέγει κύριος ὁ θεός, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ.

22,8 Dn 8,1 · Ph 4,14

3,10!

9 Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ^{Τ1}. 10 ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος 11 Ἐλεγοῦσης^Τ ὁ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἐπτὰ ἐκκλησίαις, εἰς Ἐφεσον καὶ εἰς Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα^Α καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν καὶ εἰς Λαοδικεῖαν. (2)

6,9! | 4,2; 17,3!

1K 16,2! · 4,1 Ez 3,12

Ex 19,16 | 19,9! Is 30,8

4

12 Καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ, καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἐπτὰ λυχνίας χρυσᾶς

20; 2,1 Ex 25,37,31 Zch
4,2

6 εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν ¹⁸ A P 2050 bo | - 2344 | *lxi* ² (τα αἰῶνα ^{κ*}) C 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329. 2351 ³ *latt* sy; Did • 7 [†] *επι* C 2053 sa | [†] *οψονται* ^κ 1611. 2351 sy bo | ^ο ^{κ*} | [†] *αυτον* ^{κ*} 2050. 2344. 2351 h; Prim • 8 [†] (+ η 2329) αρχη και (+ το 2329) τελος ^{κ*} 2b 1854. 2050. 2329. 2351 ³ *lata* bo • 9 [†] *κοινωνος* 1006. 1841 ³ *lata* | [†] *εν* 2053. 2062 | *εν τη* P ³ *lata* | [†] *υπομονη εν Χριστω* A | [†] *υπομονη εν Χριστω Ιησου* ([†] *Ιησου Χριστω* ^{κ2}) ^{κ2} 046. 1006. 1841. 2351 ³ *lata* ar h vg^{cl} | (+ εν 1854) *υπομονη Ιησου Χριστου* 1854. 2329 ³ *lata* sy^{h**} (sa) | *lxi* ^{κ*} C P 1611. 2050. 2053^{vid} gig vg sy^{ph} bo | [†] *δια* ^κ P 046. 1854. 2050. 2329. 2351 ³ *lata* sy | *lxi* A C 1006. 1611. 1841. 2053. 2062 | [†] *Χριστου* ^{κ2} 046. 1006. 1841. 2351 ³ *lata* ar vg^{ms} sy^{ph,h**} co; Prim • 10 [†] 3 / 2 4 046. 1006. 1841. 2351 ³ *lata* | [†] *φωνην μεγαλην οπισθεν μου* A | *lxi* ^κ C P 1611. 1854. 2329 ³ *lata* sy • 11 [†] *λεγουσαν* ^{κ2} | [†] *μοι* 1611. 1854 h (t) bo; Prim Bea | *μοι Ιωαννη* 2053. 2062 | *εγω ειμι το* (- *ειμι το* P) A και το Ω ο (-P) πρωτος και ο εσχατος και P ³ *lata* | *lxi* ^κ A C 046. 1006. 1841. 2050. 2329. 2351 ³ *lata* sy sa | [†] *εις Θυατειραν* A C 046. 1006. 1611. 1854. 2050. 2351 | *εν Θυατειροις* P | *lxi* ^κ 1841. 2053. 2062. 2329 ³ *lata* | ^ο ^{κ*} • 12 [†] *εκει* 046. 1006. 1841. 2351 ³ *lata* | [†] *ελαλησεν* P 1611 ³ *lata* | *λαλει* A

2 Τῷ ἀγγέλῳ ἡ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον·

3

Am 1,6 etc · 1,16!

13 · 1,12!

19; 3,1.8.15 · 1Th 1,3

2K 11,13 1J 4,1

14,20 · Mt 24,12 1Hen

5,4

16,22; 3,3.19

Ps 139,21

15 Act 6,5

11.17.29; 3,6.13.22 ·

13,9 Mt 11,15!

11.17.26; 3,5.12.21;

21,7 · 22,2.14.19! Gn 2,9;

3,2.24 ⊕ · Gn 3,3 ⊕ ·

Ez 31,8 ⊕ |

1,17!

1,18 R 14,9 | 2K 6,10!

3,9 J 8,30-47 2K 11,14s

L12,4! |

Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσοῦν· 2 οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον ἔχεις καὶ τὴν ὑπομονὴν σου ὅτι οὐ δύνῃ βασιλεύσει κακοῦς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς ἀποστόλους ἔχεις καὶ οὐκ εἰσὶν καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς, 3 καὶ ὑπομονὴν ἔχεις καὶ ἐβαστάσας διὰ τὸ ὄνομά μου καὶ οὐ κεκοπίακες. 4 ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφήκες. 5 μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκας καὶ μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανόησῃς. 6 ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν ὅσα κἀγὼ μισῶ.

7 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ ἐστὶν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ.

8 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ἡ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον·

4

Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν· 9 οἶδά σου τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν, ἀλλὰ πλούσιος εἶ, καὶ τὴν βλασφημίαν ἔχεις ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίου εἶναι ἑαυτοὺς καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ οἱ συναγωγῆ τοῦ σατανᾶ. 10 μὴ δὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πα-

¶ 2,1 ἦ τω A C 1854 | ἡ δεξιά αὐτοῦ χειρὶ N* | ἡ χρυσεῶν A C (2050) • 2 ἦ σου N 046. 1006. 1611. 1841. 2050. 2329. 2344. 2351 M vg^{ms} sy^h | txt A C P 1854. 2053 lat sy^h | ° A t | ἡ βασταξαι P 1006. 1611 M^A | ἦ εἶναι N² 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2050. 2351 M it vg^{cl} sy^{ph}.h³; Vic Prim | txt N* A C P 2053. 2329 ar vg • 3 ἡ εβαστασας (+ με P) και υπομονην εχεις P M^A | υπομονην εχεις και θλιψεις πασας και εβαστασας N* | ἡ οὐκ εκοπιασας N P 046. 1006. 1611. 1841. 2050. 2053. 2329. 2344. 2351 M | οὐκ εκοπιασας 1854 | txt A C • 4 ἡ 4 2 I A • 5 ἡ εκπεπτωκας P M^A | ἦ (16; 3,11) ταχυ 046. 1006. 1611. 1841. 2351 M (ar) t vg^{ms} sy^h; Aug^{pt} Prim | txt N A C P 1854. 2050. 2053. 2329 gig vg sy^h • 6 ° A • 7 ἡ επτα εκκλησιας A | εκκλησιας ταῖς επτα C | ° N it vg^{cl}; Bea | ἡ μεσω τω παραδεισω N² P gig | μεσω του παραδεισου M^A co | ἦ μου 046. 1006. 1611. 1841. 2050. 2053. 2351 M^K latt sy^h co | txt N A C P 1854. 2329 M^A sy^h • 8 ἡ τω A | ἡ πρωτοτοκος A | ° 1006. 1841 M^K • 9 ἦ (2) τα εργα και N 046. 1006. 1841. 2050. 2351 M sy^h** | txt A C P 1611. 1854. 2053. 2329 latt sy^h co | ἦ την N | και την 1611 | ° P 1854. 2053. 2329*. 2351 M^A | ° 1 2329 • 10 ἡ μη A C 046. 2050 | txt N P 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 M sy | ἡ παθειν 046. 1006. 1841. 1854. 2050. 2329. 2351 M^K | txt N A C P 1611. 2053 M^A

σχειν. ἰδοὺ ^Τ μέλλει ^Γβάλλειν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε καὶ ^Γἔξετε θλίψιν ^Γἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

Dn 1,12,14

2McC 13,14· 3,11
1K 9,25! Zch 6,14 2Bar
15,8 TestJob 4,10

11 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῆ ἕκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.

7! 4Esr 7,127s· 20,6!

5 **12** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ^Γτῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον·

Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν· **13** οἶδα ^Τ ποῦ κατοικεῖς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ, καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομα ^Γμου καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου ^οκαὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ^Τ Ἀντιπᾶς ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς ^ομου, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου ὁ σατανᾶς κατοικεῖ.

16; 1,16; 19,15,21
H 4,12 Is 49,2 Sap
18,16 | Ez 12,2· 13,2!
3,8; 14,12

14 ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα ^οτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδασκεν ^{τῷ} Βαλάκ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ^Τ φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. **15** οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν ^ο[τῶν] Νικολαϊτῶν ὁμοίως. **16** μετανόησον ^οοὐν· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου.

1,5!

4!

Nu 31,16 2P 2,15 Jd 11

20 Nu 25,1s

6 | 5!

1Hen 62,2· Jr 21,5

12!

7!

Ex 16,32ss Ps 78,24·
2McC 2,4-8

17 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. ^{Τῷ} νικῶντι δώσω ^Γαὐτῷ ^{τοῦ} μάννα ^{τοῦ} κε-

10 ^Τ δη 046. 2351 ^ΜΚ | γαρ 2050 | ^Γ λαβεῖν 2351 | βαλεῖν 046. 1006. 1611. 1841. 2050. (2329) ^ΜΚ | - 1854 | *txt* ^Ν(*)² A C P 2053 ^ΜΑ co | ^Γ2 εχθε A P 1854. 2344; Prim | εχετε C 2050. 2053 ^ΜΑ sa | ^Γ3 ημερας 046. 1006. 1611. 1841. 2351 ^ΜΚ • **12** ^Γ τω 2050 sy^h • **13** ^Τ τα εργα σου και 046. 1006. 1611. 1841. 2351 ^Μ sy^h** | *txt* ^Ν A C P 1854. 2050. 2053. 2329 latt sy^{ph} co | ^Γ σου ^Ν* | ^ο ^Ν P 046. 1006. 1611. 1841. 2351 ^Μ gig t vg^{ms} sy^h; Prim Bea | *txt* A C 1854. 2050. 2053. 2329 ar vg sy^{ph} co | ^Τ αις 046. 1006. 1841. 2351 ^ΜΚ sy^h | εν αις ^Ν P 1611. 1854. 2050 ^ΜΑ gig t | μου 2329 | *txt* A C 2053 ar vg | ^ο1 ^Ν P 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2329 ^Μ latt sy^{ph} | *txt* A C 2050. 2053. 2351 sy^h • **14** ^ο C 1611. 1854. 2053 ar vg^{ww} sy^h (bo); Prim | ^Γ εδιδασεν 046. 1006. 1841. 2351 ^ΜΚ | ^Γ εν τω Βαλααμ τον Βαλακ P ^ΜΑ | - ^Ν* | ^Τ και 046. 1006. 1841. 2351 ^ΜΚ vg^{ms} sy^h • **15** ^ο A C 046. 1611. 1854 ^ΜΚ | *txt* ^Ν P 1006. 1841. 2050. 2053. 2329. 2351 ^ΜΑ | ^Γ ομοιως ο μισω P ^ΜΑ • **16** ^ο ^Ν P 2053. 2329. 2351 ^ΜΑ latt sy^h sa^{ms} • **17** ^Γ αυτω φαγειν P 1611. 1854. (2050). 2344. 2351 ^ΜΑ ar gig t sy^h** sa; Bea | - ^Ν vg^{cl} sy^{ph} | ^Γ απο (εκ ^Ν 2050) του μαννα ^Ν 2050 ^ΜΑ | απο του ξυλου P

- κρυμμένου και [□]δώσω αὐτῶ ᾠψήφον λευκὴν, και ἐπὶ τὴν
 3,12 Is 62,2; 65,15· ᾠψήφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ
 19,12 λαμβάνων.
- 24; 1,11 Act 16,14 **18** Και τῶ ἀγγέλω ἱ τῆς ἐν Θυατείροις ὁ ἐκκλησίας γρά- 6
 ψον·
- 1,14s Dn 10,6 Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς
 2! ὁ αὐτοῦ ὡς ἱ φλόγα πυρὸς και οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλ-
 κολιβάνω· **19** οἶδά σου τὰ ἔργα και τὴν ἀγάπην και τὴν
 πίστιν και ἱ τὴν διακονίαν και ἱ τὴν ὑπομονὴν ὁ σου, και
 14! τὰ ἔργα σου τὰ ἔσχατα πλεῖονα τῶν πρώτων. **20** ἄλλ' ἔχω
 1Rg 16,31 2Rg 9,22 κατὰ σοῦ ἱ ὅτι ἱ ἀφεῖς τὴν γυναῖκα ἱ ἱεζάβελ, ἡ λέγου-
 σα ἱ ἔαυτὴν προφητὴν ἱ ἱ και διδάσκει και πλανᾷ τοὺς
 14! ἔμοὺς δούλους πορνεῦσαι και φαγεῖν εἰδωλόθυτα. **21** και
 ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἱνα μετανοήσῃ, ἱ και ὁ οὐ θέλει ἱ με-
 τανοῆσαι ἱ ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. **22** ἱδου ἱ βάλλω αὐτὴν
 εἰς ἱ κλίνην και τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς θλίψιν
 5! μεγάλην, ἐὰν μὴ ἱ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων ἱ αὐτῆς,
 Ez 33,27 **23** ὁ και τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ. και
 γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ ἔραυνῶν
 νεφροὺς και καρδίας, και δώσω ὑμῖν ἐκάστῳ κατὰ τὰ
 R 8,27 Ps 7,10 Jr ἔργα ἱ ὑμῶν. **24** ὑμῖν δὲ λέγω ἱ τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυ-
 11,20· 20,12s; 22,12 ατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, οἳτινες
 R 2,6! TestJob 4,8 οὐκ ἔγνωσαν τὰ ἱ βαθέα ἱ τοῦ σατανᾶ ὡς λέγουσιν· οὐ
 13,11! ἱ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος, **25** πλην ὃ ἔχετε κρατήσατε
 ἱ ἄχρι[ς] οὐ ἱ ἄν ἱ ἔξω).

17 [□] X • 18 ἱ τω A sy^h | - C | ° A | °1 A latt sy^{ph} | ἱ φλοξ X • 19 [□] X* | ° X ar gig t; Prim
 • 20 ἱ πολυ X 2050 M^A gig (it) sy^{ph} | ἱ ἀφηκας X² 1611. 2050 vg^{ms} sy co | ἱ σου (+ την A)
 A 046. 1006. 1841. 1854. 2351 M^K sy; Cyp Prim | ἱ τὴν λεγουσαν X² P 1854. 2050 M^A | ἱ
 λεγει 046. 1006. 1611. 1841. 2351 M^K | lxi X* A C 2053. 2329 | ἱ αὐτὴν X 046 | ἱ εἶναι
 X 2050. 2344 ar t • 21 [□] X* sa^{ms} | ἱ ουκ ἠθελῆσεν A; Tyc Prim Bea • 22 ἱ βαλω X² P
 046. 1006. 1611. 2050. 2329. 2351 gig t vg^{cl} sa; Tert | καλω X* | ἱ φυλακὴν A | ἱ με-
 τανοησουσιν X A | μετανοησει 2050 | lxi C P 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329.
 2344. 2351 M | ἱ 2 αὐτῶν A 1854. 2329. 2344 M^A ar t vg^{cl} sy^{ph}; Cyp • 23 ° A | ἱ αὐτοῦ
 046. 2050. 2329 ar t co; Apr | - X* • 24 ἱ και 2329 ar vg^{cl} | ἱ βαθη X P 2050. 2053. 2329.
 2344 M^A lat | ἱ τοῦ θεοῦ ἀλλα 2329 | ἱ βαλω X 046. 1611. 2050. 2329. 2351 ar vg; Tyc
 Prim • 25 ἱ ἀχρι X C 1611. 2053. 2329. 2351 | εως A | - 1854 | lxi P 046. 1006. 1841.
 2050. 2344 M | ἱ ἀνοιξω 046. 1006. 1841 M^K

- 26 Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν 27 καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ Ἰ συντριβεται, 28 ὡς κἀγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρός μου, καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωϊνόν. 29 Ὁ ἔχων οὐς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.
- 7 **3** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ Ἰ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον·
- Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· οἶδά σου τὰ ἔργα ὅτι ὄνομα ἔχεις Ἰ ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ. 2 γίνου γρηγορῶν καὶ Ἰ στηρίσον τὰ λοιπὰ ἃ ἔμελλον ἀποθανεῖν, οὐ γὰρ εὔρηκά σου ὧτὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὁμου. 3 μνημόνευε ὁοῦν πῶς εἴληφας Ἰ καὶ ἤκουσας καὶ τήρει καὶ μετανόησον. ἐὰν οὖν μὴ Ἰ γρηγορήσης, ἦξω Ἰ ὡς κλέπτῃς, καὶ οὐ μὴ Ἰ γνῶς ποίαν ὥραν ἦξω ἐπὶ σέ. 4 ἀλλ' Ἰ ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν Ἰ ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν.
- 5 Ὁ νικῶν Ἰ οὕτως περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. 6 Ὁ ἔχων οὐς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.
- 8 **7** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον·

7!

| 12,5; 19,15 Ps 2,8,9
PsSal 17,23s 1Hen
90,18

22,16 | 7!

1,4!

1,16! · 2,2!

16,15 Mc 13,37! · R 1,11!

L 22,32

2,5!

16,15 1Th 5,2!

Jd 23

6,11!

2,7!

13,8; 17,8; 20,12.15!;
21,27 L 10,20! Ph 4,3.
Ex 32,32s Ps 69,29 Dn
12,1 MI 3,16 · L 12,8p
2,7!

27 Ἰ συντριβησεται P 046. 1006. 1611. 1841. 2053. 2329. 2344. 2351 M lat | txt N A C 1854. 2050 gig co

¶ 3,1 Ἰ τω 046 sy^h | Ἰ και 046. 1006. 1611. 1841. 2344 M^k • 2 Ἰ τηρησον 1611. 2344 sy^h | Ἰ ημελλες αποβαλλειν 046. 1006. 1611. 1841 M^k (sy^{ph} bo) | txt N A C P 1854. 2050. 2053. 2329. 2351 M^A latt sy^h sa | ὁ A C | txt N P 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2050. 2053. 2329. 2344. 2351 M | ὁ M^A sy^{ph} sa^{ms}; Prim • 3 ὁ N 2329 gig t sy^{ph}; Prim | ὁ 046. 1006. 1841 M^k | Ἰ μετανοησης N*; Prim | μετανοησης μηδε γρηγορησης 2050 t bo | Ἰ Ἰ επι σε N 046. 1006. 1841. 2050. 2344 M^k it vg^{cl} sy sa^{ms}; Bea | Ἰ γνωση N 046. 1006. 1841. 2050. 2329. 2344. 2351 M^k | txt A C P 1611. 1854. 2053 M^A • 4 Ἰ 046. 1006. 1841 M^k | Ἰ ὁι M | ὁι 2329. 2351 • 5 Ἰ ουτος N² P 046. 1611. 1841. 1854. 2050. 2053 M | ὁι αυτος 2050 | txt N* A C 1006. 2329. 2344. 2351 latt sy co | Ἰ Ἰ εμπροσθεν N 1611

6,10·19,11 1J5,20·5,5
Is22,22 Job12,14 Mt
16,19
|2,2!
1K16,9!
J8,5!
2,13|
2,9!

Ps86,9 Is60,14; 49,23
Is43,4
J8,5!·1,9; 13,10;
14,12 L8,15! 2T2,12
2Th1,4 1Hen5,4
2P2,9!
2,25; 22,7.12.20 Zch
2,14
2,10!
2,7!·G2,9·7,15!
14,1!
Ez48,35
21,2·TestDan4,12
4Esr7,26
2,17!
2,7!

Τάδε λέγει ὁ ἄγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖν Δαυίδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεις κλεισει ὁ καὶ κλειων καὶ οὐδεις ἄνοιγει. **8** οἶδά σου τὰ ἔργα, ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἠνεφωμένην, ἦν οὐδεις δύναται κλεισαι ὁ αὐτήν, ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. **9** ἰδοὺ δίδω ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται. Ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε. **10** ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγὼ σε ὀτηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἐρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. **11** ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὁ ἔχεις, ἵνα μηδεις λάβῃ τὸν στέφανόν σου.

12 Ὁ νικῶν ποιήσω αὐτὸν στῦλον ὅ ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ μου καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ὅ ἐτι καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἰερουσαλὴμ (ἡ καταβαίνουσα) ἔκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. **13** Ὁ ἔχων οὐς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

7 3 4 1 2 K A | 1 2 2050 | ο αγγελος αληθινος 2351 | txt C P 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344 M latt sy co | Γ του Δαυιδ K P 046. 1006. 1841. 2344. 2351 M; Or | του αδου 2050 | txt A C 1611. 1854. 2053. 2329 | κλειει 1611. 1854. 2053 M latt; Prim | κλεισει αυτην ει μη ο ανοιγων 046. 1006. 1841 M K | κλεισει αυτην 2351 | txt K A C P 2050. 2329. 2344 co; Irlat Or Tyc | ° A vg^{ww} sa^{mss}; Irlat Tyc Apr | Γ κλειει C^{vid} lat | ° ανοιξει K 046. 1006. 1841. 2050. 2329. 2344 M co; Irlat Or | ανοιγη ει μη ο ανοιγων και ουδεις ανοιξει 2351 | txt A C P 1611. 1854. 2053 M latt • 8 Γ και 1611 | ° K 1006^c • 9 Γ διδωμι P 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 M | δεδωκα K sa | txt A C | ° και M^a ar | Γ ηξωσιν 046. 1611. 1841. 1854. 2344. 2351 pm | txt K A C P 1006. 2050. 2053. 2329 pm | ° προσκυνησωσιν 046. 1611. 1841. 1854. 2053. 2344. 2351 pm | txt K A C P 1006. 2050. 2329 pm | ° γνωση K 2351 sa; Prim | γνωσονται 2050 | γνωσωσιν 1006 | ° 046. 1006. 1841. 2351 M^k vg^{ms}; Prim • 10 Γ και A (2344) | ° K sa^{mss} • 12 Γ αυτω K* 1611. 1854. 2351 | ° K* | ° 1 K | ° της καταβαινουσης K²; Tyc | ° η καταβαινει 046. 1006. 1841^{vid}. 2351 M^k | ° απο 1006. 1841^{vid} M^k | ° 046. 1006. 1841. 1854. 2053 M^k bo^{mss}

- 9 **14** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικεῖα ἐκκλησίας γράψον·
 Τάδε λέγει ὁ ἄμην, ^Τ ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς ^Γκαὶ ἀληθινός, ^Τ ἡ ἀρχὴ τῆς ^Γκτίσεως τοῦ θεοῦ· **15** οἶδά σου τὰ ἔργα ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός. [□] ὄφελον ψυχρὸς ἢς ἢ ζεστός. ^ν **16** οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ καὶ ^Γοὔτε ^ςζεστός οὔτε ψυχρὸς^ς, ^ν μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ^ν τοῦ στόματός ^Γμου. **17** ὅτι λέγεις [□] ὅτι πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ ^Γοὐδὲν χρεῖαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ^Τ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός, **18** συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα πλουτήσης, καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλη καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ ^Γαἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου, καὶ ^Γκολλ[ο]ύριον ^Γἐγχεῖσαι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς. **19** ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω· ^Γζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. **20** Ἰδοὺ ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ^Γἀνοίξῃ τὴν θύραν, [□]καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ.
21 Ὁ νικῶν δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς καὶ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. **22** Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

1,11 Kol2,1!

2K1,20·1,5!·Is65,16
Prv8,22 J1,3!|2,2!18,7·Hos12,9 Zch
11,5 1K4,8
R7,242P1,9|
Is55,1·1P1,7·PsSal
17,43
6,11!

16,15

Prv3,12 1K11,32
H12,6·2,5!
Jc5,9!·L12,36 Ct5,2

J10,3!

J14,23·L22,30! 1Hen
62,142,7!·Mt19,28!
5,5·Mc12,36! 1Hen
45,3
|2,7!

14 ^Τ καὶ ^{κ*} | ^Γ ο 2050. 2053. 2351 sy^h bo^{pt} | καὶ ο ^κ C bo^{pt} | *txt* A P 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2329. 2344 [℣] | ^Τ καὶ ^κ sy^{ph} | ^Γ ἐκκλησίας ^{κ*} • **15** [□] A 1006 • **16** ^Γ ου 1006. 1841. 1854. 2053. 2351 [℣]^κ; Bea | ^ς ψυχρὸς (+ εἰ 2050) οὔτε ζεστός A P 2050 ar vg sy^{ph} sa; Vic Apr | ^Γ ἐλεγχω σε εκ 2329 | παυσε ^{κ*} | ^Γ σου ^{κ*} 2329 • **17** ^ο ^κ P 046. 1006. 1841. 1854. 2053. 2344. 2351 [℣] vg^{mss}; Spec Bea | *txt* A C 1611. 2050. 2329 lat sy | ^Γ οὔθενος ^κ P 046. 1006. 1611. 1841. 2050. 2329. 2344. 2351 [℣] sy | *txt* A C 1854. 2053 | ^Τ ο A 1006. 1611. 1841. 2329. 2351 [℣]^κ • **18** ^Γ ἀσχημοσύνη P; Tyc Bea | ^Γ κολλυριον ^κ C 046. 1006. 1611. 1841. 2329. 2344 *pm* | *txt* A P 1854. 2050. 2053. 2351 *pm* | ^Γ ἵνα εγχεῖσαι 046. 1006. 1611. 1841. 2351 [℣]^κ | εγχεῖσαι P 1854 [℣]^κ sy | *txt* ^κ A C 2050. 2053. 2329 co • **19** ^Γ ζήλωσον ^κ P 0169^c. 2053 [℣]^κ • **20** ^Γ ἀνοιξάτω ^κ 2053*^{vid} | [□] A P 1611. 2050. 2053 [℣]^κ latt sy^h co | *txt* ^κ 046. 0169. 1006. 1841. 1854. 2329. 2344. 2351 [℣]^κ sy^{ph}

Ps 78,23 Act 10,11!
1,10!

11,12 Ex 19,24
2Bar 10,3·1,1! Dn
2,29.45 Theod
1,10!·Ps 11,4; 103,19
Ez 1,26 | Hen 14,18·5,7!

10,1·Ez 1,27s

10; 5,5-8.14; 7,11.13;
11,16; 14,3; 19,4 Is
24,23
6,11!·Zch 6,11

8,5; 11,19; 16,18 Ex
19,16 Esth 1,1d Θ·Ez
1,13 | Hen 14,19·Zch
4,2·1,4! | Hen 90,21

15,2 Ez 1,22
5,6.8.11.14; 6,1; 7,11;
14,3; 15,7; 19,4! Ez
1,5·Ez 1,18; 10,12 |
6,1.3.5.7 Ez 1,10; 10,14

4 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἠνεωγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἦν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος ἁλαλούσης μετ' ἐμοῦ λέγων· ἀνάβα ὦδε, καὶ δεῖξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα¹.

2 Ἐυθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι, καὶ ἰδοὺ θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθήμενος, **3** καὶ ὁ καθήμενος ὅμοιος ὁράσει λίθω ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ, καὶ ἱρίς κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὁράσει σμαραγδίνῳ. **4** Καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου ἑξήκοντα ἑξήκοντα εἴκοσι τέσσαρες, καὶ ἐπὶ τοὺς ἑξήκοντα εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημένους περιβεβλημένους ὀβελίσματι λευκοῖς καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. **5** Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί, καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καίόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ἃ εἰσὶν ὡς ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ, **6** καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη ὁμοία κρυστάλλῳ. Καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν. **7** καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου καὶ τὸ τέταρτον

¶ **4,1** Ἰδων **κ** 2344 t; Prim | ἁλαλουσης μετ εμου λεγουσα **P** **℣**^a | λαλουσαν μετ εμου λεγων (λεγουσα **κ**) **κ** | μετ εμου λαλουσα 2329 | λεγουσα μετ εμου 1854 ar | Ἔσσα **A** | [· et ·! -] • **2** καὶ **P** 0169^c. 1854. 2344 **℣**^a vg^{cl} sy | τοῦ θρονου **P** **℣**^a • **3** 1006. 1841. 1854. 2053. 2344 **℣** | txt **κ** **A** **P** 046. 0169. 1611. 2050. 2329. 2351 latt sy co | τ καὶ σμαραγδω 046 | ἱεριεις **κ*** **A** 2329 | ὁμοιως ορασει σμαραγδινων 046. 1006. 1841^{vid}. (2329. 2351^c) **℣**^k (sy^{ph}) | ομοιος ορασει σμαραγδινων 1854 | txt **κ*** **A** **P** 1611. (2050. 2053). 2344 **℣**^a lat (sy^h) sa^{ms} bo • **4** 1006. 1841. 2053 **℣**^k | ἑθρονοι εικοσι τεσσαρες **P** 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2050. 2329. 2344. 2351 **℣** | txt **κ** **A** 2053 | ἑικοσι τεσσαρας θρονους **A** 1854. 2050. 2053. 2344 | θρονους 2329 | θρονους τους εικοσι τεσσαρας 046. 1006. 1611. 1841. 2351 **℣**^k | txt **P** **℣**^a | ο¹ **A** **P** 1854 lat | ο² **κ** 1854. 2050. 2329 • **5** τ αυτου 1006. 1611^c. 1841. 1854. 2351 **℣**^k sy^h** sa^{ms} | ἄ εστιν **A** | αι εισιν 046. 1006. 1841 **℣**^k | εις 2329 | 046. 1006. 1841. 2344 **℣**^k • **6** 2053 sy^{ph} sa; Prim • **7** ἔχον **κ** **P** 1611. 1841. 1854. 2050. 2053 **℣**; Ir | txt **A** 046. 1006. 2329. 2344. 2351 | τ το προσωπον ως ανθρωπος **P** 1611*. 1854. 2050. 2053. 2329 **℣**^a sy^h | το προσωπον ως ομοιον ανθρωπω **κ** (gig t) | προσωπον ανθρωπου 046. 1006. 1611^c. 1841. 2351 **℣**^k; Ir | txt **A** (- το 2344) ar vg sy^{ph}

οζῶον ὅμοιον ἀετῶ πετομένῳ. **8** καὶ ὅτὰ τέσσαρα ζῶα, ἐν 'καθ' ἓν' ὀϊαυτῶν ἔχων ἀνά πτέρυγας ἕξ, κυκλόθεν 'καὶ ἔσωθεν' γέμουσιν ὀφθαλμῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες·

Is 6,2

Ez 1,18; 10,12

'ἄγιος ἄγιος ἄγιος' κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος.

Is 6,3 1Hen 39,12 · 11,17! Am 3,13 ☉ etc 1,4!

9 Καὶ ὅταν ἰδώσουσιν τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, **10** ἵπεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἵ καὶ βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες·

5,7! · 10; 1,18; 10,6 · 15,7 Dn 4,34 Theod; 6,27 Theod; 12,7 | 4! 5,7!

9!

11 ἄξιός εἰ, ὁ κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν ἵ λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἵ ἦσαν ἵ καὶ ἐκτίσθησαν·.

5,9,12

5,13; 7,10,12; 11,15,17; 12,10; 15,3s; 19,1s.5-7 R 16,27! 1Chr 29,11 · E 3,9 Sap 1,14 Sir 18,1 3McC 2,3 · 1K 12,18!

11 **5** Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὀπισθεν ἵ κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτὰ. **2** καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ὅ ἐν φωνῇ μεγάλῃ· τίς ἄξιός ἵ ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ; **3** καὶ οὐδ-

7!

10,2 · Ez 2,9s Is 29,11 Jr 32,10s Dn 12,4,9 | 10,1; 18,21

7 ° 046. 1006. 1841 M^k • 8 ° 046. 1006. 1841 M^k | txt N A P 1611. 1854. 2050. 2053. 2329. 2344. 2351 | 'εκαστον N 2329 sy | ° 1006. 1841. 2351 M^k t; Prim | 'εχον 046. 1841. 2053. 2344 M^k | εχον N lat | εχοντα P 1611. 2050. 2351 | txt A 1006. 1854. 2329 | 'και εξωθεν και εσωθεν 046 | εσωθεν και εξωθεν 2351 | και εξωθεν 2050 | 'novies αγιος 046 M^k | octies αγιος N* • 9 ἵ δωσωσιν N 046. 1854. 2351 M^k | δωσιν 1006. 1841 M^k | δωσει 2053 | εδωκαν 2329; Prim | txt A P 1611. 2050 | 'του θρονου P 046. 1006. 1611. 1841. 2053. 2329. 2344. 2351 M^k | txt N A 1854. 2050 • 10 ἵ και N (t) | ἵ ταμην N 2329 t sy^{ph} | ἵ βαλλουσιν N* 046. 1854. 2050. 2053. 2329 M^k vg^{ms} | βαλοντες 1611 vg^{ms} • 11 ἵ κυριε P 1854 M^k sy^h | κυριε ο κυριος και N | ° N 046*. 1006. 1611. 1841. 2050 | ἵ ο αγιος 046. 1006. 1841. 2351 M^k sy^h** | ἵ ουκ 046 | ἵ εισιν P 1854. 2050 M^k sa | εγενοντο 2329 | □ A

¶ 5,1 ἵ εσωθεν και εξωθεν P 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2050. 2053. 2351 M^k latt sy^{ph} bo | εμπροσθεν και οπισθεν N sa; Or | txt A 2329. 2344 sy^h; Cyp | ἵ και N² sy^{ph} bo; Or • 2 ° P 1611. 1854 M^k | ἵ εστιν 046. 1006. 1841 M^k sy^h

13 Ex 20,4 Dt 5,8

εις ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ ὧ οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς ὧ οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς ἄνοιξαι τὸ βιβλίον ὧ οὐτε βλέπειν αὐτό. **4** ὧ καὶ (ἔκλαιον πολὺ), ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὐρέθη ἀνοιξαι ὧ τὸ βιβλίον οὐτε βλέπειν αὐτό. ὧ **5** καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι· μὴ κλαῖε, ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὧ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ρίζα Δαυὶδ, ὧ ἀνοιξαι τὸ βιβλίον καὶ ὧ τὰς ἐπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.

4,4! · 3,21 · Gn 49,9

H 7,14 · 22,16 Is 11,1,10
R 15,12

4,6!

12; 7,17; 13,8 J1,29! Is
53,7 Jr 11,19
9! · Zch 4,10

1,4!

| 4,2,9s; 5,1,13; 6,16;
7,10,15; 19,4; 20,11; 21,5
1Rg 22,19 2Chr 18,18
Ps 47,9 Is 6,1 Sir 1,8 |
4,6! · 4,4!

14,2; 15,2

8,3s Ps 141,2

14,3! Ps 144,9 etc

4,1!!

6,12; 13,8 Is 53,7 ·
14,4 · 1,5! 1P1,19 ·7,9; 10,11; 11,9; 13,7;
14,6; 17,15

6 Καὶ ὧ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἄρνιον ὧ ἐστηκὸς ὧς ἐσφαγμένον ὧ ἔχων κέρατα ἐπτὰ καὶ ὧ φθαλμοὺς ἐπτὰ ὧ οἱ εἰσιν τὰ ὧ [ἐπτὰ] πνεύματα τοῦ θεοῦ ὧ ἀπεσταλμένοι εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. **7** καὶ ὧ ἦλθεν καὶ εἴληφεν ὧ ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

8 Καὶ ὧτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ ἄρνιου ἔχοντες ἔκαστος ὧ κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, ὧ αἱ εἰσιν ὧ αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων, **9** καὶ ἔδουσιν ὧδὴν καινὴν λέγοντες·

ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοιξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ,

ὅτι ἐσφάγης καὶ ἠγόρασας (τῷ θεῷ) ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους

3 ὧ ανω 046. 1006. 1841. 2351 ὧ^k sy^h | ὧ ουτε ὧ 046. 2050. 2329. 2351 ὧ^k | ὧ^h 1854. 2344 t | ὧ ουτε 046. 2050. 2329. 2351 ὧ^k | ὧ ουδε P 1611. 2053 ὧ^h • 4 ὧ A 1854. 2050. 2329 | ὧ εγω εκλαιον πολυ 046. 1006. 1611c. 1841. 2351 ὧ^k lat; Cyp | εκλαιον πολλοι 2053. 2344 bo | ὧ τα και αναγνωσαι 2050 • 5 ὧ^h 1006. 1611. 1841. 2053. 2329 | ὧ ο ανοιγων 046. 2351 ὧ^k sy^h | ὧ λυσαι ὧ 2344 vg^{cl} sy^{ph}; Apr • 6 ὧ ἰδου και A | εἶδον και ἰδου 1006. 1841 lat | εἶδον και 1611. 2053 | ὧ εστηκως ὧ 2050 | ὧ εχων P 1611. 1841. 1854. 2053. 2344 ὧ | lxi ϖ²⁴ ὧ A 046. 1006. 2050. 2329. 2351 | ὧ^h α 046. 1854. 2050. 2344. 2351 ὧ^k | ὧ A P^{vid} 1006. 1611. 1841. 2050 ὧ^h ar vg; I^{arm} | lxi ϖ²⁴ ὧ 046. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 ὧ^k it vg^{cl} sy; I^{lat} Hipp Cyp | ὧ απεσταλμενα ὧ 1854. 2050 | ὧ τα απεσταλμενα 1006. 1841. 2329. 2344^{vid} ὧ^h | (+ τα 1611) αποστελλομενα 046. 1611. 2351 ὧ^k | lxi A 2053; I^{lat} • 7 ὧ το βιβλιον 1006. 1841. 2050 it vg^{cl} sy^{ph}h** co; Cyp Prim | ὧ την 046 • 8 ὧ κιθαρας ὧ^h | ὧ α ὧ 046. 1006. 1841. 2050. 2344 | ὧ^h 1854. 2329. 2351 ὧ^k • 9 ὧ τω θεω ημας ὧ P 046. 1006. 1611. 1841. 2053. 2329. 2351 ὧ (lat) | ὧ ημας τω θεω 2050. 2344 sy; Hipp Cyp | lxi A

10 καὶ ἐποίησας αὐτοὺς ὁ θεὸς ἡμῶν ἡ βασιλείαν
καὶ ἱερεῖς,
καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.

1,6! Ex 19,6 etc · Is 61,6
20,6b; 22,5 1Hen 92,5

11 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα τὴν φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν
κύκλω τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων,
καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες
χιλιάδων **12** λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ·

7,11 1Rg 22,19

4,6! · 4,4!

Dn 7,10 1Hen 14,22;
40,1 H12,22

ἄξιόν ἐστιν τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν
τὴν δύναμιν καὶ τὸ πλοῦτον καὶ σοφίαν
καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.

4,11! · 9!

1Chr 29,11

13 καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ
ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ τὰ ἐν αὐ-
τοῖς πάντα ἤκουσα λέγοντας·

3! Ph 2,10 · Ps 146,6

τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἀρνίῳ
ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἄμην.

4,11! · 5,7!

14 καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον ἄμην. καὶ οἱ πρεσβύτε-
ροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

4,6! · 7,12 · 4,4!

¹³ **6** Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν ὀπτά
σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων
λέγοντος ὡς φωνῇ βροντῆς ἔρχου. **2** καὶ εἶδον, καὶ

5,1s.8

4,6!

14,2! |

10 [□]A sa^{ms} | ἡ βασιλεία 046. 1006. 1611^c. 1841. 2053. 2351 [℣] sy^h | txt [℣] A 1611*. 1854. 2050. 2329. 2344 latt sy^{ph}.hmg co | ἡ ἱερατεία [℣] 2344 | ἡ βασιλεύσουσιν A 046. 1006. 1611. 1841. 2329 [℣] | txt [℣] P 1854. 2050. 2053. 2344. 2351 [℣] lat co; Hipp Cyp
• **11** τῶς [℣] 046^c. 1006. 1611^c. 1841. 1854. 2050. 2344 [℣] sy sa | txt A P 046*. 1611*. 2053. 2329. 2351 [℣] latt bo • **12** ἁγιος A | τὸν 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2351 [℣] • **13** τὸ ἐστιν P 1611. 2050 [℣] vg sy^h; Prim | [□] 1854. 2050. 2053. 2329. 2344 ar vg^{ww} bo | τὸ ἐστιν A 1006. 1611^c. 1841. 1854. 2329. 2344 [℣] sy^h | α (οσα 2053. 2351) ἐστιν P 046. 2050. 2053. 2351 [℣] vg | txt [℣] 1611* ar gig sy^h | ἡ, παντας 1006. 1841. 2351 [℣] vg | παντα και παντας 046 | παντα και [℣] 1611. 2344 gig sy bo^{pl} | ἡ λεγοντα A [℣] | λεγοντος (1611). 1854 | τὸν θρονου [℣] P 1006. 1611 (cf^f). 1841. 2053 [℣] | [□] 1854 A 1611 (cf^f). 2344 | τὴν ἀμην 046 [℣] | txt [℣] A P 1006. 1611. 1841. 1854. 2050. 2053. 2329. 2344. 2351 latt sy co • **14** ἡ λεγοντα (ελεγον 2344) το 046. 2344 [℣] sa^{ms} bo ¶ **6,1** ὅτι 046. 2053. 2351 [℣] vg | [□] P 2344 [℣] sy^h co | ἡ φωνῇ 2329 | ἡ φωνην [℣] 1854. 2053 | φωνης P | txt 046. 1841. 2344. 2351 [℣] (sine acc. A C) | τὸ καὶ ἰδε [℣] 046. 1006. 1611. 1841. 2053. 2329. 2344 [℣] it vg^{cl} sy^{ph}.h^{**}; Vic Prim Bea • [□] 046. 1854. 2329. 2351 [℣] ar; Prim Bea

κάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς [†] τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ ὄδιὰ τὴν μαρτυρίαν [†] ἣν εἶχον. **10** καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλη λέγοντες· ἕως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἕκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; **11** καὶ ἐδόθη ἅ αυτοῖς ἐκάστω ἑτολή λευκὴ καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσονται ἵ ἐτι χρόνον ὀμικρόν, ἕως [†] πληρωθῶσιν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν [†] οἱ μέλλοντες ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί.

¹⁸ **12** Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ [†] σεισμὸς μέγας ἐγένετο καὶ ὁ ἥλιος ἔγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα **13** καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκὴ ἱβάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ἄνεμου μεγάλου ² σειομένη, **14** καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἔλισσόμενον καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. **15** Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστάνες καὶ οἱ χιλιαρχοὶ καὶ οἱ πλούσιοι ² καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πᾶς δοῦλος καὶ [†] ἐλεύθερος ἔκρυσαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων **16** καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς πέτραις· πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου, **17** ὅτι ἤλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτῶν, καὶ τίς δύναται σταθῆναι;

14,18¹· 20,4
1,2,9; 12,11,17; 19,10;
20,4
Zch 1,12 Ps 79,5· Act
4,24!· 3,7!· Dt 32,43
2Rg 9,7 Ps 79,10
L 18,7· 18,24!· 8,13!
3,4s.18; 4,4; 7,9.13!
19,14 L 9,29!
2Bar 23,5 4Esr 4,36s

16,18 Jr 10,22 Ⓞ Ez
38,19· Joel 3,4 Act 2,20·
Is 50,3· 12s: 8,12 Is
13,10 Ez 32,7s Joel
2,10; 4,15 Mc 13,24p |
13s: Is 34,4
20,11 H 1,12
16,20· Ez 26,15
| 19,18· 13,16; 19,18 Is
24,21; 34,12

Is 2,10.19.21 Jr 4,29

Hos 10,8 L 23,30·
Apc Eliaē 27
5,7!

Joel 2,11; 3,4 Zph 1,14s
etc Nah 1,6 Mi 3,2

9 [†] των ανθρωπων N P 1841. 2344 M^A co | ° A 1854 it vg^{ms}; Cyp Prim | [†] του αρνιου 046. 1611^c. 2351 M^K sy^h** • **10** ἔκραζον P 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2351 M^A | ἄπο P M^A • **11** αὐτοῖς 046. 1854. 2351 | ἐκάστω M^K | ἵνα ἀναπαύσωνται N C 1006. 1611. 1841. 2053^c. 2344 M | ἀναπαύσασθε 1854 | ἀναπαύσασθαι 2351 | txt A P 046. 2053*. 2329 | ἵ χρόνον ἐτι A 1006. 1841. 2344 sy^h | τινα χρόνον 2329 | – 2351 | ° 046 M^K | τ οὔ M^A | αν 2329 | πληρωσῶσιν N P 046. 1006. 1841. 1854. 2053. 2351 M | πληρωσουσιν 1611. 2329 | txt A C 2344 latt sy^h co | [†] και 046. 2351 M^K; Cyp • **12** ἄ και οτε P 2344 M^A vg^{ms}; Prim | και 2329 | τ ιδου A vg^{cl}; (Prim) | ἄ 046. 1854 M^K | ° P 1611. 2329. 2344 M^A ar* sa; Prim • **13** ἄ θεου A | ἄ ἐπι N 1854. 2329. 2344 | ἄ βαλλουσα N 1611. 1854. 2053. 2351 | αποβαλλουσα 2329 | βαλουσα M^K | txt A C P 046. 1006. 1841 M^A | ἄ P M^A • **14** ἄ ἐλισσομενος N 1854 M^K | ἄ βουνος N • **15** ἄ M^A | τ πας N² P M^A bo • **16** ἄ κρυψατε N | καλυψατε 2329 | τ ω θρονου N 046. 2351 M^K • **17** ἄ αὐτου A P 046. 1006. 1841. 2351 M sa^{ms} bo; Prim | txt N C 1611. 1854. 2053. 2329. 2344 latt sy

- 9,14s
Jr 49,36 · Ez 7,2
Dn 7,2 Zch 2,10; 6,5
1Hen 18,2
Is 41,25 · 15,7 1Th 1,9!
Act 14,15! · 18,2!
| 9,4
8! · Ez 9,4,6
9,16
14,1,3
21,12 Is 49,6
5-8: Gn 35,22-26 etc
Gn 48,1,5
3! Jub 15,26 4Esr 6,5
ApcEliac 20 TestJob 5,2
- 7** Ἐπι τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς ἵνα μὴ ἔπνεη ἧ ἄνεμος ἐπι τῆς γῆς ἢ μήτε ἐπι τῆς θαλάσσης μήτε ἐπι πάντων δένδρων.¹ **2** Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίοντα ἀπὸ ἁνατολῆς ἡλίου ἔχοντα σφραγίδα θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἄγγελοις οἷς ἐδόθη ὁ αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν **3** λέγων· μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν ἢ μήτε τὴν θάλασσαν ἢ μήτε τὰ δένδρα, ἵα ἄχρι σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπι τῶν μετώπων αὐτῶν.
- 4** Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ἑκατὸν τεσερακόντα τέσσαρες χιλιάδες, ἑσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ·
- 5** ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες,
- 6** ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Νεφθαλίμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες,
- 7** ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Λευὶ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ δώδεκα χιλιάδες,
- 8** ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν δώδεκα χιλιάδες ἑσφραγισμένοι.
- 9** Μετὰ ταῦτα εἶδον ἕνα ὄχλον πολὺν, ὃν ἠριθμήσασιν ὁ αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ

¶ 7,1 ἕνα καὶ μετὰ τοῦτο κ 046. 1611. 2329. 2344 ℳ^k sy^{ph}; Bea † καὶ μετὰ ταῦτα P ℳ^A sy^h | txt A C 1006. 1841. 1854. 2053. 2351 latt sy^{hm}s | ἑπνευση κ 1841. 1854. 2344 | γενηται 2329 | τ ο C 1611. 2329. 2344. 2351 | α A | ἑτι δένδρον C 046. 1006. 1841. 2053. 2351 ℳ^k sa | δένδρου A | δένδρον 2329 | δένδρων 1611 (sy^h) bo | txt κ P 1854. 2344 ℳ^A sy^{ph} • 2 ἁνατολων A sy | ἑκραξεν A P 2053 | ο 1854. 2329 • 3 ἑκατ A 2351 | μηδε κ 1854 | ἑμηδε κ 1854. 2329 | ἑαχρὶς οὐ 046. 1611. 1854. 2329. 2351 ℳ^k | αχρὶς αν 2344 • 4 α A | τ καὶ C 1006. 1841 ℳ^k | ἑσφραγισμενων 046. 2351 ℳ^k • 5 ἑΔαν 1854 • 7 α κ • 8 ἑσφραγισμενων 1854 | εσφραγισμεναι 046 ℳ^k | - 2329 vg^{ms}; Prim • 9 / 1 3 4 5 C | οχλον πολυν καὶ A (vg sy^{ph} sa^{ms} bo); Cyr Prim | ο 046. 2329 ℳ^k

- φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν ἑστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἄρνιου ἑπιβεβλημένους στολὰς λευκὰς καὶ ῥιφοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, **10** καὶ ῥκράζουσιν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες·
- ἡ σωτηρία τῷ θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἄρνιῳ[†].
- 11** Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἰστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου[†] ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ **12** λέγοντες·
- ἀμήν, ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· ὦ ἀμήν.
- 13** Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ὅ ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι· οὗτοι οἱ ἐπιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκὰς τίνας εἶσιν καὶ πόθεν ἤλθον; **14** καὶ εἶρηκα αὐτῷ· κύριέ ὦμου, σὺ οἶδας· καὶ εἶπέν μοι·
- οὗτοι εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν^{οἱ} αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἄρνιου.
- 15** διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ,
- καὶ ὁ καθημένος ἐπὶ (τοῦ θρόνου) ἑσκηνώσει ἐπ’ αὐτούς.
- 16** οὐ πεινάσουσιν ὅτι οὐδὲ διψήσουσιν ὅτι οὐδὲ μὴ πέσην ἐπ’ αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα,

6,11!

Lv 23,40.43 2Mc 10,7

4,11!· 5,7!

5,11

4,4!· 4,6!

11,16

Ps 96,7 Ⓞ

4,11!

5,14

4,4! 5,5

6,11! 1Hen 62,15s; 71,1

Apc Eliae 39

| Ez 37,3

Dn 12,1 Mc 13,19p

22,14 Gn 49,11 Ex 19,10.14 1Hen 108,9 1,5!

4Mc 17,28

22,3

3,12; 11,1s.19; 14,15.17; 15,5s.8; 16,1.17; 21,22· 5,7!· 21,3 Ez 37,27

Is 49,10· Apc Eliae 21

9 ἑστώτας 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2351 ℣^k | εστωτων C | txt X A P 2344 ℣^a | ^F (+ και 2329) περιβεβλημενοι X² P 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 ℣^a | ῥιφοινικας X* 046. 2351 ℣^k • 10 ἑκραξαν 2329 latt | ^T εις τους αιωνας των αιωνων· αμην X* • 11 ^T αυτου 046. 1611^c ℣^k sy^h • 12 [□]A t | °C t; Prim • 13 °X 1611. 1854 • 14 ἑιπον 046. 1854. 2329 ℣^k | °A 1611* ar gig vg^{ms} sa bo^{ms}; Cyp Prim Bea | ἑπλατυναν 1854. 2053. 2329 ℣^k | ^{οἱ} 046. 2351 ℣^k • 15 ῥτω θρονω P 046. 1854. 2053. 2351 ℣^k | ῥγνωσκει X* • 16 °X vg sy^{ph} co | ^{οἱ}P 1006. 1841. 2053. 2329 ℣^a gig sy^{ph} bo^{mss} | ῥουδ ου 046. 2329. 2351 ℣^k

5,6! · Ez 34,23 Ps 23,1

Ps 23,2s · 21,6! Is 49,10

21,4 Is 25,8 Jr 31,16

Zch 2,17 Hab 2,20 Zph

1,7 Sap 18,14|

6; 1,4; 4,5 Tob 12,15

Mt 24,31!

Jos 6,4,6 | 10,1; 18,1

14,18! Am 9,1 Ex 30,1

5,8! Ex 30,7

Tob 12,12 1Hen 9,3;

15,2; 99,3

Lv 16,12

14,18! · Ez 10,2

4,5! Is 29,6 · 11,19!

2!

7.8.10.12; 9,1.13; 10,7;

11,15

Ex 9,23-25 Ez 38,22

Sir 39,29 · Joel 3,3

9,15! Ez 5,2.12 Zch

13,9

6!

Jr 51,25 1Hen 18,13

17 ὅτι τὸ ἄρνιον τὸ ἀνά μέσον τοῦ θρόνου

ἴποιμανεῖ αὐτούς

καὶ ἴοδηγήσει αὐτούς ἐπὶ ἴζωῆς πηγᾶς ὑδάτων,

καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἴεκ τῶν

ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

8 Καὶ ὅταν ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἑβδόμην, ἐγένετο 21
 σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμῴριον. 2 Καὶ εἶδον τοὺς

ἑπτὰ ἀγγέλους οἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐστήκασιν, καὶ
 ἔδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες. 3 Καὶ ἄλλος ἄγγε-

λος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων λι-
 βανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ, ἵνα

ἴδῳσαι ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσι-
 αστήριον τὸ χρυσοῦν ὁ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. 4 καὶ ἀν-

έβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν
 ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 5 καὶ

εἶληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτὸν καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ
 τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν, καὶ

ἐγένοντο βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός.

6 Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι ὅοι ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας
 ἠτοίμασαν ἑαυτοὺς ἵνα σαλπίσωσιν.

7 Καὶ ὁ πρῶτος ἑσάλπισεν· καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ 22
 πῦρ ἡμιγμένα ὅεν αἵματι καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ

τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη ὁ καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων
 κατεκάη ὁ καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη ὁ.

8 Καὶ ὁ δεῦτερος ὁ ἄγγελος ἑσάλπισεν· καὶ ὡς ὄρος 23
 μέγα ὁ πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ

17 ἴποιμανεῖ 2351 ℳ^K bo^{ms} | ἴοδηγεῖ 2351 ℳ^K | ἴζωσας 2329. 2344 | ἴαπο & 1854. 2053. 2351

¶ 8,1 ἴοτε & P 046. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 ℳ | txi A C 1006. 1611. 1841
 • 2 ἴεδοθη A sy^h • 3 ἴτο θυσιαστηριον A P 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329 ℳ^A |
 ἴδωση P 046. 1854. 2329. 2344. 2351 ℳ | δω 1006. 1841. 2053 | txi & A C 1611 | ἴτας
 προσευχας ℳ^A gig; Tyc | των προσευχων 1611 | ὁ & 2329 • 4 ὁ &* • 5 ἴελαβον A | ἴ
 4 5 1006 | ἴ 4 5 2 3 A 2329. 2344 sy^h | 3 2 ἴ 4 5 P 1854. 2053 ℳ^A; Tyc Bea | txi Φ^{15vid} &
 046. 1611^{vid}. 1841. 2351 ℳ^K latt sy • 6 ὁ & 2053. 2351 | ἴεαυτους &² P 046. 1006. 1611.
 1841. 1854. 2053. 2329 ℳ | txi &* A 2351 • 7 ἴαγγελος 2329 ℳ^A it vg^{ww} sa^{ms} bo;
 Tyc | ἴημιγμενον & P ℳ^A ar sa^{ms} bo^{ms}; Tyc Bea | ὁ ℳ^A vg^{ms} | ὁ 1854 | ὁ 046*. 2053 (et
 cf ὁ²) gig sa | ὁ 2053 • 8 ὁ & 2053 sy^{ph} | ὁ 046 ℳ^K sy^{ph}; Tyc

- ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα **9** καὶ ἀπέθανεν τὸ τρίτον [†] τῶν κτισμάτων (τῶν ἐν τῇ θαλάσσει) τὰ ἔχοντα [†] ψυχὰς καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρησαν. 1Hen 16,3 Ex 7,20
- 24** **10** Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπὰς καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν [□]καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, **11** καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται (ὁ Ἄψινθος), καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον [†]ἐκ τῶν ὑδάτων ὅτι ἐπικράνησαν. 6!·9,1 Is 14,12 Dn 8,10 1Hen 86,1 16,4 Jr 9,14; 23,15 Ex 15,23
- 25** **12** Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φάνη τὸ τρίτον αὐτῆς) καὶ ἡ νύξ ὁμοίως. 6!·16,8·6,12s! Ass-Mos 10,5 Ex 10,21 Am 8,9
- 13** Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἐνὸς ἄετοῦ πετομένου ἐν μεσουρανήματι λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ· οὐαὶ οὐαὶ [□]οὐαὶ (τοὺς κατοικοῦντας) ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν. 14,6·9,12; 11,14; 12,12·3,10; 6,10; 11,10 etc Is 24,17; 26,21 Hos 4,1 9,1.13; 11,15
- 26** **9** Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεῖς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου **2** [□]καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου, καὶ ἀνέβη [□]καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου [†]μεγάλῃς, καὶ [†]ἐσκοτώθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀήρ ἐκ τοῦ καπνοῦ [†]τοῦ φρέατος. **3** καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη ἰαυταῖς ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. **4** καὶ ἐρρέθη Ex 10,12 Sap 16,9

9 [†]μερος **κ** 1611. 2344 | [†]2-4 046. 1611 **℣**; Bea | [†]txt **κ** A^{vid} P 1006. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 it vg^{cl} | [†]ψυχην **κ** sy^{ph}; Tyc • **10** [□]A • **11** [†]Αψινθος **κ**2 2053. 2329 | Αψινθιον **κ*** 2344 h vg^{cl}; Tyc Bea | [†]αψινθιον **κ** 1611. 2329 lat sy^{ph} | [†]επι Α | [†]απο 1854 • **12** [†]το τριτον αυτης μη φανη η (-2351) ημερα 046. 2351 **℣*** | [†]txt (vel φανῆ) **κ** A 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. (- η 2329; φαινη P **℣***) gig sy • **13** [†](14,6) αγγελου P **℣*** | [□]2329 vg^{mss}; Tyc | [†]τοις κατοικουσιν A P 1006. 1841. 2329 **℣*** | [†]txt **κ** 046. 1611. 1854. 2053. 2351 **℣***

[†] **9,2** [□]**κ** 046. 1611. 2053 **℣*** ar vg^{mss} sy^{ph} sa^{mss} bo | [□]0207 | [†]καιομενης 046. 2351 **℣*** sy^{h*} | [†]μεγαλης καιομενης 2053 gig sy^{ph} | [†]εσκοτισθη **κ** P 046. 1611. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 **℣** | [†]txt A 0207. 1006. 1841 | [†]απο 0207 • **3** [†]αυτοις **℣**115^{vid} **κ** 046. 2329 | [†]txt A P 0207. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2344. 2351 **℣**

- 7,3 Ἐν ταῖς ἡμέραις ἵνα μὴ ῥαδικήσουσιν τὸν χόρτον τῆς γῆς ἢ οὐδὲ πᾶν χλωρὸν ἢ οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσιν τὴν σφραγίδα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων. **5** καὶ ἐδόθη ἑαυτοῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα βασιανισθῶσιν μῆνας πέντε, καὶ ὁ βασιανισμὸς αὐτῶν ὡς βασιανισμὸς σκορπίου ὅταν παίσῃ ἄνθρωπον. **6** καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ εὐρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ φεύγει ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν.²
- Job 3,21 Jr 8,3 **7** Καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἠτοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι (ὅμοιοι χρυσοῖ), καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων, **8** καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν, **9** καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἀρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον, **10** καὶ ἔχουσιν οὐράς ὅμοιας σκορπίοις καὶ κέντρα, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἡ ἐξουσία αὐτῶν ῥαδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε, **11** ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου, (ὄνομα αὐτοῦ) Ἑβραϊστὶ Ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων.
- Joel 2,4s · Job 39,19s
Joel 1,6 |
Joel 2,5
19
!! Job 26,6; 28,22 Ps 88,12 Prv 15,11

4 ῥαδικήσουσιν N 046. 0207. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2344. 2351 W | ῥαδικήσουσιν N P 046. 0207. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2344 W | txt A 2329. 2351 | ῥα bis μηδε 0207. 1854. 2329 | ῥα ῥα vgm^s | ῥα των μετωπων αυτων 046. 1006. 1611. 1841. 2053. 2329. 2351 W^k vg^w sy; Tyc Prim | του μετωπου αυτων 0207 | txt N A P 1854 ar gig vgst • 5 ῥα αυταις P 046. 0207. 1006. 1841. 1854. 2329. 2344. 2351 W | txt N A 1611. 2053 | ῥα βασιανισθωσιν P^{15vid} 046. 1006. 1611. 1841. 2351 W^k • 6 ῥα ζητουσιν A^{vid} W^k bo | ῥα ευρωσιν A P 1006. 1841. 1854. 2053. 2344 W^a | ῥα φευξεται 046. 1854. 2329. 2351 W^k lat bo | ῥα 046 W^k • 7 ῥα ομοιοι N 2344 | ομοιωματα A | ομοιωμα 2351; (Tyc) | txt P 046. 0207. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329 W lat | ῥα χρυσοι 046. 0207 W^k | χρυσοι ομοιοι χρυσω 2351 • 9 0207. 1006. 1611 gig • 10 ῥα ομοιοις N A | ῥα εν ταις ουραις αυτων και η εξουσια (αι εξουσιαι 1854) αυτων 1854 W^a ar vg^{cl} sy^h | και εν ταις ουραις αυτων εξουσιαν εχουσιν (εχουσαι 2329) του 046. 2329 W^k sy^h | 2-8 0207 | 1-6 εξουσια του 2344 | 1-5 και η εξουσια αυτου 2351 | txt P^{47.15vid} N A P 1006. 1611. 1841. 2053 • 11 ῥα και P 1854. 2351 latt sy^h.h** | ῥα εχουσαι P^{15vid} 046 W^k; Tyc | ῥα τον N 0207 | ῥα ῥα ονομα (+ αυτω N) P⁴⁷ N 2344 lat | ῥα Βαττων P⁴⁷ | Βανδων 2053 | Αβ(β)α(α)δ(δ)ων 046 W^k | ῥα P⁴⁷ N 2344 gig

	12 Ἡ οὐαὶ ἡ μία ^α ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ἔρχεται ἔτι ^α δύο οὐαὶ ^α ¹ μετὰ ταῦτα.	8,13!
27	13 Καὶ ὁ ἔκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἤκουσα ² φω- νὴν μίαν ἐκ τῶν [τεσσάρων] κεράτων ^α τοῦ θυμασστη- ρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, 14 Ἔλεγοντα τῷ ἔκτῳ ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα· λῦσον τοὺς ^ο τέσ- σαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ με- γάλῳ Εὐφράτῃ. 15 καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἠτοίμασμένοι εἰς τὴν ὥραν (καὶ ἡμέραν) καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ^τ ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. 16 καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ (δισ- μυριάδες μυριάδων), ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. 17 Καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὀράσει καὶ τοὺς καθημένους ἔπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις, καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορευ- εται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. 18 ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν οὐτῶν ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἔκ τοῦ πυρὸς καὶ ^τ τοῦ καπνοῦ καὶ ^τ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευ- ομένου ἐκ τῶν στομάτων ^ο αὐτῶν. 19 (ἡ γὰρ) ἐξουσία τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστὶν ^{καὶ} ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν, αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιοι ὄφεσιν, ἔχουσαι κε- φαλάς καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν.	8,6! 16,12 Ex 27,2· 14,18! Ex 30,1-3; 40,5 7,1 16,12 Gn 15,18 Dt 1,7 Jos 1,4 18; 8,7-12 7,4 Job 41,10-12 Jub 48,5 15! 10

- **12/13** ῥουαὶ μια **κ*** | ουαὶ η μια **φ⁴⁷ κ² 2053^{lat}** | ῥερχονται 046* **ℳ^α**; Tyc | ερχονται
ετι **κ² P 046^c. 0207. 2053. 2329. 2344** lat sa | ¹· μετα ταυτα και 1006. 1854. 2329. 2351
ℳ^κ | · και μετα ταυτα 046 | · μετα δε ταυτα και 0207 | μετα ταυτα **φ⁴⁷ κ² 2344** sy^h sa
bo^{ms} | και 2053; Prim | txt A P 1611. 1841 **ℳ^α** lat sy^h; Cyp | ¹²I-4 6 **φ⁴⁷ A 0207. 1611.**
2053. 2344 lat sy^h co | φωνη **κ*** | φωνης μιας εκ των κερατων **κ²** | φωνης ενος εκ των
τεσσαρων κερατων 2329 | txt P 046. 1006. 1841. 1854. (2351) **ℳ** vg^{cl} sy^h
- **14** ῥεγουσαν **φ⁴⁷ P 0207. 1611. 2053** **ℳ^α** | λεγουσης **κ²** | λεγοντος 046. 1006. 1841.
1854. 2329. 2351 **ℳ^κ** | txt **κ*** A 2344 gig; Cyp Tyc Prim Bea | ^ο A 0207; Vic | ^ο1 **φ⁴⁷**
- **15** ῥκαι εις την ημεραν 046. 2351 **ℳ^κ** | - **κ** | ^τμη **κ** • **16** ῥιππου **ℳ^κ** | ῥ (+ ως 1854)
μυριαδες μυριαδων 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329 **ℳ^κ sa^{ms}**; Tyc | δυο μυ-
ριαδες μυριαδων **φ⁴⁷ bo** | δυο μυριαδων μυριαδας (!) **κ** | txt A P 2344. 2351 **ℳ^α**
sa^{ms}; Cyp Bea • **17** ^ο2329 sy^h; Prim | ῥεπανω **φ⁴⁷ κ** • **18** ^οφ⁴⁷ | ῥαπο 046 **ℳ^κ** | ^τ εκ
φ⁴⁷ C P 1006. 1841. 2053 **ℳ^α** | ^τ εκ **φ⁴⁷ P 1006. 1841** **ℳ^α** | ^ο1 **φ⁴⁷** • **19** ῥην γαρ η **φ⁴⁷** |
^ο **ℳ^α** | ῥομοιοι 2053 | - C* | ῥεχουσαις **κ^{(*)2} P 2053**

τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ [□]καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ [□]καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται, **7** ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς 'τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου', ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ 'ετέλεσθη τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισεν τοὺς 'ἐαυτοῦ δούλους' τοὺς προφῆτας.

(29) **8** Καὶ 'ἡ φωνὴ ἦν' ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πάλιν 'γαλοῦσαν μετ' ἐμοῦ καὶ 'λέγουσαν· ὕπαγε λάβε τὸ 'βιβλίον τὸ ἠνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. **9** καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον λέγων αὐτῷ 'δοῦναί μοι τὸ 'βιβλαρίδιον. καὶ λέγει μοι· λάβε 'καὶ κατάφαγε αὐτό', καὶ πικρανεῖ σου τὴν 'κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι.

29 **10** Καὶ ἔλαβον τὸ 'βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκὺ καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, 'ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου[†]. **11** καὶ 'λέγουσίν μοι· δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ [†] ἔθνεσιν καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς.

11 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, [†] λέγων· ἔγειρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. **2** καὶ [□]τὴν αὐλὴν ἠτὴν 'ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε 'ἔξωθεν καὶ μὴ αὐ-

14,7 Gn 14,19,22 Ex 20,11 Neh 9,6 Ps 146,6 1Hen 101,6 Act 4,24!

11,15

15,1; 17,17· 1K 15,51s 11,18 Jr 7,25; 25,4 Dn 9,6,10 Am 3,7 Zch 1,6 4

8-10: Ez 2,8; 3,1-3· 2

Ps 119,103

Jr 25,30 Ez 25,2 etc

5,9! Jr 1,10 Dn 3,4

21,15 Ez 40,3

7,15!· 14,18!

Zch 12,3 ⊕ Ps 79,1 Is 63,18 L 21,24

6[□] A M^α | [□] K* A 1611. 2344 gig sy^{ph} sa^{ms}; Tyc • 7 'εβδομου αγγελου C | του αγγελου του εβδομου φ⁴⁷ & 2344 | 'τελεσθη 1854. 2351 M^α | 'εαυτου δουλους και φ^{47,85vid} & 2329. 2344 sa | δουλους αυτου 046. 1006. 1841 M^κ | txt A C P 1611. 1854. 2053^{com}. 2351 M^α • 8' (+ την 1854) φωνην 1006. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344 ar (gig) vg^{cl}; Tyc Prim | 'γαλουσα 2351 M^κ | 'λεγουσα 2351 M^κ | 'βιβλαριδιον & P 2344. 2351 | βιβλιδαριον 046 M | βιβλαριον 2329 | txt A C 1006. 1611. 1841. 1854. 2053 lat • 9 'δος P 2053. 2329 M^α | 'βιβλιον φ⁴⁷ & 1006. 1841. 1854. 2053 latt | βιβλαριον A* 2329 | βιβλιδαριον 046. 1611. 2344 M | txt φ^{115vid} A^c C P 2351 | 'αυτο και καταφαγε φ^{47,85} K* 2344 | 'καρδια A 2351 sy^{hmg} • 10 'βιβλιον φ^{47*vid} & 046. 1854 M^κ lat | βιβλιδιον φ^{47c} | βιβλιδαριον 1006. 1611. 1841. 2053 | βιβλαριον 2329 | txt A C P 2344. 2351 M^α | 'εγεμισθη φ^{115vid} & 1854. 2329 gig sy^{hmg}; Tyc Bea Prim | 'πικριας & 1854. 2329 gig sy^{hmg}; Tyc Bea • 11 'λεγει P 1611. 1854. 2053 M^α it (vg^{cl}) sy sa bo^{mss}; Tyc Prim | [†] επι 046. 2351 M^κ sy^h

¶ **11,1** [†] και ειστηκει ο αγγελος & 046. 1854. 2329. 2351 ar sy^{ph,h**}; Tyc Bea • 2 [□] φ⁴⁷ | 'εσωθεν & 2329 vg^s sy^{ph}; Vic | 'εξω φ⁴⁷ 046 M^κ | εσω K* | εσωθεν P

- 21,2.10; 22,19 Mt 4,5-12,6!
10 J8,17!
Dn 7,25; 12,7 ApcEliae
31·2Rg 19,2 Is 37,2
Zch 4,3.11.14
| JosAs 25,6
2Sm 22,9 Jr 5,14
Ps 97,3·2Rg 1,10

1Rg 17,1 Jc 5,17

Ex 7,17.19s
1Sm 4,8 Ⓞ

13,1; 17,8 Dn 7,3·9,1!
12,7.17; 13,7; 16,14;
19,19 Dn 7,21 ApcEliae
34,7|
Ez 11,6 Jr 22,8
Is 1,9s Ez 16,46.49·
Joel 4,19
ApcEliae 34,7·5,9!

8,13!·J16,20 Ps 105,38
- τὴν μετρήσης, ὅτι ἐδόθη [†] τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν [†] πατήσουσιν μῆνας ἑσσεράκοντα [καὶ] δύο¹.
3 Καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου καὶ προφητεύσουσιν ³⁰ ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα ἑπιβεβλημένοι σάκκου. **4** οὗτοι εἰσιν [□]αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ ^{αἱ} δύο λυχνία [□]οἱ ἐνώπιον [□]τοῦ ἑκυρίου τῆς γῆς ἑστῶτες. **5** καὶ εἴ τις αὐτοὺς ἑθέλει ἀδικῆσαι πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις ἑθελῆσῃ αὐτοὺς ἀδικῆσαι, [□]οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. **6** οὗτοι ἔχουσιν [□]τὴν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ὑετὸς ἑβρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐτὰ εἰς αἶμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν [□]ἐν πάσῃ πληγῇ ὅσακις ἐὰν ἑθελῆσωσιν.
7 Καὶ ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, ἑτὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιῆσει ἑμετ' αὐτῶν πόλεμον² καὶ νικήσει αὐτοὺς [□]καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς³. **8** καὶ ἑτὸ πτώμα⁴ αὐτῶν [†] ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἧτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου [□]καὶ ὁ κύριος [□]αὐτῶν ἐσταυρώθη. **9** καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν ἑτὸ πτώμα⁴ αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς [□]καὶ ἡμισυ καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἑάφίουσιν τεθῆναι εἰς ἑμνημα. **10** καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἑυφραί-

2 [†] καὶ ^ψ47 ^{κ*} | [†]μετρησουσιν A | ἑσσερακοντα δυο ^κ P 1006. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 [℣] | εἰς ^ψ47* | μβ ^ψ47c.115 | [†]xti A 046. 1611 • 3 ἑπιβεβλημενους ^{κ*} A P 046. 2329 • 4 [□]2053^{ux} | [□]κ 1611. 2329. 2351 lat | [□]α 046. 1006. 1841 | ἑθεου 1854. 2053^{ux} [℣]^α vg^{ms} | ἑστωσαι ^κ2 P 1006. 1841. 1854. 2053 [℣]^α • 5 ἑθελησει ^ψ47 1841 latt | ἑθελει C P 046. 1854. 2053. 2344 [℣]; Prim | ἑθελησει ^ψ47 1006. 1611. 1841. 2329. 2351 | [†]xti ^κ A | [□]α • 6 [□]κ (046). 1006. 1854. 2053^{com}. 2329. 2344 [℣] | [†]xti ^ψ47 A C P 1611. 1841. 2053^{ux}. 2351 | ἑβρεξη 2053. 2329 | [□]οι ^ψ47 046 | ἑθελωσιν ^ψ47 2329 • 7 ἑτοτε το θηριον το ^ψ47 | το θηριον τοτε ^{κ*} | το θηριον το τεταρτον το A | ἑπολεμον μετ αυτων ^ψ47 [℣]^α | [□]℣^α • 8 ἑτα πτωματα ^ψ47 ^κ P 1611. 1854. 2329 [℣]^α latt sy^{ph} (sa bo^{pl}) | [†]xti A C 046. 1006. 1841. 2053. 2351 [℣]^κ sy^h; Tyc | ἑεσται ^κ2 (it vg^{cl}) | [□]ο ^ψ47 ^κ2 1611 [℣]^α ar* sy^{ph} bo | [□]οι ^ψ47 ^{κ*} • 9 ἑτα πτωματα ^ψ115vid P 2329 [℣]^α latt sy sa bo^{pl} | [□]α 046. 1611. 2329. 2344 [℣] | [†]xti ^ψ47 ^κ A C P 1006. 1841. 1854. 2351 sy | ἑαφισουσι 046. 2053 [℣]^κ gig vg^{cl} bo | ἑμνημεια 1611 | μνημειον C | μνηματα ^κ2 • 10 ἑευφρανθησονται 046. 2329 [℣]^κ latt

νονται καὶ δῶρα ἴπέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο προφήται ἔβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

- 31 **11** Καὶ μετὰ ὅτ' αὐτὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἔπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. **12** καὶ ἤκουσαν φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης Ὁ αὐτοῖς· Ἄνάβατε ὧδε. καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἰεθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἔχθροὶ αὐτῶν. **13** Καὶ ἐν ἑκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας καὶ τὸ ἑδέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ καὶ οἱ λοιποὶ ἔζημοφοιοὶ ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.
- 14** Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἄπῆλθεν· ἰδοὺ ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ἰ ταχύ.
- 32 **15** Καὶ ὁ ἔβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγοντες· ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ὁ
- 16** Καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ [οἱ] ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καθήμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν ἔπεσαν

Ez 37,5,10 ApcEliae 34,7

Gn 15,12 Ex 15,16

4,1!

2Rg 2,11

19! Ez 38,19s

16,11 Dn 2,18s Jon 1,9
Esr 1,2 etc
8,13!

10,7; 8,6!

4,11! · Ob 21 Ps 22,29;
2,2 · Dn 7,14

Ps 10,16 Dn 2,44; 7,27

4,4!

10 ἴπεμψουσιν κ* P 2344 vg^{ms}; δασουσιν 046 ℳ^k | οὗτοι οἱ προφήται οἱ δυο κ 2344 | οἱ προφήται οἱ δωδεκα ϕ⁴⁷ • **11** ο κ P 1854. 2344 ℳ^α | αὐτοῖς C P 1611. 2053 | εἰς αὐτοὺς ϕ⁴⁷ κ 046 ℳ^k | txt A 1006. 1841. 1854. 2329. 2351; Tyc | ἔπεσεν ϕ⁴⁷ κ 046. 1841. 2053 ℳ^k | ἑτων θεωρουτων C P • **12** ἠκουσα ϕ⁴⁷ κ² 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2344. 2351 ℳ ar gig sy^{hmg} co; Tyc Bea | ακουσονται 2329 | txt κ* A C P 2053 vg sy | φωνην μεγαλην εκ του ουρανου λεγουσαν ϕ^{115vid} A 046. 1611. 2053. 2329. 2351 ℳ^k | ο A gig; Tyc | αναβητε 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2344 ℳ | txt ϕ^{47,115vid} κ A C P 2329. 2351 | ἰεμετρησαν ϕ⁴⁷ • **13** ἰ αυτη ϕ⁴⁷ | ἠημερα 046. 1854. 2329 ℳ^k gig sy^{hmg} sa | ἰ τριτον 046 bo | ἰε φοβω κ 2351 lat sy^{ph.hmg} • **14** ἰ παρηλθεν κ | ἰ 6 2-5 ϕ^{47vid} κ 2344 | 2-5 ἰ 6 046 ℳ^k | ἰ 5 3 6 1854 | txt A C P 1006. 1611. 1841. 2053. 2329. 2351 ℳ^α • **15** ἠλεγουσαι ϕ^{47,115} κ C P 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2329. 2344 ℳ^α | txt A 046. 2053. 2351 ℳ^k | τ αμην κ 2344 vg^{cl} bo • **16** ο κ* A 2053^{txt} | οἱ ϕ⁴⁷ A 046. 1006. 1841 ℳ^α | txt κ C P 051. 1611. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 ℳ^k | καθηνηται ϕ⁴⁷ κ² C 1006. 1611. 1841. 2053. 2344 | οι καθηνται κ* 046 ℳ^k | οι καθημενοι 2351 | txt A P 051. 1854. 2329 ℳ^α | ϕ⁴⁷ | τ και κ 1006. 1841

7,11 ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ **17** λέγοντες·

4,11!· 1,8; 4,8; 15,3;
16,7,14; 19,6,15; 21,22
2Κ 6,18 2Sm 7,8 ☉ Am
3,13; 4,13 ☉· 1,4!

19,6!

Ex 15,14 Ps 98,1 ☉

15,1 Jr 37,23 ☉

20,12

10,7!

Ps 61,6 Mch 6,9

19,5; 20,12 Ps 115,13

19,2 Jr 51,25

15,5;· 7,15!

1Rg 8,1,6 2Mcc 2,4-8

4,5!· 13; 8,5 Is 29,6

16,21 Ex 9,24

3!· Is: Is 7,14

Ps 104,2· Gn 37,9

JosAs 5,6

Is 26,17; 66,7 Mch 4,10 |

1; 15,1· 9; 13,2; 16,13;

20,2 Ez 29,3 Is 27,1 ☉

εὐχαριστοῦμέν σοι, ἴ κύριε ὁ θεὸς Ἰ ὁ παντοκράτωρ,
ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν,

Ἰ ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν Ἰμεγάλην
καὶ ἐβασίλευσας.

18 καὶ τὰ ἔθνη Ἰωργίσθησαν,

καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου

καὶ ὁ Ἰκαιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι

καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς
προφήταις

καὶ Ἰτοῖς ἀγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις Ἰ τὸ
ὄνομά σου,

Ἰ τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους Ἰ,

καὶ διαφθεῖραι τοὺς Ἰδιαφθειρόντας τὴν γῆν.

19 Καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ Ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ³³
Ἰῶφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Ἰαὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ,
καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ Ἰκαὶ σει-
σμὸς Ἰ καὶ χάλαζα μεγάλη.

12 Καὶ σημεῖον μέγα ὦφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περι-
βεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν
ποδῶν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος
ἀστέρων δώδεκα, **2** καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, Ἰκαὶ κράζει Ἰ
Ἰδίνουσα καὶ βασιανίζομένη τεκεῖν. **3** καὶ ὦφθη ἄλλο
σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων Ἰμέγας πυρρὸς Ἰ

17 Ἰο (-κ) κυριος ϕ^{47*}ι·c κ | Ἰο θεος ϕ⁴⁷ | Ἰ και ϕ⁴⁷ κ* C 2344 ar vg^{ms} | και ο
ερχομενος 051. 1006. 1841 vg^{cl} (bo); Tyc (Bea) | txt κ² A P 046. 1611. 1854. 2053. 2329.
2351 M lat sy | Ἰμενουσαν ϕ⁴⁷ • **18** Ἰωργισθη ϕ⁴⁷ κ* | Ἰ κληρος C | Ἰ 2 4 5 051.
1854 | Ἰ-3 5 κ | τους αγιους και τους φοβουμενους A (ϕ⁴⁷ 2351) | Ἰ τοις μικροις και
τοις μεγαλοις κ² P 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053 M | txt ϕ^{47.115}vid κ* A C 2329.
2344. 2351 | Ἰ διαφθειραντας C 051. 1611. 1854. 2329. 2344 sy • **19** Ὁ ϕ⁴⁷ κ P 046. 051.
1611. 1854. 2053. 2344 M sa^{ms} bo^{pl} | txt ϕ¹¹⁵ A C 1006. 1841. 2329. 2351 it bo^{pl}; Vic |
Ἰ εδοθη C | Ἰ του (-046. 2344) κυριου ϕ⁴⁷ 046. 2344. 2351 M^k sy^{hm}g sa | του θεου κ h |
⊙ 046 M^k

¶ **12,2** Ἰ (+ και C) εκραξεν C 2351 M^k sy^h | εκραξεν 046 | κραζει (+ και A) A P 051.
1611. 1854. 2329. 2344 M^k | txt ϕ⁴⁷ κ 1006. 1841. 2053 • **3** Ἰ πυρος μεγας C 046. 1611.
1854. 2329. 2344. (Ἰ 1006. 2351 sy^h) pm sy^h | txt A P 051. 1841. (Ἰ ϕ⁴⁷ κ 2053) pm lat sa

ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἑαυτοῦ ἑπτὰ διαδήματα, 4 καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἄστερων τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκη τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγη. 5 καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρσεν, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἔν ῥάβδῳ σιδηρᾷ. καὶ ἠρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ ὀπρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. 6 καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ὅκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα[†].	13,1! Dn 7,7.24 8,12·Dn 8,10 13 Is 7,14; 66,7 2,27! Ps 2,9 Mt 2,13 1Rg 17,1-7 Hos 2,16 11,3; 13,5!; 12,14! Dn 10,13.21; 12,1 Jd 9
³⁴ 7 Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, 8 καὶ οὐκ ἴσχυσεν οὐδὲ τόπος εὐρέθη αὐτῶν ἐτι ἐν τῷ οὐρανῷ. 9 καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. 10 καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν·	11,7!· Mt 25,41! 20,11 Dn 2,35 12,3!· 14; 20,2 Gn 3,1. 14ss· 12; 20,2.10 Zch 3,1s Job 2,1ss· 20,7 L 10,18!· 13,14· 13
ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγωρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός.	4,11! 11,15 Mt 28,18! J 12,31· Job 1,9-11; 2,4s Zch 3,1 1Hen 40,7 Jub 1,20; 48,15· 6,11
3[†] αὐτων A; Tyc Bea - ϣ⁴⁷ • 4[†] αστρων C 2053 • 5[†] αρσενα (vel αρρενα) ϣ⁴⁷ K P 046. 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 M txt A C ° C P 051. 1006. 1841. 2053 M^A ° M^A • 6 ° C 1611. 2329 M^A lat; Tyc Prim ° υπο 046. 1611. 2351 M^K ° εκτρεφωσιν 046 M^K τρεφουσιν K C 051. 2329 ° πεντε K² • 7 ° ϣ⁴⁷ K 046. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 M txt A C P 051. 1006. 1611. 1841 • 8[†] ισχυσαν (+ προς αυτον K) ϣ⁴⁷ K C P 051. 1006. 1611. 1841. 2053. 2329. 2351 M^A latt sy ισχυον 046 txt A 1854 M^K bo ° ουτε P 051. 2351 M^A ° αυτοις K² 051 sy^{ph} sa^{ms} αυτω 1006. 1854. 2053 M^K bo; Vic - K* • 9 / 1 2 4 K 3 4 1 2 ϣ^{47.115}vid 1006. 1841 bo ° ϣ⁴⁷ ° ο K 1854 bo και ϣ⁴⁷ 046. 2329 M^K ° ϣ⁴⁷ 2053 bo ° 051. 1854 M^A • 10[†] σωτηρια 1854 ° σωτηρια ϣ⁴⁷ ° κατεβληθη 051 M^A ° κατηγορος ϣ⁴⁷ K C P 046. 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 M txt A ° αυτων K C 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 M^K txt ϣ⁴⁷ A P 051 M^A	

R 8,371J 2,14 · ApcEliæ
37 · 1,5!

6,9!

Mc 8,35!p

18,20 Dt 32,43 ⊕ Is
44,23; 49,13 Ps 96,11

8,13!

8!

9

ApcEliæ 40,14 · 5

8,13 Ex 19,4 Is 40,31
Ez 17,3,7

6! · Dn 7,25; 12,7 ⊕

9!|

Nu 16,30,32 Dt 11,6

11,7!

Gn 3,15 · 14,12

6,9! 1J 5,10

cf 11,7! Dn 7,3 4Esr
11,1s

17,3,7,9.12.16 Dn 7,7.
24 · 12,3

11 καὶ ἑαυτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ
ἀρνίου

καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν
καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

12 διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, °[οἱ] οὐρανοὶ

καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες¹.

οὐαὶ τῆν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν²,

ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς

ἔχων θυμὸν °ιμέγαν,

εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.

13 Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, 35

ἔδιδῶξεν τὴν γυναῖκα ἧτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενά. **14** καὶ

ἔδόθησαν τῇ γυναικὶ °αὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ

μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς,

ἔπου τρέφεται³ ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς °καὶ ἡμισυ και-

ροῦ⁴ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. **15** καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ἔκ

τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποτα-

μόν, ἵνα ἑαυτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. **16** καὶ ἐβοήθησεν

ἡ γῆ τῇ γυναικὶ καὶ ἠνοιξεν °ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καὶ

κατέπιεν τὸν ποταμὸν ὄν⁵ ἔβαλεν ὁ δράκων ἔκ τοῦ στό-

ματος αὐτοῦ. **17** καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων °ἐπὶ τῇ γυναικὶ

καὶ ἀπῆλθεν ἑποίησαι πόλεμον⁶ μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ

σπέρματος αὐτῆς τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ

καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ.

18 Καὶ ἑστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης.

13 Καὶ εἶδον ἕκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον 36

κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ ἐπὶ τῶν κε-

ράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ

11 ἑαυτοὶ κ | ἑ τὴν μαρτυρίαν C • 12 ° κ C P 046. 1854. 2053. 2329 ℳ^k | txl A 051. 1006. 1611. 1841. 2344. 2351 ℳ^λ | ἑν αὐτοῖς κατασκηνοῦντες C | κατοικοῦντες ἐν αὐτοῖς κ 2344 | ἑ τὴ γῆ καὶ τὴ θάλασση ϕ^{47vid} 046. 1854. 2329. 2344. 2351 ℳ^k | °1 κ • 13 ἑ εξεδιδῶξεν κ^{(*)2} | ἀπῆλθεν εκδιῶξαι ϕ⁴⁷ • 14 ἑ εδοθη ϕ⁴⁷ κ² | ° ϕ⁴⁷ κ 046. 1854. 2329. 2344. 2351 ℳ^k | txl A C P 051. 1006. 1611. 1841. 2053 ℳ^λ sy^h | ἑ ὅπως (ἵνα 1854) τρεφῆται 046. 1611. 1854 ℳ^k | ° C • 15 ἑ ἀπο ϕ⁴⁷ | ἑ ταυτην P 051 ℳ^λ • 16 ° ϕ⁴⁷ gig; Prim | ἑ το ὕδωρ ὄ A | ἑ ἀπο ϕ⁴⁷ • 17 ° ϕ⁴⁷ C | ἑ κ 1854 • 18 ἑ ἑσταθην P 046. 051. 1006. 1611. 1841. 2053. 2329 ℳ^{vg^{mss}} sy^{ph} co | txl ϕ⁴⁷ κ A C 1854. 2344. 2351 lat sy^h

Ἔονομα[τα] βλασφημίας. 2 καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ὅῃ ὅμοιον παρδάλει καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα γλέοντος. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὃ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. 3 καὶ μίαν ὀκτὼ κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη.	Dn 7,4-6 Hos 13,7s
Καὶ ἐθαυμάσθη ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου 4 καὶ προσεκύνησαν τῷ δράκοντι, (ὅτι ἔδωκεν) ὀκτὼ ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ λέγοντες· τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ ὁ καὶ τίς δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ;	2Th 2,8s· 2,13; 16,10 12.14
5 Καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν ^τ μεγάλα καὶ βλασφημίας καὶ ἐδόθη αὐτῷ ὀκτὼ ἐξουσία ποιῆσαι μῆνας τεσσαράκοντα ὁ καὶ δύο. 6 καὶ ἤνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίας πρὸς τὸν θεὸν βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὁ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ^τ τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. 7 ὁ καὶ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων καὶ νικῆσαι αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν ὁ καὶ λαὸν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. 8 καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦν-	17.8 8.12 Ex 15,11 Ps 89,7 Dn 7,8.11.20 11,2;· 12,6! Dn 7,25; 11,36 21,3!· 12,12 11,7! Dn 7,8 21.25 5,9! 4!

¶ 13,1 Ἔονομα $\mathfrak{P}^{47}$ & C P 1006. 1841. 2329 $\mathfrak{M}^A$ gig vg^{mss} sy^{ph} co; Prim Bea | *txt* A 046. 051. 1611. 1854. 2053. 2344. 2351 $\mathfrak{M}^K$ ar vg sy^h • 2 ὁ $\mathfrak{P}^{47}$ $\mathfrak{M}^A$ | Ἔλεοντων & 1611. 2351 sy^h; Vic • 3 ὁ $\mathfrak{P}^{115*}$ 046*. 1854. 2053 $\mathfrak{M}^A$ | Ἔθαυμασεν ὀλη ἡ γῆ & P 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2329. (2344). 2351 $\mathfrak{M}^K$ | Ἔθαυμασθη ἐν ὀλη τῇ γῆ 051 $\mathfrak{M}^A$ | Ἔθαμβηθη ὀλη ἡ γῆ 2053 | *txt* $\mathfrak{P}^{47}$ A C sy^h • 4 Ἔπροσεκύνησεν $\mathfrak{P}^{47}$ 2344 sy^{ph} | Ἔτω δεδωκοτι 046 $\mathfrak{M}^K$ gig vg^{cl} | ὁ 2351 | Ἔτο θηριον A 2344 | ὁ $\mathfrak{M}^K$ | Ἔδυνατος 046. 2351 $\mathfrak{M}^K$ • 5 Ἔτα $\mathfrak{P}^{47}$ | Ἔβλασφημῖαν P 046. 051. 1006. 1854. 2351 $\mathfrak{M}$ vg^{mss} sy^{ph}.hmg; Ir^{lat} | Ἔβλασφημῖα A (2053). 2329 | *txt* $\mathfrak{P}^{47}$ & C 1611. 1841. 2344 ar vg^{cl} sy^h (bo) | ὁ &* 2344. 2351 sa^{mss} | Ἔποιησαι ὁ θελεῖ & | Ἔπολεμον ποιησαι 046. 051. 2329 $\mathfrak{M}^K$ | Ἔπολεμησαι 2351 | ὁ & C P 1006. 1611. 2053. 2329. 2344. 2351 $\mathfrak{M}$ | *txt* A 1841. 1854 (μβ' $\mathfrak{P}^{47}$ 046. 051) • 6 Ἔεις βλασφημῖαν P 046. 051. 1611. 2053. 2329. 2351 $\mathfrak{M}$ gig; Ir^{lat} Bea | Ἔβλασφημησαι $\mathfrak{P}^{47}$ sy^{ph} co | *txt* & A C 1006. 1841. 1854. 2344 lat | $\mathfrak{M}^C$ | Ἔκαὶ & P 046*. 051. 2053^{ixt} $\mathfrak{M}^A$ lat co; Ir^{lat} Bea | Ἔ2-4 $\mathfrak{P}^{47}$ • 7 ὁ $\mathfrak{P}^{47}$ A C P 2053 $\mathfrak{M}^A$ sa; Ir^{lat} | *txt* $\mathfrak{P}^{115vid}$ & 046. 051. 1006. 1841. 2329. 2344. 2351 (Ἔπολεμον ποιησαι 1611. 1854 $\mathfrak{M}^K$) lat sy^{ph}(h) bo | ὁ $\mathfrak{P}^{47}$ 051. 1006 $\mathfrak{M}^A$ bo • 8 Ἔαυτω & P 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2344 $\mathfrak{M}^A$

8,13^l·3,5^l Dn 12,1
5,6^l τες ἐπὶ τῆς γῆς, (οὗ οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα αὐτοῦ) ἐν ἑτῶ
βιβλίῳ¹ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ κα-
ταβολῆς κόσμου.

2,7^l 9 Εἴ τις ἔχει οὕς ἀκουσάτω.

Jr 15,2; 43,11 10 εἴ τις ἔεις αἰχμαλωσίαν¹, ²εἰς αἰχμαλωσίαν²
ὑπάγει·

εἴ τις ἐν μαχαίρῃ ἁποκτανθῆναι αὐτὸν ¹ἐν
μαχαίρῃ² ἁποκτανθῆναι.

3,10^l Ὡδέ ἐστὶν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων.

16,13 11 Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἄναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ 37

Dn 8,3 εἶχεν κέρατα ὁδύο ὄμοια ἀρνίῳ καὶ ἠέλάλει ὡς δράκων.

1-7 12 καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ἔποιεῖ
ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἔποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κα-
τοικοῦντας ἵνα προσκυνήσουσιν¹ τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ

4^l ἔθεραπευθῆ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ². 13 καὶ ἔποιεῖ

3^l σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῆ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κα-
ταβαίνειν¹ εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, 14 καὶ

16,14; 19,20 Mc 13,22
2Th 2,9· 1Rg 18,38
L 9,54
19,20; 20,3.8.10 Mc
13,22 1Hen 54,6· 8,13^l πλανᾷ¹ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ

15^l ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κα-
τοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ, ὅς ἔχει

3^l ὁ τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρης καὶ ἔζησεν².

8 ὄν ου (-κ*) γεγραπται τα ονοματα αυτων (-κ² P 051) P⁴⁷ κ P 051. 1006. 1841. 2329 lat | ὦν ου (ουτε 046) γεγραπται το ονομα (+ αυτων 1611 sy^h) P^{115vid} 046. 1611. 2344. 2351 M (co); Bea | ουαι γεγραπται το ονομα αυτου A | txt C 1854. 2053; (I^{lat}) Prim | ἔ τη (τω κ²) βιβλω P⁴⁷ κ² 2344 | βιβλω κ* 1611. 1854 | βιβλιω C | txt A P 046. 051. 1006. 1841. 2053. 2329. 2351 M • 10 ἔεις αιχμαλωσιαν απαγει 2351 gig vg^{cl} sy; I^{lat} Prim | ἔχει αιχμαλωσιαν 051* M^k | ²P⁴⁷ κ C P 046. 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344 M bo; I^{arm} Bea | txt A 2351 lat sy sa; I^{lat} | ἁποκτενεῖ δει C P 046. 051^{lat}. 2053. 2329. 2351 M^{lat} lat; I^{lat} | αποκτεινει (vel αποκτεννει) δει κ 1006. 1611*. 1841. 1854 sy^h; I^{arm} | δει 051^{v.l.} M^k | txt A | ¹051^{v.l.} M^k • 11 ἄναβαινων P⁴⁷ | ²0 2377 M^k | ἔ ομοιω P⁴⁷ | ἔ λαλει P⁴⁷ gig • 12 ἔ ποιεῖ 1611 lat sy^h bo; I^{lat} | ἐπεποιεῖ 2329 | ἔ ποιεῖ 046. 051. 1611. 2329. 2351. 2377 M^k ar vg^{cl} sy^h (co) | ἔ ινα προσκυνησωσιν P 046. 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2329. 2377 M | προσκυνειν κ ar vg | txt P⁴⁷ A C 2053. 2351 | ἔ του θανατου P 1006. 2329 vg; Prim | αυτου A • 13 ἔ ποιεῖ 051* lat bo; Prim | ποιησει 1006 sa bo^{ms}; I^{lat} | ἔ 1-4 8 5-7 κ P 051. 2329 sy | 1-3 5-7 ποιηση εις την γην καταβηναι 1854 | ινα και πυρ ποιηση εκ του ουρανου καταβηναι P⁴⁷ | και πυρ ινα εκ του ουρανου καταβηναι 046. 2351. 2377 M^k | txt A C 1006. 1611. 1841. (- και 2053) | ἔ επι P⁴⁷ 046. 2377 M^k • 14 ἔ τους εμους 051. 2377 M^k | ἔ ὄ κ 1006. 1611. 1841. 2053. 2329. 2351. 2377 M^k ar vg | ἔ ειχεν 046. 1006. 1841. 2351. 2377 M^k vg^{ms} sy^h | ²0 κ 046. 2377 M^k | ἔ και εζησεν απο της μαχαιρης 046. 2351. 2377 M^k

- 15** Καὶ ἐδόθη ἡ αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου καὶ ποιήσῃ ἵνα ὅσοι ἐὰν μὴ προσκυνήσωσιν τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου ἀποκτανθῶσιν. **16** καὶ ποιεῖ πάντα, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δῶσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν **17** καὶ ἵνα μὴ τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα τοῦ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.
- 18** Ὡδε ἡ σοφία ἐστίν. ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου, ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ ἑξακόσιοι ἐξήκοντα ἕξ.
- 14** Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄτο ἀρνίον ἑστὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **2** καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης, καὶ ἡ φωνὴ ἦν

14; 14,9.11; 15,2; 16,2; 19,20; 20,4 Dn3,5s

19,18

6,15!

14,9.11; 16,2; 19,20; 20,4 cf Is44,5 Ex28,36

17,9

15,2

Joel3,5 Is4,5

7,4!

3,12; 22,4 ApcEliae20

7,3 Ez9,4

10,4! · 1,15!

6,1; 19,6

15 ἡ αὐτῇ A C | *txt* P^{47,115} N P 046. 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351. 2377 M sy | ἡ του ποιησαι P^{47vid} | ἡ ποιησει N 2329. 2351 vg^{mss} | ἡ a. αποκτανθωσιν 051. 1854 | - N 046. 1611. 2053. 2351. 2377 M vgst | *txt* A P 1006. 1841. 2329. 2344 | ἡ προσκυνησουσιν N 051. 1006c. 2351 | ἡ την εικονα A • 16 ἡ ποιησει N² 1854. 2329 vg co; Vic | ἡ ποιεῖ 1611; Prim | ἡ δωσωσιν M^K | δωσουσιν 2377 | δωση 051c. 2329 | δωσει 2053 | λαβωσιν 1006. 1841^{vid}; Vic | ἡ χαραγματα P^{47*} 046. 051. 2351. 2377 M^K sa | ἡ των μετωπων P⁴⁷ 046. 051. 1854 M^A latt • 17 ἡ N* C 1611 vg^{mss} sy co; Ir^{lat} Prim | ἡ δυναται P 046. 051. 1006. 1611. 1854. 2329. 2344. 2377 M | *txt* P⁴⁷ N A C 1841. 2351 | ἡ του θηριου 1611 | του ονοματος του θηριου C ar vg^{ww} sy; Ir^{lat} | ἡ το ονομα του θηριου P⁴⁷ g^{ig} vg^{cl}; Bea | του θηριου ἡ το ονομα αυτου N vg^{mss} co | ἐπι του μετωπου αυτου: το ονομα του θηριου 2329 | *txt* A P 046. 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2344. 2351. 2377 M vgst • 18 ἡ P⁴⁷ N sy^{ph} sa | ἡ ἔστιν (+ δὲ P⁴⁷) P⁴⁷ C P 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344 M^A sy^h | *txt* N A 046. 2377 M^K | ἡ εξακοσαι εξηκοντα εξ N | εξακοσαι δεκα εξ (χιζ P¹¹⁵) C; Ir^{mss} | εξακοσια εξηκοντα πεντε 2344 | εξακοσια εξηκοντα εξ P 1006. 1841. 1854. 2053^{vid} | *txt* A (χιζ P⁴⁷) 046. 051. 1611. 2329. 2377 M; Ir Hipp

¶ 14,1 ἡ P⁴⁷ P 051. 1854 M^A sa | ἡ ἔστωσ P⁴⁷ 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329 M^A; Or | ἡ εστηκος 046. 2377 M^K | *txt* N A C P 2344 | ἡ ὄρος C | ἡ ἀριθμος 046. 2377 M^K sy^h • 2 ἡ τωσ P⁴⁷ | ἡ φωνην P⁴⁷ P 2053 M^A

- οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἵπεπότικεν 10¹· 17,2; 18,3 Jr 51,7
πάντα τὰ ἔθνη.
- 42 **9** Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκολούθησεν ἑαυτοῖς 6!
λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· 18,2!
εἴ τις προσκυνεῖ τὸ θηρίον ἢ καὶ τὴν εἰκόνα αὐ- 13,15!
τοῦ καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐ- 13,16!
τοῦ ἢ ἐπὶ τῆν χεῖρα ἑαυτοῦ, **10** καὶ αὐτὸς πίεται 8; 15,7; 16,19 Is 51,17.
ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ κεκερα- 22 Jr 25,15 Ps 75,9
σμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς ἑαυτοῦ
καὶ βασιανισθῆσεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον 19,20; 20,10.14s; 21,8
ἑαγγέλων ἁγίων ἢ καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου. **11** καὶ Mt 25,41 Gn 19,24 Ps
ὁ καπνὸς τοῦ βασιανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας 11,6 Ez 38,22· 1Hen
αἰῶνων ἄναβαίνει, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυ- 67,6 | 19,3 Is 34,10
σιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυνοῦντες τὸ θη- 13,15!
ρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ εἴ τις λαμβάνει 13,17.16! | 3,10!
τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. **12** Ὡδε ἡ ὑπο- 12,17
μονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, ἢ οἱ τηροῦντες τὰς ἐν- 2,13
τολάς τοῦ θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ.
- 13** Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης ἢ· 10,4!
γράψον· 19,9!
μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν ἑκρυίῳ ἀποθνήσκον- 1,3!
τες ἀπ' ἄρτι. ἑναί, λέγει ἢ τὸ πνεῦμα, ἑίνα ἑί ἀνα- 6,11 H 4,9s· 4Esr 7,35
παήσονται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ ἑγὰρ ἔργα cf 1T 5,24
αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν.
- 43 **14** Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκὴ, καὶ ἐπὶ τὴν νε- 16
φέλην καθήμενον ὅμοιον ἑγιὸν ἀνθρώπου, ἑῆχων ἐπὶ ἑτῆς 1,13! Dn 7,13 Mc 13,26

8^f πεπτωκαν (πεπτωκεν 1854) Φ^{47} $\aleph^2$ 1854; Prim • 9 ἑαυτο A bo^{pl}; Prim | ἑ το θυσι-
αστηριον A | ἑ της χειρος Φ^{47} 1611. 2329 • 10 ἑκ του ποτηριου την οργην A |
ἑ βασιανισθησονται A 1006. 1841 vg^{ms} co; Tyc | ἑ των αγγελων A bo; Spec | των αγιων
αγγελων 046 $\aleph^k$ • 11 ἑ αιωνα αιωνων (αιωνος C) C P 051 • 12 ἑ ωδε 051 $\aleph^a$ | των
τηρουντων $\aleph$ 1006. 1611. 1841 • 13 ἑ μοι 051. 2053. 2329 $\aleph^a$ ar gig vg^{cl}; Spec Prim |
ἑ Χριστω C P 1854; Bea | ἑ θεω 1611 sy^h | ἑ λεγει ναι 046. 2329 $\aleph^k$ | λεγει Φ^{47} $\aleph^*$ | και
λεγει 2053 | ἑ οτι Φ^{47} | ἑ αναπαυσονται P 051^c. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2344
 $\aleph$ | αναπαυσονται 046. 051*. 2329 | txt Φ^{47} $\aleph$ A C | ἑ δε 046. 051. 2344 $\aleph$ | txt Φ^{47} $\aleph$ A
C P 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329 latt sy^h sa • 14 ἑ καθημενος ομοιος (1854)
 $\aleph^a$ | καθημενος ομοιον Φ^{47} | ἑ υιω Φ^{47} C 051. 1006. 1611. 1841. 2053 $\aleph^a$ lat | υιου P |
υιος 1854 | - 046* | txt $\aleph$ A 046^c. 2329 $\aleph^k$ vg^{ms}; Bea | ἑ (+ και 2329) εχοντα Φ^{47} $\aleph^*$
1006. 1841. 2053. 2329 | ἑ την κεφαλην A 1611. 1854

κεφαλῆς¹ αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. **15** καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἴναοῦ Ἐκράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης·

17 Mc4,29 | 6!
7,15! · 18,2!

18 Joel4,13

Jr51,33 Mc4,29 J4,35

πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα θερίσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμός τῆς γῆς.

14 · Zch5,2s Ⓞ

16 καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης¹ τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ.

6! · 7,15!

14 | 6!

6,9; 8,3,5; 9,13; 11,1;
16,7

15 Joel4,13

Jr25,30

19s: 19,15

17 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν ὀτῷ οὐρανῷ ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ. **18** καὶ ἄλλος ἄγγελος [ἐξῆλθεν] ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου ὁ ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ λέγων· πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. **19** καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ [εἰς τὴν γῆν] καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἀμπελον τῆς γῆς καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τὸν μέγαν. **20** καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξωθεν τῆς πόλεως καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

| Is63,2s Thr1,15

12,3!

6-8; 16,1; 21,9 1Hen
53,3 TestLev3,3 · Lv
26,21 · 10,7!
4,6!

13,1! · 14s!

15 Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἄγγέλους ἐπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἐπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ θεοῦ.

2 Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρὶ καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνης αὐτοῦ

15 ἴ ουρανοῦ 051. 2053 Ⓜ^Α | ἴ αὐτοῦ Ⓝ | ἴ ανακραζῶν ϕ⁴⁷; Prim | ἴ ἐξηλθεν ϕ⁴⁷ | ἴ σου ἡ ὠρα θερίσαι 051 Ⓜ^Α | ἴ ὠρα του θερίσαι 1006. 1841. 1854. 2053. 2329 it; Prim Bea | ἴ ὠρα του θερίσαι Ⓝ | ἴ ο θερισμος ϕ⁴⁷ | lxt A C P 046. 1611 Ⓜ^Κ (vg) sy • **16** ἴ την νεφελην C P 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344 Ⓜ^Α | ἴ τη νεφελη 046 Ⓜ^Κ | lxt Ⓝ A 1611 • **17** ἴ αὐτοῦ ϕ⁴⁷ | ὁ C • **18** ὁ ϕ⁴⁷ A 1611. 2053 lat | lxt Ⓝ C P 046. 1006. 1841. 2329. 2344. (051. 1854) Ⓜ h vg^{cl} sy co | ὁ ϕ⁴⁷ Ⓝ P 046. 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2344 Ⓜ | lxt A C 2329 | ἴ κραυγη ϕ⁴⁷ C P 051. 1611. 1854. 2329. 2344 Ⓜ | lxt Ⓝ A 046. 1006. 1841. 2053 latt | ἴ ηκμασεν ἡ σταφυλη της γης 046 Ⓜ^Κ • **19** ἴ ἐπι την γην ϕ⁴⁷ 1611 | ἐπι της γης Ⓝ | ἴ την μεγαλην Ⓝ 1006. 1841. 1854. 2053 g^{ig} sy^{ph} hm^g | ἴ του μεγαλου ϕ⁴⁷ 1611 sy^h • **20** ἴ ἐξω Ⓝ 051. 1854 Ⓜ^Α | ἴ διακοσιων Ⓝ* sy^{ph} ¶ **15,1** ἴ ἐτελεσθη εν αυταις ϕ⁴⁷ | εν ταυταις ετελεσθη 051 Ⓜ^Α • **2** ἴ 5 6 3 4 1 2 046. 1006. 1841 Ⓜ^Κ | 1-3 5 6 ϕ⁴⁷ Ⓝ 2062. 2329

καὶ ^Τ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην ἔχοντας ^Τ κιθάρας ^Τ τοῦ θεοῦ. 3 καὶ ἄδουσιν τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως ^Ο τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες·	13,18 5,8! Ex 15,1 · Nu 12,7 Dt 34,5 Jos 1,2,7; 14,7 4,11! · Ps 111,2; 139,14 Ex 34,10 11,17! Am 3,13; 4,13 ⊕ Dt 32,4 Ps 145,17 Jr 10,7 1Hen 9,4 14,7 Jr 10,7 Ps 86,9 M 11,11 Dt 32,4 Is 2,2 Jr 16,19
<i>μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοὶ σου, (ὁ βασιλεὺς) τῶν ἔθνων·</i>	
4 τίς ^Τ οὐ ^Ο μὴ φοβηθῆ, κύριε, καὶ ἁδοξάσει τὸ ὄνομά σου; ὅτι μόνος ^Ε ὁσῖος, ὅτι (πάντα τὰ ἔθνη) ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά ^Τ σου ἐφανερώθησαν.	
5 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἠνοιγῆ ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, 6 καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι ^Ο [οἱ] ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς (ἐκ τοῦ ναοῦ) ἐνδεδυμένοι ἴλινον καθαρὸν λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς. 7 καὶ ^Ο ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ^Ο ἰζώων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ ἄγγέλοις ^Ο ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ^Τ . 8 καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς ^Τ καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ^Ο ἑπτὰ ἀγγέλων.	Ps 98,2 11,19 · 7,15! Ex 40,34 1! · Lv 26,21 1,13 Dn 10,5 4,6! 16,1; 17,1; 21,9 14,10! · 7,2! · 4,9! 7,15! · Is 6,4,1 ⊕ Ex 40,34 1Rg 8,10s 2Chr 5,13 Ex 40,35 2Chr 5,14 1!

2 ^Τ εκ του χαραγματος αυτου και 051 ^ΜΑ | ^Τ τας 046 ^ΜΚ | ^Τ κυριου ^κ • **3** ἁδοντας ^κ 2062 ar h vg^{ww}; Prim Bea | ° 046. 1006. 1841. 1854 ^ΜΚ | ἁ βασιλευ ^κ* 1854 | ^Ε (1T 1,17) αιωνων ^ϕ47 ^κ*.2b C 1006. 1611. 1841 vg sy sa^{mss} | txt ^κ2a A P 046. 051. 1854. 2053. 2062. 2329. 2344 ^Μ gig (h) sy^{hmg} bo; Prim • **4** ^Τ σε ^ϕ47 ^κ 1006. 1841. 1854. 2329. (051 ^ΜΚ sy) ar vg^{ww} | ° ^κ 1006. 1841 | ἁ δοξαση ^κ 1006. 1611. 1841. 2062 ^ΜΚ | θαυμαση 1854 | txt ^ϕ47 A C P 046. 051. 2053. 2329 | ^Ε εἶ ^ϕ47 | αγιος (+ εἶ 1006. 1841) 046. 051^{v.l.}. 1006. 1841 ^ΜΚ sy^{hmg} | οσιος και δικαιος 2329 (sy^h*) | txt ^κ A C P 051^{txt}. 1611. 1854. 2053. 2062 ^ΜΑ sy^{ph} | ἁ παντες 046 ^ΜΚ | παντα 1006. 1841 | ^Τ ενωπιον ^κ • **6** ° ^ϕ47 ^κ P 046. 051. 1006. 1854. 2053. 2062 pm | txt A C 1611. 1841. 2329 pm | οἱ ησαν 046 ^ΜΚ | ^Ε (Ez 28,13) λιθον A C 2053. 2062 vgst sy^{hmg} | λινον ^ϕ47 (^κ) 046 ar gi (h) • **7** ° ^ϕ47 ^κ* ^ΜΑ | ° ^ϕ47 | ° ^κ | ^Τ αμην ^κ sy^{ph} bo • **8** ^Τ εκ του ^ϕ47 046 ^ΜΚ | ° P 051 ^ΜΑ gig

- 17; 7,15! Is66,6
15,1!
- Jr 10,25 Ez 14,19 Zph
3,8 Ps 69,25 · 15,7!
- Ex 9,10s Dt 28,35
13,16!
13,15!
- 8,8s Ex 7,17-21 Apc-
Eliae 30
- 8,10 · Ex 7,17-21 Ps
78,44
1Hen 66,2
- Dt 32,4 Ps 145,17 · Ps
119,137 · 1,4!
- 18,24! Ps 79,3
Is 49,26
- 14,18!
11,17!
- 19,2! Ps 19,10; 119,137
Dn 3,27s ⑥
- 8,12
- 16** Καὶ ἤκουσα μεγάλης φωνῆς ἔκ τοῦ ναοῦ ἡ- 46
γουσῆς τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις· ὑπάγετε ὁκαὶ ἐκχέετε
τὰς ὀκτώ φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ εἰς τὴν γῆν·
- 2** Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ 46
εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ἔλκος ἰσχυρὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ
τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ
τοὺς προσκυνοῦντας τὴν εἰκόνην αὐτοῦ.
- 3** Καὶ ὁ δευτέρος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν 47
θάλασσαν, καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ
ζωῆς ἀπέθανεν τὰ ἐν τῇ θαλάσῃ·
- 4** Καὶ ὁ τρίτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς 48
ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, καὶ ἐγένετο αἷμα.
- 5** Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος·
δίκαιος εἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὁ ὅσιος,
ὅτι ταῦτα ἔκρινας,
- 6** ὅτι αἷμα ἀγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν
καὶ αἷμα αὐτοῖς ἐδώκας πιεῖν,
ἵνα ἀξιοὶ εἴσιν.
- 7** Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος·
ναὶ κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ,
ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου.
- 8** Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν 49
ἥλιον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν
πυρί. **9** καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καὶ ὄμα μέγα καὶ

¶ 16,1 046 ㉓^k | 051. 1854 ㉓^h | 01P 051. 1854 ㉓^h h co; Bea | 01P47vid h sa
• 2 ἔπι 051. 2053. 2062 ㉓^h | ἔπι 051 ㉓^h | τὴν εἰκόνα ㉓^h • 3 ἄγγελος 046.
051. 2344 ㉓^h vg^{cl} sy sa^{ms} bo; Bea | txt P47 ㉓^h ㉓^h 2 A C P 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2062.
2329 lat | ζῶσα P47 ㉓^h P 046. 051. 1854. 2053. 2062. 2344 ㉓^h lat sy^{ph} co | ζῶων 2329 | -
㉓^h; Prim | txt A C 1006. 1611. 1841 sy^h | τῶν 1006. 1841 | - P47 ㉓^h P 046. 1854. 2053.
2062. 2329 ㉓^h latt sy^{ph} co | txt A C 051. 1611. 2344 | ἐπι τῆς θαλάσσης ㉓^h
• 4 ἄγγελος 051. 2344 ㉓^h vg^{ms} sy^{ph} bo | ἐπι P47 ㉓^h | τῆς 046 ㉓^h | ἐπι P47 |
ἐγενοντο P47 A 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329 it sy co • 5 ὅς ἦν (+ καὶ P47 2329)
οἴσος P47 046. 2329 ㉓^h | ὁ ἦν καὶ ὁ οἴσος 1006. 1841. 2053. 2062 | ὁ ἦν οἴσος A C
1611. 1854 | txt ㉓^h P 051 ㉓^h sa • 6 αἵματα ㉓^h | ἐδώκας P47 ㉓^h P 046. 051. 1006. 1841.
2053. 2062 ㉓^h | ἐδωκεν 1854 | txt A C 1611. 2329 | ὁπερ ἀξιοὶ ㉓^h vg^{ms} | ἀρα ἀξιοὶ
2329 | ἀξιοὶ γὰρ 2053. 2062 g1g • 7 ἐκ 046. 2329 ar • 8 ἄγγελος ㉓^h 051. 1854. 2329.
2344 ㉓^h ar vg^{cl} sy^{ph} co; Prim Bea | 0P47

- ἐβλασφήμησαν [†] (τὸ ὄνομα) τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος ^οτὴν 11.21 Is 52,5
ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας καὶ οὐ μετενόησαν δοῦ- 9,20s
ναι αὐτῷ δόξαν.
- 50 **10** Καὶ ὁ πέμπτος [†] ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν 13,2! · Ex 10,22 Is 8,22
θρόνον τοῦ θηρίου, καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ [†]ἐ-
σκοτωμένη, καὶ ἔμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν [†]ἐκ τοῦ πό-
νου, **11** καὶ [†]ἐβλασφήμησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν
πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἐλκῶν αὐτῶν καὶ οὐ μετενόη-
σαν [‡]ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν[‡].
- 51 **12** Καὶ ὁ ἕκτος [†] ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν 9,14! · Is 11,15; 44,27 Jr
ποταμὸν τὸν μέγαν ^οτὸν Εὐφράτην, καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ 50,38; 51,36
^οαὐτοῦ, ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ Is 11,16; 51,10 Ps 106,9
[†]ἀνατολῆς ἡλίου. **13** Καὶ εἶδον [‡]ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δρᾶ- Is 41,2,25; 46,11 | 12,3!
κοντος καὶ [‡]ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ [‡]ἐκ τοῦ 13,1-8
στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα [†]τρία ἀκάθαρτα[‡] 13,11-17; 19,20; 20,10
(ὡς βάτραχοι). **14** εἰσὶν γὰρ πνεύματα [†]δαιμονίων 1Rg 22,21-23 · Ex 8,3 ·
ποιοῦντα σημεῖα, (ἃ ἐκπορεύεται) ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς Ps 78,45; 105,30
οἰκουμένης ὅλης συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς ^οτὸν πόλεμον 13,13!
(τῆς ἡμέρας τῆς μεγάλης) τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. 11,7!
15 Ἴδου [†]ἔρχομαι ὡς κλέπτης. μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ 11,17!
τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ 3,3! · 1,3!
[†]βλέπωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. **16** Καὶ [†]συνήγαγεν 3,18 |
αὐτοὺς εἰς ^οτὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἐβραῖστί [†]Ἄρμα- Is 14,13 Jdc 5,19 2Rg
γεδῶν. 9,27; 23,29 Zch 12,11
- 52 **17** Καὶ ὁ ἕβδομος [†] ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ [†]ἐπὶ τὸν
- 9 [†]οἱ ἄνθρωποι 046. 051 [‡]sy^h bo^{pt} | [†]ἔνωπιον A | ^οC 046. 1006. 1611. 1841. 2053.
2062 [‡]sy^h • **10** [†]ἄγγελος 051. 2329. 2344 [‡]sy^h bo; Prim Bea | [†]ἔσκοτωμένη
κ² 046. 1611 | [†]ἀπο κ 051 • **11** [†]ἐβλασφημούν [†]φ^{47c} gig sa bo^{ms} | [‡]κ gig; Bea
• **12** [†]ἄγγελος 051. 2329. 2344 [‡]sy^h bo; Prim Bea | ^οκ P 046. 051. 1854. 2053.
2062. 2344 [‡]sy^h | [†]txt [†]φ⁴⁷ A C 1006. 1611. 1841. 2329 | ^ο12344 [‡]sy^h | [†]ἀνατολῶν A 051
[‡]sy^h • **13** [‡]κ* C vg^{ms} | [‡]κ* 2053. 2062 bo^{ms} | [†]φ⁴⁷ 046. 2053. 2062 [‡]sy^h | [†]ὡσει
βατραχῶν [†]φ⁴⁷ κ* | - 2344 • **14** [†]δαιμονῶν 051 [‡]sy^h | [†]ἐκπορευεσθαι [†]φ⁴⁷ κ* 051.
1006. 1841 [‡]sy^h | ^οφ⁴⁷ 051. 1854 [‡]sy^h | [†]1 4 2 [†]φ⁴⁷ A 1611. 1841. 1854 | [†]τῆς ἡμερας
εκεινης της μεγαλης 046. 051. 2344 [‡]sy^h | - 1006 | [†]txt κ 2053. 2062. 2329 gig; Bea
• **15** [†]ἔρχεται κ* sy^h; Prim Bea | [†]βλεποῦσιν [†]φ⁴⁷ 051. 1854. 2329 [‡]sy^h • **16**
[†]συνήγαγον κ vg^{ms} | ^οκ | [†]Μαγε(δ)δῶν 046. 1611. 2053. 2062 [‡]sy^h vg^{mss} sy^h.hmg bo^{mss}
• **17** [†]ἄγγελος κ^{(*)2} 051. 1854. 2329. 2344 [‡]sy^h bo; Prim Bea | [†]εἰς 051. 1854.
2053. 2062. 2329 [‡]sy^h

I Is 66,6 · 7,15! · 21,3!
21,6|
4,5! · 6,12!
Dn 12,1 Ex 9,24 Ass-
Mos 8,1

ἀέρα, καὶ ἐξῆλθεν φωνὴ ὁμεγάλῃ ἐκ τοῦ Ἰναοῦ (ἀπὸ τοῦ
θρόνου) λέγουσα· γέγονεν. **18** καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ
καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμός ὁγένετο μέγας, οἷος
οὐκ ἐγένετο ἄφ' οὗ ἄνθρωπος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς τηλι-
κοῦτος σεισμός οὕτως μέγας. **19** καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ
μεγάλῃ εἰς τρία μέρη καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσαν.
καὶ Βαβυλῶν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ δοῦναι
αὐτῇ ὅτο ποτήριον οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐ-
τοῦ. **20** καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγεν καὶ ὄρη οὐχ εὐρέθησαν.
21 καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄν-
θρωποι τὸν θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη
ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

7: 15,1!
7!

17 Καὶ ἦλθεν εἷς ὁ ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων 53
τὰς ἑπτὰ φιάλας καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων·
δεῦρο, δεῖξω σοὶ τὸ κρίμα τῆς πόρνῆς τῆς μεγάλης τῆς
καθημένης ἐπὶ ὕδατων πολλῶν, **2** μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ
βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν
γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. **3** καὶ ἀπήνεγκέν με
εἰς ἔρημον ὅ ἐν πνεύματι.

15 Jr 51,13|18: 18,3,9 Is
23,17
Jr 25,15: 51,7 · Nah 3,4
14,8! | Is 21,1 · 21,10
1,10!
9 · 13,1!

Καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον,
ἡγεμόν[τα] ἰσόνοματα βλασφημίας, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ
καὶ κέρατα δέκα. **4** καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη ἡ πορ-
φυροῦν καὶ κόκκινον ὁκαὶ κεχρυσωμένη ἡ χρυσίῳ καὶ

18,16 · Ez 28,13

17 ° A 2344 M^A | Ἰουρανοῦ 051*. 1854 M^A gig | ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ 046. 051° M^K | lxt
P⁴⁷ K A 0163^{vid}. 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. (2329) lat sy | 'του θεου K | - 051* gig
• 18 ° I 4 5 2 3 P⁴⁷ 051. 2329 M^K sy^h | 5 4 I-3 K^(*).2 bo | I 4 5 2344 sy^h sa^{mss} | I-3 046 |
lxt A 0163. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2062 lat sa | ° 046 M^K | (+ οἱ M^K) ἀνθρωποὶ
εγενοντο K 046. 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329. 2344 M latt sy | lxt
(P⁴⁷) A • 19 ται P⁴⁷ | ° K 1006. 1841. 1854. 2062 | ° K | ° K • 21 αὐτῆ 1006. 1611.
2030 M^K | - 046 lat
¶ 17,1 ° K 1006. 1841 | τμοι 1854. 2344 M^A | Ἰτων (-P⁴⁷) υδατων των P⁴⁷vid 046. 2030
M^K • 2 Ἰεποισαν πορνειαν K • 3 ° 2030 M^K | Ἰγεμον K² 046. 051. 1006. 1611. 1841.
1854. 2030. 2344 M | lxt (vel γεμον τα) K* A P 2053. 2062. 2329 | Ἰονοματων 051. 2344
M^A | ονομα 046*; Bea | Ἰεχοντα K P 2053^{com}. 2062^{com} | εχον 046. 051. 1611. 1841.
1854. 2030. 2053^{xt}. 2062^{xt}. 2344 M | lxt A 1006. 2329 • 4 Ἰπορφυραν 051 M^A | ° P 046.
051. 1006. 1841. 2344 M sy | lxt K A 1611. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329 latt sy^h |
Ἰχρυσω K P 051. 1006. 1611. 1841. 2329. 2344 M^A

- λίθω τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν
 ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς ἡ γέμον βδελυγμάτων καὶ τὰ ἀκάθαρτα
 τῆς πορνείας αὐτῆς. **5** καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα
 γεγραμμένον, μυστήριον, Βαβυλῶν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ
 (54) τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. **6** καὶ εἶδον τὴν
 γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἀγίων ὁ καὶ ἐκ
 τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων ὁ Ἰησοῦ. Καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν
 αὐτὴν θαῦμα μέγα.
 54 **7** Καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος· διὰ τί ἐθαύμασας; ἐγὼ
 ἔρῳ σοι τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ
 βαστάζοντος αὐτὴν τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ
 δέκα κέρατα.
8 Τὸ θηρίον ὃ εἶδες ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ μέλλει ἀναβαί-
 νειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει, καὶ
 ἠθαυμαστοῦνται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ
 γέγραπται τὸ ὄνομα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ κα-
 ταβολῆς κόσμου, βλεπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν καὶ οὐκ
 ἔστιν καὶ παρέσται. **9** Ὡς δὲ ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. Αἱ
 ἑπτὰ κεφαλὰ ἑπτὰ ὄρη εἰσὶν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ’
 αὐτῶν. καὶ βασιλεῖς ἑπτὰ εἰσὶν. **10** οἱ πέντε ἔπεσαν, ὁ
 εἷς ἔστιν, ὁ ἄλλος οὐπω ἦλθεν, καὶ ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον
 αὐτὸν δεῖ μείναι. **11** καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν
 ὁ καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστιν καὶ ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐστιν, καὶ εἰς
 ἀπώλειαν ὑπάγει. **12** Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες δέκα
 βασιλεῖς εἰσὶν, οἵτινες βασιλείαν οὐπω ἔλαβον, ἀλλ’
 ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ
 θηρίου. **13** οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσιν καὶ τὴν δύναμιν

Jr 51,7

Mc 13,14p

2Th 2,7 · 14,8!

18,24! Is 34,7

1

13,1!

11 · 11,7!

9,1!

13,3 · 8,13!

3,5!

| 13,18

13,11 · 1Hen 21,3 · 3

| 8

| 13,1! Dn 7,20.24

17

4 P | ἡ γέμων N* 1006. 1854* | γεμοντα 2053. 2062. 2344 | ἡ τῆς γῆς 046. 1611. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329 M^k gig; Hipp (Cyp Prim) | αὐτῆς καὶ τῆς γῆς N^k syh** (co)
 • 6 τῶν αἵματων N² P 046. 1854. 2030. 2329 M^k | τῶν αἵματι N* | °046. 2030 M^k |
 °1854 (ar) | 3 4 1 2 N^k | ἰδων αὐτὴν μεθύουσαν θαῦμα μέγα 1611 • 7 N^k P 051. 1854. 2329. 2344 M^k
 • 8 ὑπαγεῖν N^k P 046. 051. 1006. 1841. 1854. 2030. 2329. 2344 M^k syh;
 Bea | txt A 1611. 2053. 2062 syh sa (bo); I^{lat} Prim | ἠθαυμαστοῦνται N^k 046. 051. 1006. 1841. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329. 2344 M^k | txt A P 1611 | τὴν γῆν 046. 2030 M^k | τὰ
 ὀνοματα N^k P 051. 2329. 2344 M^k lat syh sa^{mss} | ἐπὶ τοῦ βιβλίου 046. 2030 M^k | ἐν τῶ
 βιβλίῳ 1006. 1841. 2329 | καὶ παλιν παρεσται N* | καὶ (+ οἱ 1854) παρεστὶν
 N² 1854 M^k • 11 οὐκ ar vg^{mss} | οὗτος N^k 046. 1006. 1841. 2030 M^k syh | τὸ N^k
 • 12 οὐκ A vg^{mss}

| 13,4

καὶ ἡ ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόασιν. **14** οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσιν καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι κύριος κυρίων ἐστὶν καὶ βασιλεὺς βασιλέων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί.

19,16 1Τ6,15Dt 10,17Ps
136,3 Dn 2,47 2McC
13,4 3McC 5,35 1Hen 9,4
1 Jr 51,13

5,9!

12s

Ez 26,19

Ez 16,39; 23,29 Hos

2,5 - Ps 26,2 8 Mch 3,3

18,8 Jr 34,22 Lv 21,9 |

13

10,7! |

18,10!

2 Ps 2,2; 89,28 Is 24,21

10,1!

15 Καὶ ἴδεις μοι· τὰ ὕδατα ἃ εἶδες οὐ ἢ πόρνη κάθηται, ἡ λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. **16** καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρνην καὶ ἠρρωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν ἕως ἡμερῶν καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται καὶ αὐτὴν κατακάουσιν ὅτι ἐν πυρὶ. **17** ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην ἑαυτοῦ καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ ἕως ἡμερῶν καὶ τοῦ χρόνου οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ. **18** καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἐστὶν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

18 Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. **2** καὶ ἔκραξεν ὅτι ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ λέγων·

Ez 43,2 | 7,2; 10,3;
14,7.9.15; 19,17

14,8! Is 21,9

Jr 9,10 Is 13,21;

34,11.14 Bar 4,35

ἔπεσεν ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς θηρίου ἀκαθάρτου καὶ μεμιστημένου,

14,8! Jr 51,7; 25,15

3 ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας

13 ἡ τὴν κ P 051. 1611. 1854. 2053. 2062 27^A • 15 ἡ εἶπεν A vg | ἡ ταῦτα κ* 1854. 2329; Bea | ταῦτα τα ὕδατα κ² | ἡ καὶ κ • 16 ἡ καὶ γυμνὴν ποιήσουσιν αὐτὴν 046^c. 051. 2030 27^K | - 046* 27^A | txt κ A P 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 | ο κ P 046 • 17 ἡ αὐτῶν κ² 2329 | α A 2329 latt | ἡ αὐτῶ A 1854* | αὐτοῦ 046. 1854^c | ἡ τελεσθῶσιν 046. 1006. 1611. 1841. 2030 27^K • 18 ἡ βασιλείων κ bo^{mss} | ἡ ἐπὶ 046^c. 2030 27^K ¶ 18,1 ἡ καὶ 051 27^A latt sy^{ph} bo • 2 ο κ 046. 2030 ar | ἡ ἐπεσεν ἐπεσεν P | - κ 046. 1854. 2030 27^K co | ἡ δαιμονῶν P 051. 1854. 2030 27^K | α 1611 | ἡ καὶ μεμιστημένου A gig sy^{ph}; Hipp | α A P 27^A sy^{ph}; Hipp | α κ C P 046. 051. 1006. 1841. 1854. 2030. 2053. 2062. 2344 27^A ar vg sy^{ph} bo; Bea | txt A 1611. 2329 gig sy^h (sa; Prim) • 3 ἡ 3 4 1 2 5 6 P 051 27^A gig bo^{ph}; Hipp | 3-6 A 1611. 2053. 2062 ar vgst bo^{mss} | 1 2 5 6 1854 sy^{ph}; Prim Bea | 5 6 3 4 C | txt κ 046. 1006. 1841. 2030. 2329 27^K vg^{cl} sy^h sa bo^{mss}

αὐτῆς ἤπέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη καὶ οἱ βασιλεῖς
τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν καὶ οἱ ἔμποροι
τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνου αὐτῆς
ἐπλούτησαν.

17,2! Is23,17

11.15.19 Ez27,12.18.33
Is23,8

4 Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν·
Ἐξέλθατε (ὁ λαός μου ἐξ αὐτῆς) ἵνα μὴ συγ-
κοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, ἰκαὶ ἐκ τῶν
πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε,

10,4! 2Bar22,1

Is48,20; 52,11 Jr51,6.
9,45; 50,8 2K 6,17·
2J1!

5 ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ
οὐρανοῦ καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ θεὸς τὰ ἀδική-
ματα αὐτῆς. **6** ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπ-
έδωκεν ἰκαὶ διπλώσατε ὅτ' αὐτῇ διπλῶν ἰκαὶ
τὰ ἔργα αὐτῆς, ἐν τῷ ποτηρίῳ ἡ ἐκέρασεν
κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν, **7** ὅσα ἐδόξασεν ἰκαὶ
αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν, τοσοῦτον δότε αὐτῇ βα-
σανισμὸν ἰκαὶ πένθος. ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς
λέγει ὅτι ἡ βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ
εἰμὶ καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. **8** διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ
ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ
πένθος καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται,
ὅτι ἰσχυρὸς ὁ κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν.

Gn18,20 Jr51,9

| 2,23! Ps137,8 Jr50,15.
29
Jr16,18 Is40,2

Is47,8 Ap3,17

| Is47,9

17,16! Is47,14

Jr50,34

9 Καὶ ἤκουσαν αὐτῆς ἰκαὶ κήρουνται ἐπ' αὐτήν οἱ βα-
σιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες ἰκαὶ στρηνι-
άσαντες, ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως

Ez26,16s; 27,30-32

17,21!

18

3 ἤπεπωκεν P 051. 2053* | πεπτωκαν (vel πεπτωκασιν) N A C 046. 1006*. 1611. 1841.
2030 M^k | πεπτωκεν 1854. 2053^c. 2062 sy^{hmg} | txt (vel πεπτωκασιν) 1006^c. 2329 latt sy^h
• 4 ἔξελεθε C 046. 1611. 2030. 2053. 2062 M^k sa^{ms}; Cyp Prim | 4 5 1-3 A 046. 051.
1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329 M^k latt sy | txt N C P | P 051. 1854 |
ἤβλαβητε 051. 1854 sy^{hmg}; Bea • 5 ἰκαὶ αὐτῆς 051. 2030 M^k • 6 ἰκαὶ ὑμῖν 051 M^k gig vg^{cl} |
ἰκαὶ αὐτῆ P 051. 1854 M^k sy; Prim | αὐτῆ 2053. 2062 | O A P 046. 051. 1006. 1611. 1841.
1854. 2053. 2062. 2329 M^k | txt N C 2030 M^k | ἰκαὶ αὐτῆ καὶ αὐτῆ καὶ 046. 2030 M^k |
ἰκαὶ αὐτῆς N 046. 2030 M^k • 7 ἰκαὶ αὐτῆ N² 1006. 1841. 1854. (2329) M^k sy^{hmg} |
- 046* | P 051 | ἰκαὶ καθὼς M^k | καθὼς 046 • 8 ὁ θεὸς A 1006. 1841. 2053^{com} ar vg |
ὁ κυριος 2053^{lxi}. 2062 sy^h; Prim | ὁ θεὸς ὁ κυριος N* | txt N² C P 046. 051. 1611. 1854.
2030. 2329. 2344 M^k gig sy^h; Cyp • 9 ἰκαὶ κλαυσοντα N A 2053. 2062 | ἰκαὶ αὐτῆ P 051. 1854
sy^h | ἰκαὶ αὐτῆ A 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. 2329 M^k | P N*; Bea | ἰκαὶ ἰδωσιν N |
ἰκαὶ πτωσεως N*

15 αὐτῆς, **10** ἀπὸ μακρόθεν ἕστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βα-
σανισμοῦ αὐτῆς λέγοντες·

16.19·17,18·14,8!

Ez 26,17 ④ v.1.

17.19 TestJob 7,12

3! Ez 27,36

οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη,

Βαβυλῶν ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά,

ὅτι 'μιᾶ ὥρα' ὤηλθεν ἡ κρίσις σου.

11 Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς 'κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν' ἔπ' αὐτήν', ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι

12s: Ez 27,12-22

12 γόμον 'χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου' καὶ 'μαργαριτῶν καὶ βυσσίνου καὶ πορφύρας' καὶ σιρικοῦ καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον καὶ πᾶν σκευὸς ἐλε-
φάντινον καὶ πᾶν σκευὸς ἐκ ἱξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλ-
κοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου', **13** καὶ 'κιννάμωμον καὶ ἄμωμον' καὶ θυμιάματα καὶ μύρον 'καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον' καὶ σεμίδαλιν καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων καὶ βεδῶν καὶ σωμαίων, καὶ ψυχᾶς ἀνθρώπων.

14 καὶ ἡ ὀπώρα 'σου τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς'

ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ,

καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἠπόλωτο

ἀπὸ σοῦ

καὶ οὐκέτι 'οὐ μὴ αὐτὰ εὐρήσουσιν'.

3! Ez 27,36

15 Οἱ ἔμποροι τούτων οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς ἀπὸ

10 'μῖαν ὥραν A 1006. 1611. 2053. 2062 ; εν μια ὥρα 2329 | °A • **11** 'κλαουσουσιν καὶ πενθοσουσιν 046. 2030. 2329 ㉓^k ar vg co | 'εν αυτη A 2329 ; επ αυτη 1006. 1611. 1841^{vid}. 2030. 2053 ㉓^k | εφ (ε)αυτους 051 ㉓^A ; επ αυτους 046 ; σε 2062 | txt ㉓ C P 1854 latt • **12** 'χρυσουν και αργυρουν και λιθους τιμιους C P | 'μαργαριτας C P ; μαργαριταις A vgst; Bea ; μαργαριτου 046. 051. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329. 2344 ㉓ ar vg^{ww} ; txt ㉓ 1006. 1611. 1841 gig sy; Prim | βυσσινων ㉓ ; βυσσου 051. 1854 ㉓^A ar vg sy; Bea | ' και πορφυρου 046. 051. 2030 ㉓ ; - A | txt ㉓ C P 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 | ἱ λιθου A 1006. 1841 ar vg | °B • **13** 'κινναμωμου ㉓ 046. 1854. 2053. 2062 ㉓^k | °B² 046. 1006. 1841. 2030. 2053. 2062 ㉓^k vg^{cl} sy^{ph}; Prim | ' / 2 5 6 046. 2030 ; - 1611 • **14** ' 2-5 / 046. 051. 2030. 2053. 2062. 2344 ㉓ it vg^{cl} sy^h ; 2-5 1611. 2329 bo ; txt ㉓ A C P 1006. 1841. 1854 vgst (sy^{ph}) | ' απωλοντο ㉓ lat ; απηλθεν 051. 1854. (2329) ㉓^A (ar) sy^{ph} | ' αυτα (αυτην 2062) ου μη ευρησουσιν C P 1611. 2053. 2062 sy^{ph} (vg co) ; αυτα ου μη ευρης 046. 1854. 2030. 2329 ㉓^k; Bea ; ου μη αυτα ευρης 1006. 1841; Hipp (Prim) ; ου μη ευρησεις αυτα 051 ㉓^A ; txt ㉓ A

μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασιανισμοῦ αὐτῆς

[†] κλαίοντες καὶ πενθοῦντες **16** ῥέγοντες·

Ez 27,31

οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη,

10[†]· 14,8!

ἡ περιβεβλημένη ῥβύσσινον καὶ ῥπορφυροῦν καὶ
κόκκινον

17,4!

καὶ κεχρυσωμένη ^ο[ἐν] ῥ²χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ
καὶ ῥ³μαργαρίτῃ,

17 ὅτι μιᾶ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος.

10!

Καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ^ο ἐπὶ ῥτόπον πλέων καὶ

Ez 27,27-29

ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ μακρό-

θεν ἔστησαν **18** καὶ ῥέκραζον βλέποντες τὸν ῥκαπνὸν τῆς

| 9 Is 34,10

πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες· τίς ὁμοία τῇ πόλει [†] τῇ με-

Jr 22,8 Ez 27,32

γάλῃ; **19** καὶ ῥέβαλον χοῦν ἐπὶ ῥτάς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ

Ez 27,30-34

ῥέκραζον ῥκλαίοντες καὶ πενθοῦντες [†] λέγοντες·

οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη,

10,16

ἐν ἣ ἐπλοῦτησαν πάντες οἱ ἔχοντες ^οτὰ πλοῖα ἐν
τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς,

ὅτι μιᾶ ὥρᾳ ἠρημώθη.

10[†]· Ez 26,19

20 Εὐφραίνου ῥἐπῖ αὐτῆ[†], οὐρανὲ

12,12! Jr 51,48

καὶ οἱ ἄγιοι ^οκαὶ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται,

ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς.

21 Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος ῥισχυρὸς λίθον ὡς ῥμύλινον

5,2[†]· Jr 51,63s

μέγαν καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων·

15 [†] καὶ 046. 2030 $\mathfrak{M}^k$ sy^h • **16** ῥ καὶ λεγοντες 2030. 2053. 2062. 2329 ar vg sy^h; Prim Bea † λεγουσιν 046 † - 051 | ^ο 046. 2030 $\mathfrak{M}^k$ | ῥ βυσσον 046. 2030 $\mathfrak{M}^k$ ar vg^{cl} sy | ῥ πορφυραν P | ^ο A P 046. 1006. 1841. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329 $\mathfrak{M}^k$ latt † txt $\mathfrak{N}$ C 051. 0229. 1611 $\mathfrak{M}^A$ | ῥ² χρυσω $\mathfrak{N}$ P 051. 0229. 1611. 2053. 2062. 2329 $\mathfrak{M}^A$ | ῥ³ μαργαριταις 046. 051. 1854. 2030. 2344 $\mathfrak{M}$ lat sy^h bo^{ms} † txt $\mathfrak{N}$ A C P 0229. 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. 2329 sy^h; Prim • **17** ^ο P 051. 1611 $\mathfrak{M}^A$; Hipp | ῥ τον τοπον $\mathfrak{N}$ 046. 0229. 2329 gig † τον ποταμον 2053. 2062 (sa bo) † των πλοιων P 051 $\mathfrak{M}^A$; Hipp Bea † txt A C 1006. 1611. 1841. 1854. 2030 pm lat • **18** ῥ εκραξαν A C P 051*. 1006. 1611. 1841. 2329 | ῥ τονον A 1611 ar vg sy^{hmg} † πονον 2053. 2062 | ῥ ταυτη C 2329 latt sy^h co • **19** ῥ εβαλλον P † επεβαλον A † επεβαλλον 1006. 1841 | ῥ της κεφαλης $\mathfrak{N}$ 2053. 2062 bo | ῥ εκραξαν A C 051*. 2329 † εκλαυσαν 1611. 1854 | ῥ πενθουντες 1611 † - A | ῥ και P 046. 051. 1611. 2030. 2329. 2344 $\mathfrak{M}$ gig vg^{mss} sy † txt $\mathfrak{N}$ A C 1006. 1841. (1854). 2053. 2062 vg; Prim | ^ο $\mathfrak{N}$ 1006. 1841. 1854 bo | ^ο 051. 1854. 2053 $\mathfrak{M}^A$ • **20** ῥ επ αυτην P 051 $\mathfrak{M}^A$ † εν αυτη A 2030 | ^ο C 051. 2329 $\mathfrak{M}^A$ ar gig vg^{cl} • **21** ῥ ισχυρον ($\mathfrak{N}^*$) 1854. 2053^{txt}. 2062^{xt} † - A | ῥ λιθον $\mathfrak{N}$ † μυλον P 046. 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2329. 2344 $\mathfrak{M}$ gig; Prim † μυλικον C † txt A 2053. 2062

- 14,8! οὕτως ὀρμήματι βληθήσεται Βαβυλῶν ἡ μεγάλη πόλις
 καὶ οὐ μὴ εὐρεθῆ ἔτι[†].
 Ez26,21 22 °καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ Ἰσαλιτιστῶν
 οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἐν σοὶ ἔτι,
 Ez26,13 Is24,8 καὶ πᾶς τεχνίτης ἑπάσης τέχνης[†]
 οὐ μὴ εὐρεθῆ ἐν σοὶ ἔτι,
 22s: Jr25,10 □καὶ φωνὴ μύλου
 οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἐν σοὶ ἔτι[†],
 23 καὶ φῶς λύχνου
 οὐ μὴ φάνη ἐν σοὶ ἔτι,
 Jr7,34; 16,9 καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ [†] νύμφης
 οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἐν σοὶ ἔτι·
 Is23,8; · 34,12 Mc6,21! °ὅτι °οἱ ἔμποροὶ σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς,
 Is47,9· Nah3,4 ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη,
 6,10; 16,6; 17,6; 19,2 24 καὶ ἐν αὐτῇ Ἰαῖμα προφητῶν καὶ ἁγίων εὐρέθη
 L11,49p; 13,34p καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.
 Jr51,49 19 [†] Μετὰ ταῦτα ἤκουσα °ὡς φωνὴν °μεγάλην ὄχλου 56
 6 Psal8,2 Dn10,5 πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων·
 ἀλληλουϊά·
 4,11!· Tob13,18 Ps ἡ σωτηρία καὶ ἡ ἰδέξα καὶ ἡ δύναμις[†] τοῦ θεοῦ
 104,35 etc ἡμῶν,
 16,7! 1Hen27,3; 92,14 2 ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις αὐτοῦ·
 TestJob43,13 ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην
 11,18 Jr51,25 ἣτις ἔφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς,
 18,24!· Dt32,43 2Rg καὶ ἐξεδίκησεν τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ [†]
 9,7 Ps79,10 χειρὸς αὐτῆς.

21 [†] εν αυτη κ 046 • 22 °κ 2329 | Ἰσαλιτιγων κ 1611. 1854. 2329 sy^h (co) | ἑ και πασης τεχνης 2053 | - κ Α | □κ sy^{ph} bo • 23 [†] φωνη C 2329 sy^{ph}.hmg | ° 2030 22^k co | °1 A 1006. 1841 • 24 Ἰαμαατα 046^c. 051. 1006. 1841. 1854. 2030. 2344 22 | txt κ Α C P 046*. 1611. 2053. 2062. 2329 latt sy co
 ¶ 19,1 [†] και 051. 2344 22^a sy^{ph} bo | ° 051*. 1006. 2053. 2062 22^a gig sy | °1 2344 22^a vg^{cl}; Prim Apr Bea | ἑ δυναμις κ* ar | 4 2 3 / 046. 1854. 2030 22^k gig | δοξα και η τιμη και η δυναμις 2329 (sy^h) bo • 2 ἑ διεφθειρεν 046. 051. 1854. 2030. 2329 22^k | εκρινεν Α | [†] της 051. 2053. 2062. 2344 22^a

- 3** Καὶ δεύτερον Ἐἶρηκαν·
 ἀλληλουϊά·
 καὶ ὁ καπνὸς ὁ αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 αἰῶνων. Ps 104,35 etc
 14,11 Is 34,10
- 4** καὶ ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες καὶ τὰ
 τέσσαρα ζῶα καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθήμενῳ
 ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγοντες·
 ἁμὴν ἀλληλουϊά. 4,4!
 4,6! 1Hen 40,2
 5,7!
 Ps 106,48
- 5** Καὶ φωνὴ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξῆλθεν λέγουσα·
 αἰνεῖτε τῷ θεῷ ἡμῶν
 πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ
 Ὁ[καὶ] οἱ φοβούμενοι αὐτόν,
 οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι. 21,3!
 4,11! · Ps 22,24; 134,1;
 135,1,20
- 6** Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν
 ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν ἰε-
 γόντων·
 ἀλληλουϊά,
 ὅτι ἐβασίλευσεν ὁ κύριος ὁ θεὸς [ἡμῶν] ὁ παντο-
 κράτωρ. 4,11! · Ps 104,35 etc · Ps
 93,1; 97,1; 99,1 1Chr
 16,31 Zch 14,9 · 11,17!
 Ps 118,24 TestJob 43,15
 Mt 5,12! · 1Chr 16,28
- 57 **7** χαίρωμεν καὶ ἄγαλλιῶμεν καὶ ἴδωσωμεν τὴν
 δόξαν αὐτῶ,
 (57) ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου * καὶ ἡ ἱγυνη αὐτοῦ
 ἠτοιμάσεν ἑαυτὴν 9; 21,2,9 Mt 22,2!
8 καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμ-
 πρὸν ἁ καθαρόν· 14 Is 61,10
- τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων ἐστίν.

3 Ἐειρηκεν 046. 1854. 2030. 2344 ℳ^K sy^h bo | ειπαν C | ° 1611 ℳ^A • 4 ἴ του θρονου 051. 1611 ℳ^A | των θρονων P • 5 ἴ φωνη εκ του θρονου εξηλθεν λεγουσα (- ℳ^A) P 051 ℳ^A | φωνη εξηλθεν εκ του θρονου λεγουσα κ² | φωνη απο του ουρανου εξηλθεν λεγουσα 046; Prim | φωναὶ εξηλθον εκ (απο 0229) του θρονου λεγουσαι κ^{*} 0229 | ἴ τον θεον 1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2053. 2062 ℳ | txt κ A C P 046. 051. 0229. 2329. 2344 lat | ° κ C P sa bo^{ms} | txt A 046. 051. 0229. 1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329. 2344 ℳ latt sy bo • 6 ° 1006 ℳ^A gig; Prim | ἴ λεγοντας 051 ℳ^A | λεγοντες 046. 1854. 2030 ℳ^K | λεγουσων κ | txt A P 0229. 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. 2329 latt | ἴ /-3 A 1006. 1841 t sa^{ms} bo; Cyp | 2-4 051 ℳ^A | ο θεος ο κυριος ημων κ* | txt κ² P 046. 1611. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329. 2344 ℳ^K lat sy^h sa^{ms} • 7 ἴ αγαλλιωμεθα 046. 2030 ℳ^K | ἴ δωσωμεν κ² A 2053 | δωμεν κ* 046. 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2030 ℳ^K | txt P 2062. 2329 ℳ^A | ἴ νυμφη κ² gig co; Apr • 8 ἴ και 046. 1854. 2030. (2344) ℳ^K ar vg^{cl} sy

1,11.19; 14,13; 21,5·
1,3!· L14,15s
7!

22,6!

22,8s Act 10,25s

6,9!

Jub 31,12

9 Καὶ λέγει μοι· γράψον· μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον
τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. ^ακαὶ λέγει μοι·
οὗτοι οἱ λόγοι τῷ ἀληθινῷ τοῦ θεοῦ εἰσιν. **10** καὶ ἔπεσα
ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ. καὶ λέ-
γει μοι· ὄρα μή τὸ σύνδουλός σου εἴμι καὶ τῶν ἀδελφῶν
σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ· τῷ θεῷ προσ-
κύνησον. ἡ γὰρ μαρτυρία Ἰησοῦ ἐστὶν τὸ πνεῦμα τῆς
προφητείας.

4,1 Ez 1,1 Act 10,11!·
14; 6,2 2McC 3,25; 11,8
1,5!
3,7!· Ps 9,9; 72,2;
96,13; 98,9 Is 11,4s |
1,14!· Dn 10,6

cf Is 62,3.2· 2,17 Ph 2,9

| Is 63,1-3

J1,1

11·8

| Is 49,2

2,12!· Is 11,4

2,27! Ps 2,9

14,19s! Is 63,2s· 14,10

11,17! |

11 Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἠνεφωμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος 58
λευκὸς καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν [καλούμενος] πιστὸς
καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. **12** οἱ
δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ διαδήματα πολλὰ, ἔχων ὄνομα γεγραμμένον ὃ
οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός, **13** καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον
ἄβυσσιν, καὶ ἔκκελται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὃ λό-
γος τοῦ θεοῦ.

14 Καὶ τὰ στρατεύματα ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει
αὐτῷ ἔφ' ἵπποις λευκοῖς, ἔνδεδυμένοι βύσσινον λευ-
κὸν καθαρόν. **15** καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἔκπορεύ-
εται ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη, καὶ
αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, καὶ αὐτὸς πατεῖ
τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου (τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς) τοῦ θεοῦ τοῦ
παντοκράτορος, **16** καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν

9 ^α ^κ * 1841 ^α ^α gig t bo | ^α ^κ * | τ ο ι Α | μου ^κ * sy^h * | ^ε / 4 2 3 ^κ * 051 ^α ^α ar t; Prim | 2 3
/ 4 ^κ * 1006. 1841. 2329 vg^{cl} • **10** ^ε καὶ προσεκυνησα P 2344 ^α ^α sy^{ph} bo | τ ποιησης
1006. 1841 latt | ^ο ^κ * • **11** ^ε 2-4 A P 051 ^α ^α; Hipp | 2 / 3 4 ^κ * | / 2 2329 | lxi 046. (1006).
1611. 1841. 1854. 2030. 2053. 2062 ^α ^κ vg^{cl} sy; Ir^{lat} Or • **12** ^ο ^κ P 046. 051. 1611. 1854.
2030. 2053. 2062. 2329. 2344 ^α ^α; Hipp | lxi A 1006. 1841 latt sy sa^{ms} bo; Ir^{lat} Or |
Τ ονοματα γεγραμμενα και 1006. 1841. 1854. 2030 ^α ^κ sy^h * • **13** ^ε ρεραντισμενον P
2329. (ερραντισμενον 1006. 1841); Hipp | περιφεραμμενον ^κ * | περιφεραντισμενον
^κ * | εραμμενον (εραμμενον 1611). 2053. 2062 | lxi A 046. 051. 1854. 2030. 2344
^α ^α | ^ε καλειται 051. 2344 ^α ^α; Ir^{lat} • **14** ^ο ^κ A 046. 1611. 2053. 2062. 2329. 2344 ^α ^α
gig | lxi P 051. 1006. 1841. 1854. 2030 ^α ^κ lat sa; Cyp | ^ε επιπτοι πολλοι 051*. 2344
^α ^α | ^ε ενδεδυμενοις ^κ *; Or | ^ε λευκον βυσσινον A | λευκοβυσσινον 1006. 1841 |
τ και ^κ gig vg^{cl} sy^{ph}; Or Apr • **15** ^ε διστομος 046. 1006. 1841. 1854. 2030. 2329 ^α ^κ vg^{cl}
sy^h *; Ambr Prim | / 3 4 / 2 ^κ * 2329; Or | του θυμου και της οργης 2344 ^α ^α
• **16** ^ε επι το μετωπον και 1006. 1841 | - A

μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον· Βασιλεὺς βασιλέων
καὶ κύριος κυρίων.

17,14! 2Mcc 13,4
Dt 10,17· 1Hen 9,4

(59) 17 Καὶ εἶδον ἓνα ἄγγελον ἐστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ καὶ
ἔκραξεν Ὁ[ἐν] φωνῇ μεγάλῃ Ὁλέγων πᾶσιν τοῖς ὀρνέοις
τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι·

18,2!· 17s: 21 Ez 39,4.
17-20

Δεῦτε ὁ²συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον ἑτὸ μέγα τοῦ θεοῦ

18 ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων
καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθη-
μένων ἐπ' αὐτῶν καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων τε καὶ
δούλων καὶ μικρῶν καὶ ἰ μεγάλων.

6,15!

6,15!

13,16

19 Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ
τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι ὁ τὸν πόλεμον
μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρα-
τεύματος αὐτοῦ. 20 καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον καὶ μετ' αὐ-
τοῦ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐ-
τοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ
θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἑτῆ εἰκόνι αὐτοῦ· ζῶντες
ἔβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς ἡ τῆς καιο-
μένης ἐν ἰ θείῳ. 21 καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάθησαν ἐν τῇ
ρόμφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν
ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

17,12-14 Ps 2,2

11,7!

59 20 καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον καὶ μετ' αὐ-
τοῦ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐ-
τοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ
θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἑτῆ εἰκόνι αὐτοῦ· ζῶντες
ἔβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς ἡ τῆς καιο-
μένης ἐν ἰ θείῳ. 21 καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάθησαν ἐν τῇ
ρόμφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν
ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

| 13,1 Dn 7,11

16,13!· 13,13!

13,14!· 13,16!

13,15!· Nu 16,33 Ps
55,16

20,10,14s; 21,8 1Hen
10,6· 14,10! Is 30,33

2,12! Is 11,4

17s!

60 20 Καὶ εἶδον ἓνα ἄγγελον καταβαίνοντα ἔκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἄλυσιν
μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. 2 καὶ ἐκράτησεν τὸν δρᾶ-

10,1!

9,1!

| 12,3!

17 ἰ ἄλλον κ 2053. 2062 sy^{ph} sa^{ms} bo | - 046. 1611. 1854. 2030. 2329 M^k sy^h; Bea | txt A
P 051. 1006. 1841 M^α ar vg; Prim | ° A P 051. 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. 2329. 2344
M^α latt | txt κ 046. 1854. 2030 M^k | ° 051 M^α vg^{ms} | ° 051 M^α; Prim | ° του μεγαλου
051 M^α • 18 ἰ αυτους A | αυτοις κ | ἰ μικρων 046. 1611. 2062 vg^{ms} | μικρων τε 051.
1854. 2030. 2053 M^k | ἰ των κ 1006. 1611. 1841 • 19 ἰ αυτου A sa | ° P 051. 1006. 1611.
1841. 2053. 2062. 2329. 2344 M^α • 20 ἰ ο μετ αυτου 046. 1006. 1611^c. 1841. 2030 M^k gig
sa^{ms} | ο μετ αυτου ο P 2329 | μετα τουτου ο 051 M^α | οἱ μετ αυτου ο A sa^{ms} bo | txt κ
(- ο 1611*). 1854. 2053. 2062. 2344 lat | ἰ την εικονα κ* 1611. 2053. 2062 | το χαραγμα
046 | ἰ βληθησονται M^α | ἰ την καιομενην 046. 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2053.
2062. 2329. 2344 M^k gig | txt κ A P lat | ἰ τω 051 M^α

¶ 20,1 ἰ ἄλλον κ² 2050 vg^{ms} sy^{ph} sa^{ms}; Bea | ° κ* | ἰ εν τη χειρι κ 1611

12,9!
Jub 10,7 | 1Hen 10,4
9,1! · Is 24,21s Jub 10,5
13,14!
1Hen 18,16; 21,6

κοντα, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὅς ἐστιν ὁ Διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς[†], καὶ ἔδωκεν αὐτὸν χίλια ἔτη **3** καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον καὶ ἔκλεισεν καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἴπλανήσῃ ὅτι τὰ ἔθνη ἄχρι τελεσθῆ ὁ τὰ χίλια ἔτη. ὁ μετὰ ταῦτα δεῖ ἴλυθῆναι αὐτὸν ἓ μικρὸν χρόνον.

Dn 7,9.22 Theod Mt
19,28 1K 6,2 · ApcEliae
20
6,9!
13,15!
13,16!
Ez 37,10 · 6 Dn 7,27

4 Καὶ εἶδον θρόνους καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτοὺς καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ ὁ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον ἢ οὐδὲ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον ὁ καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν. καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ ὁ τοῦ Χριστοῦ ὁ χίλια ἔτη. **5** ὁ οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἄχρι τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη.

| 1,3!
14; 2,11; 21,8
4; 1,6! ApcEliae 43s

Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. **6** μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δευτερος θάνατος ὁ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ βασιλεύσουσιν μετ' αὐτοῦ ὁ τὰ χίλια ἔτη.

3 · Jub 48,16
13,14! · Ez 7,2
Ez 38-39,16 · 1Hen 56,5s
Jos 11,4 Jdc 7,12 1Sm
13,5
Hab 1,6 Ⓞ · 2Rg 6,14

7 Καὶ ὅταν τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ **8** καὶ ἐξελεύσεται πλανήσαι τὰ ἔθνη ὁ ἐν ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, τὸν ὁ Γῶγ καὶ ὁ Μαγῶγ, ὁ συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὃν ὁ ἀριθμὸς ὁ αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. **9** καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς καὶ ἐκύκλωσαν τὴν

2 ὁ τον οφιν τον αρχαιον Ⓝ 046. 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2050. 2053. 2062. 2329. 2377 Ⓝ | txt A | ὁ Ⓝ 2050 | τ ο Ⓝ 1611. 2050. 2053. 2062. 2329 | ° 051. 1854. (2050) Ⓝ | ὁ (12,9) ο πλανων την οικουμενην ολην 046. 051. 2030. 2377 Ⓝ (sy^h)
• **3** ὁ εδωκεν Ⓝ | ὁ πλανα 046. 2030. (2050). 2377 Ⓝ | ° 051 Ⓝ bo | ° 051. 1854 Ⓝ | τ και 051. 2050 Ⓝ v^gcl bo | ὁ Ⓝ 051 Ⓝ latt • **4** ὁ ειδον 1006. 1841. (ιδων 2050) ar; Bea | ὁ ουτε 051 Ⓝ | τ αυτων 051. 1854 Ⓝ v^gmss sy^h; Bea | ° 051. 2062 Ⓝ | τ τα 046. 1006. 1841. 2030. 2377 Ⓝ sy^h • **5** ὁ Ⓝ 2030. 2053. 2062. 2377 Ⓝ sy^h; Vic Bea | τ και 046. 051. 1006. 1841. 1854. 2050 Ⓝ ar v^gmss sy bo | ὁ 2329 | txt A 1611 lat
• **6** ὁ θανατος ο δευτερος 051 Ⓝ | ὁ μετα ταυτα (2329) Ⓝ | ° A 051. 1006. 1841. 1854. 2030. 2050. 2377 Ⓝ | txt Ⓝ 046. 1611. 2053. 2062. 2329 sy^h • **7** ὁ μετα 046. 2030 Ⓝ
• **8** ὁ πλανησαι Ⓝ 2053^{com}. 2062^{com} sy^h | ° Ⓝ 1854. 2053. 2062. 2329 | Ⓝ Ⓝ | τ τον Ⓝ² 046. 1006. 1841. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329 Ⓝ | τ και Ⓝ 051 Ⓝ sy | ° 051. 1854 Ⓝ | ° 051. 1611 Ⓝ • **9** ὁ εκυκλωσαν Ⓝ 051. 1854. 2050. 2053. 2062 Ⓝ

| 16,17 19,5

ἀνδρὶ αὐτῆς. **3** καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ἑθρόνου λεγουσῆς·

13,6 J1,14 Jub 1,26
Zch 2,14s Lv 26,12 Ez
37,27 2K 6,16
1Rg 8,27 Is 8,8 Jr 31,1
Ps 95,7
| 7,17 | Is 25,8 Jr 31,16
2Bar 73,2s 4Esr 8,53
20,14 · Is 35,10; 51,11;
65,19 AssMos 10,1
Is 43,18; 65,17

ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἴσκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ ἴλαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ἔμετ' αὐτῶν ἔσται [αὐτῶν θεός], **4** καὶ ἐξαιλείψει τὸ πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι, [ὅτι] τὰ πρῶτα ἴσπηλθαν.

5,7 | 2Bar 73,1 · Is 43,19
2K 5,17 | Jub 1,29
19,9 | 22,6 |
| 16,17

5 Ὁ καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ· ἰδοὺ ἴκαινὰ ποιῶ πάντα καὶ λέγει· γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοὶ εἰσιν. **6** καὶ εἶπέν μοι· ἴγεγοναν. ἐγὼ [εἰμι] τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὦ, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. **7** ὁ νικῶν κληρονομήσει ταῦτα καὶ ἔσομαι αὐτῷ θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός. **8** τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις ὁ καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσιν καὶ πόρνοις καὶ φαρμάκοις καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσιν τοῖς ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θεῖῳ, ὃ ἔστιν ὁ θάνατος ὁ δεῦτερος.

1,8 | 22,13
7,16s; 22,1,17 J 7,37 Is
55,1 Jr 2,13 Zch 14,8
1Hen 17,4 | 2,7 | Test Lev
18,11 2Sm 7,14 Lv 26,12
Ez 11,20 Zch 8,8
R 1,29 | Tr 1,16

22,15 E 5,5s

19,20!

14,10! · 20,6!

3 ἴ ουρανοῦ P 046. 051^s. 1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329. 2377 ℣ gig sy co; Ambr Prim | txt ℣ A lat; Ir^{lat} | ἴ εσκηνωσεν ℣* 1611. 2050 gig vg^{ms} sy^h | ἴ ἴλαος P 051^s. 1006. 1611. 1841. 1854. 2062^{com} ℣^k lat sy | txt ℣ A 046. 2030. 2050. 2053. 2062^{ixl}. 2329 ℣^a ar; Ir^{lat} | ἴ 1-3 046 ℣^k gig | 3 1 2 ℣ sin; Aug | 3 1 2 5 4 P 051^s ℣^a | 1-3 5 4 1854 | 1-3 5 1006. 1611. 1841 | txt A 2030. 2050. 2053^{com}. 2329. (ο θεος 2053^{ixl}). 2062) vg; Ir^{lat} • 4 τ ο θεος A 1006. 1841 vg; Apr | απ αυτων 046 ℣^k | ἴ απο P 046. 051^s. 1006. 1611. 1854. 2030. 2050. 2053. 2062. 2329. 2377 ℣; Ir^{lat} | txt ℣ A 1841 | ο ℣ 2050. 2329 | ο ℣ 2030 | ἴ 1 3 4 A P 051^s. 1006. 1611. 1841. 2030. 2053. 2062. 2329. 2377 ℣^a | 2 3 4 ℣^l; Aug | ετι τα προβατα ℣* | txt 046. 1854. 2050 ℣^k ar sin vg^{ww} sy^h; Ir^{lat} | ἴ απηλθεν ℣ 046. 1854. 2050. 2053. 2062. 2329 ℣^k | παρηλθον 1611 sy^h • 5 ο ℣^k; Ir^{lat} Apr | ἴ λεγει 1854. 2030. 2377 | ἴ καινοποιω 051^s. 2030. 2377 ℣^a | τ μοι ℣ P 051^s. 1006. 1841^{vd}. 2050 ℣^a ar vg^{cl} sy^h co | τ του θεου 046. 1854. (2329) ℣^k sy^h** • 6 ἴ λεγει ℣ | ἴ γεγονα (γεγοναν ℣^{2a}, - ℣^{2b}) εγω (- ℣^k) ℣ P 046. 051^s. 1611. 1854. 2030. 2050. 2329. 2377 ℣ sy^h sa | txt A (γεγονασιν 1006. 1841. 2053. 2062) (latt) sy^h | τ και 046 ℣^k | τ αυτω 046 ℣^k | ο A • 7 ἴ δωσω αυτω 046 ℣^k sy^hms | ἴ αυτων A 1854. 2030. 2377 ℣^a sin vg^{ms}; (Tert) | ἴ 2-4 A 1006. 1841 sa | αυτοι εσονται μοι υιοι 051^s. 1854. 2030. 2377 ℣^a; (Tert) • 8 τ και αμαρτωλοις 046. 1854. 2329 ℣^k sy^h.*** | ο 051^s ℣^a | ἴ ψευσταις A | ἴ 3 4 2 051^s. 1854. 2030. 2377 ℣^a | ἴ θανατος P

- 67 **9** Καὶ ἦλθεν εἰς ὁὐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας (τῶν γεμόντων) ὁ τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων· δεῦρο, δεῖξω σοὶ τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα τοῦ ἀρνίου. **10** καὶ ἀπήνεγκέν με ἐν πνεύματι ἐπὶ ὄρος μέγα ὁ καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἄπο τοῦ θεοῦ **11** ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ, ὁ ὡς φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ ὡς λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι. **12** ἔχουσα τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα καὶ ὀνόματα ἑπίγεγραμμένα, ἃ ἔστιν [τὰ ὀνόματα] τῶν δώδεκα φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. **13** ἀπὸ ἡανατολῆς πυλῶνες τρεῖς ὁ καὶ ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς ὁ καὶ ἀπὸ νότου πυλῶνες τρεῖς ὁ καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. **14** καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχων θεμελίους δώδεκα καὶ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου.
- 15** Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχεν ὁμέτρον κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. **16** καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον [καὶ] τὸ πλάτος. καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίων δώδεκα χιλιάδων,

15,7!·15,1!
19,7!|
17,3!·11,2! Ez40,1s
11,2! Tob13,9 4Esr
10,27.40-55·2
23 Is58,8; 60,1s.19 Ez
43,2-5
J2s: Ez48,30-35
Is62,6·Ex28,21
7,4
L13,29
H11,10·E2,20
11,1 Ez40,3,5
Zch2,6
|Ez43,16
Ez48,16s

9°051s. 1006 M^A | 'τας (-046 M^K) γεμουσας 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2377 M^K latt sy | °1046 M^K | ' / 2 5 6 3 4 051s M^A | 3 4 1 2 5 6 046. 2050 M^K | 3-6 2053. 2062 | txt N A P 1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2329. 2377 lat sy co; Cyr • 10° 1854. 2030. 2377 M^A | Τ μεγαλην και 051s. 1854. 2030. 2377 M^A | Γ εκ 046. 2053. 2062 M^K • 11° A 2062 | Τ και 2329 M^A t vg^{cl} sy^{ph}; Prim | °1051s. 2050 M^A t (sy^{ph}) • 12° A 051s*. 2030. 2050. 2377 t | Τ αυτων N sy^{ph} | Γ γεγραμμενα N | 'ονοματα 046. 1006. 2062 M^K | - N P 051s M^A t | txt A 1611. 1841. 1854. 2030. (2050). 2053. 2329. 2377 | 'των υιων Ισραηλ P 051s. 2050 | του Ισραηλ 1006. 1854 M^A | Ισραηλ 2030. 2062. 2377 sy | των Ισραηλιτων 1611 | txt N A 046. 1841. 2053. 2329 M^K • 13° ανατολων 046 M^K | °051s. 1611. 2329 M^A t vg^{mss}; Prim Bea | °1051s. 1611. 2329 M^A t vg^{mss}; Prim Bea | 'δυσμων πυλωνες τρεις και απο νοτου A vg^{ms} sa | °2051s M^A t vg^{mss}; Prim Bea • 14° εχον N² 051s. 1611. 1841. 1854. 2030. 2050. 2053. 2062 M^K | - N* | txt A P 046. 1006. 2329. 2377 • 15° ο M^A ar bo | °046. 051s. 1854. 2377 M^K • 16° οσον N P 046. 051s. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329. 2377 M^K gig sy^{ph} | txt A 1006. 1611. 1841. 2050 lat sy^h | Τ εν P 051s. 2030. 2377 M^A | Γ σταδιους (N²) A^{vid} P 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2050. 2329. 2377 M^K t | txt N* 051s. 2053^{vid}. 2062 M^A | 'δεκαδυο (+ και 046) χιλιαδων δωδεκα 046. 1854 M^K

τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος [†] καὶ τὸ ὕψος ἅαυτῆς ἴσα ἐστίν.
17 καὶ ὁμέτρησεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσεράκοντα
 τεσσάρων πηχῶν μέτρον ἀνθρώπου, ὃ ἐστὶν ἀγγέλου.
18 καὶ ἡ ἐνδῶμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἴσπισ καὶ ἡ πόλις
 χρυσίον καθαρὸν (ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ). **19** [†] οἱ θεμέ-
 λιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμῆν κεκοσμη-
 μένοι· ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴσπισ, ὁ δεῦτερος σάπφειρος,
 ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέταρτος σμάραγδος, **20** ὁ πέμπτος
 σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος ἱσάρδιον, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγ-
 δοος βήρυλλος, ὁ ἕνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσό-
 πρασος, ὁ ἐνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἰάμεθυστος,
21 καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρίται, ἀνά εἰς
 ἕκαστος τῶν πυλῶνων ἦν ἐξ ἐνὸς μαργαρίτου. καὶ ἡ πλα-
 τεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγῆς.

22,2

7,15!

11,17!

22,5 Is 60,1.19s; 24,23

4Esr 7,42

11!

| Is 60,3,5

Ps 68,30

| Is 60,11

22,5 Zch 14,7

Is 60,11 Ps 72,10

Is 35,8; 52,1

Ez 33,29 · 22,15 · 3,5! Is

4,3

22 Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ, ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὁ
 παντοκράτωρ [†] ναὸς αὐτῆς ἐστὶν καὶ τὸ ἄρνιον. **23** καὶ ἡ
 πόλις οὐ χρεῖαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης ἵνα
 φαίνωσιν αὐτῇ, ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν,
 καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἄρνιον. **24** καὶ περιπατήσουσιν τὰ
 ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρου-
 σιν τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς αὐτήν, **25** καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς
 οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νύξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ,
26 καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς
 αὐτήν[†]. **27** καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν πᾶν κοινὸν καὶ
 [ὁ] ποιῶν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν
 τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἁρνίου¹.

16 [†] αὐτῆς 2050 (t) syph | [□] 2329 vg^{mss} • **17** ^ο 046. 1854 ℳ^k • **18** ἦν η (-^{κ*}) ^{κ*} 046. 051^s. 1006. 1841. 1854. 2050. 2329 ℳ lat | *lxt* ^{κ²} A P 1611. 2030. 2053. 2062. 2377 gig t | ὁμοια υαλω καθαρω 051^s ℳ^α ar t; Prim | - 2030. 2377 vg^{mss} bo^{ms} • **19** [†] και ^{κ*} 051^s. 2030. 2053. 2062. 2377 ℳ^α t vg^{cl} syph.h** bo • **20** ἱσαρδιος 051^s ℳ^α (ar t); Prim | ἰαμεθυστος ^{κ²} 1006. 1841. 1854. 2050. 2344 ℳ | αμεθυστινος ^{κ*} 2053. 2062 | *lxt* A P 046. 1611. 2030. 2329. 2377 • **22** [†] ο A • **23** ἔν αὐτῆ, ἠ γαρ ^{κ²} 051^s. 2030. 2377 ar vg bo; Apr | , αὐτῆ γαρ ἠ 046. 1611. 1854 ℳ^k • **24** ἴ (26) τὴν δοξάν και τὴν τιμὴν αὐτων 2053 vg; Apr | αὐτω δοξάν και τιμὴν των εθνων 046. 1611. 1854 ℳ^k (bo) • **26** [†] ἵνα εἰσελθωσιν 046. 1611. 1854. 2329 ℳ^k • **27** ἴ ποιων ^{κ²} A 1006. 1841. 2030. 2050. 2329. 2377 | ποιουν P 046. 051^s. 1611^s. 2053. 2062 ℳ^α gig; Apr | *lxt* (^{κ*}) 1854 ℳ^k; Ambr | ἴ του ουρανου ^κ

- 68 **22** Καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν [†] ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν
ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου)
τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου. **2** ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς
καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἔκειθεν ξύλον ζωῆς
[†]ποιούν καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα [†]ἕκαστον [†]ἀποδι-
δοῦν ἔτον καρπὸν) αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα ἑαυτοῦ) εἰς
θεραπείαν ὁτῶν ἐθνῶν. **3** καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται
ἔτι. καὶ ὁ θρόνος τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται,
καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ [†]λατρεύουσιν αὐτῷ **4** καὶ ὄψονται
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ [†] ἐπὶ τῶν
μετώπων αὐτῶν. **5** καὶ νύξ οὐκ ἔσται ἔτι καὶ οὐκ ἔχου-
σιν χρεῖαν) [†]φωτὸς λύχνου καὶ [†]φωτὸς ἡλίου, ὅτι κύριος
ὁ θεὸς φωτίσει [†]ἐπ' αὐτούς, καὶ βασιλεύουσιν εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.
- 69 **6** Καὶ εἶπέν μοι· οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί,
καὶ ὁ κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν) προφητῶν ἀπ-
έστειλεν [†] τὸν ἄγγελον αὐτοῦ [†] δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐ-
τοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. **7** [†] καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ.
μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βι-
βλίου τούτου.

21,6! Gn 2,10 Ez 47,1
Zch 14,8 Ps 46,5 J 7,38
| 21,21
Ez 47,12-19!; 2,7! Gn
2,9
Joel 1,14 @ Jr 3,17 4Esr
7,123 | Zch 14,11
3,21
7,15
Ps 17,15; 42,3 Mt 5,8·
14,1!
| 21,25! · 21,23!
Is 60,19 · 5,10! Dn 7,18.
27 1Hen 92,4

19,9; 21,5
Nu 27,16 @ 1Hen
39,12 · 1K 14,32
1,1! Dn 2,28s.45
3,1! Is 40,10
1,3! · 18!s

¶ **22,1** [†] καθαρον 051^s. 2030. 2377 [†] [†] | ἑθρονου **κ** | του στοματος 1611^s. 2329 sy^{hmg}
• **2** [†] εντευθεν 051^s. 2030. 2050. 2377 [†] [†] sy^{ph} | εκει 2062 | [†] ποιων **A** | [†] ενα εκαστον
051^s [†] [†] | εκαστος 1611^s. 1854 | εκαστω 046 | [†] αποδιδους **κ** 046. 051^s. 1611^s. 1854.
2050 [†] [†] | ἑτους καρπους **κ** 2030. 2377 sy^{ph} | ἑτων ξυλων **κ** | [†] [†] **οκ** 2053. 2062
• **3** [†] εκει 051^s. 2329 [†] [†] sy^{ph} | – **κ*** | [†] λατρευουσιν 046. 1611^s. 1854. 2062
• **4** [†] καὶ **κ** • **5** [†] εκει 051^s. 2377^{v.l.} [†] [†] sy^{ph} | – 046. 1611^s. 1854 [†] [†] | *lxt* **κ** **A** **P** 1006.
1841. 2030. 2050. 2053. 2062. 2329. 2377^{lxt} *latt* sy^h *co* | ἑουχ εξουσιν χρειαν **A** 1006.
1841. 2050. 2053. 2062. 2329 *gig* *vg*; *Ambr* *Prim* | ου χρεια 046. 1611^s. 1854 [†] [†] | [†] [†] **φως**
2030. 2050. 2053. 2062. 2329. 2377 | – **P** 046. 051^s. 1611. 1854 [†] [†] *ar*; *Ambr* | *lxt* **κ** **A**
1006. 1841 sy^h | [†] [†] **φως** **A** **P** 051^s. 2030. 2050. 2053. 2062. 2329. 2377 | *lxt* **κ** 046. 1006.
1611^s. 1841. 1854 [†] [†] sy^h | [†] 046. 1611^s. 1854 [†] [†] | [†] [†] **P** 051^s [†] [†] *lat* sy | *lxt* **κ** **A** 1006. 1841.
2030. 2050. 2329. 2377 *gig* sy^{hmg}; *Ambr* *Prim* • **6** [†] λεγει 046. 1611^s. 1854 [†] [†] | [†] [†] **ο** **P** 046.
051^s. 1006. 1854. 2030. 2050. 2344. 2377 [†] [†] | *lxt* **κ** **A** 1611^s. 1841^{vid}. 2053. 2062. 2329 |
[†] [†] **αγιων** 051^s^{v.l.} [†] [†] | [†] [†] **πνευματων και των** 2030. 2377 | [†] [†] **τμε** **κ*** 1006. 1841 sy^h** **sa** |
□ 1854 • **7** [†] 051^s. 2053. 2062 [†] [†] **t**; *Prim* *Bea*

- 1,9·1J1,1-3
8x: 19,10! **8** Κἀγὼ Ἰωάννης ὁ ἰακούων καὶ βλέπων² ταῦτα. καὶ (70)
ὄτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν
τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα.
9 καὶ λέγει μοι· ὄρα μή^T· σύνδουλός σου εἰμι καὶ τῶν
ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν^ο καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λό-
γους τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ θεῷ προσκύνησον.
- 10,4! 1Hen82,1·18s
1,3
Ez3,27 Dn12,10
Is56,1 **10** Καὶ λέγει μοι· μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφη- 71
τείας τοῦ βιβλίου τούτου, (ὁ καιρὸς γὰρ) ἔγγυς ἐστίν.
11 ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι[□] καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπανθήτω
ἔτι[`], καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι καὶ ὁ ἅγιος
ἁγιασθήτω ἔτι.
- 3,11! Is40,10
2,23! **12** ^T Ἴδου ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ
ἵνα ἀποδοῦμαι ἐκάστῳ ὡς τὸ ἔργον^F ἐστίν αὐτοῦ. **13** ἐγὼ τὸ
ἄλφα καὶ τὸ ὦ, (ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ
τέλος^ς).
- 1,3!·7,14!
2,7!
Ps118,19s | Ph3,2
21,8!·27 R1,29!
1J1,6
1,1 MI3,1
5,5!
R1,3!·2,28 Nu24,17
2,7·21,2,9 **14** Μακάριοι οἱ (πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν), ἴνα
ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς
πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. **15** ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ
φάρμακοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολά-
τραι καὶ πᾶς (φιλῶν καὶ ποιῶν) ψεῦδος.
- R1,3!·2,28 Nu24,17
2,7·21,2,9 **16** Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἀγγελόν μου μαρτυρῆσαι (72)
ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγὼ εἰμι ἡ ρίζα καὶ τὸ
γένος Δαυίδ, ^T ὁ ἀστήρ ὁ λαμπρὸς ὁ πρωϊνός.
- 21,6! Is55,1 J7,37 **17** Καὶ ^οτὸ πνεῦμα καὶ ^οἡ νύμφη λέγουσιν· ἔρχου. καὶ
ὁ ἀκούων εἰπάτω· ἔρχου. καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων
λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

8^F **8** 1006. 1841. 2329 $\mathfrak{M}^A$ vg^{ms} sy^{ph} bo; Prim | ἔβλεπον A 2053. 2062. 2329 | εἶδον
1611^s. 1854 $\mathfrak{M}^K$ • **9** ^T ποιησῆς 1006. 1841 latt; Cyp | ^ο $\mathfrak{M}^A$; Prim • **10** ὅτι ο καιρος
2377 $\mathfrak{M}^A$; Cyp Tyc Prim • **11** [□] A 2030. 2050. 2062^{lxt} | ῥυπαρευθητω 046. 1006. 1611^s.
1841. 2053. 2062^{com}. 2329. 2377 $\mathfrak{M}$ | *lxt* $\mathfrak{N}$ 1854 • **12** ^T και 2030 $\mathfrak{M}^A$ vg^{ms} | ἀποδοθηναι
 $\mathfrak{N}^*$ | ἔεσται 046. 1006. 1841. 1854. 2050. 2053. 2062. 2344. 2377. (1611^s. 2329 $\mathfrak{M}^A$) $\mathfrak{M}$;
Bea | ο εστιν 2030 | *lxt* $\mathfrak{N}$ A • **13** ['] 7 8 10 1-5 2377 $\mathfrak{M}^A$ | 6-10 1-5 2030 | 2 3 5-10 A |
2 3 5 7 8 10 2053. 2062 • **14** ἵποιουντες τας εντολας αυτου 046. 1611^s. 1854. 2030.
2329. 2344. 2377 $\mathfrak{M}$ gig sy bo; (Tert) | *lxt* $\mathfrak{N}$ A 1006. 1841. 2050. 2053. 2062 vgst sa; Fulg
Apr • **15** ἵποιων και φιλων $\mathfrak{N}$ 046 gig sa | ο φιλων και ποιων 051^s. 2030. 2050 $\mathfrak{M}^A$
• **16** ἔεν A 1006. 1841. 2329 | - 051^s $\mathfrak{M}^A$; Prim | ^T και 051^s. 2030. 2050 $\mathfrak{M}^A$ ar sy^{ph}
• **17** ^ο $\mathfrak{N}$ | ^ο $\mathfrak{N}$

- 72 **18** Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ ὁ τῶ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἐάν τις ἐπιθῆ ἔπ' αὐτά, ἐπιθήσει ὁ θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς ἑπτὰ πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, **19** καὶ ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων ἑπτὰ τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ ὅκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.
- 20** Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· ναί, ἔρχομαι ταχύ. Ὁ Ἀμὴν, ἑρχομαι κύριε Ἰησοῦ.^τ
- 21** Ὁ ἅρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ μετὰ πάντων.^τ

7.10; 1,3
18s: Dt4,2; 13,1 1Hen
104,11
15,1! Dt29,19

2,7! 1Hen25,5 PsSal
14,3 4Esr8,52 Apc-
Eliae 39·11,2!

3,11!
1K16,22!

2Th3,18!

18 051^s. 2377 ℳ^A | ἐπ αυτον (αυτω 2050) ο θεος κ 051^s. 2030. 2050. 2377 ℳ^A; Ambr Apr † ο θεος A* † ο θεος επ αυτω A^c | ἑπτὰ 046. 051^s. 2377 ℳ^A • **19** † τουτων κ (ar) | ° A bo • **20** ° κ 2030. 2050. 2329 gig sy^{ph} co; Prim Bea | † ναι 046. 051^s. 1854. 2030. 2050. 2377 ℳ^k; Prim | † Χριστε κ² 1611^s. 2030. 2050 ℳ^A bo; Prim Bea | † Χριστε μετα των αγιων σου 2329 (cf vs 21 0) • **21** 0 2329 | Ἰησου Χριστου 046. 051^s. 1006. 1841. 1854. 2030. 2050. 2344. 2377 ℳ sy^h † txt κ A 1611^s. 2053. 2062 | † των αγιων κ 2062. 2377 gig † παντων των αγιων (+ αυτου 2030 sy^{ph}) 046. 051^s. 1006. 1611^s. 1841. 1854. 2030. 2053. 2344 ℳ sy co † παντων ημων 2050 † txt A vg; Bea | † αμην κ 046. 051^s. 1611^s. 1854. 2030. 2050. 2053. 2062. 2344. 2377 ℳ vg^{cl} sy co † txt A 1006. 1841 ar gig vgst

APPENDICES

I. CODICES GRAECI ET LATINI

II. VARIAE LECTIONES MINORES

III. LOCI CITATI VEL ALLEGATI

IV. SIGNA ET ABBREVIATIONES

I. CODICES GRAECI ET LATINI IN HAC EDITIONE ADHIBITI

A. CODICES GRAECI

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*p ¹	III	Philadelphia, Univ. of Penns., Univ. Mus. of Arch. and Anthr., Egypt. Sect., E 2746; P. Oxy. 2	Mt 1,1-9.12.14-20
*p ²	VI	Firenze, Mus. Egizio, Inv. 7134	J 12,12-15
*p ³	VII/VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 2323	L 7,36-45; 10,38-42
*p ⁴	III	Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1120	L 1,58-59; 1,62-2,1-6-7; 3,8-4,2.29-32.34-35; 5,3-8; 5,30-6,16
*p ⁵	III	London, Brit. Libr., Inv. 782. 2484; P. Oxy. 208.	1781 J 1,23-31.33-40; 16,14-30; 20,11-17.19-20.22-25
*p ⁶	IV	Strasbourg, Bibl. Nat. et Univ., P. Copt. 379. 381. 382.	J 10,1-2.4-7.9-10; 11,1-8.45-52 384
*p ⁷	III-IV (?)	Kiev, Centr. Nauč. Bibl., F. 301 (KDA) 553 p	L 4,1-3
*p ⁸	IV	Berlin, Staatl. Mus., Inv. 8683	Act 4,31-37; 5,2-9; 6,1-6.8-15
*p ⁹	III	Cambridge (Mass.), Harvard Univ., Semit. Mus., Inv. 3736; P. Oxy. 402	IJ 4,11-12.14-17
*p ¹⁰	IV	Cambridge (Mass.), Harvard Univ., Semit. Mus., Inv. 2218; P. Oxy. 209	R 1,1-7
*p ¹¹	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 258 A	IK 1,17-22; 2,9-12.14; 3,1-3.5-6; 4,3-5.5.7-8; 6,5-9.11-18; 7,3-6.10-14
(* ¹⁴)			H 1,1
*p ¹²	III	New York, Pierpont Morgan Libr., Pap. G. 3	
*p ¹³	III/IV	London, Brit. Libr., Inv. 1532v; P. Oxy. 657; Kairo, Egyptian Museum, PSI 1292	H 2,14-5,5; 10,8-22; 10,29-11,13; 11,28-12,17
*p ¹⁴	VI	Sinai, Katharinen-Kl., P. Sinai II, Harris 14	IK 1,25-27; 2,6-8; 3,8-10.20
(* ¹⁷)			
*p ¹⁵	III	Kairo, Egyptian Mus., JE 47423; P. Oxy. 1008	IK 7,18-8,4

*p16	III/IV	Kairo, Egyptian Mus., JE 47424; P. Oxy. 1009	Ph 3,10-17; 4,2-8
*p17	IV	Cambridge, Univ. Libr., Add. Mss. 5893; P. Oxy. 1078	H 9,12-19
*p18	III/IV	London, Brit. Libr., Inv. 2053v; P. Oxy. 1079	Ap 1,4-7
*p19	IV/V	Oxford, Bodl. Libr., Gr. bibl. d. 6 (P); P. Oxy. 1170	Mt 10,32-11,5
*p20	III	Princeton, Univ. Libr., P. Princ. Am 4117; P. Oxy. 1171	Jc 2,19-3,9
*p21	IV/V	Allentown, Muhlenberg Coll., Theol. Pap. 3; P. Oxy. 1227	Mt 12,24-26.32-33
*p22	III	Glasgow, Univ. Libr., Ms. Gen. 1026/13; P. Oxy. 1228	J 15,25-16,2.21-32
*p23	III	Urbana, Univ. of Illinois, G. P. 1229; P. Oxy. 1229	Jc 1,10-12.15-18
*p24	IV	Newton Centre, Andover Newton Theol. School, F. Trask Libr., OP 1230; P. Oxy. 1230	Ap 5,5-8; 6,5-8
*p25	IV	Berlin, Staatl. Mus., Inv. 16388	Mt 18,32-34; 19,1-3.5-7.9-10
*p26	ca. 600	Dallas, Southern Meth. Univ., Bridwell Libr.; P. Oxy. 1354	R 1,1-16
*p27	III	Cambridge, Univ. Libr., Add. Mss. 7211; P. Oxy. 1355	R 8,12-22.24-27; 8,33-9,3.5-9
*p28	III	Berkeley, Pacific School of Rel., Palestine Inst. Museum, Pap. 2; P. Oxy. 1596	J 6,8-12.17-22
*p29	III	Oxford, Bodl. Libr., Gr. bibl. g. 4 (P); P. Oxy. 1597	Act 26,7-8.20
*p30	III	Gent, Univ., Centr. Bibl., Inv. 61; P. Oxy. 1598	1Th 4,12-13.16-17; 5,3.8-10.12-18.25-28; 2Th 1,1-2
*p31	VII	Manchester, J. Rylands Univ. Libr., Gr. P. 4; P. Ryl. 4	R 12,3-8
*p32	ca. 200	Manchester, J. Rylands Univ. Libr., Gr. P. 5; P. Ryl. 5	Tr 1,11-15; 2,3-8
*p33	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 17973. 26133. 35831	Act 7,6-10.13-18; 15,21-24.26-32
[*38]		[= p58]; 39783	
*p34	VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39784	IK 16,4-7.10; 2K 5,18-21; 10,13-14; 11,2.4.6-7
*p35	IV (?)	Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana; PSI 1	Mt 25,12-15.20-23
*p36	VI	Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana; PSI 3	J 3,14-18.31-32.34-35
*p37	III/IV	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Inv. 1570; P. Mich. 137	Mt 26,19-52
*p38	ca. 300	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Inv. 1571; P. Mich. 138	Act 18,27-19,6.12-16

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*p ³⁹	III	Rochester, Ambrose Swasey Libr., Inv. 8864; P. Oxy. 1780	J 8,14-22
*p ⁴⁰	III	Heidelberg, Inst. für Papyrologie der Univ., P. Heid. Inv. G. 645	R 1,24-27; 1,31-2,3; 3,21-4,8; 6,4-5,16; 9,16-17,27
*p ⁴¹	VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 7377. 7384. 7396. 7426. 7541-48. 7731. 7912. 7914	Act 17,28-18,2,17-18,22-25,27; 19,1,4,6-8,13-16,18-19; 20,9-13,15-16,22-24,26-38; 21,1,4-26-27; 22,11-14,16-17
*p ⁴²	VIII/VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 8706	L 1,54-55; 2,29-32
*p ⁴³	VII/VII	London, Brit. Libr., Inv. 2241	Ap 2,12-13; 15,8-16,2
*p ⁴⁴	VII/VII	New York, Metropol. Mus. of Art, Dep. of Egypt. Art, Inv. 14. I. 527	Mt 17,1-3,6-7; 18,15-17,19; 25,8-10; J 9,3-4; 10,8-14; 12,16-18
*p ⁴⁵	III	Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty I; Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 31974	Mt 20,24-32; 21,13-19; 25,41-26,39; Mc 4,36-40; 5,15-26; 5,38-6,3,16-25,36-50; 7,3-15; 7,25-8,1,10-26; 8,34-9,9,18-31; 11,27-12,1,5-8,13-19,24-28; L 6,31-41; 6,45-7,7; 9,26-41; 9,45-10,1,6-22; 10,26-11,1,6-25,28-46; 11,50-12,12,18-37; 12,42-13,1,6-24; 13,29-14,10,17-33; J 4,51,54; 5,21,24; 10,7-25; 10,30-11,10,18-36,42-57; Act 4,27-36; 5,10-21,30-39; 6,7-7,2,10-21,32-41; 7,52-8,1,14-25; 8,34-9,6,16-27; 9,35-10,2,10-23,31-41; 11,2-14; 11,24-12,5,13-22; 13,6-16,25-36; 13,46-14,3,15-23; 15,2-7,19-27; 15,38-16,4,15-21,32-40; 17,9-17
*p ⁴⁶	ca. 200	Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty II; Ann Arbor, Univ. of Michigan, Inv. 6238	R 5,17-6,3,5-14; 8,15-25,27-35; 8,37-9,32; 10,1-11,22,24-33; 11,35-15,9; 15,11-16,27; 1K 1,1-9,2; 4-14,14; 14,16-15,15; 15,17-16,22; 2K 1,1-11,10,12-21; 11,23-13,13; G 1,1-8; 1,10-2,9,12-21; 3,2-29; 4,2-18; 4,20-5,17;

*p ⁴⁷	III	Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty III	5,20-6,8.10-18; E 1,1-2,7; 2,10-5,6;
*p ⁴⁸	III	Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana; PSI 11165	5,8-6,6.8.18.20-24; Ph 1,1.5-15.17-28;
*p ⁴⁹	III	New Haven, Yale Univ. Libr., P. Yale I 2 + II 86	1,30-2,12.14-27; 2,29-3,8.10-21; 4,2-12.14-23;
*p ⁵⁰	IV/V	New Haven, Yale Univ. Libr., P. Yale I 3	Kol 1,1-2.5-13.16-24; 1,27-2,19; 2,23-3,11.13-24;
*p ⁵¹	ca. 400	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2157	4,3-12.16-18; ITh 1,1; 1,9-2,3; 5,5-9.23-28;
*p ⁵²	II	Manchester, J. Rylands Univ. Libr., Gr. P. 457	H 1,1-9,16; 9,18-10,20.22-30; 10,32-13,25
*p ⁵³	III	Ann Arbor, Univ. Libr., Inv. 6652	Ap 9,10-11,3; 11,5-16,15; 16,17-17,2
*p ⁵⁴	V/VI	Princeton, Univ. Libr., Papyrus Collection, Garrett (former deposit) 7742; P. Princ. 15	Act 23,11-17.25-29
*p ⁵⁵	VI/VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 26214	E 4,16-29; 4,32-5,13
*p ⁵⁶	V/VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19918	Act 8,26-32; 10,26-31
*p ⁵⁷	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 26020	G 1,2-10.13.16-20
[p ⁵⁸]		vide p ³³	J 18,31-33.37-38
*p ⁵⁹	VII	New York, Pierpont Morgan Libr.; P. Colt 3	Mt 26,29-40; Act 9,33-10,1
*p ⁶⁰	VII	New York, Pierpont Morgan Libr.; P. Colt 4	Jc 2,16-18.22-26; 3,2-4
*p ⁶¹	ca. 700	New York, Pierpont Morgan Libr.; P. Colt 5	J 1,31-33.35-38
*p ⁶²	IV	Oslo, Univ. Bibl., P. Osloensis 1661	Act 1,1.4-5.7.10-11
*p ⁶³	ca. 500	Berlin, Staatl. Mus., P. 11914	Act 4,36-5,2.8-10
*p ⁶⁴	ca. 200	Oxford, Magdalen Coll., Gr. 17; Barcelona, Fundació Sant Lluç Evang., P. Barc. 1 [= p ⁶⁷]	J 1,26.28.48.51; 2,15-16; 11,40-52; 12,25.29.31.35;
[* ⁶⁷]			17,24-26; 18,1-2.16-17.22; 21,7.12-13.15.17-20.23
			J 16,29-30; 16,32-17,6.8-9.11-15.18-25;
			18,1-2.4-5.7-16.18-20.23-29.31-37.39-40;
			19,2-3.5-8.10-18.20.23-26
			R 16,23-27; IK 1,1-2.4-6; 5,1-3.5-6.9-13;
			Ph 3,5-9.12-16; Kol 1,3-7.9-13; 4,15; ITh 1,2-3;
			Tt 3,1-5.8-11.14-15; Phm 4-7
			Mt 11,25-30
			J 3,14-18; 4,9-10
			Mt 3,9.15; 5,20-22.25-28; 26,7-8.10.14-15.22-23.31-33

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*p ⁶⁵	III	Firenze, Ist. Pap. «G. Vitelli»; PSI 1373	I Th 1,3-2,1.6-13
*p ⁶⁶	ca. 200	Cologne, Bibl. Bodmer., P. Bodmer II; Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty s. n.; Köln, Inst. für Altertumskunde, Inv. Nr. 4274/4298	J 1,1-6,11; 6,35-14,26.29-30; 15,2-26; 16,2-4.6-7; 16,10-20,20,22-23; 20,25-21,9
[p ⁶⁷]		vide p ⁶⁴	
*p ⁶⁸	VII (?)	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 258B	IK 4,12-17; 4,19-5,3
*p ⁶⁹	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2383	L 22,41.45-48.58-61
*p ⁷⁰	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2384; Firenze, Ist. Pap. «G. Vitelli», PSI inv. CNR 419, 420	Mt 2,13-16; 2,22-3,1; 11,26-27; 12,4-5; 24,3-6.12-15
*p ⁷¹	IV	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2385	Mt 19,10-11.17-18
*p ⁷²	III/IV	Cologne, Bibl. Bodmer., P. Bodmer VII; Città del Vaticano, Bibl. Vat., P. Bodmer VIII	IP 1,1-5,14; 2P 1,1-3,18; Jd 1-25
*p ⁷³	VII	Cologne, Bibl. Bodmer., P. Bodmer L	Mt 25,43; 26,2-3
*p ⁷⁴	VII	Cologne, Bibl. Bodmer., P. Bodmer XVII	Act 1,2-5.7-11.13-15.18-19.22-25; 2,2-4; 2,6-3,26; 4,2-6.8-27; 4,29-27,25; 27,27-28,31; Jc 1,1-6.8-19.21-23.25; 1,27-2,3,5-15.18-22; 2,25-3,1.5-6.10-12.14; 3,17-4,8.11-14; 5,1-3.7-9.12-14.19-20; IP 1,1-2.7-8.13.19-20.25; 2,6-7.11-12.18.24; 3,4-5; 2P 2,21; 3,4.11.16; IJ 1,1.6; 2,1-2.7.13-14.18-19.25-26; 3,1-2.8.14.19-20; 4,1.6-7.12.16-17; 5,3-4.9-10.17; 2f 1.6-7.13; 3J 6.12; Jd 3.7.12.18.24
*p ⁷⁵	III	Città del Vaticano, P. Bodmer XIV-XV	L 3,18-22; 3,33-4,2; 4,34-5,10; 5,37-6,4; 6,10-7,32.35-39,41-43; 7,46-9,2; 9,4-17,15; 17,19-18,18; 22,4-fm.; J 1,1-11,45.48-57; 12,3-13,10; 14,8-15,10
*p ⁷⁶	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 36102	J 4,9.12
*p ⁷⁷	II/III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2683 = P. Oxy. 4405	Mt 23,30-39

*p78	III/IV	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2684	Jd 4-5-7-8
*p79	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 6774	H 10,10-12.28-30
*p80	III	Barcelona, Fundació Sant Lluç Evang., P. Barc. 83	J 3,34
*p81	IV	Trieste, S. Dario, Inv. 20	IP 2,20-3,1.4-12
*p82	IV/V	Strasbourg, Bibl. Nat. et Univ., P. Gr. 2677	L 7,32-34.37-38
*p83	VI	Louvain, Bibl. de l'Univ., P. A. M. Kh. Mird 16. 27	Mt 20,23-25.30-31; 23,39-24,1.6
*p84	VI	Louvain, Bibl. de l'Univ., P. A. M. Kh. Mird 26. 27	Mc 2,2-5.8-9; 6,30-31.33-34.36-37.39-41; J 5,5; 17,3,7-8
*p85	IV/V	Strasbourg, Bibl. Nat. et Univ., P. Gr. 1028	Ap 9,19-10,1.5-9
*p86	IV	Köln, Univ., Inst. für Altertumskunde, Inv. Nr. 5516	Mt 5,13-16.22-25
*p87	III	Köln, Univ., Inst. für Altertumskunde, Inv. Nr. 12	Phm 13-15.24-25
*p88	IV	Milano, Univ. Cattolica, P. Med. Inv. 69. 24	Mc 2,1-26
*p89	IV	Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana, PL III/292	H 6,7-9.15-17
*p90	II	Oxford, Ashmolean Mus. 65 6 B. 32/M (3-5)a; P.Oxy. 3523	J 18,36-19,1; 19,2-7
*p91	III	Sydney, Macquarie Univ., inv. 360; Milano, Ist. di Pap. dell' Univ., P. Mil. Vogl. inv. 1224	Act 2,30-37; 2,46-3,2
*p92	III/IV	Kairo, Egyptian Mus., PNarmuthis 69.39a.229a	E 1,11-13.19-21; 2Th 1,4-5.11-12
*p93	V	Firenze, Ist. Pap. «G. Vitelli», PSI inv. 108	J 13,15-17
*p94	V/VI	Kairo, Egyptian Mus., P. Cair. 10730	R 6,10-13.19-22
*p95	III	Firenze, Bibl. Medicea Laur., PL II/31	J 5,26-29.36-38
*p96	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K 7244	Mt 3,13-15
*p97	VI/VII	Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty XVII	L 14,7-14
*p98	II (?)	Kairo, Institut Français d'Archéologie Orientale, P. IFAO inv. 237b	Ap 1,13-20
*p99	ca. 400	Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty Ac. 1499, fol. 11-14	R 1,1; 2K 1,3-6; 1,6-17; 1,20-24; 2,1-9; 2,9-5,13; 5,13-6,3; 6,3-8,13; 8,14-22; 9,2-11,8; 11,9-23; 11,26-13,11; G 1,4-11; 1,18-6,15; 1,14-2,4; 2,4-3,19; 3,19-4,9; E 1,4-2,21; 1,22(?); 3,8-6,24
*p100	III/IV	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4449	Jc 3,13-4,4; 4,9-5,1
*p101	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4401	Mt 3,10-12; 3,16-4,3

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*p102	III/IV	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4402	Mt 4,11-12; 4,22-23
*p103	III/III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4403	Mt 13,55-56; 14,3-5
*p104	II	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4404	Mt 21,34-37; 21,43-45(?)
*p105	V/VI	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4406	Mt 27,62-64; 28,2-5
*p106	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4445	J 1,29-35; 1,40-46
*p107	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4446	J 17,1-2; 17,11
*p108	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4447	J 17,23-24; 18,1-5
*p109	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4448	J 21,18-20; 21,23-25
*p110	IV	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4494	Mt 10,13-15; 10,25-27
*p111	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4495	L 17,11-13; 17,22-23
*p112	V	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4496	Act 26,31-32; 27,6-7
*p113	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4497	R 2,12-13; 2,29
*p114	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4498	H 1,7-12
*p115	III/IV	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4499	Ap 2,1-3,13-15,27-29; 3,10-12; 5,8-9; 6,4-6; 8,3-8,11-9,5,7-16,18-10,4,8; 11,5,8-15,18-12,6,9-10,12-17; 13,1-3,6-12,13-16,17-14,3,5-7,10-11,14-16,18-15,1,5-7
*p116	VI/VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 42417	H 2,9-11; 3,3-6
*p117	IV/V	Hamburg, Staats- u. Univ. Bibl., P. Hamb. Inv. NS 1002	2K 7,6-8,9-11
*p118	III	Köln, Univ., Seminar f. Ägyptologie, Inv. Nr. 10311	R 15,26-27,32-33; 16,1,4-7,11-12
*p119	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4803	J 1,21-28,38-44
*p120	IV	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4804	J 1,25-28,33-38,42-44
*p121	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4805	J 19,17-18,25-26
*p122	IV/V?	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4806	J 21,11-14,22-24
*p123	IV	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4844	1K 14,31-34; 15,3-6
*p124	VI	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4845	2K 11,1-4,6-9
*p125	III/IV	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 4934	IP 1,23-2,5,7-12

*p126	IV	Firenze, Ist. Pap. «G. Vitelli», PSI inv. 2176	H 13,12-13.19-20
*p127	V	Oxford, Ashmolean Mus.; P.Oxy. 4968	Act 10,32-35.40-45; 11,2-5; 11,30-12,3.5.7-9; 15,29-30.34-41; 16,1-4.13-40; 17,1-10
*X 01	IV	London, Brit. Libr., Add. 43725	eap
*A 02	v	London, Brit. Libr., Royal 1 D. VIII	eap (vac. Mt 1,1-25;6; J 6,50-8,52; 2K 4,14-12,6)
*B 03	IV	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Vat. gr. 1209	eap (vac. IT-Phm; H 9,14-fin.)
*C 04	V	Paris, Bibl. Nat., Gr. 9	eap (vac. Mt 1,1-2; 5,15-7,5; 17,26-18,28; 22,21-23,17; 24,10-45; 25,30-26,22; 27,11-46; 28,15-fin.; Mc 1,1-17; 6,32-8,5; 12,30-13,19; L 1,1-2; 2,5-42; 3,21-4,25; 6,4-36; 7,17-8,28; 12,4-19,42; 20,28-21,20; 22,19-23,25; 24,7-45; J 1,1-3; 1,41-3,33; 5,17-6,38; 7,3-8,34; 9,11-11,7; 11,47-13,7; 14,8-16,21; 18,36-20,25; Act 1,1-2; 4,3-5,34; 6,8; 10,43-13,1; 16,37-20,10; 21,31-22,20; 23,18-24,15; 26,19-27,16; 28,5-fin.; R 1,1-2; 2,5-3,21; 9,6-10,15; 11,31-13,10; 1K 1,1-2; 7,18-9,6; 13,8-15,40; 2K 1,1-2; 10,8-fin.; G 1,1-20; E 1,1-2,18; 4,17-fin.; Ph 1,1-22; 3,5-fin.; Kol 1,1-2; 1Th 1,1; 2,9-fin.; 2Th; IT 1,1-3,9; 5,20-fin.; 2T 1,1-2; Tr 1,1-2; Phm 1-2; H 1,1-2,4; 7,26-9,15; 10,24-12,15; Jc 1,1-2; 4,2-fin.; IP 1,1-2; 4,5-fin.; 2P 1,1; 1J 1,1-2; 4,3-fin.; 2J; 3J 1-2; Jd 1-2; Ap 1,1-2; 3,20-5,14; 7,14-17; 8,5-9,16; 10,10-11,3; 16,13-18,2; 19,5-fin.)
*D 05	V	Cambridge, Univ. Libr., Nn. 2. 41	ea (vac. Mt 1,1-20; 6,20-9,2; 27,2-12; J 1,1,16-3,26; Act 8,29-10,14; 21,2-10.16-18; 22,10-20.29-fin.; Jc-Jd [Mt 3,7-16; Mc 16,15-20; J 18,14-20,13 suppl.] p (vac. R 1,1-6; [1,27-30; 1K 14,13-22 suppl.] et a (vac. Act 26,29-28,26; Jc-Jd) p (vac. R 1,2-3,18; 1K 3,8-15; 6,7-14; Kol 2,1-8; Phm 21-fin.; H)
*D 06	VI	Paris, Bibl. Nat., Gr. 107 AB	
E 07	VIII	Basel, Univ. Bibl., AN III 12	
*E 08	VI	Oxford, Bodl. Libr., Laud. Gr. 35	
*F 010	IX	Cambridge, Trin. Coll., B. XVII. 1	

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*G 012	IX	Dresden, Sächs. Landesbibl., A 145b	p (vac. R 1,2-4; 2,17-24; IK 3,8-15; 6,7-14; Kol 2,1-8; Phm 21-fin.; H)
H 013	IX	Hamburg, Univ. Bibl., Cod. 91 in scrin; Cambridge, Trin. Coll., B. xvii. 20, 21	et
H 014	IX	Modena, Bibl. Estense, G. 196, α. V. 6.3	at
*H 015	VI	Athos, Lavra s. n.; Kiev, Centr. Nauč. Bibl., F. 301 (KDA), 26p; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 14; Moskva, Hist. Mus., 563; Moskva, Ross. Gosud. Bibl., F. 270. Ia. 70.1 (Gr. 166,1); Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1074; Paris, Bibl. Nat., Coislin 202; Torino, Bibl. Naz., A. 1	IK 10,22-29; 11,9-16; 2K 4,2-7; 10,5-11,8; 11,12-12,4; G 1,1-10; 2,9-17; 4,30-5,5; Kol 1,26-2,8; 2,20-3,11; ITh 2,9-13; 4,5-11; IT 1,7-2,13; 3,7-13; 6,9-13; 2T 2,1-9; Tt 1,1-3; 1,15-2,5; 3,13-15; H 1,3-8; 2,11-16; 3,13-18; 4,12-15; 10,1-7,32-38; 12,10-15; 13,24-25
*I 016	V	Washington, Smithsonian Inst., Freer Gall. of Art, 06. 275	IK 10,29; 11,9-10,18-19,26-27; 12,3-4,14,27-28; 14,12-13,22,32-33; 15,3,15,27-28,38-39,49-50; 16,1-2,12-13; 2K 1,1,9,16-17; 2,3-4,14; 3,6-7,16-17; 4,6-7,16-17; 5,8-10,17-18; 6,6-8,16-18; 7,7-8,13-14; 8,6-7,14-17; 8,24-9,1,7-8; 9,15-10,1,8-10; 10,17-11,2,9-10,20-21,28-29; 12,6-7,14-15; 13,1-2,10-11; G 1,1-3,11-13; 1,22-2,1,8-9,16-17; 3,6-8,16-17,24-28; 4,8-10,20-23; E 2,15-18; 3,6-8,18-20; 4,9-11,17-19,28-30; 5,6-11,20-24; 5,32-6,1,10-12,19-21; Ph 1,1-4,11-13,20-23; 2,1-3,12-14,25-27; 3,4-6,14-17; 4,3-6,13-15; Kol 1,1-4,10-12,20-22,27-29; 2,7-9,16-19; 3,5-8,15-17; 3,25-4,2,11-13; ITh 1,1-2,9-10; 2,7-9,14-16; 3,2-5,11-13; 4,7-10; 4,16-5,1,9-12,23-27; 2Th 1,1-3,10-11; 2,5-8,14-17; 3,8-10; IT 1,1-3,10-13; 1,19-2,1,9-13; 3,7-9; 4,1-3,10-13; 5,5-9,16-19; 6,1-2,9-11,17-19; 2T 1,1-3,10-12; 2,2-5,14-16,22-24;

*K 017	IX	Paris, Bibl. Nat., Gr. 63	e	3,6-8; 3,16-4,1,8-10,18-20; Tr 1,1-3,10-11;
*K 018	IX	Moskva, Hist. Mus., V. 93, S. 97	cath pK (vac. R 10,18-fin.; IK 1,1-6,13; 8,8-11)	2,4,6,14-15; 3,8-9; Phm 1-3,14-16; H 1,1-3,9-12;
*L 019	VIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 62	e (vac. Mt 4,22-5,14; 28,17-fin.; Mc 10,16-30;	2,4,7,12-14; 3,4-6,14-16; 4,3-6,12-14; 5,5-7;
			15,2-20; J 21,15-fin.)	6,1-3,10-13; 6,20-7,2,7-11,18-20; 7,27-8,1,7-9;
*L 020	IX	Roma, Bibl. Angelica, 39	ap (vac. Act 1,1-8,10; H 13,10-fin.)	9,1-4,9-11,16-19,25-27; 10,5-8,16-18,26-29,35-38;
*N 022	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 537; Patmos, Jo- annu, 67; Città del Vaticano, Bibl. Vat., Vat. gr. 2305; London, Brit. Libr., Cotton. Tit. C. XV; Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. gr. 31; Athen, Byz. Mus., Frg. 21; Lerma/Alessandria, A. Spinola; New York, Pierpont Morgan Libr., 874; Thessaloniki, Byz. Mus., Byz. Ms. I	e (vac. Mt 1,1-24; 2,7-20; 3,4-6,24; 7,15-8,1,24-31; 10,28-11,3; 12,40-13,4,33-41; 14,6-22; 15,14-31; 16,7-18,5; 18,26-19,6; 19,13-20,6; 21,19-26,57; 26,65-27,26,34-fin.; Mc 1,1-5,20; 7,4-20; 8,32-9,1; 10,43-11,7; 12,19-14,25; 15,23-33,42-fin.; L 1,1-2,23; 4,3-19,26-35; 4,42-5,12; 5,33-9,7,21-28,36-58; 10,4-12; 10,35-11,14; 11,23-12,12,21-29; 18,32-19,17; 20,30-21,22; 22,49-57; 23,41-24,13,21-39,49-fin.;	11,6-7,12-15,22-24,31-33; 11,38-12,1,7-9,16-18,25-27; 13,7-9,16-18,23-25
				J 1,1-21; 1,39-2,6; 3,30-4,5; 5,3-10,19-26; 6,49-57; 9,33-14,2; 14,11-15,14; 15,22-16,15; 20,23-25,28-30; 21,20-fin.)
*P 024	VI	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Codd. Weissenburg.		Mt 1,11-21; 3,13-4,19; 10,7-19; 10,42-11,11; 13,40-50; 14,15-15,3,29-39; Mc 1,2-11; 3,5-17; 14,13-24,48-61; 15,12-37; L 1,1-13; 2,9-20; 6,21-42; 7,32-8,2; 8,31-50; 9,26-36; 10,36-11,4; 12,34-45; 14,14-25; 15,13-16,22; 18,13-39; 20,21-21,3; 22,3-16; 23,20-33; 23,45-24,1; 24,14-37; J 1,29-40; 2,13-25; 21,1-11
				64

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
[*]P 025	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 225	act *cath *p *r (vac. Act 1,1-2,13; R 2,16-3,4; 8,32-9,10; 11,23-12,1; IK 7,15-17; 12,23-13,5; 14,23-39; 2K 2,13-16; Kol 3,16-4,8; 1Th 3,5-4,17; 1J 3,20-5,1; Jd 4-15; Ap 16,12-17,1; 19,21-20,9; 22,6-fm.)
*Q 026	V	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Codd. Weissenburg. 64	L 4,34-5,4; 6,10-26; 12,6-43; 15,14-31; 17,34-18,15; 18,34-19,11; 19,47-20,17; 20,34-21,8; 22,27-46; 23,30-49; J 12,3-20; 14,3-22
S 028	949	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Vat. gr. 354	e
*T 029 cum [0113]; [0125]; [0139]	V	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Borg. Copt. 109 (Cass. 7,65,2); ibidem, Copt. 109 (Cass. 18,65); New York, Pierpont Morgan Libr., M 664A; Paris, Bibl. Nat., Copt.129,9, fol. 49. 65; 129,10, fol. 209 (=0113); Copt. 129,9, fol. 76 (=0125); Copt. 129,7, fol. 35; 129,8, fol. 121. 122. 140. 157 (=0139)	L 6,18-26; 18,2-9,10-16; 18,32-19,8; 21,33-22,3; 22,20-23,20; 24,25-27,29-31; J 1,24-32; 3,10-17; 4,52-5,7; 6,28-67; 7,6-8,31
U 030	IX	Venezia, Bibl. Naz. Marc., Gr. 1,8 (1397)	e
*W 032	IV/V	Washington, Smithsonian Inst., Freer Gall. of Art, 06.274	e (vac. Mc 15,13-38; J [1,1-5,11 suppl.]; 14,26-16,7)
X 033	X	München, Univ. Bibl., 2° Cod. ms. 30	eK†
*Z 035	VI	Dublin, Trin. Coll., Ms. 32	Mt 1,17-2,6,13-20; 4,4-13; 5,45-6,15; 7,16-8,6; 10,40-11,18; 12,43-13,11; 13,57-14,19; 15,13-23; 17,9-17; 17,26-18,6; 19,4-12,21-28; 20,7-21,8,23-30,37-45; 22,16-25; 22,37-23,3,13-23; 24,15-25; 25,1-11; 26,21-29,62-71
*Γ 036	X	Oxford, Bodl. Libr., Auct. T. inf. 2.2; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 33	e (vac. Mt 5,31-6,16; 6,30-7,26; 8,27-9,6; 21,19-22,25; Mc 3,34-6,21)
*Δ 037	IX	St. Gallen, Stiftsbibl., 48	e (vac. J 19,17-35)
*Θ 038	IX	Tbilisi, Inst. rukop., Gr. 28	e (vac. Mt 1,1-9; 1,21-4,4; 4,17-5,4)

A 039	IX	Oxford, Bodl. Libr., Auct. T. inf. I.1	L J
*E 040	VI	Cambridge, Univ. Libr., BFBS Mss., 213	L 1,1-9,19-23,27-28,30-32,36-66; 1,77-2,19,21-22,33-39; 3,5-8,11-20; 4,1-2,6-20,32-43; 5,17-36; 6,21-7,6,11-37,39-47; 8,4-21,25-35,43-50; 9,1-28,32-33,35; 9,41-10,18,21-40; 11,1-4,24-33
Σ 042	VI	Rossano, Mus. Diocesano, s. n.	Mt Mc
Φ 043	VI	Tirana, Staatsarchiv, Nr. 1	Mt Mc†
*ψ 044	IX/X	Athos, Lavra, B' 52	eap (vac. Mt; Mc 1,1-9,5; H 8,11-9,19)
*046	X	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Vat. gr. 2066	r
*048	V	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Vat. gr. 2061	Act 26,6-27,4; 28,3-31; R 13,4-15,9; IK 2,1-3,11,22; 4,4-6; 5,5-11; 6,3-11; 12,23-15,17,20-27; 2K 4,7-6,8; 8,9-18; 8,21-10,6; E 5,8-6,24; Ph 1,8-23; 2,1-4,6-8; Kol 1,20-2,8,11-14,22-23; 3,7-8; 3,12-4,18; 1Th 1,1-5-6; 1T 5,5-6,17,20-21; 2T 1,4-6,8; 2,2-25; Tt 3,13-15; Phm 1-25; H 11,32-38; 12,3-13,4; Jc 4,15-5,20; IP 1,1-12; 2P 2,4-8; 2,13-3,15; 1J 4,6-5,13,17-18,21; 2J 1-13; 3J 1-15
049	IX	Athos, Lavra, A' 88	apt
*050	IX	Athen, Nat. Bibl., 1371; Athos, Dionysiu, 2 (71); Moskva, Hist. Mus., V. 29, S. 119; Oxford, Christ Church, gr. 2 (Wake 2)	J 1,1,3-4; 2,17-3,8,12-13,20-22; 4,7-14; 20,10-13,15-17
*051	X	Athos, Pantokratoros, 44	r (vac. Ap 1,1-11,14; 13,2-3; 22,8-14)
*058	IV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39782	Mt 18,18-19,22-23,25-26,28-29
*059	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39779; 36112 (= 0215)	Mc 15,20-21,26-27,29-38
cum [0215]			
*060	VI	Berlin, Staatl. Mus., P. 5877	J 14,14-17,19-21,23-24,26-28
*062	V	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	G 4,15-5,14
*066	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 6, II	Act 28,8-17
*067	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 6, III	Mt 14,13-16,19-23; 24,37-25,1,32-45; 26,31-45; Mc 9,14-22; 14,58-70

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*068	V	London, Brit. Libr., Add. 17136	J 13,16-17.19-20.23-24.26-27; 16,7-9.12-13.15-16.18-19
*069	V	Chicago, Univ. Libr., Orient. Inst., 2057	Mc 10,50-51; 11,11-12
*070	VI	Oxford, Bodl. Libr., Clarendon Press, b. 2; London, Brit. Libr., Add. 34274 (= 0110); Paris, Bibl. Nat.,	L 3,19-30; 8,13-19; 8,56-9,9.12.13-16; 10,21-39.41-11,6.24-42; 12,5-13,32; 16,4-12;
cum [0110]; 0124; 0178; 0179; 0180; 0190; 0191; 0193; 0202]		Copt. 129,7, fol. 14. 72; 129,8, fol. 89f. 139. 147-154; 129,9, fol. 87; 129,10, fol. 119-124. 142. 156. 164 (= 0124); 132,2, fol. 75. 92; 133,1, fol. 120 (= 0193); Pa- ris, Louvre, Ms. E. 10014. 10092k; Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 2699 (= 0178); Pap. K. 2700 (= 0179); Pap. K. 15 (= 0180); Pap. K. 9007 (= 0190); Pap. K. 9031 (= 0191); London, Brit. Libr., Or. 3579B (= 0202); in 14875	21,30-22,2.54-65; 23,4-24,26; J 3,23-26; 5,22-31.38-39; 7,3-12; 8,13-22; 8,33-9,39; 11,50-56; 12,33-34.46-13,4; 16,33-17,1
*071	V/VI	Cambridge/Mass., Harvard Univ., Semit. Mus., Inv. 3735, P. Oxy. 401	Mt 1,21-24; 1,25-2,2
*072	V/VI	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	Mc 2,23-3,5
*073	VI	Sinai, Katharinen-Kl., Harris 7; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 277 (= 084)	Mt 14,19-35; 15,2-8
cum [084] [*]075	X	Athen, Nat. Bibl., Gr. 100	pK† (vac. R; IK 1,1-15,28; H 11,38-fin.), *IK Ph Kol
*076	V/VI	New York, Pierpont Morgan Libr., Pap. G. 8	Act 2,11-22
*078	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 13, fol. 1-7	Mt 17,22-18,3.11-19; 19,5-14; L 18,14-25; J 4,52-5,8; 20,17-26
*079	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 13, fol. 8-10	L 7,39-49; 24,10-19
*082	VI	Moskva, Hist. Mus., V. 108, S. 100	E 4,2-18
*083	V/VI/II	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 10; Sinai, Katharinen-Kl., Harris 12 (= 0112); St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., O. L. D. P. 149 (= 0235)	Mc 13,12-14.16-19.21-24.26-28; 14,29-45; 15,27-16,8; conclusio brevior; 16,9-10; J 1,25-41; 2,9-4,14.34-50
cum [0112]; 0235]			

*085	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 714	Mt 20,3-32; 22,3-16
*086	VI	London, Brit. Libr., Or. 5707; Kairo, Egyptian Mus., 9239	J 1,23-26; 3,5-4,18,23-35,45-49
*087	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 12.278; olim: St. Petersburg, Dmitrievskij, s. n.; Sinai, Katharinen-Kl., Harris 11 (= 092b); Gr. 218	Mt 1,23-2,2; 19,3-8; 21,19-24; Mc 12,32-37; J 18,29-35; 19,24-26; 20,17-20; 21,20-23
*088	VVI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 6, II	IK 15,53-16,9; Tt 1,1-13
*091	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 279; ibidem, Akad. Nauk, F 410	J 6,13-14,22-24,38-42,44-45,47-52,54-62
*094	VI	Athen, Nat. Bibl., Gr. 2106	Mt 24,9-21
*095	VIII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 17; 49, fol. 1-2 (= 0123)	Act 2,22-28; 2,45-3,8
cum [0123]			
*096	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 19	Act 2,6-17; 26,7-18
*097	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 18	Act 13,39-46
*098	VII	Grottaferrata, Bibl. della Badia, Z' α 24	2K 11,9-19
*099	VII	Paris, Bibl. Nat., Copt. 129,8, fol. 162	Mc 16,6-8; conclusio brevior; 16,9-18
*0101	VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39780	J 1,29-32
*0102	VII	Athos, Vatopediu, 1219; Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1155, I; Athos, Protatu, 56 (= 0138)	Mt 21,24-24,15; L 3,23-4,8,10-16,18-19,21-43; 21,4-18
cum [0138]			
*0105	X	Wien, Österr. Nat. Bibl., Suppl. gr. 121	J 6,71-7,46
*0106	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 16; Leipzig, Univ. Bibl., Cod. Gr. 7; Birmingham, Selly Oak Coll., Mincana chr. arab. 93; Sinai, Katharinen-Kl., Harris 8 (= 0119)	Mt 12,17-19,23-25; 13,32; 13,36-15,26
cum [0119]			
*0107	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 11	Mt 22,15-23,14; Mc 4,24-35; 5,14-23
*0108	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 22	L 11,37-45
*0109	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 5010	J 16,30-17,9; 18,31-40
*0111	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 5013	2Th 1,1-2,2
*0115	IX/X	Paris, Bibl. Nat., Gr. 314, fol. 179, 180	L 9,35-47; 10,12-22
*0121	X	London, Brit. Libr., Harley 5613*	IK 15,52-16,24; 2K 1,1-15; 10,13-12,5
*0122	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 32	G 5,12-6,4; H 5,8-6,10

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*0126	VIII	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	Mc 5,34-6,2
*0127	VIII	Paris, Bibl. Nat., Copt. 129,10, fol. 207	J 2,2-11
*0128	IX	Paris, Bibl. Nat., Copt. 129,10, fol. 208	Mt 25,32-37.40-42.44-45
*0130	IX	St. Gallen, Stiftsbibl., 18, p. 143-146; 45, p. 1. 2; Zürich, Zentralbibl., C. 57, fol. 5. 74. 93. 135	Mc 1,31-2,16; L 1,20-31.64-79; 2,24-48
*0131	IX	Cambridge, Trin. Coll., B. VIII. 5	Mc 7,3.6-8; 7,30-8,16; 9,2.7-9
*0132	IX	Oxford, Christ Church, gr. 37 (Wake 37)	Mc 5,16-40
*0140	X	Sinai, Katharinen-Kl., Harris App. 41	Act 5,34-38
0141	X	Paris, Bibl. Nat., Gr. 209	eK: J
*0143	VI	Oxford, Bodl. Libr., Gr. bib. e. 5 (P)	Mc 8,17-18.27-28
*0145	VII	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	J 6,26-31
*0146	VIII	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	Mc 10,37-45
*0147	VI	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	L 6,23-35
*0148	VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Suppl. gr. 106	Mt 28,5-19
0150	IX	Patmos, Joannu, 61	pK†
*0160	IV/V	Berlin, Staatl. Mus., P. 9961	Mt 26,25-26.34-36
*0161	VIII	Athen, Nat. Bibl., 139, fol. 245-246	Mt 22,7-46
*0162	III/IV	New York, Metropol. Mus. of Art, 09. 182. 43; P. Oxy. 847	J 2,11-22
*0163	V	Chicago, Univ. Libr., Orient. Inst., 9351; P. Oxy. 848	Ap 16,17-20
*0165	V	Berlin, Staatl. Mus., P. 13271	Act 3,24-4.13.17-20
*0167	VII	Athos, Lavra, Δ 61; Louvain, Bibl. de l'Univ., Sect. des mss., fig. H. Omont no. 8	Mc 4,24-29.37-41; 6,9-11.13-14.37-39.41.45
*0169	IV	Princeton, Theol. Sem., Speer Libr., Pap. 5; P. Oxy. 1080	Ap 3,19-4,3
*0170	V/VI	Princeton, Theol. Sem., Speer Libr., Pap. 11; P. Oxy. 1169	Mt 6,5-6.8-10.13-15.17
*0171	ca. 300	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 2. 124; Berlin, Staatl. Mus., P. 11863	Mt 10,17-23.25-32; L 22,44-56.61-64

*0172	V	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 4	R 1,27-30; 1,32-2,2
*0175	V	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 125	Act 6,7-10.12-15
*0176	V	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 251	G 3,16-25
*0177	X	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 2698	L 1,73-27
*0181	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39778	L 9,59-10,14
*0182	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39781	L 19,18-20.22-24
*0183	VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39785	lTh 3,6-9; 4,1-5
*0184	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 8662	Mc 15,36-37.40-41
*0185	IV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39787	IK 2,5-6.9.13; 3,2-3
*0186	V/VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39788; 3075 (= 0224)	2K 4,5-8.10.12-13
cum [0224]			
*0187	VI	Heidelberg, Inst. für Papyrologie der Univ., P. Heid. Inv. G 1354	Mc 6,30-41
*0188	IV	Berlin, Staatl. Mus., P. 13416	Mc 11,11-17
*0189	II/III	Berlin, Staatl. Mus., P. 11765	Act 5,3-21
*0198	VI	London, Brit. Libr., Pap. 459	Kol 3,15-16.20-21
*0199	VI/VII	London, Brit. Libr., Pap. 2077B	IK 11,17-19.22-24
*0201	V	London, Brit. Libr., Pap. 2240	IK 12,2-3.6-13; 14,20-29
*0204	VII	London, Brit. Libr., Or. 4923 (2)	Mt 24,39-42.44-48
*0207	IV	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 1166	Ap 9,2-15
*0208	VI	München, Bayer. Staatsbibl., Clm 29418 (2)	Kol 1,29-2,10.13-14; lTh 2,4-7.12-17
*0209	VII	Ann Arbor, Univ. Libr., Ms. 8	R 14,9-15,2; 16,25-27; 2K 1,1-15; 4,4-13; 6,11-7,2; 9,2-10,17; 2P 1,1-2,3
*0210	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 3607. 3623	J 5,44; 6,1-2,41-42
0211	IX	Tbilisi, Inst. f. Handschriften, Gr. 27	e
*0213	V/VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 1384	Mc 3,2-3.5
*0214	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 29300	Mc 8,33-37
*0216	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 3081	J 8,51-53; 9,5-8
*0217	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39212	J 11,57-12,7
*0218	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19892B	J 12,2-6.9-11.14-16
*0219	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 36113. 26083	R 2,21-23; 3,8-9.23-25.27-30

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*0220	III	Oslo/London, The Schøyen Collection, MS 113	R 4,23-5,3.8-13
*0221	IV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19890	R 5,16-17.19; 5,21-6,3
*0222	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 29299	1K 9,5-7.10.12-13
*0223	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 3073	2K 1,17-2,2
*0225	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19802	2K 5,1-2.8-9,14-16; 5,19-6,1.3-5; 8,16-24
*0226	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 31489	1Th 4,16-5,5
*0227	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 26055	H 11,18-19.29
*0228	IV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19888	H 12,19-21.23-25
*0229	VIII	olim: Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 1296b	Ap 18,16-17; 19,4-6
0230	IV	olim: Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 1306	E 6,11-12
*0231	IV	Oxford, Ashmolean Mus., P. Ant. 11	Mt 26,75-27,1.3-4
*0234	VIII	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	Mt 28,11-15; J 1,4-8.20-24
*0236	V	Moskva, Mus. Puschkina, Golenitschtshev, N 5409	Act 3,12-13.15-16
*0237	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 8023 bis	Mt 15,12-15.17-19
*0238	VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 8668	J 7,10-12
*0239	VII	London, Brit. Libr., Or. 4717 (16)	L 2,27-30.34
*0240	V	Tbilisi, Inst. rukop., 2123, fol. 191. 198	Tt 1,4-8
*0241	V/VI	Cologne, Bibl. Bodmer., Cod. Bodmer 24	1T 3,16-4,3.8-11
*0242	IV	Kairo, Egyptian Mus., 71942	Mt 8,25-9,2; 13,32-38.40-46
*0243	X	Venezia, Bibl. Naz. Marc., Gr. II, 181 (983); Hamburg,	1K 13,4-16,24; 2K 1,1-13,13; H 1,1-4,3; 12,20-13,25
cum [0121b]		Univ. Bibl., Cod. 50 in scriin.	
*0244	V	Louvain, Bibl. de l'Univ., P. A. M. Kh. Mird 8	Act 11,29-12,5
*0249	X	Oxford, Bodl. Libr., Auct. T 4. 21, fol. 326. 327	Mt 25,1-9
*0252	V	Barcelona, Fundació Sant Lluc Evang., P. Barc. 6	H 6,2-4.6-7
*0254	V	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	G 5,13-17
*0260	VI	Berlin, Staatl. Mus., P. 5542	J 1,30-32
*0261	V	Berlin, Staatl. Mus., P. 6791. 6792. 14043	G 1,9-12.19-22; 4,25-31
*0262	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 13977	1T 1,15-16

*0266	VI	Berlin, Staatl. Mus., P. 17034	L 20,19-25.30-39
*0269	IX	London, Brit. Libr., Add. 31919, fol. 23	Mc 6,14-20
*0270	IV/V	Amsterdam, Univ. Bibl., GX 200	IK 15,10-15.19-25
*0271	IX	London, Brit. Libr., Add. 31919, fol. 22	Mt 12,27-39
*0274	V	Kairo, Copt. Mus., 6569/6571	Mc 6,56-7,4,6-9,13-17.19-23.28-29.34-35; 8,3-4,8-11; 9,20-22.26-41; 9,43-10,1,17-22
*0275	VII	Dublin, Trin. Coll., TCD PAP F 138	Mt 5,25-26.29-30
*0277	VII/VIII	Firenze, Istituto Pap. «G. Vitell», PSI inv. CNR 32C	Mt 14,22.28-29
*0278	IX	Sinai, Katharinen-Kl., N.E. MF 2 + Σπ.	R 1,1-9,24-30; IK 7,37-40; 8,1-6; 2K 10,14-17; 11,2-13,5; G 1,1-6,1; 6,11-fin.; E 1,1-8; 1,16-2,14; 3,9-4,8; 4,30-fin.; Ph 1,1-3,4; 4,12-13.17-21; Kol 1,17-3,13; 3,21-fin.; 1Th; 2Th; Tt 2,11-3,2; 3,8-fin.; Phm; H 1,1-10,12
*0279	VIII/IX	Sinai, Katharinen-Kl., N.E. MF 15	L 8,32-44; 22,2-3.15-16
*0281	VII/VIII	Sinai, Katharinen-Kl., N.E. MF 29	Mt 6,24-30; 7,4-24; 8,11-14; 9,1-15; 10,7-14; 11,3-11; 11,27-12,4.13-29; 13,19-23.25-31.52-58; 15,12-13.15-20.22-24.26-32; 16,12-19.25-28; 17,2-4-5,9,17-18,8,14-27; 19,21-20,4; 20,25-33; 21,8-13.27-32; 22,13-21.40-23,4; 23,17-18.22-30; 24,21-51; 25,39-44; 26,15-37.51-56; 26,64-71.73-27,4; 27,22-35
*0282	VI	Sinai, Katharinen-Kl., N.E. MF 29a	Ph 2,22-24; 3,6-8
*0285	VI	Sinai, Katharinen-Kl., N.E. MF 70 + Σπ.; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 9	R 5,12,14; 8,37-9,5; 13,1-4; 13,11-14,3; IK 4,2-7; 12,16.18.21-30; 14,26-33; 2K 1,20-2,12; 7,9-10; E 3,13-20; 5,28-6,1; IT 1,1-7; H 8,9-9,1; 9,25-10,2; 11,3-7; 12,22-13,25; IP 3,17-4,1
*0289	VII/VIII (?)	Sinai, Katharinen-Kl., N.E. MF 99	R 8,19-21.32-35; IK 2,11-4,12; 13,13-14,1,3-11.13-19
*0291	VII/VIII	Sinai, Katharinen-Kl., Σπ. MF 1	L 8,45-9,2
*0292	VI	Sinai, Katharinen-Kl., Σπ. MF 2-4	Mc 6,55-7,5

cum [081]

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*0293 cum [089]; [092a]	VI	Sinai, Katharinen-Kl., Σρ. MF 10; Harris 11 (= 092a); St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 280 (= 089)	Mt 21,27-28,31-32; 26,2-12
*0294	VI/VII	Sinai, Katharinen-Kl., Σρ. MF 16	Act 14,27-15,10
*0296	VI	Sinai, Katharinen-Kl., Σρ. MF 48, 53, 55	2K 7,3-4,9-10; 1J 5,3-13
*0298	VIII/IX	Barcelona, Fundació Sant Lluc Evang., P. Barc. 4	Mt 26,24-29
*0299	XXI (?)	Paris, Bibl. Nat. Copte 129,10, fol. 199v	J 20,1-7
*0301	V	Oslo/London, The Schøyen Collection, MS 1367	J 17,1-4
*0303	VII (?)	Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1155 VII, fol. 19	L 13,17-29
1	XII	Basel, Univ. Bibl., A. N. IV. 2	eap
[*]5	XIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 106	e act *cath p
6	XIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 112	eap†
13	XIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 50	et
17	XV	Paris, Bibl. Nat., Gr. 55	e
18	XIV	Paris, Bibl. Nat., Gr. 47	eap
21	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 68	et
22	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 72	et
[*]28	XI	Paris, Bibl. Nat., Gr. 379	Mt† *Mc L† J†
30	XV	Paris, Bibl. Nat., Gr. 100	e
*33	IX	Paris, Bibl. Nat., Gr. 14	eap (vac. Mc 9,31-11,11; 13,11-14,60; L 21,38-23,26)
42	XI	Frankfurt/Oder, Stadtarchiv, s. n.	ap†
61	XVI	Dublin, Trin. Coll., Ms. 30	eap
64	XII	Oslo/London, The Schøyen Collection, MS 230	e
69	XV	Leicester, Leicestershire Record Office, Cod. 6D 32/1	eap†
*81	1044	London, Brit. Libr., Add. 20003 (Act); Alexandria, Patriarchat, 59	ap (vac. Act 4,9-7,16; 17,29-23,8)
88	XII	Napoli, Bibl. Naz., Ms. II. A. 7	ap

97	XII	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Codd. Gud. Graec. 104. 2	ap
[*]104	1087	London, Brit. Libr., Harley 5537	a *p r
118	XIII	Oxford, Bodl. Libr., Auct. D. inf. 2. 17	e†
131	XIV	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Vat. gr. 360	eap
157	ca. 1122	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Urb. gr. 2	e
162	1153	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Barb. gr. 449	e
172	XIII/XIV	Berlin, Staatsbibl., Phill. 1461	ap†
174	1052	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Vat. gr. 2002	e†
189	e: XIV	Firenze, Bibl. Medicea Laur., Plutei VI. 27	eap†
	ap: XII		
	eap: XIV	Venezia, Bibl. Naz. Marc., Gr. Z. 10 (394)	eap†
	r: XV		
221	X	Oxford, Bodl. Libr., Canon. Gr. 110	ap
225	1192	Napoli, Bibl. Naz., Cod. Neapol. ex Vind. 9	e
230	1013	Escorial, y. III. 5	e
274	X	Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 79	e†
288	XV	Oxford, Bodl. Libr., Canon. Gr. 33 (Mt); Cambridge, Corpus Christi Coll., MS. 224 (Mc); Paris, Bibl. Nat., Gr. 99 (L); Paris, Institut de France, Ms 536 (J)	e
304	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 194	eK (vac. L J)
[*]307	X	Paris, Bibl. Nat., Coislin Gr. 25	act *cath K
[*]323	XII	Genève, Bibl. publ. et univ., Gr. 20	*a p (Act 1,1-8; 2,36-45 suppl.)
326	X	Oxford, Lincoln Coll., Gr. 82	ap†
[*]346	XII	Milano, Bibl. Ambros., S. 23 sup.	e†
[*]365	XII	Firenze, Bibl. Medicea Laur., Plutei VI. 36	ea *p (vac. R 1,1-18; 7,18-21; 8,3-31)
424	XI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. gr. 302, fol. 1-353	apKr
429	ap: XIV	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Codd. Aug. 16.7.4°	ap†
	r: XV		
[*]436	XI/XII	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Vat. gr. 367	act *cath p
440	XII	Cambridge, Univ. Libr., Mm. 6. 9	eap

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
[*]442	XII/XIII	Uppsala, Univ. Bibl., Gr. 1, p. 183-440	*cath p K (vac. R)
453	XIV	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Barb. gr. 582	aK
460	XIII	Venezia, Bibl. Naz. Marc., Gr. Z. 11 (379)	ap†
467	XV	Paris, Bibl. Nat., Gr. 59	ap
*565	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 53	e (vac. J 11,26-48; 13,2-23; in Mt, L, J 6 foll. suppl.)
*579	XIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 97	e (vac. Mc 3,28-4,8; J 20,15-fin.)
606	XI	Paris, Bibl. Nat., Gr. 217	apK
610	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 221	aK†
[*]614	XIII	Milano, Bibl. Ambros., E. 97 sup.	*a p (vac. Jd 3-fin.)
623	1037	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Vat. gr. 1650	apK†
629	XIV	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Ottob. gr. 298	ap
[*]630	XII/XIII	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Ottob. gr. 325	act *cath *p
636	XV	Napoli, Bibl. Naz., Ms. II. A. 9	ap
[*]642	XIV	London, Lambeth Pal., 1185	act *cath p
*700	XI	London, Brit. Libr., Egerton 2610	e
828	XII	Grottaferrata, Bibl. della Badia, A. α. 5	e
*892	IX	London, Brit. Libr., Add. 33277	e (J 10,6-12,18; 14,23-fin. suppl.)
918	XVI	Escorial, Σ. I. 5	apK† (vac. Act)
[*]945	XI	Athos, Dionysiu, 124 (37)	e *act cath p
998	XII	Athos, Iviron, 654 (30)	e†
[*]1006	XI	Athos, Iviron, 728 (56)	e *r
1012	XI	Athos, Iviron, 1063 (68)	e
*1175	X	Patmos, Joannu, 16	ap (vac. 1Th 1,10-3,2; Tt 1,7-fin.; Phm; H 3,6-6,7; 8,6-10,8; 11,20-12,2; 13,21-fin.)
1195	XI	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 158	e
*1241	XII	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 260	eap (vac. Mt 8,14-13,3; Act 17,10-18; [IK 2,10-fin.; 2K 13,3-fin.; G; E 2,15-fin.; Ph; Koi; H 11,3-fin.; Jc-Jd suppl. vel alia manu])

[*]1243	XI	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 262	e act *cath p
1253	XV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 303	eK†
1333	XI	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Saba 243	e
[*]1424	IX/X	Chicago/III., Jesuit-Krauss-McCormick Libr., Gruber Ms. 152	*eK apKR (vac. Mt 1,23-2,16)
[*]1448	XII	Athos, Lavra, A' 13	e act *cath p
[*]1505	XII	Athos, Lavra, B' 26	e *act cath *p
[*]1506	1320	Athos, Lavra, B' 89	e *pK (vac. R 16,1-fin.; IK 1,3; 4,16-fin.; 2K-H)
1582	948	Athos, Vatopediu, 949	e
[*]1611	X	Athen, Nat. Bibl., 94	act *cath p *r (Ap 21,27-fin. suppl.)
1704	1541	Athos, Kutlumusiu, 356	eapR
1718	XII	Athos, Vatopediu, 851	ap
[*]1735	X	Athos, Lavra, B' 42	act *cath p†
*1739	X	Athos, Lavra, B' 64	ap (Act 1,1-2,6 suppl.)
[*]1841	IX/X	Lesbos, Kalloni, Limonos, 55	ap† *R
[*]1852	XIII	Uppsala, Univ.-Bibl., Ms. Gr. 11	act *cath p r†
[*]1854	XI	Athos, Iviron, 231 (25)	ap *r
[*]1881	XIV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 300	a *p (vac. Jc)
1884	XVI	Gotha, Forschungs-u. Landesbibl., Chart. B. 1767	a (vac. cath)
1891	X	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Saba 107; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 317 (Act 1,11-2,18)	ap
cum [2162]			
*2030	XII	Moskva, Univ., 1, fol. 203-209	r (vac. Ap 1,1-16,20)
*2050	1107	Escorial, X. III. 6, fol. 235-241	r (vac. Ap 6,1-19,21)
*2053	XIII	Messina, Bibl. Univ., 99	rK
*2062	XIII	Città del Vaticano, Bibl. Vat., Vat. gr. 1426, fol. 131-159	rK (vac. Ap 2,1-14,20)
2147	XI/XII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 224	eap†
2200	XVI	Elasson, Olympiotissis, 79	eapR
2298	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 102	ap
2318	XVIII	Bukarest, Rumän. Akad., 318 (234)	apK (vac. Act)
*2329	X	Meteora, Metamorphosis, 573, fol. 210-245r°	r

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
[*]2344	XI	Paris, Bibl. Nat., Coislin Gr. 18, fol. 170-230	act *cath p *r
*2351	X	Meteora, Metamorphosis, 573, fol. 245v ^c -290	rK (vac. Ap 13,18-14,3; 14,6-fm.)
*2377	XIV	Athen, Byzant. Mus., 117, fol. 1-10	r (Ap 13,10-14,4; 19,21-20,6; 20,14-21,16)
[*]2464	IX	Patmos, Joannu, 742	a *p (vac. R 11,29-16,10; 1,2T; T; Phm; H 7,2-14; 9,20-10,4; 10,19-fm.; Jd)
2473	1634	Athen, Nat. Bibl., Taphu 545	a
[*]2492	XIV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 1342, fol. 1-178	e act *cath p
2495	XV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 1992	eaprt
2521	XII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 693	ap
[*]2542	XIII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 694	Mt† *Mc *L (vac. L 24,20-53)
2685	XV	Meteora, Barlaam, 3	ep (R H)
2768	978	München, Bayer. Staatsbibl., Gr. 208, fol. 107-234	eK (J)
2818	XII	Oxford, New Coll., 58	aK
= [36aK]			
* I 249	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 44	U-/*sel† (Jerus.)
* I 844	861/862 (?)	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 210; N. E. MG 12, Σπ.; Har- ris, App. 16, 22; St. Petersburg, Akad. Bibl., K'pel 194	U-/sel† (Jerus.)
* I 846	IX	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 212	U-/*sel (Jerus.)
I 1602	VIII	New York, Pierpont Morgan Libr., 615; Freiburg, Univ. Bibl., 615	U-†
* I 2211	995/996	Sinai, Katharinen-Kl., Arab. 116	U-/sel (Jerus.)

B. CODICES LATINI

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
Evangelia			
a	3	IV Vercelli, Bibl. Capitolare	e (vac. Mt 25,2-12; Mc 1,22-34; 15,15-16,20; L 11,12-26; 12,37-59) L 11,11-29; 13,16-34
a ²	16	Chur, Bischöfl. Archiv	e (vac. L 21,8-30)
aur	15	Stockholm, Kgl. Bibl., A 135	e (vac. Mt 1,1-11; 15,12-22; 23,18-27; Mc 13,11-16; 13,27-14,24; 14,56-16,20; L 19,26-21,29; J 7,44-8,12)
b	4	V Verona, Bibl. Capitolare, VI (6)	L 1,64-2,51
β	26	St. Paul in Kärnten, Stiftsbibl., 25. 3. 19 (XXV a. 1)	e
c	6	XII/XIII Paris, Bibl. Nat., Lat. 254 (Colbertinus 4051)	e (vac. Mt 1,1-11; 2,20-3,7; 6,8-8,27; 26,65-27,2; Mc 16,6-20; J 1,1-3,16; 18,2-20,1)
d	5	V Cambridge, Univ. Libr., Nn. II. 41	e (vac. Mt 1,1-11; 2,20-3,7; 6,8-8,27; 26,65-27,2; Mc 16,6-20; J 1,1-3,16; 18,2-20,1)
e	2	V Trento, Mus. Provinciale d'Arte (Palat. 1185); Dublin, Library of Trinity College, N. IV. 18; Roma, Bibl. Vallicelliana, U 66; London, British Library, Add. 40107	e (vac. Mt 1,1-11; 2,20-3,7; 6,8-8,27; 26,65-27,2; Mc 16,6-20; J 1,1-3,16; 18,2-20,1)
f	10	VI Brescia, Bibl. civica Queriniana	e (vac. Mt 8,16-26; Mc 12,5-13,32; 14,53-62; 14,70-16,20)
ff ¹	9	VIII St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., O. v. I, 3 (Corb. 21)	Mt
ff ²	8	V Paris, Bibl. Nat., Lat. 17225 (Corb. 195)	e (vac. Mt 1,1-11,16; L 9,48-10,20; 11,45-12,6; J 17,16-18,9; 20,23-21,8)
g ¹	7	VIII/IX Paris, Bibl. Nat., Lat. 11553 (Sangerm. 15)	Mt
h	12	V Roma, Bibl. Vatic., Lat. 7223, fol. 1-66	Mt 3,15-14,33; 18,12-28,20
i	17	V Napoli, Bibl. Naz., Lat 3 (Vind. 1235)	Mc 2,17-3,29; 4,4-10,1; 10,33-14,36; 15,33-40; L 10,6-14,22; 14,29-16,4; 16,11-23,10
j	22	VI Sarezzano/Alessandria, chiesa	J 1,8-4,29; 5,3-20; 5,29-7,45; 8,6-11,1.12-34; 18,36-19,17; 19,31-20,14

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
k	1	Torino, Bibl. Naz., G. VII. 15	Mt 1,1-3,10; 4,1-14,17; 15,20-36; Mc 8,8-16,8; concl. brev.
l	11	Berlin, Staatsbibl., Depot Breslau 5 (Rehdigeranus 169)	e (vac. Mt 1,1-2,15; L 11,28-37; J 1,1-16; 6,32-61; 11,56-12,10; 13,34-14,22; 15,3-15; 16,13-21,25)
λ	VIII/IX	Cambridge/Mass., Harvard Univ., Houghton Libr.	L 16,27-17,8.11-16.18-26
μ	V	München, Bayer. Staatsbibl. (Frg. Monacense)	Mt 9,17.30-37; 10,1-5.7-10
n	V	St. Gallen, Stiftsbibl., 1394 II p. 50-89; 172 p. 256; Vadiana 70	Mt 17,1-5; 17,14-18,20; 19,20-21,3; 26,56-60.69-74; 27,62-28,3.8-fm.; Mc 7,13-31; 8,32-9,10; 13,2-20; 15,22-16,13; J 19,13-17.24-42
o	VII	St. Gallen, Stiftsbibl., 1394 III p. 91-92	Mc 16,14-20
p	VIII	St. Gallen, Stiftsbibl., 1395 VII p. 430-433	J 11,14-44
π	VII	Stuttgart, Landesbibl., H. B. VII 29; H. B. XIV 15; H. B. VI 114; Darmstadt, Landesbibl., 895; Donau- eschingen, Fürstenbergische Hofbibl., Cod. 192. 193	Mt 13,6-15.31-38; L 14,8-13; J 3,34-36; 6,39-41; 7,24-38; 9,22-32; 11,19-21.26-27.38-48; 20,25-30
q	VI/VII	München, Bayer. Staatsbibl., Ctm 6224 (Frising. 24)	e (vac. Mt 3,15-4,23; 5,25-6,4; 6,28-7,8; 23,13-28; Mc 1,7-21; 15,5-36; L 23,23-35; 24,11-39; J 10,11-12,38; 21,9-17.18-20)
r ⁱ	VII	Dublin, Trin. Coll., A. 4. 15 (Usserianus 1)	e (vac. Mt 1,1-15,16; 15,31-16,13; 21,4-21; 28,16-20; Mc 14,58-15,8; 15,32-16,20; J 1,1-15)
p	VII/VIII	Milano, Bibl. Ambros., M. 12 sup.	J 13,3-17
s	VI/VII	Milano, Bibl. Ambros., O. 210 sup., fol. 1-8	L 17,3-29; 18,39-19,47; 20,46-21,22
t	V/VI	Bern, Univ. Bibl., Cod. 611 fol. 143-144	Mc 1,2-23; 2,22-27; 3,11-18
Actus apostolorum			
d	5	Cambridge, Univ. Libr., Nn. II 41	1,1-8,20; 10,4-20,31; 21,2-7; 21,10-22,2.10-20
e	VI	Oxford, Bodl. Libr., Laud. Gr. 35	(vac. 1,1-2; 26,30-28,25)

gig	51	XIII	Stockholm, Kgl. Bibl. (Gigas liber)	Act
h	55	V	Paris, Bibl. Nat., Lat. 6400 G	3,2-4,18; 5,23-7,2; 7,42-8,2; 9,4-24; 14,5-23; 17,34-18,19; 23,8-24; 26,20-27,13
l	67	VII	León, Archivio Catedralico, Ms. 15	it: 8,27-11,13; 15,6-12,26-38
p	54	XII	Paris, Bibl. Nat., Lat. 321	it: 1,1-13,6; 28,16-fin.
r	57	VIII/VIII	Sélestat, Bibl. Municip., 1093	2,1-3,13; 4,31-5,11; 7,2-10; 8,9-9,22.36-42; 12,1-17; 19,4-17
s	53	VI	Napoli, Bibl. Naz., Lat. 2 (Vind. 16)	23,15-23; 24,4-fin.
sin	74	X	Sinai, Arab. Ms 455	10,36-40; 13,14-16,26-30
t	τ	VII-XI	bibliothecae complures (Liber Comicus)	1,1-26; 2,1-47; 4,1-3,19-20; 4,32-5,16,19-32; 6,1-7,2; 7,51-8,4,14-40; 9,1-22.32-42; 10,25-43; 13,26-39
w	58	XIV/XV	Praha, Ev. Fac. Comenii	Act

Corpus Paulinum

ar	61	IX	Dublin, Trin. Coll., 52	(vac. IK 14,36-39)
b	89	VIII/IX	Budapest, Mus. Nat., Lat. med. aevi I	p
d	75	V/VI	Paris, Bibl. Nat., Gr. 107, 107 AB	(vac. IK 14,9-17; H 13,22-fin.)
f	78	IX	Cambridge, Trin. Coll., B. XVII. 1	(vac. R 1,1-3,18; [IK 3,8-15; 6,7-14; Kol 2,2-7; Phm 21-25; H suppl.]
g	77	IX	Dresden, Sächs. Landesbibl., A 145b	(vac. R 1,1-3,18; [IK 3,8-15; 6,7-14; Kol 2,2-7; Phm 21-25; H suppl.]
gue	79	VI	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., 4148	R 11,33-12,5; 12,17-13,5; 14,9-20; 15,3-13
m	86	X	Monza, Bibl. Capitolare, i-2,9	R 1,1-10,2; 12,13-16; 13,8-10; 14,8-10,23; 15,11-16,25; IK 1,1-5; E 4,1-fin.; Kol-2T 4,1
(=mon)				H 7,8-26; 10,23-39
μ	82	IX	München, Bayer. Staatsbibl., Cim 29055a	R 5,14-17,19-20; 6,1-2
p	80	VII	Heidelberg, Univ. Bibl., 1334 (369/256)	R 5,16-6,19; 14,10-15,13; IK 1,1-3,5;
r	64	VI et VII	München, Bayer. Staatsbibl., Cim 6230. 6436; ibidem, Univ. Bibl., 40 928; Göttweig, Stiftsbibl., 1	6,1-7,12,19-26; 13,13-14,5,11-18; 15,14-16,24; 2K 1,1-2,10; 3,17-5,12; 5,14-6,3; 7,10-8,12; 9,10-11,21;

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
p	88	Basel, Univ. Bibl., B I 6	12,14-13,10; G 2,5-4,3; 4,6-5,2; 6,5-fm.; E 1,1-13; 1,16-2,3; 2,6-3,16; 6,24; Ph 1,1-20; 4,11-fm.; I Th 1,1-10; IT 1,12-2,15; 5,18-6,13; H 6,6-7,5,8-18; 7,20-8,1; 9,27-10,9; 10,11-11,7
t	X VII-XI	Basel, Univ. Bibl., B I 6 bibliothecae complures (Liber Comicus)	2K 7,3-10,18 R 2,11-29; 3,28-4,8; 5,1-10,12-21; 6,12-23; 7,14-25; 8,3-11,22-39; 10,8-13; 11,25-13,8,10-14; 14,7-13,18-19; 15,1-13,25,30-33; 16,17-20; 1K 1,3-10,17-22; 2,5-8; 3,1-2; 3,7-4,5,9-15,21; 5,7-8; 6,12-20; 7,1-14,25-34,37-40; 9,7-17; 10,14-11,2,23-32; 12,1-13; 12,27-13,8; 15,1-11,20-22,33-57; 2K 1,3-4,8-11; 4,5-10; 5,1-5; 6,1-7,1; 8,9-15; 9,6-13; 10,17-11,6,16-31; 13,7-11; G 2,16-20; 3,13-4,7,22-31; 5,14-6,5,7-10; 6,14-fm.; E 1,2-8,16-23; 3,14-17; 4,1-10,13-15; 4,17-5,8; Ph 2,5-11; 3,7-12; 3,17-4,9; Kol 1,2-3,9-11,24-29; 2,14-15; 3,1-4,3; I Th 4,3-9,13-16; 5,1-10,14-23; 2Th 1,3-12; IT 1,15-17; 3,1-7,13; 6,11-14; 2T 2,1-10; 3,16-4,8,17-18; Tt 2,11-3,7; H 1,1-12; 2,9-3,2; 9,11-14,16-20; 10,32-38; 11,13-16,24-28,33-34; 11,36-12,2,12-28 H 1,1-4,3 it: H 10,1-fm.
v	VIII/IX	Paris, Bibl. Nat., Lat. 653	
z	VIII	London, Brit. Libr., Harley 1772	

Epistulae catholicae

d	5	Cambridge, Univ. Libr., Nr. II 41	3J 11-15
ff	66	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Q. v. I 39	Jc

h	55	v	Paris, Bibl. Nat., Lat. 6400 G		IP 4,17-fm.; 2P 1,1-2,7; 1J 1,8-3,20
l	67	vii	León, Archivio Catedralico, Ms 15		Jc 4,4-15; 5,16-fm.; IP 1,1-7; 1,22-2,9; 3,1-14; 1J 1,5-2,10,14-16; 2,24-3,12; 3,22-4,18; 4,20-fm.; 2J 1-6,8-fm.; 3J 1-10
r	64	vi/vii	München, Bayer. Staatsbibl., Clm 6230. 6436/16. 21		IP 1,8-19; 2,20-3,7; 4,10-fm.; 2P 1,1-4; 1J 3,8-fm.
s	53	vi	Napoli, Bibl. Naz., Lat. 2 (Vind. 16)		it: IP 1,1-18; 2,4-10
t	t	vii-xi	bibliothecae complures (Liber Comicus)		Jc: IP 1,2-2,10; 2,21-3,18; 3,22-4,11; 4,13-5,11; 2P 1,5-8,10-11; 1,20-2,8; 3,1-fm.; 1J 1,1-2,29; 3,2-9,11-12,15-16,18-24; 4,7-16; 5,16-20; Jd 20-fm.
w	32	vi	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Weißenburg 76 (4160)		it: IP 2,18-25; 3,8-18; 4,7-9,18-19; 2P 1,13-21; 1J 1,6-7; 2,6-11,15-17; 3,6-9,13-21; 4,9-21
z	65	viii	London, Brit. Libr., Harley 1772		it: IP 2,9-4,15; 1J 1,1-3,15
Apocalypsis					
ar	61	ix	Dublin, Trin. Coll., 52		Ap
gig	51	xiii	Stockholm, Kgl. Bibl., (Gigas liber)		Ap
h	55	v	Paris, Bibl. Nat., Lat. 6400 G		1,1-2,1; 8,7-9,12; 11,16-12,14; 14,15-16,5
sin	74	x	Sinai, Arab. Ms 455		20,11-21,7
t	t	vii-xi	bibliothecae complures (Liber Comicus)		1,1-18; 2,1-5,13; 7,2-12; 8,2-4; 10,1-11,4,15; 14,1-7; 19,5-16; 21,1-2,9-23; 22,1-15

II. VARIAE LECTIONES MINORES

e codicibus graecis quos apparatus criticus in parentesi exhibet

SEC. MATTHAEUM

- ¶ 1,5 ^r*bis prim.* βοας, *sec.* βοας W | *prim.* βοας, *sec. illeg.* 579
¶ 3,15 ^rπρος αυτους K
¶ 4,13 ^rΚαπαρναουμ Θ • 24 ^o*om.* και δαιμονιζομενους Δ
¶ 5,11 ^rδιωξουσιν υμας και ονειδισουσιν D • 13 ^rβληθεν εξω και φ^{86c}
• 30 ^rβληθησει εις την γεεναν L • 32 ^r*ut txt, sed* γαμησει L Θ 579. 1241
• 41 ^rαν αγγαρευσει / 844
¶ 6,4 ^r*ρον.* αυτος *p.* αποδωσει σοι 700. / 2211 • 5 ^rπροσευχη ουκ εσεσθε **K***
• 8 ^rο πατηρ ημων *f*¹ • 28 ^rου ξαινουσιν ουδε νηθουσιν ουδε κοπιωσιν **K***
¶ 7,10 ^rη και ιχθυν αιτηση *f*¹ • 16 ^rσταφυληνας C* • 24 ^rομοιωθησεται αυτον *f*¹
• 26 ^rεαυτου την οικιαν Θ
¶ 8,3 ^r*ρον.* ο Ιησους *p.* λεγων 1424 • 5 ^rεισελθοντι δε αυτου 565. / 844 | ^rεισελθοντι δε αυτους / 2211 • 10 ^r*ut txt, sed ron.* ευρον *p.* πιστιν 0281. 892 • 28 ^rΓαραδηνων Δ
¶ 9,1 ^r*ρον.* ο Ιησους *p.* πλιον C* • 2 ^rσοι αι αμαρτιαι συ C³ | σου αι αμαρτιαι σου N
• 4 ^r*hab.* ειδωσ δε *loco* και ιδων Θ | ^r*hab.* ιδων δε *loco* και ιδων N • 15 ^rπενθειν νηστευειν 579 • 26 ^rαυτος C* • 27 ^rο υιος 700
¶ 10,25 ^r*ρον.* Βεελζεβουλ *p.* επεκαλεσαν φ¹¹⁰
¶ 12,35 ^r*bis prim.* της καρδιας αυτου, *sec. om. f*¹ • 47 ^rεσθηκασαν εξω ζητουντες λαλησαι σοι D¹
¶ 13,3 ^rσπειραι, *sed om.* του D • 36 ^r*ρον.* ο Ιησους *p.* ηλθεν Γ | *ρον.* ο Ιησους *a.* ηλθεν 700
¶ 14,8 ^o*hab.* ειπεν θελω ινα μοι δοσ εξ αυτης ωδε 1424 • 9 ^rαυτην 565
• 14 ^r*ρον.* ο Ιησους *p.* ειδεν L • 19 ^rτου χορτους C² L • 24 ^rσταδιους της γης απειχεν ικανους 700 • 27 ^r*hab.* ευθυς δε ο Ιησους ελαλησεν αυτοις / 2211
¶ 15,1 ^r*hab.* προσερχονται αυτω Φαρισαιοι και γραμματεις απο Ιεροσολυμων λεγοντες *f*¹ • 15 ^oαυτην Δ | *ρον.* αυτην *a.* την παραβολην *f*¹³ • 22 ^rαυτω *et om.* λεγουσα *f*¹ • 31 ^r*ρον.* και κυλλους υγιεις *p.* τυφλους βλεποντας 579 • 36 ^o*om.* και ευχαριστησας C*^{vid}
¶ 16,5 ^r*ρον.* οι μαθηται *p.* επελαθοντο D 700 • 12 ^rτων Φαρισαιων και Σαδδουκαιων *et om.* αλλα ... Σαδδουκαιων 579 | *ut txt, sed om.* της ζυμης *f*¹ 1424 • 13 ^r*ρον.* με *p.* λεγουσιν C W • 20 ^rεστευλατο 579 | ^r*ρον.* Ιησους *p.* χριστος D
¶ 17,8 ^r*hab.* ει μη μονον τον Ιησουν D | *ρον.* αυτον *p.* Ιησουν **K** • 9 ^r*ρον.* αναστη *p.* ανθρωπου W • 11 ^r*ρον.* πρωτον *p.* αποκαταστησει L • 12/13 ^o*om.* εν αυτω Δ
• 22 ^r*hab.* αυτων δε αναστρεφομενων D | ^r*hab.* και συναναστρεφομενων αυτων / 2211
• 25 ^rεισελθοντι D

- ¶ 18,7 ^Γρον. εκεινω *p.* πλην W • 14 ^Γενα 579 • 19 ^Γut *txt, sed om.* παλιν Θ 565. 1424
 • 21 ^Γεις εμε ο αδελφος σου 579 • 35 ^Γhab. ουτως ουν και υμιν ποιησει ο πατηρ μου ο
 επουρανιος εαν *f*¹
 ¶ 19,16 ^Γποιησω ζωναν αιωνιον κληρονομησω 579 • 22 ^Γρον. τον λογον *a.* ο νεανι-
 σκος 33. 1424 • 24 ^Γρον. εισελθειν *p.* καμηλον W
 ¶ 20,12 ^Γhab. ημιν εποησας αυτους 579 • 15 ^Γhab. μοι ποιησαι εν τοις εμοις ο
 θελω 579 • 18 ^Γθανατον 700 • 20 ^Γhab. αιτουσα παρ αυτου τι 1424 • 23 ^Γτο μεν
 βαπτισμα ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθησεσθε και *a.* το ποτηριον ο εγω πινω πιε-
 σθε 1424 | ^Ορον. τουτο *a.* ουκ εστιν 565 • 26 ^Γμεγας γεννηθηναι εν υμιν 579
 • 31 ^Γιουι **κ***
 ¶ 21,1 ^Γρον. ο Ιησους *p.* απεστειλεν N • 8 ^Γρον. αυτων *p.* τα ματια 579. 1424
 • 13 ^Γρον. εποησατε *a.* αυτον N 700. 1241. / 2211 • 15 ^Ορον. κραζοντας *p.* ιερω / 844
 • 27 ^Γhab. και ο Ιησους ειπεν *loco* εφη αυτοις και αυτος 0293 • 29–31 ^Γac.
 21,30-36 Z | *om.* ειπεν ... απηλθεν 1424* • 32 ^Γρον. ουδε *a.* ιδοντες 700
 ¶ 22,37 ^Γισχυι σου και εν ολη τη διανοια *et om.* και εν ολη τη ψυχη σου 33
 • 43 ^Γκαλει αυτον αυτον κυριον **B*** | καλει αυτον κυριον αυτον Θ
 ¶ 23,4 ^Γκαι αδυσβαστακτα **D*** • 8 ^Γρον. ο καθηγητης *a.* υμων W • 23 ^Γτο ελεον 565
 • 37 ^Γορνις επισυναγαγει K
 ¶ 24,7 ^Γυμοι και λμιοι και σεισμοι 579 • 43 ^Γδιορυγην Δ • 45 ^Γοικετι / 844 |
 ουκετι / 2211
 ¶ 25,4 ^Γμετα των λαμπαδων αυτων εν τοις αγγειοις αυτων Γ • 9 ^Γhab. ου μηποτε ουκ
 αρκεση Θ • 20 ^Γεκερδησα απ αυτους / 2211 • 29 ^Γκαι λεγει λεγων εφωνει ο
 εχων 892^{ms} | ο εχων ωτα ακουειν ακουετω ειπεν ο κυριος Γ
 ¶ 26,23 ^Γ3 4 1 2 εις το τρυβλιον D • 36 ^Ο Ιησους μετα των μαθητων αυτου / 844
 • 42 ^Γτουτο παρελθειν απ εμου το ποτηριον Δ* • 53 ^Γρον. ωδε *p.* αρτι / 844
 • 55 ^Γhab. εκαθεζομην προς υμας διδασκων εν τω ιερω A | ^Γhab. εν τω ιερω εκαθε-
 ζομην προς υμας διδασκων / 844 • 60 ^Γhab. προσελθοντων πολλων ψευδομαρτυρων *f*¹
 • 63 ^Γhab. αποκριθεις ουν *loco* και D | αποκριθεις *et om.* ο αρχιερευς 579
 • 69 ^Γhab. εξω εν τη αυλη εκαθητο Δ
 ¶ 27,6 ^Γκορβονα 33 • 29 ^Γhab. εξ ακανθων αυτου τη κεφαλη επεθηκαν και 33
 • 41 ^Γhab. μετα των πρεσβυτερων και γραμματεων και φαρισαιων / 844 | ^Γhab. μετα των
 πρεσβυτερων και γραμματεων **κ** • 46 ^Γαηλι αηλι L | ^Γμα σαβαχθαιεν W
 • 47 ^Γστηκοτων W • 56 ^Γut *txt, sed add.* η *a.* Ιωσηφ **κ***
 ¶ 28,3 ^Γom. ην δε η ειδαα αυτου **κ***

SEC. MARCUM

- ¶ 1,4 ^Γ3–6 2 D Θ 28 • 6 ^Ο δε Ιωαννης ην 28 • 8 ^Γεν, *sed pon.* εγω μεν υμας βαπτιζω
 εν υδατι *a.* ερχεται (*vs* 7) D • 21 ^Γhab. και ευθεως εδιδασκεν εν τοις σαββασιν εις την
 συναγωγην C | εδιδασκεν εις την συναγωγην αυτων 892 • 25 ^Γαπο του ανθρωπου το
 πνευμα το ακαθαρτον Θ 565^{ms} • 26 ^Γhab. εξηλθεν απ αυτου κραξαν φωνη με-
 γαλη 1424 • 27 ^Γhab. και εθανμαζον παντες και συνεζητουν προς εαυτους λεγον-
 τες W | ^Γτι εστιν τουτο τις η καινη αυτη διδαχη οτι κατ εξουσιαν A | ^Γτι εστιν τουτο τις

η καινη διδαχη αυτη οτι κατ εξουσιαν *f*¹³ 1424 † τι εστιν τουτο η τις η διδαχη η καινη αυτη κατ εξουσιαν 565^{ms} † *hab.* τις η διδαχη η κενη αυτη η εξουσιαστικη αυτου και οτι τοις πνευμασιν W † τι εστιν τουτο καινη διδαχη οτι κατ εξουσιαν 700 • 28 † και εξηλθεν δε 579 • 29 † και ευθυς εξελθων εκ της συναγωγης ηλθεν Θ 1424 • 31 † *pon.* ευθεως *a.* αφηκεν D • 32 † *om.* και τους ... νοσους (vs 34) *x** 1241 • 33 † *om.* ην *a.* ολη / 2211 • 41 † *hab.* σπλαγχμισθεις δε ο Ιησους L

† 2,9 † *hab.* τι εστιν ευκοπωτερον ειπειν τω παραλυτω γεγειρε αρον τον κραβαττον σου και υπαγε εις τον οικον σου η ειπειν αφαιωνναι σοι αι αμαρτια D • 12 † *pon.* εμπροσθεν παντων *p.* κραβαττον W • 16 † *hab.* ιδοντες αυτον μετα των τελωνων και αμαρτωλων εσθιοντα A 700 † *hab.* ιδοντες οτι μετα των τελωνων εσθιει και πινει 579 † † ο διδασκαλος ημων εσθιει και πινει C † † ο διδασκαλος ημων εσθιει και πινει 579 • 22 † εκχειται και οι ασκοι απολυνται Θ / 2211 • 23 † *hab.* και εγενετο τοις σαββασιν διαπορευεσθαι αυτον C † *pon.* πορευεσθαι *p.* αυτον *f*¹³ † *pon.* παραπορευεσθαι *p.* εγενετο A K L Γ *f*¹ 28. 33. 579. 1241. 1424. 2542 *M* • 25 † τοις ελεγεν / 2211 • 26 † τοις ιερεις L † *pon.* ους ουκ εξεστιν φαγειν ει μη τοις ιερουσιν *loco* ουσιν Θ

† 3,5 † *pon.* σου *a.* την χειρα 1424 • 7/8 † *hab.* ηκολουθησεν αυτω και απο της Ιδουμαιας και απο Ιεροσολυμων και απο της Ιουδαιας 579 • 11 † εθεωρει προσεπιπτον αυτον και εκραζον λεγοντα Γ † *hab.* εθεωρουν αυτον προσεπιπτον αυτω και εκραζον λεγοντα 2542 † *hab.* εθεωρουν αυτον προσεπιπτον αυτω και εκραζον λεγοντες 28 • 15 † *pon.* και θεραπευειν τας νοσους *p.* δαιμονια 700 • 26 † *hab.* και εαν ο σατανας σαταναν εκβαλλει μεμερισθαι (μεμερισται D²) εφ εαυτον D † και ου μεμερισται 1241 † και εμερισθη και *x*² • 27 † *hab.* τα σκευη του ισχυρου διαρπασαι εισελθων εις την οικιαν εαν μη W • 28 † οσα 1241 • 31 † εστηκοτες C² † *hab.* αδελφοι αυτου εστηκοτες εξω απεστειλαν L † *hab.* και εστηκοτες εξω απεστειλαν 892 • 35 † *hab.* και ος αν ποιη W

† 4,1 † *hab.* εμβαντα καθησθαι εις το πλοιον εν τη θαλασση *f*¹³ • 8 † *hab.* αναβαινοντα και αναβαινοντα εν εκατον 579 • 19 † *om.* και αι περι τα λοιπα επιθυμια εισπορευομενα Θ 565. 700 • 28 † *hab.* χορτον ειτεν πληρη σιτον *x** † χορτον ειτα σταχυν ειτ εν πληρη σιτον *x*² • 30 † παραβολη αυτην παραβαλλομεν 2542 † αυτην παραβολην θωμεν Δ † αυτη παραβολη θωμεν 579 • 36 † τα αλλα τα οντα μετ αυτου πλοια *f*¹ 28

† 5,6 † *hab.* και προσεπεσεν αυτω 1424 • 9 † *hab.* εστιν μοι ονομα λεγων D • 10 † *pon.* αυτους αποστειλη *p.* χωρας *f*¹ 2542 • 13 † ευθεως ο Ιησους επετρεψεν αυτοις 1241 • 19 † *hab.* οσα σοι εποιησεν ο θεος 1241 • 37 † ουδε ενα παρακολουθησαι αυτω D † αυτω ουδενα παρακολουθησαι W

† 6,3 † του τεκτονος ο υγιος και *ϕ*^{45vid} † του τεκτονος υιος 565. 2542 • 11 † ως εαν εμη δεξηται 579 • 16 † Ιωαννην ουτος ηγερθη εκ νεκρων 892^c † ουτος εστιν Ιωαννης αυτος ηγερθη εκ νεκρων *f*¹ • 22 † ειπεν δε ο βασιλευς A † *hab.* ειπεν τω κορασιω ο βασιλευς 2542 • 33 † και προσηλθον αυτοις L 579 † και προσηλθεν αυτους 1241 † *pon.* και ηλθον *a.* εκει *f*¹ † και προηλθον αυτοις και συνηλθον προς αυτον N • 43 † κλασματα δωδεκα κοφινους πληρωματα L Δ • 48 † *pon.* ελαυνοντας και *a.* βασανιζομενους Θ 565. 700 • 49/50 † φαντασμα εδοξαν ειναι W *f*¹ 28. 2542 • 51 † *hab.* λιαν εν εαυτοις εκ περισσου N † † εθανυμαζον και εξισταντο 1424 • 56 † *obis hab.* εις αγρους η κομας η πολεις Θ † *hab.* εις κομας η πολεις εν ταις αγοραις *f*¹

- ¶ 7,3 ῥυκμη D • 5 ῥπειτα και Δ^c • 8 ῥβαπτισμοις ξεστων και ποτηριων και αλλα παρομοια τοιαυτα ποιειτε πολλα K ; βαπτισμοις ξεστων και ποτηριων και αλλα παρομοια πολλα τοιαυτα ποιειτε 1241 • 15 *ut txi, sed pon. o a. εισπορευομενον Δ* • 24 ῥκαι αναστας εκειθεν D ; κακειθεν δε αναστας 579
- ¶ 8,7 *hab.* ευλογησας και αυτα 1221 | ῥειπεν και αυτα παραθειναι 700
- 10 ῥhab. και αυτος εμβας εις D • 13 ῥαπηλθεν εις το πλοιοι παλιν (*ei om. εις το περαν*) 1424 • 14 *hab.* ενα μονον εχοντες μεθ εαυτων αρτον 2542 • 17 ῥpon. ο Ιησους p. αυτοις L | ῥπεπωρωμενη εστιν η καρδια υμων D ; πεπωρωμενη εστιν υμων η καρδια 0143^{vid} • 23 ῥpon. αυτου a. της χειροσ 28 • 25 ῥpon. τηλαυγωσ p. απαντα W • 36 ῥεαν τον κοσμον ολον κερδηση και ζημιωθη C 33. 579 ; *hab.* εαν κερδηση τον κοσμον ολον την δε ψυχην αυτου ζημιωθη 2542 ; κερδησας ολον τον κοσμον και ζημιωθηνα L
- ¶ 9,2 ῥhab. τον Ιωαννην και τον Ιακωβον 28 • 6 ῥαποκριθηνα 2542 | ῥεκφοβοι γαρ ησαν 1241. 1424 • 7 ῥpon. ηλθεν p. φωνη f¹³ 28 ; *pon.* εγενετο p. φωνη 2542 • 8 ῥμεθ εαυτων ει μη τον Ιησουν μονον B 33. 579 • 17 ῥαποκριθεισ εκ του οχλου εις ειπεν αυτω W f^{1.13} 28 • 31 *hab.* τη τριτη εγειρεται ημερα 2542 • 42 ῥπιστευοντων εις αυτον 2542 • 45 ῥhab. εις το πυρ το ασβεστον *loco* εις την γεενναν 700
- ¶ 10,2 *hab.* και προσελθοντες επηρωτησαν αυτον οι Φαρισαιοι f¹ • 4 ῥεπιστρεψεν Μωυσης 579 • 5 ῥhab. και αποκριθεισ ειπεν 1424 • 11/12 ῥpon. γυνη a. εαν Θ 565. 700 ; *hab.* εαν απολυσασα γυνη τον 1424 | ῥαπολυσασα τον ανδρα αυτης γαμιση αλλω C² ; απολυσασα τον ανδρα αυτης και γαμιση αλλην Δ ; *add.* δε p. απολυσασα Ψ • 19 ῥhab. μη μοιχευσης μη κλεψης μη πορνευσης Γ • 21 ῥpon. αρασ τον σταυρον (+ σου W f¹³) a. δευρο W f^{1.13} 2542 ; *hab.* και αρασ τον σταυρον ακολουθει μοι 28 • 24 ῥhab. πως δυσκολωσ οι τα χρηματα εχοντες εις την βασιλειαν του θεου εισελευσονται 1241 • 35/37 ῥοι δυο οι 579 | ῥpon. ερωτησωμεν p. σε Θ 1 | ῥσου εξ ευωνυμων K 1241 ; *hab.* εις εξ ευωνυμων σου και εις εκ δεξιων σου 2542 • 43 ῥpon. ειναι a. εσται D ; *hab.* αλλ οσ εαν θελη εν υμιν ειναι πρωτοσ εσται παντων δουλοσ και οσ αν θελη εν υμιν ειναι μεγασ εσται παντων διακονοσ Θ ; *hab.* θελη εν υμιν ειναι μεγασ 700 • 44 ῥhab. εν υμιν πρωτοσ ειναι Δ • 46 ῥhab. αυτου και των μαθητων (+ αυτου 700) εκειθεν και οχλου Θ 700 • 47 ῥhab. εστιν ο Ναζωραιοσ 579 ; *hab.* εστιν ο Ναζαρηνοσ B | ῥhab. Ιησου υιοσ Δαυιδ f¹³ 565
- ¶ 11,2 *hab.* ουδεισ ανθρωπων εκαθισεν ουπω 1424 • 9 ῥut txi, sed ελεγον *loco* εκραζον Ψ • 10 ῥhab. ωσαννα εν τοις υψιστοις ειρηνη εν ουρανω και δοξα εν υψιστοις f¹ • 19 ῥpon. εξεπορευετο p. πολεωσ f¹ 2542 ; *pon.* εξεπορευοντο p. πολεωσ W 28 • 25 ῥεσηκητε Δ 892 • 31 ῥhab. προσελογιζοντο προς K* ; *hab.* προσελογιζοντο δι K^{2a} • 33 ῥpon. αποκριθεισ p. ο Ιησους W Θ 565. 700. 1424. 2542 *pm*
- ¶ 12,6 ῥhab. και απεστειλεν αυτον Ψ | ῥhab. απεστειλεν προς αυτον εσχατον 2542 • 8 ῥhab. αυτον εξεβαλον (+ αυτον 1424) εξω του αμπελωνοσ και απεκτειναν f¹³ 1424 • 21/22 ῥο τριτοσ ελαβεν αυτην ωσαυτωσ (+ και 700) οι επτα και f¹ 700 ; ωσαυτωσ και ο τριτοσ ελαβεν αυτην και οι επτα και 565 ; ο τριτοσ ωσαυτωσ οι επτα και W 28 ; *ut txi, sed interp. p.* τριτοσ f¹³ • 23 ῥhab. οταν ουν ανασωσιν εν τη αναστασει f¹³ • 29 ῥο δε Ιησους αποκριθεισ ειπεν αυτω 700 • 33 ῥhab. εξ ολης της καρδιασ και εξ ολης της ισχυοσ και εξ ολης της διανοιασ και εξ ολης της ψυχοσ 33 ; *hab.* εξ ολης της

καρδιας και εξ ολης της ψυχης και εξ ολης της συνεσεως και εξ ολης της ισχυος 1424 † *hab.* εξ ολης της καρδιας και εξ ολης της ισχυος και εξ ολης της συνεσεως *f*¹ 2542 † *hab.* εξ ολης της καρδιας και εξ ολης της ισχυος 579 • 43 † *hab.* ο Ιησους ειπεν αμην λεγω 1424

¶ 13,2 † και αποκριθεις ειπεν αυτω ο Ιησους 2542 • 5 † και αποκριθεις ο Ιησους ηρξατο αυτους λεγειν *f*¹³ • 8 † *hab.* κατα τοπους και λομοι και ταραχαι Θ • 15 † *hab.* αραι εκ της οικιας αυτου τι W • 18 † χειμωνος ταυτα γηνηται Θ • 21 † η *et om.* ιδε C • 25 † πεσουνται εκ του ουρανου 565. 700 † *ut txt, sed om.* εσουνται 579 • 29 † ιδιτε ταυτα παντα 579. 2542 • 37 † α δε λεγω υμιν πασιν λεγω *f*¹ 2542 † α δε λεγω υμιν λεγω πασιν 1241

¶ 14,3 † αυτου τη κεφαλη Ψ • 4 † ησαν δε τινες αγανακτουντες και λεγοντες προς εαυτους *f*¹ • 7 † *hab.* θελητε παντοτε δυνασθε αυτους Ψ • 8 † *ρον.* αυτη *p.* εποιησεν Δ • 11 † *hab.* πως ευκαιριως παραδω αυτον αυτοις 1424 • 19 † τοι δε και 579 • 20 † *hab.* ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις ο εμβασιας μετ εμου εν τω τρυβλιω εις των δωδεκα αυτος με παραδωσει 1424 • 31 † με η *κ** † μη δεη *D** • 40 † *hab.* υποστρεψας ευρεν αυτους καθευδοντας παλιν N • 43 † *hab.* αρχιερων και πρεσβυτερων και γραμματεων 700 • 49 † εκρατει B • 65 † *ρον.* ελαμβανον *a.* αυτον D • 70 † και γαρ Γαλιλαιος ει και η λαλια σου δηλον σε ομοιαζει 33

¶ 15,4 † επιρωθησεν αυτον παλιν C D • 20 † την χλαμιδα *et om.* την πορφυραν *f*¹ • 23 † *ρον.* πιειν *p.* οινον 1844 • 26 † *hab.* ο βασιλευς των Ιουδαιων ουτος 33 • 27 † σταυρουνται δυο ληστας *D*¹ • 34 † με εγκατελειπας K 1844 • 40 † Ιωσηβ-τος Δ † Ιωσηπος *f*¹ • 46 † μνημα Δ

¶ 16,2 † αναν πρωι τη μια των σαββατων ερξονται αι γυναικες 1844 • 8 † *hab.* και ακουσασαι εξηλθον απο του μνημειου και εφυγον 099 • 9-20 † ειχεν γαρ αυτας τρομος και εκστασις και ουδενι ουδεν ειπον εφοβουντο γαρ (= vs 8b) 099. / 1602

SEC. LUCAM

¶ 1,20 † πλησθησον W • 37 † *hab.* αδυνατησει παν ρημα παρα του θεου D • 50 † εις γενεαν γενεων *D**

¶ 2,2 † *hab.* αυτη εγενετο απογραφη πρωτη D • 26 † *hab.* πριν ιδειν *f*¹³ † *hab.* πριν η ιδειν K N 565. 1241 • 39 † επεστρεψεν *κ** • 48 † ιδου ο πατηρ σου και ο συγγενης σου καγω 579

¶ 3,14 † *hab.* μηδενα συκοφαντησητε μηδενα διασεισητε 1241 • 17 † *ρον.* συναξει *p.* σιτον D • 23-31 † Ελωμαδαν Γ *f*¹³ † Ελωμαδαδ 070 • 33 † του Αραμ του Αμιναδαβ του Ιωραμ 892 • 36 † του Καινα 565

¶ 4,40 † *ρον.* επιθεις *a.* τας χειρας *κ C* • 43 † *ρον.* δει με *p.* προς αυτους οτι D

¶ 5,56 † *hab.* ο δε Σιμων αποκριθεις D † *hab.* αποκριθεις ειπεν Σιμων *κ** † *hab.* χαλασας το δικτυον. και τουτο ποιησας συνεκλεισεν 1424 † † διερρητο δε το δικτυον αυτων C • 23 † σου αι αμαρτια σου C 33. 1241 • 30 † *hab.* και οι φαρισαιοι και οι γραμματεις εγογγυζον προς D • 34 † *ut txt, sed* νηστευσιν 579

¶ 6,2 † τι ποιειτε ο ουκ εξεστιν τοις σαββασιν ποιειν L • 17/18 † και πικριας *κ** • 39 † *ρον.* εμπεσουνται *a.* εις βοθυνον *f*¹³ • 44 † *ρον.* εκλεγονται *a.* εξ ακανθων D • 45 † *ρον.* αυτου *a.* της καρδιας D

- ¶ 7,11 Ἦαιδ 579 | ^Thab. αυτω μαθηται ικανοι και f¹ • 37 ^Hhab. ητις ην αμαρτωλος εν τη πολει f¹ 2542. l 2211 • 46 ^Hhab. μυρω τους ποδας μου ηλειψεν L
- ¶ 8,20 ^{ut txt, sed} ανηγγελλει 1241 • 36 ^{ο λιων} D* • 37 Ἦεργασηνων C² • 40 Ἦυποστραφα 2542 • 43 ^Hhab. ην ουδε εις ισχυεν θεραπευσαι D • 51 ^{ουκ αφηκεν ουδενα εισελθειν} 565
- ¶ 9,10 ^{εις ερημον τοπον} 1241 • 51 ^{το προσωπον εστηριξεν αυτου} W • 55/56 Ἦ[και] ειπεν *et add.* ουκ οιδατε ποιου πνευματος εστε· ο υιος του ανθρωπου ουκ ηλθεν ψυχας ανθρωπων απολεσαι αλλα σωσαι *p.* προς αυτον (*vs* 57) *et om.* *vs* 56 579 • 62 ^Hhab. ο δε Ιησους ειπεν αυτω D | ^{την βασιλειαν} Δ
- ¶ 10,2 Ἦεργατης εκβαλη ^ψ75 • 6 Ἦεπαναπλησεται 579 • 27 ^{ut txt, sed om.} τη *a.* ψυχη *et a.* ισχυι f¹ • 29 Ἦρον. δικαιοσασα *p.* εαυτον D • 41/42 Ἦρον. ο Ιησους *a.* ειπεν C³ D K Θ f¹³ 565^s. 1241 *pm* | ^{ρον.} ο κυριος *a.* ειπεν ^ψ45 | ^{μεριμνας και τριβαζεις περι πολλα ολιγων δε εστιν χρεια η ενος} 579 | ἮΜαρι Γ
- ¶ 11,2 ^{ελθετω σου το πνευμα το αγιον και καθαρισατω ημας} 162 • 11 ^{τις δε εξ υμων αιτησει τον πατερα} 1241 | ^{τις δε εξ υμων τον πατερα αιτησει ο υιος} 33. 892 | Ἦαρτον μη λιθον αυτω επιδωσει η και D • 12 ^Thab. εαν δε και *loco* η και D • 15 ἮΒεζεβουλ *et vs* 18 ἮΒεελβουλ *et vs* 19 Ἦ *ut txt* 579 • 20 Ἦρον. εγω *p.* δε D • 25 Ἦρον. σχολαζοντα *p.* σεσαρωμενον 69 • 31 Ἦom. εν τη κρισει μετα των ανδρων της γενεας ταυτης 1241 • 33 Ἦη υπο τον μοδιον 565. 1424 | αυτον υπο τον μοδιον 579 • 41 Ἦρον. εσται *p.* καθαρα D • 42 ^{ταυτα εδει ποιησαι κακεινα παρειναι} 1241 • 43 Ἦρον. και την πρωτοκλισιαν εν τοις δειπνοις *p.* συναγωγαις f¹³ • 44 Ἦρον. οι *p.* περιπατουντες Θ • 48 Ἦρον. τους ταφους αυτων *a.* οικοδομειτε f¹³ • 51 Ἦbis *prim. ut txt, sec.* του C • 52 Ἦεκρυψατε ηρατε Θ
- ¶ 12,5 Ἦρον. βαλειν *p.* γεενναν D • 20 Ἦρον. αιτουσιν *p.* νυκτι 579 | ^{ρον.} απαιτουσιν *p.* νυκτι D • 23 Ἦhab. ουχι η ψυχη 070 • 24 Ἦbis *prim. ut txt, sec.* ουτε 070 • 30 Ἦρον. επιψητει *a.* του κοσμου Γ 579 • 38 ^{και εαν ελθη τη εσπερινη φυλακη και ευρη ουτως ποιουντας, μακαριοι εισιν, οτι ανακλινει αυτους και διακονησει αυτοις. καν εν τη δευτερα καν εν τη τριτη φυλακη ελθη και ευρη ουτως} f¹ • 39 ^{ουκ αν} *et om.* αφηκεν διορυχθηναι τον οικον αυτου D • 59 Ἦτου A
- ¶ 13,3 Ἦμετανοησατε f¹³ | ^{μετανοησατε} 579 • 5 Ἦμετανοησατε f¹³ • 10 Ἦρον. τοις σαββασιν *p.* διδασκων ^ψ45 • 24 Ἦhab. δια της θυρας στενης πυλης οτι 070 • 35 ^{ut txt, sed} ιδετε f¹ | ^{hab.} ου μη ιδητε εως 2542
- ¶ 14,5 Ἦρον. τη ημερα του σαββατου *a.* και ουκ ευθεως D • 17 Ἦhab. παντα ετοιμα εστιν D • 26 Ἦ1-3 l 579
- ¶ 15,2 Ἦhab. οι γραμματεις και οι Φαρισαιοι A • 9 Ἦhab. τας γειτονας και φιλας D • 22 Ἦhab. την πρωτην στολην 579
- ¶ 16,9 Ἦhab. ποιησατε φιλους εαυτοις 579 • 21 Ἦhab. των πιπτοντων ψυχων f¹ • 27 ^{σε} σαι 579
- ¶ 17,1 ^{ουδε} W* • 7 Ἦhab. τις δε εχων υμων δουλον D • 29 Ἦhab. πυρ απο ουρανου και θειον 2542 • 33 ^{οσα} 579 | Ἦαπολεσι K • 35 Ἦ[36] δυο εν τω αγρω εις παραληφθησεται και ο ετερος αφεθησεται *et om.* η δε ετερα αφεθησεται 579
- ¶ 18,24 Ἦhab. αυτον περιλυπον γενομενον ειπεν ο Ιησους πως D • 31 Ἦπερι τω υιω Θ • 35 Ἦρον. επαταιν *p.* τις D

- ¶ 19,5 Ὁ αὐτὸν εἶδεν καὶ D • 8 ἤμισοι D* | μείσει 579 | ἡμισοὶ 1424
 • 15 ἄτις διεπραγματεύσαντο 1241 • 27 ῥον. ἐκείνους ρ. πλὴν D • 38 ἔν ουρανῶ ἐν
 εἰρηνῇ ⚭* • 40 ῥαξῶσιν 1241 • 42 ἄκαι γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταυτῇ καὶ συ 1241
 • 43 ῥαβαλουσιν N • 44 ἔν σοι λίθον ἐπὶ λίθον ἐν ὅλῃ σοι Θ
 ¶ 20,1 ἄhab. οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς f¹³ • 6 ῥον. ὁ λαὸς ἀπᾶς ρ. ἡμᾶς D
 • 10 ῥδῶσῶσιν 892 • 24 Ὅτι δὲ εἰδείξαν *et om.* τίνος ἐχει N* • 26 ῥον. αὐτοῦ ρημᾶ α.
 ἐπιλαβεσθαὶ D • 30 ἄκαι ὁ δευτερός ἐλάβεν τὴν γυναῖκα καὶ οὗτος ἀπεθάνεν ἀτε-
 κνός Θ 579 • 32 ἄδε παντῶν καὶ ἡ γυνὴ ἀπεθάνεν 33. 1241. 2542 • 33 ἄhab. ἐν τῇ
 ἀναστάσει οὖν 2542 • 36 ῥον. θεοῦ α. εἰσὶν ⚭ • 41 ἄhab. λεγούσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι
 ὁ χριστὸς υἱὸς Δαυὶδ ἐστὶν f¹³ • 44 ἄhab. αὐτὸν καλεῖ κύριον 1241
 ¶ 21,5 ἄhab. καλοὺς κεκοσμηταὶ καὶ ἀναθεμασιν εἶπεν D • 6 ῥον. ὠδε ρ. ἀφῆθησε-
 ται f¹ 33. 579. 1241 • 20 ῥον. Ἱερουσαλὴμ ρ. κυκλουμένην D 579 • 25 ῥῆως
 ἡχουσης W • 36 ῥκατισχυσάτε W • 37 ἄhab. ἡν δὲ διδασκῶν τὰς ἡμέρας ἐν τῷ
 ἱερῷ 070
 ¶ 22,18 ῥον. ἀπο τοῦ νῦν α. οὐ D f¹ 2542 • 22 ὅτι ὁ μὲν ὁ υἱὸς 1241
 • 30 ῥκαθιεσθε 892 | ἄhab. ἐπὶ θρόνους δώδεκα f¹³ | ρον. δώδεκα ρ. θρόνων 2542
 • 34 ἄαπαρνήση με μὴ εἶδεναι με / 844 | hab. εὖς οὐ ἀπαρνήση με τρεῖς 1241
 • 37 ῥον. τὸ α. γὰρ T • 61 ῥον. σημερον ρ. ἀλεκτορα f¹³ | ἄαπαρνήση με τρεῖς μὴ
 εἶδεναι με / 844 • 64 ῥαυτοῦ τὸ προσώπων ἐτυπτον αὐτὸν καὶ D • 68 ἄhab. ἀπο-
 κριθῆτε ἀπολύσητε 892 | *ut txt, sed* ἀπολύσητε *loco* ἀποκριθῆτε 2542 • 71 ἄχρειαν
 ἐχομεν μαρτύρων D
 ¶ 23,8 ἄhab. γὰρ θελῶν εἶδεν αὐτὸν ἐξ ἰκανοῦ 1424 | ρον. ἐξ ἰκανῶν χρόνων ρ.
 αὐτὸν D | 1-3 L | ῥον. πολλὰ ρ. περὶ αὐτοῦ f¹³ 892 • 11 *ut txt, sed* ρον. καὶ ρ.
 δε 070 • 14 ῥom. ὦν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ D • 16 ῥσυνθηθειαν δε εἶχεν ἀπολύειν
 αὐτοῖς ἓνα κατὰ εορτὴν N | ἀναγκὴν δε εἶχεν κατὰ εορτὴν ἀπολύειν αὐτοῖς ἓνα Θ Ψ
 579 | ἀναγκὴν δε εἶχεν κατὰ εορτὴν ἀπολύειν ἓνα αὐτοῖς 892^{ms}. 1424 • 28 ἄhab. ὁ
 Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτὰς D • 38 ἄἐπ' αὐτῶ γεγραμμένη γραμμασιν ἐλληνικοῖς καὶ
 ῥωμαικοῖς καὶ ἐβραϊκοῖς Ψ f¹³ 33 | γεγραμμένη ἐπ' αὐτῶ γραμμασιν ἐλληνικοῖς καὶ
 ῥωμαικοῖς 2542 | γεγραμμένη ἐπ' αὐτῶ γραμμασιν ἐλληνικοῖς καὶ ἐβραϊκοῖς / 844 | ὄ
 βασιλεύς τῶν Ἰουδαίων οὗτος ἐστὶν D • 51 ῥσυγκατατεθεις 1241
 ¶ 24,4 ἄεσθητι ἀστραπτουσαὶς 070 • 12 ῥον. κείμενα ρ. μόνα L • 13 ἄκαι ἰδοὺ δύο ἐξ
 αὐτῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἦσαν (+ δε ⚭*) πορευομενοὶ ⚭*.2 • 15 ἄhab. συζητεῖν καὶ
 ἐπορευετο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορευετο αὐτοῖς 579 • 21 ῥἡλιζάμεν B* |
 ῥον. σημεραν ρ. ἡμεραν D* • 36 ῥον. ὁ Ἰησοῦς ρ. ἐστὴ P | hab. αὐτὸς ἐστὶ ὁ
 Ἰησοῦς 579 | ῥον. ἐγὼ ἐμὶ μὴ φοβείσθαι ρ. αὐτοῖς W • 37 ῥhab. αὐτοὶ δε πτοη-
 θεντες D

SEC. IOHANNEM

Inscriptio: ἑυαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην A (*e subscriptione*)

- ¶ 1,26 ῥεστηκεὶ ⚭ • 37 ἄhab. οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος αὐτοῦ 892 • 45 ἄhab. Ἰησοῦν
 τὸν τῷ Ἰωσή W^s
 ¶ 2,11 ἄhab. ἐποίησεν τὴν ἀρχὴν, *et add.* πρῶτην ρ. Γαλιλαίας ⚭* • 12 ἄhab. ἡ μήτηρ

- αυτου και οι μαθηται αυτου 579 ; *hab.* και οι μαθηται αυτου και οι αδελφοι αυτου K ; *pon.* και οι μαθηται αυτου *a.* και η μητηρ W^s • 13 '3 4 / 2 4 A • 15 'ρον. το κερμα *a.* εξερχεν *f*¹ 565
- ¶ 3,20 'τα εργα αυτου πονηρα εστιν οτι L ; αυτου τα εργα οτι πονηρα εστιν 892^c ; αυτου τα εργα οτι πονηρα εισιν 1241
- ¶ 4,14 'διψει Δ • 17 ^oom. και ειπεν αυτω **κ*** • 29 'οσα α 579 • 35 :- *et* :-, *sed interp. p.* λευκα εισιν W^s • 50 ^rhab. τω λογω του Ιησου ον ειπεν αυτω και **κ*** ; τω λογω του Ιησου και **κ*** • 51 ^opon. οι δουλοι αυτου *p.* αυτω W^s
- ¶ 5,2 'Βησσαϊδα Ψ ; Βηζαθα L • 16 'οι Ιουδαιοι τον Ιησουν και εζητουν αυτον αποκτειναι *f*¹³ • 19 ^rhab. ελεγεν ουν αυτοις ο Ιησους *loco* απεκρινατο ... αυτοις **κ*** • 27 ^rhab. και κρισιν εδωκεν αυτω εξουσιαν ποιειν **κ*** • 28 'ακουσουσονται Θ • 37 ^rom. και ο πεμψας ... περι εμου, *et hab.* εκεινος με απεσταλκεν *loco* ο πατηρ με απεσταλκεν (*vs* 36) 1241 • 42 '5 6 / 1-6 **κ***
- ¶ 6,3 'εκαθηζετο εκει D • 14 'ο εποηισεν ο Ιησους σημειον 1424 • 22 'Τεις ο ενεβησαν οι μαθηται αυτου Ιησου D* • 23 ^rhab. αλλα δε πλοια ηλθεν Ψ ; *hab.* αλλα δε πλοιαρια ηλθον K 1241 ; *pon.* ηλθον *p.* Τιβεριαδος L
- ¶ 7,4 ^rpon. αυτο *a.* ειναι D* • 16 ^ohab. απεκριθη Ιησους και ειπεν αυτοις 33 • 20 ^rhab. απεκριθησαν οι Ιουδαιοι και ειπον αυτω K • 21/22 ^rhab. απεκριθη αυτοις ο Ιησους και ειπεν Θ • 28 'ρον. Ιησους *p.* ιερω T • 40 ^rhab. ακουσαντες των λογων αυτου ελεγον W ; *hab.* ακουσαντες τον λογον αυτου ελεγον *f*¹³ • 42 'ρον. ο χριστος ερχεται *p.* κωμης D • 50 'ο ελθων προς αυτον νυκτος το προτερον 33 ; ο ελθων το προτερον νυκτος προς αυτον 1241 • 52 ^rpon. τας γραφας *p.* εραυνησον W
- ¶ 8,5 ^rpon. ημιν *p.* Μωυσης K 892 *pm* ; *pon.* ημιν *p.* ενετειλατο 700 • 28 ^rpon. παλιν *p.* αυτοις D | ^rom. ο πατηρ W • 33 'ουδενι δεδουλευκαμεν ουδενι **φ**^{66*} • 39 ^rποιειτε αν 700 • 41 'ουκ εγεννημεθα **κ*** L 070 • 42 'ου· ουδε 579 • 52 ^rhab. εαν μου τις τον λογον D
- ¶ 9,4 ^rpon. ημας *p.* δει D • 21 'αυτον ερωτησατε αυτος ηλικιαν εχει αυτος 1241 • 31 ^rhab. αμαρτωλων ουκ ακουει ο θεος N ; αμαρτωλων ο θεος Γ 565. 1241 • 33 'ουτος ο ανθρωπος παρα θεου 1241 • 36 'και εφη τις εστιν κυριε 070
- ¶ 10,4 ^rpon. παντα *p.* εκβαλη **φ**^{66*} • 7 ^rhab. ειπεν ουν αυτοις ο Ιησους παλιν *f*¹³ 33. 1424 • 13 'ut txi, *sed om.* οτι μισθωτος εστιν W ; *ut txi, sed* ο δε *loco* οτι 579 • 19 ^rουν, *sed om.* παλιν D • 21 ^rhab. ελεγον δε αλλοι W • 31 ^rhab. ουν λιθους παλιν 1241 • 38 'πιστευετε, αναγνωτε και γινωσκετε W • 39 'παλιν αυτον παλιν πιασαι 892^s • 42 'ut txi, *sed* πολλοι ουν *loco* και πολλοι W
- ¶ 11,17 'τεσσαρας ημερας εχοντα ηδη 892^s • 19 ^rhab. Μαριαμ και την Μαρθαν / 2211 • 45 'ut txi, *sed* ελθοντως 579 | ^rhab. ο εποηισεν σημειον ο Ιησους C² ; *hab.* το γεγονος *loco* α εποηισεν / 2211
- ¶ 12,1 ^rpon. ο Ιησους *p.* ηγειρεν **κ*** 579 ; *pon.* Ιησους *p.* ηγειρεν **κ*** • 2 ^ohab. και δηκονει Μαρθα D Θ • 12 ^ohab. οτι Ιησους ερχεται A L 33. 1241. / 844 • 18 '1-3 / 4 5 B² • 32 ^rpon. παντα *p.* ελκυσω D • 34 ^oom. ουν αυτω 33
- ¶ 13,2 'ινα παραδω αυτον Ιδα Σιμωνος Ισκαριωτη W ; Ιουδας Σιμων ο Ισκαριωτης ινα παραδω αυτον 579 ; ινα παρ[α]δοι αυτο[ν] Ιουδας Σιμωνος Ισκαρι[ω]του **φ**⁷⁵ • 10 'ut txi, *sed* η *loco* ει K • 19 'οταν γενηται πιστευητε C • 24 'πυθεσθαι τις αν

- η Θ | πυθεσθαι αυτοι τις αν ειη 579 • 25 'οτι πεσων ουν 579 • 26 'και ψας το ψωμιον ϖ^{66*} | *hab.* Ιουδας Σμων ο Ισκαριωτης 579 • 33/34 ^ο*hab.* μεθ υμων ειμι· και καθως ειπον τοις Ιουδαιοις ζητησετε με και ουχ ευρησετε και οπου 1241 • 36 'υστερον δε μοι ακολουθησεις D
- ¶ 14,5 'την οδον οίδαμεν D • 7 'εγνωκεται με W | 'αν ειδητε L | εγνωσεσθαι 579 • 10 ^{ρον.} λαλω *p.* μιν *f*¹³ • 16 'μενη εις τον αιωνα μεθ υμων D • 26 ^{ρον.} εγω *a.* ειπον 33 • 28 ^{ρον.} μου *p.* τον πατερα ϖ^{75vid} • 31 'εδωκε μοι ο πατηρ εντολην *et om.* καθως I | εδωκεν μοι εντολην ο πατηρ 565
- ¶ 15,3/4 ^{ρον.} μεινητε *a.* εν εμοι 33 • 8 'γινεσθαι 579 • 11 ^{ρον.} η *p.* εμη 33 • 15 ^{hab.} υμας δουλους λεγω 892^s • 25 ^{ut txt, sed} κοσμο *loco* νομο *κ**
- ¶ 16,7 ^{hab.} μη εγω απελθω /2211 • 13 'ακουσι 892^s • 18 ^{τουτο} εστιν 1424* | ^{ρον.} ο λεγει *p.* μικρον /844 • 19 'ημελλον και ηθελον ϖ^{66*} • 22 ^{hab.} ουν λυπην μεν εχετε ουν 700 • 29 ^{hab.} λεγουσιν οι μαθηται αυτω *κ**
- ¶ 17,2 'δωσι αυτοις Θ • 5 '6 7 /--7 ϖ^{66evid} | 'παρα σοι προ του τον κοσμον γενεσθαι D² • 22 ^{ut txt, sed om.} εν *p.* ημεις *κ** • 24 ^{ρον} Θ
- ¶ 18,4 ^{hab.} ο δε Ιησους ειδω^s *f*¹³ • 18 ^{hab.} και ο Πετρος εστω^s μετ αυτων και 565 • 27 ^{ρον.} ο Πετρος *a.* ηρησατο *f*¹³ • 33 ^{hab.} εις το πραιτωριον ο Πιλατος παλιν N Ψ | ^{hab.} παλιν ο Πιλατος εις το πραιτωριον /844 • 34 ^{hab.} αλλοι σοι περι εμου ειπον 1424 | αλλοι συ ειπον 579 | αλλοι ειπεν σοι ϖ⁶⁶ • 39 ^{hab.} ινα υμιν ενα απολυσω 892^s | απολυση ημιν 0109* • 40 ^{hab.} παλιν λεγοντες παντες D^s
- ¶ 19,1 'ο Πιλατος λαβων τον Ιησουν L 33. 579 • 4 ^{hab.} εξω παλιν ο Πιλατος 1424 | 'εν αυτω ουχ ευρισκω αιτιαν *f*¹³ • 10 '6 2 3 5 / Ψ* • 11 ^{hab.} απεκριθη ο Ιησους και ειπεν αυτω *f*¹³ • 16 'παραλαβον ουν τον Ιησουν L • 17 '...]βραιστι Γ[... ϖ¹²¹ • 28 ^{ρον.} πληρωθη *p.* γραφη 565 • 29 'σπογγον ουν μεστον και οξους υσωπω περιτηθεντες 579 • 38 ^{et om.} ηλθεν ουν και ηρην το σωμα αυτου A *f*¹
- ¶ 20,1 ^{ρον.} ερχεται *a.* Μαριαμ 33 | ^{hab.} απο της θυρας του μνημειου *f*¹ 565 • 11 ^{ρον.} εξω *a.* προς 579 • 21 ^{ρον.} ο Ιησους *p.* παλιν *f*¹ 565 • 23 ^{αφεονται} L • 31 ^{ταιωνιον} αιωνιον C*
- ¶ 21,6 ^{ρον.} ισχυσαν *p.* αυτο W • 14 ^{ρον.} ο Ιησους *p.* μαθηταις L | ^{hab.} ... εφανερω]θη τοις μ[αθηταις ... ϖ¹²²

ACTUS APOSTOLORUM

- ¶ 2,7 ^{ρον.} προς αλληλους *a.* λεγοντες Ψ | προς αλληλους *et om.* λεγοντες 33 • 14 ^{hab.} επιρην την φωνην αυτου προτερον E • 30 'και D¹ | ^{hab.} κατα σαρκα αναστησαι τον χριστον καθισαι τε 2818 • 31 ^{om.} προιδων ελαλησεν περι της D* • 33 ^{hab.} τουτο νυν ο βλεπετε και ακουετε υμεις Ψ
- ¶ 3,21 ^{hab.} δια στοματος παντων των προφητων αγιων αυτου απ αιωνος 614 | αυτου των απ αιωνος προφητων 33 • 22 ^{hab.} Μωυσης ειπεν μεν προς τους πατερας ημων 2495
- ¶ 4,4 ^{hab.} και αριθμος (+ τε D*) εγενηθη D*·2 • 24 ^{hab.} δεσποτα κυριε ο θεος 33 • 32 ^{bis} η καρδια και ψυχη D¹ • 34 ^{ρον.} ην *a.* τις B
- ¶ 5,8 ^{ρον.} Πετρος *a.* προς 2818 • 29 ^{ρον.} ο δε Πετρος ειπεν προς αυτους *p.* ανθρω-

- ποις D* • 32 ὁ *hab.* ημεῖς μὲν αὐτοῦ μαρτυρῆτες ἐσμὲν Ψ ὁ *ron.* ἐσμὲν *p.* μαρτυρῆτες A
 • 34 ὁ *τους* ἀποστολοὺς ἐξῶ βραχὺ D ὁ *ἐξῶ βραχὺ* τὶ τοὺς ἀποστολοὺς 33. 323
 ¶ 6,13 ὁ *ron.* τοῦτου *p.* τοποῦ ϕ⁸
 ¶ 7,13 ὁ *ron.* τῷ Φαραῶ *p.* Ἰωσήφ 1505 • 19 ὁ *ron.* ἐκθετὰ *p.* αὐτῶν 81. 1175
 • 26 ὁ *συνήλασεν* 945* ὁ *συνήλλασεν* 81. 326* • 31 ὁ *ron.* ἐθαύμασεν *p.* Μωϋσῆς 33
 ¶ 8,7 ὁ *παρα πολλοῖς (!)* D*^{vid} ὁ *απο πολλοῖ (!)* D² • 24 ὁ *hab.* πρὸς τὸν θεὸν ὑπερ-
 ἐμου 33 ὁ *hab.* δεηθῆτε ὑμεῖς τοῦ θεοῦ ὡς 945
 ¶ 9,28 ὁ *ἐκπορευόμενος* καὶ *εἰσπορευόμενος* 81 • 31 ὁ *ut txt, sed* εἶχον εἰρηνὴν οἰκο-
 δομουμένοι καὶ πορευόμενοι τῷ φόβῳ τοῦ θεοῦ καὶ ὅτι *loco* εἶχεν ... καὶ τῆ Ψ
 • 43 ὁ *ron.* αὐτὸν *p.* μείναι C L Ψ 33. 614. 1241. 1505 Ὡ
 ¶ 10,12 ὁ *καὶ ἐρπετὰ* τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία E • 16 ὁ *ron.* καλὴν *p.* ἀνελημφθῆ D
 • 19 ὁ *ron.* αὐτῷ *p.* πνεῦμα ϕ⁷⁴ & A C 6. 81. 1175. 2818 ὁ *ῥητῶν* E* • 47 ὁ *δυναταί*
 τὶς E*
 ¶ 11,3 ὁ *ron.* εἰσηλθὲν *a.* καὶ συνέφαγεν L 33. 614 (*cf. f.*) ὁ *ron.* εἰσηλθὲς *a.* καὶ συνέ-
 φαγεῖς E Ψ 323. 1241. 1505 Ὡ • 22 ὁ *hab.* εἰς Ἀντιοχείας διελθεῖν 1175
 • 28 ὁ *ος* ἐσημείνεν Ψ
 ¶ 12,6 ὁ *ron.* προαγεῖν *p.* αὐτὸν L 1241. 1505
 ¶ 13,40 ὁ *ron.* εἰς ὑμᾶς *p.* προφῆταις 614 • 42 ὁ *2-5* E • 44 ὁ *hab.* τότε *loco* τῷ τε L
 ¶ 14,1 ὁ *ron.* πρὸς αὐτοὺς *p.* λαλήσαι E • 8 ὁ *hab.* ἀνῆρ ἐν Λυστροῖς ἐκαθῆτο ἀδύνατος
 ποσὶν χρόνους 614 • 9 ὁ *hab.* οὗτος οὐκ ἤκουσεν & • 10 ὁ *εὐθεὸς* παραχρημα ἀνῆλ-
 λατο D¹ • 15 ὁ *om.* καὶ ἡμεῖς ϕ⁴⁵ • 17 ὁ *ron.* ἑαυτὸν *p.* ἀφήκεν D • 19 ὁ *τινες* ἀπο
 Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι E • 20 ὁ *hab.* κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν
 αὐτοῦ E
 ¶ 15,2 ὁ *ron.* ὡς κριθῶσιν ἐπ' αὐτῶν *p.* τοῦτου 614 • 4 ὁ *ῥ* παρεδόθησαν μεγάλως D* ὁ
 ὁ *hab.* ἐποίησεν μετ' αὐτῶν ὁ θεὸς 81. 323 • 8 ὁ *ron.* ἐπ' αὐτοὺς *p.* ἅγιον Ψ
 • 23 ὁ *δια χειρὸς* αὐτῶν ἐπιστολὴν περιέχουσαν ταῦτα C • 24 ὁ *add.* τηρεῖν τὸν νόμον *p.*
 διεστείλαμεθα 1175 • 30 ὁ *ron.* ἐν ὀλίγαις [δὲ ἡμεραῖς] *p.* πρᾶξετε (*vs* 29), *et om.*
 ἐρρωσθε ϕ^{127vid}
 ¶ 16,3 ὁ *τον* πατέρα αὐτοῦ ἀπαντῆσαι ὅτι Ἕλληνας 614. 1505 • 15 ὁ *ron.* μένετε *a.* εἰς τὸν
 οἶκόν μου ϕ¹²⁷ • 16 ὁ *ῥ* παιδίσκη τινὰ ἐχούσα 81 • 17 ὁ *hab.* κατακολουθούσα
 αὐτῇ ϕ¹²⁷ • 24 ὁ *αὐτῶν* ἠσφάλισαντο D* • 34 ὁ *καὶ* ἀναγαγὼν τε D* • 35 ὁ *hab.* οὐς
 ἐχθὲς παρελάβες *loco* ἐκεῖνους ϕ¹²⁷
 ¶ 17,1 ὁ *hab.* καὶ κατήλθον καὶ εἰς Ἀπολλωνία κακειθὲν D¹ • 13 ὁ *καὶ* τασσόντες D* ὁ
ron. καὶ ταρασσόντες *p.* τοὺς ὄχλους Ψ • 20 ὁ *τινὶ* ταῦτα θελοὶ εἶναι 614 ὁ *τινα* ταῦτα
 θελοὶ εἶναι 1505
 ¶ 18,19 ὁ *ῥ* τῷ ἐπιόντι σαββάτῳ κακεῖνος 614
 ¶ 19,6 ὁ *hab.* αὐτοῖς χεῖρα τοῦ Παύλου D • 16 ὁ *hab.* ὁ ἀνθρώπος ἐν ὧ ἦν τὸ πνεῦμα το
 πονηρὸν ἐπ' αὐτοὺς E • 27 ὁ *hab.* ἀλλὰ καθερισθαὶ μελλεῖ ἦν ὅλη D • 28 ὁ *καὶ*
 δραμόντες εἰς τὸ ἰδοδὸν 614 • 30 ὁ *του* Παύλου δὲ &² 1175 ὁ *ron.* δὲ τοῦ Παύλου *p.*
 βουλομένου D
 ¶ 20,4 ὁ *ῥ* ὡσεὶ πατὴρ 1175 • 15 ὁ *ῥ* μείνοντες εἰς τὸ Γυλλίον Ψ ὁ *hab.* ἤλθομεν τῆ
 ἐχομένη εἰς 945
 ¶ 21,5 ὁ *hab.* ἡμᾶς ἡμερᾶς ἐξάρτισαι 33 • 24 ὁ *ῥ* ξυρησῶν L • 31 ὁ *ron.* δὲ *p.* ἀνεβῆ
 ϕ⁷⁴ ὁ *hab.* καὶ ζητούντων D* ὁ *ῥ* συνέχεται 1175

¶ **23,6** ^oρον. εγω ρ. κρινομαι 1175 • **9** ^hhab. τινες των φαρισαιων του γενους των γραμματεων 945* | *ut txt, sed om.* τινες Ψ • **10** ^rρον. γενομενης ρ. στασεως A | ^rρον. γινομενης ρ. στασεως C • **12** ⁱποιησαντες συστροφην τινες των Ιουδαιων L • **30** ^hhab. εσεσθαι εις τον ανδρα εξ αυτων 33 | ^tρα προς αυτον αυτους L | ^tερρωσο *et om.* επι σου 81 • **32** ^rhab. συν αυτω πορευεσθαι 1175

¶ **24,4** ^rσκωπω Ψ • **12** ^rεποστασιαν 81* | αποστασιαν 81^c • **14** ^hhab. και εν τοις προφηταις 1175 • **16** ^rρον. εχειν *a.* συνειδησιν ^h74 • **20** ^rρον. εν εμοι ρ. αδικημα 945. 1739. 1891 • **22** *ut txt, sed* αυτοις 81 • **24** ^hhab. Ιησουν Χριστον 1505

¶ **25,1** ^rhab. την επαρχιαν 81 • **5** ^rhab. εστιν ατοπον εν τω ανδρι τουτω 323 | ^rhab. εστιν ατοπον εν τω ανδρι 945. 1739. 1891 • **6** ^rhab. ου πλειους ημερας οκτω **κ** • **10** ^s5 1-5 B | ^rηδικηκως *et om.* ως 81

¶ **26,1** ^rρον. υπερ σεαυτου ρ. λεγειν Ψ | ^rρον. περι σεαυτου ρ. λεγειν 614. 945. 1505. 1891 • **3** ^rεπισταμενον ^h74 | ^rρον. επισταμενος ρ. μαλιστα 2818 • **4** ^oρον. την εκ νεοτητος ρ. αρχης E • **7** ^rρον. βασιλευ Αγρυππα ρ. εγκαλουμαι L 323. 614. 1241. 1505 **℞** • **26** ^rhab. αυτον τουτων ουθεν πειθομαι τι 1175 • **29** ^rhab. και εν πολλω και εν ολιγω 1175 • **31** ^o1ρον. τι ρ. πρασσει Ψ • **32** ^rκαι ου]τως εκρι[νεν ο ηγεμων] αυτον αν[απεμ... ^h12

¶ **27,8** ^rΛασσαια **κ*** • **23** ^ohab. ου εγω *loco* ου εμι εγω ω και 2818 • **39** ^rδυνατο 614

¶ **28,7** ^rρον. τρεις ημεραις ρ. φιλοφρονως 33 • **21** ^hhab. ουτε κατα σου γραμματα εδεξαμεθα Ψ

AD ROMANOS

¶ **1,31** ^rρον. ασπονδους *a.* αστοργους 33

¶ **3,4** ^rνικησις 33. 1506 • **6** ^rρον. κρινει ρ. ο θεος 104

¶ **5,11** ^rκαυχομεν F G • **13** ^rελλογειτο 1505

¶ **6,1** ^rεπμεινομεν 365. 1739 • **12** ^rαυτου εν ταις επιθυμιας αυτου 33

¶ **7,23** ^ohab. αντιστρατευομενον και αιχμαλωτιζοντα τω νομω του νοος μου τω οντι εν τοις μελεσιν μου A

¶ **8,26** ^rhab. πνευμα υπερ ημων εντυγχανει 630

¶ **11,6** ^rhab. vs 6: ει δε χαριτι ουκετι εξ εργαων ουκετι εστι χαρις επει το εργον ουκετι εστιν εργον 365 • **18** ^rκατακεκαυσαι 33 • **22** ^rχρηστοτητος **κ**

¶ **13,9** ^rρον. ου ψευδομαρτυρησις ρ. επιθυμησις 1505 • **14** ^rτον κυριον ημων Ιησουν Χριστον 629

¶ **14,9** ^rhab. Χριστος και απεθανεν και ανεστη και εξησεν D¹ | Χριστος εξησεν και απεθανεν και ανεστη D^{*-2}

¶ **15,23** ^rρον. απο πολλων ετων ως αν ουν ρ. προς υμας (vs 22) F

AD CORINTHIOS I

¶ 1,29 'αυτου θεου κ^{2a}

¶ 2,2 'hab. τι εν υμιν ειδεναι D

¶ 4,11 'om. γυμνιτευομεν και A* ; γυμνιτευομεν B* D*

¶ 5,4 'hab. Ιησου Χριστου του κυριου ημων 81

¶ 6,15 'hab. μελη Χριστου ποιησω μελη πορνης μη γενοιτο η αρα ουν τα μελη του Χριστου ποιησω μελη πορνης μη γενοιτο G • 19 'hab. ναος εστιν πνευματος του αγιου του εν υμιν εστιν 629

¶ 7,13 'αυτον ανδρα κ* • 17 'εμερικεν Ϝ^{46c} ; pon. εμερισεν p. κυριος A • 34 °hab. ινα η σωματι αγια και πνευματι 629

¶ 8,6 °hab. ημιν δε 33 • 7 'ασθηνησασασα 1881

¶ 9,10 'της ελπιδος αυτου επ ελπιδι του μετεχειν 104 • 20 °hab. τοις Ιουδαιος Ιουδαιος F • 21 'pon. κερδησω p. ανομους D

¶ 10,3 'hab. το πνευματικον αυτο C² • 9 'απωλλοντο 1881 ; απωλυτο Ϝ⁴⁶ • 13 'pon. υμας p. υπενεγκειν D² • 20 'hab. οτι τα εθνη α θυει L • 23 'bis prim. μοι, sec. om. (hom.) P ; prim. μοι, sec. ut txt 1739^c ; prim. ut txt, sec. om. (hom.) 33

¶ 11,29 'pon. αναξιως a. εσθιων 104

¶ 12,6 'hab. ο αυτος δε D F G • 10 °bis prim. ut txt, sec. om. 1881

¶ 13,4 'pon. η αγαπη p. περπερευεται Ϝ⁴⁶ • 5 'αυσχημονει 1241 • 8 'γνωσις καταρ-
γηθησονται κ 33

¶ 14,5 'διερμηνηυειν Ψ • 19 'hab. πεντε λογους λαληομεν τω νοι μου ινα F G ; pon. τω νοι μου p. θελω 33 • 25 °pon. ο θεος p. εστιν Ϝ⁴⁶

¶ 15,24 'παραδιδοι B F G • 31 °pon. αδελφοι p. εχω 326

¶ 16,2 'σαββατω κ* • 6 'hab. παραμενω ινα ει και παραχειμασω υμεις D* • 19 'Πρεισκας Ϝ⁴⁶

AD CORINTHIOS II

¶ 1,6/7 'om. ων και ημεις (vs 6) ... παθηματων (vs 7) Ϝ⁴⁶ ; pon. και σωτηριας a. της ενεργουμενης 629

¶ 2,3 'εν λυπη 1175 • 9 'υμων F G • 16 °bis θανατου ... εκ ζωης 365* ; εκ θανατου ... ζωης 1881

¶ 3,15 'αν αναγιωσκεται 81*

¶ 4,5 'pon. Ιησουν Χριστον p. κυριον F G • 6 'λαμψε 2464

¶ 5,4 'pon. τουτω a. τω σκηνηι 104 • 10 'hab. ειτε αγαθα ειτε φαυλα 1881

¶ 6,16 'υμεις γαρ ναος θεου εσμεν 104

¶ 9,4 'hab. υποστασει της καυχησης ταυτης Ψ • 7 'προερειτε 2464

¶ 10,8 °hab. εαν τι γαρ και περισσοτερον τι 0209

¶ 11,3 'hab. απο της αγνοτητος και της απλοτητος D² (α[...]οτητος και της σπλοτητος D*) ; hab. απο της απλοτητος και της απλοτητος 326 • 23 'ut txt, sed περισσευοντως loco περισσοτερως 0243. 1739. 1881 • 32 'pon. θελων p. Δαμασκηνων F G 1739

¶ 12,16 'ου κατεναρκησα υμας 104. 1881

AD GALATAS

- ¶ 1,8 ἑναγγελιζητε υμας D*^c
 ¶ 2,14 ἔ*ut txt, sed om.* ουχι 365
 ¶ 3,10 ἔ*ut txt, sed om.* πασιν 1505 • 21 ἔ1-3 Ψ*
 ¶ 5,19 ἔ*ron.* μοιχεια ρ. πορνεια 0278. 365 • 20 ἔζηλους F G
 ¶ 6,13 ἔ*peritemnēmoi* F G • 15 ἔ*en gar* Χριστω Ιησου ουτε γαρ 1739^c

AD EPHESIOS

- ¶ 1,6 ἔ*en* F • 16 ἔ*ron.* υμων ρ. ποιουμενος F G
 ¶ 2,4 ἔ*ron.* αυτου *a.* αγαπην 1881
 ¶ 3,1 ἔ*ron.* Ιησου *a.* Χριστου 630. 1881 • 21 ἔ*hab.* δοξα *en* Χριστω Ιησου και τη εκκλησια D* F G
 ¶ 5,22 ἔ*ron.* υποτασσεσθωσαν ρ. γυναικες Ψ ἔ*ron.* υποτασσεσθαι ρ. γυναικες D F G
 • 25 ἔ*ron.* εαυτων *a.* γυναικας P 629. 1739. 1881. 2464 • 31 ἔ*και* προσκολληθησεται την γυναικα αυτου P
 ¶ 6,10 ἔ*ron.* αδελφοι *a.* *en* κυριω A 0278. 2464 • 21 ἔ*υ* γνωρισει υμιν κ* ἔ*υ* υμιν γνωρισει υμιν κ^{2a}

AD PHILIPPENSES

- ¶ 1,11 ἔ*καρπου* δικαιοσυνης των 1241 • 14 ἔ*ron.* του θεου ρ. λαλειν D*
 ¶ 2,11 ἔ*κυριος* Ιησους κυριος A^c • 21 ἔ*Ιησου* Ιησου 075
 ¶ 3,12 ἔ*τη* ηδη δικαιομα F G • 13 ἔ*ron.* ουπω *a.* εμαυτον 629
 ¶ 4,13 ἔ*Χριστου* F G

AD COLOSSENSES

- ¶ 1,12 ἔ*ron.* θεω *a.* τω πατρι F G
 ¶ 2,11 ἔ*ron.* των αμαρτιων ρ. σαρκος 0278 • 20 ἔ*ron.* ουν ρ. απεθανετε κ*
 ¶ 3,4 ἔ*μων* B* • 7 ἔ*αυτους* F ἔ*τουτω* 1241^s • 16 ἔ*ron.* τω θεω ρ. αδοντες 1175
 • 19 ἔ*ron.* εαυτων *a.* γυναικας κ² 075
 ¶ 4,8 ἔ*γνω* τα περι ημων κ^{2a} ἔ*γνωτε* τα περι υμων κ* 1241^s

AD THESSALONICENSES I

- ¶ 1,1 ἔ*υμων* 629 ἔ*απο* θεου πατρος και κυριου ημων Ιησου Χριστου 365
 ¶ 4,13 ἔ*κεκοιμηγων* F G

AD THESSALONICENSIS II

¶ 2,4 ἵνα θεον F G

¶ 3,3 ῥον. ο κυριος ρ. δε κ* • 12 ἑν κυριω Ιησου Χριστου D*

AD TIMOTHEUM I

¶ 2,9 ῥκοσμιων K

¶ 3,14 ἄταχι D²

¶ 5,20 ῥον. δε ρ. αμαρτανοντας F G

AD TIMOTHEUM II

¶ 1,5 ῥυπολαμβανων 365 ἰ λαμβων 1881 • 18 ῥον. μοι ρ. οσα 629

¶ 2,14 ῥhab. τω κυριω loco ενωπιον του θεου 1505

¶ 4,16 ῥουδεις [...]παρεγενετο 1739*

AD TITUM

¶ 2,11 ῥο σωτηριος C³

AD PHILEMONEM

¶ 12 ῥου δε προσλαβου αυτον τουτ εστιν τα εμα σπλαγχνα 365 • 25 ῥhab. η χαρις μεθ υμων loco vs 25 ῥ⁸⁷

AD HEBRAEOS

¶ 2,8 ῥom. αυτω τα παντα ῥ⁴⁶

¶ 3,6 ῥhab. το καυχημα μεχρι τελους της ελπιδος βεβαιαν 323

¶ 4,2 ῥσυγκεκραμμενοι et om. τη πιστει 104

¶ 6,10 ῥhab. την αγαπην ην loco της αγαπης ης Ψ • 14 ῥημι L*

¶ 7,11 ῥhab. επ αυτης γαρ ο λαος 365 • 14 ῥπερι ιερωσυνης ουδεν Μωυσης ελαλησεν C³ ἰ ουδεν περι ιερωσυνης ελαλησεν Μωυσης Ψ 1505 • 21 ῥom. εις τον αιωνα κ*

¶ 9,28 ῥον. δια πιστεως ρ. απεκδεχομενοι 0278

¶ 10,1 ῥον. αυτων loco αυταις 365 • 12 ῥεκ δεξια κ* • 16 ῥhab. εις την διανοιαν 104 • 34 ῥον. εν ουρανοις ρ. μενουσαν 104

¶ 11,37 ῥεπρασθησαν επιρασθησαν D*

¶ 12,27 ῥ1-3 1 κ² • 28 ῥον. λατρευομεν ρ. ευαρεστως Ψ

¶ 13,23 [...]ων A

EPISTULA IACOBI

¶ 2,11 ^εφονευσις μοιχευεις 1175^c

¶ 4,5 ^εκατωκεισεν A 81. 1175

¶ 5,7 ^τρον. υετον a. λαβη 436

EPISTULA PETRI I

¶ 3,18 ^επερι αμαριων υπερ [.]μων απεθανεν 33

¶ 3,21 ^ερον. και ημας p. νυν 307. 642. 2492 Byz

EPISTULA PETRI II

¶ 1,4 ^ετης εν κοσμω και φθορας P

¶ 2,5 ^εκοσμον K*

EPISTULA IOHANNIS I

¶ 1,5 ^εαπαγγελιας K*

¶ 5,7/8 ^εαπο του ουρανου πατηρ λογος και πνευμα αγιον και οι τρεις εις το εν εισιν και τρεις εισιν οι μαρτυρουντες απο της γης το πνευμα το υδωρ και το αιμα 629 ! εν τω ουρανω πατηρ λογος και πνευμα αγιον και ουτοι οι τρεις εν εισιν και τρεις εισιν οι μαρτυρουντες εν τη γη το πνευμα και το υδωρ και το αιμα και οι τρεις εις το εν εισιν 429^{v.l.} ! εν τω ουρανω πατηρ λογος και πνευμα αγιον και οι τρεις εν εισιν και τρεις εισιν οι μαρτυρουντες εν τη γη το πνευμα και το υδωρ και το αιμα και οι τρεις εις το εν εισιν 626^{v.l.} ! εν τω ουρανω πατηρ λογος και πνευμα αγιον και ουτοι οι τρεις εν εισιν και τρεις εισιν οι μαρτυρουντες εν τη γη πνευμα υδωρ και αιμα και οι τρεις εις το εν εισιν 918

EPISTULA IOHANNIS II

¶ 8 ^εαπολεσησθε α ειργασασθε 1243

APOCALYPSIS IOHANNIS

Inscriptio: ^ε subscriptione A

¶ 1,19 ^εδει μελλει C

¶ 2,1 ^εχρυσιων 2050 • 10 ^ερον. βαλειν p. διαβολος 2329 ! βαλλειν βαλιν K*

• 17 ^εhab. δωσω αυτω εκ του μαννα φαγειν 2050

¶ 3,10 ^εκαι ετηρησα σε οτι 2344

¶ 4,3 ^εομοιως ως ορασις σμαραγδινω 2329 ! ομοιως ως ορασεις σμαραγδηνω θρονον 2351^c ! ομοια ορασει μιγαδινω 2050 ! ομοια ορασει σμαραγδιω 2053

¶ 5,13 ^εhab. ηκουσα του καθημενου επι του θρονου λεγοντος τω αρνω 1611

- ¶ 6,4^F *om.* εκ της γης **κ**² • 8 'αυτου 2053*
- ¶ 9,12/13 ^Γμιαν φωνης εκ των τεσσαρων κερατων 2351 • 19^F εχουσας **κ***
- ¶ 10,2^F βιβλιλαριδιον **κ**^{2a}
- ¶ 11,6^ο *hab.* εχουσιν τον ουρανον εξουσιαν κλεισαι 046 • 17^Γ ο θεος **ψ**^{47*}
- 18 'τοις αγιοις και τους φοβουμενους **ψ**⁴⁷ 2351
- ¶ 12,13^Γ εδωκεν **κ***
- ¶ 13,3^Γ *ρον.* και εθαυμασεν ολη η γη οπισω αυτου *p.* την εξουσιαν τω θηριω (*vs* 4) 2344
- 5^Γ βλασφημια 2053
- ¶ 14,14^Γ καθημενον ομοιος 1854 • 18^ο *ρον.* εξηλθεν *p.* θυσιαστηριου 051. 1854
- ¶ 15,4^Γ *ρον.* σε *p.* φοβηθη 051 **κ**^k • 6^Γ *hab.* ενδεδυμενοι καθαρους λινους λαμπρους **κ**
- ¶ 16,3^Τ *hab.* εις *loco* και ο δευτερος εξεχεεν **κ*** • 17^Τ *hab.* οτε *loco* ο εβδομος αγγελος **κ*** | ^F*ρον.* εκ του ναου *p.* θρονου 2329 • 18 '5 4 1-5 **κ*** | 'ανθρωπος εγενοντο **ψ**⁴⁷
- ¶ 18,7^Γ εαυτη 2329 • 14^Γ *hab.* λαμπρα απηλθεν απο σου και απωλοντο 2329
- 19^Τ *om.* λεγοντες 1854 • 21^Γ *ρον.* ισχυρον *a.* ως **κ***
- ¶ 19,8^Τ *hab.* βυσσινον και καθαρον λαμπρον 2344 • 11^Γ 'add. και *a.* καλουμενος 1006
- ¶ 20,2^ο *om.* και ο Σατανας 2050 • 3^F πλανη 2050 • 6^Γ μετ αυτα 2329
- ¶ 21,5^Τ *ρον.* του θεου *p.* εισιν 2329 • 12^Γ *ρον.* τα ονοματα *p.* Ισραηλ 2050
- 16^Γ σταδιου **κ**² • 27^Γ *hab.* ο ποιωσει βδελυγμα **κ***
- ¶ 22,12^F *ρον.* εσται *p.* αυτου 1611^s. 2329 **κ**^A

III. LOCI CITATI VEL ALLEGATI

A. EX VETERE TESTAMENTO

Genesis		
§	⊘	
31,44 + 50b	31,44	16 : 1K 14,34 E 5,23 1T 2,12
46 + 48a	46	17s : H 6,8
51 + 52a + 48b	48	19 : R 5,12 H 9,27
50a	50	22.24 : Ap 2,7
52b	52	4,4s : H 11,4
35,16 + 21	35,16	7 : J 8,34
c.1 : H 11,3		8 : 1J 3,12 Jd 11
1,1 : J 1,1		8.10 : Mt 23,35 L 11,51
2.6.9 : 2P 3,5		10 : H 11,4
2s : 2K 4,6		24 : Mt 18,22
11s : 1K 15,38 H 6,7		25s : L 3,38
14 : Act 17,26		5,1 : Mt 1,1 1K 11,7
20.24 : 1K 15,39		1-8 : L 3,38
24 : Act 10,12		1-32 : L 3,36
24.30 : Act 11,6		2 : <i>Mt 19,4 Mc 10,6</i>
26s : Act 17,28 R 8,29 1K 11,7		3 : 1K 15,49
		3-18 : Jd 14
		24 : H 11,5
		6,1-3 : Jd 6
27 : <i>Mt 19,4 Mc 10,6</i>		1-4 : 2P 2,4
28 : Act 17,26		2 : L 20,36 1K 11,10
31 : 1T 4,4		5-12 : L 17,26
2,2 : <i>H 4,4.10</i>		8 : L 1,30
4 : Mt 1,1		11-13 : Mt 24,37
7 : L 3,38 J 20,22 <i>1K 15,45.47</i>		12 : R 3,20
7.22 : 1T 2,13		13-22 : H 11,7
9 : Ap 2,7; 22,2		7,6-23 : L 17,27
10 : Ap 22,1		7 : Mt 24,38
17 : R 5,12; 7,10 H 5,14		13 : 2P 2,5
18 : 1K 11,9		13.17.23 : 1P 3,20
22s : 1K 11,8		21 : 2P 3,6
24 : <i>Mt 19,5 Mc 10,7 1K 6,16</i>		8,17 : 1K 15,39
		18 : 2P 2,5
		21 : Ph 4,18
		9,2 : Jc 3,7
3,1 : Mt 10,16 Ap 12,9		3 : 1T 4,3
1-7 : Mt 4,3		4 : Act 15,20
3 : Ap 2,7		6 : Mt 26,52
5 : H 5,14		19 : Act 17,26
6.13 : 1T 2,14		c.10 : L 10,1 Act 17,26
13 : R 7,11 2K 11,3		11,10-22 : L 3,35
14-19 : R 8,20 Ap 12,9		24-26 : L 3,34
15 : Ap 12,17		

30 : L 1,7
 31 : Act 7,2
 32 : Act 7,4
12,1 : Act 7,3
 1.4 : H 11,8
 2s : H 7,6
 3 : Act 3,25 *G 3,8 Ap 1,7*
 5 : Act 7,4
 8 : H 11,9
13,12 : H 11,9
 15 : *G 3,16*
14,17 : H 7,10
 17-20 : *H 7,1*
 18 : Mc 5,7 L 8,28
 19 : H 7,6
 19.22 : Ap 10,6
 20 : *H 7,4*
 35 : L 8,8
15,1 : Mt 5,12
 5 : R 4,13.18
 6 : *R 4,3 G 3,6 Jc 2,23*
 7 : Act 7,2 R 4,13 H 11,8
 8 : L 1,18
 12 : Act 10,10 Ap 11,11
 13s : Act 7,6
 15 : L 2,29
 16 : 1Th 2,16
 18 : Ap 9,14
16,1 : Act 7,5
 11 : L 1,13.31
 15 : G 4,22
17,5 : *R 4,17*
 7 : L 1,55.72
 8 : Act 7,5 *G 3,16*
 10-12 : J 7,22
 10.13 : Act 7,8
 11 : R 4,11
 12 : L 1,59
 16 : G 4,23
 17 : L 1,18 R 4,19
 19 : L 1,13.31 G 4,23 H 11,11
18,2-33 : H 13,2
 4 : L 7,44
 6 : Mt 13,33
 10 : R 9,9
 11 : L 1,7.18
 12 : 1P 3,6
 14 : Mt 19,26 Mc 10,27 R 9,9
 18 : Act 3,25 *G 3,8*
 19 : Mt 22,16 Mc 12,14

20 : Ap 18,5
 20s : L 17,28
19,1-3 : H 13,2
 3 : L 24,29
 4-9 : L 10,12
 4-25 : Jd 7
 7-9 : 2P 2,7
 15-29 : L 17,29
 16.29 : 2P 2,7
 17 : L 9,24; 17,31
 19 : L 1,58
 24 : Ap 14,10
 24s : Mt 10,15 2P 2,6
 26 : L 17,32
 28 : Ap 9,2
21,1 : L 1,38
 2 : G 4,22 H 11,11
 2s : L 3,34
 4 : Act 7,8
 8 : L 5,29
 9 : G 4,29
 10 : *G 4,30*
 12 : *R 9,7 H 11,18*
 17 : J 12,29
c.22 : H 11,17
22,22 : Mc 12,6 L 3,22
 2.9 : Jc 2,21
 16 : R 8,32 H 6,13
 17 : R 4,13 *H 6,14*; 11,12
 18 : Act 3,25
23,3-20 : Act 7,16
 4 : H 11,9.13 1P 2,11
24,3 : Mt 11,25; 15,22 Mc 5,7
 7 : Mt 11,25 *G 3,16*
25,21 : L 1,7
 22 : L 1,41
 23 : R 9,12
 24 : L 1,57
 26 : Mt 1,2 L 3,34 Act 7,8
 33s : H 12,16
26,3 : L 1,73
 4 : Act 3,25
 5 : L 1,6
 12 : L 8,8
27,27-29 : H 11,20
 30-40 : H 12,17
 39s : H 11,20
28,12 : *J 1,51*
 14 : Ap 1,7
 15 : H 13,5

29,29-31 : L 16,13
 31 : L 1,7
 32 : L 1,48
 35 : Mt 1,2 L 3,33
 30,13 : L 1,48
 23 : L 1,25
 34 : L 1,38
 31,30 : L 22,15
 32,13 : H 11,12
 31 : 1K 13,12
 33,4 : Act 20,37
 19 : Act 7,16
 34,26 : L 21,24
 35,2 : H 11,9
 11 : H 7,5
 19 : Mt 2,18
 22-26 : Act 7,8 Ap 7,5
 36,6 : Ap 18,13
 37,9 : Ap 12,1
 11 : L 2,19 Act 7,9
 20 : Mc 12,7
 28 : Act 7,9
 38,8 : Mt 22,24 Mc 12,19 L 20,28
 12-30 : Mt 1,3
 24 : J 8,41
 29 : L 3,33
 39,2s : Act 7,9
 4s : Mt 24,45
 21.23 : Act 7,9.10
 40,14 : L 23,42
 41,42 : L 15,22
 43 : Act 7,10
 46 : L 3,23 Act 7,10
 54 : Act 7,11
 55 : J 2,5
 42,2 : Act 7,12
 5 : Act 7,11
 45,1.3 : Act 7,13
 4 : Act 7,9
 8 : Act 7,10
 9-11 : Act 7,14
 14s : Act 20,37
 16 : Act 7,13
 18 : Act 7,14
 26 : L 24,11
 46,2 : Act 9,4
 3s : Act 7,15
 27 : Act 7,14
 30 : L 2,29
 47,27 : Act 7,17

31 : H 11,21
 c.48 : H 11,21
 48,1.5 : Ap 7,6
 4 : Act 7,5
 7 : Mt 2,18
 22 : J 4,5
 49,9 : Ap 5,5
 10 : H 7,14
 11 : Ap 7,14
 33 : Act 7,15
 50,13 : Act 7,16
 24s : H 11,22

Exodus

§	§
20,13-15	20,15.13.14
21,16.17	21,17.16
25,6	—
28,23-28	28,29a
32,9	—
35,8	—
15.17	35,12a
18	—
(36,8a	36,8a)
8b.9	37,1-2
10-33	—
34	38,18
35-38	37,3-6
37,1-24	38,1-17
25-28	—
29	38,25
38,1-7.8	22-24.26
9-23	37,7-21
24-29.30a.b.31	39,1-6.7.9.8
39,1a	12
1b-31	36,8b-38
32a	—
32b	39,10
33-38	13.20.14.17.
	16.15
39	—
40	39,19.21
41-43	18.22.23
40,7.8	—
11	—
28	—
30-32	38,27

1,5	: Act 7,14	12	: <i>Mt 27,10</i>
6	: Act 7,15	16	: <i>R 9,17</i>
7	: Act 7,17	18	: <i>Mc 13,19</i>
8	: <i>Act 7,18</i>	23-25	: <i>Ap 8,7</i>
9-11	: Act 7,19	24	: <i>Ap 11,19; 16,18</i>
16	: Act 7,19	28	: Act 8,24
22	: Act 7,19 H 11,23	10,12	: <i>Ap 9,3</i>
2,2	: Act 7,20 H 11,23	14	: <i>Mc 13,19</i>
3	: Act 7,19	16	: <i>L 15,18</i>
3.5.10	: Act 7,21	17	: Act 8,24
11	: Act 7,23 H 11,24	21	: <i>Ap 8,12</i>
11s	: Act 7,24	22	: <i>Ap 16,10</i>
13	: Act 7,26	11,6	: <i>Mc 13,19</i>
14	: <i>L 12,14 Act 7,27.35</i>	12,6	: <i>Mc 14,12 L 22,7</i>
15	: Act 7,29 H 11,27	10	: <i>J 19,36</i>
22	: Act 7,6.29	11	: <i>L 12,35</i>
24	: <i>L 1,72</i>	14	: <i>L 22,19</i>
3,1s	: <i>Mc 12,26 L 20,37</i>	14s	: <i>L 22,7</i>
2	: Act 7,30	14-20	: <i>Mt 26,17 Mc 14,12</i>
3s	: Act 7,31	15.18	: <i>L 2,43</i>
4	: Act 9,4	19	: <i>1K 5,7</i>
5	: <i>Act 7,33</i>	21	: Act 5,21 <i>1K 5,7</i>
6	: <i>Mt 22,32 Mc 12,26 L 20,37</i>	21-23	: <i>H 11,28</i>
	<i>Act 3,13; 7,32 H 11,16</i>	23	: <i>H 11,28</i>
7s.10	: <i>Act 7,34</i>	24-27	: <i>L 2,41</i>
12	: Act 7,7	40s	: <i>G 3,17</i>
14	: <i>Ap 1,4</i>	46	: <i>J 19,36</i>
15s	: <i>Mt 22,32 Mc 12,26 L 20,37</i>	48	: <i>H 11,28</i>
	<i>Act 3,13; 7,32</i>	51	: <i>H 11,27</i>
4,12	: <i>Mt 10,19</i>	13,2	: <i>L 2,23</i>
15	: <i>Mc 13,11</i>	5	: <i>R 9,5</i>
16	: <i>H 2,17</i>	7	: <i>1K 5,7</i>
19	: <i>Mt 2,20</i>	9	: <i>Mt 23,5</i>
21	: <i>R 9,18</i>	12	: <i>L 2,22</i>
22	: <i>R 9,4</i>	15	: <i>L 2,23</i>
31	: <i>L 1,68</i>	16	: <i>Mt 23,5</i>
6,1.6	: Act 13,17	21	: <i>Ap 10,1</i>
23	: <i>L 1,5</i>	21s	: <i>1K 10,1</i>
7,1	: <i>J 10,34</i>	14,13	: <i>Mt 9,2 Mc 6,50</i>
3	: Act 7,36 <i>R 9,18</i>	21	: <i>J 14,1 Act 7,36</i>
9	: <i>J 2,18</i>	22	: <i>1K 10,1 H 11,29</i>
11	: <i>2T 3,8</i>	27	: <i>H 11,29</i>
17-21	: <i>Ap 16,3.4</i>	15,1	: <i>Ap 15,3</i>
17.19s	: <i>Ap 11,6</i>	4	: Act 7,36
20	: <i>Ap 8,8</i>	11	: <i>Ap 13,4</i>
22	: <i>2T 3,8</i>	14	: <i>Ap 11,18</i>
8,3	: <i>Ap 16,13</i>	16	: <i>2K 7,15 Ap 11,11</i>
4.24	: Act 8,24	23	: <i>Ap 8,11</i>
15	: <i>L 11,20</i>	16,2s	: <i>1K 10,10</i>
9,10s	: <i>Ap 16,2</i>	4	: <i>J 6,31 1K 10,3</i>

4s	: L 11,3	17	: <i>Mt 15,4 Mc 7,10</i>
7	: R 9,4 2K 3,18	24	: <i>Mt 5,38</i>
10	: L 9,34 R 9,4 2K 3,18	32	: <i>Mt 26,15</i>
15	: J 6,31	37	: L 19,8
18	: <i>2K 8,15</i>	22,10	: H 6,16
19	: <i>Mt 6,34</i>	21s	: <i>Mc 12,40</i>
32-36	: <i>Ap 2,17</i>	22	: L 18,3
33	: H 9,4	27	: J 10,34; 18,22 <i>Act 23,5</i>
35	: <i>Mc 1,13 Act 13,18 1K 10,3</i>	28s	: L 2,22
17,1-16	: H 3,16	23,4s	: <i>Mt 5,44 L 6,27</i>
2	: <i>Act 15,10</i>	12	: <i>Mc 2,27</i>
6	: 1K 10,4	14-17	: L 2,41
7	: H 3,8	20	: <i>Mt 11,10 Mc 1,2 L 7,27</i>
18,3s	: <i>Act 7,29</i>	22	: <i>Ap 1,6</i>
4	: <i>Act 12,11</i>	24,1	: L 9,28; 10,1
17-23	: <i>Act 6,2</i>	1-3	: L 6,12
19	: H 5,1	1.9	: <i>Mc 9,2</i>
25	: <i>Mc 3,14</i>	3-8	: H 9,19
19,3	: L 6,12	7s	: G 4,24 1P 1,2
4	: <i>Ap 12,14</i>	8	: <i>Mt 26,28 Mc 14,24 L 22,20</i> <i>1K 11,25 H 9,20; 13,20</i>
5	: <i>Tt 2,14</i>	12-18	: L 6,12
5s	: H 8,9	15s	: <i>Mc 9,2</i>
6	: <i>Ap 1,6; 5,10</i>	15-18	: L 9,34
10	: <i>Ap 7,14</i>	17	: 2K 3,18
12	: H 12,18	18	: <i>Mc 1,13 L 4,2; 9,34</i>
12s	: H 12,20	25,9	: <i>Act 7,44</i>
14	: <i>Ap 7,14</i>	10-22	: H 9,4
16	: <i>Ap 1,10; 4,5</i>	18.20	: H 9,5
16-19	: H 12,19	23.30s	: H 9,2
18	: H 12,26 <i>Ap 9,2</i>	31.37	: <i>Ap 1,12</i>
24	: <i>Ap 4,1</i>	39s	: <i>H 8,5</i>
20,4	: <i>Ap 5,3</i>	26,31-33	: <i>Mt 27,51 Mc 15,38 L 23,45</i>
5	: J 9,2	31.33	: H 9,3
9s	: L 13,14	27,2	: <i>Ap 9,13</i>
10	: <i>Mt 12,2 Mc 2,27</i>	21	: <i>Act 7,44</i>
10s	: L 23,56	28,1	: H 5,4
11	: <i>Act 4,24; 14,15 Ap 10,6</i>	17-20	: <i>Ap 21,19</i>
12	: <i>Mt 15,4; 19,19 Mc 7,10</i> <i>E 6,2</i>	21	: <i>Ap 21,12</i>
12-16	: <i>Mc 10,19 L 18,20</i>	36	: <i>Ap 13,16</i>
13	: <i>Mt 5,21</i>	29,18	: <i>Ph 4,18</i>
13s	: <i>Jc 2,11</i>	33	: <i>Mt 7,6</i>
13-15	: <i>Ap 9,21</i>	37	: <i>Mt 23,19</i>
13-16	: <i>Mt 15,19; 19,18</i>	38	: H 7,27
13-17	: <i>R 13,9</i>	30,1	: <i>Ap 8,3</i>
14	: <i>Mt 5,27</i>	1-3	: <i>Ap 9,13</i>
17	: <i>Mt 5,28 R 7,7</i>	1-10	: H 9,4
18	: H 12,19	7	: <i>Ap 8,3</i>
26	: <i>Act 6,13</i>	7s	: L 1,9
21,12	: <i>Mt 5,21</i>	10	: H 9,7

13s	: Mt 17,24
35	: Mc 9,49
31,13	: H 2,11
13-17	: Mc 2,24
14	: Mc 3,6
18	: Act 7,38 2K 3,3
32,1	: Act 7,40
4.8	: Act 7,41
6	: Act 7,41 1K 10,7
15	: 2K 3,3
23	: Act 7,41
32	: L 10,20 R 9,3
32s	: Ap 3,5
34	: L 10,1
33,2	: Mt 15,22 L 10,1
3.5	: Act 7,51
7	: H 8,2; 13,13
11	: J 15,15
14	: Mt 11,28
16	: L 1,30
18	: J 1,18
19	: R 9,15
19-23	: Mc 6,48
20	: J 1,18 1T 6,16
20.23	: 1J 3,2
34,2	: L 6,12
6	: Mc 6,48 J 1,17 Jc 5,11
6s	: 1J 1,9
7	: Mc 2,7
10	: L 13,17 Ap 15,3
21	: Mc 2,24 L 6,2
28	: Mt 4,2 L 4,2
29s	: Mt 17,2 L 9,29 2K 3,10
30	: 2K 3,7
33.35	: 2K 3,13
34	: 2K 3,16
35	: L 9,29 2K 3,10
40,5	: Ap 9,13
9	: H 9,21
23	: Mt 12,4 Mc 2,26
34	: Mc 9,7 Ap 15,5.8
35	: Ap 15,8

Leviticus

2,13	: Mc 9,49
7,6.15	: 1K 10,18
12	: H 13,15
8,15.19	: H 9,21
9,7	: H 5,3

22	: L 24,50
10,9	: L 1,15
c.11	: Act 10,12
2	: H 9,10
4	: Mt 23,24
7s	: L 8,32
21s	: Mt 3,4 Mc 1,6
41	: Mt 23,24
44s	: 1P 1,16
12,3	: L 1,59 J 7,22
6	: L 2,22
8	: L 2,24
13,19	: L 5,14
45s	: L 17,12
14,2-32	: Mt 8,4 Mc 1,44 L 5,14
4	: H 9,19; 9,7
15,18	: H 9,10
25	: Mt 9,20 Mc 5,25
c.16	: R 8,3
2	: H 6,19; 9,7
4	: H 10,22
6	: H 5,3
12	: H 6,19 Ap 8,5
13-15	: R 3,25
14s	: H 9,7
15	: H 6,19
17	: H 5,3
18s	: H 9,7
20	: H 8,2
27	: H 13,11
29	: Act 27,9
17,7	: 1K 10,20
10-14	: J 6,53 Act 15,20
11	: H 9,22
18,5	: Mt 19,17 L 10,28 R 2,26; 7,10; 10,5 G 3,12
6-18	: Act 15,20
8	: 1K 5,1
16	: Mt 14,4 Mc 6,18
22	: R 1,27
26	: Act 15,20
19,2	: Mt 5,48 L 6,36 1P 1,16
12	: Mt 5,33
13	: Mt 20,8 Jc 5,4
15	: Act 23,3 Jc 2,9 Jd 16
16	: L 10,29
17	: Mt 18,15 L 17,3
18	: Mt 5,43; 19,19; 22,39 Mc 12,31.33; L 10,27 R 12,19; 13,9 G 5,14 Jc 2,8

32	: 1T 5,1
33s	: L 10,29
34	: <i>Mt</i> 22,39
20,7	: 1P 1,16
9	: <i>Mt</i> 15,4 <i>Mc</i> 7,10
10	: J 8,5
13	: R 1,27
21	: <i>Mt</i> 14,4 <i>Mc</i> 6,18
26	: 1P 1,16
21,9	: Ap 17,16
22,10	: <i>Mt</i> 7,6
23,15-21	: Act 20,16
29	: <i>Act</i> 3,23
34	: J 7,2
36	: J 7,37
40	: J 12,13
40,43	: Ap 7,9
24,5-8	: <i>Mc</i> 2,26
5-9	: <i>Mt</i> 12,4 L 6,4
7	: 1K 11,24
9	: <i>Mc</i> 2,26
14	: <i>Mc</i> 15,20b Act 7,58 H 13,13
16	: <i>Mt</i> 26,66 <i>Mc</i> 14,64 J 10,33; 19,7 2T 2,19
17	: <i>Mt</i> 5,21
20	: <i>Mt</i> 5,38
25,10	: L 4,19
35s	: L 6,35
26,4	: Act 14,17
11s	: <i>2K</i> 6,16
12	: Ap 21,3,7
21	: Ap 15,1,6
41	: Act 7,51
42	: L 1,72
46	: G 3,19
27,30	: <i>Mt</i> 23,23 L 11,42

Numeri

§	§
1,24-37	1,36-37,24-35
6,23 + 27	6,23
10,34-36	10,36,34,35
26,15-47	26,24-27,15-23, 32-47,28-31
5,2s	: L 17,12
6s	: L 19,8
12-28	: J 8,3

15	: H 10,3
17	: H 10,22
6,2-21	: Act 18,18
3	: L 1,15
5,13	: Act 21,26
9,18	: Act 21,24
9,12	: J 19,36
10,35	: L 1,51
11,4	: 1K 10,6
16	: L 10,1
21s	: L 9,13
25	: Act 2,3
26-29	: <i>Mc</i> 9,38 1Th 5,19
28	: L 9,49
29	: Act 2,18 1K 14,5
34	: 1K 10,6
12,2	: J 9,29
3	: <i>Mt</i> 11,29
7	: H 3,2,5 Ap 15,3
8	: J 9,29 1K 13,12 2J 12
14	: <i>Mt</i> 26,67
14,2	: 1K 10,10
3	: Act 7,39
6	: <i>Mt</i> 26,65 <i>Mc</i> 14,63
16	: 1K 10,5
21-23	: H 3,11
22s	: H 3,18
23	: J 6,49
27	: <i>Mt</i> 17,17 <i>Mc</i> 9,19 L 9,41
29-37	: Jd 5
29,32	: H 3,17
33	: <i>Mc</i> 1,13
33s	: Act 7,36; 13,18
36	: 1K 1,10
15,19-21	: R 11,16
30	: <i>Mt</i> 26,66 <i>Mc</i> 14,64
35	: H 13,13
35s	: <i>Mc</i> 15,20b Act 7,58
38s	: <i>Mt</i> 9,20 <i>Mc</i> 6,56 L 8,44
c.16	: Jd 11
5	: 2T 2,19
11-35	: 1K 10,10
22	: H 12,9
28	: J 7,17
30,32	: Ap 12,16
33	: Ap 19,20
17,23,25	: H 9,4
18,3s	: H 9,6
8	: 1K 9,13
21	: H 7,5

31	: 1K 9,13
19,2	: Mc 11,2 L 19,30
6	: H 9,19
9	: H 9,13
13	: H 9,10
16	: L 11,44
17	: H 9,13
20,2	: H 3,8
7-11	: 1K 10,4
21,5s	: 1K 10,9
8s	: J 3,14
22,7.17s	: 2P 2,15
16	: Act 9,38
22.32	: Mc 8,33
28-30	: 2P 2,16
23,19	: R 11,29 H 6,18
22	: Mt 2,15
24,8	: Mt 2,15
17	: Mt 2,2 Ap 22,16
25	: L 24,12
25,1.9	: 1K 10,8
1s	: Ap 2,14
26,62	: 1K 10,8
27,14	: Act 7,51
16	: H 12,9 Ap 22,6
17	: <i>Mt 9,36 Mc 6,34 J 10,9</i>
18.23	: Act 6,6
28,3	: H 7,27
9s	: Mt 12,5
30,3	: Mt 5,33
31,16	: 2P 2,15 Ap 2,14
22s	: Mc 9,49
33,55	: 2K 12,7
35,30	: H 10,28

Deuteronomium

1,7	: Ap 9,14
8.21	: Mt 5,5
13	: H 13,7 Jc 3,13
16s	: J 7,51
31	: Act 13,18
35	: J 6,49
2,5	: Act 7,5
14	: J 5,5
3,11	: Ap 21,17
26	: L 22,38
27	: Mt 4,8
4,1	: L 10,28
2	: Ap 22,18

6	: Jc 3,13
7s	: R 3,2
10	: Act 7,38
11	: H 12,18
12	: J 5,37 Act 9,7 H 12,19
15-18	: R 1,23
24	: <i>H 12,29</i>
28	: Act 17,29
29	: Act 17,27
34	: Act 13,17
35	: <i>Mc 12,32</i>
37	: Act 13,17
40	: L 1,6
5,4s	: G 3,19
8	: Ap 5,3
9	: Mt 4,10
12-14	: L 23,56
13s	: L 13,14
14	: Mt 12,2 Mc 2,27
15	: Act 13,17
16	: <i>Mt 15,4; 19,19 Mc 7,10</i> <i>E 6,2</i>
16-20	: <i>Mc 10,19 L 18,20</i>
17	: <i>Mt 5,21</i>
17s	: <i>Jc 2,11</i>
17-20	: Mt 15,19; <i>19,18</i>
17-21	: <i>R 13,9</i>
18	: <i>Mt 5,27</i>
19	: E 4,28
21	: Mt 5,28 R 7,7
22s	: H 12,18
6,4	: Mc 2,7; <i>12,29.32 L 18,19</i> <i>1K 8,4 Jc 2,19</i>
4s	: J 5,42
5	: <i>Mt 22,37 Mc 12,30.33</i> <i>L 10,27</i>
8	: Mt 23,5
13	: <i>Mt 4,10 L 4,8</i>
16	: <i>Mt 4,7 L 4,12 H 3,9</i>
7,1	: Act 13,19
1-5	: Mt 5,43
6	: Tt 2,14
8	: J 14,23
9	: 1K 10,13
15	: Mt 4,23
8,1	: L 10,28
2	: Mt 4,1 L 4,1
3	: <i>Mt 4,4 L 4,4.22 1K 10,3</i>
5	: H 12,5
15	: L 10,19

9,3	: H 12,29	7	: J 8,7 Act 7,58 IK 5,13
4	: R 10,6	20	: Act 1,25
5	: Tt 3,5	18,1-3	: 1K 9,13
9	: Mt 4,2 L 4,2 H 9,4	7	: H 10,11
10s	: 2K 3,3	10-14	: Act 19,19
16	: Act 1,25	13	: Mt 5,48
19	: H 12,21	15	: Mt 17,5 Mc 9,7 L 9,35 J 1,21; 5,46 Act 7,37
26,29	: Act 13,17	15s,18s	: Act 3,22
27	: R 2,5	19,15	: Mt 18,16 Mc 14,56 L 7,18 J 8,17 2K 13,1 IT 5,19 1J 5,7
10,8	: H 10,11	21	: Mt 5,38
12	: L 10,27	20,6	: 1K 9,7
15	: Act 13,17	17	: Mt 15,22
16	: Mc 10,5 R 2,29	21,6-8	: Mt 27,24
17	: Act 10,34 G 2,6 Ap 17,14; 19,16	20	: Mt 11,19 L 7,34
18	: L 18,3	22	: Act 5,30
19	: L 10,29	22s	: Mt 27,58 Mc 15,42 L 23,53
20	: Mt 4,10 L 4,8 1K 6,17	23	: J 19,31 G 3,13
21	: L 1,49	22,4	: L 14,5
11,6	: Ap 12,16	10	: 2K 6,14
11	: H 6,7	12	: Mt 9,20 Mc 6,56
14	: Jc 5,7	22-24	: J 8,5
18	: Mt 23,5	23,2	: G 5,12
29	: J 4,20	5	: 2P 2,15
12,5	: J 4,20	19	: Mt 27,6
9	: Mt 11,29	22	: Mt 5,33
12	: Act 8,21	22-24	: Act 5,4
14	: Mt 28,20	25s	: Mt 12,1 Mc 2,23
13,1	: J 11,47 Ap 22,18	26	: L 6,1
2	: Mc 13,22	24,1	: L 16,18
2-4	: Mt 24,24	1-3	: Mt 5,31
3	: J 11,47	1.3	: Mt 19,7 Mc 10,4
6	: Mt 24,24 Mc 13,22	5	: L 14,20
14,1	: R 9,4	14	: Mc 10,19
2	: Tt 2,14	14s	: Mt 20,8 Jc 5,4
8	: L 8,32	15	: E 4,26
22	: L 11,42	16	: J 8,21
22s	: Mt 23,23	25,3	: 2K 11,24
27	: Act 8,21	4	: IK 9,9 IT 5,18
29	: L 14,13 Act 8,21	5s	: Mt 22,24 Mc 12,19 L 20,28
15,4	: Act 4,34	9	: Mt 26,67
7s	: Mt 5,42 1J 3,17	26,5	: Act 7,15
9	: Mt 6,23	27,12	: J 4,20
10	: 2K 9,7	25	: Mt 27,4
11	: Mt 26,11 Mc 14,7 J 12,8	26	: J 7,49 G 3,10.13 H 8,9
16,1-8	: Mc 14,1.12 L 2,41	28,4	: L 1,42
3	: L 22,19	10	: Jc 2,7
16	: L 2,41 J 7,2	22	: Act 23,3
20	: R 9,31		
17,6	: Mc 14,56 J 8,17 H 10,28		

28s	: Act 22,11 2P 1,9
35	: Ap 16,2
53	: R 2,9
58	: G 3,10
64	: L 21,24
29,3	: <i>R 11,8</i>
17	: Act 8,23 <i>H 12,15</i>
19	: Ap 22,18
30,4	: Mt 24,31 Mc 13,27
6	: R 2,29
10	: G 3,10
11	: IJ 5,3
12	: <i>R 10,6</i>
13	: R 10,7
14	: <i>R 10,8</i>
15s	: Mt 7,14
16	: R 2,26
16-20	: J 5,39
31,1	: Mt 26,1
6.8	: <i>H 13,5</i>
26	: J 5,46
32,4	: R 9,14 IJ 1,9 <i>Ap 15,3.4.5</i>
5	: Mt 17,17 L 9,41 Act 2,40
6	: Mt 6,9
8	: Act 17,26 H 2,5
11	: Mt 23,37 L 13,34
15	: E 1,6
17	: 1K 10,20 Ap 9,20
20	: Mt 17,17 Mc 9,19 L 9,41
21	: <i>R 10,19</i> 1K 10,22
28s	: L 19,42
35	: L 21,22 <i>R 12,19 H 10,30</i>
36	: <i>H 10,30</i>
39	: J 5,21
40	: Ap 1,18; 10,5
43	: <i>R 15,10 H 1,6</i> Ap 6,10; 12,12; 19,2
47	: Act 7,38
49	: Act 7,5
33,2	: Mt 25,31 Act 7,53 Jd 14
3s	: Act 20,32
5	: E 1,6
9	: Mt 10,37 L 14,26
12	: 2Th 2,13
16	: Act 7,35
35	: E 1,6
34,1-4	: Mt 4,8
5	: Ap 15,3

Josue

	§	§
	8,30-35	9,2a-f
	19,47.48	19,48.47
	24,29-31	24,30.31.29
1,2 etc	: H 3,5	
2	: Ap 15,3	
4	: Ap 9,14	
5	: H 13,5	
7	: Ap 15,3	
9	: Act 18,9	
c.2	: H 11,31	
1	: Mt 1,5	
1.4	: Jc 2,25	
15	: 2K 11,32 Jc 2,25	
3,14	: Act 7,45	
6,4.6	: Ap 8,2	
14-16.20	: H 11,30	
17	: H 11,31 Jc 2,25	
22-25	: H 11,31	
7,1	: Act 5,2	
19	: J 9,24	
11,4	: Ap 20,8	
14,1s	: Act 13,19	
7	: Ap 15,3	
21,45	: H 6,5	
22,4	: H 4,8	
5	: <i>Mt 22,37 Mc 12,30.33</i> L 10,27	
23,9	: Act 7,45	
15	: H 6,5	
24,14	: L 1,74	
18	: Act 7,45	
32	: J 4,5 Act 7,16	

Judicum

2,15	: Act 13,11
16	: Act 13,20
4,6-16	: H 11,32
15s	: H 11,33
5,4s	: H 12,26
19	: Ap 16,16
24	: L 1,42
31	: Mt 13,43 Ap 1,16
6,2	: H 11,38
8	: L 24,19
11ss	: H 11,32
12	: L 1,11.28

21	: L 24,31
7,12	: Ap 20,8
22-25	: H 11,33
9,9	: R 11,17
11,1ss	: H 11,32
36	: L 18,7
13,2s	: L 1,7
3	: L 1,31
4	: L 1,15
5	: Mt 2,23 L 1,15.31
6s	: L 1,13
7	: Mc 1,24 L 1,15
14	: L 1,15
24	: L 2,52
24s	: L 1,80
24ss	: H 11,32
14,6	: H 11,33
16,17	: Mt 2,23 Mc 1,24 L 4,34
18,6	: Act 16,36 Jc 2,16
19,9	: L 24,29

Ruth

1,6	: L 1,68
2,12	: 2J 8
4,12	: Mt 1,3 L 3,33
13-17	: Mt 1,5
18-22	: Mt 1,3 L 3,32

Samuelis I

⌘	⌘
Samuelis I	Reg(nor)um I
1,2	: L 1,7
11	: L 1,15.48
17	: Mc 5,34
20	: H 11,32
2,1-10	: L 1,46
1.10	: L 1,69
6	: J 5,21
10	: J 1,41 1K 1,31
26	: L 2,52
27	: 1T 6,11
35	: H 2,17
3,19	: L 2,40
20	: Act 13,20
4,8	: Ap 11,6
6,7	: Mc 11,2 L 19,30
7,10	: Ap 10,3

8,5.10	: Act 13,21
9,16	: L 1,48
10,1	: L 2,12
2-7	: L 22,10
21.24	: Act 13,21
12,3	: Act 20,33
5	: R 1,9
6	: Mc 3,14
15	: Act 13,11
22	: R 11,2
13,5	: Ap 20,8
6	: H 11,38
14	: Act 13,22
14,25	: Mc 1,6
45	: Mt 10,30 L 12,7
15,10	: L 3,2
22	: Mt 9,13 Mc 12,33
23	: Act 13,22
29	: H 6,18
33	: L 19,27
16,1	: L 3,32 Act 13,22
7	: Mt 22,16 Mc 12,14 J 2,25; 7,24 2K 5,12
10-23	: H 11,32
11	: L 2,8
12s	: Act 13,22
13	: L 3,32 Act 10,38
19	: L 2,8
17,12	: Mt 1,6
15.28.34	: L 2,8
34s	: H 11,33
19,11	: L 9,24
20,42	: Mc 5,34
21,7	: Mt 12,3 L 6,4
13	: L 9,44
22,20	: Mc 2,26
25,5s	: L 10,5
25	: Act 24,5
41	: L 1,38 1T 5,10
28,23	: L 24,29

Samuelis II

⌘	⌘
Samuelis II	Reg(nor)um II
1,16	: Mt 27,25
3,12	: Act 11,21
28	: Mt 27,24
5,2	: Mt 2,6 J 21,16

4	: L 3,23
8	: Mt 21,14
14	: L 3,31
6,22	: L 17,10
7,8	: 2K 6,18 Ap 11,17
12	: J 7,42 Act 13,23.36
12s	: L 1,32 Act 2,30
13	: Act 7,47
14	: J 1,34 2K 6,18 H 1,5 Ap 21,7
16	: L 1,32
8,1-14.15	: H 11,33
9,6	: L 1,38
7.10	: L 14,1
11,3s	: Mt 1,6
12,8	: L 6,38
13	: Mc 2,5
24	: Mt 1,6
13,23	: J 11,54
14,9	: Mt 27,25
11	: Mt 10,30 L 12,7
33	: L 15,20
15,9	: Mc 5,34
35	: Mc 2,26
17,13	: L 19,44
23	: Mt 27,5
19,23	: Mt 16,23 Mc 8,33
20,9	: Mt 26,48
20	: Mt 16,22
22,3	: L 1,69 H 2,13
6	: Act 2,24
9	: Ap 11,5
18	: L 1,71
50	: R 15,9
51	: L 1,55 Act 13,23
23,2	: Mt 22,43 Mc 12,36 1P 4,11
3s	: Mt 13,43
24,14	: Mc 9,31
21	: L 1,43

Reg(nor)um I

§	§
Reg(nor)um I	Reg(nor)um III
3,1	2,35c; 5,14a
4,17-19	4,19.17.18
20	2,46a
5,1.4-6	46k.f.g.i
7-8	5,1

31.32a	6,1a.b
32b	5,32
6,11-13	—
14	6,3
18	—
37.38	6,1c.d; 2,35c
7,1a-12a.1b	7,38-49.50
12b	6,36a
13-18.19-21	7,1-6.8.9.7
22	—
23-51	7,10.11.13.12. 14-31.33.32.34-37
31	—
8,1	8,1b
12.13	53a
41b.42a	—
9,15-22	10,22a; 5,14b; 10,22b.c
23-25	2,35h.f.g
11,3a	11,1
3b	—
5-8	11,6.8.5.7
12,2	43
14,1-18	12,24g-n
19.20	—
20.21	21.20
22,47-50	16,28d-g
1,38-40	: Mc 11,7
48	: L 1,68
52	: L 12,7
2,10	: Act 13,36
33	: Mt 27,25
5,10	: Act 7,22
25	: Act 12,20
6,1	: Act 13,20
2	: Act 7,47
8,1.6	: Ap 11,19
10s	: Ap 15,8
20	: Act 7,47
27	: J 4,21 Ap 21,3
39	: L 16,15
41s	: Act 8,27
9,6-9	: L 21,22
7s	: Mt 23,38 L 13,35
10,1-9	: Mt 12,42
1-10	: L 11,31
4-6	: Mt 6,29
4-7	: L 12,27
11,14	: Mt 16,23 Mc 8,33

17.40	: Mt 2,13
12,31	: Mc 3,14
13,1 etc	: 1T 6,11
9s	: Mt 2,12
29s	: Mt 27,59 J 19,38
14,15	: L 7,24
16,31	: Ap 2,20
17,1	: L 4,25 Ap 11,6
1-7	: Ap 12,6
9	: L 4,26
9s	: L 7,11
9-24	: Mt 10,41
17-24	: Mc 5,21 L 7,12
18	: Mt 8,29 Mc 1,24 L 4,34
19	: Act 9,37
21	: Act 20,10
22	: L 8,55
23	: J 4,50 H 11,35
18,1	: L 4,25
4	: Mt 10,41 H 11,38
12	: Act 8,39
17	: L 23,2 Act 16,20
21	: 2K 6,15
26-29	: Mt 6,7
38	: Ap 13,13
39	: 1K 14,25
42-45	: Jc 5,18
44	: L 12,54
46	: L 12,35
19,2	: Mc 9,13
4	: Mc 12,5 H 11,38
5	: Mc 1,13 Act 12,7
5-7	: Mt 4,11
8	: Mt 4,2 Mc 1,13 L 4,2
10	: Mc 9,13 Act 7,52 <i>R 11,3</i> H 11,37
11-13	: Mc 6,48
13	: H 11,37
14	: Mt 21,35 Act 7,52 <i>R 11,3</i>
18	: <i>R 11,4</i>
19	: J 1,43 H 11,37
19s	: Mt 4,22
19-21	: Mc 1,20 L 5,11
20	: Mt 8,21 L 9,61
22,19	: L 2,13 Ap 5,7.11
21-23	: Ap 16,13

Reg(nor)um II

§	§
Reg(nor)um II	Reg(nor)um IV
1,8	: Mt 3,4 Mc 1,6
10	: <i>L 9,54</i> Ap 11,5; 20,9
12	: <i>L 9,54</i> <i>Ap 20,9</i>
2,8,13s	: H 11,37
11	: Mc 16,19 Act 1,9 Ap 11,12
16	: Act 8,39
4,8	: L 14,1
8-37	: Mt 10,41
8.17-37	: Mc 5,21
27	: Mc 10,13
29	: L 10,4
31	: Mt 17,16 Mc 9,18
32-37	: L 7,12
33	: Mt 6,6 Act 9,40
34s	: Act 20,10
35	: Act 9,40
36	: H 11,35
42	: L 9,13
42s	: J 6,9
42-44	: Mt 14,16
43	: L 9,13
44	: L 9,17
5,7	: J 5,21
10	: J 9,7
14	: L 4,27; 17,14
15	: L 17,15
16	: Mt 10,8
18	: L 18,13
19	: Mc 5,34
6,14	: Ap 20,9
17	: L 24,31
19	: Mt 4,19 Mc 1,17
22	: R 12,20
7,1	: Ap 6,6
8,11	: L 19,41
9,7	: Ap 6,10; 19,2
13	: Mt 21,8 Mc 11,8 L 19,36
19	: Mc 1,17
22	: Ap 2,20; 9,21
27	: Ap 16,16
12,10	: Mc 12,41
14,25	: J 7,52
17,15	: R 1,21
24-41	: J 4,9
18,6	: 1K 6,17

37	:	Mt 26,65 Mc 14,63
19,1	:	Mt 26,65 Mc 14,63
2	:	Ap 11,3
4	:	Act 14,15
15	:	J 5,44 Act 4,24
16	:	Act 14,15
19	:	J 5,44
35	:	Act 12,23
20,3	:	2J 4
7	:	L 16,20
8	:	L 1,18
23,21	:	H 11,28
29	:	Ap 16,16
24,17	:	Mc 3,16
25,26	:	Mt 2,13

Paralipomenon I

	§	⊗
	1,11-23	—
	16,24	—
1,1-4	:	L 3,36
34	:	Mt 1,2 Act 7,8
2,4s.9	:	Mt 1,3
10-12	:	Mt 1,4
15	:	Mt 1,4 L 3,31
3,5	:	L 3,31
5.10-16	:	Mt 1,6
17	:	Mt 1,12
19	:	Mt 1,12 L 3,27
11,2	:	Mt 2,6
19	:	Mt 16,22
14,4	:	L 3,31
16,28	:	Ap 19,7
31	:	Ap 19,6
35	:	Act 26,17
36	:	1K 14,16
17,4.10.24	:	L 1,69
13	:	H 1,5
24,10	:	L 1,5
28,9	:	L 16,15
20	:	H 13,5
29,10	:	Jc 3,9
11	:	Ap 4,11; 5,12
15	:	H 11,13
18	:	2Th 3,5

Paralipomenon II

	§	⊗
	27,8	—
2,1-15	:	L 3,32
5,13	:	Ap 15,8
14	:	Ap 15,8
8,14	:	L 1,5
9,3-6	:	L 12,27
13-28	:	Mt 6,29
13,9	:	G 4,8
10	:	H 10,11
11	:	H 9,2
15,6	:	Mt 24,7 Mc 13,8 L 21,10
7	:	1K 15,58
18,16	:	Mt 9,36 Mc 6,34
18	:	Ap 5,7
19,7	:	Act 10,34
20,7	:	Jc 2,23
24,19	:	Mt 21,34 Mc 12,2
20-22	:	Mt 21,35; 23,35 L 11,51
21	:	H 11,37
28,15	:	L 10,34
29,31	:	H 13,15
30,17	:	J 11,55
33,8	:	Mt 28,20
36,15s	:	L 20,10
16	:	L 6,23 H 11,36

Esdrae

	§	⊗
	Esdrae	Esdrae II,1-10
1,2	:	Ap 11,13
3,2	:	Mt 1,12 L 3,27
4,1-3	:	J 4,9
5,2	:	L 3,27
11	:	Mt 11,25
6,10	:	1T 2,2
9,3	:	Mt 26,65 Mc 14,63
7	:	L 21,24

Nehemiae

	§	⊗
	Nehemiae	Esdrae II,11-23
	3,7.8a	—
	7,68-72	17,69-73

11,16.20s.23b.	—
28s.32-35	—
12,4-7a	—
3,1.32	: J 5,2
9,6	: <i>Act</i> 4,24 Ap 10,6
7	: <i>Mc</i> 3,16
12-21	: <i>Act</i> 7,36
17	: <i>Act</i> 7,39
18	: <i>Act</i> 7,41
26	: <i>Mt</i> 21,35 <i>Mc</i> 12,5 L 6,23
29	: L 10,28
11,1.18	: Ap 21,2
12,4.17	: L 1,5
39	: J 5,2
13,2	: 2P 2,15

Esther

§	⊗
1,1	1,1s
4,6	—
9,5.30	—
1,1 d ⊗	: Ap 4,5
4,3	: L 10,13
5,3.6	: <i>Mc</i> 6,23
7,2	: <i>Mc</i> 6,23

Job

§	⊗
23,14	—
1,1	: 1Th 5,22
6	: L 20,36
6-12	: L 22,31
7	: 1P 5,8
8	: 1Th 5,22
9-11	: Ap 12,10
19	: <i>Mt</i> 7,25
21	: 1T 6,7
21s	: <i>Jc</i> 5,11
2,1-7	: Ap 12,9
4s	: Ap 12,10
7	: L 16,20
8	: L 10,13
9a	: 1Th 5,8
10	: <i>Jc</i> 5,11
3,21	: Ap 9,6

4,3s	: H 12,12
8	: G 6,7
9	: 2Th 2,8
19	: 2K 5,1
5,9	: R 11,33
11	: L 1,52
13	: <i>JK</i> 3,19
22s	: <i>Mc</i> 1,13
7,21	: H 1,3
9,8	: <i>Mt</i> 14,25 <i>Mc</i> 6,48 J 6,19
10	: R 11,33
12	: R 9,20
33	: H 9,15
10,12	: L 19,44 1P 2,25
13	: <i>Mt</i> 19,26 <i>Mc</i> 10,27
11,7	: R 11,33 1K 2,10
12,7	: <i>Mt</i> 6,26
7-9	: R 1,20
13	: 1K 1,24
14	: Ap 3,7
17	: 1K 1,20
17-19	: L 1,52
13,16	: Ph 1,19
28	: <i>Jc</i> 5,2
14,1	: <i>Mt</i> 11,11 L 7,28
2	: <i>Jc</i> 1,11
15,8	: R 11,34
14	: <i>Mt</i> 11,11 L 7,28
16,9	: <i>Act</i> 7,54
19	: <i>Mt</i> 21,9 <i>Mc</i> 11,10
18,5	: <i>Mt</i> 25,8
19,26s	: J 19,30
27	: L 2,30
22,7	: <i>Mt</i> 25,42
9	: L 1,53
29	: <i>Mt</i> 23,12 <i>Jc</i> 4,6
24,13-17	: J 3,20
16	: <i>Mt</i> 6,19
25,4	: <i>Mt</i> 11,11 L 7,28
26,6	: Ap 9,11
27,6	: 1K 4,4
28,18	: <i>Mt</i> 13,46
22	: Ap 9,11
30,10	: <i>Mt</i> 26,67
31,1	: <i>Mt</i> 5,28
8	: J 4,37
16-20	: L 3,11
29s	: <i>Mt</i> 5,44
32	: <i>Mt</i> 25,35
32,11	: <i>Act</i> 2,14

19 : Mt 9,17 Mc 2,22 L 5,37
37,15 : 2K 4,6
38,17 : Mt 16,18 Ap 1,18
 41 : Mt 6,26 L 12,24
39,19s : Ap 9,7
 30 : Mt 24,28 L 17,37
41,3 : *R 11,35*
 10-12 : Ap 9,17
 24 : 2P 2,4
42,2 : Mt 19,26 Mc 10,27
 5 : L 2,30
 10-17 : Jc 5,11

Psalmi

⊕	⊗
9	9,1-21
10,1-18	9,22-39
11-113	10-112
114	113,1-8
115	113,9-26
116,1-9	114
116,10-19	115
117-147,11	116-146
147,12-20	147

1,1 : Act 24,5
 3 : Mt 21,41
 5 : Mt 13,49
2,1s : *Act 4,25*
 2 : J 1,41 Act 4,27 Ap 11,15;
     17,18; 19,19
 7 : Mt 3,17 Mc 1,11 L 3,22
     J 1,34 *Act 13,33 H 1,5; 5,5*
 8 : H 1,2 *Ap 2,27*
 9 : *Ap 2,27; 12,5; 19,15*
 11 : 2K 7,15
4,5 : *E 4,26*
5,10 : *R 3,13*
6,3 : Mt 15,22
 4s : *J 12,27*
 9 : *Mt 7,23 L 13,27*
 7,10 : Ap 2,23
 13 : L 13,3
8,3 : Mt 21,16
 4 : R 1,20
 5-7 : *H 2,6*
 6s : Act 17,28
 7 : *1K 15,27 E 1,22*
9,9 : Act 17,31 Ap 19,11

14 : Mt 15,22; 16,18
10,5.10 : Mt 20,25
 7 : *R 3,14*
 14.18 : Jc 1,27
 16 : Ap 11,15
11,4 : Mt 5,34 Ap 4,2
 6 : Ap 14,10
14,1 : Tt 1,16
 1-3 : *R 3,10*
 7 : R 11,26
15,2 : J 8,40 Act 10,35 H 11,33
16,5s : L 10,42
 8-11 : *Act 2,25*
 10 : *Act 13,35*
17,15 : Ap 22,4
18,1.3 : L 1,69
 6 : Act 2,24
 7 : Jc 5,4
 17 : Mt 14,31
 18 : L 1,71
 21.25 : Jc 4,8
 30 : Mt 6,13
 50 : *R 15,9*
19,2 : R 1,20
 5 : *R 10,18*
 8 : Jc 1,25
 10 : Ap 16,7
 15 : Act 7,35
21,10 : Jc 5,3
22,2 : *Mt 27,46 Mc 15,34*
 3 : L 18,7
 6 : R 5,5 Ph 1,20
 7 : Mc 9,12
 8 : Mt 27,29.39 Mc 15,29
 8s : L 23,35
 9 : *Mt 27,43*
 14 : *1P 5,8*
 15 : Mt 26,37
 19 : *Mt 27,35 Mc 15,24 L 23,34*
     J 19,24
 22 : 2T 4,17
 23 : J 20,17 H 2,12
 24 : Ap 19,5
 25 : H 5,7
 29 : Ap 11,15
23,1 : Ap 7,17
 2s : Ap 7,17
 5 : L 7,46
24,1 : *1K 10,26*
 2 : 2P 3,5

3s	: Mt 5,8	13	: H 11,40
25,5	: J 16,13	14,32	: Jc 5,6
8	: L 6,35; 18,19	25	: Mt 6,33
9	: Mt 22,16 Mc 12,14	38,1	: 1K 11,24
10	: J 1,17	12	: L 23,49
11	: L 18,13	14-16	: Mt 26,63 Mc 14,61
20	: R 5,5	39,4	: L 24,32
26,2	: Mt 6,13	6	: Jc 4,14
6	: Mt 27,24	7	: L 12,20
27,2	: Ap 17,16	9s	: Mt 26,63 Mc 14,61
7	: Mt 15,22	12	: Jc 4,14
12	: Mt 26,59 Mc 14,56	13	: H 11,13 1P 2,11
28,4	: Ap 20,13	40,4	: Ap 14,3
29,3	: Act 7,2 E 1,17	7	: E 5,2
3s	: Ap 10,3	7-9	: <i>H 10,5</i>
31,1s	: R 4,7	11	: J 1,17
6	: <i>L 23,46</i>	41,10	: Mc 14,18 <i>J 13,18</i> Act 1,16
10	: Mt 26,37 J 12,27	14	: L 1,68 R 9,5
20	: Tt 3,4	42,3	: Act 14,15 1J 3,2 Ap 22,4
25	: 1K 16,13	6-12	: <i>Mc 14,34</i>
32,2	: J 1,47 Ap 14,5	6,12	: <i>Mt 26,38</i>
5	: 1J 1,9	43,5	: <i>Mt 26,38 Mc 14,34</i>
9	: Jc 3,3	44,4,6	: L 1,49
33,3	: Ap 14,3	23	: <i>R 8,36</i>
6	: J 1,3 2Th 2,8 H 11,3	27	: Mt 15,25
9	: H 11,3	45,7	: H 12,26
10	: 1K 1,19	7s	: <i>H 1,8</i>
11	: L 7,30	46,4	: L 21,25
19	: 2K 1,10	5	: Ap 22,1
34,3s	: L 1,46	7	: H 11,34
8	: H 1,14	47,9	: Ap 5,7
9	: <i>1P 2,3</i>	48,3	: Mt 5,35
13-17	: <i>1P 3,10</i>	49,8	: 1T 2,6
14	: Jc 1,26	8s	: Mt 16,26 Mc 8,37
15	: H 12,14	17-21	: L 12,21
19	: Mt 5,3	50,9-13	: Act 17,25
20	: Act 7,10 2T 3,11	12	: 1K 10,26
21	: <i>J 19,36</i>	14	: H 13,15
35,8	: R 11,9	15	: Jc 5,13
9	: L 1,47	20	: L 2,14
11	: Mc 14,56	23	: H 13,15
16	: Act 7,54	51,6	: L 15,18 R 3,4
19	: <i>J 15,25</i>	7	: J 9,34 R 7,14
23	: J 20,28	14	: Mc 14,38
36,2	: <i>R 3,18</i>	15	: Mt 22,16 Mc 12,14 L 22,32
8	: Mt 23,37 L 13,34	Jc 5,20	
37,2	: L 12,28	53,5	: 2K 11,20
4	: Mt 6,33	55,16	: Ap 19,20
11	: Mt 5,5	23	: L 10,41 1P 5,7
12	: Act 7,54	56,14	: 2K 1,10

57,2	: Mt 23,37	76,6	: R 1,21
61,5	: Mt 23,37	77,19	: H 12,26
6	: Ap 11,18	20	: R 11,33
62,11	: 1T 6,17	78,2	: <i>Mt 13,35</i>
13	: <i>Mt 16,27 R 2,6 2T 4,14</i>	4	: Mt 21,15
63,2	: J 19,28	8	: Act 2,40
3	: Act 7,55	15s	: 1K 10,4
10	: E 4,9	18	: 1K 10,9
65,5	: 1K 3,17	23	: Ap 4,1
8	: Mt 8,26; 14,32 Mc 4,39 L 8,24; 21,25	24	: <i>J 6,31</i> Ap 2,17
66,10	: 1P 1,7	24s	: 1K 10,3
18	: J 9,31	31	: 1K 10,5
67,3	: L 3,6 Act 28,28	35	: Act 7,35
68,2	: L 1,51	36	: Mc 7,6
19	: <i>E 4,8</i>	37	: Act 8,21
30	: Ap 21,24	41	: Mt 16,1
30-32	: Act 8,27	44	: Ap 16,4
35	: J 9,24	45	: Ap 16,13
36	: 2Th 1,10	56	: Mt 16,1
69,2	: Mt 14,31	68	: Ap 20,9
5	: <i>J 15,25</i>	70	: R 1,1
9	: Mc 3,21	70-72	: L 2,8
10	: <i>J 2,17 R 15,3 H 11,26</i>	71s	: J 21,16
15s	: Mt 14,31	79,1	: L 21,24 1K 3,17 Ap 11,2
22	: Mt 27,34.48 Mc 15,36 L 23,36 J 19,28	3	: Ap 16,6
23s	: <i>R 11,9</i>	5	: Ap 6,10
25	: Ap 16,1	6	: 1Th 4,5
26	: L 13,35 <i>Act 1,20</i>	9	: L 18,13
29	: Ap 3,5	10	: Ap 6,10; 19,2
70,1	: 1K 11,24	12	: L 6,38
6	: Mt 15,25	80,2	: J 10,4
71,2.15s.18	: R 3,21	9s	: Mc 12,1
19	: L 1,49	9-17	: L 13,6
20	: R 10,7	9-20	: J 15,1
24	: R 3,21	81,17	: Mc 1,6
72,2	: Ap 19,11	82,2	: L 20,21
10	: Ap 21,26	6	: <i>J 10,34</i>
10s.15	: Mt 2,11	85,11	: J 1,17
17	: L 1,48	86,5	: L 6,35
18	: Mt 21,15 L 1,68	9	: Ap 3,9; 15,4
73,1	: Mt 5,8	10	: Mt 21,15
13	: Mt 27,24	87,2	: Ap 20,9
26	: L 10,42	5	: G 4,26
28	: 1K 6,17	88,9	: L 23,49
74,2	: Act 20,28 H 12,22	12	: Ap 9,11
17	: Act 17,26	89,2	: L 1,50
75,9	: Mt 26,39 Mc 14,36 Ap 14,10	3	: R 15,8
		4s	: J 7,42 Act 2,30
		7	: Ap 13,4
		8	: 2Th 1,10

10 : Mt 8,26; 14,32 Mc 4,39
     L 8,24; 21,25
 11 : L 1,51
 12 : 1K 10,26
 18 : L 2,14
 20 : L 9,35
 21 : Act 13,22
 23 : 2Th 2,3
 27 : 1P 1,17
 28 : H 1,6 Ap 1,5; 17,18
 37 : J 12,34
 38 : Ap 1,5
 49 : L 2,26
 51 : 1P 4,14
 51s : H 11,26
90,4 : 2P 3,8
     5s : Mt 6,30 L 12,28
91,4 : L 13,34
     11 : L 4,10
     11s : Mt 4,6; 26,53 Mc 1,13
     12 : L 4,11
     13 : L 10,19
     15 : Jc 5,13
92,16 : J 7,18
93,1 : Ap 19,6
94,1 : 1Th 4,6
     11 : R 1,21 1K 3,20
     14 : R 11,2
95,7 : J 10,3 Ap 21,3
     7s : H 3,15; 4,7
     7-11 : H 3,7
     10 : Mt 11,16
     11 : H 4,3,5
96,1 : Ap 14,3
     5 : Ap 9,20
     11 : Ap 12,12
     13 : Act 17,31 Ap 19,11
97,1 : Ap 19,6
     3 : Ap 11,5
     7 : H 1,6 Ap 7,11
     10 : L 1,74 R 12,9
98,1 : Ap 14,3
     2 : R 1,17 Ap 15,4
     3 : L 1,54; 3,6 Act 28,28
     9 : Act 17,31 Ap 19,11
99,1 : Ap 11,18; 19,6
     6 : 1K 1,2
100,5 : L 1,50
101,5 : Jc 4,11
102,12 : L 12,28

26-28 : H 1,10
 28 : H 13,8
103,3 : Mc 2,7
     7 : R 3,2
     8 : Jc 5,11
     17 : L 1,50
     19 : Mt 5,34 Ap 4,2
104,2 : Ap 12,1
     4 : H 1,7
     12 : Mt 13,32 Mc 4,32 L 13,19
     27 : Mt 24,45
     35 : Ap 19,1,3,6
105,21 : Mt 24,47 Act 7,10
     24 : Act 7,17
     26 : R 1,1
     30 : Ap 16,13
     38 : Ap 11,10
     39 : 1K 10,1
106,9 : Mc 4,39 Ap 16,12
     10 : L 1,71
     14 : L 23,42 1K 10,6
     16 : Mc 1,24 L 4,34
     19 : Act 7,41
     20 : R 1,23
     23 : L 9,35
     31 : R 4,3
     37 : 1K 10,20
     48 : L 1,68 Ap 19,4
107,3 : Mt 8,11 L 13,29
     9 : L 1,53
     10 : L 1,79
     10-16 : Act 12,17
     13-16 : Act 16,26
     14 : L 1,79
     20 : Act 10,36
     25-27 : Mc 4,37
     25-29 : Mt 8,26
     26 : R 10,7
     28s : Mc 4,39
     30 : J 6,21
109,8 : Act 1,20
     16 : Act 2,37
     25 : Mt 27,39 Mc 15,29
     26 : Mt 15,25
110,1 : Mt 22,44; 26,64 Mc 12,36;
     14,62; 16,19 L 20,42; 22,69
     Act 2,34 R 8,34 1K 15,25
     E 1,20 H 1,3,13; 8,1; 10,12
     4 : R 11,29 H 5,6; 6,20;
     7,3,11,17,21

111,2	: Ap 15,3
4	: Jc 5,11
9	: L 1,49
112,4	: 2K 4,6
9	: 2K 9,9
10	: Mt 8,12
113-118	: Mt 26,30
113,5	: H 1,3
114,3,7	: Ap 20,11
115,4-7	: Ap 9,20
5	: 1K 12,2
13	: Ap 11,18; 19,5
116,3	: Act 2,24
10	: 2K 4,13
11	: R 3,4
117,1	: R 15,11
118,6	: R 8,31 H 13,6
15s	: L 1,51
17s	: 2K 6,9
19s	: Ap 22,14
20	: J 10,9
22	: Mc 8,31 L 20,17 Act 4,11 1P 2,4,7
22s	: Mt 21,42 Mc 12,10
24	: Ap 19,7
25s	: Mt 21,9 Mc 11,9 J 12,13
26	: Mt 23,39 L 13,35; 19,38
119,30	: 2P 2,2
32	: 2K 6,11
43	: Jc 1,18
46	: R 1,16
57	: L 10,42
89	: L 21,33
98	: 2T 3,15
103	: Ap 10,9
120	: L 12,5
137	: Ap 16,5,7
142.160	: J 17,17
164	: L 17,4
165	: IJ 2,10
176	: Mt 18,12
122	: J 4,20
6	: L 14,32
123,1	: Mt 14,19 Mc 6,41
2	: L 9,16
125,5	: G 6,16
126,2s	: L 1,58
5s	: L 6,21
128,6	: G 6,16
130,8	: Mt 1,21 Tt 2,14 Ap 1,5

132,5	: Act 7,46
11	: Act 2,30
17	: L 1,69
134,1	: Ap 19,5
135,1	: Ap 19,5
14	: H 10,30
15-17	: Ap 9,20
20	: Ap 19,5
136,2s	: 1K 8,5
3	: Ap 17,14
7	: Jc 1,17
26	: Mt 11,25 L 10,21
137,8	: Ap 18,6
9	: L 19,44
138,1	: 1K 11,10
139,14	: Ap 15,3
21	: Ap 2,6
21s	: Mt 5,43
140,2	: 2Th 3,2
4	: R 3,13 Jc 3,8
141,2	: 1T 2,8 Ap 5,8
9	: Mt 13,41
143,2	: R 3,20
144,7	: Mt 14,31
9	: Ap 5,9; 14,3
145,13	: 1K 10,13
15	: Mt 24,45
15s	: 1T 6,17
16	: Act 14,17
17	: Ap 15,3; 16,5
18	: Act 17,27 Ph 4,5
19	: J 9,31
146,6	: Act 4,24; 14,15 Ap 5,13; 10,6
147,8	: Act 14,17
9	: Mt 6,26 L 12,24
15	: 2Th 3,1
18	: Act 10,36
19s	: R 3,2
148,1	: Mt 21,9 Mc 11,10
149,1	: Ap 14,3
150,5	: 1K 13,1

Proverbia

§	§
4,7	—
8,33	—
11,4	—
16.1-3	—

4	16,9	28	: Mt 21,32
6-9	15,27a.28a.29a.b	13,9	: Mt 25,8
18,23,24	—	24	: H 12,7
19,1.2	—	14,5	: Act 6,13
20,14-19	—	21	: Mt 5,7 Jc 2,6
20-22	20,9a.b.c	15,1	: Jc 1,19
21,5	—	8	: J 9,31
22,6	—	9	: R 9,31
23,23	—	11	: Ap 9,11
		29	: J 9,31
1,5	: L 8,18	16,7	: Mt 9,13
16	: R 3,15	19	: Mt 11,29
28	: J 7,34	27	: Jc 3,6
2,2	: E 6,4	33	: Act 1,26
3-6	: Jc 1,5	17,3	: 1P 1,7
3s	: Kol 2,3	5	: Mt 5,7
4	: Mt 13,44	18,4	: J 7,38
6	: 2T 2,7	21	: Jc 3,5
3,3s	: L 2,52	19,17	: Mt 25,40 Jc 2,13
4	: Act 24,16 R 12,17 2K 8,21	20,9	: 1J 1,8
7	: R 12,16 1K 4,10	22	: Mt 5,39 R 12,17
9	: 2K 9,10 Ph 1,11	27	: 1K 2,10
11	: E 6,4	21,3	: Mt 9,13
11s	: H 12,5	16	: 2P 2,21
12	: Ap 3,19	18	: 1K 4,13
15	: Mt 13,46	21	: Mt 21,32
25	: 1P 3,6	22	: 2K 10,4
28	: Mt 6,11	22,8	: 2K 9,7 G 6,7
34	: L 1,51.52 Jc 4,6 1P 5,5	10	: Act 24,5
4,26	: H 12,13	23,19s	: L 7,34
6,8	: 1K 14,23	20	: Mt 11,19
17	: Mt 23,35	31	: E 5,18
7,3	: 2K 3,3	24,12	: Mt 16,27 L 16,15 R 2,6
8,11	: Mt 13,46		2T 4,14
15s	: R 13,1	17	: Mt 5,44
17	: Mt 7,7 J 14,23	21	: 1P 2,17
20	: Mt 21,32	22	: J 17,12
22	: Ap 3,14	29	: Mt 5,39
22-26	: J 1,1	25,6s	: L 14,8
32s	: L 7,35	14	: Jd 12
9,2.5	: Mt 22,4	21	: Mt 5,44 L 6,27
3-6	: Mt 22,3	21s	: R 12,20
9	: Mt 13,12 L 8,18	26,11	: 2P 2,22
10,9	: Act 13,10	27,1	: Mt 6,11 Jc 4,14
10	: Mt 5,9	20	: 1J 2,16
12	: Jc 5,20 1P 4,8	21	: Jc 1,3
11,24	: 2K 9,6	28,13	: 1J 1,9
30	: Ph 1,11	22	: 1T 6,9
31	: L 23,31 1P 4,18	24	: Mt 15,5 Mc 7,11
12,2	: L 1,30	29,3	: L 15,13

8 : Act 24,5
 20 : Jc 1,19
 23 : Mt 23,12
30,4 : J 3,13 R 10,6
 8 : Mt 6,11
31,6s : Mc 15,23
 22 : L 16,19

Ecclesiastes

1,2 : R 8,20
 3,4 : Mt 11,17
 4,8 : 1J 2,16
 5,1 : Mt 6,7 Jc 1,19
 14 : 1T 6,7
 7,9 : Jc 1,19
 18 : Mt 23,23 L 11,42
 20 : R 3,10 Jc 3,2
 8,15 : L 12,19
 9,7 : Act 2,46
11,5 : J 3,8
12,14 : L 12,2 2K 5,10

Canticum

2,7 : L 23,28
 3,5.10 : L 23,28
 6 : Mt 2,11
 4,15 : J 7,38
 5,2 : Ap 3,20

Isaias

Ⓟ	Ⓞ
2,22	—
40,7	—
8	40,7.8
56,12	—

1,2 : Act 13,17
 6 : L 10,34
 9 : R 9,29
 9s : Ap 11,8
 15 : J 9,31
 15s : Jc 4,8
 17 : Mt 23,23 L 18,3 Jc 1,27
2,2 : Mt 5,14 Ap 15,4
 2s : Mt 8,11
 3 : J 4,22
 5 : 1J 1,7

8 : Ap 9,20
 10 : 2Th 1,9 Ap 6,15
 11 : 2Th 1,10
 12-22 : Act 2,20
 17 : 2Th 1,10
 19.21 : 2Th 1,9 Ap 6,15
 20 : Ap 9,20
3,3 : 1K 3,10
 4 : Jd 18
4,1 : Mc 12,20
 3 : L 1,35; 10,20 Ap 20,12;
 21,27
 5 : Ap 14,1
5,1 : L 20,9
 1s : Mc 12,1
 1-7 : Mt 21,33 L 13,6
 4 : L 20,13
 8 : Mt 23,13
 9 : Act 11,22 Jc 5,4
 11.18 : Mt 23,13
 11-13 : L 21,34
 16 : L 11,2
 21 : R 12,16
6,1 : J 12,41 Act 7,55 Ap 5,7;
 15,8
 2 : Ap 4,8
 3 : Ap 4,8
 4 : Ap 15,8
 7 : Mc 2,5
 9 : Mc 4,12 L 8,10
 9s : Mt 13,14 L 19,42 Act 28,26
 R 11,8
 10 : Mc 3,5 J 12,40
 7,11 : J 2,11
 12 : Mt 4,7 L 4,12
 14 : Mt 1,23 L 1,13.27.31 J 2,11
 Ap 12,1s.5
8,6 : J 9,7
 8 : Mt 1,23 Ap 21,3
 12 : 1P 3,14
 12s : Mt 10,28 L 12,4
 13 : 1P 3,15
 14 : R 9,32.33; 1P 2,8
 14s : Mt 21,44 L 20,18
 17 : H 2,13
 18 : L 2,34 H 2,13
 22 : R 2,9 Ap 16,10
 23 : J 2,11
 23-9,1 : Mt 4,15
9,1 : L 1,79 J 1,5; 8,12 2K 4,6

- 2 : J 4,36
 5 : E 2,14
 5s : L 2,14
 6 : L 1,32
 11 : 2K 11,20
10,2 : Mc 12,40
 3 : *IP* 2,12
 22s : *R* 9,27
11,1 : Mt 2,23 H 7,14 Ap 5,5
 2 : Mt 3,16 Mc 1,10 L 3,22
     J 1,32 E 1,17 *IP* 4,14
 2s : Ap 1,4
 3 : J 7,24
 4 : 2Th 2,8 Ap 19,15,21
 4s : Ap 19,11
 5 : E 6,14
 6-8 : Mc 1,13
 10 : Mt 12,21 *R* 15,12 Ap 5,5
 12 : J 11,52
 15s : Ap 16,12
12,2 : *H* 2,13
 3 : J 7,37
13,5 : R 9,22
 8 : 1Th 5,3
 10 : *Mr* 24,29 *Mc* 13,24 Ap 6,12
 13 : Mc 13,8
 21 : Ap 18,2
14,3 : Mt 11,28
 12 : L 10,18 Ap 8,10
 13 : Ap 16,16
 13-15 : Mt 11,23 L 10,15
16,12 : Act 7,48
17,7 : H 3,2
 8 : Ap 9,20
 10 : L 1,47
18,7 : Act 8,27
19,2 : Mt 24,7 Mc 13,8 L 21,10
 11s : 1K 1,20
 14 : 1T 4,1
 17 : L 21,11
21,1 : Ap 17,3
 9 : Ap 14,8; 18,2
22,4 : L 22,62
 13 : *JK* 15,32
 19 : L 16,3
 22 : Mt 16,19 Ap 3,7
c.23 : Mt 11,21
 8 : Ap 18,3,23
 17 : Ap 17,2; 18,3
24,8 : Ap 18,22
- 16 : H 10,28
 17 : L 21,35 Ap 8,13
 19 : L 21,25
 21 : Ap 6,15; 17,18
 21s : Ap 20,3
 23 : Ap 4,4; 21,23
25,4 : 2Th 3,2
 6 : Mt 8,11
 6-8 : Mc 14,25 L 13,29
 8 : *JK* 15,54 *Ap* 7,17; 20,14;
     21,4
26,11 : H 10,27
 13 : *2T* 2,19
 16s : Mt 24,8 Mc 13,8
 17 : J 16,21 Ap 12,2
 19 : Mt 11,5; 27,52 L 7,22
     J 5,28
 20 : *H* 10,37
 21 : Ap 8,13
27,1 : Ap 12,3
 9 : *R* 11,27
 12 : Mt 9,37 L 10,2
 13 : Mt 24,31
28,11s : *JK* 14,21
 12 : Mt 11,29
 16 : Mt 21,42 Mc 12,10 L 20,17
     R 5,5; 9,33; *10,11* *1P* 2,4,6
 17-19 : Mt 7,27 L 6,49
 22 : R 9,28
29,3 : L 19,43
 6 : Ap 8,5; 11,19
 10 : *R* 11,8
 11 : Ap 5,1
 13 : *Mt* 15,8 *Mc* 7,6 Kol 2,22
 14 : L 10,21 *1K* 1,19
 16 : *R* 9,20
 18s : Mt 11,5 L 7,22
 23 : Mt 6,9
 28 : *L* 7,22
30,6 : R 2,9
 8 : Ap 1,11
 10s : L 6,26
 33 : Ap 19,20
31,5 : L 13,34
32,15 : Act 1,8
 17 : R 5,1 Jc 3,18
33,18 : 1K 1,20
34,4 : *Mt* 24,29 *Mc* 13,25 L 21,26
     H 1,12 Ap 6,13
 7 : Ap 17,6

8	: Mt 10,15	5	: Act 17,24,25
10	: Ap 14,11; 18,18; 19,3	6	: Mt 12,18 L 2,32 J 8,12
11,14	: Ap 18,2	7	: Mt 11,5 L 1,79; 7,22 Act 26,18
12	: Ap 6,15; 18,23	10	: Ap 14,3
35,3	: H 12,12	12	: 1P 2,9
4	: 1Th 5,14 1J 5,20	16	: Act 26,18
5s	: Mt 11,5 Mc 7,37 L 7,22	18	: Mt 11,5 L 7,22
6	: Act 3,8	43,4	: Ap 3,9
8	: Ap 21,27	5	: Mt 8,11 Act 18,9
10	: Ap 21,4	5s	: Mc 13,27 L 13,29
36,7.20	: Mt 27,43	6	: 2K 6,18
37,2	: Ap 11,3	10	: Mt 14,27 Mc 6,50 J 8,24.28.58; 13,19
16	: Act 4,24	13	: J 8,58
19	: G 4,8	14	: L 24,21
20	: J 5,44	18	: Ap 21,4
38,3	: H 10,22	18s	: 2K 5,17
7	: L 2,12	19	: Ap 21,5
10	: Mt 16,18	19s	: J 7,38
12	: 2K 5,1	20	: 1P 2,9
40,1	: L 2,25	21	: 1P 2,9
2	: Ap 1,5; 18,6	25	: Mc 2,7 L 5,21
3	: Mt 3,3 Mc 1,3 L 1,76 J 1,23	44,2	: E 1,6 Ap 1,17
3-5	: L 3,4	5	: Ap 13,16
5	: L 2,30	6	: Ap 1,17
6	: Jc 1,10	9-20	: Act 17,29
6s	: L 12,28 1P 1,24	22	: Mc 2,7 L 5,21
7	: Jc 1,11	23	: Ap 12,12
8	: Mt 24,35 Mc 13,31 L 21,33	24	: L 24,21
8s	: 1P 1,25	25	: L 10,21 1K 1,20
9	: J 12,15	27	: Ap 16,12
10	: L 1,51 Ap 22,7.12	28	: Act 13,22
11	: L 11,23	45,3	: Kol 2,3
13	: R 11,34 1K 2,16	9	: R 9,20
17	: Act 19,27	11	: L 13,16
18	: Mc 4,30 Act 17,29	14	: 1K 14,25
26	: R 1,20 E 6,10	16	: L 13,17
28	: R 1,20 H 3,4	17	: H 5,9
31	: Ap 12,14	19	: J 18,20
41,2	: Ap 16,12	21	: Mc 12,32 Act 15,18
4	: Ap 1,4	23	: R 14,11 Ph 2,10s
8	: Jc 2,23	46,10	: J 13,19
8s	: H 2,16	11	: Ap 16,12
8-10	: L 1,54	13	: L 2,32
9	: Mt 12,18	47,8	: Ap 18,7
10	: Act 18,9	9	: Ap 18,8.23
14	: L 12,32; 24,21	14	: Ap 18,8
25	: Ap 7,2; 16,12	48,2	: Mt 4,5
42,1	: Mc 1,11 L 3,22; 9,35	6	: Ap 1,19
1-4	: Mt 12,18		

- 12 : Ap 1,17
 13 : R 4,17
 20 : Ap 18,4
49,1 : L 1,15 G 1,15
 2 : Ap 1,16; 2,12; 19,15
 3 : G 1,24
 4 : Ph 2,16
 5s : J 11,52
 6 : Mt 12,18 L 2,32 J 8,12
   Act 1,6,8; 13,47 Ap 7,4
 8 : 2K 6,2
 12 : L 13,29
 13 : L 2,25 2K 7,6 Ap 12,12
 18 : R 14,11
 22 : L 15,5
 23 : Ap 3,9
 24s : Mt 12,29 Mc 3,27 L 11,22
 26 : Ap 16,6
50,3 : Ap 6,12
 6 : Mt 5,39; 26,67 Mc 10,34
   L 6,29; 18,32
 8 : R 8,33
 9 : H 1,11
 26 : E 1,19
51,1 : R 9,31
 2 : H 11,12
 5s : R 1,17; 3,21
 6 : Mc 13,31 H 1,11
 7 : Mt 5,11
 8 : Mt 6,19 R 1,17; 3,21 Jc 5,2
 9 : L 1,51
 10 : Ap 16,12
 11 : Ap 21,4
 17.22 : Mt 26,39 Mc 14,36
   Ap 14,10
52,1 : Mt 4,5 Ap 21,27
 3 : 1P 1,18
 5 : R 2,24 2P 2,2 Ap 16,9
 7 : Mc 1,14 Act 10,36 R 10,15
   E 6,15
 9 : L 2,38
 10 : L 2,30
 11 : 2K 6,17 Ap 18,4
 13 : J 3,14 Act 3,13
 15 : R 15,21 1K 2,9
53,1 : J 12,38 R 10,16
 3 : Mc 9,12 Ph 2,7
 4 : Mt 8,17 1P 2,24
 4s : 1J 3,5
 5 : Kol 1,20 1P 2,24
- 5s : 1K 15,3
 6 : Mt 15,24 1P 2,25
 7 : Mt 26,63 Mc 14,49,61
   J 1,29 Ap 5,6,9
 7s : Act 8,32
 8 : L 5,35
 8s : 1K 15,3
 9 : 1P 2,22 1J 3,5 Ap 14,5
 10-12 : Mt 20,28 Mc 10,45
   L 22,19s
 11 : Act 3,13 R 5,19 Ph 2,7
 11s : Mc 14,24 R 5,15 1J 3,5
 12 : Mt 26,28; 27,38 Mc 14,49;
   15,27 L 11,22; 22,37; 23,34
   R 4,25 1K 15,3 H 9,28
   1P 2,24
54,1 : L 23,29 G 4,27
 9 : Mt 24,37
 11s : Ap 21,19
 13 : J 6,45
55,1 : J 7,37 Ap 3,18; 21,6; 22,17
 3 : Act 13,34 H 13,20
 4 : Ap 1,5
 6 : Act 17,27
 7 : L 5,21
 10 : 2K 9,10
 11 : H 4,12
56,1 : Ap 22,11
 3-7 : Act 8,27
 7 : Mt 21,13 Mc 11,17 L 19,46
   Ph 4,18
57,3 : Mt 12,39
 3s : 2Th 2,3
 4 : J 17,12
 15 : Mt 5,3 1Th 5,14
 15s : Act 17,25
 19 : L 2,14 Act 2,39 E 2,17
   H 13,15
 20 : E 4,14 Jd 13
58,5 : Mt 6,16
 6 : L 4,18 Act 8,23
 7 : Mt 25,35 L 3,11
 8 : L 10,13 Ap 21,11
 9 : Mt 7,7
 11 : J 4,14 Act 10,38
59,7s : R 3,15
 8 : L 1,79
 17 : E 6,14,17
 19 : L 13,29
 20s : R 11,26

60,1	: J 8,12 Ap 21,23
1s	: L 1,78 Ap 21,11
3	: Mt 8,11 J 8,12 Ap 21,24
5	: Ap 21,24
6	: Mt 2,11
7	: Mt 21,13
11	: Ap 21,25s
14	: Ap 3,9
19	: Ap 21,11.23; 22,5
21	: Mt 5,5
61,1	: Mt 5,3; 11,5 L 6,20; 7,22 Act 10,38
1s	: L 4,18
2	: L 2,25
2s	: Mt 5,4 L 6,21
6	: Ap 1,6; 5,10
8	: H 13,20
10	: Mc 2,19 L 1,47 Ap 19,8; 21,2
62,2	: Ap 2,17; 19,12
3	: Ap 19,12
5	: Mc 2,19
6	: Ap 21,12
11	: Mt 21,5
63,1-3	: Ap 19,13
2s	: Ap 14,20; 19,15
10	: Act 7,51 E 4,30
11	: H 13,20
16	: Mt 6,9 L 11,2 J 8,41 Jc 3,9
18	: L 21,24 Ap 11,2
19	: Mc 1,10
64,3	: 1K 2,9
7	: Mt 6,9 L 11,2
10s	: Mt 23,38
65,1	: R 10,20
2	: L 9,41 R 10,21
4	: Mc 5,3
7	: L 6,38
9	: Mt 5,5
11	: 1K 10,21
13	: L 6,25
15	: Ap 2,17
16	: 1K 2,9 1J 5,20 Ap 3,14
17	: Mt 19,28 2P 3,13 Ap 21,1.4
18s	: L 6,21
19	: Ap 21,4
23	: 1K 15,58 Ph 2,16
25	: Mc 1,13
66,1	: Mt 5,34s J 4,21
1s	: Act 7,49

4	: 2Th 1,8
5	: 2Th 1,12
6	: Ap 16,1.17
7	: Ap 12,2.5
14	: J 16,22
15	: 2Th 1,8
15s	: 2P 3,7
20	: R 15,16
22	: Mt 19,28 2P 3,13 Ap 21,1
24	: Mc 9,48

Jeremias

§	Ø
2,1.2a	—
7,1.2a	—
8,10-12	—
10,6-8.10	—
11,7s	—
17,1-4	—
(25,13a	25,13a)
13b	32,13b
14	—
15-38	32,15-38
26-43	33-50
27,1.7.13.17.21	—
29,16-20	—
30,10s.15a	—
15b	37,16
22	—
31,35-37	38,36s.35
33,14-26	—
39,4-13	—
44	51,1-30
45	31-35
46,1.26	—
2-25.27s	26,2-28
47	29
48	31
49,1-5	30,17-21
6	—
7-22	30,1-16
23-27	29-33
28-33	23-28
34a-39	25,14-19
34b	20
50-51	27-28
51,44b-49a	—
52,2s.28-30	—

1,1s	: L 3,2	14	: 1J 5,16
5	: J 10,36 G 1,15	15	: Ap 20,9
8,19	: Act 18,9; 26,17	19	: J 1,29 Ap 5,6
10	: Ap 10,11	20	: 1Th 2,4 1P 2,23 Ap 2,23
2,5	: Act 14,15 R 1,21	12,3	: Jc 5,5
11	: R 1,23 G 4,8	6	: Mc 3,21
13	: J 4,10 Ap 21,6	7	: Mt 23,38 L 13,35 Ap 20,9
21	: J 15,1	11	: L 9,44
30	: L 6,23	12	: Mc 13,27
3,6-10	: Mc 8,38	15	: Act 15,16
16	: 1K 2,9	17	: L 13,3
17	: Mt 8,11 Ap 22,2	13,16	: J 9,4; 11,9 Ap 14,7
19	: 1P 1,17	24	: Mt 3,11
4,3	: Mc 4,7 L 8,7	25	: R 1,25
4	: Mc 10,5 R 2,29	14,9	: Jc 2,7
22	: 1K 14,20	11	: 1J 5,16
29	: Ap 6,15	12	: Ap 6,8
5,14	: L 12,49 Ap 11,5	14	: Mt 7,22
21	: Mt 13,13 Mc 8,18	15,2	: Ap 13,10
24	: Act 14,17 Jc 5,7	2s	: Ap 6,8
27	: Act 13,10	7	: Jc 1,1
31	: L 6,26	9	: Mt 27,45
6,10	: Act 7,51	15	: L 23,42
13	: Mc 13,22	16,5-7	: Mt 8,22 L 9,60
14	: 1Th 5,3	9	: Ap 18,23
15	: L 19,44	12	: H 3,12
16	: Mt 11,29	14	: Mc 2,20
7,11	: Mt 21,13 Mc 11,17 L 19,46	16	: Mt 4,19 Mc 1,17 L 5,10
14	: Mt 24,2 Mc 13,2	18	: Ap 18,6
16	: 1J 5,16	19	: Ap 15,4
18	: Act 7,42	19s	: R 1,25
25	: Mc 12,5 Ap 10,7	17,8	: L 8,6
25s	: Mt 21,34; 23,34 L 11,49	10	: R 2,6
34	: Ap 18,23	11	: L 12,20
8,2	: Act 7,42	15	: 2P 3,4
3	: Ap 9,6	21	: J 5,10
8s	: J 5,38	18,2s	: Mt 27,10
13	: Mt 21,19 Mc 11,13 L 13,6	6	: R 9,21
9,10	: Mc 13,2 Ap 18,2	12	: H 3,12
10s	: Mt 24,2	19,6	: Mc 2,20
14	: Ap 8,11	13	: Act 7,42
19s	: L 23,28	20,2	: Mt 21,35 Mc 12,3 H 11,36
22	: 1K 1,26	9	: L 24,32 1K 9,16
22s	: 1K 1,31 2K 10,17	18	: 2Th 3,8
25	: R 2,29	21,5	: Ap 2,16
10,7	: Ap 15,3,4	7	: L 21,24 Ap 6,8
14	: R 1,22	8	: Mt 7,14
22	: Ap 6,12	22,3	: Mt 23,23 Jc 1,27
25	: 1Th 4,5 Ap 16,1	5	: Mt 23,38
11,5	: L 1,73	8	: Ap 11,8; 18,18

6b	—
7-9	7,4-6
10,14	—
27,31.32b	—
32,19	32,21
33,25a-27a	—
40,30.38b.39a	—
42,18s	42,19.18
1,1	: Mt 3,16.21 L 3,23 Act 10,11 Ap 19,11
3	: L 3,2
5	: Ap 4,6
10	: Ap 4,7
13	: Ap 4,5
18	: Ap 4,6.8
22	: Ap 4,6
24	: Ap 1,15
26	: Mt 26,64 Ap 1,13; 4,2
27s	: Ap 4,3
28	: Ap 1,17
2,1	: Act 14,10; 26,16
8	: Ap 10,8
9	: Ap 10,2
9s	: Ap 5,1
3,1-3	: Ap 10,8
12	: Ap 1,10
18-21	: Jc 5,20
22	: Act 9,6
27	: Mt 11,15 Ap 22,11
4,2	: L 19,43
14	: Act 10,14
5,2	: Ap 8,7
11	: <i>R 14,11</i>
12	: Ap 6,8; 8,7
17	: Ap 6,8
7,2	: Ap 7,1; 20,8
4	: H 10,25
16	: Mt 24,16 Mc 13,14
8,3	: L 4,9
9,2	: Ap 1,13
4	: Ap 7,3; 9,4; 14,1
6	: 1P 4,17 Ap 7,3; 9,4
11	: Ap 1,13
10,2	: Ap 8,5
12	: Ap 4,6.8
14	: Ap 4,7
11,6	: Ap 11,8
19	: 2K 3,3
20	: <i>Ap 21,7</i>

24	: Act 8,39
12,2	: Mc 8,18 Ap 2,13
22	: 2P 3,4
13,10-15	: Mt 7,27 L 6,49 Act 23,3
14,14.20	: H 11,7
19	: Ap 16,1
21	: Ap 6,8
15,1-8	: J 15,6
16,9	: E 5,26
38	: Mc 8,38
39	: Ap 17,16
46.49	: Ap 11,8
49s	: L 17,29
60	: H 13,20
17,3.7	: Ap 12,14
23	: Mt 13,32 Mc 4,32 L 13,19
18,7	: Mt 25,35 L 3,11
16	: Mt 25,35
20	: J 9,2
23	: 1T 2,4
20,11.21	: L 10,28
34	: 2K 6,17
41	: L 11,2 2K 6,17 Ph 4,18
21,31	: L 1,52
22,25	: 1P 5,8
26	: H 10,28
27	: Act 20,29
23,29	: Ap 17,16
45	: Mc 8,38
24,15-24	: Mt 8,22 L 9,60
25,2	: Ap 10,11
26,13	: Ap 18,22
15	: Ap 6,14
16s	: Ap 18,9
17	: Ap 18,10
19	: Ap 17,16; 18,19
20	: L 10,14
21	: Ap 18,21
27,12-22	: Ap 18,12
12.18	: Ap 18,3
13	: Ap 18,13
17	: Act 12,20
27-29	: Ap 18,17
30-32	: Ap 18,9
30-34	: Ap 18,19
31	: Ap 18,15
32	: Ap 18,18
33	: Ap 18,3
36	: Ap 18,11.15
28,1-23	: L 10,14

2	: Act 12,22 2Th 2,4
13	: Ap 17,4; 21,19
24	: 2K 12,7
29,3	: Ap 12,3
21	: L 1,69
30,2s	: Act 2,20
31,6	: Mt 13,32 Mc 4,32 L 13,19
8	: Ap 2,7
14s	: Mt 11,23
32,7	: Mt 24,29
7s	: Ap 6,12
9	: L 21,24
33,4	: Act 18,6
5	: Mt 27,25
13	: L 18,9
27	: Ap 2,23; 6,8
29	: Ap 21,27
32	: Jc 1,23
34,2	: Jd 12
5	: Mt 9,36 Mc 6,34
5s	: 1P 2,25
6	: Mt 18,12
8	: Mc 6,34 Jd 12
11-16	: J 10,11
12	: Mt 10,6; 18,12
16	: Mt 18,12 L 19,10 1P 2,25
23	: J 10,11.16 Ap 7,17
36,20	: R 2,24
23	: Mt 6,9
25	: H 10,22
25-27	: J 3,5
26	: 2K 3,3
27	: L 1,6 1Th 4,8
37,3	: Ap 7,14
5	: <i>Ap 11,11</i>
9	: J 20,22
10	: <i>Ap 11,11</i> ; 20,4
12	: J 5,28
12s	: Mt 27,52
14	: 1Th 4,8
23	: Tt 2,14
24	: J 10,11.16
25	: J 12,34
26	: H 13,20
27	: J 1,14; 14,23 2K 6,16 Ap 7,15; 21,3
38,1-39,16	: Ap 20,8
19	: L 21,11 Ap 6,12
19s	: Ap 11,13
22	: Ap 8,7; 14,10; 20,9

39,4.17-20	: Ap 19,17
6	: Ap 20,9
40,1s	: Ap 21,10
3	: Ap 11,1; 21,15
5	: Ap 21,15
42,13	: Mt 24,15
43,2	: Ap 1,15; 18,1
2-5	: Ap 21,11
16	: Ap 21,16
44,7	: Act 21,28
47,1	: Ap 22,1
1-12	: J 7,38
12	: Ap 22,2
48,16s	: Ap 21,16
30-35	: Ap 21,12
35	: Ap 3,12

Daniel

§	¶	Theod
(3,23	3,23)	
3,24-30	3,91-97	
—	3,24.25	
—	3,26-45 = Od. 7	
—	3,46-51	
—	3,52-90 = Od. 9	
3,31-33	— ¶ 4,1-3	
4,1-34	4,4-37	
5,14s.18-22.24	— ¶ 5,14s.18-22.24	
1,7	: Mc 3,16	
12.14	: Ap 2,10	
2,5	: Act 8,20	
8	: Act 10,34 E 5,16	
18	: R 12,1	
18s	: Ap 11,13; 16,11	
21	: R 13,1	
22	: 1K 2,10	
27s	: Mc 4,11	
28s	: L 21,9 Ap 1,1; 22,6	
29	: Ap 4,1	
34s.44s	: Mt 21,44 L 20,18	
35	: Ap 12,8; 20,11	
44	: Ap 11,15	
45	: L 21,9 Ap 1.1.19; 22,6	
47	: Mc 4,11 1K 14,25 Ap 17,14	
3,4	: Ap 10,11	
5.10.15	: Mt 4,9 L 15,25	
5s	: Ap 13,15	
6	: <i>Mt 13,42.50</i>	

19s : 1K 13,3
 25 : H 11,34
 27s $\emptyset$: Ap 16,7
 28 $\emptyset$: Mt 4,5
 36 $\emptyset$: H 11,12
 37 : L 2,29
 45 $\emptyset$: J 5,44
 95 $\emptyset$: Act 12,11
 96 $\emptyset$: Act 8,20
 4,9,18 : Mt 13,32 Mc 4,32 L 13,19
 24 : IP 4,8
 27 : E 1,19
 31 : Ap 4,9
 5,4,23 : Ap 9,20
 28 : R 9,28
 6,18 : Mt 27,66
 21 : Act 14,15 2T 4,17
 23 : H 11,33
 26 : IP 1,2
 27 : IP 1,23 Ap 4,9
 7,1s : Mt 17,9
 2 : Ap 7,1
 3 : Ap 11,7; 13,1
 4-6 : Ap 13,2
 7 : Ap 12,3; 13,1
 8 : Ap 13,5,7
 9 : Mt 28,3 Ap 1,14; 20,4
 9s : Mt 19,28 L 22,30
 10 : H 1,14 Ap 5,11; 20,12
 11 : Ap 13,5; 19,20
 13 : *Mt 24,30; 26,64 Mc 14,62*
L 21,27 Ap 1,7,13; 14,14
 13s : Mt 25,31 *Mc 13,26*
 14 : Mt 28,18 L 1,33; 10,22
 H 12,28 Ap 11,15
 18 : L 12,32 H 12,28 Ap 22,5
 20 : Ap 13,5; 17,12
 21 : Ap 11,7; 13,7
 22 : Mc 1,15 L 21,8 1K 6,2
 Ap 20,4
 24 : Ap 12,3; 13,1
 25 : Ap 11,3; 12,14; 13,6s
 27 : L 12,32 Ap 11,15; 20,4;
 22,5
 28 : L 2,19
 8,1 : Mt 17,9 Ap 1,9
 3 : Ap 13,11
 4,9 : Act 8,26
 10 : Ap 8,10; 12,4
 16 : L 1,19

17 : Mt 17,6
 18 : Ap 1,17
 26 : Ap 10,4
 9,3 : Mt 11,21 L 10,13
 6 : Jc 5,10 Ap 10,7
 8.16s : L 2,29
 10 : Ap 10,7
 16 : R 3,21
 19 : L 18,13
 21 : L 1,10,19
 24 : Mt 4,5
 26 : L 21,22
 27 : *Mt 24,15*
 10,5 : Ap 15,6; 19,1
 5s : Ap 1,13
 6 : Mt 28,3 Ap 1,14; 2,18;
 19,12
 7 : L 1,22 Act 9,7
 9s : Mt 17,6
 13.21 : Jd 9 Ap 12,7
 16 : L 1,64
 18s : L 22,43
 11,31 : *Mt 24,15 Mc 13,14*
 35 : Mt 13,39
 36 : 2Th 2,4 Jd 16 Ap 13,6
 12,1 : Mt 24,21 Mc 13,19 Jd 9
 Ap 3,5; 7,14; 12,7; 13,8;
 16,18
 2 : Mt 27,52 J 5,24,29
 Act 24,15
 3 : Mt 13,43 Ph 2,15
 4 : Mt 13,39 Ap 5,1; 10,4
 7 : L 21,24 Ap 4,9; 10,5; 11,3;
 12,14
 9 : Ap 5,1; 10,4
 10 : L 1,13 Ap 22,11
 11 : *Mt 24,15 Mc 13,14*
 12 : Mc 13,13 Jc 1,12; 5,11
 12s : Mt 10,22
 13 : Mt 13,39

 Osee
 1,1 : L 3,2
 6,9 : *IP 2,10*
 2,1 : Act 14,15 *R 9,26s*
 4-7 : Mc 8,38
 5 : Ap 17,16
 16 : Ap 12,6
 23 : Mt 7,7

25	: R 9,25 IP 2,10
4,1	: Ap 8,13
7	: Ph 3,19
6,1s	: J 5,21
2	: L 9,22; 24,46
3	: Jc 5,7
6	: Mt 9,13; 12,7; 23,23 Mc 12,33
9,7	: L 21,22
10,16s	: L 13,6
10,8	: L 23,30 Ap 6,16
12	: 2K 9,10 G 6,8
14	: L 19,44
11,1	: Mt 2,15 R 9,4
10	: Ap 10,3
12,7	: Jc 4,8
9	: Ap 3,17
11	: H 1,1
13,3	: Jc 4,14
4	: Act 7,42
7s	: Ap 13,2
14	: IK 15,55 Ap 6,8
14,1	: L 19,44
3	: H 13,15
10	: Act 13,10

Joel

1,6	: Ap 9,8
14	: Ap 22,2
15	: Act 2,20
2,2	: Mt 24,21
4s	: Ap 9,7
5	: Ap 9,9
10	: Mt 24,29 Mc 13,24 L 21,26 Ap 6,12; 9,2
11	: Ap 6,17
21s	: Mt 9,2 Mc 6,50
3,1	: Tt 3,6
1-5	: Mt 3,11 Act 2,17
3	: Ap 8,7
3s	: L 21,25
4	: Mt 24,29 Mc 13,24 Ap 6,12,17
5	: Act 2,39 R 10,13 IK 1,2 Ap 14,1
4,13	: Mc 4,29 J 4,35 Ap 14,15,18
15	: Mt 24,29 Mc 13,24 Ap 6,12
18	: J 7,38
19	: Mt 23,35 Ap 11,8

Amos

1,6	: Ap 2,1
2,16	: Mc 14,52
3,7	: Ap 1,1; 10,7
8	: Ap 10,3
13	: 2K 6,18 Ap 1,8; 4,8; 11,17; 15,3
4,11	: 1K 3,15 Jd 23
13	: Ap 11,17; 15,3
5,6	: L 12,49
13	: E 5,16
15	: R 12,9
18	: Act 2,20
25-27	: Act 7,42
6,12	: Ph 1,11
7,4	: Mt 3,11
10	: Act 16,20
12	: L 13,31
8,9	: Mt 27,45 Mc 15,33 L 23,44 Ap 8,12
11	: L 5,35
9,1	: Ap 8,3
9	: L 22,31
11s	: Act 15,16
13	: L 5,35

Abdias

21	: Ap 11,15

Jonas

1,4	: Mt 23,35 Mc 4,37
4s	: Mt 8,24
5	: Act 27,19
9	: Ap 11,13
10,16	: Mc 4,41
12-15	: J 11,50
2,1	: Mt 12,40; 16,4
3,1-10	: L 11,32
5	: Mt 12,41
5s	: Mt 11,21 L 10,13
4,9	: Mt 26,38 Mc 14,34

Michaeas

2,11	: L 6,26
12	: Mt 15,24
12s	: Mc 14,28

- 3,3 : Ap 17,16
 11 : R 2,17
 12 : Mt 24,2 Mc 13,2 L 21,22
4,7 : L 1,33
 10 : L 1,74 Ap 12,2
 14 : Mt 26,67 Mc 15,19
5,1 : Mt 2,6 L 2,11 J 7,42
 3 : Mt 2,6
 4 : L 2,14 E 2,14
 12 : Ap 9,20
6,8 : Mt 23,23
 9 : Ap 11,18
 15 : J 4,37
7,1 : Mt 21,19 Mc 11,13
 1-4 : L 13,6
 6 : Mt 10,35 Mc 13,12 L 12,53
 18-20 : IJ 1,9
 20 : L 1,55 R 15,8

Nahum

- 1,4 : L 8,24
 6 : Ap 6,17
2,1 : Act 10,36 R 10,15 E 6,15
3,4 : Ap 9,21; 17,2; 18,23
 10 : L 19,44

Habacuc

- 1,5 : Act 13,41
 6 : Ap 20,9
 8 : Mt 24,28
 14s : Mt 13,47
2,3 : 2Th 2,6 H 10,37 2P 3,9
 4 : R 1,17 G 3,11 H 10,38
 11 : L 19,40
 18 : 1K 12,2
 20 : Ap 8,1
3,17 : Mt 21,19 L 13,6
 18 : L 1,47

Sophonias

- 1,7 : Ap 8,1
 14s : R 2,5 Ap 6,17
 18 : H 10,27
3,8 : Ap 16,1
 10 : Act 8,27
 12 : Mt 11,29
 13 : J 1,47 Ap 14,5

- 14-16 : J 12,15
 15 : Mc 15,32 J 1,49; 12,13

Aggaeus

- 1,13** : Mt 28,20
2,6 : Mt 24,29 L 21,26 H 12,26
 9 : J 14,27
 21 : Mt 24,29 L 21,26
 23 : Mt 12,18

Zacharias

- 1,1** : Mt 23,35 L 11,51
 3 : Jc 4,8
 5 : J 8,52
 6 : Ap 10,7
 8 : Ap 6,2
 12 : Ap 6,10
2,6 : Ap 21,15
 10 : Mt 24,31 Mc 13,27 Ap 7,1
 14 : Ap 3,11
 14s : Ap 21,3
 17 : Ap 8,1
3,1 : Ap 12,10
 1s : Ap 12,9
 2 : Mc 1,25 Jd 9,23
 3s : Jd 23
 4 : Mc 2,5
 8 : L 1,78
4,2 : Ap 1,12; 4,5
 3.11.14 : Ap 11,4
 10 : Ap 5,6
5,2s : Ap 14,16
6,1-3.6 : Ap 6,2
 5 : Ap 7,1
 11 : Ap 4,4
 11s : H 10,21
 12 : L 1,78
 14 : Ap 2,10
7,9 : Mt 23,23
8,3 : J 1,14
 6 : Mt 19,26 Mc 10,27
 8 : Ap 21,7
 16 : E 4,25
 17 : Mt 5,33 1K 13,5
 23 : 1K 14,25
9,9 : Mt 21,5 Mc 11,2 L 19,30
 J 12,15
 11 : Mt 26,28 Mc 14,24 L 22,20
 1K 11,25 H 13,20

10,2	: Mt 9,36 Mc 6,34
11,4	: R 8,36
5	: Ap 3,17
12	: Mt 26,15
13	: Mt 27,9.10
12,1	: 1K 2,11
3	: Ap 11,2
6	: 2P 3,7
10	: Mt 24,30 J 19,37 H 10,29
10-14	: L 23,27 Ap 1,7
11	: Ap 16,16
12.14	: Mt 24,30
13,2	: Mc 13,22
3	: L 12,53
4	: Mc 1,6
7	: Mt 26,31 Mc 14,27 J 16,32
9	: 1K 3,13 Ap 8,7
14,4	: Mt 21,1 Mc 11,1 L 19,37
5	: Mt 25,31 L 7,19 1Th 3,13
7	: Mt 24,36 Mc 13,32 Ap 21,25
8	: J 4,10; 7,38 Ap 21,6; 22,1
9	: L 11,2 Ap 19,6
11	: Ap 22,3
21	: Mt 21,12 J 2,16

Malachias

	⊕	⊖
	3,22-24	3,24.22.23
1,2s	: R 9,13	
6	: Mt 6,9 L 6,46 J 8,49	
7.12	: 1K 10,21	
11	: L 13,29 2Th 1,12 1T 2,8 Ap 15,4	
2,7s	: Mt 23,3	
9	: L 20,21	
10	: Mt 23,9 J 8,41 1K 8,6	
3,1	: Mt 11,10 Mc 1,2 L 1,17.76; 7,19.27 Ap 22,16	
2	: Ap 6,17	
2s	: L 12,49	
5	: Mc 10,19 Jc 5,4	
7	: Jc 4,8	
12	: L 1,48	
16	: Ap 3,5	
17	: E 1,14 1P 2,9	
19	: Mt 3,11 1K 3,13 2P 3,7	
22-24	: Mc 9,4	

22s	: Mt 17,3
23	: Mt 11,14; 17,10 Mc 9,11 L 1,17 J 1,21 Act 1,6
23s	: L 9,8
24	: Mt 17,11 Mc 9,12 L 1,17

Esdrae III

	⊕	⊖
	Esdrae III	Esdrae I
1,4	: Mt 6,29	
32	: Mt 1,11	
4,38	: 1K 13,13	

Esdrae IV

3,21s.26	: R 5,12
4,8	: J 3,13 R 10,6
35s	: R 11,25
36s	: Ap 6,11
6,5	: Ap 7,8
20	: Ap 20,12
24	: L 12,53
25	: Mc 13,13
7,6-14	: Mt 7,13
11	: R 8,19
26	: Ap 3,12
28	: J 1,31
33	: Ap 20,11
35	: Ap 14,13
36	: L 16,26 Ap 9,2
42	: Ap 21,23
47	: L 13,23
72	: R 7,23
75	: R 8,19 Ap 21,1
77	: Mt 6,20
113	: Mt 13,39
118	: R 5,16
123	: Ap 22,2
127s	: Ap 2,11
8,3	: Mt 22,14 L 13,23
41	: Mt 13,3; 22,14 Mc 4,3 L 8,5
52	: Ap 22,19
53	: Ap 21,4
60	: R 1,21
9,12	: R 2,4
15	: L 13,23
31-33	: Mt 13,3 Mc 4,3.14 L 8,5.11

10,9 : R 8,22
 27.40-55 : Ap 21,10
 30 : Ap 1,17
 11,1s : Ap 13,1
 12,42 : 2P 1,19
 13,24 : 1Th 4,15
 30s : Mc 13,8

Machabaeorum I

1,15 : 1K 7,18
 54 : Mt 24,15 Mc 13,14
 62 : Act 10,14
 2,21 : Mt 16,22
 28 : Mc 13,14
 52 : R 4,3 H 11,17
 58 : Mc 16,19
 59 : H 11,34
 60 : 2T 4,17
 3,6 : L 13,27
 60 : Mt 6,10
 4,59 : J 10,22
 5,15 : Mt 4,15
 7,41 : Act 12,23
 10,25 : Act 10,22
 30 : L 15,12
 11,29 : Act 23,25
 30.33 : Act 10,22
 12,6 : Act 5,21
 9 : R 15,4
 13,2 : H 12,21
 14,41 : H 5,6
 15,21 : Act 9,2

Machabaeorum II

1,4 : Act 16,14
 10 : Act 5,21
 24 : 1P 4,19
 27 : Jc 1,1
 2,4 : R 11,4
 4-8 : Ap 2,17; 11,19
 7 : 2Th 2,1 H 10,25
 3,11 : 1T 2,2
 14.16 : L 22,44
 24 : H 12,9
 24-40 : Act 9,1
 25 : Ap 19,11
 26 : Mc 16,5 Act 1,10
 30 : Tt 2,11

33 : Mc 16,5
 34 : L 24,31
 4,6 : Act 24,2
 32 : Act 5,2
 5,2s : L 21,11
 27 : 2K 7,1
 6,4 : R 1,28
 11 : H 11,38
 18-31 : H 11,35
 23 : R 9,4
 7,1-42 : H 11,35
 19 : Act 5,39
 23 : Act 17,24
 28 : R 4,17
 8,17 : Mt 24,15
 9,8 : L 8,24
 9 : Act 12,23
 16 : L 21,5
 10,1 : Mc 14,28
 3 : Mt 12,4
 7 : Ap 7,9
 11,8 : Ap 19,11
 12,15 : 1T 6,15
 32 : Act 20,16 1K 16,8
 43s : 1K 15,29
 13,4 : Ap 17,14; 19,16
 14 : H 12,4 Ap 2,10
 15,19 : L 22,44
 22 : L 2,29

Machabaeorum III

2,2.13 : 2P 2,7
 3 : E 3,9 Ap 4,11
 29 : G 6,17
 3,30 : Act 23,25
 4,16 : R 1,28 1K 12,2
 17 : Act 5,7
 5,24 : L 23,48
 35 : Ap 17,14
 51 : Mt 16,18
 6,9 : Tt 2,11

Machabaeorum IV

1,11 : Jc 1,3
 26 : R 1,29
 2,5s : R 7,7
 15 : R 1,29
 4,1-14 : Act 9,1

5,2	: 1K 8,1
25	: Act 17,24
6,9s	: H 10,32
31	: 1T 3,16
32	: Act 4,33
7,8	: R 15,16
16	: 1T 3,16
19	: Mt 22,32 L 20,38
9,8	: Jc 5,10
12,13	: Act 14,15
17	: Act 24,14
13,14	: Mt 10,28 L 12,4
15	: L 16,23
17	: Mt 8,11 L 16,22
15,2.8	: Mt 13,21 Mc 4,17 H 11,25
23	: Mt 13,21 Mc 4,17
24	: 1Th 1,8
16,1	: 1T 3,16
22	: 1Th 1,8
25	: Mt 22,32 L 20,38
17,4	: 1Th 1,3
11-15	: 2T 4,7
12,15	: 1K 9,25
20	: J 12,26
21s	: R 3,25
28	: Ap 7,15
18,24	: R 16,27

Tobias

1,17	: L 3,11
2,1	: Act 20,16 1K 16,8
2	: L 14,13
3,8	: Mc 12,20
17	: L 15,12
4,3	: Mt 8,21 L 9,59
6	: J 3,21
8-10	: L 12,33
10	: Jc 2,13
14	: Jc 5,4
15	: Mt 7,12
16	: Mt 25,35 L 3,11
5,15	: Mt 20,2
19	: 1K 4,13
6,14	: Mc 12,20
15	: L 9,59
7,6	: Act 20,37
10	: L 12,19
11	: L 20,29
17	: Mt 11,25 L 10,21

10,13	: Kol 3,19
11,9	: L 2,29; 15,20
12,8	: Act 10,2
9	: 1P 4,8
12	: Ap 8,3
15	: L 1,19 Ap 8,2
16	: Ap 1,17
17	: J 20,19
13,7.11	: 1T 1,17
9	: Ap 21,10
16	: Mt 5,4.35
17	: Ap 21,19
18	: Ap 19,1
14,4	: Mt 23,38 L 13,35
4-6	: L 21,24
5	: Mc 1,15 G 4,4

Judith

8,6	: L 2,37
14	: 1K 2,10
26	: Act 15,4
27	: H 12,6
35	: Mc 5,34
9,12	: Act 4,24
11,19	: Mt 9,36 Mc 6,34
12,8	: 1Th 3,11
13,18	: L 1,42
14,16s	: Act 14,14
16,17	: Mt 10,15 Mc 9,48 Act 12,23 Jc 5,3

Susanna

46	: Mt 27,24 Act 20,26
55.59	: Mt 24,51

Bel et Draco

18.41	: Act 19,28
31s	: 1K 4,9

Baruch I

1,11s	: 1T 2,2
3,29	: J 3,13 R 10,6
4,1	: Mt 5,18 L 16,17
7	: 1K 10,20
21	: Mt 9,2 Mc 6,50
25	: L 18,7

- 35 : Ap 18,2
37 : Mt 8,11 L 13,29

Baruch II

- 10,3 : Ap 4,1
14,8-9 : R 11,33
13 : R 4,13
15,8 : R 8,18 Ap 2,10
18,2 : J 3,19
21,4 : R 4,17
8 : Mc 13,32
13 : 1K 15,19
20s : 2P 3,9
22,1 : Ap 18,4
23,4 : R 5,12
5 : Ap 6,11
24,1 : Ap 20,12
29,3 : J 1,31
32,1 : L 21,34
6 : Ap 21,1
39,7 : J 15,1
48,6 : J 14,2
22 : R 2,17
49,2s : 1K 15,35
51,3 : R 4,13
10 : Mc 12,25
53,8-10 : Mt 24,27
54,10 : L 1,42
15 : R 5,12
17s : R 1,21
57,2 : R 2,15
59,6 : R 9,22
70,4s : 1K 1,27
8 : Mc 13,8
73,1 : Ap 20,15; 21,5
2s : Ap 21,4
6 : Mc 1,13
74,1-4 : Mt 24,27
c.76 : Act 1,9
4 : Act 1,3
83,8 : L 21,34
85,4 : L 21,34

Baruch IV

- 7,17 : J 11,42

Epistula Jeremiae

- 72 : 1J 5,21

Siracides

- 1,8 : Ap 5,7
10 : 1K 2,9
22 : Jc 1,20
24s : Kol 2,3
28 : Jc 1,8
30 : Act 13,10
2,1 : Jc 1,2
2 : H 11,27
5 : 1P 1,7
15 : J 14,23
17 : Ph 2,8
18 : Mc 9,31
3,17 : Jc 1,21
18 : Ph 2,8
30 : 1P 4,8
4,1 : Mc 10,19
7 : Ph 4,8
10 : L 6,35 Jc 1,27
11 : L 7,35
31 : Act 20,35
5,3 : 1Th 4,6
9 : E 4,14
11 : Jc 1,19
13 : Jc 3,6
6,19 : 1K 9,10
24s : Mt 11,29
28s : Mt 11,29
7,3 : G 6,7
14 : Mt 6,7
32-35 : Mt 25,35
34 : R 12,15
9,8 : Mt 5,28
10 : L 5,39
10,4 : R 13,1
14 : L 1,52
21 : R 11,15
11,19 : L 12,19
13,15-17 : L 10,3
17 : Mt 10,16
14,1 : Jc 3,2
2 : 1J 3,21
9 : 1J 2,16
10 : Mt 6,23
15,11-20 : Jc 1,13
14 : Mt 19,4 Mc 10,6
16,8 : L 17,29
10 : Mc 10,5
12 : 1P 1,3 Ap 20,13

21 : J 3,8
 26 : Mt 19,4 Mc 10,6
17,1 : 1K 15,47
 3 : 1K 11,7
 17 : H 2,5
 26 : 2T 2,19
18,1 : Ap 1,18; 4,11
 10 : 2P 3,18
 11 : R 5,5
19,2 : 1K 6,16
 10 : 1K 14,3
 16 : Jc 3,2
 26 : Act 13,10
20,13 : Ph 4,8
 30 : Mt 13,44
23,1.4 : Mt 6,9 Jc 3,9
 9-11 : Mt 5,34
 10 : 2T 2,19
 16 : Kol 2,11
 17 : 1K 6,18
24,8 : J 1,14
 9 : J 1,1
 19 : Mt 11,28
 21 : J 6,35
 30s.40.43 : J 7,38
 32 : Act 2,39
25,23 : H 12,12
27,1s : L 16,9
 6 : Mt 7,16
 8 : R 9,31
28,2 : Mt 6,12 L 11,4
 7 : Act 17,30
 12 : Jc 3,10
 18 : L 21,24
29,8s : Mt 5,42
 10 : Jc 5,3
 10s : Mt 6,20
 10-12 : L 12,33
 14-20 : H 7,22
31,15 : Mt 7,12
32,23 : 1K 7,19
33,1 : Mt 6,13
 19 : H 13,7
 20-24 : L 15,12
34,25-27 : Jc 4,2
35,3 : 2T 2,19
 6 : Ph 4,18
 8 : 2K 9,7
 12s : Act 10,34
 19 : 2P 3,9

22 : Mt 16,27
 23 : L 18,7
36,7 : Act 2,11
 13 : J 11,52
 18 : 1K 6,13
 20 : R 15,8
37,2 : Mt 26,38 Mc 14,34
 28 : 1K 6,12
39,24 : Act 13,10
 29 : Ap 8,7
40,15 : Mt 13,5 Mc 4,5 L 8,6
43,1-10 : 1K 15,41
44,12.18 : R 9,4
 16 : H 11,5
 17 : H 11,7
 19 : J 8,53 R 4,17
 19-21 : R 4,2
 20 : H 11,17
 21 : R 4,13 H 11,12
45,23 : Ph 3,6
46,5 : 1T 6,15
 13 : Act 13,20
47,22 : R 15,12
48,1 : L 12,49
 9 : Mc 16,19 Act 1,9
 10 : Mt 11,14; 17,11 L 1,17; 9,8
 12 : Act 2,4
 21 : Act 12,23
 24 : Mt 5,4 1K 14,3
 25 : L 22,49
49,7 : L 1,15
50,17 : L 24,52
 20 : L 24,50
 22 : L 24,53
 25s : J 4,9
51,1 : Mt 11,25 L 10,21
 23 : Mt 11,28
 26 : Mt 11,29
 27 : Mt 11,29

Sapientia Salomonis

1,3.6 : J 16,8
 6 : Tt 3,4 1P 2,25
 11 : Jc 4,11
 14 : Ap 4,11
2,5s : 1K 15,32
 10.12 : Jc 5,6
 13 : Mt 27,43
 14 : J 3,20

16 : Mt 6,9 J 5,18
 17 : H 13,7
 18-20 : Mt 27,43
 19 : Ph 4,5
 19s : Jc 5,6
 23 : 1K 11,7
 24 : J 8,44 R 5,12
3,4s : Jc 1,2
 6 : 1P 1,7
 7 : L 19,44
 8 : 1K 6,2
 9 : J 15,9
 17 : Act 19,27
 18 : 1Th 4,13
4,2 : 1K 9,25 2T 4,7
 10 : H 11,5
 10s : J 17,15
 19 : Act 1,18
5,4 : J 10,20
 5 : Act 20,32
 6 : 2P 2,2
 15 : 1J 2,17
 16 : 2T 4,8
 17 : E 6,11
 18 : E 6,14
 19,21 : E 6,16
 22 : L 21,25
6,3 : J 19,11 R 13,1
 7 : Act 10,36
 18 : J 14,15; 17,3
 22 : Mt 19,4 Mc 10,6
7,1 : Act 10,26 1K 15,48
 3 : Act 14,15
 6 : 1T 6,7
 7 : E 1,17 Jc 1,5
 11 : Mt 6,33
 18 : Act 17,26
 22 : E 3,10
 25s : H 1,3
 26 : 1K 13,12
 27 : Jc 2,23
8,3 : J 5,20 Act 10,36
 5 : J 1,16
 7 : Ph 4,8
 8 : J 4,48
9,1 : J 1,3
 3 : L 1,75 E 4,24
 8 : Mt 19,4 Mc 10,6
 9 : Act 17,24
 11 : Act 8,31

13 : 1K 2,16
 15 : 2K 5,1,4
 16 : J 3,12,31
10,6 : 2P 2,7
 16 : 2K 12,12
11,4 : 1K 10,4
 10 : 1K 4,14
 23 : R 2,4
12,10 : H 12,17
 12 : R 9,19
 13 : 1P 5,7
 19 : Act 11,18
c.13-15 : R 1,19
13,1 : R 1,21 1K 15,34 E 2,3
 H 11,10
 6 : Act 17,27
 10-19 : Act 17,29
14,20 : Act 17,23
15,1s : L 6,35
 3 : J 17,3
 7 : R 9,21
 8 : L 12,20
 11 : J 20,22
 17 : Act 17,23
16,6 : 1K 11,24
 9 : Ap 9,3
 11 : 1K 7,35
 12 : J 6,63
 13 : Mt 16,18 R 10,7
 26 : Mt 4,4
17,1 : R 11,33
 7,10 : R 2,15
 14 : 1Th 5,3
 16 : G 6,1
18,14 : Ap 8,1
 14s : 1Th 5,2
 15s : J 3,13
 16 : Ap 2,12
 25 : H 11,28
19,4 : 1Th 2,16
 7s : 1K 10,1
 10 : Act 13,17

Liber Jubilaeorum

1,20 : Ap 12,10
 23 : R 2,29
 24s : Mt 5,9; 6,9 R 9,4
 26 : Ap 21,3
 28 : Ap 1,7

29	: Ap 21,5
2,19	: R 9,25
6,38	: Kol 2,16
7,39	: Jd 14
10,3	: J 17,12
5	: Ap 20,3
7	: Ap 20,2
11,11	: Mc 4,15
14,21	: J 8,56
15,26	: Ap 7,8
16,14	: Act 7,8
18	: Ap 1,6
17,3	: R 4,13
18,16	: G 3,8
22,16	: G 2,12
23,2	: J 13,23
10	: R 4,2
16.19	: L 12,53
30,22	: Ap 20,15
31,12	: Ap 19,10
32,25	: J 14,26
33,19s	: Ap 14,4
20	: Ap 1,6
36,7s	: L 10,27
37,17	: J 3,18
47,8	: Act 7,21
11s	: Act 7,26
48,5	: Ap 9,18
15	: Ap 12,10
16	: Ap 20,7
49,13	: J 19,36
50,7	: J 5,10

Martyrium Isaiae

2,4	: J 12,31
3,11	: L 22,3
5,11-14	: H 11,37
13	: Mc 14,36

Psalmi Salomonis

1,5	: Mt 11,23
2,12	: H 6,6
4,23	: 2T 3,11
25	: R 8,28
5,3	: Mc 3,27
3s	: J 3,27
9-11	: Mt 6,26
7,1	: J 15,25

6	: J 1,14
8,2	: Ap 19,1
28	: J 11,52 R 3,3
34	: J 11,52
9,5	: R 2,5
10,2	: H 12,7
12,6	: H 6,12
13,9	: 1K 4,14
14,1	: H 12,7
2	: R 7,10
3	: Ap 22,19
15,3	: H 13,15
8	: R 2,3
16,5	: L 18,11; 22,37
17,1	: R 2,17
15	: Act 3,25
21	: J 7,42
23s	: Ap 2,27
25	: L 21,24
30	: L 6,35
32	: L 2,26
36	: H 4,15
40	: J 10,11
41	: J 10,3
43	: Ap 3,18
50	: Mt 13,16
18,5	: L 2,26
7	: Mt 13,16 L 2,26

Enoch I

1,2	: 1P 1,12
9	: Mt 25,31 Jd 14
5,4	: Jd 16 Ap 2,4; 3,10
9	: R 5,9
c.6s	: 1K 11,10
9,3	: Ap 8,3
4	: Ap 15,3; 17,14; 19,16
5	: H 4,13
10	: 1P 3,19
10,4	: Ap 20,3
4s	: Jd 6
6	: Jd 6 Ap 19,20
11-14	: Jd 6
11-15	: 1P 3,19
12,4	: Jd 6
14,18	: Ap 4,2
19	: Ap 4,5
22	: Ap 5,11
15,2	: Ap 8,3

6s : Mc 12,25
 16,1 : Mt 13,39
 17,4 : Ap 21,6
 18,2 : Ap 7,1
 13 : Ap 8,8
 15s : Jd 13
 16 : Ap 20,3
 21,3 : Ap 17,9
 6 : Jd 13 Ap 20,3
 22,9 : H 12,23
 9-13 : L 16,26
 11 : Jd 6
 25,5 : Ap 22,19
 27,3 : Ap 19,2
 38,2 : Mt 26,24 Mc 14,21
 39,4 : L 16,9 J 14,2
 12 : Ap 4,8; 22,6
 40,1 : Ap 5,11
 2 : Ap 19,4
 7 : Ap 12,10
 42,1s : J 1,11
 45,3 : Ap 3,21
 46,1 : Ap 1,13
 3 : Kol 2,3
 47,3 : Ap 20,15
 48,7 : Jc 3,6
 10 : Jd 4
 51,1 : Ap 20,13
 2 : L 21,28
 53,3 : Ap 15,1
 54,6 : Ap 13,14
 56,5s : Ap 20,8
 60,3s : Ap 1,17
 8 : Jd 14
 61,5 : Ap 20,13
 8 : Mt 19,28
 62,2 : Ap 2,16
 2s : Mt 19,28
 2-5 : Mt 26,64
 4 : Mt 24,8 Mc 13,8 1Th 5,3
 14 : Mt 26,29 Mc 14,25
 L 13,29; 22,30 Ap 3,20
 15s : Ap 7,13
 63,10 : L 16,9
 66,2 : Ap 16,5
 67,6 : Ap 14,10
 69,27 : Mt 19,28; 26,64 J 5,22
 70,1s : Act 1,9
 71,1 : Ap 7,13
 c.72-82 : G 4,10

80,6 : Jd 13
 82,1 : Ap 22,10
 83,3-5 : 2P 3,6
 86,1 : Ap 8,10
 88,1,3 : Jd 13
 89,7 : Ap 9,20
 62-64 : Ap 20,12
 90,18 : Ap 2,27
 20 : Ap 1,4; 20,12
 21 : Ap 4,5
 28s : Mc 14,58
 91,4 : Jc 1,8
 7 : R 1,18
 92,4 : Ap 22,5
 5 : Ap 5,10
 14 : Ap 19,2
 16 : Ap 21,1
 93,3 : Jd 14
 95,5 : Ap 20,13
 97,8-10 : L 12,19 Jc 4,13
 98,3 : Mt 13,42
 4 : Jc 1,14
 99,3 : Ap 8,3
 4 : Mt 24,7 Mc 13,8
 8 : R 1,21
 100,1s : L 12,53
 2 : Mc 13,12
 101,6 : Ap 10,6
 102,2 : Mc 13,24
 5 : Kol 2,11
 103,4 : Mt 26,13
 5-8 : L 16,22
 104,11 : Ap 22,18
 106,4.12 : Mc 16,8
 108,9 : Ap 7,14; 14,4

Enoch II

67,1-3 : L 24,51

Josephus et Aseneth

5,6 : Ap 12,1
 8,5 : J 6,35
 10 : J 3,15; 5,24
 14,9s : Ap 1,13
 15,4 : Ap 20,15
 23,8 : J 2,25
 25,6 : Ap 11,5

Assumptio Mosis

1,14	: G 3,19
3,11	: Act 7,36
5,4	: R 1,25
7,6	: L 20,47
8,1	: Ap 16,18
9,1	: L 20,29
10,1	: Ap 21,4
5	: Ap 8,12
12,7	: R 9,16

Apocalypsis Abraham

9,2	: J 8,12
17,16	: J 14,2

Apocalypsis Eliae

c.20	: Ap 7,8; 14,1; 20,4
c.21	: Ap 7,16
c.27	: Ap 6,16
c.30	: Ap 16,3
c.31	: Ap 11,3
34,7	: Ap 11,7.9.11
c.37	: Ap 12,11
c.39	: Ap 7,13; 22,19
40,14	: Ap 12,13
c.43s	: Ap 20,6
sec Orig	: 1K 2,9

Testamentum Job

2,4	: Ap 14,7
4,8	: Ap 2,23
10	: Ap 2,10
5,2	: Ap 7,8
7,12	: Ap 18,10
43,13	: Ap 19,2
15	: Ap 19,7
46,9	: Ap 1,13
c.48-52	: 1K 13,1

Testamenta XII
Patriarcharum

Testamentum Ruben

4,3	: R 2,15
5,5	: 1K 6,18
5s	: 1K 11,10

Testamentum Simeonis

5,3	: 1K 6,18

Testamentum Levi

c.2	: 2K 12,2
3,2	: R 2,5
3	: Ap 15,1
6	: R 12,1
9,9s	: 1K 7,2
14,4	: R 2,22
18,9	: H 9,26
11	: Ap 21,7

Testamentum Judae

19,1	: 1T 6,10

Testamentum Issachar

5,2	: Mt 22,40 L 10,27
7,6	: Mt 22,40 L 10,27
7	: Mc 1,13

Testamentum Zabulon

7,3	: L 1,78
8,2	: L 1,78

Testamentum Dan

4,12	: Ap 3,12
5,2	: R 15,33
6,2	: Jc 4,8

Testamentum Naphtali

- 3,1 : L 12,15
 4,5 : L 1,78
 c.6 : L 8,24
 7,1 : J 20,9
 8,4 : Mc 1,13 Jc 4,7

Testamentum Joseph

- 7,8 : R 1,26
 8,5 : Act 16,25
 10,1 : Jc 1,3
 17,8 : J 13,14

Testamentum Benjamin

- 3,3 : L 10,27
 3s : Mt 22,40
 4,3 : R 12,21

Vita Adae et Evae

- 9 : 2K 11,14

Vitae Prophetarum

- 3,2 : J 16,8
 11 : J 11,42
 4,19 : J 20,30

B. E SCRIPTORIBUS GRAECIS

Aratus, Phaenomena 5

Act 17,28

Euripides, Bacchae 795

Act 26,14

Heraclitus

(Frg. B 13 Diels/Kranz)?

2P 2,22

Menander, Thais Frg. 165
 Kassel-Austin (PCG VI 2)
 (= Eur. Frg. 1024,4 Kannicht
 [TrGF 5,2])

1K 15,33

IV. SIGNA ET ABBREVIATIONES

a) Zeichen im Text und im Apparat

Signs in the Text and in the Apparatus

- ┌ Das im Text folgende Wort wird variiert.
The next word in the text is transmitted with variants.
- ƒ / ƒ¹ / ƒ² / ƒ³ Mehrere Varianten dieser Art im selben Apparatabschnitt werden durch die angegebene Markierung unterschieden.
If several variants of this kind occur within a single unit of the apparatus, they are distinguished as shown by these marks.
- ‘ ’ Die im Text zwischen ‘ und ’ stehenden Wörter werden variiert.
The words enclosed between ‘ and ’ in the text are transmitted with variants.
- ƒ ʹ / ƒ¹ ʹ / ƒ² ʹ Mehrere Varianten dieser Art im selben Apparatabschnitt werden durch die angegebene Markierung unterschieden.
If several variants of this kind occur within a single unit of the apparatus, they are distinguished as shown by these marks.
- ┐ An der im Text markierten Stelle ist zusätzlicher Text überliefert.
For the place marked in the text an addition is transmitted.
- ┐ / ┐¹ / ┐² Mehrere Varianten dieser Art im selben Apparatabschnitt werden durch die angegebene Markierung unterschieden.
If several variants of this kind occur within a single unit of the apparatus, they are distinguished as shown by these marks.
- Das im Text folgende Wort wird ausgelassen.
The next word in the text is omitted.
- ¹ / ○² Mehrere Varianten dieser Art im selben Apparatabschnitt werden durch die angegebene Markierung unterschieden.
If several variants of this kind occur within a single unit of the apparatus, they are distinguished as shown by these marks.
- \ Die im Text zwischen □ und \ stehenden Wörter werden ausgelassen.
The words enclosed between □ and \ in the text are omitted.
- ¹ \ / □² \ Mehrere Varianten dieser Art im selben Apparatabschnitt werden durch die angegebene Markierung unterschieden.
If several variants of this kind occur within a single unit of the apparatus, they are distinguished as shown by these marks.

- ⁵ ² Die Reihenfolge der im Text zwischen ⁵ und ² stehenden Wörter wird variiert.
The sequence of words enclosed between ⁵ and ² in the text has been transmitted with variants.
- ⁵¹ ² / ⁵² ² Mehrere Varianten dieser Art im selben Apparatabschnitt werden durch die angegebene Markierung unterschieden.
If several variants of this kind occur within a single unit of the apparatus, they are distinguished as shown by these marks.
- ⁵ Das im Text folgende Wort wird umgestellt.
The next word in the text is transposed.
- : An der im Text markierten Stelle ist eine Interpunktionsvariante überliefert.
The place marked in the text is transmitted with different punctuation.
- :1 / :2 Mehrere Varianten dieser Art im selben Apparatabschnitt werden durch die angegebene Markierung unterschieden.
If several variants of this kind occur within a single unit of the apparatus, they are distinguished as shown by these marks.
- [ ] Im Text: Die Zugehörigkeit des eingeklammerten Abschnitts zum ursprünglichen Textbestand ist zweifelhaft.
Im Apparat: Interpunktionsvarianten
In the text: The authenticity of text enclosed in brackets is dubious.
In the apparatus: Variants of punctuation.
- [[ ]] Die Zugehörigkeit des eingeklammerten Abschnitts zum ursprünglichen Textbestand ist ausgeschlossen.
The text enclosed in double square brackets cannot be considered authentic.
- ( ) In Klammern zitierte Zeugen bieten die Variante mit geringfügigen Abweichungen (bei griechischen Handschriften in Appendix II zitiert).
Witnesses included in parentheses support the respective variant with minor differences (cited in Appendix II with Greek manuscripts).
- * An einer mit dem Asteriskus markierten Stelle im Text fällt der Beginn eines Kapitels nach einer alten, in den Handschriften überlieferten Einteilung nicht eindeutig mit einem Versanfang zusammen.
At the place marked by an asterisk in the text, the beginning of a chapter according to an ancient segmentation of the text as transmitted by the manuscripts does not match the beginning of a verse.
- ♦ Der Rhombus weist darauf hin, dass es eine der Textlesart gleichwertige Variante im Apparat gibt.
The diamond indicates that the textual reading is seen as equal to a variant in the apparatus.

- + Fügt/fügen hinzu
Add(s)
- Lässt/lassen aus
Omit(s)
- (!) = sic! – Steht bei genauer Wiedergabe einer unsinnig erscheinenden Lesart.
= sic! – *Indicates an accurate transcription of an apparently meaningless reading.*
- | Trennt Varianten zu verschiedenen Stellen innerhalb eines Apparatabschnitts.
Separates variation units from each other.
- ! Trennt verschiedene Varianten zu derselben Stelle.
Separates different variants referring to the same variation unit.
- Trennt Apparatabschnitte voneinander.
Separates apparatus sections from each other.
- ... Drei Punkte vertreten den Text, wenn er mit der Variante übereinstimmt.
Three periods represent the text where the variant is in agreement with it.
- 2 3 1 4 5 Kursive Ziffern geben die Wortfolge bei längeren Umstellungen an.
Italic numerals represent the word order in longer transpositions.

b) Exponenten (hochgestellte Zeichen) im Apparat *Exponents (Superscript Signs) in the Apparatus*

- * Text der ersten Hand an Stellen mit Korrekturen
Text of the first hand if this was subject to correction
- ¹ / ² / ³ Erste/Zweite/Dritte Korrektorengruppe (bei **⌘**, B, C, D)
Bei Lectionaren: verschiedene Lesungen derselben Stelle
First/Second/Third group of correctors (referring to ⌘, B, C, D)
In lectionaries: different readings of the same passage
- ^{1a} / ^{1b} Erste/Zweite Schicht der Korrekturen von Gruppe 1 (bei **⌘**)
First/Second layer of corrections by group 1 (referring to ⌘)
- ^{2a} / ^{2b} Erste/Zweite Schicht der Korrekturen von Gruppe 2 (bei **⌘**)
First/Second layer of corrections by group 2 (referring to ⌘)
- c Korrektur
Correction

c1 / c2	Erster/Zweiter Korrektor <i>First/Second corrector</i>
com	in commentario: Kommentarlesart <i>in commentario: Commentary reading</i>
lem	lemma: Laufender Bibeltext in Kommentaren <i>lemma: Running biblical text of a commentary</i>
mg	in margine: Randlesart <i>in margine: Marginal reading</i>
ms	Einzelhandschrift <i>Individual manuscript</i>
mss	Einzelhandschriften <i>Individual manuscripts</i>
pt	partim: teilweise Byz ^{pt} : Teilüberlieferung der Codices Byzantini; bei patristischen Zitaten: ein Teil der Überlieferung eines Autors. <i>partim: in part</i> <i>Byz^{pt}: A part of the Codices Byzantini;</i> <i>with patristic citations: a part of the tradition of an author.</i>
s	supplementum: Nachträgliche Ergänzung einer Handschrift <i>supplementum: Later addition to a manuscript</i>
txt	Textlesart, zu der in derselben Handschrift eine Variante überliefert ist. <i>Reading in the running text for which a variant is transmitted in this manuscript.</i>
vid	ut videtur: wie es scheint, nicht ganz sichere Lesart <i>ut videtur: apparent reading, but not certain</i>
v.l.	varia lectio: eine in dieser Handschrift als solche verzeichnete Alternativlesart <i>varia lectio: alternative reading recorded as such in the present manuscript</i>

c) Griechische und versionelle Zeugen *Greek and Versional Witnesses*

(Vgl. auch das Sigelverzeichnis der Kirchenväter S. 37*f und die Handschriftenliste in Appendix I./Cf. also the Abbreviations for the Church Fathers p. 80*f and the list of manuscripts in Appendix I).

a / a ² / b ...	Einzelne altlateinische Zeugen <i>Individual Old Latin manuscripts</i>

ac	Achmimisch <i>Achmimic</i>
aeth	Äthiopisch <i>Ethiopic</i>
arm	Armenisch <i>Armenian</i>
bo	Bohairisch <i>Bohairic</i>
Byz	Byzantinischer Text: Text der Codices Byzantini <i>Byzantine text: text of the Codices Byzantini</i>
Byz ^{pt}	Ein Teil der <i>Codices Byzantini</i> <i>A part of the Codices Byzantini</i>
co	Alle koptischen Versionen <i>All Coptic versions</i>
cv	Koptischer Dialekt V <i>Coptic dialect V</i>
cw	Koptischer Dialekt W <i>Coptic dialect W</i>
f ¹	Familie 1 <i>Family 1</i>
f ¹³	Familie 13 <i>Family 13</i>
fa	Faijumisch <i>Fayyumic</i>
geo	Georgisch <i>Georgian</i>
got	Gotisch <i>Gothic</i>
it	Itala: Alle oder die meisten altlateinischen Zeugen <i>Itala: All or a majority of Old Latin witnesses</i>
l	Lektionar <i>Lectionary</i>
lat	Die Vulgata und ein Teil der altlateinischen Zeugen <i>The Vulgate and a part of Old Latin witnesses</i>
latt	Die gesamte lateinische Tradition <i>The entire Latin tradition</i>

lat(t)	Die lateinische Tradition mit Ausnahmen <i>The Latin tradition with exceptions</i>
ly	Lykopolitanisch <i>Lycopolitanic</i>
℞	Mehrheitstext: Text der Mehrheit der griechischen Handschriften (in Apokalypse: Übereinstimmung von ℞ ^Λ und ℞ ^κ) <i>Majority text: the text of the majority of Greek manuscripts (in revelation: agreement of ℞^Λ and ℞^κ)</i>
℞ ^Λ	Handschriften mit dem Kommentar des Andreas von Caesarea zur Apokalypse <i>Manuscripts of the Commentary on Revelation by Andreas of Caesarea</i>
℞ ^κ	Die eigentlichen Koinehandschriften der Apokalypse <i>The Koine tradition proper in Revelation</i>
mae	Mittelägyptisch <i>Middle Egyptian</i>
ⲡ	Papyrus <i>Papyrus</i>
pbo	Protobohairisch <i>Proto-Bohairic</i>
pm	permulti: viele griechische Handschriften, wenn die Mehrheit gespalten ist <i>permulti: many Greek manuscripts, used where the majority is split</i>
Ⲟ	Septuaginta (älteste griechische Übersetzung des Alten Testaments) <i>Septuagint (earliest Greek Old Testament translation)</i>
Ⲟ(A)	Lesart der Septuaginta im Codex Alexandrinus <i>Septuagint reading in Codex Alexandrinus</i>
sa	Sahidisch <i>Sahidic</i>
slav	Altkirchenslawisch <i>Old Church Slavonic</i>
sy	Alle syrischen Versionen <i>All Syriac versions</i>
sy ^c	Codex Syrus Curetonianus <i>Codex Syrus Curetonianus</i>
sy ^h	Harklensis <i>Harklensis</i>

sy ^{hmg}	Marginallesart der Harklensis <i>Marginal reading of the Harklensis</i>
sy ^{h**}	Mit kritischen Zeichen markierte Textlesart der Harklensis <i>Reading of the Harklensis text marked by critical signs</i>
sy ^p	Peschitta <i>Peshitta</i>
sy ^{ph}	Philoxeniana <i>Philoxeniana</i>
sy ^s	Codex Syrus Sinaiticus <i>Codex Syrus Sinaiticus</i>
txt	textus: Eröffnet die Verzeichnung der Zeugen für den Text dieser Ausgabe. <i>textus: Precedes the list of witnesses supporting the text of this edition.</i>
vg	Vulgata (ohne hochgestellte Zeichen, wenn die einbezogenen Ausgaben der Vulgata übereinstimmen) <i>Vulgate (without superscript signs if the included editions agree)</i>
vg ^{cl}	Vulgata Clementina (1592) <i>Vulgate Clementina (1592)</i>
vg ^s	Vulgata Sixtina (1590) <i>Vulgate Sixtina (1590)</i>
vg st	Stuttgarter Vulgata (ed. Gryson et al. ^s 2007) <i>Stuttgart Vulgate (ed. Gryson et al. ^s2007)</i>
vg ^{ww}	Vulgata ed. Wordsworth, White et al. (1889–1954) <i>Vulgate ed. Wordsworth, White et al. (1889–1954)</i>

d) Weitere Abkürzungen und lateinische Wörter *Other Abbreviations and Latin Words*

- † (Appendix I) mutiliert
mutilated
- * (Appendix I) Ständige Zeugen
Consistently cited witnesses
- [*] (Appendix I) Ständige Zeugen in bestimmten Schriften des Neuen Testaments; in der Inhaltsangabe durch vorangestelltes * angegeben.
Consistently cited witnesses in certain texts of the New Testament; in the indication of contents, these parts are specified by *.

- / Ein Schrägstrich trennt im Apparat am äußeren Rand unterschiedliche (Gruppen von) Parallelen.
Different (groups of) parallels are separated by an oblique within the apparatus in the outer margin.
- ! Ein Ausrufezeichen kennzeichnet im Apparat am äußeren Rand eine "Sammelstelle", an der weitere Schriftstellen zu finden sind.
Within the apparatus in the outer margin an exclamation mark indicates a "reference point", where other related verses can be found.
- Ein Hochpunkt trennt im Apparat am äußeren Rand Angaben zu verschiedenen Abschnitten desselben Verses.
A raised dot separates references to different parts of the same verse within the apparatus in the outer margin.
- | Ein senkrechter Strich beschließt im Apparat am äußeren Rand die Notate, die sich auf denselben Vers beziehen.
A solid vertical line marks the limit of notes related to a single verse within the apparatus in the outer margin.
- a. ante: vor
ante: ahead of, before
- a Apostelgeschichte und Katholische Briefe
Acts and Catholic Letters
- acc. accentus: Akzent(e) oder Spiritus
accentus: accent(s) or breathing(s)
- ad zu, bezüglich
as to, regarding
- Act / act Apostelgeschichte
Acts
- add. addit/addunt: fügt/fügen hinzu
addit/addunt: add(s)
- alia manu von anderer Hand
by another hand
- app. apparatus: (kritischer) Apparat
apparatus: (critical) apparatus
- Aqu. Griechische Übersetzung des Alten Testaments durch Aquila
Greek Old Testament translation by Aquila
- bis zweimal
twice

c.	cum: (zusammen) mit capitulum: Kapitel <i>cum: (together) with</i> <i>capitulum: chapter</i>
ca.	circa: ungefähr <i>circa: about</i>
cath	Katholische Briefe <i>Catholic Letters</i>
cf	confer: vergleiche <i>confer: compare</i>
conclusio brevior	Kürzerer Schluss (im Markusevangelium) <i>Shorter Ending (in the Gospel of Mark)</i>
e	Evangelien <i>Gospels</i>
e / ex	aus <i>from, out of</i>
epistula	Brief <i>letter</i>
et	und <i>and</i>
ex err.	ex errore: irrtümlich <i>ex errore: in error</i>
ex itac.	ex itacismo: durch Itazismus (Vokalverwechslung) entstanden <i>ex itacismo: due to itacism (vowel interchange)</i>
ex lat.?	ex versione latina? – durch Einfluss der lateinischen Überlieferung entstanden? <i>ex versione latina? – influenced by the Latin version?</i>
ex lect.	ex lectionariis: durch die Lektionarüberlieferung beeinflusst <i>ex lectionariis: influenced by lectionary usage</i>
fin.	finis: Ende, Schluss <i>finis: end</i>
fol. / foll.	folio: Folio(s), Seite(n) <i>folio: folio(s), page(s)</i>
Ⲙ	Der hebräische Text des Alten Testaments <i>The Hebrew Old Testament text</i>
hab.	habet/habent: hat/haben <i>habet/habent: have</i>

<i>hic</i>	hier, an dieser Stelle <i>here, at this place</i>
<i>id.</i>	idem: dasselbe <i>idem: the same</i>
<i>illeg.</i>	illegibilis: unlesbar <i>illegibilis: illegible</i>
<i>incert.</i>	incertus: unsicher <i>incertus: uncertain</i>
<i>inscr. / inscriptio</i>	inscriptio: Titel/Überschrift <i>inscriptio: heading</i>
<i>interp.</i>	interpunctio: Interpunktion <i>interpunctio: punctuation</i>
K	Kommentarhandschrift <i>Commentary manuscript</i>
<i>ℓ</i>	Lektionar mit Text des Apostolos <i>Lectionary with the text of the Apostolos</i>
<i>ℓ^a</i>	Lektionar mit Text des Apostolos und der Evangelien <i>Lectionary with the text of the Apostolos and the Gospels</i>
<i>le</i>	Lektionar mit Lesungen für alle Wochentage <i>Lectionary with readings for the weekdays</i>
<i>lesk</i>	Lektionar mit Lesungen für bestimmte Tage <i>Lectionary with readings for special days</i>
<i>lsk</i>	Lektionar mit Lesungen nur für Sonnabende und Sonntage <i>Lectionary with readings only for Saturdays and Sundays</i>
<i>lsel</i>	Lektionar mit Lesungen für ausgewählte Tage <i>Lectionary with readings for select days</i>
<i>lac.</i>	lacuna: Lücke, fehlender Text <i>lacuna: missing text</i>
<i>loco</i>	anstelle von <i>in place of</i>
<i>novies</i>	neunmal <i>nine times</i>
<i>obel.</i>	obelus: in Handschriften gebrauchtes textkritisches Zeichen <i>obelus: critical sign used in manuscripts</i>
<i>octies</i>	achtmal <i>eight times</i>

- om.* omittit/omittunt: lässt/lassen aus
omittit/omittunt: omit(s)
- ord. invers.* ordo inversus: umgekehrte Reihenfolge
ordo inversus: inverted order
- p* Paulinische Briefe.
 Im Apparat am äußeren Rand verweist *p* auf Parallelen, die es zu der angegebenen Stelle gibt.
Pauline Letters.
Within the apparatus in the outer margin p refers to parallels of the verse or the verses concerned.
- p.* post: nach
post: after
- p)* Verweis auf die Parallelüberlieferung in den Evangelien, die am Anfang der Perikope im Randapparat angegeben ist.
Reference to a parallel tradition in the Gospels as indicated in the margin at the beginning of a pericope.
- pon.* ponit/ponunt: stellt/stellen (um)
ponit/ponunt: put(s), transpose(s)
- prim.* primum: das erste, zuerst
primum: first
- pro* für, anstelle von
for, in place of
- r* revelatio: Offenbarung/Apokalypse
revelatio: Revelation/Apocalypse
- s / ss* sequens / sequentes: folgende(s)
sequens / sequentes: following
- sec.* secundum: das zweite
 secundum: gemäß, entsprechend
secundum: second
secundum: according to
- sed* aber
but
- sine* ohne
without
- sine test.* sine testibus: ohne Zeugen
sine testibus: without witnesses
- subscriptio* Subskription, Titel am Schluss einer Rolle/eines Codex
Subscription, title at the end of a roll or a codex

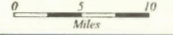
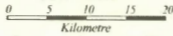
<i>suppl.</i>	supplementum: nachträgliche Ergänzung einer Handschrift <i>supplementum: later addition to a manuscript</i>
Symm.	Griechische Übersetzung des Alten Testaments durch Symmachus <i>Greek Old Testament translation by Symmachus</i>
<i>ter</i>	dreimal <i>three times</i>
<i>terminat</i>	endet <i>ends</i>
Theod.	Griechische Übersetzung des Alten Testaments durch Theodotion <i>Greek Old Testament translation by Theodotion</i>
U-l	Unziallektionar <i>Uncial lectionary</i>
<i>usque (ad)</i>	bis (zu) <i>as far as, up to</i>
<i>ut</i>	wie <i>as, like</i>
v.	vide: siehe <i>vide: see</i>
vac.	vacat/vacant: es fehlt/fehlen <i>vacat/vacant: is missing/lare missing</i>
<i>vel</i>	oder <i>or</i>
<i>verss.</i>	versiones: Versionen <i>versiones: versions</i>
<i>v.l.</i>	varia lectio: Die zitierte Variante entstand wahrscheinlich aus einer Variante im angegebenen Vers. <i>varia lectio: The variant cited probably originates from a variant in the indicated verse.</i>
<i>vs / vsz</i>	versus: Vers(e) <i>versus: verse(s)</i>

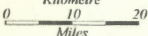
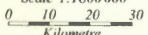
THE AREA AROUND JERUSALEM
in Old Testament Times

Scale 1:930000

PALESTINE
in Old Testament Times

Scale 1:1800000

Approximate border
between Judah and
Israel during the
period of the kings

- under -200 m   under -656 feet
- 200 - 0 m   -656 - 0 feet
- 0 - 100 m   0 - 328 feet
- 100 - 300 m   328 - 984 feet
- 300 - 600 m   984 - 1968 feet
- 600 - 900 m   1968 - 2952 feet
- 900 - 1500 m   2952 - 4920 feet
- over 1500 m   over 4920 feet

PALESTINE
 in New Testament Times
 Scale 1:1800000

0 10 20 30
 Kilometre

0 10 20
 Miles

- I Roman province of Judea (4 B.C. - A.D. 6, Tetrarchy of Archelaus)
- IIa and IIb Tetrarchy of Herod Antipas (4 B.C. - A.D. 39)
- III Tetrarchy of Philip (4 B.C. - A.D. 34)
- IV Roman province of Syria V Tetrarchy of Lysanias
- VI Territory of Decapolis
- ★ Fortresses

For elevations, see map of Palestine in Old Testament Times

